

Is not mentioned by Haller, Vander Linden &c.

"Ant. Guainerius † 1440, zu Padua durch sein 'Opus praeclarum ad praxim', wie er es selbst zu nennen beliebt, wegen trefflicher Beobachtungen über Hirnkrankheiten, worin er fast mit Abercrombie rivalisirt, Schwangerschaftstäuschungen und seine erste Anweisung zur Bereitung künstlicher Bäder, interessant."

Haeser Gesch. d. Med. I. 227

P.W. Carmichael 2387

E Libris Jacobi Thomson Chirurgus 1789.

Stillwell V p. 130 (# 8097)

Panz 1481

Ant. de Carcano

Pav. Vaelbog

SURGEON GENERAL'S OFFICE

LIBRARY.

Pavia rare # 55

Section ....

No. 209513

From estate of Dr. Thomas Windsor manchester.

8—513

Ad Magistrum Dominicum Chirurgicum publicum Civitatis [illegible]

Iste est liber [illegible] in quo tractatur infrascripta

De passionibus capitis

De pleuresi

De egritudinibus stomachi

De fluxibus

De matrice

De passionibus iuncturarum

De passionibus renum et vesice

De peste

De febre pestilentiali

Tractatus [illegible] febribus in generali [illegible]

Y

Iste [illegible] continens [illegible] capitula [illegible] in quo tractatur de passionibus capitis [illegible]
De pleuresi. De [illegible] De fluxibus. De matrice
De passionibus iuncturarum. De passionibus renum et vesice [illegible]
De calculosa passione. De peste et febre pestilentiali

¶ Incipit tractatus de egritudinibus capitis .editus per Magistrum Antonium Guaynerium Artiũ ꝛ medicĩe doctorem papiensem.

M Agno ac summo ꝯ desiderio iam diu cuiuscũqꝫ particularis membri egritudinum curam pȏe concupiui. ¶ Sꝫ clarissimi quidam ãtiquĩ uiri me cautuꝫ reddiderunt: q morte preuenti icohata opera finire nequierunt. ũde si quid perfectũ erat nihil supra Propter tamen totius operis imperfectionem nulla est ȏ eo facta mẽtio. et sic uacue tẽpus eorũ paupculi cõsumpserũt. Ne igitur mihi ueluti ill' eueĩat. nl'lũ hacten' ĩ mẽbrĩs ordinẽ obseruãdo comẽtariolos. quos dã edidi mẽbris ĩ quib' dã appropatos ut quicqd eueĩat hii absoluti ĩ lucẽ saltẽ remaneãt ꝙ et ĩ presẽtiaꝝ facere libet. qr comentariolus presens de egritudinibus capitis sit uolo quẽ si deo auxiliãte perfecero facile mihi erit iã factos ꝯ eo ordine quoddã cõcatenar̃. Sis igit̃ bone deus mihi. ut soles adiutoꝛ cui sit ĩfinite laudes. Amen.

C Omentariolus presẽs. xvi. tractatus continet.

P Rimus tractatus. de dolore capitis. xvi. in se capit'la continet.

A

s Eptimus tractatus. de epilē sia ī se ɔtinēs nouē capl'a.

¶ Primū capl'z quid sit epilēsia que cāe ꝛ quib⁹ sit ī locis.

¶ Secundum capl'm de signis epilēsie demōstratiuis ac qualr̄ si ꝑ ꝓprietatez ac cōmunitatem fiat cognoscere ōbeas

¶ Tertium capl'm de signis epilēsie ꝓnosticis.

¶ Quartum capitulum de cura poxismi epilensie.

¶ Quītum capm de sex rerum non naturalium in cura epilensie obseruando regimine.

¶ Sextum capitulum de mō materiam epilensie digerendi que ꝛ qual' illa fuerit euacuandi quoque.

¶ Septimuz capm de his que ab intra sumpta epilensiam omnem curabilem radicitus extirpant.

¶ Octauū capitulum de appropat̄ q busdam que extius applicata omnē curabilem epilēsiam erradicant.

¶ Nonum capitulum de cura epilēsie que per comunitatem alioruz mēbrorū causatur.

o Ctauus tractat⁹ de apoplesia duo in se ɔtinēs capa.

¶ Primū cam qd sit apoplesia qꝫ cause et qꝫ tā ꝓnostica quā demōstratiua sūt signa.

Secundum capm de cura apoplesie

n Onus tractatus de paralesi in se octo continens caa.

¶ Primum capitulū quid sit palesis q̄ quoque ei⁹ sūt cause.

¶ Secundum capm de signis demonstratiuis palesis.

¶ Tertium capm de paralesis signis pronosticis.

¶ Quartū capm de regimine sex rez non naturalium in cura paralesis obseruando.

¶ Quintum cap. de hiis que materiaz flegmaticā paralesis digerunt atqꝫ tam cum medicinis solutiuis quam caput purgiis quam etiam cum gargarismatibus. quam cum masticationibus eam euacuant.

¶ Sextum capitulum de hiis que int⁹ sumpta malaz complexionem inductam remouēt calorem suffocatum uiuificāt et neruosa a ꝓprietate ɔfortāt.

¶ Septimum capitulum del hiis que ab extra in paralesis fleugātice uiuunt applicanda.

¶ Octauum capitulum de cura palesis sanguinee.

d Ecim⁹ tractatus de spasmo in se decem continens capa.

¶ Primū capitl'z qd sit spasm⁹ tetan⁹ cuzez siue alcuzez.

¶ Secundum capitulum de causis spasmi tam de inanitione quam de repletioē. et tam ꝓportionati ad materiam quam non ꝓportionati.

¶ Tertium capituluz de signis spasmi demōstratiuis.

¶ Quartuz capituluz de signis spasmi pronosticis.

¶ Quintum capitulum de hiis que intus sumpta spasmum de repletione curant alcuzez quoque.

¶ Sextum capitulum de hiis que exterius applicata spasmū curant repletioālē

¶ Septimum capitulū de cura spasmi tam a punctura uenenosa quaz nō uenenosa causatum.

¶ Octauum capitulum qualiter et cū

quibus febris i spasmo sit ꝓuocāda.
¶ Nonum capl'm de rgimie sex rez n̄ naturalium i spasmo repletionali obseruādo. ⁊ de speciali cura alcuzez.
¶ Decimū capl'm de cura spasmi ab inanitione ꝓueniētꝭ.

u   Ndecimus tractatus d̄ tortura i se ꝯtinēs sex capl'a.
¶ Primū capl'm d̄ torture cāis ac demōstratiuis signis.
¶ Secūdū capl'm de ꝓnosticis tortur̄ signis oris faciei.
¶ Tertium capl'm qualiter materia torture digerēda sit euacuāda quoqꝫ. ac d̄ hiis que ītus sumpta i cura ei⁹ ꝯueniūt
¶ Quartum capl'm de hiis que ab extra in cura torture sūt applicāda.
¶ Quitum capl'm de torture cura que causatur ex spasmo.
¶ Sextū capl'm de regimie rez sex nō naturaliū i torture cura obſuādo.

d   Uodecimus tractatus de tremore i se unū ꝯtinens capl'm in quo ponit' quid sit tremor . q̄ cāe ⁊ que signa. tāz pronostica. q̄z d̄mōstratiua. ⁊ que cura. ⁊ c̄.

d   Ecimus terciusſ tractat⁹ d̄ stupore i se cōtinēs quiqꝫ capl'a
¶ Primū capl'm. quid sit stupō
¶ Secūdum capl'm. de cāis stuporis.
¶ Tercium capl'm de signis demōstratiuis stuporis.
¶ Quartum capl'm de signis pronosticis stuporis.
¶ Quitū capitulum de cura stuporis.

d   Ecimus quartus tractatus d̄ sahara . seu superflua uigilia in se nouē cōtinens capitula.
¶ Primuz capitulum quid sit sahara.
¶ Secūdū capitulū de causis sahare.
¶ Tercium capitulꝫ de signis sahare demonstratiuis.
¶ Quartum capitulum de signis sahare pronosticis.
¶ Quītuz capm̄ de hiis q̄ humores in sahara peccātes digerūt euacuāt quoq̄
¶ Sextum capitulum de regimine rez sex nō naturaliū in cura sahare obſuā⁹.
¶ Septimū capm̄ de hiis que in cura sahare applicantur ab extra.
¶ Octauum capitulū de hiis q̄ in cura sahare apꝓximantur ab intra.
¶ Nonū capitulum de epilogādo in se ordinē in cura sahare ꝯcludit obſuādū

d   Ecimus quintus tractatus d̄ mł'ia et mania in se. xvi. cōtinēs capitula. ¶ Primū capitulꝫ de notificatione mlie atqꝫ manie.
¶ Secundum capitulum de causis melancolie . ac manie.
¶ Tertium capitulum de manie ac melancolie demōstratiuis signis.
¶ Quartum capitulum in quo assignatur causa quare illiterati quidā melācolici literati facti sunt ¶ Et quia etiaꝫ eis alia futura predicant.
¶ Quitū capl'ꝫ i quo tā maie. quā mł'ie ꝓnostica signa ponūtur.
¶ Sextū cam̄ q̄re i cura maie atqꝫ mł'ie tā sāguiee q̄ꝫ col'ice sit flobotoia fiēda q̄liter quoqꝫ ⁊ ꝯ q̄bus sit digerēda atqꝫ euacuāda materia.
¶ Septiuꝫ capl'ꝫ d̄ pl'uerib⁹ atqꝫ ꝯfectioib⁹ q̄ i cura maie atqꝫ mł'ie tā sāguiee q̄ꝫ col'ice ꝯueniunt.
¶ Capl'm octauū d̄ balneis epithimatibꝫ ūctioibꝫ ẽbibꝫ ⁊ cauteriis q̄ i cura maie atqꝫ mł'ie tā sāguiee q̄ꝫ col'ice ꝯueiūt.
¶ Nonū capl'ꝫ d̄ rez sex n̄ naturaliū re

Tractatus ultim' ō Catarro i se ꝯtinens duodecim capitula.

t Ractatus prim⁹ de dolore capitis in se.xxiiii. continens capitula.

Primū capitulū quid sit dolor capitis quot que eius nomia.

d Dolor capitis ē nocitiui sēsibilitas. tā i pāniculis cerebri. seu craneū īuoluentibus. aut in carne cooperiēte subito ꝛ materialiť īprimētis. Substātia eiꝫ medularis cerebri ac craneū cum ea neruis careāt nō sētiunt. unde illam dolorosaꝫ sensationem qua dolere caput dicimus in dcīs pāniculis. aut ī illa carne fieri necesse ē. Nomīa aūt dolorē capitis īportātia sunt plrima. Unū tamen omibus cōmune ē soda. Cetera uero scdm doloris diuersa loca adiuēta sūt: qr dolor aut totum occupat. aū partē capitꝭ. Si totuꝫ cephalea ouum āt galeata passio nūcupatur. Cephalea diciť a cephal grece ꝙ idem latine ē ꝙ caput. qr totuꝫ ipsum dolor tenet. Ouum fm Auic. a quodā armorꝫ genere ꝙ totum tenet caput dictū est. propri⁹ tamen dicitur ouum ab uno ꝙ ē dolor unus totū capꝰ cōprehēdens. Et per simile dicitur galeata passio. Galeo. uero est quoddam armorum genus. totum caput defendens. Dicunt tamen nonnulli per illa tria nonina intensiorē āt remissiorem capitis dolorem intelligi debere. Sed cum hec sciētia praxis de reb⁹ sit et non de termīs parū de nominū discceptationibus curo. Si partem āt mediam. aut quartam. si medietatem dicitur emigranea ab emi ꝙ est medium. Si quartam partem aut eius totam. aut ei⁹ particularem. Si totam diciť monopogia a monos ꝙ ē unū ga unā ptem capitis tenēs. Si partem dicitur clauus nam quod idem cōtinue clauus affixus sit apparet patienti. Doloris capitis quidam per ꝓprietatem. et quidā per comunitatem. Cum per ~~comuni~~ Propꝛietatem fieri dicimus cuius causa est duntaxat in capite et fieri dupliciter contingit. āt quia dolor est ad intra craneum aut extra in pāniculo eū tegēte qui ꝫinꝫea mr̄ seu almochati a quibusdam dicitur uel in carne. Sed per comunitatē fieri dicim⁹ cum ab aliis mēbris a capite quecūqꝫ illa sint ꝓueniat ut a stoāco epate splene et c̄

Secundum capitulū de causis doloris capitis.

n Nunc de causis ē agendū. que īntrīsece ꝛ extrīsece esse possunt Extrīsecarum quedā ineuitabiliter occurrūt. ꝛ quedā nō. Ineuitabiliter occurrentes sunt res sex nō naturales sine quibus hominē uiuere nō ꝯtingit. Cū aūt ille modum excesserint sepe capitis dolorē īducūt. ut supflua aeris caliditas. āt frigiditas balnei quoqꝫ siue cuiusqꝫ alterius extrīsecus applicabilis calefaciēdi. aut infrigidādi uim habētis. Idem ira īgēs efficit. ac excellens gaudiū timor grādis. ꝛ ad hūc modū de aliis anime īmoderatis accidētib⁹ Cū quibus tn̄ supfluus coytus solet annecti. eiusqꝫ nimia abstinētia nam retentum spma ī uenenuꝫ cōmutať hali ꝫ⁹. tegni. a quo eleuati fumi sepe dolorē capitis inducunt. ꝛ mortē subitaneā iterduꝫ Superfluum igiť exercitium longa quies: debitoqꝫ sompnus lōgior. superflua uigilia. nimia repletio abstinentia īmoderata. Ex parte cibi si nimie fu

erit quātitas. si nociue q̄litatis ut uene nose. ꝛ c̄. ¶ Si i sumēdo eum posteri⁹ ordo obfuer̄. Si super indigestū alius sumatur. Si ex illis quorum natura est capit̄ dolorē iducere fuerit. ut panis lo leatius. aīalium itestīa. ꝛ potissimum sā guis. pisces q⁹ q̄ i oleo nucum ōcocti. ꝛ maxīe si caldi cocpti fuerit. legunīa. por ri. cepe. alleum. caules nuces. auellāe. ꝛ alia plurima simplicia de quibus ab au ctoribus propriis i cap̄lis facile ē uide re. ¶ Ex parte potus artificiales plu rimi īueniūtur dolorē capitis īducētes Sed quod in coīi usu habemus est ui nuȝ potens. atque fumosu. et hec in sum ma sunt cause ineuitabiles. Euitabiles uero sunt tam olentium q̄ȝ redolentiuȝ reꝝ odor ut musci storacis croci costi cinamomi asse fetide amar̄. mētastri por ri allei cepe ꝛ simīlium. Acutus quoque sonus t̄ribilis quoqȝ. ut tonitrui. bom barde. ꝛ talium. ac casus ꝛ percussio. ¶ Et sunt in summa extrinsece cause sodam efficere potentes. ¶ Intrīsece autem siue per proprietatem siue p coī nitatem fiunt esse possunt uentositas fe. apostēa q̄litat̄ taȝ sīplic̄ q̄ȝ ꝯpoīte tā sie q̄ȝ cū mat̄ia ueꝝ ut secūda p̄mi Auic. nr̄ capit⁹ de causis doloris absolute ¶ In quit humiditas cuȝ sensus hebetet dolo rē n̄ efficit. ¶ Et idem ponit Galie. li bro. x. tractatuū capitulo ō Cephal̄a. ¶ Et bonus mesue capit⁹ de psilio in suo de consolatione medicinaꝝ inquit. ¶ Non inuenimus hūidum esse causā doloris inquātum humidum sed inq̄n tum potest esse ꝯ materia que quātitate sua moueretur ad cōtinuitatis solutōeȝ siccitas uero de p accn̄s quādo. s. alteri⁹ generis cāe contingit ut puta solutio ꝯ tiatis. Mala uero ꝯͤ. cum materia āt est san. colera fleūa uel m̄l'a ¶ Et hec interdum sua qualitate et utroqȝ modo aliq̄n sodam inducit ¶ Et ille sunt tā extrinsece cause sumatim colecte q̄ȝ sbi to et mat̄ialiter solent coīiter capitis ꝯ plexionem immutare et in eo ꝯtinui solu tionem facere seu utrūqȝ ex quib⁹ capit̄ dolor inducit̄.

¶ Capᵐ tertᵐ de cuiuslibet doloris capitis signis demōstratiuis.

S[i] a causis extrīsecis dolor ipe prouenerit fm ordinē q⁹ ipse supra descripte sūt infirmū āt astantes interoga sic enim in eaꝝ cogni tionē facile deuenies. ¶ Intrīsece ueō an per proprietatem. aut per comuīta tem eueniāt īuestigādū uſt. ¶ Et ideo dolor qui per proprietatem accidit. īfir mū taȝ diu molestat. donec ꝯpletā curā receperit. ꝛ i uisu ꝛ i auditu ceteris que tam itrinsecis q̄ȝ extrīsecis sensibus per sepe fit turbatio. uisus obscuritas auri um tinitus. iterduȝ surditas. somni gra uedo rationis pturbatio ꝛ similia ¶ Et ꝙ huiusmodi signum ē potissimuȝ mem bra alia ut stomacus epar sp'en ꝛ siml'ia i naturali tūc sua dispōne psistūt. Sed tua iterest eum q ed itra craneum ab eo qui extra fit cognoscere. ¶ Q⁹ ō re si i mirig'is. seu aliis i pānicul' itra cra neum existētibus dolor fuerit ad oculo rum usque ad radices proueit. i tātum ut sepissime oculi ab extra cassulam no tāter propellūt. ut ego ipse uidi. Si in pāniculo craneū tegēte. āt i carne dolō fiat ad oculos nō ptiget. cutis tacta do lebit. cum quo tal' ueluti qui ad itra cra neum fit ceteris paribus sic crudeliter non molestat. At is qui ꝑpter mēbro rum ꝯmūitatem fit fm quod cōmunitas

membrum una uice magis q̄ȝ alia patiť
pauſas habet ⁊ ĩterpollationeſ cum q᷑
mẽbrum tale a ſua naturali diſpoĩtione
uariatum comperies.ut ergo ordinate
per cãs deſcriptas ĩcedam.Si a febre
dolor proueniat euȝ fe.ipſa manifeſtat
de apoſtematibus autẽ qui dolorẽ capi
tis efficiunt.Infra propriis caplis dic
tiõ fiet. Ille uero qui a uentoſitate fit
dolor eſt perambulans cum quo tinni
tus aurium quoque ſentitur. ¶ Nunc
de ſignis que dolorum capitis cauſas
oſtendunt dicendum eſt: Quibus po
ſitis ad illoum ſigna que per coĩtatẽ
fiunt particulariter cõdeſcendere. Et
ga tam mala complexio ſine materia q̄ȝ
cuȝ materia in cã eſſe poſſunt.¶ Si ſn̄
mařia fuerit nulla grauedo in capite ad
rit.nulla quoqȝ in narib⁹ humiditas qȝ
in omni cõplexione cum materia quãtu
lacunque ſit .ut inquit Aui.prima řtii
apparere ſolet .et in capite quoqȝ gra
uitas et maxime ſi eum patiens inclina
ũit.¶ Quod ſi ſine mařia cõplexio ca
lida fuerit abſque grauedine capiť do
lor acutus erit .rubẽt oculi tactu cali
ditas ſentitur ⁊ hiis calida nocẽt. Cõ
plexionis ſigna frigide iſtis ſunt oppo
ſita.¶ Et ſi complexiones iſte cũ ma
teria iuncte fuerint erit ſãguis colera
flũma mlia ¶.Si ſãguis cuȝ eis in ante
riori parte dominetur dolor illic aderit
et caliditas mitis tamen ibidem tactu p
cipiet.rubet facies rubent oculi et appa
rent que non erant ſolite apparere ue
ne. que uero in timporibus inflantur
dulceſſit os facies ac mẽbra cetera cuȝ
quadam madefactione graueſcũt etiam
a nona hora noctis uſque ad tertiã diei
que eſt hora ſan.inualeſcit.pl'ſus fit ma
gnus plenus atqȝ fortis .urina ſubruſſa
atque ſpiſſa et eius ſuperior circulus
quoque.¶ Quod ſi etas cõplexio tps
anni precedens regimen et talia ſãguini
conſentiant certior multo fies.¶ Si
colera dolor acutus ac pẽgitiuus ĩ dex̄
parte capitis erit colera ibidem domiã
tur tactu caliditas pungitiua ſentitur
citrina appet facies oculorum que al.
os amaricatur creſcit appetituſ diminu
itur inſomneitas plerunque accidit.
¶ Et a tertia hora diei uſqȝ ad nonam
roboratur dolor.urina citrina ignea at
que ſubtilis eſt.¶ Similiter et circul⁹
pulſus uelox frequens et durus ¶ Nõ
ſi etas ꝯplexio .et talia conſẽſerint in cã
eſſe.cc.haud quaquã dubites.¶ Notã
dum tamen quod tam colera pura quã
non pura in cauſa eſſe poteſt.¶ Que
igitur dicta ſunt nũc ſigna ſupra puraȝ
coleram magis arguunt.¶ Et ſi non
pura fuerit interdum et que ſtatim de
fleũate dicentur ſigna medium tenent.
¶ Si ergo fleuma in cã fuerit in uniũ
ſo capite et non occipitio maxĩe ubi ip
ſum dominatur grauitas ſentiť mag᷑
frigiditas iteȝ albeſcit facies hebetãdo
ſenſus os plurima cum ſaliua inſipidũ
fit ſecundum tamen fleumatũ diuerſita
tem diuerſificatur et ſapor nam ſi dul
ce fuerit ſaliua dulceſcit. Si acre acre
ſcit.Si ſalſum ĩ ore maĩfeſta ſalſedo ſẽ
titur a naribus plurime ſupfluitates ef
fluunt.grauis fit ſõn⁹.Et a řcia noctis
hora uſqȝ ad nonã que ẽ ho᷑ fleugmatꝭ
ꝯtinue magis ĩfeſtat.erit urina alba atȝ
ſpiſſa circul⁹ quoqȝ pl'ſus quoqȝ molliſ
tardus atqȝ rarus ꝯ diuerſitatẽ q̄daȝ e
rit.et ſi etas complexio ⁊ ſimilia his at
teſtantur dubium nullum tunc erit.
Si melãcolia cũ frigiditate quadam in
ſiniſtra capitis parte.ubi ea plus uigẽt
dolor plus ſentitur liuet facies et oculo
rum al.tumet patiens mortuos ac terri

bilia somnia uidet hora mľie que est ho
ra nona diei usq3 ad tertia3 noctꝭ conti
nue magis affligitur pulsus tardus ra
rus atq3 durus erit ¶ Quod si etas
precedens regimen complexio et huius
modi super mľiam significēt certiorem
ī iudicādo te reddēt urina uero suo cu3
circulo al. erit. atq3 tenuis. Interdum tñ
ad paliditatem seu nigredinē tēdit. uerꝫ
prima materiei magis arguit persisten
tiam. secunda uero euōm. Quod si tunc
bona fuerit cum īfirmi persistētia ītolle
rātia doloris capitis solutionē arguit.
¶ Sed legētium pace. hic succīcte ali
qua que ī tractatu de urinis ꝓlixius teti
gi replicare libet. qr nō solū per urina3
sup humores ac eorū maturitatē signi
ficare possumꝰ. uel īmaturitatem. sed ēt
super mēbrorꝫ dispoītioēs ꝙ hic mō fit
Quia scōa digestiōe ī ope perfcā pars
aquea sāguini supflua ad renes dimitti
tur. ꝛ ad uesicā tādem. ꝛ hec ē uría que
extra finalit̄ propellit̄. ut autem sāguis
ad mēbra nutriēda liberiꝰ trāsire queat
secum huīditas certa ꝯmiscet̄ cuius po
stea aliqua nō nūq3 per sudorē emittit̄.
ꝛ iterdum resoluit̄ īsensibilit̄. Sz pars
alia ad epar ōmandatur secu3 superflu
itates mēbri illiꝰ a nutrimēto resecāte ñ
nullas defferēs que successiue tāq3 sup
flua ad renes ꝛ uesicā missa cū urina mi
scetur. Et tūc supfluitates a nutrimēto
illius mēbri resecate ī urina quādam se
questrationē faciūt. ꝛ hec ē ypostaſ hu
miditas uero illa cum substātia urine ꝑ
mixta similē locū ponit. quē mēbrum a
quo deciditur ī corpore possidebat. nā
spiritus cū calore naturali tā in corpo
re q̄3 extra oīa ī suo ubi situare conat̄.
Cumq3 huīditas illa a quo decidit̄ mē
bro aliqualit̄ passa sit sup dispositione3
eius aliquid significare posse ꝯprehēsu3

ē. ¶ Et propt̄ hoc ātiquorꝫ nōnulli in
genii perspicātes quatuor circľos seu q̄
tuor ī urina differētias ponunt. Ex qui
bus sup uaria mēbra aliquid posse signi
ficare ꝯprehēdūt. nā cum sanguis cere
brum nutriturus subtilis sit atq3 leuis
ut testāt̄ auctores ꝛ precipue aristote
les ī de somno. ꝛ uigilia cū īqt. Sāguis
purissimus ꝛ tenuissimus fertur ad capꝫ
ꝛ ad nutrimētū membrorꝫ superiorū et
turbidissimus ad īferiora. Et in ō ysto.
aliu3 capitulo 3° habet autē īnqt. Sub
tilissimū ꝛ purissimū sang. homo ꝛ ī infe
rioribus q̄3 supioribus grossior sāguis
fit. ꝛ c̄. Quare sic erit ꝛ humiditas san
guinea illum ꝯcomitās que sua posterio
ra leuitate a spiritu ꝛ calore naturali iū
cta qui ī suo situ omnia ut dictum ē suo
posse situat supmū ī uría locum tenet. ꝛ
hic ē ps circularis. ¶ Secundus circu
lus sup cor ꝛ spiritualia significationes
habet. quia sāguis illa nutriturꝰ magis
trestris ē. q̄3 is qui ad cerebrum demā
datur. Et quāuis calor cordis huídita
tem illā supius ꝓpellēs ītēsior atq3 for
tior sit. ꝓpter tñ ipsius humiditatꝭ ter
restreitatem elleuari ita alte nequit. et
talis in urina suum locum tenet.
Tercius circľs ab epate ꝛ aliis nutriti
uis mēbris ꝓuenit. quorꝫ huíditas tam
caloris diminutione. q̄3 materie illius t̄
restreitatem tam alte sicut immediata a
scēdere nō u3. ut ꝓpter hic fm locū ī u
ría possidet. ¶ Quartus circulꝰ mēbro
rum ē īferiorꝫ que cesis grossiori sāgui
ne nutriunt̄ ꝛ aliorꝫ respectu diminuti
sunt caloris quo fit ut que ab eis ueniūt
humiditates īfimū ī urinā locum tenēt.
¶ Ex quibus omnibus apparet qualr̄
ex circulis urine tam super cerebri spi
ritualium nutritionis quam aliorꝫ mem
brorum dispositione aliquid significar̄

possumus ad propositum ille circulus in suprema urine parte . rubeus et spis sus existēs ī capite sāguis dniū iudicat. Subtilis uel igneus cum subtilitate coleram. grossus et albus fleūa . subtilis ꝛ albus niger quoque siue palidus et cū subtilitate ml'iam denūciat . tamen qr vt ē dictum ē . primus materie persistentiam. et secundus euacuationem enūtiat. ¶ Duo igitur circulorum colores reperiuntur. plumbeus. s. et uiridis. plumbeus extinctionem caloris et epilesiam seu appoplesiam futuram denūciant. uidebis autem humorum adustionem et ī acutis febribus futuraꝫ frenesim. ¶ Per signa ergo que dicta sunt in capitis dolore per proprietatem effect' facile ꝯprehendes. ¶ Nunc uero que doloreꝫ per comunitatem ꝓuenientem demonstrant dicendum est unde si a stomaco hiis ueniat per eius grauedinem nauseā uomitum fastidium digōnis maliciam ꝛ similia cognoscitur et quod omnibus capitis doloribus a stoāco ꝓueniētib' comune est statim dolor ipse sūpto cibo minoratur ¶ Quam ob rem putātes plurimum ab inanitione ꝓuenire ut pellēt dolorem manducant unde qr crudū super indigestum ponunt dolor ipse fit solito maior. ¶ Nō si colra in cā fuēit ex siti ex amaritudine oris. et aliis sigīs predictis super coleram arguētibus ꝯprehendes et inanitionis tempore cum colera super incēdatur dolor augetur. ¶ Qui a fleumate uel mlia fit insipiditas oris priuatio sitis ¶ Et breuiter signa alia superius tacta que sup fleūa et mliam arguunt eum demonstrant. ¶ Sed dolor in hiis uacuitatis tpe diminuitur. ymmo uidetur quod nūquaꝫ ex longa abstinentia totaliter auferri. ¶ Uerum et si in hiis omnib' cibo sumpto dolor remittatur diutius antequā crescat stat qui a colera quā qui a fleūate seu mlia prouenit. At si ep ei in causa fuerit et dextra capitis parte dolor fiet. ¶ Si splen in sinistra . ¶ Si matrix in capite uersus tamen occipitium. ¶ Si renes aut dorsuꝫ uersus posteriorem. ¶ Si mirach. aut intestina ut plurimum in āteriori. Sed ubi de hiis certificari magis cupias predictorum membrorum preternaturales dispositiones quas permittente deo infra describā considera.

¶ Quartum cap^m quid sit in quo uis dolore capitis ꝓnosticandum.

¶ Si acutꝭ febrib' insomneitas cum mentis alienatione et fortis dolor capitis sine aliqua manifesta causa superuenerit mortale. ¶ Capitis dolor qui appetitum ꝓsternit et insomneitatem ac alienationem inducunt mortalis . hiis. n. tam in naturali: quam animali uirtute nocumentuꝫ ingens esse demonstrat si doloris ui in capite ut plerunque fit tātus humor attrahitur quod antreriori parte aposteā fiat mortale dolor capitis quicūqꝫ ille fuerit cui spasmus superuenerit mortalis. ¶ In dolore capitis subito eueniēte si infirmus sine uoce fiat mortalis. Naꝫ nocumētum tantū in cerebro esse arguit quod ut plurimum tales apoplesiam incurrunt . Si in dolore capitis oculorum eductio seu ipsorum nimia retractio superueniat et insomneitas et alenatio fuit mortale . ¶ In dolore capitis singultus perseuerans mortale . ¶ Dolor capitis appetitum ꝓsternēs et debilitās digestiuā malū . ¶ Dolor capitis

ex fleumate aut melācolia ꝓueniens ceteris paribus aliis fit longior ¶ Dolor capitis ex cerebri debilitate ꝓueniens ex quacunque leui causa reuertitur et eo frequentius si debilitas digōnis huic adiungitur. ¶ Omnis dolor capitis qui aliquando dispositioni contrariā curam exigenti coniungitur. ut est exēpli gratia catarus reumatizās curā difficiliter recipit ¶ Nam in illo casu aproximata calida catarum eliquāt frigida uero ꝯfluere faciunt quare et c̄.

¶ Urina similis urine asinorum presētem preteritum aut futurum capitū dolorem significat Auic. testante ypocrate quoque afforismorum quarta.

¶ Quibuscunque inquit in febribus ꝟrine conturbate ualde et c̄. ¶ Urina ī acutis febribus que alba fit et subtilis materiei raptum ad caput significat.

¶ Et ista sunt ex eis ut Auic. inquit q̄ ꝓcul dubio sodam efficiunt.

¶ Quintum capm qualiter dolor capiꝭ sanguinis uicio ꝓueniētis curandꝰ sit.

Si sanguis capiꝭ. dolorem efficerit. eum minue ꝫ per prius ad superfluitatum comuniuꝫ eductionem attende quas si natura non emiserit. ℞. malue blitis foliorū mercurialis uiol̄. ordei an̄. ℳ. i. fiat decoctio de q̄ accipe. l̄. i. f. in qa cassie pulpis ꝫuc. an̄. ʒ. i. ol̄i uiol. ʒ. i. sal̄ triti par̄ fiat clistere. ¶ Et si patiens potionē materias illas educentem prediligat. ℞. cap. ue. floruꝫ borag. bugloss. uiol̄. an̄. ℳ. i. f. prunorum numero. x. tamaridoruꝫ ʒ. i. fiat decoctio in cuius. ʒ. iiii. dissolue cassie. ʒ. x. aut. mane. ʒ. i. f. sirupi uiola. ʒ. i. et fiat potus quē tuo infirmo in aurora tribue ¶ Cibum tamē hora cōsueta recipiat et si adhuc operata nihil fuerit ¶ Comunibꝰ illis superfluitatibꝰ eductis regulariter ad san. minutioēꝫ accedas ubi ergo ad flobothomiam requisita consentiant et magna repletio sanguinis affuerit. de basilica primo flobothomiā face et copiosam satis in crastinū de cephalica ¶ Quarta uo trāsacta die ul̄ ultra si dolor ex toto non abierit de alia cephalica flobothoīā reitera ¶ At si eaꝫ aperieris et nō exiret eius loco nigram incide ipsa quoq̄ a capite multum euacuat ut Gal. iiii. de interioribus qui item suo in passionario ubi dolor ille multum prolongetur uenam timporum aut frontis. aut nasi incidi iubet. ¶ Et idem prima tertii uoluit. Auic. at suo incontinēti. ꝛaf. uerū ubi talis dolor in posterioribus affuerit id regularius ut iuxta afforismum particule quinte inquit capitis dolētia in fronte uena incisa iuuat. ¶ Ego uero in casu isto cum setis ul̄ aliter sā. a naribus prouoco id eniꝫ securius ac cōmodius fit. ¶ Aliqui uero p̄dictꝭ uenis sanguisugas applicāt quod tu facias si libet ¶ His paratis si qua mala complexio derelicta sit eam pro ut sequenti capꝰ describam remoue.

¶ Sextum capitulum de regimine reꝝ sex nō naturalium in cura doloris capitis uicio sāguinis ꝓuenienꝭ obseruanꝰ.

Quantum uero ad rerum sex non naturalium obseruādum regimen aerem ad frigiduꝫ et siccum declinātem inhabitet queꝫ si cū alteratiuis hēr necesse sit. ex rosacea aqua sandalis et aceto permixta came

ram irrora. ¶ Uel ex aqua limpha ta cum acceto permixta idez facias qe te utendum est. ¶ In audiẽdo cantile nas instrumenta musicalia delectancia noua. at quicqd gaudium inducere pōt ut sit eger intentus studiũ adbibe occu pari in eo quod gaudium est ut Auice. quarta primi ō sedatione doloris uehe mentia doloris sedat iram et furorẽ et talia deuitet coitum quoqz. solito sōno nocturnus somnus equetur. sed diurnũ uitet. ¶ In cibo ptisana ordeacea non colata detur quam cum agresta succo limonuz granatorum citri citrãguli seu accetoselle alterare poteris omnia que fercula describenda ordeum auenatuz mica panis abluta amidum semula et a migd. lac cōueniunt. ¶ Quod si ad car nes transeundum sit galinarum non co euntis pulli dentur uel capreti caro et hee carnes succis cum prescriptis alteren tur ¶ Et si contusso op⁹ fuerit ex car nib⁹ cōmisce pscripti succi. Gelatie gelu cum aqua acceto et uino facte cōmestio interdum proderit. uitet uinum cui⁹ lo co aquaz ordei bibat. uel cum zuccaro solummodo coctam in qua granato rum uinum si libet cōmisce. uel citrãgu li succum seu citri accetositatis ¶ Nō si iuenes robustus fuerit et in tpe ca lido cum succis istis aquam simplicẽ mi sce uel cã cuz rosaceo sirupo bibat.

¶ Et si lassitute gratia ad uinuz dandũ cogeris sit potius simplex aqua uino li phata quam uinum liphatum aqua die tetur sobrie ne in digerendo cibum ma teriam occupes.

Septimum capitulum de cura dolo ris capitis pueniẽtis a colera pura. ac et qualiter a mala complexiōe calida sine materia factus curari quoq̃ debeat

i

In dolorẽ capitis a colera pu ra proueniente primo clisterẽ in cap⁹ precedenti descriptũ fieri iubeas uel potionem illam lenitiuã dato demum ubi patiens uenosus fue rit Cephalicam aut nigram incide.

¶ Memor tamen esto san. frenum co lere unde precedentis respectu non mĺ ta extrahenda est sanguinis quãtitas r ec in hiis fieri moderatam flebotomiam timeas Nam Gal. in soda fleumatica cã fieri iu bet s. patiens sit uenosus quinto de r̃gi mine sanitatis. ¶ Hiis factis pro ma terie digestione. ℞. sirupi acetos. sim plicis. ℥. i. s. aque endi. ℥. ii. aque lupul. ℥. i. pro una uice misce. uel loco sirupi accetosi simplicis pone sirupuz de nenu fare uiol. aut oxizacram simplicem. Et ubi sirupum magistralem facere iubet. ℞. endi. scariole lactuce uiol. ros. ru. florz nenufa. añ. M. i. quatuor semirũ frozuz. ℥. i. se. papaueris albi. ℥. s. passu laruz. ʒ. vi. fiat decoctō et cum. lb. ii. zu cari al. et. ℥. iii. acceti fiat sirupus de q̊ suprascriptorum loco. ℥. i. s. pro uice tribue. digesta materia. ℞. capil. ue. floruz bugloss. borag. uiol. sticados or dei. añ. M. s. prunorum numero. x. ta marindorum. ℥. i. fiat decoctio. in cui⁹ ℥. iiii. dissoluatur cassie. ℥. i. electuarii ō succo ros. ʒ. iii. sirupi uiolati. ℥. i. pulu is sticados. ʒ. s. et fiat potus. ¶ Uel facias sic. ℞. corticum mirabolanorũ citri. ℥. i. infundantur in prescripte de coctionis quãtitate sufficienti. addẽdo pulueris sticados. ℈. ii. et p horas. x. in infusione permaneant et fiat expressio cum qua. ℥. i. cassie. cum predicta decoc tiōe extracte cōmisce electuariuz de suc co ros. ʒ. ii. et cum. ℥. i. sirupi uiol. fiat medicina ¶ Uel. ℞. electi reubarb. ʒ. ii. s. sticados. ℈. ii. spice gra. vi. infũde

Infūde in aq̄ꝫ ēdiuie ꝑ pri⁹ cū modico uini albi eū aspergen⁹ et horis.x.in infusione dimissis fōtis fiat expressio cui ad de extracte supra cassie.ℨ.i.et fiat pot⁹ ¶ Si i modum pulueris et est bn̄ delicatus.℞.dyagridii a.ʒ.f.usqꝫ ad.i.sticados.ʒ.ii.zuccari.ℨ.f.fiat puluis quem patienti tuo cum aqua pluuiali uł ro.uel plantaginis dato opationē enim miram efficiet. ¶ Si in confectionis forma da.ℨ.f.electuarii de succo rof. ¶ Si per bolos fuerit prout ultra mōtes comuniter fit. ¶ Uel facias.℞ electuarii de succo rof.in comuni forma facti.ℨ.f.pulueris sticados.ʒ.f.zucca. quātum sufficit et fiat boluſ deauratus. ¶ Si in pillaꝝ formā.℞.pillulaꝝ a grega iuarum.ʒ.ii.f.sticados.ʒ.f.cinamomi.ʒ.f.formentur pillule cū sirupo de sticados quarum dof.sit a.ʒ.i.usque ad.ʒ.iiii.modum ergo tam euacuādi quam digerendi materiam hic multiplicē tibi descripsi.

¶ Octauum capitulū qualiter et cum quibus materia sit diuertenda ac qualiter materia ipsa euacuata sit mala complexio derelicta corrigēda.

In quocunque morbo mat̄iā diuertere potes ꝙ in casu illo maxime conuenit et hoc cum ligaturis ad brachia ⁊ ad coxas fiet ꝯuētof sine scarificatione super spatulas appositis ac cum tibiarum et brachiorum lotione.quā sic facies.℞.folioꝝ salicis folioꝝ uioł.foliorum uitis albe. uinifere an̄.M.ii.fiat decoctio ꝯ qua ante cibum tam brachia quam tibias sił laua inferius trahendo sēper et sit quātum patiens sufferre potest calida. Euacuata itaqꝫ materia ad localia ueni. In quo alterantia sola capiti applicata sufficiunt. ¶ Caue tamen ne quid capiti aꝓximas siue epithima siue emplastrum seu quod uis aliud fuerit.taꝫ diu super eū morā faciat quod ad nimiam actualem caliditatem deueniat. Ea enim capiti reflexa materiam illam ad discrasiam augeret et ideo tam in precedenti quaꝫ in presenti quā in ōi alia cā calida id menti semp habeas et immediate describendis utere. ¶ Ut igitur ad actum praticum te deducam super timpora et fronte ad comissuram usque sepe.quod uis infrascripttm applica ut. ℞.olei.ro.ℨ.ii.aque rosa.ℨ.i.acceti. ℨ.f.addita simul et in eo imersas pecias locis dictis superpone uł loco olei rof. accipe oleum de foliis salicis de cucur. uioł.de nenufare.āt de papeuere.

¶ Item ad idem infrascriptorum succoruꝫ quilibet ualet et est succus lactuce semper uiue uermicularis cōrigiole passule solatri folioꝝ salicis uł capriolorꝝ uitis et potes cum istis paꝝ accetimiscer̄ s.libet uł paꝝ cāphore. ¶ Uel facias sic.℞.succi solatri.ℨ.vi.pulueris iusquiami albi pulueris papaueris albi an̄.ℨ.f.pulueris corticum mādragore.ʒ.ii.istis mixtis linitio fiat. ¶ Uel loco płueris prescriptoꝝ pone sādalos albos et rubeos rof.ru.spodii.an̄.ʒ.iii. fiat puluis quem cum prescriptis liquoribus misce. ¶ Uel facias sic. Accipe succū capoloꝝ uitis ⁊ cū farina ordei ⁊ oleo ro.linimentum cōfice quo ut.s̄.utere. ¶ Uł aliter.℞.de lacte mulieris que puellam peperit.ꝙ cum albumine recentis oui simul agita.uel ex foliis edere frestris confectis et albumine oui cum modico olei rosacei ēplastrū face. uel loco foł edere.℞.herbam acceto: et istarum loco.Raf.in cōtinēte folia

capitis accipiebat. ¶ Uel facias acci pe aque ro. ℥. vi. uel aque rasure cucur bite seu foliorum nenufaris plātaginis uel solatri tantundez acceti misce et pe tias imersas fronti et tiporibus appli ca. ¶ Aliās usus sum aqua siplici ꝯ ace to ⁊ plurimum ualet. ¶ Uel. ℞. muci laginis psilii cum aqua rosarum extrac ti. ℥. iiii. aceti. ℥. ß. agita simul et ut ē ute re. ¶ Non nulli ex chimolea prescrip ta emplastrant loca ¶ Et quia citissie desiccatur cum aqua rosarum uel cum quauis ex aquis suprascriptis eā remo lias quam sepe renoua. et ego sepe nu mero eius loco ea usus sum que infūdo mole fabri reperitur ¶ Uel facias sic. ℞. ceroti al. Gal. ℥. ii. succi solatri uel cucumeris. uel cuiusuis modi ex p̄ scriptis herbis. ℥. ß. ducantur et loca prescripta inūgantur. uel loco eius ute re populēsione deinde foliorū salicis su perpone et laudat mesue plurimuz ī ca su isto capiti embrocatioēz infrascriptā facit ut. ℞. uiol'. folioꝝ salicis foliorū muscateli. folioꝝ nenufaris maluaꝝ. aā ℳ. i. fiat decoctio ex qua accipe frā urceolum imple et per cānam ipsius sup caput aquam infondē. et si ex decoctio ne illa patiens caput lauet peccatū mor tale non comittet cuz hac quoqz decoc ctione lauare tibias ac pedes ualet mul tum ¶ Ualet ac etiam si ex rosacea aq̄ sepe infirmi faciem irroraueris. In hoc iterum casu odorata multū ual'nt ut. ℞. olei uiolati olei de nenufare aā. ℥. i. cā phore. ʒ. i. agitentur simul et pticulam spongie imersam sepe infirmus odoret ul' ponat' in āpula stricti orificii q̄z sepe narib⁹ apōe ul' flosculuz bōbacis imissuz naribus appone uel resolue cambo ram in rosacea aqua et ea vt precedenti utere. ¶ Auctores plurimi in talibus odoramentis opium adiūgunt. q͠ tu fa cias si libet et maxime insomnietate lon ga precedente. ¶ Quantum tn̄ pōt in quocunque casu opiū deuita q⁹ si uti li bet mor' mesue facias. ℞. opii cāphor' aā partes equales formule ueluti lētes fiant. quarum una aut due in oleo uiol. aut de cucurbita dissoluantur in q⁹ flo culi bombacis ī tinge et narib⁹ imitte ul' aliter. ℞. spodii. ʒ. ii. opii. ʒ. i. croci. ʒ. ß. fiant ut. ē. formule quibus ut dictuz est utere.

¶ Nonum caᵐ de regimine reꝝ sex n̄ naturalium in cura doloris capit̄ a pu ra colera et etiam a mala complxiōe ca lida sine materia ꝓuenientis obfuando

E rerum sex nō naturaliuz re gimine est amodo descr bēdū ⁊ q͠ quā precedens ad frigidū magis declinet facito egrum tuū in aer̄ frigido colloca. qui etiaz cum aqua ro. acceto permixta alterandus erit āt ī aq̄ boni fontis et aceto ¶ Ex herbis q⁹ que cum floribus odoriferis pauimetū substerne arborum iterum frondes et p cameā colloca. ut sūt quercus salicis ui tis ⁊ similiū litiamina in aq̄ rosa. et ace to uel aqua fontis et acceto madefacta circum cameram desuper lectum appo natur. ¶ Calata uero piris aut redolē tibus pomis per frustra incisis in aqua rosarum et acceto aspsis repleta in diū sis camere locis situentur ¶ Si tamē taliuz que camerā īfrigidāt ⁊ eā redolē tem efficiunt copiosus fieri cupis uide meum de fe. seu de peste et uenenis hii enim uarios modos hec efficiēdi tibi da bunt in cantillenis quam in quibuscūqz aliis sibi letitiam inferentibus tps suuz terat. Iraz furorem et similia deuitet

¶ Coitus quoque. Somnus sibi lõg° competit capite super puluieli uẽto pleno et non plumis quiescente. Nõ si eum super folia redolescentium arboꝝ cũ aq̃ rof. mixta et acceto asperſa teneret nihil supra. repletionem omnem deuitet. ¶ Quantuȝ ad cibuȝ conuenit ptisana ordei nõ colata panata itẽ ĩ puli brodio cuȝ lactuca portulaca accetosa ẽdiuia quatuor seĩª frigida. uel cum aliquo talium alterata decocta. ¶ Et illa quoq̧ in ferculo conueniunt. ac brodiũ amigdalarum triamidum ordeatũ auenatuȝ et mica panis ter per prius in aq̃ frã lota postea succo arãtii uel acceto citri berberis. aut uino granatorũ asperſa sup quam zuccarum pone si libet. ¶ Regulariter carnes ꝓhibentur. ¶ Sed si lassiuie gratia uel alterius dare cogamur sint pulli galinarum nõdum coeũtes. ¶ Auicule rubales edine carnes uł lactentis urtuli. et hoc casu cucurb. uł alio ex statim dictis ut alterentur ¶ Et si eas infirmus assatas prediligeret cũ aqua ro. cum modico agreste. uł aliq° ex succis prescriptis irrorentur. ¶ Et si cogaris ad oua dãda moliter decoq̃ntur in aqua et ꝯ prescriptis succis alterentur. ¶ Potus sit aqua ordei. ¶ Et si fuerit iuuenis in tpe calido colericus ꝛc. ¶ Da recentem aquam cum modico aceti permxtaȝ et est mirabilis pot°. uł pone uinum granatorum succum citrãguli uinum berberis uel aliquod tale. ¶ Et si uinum inuit° õderis sit aqua uiõ al. uel rubeo bene claro liphata.

¶ Decimum capitulum de cura doloris capitis qui a colera. citrina ꝓuenit.

I capitis dolor a citrina colera prouentat sex reꝝ nõ naturalium regimen ad tempamentum magis quaȝ precedẽs fac ut declinet. Quãtuȝ uero ad medicinalia ꝓ superfluitatum comuniuȝ eductione si clistere op° fuerit. ℞. malue blitis mercurialis florum camomille floꝝ boraginis añ. M. i. f. fiat decoctio. de qua accipe lb. i. f. in qua dissolue cassie pulueris zucca. añ ℥. yerepigre. ℥. f. olei comunis. ℥. iii sał triti parum et fiat clistere. Quod si patiens per potiones eas educi prediligeret. ℞. capil. ue. florum bugl. borag. uioł. añ. M. i. sticbados. isopi añ. M f. passularum liquiricie. añ. ℥. f. iuiubarum prunorum añ. numero. viii. tamaridi. ℥. i. fiat decotio in ipsi us. ℥. iiii. dissolue cassie aut mãne. ʒ. x. uel. ℥. i. f. mełł rosacei. ℥. i. et fiat pot° ¶ Uel facias sic et est aqua fructuũ mesue in cap° de soda. a colera citrina prouenientẽ descripta que. Recipit rof uiołł. añ. ʒ. iii. fumiterre. ℥. f. capil. ue. ʒ. vi. prũa. xii. Iuiubaruȝ sebesten añ. nuõ vi. tamarindorum. ℥. f. fiat decoctio. deinde accipe corticuȝ mirabol citrinoꝝ añ. ℥. i. sticados. ʒ. i. infũde in huiusmodi decoctionis quãtitate sufficienti et buliat paꝝ et fiat expressio ꝯ q̃ misce cassie ãt mãne cum dicta decoctione distempate. ℥. i. f. mełł rosa. ʒ. vi. fiat pot° hiis sup fluitatib° comunib° eductꝭ flobothomiam fiendam iudicaueris cephalicã dextram incide uel eius loco inter spatulas cum scarificatione uentosas appone uices. n. supplẽt cephalice. ¶ Floia facta si materiam minorare uolueris in quo potuuȝ prescriptorũ si libuerit dyafiniconis aut electuarii indi. ʒ. ii. adiũge. ¶ Uel facias sic. ℞. turbith. ʒ. i. f. ʒʒ. sticados añ. ℈. i. infunde totum in modicum decoctionis suprascripte et buliãt paꝝ fiat deinde expressiõ. ꝯ qua

pone cassie uel mane ut. ʒ. distemperetur ℥. i. mellis ro. ℥. i. et fiat medicina ¶ Si potius pillulas uellet. pillularum agregatiuarum. ʒ. ß. cochiarum. ℈. i. fiant pillule v. aut. vii. ¶ Item in formam boli. ℞. dyafiniconis aut electuarii indi. ʒ. iii. zuccari quantum sufficit et fiat bolus deauratus uel. ℞. specierum elcuarii et cum succis cum quibus ipsum conficitur facta residentia zuccarum cum sufficientia resoluatur et fiat confectio per bolos quos secundum speciem ingredien quantitatis dabis ¶ Si uis ad hoc propositum sufficientem pul. ℞. turbith ʒ. ß. ʒʒ. sticados an. ℈. ß dyagredii. gra. vi. macis sandali ru. an. gra. iiii. zuccari. ℥. ß. fiat puluis qui totus cum aqua lactis in una uice detur. ¶ Minorata materia ad residui digestionem. ℞. sirupi accetosi simplicis mel. ro. co. an ℥. i. ß. uel oximellis simplicis. ℥. iii. aque absinthii aque endi. aque buglos. an. ℥. ii. pro uicibus duabus et si uis magistralius facere cum hiis aquis parum sticados. bulli. uel nucis muscate Si uero ad hanc intentionem magistralem sirupum uolueris. ℞. stica. ysopi cuscute endiuie scariole lactuce cicoree an. ℳ. i. radicum fenic. ℥. iii. se. endi. se. scariole an. ℥. i. fiat ex hiis decoctio et cum. lb. ii. zuccari. et con. ℥. iiii. acceti. fiat sirupus cum nuce muscata aromatizatus quo prescriptorum loco utere tantum sirupizet patiens quod tibi materia uideatur digesta. quoniam postea ex descriptis immediate solutiuis euacua. ¶ Secundum tamen exigentiam doses illas auge. ¶ Materia educta uel saltem eius parte maiori si ex masticatoriis stranutatoriis caput purgiis seu gargarismatibus uti necesse sit seu ad doloris sedationem. aut aliquam malam complexionem amouendam. quicquid si oporteat facias pro ut in capitulo sequenti describam.

¶ Undecimum capitulum de cura doloris capitis qui a colera. prouenit uitellina.

Colera uitellina in causa existente sex rerum non naturalium regimen non debet ad tantam frigiditatem ad quantam precedens declinare ymmo potius ad temperatam siccitatem unde lactuca cucurbita quatuor semina frigida et similia pretermitenda sunt Carnes lactentis uituli dabis iuuenis montonis perdicum fasianorum caponum et similium nec sunt cum agresta seu aliquo talium alterande ordei aqua relinquenda uinum cum simplici aqua eius secundum potentiam limphandum detur. ¶ Sed debitis horis exercitet. et somnus sit longior aer tempate ad calidum et siccum declinet facito. et numquam cibo stomacum grauet. uentris uero beneficium ut omni die habeat procuretur. Quod si natura non fecerit facias sic et per hoc ad medicinalia condescendo. ℞. malue blitis mercurialis sticados matrum uiolarum furfuris quod quasi decoctione finita ponatur an ℳ. i. fiat decoctio ex qua accipe lb. i. ß. in qua dissolue cassie pulueris. zuccari ℥. i. yerepigre. ℥. ß olei comunis. ℥. iii. salis triti. ʒ. ii. et fiat clistere. et si per potiones superfluitates comunes potius educere libet. ℞. sticados ysopi cuscute florum boraginis bugloss. uiolarum. an ℳ. ß. liquiricie passularum an. ℥. ß. et fiat potus. ¶ Superfluitatibus comunibus eductis ubi sanguinis minutio necessaria fuerit cephalicam incide statibus ad flobothomiam requisitis uel sub illo loco intra spatulas cum scarificatione uentosas apponi iube ¶ Hiis pactis si materiam minorare libet. ℞. decoctionis suprascripte. ℥. iii. in qua dissolue ℥. i. cassie electuarii indi seu dyafinico

nis .ʒ.ii.ß. sirupi sticados.ʒ.ß.vel acci
pe quam uis ex solutiuis in contiguo cap°
descriptis et infirmo tuo secundum exigentiam
prebe materia minorata ubi eam digerere
cupias. ℞. oximellis simplicis. ʒ .ii.si
rupi de sticados.ʒ.i .aque endiuie aqz
feniculi et florum sambuci ana.ʒ.ii. pro uicibus
duabus quem si clarificare libet aromati
zetur cum nuce muscata uel de ea conquas
sata ante quam cum sirupo aquarum com
mixtio fiat in eis parum buliat vel facias.℞.
oximellis squilitici sirupi de endiuia ant
de bisantiis .ana .ʒ.i.ß.cum aquis prescrip
tis pro duabus uicibus ut prius fac .
uel sirupum magistralem qui in hoc ca
su quam maxime ualet sic facias.℞ .
sticados ysopi scolopendrie endi cico
ree adiantos ana.M.i.radicum feniculi
sparagi brusci.ana.ʒ.ii.liquiricie passula
rum ana.ʒ.i.se.endiuie scariole apii.ana.
ʒ.ß.conquassentur et fiat decoctio cum
lb.ii.zuc.et.ʒ.iiii.aceti et fiat sirupus cum
nuce muscata aromatizatus quo prescri
ptorum loco utere ❡ Materia digesta
solutiua in precedenti capitulo descri
pta prebe et illa secundum exigentiam dosa .
❡ Modum ergo habes materiam di
gerendi ac uniuersaliter euacuandi . Et
quia in quocunque huiusmodi morbi
tempore materiei diuersio maxime conuenit su
per spatulas uentosas sine scarificatione
si libet appone et adiutoria et coxas li
gaturas dolorosas fac. Ad tibias uo
lo et brachia lotio infrascripta quam suf
ferre poterit fiat calida .℞. camomil
le florum uiolarum foliorum uitis albe ui
nifere rosmarini ana. M.i.ß.fiat decoc
tio ex qua uacuo stomaco lotio ut est dictum
ad brachia et tibias fiat minorata mate
ria seu parte eius maiori educta non racione
diuersionis solum sed ut residuum ma
sticat educatur ❡ Masticationes ster
nutatoria. caput purgia seu gargaris
mata sepe fiant uerum in materia frigida
conuenientia hec sunt magis sed quia ui
tellina colera et rubea ex flegmate gros
so gignitur ex hiis aliqua leuia describam
cum abunde magis de eis in materia
flegmatica sit dicendum . Conueniens
itaque huic casui masticatorium fit ex sola ma
stice et cum eo potest aliquid paucula pip
is grana uel cubebarum aut parum corti
cis radicis capparorum adiungere:et talis
masticatio tribus continua diebus stoma
co uacuo fiat .❡ Et qui prescriptis om
bus masticatorum suauius habere cupit
nouam lini tellam bene mondam masti
cet.❡ Sed sternutationem ubi fieri ius
seris cum tella uel aliqua huiusscemo
di narium cartilagines porrigat .
❡ Sic enim quotiens libuit pulueriza
tum naribus insuflat ut cinamomum piper
zinziber:et similia et si fortius ipius ma
iorane aut blitis succus cum quo si libz
mellis parum adiunge. ❡ Et potest si
or istis succus yreos existit uel facias
sic.℞.aque maiorane uel eius decocti
onis .ʒ.i.manne granate.ʒ.iii.dissoluatur
in ea et colletur ex aqua postea caput pur
gium fiat. ❡ Gargarisma in hoc conue
niens casu ex aliqua decoctione ysopi cum
oximelle simplici aut oximelle squilitico fi
at❡ Et de his sic breuiter pertransiui cum
sequentibus in capitulis talium narratio sit magis
necessaria .❡ Euacuata materia uel eius parte
maiori applicari capiti possunt que ipsum
confortant que quoque malam comple
xionem frequenter derelicta sit remouent et in
hoc casu ex camomellino oleo uel ane
tino pungi frons et tempora solent:uel
ex fabis uiolis rosis uel camo.si calidum
magis cupias decoctis emplastrum capiti
applicandum conficere.❡ Uel facias sic et hoc
tam sequenti quam presenti capitulo conuenire

pōt. ℞.croci.ʒ.i.ß.opii.ʒ.ß.rosarum rubeaꝝ.ʒ.ß.fiat emplastrū cum cepe ē cocto hoc enī dolorē sedat ac somnū inducit et sic ꝯuenit ubi uigilie pp dolorē adessent. ¶ Uel facias sic et est ī cāu illo maxim̄ ꝯueniens. ℞.aloes.ʒ.ß.et ꝯ oleo ro. ꝛ aceto dissolue q̇ postea frōti et temporib⁹ applica ¶ Et ego alias addidi parum farie fabaꝝ et est mirabile. ¶ De his plura in sequētibus capitul' descriptur⁹ sū que huic caplo forsā ꝯuenire possūt.

Duodecimū Capitulū qualiter flegma dolorē capitis efficiēs digerēdū sit ac tam per medicinas solutiuas q̄ȝ caput purgia sternutatioēs.gargarismata q̄ȝ p masticationes euacuari debeat.

Et si flegma dolorē capit̄s efficiēs m'tiplex esse possit hic tamen comunē omnibus curam describam.medicus itaqȝ suo casu ꝯuenientiora medicamina ex infrascriptis eligat nā in uiscoso magis flegāte potētioribus incisiuis utenduȝ erit et ſȝ exigentiam in aliis ad hunc modum fiat ut ergo ad actum praticum deueniam esto flegma peccet persepe tn̄ patiēs iuuenis ac uenosus existit conuenit quo ī casu flobotbomia opus est ſȝ prius omnes superfluitates educende sunt.

¶ Quod si cum clisteri. ℞. sticados malue florum camomille floruȝ borag. sumitatuȝ caulium ru.an̄. M.i. fiat ē coctio de qua accipe lb.i.ß.ī qua dissolue cassie pulueris zuccari an̄.ʒ.i.yere pigre.ʒ.ß.uel dyafiniconis seu elcūarii indi tantum detur olei comunis.ʒ.iii. salis triti.ʒ.i.fiat clistere ¶ Nō si per lenitiuum potabile potius efficere uolueris. ℞.cassie aut māne.ʒ.i.ß.dissolua tur cum aqua lactis uel aqua decoctionis cicerum ru.uel aqua zuccari ru.seu aqua mellis uel cum brodio pulli addendo mellis ro.ʒ.i.et fiat potus queȝ tuo infirmo in aurora propina ¶ Comuībus superfluitatibus eductis ubi fioīa opus sit eam face. Deinde si materiam ꝑpter multitudinem minorare necesse sit ex infrascriptis solutiuis tibi unum elige in minori dosi q̄si si mat̄ia digesta foret exhibendum. Ad eam u͛o postea que remanserit digerendum. ℞.mellis ro.co.oximells squilitici et si foret de scriptiōe democriti melius esset.an̄.ʒ.i.ß.aquarum betonice feniculi et floruȝ sambuci an̄.ʒ.ii.pro duabus uicib⁹ misce. ¶ Quod si tamen clarificare libet aromatizetur cum nuce muscata ¶ Uel aliter. ℞.oximell' simplicis.sirupi ē sticados an̄.ʒ.i.ß.cum prescriptis aquis ut pri⁹ facito et tociens de sirupo dabis donec materia digesta tibi uideatur. ¶ Interea tamen bonum erit clister̄ p̄scriptum aliquotiens imponere. ¶ At ubi sirupum magistralem huic casui cōuenientissimū exhibere uolueris. ℞.isopi sicce cuscute calamēti betonice maiorane florū rosmarini floꝝ sābuci thimi cōdumeni leuistici an̄. M.ß.sticados M.i.ß.passularum.ʒ.i.ß.radicum peonie feniculi apii.an̄.M.ß.fiat decoctio cum lb.iii. mell'.et. lb.ß.acceti squilitici et fiat sirupus aromatizatus ī reb⁹ īfrascriptis. ℞.nucis muscate.ʒ.i. semis peonie.ʒ.ß.conquassentur :et ī petia rara ligentur et cum sirupo ad pfectioēm decoquātur in eo semp buliat inf̄dū petiā illam comprimēdo. De tali sirupo ꝯ prescriptis aquis.ʒ.i.ß.ꝓ uice detur. ¶ Materia digesta cum.ʒ.i.seu.ℨ.iiii.pillularum cociarum descriptioneȝ almāsoris educenda erit.āt ꝯ tmdeȝ ṗil

lularum turbithidarum seu aurearum. Sed si per potionem id potius infirmus pdiligeret fieri. Rx. cassie. ℥.i. dyafiniconis ℥.ß. dissoluatur cum decoctione sticcados maiorane ysopi cuscute thimi liquiricie passularum et extracta cassia. ℥.i. sirupi de sticados addatur et potio fiat. Uel aliter Rx. turbith. abrasi. ʒ.iii. ʒʒ. ʒ.i.ix. fundantur in. ℥.iiii. predicte decoctionis et horis iii. in infusione dimissis fortis expressio fiat cui postea syr. de sticados adde. ℥.ß. et optime facias in forma boli. Rx. dyafiniconis. ℥.ß. uel. ʒ.v. pul. sticados pul. semis peonie. an. ℈.i. zucari quantum sufficit et bolus deauratus fiat. In formam pul. Rx. turbith. ℈.iiii. ʒʒ. ʒ.ß. seis peonie sticados an. ℈.i. zuccari ad pondus omnium et fiat puluis quem cum brodio: aqua lactis aut uino calido sumat. Pluribus in locis materie flegmatice conenientia solutiua conscripsi. Digestiua quoque et precipue in eo de feb. quamobrem hic sic breuiter ptransiui. Sed in casu in memoria esto capiti aliquid apropriatum tam digestiuis quam in solutiuis ipsis adiunge. Sane materia talis raro autem nunquam tota potest per talem purgationem educi: sed eius parte maiori per uniuersalem purgationem educenda solemus ad particularia euacuantia deuenire quod per caput purgia sternutationes gargarismata masticationes fiet conueniente ter. Quantum uero ad caput purgia hiis uti poteris que precedenti capitulo descripta sunt. Et ubi fortius succus foliorum enule campane per se: aut succus yreos aut caulium cum lacte mulierum mixtus per nares attractus uel parum succi cucumeris asinini cum aqua maiorane commisce et idem fiat. Et si naribus pruritus aut ardor restet cum calida aqua lauentur. aut oleum uiolatum per nares attrahatur. Uel nigella per diem cum sua nocte infusa in acceto permaneat deinde exicetur. postea teretur cum aqua maiorane seu decoctione eius per nares attrahatur hoc enim caput suauiter purgat. Non nulli nigelle loco castoreo utuntur. Alii cum aqua maiorane seu eius decoctione hyerampigram benedictam: seu auream alexandrinam dissoluunt plurimi quoque succum rute capiunt ex quo ex predictis aliquod unum miscent et caput purgium faciunt uel de felle anseris cum lacte mulieris parum misce et idem facias nam prescriptorum quidem conueniens caput purgium. Sternutatorium vero cum puluere piperis piretri seu alterius aromatis acuti autem cum puluere radicis elebori albi conueniens fiet. Gargarisma autem sic facias. Rx. ysopi sicce. M.i. thimi saluie an M.ß. passularum corticum capparorum an. ℥.ß. sinapis. ʒ.vi. conquassentur et fiat decoctio de qua accipe. ℥.iiii. oximellis sqlitici. ℥.ii. misce. et cum eo mane stomaco uacuo gargarisa. potes in decoctione piretrum conquassatum addere autem piper et erit huic casui ualde congruum sed masticatorium conueniens fit cum mastice granis piperis nigri quidem additis autem cubebarum uel parum ex radicum capparorum corticibus. Uel facias sic. Rx. Macis. ʒ.i. piretri. ℈.ii. stapbisagrie corticum radicum capparorum cubebarum an. ʒ.ß. simul omnia conquassentur ex quibus sacellus ex tella alba factus impleatur quem tunc infirmus mane stomaco uacuo per dimidiam autem per horam integram masticet semper quod in ore profluit expuendo. Uel facias sic. Rx. piperis nigri stapbisagrie an. ʒ.i. passularum enucleatarum. ʒ.ii. misce et ut supra simul omnia masticentur. habes igitur tam uniuersalem quam particularem eum modum qui dolores capitis efficit euacuande mei quod in omni tempore deuteri multum prodest quod ut precedentibus dictum est cum uetosis ligaturis fricationibus et cetera conueniens fiet. Cumque predicta facta fuerit ad

D.

capitꝭ ꝯfortationē doloris sedationē seu alicuiꝰ male ꝯplonis remotionē alia fiē da sūt de quibus te ĩsequēs capitulum copiosum faciet.

¶ Decimū tertiū capl'z d̄ his q̄ caput ui cio flegmatꝭ dolēs cōfortāt ac dolorem sedāt Et malā ꝯplexionē frigidā si qua derelicta l' q̄ sola dolorē capitꝭ efecerit remouēt. ¶ Et de.vi.rerꝫ n̄ naturaliuꝫ regimine.

q Ue capitꝭ cōfortāt dolorē ac ma lā cōplexioneꝫ frigidā si q̄ d̄relicta sit ammoueāt sūt i p̄nti caplo describē da. ¶ Sꝫ horū nullū nisi materia euacu ata āt eius parte maiori nūquam facere p̄sumas Et ista sunt saccellationes ūcti ones epithimata embrocationes ⁊ ēpla stra. ¶ Quantum ad primū accipe sal minutum. ⁊ cum milio sacellū iple quem calidius tonso capiti suppone eū cū ĩfri gidari ĩcipit calidius renouādo. hoc enī si multociēs fiat caput calefacit uentosi tatem resoluit. ⁊ dolorē sedat. Uel faci as sic. ℞. baccarꝫ lauri olibāi sandara ce. an̄ partes equales. ex his sacellū re ple quē super cādētem laterē aspsuꝫ ace to calefacias. ut supra capiti suppone. Aliqui p̄scriptorꝫ loco saculo ex granis sinapis cū semīe nasturcii r̄pleto. ⁊ ut p̄ us calefacto usi sunt. Uel imple ex pule gio sacculum aut camoīla bethonica ab sinthio meliloto brancha ursina. l' aliqꝰ taliū quo ut supra calefacto utere. Repi untur enī q̄ꝫ plurima que ad similes fiēdas sacellationes poptima sunt. ⁊ talia per horā. aut duas ꝯtinuāda erūt. Sed ad cerebri ⁊ totiꝰ capitis ꝯfortationem se penumero ĩfrascripto sacculo usus quē p aliquot mēses patiēs i capite continue defert ⁊ ipe ℞ florꝫ camoīlle bethoīce berbene maiorane absinthii sicci rosarꝫ rubearꝫ sticados florꝫ ros. an̄ quartā p̄tē uniꝰ. M. sādarace. ʒ. ß. folliculorꝫ sene grana tinctorꝫ an̄. ʒ. ii. cubebe nucismus cate an̄. ʒ. ß. ligni aloes. ℈. ii. Et si addē tur. ʒ. i. ambre esset melius. ꝯquassentur ⁊ fiat ex sindone de grana ad bireti for mā sacculꝰ imbastatꝰ quē ex rebꝰ p̄scriptꝭ facias et tam die quam nocte. in capi te deferatur. ¶ Unctiones aut ex ole is calidis ut anetinum camoīll'. de costo de lilio yrinum de spica et consimilibus in hoc casu ualēt multum ¶ Uel facias sic. ℞. pulueris costi spice celtice casto rei mirtillorum an̄. ʒ. i. olei de costo. ʒ. ii. cere parum et fiat unguentum. Uel aliter. ℞. olei yrini āt de lilio. ʒ. ii. olei anetini. ʒ. i. pulueris radicis yreos. ʒ. ii. castore. ʒ. ß. foliorū rute sicce bacharuꝫ lauri. an̄. ʒ. i. cere parum et fiat unguē tum cum quo tempora et caput ilinias. ¶ Uel habeas costum puluerizatum quem cum succo rute misce et ex eo frō tem et tempora epithima ul' ex mitrida to cuꝫ succo mente distēpato idē facias uel ex succo calamēti cum succo n̄pite mi xto uel ex succo apii solo seu sauine ac tu tamen calido. ¶ Uel accipe cinerē capil'. quasi modico laudani addito cuꝫ succo rute aut betonice misce et ut s̄. epithima fiat. hoc. n. ultra credibile ca put calefacit. ¶ Ego autem in isto casu aqua ardenti sepe numero usus sum et est in casu isto domesticum ac ꝯueniens satis ephithima embrocatio u'o huic ca sui conueniens hoc modo fit. ℞. beto nice sticados camomille foliorꝫ lauri la uenduie absinthii succi rute pulegii an̄ partes eq̄les. buliant in aqua olei comu nis viᵃ p̄te additar et ex t'li d̄coctōe ēbro cet' caput: alii radices cucumeris asini ni in aqua et oleo ut supra decoquūt.

et ex tali decoctione: embrocationez fa ciūt & ex ꝯtritis radicibus emplastrum successiue. Embrocatione iaȝ ista et em plastratione successiue inquit Auic. pri.ᵒ tertii de cura emigranee: ꝙ materialiter quidam indifferenter omnes alias emi graneas curabat. Et ut ad emplastra amō deueniam hoc summe laudat᷑. ℞. bacarum lauri origani an̄. ℥. i. fiat pl'uis ex quo cum foliis betonice confectis aut eius succo emplastrum face uel faci as sic. ℞. olibani masticis an̄. ℥. i. san guinis draconis boli armeni an̄. ℥. ß. in corporetur cum succo urtice g̃re: āt cum ea contrita ut supra fiat ēplastruȝ uel facias sic. ℞. brance ursine centau ree minoris: betonice: urtice an̄ ptes eq̄ les decoquātur cum tribus uini partibꝰ et olei anetini quinta pte et fiat empla strum. Et alii fabas decoctas cum de cocto iā aleo pistant et emplastrum faci unt supra et ubi dolor importunus fore seu ut plerunque accidit intolerabilis ī quo uis prescriptorum adde paꝝ opii quod ego sepe feci: et mihi dono dei bn̄ successit. Et hic medicinaliuȝ rerū esto finis. Quantum uero ad sex reꝝ non naturalium regimen ex carnibus utat᷑ montonis duorum dentium lactātis ui tuli: perdicis fasiani auium rubalium galinarum iuuenum caponū: et simil'uȝ. fructus deuitet pisces quoque. fercu la de pasta et legumina: uinum tēpate limphatum bibat. plurimuȝ exercitium sibi conuenit ac an̄ q̄ȝ surgat tibiaꝝ co xaꝝ: ac ceterorum mēbroruȝ fricatioēs in reumatica camera nō dormiat calidū caput teneat ac tōsū & eū mane aspso pā no ꝯfricet ac pectiet & si pecten ex arietꝭ cornu foret nihil supra. Sit somnꝰ solito breuior. & bn̄ficium uētris oī die habere ꝓcuret. Ad qđ habēduȝ si natu raleta foret cū clisteri ꝑscripto iuuet᷑.

Decimū quartum capl'm de cura do loris capitis qui a ml'ia ꝓueit.

Si melancolia dolorem capi tis effecerit totum regim̄ sex r̄ rum non naturaliuȝ ad calidū & humidum declinet facito. Leguia quoque uitet. porros cepe aleum carēs anat᷑. anseris cerui leporis & similiuȝ. Uinum debite limphatū bibat. Uitam ducat letam. tēperate se exercitet sit in uictu sobrius. & uētris oī die debitū hē re ꝓcuret ī quo si natura pigra foret. ꝯ īfrascripto clisteri iuuet᷑. ℞. malua rum matrū uiolarū. sticados blitis mer curialis an̄. ℳ. i. fiat decoctio de qua accipe. lb. i. ß. ī qua dissolue cassie pulue ris zuchari an̄. ℥. i. hyre pigre. ℥. ß. olei comunis. ℥. iii. sal' triti paꝝ. & fiat clyste re. At si lenitiuā potionē ifirmꝰ tuus ꝑdiligeret. ℞. capilloꝝ ueneris. floꝝ bo ragis buglos. sticados. maiorane. came drios an̄. ℳ. ß. pruonrum numero. vi tamarindoꝝ. ℥. ß. epithimi. ℳ. ß. fiat de coctio cū qua. ℥. i. ß. cassie aut māne dis solue. & sirupi de sticados & uiol' an̄. ℥. ß. adde & fiat potus queȝ alia sine custo dia ifirmo tuo i aurora pbe. Sane & si raro accidat repitur tam̄ iterdum pati ens iuuenis uenosus ac flebothomie assuetꝰ qui ī hoc gradu a minutione grā de iuuam̄ assequeretur. Superfluita tibus ergo comuibus eductꝭ ubi opꝰ fu erit cephalicā icide aut nigram. his fa ctis si mariam minuere libet decoctioni ꝑscripte folliculoꝝ sene ac polipodii an̄ ℥. ii. adde & cum tali postea decoctione cassie. ℥. i. dissolue diafinicois ꝯfectiois amech an̄. ℥. i. sirupi de sticados sirupi uiolarum an̄. ℥. ß. & fac potum. uel facias

sic ℞.agarici.ʒ.ii.sal gēme.ʒ.ß.℥℥.pul ueris sticados an̄.℈.ii.īfundātur ī aqua lactis uel ī descripta decoctione adden do.℥.ß.oximell' squilitici.⁊ horis xii.in īfusione dimissis fortis fiat expressio cui adde ℥.i.cassie cuꝫ ꝺcoctione suprascri pta dissolue.¶ Et si ad hāc ītentioneꝫ bollū uolueris ℞.diafinicōis ʒ.i.ꝯfec tionis amecb.ʒ.ii.ß.semis peonie stica dos an̄.℈.i.ʒucari quātuꝫ sufficit ⁊ fiat bollus.In pillarum forma ℞.pillarū indarum uel de lapide laʒuli.℈.ii.pill'. cochiaꝝ almāsoris.℈.i.fiāt.pille.vii.cū his solutiuis.uel aliis equiualētibus ma teria minorata.nam plurima alia sūt so lutiua huic ꝓposito faciētia aliis ab au ctoribus posita ad residui digestioneꝫ ℞ oximell' squilitici ⁊ si descriptione ꝺ mocriti fuerit q̄ꝫ mesue r̄citat ꝑualebit. ℥.ii.sirupi uiolati.℥.i.aque buglose me lisse scolopendrie:uel florum sambuci. an̄.℥.ii.ꝓ uicibus duab⁹ misce quē si cla rificare libet cum nuce muscata euꝫ aro matiʒa.¶ Uel prescriptarum aquarū loco infrascripta utere decoctione.℞. capillorum ue.sticados scolopēdrie flo rum boraginis et buglosse an̄.M.i.ß. liquiricie passularum an̄.℥.ß. epithimi. M.i.fiat decoctio et si huic ꝓposito sirupum magistralem facientem habere uolueris.℞.sticados camedreos sco lopendrie melisse florum boraginis et buglosse an̄.M.i.radicuꝫ apii feniculi corticum radicum caparorum an̄.M. ß.passularum folicl'orum sene polipodii. an̄.℥.ß.epithimi.M.i.fiat decoctio ⁊ cuꝫ.lb.iii.ʒuchari ⁊.lb.ß.aceti squilitici sirupus aromatiʒatus cum nuce musca ta fiat quo prescriptoꝝ loco utere. Materia digesta quouis ex solutiuis ꝑscriptis dato dosim secundum ꝙ tibi uiđbitur adiūgendo ad materie digōeꝫ prout sepe dictū ē face.¶ Cūqꝫ uniuer salis purgatio facta fuerit.si ꝑticulari opus erit.caputpurgiis sternutationi bus ⁊ c̄.i caplo precedēti descriptꝭ utere ⁊ sic primū ordinē obfua.¶ Ueꝝ ex ꝺ coctione maiorāe seu eius succo magis sit ꝯueniēs huic ꝓposito caputpurgiū q̄ꝫ ex aliis.

¶ Decimū quintum caplm de his que cuiqꝫ dolori capitis īdiferēter apꝓpri ate ualent.

Iāmodo cure doloris capitis per ꝓprietatem eueniētis finem faciam.non nulla cuiqꝫ dolori capitis indiferenter apropriata īscribere hic libet.ut est turturis aquati ce.sanguis frōti ac tēporibus illinitus. hic enim capitꝭ quēlibet dolorē sedat. Anulus item ī quo paꝝ umblici īfantis nati recēter īcludit̃ gestatꝭ in digito ab omni dolore capitis hominē ꝓseruat. Idem quoqꝫ facit muris caput in linea petia īuolutū ⁊ ꝯtinue super se portatū Aqua uero plinius īquit.que post potū bouis uel asini r̄māsit ab īfirmo potata dolorem omnē capitis illico sedat. Si os uerticis aquile ī corio cerui liget̃ et dextrum supra tympus dextrum dolēs apponatur uel sinistrum supra sinistrū indilate dolorem illū remouet.¶ Iteꝫ si pars dolēs capitꝭ dextra ⁊ arietis dex tro cornu pectine fcō caput pectinetur statim illius ꝑtis dolor soluitur.ac etiā si pars sinistra ex pectine ex sinistro cor nu facto pectinetur.¶ Si limacie testꝭ admotis frōti illiniat̃ dolorem sedāt. Ex herbena poligario pulegio seu poli trico corona facta ⁊ capiti supposita mirabiliter capitis dolorē sedant.Et dem facit plātago suspēsa collo.Silbe

tus. ¶ Pectinatio capitis cum pectie
eburneo ualet i omī dolore capitis.

¶ Decimū sextuz capl'm de cura dolō
ris capitis.

Superest dolorem capitis per
comunitatem factum curādi n̄c
modum iscribere. si igit' ex ui
tio capitis fiat ex descript⁹ i iz⁹ ca⁹ faci
le deprehēdes. Et tunc cum aqua tepi
da ⁊ aceto ⁊ modico olei comuis pmix
ta uomitū ꝓuoca. ubi scilicet ifirm⁹ tu⁹
hoc leuiter faciat. uel ℞. sirupū aceto
suz simplicē cū aqua raffani. aut oximel
lis simplicis seu ꝯpositi ul' squilitici. uo
mitu facto dentes cum uio lauētur cal'o
At ubi p seccessum materiā educere uo
lueris secundū exigētiā eā p⁹ digeras.
verbigr'a si col'a pura fuerit. ℞. oxiza
chare simplicis. ℥. i. ß. aquaꝝ ēdiuie ab
sinthii cicoree an̄. ℥. i. ꝓ una uice misce
Si colera citrina ℞. sirupi de bizātiis
℥. i. sirupi acetosi simplicis. ℥. ß. aque en
diuie feniculi absinthii an̄. ℥. i. misce pro
una uice. si colera uitellina ℞: oximell'
simplicis ℥. i. ß. aque absinthii fenic. cico
ree an̄. ℥. i. misce pro una uice. Quod si
p̄dictos sirupos ut magis delicati sit cla
rificare libet receptas dupla ⁊ cum cia
momo eas aromatiza. Digesta materia
i casu primo ℞. cassie. ℥. i. ellectuarii ō
suco rosaꝝ. ʒ. iii. sirupi uiolati. ℥. i. dis
soluant' cum decoctione prunoꝝ tama
rindorum capilloꝝ ue. florum boragis
buglosse uiolaꝝ liquiritie ⁊ passularum
⁊ fiat potus. In casu secundo loco elle
ctuarii de suco rosarum diafinicois tm̄
dem pone. Uel facias sic ℞. reubarba
ri. ʒ. ii. ß. spice grana. iiii. infundāt' in aq̄
lactis uel aqua absinthii uini albi parū
addēdo ⁊ horis. x. in ifusione dimissis
fiat fortis expressio. Cui adde cassie ut
supra distempate ℥. i. ⁊ sirupi uiolati tā
tumdē ⁊ fiat potus. Si per pillulas da
pillulaꝝ ō reubarbaro. ʒ. i. et harum lo
co in colera citrina aut uitellia pillulas
aggregatiuas exhibe. per bollum in co
lera pura. ℞. ellectuarii de succo ro
sarum. ℥. ß. zuchari quantum sufficit
et fiat bolus. ꝓ colera citritna uel uitel
lina. ℞. dyafiniconis. ℥. ß. et cum zuc
caro bolum face. ¶ Et qꝛ in passioib⁹
stomaci de sirupis huic ꝓposito ptinēti
bus te deo duce copiosū faciā hiis pau
cis uolui esse contentus. At si effumans
materia ad caput dolorem efficiēs fleu
ma fuerit qualecūque illō sit si cōmode
potes per uomitum eā educas ⁊ ubi nō
sic eam digeras. ℞. oximellis squilitici
℥. i. ß. sirupi de radicib⁹ acetosi. ℥. ii. aq̄
rum absinthii apii feniculi an̄. ℥. ii. ꝓ ui
cibus duabus. ¶ Et si delicantie gratia
eum clarificare uolueris aromatizet' cū
cinam⁹. ¶ Materia digesta cum pill'a
ruz cochiaruz. ʒ. i. seu. ℈. iiii. ℥℥. ℈. ii. zu
cari ad pondus omnū et fiat puluis qz
ꝓ una uice totū prebe. ¶ Aut. ℞. cus
cute ysopi capil' ue. an̄. M. i. liquiritie
passulaꝝ an̄. ℥. ß. fiat decoctio i qua cas
sie. ℥. i. dissolue diafinicois. ʒ. iii. uel hye
repigre. ℥. ß. mell' ro. ℥. i. ⁊ fiat potus. vl'
℞. hyerepigre. ʒ. vi. zuchari quātū suf
ficit ⁊ fiat bollus. his ergo uel aliis so
lutiuis i ꝓpriis capl'is describēdis ma
teria euacuata cum confectionibus un
guentis pulueribus ⁊ aliis prout in de
passionibus stomaci reperies eum con
forta. ¶ Materiā autē ml'icam si uo
mitu euacuare nō potes ℞. sirupi ō bi
zātiis. ℥. ii. sirupi uiolati. ℥. i. aquaꝝ bu
glosse scolopēdrie floꝝ sambuci aut fui
terre an̄. ℥. ii. pro duabus uicibus. ⁊ u
bi clarificetur cuz cinamomo aut ligno.

aloes aromatizet. ¶ Materia digesta cum. ℈. ii. pillarum de lapide lazuli seu ida rum et ℈. i. pillu. stomaticarum aut cociarum eam euacues. vel sic. ℞. foliculorum sene tartari an. ʒ. i. thimi. ℈. ii. ʒʒ. ʒ. s. zuchari ad pondus omnium et pro una dosi fiat puluis. Uel sic. ℞. scolopendrie ysopi cuscute capil. ue. florum borag. buglosse lupullorum an quartam partem unius. M. sene. ʒ. ii. polipodii. ʒ. i. s. liquiricie passularum an. ʒ. ii. s. epithimi. M. s. fiat decoctio in qua. ℥. i. s. cassie dissolue. confectionis amech. ʒ. ii. s. diatinicois. ʒ. i. siru pi de radicibus sine aceto. ℥. i. fiat pot. ¶ In boli formam ℞. confectionis amech ʒ. iii. diafinicois. ʒ. i. s. zuchari quantum sufficit et fiat bolus deauratus. ¶ Plurima ad hoc propositum facientia deo duce infra reperies qua ex causa de his infra ex parte transiui. Sic ergo uel aliter euacuata materia pro confortatione stomaci si opus fuerit appropria que si deus uoluerit hoc completo tractatulo describam capitula transiui. Quantum ad cibi et pot infrascriptis omnibus casibus regimen conueniens omnia cibaria que ad caput facile fumant uitanda sunt. ut. porri cepe aleum caules nuces panis loleatius et similia. Uinum debile bibat in fine pastus reppelles fumos aliquid sumat ut parum diacitoniten de zucharo sine speciebus. uel aliquot coriandros preparatos seu modicum panis assi. post tam horum comestionem nihil bibat de die nunquam dormiat per horas ad minus duas antequam uadat dormitum maneat postquam nihil bibat. Et quia dolor capitis uicio stomaci proueniens pluribus est hominibus postquam uellet familiaria ad eum proculdubio pellentur infrascriptas pillulas mirabiles adinueni ℞. ozimi garioro. rubearum croci xilobalsami carpobalsami sticados spice lignum aloes asfari squinanti se. peonie. an. ʒ. s. dragaganti bdellii an. ℈. ii. macis, ℈. ii. radicis brionie. ʒ. v aloes epatici. ʒ. iiii. s. fiat cum sirupo de sticados massa ex qua cum opus fuerit pillas confice de quibus secundum exigentiam tres aut quinque per duas horas ante cenam prebe ad minus in ebdomoda semel quia stomacum confortant appetitum incitant et a putridis humoribus eum sua uiter sine molestia purgant uisum auditum memoriam ac omnes alios sensus corroborant ac caniciem tardant. Patens igitur qualiter dolor capitis uicio stomaci proueniens curandus sit tamen si aliqua mala qualitas in capite derelicta fuerit in precedentibus capitulis modum eam pellendi inuenies. Sane si epar si splen si renes si matrix siue aliud quod uis membrum doloris capitis causa fuerit in illo membro peccatum existens corrige. Et hoc in capitulis propriis require. in quibus talium membrorum uicia curanda deo permittente describam. nam si capitis dolor ab eis pendeat illis curatis curatur et dolor et sepe quoque ut habitum est tam olentium quam redolentium odorum cum dolor capitis inducitur. et horum cura odorum contrariorum olfacio. ¶ Et consimiliter quilibet dolor capitis a quauis extrinseca causa proueniens si ea ad contrarium permutetur illum dolorem curabis. Quod si aliqua mala qualitas reliquatur ut eam pellas a precedentibus succursum pete. Potest iterum dolor capitis ab apate prouenire cuius cura est illius apatis cura quam auxiliante deo in proximis capitulis dicturus sum. Et si febris dolor illius fuerit causa prout in meo de fe. te docui febrem cura et ascendentes fumos cum oleo ro. aceto permixto frontem et tempora epithimando repelle. ¶ Quod ubi ad hanc intentionem alijs tibi opus fuerit supra ad quartum capitulum uade. ¶ Et quia ad omium capitis do

loꝝ ꝯpluẽda cura succursuꝫ nõ solum a pcedẽtibus sed etiã a sequẽtibꝫ qbusdã capl'is petẽti ẽ pñtis capl'i hic finis esto

¶ Tractat⁹ scđs ꝺ uertigĩe ꝛ scotomia.duo ꝯtinẽs capl'a.

¶ Primũ capl'ꝫ quid sit ṽtigo ꝛ scotomia: ꝛ q ipsoꝝ sunt cãe.

Cuiuslibet doloris capitis per ꝓprietatem attẽta cura ut domine frenesi presentẽ locuꝫ ac comodarẽ iam calam ꝯprehenderã sed ecce dña uertigo sua cũ sorore scothomia. Et si omia inquit mihi ĩ girũ deuolui uideãt ꝛ sorori mee circa oculos uoluti uolãtes appeãt tm̃ tamen recte iudicamus ut locus p̃sens nobis digne ꝯueiat. Que uero alit̃ quasi doloris capitis secundum spẽꝝ diuersitatẽ curã recipimus. Cũ igit̃ nos tibi maĩfestas feceri mus cãs uras ꝛ signa tã ꝓnostica q̃ꝫ ꝺmõstratiua descripseris qualit̃ curari ꝺbemus ad curã doloris nos remitte. his auditis hũc locũ potius q̃ꝫ frenesi dare disposui cum illa cura ĩ capl'is precedẽtibus iam posita sit et ut rem statim aggrediar. ¶ Dico quod uertigo int̃ duꝫ accidit cũ hõ circulariter se ipsum mouet quia spritibus uisibilibus circularit̃ motis non ita cito quiescunt et ita ꝯ ille tunc uidet in girum moueri putar.

¶ Fit item si rem circul'r motam quis diu inspexerit qa species ille in organo uisus aliquãdiu reseruantur et obiectũ suum quam primo non aliter moueri putant. quo fit ut bonus homo adhuc omnia in girum moueri putet..

¶ Experientia enim uidemus quod si quis rem ualde lucidaꝫ aliquãdiu aspexerit et ad aliam ptem se uertat rẽ illam se uidere interdum iudicabit et tam diu donec ille species euanescant ¶ Cũqꝫ sepe añq̃ꝫ abeant notabile tp̃s transeant ꝯcludebat magister meus blasius pmensis quod stat uidere aliquid ꝙ non sit qꝛ spẽbus illis fortit̃ impressis anichillatur seu corrũpitur uisibile et tũc per species istas tu iudices et non nisi obiectum cuius sit̃ species quar̃ et ꝯ. ¶ Sed blasio cum ancillis dimisso ad propositũ de ṽtigine ꝓ ut supra causata mentioẽꝫ aliã facere non intendo cum cura ꝑ illoꝝ remotioneꝫ obiectorum fiat. ¶ Sed uertigo de qua hic intenditur a uaporibus subtilibus cum uentositate mixtis et in cerebro seu in uiis spirituum debilium genit' ul' ad alias aliũde ueniẽtib⁹ ꝓueĩt q sp̃s uisibiles ad idẽ exñtes ĩ gyrũ mouent pp quod extrinsecus uisa moueri ĩ girum quoqꝫ uideãtur ¶ Ex quo patet ꝙ uertigo nihil aliud ẽ q̃ꝫ spirituuꝫ uisibiliũ ĩ girũ ꝯmotio pp uaporẽ subtilẽ cum uentositate mixtũ ĩ cerebro ꝛ in uiis spirit⁹ exñte causata ꝑ quaꝫ patiẽs semp uisa ꝛ ĩterdum seipsum ĩ giruꝫ moueri putat ꝛ ideo dicit̃ uertigo a uerto uertis ¶. Sed cum seipsũ uerti putat non se regit ꝛ cui appodiet querit ꝛ nõ ĩueniẽs cadit. ¶ Est tamẽ int̃ hanc ꝛ epil'iam dr̃a quia in epil'ia fit tortura spasmus atqꝫ spuma ĩ uertigĩe neq̃quã.

Scotomia fit a uapore grosso existẽte ĩ ãteriori cerebri pte ĩ uiis.s.uisibilium spirituũ qui nõ circularit̃ mouẽtur sed quiescũt illoꝝ spẽbus ĩ huõre cristallio recept' ĩ sp̃u coĩ similitudineꝫ suã imprimũt. ꝛ sic bonus homo male iudicãs nebulas muscas uel aliꝙ huiusmõi extra oculũ se uidere putat. ꝛ ideo dicitur scothomia a scothos quod est uisio ꝛ mia musca qr uisio muscaꝝ qr scotho ãte oculos suos muscas uidere putat. Alii

dicūt ꝙ scothos grece latine tenebra. Nā scothomaticus muscas nebulas uł talia se uidere putat. uisus eius obtenebrat᷑ pp quod qdā ātiquoꝝ scothomiā tenebrositatē oculoꝝ uocāt. Ex quo patet ꝙ scothomia ē nebule muscaꝝ uł ꝯsiliū uisio ꝓpter uaporē grossum ī āteriori parte cerebri ī uiis sp̄s uisibilis existentem quietum. Ex quib⁹ patet ī quibus uertigo ⁊ scothomia drn̄t. ⁊ ī quibus quoqꝫ ꝯueniūt differūt. n. quia uertigo a uapore subtili ueniente pmixto ⁊ ī giro moto causat᷑. Scothomia uero a uapore grosso quieto. ꝯueniunt aūt qꝛ ī eisdem locis ⁊ ab eisdē cāis seu cōsimilib⁹ fieri possunt. Earum igitur cause tā extrīsece q̄ꝫ ītrinsece eē pn̄t. Extrīseca esse potest quelibet non naturalis que uaporē ī cerebro generare uel ad eū mandare possit. Ut aleum porꝛi cepe caules legumīa res ī patella frixe animaliū ītiora ⁊ potissime sāguis Et int᷑ fructus nuces. Uinum it᷑ potēs ⁊ maxim̄ nouū atqꝫ turbidū. Quātū uero ad rerū que circl'r mouētur intuitionē aut reꝝ lucidarum ⁊ taliū que ut dictum ē īterdū uertiginē inducunt supra me absolutū feci. In summa igr̄ he sunt haꝝ egritudinū cāe extrīsece. Intrīsece uero esse pn̄t humoꝛ quilibet potēs ī cerebro uaporē generare uel aliud ad eū mittere ut sanguis coł'a flegma ⁊ mł'ia. Rasis tn̄ in suo cōtinēte īgt ꝙ uertigo a flegmate ꝓueniēs accidentia epił'ie ⁊ nō uertigīs īducit. īdo epił'ia ⁊ non uertigo dici debet. Uerum tamē cū nec torturā nec spumā spasmū nꝫ adde uideris: eam in capł'o de uertigine ⁊ nō de epił'ia repone. Et sic habes tam ītrīsecas q̄ꝫ extrīsecas harū passionū causas. At iterdum per ꝓprietatē īterdum per comuītatē fiūt. Per ꝓprietatē cū uapor ille ī cerebro ⁊ ī uiis sp̄s uisibił' generat᷑. per comuītateꝫ ueꝛo qn̄ aliūde puta a stomaco epate splēe renibus matrice uel mō alio uapores eleuati ad cerebrū ꝓueniūt.

Secūduꝫ cap^m de signis ꝟtiginis ⁊ scothomie tam ꝓnosticis quā demōstratiuis. et in quibus cura supra reperienda sit.

Nunc de signis est dicenduꝫ ⁊ primo demonstratiuis unde si uertigo ac scothomia ab extrīseca re fiāt patiētis uel astātiuꝫ narratione comprehendes. De intrinsecis aūt si a sangnine rubor erit in facie dulcescit os tempor frontis ac oculorū sūt uene replete et in temporibus pulsant ⁊ in toto est lassitudo et grauitas et sanguis hora hoc magis infestat. Est urina ruffa uł subruffa et pulsus magnus atqꝫ mołł ⁊ plenus. Quod si ei⁹ regimē p̄cedēs ⁊ simił' huic assētiant id a sanguine ꝓuenire nullū dubiū erit. Si a coł'a oculoꝝ ꝯiūctiua atqꝫ facies citrinatur. oris amaritudo sentit᷑ adsunt uigilie adest īflatio ⁊ hora colere magis īfestat. Urina ē alba subtił' ⁊ ignea. pulsus uelox frequēs ⁊ durus. Etas aūt ꝯplexio ⁊ talia si ꝯsēserit te certum efficiēt. Signa aūt flegmatꝭ sunt quia albet facies tumet quoqꝫ albet ⁊ totū corpus ī quo sunt. sentit᷑ grauitas ⁊ piguedo ⁊ ī humorib⁹ habūdat. estqꝫ multuꝫ somnolētus. Urina erit īdigesta spissa multa atqꝫ alba. Pulsus erit tardus mołł atqꝫ rarus cū diuersitate quadam ⁊ hora flegmatis. plurimū īuadit. Nō si etas ⁊ talia ꝯsenſint certior multo fies. Mł'ico aūt huōre hoc faciente erit patiens ut plurimū saturnin⁹ malarū

cogitationū.timidus ualde.cuius facies liuet atq̄ ꝯiunctura oculoꝝ urina téu is erit ꝛ alba: ꝛ hora mľie aggreditur ī firmū fortius.et ubi etas cōplexio ꝛ c̄. mľie ꝑsentiāt te esse dubiū nō oꝫ. Sō nia aūt super hāc passioné plurimū indi cant.uapores.n.existétes ī cerebro spe cies reꝝ sibi ꝯformiū mittūt ī sꝭum cōu neꝫ ꝛ sic patiés somnia illꝰ conformia sō niat. ꝛ ī his p̄ cet̄is egritudinibꝰ magis De sōniis ergo patiēté tuū īterroga nā si res rubeas cātilenas coreas risus et aliter res leticiā īferétes somniauit san guiné peccāté arguūt.si āt res citrinas saltare uolare et rixas facere et ulꝰ res ad furoré ptinétes colerā. Sꝫ ubi aq̄s pisces niues pluuias etaᵃ cōsimilia fleg ma id efficiet. At ubi mortuos ī ꝓfun do caōꝛ nigra uideꝛ et talia ulꝰ timoro sa somniauerit mlīam arguūt. Et licꝫ ta lia in aliis egritudinibus inꝰdū ueniant in uertigine tamen et scothomia sepius Sed ut scias an per ꝓprietatem an per comunitatem ille egritudines fiāt scito ꝙ quando per ꝓprietatem euenuūt ꝯti nue infirmū affligūt nec erit in mébris ceteris nocumétum dolor capitis ac etꝰ grauedo adest uel precessit. Tinitus qꝰ qꝫ auriuꝫ ofuscatio uisus debilitas odo ratus.etc̄. Sed ubi per comunitaté fiant est afflictio interpollata et aliq̄ lesi o in membro mādante sentitur. Nō si stomacus in causa fuerit sūpto cibo sco thomia ulꝰ ꝟtigo quiescit et hora digō nis inuadit cum quo egeꝛ nauseam ab hominationé eꝛuctationé ꝛ talia patiꝰ. Ab alio auté mébro si uenerit lesionem aliquam ī isto p̄senſit ꝛ tādiu formicaꝰ ī loco sentiꝰ.donec uapor uertigineꝫ ac scothomiā efficiés ꝯsumptꝰ sit. Quā tū ad ꝓnostica si ille passioés diu ꝑseue rant epilésiā futurā aut appoplesiā tie.

Nā si uapoꝛ uétositaté aliquā acqui sierit epilīam ꝛ si ī tm̄ multipliceꝰ ꝙ o pilationé efficiat .īducet applīam ꝛ mō té subitaneā p consequés. propꝰ ꝙ uili pédéde ñ sūt.sed eis é pꝛesto succuꝛédū Unde si a sāgnie prouenerit que ī cura doloris capitꝭ a sāguie ꝓueniétis supᵃ describūꝰ p̄cise omnia per ordiné face. ꝛ ita de flegmate coľa ac mľia dicenᵐ é.

Et qr uereor ne de nimia ꝓlixitate huius opis adhuc arguar istaꝝ curam describere hic non uolui.sꝫ a prescriptꝭ capľis ī quibus cómplete ac ordiate de scripta é eā mutua.

Tractatus 3ᵒ de freneſi ī se vii, capī tula cōtinés.

Primū capľm quid sit frenesis quid pafrenesis ꝛ que cause.

d Ictum é apostema cerebꝛi do lorem capitis efficere posse ꝓ quo ut huius mei opusculi q̄ dam ordinata cōtinuaᵒ fiat de apꝰatibꝰ cerebri aliquid dicédū uideꝰ. Et pꝰ de frenesi que duplex é.s.ueꝛa ꝛ nō ueꝛa Uera é apostema calľm ī cerebro āt panicľis eius factum quod fe.semp men tis alienationé ꝛ īstātiam uigiliarum cō sequiꝰ.nā uera é mentis alienatio a fuis putridis a calidis humoribꝰ resolutis causata quam fe.semp ꝛ alienatio ac ui giliaꝝ ꝯcomitaꝰ īstantia. ꝛ talꝰ diciꝰ pa freneꝭ quasi ad uerā frenesim p̄pans. p tempus.n.añq̄ꝫ uera fiat freneꝭ pafrene sis añcedit ꝑsepe tñ illa fit ad quā uera freneꝭ nō cōsequiꝰ ut ī fe.sang. ꝛ coleri cis sepe ac apostematibus plibus appa ret. Solet nāq̄ꝫ nostris a ueteribus apostema h̄ p'uribus noibus denomia ri ut freneꝭ karabitꝭ ꝛ sirsen.sunt enim

frenes pāniculi quidā cerebri substātiā iuoluētes qui cū cerebrum ipsum medu laris sit substātie ne fluat retinēt ad sili tudinē ergo frenoꝝ quibus detinentur pāniculi frenes dicti sunt. Cum igit̄ illi ī pānicul̄ tale apostema plurimū fiat frenesis nūcupat̄. dicūt alii ꝙ suo ab ac cidēti nomē assumpsit. Nā frenesis grece latine rabies. hoc. n. patiētes apo stema māniaci sepe fiūt. ⁊ iterduꝫ demo niū lupinum hn̄t que accūtia ul̄gares ra biem appl̄ant. Non nulli tamē dn̄t ꝙ a frenon dicitur ꝙ idem ē quod mēs qr in tali apostemate mēs semp leditur. ⁊ ob hoc alii carabitum eū appl̄ant q dr̄ a charos ꝙ est consciliū ⁊ bitos pmutō quasi ꝯsilii seu rōnis pmutō. Et sir sen nomē persicū ē ⁊ dicit̄ a sir quod ē cap̄ ⁊ sen apā q̄i capitꝭ apā. Ex qb⁹ omi bus patet dr̄a inter frenesim ueram et non ueram quaꝫ ego parafrenesiꝫ uoco Non nulli per ueram frenesim apostēā freneticum intelligunt ⁊ per non ueraꝫ que ab aliis humoribus fit. Et alii dicunt quod v̄a frenesis fit a col̄a nō v̄a aut ab aliis humoribus. Sed coīt̄ au ctores p ueram frenesim apā ipsum po tius intelligere uidentur per non v̄ā au tem illā mentis alienationeꝫ quam para freneſiꝫ uocant ad quā nūduꝫ apā ꝯsecu tū est. Est. n. frenes aposa collec⁹ pafre nesis uero fumosa propter quod meret̄ n̄ uera frenesis appellari. Ex quibus pꝫ inter ueram frenesim et non uerā dr̄a. pꝫ 2⁹ quot nominib⁹ talis passio noīet̄.

Cuius cause intrinsece et extrinsece esse pn̄t. Extrīsece quidē ut res quelibꝫ non natural̄i humano corpore caloreꝫ excessiuū iducere potēs sicut aer exces siue calidus. cibus quoqꝫ ⁊ potus ut a leum cepe sinapis: potēs uinū ⁊ talia. motus supflue calefact⁹ nimia uigilia fa mis tolerātia ira grādis ⁊ ad hūc modū de aliis. Causa ītrīseca ē sanguis col̄a ru. citrina ul̄ adusta et sūt ī sūma frene sis cāe. Sed extrīsece sunt mediate ma gis. ītrīsece uero īmediate. Nā calō ītrīsecus col̄am uerbigr̄a ī ebulitiōe po nēs ubi sit extra cerebꝝ ipsaꝫ leificat ⁊ tunc si ad caput raptū hēt coadunata a postema freneticū causat. Ex quo pꝫ ꝙ col̄a ē cā īmediata magisqꝫ extrīsec⁹ calor. Sed sciēdum ꝙ frenes qn̄ ē ī cipiēs aliquādo accidit alioruꝫ morbo rum successione. per se aūt fit cū sāguis aut col̄a ī corde epate stomaco seu alio ītrīseco mēbro quouis modo ebulit rōe cuius subtiliata ad cerebrum repit. ⁊ coadunatione facta generatur apostēa ⁊ p hunc modū egritudinē īcipiētē eaꝫ appl̄lo. Dixer̄t eā īcipiētē fieri n̄ eē pos sibile sꝫ ꝙ sēp ad alios morbos sequit̄.

Aliorum uero morboruꝫ fit suces sione cū fe. āt apostema aliqd̄ p̄cedit ut pleuresis peripleumonia et similia et h̄ fit ut plurimum. Quū igit̄ cor epar stomacus renes matrix et similia meat⁹ quosdam et si forsan sensu ita pceptibi les cum ipso cerebro habeant: et cole ra: aut san. in his mēbris ratione fe. āt aposteātis ebulit leuiter p eos meat⁹ se pe ad caput ascendit et tunc ibi apostēā fit freneticum et hoc modo aliorum mē broꝝ fit successione

Sec^m cap^m de signis demonstrati uis frenesis.

Passio illa comūia ac ꝓpria si gna hēt. Comunia sr̄ fe. in tensa ualde uigiliaꝝ instantia rōnis permixtio oculorum uariatio lin gue aspitas. grauedo capitꝭ. horror lu minis. in pulsu uelocitas cū serinitate q̄

dam. Propria aūt signa sūt qr si sā guis ī causa fuerit. oculi ad rubedinem mutati sunt. quoꝝ uene plene apparēt: ac rubee. nō nūq̄ȝ lacbrimātur ⁊ lippi p sepe fiunt: rubet quoqȝ facies: ⁊ quedaȝ sanguis guttule īterdum e naso effluūt tense ⁊ īflate sunt frontꝭ uene. exaspera tur ligᵃ q̄ pᵒ rubet. successiue nigrescit nᵉ ī oꝛ magnā sētit amaritudīeȝ sȝ sapō eiᵒ ad quādā potius dulcedine tendit inter duȝ dormit inīdum ridet plorat īterdū non mltum rixatur: nec multum furio se loquitur: uerba iocosa et ad risum ꝑ uocantia profert et si que fātasmata ui det rn. ea putat. Quod si etas ꝯple xio tp̄s āni precedens regimen et simili a attestātur san. tunc certior multo fies

Si aūt frenesis a col'a fiet patiēs plu rimū alienat. plīm loquit᷑. līgua aspa fit multū. ⁊ citrina tam ī pricipio. successi ue tn̄ nigrescit. ⁊ excoquit᷑. magna adē oris amaritudo. sitis magna. ꝓfundāt᷑ oculi. ⁊ citrini fiūt. ac ⁊ propꝰ acutos fumos qui ad eos eleuātur patiens eos sepe tergit narium fit ꝯtractio. ⁊ frontꝭ ruge superius attrahuntur. Crescit audacia: et furiose rixantur: citrina sī idola que uidere putat et feb. intensa ualde pulsus fit uelox atqȝ durus sed si colera citrina ut uitellina fuerit ali qua prescripta multo sunt remissiora. et pulsus inordinatus aliqualiter existit Sed si colera fuerit adusta cum furia intensa rixatur fit melācolicus demoniū habet lupinum. uidet rixātes mortuos uix teneri potest. turbantur oculi in plꝰ su magna fit uelocitas in omnibus tam hiis consideranᵈ est etas. cōplexio toti us habitudo tēpus anni p̄cedēs regimē et similia nā de precedente humore te stimonium magᵐ tibi prebet.

Certium caplm de signis ꝓnosticis frenesis.

Frenesis ꝓnostica signa dupli cia sunt quedā futurā frenesiȝ ⁊ quedaȝ quid ea facta ꝓnosti cādum sit docēt. unde parafrenesis futu rā frenesiȝ arguit. ut puta si acutā febrē aut apostema aliquod ītrīseeum patiēti accidat insomnietas: inquietudo mētis alienatio et precipue si uidisse se aliqd affirmat quod nō sit: sed futura predi cere uelit: si ferox sit aspectus si eiᵒ ru bent oculi si ꝓpinque rei obliuio fiet: si grauedinem capitis plus solito sensis hiis signis uel ex hiis pluribus appēti bus ꝺ futura frenesi millatenus dubita bis cuius tamen signum potissimū ē hᵃ si in hiis febribus seu apostematibus u rina que continue rubea apparuit sbito quasi subtilis paucula: et alba fuerit nā cum febres et apostea̅ta illa sanguinea āt colerica fuerint ut s̄ urina alba app ente qȝ prius rubea fuerat materiei ca lide ad cerebruȝ raptum sigāt. et p ꝯn̄s frenesiȝ futuram. fit enim urina alba qa materia illa calida qᵃ tunc urina tingi solebat et ad cerebrum rapitur ac uri na necessario alba manet. Patet gᵒ primo ex quibus futurā frenesim ꝓno sticari habeas patet 2ᵒ quid ex pafrenesi ꝓnosticandum sit nam si aliqua p̄dicta perseuerant in ueram frenesim ea com mutari scias si r̄mittūtur ut insomneitas inquietudo mētis aleātio et c̄ eam ad sa luteȝ uēturam pronūcia quod in egritu dinibus acutis plerunque uidebis.

Scito tamen quod iam facta frenesi urina alba apparere solet que tē ꝓximā mortē denūciat nā ī colore uria tigitur. Quod ī his pȝ ī quibus natu ralis caloris fit resolutio. que si paulati

ne fiat: uria ad albedinē tēdit ꝛ si cita ci to experiētia docet. Ex quo pꝫ ꝙ iā fa cta frenesi urina alba appet. Frenes̄ ꝓ nostica signa duplicia sunt quedaꝫ mor tē signāt, ꝛ quedā sanitatē. Iteꝝ du plicia quedā frenesis in aliā egritudinē ꝯmutationē quedā liberationē totalē. Ex egritudinibus i quibꝫ frenesis inter dū ꝯmutatur. sunt litargia dmoniū lupi nū mānia mľia ꝛ ethica. Si i litargia ꝯprebēdes qꝛ apostema illud calꝫ muta tū ē i frigidū ꝛ litargie q̄ ifra deo duce dicētur signa appebūt. Nō tam̄ nisi sic fiāt de mille un⁹ non euadit. Si i demoniū mānia ꝛ ɔ̄ cōmutet̄. cōpreben dēs qꝛ patiēs ifebriens fiet. ꝛ alia pluri ma superius descripta erūt remissa. aut ex toto quietata. sed propt̄ materie que cā frenesis erat cinereitatē ꝑ cerebꝝ dis persā prescriptarū aliqua egritudo iter dū remanet. Et si trāsit frenes̄ accidē tia quietātur. ꝛ apparēt ethice signa. Ex quibus patet ꝙ facte frenesis si ifir mus ad salutē deuenire debeat eū i egri tudinibus p̄dictorum aliquā cadere pos se fore possibile pronosticari pot̄is. tꝛeꝫ uero ifirmi liberatioēꝫ argues. si emoro ydes si fluxus mēstruoꝝ. si sudor copio sus. aut flux⁹ sāguis nariuꝫ cū ifirmi ali enatiōe ꝓuenerit. ꝛ cetera accidētia re mittūt̄. Scito tam̄ ꝙ omis frenesis ē ꝑiculosa. euadūt. n. ab ea ꝑpaucissimi.

Mortis signa alienatiōis. et isomi etaꝫ ꝯtiuatio febris. ac urine aquose ꝑ seuerantia. Egestionis retentio crurum ac coxarum imobilitas siue re tracte siue extēse fuerit. paleaꝝ collectō uomitus uiridis. spasmus ac sincopis. horum ꝗlibet mortē significat. Idē qꝫ ut ypo. iquid mortē subitā. Et si in si nistro pede frenetici fabe silitudo citria ꝛ dura fuerit. ꝛ cōtigit ifirmuꝫ solui su peri⁹ aut iferius. i sexto die moriet̄. Sed unū scito ꝙ ceteris paribus ꝑicu losior ē que ē i cerebro q̄ꝫ que i pānicu lis. ꝛ que i pia matre q̄ꝫ i dura. Illa aūt que successione febris seu apostema tū ꝑiculosior ē q̄ꝫ que per se fit icipiēs: qꝛ illa mľtitudinē cōruptionū significat ꝛ maiorē q̄ꝫ que ꝑ se fit icipiens. cū quo ceteris parib⁹ uirtutē debiliorē iuenit.

Capitulum quartum de cura para frenesis.

Para frenesis cura egritudo i cui⁹ cā ea ꝓueīt tibi cōsiderā da erit ꝛ ei s̄m exigētiā para frenesi nō obstāte succurrere. Sed qꝛ i febrib⁹ ꝑsepe ꝑoxismātib⁹ accidit: ꝛ quādoqꝫ nō solū hora ꝑoxismi sꝫ ꝛ q etiā detinet ifirūꝫ: quātū ad clisteria sup positoria ꝛ alia huiusmodi securi⁹ quie tis hora. q̄ꝫ ꝑoxismi succurrere ifirmo poteris. Tua igit̄ itētio ad ꝓhiben dū uapoꝝ ascēsum i hac cura eē debꝫ ꝙ ad extra ꝛ ad itra fieri pōt. Ab intra uero getis hora i quib⁹ sit acre odore ꝯ ueniūt facias sic Rx. maluaꝝ matrū uio laꝝ blitis aā. M. i. sticados. M. s. fiat decoctio de qua accipe lb. s. i qua dissol ue cassie pulueris zuchari aā. ℥. i. biere pigre. ℥. s. olei uiolati. ℥. iii. sal̄ triti. ʒ. ii. fiat clistere ꝛ i casu isto plurimū ualet. Uel suppositoriū cuꝫ croco melle ꝛ spē bus biere fiat. Digestiua uero ac so lutiua hic mea ponere nō ē cuꝫ s̄ꝫ exigē tiā egritudis pafrenesis efficientis ordi nāda sint que rō illa i ꝓpriis capl̄is q̄rē da sint atqꝫ ꝑ os sumēda ꝯueniūt sūt si rupus rosat⁹ de ribes de suco acetosel le de acetositate citri de papauere ac iu lep rof. uiol̄. miua citonioꝝ ꝛ silia ꝛ ta lia prebe sola uľ cū aqua ro. seu zuchari

Granata quoqȝ acetesa pulrimũ ꝯueni unt. Uel uio utere citoioꝝ ul' granatoꝝ cum modico ro. aque. ⁊ c̃. zucharũ ros. itẽ ꝯucit potissime antiquũ manus xpi quoqȝ cũ perlis ac ĩfrascripta cõfectio quam diacorallũ uoco que ℞. coraloꝝ rube. ʒ. iii. margaritaꝝ. ʒ. i. ß. zucbari albi. lb. ß. dissoluat' zucbaꝝ cũ aq^a ro. ĩ qua per pri⁹ sandalloꝝ ru. ʒ. iii. ĩ ifusione pmãserit ex quib⁹ forti facta expressione ꝯfectio fiat ĩ morsell'. Uel facias sic. ℞. ꝯserue rosaꝝ. ℥. i. man⁹ xpi. ℥. iii coralloꝝ rubeoꝝ. ʒ. i. margaritaꝝ. ʒ. i. ß fragmẽtoꝝ lapidum preciosoꝝ. ℈. iiii. prunoꝝ numero. xii. mixtura fiat ðaurata. Potest ꝯsimil' ex confua ro. ⁊ dia coralli ꝯueniens mixtura fieri que buic casui ml'tum cõuenit. Que fricationes ligature uentose fomẽtationes seu lotiões. ⁊ illa mẽb cet'is a capite ꝯueĩũt. Uñ fricatões ad extranea fiãt ligature: Jtẽ uentose ad spatulas nates siue crura ad brachia uero et tibias fomentationes. Et illa ex decoctione foliorũ uiolarum salicis foliorum uitis albe ui fere foliorum cãnarum folioꝝ nenufaris uel consimilium fiãt et decoctio quantũ potest sufferre calida inferius trabẽdo semper multa in boc casu applicãtur capiti sed bac lege ne silicet caput catarrosum ac repletum sit bac obſuata lege facias sic. ℞. olei ro. ℥. ii. aceti. ℥. i. agita simul et fronti et temporibus pecias immersas multociens applica. Uel aliter. ℞. aque. ro. ℥. ii. olei. ro. ℥. i. aceti. ℥. ß. et ut prius face uerum in casu isto uigilie sepe ĩportune fiunt. Quod ubi robustus infirm⁹ sit et fortis uirtus ĩ quouis prescriptorum adde croci. ℈. i. opii. ℈. ß. Sed infra deo duce de instãtia uigiliarum. ad boc ꝓpositum facientia ml'ta reperies qua ex re bis paucissimis ꝯtentus suȝ. De aere cibo et potu et aliis rebus non naturalibus tractationem b̄ ommitto qa ſm egritudinis exigẽtiam que parafrenesim efficit ordinata sunt ꝓ quo ad propria capitula uade. Sȝ quia in ꝓximo capitulo plurima describuntur que ca⁹ buic cõueniũt: biis pauculis ꝯtẽtus esse uolui.

Quint^m cap^m de cura frenesis et p⁹ de regimine sex ꝛerum non naturalium.

Pter colericã ⁊ sanguineam frenesiȝ q^a ad curã paꝝ ĩtest sãguis. n. frenesi efficiẽs ĩ colerã facile trãsit. qr col'ic⁹ sãguis existit. quare ⁊ si ĩ frenesi colerica totũ regimẽ magis frigidũ ⁊ bumidũ q̃ȝ in sãguinea esse debeat. pauculã tñ d'ram ex ĩfrascriptis facile deprebẽdes. Sane cũ dictum sit frenesim p se morbũ posse esse ĩcipiẽtem. licet de regimĩe reꝝ sex nõ naturaliũ aliquid dicere. qr ubi cessiõe aliarum egritudinũ regimen ordinãdũ eẽt de quo ubi casus euenerit facias ut ĩ ill' Eger g⁹ ĩ loco ubi picture mille sint situãdus illaꝝ. n. ĩspectio ĩfirmuȝ persepe ad ĩsaniã maiorẽ ĩducit. ppquod ãtiquorũ ne diuerse facies nec uarietate uestes corã eis presentẽt' iubẽt. qua ex re ut locus nõ sit illumiãtus laudo ut uisibiliuȝ uarietare maiorẽ ĩ maniã cadat. Aer' ĩgit' ad frigidũ ⁊ buidũ ꝑpet' quem si naturalẽ nõ babes cum foliis nenufaris uiolis foliis salicis mirti populi quercus uitis uinifere berba. cum ꝛedolẽtibȝ floribus ⁊ cõsimilibus pauimẽtũ substerne ⁊ cum aqua rosaꝝ ⁊ aceto mixta sepe irroret'. Et si tibi tãta aque ro. copia nõ fuerit cum coĩ aqua ⁊ aceto id fiat. Linteamĩa bis uniuersa aquis sup lectũ ⁊ piete apponẽt'. Redolentia poma ac

pirra frustrati icisa ꝛ predcis aquis irrorata hic inde ꝑ camerã i calatis posita situent᷑. Non nulli suffumigiũ ex trociscis de cãphora ꝛ cõsimilibus supcarbones incẽsos poĩtis laudãt ꝙ ego minime. qr fumus omis pᵒoccursu huic egritudini nocet. Uinum nulloᵒdet᷑ cuius loco aquã ordei bibat seu boĩ putei cũ aqua paꝝ granatorum uini. uľ ex iulep describẽdis aliquot misce. Nõ si patiens iuueis colericus ꝛ in tempõe caľo fuerit cuꝫ febre itẽsa siti quicumqꝫ detur potus sit actu frigidus. ꝛ ubi illa non fuerit poterit aliqualr̃ caľa dari. Carnes omnes uitãde sunt. ꝛ ubi propter casũ uirtutꝭ. uel aliꝙ tale te ad dandum necessitas cogit sint galloꝝ nũduꝫ coeũtium capreti auium rubaliũ uel lactis uituli que cũ lactucis portulacis comunibus lemĩbus frigidis uľ aliqđ talium alterẽtur i quaꝝ brodio pãnata fieri potest que si ꝑ prius i aqua frigida ꝑ horã steterit. ꝛ cũ agresta. uio berberis uino granatorũ suco citrãguli limonis pãniculi ľ acetose possunt tã fercula qͫ carnes alterari. Et si ex eis cõtusum feceris paꝝ de eis suꝓ misce. Et si subliãtũ neccesse fuerit fieri carnes ex qbᵒ fit i aliquo predictoꝝ ꝑ horã unã uľ duas r̃ molire ꝑmitte cũ eis aque ro. aut uiol ꝫ parum ꝯmiscẽdo. Quod si i uase carnes filo appẽse fuerit cũ ifrascripto puluere aliqualr aspgãtur. que ℞. sãdalorum omniũ ro. ru. spodii coral. utriᵒqꝫ añ. ʒ. ß. margaritaꝝ. ℈. ii. fragmẽtoꝝ lapidũ ꝑciosoꝝ. ʒ. i. camphore. ℈. i. fiat pľuis. ꝛ si iterdum ut fit carẽs ille i uesica seu alẽbico reponãt᷑ succis ꝛ aqs ꝑscriptis eas irrora ac de prescripto secũ misce ꝛ quotlibꝫ ducatos imponenᵒ. et uas i duplici uase seu marie balneo collocetur ꝛ subľimatũ face. Ex fercuľ cõuenit. pãnata i predictoꝝ carniuꝫ brodio decocta. Ptisana ordei nõ collata grudũ ordei ꝛ auene. Quod si eum nõ habueris ordeũ i aqua decoque ꝛ pistet᷑ ꝛ ad orale seu stamigiã passet᷑ ꝛ cũ predcis brodiis coqt᷑. Cõuenit lactuca portulaca ẽdiuia cucurbita. Et qr praticãtes comuit᷑ triutũtur per prius ea buliri facias uľ i recẽti aqua r̃ molire ut ꝙ hñt saľ depdãt horis quibᵒ minus se male habet ifirmus cibandᵒ ẽ ꝛ paꝝ pro uice dãdum ſꝫ sepius caue tamẽ ne tue diete subtilitate uirtus careat de egritudinibᵒ quibuscũqꝫ sollicitᵒ semp esto ea eim deficiẽte laboras i casum. Quies iniũgẽda ẽ. Somnus ꝓuocãdus gaudiũ iferat᷑. Astẽt amici qui scilẽtiũ tam̃ obseruent preciosos lapides ispiciat ꝛ maxĩe saphirum. Cãtilenas suaues audiat. Armonias quoqꝫ musicaliũ istrumẽtorum delectabiles cithare ꝛ taliũ. Quod suum det uẽter bñficiũ ꝓcura. ꝛ ubi i hec natura pigra foret clistere ifrascriptũ iube. ℞ r̃ cipit malue blitis folioꝝ uiolaꝝ añ. M. i. Et ubi maiorem quereres ifrigidationẽ adde folioꝝ lactuce cucurbite florum nenufaris uel talia de tali decoctione accipe. lb. i. ß. i qᵃ dissolue. ʒ. i. cassie pulueris zuchari. ʒ. ß. olei uiolati. ʒ. iii. salis triti. ʒ. ii. ꝛ fiat clistere quod hora minoris afflictiois fiat Clisteria i hoc casu super omĩa comẽdãtur ꝛ isto potissimũ quod statim scriptũ ẽ c̃.

Sextũ caplm̃ de his q̃ ab ex̃ sũt i cura frenes approximãda.

U

Bi vi. nature aut artificio superfluitates comunes educẽꝺ sunt minutio ilico fiat. nec luẽ combũstionem nec qñꝫ alioꝝ plurimum

aspectuȝ inspiciaſ mō cetera flebotomie consentiant ne tibi ueluti his diebuſ cuidā amico contingeret quoniā tm̄ ad qȝdam robustū freneticuȝ flobothomādū distulit donec combustio lune trāsacta esset propter quod frenesi ꝯfirmata in tantum accidentia acuta sunt ꝙ bonus homo cantando ad uitam transiuit eternam. Ceteris ergo consentientibꝰ flobothomiā illico facias.est eni huiꝰ egritudinis cura potissima qȝ si tardet magificatur apa crescūt accidentia et ꝑsepe ob hoc infirmus moritur .et iō si iuueīs uenosus fuerit et frenesim a sanguine ꝓuenire iudices basilicā primo incide et abundante sanguine quantitatem exire permitte.nolo tamē ꝙ ad sicopī usque ꝯueniat ut ātiquoꝝ aliqui iubēt. Sȝ illic ad hor.vi.uel terciā usqȝ diē iclusiue ex cephalica ueis nasi frontis aut lingue fob othomiaȝ reitera.uel sanguisugas uenis illis appone. Uel potius gullā restrīge. Uel cū porcinis setis nihil ex istrumento ꝙ ex eis fit naso hemoroydas appiri. Uñ fm exigētiaȝ ad extrahēdū sāguinē ifra premissū terminū qº quomō poſis sollicitꝰ semp esto

Sed die trāsacta 3ª flebothomiā oīno dimitte. Si.n.ifra hoc tēpus ad ectionē sāguis ꝯ ōbita mēsuā solicitus fueis ꝛ i sāguiño q̄ȝ maxē hāc egritudiē curādi spē aliquā habere poteris ꝛ ubi non paucā āt nullā. Sed aduertas ut semp flebothomata uena stricte ꝛ cū cautella liget ne patiēs sua furiositate soluat. At ubi etas seu aliud flebothomiā fieri ꝓhibeat uētosas cuȝ scarificatione apponi iube ꝛ super nates primo successiue i spatul ꝛ de sāguine sꝯdum exigetiā extrahe. Nota tamen ꝙ colera existēte i causa multo minor sāguinis quātitas mō cetera paria sint extrahēda ē. Et i hoc diligēter aduerte qua ex reꝯditioēs que i flobothomia attēdūt semp habe.qr ꝛ si non ob aliā cāȝ q̄re diuersiois i frenesi colica flebothoīa fieret. iuuabit adhuc multum.

Est quoqȝ huiꝰ egritudis cura potissima si emoroides mēstrua fluxꝰ sanguinis nariū prouocari possit sic;enim materia hāc egritudinē efficiēs euacuabit. Sed eius diuersio plurimū quoqȝ iuuat que ad terciā usqȝ diē iclusiue ꝯueniēter fiet cū ligaturis.s.ad extrema brachii et cū brachioꝝ ac crurū fricationibꝰ sed pedū ac manuū uole cuȝ aceto sale mixto fricēt Uētose itē i illo casu ꝯueniūt que cruribus sub police uel in spatulis sine scarificatione poni debent Brachia ac tibie ex decoctionū folioꝝ salicis uitis albe uinifere foliis cānaruȝ et talium calida quātum sufferre potest fomentur. Clistere quoqȝ descriptum et casu illo materiā multā diuertit ac illa que applicātur capiti sūt cum cautella approximanda. Nam in capite repleto seu catarroso talia applicare timorosum est nec ullum etiam actualiter frigidum capiti apponi debet quia frigiditas illa actualis primo occursu porros clauderēt et uapores qui sr̄ egritudis causa respirationē ꝓhiberēnt q̄tuor item uniuersalia tpa in applicatione talium consideranda sunt. In quarta autem die illa egritudo ut plurimū ē in statu unde secūdum tēporū diuersitatem alia et alia sr̄ applicāda remedia ut statim describam. Facta itaque flobothomia caput abradatur .ꝙ ꝯ hac ꝯcoctione fiat que est rof ru. uiol. cortiꝯ papaueris albi uel folioꝝ eius floꝝ nenufaris.añ.M.i.fiat decoctio ꝯ q̄ tepida caput lauetur et deinde radatur.

Quo facto.R. olei ro.et si esset on

fancinum prestaret. ℥. ii. acceti. ℥. i. agi ta simul ⁊ timporibus ac fronti petias i mersas ac tepidas applica. Uel facias sic. ℞. aque ro. aque plātaginis. an̄. ℥. ii. aceti. ℥. i. ß. olei ro. ℥. i. simul ꝯquassentur ⁊ fiat ut prius. Uel aliter. ℞. succi solatri plātaginis aut sempuiue. ℥. iii. aceti. ℥. ii. olei ro. ℥. ii. ß. simul ꝯquassa ⁊ modo quo supra fiat. hec potissimum in die prima naturali fiēda sunt. Qua trāsacta materia ut pl'iū3 fluxa ē.

At tamē si accidētia cōtinue augumtari cōspexeris. ut uigiliaꝝ īstātia furō alienatio ⁊ c̄. prescripta medicamīa cōsiderāda sunt. Quod si patiēs iuueis ac robustus fuerit qui haud quaq3 dormire potest. ꝯ pscriptꝭ liquorib⁹. ʒ. ß. āt. i. opii ꝯmisce. Sed non nisi in uirtute ꝯstāte facer̄ p̄sumas q⁹ ēt in casu facer̄ potes. ℞. unguēti populeōis. ℥. ii. croci opii. an̄. ʒ. i. icorporētur simul ⁊ ex tali timpora ac frons illiniat̄.

Uel facias sic. ℞. aque rof. ℥. vi. aceti. ℥. ß. sandalorum omniū an̄. ʒ. ii. cāphor ℈. ß. pone omīa i ampulla. que bene agitata sepe naribus applicetur. uel spōgiam immerge quā sepe ifirm⁹ odoret. Uel camphora cū oleo ro. distempa ⁊ cum penna naribus imitte. Hoc itē epithimate magna existente flamma infirmi cor epithimandum erit.

Quod ℞ aque rof. l'. ß. aque uiol'. aque buglosse. an. ℥. iii. sādaloꝝ ōiu3 coralloꝝ omniū rosaꝝ rubeaꝝ an̄. ℈. i. spodii. ℈. ß. croci. ʒ. ß. Et si magna fuerit flāma addē aceti. ℥. ß. cāfore. ℈. ß. et fiat epithima cordi. Et quia egritudo illa ē periculosissīa ne uidearis de cōtigētibus aliquid omittere cum infrascripto epithimate testes epithīa ut. ℞. aque ro. l'. ß. uini albi boni. ℥. i. sādaloꝝ ōniū. an̄. ʒ. ii. misce ⁊ fiat epithima quo testes epithimātur sepe. Cum autē accidentia augeri amplius nō percipias sed potius stare frenesi3 esse in statu iudica. ⁊ facias tūc sic. ℞. olei ro. uiol'. lactis mulieris. an̄. ℥. iii. ⁊ simul agita ⁊ locis predictis applica. Uel facias sic. ℞. succi apii. l'. ß. olei ro. ℥. iii. ⁊ fac ut prius.

Uel. ꝝ. et hoc uersus declinationem magis catulum et dorsū scissum pulmōe corde et epate in eis derelictis aliis uō uisceribus abiectis et sic calidum capiti superpone et cu3 infrigidatur amoue ⁊ alium eius loco repōe. Quod si tot non habueris in calida aqua hūc repōe quam expssā ut ō capiti superpone. Ul' loco caris accipe arietis pulmone q ipo uiuo per dorsu3 extrahatur et de eo ul' uti de cane facias. Uel gallum accipe et per dorsum scinde et fac ut dcm̄ ē de cane talia enim materiā attrahunt et attractam ibibūt ration: cui⁹ i h cāu q3 maxīe u3. Ad hāc itētionē ualet ifra scripta embrocatio que. ꝝ. camomille sticados mellilotti. an̄. M. ii. foliculoꝝ sene. ℈. vi. cōquassent̄ ⁊ fiat decoctio. ex qua cal'a caput embrocet̄. ꝙ ex oleo camomilio cū ol'o ro. nō onfancio tn̄ pmixto iungi pōt.

Septimū capl'm ō his q̄ ad itra sunt i cura frenes ap.ꝑximāda.

Ditra uero tuus ifirmus de i frascripra mixtura qua hora uoluerit recipiat. ℞. cōserue rof. ℥. i. diacoralli. ℥. iii. fiat mixtura de aurata. Uel facias sic ℞. conserue rosarum. ℥. i. manus xp̄i. ℥. iii. coralloꝝ rum ru. margaritaꝝ an̄. ℈. i. ß. fragmētorum lapidū preciosoꝝ. ℈. i. foliorū auri. numero. xv. fiat mixtura. Manus xp̄i quoq3 ꝯ perl'. ac quoq3. diacōalli ꝯueniūt

Cōueniūt ꝛ īfraſcripta. Sirupi ꝺ ꝛi bes de limoībus, de papauere ꝺ acetoſi tate citri de ſuco acetoſe. ſirupi ro. ac e tiā uiol' ꝛ iulep pariter roſ. ꝛ uiol'.
Et hii cū aqua zuchari quauiſ hora da ri poterūt ul' etiā ſine alia mixtiōe. ul' fa cias iulep tale. de quo ꝑ libito bibat.
℞. ſirupi de acetoſitate citri. ul' ꝺ quo uis alio libuerit ex p̄ſcrptꝭ ʒ. iiii. ſiru pi de papauere. ʒ. ii. aque roſ. aque floꝝ nenufaris aque endiuie añ. ʒ. v. uini gra natoꝝ. ʒ. i. uini citonioꝝ. ʒ. ſ. fiat iulep cum ſādal'. ru. aromatizatū. de quo īſir⁹ tu⁹ ꝑ libito bibat. Potes itē m'ltipli cia iulep ex preſcriptꝭ tuo mō facere q̄ ī h̄ cāu maxīe ꝯueniūt. Sꝫ ſi ad ꝓuocan dū ſomnū magis ītēdere uolueris hora dormiēdi. ʒ. ii. exhibe ſirupi de papaue re cū. ʒ. iiii. aque zuchari ul' ēdiuie l' lac tuce. Uel. ℞. aque lactꝭ papaueris albi cū aqua ro. lactuce endiuie extract'. ʒ. iiii. ſirupi de papauere. ʒ. i. ſ. miſce ꝛ potui dato. uel loco lactis p̄ſcripti. ℞ ʒ. iiii. decoctiōis īfraſcripte que. ℞. cō ticis papa. albi. floꝝ nenufaris uiol'. añ. M. i. ſ. ſe. papa. al. ʒ. i. ſe. lactuce qua tuor ſeminū frigidoꝝ añ. ʒ. vi. uſnee. ʒ. ſ Cōquaſſent' ꝛ fiat decoctio qua p̄ſcrip ti lactis loco utere. Perpauci ī hac cura de ſolutiuis faciūt mētionē cliſteri bus exceptis ꝑpter materiam ſāguīs. que non per ſolutiua ſed per flobotho ī am euacuatur. tamen ī uirtute conſtāte materia coacta exiſtente infraſcriptis audacter utere. Et primum. ℞. caſ ſie. ʒ. x. l'. ʒ. i. ſ. diſſolue ꝯ decoctione ca pillorum ue. ordei florum boraginis. quatuor ſeminum frigidorum uiol'. pru norum ac tamarindorum et in maſ'ia ad uſta epitimi parum adde extracta caſſia parum adiunge ſirupi uiolati. ʒ. i. et fi at potus queꝫ in aurora prebe. Ul' facias ſic. accipe pruna quotlibet et ea ī aqua decocta piſtantur et ad ſtamigiaꝫ uel orale paſſentur. de hinc. ℞. uiol'. M. ii. tamarindorum. ʒ. iii. buliāt in ꝺ coctione que remanſit ex pruīs. ex qua expreſſio fiat deinde. ℞. medulle caſſie bene pinguis. ʒ. vi. zuccari ʒ. iiii. extra he caſſiam cū decoctiōe preſcripta. cuꝫ qua zuchaꝝ poſtea miſce. quibus oībuſ paſte prunorum. ʒ. vi. adde. ꝛ omnia ſi mul ad debitam ellectuariorum decocti onem coquantur. de quo ellectuario ab . ʒ. i. ad uſque. ʒ. i. ſ. cum aqua zuchari. l' endiuie prebe. Et pōt ſolū comedeꝛ̄ ſi libet cum ſit guſtui ſatis ꝺlectabile ul' zuchaꝝ adde ꝛ bolum cōficias. Q ꝺ ſi copioſius īfirmū ſoluere uolueriſ a. ii uſque ad. viii. grāis diagridii audacter adde. ꝛ erit ſolutiuū delectabile ſatis ꝛ huic caſui maxīe cōueniens. Uel faci as ſic. ſi pur materiā farmaco euacuādū iudicaueris. ℞. reubarbari. ʒ. ii. ſpice gra. iiii. Infunde ī aqua ēdiuie modico uini albi ſuper alpſo. Et horis. x. in īfuſione dimiſſis fortiſ expreſſio fiat. cu i adde caſſie cū p̄dicta decoctiōe diſſol ue aut p̄dicte cōfectiōis de pruīs ʒ. i. ſi rupi uiolati tātūdē. ꝛ fiat potus quē tu o īfirmo ubi materia exuberauit audac ter exhibe. Sed ubi potionē nullā ꝺ deris ellectuario p̄dicto: nihil opāte na tura quaqꝫ die utere. qr materiaꝫ diuer tit ꝛ fumoꝝ aſcēſum ꝓhibet. q̄ ē ī cāu il lo maxīe neceſſariū.

Tractat⁹ q̄rtus de litargia ī ſe quin qꝫ ꝯtinēs cap̄la.

Primū cap̄lm q̄d ſit litargia que q⁹ qꝫ eius cauſe.

u Eteres plurimi litargiā frenesiʒ seu sirsen apostēa frigiduʒ uocāt. qua ex re ut tota significatio huius termini frenesis euacuet tractatm ꝓximū litargie definiatio digne subsequit que dr a letos q̄ ē obliuio ⁊ largos mēs quasi mētis obliuio.

Interpretatio litargie

Celula enim cerebri posterior ī qͣ meōria uiget patit. propt q̄ ī omni litagria necessario fit obliuio et sic ab accidēti nomē accipit. Est igit litargia apostema frigidū ad ītra craneū ī posteriōi celula capitis genitū cū lēta ꝯtīue febre obliuionē efficiēs. ⁊ hui⁹ cā ītrīseca ⁊ extrīseca esse pōt. Causa extrīseca ē rs quelʒ nō natural potēs humorē flegmaticū aut melācolicū uaporosum generare ut aer excessiue frigidus. soliti exercitii dimissio ociose ac quiete uiuere somnus debito longior retentio supfluitatū supflua cōestio et eoꝝ potissimū qʒ ī fleuma facile conuertunt. ut sūt fercula caseata. fercula de pasta. porcina caro legumina fructus pisces. et similia quoꝝcumque tamen uolueris supflua comestio idem efficere poterit. Causa ītrīseca sepius est ipsum apostēa. et inf dū melancolia et talia in meatibus uel pānicul cerule posterioris cerebri aut ipā substacia cerebri congesta apostema litargicum generat. Jd tamen in meatibus fit sepe ut plurimum. Jn pannniculis autem raro. et adhuc incerebri substācia rarius.

Locus litargie

Litargia quid sit

Secundum capm de signis demonstratiis litargie.

s Jgna sunt febris lenta dolor leuis totius grauitas ⁊ capitiȝ precipue facies plūbea que interdum parum tumet albescit ligua sepe in firmus ositat et plerunque post ositationem os apertum detinet cum eum claudere amplius memor non sit in sputo plurimum habundat et potissimum si a fleumate prouenerit oculos ut plurimum ac si dormiret clausos tēt propter q̄ cū uulgares ꝓfūde dormir putāt qr difficulter ⁊ n̄ nisi acutis cū uocibus seu clamor maxīo excitat. excitatus tn̄ respōdet. sʒ illo sine clamor dimissus ī illū ut prius ī naturalē somnū ꝓfūdat. ⁊ tantū aliqn̄ ut huc uel illuc mot⁹ ueluti īsēsata res trahat: oclos nōnūqʒ aptos ōtinet supinus iacet ⁊ si a tali situ remoueat ī breui reuertit ad eundem assellare aut mīgere obliuiscit sepe fleumatice sunt egestiones. urina alba ⁊ q̄si ueluti subiugalīū spissa. Rar⁹ ac tard⁹ existit anhelitus. pulsus uero ra⁹ tard⁹ magnus ac undosus cū quadā diuersitate. Quod si ⁊ melācolia hoc apostema ꝓuenerit taciturnitas adest minō n̄ tantū in somno ꝓfundat stupidus non ita fit plus se mouet plus loquit cū quadā tn̄ furia plus oclos aptos tenet. ⁊ si ī loco uno respexerit ꝯtīue oclos fixos tenet ibidē. urina fit subtil satis ⁊ alba. pulsus ē durus ꝑuus atqʒ rar⁹. Et ut hanc ab illa discernere scias. cōsidera etatem ꝯplexionē regimē precedēs ⁊ similia. nā cui hoc magis erūt familiaria super illā iudica. distiguētia queqʒ huius apostemat loca signa sunt. qr si ī substātia cerebri fuerit ceťis paribus plus ī somno ꝓfundatur īmobil fit magis. līgua quoqʒ magis albescit. cum qͦ plus oculi ab ex preeminēt. Si aūt ī uelaminibus dolor erit fortior nō sic ī somnū ꝓfundat leui usqʒ mouebit. Auctores aliqui litargiā ī uerā ⁊ nō uerā diuidūt. Ueraʒ a flegmate ꝓuenire aiūt. ⁊ ē de qua statī mētio facta ē. Non uera ex flegmate

cuȝ colera mixto fieri dicunt. ⁊ i hac q̄ȝ i ceťis plᵓ rixātur ĩfirmi plᵓ uigilāt plᵓ mouetur. nec tāta adest obliuio ⁊ c̄. nā flegmati ꝑmixta coľa accidētia que ab eo possunt ꝓuenire ualde remittit. unde signa ista aliquid de natura signorū frenesis sapiūt, Uerȝ talis litargia raro accidit cuȝ posterior cerebri celula sanguine flegmatico magis q̄m alie due nutriātur ut supra ĩ dolore capitis dictuȝ ē propť quod plus habūdat ĩ flegmate q̄m alie due. que euenit ut illa nō uera litargia rarissime fiat. Dicūt itē alii litargiam nō uerā solū esse mentꝭ obliuionē que sine fe. accidit ⁊ senibus plerūqȝ cōtigit. in hiis. s. qui plurio habūdāt flegmate. nam tūc ĩ celula posteriori tātuȝ coadunať flegma ut pre nimia humiditate organū memorie nihil aut bene parum retinere possit. ⁊ sic nulliᵓ recordātur. Et ego senes duos ĩ cura habui. quoꝝ unus ultra tria nomiā dicere nesciebat. aliᵓ uero non nisi specificoꝝ nominū aut generaliū memō erat unde nūq̄ȝ uel bene raro proprii nomīs alicuiᵓ ř cordabať. ⁊ ꝯ quēqȝ uocabat eū ꝑ hoīne appellabat. de hoc autē ĩ hoc tractař caplo mea nō ē cuȝ causā prescripta diffitio nō ꝯprehēdat. Sed tu ubi hec cura possibilis fuerit cum bono regimine cum purgātibȝ flegma ⁊ cum electuariis caput ꝯfortātibus. ut tyriacha mitridatū ⁊ ꝯsimilibus eos curabis.

Et si aliquibus huic casui ptinētibus ĩdiges supra ad caplm de cura doloris capitꝭ a flegmate ꝓueientꝭ succursū pete

Tercium capitulum de signis litargie ꝓnosticis.

Cum autem ad pronostica ueniendo quedam futuram litargiam et quedam quid ea facta futurum sit denūtiāt. si igiť ĩ fe. cottidiana urina pᵓ ruffa uľ subruffa successiue discolōata et siñ ĩfirmi aleuiatioē ťbida per totū appareat. futurā litargiā time.

Et in minori item emitriteo. si urina primo ruffa uel subruffa inferius liuet. et successiue turbida fiat. futurā litargiam quoqȝ denuntiat. Tremor itē capitis ubi affuerit ipsius grauitas totiᵓ pigritā paulatina obliuio et maxime etate cōplexione tpe āni regimine ⁊ talibᵓ fleumati cōsentiētibus futurā litargiam tie. Sȝ quātū ad iā factā si solito urina discolorata magis appareat. Si ĩfirmᵓ manus ĩordinate mouet. Si tremor eū ĩuaserit. Si facies plus solito liuet. Si sudor frigidus eū ĩ capite ad collū usqȝ deprehēdat hiis signis apparentibus uel ex hiis pluribus euadet ūq̄m.

Alii dicunt qđ si frōti sanguisugas applicaueris et non adeserint morituꝝ infirmum denuntiat. Dicunt item et alii non solum in hac sed in quacunque alia egritudine quod si ex lardone uel pane infirmi frontem fricaueris ⁊ dehinc canibus apposueris si eū māducet euadet. si uero non minime. Spes autem salutis adderit si urina coloratior fiat solito si magnificatur anhelitus et si accidentia ceťa řmittāť. Et si litargiam in frenesim et quam maxime non ueram permutari perceperis.

Quartum capᵐ de regimine sex reꝝ non naturaliuȝ in cura litargie obſuando de flobothomia et uentosis et ulř ō omnibus hus que tam ab intra q̄ȝ ab ex̄ materiam diuertunt et euacuāt.

In cura litargie apostemose quam presens capᵐ docȝ in loco claro et luminoso situādus

est eger in quo uarie ac diuerse sint pic
ture clamor ingens gétium frequentia.
ac uarii strepitus fiant. aer ad calidum
et siccū declinet quem cum lignoꝝ for
tium igne ut quercus et similium leuit̃
facies ad iram infirmus ꝓuocetur. et
ubi posse detur utat̃ pl'io motu ꝓhibea
tur somnus et quantum possibile fuerit
eum euigilatū tene subtili dieta regéd'
est. pro quo uinum oío uitet. cuius lo
co aqua mellis conuenit. in qua si aliq̄
piperis bulierit grana non malum erit
brodium cicerum rubeorum caulium
quoque leuiter coctorum conuenit et
hiis potes cum aliqua feniculi et petro
silii radices bulire facere Et si gros
sius pannatam in hiis brodiis face.

Montonis carnes pernaruz auiū
caponum perdicum fasianorum et taliū
ubi uirtus deficeret. dande essent sed
uirtute constante quāto minus cibi sum
pserit melius erit cum a ml'titudine ma
teriei q̄ calō natural' opprimit̃ h egritu
do ꝓueiat. Sz sumpto cibo illico ex̄ma
fricét̃. ligét̃ q' qz ut uapoꝝ ad cap̄ ꝓhi
beat̃ ascés' uétris bñficiū et q̄qz die héat
ꝓuocādum é. Et a pricipio hoc clister̃
statim fiat. ꝙ ℞. blitis maluaꝝ mercu
rialis camoílle furfuris añ. M. i. fiat ō
coctio. de qua accipe. l̃. i. ß. in qua dissol
ue cassie pulueris zuchari. añ. ℥. i. olei o
liue. ℥. iii. sal' triti. ʒ. ii. ⁊ fiat clistere.
Comunibus supfluitatib' eductis ubi i
firmus iuueís uenosus fuerit aliis cum
circūstatiis ad flobothomiā requisit̃ ex
uena media ul' cephalica fiat flobothoī
a pauca sāguís tam̄ quātitas extrahen
da é. cum potius diuersiois q̄z alterius
grā hoc fiat. uel cū peplo gula strīgatur
⁊ de uena media frōtis fiat flobothoīa.
que iuxta doctrinā ypo. laudat̃ a pluri
bus. Cum iquit posteriora capiꝫ dolen
tia. ⁊ c̄. Alii flobothomia dimissa ue
ne illi sanguisugā apponūt. ⁊ tu facias si
libet. Sz circa materie diuersionem
sollicit' semp esto. ⁊ hoc cum ligaturis
⁊ fricationibus fiat. sed pedū uole ⁊ ma
nuuz cum suco rute aceto ⁊ sale mixtis
sepe fricétur. Sed ubi somni ꝓfun
ditas adest acetum sqlliticū preualeret.

Et nōnulli rusticalr̃ opantes alleuz
pistū cum his miscét ⁊ loca p̄dicta ꝯfor
tāt. Tu aūt nō nisi í grossis rusticis
hoc facas. Cisse quoqz ad nates seu
ad alias partes inferiores sine scarifica
tione diuertendo materiam ml'tū cōue
niunt. Tractio aūt pillorum pectis
et emūctorioꝝ ⁊ í statu egritudis pillos
barbe ac capitis extraher̃ iuuat ml'tuz
quocūque etiam morbi tp̄e in illo ét ca
su quā maxime ualet uox terribilis ūde
non nulli scropham p̄ pedem in camera
ligant que continue clamans eius ter
ribili et acuta uoce hominem euigila
tum multum tenet. Pro materie
diuersione hoc ab extra fiat. Ad in
tra uero clisteria ac suppositoria fiāt ꝑ
ut ifra. Clistere aūt huic casui multū
ꝯueniés ℞. maluaꝝ camoílle paritarie
mercurial' sticados cétauree mioris. añ
M. i. agarici. ℥. i. cartaī. ℥. ß. ꝯquassét̃
⁊ fiat decoctio de q̄ accipe. l̃. i. ß. í q^a dis
solue hyer̄pigre. ℥. i. ß. mel' ro. ℥. ii. pl'. zu
ca. ℥. i. olī coís. ℥. iii. salis géme. ℥. ii. fiat
clist̄e. Et potes loco hyerepigr̃ uti bñ
dcā ell'cuario ído diaficōe ul' ꝯsil'i. Sup
positoriū í hoc cāu optimū. Ex duro sa
pone fiat. ul' ō coque mel. ⁊ cū ífrigidari
ícipit de felle tauri. uerris porci. uel de
quouis alteri' aīalis secū misce ⁊ fac sup
positoria. ul' loco felliū pone spēs hiere
magne. āt bñdicte. ul' pone ō sale géma.
uel de uitro seu ō sale armoīaco. Et
alii ponūt de lacte ficuum ul' titimali.

Alii de hermodactilis. de agarico ul' el leboro albo de euforbio ul' de esula.
Nullū tamē hoꝝ īponas nisi ex oleo ro. per prius īunctū fuerit l' cū ipo oleo ro. cerā liquefacias sic ꝙ ad ungueti fōmā deueniat. ⁊ cum tali ūguēto suppositōi a illa semp inūge. Quibusdā tam̄ nō nisi i magna ꝓfundatione somni uti de bes ⁊ hiis potissimum que ita acuta fiūt uomitus i hoc cāu laudat' multū.
Si igitur ifirmū tuū satis cōmode euo mere posse sciueris. oximel. cū aqua raf fani tepidū ad bibēdū prebe. Et ubi uo mitus nō fiat cū pēna oleo iuncta euꝫ ad uomēdum iuua. Et qr passio hec in ducias nl'las accōdat ꝑscripta ubi possi bl'e fuerit i die nat' ali fiāt. ⁊ si ma'ia fue rit ml'ta ut frequēti⁹ ꝯtigit. laudo ut a. ʒ. i. usque ad. ℈. iiii. pillularum cochiaruꝫ descriptione almansoris eidem tribu as. Uel facias sic. ℞. cinamomi as sari carpobalsami xilobalsami ozimi ga riofilati croci ligni aloes spice se. peoīe aā. ʒ. ß. coloquintide. ʒ. iii. ß. dyagridii. ʒ. ii. ß. t' bit. sticados aā. ʒ. v. aloes. ℥. i. fi ant pillule cū sirupo de sticados quorū dos. sit a. ʒ. i. usqꝫ ad. ʒ. i. ß. in formā pl' ueris facias sic. ℞. ℥ꝫ. sticados aā. ʒ. ß. salis gēme. ℈. i. turbit abrasi. ℈. iiii. zuc cari ad pondus omnium et fiat puluis.
Uel ex puluere illo sic bolum cōfici as. ℞. puluerem illuꝫ sine zucaro qui cum sirupo de sticados incorporetur addendo de zuccaro quātum sufficit. ⁊ fac bolum quē deaura. Si potionē uolueris. ℞. agarici. ʒ. ii. ß. sticados. ʒ. ß. sal' gēme. ℈. i. ℥ꝫ. ℈. ii. Infundāt' i aqua absintihi. addēdo oximellis squi litici. ℥. i. et horis xii. in infusione dimis sis fortis fiat expressio quā potui dabis
Laus deo.

Quintum cap^m^ de hiis que s̄t ab ex applicanda capiti.

Nunc aūt superest ut aliq̄ capi ti applicāda describā. statī ita qꝫ a pricipio caput cū aqua in qua camoilla sticados saluia maiorana betonica. uel aliud ꝯsimile bullierit laue tur. de hinc abradat'. Et auic. ⁊ non nulloꝝ antiquoꝝ p̄cepto pupis capit' ex oleo ro. cum modico aceti pmixto pūga tur. ⁊ hoc ad duos ifra dies iclusiue fiat
Ego autē talia repcussiua nō nisi in iuuene robusto uenoso tēpore cal'o. ⁊ c̄ laudo. qr ex eis nō ml'tū talis ma'ia rep cutit'. ⁊ de cursu maior fit infrigidatio maior quoqꝫ spirituū igrossatio. ⁊ ex ꝯ sequēti stupor maior. quo fit ut magis ille innatural' somnus augeat'. qd̄ ē i ca su illo q̄ꝫ maxie ꝓhibēdū. Et iōo bo nus ille mesue cū aceto oleo ro. i casu i⁹ euforbii paꝝ ꝯmisceri iussit. ut aliqualit' que dixi picul' obuiaret. Statī ergo a pricipio omibus quibꝫ pot'is moīs ma teriā diuertēdi tua sit itētio. hoc eiꝫ ca su priori excepto i infinitū ut ifra loq̄r q̄ꝫ repcussiuū aliꝙ p̄ualebit. Et si di uersiuis siue repcussiuis usus fueris du obus i primis diebus ex oleo camomilli no pupim capit' punge. ⁊ cum oleo illo. uel oleo rosato succū apii cōmiscueris e rit utile. Et si i somno ꝓfūdat' oleuꝫ de costo cū succo ruthe misce ⁊ pupim ꝯfrica. Et ubi p uomitū farmacū. uel perꝙ uis aliud ma'ia ul' eius ps magna fuerit euacuata resolutiuis fortiorib⁹ se curius uti pot'is. ⁊ tūc cuꝫ illo succo ru te oleū de euforbio misce. ⁊ ut supra lo cus ꝯfricet'. Qd̄ si p prius uētosas sine scarificatōe supposueris ⁊ successi ue ex dictis fricationē feceris facilior p poroꝝ aperitionē fiet resolutio. Et

huic casui unguētū siue ēplastꝝ īfrascriptum maxīe ualet. Decoque sub pꝛunis squillā ⁊ cum oleo yrino seu de lilio ī quo paꝝ eufoꝛbii dissolutū sit totuȝ ad formā ūguēti deducas. cū quo ut prius locū punge. Medicamīa pluꝛa huic ꝓposito ptinētia descripsissem. sȝ capl'ȝ sequens multa huic capitulo cōuenietia in se tenet. quia et si passio illa in prora magis quam in pupi fiat forti atamen illa medicina pupi q̄ȝ prore securi⁹ applicamus. Laus deo. Amen.

Tractatus qntus de sbetb seu subetia in se sex ꝯtinēs capᵃ.

Primum capᵐ quid sit subetb.

SI quid sit subetb. intl'ligere uolumus de somno aliq̄ per prius uidenda sunt. Fit enim somnus ut Auic. inquit propter reditum spirit⁹ animalis ab instrumētis sēus et mot⁹ ad p̄ncipium cū quo priuātur ipsorum instꝛumenta ab exitu operationis in ipsis nisi que necessaria sunt ad hoc ut uita permaneat. Somn⁹ itaque est primi uētriculi cerebri passio nam omnis opillatio in eo facta ex cuius cā spūs ad membra sēsuum et motus exire nequeūt eū efficit. Sed quia ꝓ animalium perfectorum uita necessarius existit inter res sex non naturales ꝯputatur quia ꝑ ipsum spirituū in uigilia fit r̄stauratio alias enim in breui uita finiret' et est q⁹que ꝓpter caloris naturalis accentrationem que in eo fit cā melioris digōnis At somnus duplex est. naturalis et nō naturalis. Naturalis est ille redit⁹ spirituū ⁊ cetera nō opprimēs naturaȝ taliter quod ad se curam uocet. Nō naturalis uero est ꝯu̇sio. Naturalis īsuꝑ somnus ut nōnulli ueteres posuerūt rōe trium digestionū triplex dicit'. forti mediocris ⁊ suauis. foꝛtis ī pꝛima fit digestioē. cum uapoꝛes ī ea resoluti q̄ȝ in aliis duobus ceteris parib⁹ foꝛtioreȝ opilationē efficiāt ⁊ ita ī secūda fit r̄spectu tertia. qua ex re ī ipsa t̄tia ꝓpter opila⁹nē esse leuē suauis multū fit somn⁹ ī secūda uero mediocris p̄ter tamē istos ut ꝓposito m̄o spectat somn⁹ alius naturał' r̄perit' oīs. s. qui ad se curā minime uocat. Nō ī nimia spirituū r̄solutiōe siue ꝑꝑ exercitii supfluitatē siue coytus uł' quōcūq̄ȝ alit' causet' sēper somn⁹ ꝓfundioꝛ multo q̄ȝ ī sāitate fit. qui tamē cuȝ ex eo patiēs melioramētum ꝯsequat' ad se curā nequaq̄m uocat. ⁊ talem ꝯsimil'r naturalē appello. Ex quibus omnibus liquet quid ꝑ naturalē ⁊ nō naturalē somnū ītelligere debeam⁹. Nam ī sūma naturalis ē qui ad se curā nullā uocat. n̄ naturalis uero eꝯ. Unde his ītellectis aptius quid sit subetb ītelligedū. est enī subetb somn⁹ ꝓfundus nō naturalis ab īgrossatione spirituū.. uł' forti huōꝝ opilatiōe nō t̄n ꝯpleta ī uiis primi uētriculi cerebri causata ꝓueniēs. Cum ī git' ī uētricul' opilatio profūda fiat nō ꝯpleta tam̄. āt spirituū īgrossatio nimia Cuius cā sōn⁹ nimiū ꝓfund⁹ fiat. naturā talē opprimēs. ut ī debitas opatioēs exire nequeat ad se tūc curā uocat. Et talis subetb appellat'. De cuius causis deīceps ē agēdū. Laus deo.

Capᵐ secundum de causis subetb.

Subetb a causa extrinseca et intrinseca esse potest. Extrinseca est res quelibet sua frigi

ditate potens spiritus ingrossare seu stupidos efficere ut est aeris excessiua frigiditas seu uini uel cuius uis alteri⁹ ueluti essent narcotica capiti q̄litercūq3 aproximata et similia .uulgares .n. medici sepe opium mandragoram iusquiamum succu3 semperuiue uel aliquod tale ꝑre capitis applicant ut eius dolor uel uigilias amoueant .quo fit ut tantū interdum patiens in somno ꝓfundet̄ ꝙ usque ad diem iudicii dormiat ut ipse uidi.potest etiam substātia a casu uł capitꝭ ꝑcussione causari et maxime ubi cra neum ad intra complicetur. Stupefactiua quoque in ꝯmestione seu potu data idem facient ad intra uero a grossis uaporibus undecūque resolutis mō uias illas primi uentriculi opilar̄ possit fortiter sepe fit.ut in prīcipiis poxismoru3 fe.et maxime fleumaticarum sepe ꝯtingit plerunque etiam ab huīdtatibus in matrice pulmone epate splene uł stoācо existentibus uapores resoluunt̄ qui ad caput uenietes in anteriori celulla opilatione3 causant et subeth inducūt.

Et idem sepe a uermibus contingit.

Generātur .n.a materia fleumatica putrida a qua eleuati uapores persepe subetiā īducūt .Laus deo.

Tercium capl'm de signis demōstratiuis subeth.

CUm quē in ꝓfundū somnu3 eē uides.ꝛ ñ nisi magnis ꝛ acutis uocibus excitari potest.excitatus autē ad ꝓpositū respōdet.sed dimissus i eadē somni ꝓfunditate reuertit̄ subeticū hūc esse dicito. Quod si ab aliqua cā exteriori fiat tu eā ab astātibus inestiga.ueꝝ si frigiditas exterior causa fuerit eius color ad uiriditatē tēdit sed nō tumet facies.ꝛ pulsus erit dur⁹ strictus ꝛ rarus ualde. Si aūt per aliquorum narcoticoꝝ per ītus assumptione3 uenerit.in meo de uenēis signa require. Na3 sicuti narcotica īter se diuersa sūt ita ꝛ signa ꝛ tu ibi de opio Jusquiamo fongis ꝛ de aliīs coīter notꝭ signa appropriata repies quoꝝ narra⁹ nimis ī lōgū hoc meum opusculum traheret. At si ī prīcipiis poxismoꝝ alicui⁹ fe.fiat subeth illius fe.essētiā require. Cū aūt a matrice stomaco uel alio m̄bro ꝓuenerit cognosces. Quia patiēs dolorem ac grauedinē ī eo mēbro ꝑ pri⁹ sētiebat

Et si maťia ī cerebro fuerit perātea de eius grauedīe querebat̄ .aut qr humiditates ꝑ nares aut palatū egredi solentes iam diu retēte sūt: que si fuerit flegātice albet facies.oculi quoq3 tumēt palpebre ꝯsimilr̄ ꝛ facies que tactu frigida sentit̄. Et si san.rubēt oculi ac facies ipsa.ligua quoq3 ei⁹ uene ac frōtis ualō replete erūt. Et si huōres ꝑmixti sīt signa quoq3 ꝑmixta erūt. Et si ō his certior fieri cupis etatem cōplexionem tps āni precedens regimen ꝛ cōsimilia ꝯsidera qr cui magis attestātur humori super illum iudica. Pulsus vō lat⁹ undosus ac molis erit ipsum aut quod causa uermium ꝓuenerit ꝑ ipsoꝝ signa que suo loco deo duce describent̄ agnosces.Laus deo.

Quartu3 cap^m ō pronosticis sƀeth.

QUantu3 ad ꝓnostica subeth in quo patiēs difficulter excitatur si pulsus occultetur futuram appoplesiam denūciat somn⁹ in apparente sano solito lōgior si per dies aliquot perseueret futurā litargiam paralesim uel aliquam talium egritudi

num time. Somn⁹ de nocte augumetat⁹ cui succedit pmixtio ratiois ꝛ associat frigori extremitatū malus scda q̄rti. ca⁹. de signis somni ꝛ uigilie. Somni ꝓfunditas cū debilitate pulsus maluꝫ eodē caplo. Subeth ī fe. poxismis eueniēs Si ꝓfund⁹ fuerit ꝛ ī aliquot poxis. euenerit mortale. ꝛ in quo poxismo uirtus se debilē repiet patiēs morietur. In uirtute ꝓpter nimiā inanitionē obili si somn⁹ profundatur mortale. Somn⁹ ī declinatiōe alicuius egritudis ꝓueniēs si fuerit nocēs mortal ꝯmēto illius affo rismi ī quo mōdo somn⁹ dolorē prestat.

Quītū cam̄ ō hiis q̄ ī cura subeth ad ītra sūt approxianda.

Si in febre subeth euenerit essentiā fe. considera cui ꝓut in tractatu de fe. te docui remedia adhibe ipsi autem subeth prout statim dicam facias. Eius autem ꝙ p narcoticorum interius assumptionē factam et quo ad ea que interius applicantur in eo de uenenis curam requir. Ibi enim bezardica cuique aꝓpriata ꝛ alia conferētia per ordinem reperies.

Ad id quod ex frigiditate aeris seu alterius intensa nimiū uel ex emplastratione narcoticorum fit sm ordinem inferius describendum curabis. Illō autem quod ratione materiei in aliquo mēbro contente fit. citius quam potis illius materiei euacuatinoem quere. et successiue ad alia medicamīa ōscribēda transi. Et ubi materia illa san. seu permixta san. fuerit aliis consentiētib⁹ flobothomiam face. Uel saltem uentosas cum scarificatione. Sed ut de inceps ad actum praticum te deducaꝫ materia existēte fleumatica et in cerebro potissimū si uirtus ꝯstet dieta tenuissima utere. Et ubi debil ea fuerit ꝯ ouis sorbilibꝫ pulli cōtuso ul ei⁹ brodio. aut cum aqua carnis eam pro posse subleua. Uinū absolute ꝓhibēdū ē: sed ī cāu priori de aliq⁹ optīo aliquātulum aque pmixto dari potest. Nā deficiēte uirtute frustra laborares. In aere calo īfirm⁹ situetur. cui iram ꝓuocare bonū ē magnis cū uocibꝫ excitetur. ꝛ scrofam p pedē si libet ī camera liga. Exercitii loco ut statiꝫ dicā fiāt fricatōes ꝛ ꝯ h clisteri superfluitates prie digōis educas. ℞ ꝝ. maluaꝝ blitꝭ mercurial cāoille furfuris an. ℳ i. fiat ōcoctō ō q̄ accipe l. i. s. ī qua dissolue cassie pul. zucari an. ℥. i. hyerepigre. ℥. s. olei oliue. ℥. iii. salis triti. ʒ. ii. fiat clistere. quo īmisso ī q⁹uis loco materia fuerit statim īfrascriptum secūdet. quod ℞. camomille sticados mercurial ysopi cētauree minoris eupatorii an. ℳ i. agarici cartai an. ℥. i. polipodii. ℥. s. Cōquassetur ꝛ fiat decoctio cum aq̄ maria si hūeris ꝛ si nō comuēꝫ aquā accipe ꝛ ī clisteri prout īfra describam sal adiūge. Miraretur forsā qꝫ cū ꝯtinue ꝓ decoctiōe clisteriū res ī tanta quātitate describā. Cuius oppositūꝫ ātiquoꝝ pluri faciūt. quia qō ī decoctōne clisterioꝝ res ī pauca quantitate ponūt. Et tu scias ꝙ hoc ut decoctio melior fiat facio. nā ut patet mlta reꝝ quātitas posita ī decoctiōe cetis paribꝫ pfectiore eā efficit. cū quo sepissime pluribꝫ clisteribus īdigemus pluria enī clisteria ab auctorib⁹ descripta comperies que per paucissime sunt uirtutꝭ. Ex decoctiōe igitur predicta accipe. l. i. s. ī qua dissolue hyerepigre. ℥. i. s. cassie. ℥. i. oli comunis. ℥. iii. sal gēme ubi decoctio nō fit ex aqua maria seu uitri uel cois. ℥. iii. fiat clistere. Aliquos in hoc casu uidi

ut naturā fortius euigilarent. ex solo al muri qꝫ ē ēcludaꝝ seu al'oꝝ pisciū sal'toꝝ salmoria clisteria faciebant. unū. duo. ꝛ plura secūdum exigentiā ex hiis clisteri bus face. qr primū ñ solū naturā irritat sed etiā materiā trahit a capite qꝫ omni bus possibilib' mōis fiēdū ē. Et si h per suppositoria facere uolueris. hiis q̄ supra ī litargia descripta sunt utere. Quib' factis si os aut dētes clausos ha beret cū cuneo ligneo seu cultello dētes aperi ꝛ. ℥. i. ß. hyrepigre cuꝫ uino cal'o distēperato ī eius os ꝓiice ꝛ ab omībꝫ īgeniis ut eā trāsglutiat facito. Q̄ō si trā'glutire pillulas posset pillulaꝝ co chiaꝝ. ʒ. i. ul'. ℈. iiii. dato. Uel hiis uter solutiuis. q̄ ī litargie cura supra descri psi. Uomitus ut supra de cura litar gie dictū ē mire iuuat quē ut illic descri bitur ꝓuoca. Et ut de hiis que ī or ponūtur me expediā cuneo illo sic ī dē tes retēto palatū cū fino balsamo ꝯfrice tur. Lingua quoqꝫ ac radices eius l' idē cum sola aurea alexādria seu anacar dina ꝯfectione fiat. Uel eā cū calido uino distēpera ꝛ idem face. de q̄ si trans glutiret iuuaret ad hoc. ꝛ iōo tyriacha seu mitridatū ī uīo dissolutū ꝛ potui da tū q̄ꝫ maxie ꝯuenit. Sed dū fricatio nes īfrascripte fiēt ut saliua liberi' egre diatur caput īclinet alias suffocari pos set īfirmus. Et ubi ipse gargarizare posset ℞. ysopi maiorane sticados añ M. i. ß. caricaꝝ numero. vi. sēis sinapis ℥. i. Cōquassentur ꝛ fiat decoctio. de qᵃ accipe. ℥. iiii. oximellis squilitici. ℥. ii. mi sce ꝛ gargarizet īfirmus. Alii cū decoc tione illa aureā alexādrinā ul' anacardi nam confectꝫ miscēt ꝛ gargarizare faci ūt. Et alii hyerāpigrā. quā sūme nisi esset tāte amaritudīs collaudarē. Que uero p nares attrahūtur sūt caputpur gia sternutationes uel odoramenta seu suffumigia. Caputpurgia aūt sic faci as. ℞. aque maiorane uel eius decoc tionis. ℥. iii. succi blitis. ℥. ii. mellis. ℥. ß. simul tepefiant. ꝛ per nares attrahant uel cū aqua illa succum yreos ꝯmisce. ꝛ ē ī illo casū ultimū ꝛ expertus sū. Alii accipiunt succum radicis sābuci. vel ebu li et tu facias si libet. Sṫnutatoriū autem fiat ex pipere uel alio aromate acuitatem habente. uel ex eleboro albo et talia naribus insufflentur Et ego ali as sic feci. Accipe petiā lineā subtileꝫ et ex ea tentam confice quam in aq̄ ma iorane ul' decoctionis eius madefacias. de hinc eam ex elleboro. uel ex puluere alterius sternutare facientis asperge ꝛ in nasum immitte eam circumuoluendo nam sternutationem inducit et sopitam naturam potenter euigilat. Et idem faciet accetum fortissimum persepius ō doratum et añ ipsū quocūque casu ꝯue nit. Ex odoramentis tamen appropria tis est lignum aloes muscum. nux musca ta squinātum uel castoreum odorare.

Et ille bonus Jacobus furliuiensis cum alesandrina aurea cum calido uīo distemperata nares inungebat iuuabat plurimuꝫ. Alii fumum capillorum com bustoruꝫ naribus apponunt. Uel cō nu capre uel asse fetide seu galbanum seu pellis edi.

Sextum capᵐ de hiis que ab ex̄ in cura subeth sī applicanda.

n Unc autem superest que exte rius sunt applicanda describe re dolorose auteꝫ ligature ad brachiorum adiutoria fiant et ad coc xas item fricationes uero ad ex̄ma silꝫ pedū ac uole manuū cum acceto ꝛ sale

confricentur. Ventosas item super spatulas pone quas sine scarificatione sepius reitera eas item super nates at sb police ponere potes a superioribus .n. potenter attrahunt.ac uapores divertunt.

Et ut ea capiti conueniut meli⁹ applicari queant ex decoctione camomille sticados rute aneti apii foliorū lauri origani uel similium caput lauetur de hinc abradatur et tali medicamine proraȝ iūge. Quod.℞.pul.piperis nigri.ʒ.ß.castorei.ʒ.ii.misce cum lacte mulieris ex quo proram confrica. Vel idē cū saturegia cum acceto forti trita facias.

Quod si fortius eo.℞.fic⁹ quod libet .et de uuis passis quas successiue pista et de illa pasta accipe .l.ß.pulueris sinapis.ʒ.i.ß.euforbii fimi colūbini añ.ʒ.ß.aceti fortissimi.ʒ.i.ß.et ad formā ūguēti fiat quo utere. Ego auteȝ in tali casu talia fortia medicamina non minus pupi quaȝ capitis prore applicata laudo nam cerebrum clarificando et materiā a prora diuertendo quā maxie iuuant. ut experientia didici. Quidā .n. bon⁹ praticonus hiis diebus succum semper uiue et nescio que alia stupefactiua sup frontem cuiusdam robusti iuuenis febricitantis apposuerat qui nullis remediis euigilari poterat .et in ea fortius medicamina pupi applicata q̄m prore operari reperiebam et inter cetera h⁹q̄m maxime ualebat quod sic fit. ℞. hoīs capillis cōbure de quo puluere .℞.ʒ.ii.castorei.ʒ.ß. cum succo rute et acceto simul incorporentur.de quo pupi fiat inunctio. Si autem subeth in fe. euenerit euigilare infirmū ꝯ fricationibus.ligaturis .uentosis. uociferationibus et aliis huiusmodi tua sit intētio.

Quo euigilato materiam euacua. Et quib⁹ modis poteris eā ad inferiora diuerte successiue ne uapores ad caput ascendāt prohibe. In quo casu acetum odorare multuȝ ꝓdest et prorā ac frontem cū rosato oleo modico aceti pmixto perūge et si uapores non tātum repercutere ualeas qui in somnū ꝓfūdū cadant cum hiis que dicta sunt te iuua Laus deo.

Tractat⁹.vi⁹.de icubo seu ēpialdes tria i se ꝯtinēs capl'a.

Primū capl'm qd sit icub⁹.seu ēpialdes.ꝛ q̄ cause.

Disposuerā dn̄e epilēsie pn̄tem locū accōmodare.sed dn̄s icubus familiaritatē quādā cū subetia se habere affirmabat ꝛ cū epilēsia sāguineitatē ꝓpīquā ꝓpt ꝙ ut medi⁹ iter hec duo situet obtinuit. Sepe accidit ut uie per q̄s spiritus a corde ad cerebrū deferūt ꝛ a cerebro ad mēbra cetera grossis ab huiditatib⁹ opilātur ꝛ pupis q̄ȝ maxie. quo fit ut mēbra debitis suis motibus careāt. qr tūc cum pectus ad neccessarias diuersiones dillatari ne queat diafragma ꝯstrigitur ꝛ ab ipō pl'mo a pulmōe uero cor.qua ex cā cor ipsum debite dillatari nō pōt ꝛ tunc ifirō super se ut pōdus uel fantasma taleȝ habeat ꝓhibēs dilatationē apparet .ꝛ cū extrema ꝓpt illā opilationē citius spiritibus q̄ȝ m̄bra cetera d̄paupāt fātasma hoc a pedib⁹ initiuȝ facit.ꝛ paulutie fm ꝙ mēbra ipsis spiritibus priuāt sursuȝ repit ꝙ uulgares demonē homines suffocātē putāt.ob hoc ergo passio hec incubus appellat.ꝙ ē nomē demois. Alii uetulas quasdā icātantes que se in formas uarias ut inquiunt mutare possunt hoc facere putant.ꝛ eas strias seu

zobianas nostri uulgares appellāt. que ut dicūt gatoꝝ formā sepiˀ accipiūt. Hec credulitas ob hoc ortū habuit qr passio hec lactātes sepe dephēdit quos tūc suffocat. cuius cās uľgares ignorā tes uetulas illas zobianas illud fecisse putāt. Ex dictis itaqȝ quid sit īcubˀ ap paret. Et enī egritudo grossis a uapōi bus uias spirituū cordis ad cerebꝝ seu pupis ad mēbra cerā opilātibus ꝓueni ēs i qua patiēs supra se pōdus aut fātas ma pōderās habere putat. hoc ut pluri mū i somnis accidit. ex hiis potissimū q resupine dormiūt. Quātū ad cās itri seca. ⁊ extrinseca esse pōt. Extriseca ut itēsa caliditas ľ frigiditas. nam frigi ditas dormitāti supueiens ⁊ uias spiri tuū ꝯprimēs icubum efficit. Intēsa uero caľitas iterdum huōres i uaporē conuertit qui postea uias illas opilat ⁊ icubˀ iducitur. Accidit item cū quis sup magnā repletionē dormierit. gran dis. n. repletio ē icubi pleꝝqȝ cā. nā sto macus repletˀ ꝯprimit dyafragma. ⁊ ip se pulmonē. pulmo uero cor quare ⁊ c̄. Causa itriseca esse pōt quilȝ humor a qˀ grossus uapō eleuatˀ sufficit. i uiis dcis opilationē iducere. ut sāguis coľa fleuma ⁊ mľia.

Capitulum secundum de signis icubi tā ꝓnosticis. quā demostatiuis.

Egritudis huiˀ demōstrati ua signa per ifirmi narratō nē deprehēdes. In causaꝝ uero cognitōeȝ sic deueies qr si extrisece fuerit te de eis patiēs isō mabit. Quātū ad itrisecas si sanguis in causa fuerit rubet facies oculique tu mēt frōꝭ ⁊ timpoꝝ uene p̄cedēs regimē etas ꝯpľo ⁊ similia sāguini cōsētiūt.

Et pariter ō fleumate colera ac me lancolia secūdū ꝓpria signa iudicabis q supra pluries descripta sr̄. hāc passionē greci epialōs uocāt. quā Gaľ. i libro ō iuuamēꝭ anhelitˀ capľo ho epilēsiā i sō no esse dicit. differt aūt h̄ ab epilēsia. qr h̄ i pupi. ⁊ illa fit i ꝓra. Maria itē e pilēsie uenēositate ꝑticipat. h̄ v̄o nequa q̄ȝ. Et tᵒ qr i epilēsia fit sēp spasmˀ in hac uero minime. Ex dcis patent satꝭ itelligēti signa ꝓnostica cuȝ pľime sit egritudies q ab opilatōe uiaꝝ spiritu uȝ ꝓducūt. Si icubˀ ille ꝑseuerit pa tiēs i aliq̄ȝ illaꝝ facile cadit. ut ē epilēsia appoplesia paraleſ spasmus et mors su bitaea. ⁊ c̄. Et si h̄ mala bestia. s. icubˀ hoi uigilāti uenerit. erit picľosiō mľtū.

Capitulum tertium de cura icubi.

Si a sanguie icubus ꝓuenerit subtiliť dieta et res sang. mľti plicātes deuitet. quaꝝ doctri na in cura doloris capitis a san. ꝓueniē tis tibi data fuit de hinc supfluitatibus prie digestionis emiſſ ubi cetera cōsen tiāt flobothomiam iube. Et ubi magna fuerit sanguinis quātitas siue plectoria a saphenis incipe. successiue ad cephali cas ueni. Quod si etas uel aliud flo botomiam prohibeant. in locis debitis uentosas appone. et de hinc alia secun dum exigentiam prout capitulum alle gatum te docet exquire. ueruȝ ubi cole ra fleūa et melancolia in causa fuerint in capitulis doloris capitis hiis cau sis correspondentibus curam require illic enim ſm humoꝝ exigentiam digesti ua solutiua fricationes stricturas uēto sas diūsiuas et gargarismata et breuiť omnia huic ꝓposito necessaria ordina te comperies. Et propter hoc breui

tati parcens cū illic omnia reperies ne cessario huic capitulo finē impono.

Laus deo amen.

Tractatus septimus de epilensia. in se octo continens capitula.

Primum capitulum quid sit epilensia que cause et. quibus fit in locis.

n On aliter q̄3 cōrelatiua sōpn⁹ ꝛ uigilia quādam quasi iter se affinitatē habere uidentur. pp quod plurimi rationabl'e putarent. ut post egritudines que ī somno ul' ex somno eueniunt uigiliā collocarez ꝙ factū esset. sed inter subeth. incubū ꝛ epilēsiā quo ad causas ꝛ curā maiorē ml'to q̄3 inter somnū ꝛ uigiliam simboleitatē inuenio. ꝛ hāc ob causam ipsi epilensie presens capitulū accōmodaui īseri⁹ tñ uigiliā ipsa3 digno loco collocabo. Est igitur epilensia morb⁹ plurimum ubiq3 motus. Is enī omnes apud natiōes habitat. ꝛ familiarius certe q̄3 cuperēt. pp ꝙ uariis nōibus appellat'. s. epilēsia yeranosō. diuinatio eraclea seu herculea pedicon. morbus comicialis morbus caducus morbus lunaticus et mat' puerorū. S3 dr' epilēsia ab epi ꝙ ē supra et lesis lesio. q̄si supioris ptis lesio. qꝛ capitꝭ. ꝑpter ꝙ dicūt q̄dā ꝙ epilēsia dicit' ab oppressiōe mētis et sēs⁹ q̄b⁹ occupatis corp⁹ quoq3 a suis opationib⁹ īpeditur. Et ob hoc nōnulli eā yeranosō uocant quod q̄si passio sacra interpretat' ueteres enī3 cum anime cōtemplationes manifestius in cerebro quā alio in mēbro dep̄henderent eū anime tēplum appellarūt ꝙ a contemplādo dictum est. Et cū templa comuniter sacra sit ipsum cerebrum locum sacrum appellauerūt. ideo yeranoson dixerant diuinatio aūt a q̄b⁹ dā dicitur. ut ille bonus sapio inq̄t. qr eā ex pte demonū ꝓueīre putabāt s3 ei⁹ pace illa eoꝝ nō fuit ītētio. s3 ea3 appellabāt diuinatio. qr ī epilēsia in q̄ fortis fit opilatio sēsus. omnes exteriores ita ligātur. ut fere ab oībus eoꝝ opatioib3 uacēt. ꝑpter ꝙ aīa rational' aliūde nō ī pedita ī suo simplici esse quasi remanet. quo fit ut quādoq3 futura deprehēdat. amoto itaq3 paroxismo pluria plerūq3 futura predicūt unde uulgares causa3 ignorātes demonū uirtute hoc fieri putant ꝛ hāc ob cām diuinatio nōnulli ueteres hūc mōbum appellāt. Et ego quēdā iuuenē colerīcꝯ uidi qui se aiebat ī paroxismis semp miranda uidere. que sūme cupiebat lrīs demādari ille. n. ī dubio futura esse spabat. hāc igit' ob cām ueteres diuinatio hūc morbū appellant. Dicunt aūt eraclea seu herculea. qr ipsa ueluti. hercul' fortis ē egritudo l' qꝛ ipse eā passus ē. ut poete ferūt. Et qꝛ passio hec pueros q̄3 maxīe dep̄hendit pedicon a quibusdā dicta ē a pedie grece. ꝙ ē latine puer. uel ut aliis placet ab inordīata pedū motiōe que ī huius passiōis paroxismo coīter fit. Morbus itē comicialis a comitiis dictus est. erāt. n. comicie populi romaī ī campomarcio in kalēdis Januarii ꝓcreādis magistralib⁹ ꝯuēt⁹ Et si forte tūc quēpiā hic morb⁹ inuaderet comitias ad diē aliū deferebāt. Et sic morb⁹ comicial' dict⁹ est. Caducus aūt dicit' qꝛ quē dep̄hēdit cadere facit. Lunaticus uero. qr ſm lune uarios aspect⁹ plīmos īuadit. Et pueroꝝ mat' qr sepius q̄3 alios pueros dep̄hēdit. Omnia tñ que dicta sunt ueram egritudinem que epilensia ab auctoribus nuncupatur īportāt et hoc de noīe. Quid autem sit epilensia nunc inuestigandum

é.unde Gal.3 de iterioribus qrto ca. Et i libello de iuuaméto anhelitus: Et ité Auic.pria fti.capitulo pprio. Et ut plurimu auctores alii i h couéiut q i prora capitis pricipalr hec passio fiat.esto partes alie cerebri per colligã tiã occupate teneãtur.alias hãc patien tes egritudinez de poxismo omés recõ darétur.cuius oppositũ otigit i plurib fit igit ad bonũ itellectũ a uapore huõ re uel uéto.uapor.n.seu uétositas i cer bro genita.uel aliũde ueniés si secum a liqua uenenosa qualitas iuncta sit cere brum aut eius pelliculas mordicãdo p cutit.uñ sentiés nocumétum otrabit ac cui otractioné orta ab eo cõtrahũt puta nerui qui uersus suam originé tra cti spasmũ efficiũt. In tali auté spasma tione seu neruoz cõtractione fit in uiis spirituũ opilatio.pp q ad mébra trãsir nequiétes motu z sensu ea priuat.z sic patiés cadit. Si aũt fiat de huõribz per prius causatur opilatio qua phibe tur trãsitus spiritus sensibilis z motiui ad aiata mébra successiue otractio.siue spasmus.nam cũ huões illi i pellicul ce rebri seu meatibus imbibatur.crescũt i latum z in lõgum accurtãtur.quare ne cessario trahũtur.ad quoz retractioez orta uersus suam originé quoqz trahũt spasmus ide fit. Ex quib patet.qõ i casu pmo pri fit spasm.z successiue o pilatio z i fo pri opilatio.z successiue spasmus.nlla tñ i epilésia itegra fit opi latio.tũc eni tã motu.qz sensu oia méb carerét.cuius oppositũ uidem. Ex qb omib quid sit epilésia maifeste pz.

Est enim egritudo cerebri ab huidi tate uapore seu uentositate uenéositate qndã pcipãtib pueniés quoz cã i se ip sam contrahitur et in uiis spiritus sen sibilibus et motiui opillatione facta a sé su et motu esto nõ integre mébra anima ta priuantur. Ex dictis item patet uaporé uentositatem aut humorem ad bonum intellectum uenenositate quadã participantes esse causam epilensie ime diatã. Gal nãqz Ras.z Auic. opiõez ofirmãtes epilésiã nisi aliq iñueiente ué tositate fieri posse haud qquã putãt. q p anotoizatas oues hũc patiétes mõbũ pbant in quorum capitibus sp humidi ditas uenéosa repta est si ea hora.s. q paroxismus eos inuadat anotomizãtur.

Sed est p declãtione maiori ad cã rum epilésie inuestigationem pticulari transeundum. Ille igitur intrisece. et extrinsece esse possunt. Extriseca rum quedam ineuitabliter ocurrũt et q dam non. Ineuitabiliter occurrétes sũt sex res non naturales.vt est aeris exces siua frigiditas timor igens.somnus de bito lõgior.quies superflua nimia reple tio.z cibi ac pot iconueniés assumptio Que aũt euitabilr occurrere possũt. sunt i sũma omé excellés sensibile potés sésum corrumpe.ut res horribilis aspe ctus quoqz rei mote circularit z siliuz.

Sonus tribil ut tonitrui ul alterius rei.fetidi aeris.uel alrius rei olfacio.ac quorundam quibus inducendi epilensi am proprietas est.ut odor apii cornu capre fumi quorũdã fungoz ac aliorũz plimoz gustabilia ac tangibilia pluria idem efficere possunt. Quãtum ad i trisecas a quolibet huõre põt idifferent puenire frequétius tam a fleumate z ra rius a colera. Sed rõe loci triplicez denomiationem recipit.Nam cũ p cãm propriã i cerebro existenté causat dici tur epilésia.et si a stomaco analésia. ab aliis uero mébris catalésia. Unde r fert.Gal.3 de iteriorib caplo.vii. q a police pedis uapõ quidã puello elleua

batur qui cū cerebrū attigebat ī epilēsie poxismū cadebat cuius causa erat uapō ille a materia uenenosa resolutus. sepe eni ī mēbro aliquo fit opilatio. cuius causa nulla fit trāspiratio nullus quoq3 spirit⁹ ad humorē illu3 attigere potest. q̄re corrumpit̄ ⁊ putrefit a quo tunc elleuatus uapor per eas uias ꝑ quas spiritus ad mēbru3 illud eūt ad cerebrū tēdit ⁊ ꝯ uenenositate illa ꝑcutiēs epilēsiam īduc̄ ⁊ ita a quouis mēbro fieri ꝯtigit ī q⁹ humor corrupt⁹ ⁊ maxīe uenenosus repitur. ut ē fleuma putrefactū. Et ex q° uermes ī ītestinis uel alibi generāt̄. ipsi quoq3 uermes. Et a corrupto itē spmate tā ī mulieribus q̄m ī uiris persepe accidit. Et credo hoc frequēti⁹ tempore galieni. q̄3 nr̄o fiebat. na3 nostri tēporis mulieres atq3 uiri ne ī tale ꝑiculū īcidāt. quā maxīe sibi cauēt. portādo cilitium. dormiēdo super terram crudas herbas comedēdo. ⁊ ī tātum breuiť pizocarizāt ꝙ nequaq̄3 tale periculū īcurrere timēt. Sed tn̄ ī talibus pizocaris non cōfidas. quia ex regula būt quod melius est tale semen in agro nature seminare quam ipsum corrumpi sinere.

Sed missis pizocariis pregnātes ꝓpter retentionē materieꝝ corruptaꝝ epilensiam incurrunt. que ꝑtu facto libere remanent.

Secundū capᵐ de signis epilēsie demonstratiuis.

Nunc de signis que duplicia sūt demonstratiua silicet et ꝓnostica demonstratiuoꝝ q̄dā sumuntur a paroxismo et quedā a quiete tpe. Sed plurime sunt egritudiēs q̄rū poxismi cū epilensie poxismo talr̄ cōueniunt. ut uix unam ab alia discernere sciās. ut est litargia subeth appoplesia stupor sincopis et suffocatio qualis sit int̄ epilensiam et illas differētia uidendū ē.

Litargia et subeth discernit̄ ab epilensia. qr in eis nullus fit spasmus ī epilensia sic. cum quo si litargic⁹ siue sbeticus euigiletur et quiescere ꝑmittatur. ī somnum iterum ꝓfundum cadit epilenticus nequaquam. Fit item in epilēsia ad os spuma in subetico siue litargico minime. Ab epilensia discernit̄ appoplesia qr ī apl'a oīo sens⁹ ⁊ mot⁹ aufertur. In illa autem non. ideo nōnl'li appoplesiam epilensiam fortem uocāt.

Na3 epilenticos quosdā mori uidi. quos ultimus poxismus fuit apl'ie Est quoque epilensia egritudo poxismal' et illa non. Epilēticum uero a sīcopizato cognosces quia epilēticus uiui uocē hēt. sincopizatus mortui. Sincopizatus item nullum pulsu3 habet. Epilenticus uero sic. Item sincopis nō ita subito uenit. sed epilēsia semper.

A prefocatione cognoscitur. qr p̄focata ut plurimum uersus genua caput īcliāt. Epilētic⁹ n̄. p̄focata ⁊ si r̄spōdeř negt tn̄ intelligit ⁊ ōniu3 q3 ín poxismo facta sunt post poxismū recordat̄. Tu tamē qui cū honore hanc artē exercere cupis horum omniū ꝓpria signa ī suis capl'is descripta fac bn̄ mēti habeas. ⁊ sic ī hoꝝ cognitionē facile deuenies.

Nūc aūt superest poxismi epilēsie signa describere. que sunt qr ut pl'imu3 poxismus subito ueīt. sensu3 ⁊ ītellectū poxismās amittit. torquet̄. spasmat̄. spumat os. Interdū mīgit. stercōizat. ac polluit se nō nūq3 hiis omibus uel ex his pluribus apparētib⁹ hunc epilēsiā pati haud quaq̄3 dubites. Sed qr a quolibet m̄bro a quocūq3 huōre ut ē dictū pōt ídifferēter ꝓuenire. primo peccātis huōris

signa iuestigāda sūt. Scđo mébrū i q^o h passio radicitus inest ꝙ quietꝫ tépore ꝑ optime fieri pōt. Si igit̃ fleuma i cā fuerit ueluti pl'imū ꝯtigit. lōgus erit ꝑoxismus. spuma grossa ⁊ alba ad os erit sed ꝯpl'o etas ꝑcedēs regimē tp̄s āni et talia tibi sunt ꝯsiderāda. que si fleumati attestātur. tūc certus fies. ⁊ adhuc certi or si uria i colore remissa fuerit. spissa quoqꝫ ad modū liquefacti uitri sedimen resideat fueritqꝫ pulsus mollis ⁊ iordia tus satis. ⁊ p^o ꝑoxismū patiēs quasi stu pidus māserit. Si uero spūa ad cro ceitaté téderit. ⁊ i facie fuerit rubedo. dulcescat i ore saliua. sunt uene frontis plene. urina uero grossa ⁊ rubicūda. pl' ſus plenus ⁊ ūdosus. ⁊ etas tépus anni precedēs regimé. ⁊ c. san. cōsentiāt. cuꝫ quo post ꝑoxismū ifirm^o cū quodā fatu o risu manet cām fore san. nl'lomodo du bites. At si spuma fuerit modica li uēs i facie sit saturninus uria subtilis ac clara pulsus durus. ⁊ hiis etas ꝯple xio precedēs regimé ⁊ c̄. ꝯsétiāt. ⁊ post ꝑoxismū ueluti melācolicus remāsit. id a melācolia ꝓuenire certū é. Et ubi ꝑoxismus sit leuis spuma citrina facies quoque etas aut ꝯpl'o precedēs regimé ⁊ talia sup colerā arguāt. urina uero ad igneitate q̄ndā téderet. pulsus uelox sit atqꝫ durus cū quo quietis tp̄r rixosus. ⁊ quasi maniacus ifirm^o maneat. tal' epi lésia ꝓuenit a colera. esto id raro fiat. nā sua caliditate apit ac ōpilat sua sub tilitate facile penetrat ⁊ spiritib^o uiā pre bet quib^o ex causis raro epilésia ab eo ꝓ uenit. Attamé si causa i ea fuerit tibi eam descripta signa nūtiabūt. ⁊ sic huō rū simpliciū qui epilésiā iducere possūt signa posita sunt. Qō si ꝑmixti fuerīt signa quoqꝫ ꝑmixta erūt. Cōtigit eni tā i aictis q̄ꝫ i dicēdis egritudinibꝫ peccā tis humoris tociés signa describere. ꝙ studere uolétib^o facile sit quo fit ut leui ter ꝑtrāseā. Locus uero a quo epilé sia ꝓuenit hic iuestigādus erit. Nā si a capite hoc fiat grauitaté capitis uer tigines scothomiā oculorū tenebrosita tem ul' alios dolores sepe caput patit̃.

Cum quo ꝑoxismū uenire ñ presētit

Si a stomaco dolores nauseam ⁊ ali as stomaci egritudies sepe patit̃. ⁊ āte q̄ꝫ a ꝑoxismo dep̄hēdat̃ agitationem in stomaco presentit cū quo ut pl'imū eue nit i ꝑoxismo. Si aūt a matrice muli er ꝑsepe de passionib^o matricis cōqueri tur. ⁊ secū mīgit iterdum. Si a splene lateris sinistri dolores sepe patit̃. Et si ab epate passioēs aliq̄ epatꝭ precesser̄t Si ab intestinis dolores eoꝝ sepe ueni unt. ꝯ quo ut plurimū in ꝑoxismo ster corizat. Et si a ōmib^o signa ōmium aderunt. que tibi omnia in suo loco fi ent manifesta. Si a renibus eorum passiones preerunt. cū quo in ꝑoxismo patiens se poluet. Ex qb^o omnibus patet q̄l'r quietis tépore tā loca q̄ꝫ epi lensie causam uenari facile potis.

Tercium cap^m de signis epilensie ꝓ nosticis tā. s. que futuram epilēstā denū tiāt q̄ꝫ qs sit finis ꝑoxismi.

Hunc de ꝓnosticis epilésie ali quid dicendū unde illa q̄ futu ram epilensiam indicāt quātū ex parte capitis sunt uaria somnia ⁊ aq rum maxime si clamor in somno si uerti gines scothomie incubi grauedo capitꝭ somnolentiam oculorum tenebrositas lingue uenaruꝫ citrinitas. āt uiriditas uel aliquod tale continent epilensiaꝫ fu turam minatur. Ratione stomaci si ꝯsuetus epilensiam pati in ore stomaci

tremorem et mordicationez sẽsit ⁊ ma xime ubi iuuenis ipse sit poxismũ futuꝝ time. Quod si cuz hiis scothomia seu ṽtigo eum deprehẽdat paroxismus ille est. Que uero aliis ab mẽbris ⁊ cuz patiens mẽbꝝ dolore uł aliq̃z abesse suo mutabilitatẽ habere ꝯprehẽdis si potes ĩfirmo succurꝛe cum epilẽsia ꝑpe sit. Si epilẽtici itezdũ emorꝛoydꝯs aut fluxũ mẽstruoꝝ patiunt̃ ⁊ ista pret̃ solitum r̃ tenta sint i breui ueniet epilensia. que i gitur dicta sunt futurã eaꝫ ꝓnũtiãt. Sed alia adhuc ꝓnostica ꝛestãt. ꝑ quo rum declaratione sciẽdũ ẽ. ꝙ tꝛiplex est epilẽsia. s. leuis fortis ⁊ mediocris. Leuis ẽ que presentit̃. que egrotãtẽ ca dere nõ facit. ⁊ i illo os nõ spumat. ⁊ di u poxism⁹ eũ tenet qui raro uenit. post quẽ etiã letus satꝫ r̃manet. ⁊ omniũ r̃mi niscit̃. Grauis ẽ que eꝯtra. cui⁹ euẽ tus nõ sentitur. ⁊ ĩfirm⁹ cadit. os spũat. frequẽter ĩfirmũ poxismus ĩuadit. ⁊ est lõgus post quem timidus semianimis ⁊ multũ tristis remanet. De cãu in po xismum minime recordat̃. cũ quo ẽt est ĩuerecundus Mediocꝛis uero huic ꝑo mediuz tenet ueꝝ epilẽsia quantunꝯ qz leuis difficult̃ recipit curã. Pro quo ut predicare aliqd scias. notãda sũt aliqua. Et ꝑmo locũ. nã que i cereb⁹ fit q̃m alio potius i mẽbro difficili⁹ cuꝛã recipit. Attamẽ si tũc sp caput alba ras apparuerit signũ bonum est ⁊ cure possibilitatꝫ. respectu etatꝫ quãto ab or tu magis distat. difficili⁹ curatur. quar̃ post. xxv. ãnum ea maxiẽ que cerebri ui tio ꝓuenit. rarissime curat̃. ut uoluit y po. Si qua tñ curã recipit facilius i iuuẽtute fit q̃m i senio. Sed si ab ĩfã tia epilẽticus fiat. ⁊ cum epilẽsia. xxv. ã num pertrãsierit curat̃ nunq̃m. Fẽi ne item si ãte eruptionẽ mẽstruoꝝ epilẽ

sice fuerit. ⁊ per ipoꝝ eruptionẽ ñ curã t̃ p⁹ nũq̃z p⁹ ea curãt̃ ꝙ elici põt ex sñia illi⁹ afforismi tertie ꝑticł́e. pueris pluri me passiões ⁊ c̃. Ex quo ad difficultatẽ cure idem dicendum de ꝯplexione tpe regione et similibus. nã quanto magis illa accedunt caliditati ceteris paribus facili⁹ curam recipiũt. Circa uõ cãz et materiam. Que ex humoribus quã qz ex uẽtositate seu uaporibus ꝓuenit difficilius curatur et respectu humorũ que a fleumate ꝓuenit. Sed in qb⁹ cunque dictis cetera paria sp ponẽda sũt Respectu uero poxismi qñ minõ mor bus inest. tãto est epilẽsia deterior. sõ tiorem enim opilationem ac maiorẽ lesi onẽ significat. Et si tremõ accidit ⁊ ꝓlongetur poxism⁹ infirmũ uelocit̃ int̃ ficit. Itẽ si infirmus subito ꝯ clamõe cadat cuius mẽbra torquẽtur et os spu mat uriat et egerit ab illo poxismo eua det per rarissime. Item infãtes qui in puerperio epilensiã incurrunt ꝑ pau cissimi euadunt qꝛ uł ex infecto sãguiẽ concepti sunt. uł qꝛ ex constelatiõe aut apii cõestione seu alterius in utero ma tris hanc dispositionem acquisiuerunt. Sed hii in quorum capitibus maxil lis et naribus crustule scamose ł ulcera innascuntur cum quo a narib⁹ mł́te mu cilagines egrediunt̃ et aquositates ab ore difficulter epilensiam incurrunt. Epilensia grauis que a fleumate exi stente in corpoꝛe ꝓuenit per sepe ad pa lesim terminatur. Si ueõ ab humor̃ grosso ad melãcoliam patiens mł́icus ef ficitur. Et qr. xxv. infra curãtur plu rimi et ab hinc supra aliqui esto ꝑ rari. ut gnoscas an patiens ex toto liber sit. Inf̃ manus apium recens ꝯfrica. qꝺ postea naribus aliquandiu tene. Uł epilenticum ex fumo cornu capre fũiga

ul' eius in naribus puluerem ipone. aut epar yrcinũ odoret. si tunc ꝓpter aliꝙ illorum epilenticus non ceciderit liber ex toto erit.

Quartum capitulum de cura poxismi epilensie.

Epilensie cura bipartit᷑. quedam enim poxismum et quedã quietis tp̄s respicit. Si g° poxismus epilentico superuenerit. tua sit intentio uaporum ascensum ꝓhiber̄ et quantum potes mat'iam inferius trahere. fortes ergo extremorum fricatõtiones. aut ligaturas dolorosas fieri facias. Et ad nates sb poplite sũ scarificatione uentosas. et cum eleuata uoce ꝓprio nomine sepe uocetur. Nõ si ꝯ hiis poxismis solui non posset aut nimis longus esset ut erat illius iuuenis qui p horas. vii. interduꝫ a poxismo tenebat᷑ infrascriptuꝫ clistere statim appõi iube. Quod. ℞. maluaruꝫ blitis saluie camomille sticados centauree minoris. añ ℳ. i. agarici. ℥. i. polipodii. cartami. añ. ℥. ß. Conquassentur et fiat decoctio de qua accipe. ľ. i. ß. in qua dissolue cassie yerepigre. añ. ℥. i. olei comnnis. ℥. iii. salis triti parum et fiat clister̄. q° emisso recentem rutam inter manus ꝯfricatã patientꝫ naribus super tene. Ul' eius succo naribus imitte. Cultellum quoq̄ ligneũ int᷑ dentes appone. deinde ꝯ fino balsamo pallatum semp ꝯfrica. Mares item ac pl'sãtes i tpib᷒ ueãs. Solꝫ. n. i h statim poxismũ pellere ac eum multum retardare ut expiẽtia didici. Et si balsamũ nõ habueris palatum ac liguã cuꝫ fino mitridato. ãt tyriacha seu suco rute confrica. Sed ubi p ista patiẽs surgere nequiret sternutationeꝫ audacter cum pipe seu elleboro albo. aut quouis alio ꝓuoca. Id tñ i pricipio nequaquã facias. ne ex illa forti motione materia sursum repet. Dicunt quidã ꝙ si i patiẽtis auribus ter deuote ĩfrascripta dixeris epilẽticus illico surget. Gaspar fert mirrã thus melchion baldasar auꝝ. Uel ter dicat᷑. orem᷒ preceptis salutaribus moniti. ⁊ c̄. cũ toto pater noster. Sed ad sacram medicinã ueniẽdo. dicũt quidã ꝙ si a uena auris sãguis extrahat᷑ ⁊ ex eo os patiẽtꝫ illiniatur. mox a poxismo surgit. Et si dũ sic stupidus manet. tres illi᷒ sanguinis. ʒ. potui dẽtur. cadit postea nũq̄ꝫ. Sed de loco extractiõis sanguinis ẽ inter quosdam differẽtia. quia dicũt quidam ꝙ nõ ab aurib᷒. sed a police pedis dextri san. extrahi debet. Item cum epilẽticus ceciderit canẽ unum statiꝫ iterfice. ⁊ fel patienti quo quõ poteris tribue. Item si is qui primo casum uiderit in proprio sotulari mixerit ⁊ postea agitauerit ac si eum lauare uellet deinde urinã illam cum sotulari illo potui de õrit liberabit᷑ ex toto. Alii per dorsum ranã scidunt ⁊ extractum iecur i folio caulis inuolutũ desicãt ⁊ puluerẽ faciunt queꝫ cum uio optimo potui tribuũt poxismãti ⁊ si uice prima nõ curatur i uenturo poxismo idem faciunt. mirãtur quidam dico putãtes se phos ꝙ illa passio p descripta debeat amoueri. pro quo scito quod nulla uenenositas a calido frigido sicco uel humido solum pellit᷑ sed est necesse ut aliqua qualitas occulta huic uẽnositati ꝯtraria i repellẽte reperiatur. Cum ergo epillẽsia ratione uenenositatis ꝓducatur. necesse ẽ pellẽtem eã oppositã illi qualitatẽ occultam aliquã habere que i iecore rane. sang. canis. uel i urina hoĩs. seu i aliquo alio iesse potest

Quot enim propetates rebus insunt que adhuc nobis existunt icognite. Sed dices cur primā ergo urinam po nisi i subtiliari cur istas cerimonias adiū gis. videlꝫ qui pmo casum uiderit sic faciat. cur non omnes alii h faciant. Et tu debes respōder ꝙ hoc fit ut illi medicine quecunqꝫ illa fuerit. maoir fides attribuatur. Quāto. n. infirmus maiori cum affectione medicamia sumit. tanto auidius natura illa recip ꝛ multo meliorē ceteris pibus operationē efficit. quā si cum illa affectione nō recipet. Et hic ē ꝙ tot cerimoīas i medicia facimus Nam pillulas i dispari numero exhibemus. Cū ulgares putēt eum numerū mlto pfectiorē q̄ꝫ parē. vn plimi. si pillas. vi. ꝫ. unius sumerēt putarēt eas nihil operari propter quod idubie multo meliorē opationē. v. eiusdeꝫ pōder faciēt i eodē q̄ꝫ sex. putarēt eos nihil operari posse, ppter ꝙ in dubio multo meliorationem operationē. vii. eiusdem ponderis facerent i eodem q̄ꝫ. vi.. Omēs ergo egritudines uenenositate participātes melius per talia nō sic coīter nobis nō cere monias qbusdam adiunctis curātur. q̄ꝫ aliter. Si qua i hoc meo opusclo de iceps ad modum uetulaꝝ ōscripsero pēsa non ab re me hic illa descripsisse. naꝫ et si tibi forsan precātatioēs appareant nihil tamen ē sine ratione positum quaꝫ tibi ubi opus esset ex pricipijs naturalibus assignarem. Sed cū hoc sit phi ōclarare huic meo opusclo esset ptinēs

Quintum capm de sex reꝝ n̄ naturalium in cura epilensie obfuādo regimine

Uid i porismo agēdū sit i precedenti capitulo te scire feci nunc autem ea describere sup est que quietis tempore sunt fiēda quē quoqꝫ epilensiam curabilem raciciter extirpēt l saltē incurabilē rabiē mitigēt ult enī sereissiūs ypo. illo afforismo epilenticorum uero iuuenibus et c̄. ꝙ etatum mutationes temporum locorū ac r̄giminis quā maxime in curis epilēticoꝝ conferant ex quibus satis patet huius egritudinis intentio curatiua. Sed ut ad actum practicum condescendā cū h passio sepi a fleumate. quā aliis ab hu morbus perueniat ab illi cura pncipium sumam a regimine rerum sex nō naturalium principiando. aerem igit calidum et siccum fac ut inhabitet qui sit a a fumo et maxime carbonum a uento a nebla a puluere a fetore a radiis lunaribus atqꝫ solaribus expeditus. Sonos acutos sonos uarios ac dissonātes tribiles quoqꝫ et omnes strepitus aufugiat.

In girum uoluentia coreas itē res pfundas ac splendoris excellentis non inspiciat neque obscura nimiū loca. odores omnes fetidos uitet nihil excellentis amaritudinis gustet a tāgibilibus uelocis et acute impressioīs se custodiat.

Somnuꝫ diurnum uitet nec in reumatica camera dormiat mediocriter caput suum cohopertum teneat. Sit cena leuis postquam ire dormitum tardet. nec unquam post eam bibat. timorem tristitiam irā ꝛ omnia excessiua aīme accidentia omnino uitet coitum quoque nisi iuuenis sit bene robustus q assuetus fuerit coitui. is enim interdū coire potest ne nimiam ppter retētionem spma i uenenū ōuerter. exercitiū tpatū cum dignis horis quam plurimum sibi laudo. sed caueat ne sup flumina uadat nec uillam que sit conuicina fluminibus inhabitet. Fricationes item anteqꝫ surgat ōueniūt q pari p quā surrexerit

tonso capite leues fiant. nec manū i con fricando circuat. Et idē fiat de pec tinatione nā si ob hoc aliqualis agitatio in spiritibus fiat tñ pp apritionē poro rum fumi liberius exalant et ꝓpter hoc maius iuuamētum. quā ex agitatione il la nocumētuꝫ sequitur. Sobrie sēp uiuat famē quoque nequaq̄ꝫ tolleret. sꝫ extraordinarie ne comedat. neque bibat ꝙ uentris habeat beneficium omni die ꝓcuret. Et si natura nō fecerit cliste re aut suppositorium comune fiat. alias cum describēdis inferius pillis se iuuet

Quātum ad potum et uinum potissi mum in epilēsia cerebrali ꝓhibetᷣ. cuiꝰ loco aquam laudāt auctores ꝯ qua paꝝ bbe ysopi ac mellis bulire ꝑmittatᷣ pluri mum enim i hac passione a mesue capꝰ ꝓ prio comēdatᷣ ysopꝰ. Et scias ꝙ per annuꝫ integrum ut inquit Raſ ñ dꝫ epi lēticꝰ siplicē aq̄ꝫ biberē Sꝫ si uiūꝫ biberit sit ōbilᷣ seu ualō lipheᷣ optie ne sua po tentia cerebrum ꝑcutiat. Et hāc ob causam semp i fine pastus aliquot cōian dros prepatos māducet. quos bñ masti cet. uel paꝝ diacitoniten de zucharo sie speciebus sumat. sꝫ post illa nihil bibat.

Nam talia fumoꝝ ascēsum ꝓhibent quod ē i casu illo maxīe pergrendū. Et ideo Rasis ꝛ ātiquoꝝ aliq laudāt cum pane grana coriādroꝝ misceri. quia ut iquit uapoꝝ ascēsum ꝓhibent. ꝛ c̄. oēs aues aquaticas uitet. ꝛ omnē pōcinā cā nem agninā. bouinā ꝛ omniū animaliū i teriora preter galloꝝ testiculos gallia rum epā. ac ipsarum cerebra. Caro autē uulturis ꝛ yrundinis comesta a ꝓ prietate ualet. ac caro lupi ac porci uel porce qui unicus i uno partu nascitur.

Et Auic. carnes siluestres porcoꝝ omnia i patella frixa ꝛ maxime oua. Pisces quoqꝫ q̄ꝫ maxīe tencham āguil lam ꝛ ceteros uiscosos dimittat. Q̄ō si de petros lucis seu truitallis uēl de a que dulcis apud nos comuiter laudatis māducauerit ne sint frixi ꝛ maxime in o leo nucum ut i pede mōtium ꝛ ultra mō tes comuniteꝛ fit. Caueat omē fercu luꝫ de pasta. ac caseatum uitet. Lac item omne preterq̄ꝫ eque. quod ferūt a liqui a ꝓprietate epilēsiam curare. deui tet quoqꝫ cepe alleū poꝛros caules. ꝛ in ter cetera apium ꝙ non solum eius coē stionē sed sola uisiōe epilēsie poxismum iducit. Ex fructibꝫ ficus ꝯueniūt. sꝫ ceteri uitādi sunt. ꝛ q̄ꝫ maxime nuces ꝛ auellane sed si de piro uno aut de po mo. depressionis uapoꝝ aut laxiuie grā in fine pastꝰ manducauerit ꝯfectꝫ anisis corrigantᷣ. Et sic habes sex rerū nō naturalium regimē quo nutrix etiam si epilenticus lactās fuerit gubernetᷣ.

Sextum caplm de mō materiā epilē sie que siue qualᷣ illa fuerit digerēdi eua cuandi quoqꝫ.

Quantum ad medicinalia que lactāti fienda sunt. iferius nar rabo ad grādiores ergo ueni ēdo mēti semp habeas a quouis mēbro epilēsia ueniat in omnibꝫ que ad itra su mūtur aliquid quod caput respiciat. ꝙ illi quoqꝫ uenenositati resistat apponerē mādans tamen mēbrum obliuioni ñ tra das. Sed de hiis omnibus ō duce te copiosum faciam. Et ad materiā fleumaticā pricipium sumēs eaꝫ sic pri mo digeras. Rx. oximellᷣ squilitici ōscri ptione democriti. ℥. ii. ß. sirupi ō ysopo. ℥. i. aque herbe peralis. ℥. iiii. aque y sopi. ℥. ii. misce ꝛ si libet ꝓ duabꝫ uicibꝰ clarificetuꝛ. ꝛ cum nuce muscata paꝝ se minis peonie addēdo aromatizetᷣ.

Sꝫ nota ꝙ illa herba palisis epilesie q̄ꝫ maxime ꝯuenit ⁊ ē herba que ĩ ortis ꝑ totum ānum reperitur. ⁊ est appellata a uulgaribus herba sancti petri. Sꝫ nōnulli Apothecarii herbam quādā cu ius folia foliis gallitrici assimilātur. pro herba palisis capiūt. Nam cum illa ĩ pricipio ueris primo flores emittat a nōnullis primula ueris nūcupat̄. unď ꝑ pt̄ q̄'sdā sinoīmizātes q dicūt hbā palef ꝑmla ueiſ ⁊ hbā sci petri idē hāc forsan ꝑ illa acceperunt quare et c̄. ul' aquarū prescriptarum loco .vi. infrascripte de coctionis. ℥. accipe que. ℞. ysopi. M. i. s. herbe palesis timi epitimi sticados an̄. M. s. passularum. ℥. i. fiat decoctio in cuius fine thimus et epithimus appo natur ac si magistralem sirupum facer̄ uolueris. ℞ ysopi. M. i. s. rute origa ni florum sticados bethonice calameti salute thimi herbe palesis. an̄. M. s. ra dicis yreos radicum peonie aristolo gie rotunde uisci quercini an̄. ℥. s. se. siselos. ʒ. ii. passularum. ℥. i. fiat decoctō cum. lb. iii. mell'. et. lb. i. aceti squillitici fi at sirupus. qui cum nuce muscata et se. peonie parum aromatizetur. De quo. ℞. ℥. iii. s. et cum prescriptis ags ⁊ de coctionibus pro uice misce mafia digā pillularum cochiarum descriptōe almā a. ʒ. i. ul' que ad. ℈. iiii. paciēti tribue.

Ul' facias sic. ℞. cinamoī assari car pobalsami croci spice xilobalsami cassie lignee rosarum rn. squināti se. peonie. an. ℈. i. radicuꝫ brionie. ℥. s. coloquītide sticcados an̄. ʒ. iii. agarici. ʒ. ii. turbith ʒ. i. diagridii. ℈. iiii. aloes. ʒ. ii. fiāt. pill'e cum sirupo de ysopo dos est a. ʒ. i. usqꝫ ad. ℈. iiii. in formam potabilem. ℞. a garici. ʒ. ii. salis gēme. ℈. ii. ℥ꝫ. sticadoi an̄. ʒ. s. Infundantur in aqua lactis oxi mellis squilitici addēdo. ℥. i. et horis. xii in infusione dimissis fort' fiat expressio quam potui dato. Uel huius loco. ℥. s. yeralogodion. cum uino calido di stemperatuꝫ dare potes. Et est huic casui maxime ꝯueniens. Sic et illa Je ragalieni in qua colloquītida ingredit̄. cuius dosis lit. ʒ. s. cuꝫ uino. et cetera

At si solutiuam ꝯfectionem aꝑpria tā haber libꝫ. ℞. agarici. ʒ. iii. turbith ʒ. i. ℥ꝫ. ℈. ii. diagredii salis gēme an̄. ℈. s sticados se. peonie. an̄. ℈. ii. paste radic̄ yreos. ℥. s. ꝫucari albi. ℥. iii. fiat in mor sellis confectio. de qua. ʒ vi. exbibe

Euacuata materia diebus quatuor continuis mane stomaco uacuo tale fiat caputpurgium. ꝙ ℞ maiorane. M. i s. rute M. i. i. l'. i. s. aque ad cōsumptio nem tertie partis buliāt. de qua postea accipe. ℥. iiii. succi radic. yreos. ℥. s. uel succi blitis. ℥. i. ⁊ fiat caputpurgiū.

Uel facias sic. ℞. succ. blitis. ℥. i. succi rute. ℥. s. mell'. ℥. vi. simul calefiāt ⁊ ď eo tepido caputpurgiū fiat. uel ex solo ma iorane seu rute succo uel ex solo puluer̄ radicis peonie uel ex uno grano mumie cum aqua maiorane fiat. Ferunt nō nulli quod fel lupi comusto ĩ pricipio ⁊ in fine mēsis naribus ipositum epilensiā sanat. Uel facias gargarisma ĩfrascri ptuꝫ. quod ℞. ysopi maiorāe sticados calamenti. an̄. M. s. radicum peonie. ℥ s. se. sinapis. ℥. i. conquassent̄ ⁊ fiat ďco ctio de q̄ ℞. ℥. vi. oximell' sqlitici. ℥. ii. misce ⁊ ex illo gargarisma fiat. Uel fiat masticatio talis. ℞. piretri. ʒ. i. siā pis. ℥. i. s. saxifragie. ʒ. s. cum cera misce ⁊ ad auellanaꝝ quātitatem fiār formule uel cum solo piretro mastice ⁊ cera idē fiant. Si autem melancolia in causa fuerit tu eam sic digere. ℞. oximell' sql litici. ℥. ii. sirupi de fumo terre. ℥. i. s. a que buglosse aque absinthii aque fumi

terre.ʒ.ii.misce pro uicibus duabus ⁊ cum nuce muscata ⁊ paꝝ se.peonie eū aromatiza.⁊ totiens dabis ꝙ materia digesta sit. Uel loco aquaꝝ pscriptaꝝ ℞.aque decoctionis ifrascripte tātundem.que ℞.ysopi.M.i.thimi epithimi florum boraginis florum lupuli.añ. M.s.passularum.ʒ.s.fiat decoctio de qua prescriptaruꝫ loco utere. Materia digesta sic eam educas ℞. pillularum cochiarum almansoris pillularū de lapide lazuli.añ.ʒ.s.Et si potioēꝫ uolueris infunde agarici .ʒ.ii.ut. supra de quo expressione facta adiūge ꝯfectōnis amech.ʒ.j.et fiat potus. His factis opus ubi sit caputpurgiū uel gargarisma.ut supra face. At si epilēsia a sanguine prouenerit et etas et c̄. consēserit in saphena primo successiue in basilica de hinc in uenis lingue flobothoiā fieri iube non eadem hora sed diuersis

Nam si magna repletio affuerit sanguinis mane in saphena et in sero . uel sequenti die in cephalica .et successiue illinc ad tres dies uel quatuor in uenis ligue. Sed ubi tanta sanguinis quātitas non affuerit cephalice flobothomia solum sufficiat ubi uō aliō flobothoiaꝫ ꝓhiberet si magna habundantia eet pꝰ super nates.et de hinc super spatulas ꝯ scarificatione uentosas apponi iube .

Quod si tanta non fuerit sanguinis copia super spatľas uētose solū sufficiūt hec enim quoad materie sāguinee euacuationē sufficiunt. Peccans aūt colera taliter degeratur .℞.oximellꝰ simplicis .ʒ.ii.oximellꝰ squilitici.ʒ.i.s. aque endiuie.ʒ.iiii.aque lupulorum.ʒ.ii.fiat pro duabus uicibus et scias ꝙ oximel squiliticum ꝙ in epilensie cura ponitꝰ ōmocriti descriptione esse debet digesta materia pillularuꝫ agregatiuarum.ʒ.i. exhibe. seu infrascriptam infusione que ℞.ʒ.ii.spice gra.ii.se.peonie sticados añ.ʒ.s.infundantur in aqua lactis uini albi parum addēdo et horis.x.in infusione dimissis fiat expressio fortis cum q̄ misce cassie uel māne extracte cū decoctione infrascripta que ℞.sticados capillorum ue.florum borag.buglos.uiolꝰ añ.M.s.prunoꝝ numero .vi.tamarindoꝝ.ʒ.s.thimi.M.i.fiat decoctio ꝯ q̄ cassiā uel mannam extrahe sirupi. uiolꝰ. postea addēdo.ʒ.i.⁊ fiat potus. De illaꝝ materieꝝ digestiuis ō solutiuis ēt me sic leuiter expediui cum supra ī cura doloris capitis a quouis humōe fiat tā digestiuorum q̄ꝫ solutiuorum.que hiis humoribus ⁊ in hoc casu cōueniunt copiam iuenies.ubi ergo opus fuerit succursum ab illis pete. Sed quia sāguinea ac colerica epilēsia raro ymo rarissime eueniūt pro materie digestione ac euacuatione que dicta sunt tibi sufficiāt. nam quātum ad cure complemētū illa solum sufficiūt que omni epilēsie a ꝓpetate ꝯueīunt.de quibus te ifra deo duce copiosū faciā. Laus deo.

Septimū caᵐ q̄ radicitus epilēsiā curabilē omnē sumpta iterꝰ extirpāt.

r Estat aliqua nūc scribere quē hanc malignam passionē extirpāt. Et ab ea que a fleumate ꝓueīt principium sumens scđm doctrinam prehabitā ipso fleumate euacuato.caput purgia seu gargarismata iterdum ut supra fieri iube. Et si ifirmꝰ leuiter euomeret.semel āt bis in mense cum aqua raffani ⁊ oximelle simplici uel squillitico ut uomat facias . uel accipe aque raffani.ʒ.iiii . succi radicum mediani sambuci eum superius excortican

D.

do.ʒ.ß.misce ⁊ sumpto cum cepis alleo piscibus salsis et aliis huiusmodi incisiuis prandio uomitum ꝓuoca et cum uino calido postea dentes ablue. Et idem si melancolia in cā foret facerē potes.una preterea ex infrascriptis pillas que satis grosse fiant .ꝑ horas duas añ cenam uel ante prādium omni die suāt uel de quatuor in quatuor . tres.

Ut ℞.cinamomi assari carpobalsami ozimi gariofilorū.ʒʒ.ligi aloes cassie lignee squinanti croci xilobalsami añ ℈.i.se.peonie.℈. ii.macis .ʒ.i. sticados ʒ.i.ß.agarici.ʒ.ii.brionie.ʒ. iii .aloes.epatici.ʒ.ii.ß.cum sirupo de sticados cōfice pastam ex qua cum opus fuerit. forma pillulas et illa pasta usque ad tres annos ī perfectione suabitur.qꝫ duob⁹ trāsactis mēsibus quā in prīcipio meliō existit. Et ille pillule in epilēsia quoque melancolica cōnēiunt semel itē ī ebdomoda.ʒ.ii.tyriace fine aut mitridati fac in aurora recipiat uł hora tali ꝙ ea sumpta aliquātulū dormire queat uł tyriache loco mxture infrascripte.ʒ.ii.exhibe. ℞.tyriache fine.ł.ß.puł. radicū peonie.ʒ.ß. puł. s.peonie . ʒ.ii..herbe ysopi .ʒ.i.ß.incorporentur simł oximełł sqlitici ut ifuꝫ ad formā tyriace deueīat paꝝ addendo. Cum ergo patiēs dō mituꝫ iuerit.ʒ.i.ꝯfectionis de musco dł cis diebus interpollatis accipiat sane qr cura h̄ nisi tpe lōgo ñ perficitur.esto infirmus ad huc libum se putaret. tā descriptum quam describendum regimen per annum integrum ad minus obseruet

At quia supra dixeraꝫ passionē hāc ꝑpter uenēositatem q̄ ꝓuenit ꝑ res q̄ꝝ ꝓprietates non sic nobis sr̄ cogite curari plurima quam ab extra ꝙ ad itra cōueniunt.scribere disposui. Et a uegetabilib⁹ icohādo plurimum ualere q̄ sequūtur ab antiquis compertū est. ut uisc⁹ quercinus pentafilon radices peonie ac eius se.gentiana .armel.et non ē oculta ut ñnulli sinoīmiꝫātes ponūt . sꝫ est species cuiusdam ruthe siluestris lig^a passara palma xp̄i se.agni casti.polīū mōtanū borago radices aristologie rotūdͦ piretꝝ se.betobice herba carui agr̄ste sisełos pulegiū rosmarin⁹ ruta saluia sticados thimus et polutricum Quod enim uis illorum puluerizatū stomaco uacuo.cum uino sumi potest. Sed politricum comuīter cum oratioē dñica datᷣ. Peonia uero cum uīo dͤcoctionis arthemesie. Gentiana cuꝫ succo saluie.. Ex rutha marubio ⁊ herba paleß succus extrahitur. qui cum melle datur.piretrum ad modum.ʒʒ.conditi preparetᷣ ⁊ ex boragine fit succus. q postea iulipiꝫatᷣ ⁊ ꝙuis illorum ōderis fac ut per mēsem continuetᷣ. Ex hiis que dicta sunt diligēs medicus non solū puł.sed sirupos decoctioēs seu confectiones ellectuaria suo modo ꝯficere poterit.sed de hiis particularius īfra.

Nunc de mīeralibus ē dicēdum. ⁊ sunt lapis yridis.lapis iudaicus.ātimonium spuma maris lapis yrundinis qui ī uentre yrundinis pullorum reperitur.quia luna crescente scīde yrundinis pullos ⁊ quos reperies rubeos ī stomaco lapidͦs reserua ⁊ ꝙuis illorum pulueriza. ⁊ cū uino potui prebe. De hiis auteꝫ que sumūtur ab animalibus sūt uermes terrestris stellio mustella talpa cuculus. Accipe ergo quem ex istis libuerit ⁊ totum integrum ī furmo desicari ꝑmitte. taliter scilicet ꝙ ide puluis fieri possit.sed ne ad carbonis formam deducatur caue.⁊ illum puluerem cum uino dabis.

Uel in suis cibariis utere. Et legi in quodam libro de proprietatibus ani

maliuꝫ.qui intitulatur rasi.ꝙ cuculus ĩ hoc magnaꝫ habet ꝓprietatem.quia in epilensia semel omni mense cadit.

Et sicut reubarbaꝝ ad se coleram a ꝓprietate trahit ita cuculus mar̃iaꝫ q̃ epilensiam efficit. Et subiungit ꝙ capꝫ cuculi super se portatum non sinit epilẽticum cadere. Quãtum uõ ad animaliũ ptes ualet ĩfrascriptoꝝ sãguis ut sãguis agni albi asini primo ptu nati mustelle testudinis nemoralis leporis ⁊ ulturis san.agni ⁊ asini cum uino datur. Mustelle cũ aceto testudis q° libuerit modo. Ex sanguine uero leporis ꝯspetieb⁹ fit artocrea que ĩfirmo ad mãducãdũ datur. Sanguis ulturis õ siccatur .et cum puluere sui iecoris cũ oximelle sql̃.datur. Ex cerebellis ꝯueniunt cerebrum corui parui damnl̃le ursi et mustelle et ex quolibꝫ illoꝝ fac pl̃uerẽ queꝫ cum aceto dabis. Ex cordib⁹ conueniunt. cor yrundinis ulturis hyrci lupi simie et mulle cor yrũdis ita calidꝫ trãsglutiatur. Comesta tamen omnia illa prosunt. Sed ex eis comunir̃ fit pl̃uis qui quouis modo ualet. Ex epatibus ꝯuenit.epar asini lupi aquile muli et ulturis ista epata comesta uꝫ ipsorum pul̃ quo quomõ dederis .uerum epar aquile pulueriꝫatum cum ꝓp̃o sãguine eius ac melle datum efficatius operatur. Ex fellib⁹ sunt fel agni albi ursi et lupi et illa cum melle dent̃. Ex testicul̃ sꝫ testicl̃i apri uerris ariet̃ ⁊ galloꝝ comesti ualẽt sꝫ ex eis comuniter fit puluis: Et ꝗ fit ex testiculis apri cum aqua dat̃. Ex testiculis arietis cum lacte eque. uerris uero cum lacte scrophe ⁊ galloꝝ cum aqua ⁊ melle. Aliqua sunt ex animaliũ partibus quibus nõ nisi in formã pulueris uti possumus.ut ẽ cinis ungularuꝫ asini cornu cerui cranei hominis sed pro uiro masculi craneum accipias.⁊ ꝓ muliere femine. Et cinis testudinis nẽoralis cineres isti cuꝫ uino dãtur. Ex stercoribus cõueniũt stercus pauonis ⁊ ciconie.⁊ ꝗuis illorum cũ uino uel melle dabis.uriaꝫ apri cuꝫ lacte eque dabis

Ex coagulis ꝯuenit coagulum leporis ⁊ capreti ⁊ talia cum uĩo ul̃ aqua ad quãtitatem ciceris dantur. Ex equis ualẽt additamenta que sup ipsorum crura nascuntur. Item cũ nascitur equ⁹ super eius fronte stella quedã existit.q̃ꝫ equa statim lambit. Sis ergo presto ad eam habẽdũ.Item cum equa parit eius pullum post horã.uel ĩfra breue temp⁹ quo quõ frustrum ad formã splenis porci p nares emittit quod equa statim lambit. Si ergo ista habere cupis. auisatus esto.quia nisi presto affueris illa equa deuorabit.ex quo ergo uis illorum puluerem facias de quo cum uino potui dabis. Oua corui comesta ualent. Puluis uero factus ex omnibus interioribus canis.ut est epar cor splen.⁊ cũ uĩo quoqꝫ det̃. Plura ex istis sunt que si ĩ habundãtia haberi nequeunt secundum eoꝝ duratioẽꝫ uti poteris.sed huĩ quoꝝ copia tibi fuit per ꝯtinuum mẽsem ad minus utere.ueꝝ si ꝯquo predictoꝝ uolueris yrũdinis pl̃uerem cõmiscueris ualebit plurimum.

Valet item si quoduis predictoruꝫ cũ oximelle squilitico dederis et si secuꝫ ut facilius laberentur paruꝫ aque primule ueris adiungeres .nihil supra. Simplicia que epilensie conueniunt plurima tibi descripsi.sed ex quibusdã ipsorum cõmixtioẽs alique fiunt que in casu illo mirabilem effectum inducunt.ymmo diuinum. quaruꝫ prima ℞.pulueris cuculi pulueris yrũdis cieris ũgulaꝝ asini

cineris cranei hominis masculi pro masculo ꝛ c̄. añ. ʒ. ii. se. bethonice se. agni casti se. ruthe palme xp̄i uisci quercini spume maris sticados lapis yridis. añ. ʒ. i. se. peonie. ʒ. i. ß. raō peonie. ʒ. iii. fiat pul cuius medium coclear mān̄e stomaco uacuo dabis. Et si ex illo pl'uere cōfectionem prediligeres. ℞. pul. prescripti. ℥. i. zucari albi. l. ß. dissoluat' zucarꝫ cum aqua primuleueris. ꝛ fiat ī morsell' confectio. cuius dos mane stomaco ieiuno sit. ℥. ß. Scito tamen quod esto. ℥ i. specieꝝ pro. l. i. zuchari. comuniter cō sueuerit apponi. tamen tam de istis quā de īfrascriptis pro l. i. zuchari audacter ℥. ii. impone. quia magis erit confectio uirtuosa et delicata sap. Et bene īsuper nota quod peonia teste thesalo ī suis de ꝓprietatibus. xii. herbaꝝ luna crescēte crescit. ꝛ decrescēte decrescit. ūde ipse ꝛ āriquoꝝ aliqui expimēto didicer't quod ipsa collecta luna crescēte egritudines quibus appropat'. adauget. ꝛ decrescēte minuit. Ex quo īfero. quod ī epilēsia tam radix q̄ȝ semen luna decrescente colligi debeāt. Quid ergo mirum. ꝛ si Gal'. ꝛ aliqui īterdum eam ualere compierunt. ꝛ interdum nequaquā.

Puluis alius in hoc casu diuinus.

℞. cineris cranei cineris ungularū asini. añ. ℥. i. seminis peonie. ℥. ii. fiat puluis. quo ut supra utere. ꝛ si libet de eo ꝯfectionem face. Ali' itē optim' ℞. cineris cranei. ℥. i. pl'ueris uermiū terrestriū yrundinum. añ. ʒ. vi. se. peonie. ℥. ß. ꝛ fiat puluis. Uel ad alembicum ꝓut infra facias. accipe yrundinum partes. vi castorei partem. i. Conq̄ssentur et cū aceto simul impastentur ex q̄bus aq̄ȝ ad alembicuȝ extrahe. Cui' dos sit unum coclear stōaco uacuo. Confectō al'a in hoc casu singularis. ℞. succi herbe palesis. l. i. succi rute succi marubii. añ. l' ß. zuccari albi. lb. i. ß. cuȝ succis istis zuccarum dissoluatur postea decoquātur et cum infrigidari inceperit infrascriptos pulueres adde. ℞. cineris cranei cineris ungulaꝝ asini añ. ʒ. vi. pl'ueris yrundinis pulueris cuculi coraloꝝ ru. pulueris lapidis yridis palme xp̄i. añ. ʒ i. radicis peonie. ʒ. ii. ß. se. eius. ʒ. i. ß. fiat puluis quem cum zucaro iam dicto misce et per bolos. ul' in opiatoꝝ sōmaȝ cofectionem fieri facias. Uel alit'. ℞. r̄centē rutā q̄ȝ cultello r̄ze et ō ea accipe l. i. mellis. l. ii. et eo modo q' fit saluiata decoquatur. ꝯq̄ȝ infrigidari incipit adde pul. īscriptos. ℞. cinamomi electi. ʒ. ii. ß. nucis muscate. ʒ. iii. ābre. ʒ ß. se. peonie. raō eius añ. ʒ. i. ß. ciēris cranei cineris ungule asini ana. ℥. ß. pl'ueris cuculi. pulueris yrundinis añ. ʒ. ii. fiat puluis q̄ȝ ꝯ prescriptis misce et fiat electuarium dos sit ad castanee quātitatem mane stōaco uacuo. Multum sirup' squille in hoc casu ab auic. comēdatur. quem sic fieri iubet. Squillam ī uitreato uase de terra cū melle repone et cum corio uas illud stricte ligetur. ꝛ diebus quatuor regnante canicula ī sole dimittatur de hinc totum exprime expressionē illam ꝯ melle sirupiza. cuius dosis sit singulo mane coclear unum.

Alii de squilla sic faciūt. ℞. squillas quot libet et eas cuȝ ligneo pistello ꝯfe deinde tantum mellis superpone. ꝙ cooperte maneant de hinc canicula r̄gnāte diebus q̄nquaginta in sole continue dimittantur et cuȝ spatula lignea quoq̄ die misceatur et si citius necessitatis cā id facere uelles uas super cineres calidos pone quos continue permisce hui' confue singulo mane. ʒ. ii. exhibeāt ueruȝ gustui multū displicent qua ex re tu

is cum ɔfectionibus quādo ɋꝫ libuerit poteris ɔmiscere ꝙ bene laudo. et cum hiis maxime que cum melle fiunt tā pul'. prescriptos quam confectiones in hoc casu mirabiles adinueni. Sed tu ipe ex simplicib⁹ prescriptis qꝫ magis placét elige et tuo mō ɔfectioēꝫ face. ul' ad alembicum aquas si libuerit extrahe ¦

Nunc autem secreta quedam inscriber libet. quorum primum. accipe cuculuꝫ et uiuum cum plumis in rudi olla r̄pone que sigillata in furno donec ex eo pl'uis fieri possit dimittatur et cum dormituꝫ infirmus tuus iuerit ad quātitatem aul' lane cum. ℨ. ii. aque primuleueris det'.

In fine uero cene super asso pāe i uino remolito de infrascripto puluere ponat. de hinc uipam illam māducet nihil tamen postea bibendo. ℞. mirre mas' thuris aā. ℨ. ß. ꝫucari. ℨ. ii. pannoꝝ auri numero. xx. et fiat puluis. quo ut est dictū ut'e ⁊ h dieb⁹. xxx. ɔtiuis fiēdū est:

Quantum tamen ad purgatioēs ⁊ r̄gimen ut in precedenti dictum est fiat,

Secretū aliud quo quidā mirabilia faciebat Accipe se. peonie luna decrescēte collecta que nūquam terraꝫ tetigerit et puluerizentur et cum uespertilioīs sanguine pil'las ad quantitatem cice. ɔfice ō quib⁹ tres cum iuerit dormitū per mensem infirmo tuo prebe. Aliud fac ex costa sinistri lateris suspēsi aut decolati hominis pul'. de quo cū succo primuleueris oī sero p mēsē itegrū ifirō tuo pbe

Octauū cap^m de ap ppriatꝭ que i cura ɔpplēsie ab extra ap pximāt'.

A extra iuuātia quoque plura sunt. ut ē ꝫona corii lupi super carneꝫ nudā delata. ac ꝫona pell' fronꝭ asini in capite supportata Rutha uero contrita odoret' psepe parit' uero ⁊ thimus. Uel tale pomū conficias ℞. radicē peoīe pl'uerizet' sbtilissiē ⁊ cū storace liqda eaꝫ i forma pomi r̄ducas ꝙ sepissime īfirm⁹ tu⁹ odorēt.

Infantes uero talia ad collū deferāt ut illoꝝ odor ad nares transeat. In illo item casu suffumigia nōnulla laudātur. ueluti facta ex mēbrana que est sup pulluꝫ asine cum nascit'. uel ex peonia. l' ex blaca biꝫātia seu ex ambra cuꝫ osse ō corde cerui mixta. plurima itē reperiūt' que super se portata multū ualēt. ueluti radix piretri ad collū. uel radix peonie tempore cōgruo collecta. uel accipe se. eiusdem ꝙ semen nūqꝫ terram tetigerit. ⁊ per diem cū sua nocte i sāguine uespertilionis ea dimitte. Exsiccata uero i cōio uituli. āt cerui alligari facias. ⁊ talia ifirmus ad collū portet cōtinue. l' pōtet smeraldum seu aliquē lapidem uel corallum. ul' yrundis lapideꝫ. qui terrā nūq̄m tetigerit. ⁊ is i cerui uel uituli corio iuoluatur. de hinc sinistro lacerto ɔtinue ligatū deferat. Et idem ō celidonio facias. sed sub ascella sinistra portetur. Fiūt item anuli quidaꝫ. accipe ō umbilico puelli nouiter nati ⁊ i āulo auri eū include smeraldū uero desuper. Uel facias sic. accipe de pilis canis albi cum modico peonie radicis. ac radic̄ piretri. ⁊ illa i anulo aureo icludātur. smeraldus uero desuper. ⁊ fiat anulus bene politus. Et si super hos anulos ifra scriptum feceris, Gaspar fert mirrā thus ⁊ c̄. Fertur. n. ꝙ prescript⁹ uersus super se portatus epilēticū cadere n̄ sinit. Hii anuli i digito uel ad collū portati ualēt. A quibusdā cū cetera non psunt actuale uel potētiale cauteriū pl'imū laudatur. quod ego pariter laudo. Et si feceris per ānum foramē illud ap

tum detine. nã sup cõmissurã i medio de potẽtiali cauterio de peste i cura bubonis descripto pone. Et amota escara pillam ex ligno edere factã i foramĩe illo ꝯtinue deferat. Caulis uero foliũ ãt ꝯsimilis desuper. Si eniꝫ hoc feceris maligna bene esset epilẽsia. que prescripto obseruato regimine ĩfirũꝫ ñ reliqret

Nonũ caᵐ ð eiꝰ cura epilẽsie q̃ p coitatẽ alioꝝ mbroꝝ cãtur.

Si a stomaco seu ab alio membro prouenerit. epilẽsia peccã tem humorem secũdum exigẽtiam purga mẽbrum successiue cõforta quod ex doctrina i ꝓpriis caplis data facere scies de hinc ad prescripta ordia te te trãsferas. Sed gargarismata caputpurgia suffumigationes peccato nõ ẽnte i cerebꝰ dimitteda sunt. Que a ꝯmibꝰ ꝓueĩt p ꝯmiũ curã curat. Que infra deo duce suo loco dicetur lactantes ⁊ adhuc aliquantulum grandiores que dicta sũt facere complete nequirẽt.

Sed tamẽ de plueribus ꝯfectionibꝰ et consimilibus cum lacte uel uino seu aq̃ sumere possunt. atꝫ ðscriptꝯ sr se põtare. et tu de talibꝰ ut postea eis fiãt esto. nec in sola etate confidas. quia q cũ maximo regimine uiuũt p etatis mutationem nequaquam curant. Sed deinceps ut dñe epilẽsie licentiã prestem que dicta sunt epilogando ad actũ practiꝯ te deducam. Si ad epilẽticum poxismi hora ꝑueneris ꝑ ut in capᵒ de cura poxismi dictum est face. Quietꝯ uero tempoe etatem ꝯplexionẽ ꝑcedẽs regimen et talia considera. ⁊ sibi debitũ sex reꝝ non naturalium regimen iniũge. de hinc peccantem humorem fm ꝯueĩẽtiã digeras et euacua membrũ mãdãs seu peccãs conforta pillis tyriacha seu mixtura illa utatur. et omni mense uomitꝰ modo patiens ad hoc abilis sit. gargarismata. caputpurgia masticatiões odoramenta et suffumigia fm prescriptum ordinem face. puluerum item ꝯfectionũꝫ et talium acceptionẽ continuet. Gerlandam ex pelle frõtꝯ asini factã contiñue in capite portet. Et lupi zonaꝫ ubi libꝫ super nudam carnem. et que descripta sunt ad collum portãda deferat. In digito uero anulos. mala erit epilẽsia. ymo pessima. que prescriptis diligẽter obseruatis nõ recesserit. Quod ubi sic esset tu ad cauterium recurre. Ego enim plurimos curaui. ⁊ inter ceteros unum sexagenariũ qui ãnos plimos hãc fuerat egritudinẽ passus. Laus deo am

Tractatꝰ octauꝰ ð apoplesia duo in se cõtinẽs capla.

Primũ capitluꝫ quid sit apoplesia q̃ cause. ⁊ que signa tam ꝓnostica. q̃m demonstratiua.

Ex sensu ⁊ motu. pluribꝫ ex causis membra priuari contingat ut interduꝫ causa stupefactionis spirituũ ut ĩterdum mẽbri aliq̃ infecti qualitate mala p q̃m spiritus ad eũ uẽĩẽtes taliter disponũtur. ut nec pro sẽsu. nec pro motu sufficiãt. Ab opilatiõe tamen spiritus sẽsibilis ⁊ motiui frequẽtius id accidit. ut i somno tã naturali q̃ꝫ nõ naturali ẽ uidere. in palesi quoqꝫ et epilẽsia. ac aliis i pluribus ⁊ c̃. sed ꝙ nr̃o ꝓposito magis attĩet i apoplesia id manifeste cõprehẽditur. nam ꝓpter opilationẽ uẽtriculoꝝ cerebri seu uiaꝝ spiritus sensibil ⁊ motiui ĩtegre factaꝫ a sẽsu ⁊ motu mẽbra oĩa tũc uacãt. Ex

quibus ↄcludo ꝙ apoplesia naturalꝰ. nihil aliud ē q̄ȝ egritudo quedā ab itegra uiaꝝ spiritus sensibilꝰ ꝛ motiui opilatione ꝓueniēs, ꝓpter ꝙ sensu ꝛ motu omīa mēbra priuatur. Jllam igitur opilationem apoplesie fore causam liquet.

Sed ut particularius eius cause tibi pateant. Sciasꝙ talis opilatio a q̄ȝ plibus prouenire potest. Nā frigiditas ꝑcussio apostema uel quoduis aliud spirituum uias ↄstrīgere ualēs opilationē efficere potest. que a Joanicꝰo suis ī categoriis attenuatoria dicitur. Pōt ꝛ alia fieri. quam artatoriā uocāt. ꝛ est cum ī uiarum illaꝝ cōcauitatē humō suo nimia quantitate aut uiscositate opilationē effecerit uel lapis. uel quoduis aliud ī uiis illis existēs. Alia fit a carne seu re simili ut uerruca uel porrus. ꝛ c̄. ꝛ in uiis illis preternaturaliter genita ꝛ hanc carnosaȝ appellāt. Ex quibꝰ omnibus ī genere cause patēt apoplesie cum nulla opilatio fieri possit que ad illorum trium geneꝝ aliquod nō r̄ducatꝰ

Sed ad eas ad hec ꝑticularius ueniēdo extrīsece ꝛ itrinsece esse possunt. Extrīsece ut inordīatus sex reꝝ non naturaliū occursus sicut nimia aeris frigiditas. superflua comestio. ꝛ rerū huidarum potissime superflua quoqȝ comestio. ꝛ potatio nimia quies somnus supfluus. ꝛ sic de aliis ꝛ casus itē ꝛ ꝑcusio.

Jntrīsece uō esse p̄nt apostema spiritus sensibilꝰ ꝛ motiui uias attenuātesꝰ. ulꝰ humor aliquis sua nimia quātitate aut uiscositate illas opilās ꝛ hec sepiꝰ a fleumate. de hic a sanguīe raro a melācolia. ꝛ rarius a colera ꝓuenit. Et sic iste in sūma sunt cause apoplesie que triplicem gradum recipit. Primꝰ ē cū ī omnibus cerebri uētriculꝰ. ꝛ in uiis omnibus spiritus sensibilis ꝛ motiui itegra fit opilatio. ꝛ tūc patiēs sensu ꝛ motu oino priuatur ꝛ anhelitus uix ꝑcipitur ↄuie que a corde ad cerebrum ꝓueniunt omnino sunt opilate ꝛ talꝰ nec spirat neque spumat. sed ī pectore oregmō qui ē preco mortꝭ auditur. Et talem aplīā ypo. fortem appellat īpossibilis curationis. ꝛ c̄. Et hoc est quod īterpretaº nominis sonat. nam apoplesia idē est ꝙ localis ꝑcussio ut ingt ysidōus. quarto ethimologiaꝝ caplꝰo ō nominibus egritudinum acutaꝝ. applīs enim grece ap latinos percussio. Jn secundo autē gradu ꝛ si itegra quoqȝ fiat opilatio leuior tamen existit. ꝛ tunc patiēs anhelitum habet inordinatum. per os potiꝰ q̄ȝ per nares exeuntem. ꝛ cum uirtus a mlꝰtitudine materiei uelut ī primo n̄ sic opprimitꝰ ultimū ad expellēdum materiaȝ conatum facit. ꝛ ꝓpter hoc aplīco iterdum spuma accidit. Tercius gradꝰ est cum anhelitus liberius habeatꝰ ꝛ cū facilius quoqȝ respirāt. unde ī illa leuiō q̄ȝ in precedētibus ē opilatio. prime harum specieꝝ īpossibilis ē cura. a secūda euadūt perrarissimi. Nam ut Rasis inquit in applīa spuma apparens mōtē significat. A tercia uero aliqui sed iterum cum difficultate ꝛ qui euadūt in palesim cadunt. quia necesse est ut materia illa eos suffocet aut in neruos imbibatur cum ī eoꝝ originibus exeāt. nec aliam uiam ad egressionem habēt. Ex istis patet quid in tlꝰi passione ꝓnosticādum sit. Sed qr nōnulli qui mortui apparebāt tercia die adhuc uiui repti sunt. iubēt ueteres ut usque ad. lxxii. horas talium sepultura tardetur. naȝ egritudines pacute ut est apoplesia ꝛ c̄. ī die tercia ꝛ potissimū uersus finē. ut plurimum aliquā mutationē faciūt nam luna in tali spacio unum zodiaci signū uel sal

tem gradus uni signo equiualētes pera grat ꝛ ultra. ꝛ nunq̄m ab uno signo ad aliud ꝓuenit quin in humoribus aliq̄m agitationē faciat. ꝛ hoc tam in apoplesia. q̄m i quibuscunqꝫ repētinis egritudinibus. Jam aliqui iuēti sunt qui reputati mortui iteꝝ surrexerūt. Sed ut cognoscas an patiēs uiuat fac ut dicunt quidam. accipe bombacē bene carmiatū ꝛ i loco ubi nec uētus fumus nec aliqd huiusmodi fuerit situetur ifirmus. ad cuiꝰ nares talꝰ bombax apponatꝰ. Si mouetur uiuit cuꝫ necessario uiuēs diu stare nequeat quin aer ad nares pueiat. huius tamē signum est ualde fallax qr solū ex anhelitu astantiū aer ꝑsepe mouetꝰ. q ad bombacem pueniēs eum ꝯmouet.

Sed certius est. si accipis ciatum aqua plenū ꝛ sup ifirmi pectus apposueris si uiuit mouetur necessario pectus. ad cuius motionē alique gutte illius aque expandūtꝰ. Uel speculū bene tersum ꝛ politum accipias ꝛ iuxta os ꝛ nares patiētis appone qr si uiuit idubie ex suo anhelitu speculū ificiet. Sed nūc signa quedā que apoplesam futurā minātur i scribere libet esto particularius i capl'is illa disticta reperies. Et sunt importunus ꝛ antiquus capitꝭ dolor uertigo ꝛ scothomia frequēs ebrietas oculorū tenebrositas icubus somni nimia ꝓlixitas totius grauitas ac pigritia faciei liuiditas ac palor. urina uero pallida spissa cum resolutionibus pluribus ꝛ cum circulo grosso plumbeo. Signa eniꝫ talia apoplesiam futuram minātur.

Quātum ad demōstratiua. quedā cās. et q̄dam apoplesiā actu exn̄tem demonstrāt. Quātuꝫ ad causas si extrisece fuerit. ut pcussio aut casus aeris excessiua frigiditas supflua reꝝ humidarū comestio frequēs ebrietas uel aliq̄ tale ex astantiū relatione id scies. Quātum uero ad humores qui eam efficiūt. Si i cā sāg. fuerit i facie color uiridis. āt rubeus erit aut niger. nam calore p ifrigidationem mortificato ut in apoplesia ꝯtigit fit san. color uiridis. aut niger. ut yemis tēpore i pomis maxillaꝝ sanguieorum patet attamē complexio etas precedēs regimen ꝛ similia. certum iudiciū de hoc tibi dabunt. Si autē fleuma frigidum i causa fuerit i facie palor seu liuiditas cum mollitie ꝛ tumore quodā aderit. Sed de hoc complexio precedēs regimē ꝛ c̄. te certuꝫ magis efficiēt Et de melācolia pariter iuestigabis.

Quod si a complexione calida ꝛ a colera id fiat. Pro miraculo quasi reputabitur. quare de hiis signa iuestigare nō curo. Signa actualis apoplesie sunt si subito ifirmus cadit ꝛ ueluti subeticꝰ iaceat ꝛ steterit. si uocibus magnis ꝛ acutis uocatus nō respōdet. si tractꝰ timpoꝝ aut capilorum aut si pungatꝰ nō sētiat hiis signis apparētibus hunc apopleticū iudica.

Secūdū caᵐō cura apoplesie.

Apoplesie cura ē ifirmuꝫ a paroxismo releuare nam si que postea fienda sunt ueluti purgationes caputpurgia sternutationes gargarismata masticationes ꝛ c̄. eo mō quo i capitulo de epilēsia dictū ē fiāt paraleꝭ autem i quā passio hec sanabilis termiatur seqēs capl'm curam ponit. Cuꝫ ergo ad apopleticum deueneris quotꝰ gradus ille apoplesie fuerit ꝓnosticatione utere. Et ut appareat hāc diuinā scientiā egritudinē nullā pretermisisse cui possibilia medicamīa non iuenerit que sequūtꝰ p ordinē face. Si eniꝫ ex

hiis quēq̄ȝ curare poſſis uulgares te ꝓ deo tollerēt. Premiſſo ergo ꝓnoſti co. Si apopleſia ſanguinea fuerit ⁊ corpus plectoricum ac ad flobothomi am cetera reqſita de ſaphenis ſtatim fi at flobotomia.et de ſanguine ī notabili quantitate debes extrahere cū ſale et a ceto fiāt extremoꝝ fricationes. Ad iutoriiſ uero doloroſe ligature ſup po lice ac in cruribus uētoſe.de hic cepha licas īcide.⁊ ſucceſſiue naſi uenas uꝉ ab eis cum porcinis ſeꝛ ſāguinē extrahe.

Sȝ ubi tanta nō fuerit ſāguinis ple ctoria cephalicas ꝑmo.de hic naſi ueāſ flobotoma.uerū ubi ī pricipio affueris et materiā ī fluxu percipias cū oꝉo roſ. et aceto conquaſſatꝭ caput inunge ubi ueō materiā fluxā percipies id haud qͣ q̄m facias.item hoc cliſtere fiēdum eſt. Quod ℞ .malue blitis mercurialis ſticados camomille centauree minoris aṅ. ℳ. i. fiat decoctio de qua acci pe.ꝉ.i.ꝭ.ī qua diſſolue hyrepigre. ℥.i. caſſie puꝉ.ȝucari aṅ.℥.i.mellis ro. ℥.ii. olei oliue.℥.iii.ſalis triti.ʒ.ii.⁊ fiat cli ſtere. Sternutatio ex pipe elleboro albo ſtafiȝagria uel aliquo tali ſucceſſiē ſic fiat. Et ut dētes nō frāgātur ⁊ ñ ſibi īfirmus linguā amputet cuneꝰ ligni inter dētes apponatꝛ.quo facto līguā a ut palatum ex mitridato tyriacha auꝛa alexādria ꝯfectione anacardia.aut fino balſamo punge. Et ſi ſpuma ad os fluxerit idem nequaq̄ȝ facias.nam illa ꝓ pinquā mortem denūtiat.ea enim ab hu miditate pulmonis ꝓuenit in qua ꝓpter fortem ebulitionē caloris naturalis ī cō de qui ut debet euētari nequit grādiſ fit agitatio.⁊ hiis perſeuerātibuſ qui calō ille ſuffocetꝛ diu ſtare nō pōt ut īquit Galꝉ.quīto.de īteriorib' capitulo prīo Iſto modo ergo ad os ſpuma cātur que ut patet caloris extinctionem denū tiat p ꝯñs mortē ꝓximā quare ſi qdq̄ȝ in os appoſueris te īfirmū ſuffocare di cent. Si itaqȝ īfirmus tuus ex hiis nō reminiſcitꝛ que ſequūtꝛ ī cura apople ſie fleumatica fortiora medicamīa face

At quia omnia ſimul ſcribere nō po tui.⁊ cū multa ſiꝉ fiāt neceſſe ē epilogan do dicta ad actum praticū te ordinate deducā. Pronoſtico primo utere. fricationes ac doloroſe ligature ſucceſ ſiue fiāt.⁊ materia in fluxu exiſtente cū oleo ro.⁊ aceto cōquaſſatis caput inun ge citius q̄m potes ⁊ ex ſaphenis uꝉ ba ſilicis flobotoma.⁊ de hic cliſtere quo emiſſo flobothomiā ex naſo reitera.dei de uētoſas diuerſiuas appone.poſtea uero fiat ſtranutatio ⁊ ſucceſſiue de mi tridato.ſiue de aliquo ex dictis ī oſ pro poſſe mittatur. Et ordo ille ī appꝉia ſāguinea ſuandus ē. Nunc de fleūa tica cuneo inter dentes ut ſupra poſi to ligature fiant doloroſe digitorū pli catio.ac ſub unguibus ſubtiliū cānarū uel ſtilli alicuiuſ appōne. Coxe uero nates ⁊ anche cum uirgulis acriter uer berētur extremitates cū ſale ⁊ aceto fri cētur.⁊ uētoſe in iam dictis locis diuer ſiue ponātur.. Et qꝛ paſſio hec a ple ctoria magna ut plurimū accidit ueſes cephalicarum flobothomiā laudāt quā ubi cetera nō ꝯueniāt facias.ſan.tamen nō ī multa quātitate extrahatur. Suc ceſſiue uero tale cliſtere fiat. ℞ .ca lamēti origani camoīlle ſticados cētau ree minoris ſaluie aṅ.ℳ i.agarīci car tami polipodii.aṅ.℥.i.colloquītide.℥.ꝭ cōquaſſentur ⁊ fiat decoctio.de qua ac cipe.ꝉ.i.ꝭ. In qua diſſolue yerepigre.℥ i.ꝭ.melꝉ ro.℥.ii.oleī comunis.℥.iii.ſaliſ gēme.ʒ.ii.fiat cliſtere ꝙ ſemel aut toti ens imponatur.ꝙ notabiꝉ humoꝝ quā

titas egrediat̄ uel loco eius suppositōi um cum duro sapone felle thauri inūctū fiat. Vel facias sic. ℞.salis gēme agaricici.aā.ʒ.i.ß.scamone.ʒ.i.mell' cocti quantum sufficit. ⁊ fiant suppositoria. de hinc aut stranutationē cum elleboro albo euforbio piretro sinapis succo yreos uel aliquo tali ꝓuoca. Rasis uero succum unius teste allei ī naribus iubet pōi. Castōeū quoqꝫ oppopōa cum ⁊ galbanum naribus ut odoret apponetur. Aquam quoqꝫ uitis paruꝫ

Item oppoponacis galbani ⁊ eufōbii in oleo amigdalaꝝ amaraꝝ dissolue ⁊ de eo guttule alique ī nares apponāt̄. deinde si possibile fuerit cum modico oximellis.ʒ.ii.anacardine ꝯfectionis fac trāsglutiat.ul' tyriache seu mitridati tātūdem. Cum pēna item oleo intincta ⁊ in gutture missa si fieri potest uomit⁹ ꝓuocetur.super collum ⁊ in principio spine sicca uētosa apponat̄. His factis cum calido uino albo decoctionis saluie ruthe sticados maiorane ⁊ camomille caput lauetur ⁊ abradat̄.⁊ ex tali unguēto totum perungat̄.ꝙ ℞.oleí de eufor bio.ʒ.i.terbentine.ʒ.i.ß.fapini oppoponacis aā.ʒ.iii.sulfuris.ʒ.ii castorei.ʒ.i.ducātur ī mortario donec ad formā unguēti deueniat.quo postea utere. Vel more rasis. accipe castorei.ʒ.ß.pulueris sinapis.ʒ.ii.cum aceto fortissimo simul īcorporētur. ⁊ ex tali caput inunge. Vel facias sic.℞.castorei.ʒ.ß.fapini euforbii.aā.ʒ.i.se.sinapis.ʒ.ii.cum oleo uulpio.⁊ de pipib⁹.āt de euforbio simul ī mortario ducātur. ⁊ ex eo ad formā unguenti ōducto a ꝑncipio spine usque ad medium dorsi fiat inūctio. Et ubi illa non ꝯtulerit sertaginem ferreā concauam ualde.aut capellum ferreum.ꝙ nostri antiqui patres in bellis pro tutamine capitis deferebāt igniri facias.. Et supra caput ita ꝓpe ponat̄ ꝙ capilli uel caput abrasuꝫ si fuerit aliqui pili ibidem positi bustulēt̄

Cumqꝫ īfrigidari īcipit.eum calidū ut supra reitera Quod si nec bonus homo reueniat presbiteris eum relinqꝫ qui ex oleo sancto perūgāt. Laus deo omnipotenti am̄.

Tractatus non⁹ de palesi in se. viii. cōtinēs capl'a.

Primū caᵐ qd sit palef. que quoqꝫ sūt eius cause.

Nonnulli ueteres palesim cuꝫ ꝓpterea quod simul hn̄t affinitatem in uno capl'o posuerunt Nam ubi uētricl'oꝝ cerebri atqꝫ neruoꝝ omnium fiat opilatio apoplesia inde ꝓueit.sed cum solūmodo neruoꝝ qᵒrūdā opilatio tal' fiat.ꝙ spiritus sensibiles ⁊ motiui.p eum trāsire nequeāt. mēbra quibus nerui illi defuiunt motu atꝫ sensu priuari necesse ē.⁊ talis passio palef nūcupat̄ q̄ nihil aliud ē quā mēbrorum relaxatio ꝓpter neruoꝝ opilatioēꝫ causata in qua tam sensu q̄m motu membra illa omnio ꝑuāt̄.⁊ hoc ē ꝙ hoc uocabulum palef sōat.quia palef grece latine relaxatio. Auic.iter relaxatioēꝫ ⁊ palesim tamen ponēs differētiaꝫ dicit ꝙ palef dicit̄ cum ps aliqua seu tota cōporis medietas relaxatur. ⁊ hoc ut ait ꝙ uocabulū illud palef in arabico sōat quia idem ē ꝙ ps uel medietas.sed mollificatio ē cum totum corpus pret̄ cap̄ r̄laxatur. Nam si caput quoqꝫ relaxetur.esset apoplesia ⁊ non palef. Et ex his patet primo iter paralesim ⁊ mollificationē differētia.⁊ ea quoqꝫ que est

inter paralesim, mollificationem ꝛ apo plesiã talia.n.solũ ƺ maiorẽ ãt miorẽ o pilationeȝ differũt. Alii palesim ener uatõnẽ appl'lãt.ab e.ꝙ ẽ sie ꝛ neruis q̃l sie neruis.quia palesi patiẽs ƺ paletica tam partem sine neruis esse uidet᷑.cum motu atqȝ sensu quoꝝ ipsa sunt istrum̃ ta careat. Auctores tam̃ istis tribus terminis.scilicet mollificatio.palef.ꝛ e neruatio.tãq̃m sinonimis utuntur.

Paralef autẽ duplex ẽ.scilicet uniuer salis ꝛ ꝑticularis. Particularis ẽ q̃ aliꝗ unum mẽbꝝ deprehẽdit.ut ẽ bra chium manus pes ꝛc̃. Uniuersal' est illa que corporis totius medietatẽ.aut capite excepto corpus ipsum totum.nã si simul caput ambobus cum lateribꝰ pa leticum foret esset ut dictũ ẽ.apoplesia ꝛ non paralef. Nunc de causis que extrĩsece ꝛ intrĩsece esse possunt. Ex trĩsece ut res quelibet nõ natural' in ner uis quouis modo tãtam opilationẽ idu cere ualẽs quod sẽsu ꝛ motu mẽbra qui bus nerui illi deseruiunt omnino priuẽ tur.ut aer uel quoduis aliud frigiditatꝭ aut caliditatis ĩtẽse. Supflus coẽsti o ꝛ maxime pisciuȝ ferculi caseati de pa sta ꝛ similium.frequẽs itẽ crapl'a somnꝰ superfluus dimissio exercitii.ira ac timõ ĩgens nimia coytus frequẽtatio. Su perfluitatum retẽtio.ꝛ ita neruoꝝ con fractio.seu attrictio.ac eoꝝ scđm lõgum ĩcisio.casus.percussio.dislocatio.mẽbri fractura.ꝛ sic de aliis. Causa ĩtrĩse ca humor quilibet esse potest.Sed ẽ fre quẽtius fleuma.deĩde sanguis.raro me lãcolia.rarissime uero colera.apõa iteȝ talem ĩ neruis opilationẽ ĩterdũ efficit. que ẽ palef causa. Et reffert Auic. ꝙ quelibet complexio sine materia pale sim efficere potest.esto enĩ ut ait spiritꝰ sẽsibilis ꝛ motiuꝰ.ad aliquod unũ mẽbrũ deueniãt potest tamẽ mala complexio ĩ bi existens taliter membrum ĩdispõere ut impressionẽ ipsoꝝ spirituum haud q̃ quã recipiat. Et sic mẽbrum illud mo tu atqȝ sensu priuari necesse ẽ ꝛ hoc a frigiditate uel humiditate accidere for san potest. Nam frigiditas propt᷑ quam habet cum spiritibus ꝯtrarietatẽ cum ipsi ad mẽbꝝ ꝑueniãt eos taliter in disponũt.ut neqȝ ad sensum neqȝ ad mo tũ causandum sufficiãt. Humiditas uero mẽbrum stupefacit ꝓpter ꝙ ipsuȝ motu atqȝ sensu priuatur. Sed rarissime a caliditate ꝛ siccitate hoc euenit.

Tenẽdo ergo has qualitates palesis efficere posse.ꝛ eam ĩcludẽdo que ꝑ ner uoꝝ ĩcisionem causat᷑ prescripta diffini tio taliter supplẽda esset. Uidelicet palesis ẽ mẽbroꝝ relaxatio.propt᷑ ner uorum opilationem uel ĩcisionẽ.aut ip soꝝ membroꝝ propter suaꝝ qualitatũ ĩndispositionẽ causata.in qua tam sẽsu q̃m motu mẽbra talia omnino priuãtur persepe quoqȝ successiõe aliarum egri tudinũ.puta per uiam crisis accidit pa lesis ut apoplesie epilẽsie stuporis treõ ris colice apostematũ quarũdam fe.cro nicarum ꝛ in his potissimũ ĩ quibus ma teria plurĩmũ habũdat ĩ cerebro.

Et uniuersaliter potest ab omnibus e gritudinibus ꝑuenire.in quibꝰ materia plurima ĩ cerebro.uel neruis habũdat. Laus deo.

Secũdũ capl'm de signis paralesis dẽ mõstratiuis.

n Unc dẽ signis ꝗ a duplicia s.t.s.dẽ mõstratia ꝛ ꝓnostica. Demõ stratia qꝫ sunt duplicia q̃dã ꝑ alesim.ꝛ quedã eius causas ostẽdũt pa leticum dices cum mẽbrũ aliꝗ seu totiꝰ

medietas.uel ipsum totuz corp⁹ pret̃ cȧput ė cum ṗuatione sensus ⁊ motus r̃laxatum.⁊ cuius pulsus est occultus debilis frequės ⁊ inordinatus persepe ėt mėbrum seu latus paraliticuz ė.ac si esset i glacie frigidum ⁊ sanum.ac si esset i igne calidum. Et hoc ė qr ad membrum paraliticum spiritus nequaq̄z eūt Et hi q ad eū uenire solebāt trāseūt ad sanum. Causaꝝ extrinsecarum signa ifirmi uel astātium narratione comprebėdes. Que uero aliaꝝ egritudinum successione proueniet.ex ipsis precedėtibus egritudinibus cognosces.

Si autem fuerit apostema ipsū tibi signa ꝓpria demōstrabūt.At si ea a fleumate ꝓuenerit qd̄ plurimū accidit paraletica mėbra ad albedinė tendėt.⁊ in toto fleumatice superfluitates aderūt. Urina ut plurimū erit alba atq̄z spissa. ⁊ dixi ut plurimū.Nam i paralesi sepe epar atq̄z renes i tātum debilitātur.ut sequestrare ab aquositate sāguinė nō ualeant.⁊ tunc fiet urina rubea esto fleuma fuerit i causa.sed tamė quod dictū ė frequėtius accidit. Quod si cōplexio tėpus āni precedės regimė ⁊ talia fleumati consentiāt.certior tūc fies. Sig^a^ san.color rubeus erit uene tumėt. Pulsus plenus.nec tāta erit sicut i priori diuersitas.⁊ hoc quoq̄z te cōplexio etas regimė precedės tėpus āni ⁊ talia certum magis efficiėt. Ab his duobus frequėtius paralet̃ accidit. Sz si melācolia i causa fuerit cōplexio etas precedės regimė illud iudicabūt cuz q⁹ pulsus erit q̄m i ceteris durior ⁊ urina alba atq̄z subtilis. In colera urina erit ignea. In pulsu uelocitas.⁊ complexio etas precedės regim̄ ⁊ c̄.sup dominātem colerā arguėt. Ex quibus omnibus hu.peccātes facile cōprehėdes

Scias item q̄ꝑ si in paraletico uniuslateris facies sana fuerit lesio i ortu medulle spinalis existit. Et ubi facies r̃laxaretur i cerebro. Et ad hoc ė aduertėdum.q2 te ad applicāda medicamina plurimū iuuabit.Laus deo omnipotenti amen.

Capitulum tercium: d̄ pronosticis signis palesis.

Qantū ad ꝓnostica ea hiptirilibet.quedam futurā paralesi ⁊ quedā ea facta quid futuruz sit denūtiat paralesim futurā time.si puelli febricitātis urina ut Auic. Jnquit fuerit uiridis. Et stupor quoq̄z ac tremor palesim futurā mināt̃. Egritudines uero cronice i quibus capitis atq̄z neruoꝝ grādis repletio fuerit i palesiz facile termināntur. De iam facta palesi.signa pronostica sunt. Quia si ex percussione uel casu subito fiat. Et in spacio dieꝝ trium applicatis r̃mediis nō cōualeat.ex neruoꝝ cōtrictione ruptura.trāsuersali sectiōe seu dislocatione.prouenire scito.⁊ talis curat̃ nūq̄z Sed si i priōi casu paulatine ea fiat ⁊ medicamia ꝯferre compḣėdes.curaz recipere posse scias. Si paleticū mėbrum minoraretur curam nūq̄m recip̄ ⁊ potissimū si eius color ad nigredinez uel ad uiriditatė cōuertatur. In senibus autė raro aut nunq̄m curat̃ talis ꝑalesis.Et teste Rasi que epilėsie aut apoplesie successione prouenit nūquā curatur. Que quoq̄z aliquādiu durauerit.nec applicata remedia ei quidq̄m ꝓsunt curā nūquā recipit. Tremor in palesi superueiens.aut fe.boūz. Tremor enim arguit materiam ñ ex toto nature rebellė cum q⁹ sensus mėbris aliq̄lr

restitui significatur. alias nõ tremerẽt. Et febris est causa resolutionis materie. Habes ergo paralesis signa pronostica. Laus deo oipotẽti am̃.

Quartum ca^m de regimine rez̃ sex ñ naturaliũ in cura palesis obſuãdo.

C Um ad palitici cũram deuene ris. si honoré habere cupis. q̃ ꝛ qualis illa fuerit iuestiga. ꝛ ubi icurabilis fuerit in trouãtuloꝝ mai bus paupculum derelinque. Et si hoc facere uelis pronostico utere ꝛ eius q̃n tum potes uitã ꝑtrahe. In curabili uero que a mala complexione soluz pro uenit. ꝑut te ĩfra docebo face. Materia aut ĩ causa exñte. si a fleumate fiat in aere calido ꝛ sicco ĩfirmum tuuz situ a. Uniuersale exercitium ibi cõfert Nam ut inquit Rasis labor cum motu paralesim curat. ꝛ ubi fieri nequit ãteq̃z a lecto surgat fricationes modo quo su pra dictum ẽ fiant. Quoddã exercitium particulare comẽdet. ut cãtare loqui alte. ꝛ sepe cum alto capite legere. de die dormiat nunquam. ꝛ de nocte mlto minus solito. Unde melior palef cura ut ipse Raf testatur est fames uigilia purgatio atq̃z motus. Ex quibus patet qualiter sobrie uiuẽdum est. ymmo famẽ atq̃z sitim tollerare iuuat.

Et iter cetera. sit cena leuis. postq̃z dormitio tardet. Et ut experiẽtia iam expertum ẽ ad ĩgẽtem irã prouocare infirmum eum nõnunquã liberat. ut de tito uespasiani filio legitur. quẽ ĩ mẽbris cõtractum peritus medicus tãtum ad iram ꝓuocari fecit. quod sanitati donatus est. Ualerius itẽ maximus ꝺ q^d dam milite duce recitat qui ligũã parali ticam habens ex sublatione ꝑmii certãnis tãtum extitit ira comotus ut uocalis euaserit. ira ergo cum calorẽ excitet ꝛ adaugeat. ut patet paraliticuz iterdũ curat. coytus omnino uitãdus ẽ. At quãtum ad cibum ꝛ potum. Ex carib^9 conueniũt uituline. castratine capriolie cuniculine leporine ꝛ maxime eius assatum cerebꝝ. ipsum enĩ a ꝓprietate ualet ut ueteres omnes ferũt. At caro uulpis ciconie eritii bubonis ꝛ uipaꝝ. ũde mesue ius uipere ꝛ galli ãtiqui plurimũ palesi ualere ait. quibus si uti libet quantum ad uiperã facias sic. habitis ex magnis que ĩ loco arido habitãt. ꝛ taz cap̃ q̃z cauda per quatuor digitoꝝ mẽsurã simul abscidatur. Et ꝺ hic euiscerer ꝛ excorietur successiue ꝛ in aqua salsa aliquãdiu eam permitte. postea cum ysopo maiorana origano ozimo saluia ac diptamo qui ĩ talibus nũquã dimittatur ad ossium usque separationem bulire tale deinde Jusculum patienti potui tribue. Et si libet de carnibus quoq̃z dab

Jus autem galli sic facies. Unuz autẽ antiquum gallũ accipe ex superbis qui ita libẽter dimicãt. ꝛ tam diu loco stricto cum paruul uirgis fatiget ꝙ fere se mouere nequeat. deĩde caput ãputa de hic eum euiscera ꝛ sale cõtuso reple. Sex uero horis sic dimisso sal amoueatur lauet postea ꝛ cum rebus infrascriptis farcinetur. conquassat.

Accipe cardamomi. ℥. s. turbith polipodii añ. ʒ. iii. sticados. ʒ. ii. semis aneti. seminis peonie añ. ʒ. i. his pactis eum ad ossium usque separationem bulire dimitte. cũ quo si libet saluiaz ysopũ sticados ꝛ talia quoq̃z bulias. De tali iusculo ʒ. vi. stomaco uacuo patiẽti tuo prebe.

Et ad horribilem si quẽ saporez habuerit occultãdum ꝑ libito zucharum adde. Et hic est modus talia iuscula

De tito uespasiani filio gesta

De ualerio maxi: gesta

De iure galli

faciendi. Potes etiam tuo patienti carnes pullinas exbibere. fasianoꝝ per dicum auicularuꝫ rubaliū. Et preci pue turdoꝝ qui ex iunipero pascūt. Omniū illaꝝ carnium assatio. quā elixa tio. ꝯuenit magis. quaꝝ salsaméta ex spe ciebus calīs fiāt. ⁊ precipue ex zīzibere ⁊ piretro. que a ꝓprietate quoqꝫ ualét

Sed plurimū quoqꝫ ꝯuenit. piper. sinapis. grana paradisi. cardāomuꝫ ⁊ si milia. At ubi elixas carnes māduca uerit cuꝫ saluia rore marino. ysopo ma iorana. ⁊ similibus ꝯdiātur. Et ma xime cum his que a preprietate ualent. Ut sunt thimus. ysopus. poliuꝫ. origa num. ⁊ zima. ⁊ ē yua. quam ille diuinus mesue superlatiue laudat. Simō aūt Januēsis. quid zimā esset ignorauit. Sed in sinonimis mesue eā sinonimiza tam adinueni. Ac ī suo de approꝑatis. caplo de medicinis egritudinū neruoꝝ

Cum inquit Galienus. cum aqua ꝺ coctionis zimaꝝ tiriacham. ac mitrida tum administrabat ⁊ c̄. Et exponit ibi in littera. ꝙ zima ē yua. ueꝝ meo gu stui ē herba amara multū. sed ubi īfirmi tui gustus amaritudiné nō abhōreat. ea utere. qr nihil supra. Species in fer culis ac cōdiméṫis conueniētes. ℞ zz. ℥. i. nucis muscate cinamomi an̄. ℥. ß. piperis nigri. ʒ. iii. galāge piperis lōgi granorum padisi. an. ʒ. ii. piretri. ʒ. i. c⁹ ci. ʒ. i. ß. fiat puluis quo utat. pisces re centes uitent oēs. de salsis īterdū tamē māducare potest. uirtute. n. salis calidi facti sunt. Ex fructibus ī fine pastus de pineis que a proꝑetate ualét semp as sumat. In prīcipio uero de ficubus ceteros uero deuitet. Acetum tāqm inimicū mortale fugiat. Ac uinum pari ter ⁊ album potissime nisi medicinaliter det. in eius loco aquā mellis bibat. In qua nisi eius amaritudiné abhorruerit bulliat ꝺ yua ꝯ ea tamé ex herbis supra scriptis unā uel plures semp bulli. ut est ysopus saluia sticados maiorana ⁊ po lium. Ex speciebus zīziber piretruꝫ piper cinamomū nux muscata anisum. l aliquod tale, aut aqua uini bibéda ē. La⁹ deo omnipotēti. Amé.

Quītum caplm de his que materiaꝫ paralesis fleumaticā digerūt ac queque tam cum medicinis solutiuis q̄m caput purgiis quam etiaꝫ cū gargarismatib⁹ eam euacuāt.

a D medicinalia trāseundo que ad itra suméda sunt. presens capitulum doctrinā ponet. ante igitur die quartū uel quitum. forte farmacum nō exbibeas. ne subito ut inquit mesue tollatur uirtus aut resoluat. naꝫ cū ma teria cruda sit agitat. ⁊ non educit. ⁊ sic mors augumétat. ⁊ sic patet stranu tatoria caputpurgia. Masticationes aut for tia gargarismata tépore illo nul latenus ꝯuenire. Ad actum igit pra ticum te deducēdo tale clistere facias. ℞. malue mercurialis blitis sticados saluie centauree mīoris an̄. M. i. aga rici. ℥. ß. Conquassentur ⁊ fiat decoctio de qua. l. i. ß. accipe. ⁊ in ea hyerepigre. galieni. aut yeralogodion. ℥. i. dissolue. mell rosati. ℥. ii. ß. olei coīs. ℥. iii. salis tri ti. ʒ. ii. ⁊ fiat clistere. Sed domin⁹ me sue sic facit. ℞. sicle furfuris. an̄. li bram. ß. mellilotí anisi malue camomille an̄. ℥. iii. ficuum siccaꝝ numero. xv. feu greci cartami. an̄. ʒ. i. ß. pulpe colloquin tide. kerue mūdate an̄. ʒ. ii. cétauree mi noris. ℥. ß. buliāt ī. l. vi. aque usque ad ꝯ sumptioné duaꝝ partiū. de qua accipe. librā. ß. olei ātiqui. ℥. ii. almuri. uel salis

comunis.ʒ.ii.mellis.℥.i.ꝛ fiat clistere.
Primū tamē est usuale magis.
Sed ubi īfirmus restrictus fuerit.āt feces induratas habuerit. Primo clisteri lenitiuo utere.ꝛ ē hic aliquo ex dictis. Clisteria igit̄ illa multū a pricipio comēdātur. Uomitus itē modo īfirmus.eū comode faciat quē cum aqua raffani oximelle simplici uel squillitico ꝓuocare posses. At cum pēna oleo itincta ꝛ in gutture īmissa.nullū tam̄ a principio uomitiuū forte ut esset succus mediani corticis sambuci elleborus albus uel alterius ꝯsimilis exbibeas. At ubi ad materie digestionē trāsire libet.
Accipe sirupi de sticados.℥.ii.ß.oximellis squillitici.℥.i.aque saluie aque bethonice aque primuleueris.añ.℥.ii.aromatizet̄.cum nuce muscata.ꝛ in duabꝰ uicibus prebe. Et infrascriptaꝝ aqᵃrum loco hac descriptione utere.que Recipit yue.M.i.saluie bethōice sticados maiorane polii ysopi.añ.M.ß.passullaꝝ.℥.ß.nucis muscate.ʒ.ii.fiat ē coctio qua cum prescriptꝭ sirupis utere
Uel facias sic.ꝛ ē sirupus ī hoc cāu mirabil̄ ꝓprietatꝭ.qui accipit yue uiridis si habere pōt.M.ß.uel de sicce. M.ii.saluie sticados herbe paleß maiorane florum ysopi florū anthos.añ. M.i.radicis acori.l̄.ß.passulaꝝ.℥.i.fiat decoctio. Et cum.l̄.iiii.mellis.succes siue sirupus cum nuce muscata aromatizatur cuius dosis est.℥.i.ß.pro uice ꝯ aquis aut decoctione p̄scripta. Ui cibus aliquot sirupo sumpto pillularuꝫ cochiaꝝ almansoris.ʒ.i.aut.℈.iiii. dab uel.ʒ.i.pill̄arum fetidaꝝ mesue. Et si fortius pill̄arum suaꝝ de serapio.℈.ii uel pillulaꝝ de euforbio tātūdem.
Ego tamen his que ī pricipio paralesiꝫ sunt conueniētia usus sum.que ℞.species yerepigre almāsoris.uel yere.ē octo rebus Galieni.ʒ.iii.colloquītide.ʒ.i.turbith agarici añ.℈.ii.ʒīʒiberis sticados añ.℈.iiii.semis peoīe.ʒ.vi.euforbii ʒ.i.cum succo ruthe pill̄as confice.quarum dosis sit.ʒ.i. Uel aliter.accipe pulueris prescripte yere.ʒ.iii.colloquītide.℈.iiii.euforbii.℈.ß.castorei pipeīs sinapis serapini oppoponacis tapsie añ ℈.i.centauree minoris.ʒ.ii.ß.gumme in succo ruthe dissoluātur.ꝛ cum sirupo de sticados pill̄as face.ꝛ sit dosis una.
In forma potabili.da yeralogodiō aut yerepigre galieni cum aqua mell̄.℥.ß. Uel facias sic. ℞.turbith agarici.añ.ʒ.i.ʒīʒiberis.℈.ii.sticados.℈.i.semis peonie.ʒ.vi.infundantur ī aqᵃ saluie.aut florum sambuci sirupi de sticados uel prescripti.℥.ß.addēdo. Et horis duodecim ī infusione dimissis.fōtis fiat expressio.quam si libet pill̄aꝝ loco patienti tuo tribuas. In forma pulueris cētauree minoris puluerizate cum aqua mell̄.ʒ.i.exhibe. Ul̄ facias sic. ℞.turbit.ʒ.i.ʒīʒiberis.℈.i.sticados.ʒ.ß.semis peonie.gra.iii.zuchari ad pōdus omniū.ꝛ fiat puluis quē ut supra dato.uerisimiliter in uice una tota materia curari nequit. Et si prima euacuatione facta que libuerit ex digestiuis factis utere. Solutiuis itē Bominus.Rasis.ʒ.i.pulueris sue yere cū granis aliquot piperis.ꝛ cum aqua mellis quoqꝫ die dabat.ꝛ tu si libet facito.
Et quia aquā cal̄am post dare ꝓhibebat ne ꝓpter eam a stomaco yera ipa ita cito laberet̄ prestaret eam ī pillulaꝝ formā propinare.qr ī stomaco plus staret cōtinue ad caput effumādo.quod eius erat ītētio. Materia ꝑ maiori parte euacuata.Stranutatoriis. Gargarismatibus.Caputpurgiis.seu Ma

sti catorii. tunc securius utere possem⁹ quia materiam derelictā diuertūt ꝛ eua cuant. de quibus capitulū de cura dolo ris capitꝭ a fleumate prouenietis supra te habūdātem faciet. Et talia ī mane stomaco uacuo fienda sūt. Laus do oīpotēti. Amē.

Sextum capitulū de his que ītus sū pta malam cōplexionē īductam extīgūt calorem suffocatum uiuificēt ꝛ neruos a ꝓpetate ꝯfortāt.

Nunc autem illa scribere supe rest que ad intra sumpta ma lam complexionē īductaꝫ extī gūt calorem suffocatū uiuificāt ac cōro borāt. ꝛ neruos a ꝓprietate cōfortant ut ē confectio de musco dulcis. acori cō diti. Ac dyacori. ōscriptiōe comūi. quo rum cōuenietem dosim. cum īfirm⁹ dor mitum uadit. prebe. mane quoqꝫ cū sur git. Uel hoc ellectuario utere. quod bonus mesue ℞. secaul. radicis acori aā. lꝰ. i. ꝭ. elixētꝰ ꝛ ad stamignā. seu orale passentꝰ. ꝛ cum. lꝰ. x. mellꝰ decoquātur. Cum autem infrigidari īcipiunt. pulue res infrascriptos adde. ut piperis nigri ʒ. i. ꝭ. piperis lōgi ʒīʒiberis gariofilorū macis. aā. ʒ. vi. nucis musca. galāge car damomi. aā. ʒ. ꝭ. pulueriʒētur ꝛ prescri ptis misceātur. Dehinc īcorporādo cum eis. pineaꝝ mūdatarum librā. i. ꝭ. fi at ellectuariū. Cuius dosis sit. ʒ. ii Ego ifrascriptum qd̄ poptimū adinueni. pro quadam nobili fieri feci. quod acci pit ex radicibus acori quātitateꝫ quam libet. Et eas bene mūdas in aqua ꝛ mel le uicibus aliquot elixa. ut sapor scilicet quem īgratum gustui habuerit. tollatꝰ.

Uel diebus aliquot in recēti aqua e as dimitte illā singula die renouādo. po stea debite coquantur. pistētur ꝛ ad sta mignā seu orale passētur. de cuius. lꝰ. iii paste accipe mellꝰ dispumati. lꝰ. vi. silꝰ om nia dehinc coquātur. quibus postea cū īfrigidari īcipiūt. adde pineaꝝ mūdata rum librā unā pulueris ʒinʒiberis pl'ue ris piperis nigri. aā. ʒ. vi. piperis longi galāge cubebaꝝ granoꝝ paradisi nucis muscate. aā. ʒ. iii. ꝭ. peonie. ʒ. i. ꝭ. musci. ℈. ꝭ. fiat ellectuarium. de quo. ʒ. ii. ut ꝓ us exhibe. Dominus Rasis īfrascri ptum puluerē laudat. dicēs quod corp⁹ inflāt. ꝛ materiā paralesis febres īducē do ꝯsumit. Nunqm̄ tamen nisi prius corpore mūdificato prouocare febres audeas. ꝛ illa tūc effimera esse debet.

Nam persepe putrida ad eternaꝫ re quiem īducit īfirmum. Tale igitꝰ elle ctuariuꝫ. accipit radicis acori. ʒ. quatu or. ʒīʒiberis. ʒ. i. ꝭ. piperis piretri. aā. ʒ i. castorei. ʒ. v. asse fetide oppoponacis. aā. ʒ. iii. mellis. librā unā. ꝛ fiat ellectua riuꝫ. Cuius dos sit. ʒ. i. uel. ʒ. i. ꝭ. cum in firmus dormitū uadit. Uel facias sic ℞. asse fetide. ʒ. ꝭ. ruthe folioꝝ lauri. aā. ʒ. ii. mirre serapini. aā. ʒ. ꝭ. mellis. lꝰ. i ꝭ. fiat ellectuarium. quo ut precedētiꝰ u tere. Uel cōfectionis anacardine. ʒ. i prebe. Uel cōfectiōis ō assa seu ō pi retro. a mesue ī cura epilēsie descripta tantūdem. Et ī casu illo. Rasis atqꝫ ueteres plurimi cum dormitum patiēs uadit ad fabe quātitatē ō assa fetida da bant. Et ut citius ac facilius euꝫ īfla marēt. post boni uini subtilis paꝝ exhi bebāt. Et super omnia hanc assaꝫ fe tidā laudāt. Et interdū huius loco piperis castorei. aā. ʒ. ꝭ. dabāt. Sed Galienus nō nisi kiratum unuꝫ exhibe bat. quia ē pondus. gra. quatuor. Rasis uero nōnulliqꝫ alii īegram. ʒ. i. continue dare ausi sunt. dabāt persepe

quoqȝ se. porrorum. ʒ. i. Uel mane da coclear unuȝ aque uitis. cum modico tiriache mixte. talia ꝓ maiori parte materia euacuata conueniũt ut dictũ ẽ. Laus deo oĩpotẽti amẽ.

Septimũ capitulũ de his que ab extra ĩ cura paralef fleumatice ueniũt approximanda.

De ea que ĩ cura paralesis fleumatice extrĩsecus approximanda sunt. amodo trãseunduȝ ẽ. ut sunt stuphe balnea unctiones fricationes ⁊ uẽtose. ita tamen nisi pro parte maiori materia euacuata. seu ĩ fie haud quaq̃m fieri debet. Ex stuphis sunt quedam quas naturales uoco. ⁊ quedã artificiales. Naturales que ĩ loco fabricate sunt ubi balnea naturalia scaturiunt. Et ille maxime casui nostro cõueniunt balneoꝝ minera sulfurea aluminosa nitrosa. aut salsa fuerint. Artificiales modis duobus fieri facito. Primo quia in fundo coboperte tine postis perforata ponitur et sub ea candentes lapides super quos uinũ potens ꝓiciatur. ⁊ ex tali fumo ĩ tina calefacta patiẽs ĩgreditur ĩ qua tãtum sudet quãtum sine lassitudine eã sufferr̃ potest. Uel loco uini super cãdẽtes illos lapides de ĩfrascripta decoctione ꝓiiciatur. que Recipit camomille saluie sticados absinthii sicci rorismarini lauẽdule maiorane folioꝝ lauri bethoĩce. folioruȝ sambuci añ. M. ii. fiat decoctio. de qua ut ẽ dictum utere. Et si herbas ĩ uino bulire facias. tam ꝓ pñti quã pro prescripta stupha optime forť ꝙ facias si libet. Uerum ubi magis desiccatiua haber̃ libeat. in predicta decoctione sulfur. alumen. sal. aut nitrum. ꝓ libito adiũge. Et ob hoc nõnulli de aq̄s calidorum fontium apportari faciunt. quibus tã ĩ stuphis q̃m ĩ balneis utũtur talis tamẽ ut experiẽtia didici deportata aqua paꝝ ꝓdest. quia fere uirtutem deperdit. Et ille ẽ primus stuphãdi modus. Alius quẽ magis laudo. habeas tinã tuam cobopertã. Cobopertum quoqȝ sup ignem cacabuȝ descriptione prescripta repletuȝ. a quo canale p ꝙ fumus ad tinam transeat situet̃. Cum qȝ ea debite calida fuerit ĩtret patiens. Nam sic faciẽdo quante ĩtenticĩs libuerit in tina calorem habebis. ꝙ modo p̃mo sic comode fieri nequit. Et has stuphas plurimũ laudo. quia solẽt sicca balnea paleticum sepe curare ut antiquorum plurimi referũt. ꝙ tã ď desiccãtibus stuphis q̃m balneis ĩtelligẽdum ẽ. Modernos tamẽ quosdã uidi qui paraleticos podagricos. ⁊ ɔsimil̃es neruorum egritudine laborantes ĩ calido furno ponũt. ⁊ bonum tũc esset ut ex lignis odoriferis calefieret. ut ẽ Juniperus laurus ⁊ c̃. Et posset quoqȝ de rore marino de lauendula. ac de consimilibus herbis imponi. uidi tamẽ hoc ꝓdesse multũ faciẽdo cum hoc que sequũtur unctões. Cum autẽ infirmus tuus cũ his tunc ad sufficiẽtiã sudauerit ĩ lecto ďportet̃ a. ʒ. i. usque ad. ʒ. ii. tiriache fine. aut fini mitridati. cum modico uini albi. aut cũ sua aqua mell' suscipiat. Uel ex prescriptꝭ ɔfectionibus. de qua libuerit dosim cõueniẽtem finito. Et absterso sudore patiẽtem ciba. ⁊ poteris fm uirtutis tenorem semel aut bis. in die stuphari uacuo stomaco. scilicet sex ⁊ pluribꝫ si libuerit. continuãdo diebus. ⁊ id quoque poterit ĩterpolate facere. hoc enim securius est q̃m naturã sine ĩtermissione tot medicamẽtꝭ opp̄mere. Artificialia

E

balnea ex prescripta decoctiõe fieri pos sunt addendo sulfur alumé nitrum.l' sal prout tue itétiõi cõueniétius magis ap parebit. Aliqui uulpez usque ad ossi um sepationem decoquũt.⁊ in illa colla ta decoctione balneãt ifirmũ. Cuz q̃ tamé si sticados saluiam lauendulã her bam paralef.absinthium ⁊ folioꝝ lauri atqz camomillã bulire feceris bonũ erit

Balneãdi uero modum uel similé ꝑ ut fiebat i stuphis obserua. At ubi bal nea naturalia haberi possis preualét ml' tum i quibus é modus idem obseruãd' ⁊ fm naturã balnei plus é.aut min' mo rañ. Robore q'z rtuti ispecto si semel aut bis i die balneãdo. Et ne uirtus debilitet' nimium dié aliquã iterponat. qua se nõ balneet. Stuphis aut bal neis modo quo ut supra factis.data q' que tiriacha seu mitridato.⁊ sudõibus aspersis.collum.ac spõdiles aliquot ex infrascriptaꝝ unctionum perunge.

Et in hoc casu olea appropriata sũt.õ costo de rbentina uulpinũ.de pipib' ac laterinum. Et si plura alia cõueniãt ista tamé in comuni usu magis habétur

Ex piguedibus approꝑati comunit

Pinguedo anfis.anatis.gatti silue stris.uulpis.leonis.uipe.⁊ piguedo par di.inter omés alios ãtiquoꝝ relatu pri cipatum obtinet. Ex ũguétis ualet ũ guentum arogon ⁊ marciatõ magistra lis Nicolay. Alia cõsimilit' unguéta magistralia fiunt plura que i hoc cãu sũ me ualét. Primum ℞.olei õ costo ℥.quatuor.olei de piperibus.olei terbé tine añ.℥.ii.ß.succi saluie.succi herbe p alef añ.℥.i.ß.uini optimi.℥.ii.radicis a cori radicis lilii costi añ.℥.ß.conquassé tur. Et simul omnia ad uini ⁊ succo rum consumptioné buliãt.Cum quibus postea cere quãtum sufficit.liquefacias ⁊ cum ifrigidari icipit addédo pipis pi retri euforbii castorei añ.ʒ.iii.sticados ʒ.ii.spice squinãti añ.ʒ.i.ß.⁊ fiat ũguen tum. Infrascriptum quoqz mirabili ter ualet.quod ℞.olei de costo.l'.ß.pi guedis uulpis.℥.iii.piguedis anfis.℥.ii

Dehic ℞.saluie sticados radicuz betonice alias brionie primuleueris añ ꝟ.ß.piperis piretri castorei.añ.℥.ß. Conquassent' ⁊ bulliãt i.l'.i.ß.uini usqz ad medietatis ꝯsumptionem.tale uinuz postea coletur.⁊ cum pinguedinib'.ac ol'.suprascriptis ad eius postea usque ꝯsumptioné bulliat.successiue cere quã tum sufficit.adde.⁊ cum ifrigidari icip̃ pulueris semis urtice euforbii piperis piretri añ.ʒ.iii.castorei.ʒ.ii.⁊ fiat ũgué tum. Quidaz heremita alkimista.ma gnus.plurima paraletica mébra. Cum infrascriptis unctionibus curauit. Nã cum ãnos plurimos ille alkimia laboras set. Et omnia ut ceteri alkimiste ua na cõpisset olea ũguéta aquas.⁊ talia in ea arte facere didicit.que i medicina pli muz ualét. Unde alkimiã dittédo me dicuz se fecit a quo experta plura habui ⁊ nostro ꝓposito quã maxime utilia ut sũt unguenta aliqua. Quorum p̃mũ

Accipe ex malignis uiperis quot li bet.⁊ per quatuor digitorum mensu ra cauda .ac caput amputetur. De hinc eas in olla perforata repone. ⁊ hoc in alia integra situetur simul e as taliter lutando.ne spirét. Et i ca cabo aqua pleno per horas tres situen tur.idesinéter bulire facias. Pigue do autem que i sana olla descéderit res uetur usui.Ipsa enim sola inũcta paleti ca mébra curat.uel de ea cum marciatõ uel arogon cõmisce. In talium enim uiperaꝝ piguedine spem maximã habe bat.propter mirabiles quos uidebat ef

fectus. Unde cum oleum laterinuz distillabat malignā aliquā uiptam semp in olla poēbat. Ego uero uiperaruz que grosse aut nigre sunt. & quē pluriū3 ī aquis habitēt libētius. quam maligna rum pīguedīne usus sum ne scilicet illa totum corpus uenenaret. Et in ea mira bilem effectum adīueni. Istam ergo quia securior in illis duabus ollis ut p̄ mam extrahe & usui reserua. Inīdū etiam heremita ille hoc faciebat. unguē tum. quod Recipit olei de costo olei ō nucibus añ. ℥. iii. ꝭ. pīguedīs uulpis. l. ꝭ pīguedinis uipe. ℥. iii. primuleueris ui ridis saluie quoq3 uiridis añ. l. ꝭ. has h̄ has cum pīguedībus ꝯtunde & cum ole is miscis addēdo castorei. ℥. ꝭ. piperis piretri euforbii. anna. ʒ. iii. per dies ali quot omnia simul permitte macerare. postea cum. l. i. ꝭ. boni uini ad consump tionem ipsius. omnia simul bullire faci as. quo facto eoꝝ fortis fiat expressio. & cum cera quātum sufficit. fiat unguen tum. Nōnuūq̄m quoq3 predicta om nia ī uesica uitrea reponebat. addēdo t̄ bētine. libram unā. & ōsuper alēbico po sito uigore ignis ī diuersos liquores ex trahebat. qui ī casu nostro ualēt multuz sed ē tercius ceteris efficacior. Uel facias sic. & ē melius. ℞. galbani gūmi edere añ. libram. ꝭ. olei laurini. ℥. ii. ter bētine. l. ii. & per alembicū liquores ut p̄ us extrahe. Ultimus uero ꝙ egredit̄ preualet. Alias ego ciconie oleo us⁹ sum & in istis neruosis passionibus mul tum ualet. ꝙ sic fit. Deplumata cico nia tantum ī ātiquissimo oleo oliue. uel nucum decoquatur ꝙ carnis ab ossibus fiat separatio. De hīc carnes ille ī mor tario diutissime cōterātur & postea īde relicto oleo iteꝝ bulliat. Ex quib3 suc cessiue fortis fiat expressio. Nā ip̄m

solum oleum tales neruoꝝ langores sa nat. Uel ex eo sic ūguētum facias. ℞. olei ciconie. l. ii. sepi tauri pīguedīs uulpis. pīguedinis anseris. & anatis añ ℥. iiii. medulle ceruine. ℥. iii. cere quātu3 sufficit. & fiat ūguētum. Uel facias sic. Accipe anatē. i. uel plures ātiquam & bene pīguē quā euiscera. & ex īfrascri ptis rebus ipsam fartias u3. accipe pin guedinis uulpis pīguedinis gatti silue stris. anna. librā. ꝭ. eufōbii. ℥. ꝭ. saluie p̄ muleueris. añ. M. i. cōtundētur simul cum pīguedībus ex quib⁹ anas fartiat̄ & que īde fluit pīguedo colligatur. que in casu nostro mire ualet. Socium quēdam habui qui cum illo farciamēto cōtusum alleū ꝯmiscebat ei bene. & ego frustrum cepe squillitici & reddebatur pīguedo illa magis penetrans & magis casui nostro ꝯueniēs. Et si uelles hac pīguedīe loco olei ciconie ī ūguētis uti esset utile. Ab his ūguētis cu3 ul̄ga res ī his magis q̄m ī alia ī re fiduciā ma iorē adhibeāt discedere nescio. Sed unum ī hoc preciosissimū & erit finis. ꝙ ℞. serapini oppoponacis bdelii eufor bii masticis añ. ℥. ꝭ. olei terbentine olei laurini añ. ℥. ii. cere. ℥. i. gūme cum uino dissoluātur. & fiat ūguētum ꝙ de gūmis unguētum appellar̄ cōsueui. Asper̄ fricationes sup neruorum originē ml̄tū ualēt. & potissime cum stuphe aut balne a fieri nequeāt. Posite quoq3 idē si ne scarificatione uētose quibus fcīs ex p̄tactis ūctioībus aliqua erit successiue fiēda. Et in hoc uniuersal̄ palesis uitio fleumatis ꝓueniēt3 cura finitur. Sz te ad actum praticum deducēdo que di cta sunt sub epilogo ordinate ponere libet. Primo aerem disponere ac re rum aliarum nō naturalium regimen. Clisteria ordina successiue. Et ubi

comode uomitus fieri possit ꝓuocet. d hic ordia digestiua ⁊ solutiua successi ue que caloré uiuificāt. cōfectiones.

Et si materia pro parte maiori fuerit euacuata. ea dare poteris que effimeraȝ īducūt. ac tunc quoqȝ stuphas balnea fricationes ac uētosas facere. ultimo unctiones. Ex quibus omnibus ī paralesi flegmatica ordīata cura patet. Laus deo. Amen.

Octauum capl'm de cura paralesis sanguinee.

Paralesis a sāguine ut ī causis efficiētibus iā dictum ē. ⁊ si raro fiat tamē ꝓuenire potest. cuius sex reꝝ nō naturalium regimē ad septimū usque diem subtile sit uinū. carnes oua ⁊ uniuersalit' qōꝫ san. multiplicatiuum euitādo ⁊ ad talia particulari zañ. tāq̄m ex predcīs nota ī pn̄tiarū supsedeo. ut autem ad medicinalia deueias ubi clisteri opus fuerit. ut. s̄. face. flobothomiā uero modo cetera ꝯsentiāt successiue. ⁊ illo ī casu pisienses aliqui tres lb. sāguinis ⁊ ultra īterdum simul extrahūt super hoc se fūdātes. ꝙ flobothoīa multitudinē euacuat ⁊c. Cu tam ubi ad tātam sang. quātitatē extrahēdā cogaris ī duabus. aut trib' uicibus securius id facies. mane. s. a basilica oppositi lateris īcipiēdo ī sero autē a cephalica lateris eiusdem. ⁊ ī crastinū a ueīs līgue. Id enim quā totum simul extrahere securius existit. De hic uero ad localia trāsi ⁊ fricationibus ⁊ uentosis ac ūctionibus utere. Et ubi opus fuerit stuphis ac balneis item ⁊ talia ut te supra docui per ordinē exequere.

At ubi melācolia ī causa fuerit in solutiuis ad melancoliam aspiciēs adde.

Cetera uero ut ī paralesi a fleumate ꝓuenieti face. Sed omnia taliter contempera. ut minoris exsiccatioīs existāt. Et ubi colera paralesim efficeret a reb' multū exsiccātibus cauēdum erit. ymo aqua ordei tūc dāda foret. Et ī tātū de cura paralesꝭ a san. a melācolia uel colera ꝓuenietis sic breuiter dictum sit. Eueniūt enī talia raro. ⁊ ubi euenerit tibi hec paucula sufficiāt. Quod si tibi aliquid defecerit. succursum a precedētibus capl'is pete. quia de necessariis huic ꝓposito ꝑtinētibus illa te habūdātem efficiēt. Eam item que solum a mala qualitate ꝓuenerit curādi doctrinam precedentia capitula ponūt. taliter eiꝫ ellaborandum in eis est. ac in ceteris in quibus materia fuerit euacuata.

De illa uero que a casu uel percussione causatur ut supra te docui. pronosticis utere. hinc clisteri fieri iube. ⁊ ubi cetera cōsentiant flobothomia successiue. Et si ex prescriptꝭ unctionibus aliquā feceris tā super neruoruꝫ originē q̄m mēbꝝ lesum eā facias. ⁊ ī tali paralesi emplastrum īfrascriptū pluriūꝫ ualet. qd ℞. farine fenugreci. l. f. armoniaci. ℥. ii. bdelii. ℥. i. olei de lilio. ℥. ii f. pinguedinis anseris. ℥. iii. cere quātū sufficit. ⁊ fiat emplastruꝫ ꝙ sup pāno extēdatur. ⁊ tepidū predictis locis applica. Uel facias sic. ℞. camomille. M. iii. tātum bulliat ꝙ ad mucillaginis formā deueniat. cum qua postea farine fēugreci farine se. lini. añ. l. f. misce armoniaci bdelii. añ. ℥. i. mirre oppoponacis. añ. ℥. f. incorporētur oīa simul. ⁊ cum oleo de lilio aut pīguedīs uulpis anatꝭ uel āseris īpinguetur quo si libet ut primo utere. Cum his curabil' palesis. que a casu uel ꝑcussione ꝓuenerit deo auxiliāte curatur omnis. Et ut capituluꝫ hoc

cuiuslibet curabil' palesis succite i se cu ram teneat siue i manu brachio uel quo uis alio mēbro fuerit p̄missis euacuatioī b⁹tā ꝯ clisteri. q̄ꝫ q⁹uis a⁹mō fcis. ac ubi opus fuerit flobotōia q̄ exteri⁹ per ūcti ōes ēplastra ēbrocatōes. seu fricatiōes a ꝓximāt' tā sup neruoꝝ originē q̄ꝫ lesuꝫ mēbꝝ fiāt ē necesse. Et si pul'. ꝯfectō nes ul' aliq̄d huiusmōi dare necesse sit a p̄scriptꝫ capitul'. illa mutua hoꝝ enī co piā i se hn̄t. Et q꞉ p̄sepe lingua pale ticatur p̄misso clisteri aliis qꝫ euacuan tib⁹ opportunis ex unctionū p̄scriptaꝝ aliqua collū ac timpora perūge. per ꝓus tn̄ fricationē aut sp eam uēros am appo nēdo. Et quidā eo i loco cantarides cum assūgia ⁊ melle pistas apponunt. ⁊ quā faciūt ibi uesicā perforāt. sic enī ad eum locum materia trahitur. soluit' lin gua et loquella recuperatur. Uel fa cias sic. materia euacuata caput abra datur. ⁊ de hic ex tali unguēto perūga tur. ꝙ ℞. asse fetide serapini galbani armoniaci euforbii. an̄. ℥. i. castorei. ℥. ii cum oleo laurino pret' castoreum omīa liquefiāt addēdo cere quātum sufficit. ultimo uero castoreum adde. ⁊ fiat un guentum. postea uero tuo patiēti. ʒ. i. ca storei cum succo saluie dato. vꝫ enī iteꝫ ipse succus saluie datus solus. Aut ℞. castorei nucismuscate gar'. an̄. ʒ. f. cum succo saluie. aut bono uino totum infirmo prebe. uel da. ʒ. i. se. peōie ⁊ pa tiens continue quasi sub ligua castoreū teneat. Uel facias sic. accipe piperis sinapis se. nasturcii ysopi. an̄. ʒ. i. casto rei. ʒ. ii. cum succo saluie lupinoꝝ forās cōfice. de quibus patiēs cōtinue sub lin gua quasi unam deferat. id eniꝫ perditā loquellam p̄sepe recuperat. Uel al'r ℞. castorei. ʒ. ii. pul'. saluie. ʒ. i. f. fiāt ꝯ melle ut prius lupinales formule. de q

bus quoque sub lingua teneat. Iteꝫ cum uino cal'o decoctionis saluie tiria cham uel mitridatum dissolue. ⁊ cuꝫ eo linguā cōfrica. Et ubi lingue uenas r̄plete san. cernes'. ac i toto q⁹ꝫ ipsi⁹ ha būdantiā uenas ipsas flobothomari iu be. ⁊ de hic cum se. nasturcii ac castoro liguam ꝯfrica. Uel facias sic. ℞. ca storei piperis piretri euforbii anisi ma ratri gar'. baccaꝝ lau. an̄. ʒ. iii. saluie. M. i. f. cōquassentur. ⁊ cū uīo albo bul liāt. de quo patiēs sepe i ore teneat. Et in tātum de ligue palesi dictum sit. Ue rum cum eius particulares egritudies ꝑtractauero de tali cura fortass' aliq̄ di cam. Cum quis nāqꝫ loquellā perdi derit apud uulgares diuinū quodā r̄pu tatur si loqui facere īfirmū ualem⁹: Aliqua quoqꝫ mēbra paletica sepe fiūt ut uesica an⁹ u̇ga. ⁊ c̄. Et de his cu ram alias deo auxiliāte describā. Laus deo omnipnteti. amen.

Tractatus decim⁹ de spasmo. x. i se ꝯtinēs capitula.

Primū capl'ꝫ quid sit spasmus teta nus cuzeꝫ siue alcuzeꝫ.

Q andam cuꝫ paralesi spasm⁹ affinitatem habet hac ex cau sa locū istū sibi accomodari li buit. qui duplex ē scilicet ꝓporcionat⁹: ad materiā ⁊ non proporcionatus. Illum ad materiā ꝓporcionatū dicim⁹ qui ex superhabūdātia ul' ex ꝺfectu ma teriei ꝓuenit. primus de repletioē. ⁊ 2⁹. de inanitōe dicit'. Nam si ꝯtigat ma teriā aliquā i ueīs imbibi. sic ut eos dila tet ⁊ acurtet ꝓpter ꝙ uersus origineꝫ ꝯtrahitur fit spasmus quē de repletiōe dicimus. defectu autē materiei fit a qua

cūq̄ʒ causa potente humiditates nostri corporis exsiccare. ⁊ tunc neruis nō aliter accidit. q̄m qñ igni coriū madefactū exponimus. ipsum. n. humiditate resoluta ↄtrabitur. ꝙ similit̄ ꝓpter materiei defectum neruis accidit. Unde ꝓpt̄ hoc ↄtrabūtur. ⁊ flecti nequeūt. ⁊ talis dispositio spasm⁹ de inanitione nūcupatur. Non proporcionat⁹ uō ad materiā fit propter dolorē. aut nocumtuʒ aliq̄ꝫ cerebro comunicatū ut plerumq̄ʒ ex pūctura aliqua fit. uel ex aliqual' animal' uenenosi morsu seu q̄litate aliq̄ uenenosa aut maligni humoris i ordiatione cum. n. cerebꝝ tale sētit nocumētū se ↄtrabit̄ ex cuius ↄtractione ab ipso q᷒ que orta ↄtrabūtur motui iuoluntario fit iobediētia ⁊ talē pret̄ naturam dispositionē comunit̄ spasmū ad materiā non ꝓporcionatū appellam⁹. Ex quibus sequit̄ ꝙ spasmus nihil aliud ē. q̄m neruoꝝ propt̄ quāuis causā uersus originē pret̄natural' ↄtractio per q̄m mēbꝝ seu mēbra motui uolūtario fiūt iobediētia. Ultra sermones de spasmo dcōs scōm quosdā adhuc rōe loci spasm⁹ triplex repitur. Quidā partē anteriorem. Quidā posteriorē. Et quidā totū tenet

Primus ꝓstonus seu spasmus āterior secūdus epistonus seu posterior. ⁊ tertius tetanus appellat̄. Et ꝓpter hoc dominus Auic. de tetano iquiebat ꝙ ipse ex duobus fit spasmis. ut si due fuerit cause ad spasmationē tā āterioris q̄m posterioris partiū equipotētes tunc . n. i nulla ꝑtium ut patet cōtractio fiet ⁊ tamē totū sine cōtractione neruorum. tēsum stabit. ⁊ sic erit tūc tetanus absq̄ʒ spasmis. Interdūq̄ʒ propt̄ frig⁹ musculos ↄgelās mēbꝝ tēsum stabit ad nullā positiōis differētiā se flectere potens i quo casu erit ēt tetanus sine spasmo.

Dixerunt etiā aliqui ex uēaꝝ ⁊ arteriarū repletioē posse tetanū ꝓuenire. ut i sinocha iflatiua nonnūquā cōtigit i q᷒ corp⁹ totū capite excepto. adeo tēsum manet. ut ad nullā positiōis differētiam se flectere queat. Ex quibus patet q̄liter tetanū sine mēbroꝝ spasmatione fieri ↄtigit multipliciter ꝓpter ꝙ aliqui tetanū nō esse spasmū nec ex duob⁹ spasmis cōpositū esse uoluerūt. cum i omni spasmo sit semper aliqua neruoꝝ ↄ̄ctio

In tetano autē stati dicto apparet nulla cū i eo corp⁹ seu mēbꝝ tetanatū tēsum sine ↄ̄ctione maneat. Et ideo ethimologiat̄ tetanū q̄i tensum manens seu totum tenēs. Ex quib⁹ omnib⁹ cōcludit̄ siue i tetano sit spasmus siue ñ ꝙ tetanus ē preter naturalis dispositio per q̄m totū corpus pret̄ caput seu particulare mēbꝝ aliquod uolūtarie mobile ad nullā positiōis differētiā se flectere pōt.

Ex illa diffinitione patet ꝙ tetan⁹ ñ nisi mēbris uolūtarie mobilibus accidit qr ⁊ si ossa tēsa maneant. tamē dici tetanata nō debēt. cum uolūtariū motū non habeāt. Ex dcis patet qual'r cuʒeʒ seu alcuʒeʒ ē quedā spēs tetani quia mēbrū ꝙ alcuʒeʒ tenet tēsum manet. nec ad aliquā positionis differētiā se potest flectere quod ex itēso frigore. seu uētositate accidit ꝑsepe. Et hec spēs tetani est quam grāsum seu rāsum appellant. Laus deo.

Caplm scōm de causis spasmi tā de inanitione q̄m de repletione ⁊ tā propōtionati ad materiā quā ñ ꝓportionati.

Uperest amodo tam tetani ⁊ alcuʒeʒ q̄m spasmi cās inuestigare que itrinsece ⁊ extrisece esse posiunt. Et ea a spasmo ō r̄pletōe

pricipiũ faciẽdo cum res quelibet ñ naturalis corpõi nr̃o.iconueniẽter occurrẽs efficere põt.ut ea aeris excessiua frigiditas.materias compmẽs seu calitas dissoluẽs ꝛ neruis mandãs. Nimia quies somnꝰ supfluꝰ iordiata comestio nimia cibi seu potus repletio timor grãdis cuius causa humores psepe i originibus neruoꝝ imbibũtur ꝛ spasmũ efficiũt.ꝛ sic de aliis que possunt ad neruos materias demãdare. Intrisece uero cause esse pñt san.fleuma m̃lãcolia uẽtositas apostema ac dolor itensus.que ut natura pellat. Spiritus ꝛ humores ad locum dolorosum semp mãdat ꝑpt̃ qꝛ pleꝝqꝫ accidit qd̃ huõres illi neruis ibibunt̃ ꝛ spasmũ efficiũt.Item accidit spasmus tam acutaꝝ q̃m cronicaꝝ egritudinũ successione ꝛ iterdum accidit ꝑ uiam.crisis. Nam a mẽbris nobilibꝰ materia sepe ad ignobilia pellitur.ꝛ neruis imbibita spasmũ efficit.uẽtositas qºqꝫ i neruoꝝ ꝯcauitatibus existẽs eis ingrossare.ꝛ accurtare.sufficiẽs spasmuꝫ ꝯsimilit̃ efficit. Sed ut iquit Auic.r̃mouetur in hor̃.i.cito ut cõtigit i alcuzez.qui i tibiis senũ factis ex sola fricatione remouet̃ i breui. De inanitione uero spasmus ab oi re causari põt.que naturales humiditates desiccare seu ꝯsumere.ualet ut aer excessiue calidus ac siccus cibusqꝫ calidus ac siccus. Ira tristitia excessiua imoderata purgatio ꝛ sic de aliis rebus nõ naturalibus.
Et talia etiã de inanitione spasmus taꝫ acutaꝝ q̃m cronicaꝝ egritudinũ causa pleꝝqꝫ accidit. Causa uero nõ ꝑpor tionati ad materiã spasmi esse potest ut supra dictũ est mordicatiuus humor seu aliqua uenenosa qualitas.ãt pũctura ueluti scorpionis.uel alterius uenenosi animalis.hũc quoqꝫ sepe uermes efficiunt cum os stomaci mordẽt. Quoduis enim istoꝝ spasmũ sepe efficit non ꝑpõtionatum ad materiã nerui a cerebri pãnicul̃ oriũtur.a neruis uero lacerti.a lacertis fila que cordas cõtexũt.unde cer̃brum tale nocumẽtum sẽtiẽs ꝯtrahitur ad cuius contractionẽ ꝯtrahũtur nerui.ꝛ ipsos musculos trahũt.ꝛ sic mẽbri illius fit ꝯtractio ꝛ hꝰ mõ ꝑpter pũcturaꝫ uel materiã aliquã mordicatiuã spasmꝰ ad materiam ñ ꝑporcionatus fit. Et sic habes tã de inanitiõe q̃m de repletione seu ꝑporcionati ad materiã.uel nõ ꝑportionati spasmi causas. Laus deo oipotẽti amẽ.

Capl̃m terciũ d̃ signis spasmi demonstratiuis.

Spasmi amodo uenãda sunt signa.sed spasmus ꝯuenit pl̃iuꝫ cum epilẽsia unde Auic.iquit spasmus ẽ epilẽsia mẽbri sicut epilẽsia ẽ spasmus corporis totius.Veꝝ ubi sigª epilẽsie.supra bene notaueris ab ea spasmuꝫ discernere facile scies. Auic.autez tãtũmodo duo signa poit ꝑ que unũ ab alt̃o discernit̃. Naꝫ spasmꝰ difficl̃t̃ resoluit̃.ꝛ epilẽsia uero facile ipsa p̃te a poxismal̃ existit spasmus neq̃quam.
Signa autẽ spasmi demõstratiua st̃ duplicia. Nam quedã spasmũ.ꝛ quedam eius cãs maifestat.cum.n.mẽbꝝ seu mẽbra aliqua ꝑpter quãuis naturalẽ cãm retracta maneant ꝛ uolũtario motu.iobedientia fiãt.spasmũ ita pati dicimus. At cãrum signa secũdũ spasmi diuersitatẽ uariãtur.Nam spasmꝰ de repletione subito patiẽtẽ iuadit. Que uero post fe.ul̃ aliud nostri corpõis humiditates extenuare potẽs paulatĩe superuenit. Is de inanitione spasmus

nūcupatur. Eius igitur q de repletione fit si cause extrīsece fuerit quecunqȝ ille sint certus ab īfirmi.uel astātium relatiōe fies. Ubi autē sit itrīsece sī sit san.i cā ex r̄pletiōe etate tp̄r āni r̄gīmie precedente ⁊ ex talibus super sang. dominium arguentibus facile deprehēdes et sic de fleumate et mlīa facies. Nō inconuenit tamen spasmū a colera fieri sed qꝛ tam ratione caliditatis quā mōi sue substātie .qr subtilis et c̄.facile r̄soluitur fit ab ea rarissime. Et h̄ est cā qualiter boni ueteres flegma san.⁊ mlīa co.obmittentes pro spasmi intrinsecis causis assignauerunt. Nam ut plurimum fit a flegmate raro a san.rarius a mlīa et ꝛarissime ul̄ quasi nūquam a col̄ra mar̄ia nāque spasmū efficiēs ut inqt Auic.non efficit nisi ꝓpter suā grossitiem .et sic pp colere subtilitatem rarissime āt nunquaȝ fit ab ea. Apostema autem seu uermes in causa si fuerit pꝰ ꝓpa signa illorum in cognitionem deuenies. Sed ubi spasmi de inanitione causas scire cupias .ab īfirmo seu astātibus que humiditatem exsiccās seu exterminans causa fuerit inuestiga. Et sic.predictas causas enumerādo tā de repletione quam de inanitione facile cognosces. Spasmi ad materiā nō ꝓportiōati causaꝝ ex īfirmi āt astātiū r̄latu in notitiā deuenies. Spasmatoꝝ pulsus estiinordinatus durus atȝ puus et interdum tāta fit opillatio .ut pulsus nullus reperiat̄. Urina a sua nat̄ali dispositione ut sepius n̄ mutat̄ pp̄ t̄n opillationem sepe aquea et subtilis apparet ad quādā tendēs uiriditatē et ma xime ubi calō exterminetur .ueꝝ nec ex pulsu nec ex urina super aliquā spasmi certaȝ causam quicquam significare potest. Sed si que dicta sunt bū notes cuiuslibet speciei spasmi causas leuiter deprehendes .Laus deo.

Capm quaꝛtum de signis spasmi ꝓnosticis.

Supeꝛest spasmi ꝓnostica sigⁿ describere.de quibꝰ plura iste noster serenissims.ypo.enumerat. Primū a spasmo ul̄ tetano habito scilicet ō repletione fe.supueniēs soluit egritudinē afforismoꝝ quarta.siue tal̄ spasmus siue tetanus humoralis.uel a grossa uētositate fiat. Sed si spasmꝰ fe. supuenerit mortal̄.ut i suo de appropꝛiatis bonꝰ iquit Mesue. Jtē spasmus ex elleboꝛo mortal̄ quita aflorismoꝝ ut īfra de qualibet euacuatiōe supflua cui spasmus supueiat ē dicēdum unde septima afforismoꝝ ꝯmēto illꝰ .Jn san.flu. inquit Gal̄.ꝙ cum tal̄ spasmus supueniens superflue euomitioni san.si de inanitione mortal̄ ē. ⁊ ita itellīgit̄ de omni alia euacuatiōe sr̄flua ⁊ c̄. Jdem tertio afforismoruȝ quīte pticule san.mlto fluēte spasmus supuēiēs malū. Jtē spasmus post nimiā inanitionē malū afforismo quarto. Jtem afforismo quito. Si qui iebriatus fuerit. ⁊ repente sine uoce fiat spasmo adueniēte moritur. Si non superuenerit fe.aut ebrietas in ꝯsueto tēpore dissoluatur.ꝙ i duobus diebus comuiter fieri debet. Jtem quicunqȝ a tetano dep̄hēdunt̄ i quarta die peūt si non hos effugerit sani sūt afforismo.sexto ⁊ hoc ē ꝙ tetanus est egritudo pacuta ad q̄rtam usque duratura. unde morbi ꝓlixitatē.ut iquit Raf ⁊ eius acumen natura diu tolleraꝛe nequit ⁊ ideo si diem quartū effugiūt poterūt saluari. Jtem i fluxu muliebri si spasmus superueneꝛit malū affo, quiq̄gesio

septimo. Item ī uigilia spasmus malum septima afforismo℞ afforismo ōcimooc tauo. Et afforismo. uigesimo quito in farmacie īquit. spasmus potionē supueī ens mortal'. Itē spasm⁹ mlieri sr̄ueiens mortalis. Auic. ⁊ etiam ypo. quinta. af forismorum afforismo secundo. Itē in spasmo uentris īflammatio mortalis. Ras Auic. tamen mortale nō dixit. sed malum esse signu₃ ait in pricipio. Int̄ ceteras etates ut Auic. inquit lactātes in spasmum facile cadunt propter ōbili tatem uirtutis cerebri mēbrorum quoq ac lacertoru₃ uerum cum taliū uirtutes tam naturales. quā uitales. ut ipse. A. et Ras ingunt. fortes hēant humores. multum obedientes resolutōi a spasmo leuiter absoluūtur. Et subiūgit Ras sis ꝙ pueri ante septimum ānum ꝓpter humiditates multas in qbus habundant ac etiam qr inordinate multū māducāt. cito spasmū incurrunt et ꝓpter asiigna tas causas. ab eo absoluunt' quoq₃ faci le. Plurimū itē qui ex spasmo mori untur calidi diu manēt. Et hi sr̄ ut Auic. inquit qui prefocati moriūt' quod contigit ꝙ lacertus hanelitus spasmat' quia tunc eius destruitur motus et tūc bonus patiens suffocatus perit. Uri na rubea in spasmo mortem significat.

Nam urina talis ut Auic. inquit signi ficat quod ibi est caliditas pura. unde si caliditas erit pura de īanitione spasm⁹ erit. que inanitio ex tali caliditate cōtiū e augetur et per ꝯsequens spasmus et cum ei⁹ sit causa. ⁊ sic ad morte₃ patiētē deducit. p̄terea si illa urina fe. significet cum spasmus fe. supueniēs mortal'. ut ē patet urinā ru. ī spasmo mortem signifi care. Ex dcis itaque patet spasm⁹ ō inanitione ⁊ potissimū qui egritudinum successione ꝓuenit mortē significat.

Cum eni paulatie ille ueiat ꝯsumptionē humiditat℞ substātifice ōnotat. ⁊ sic p ū tutis defectionē īcurabil' reddit'.

Capl'm quītum de his. que ītus sum pta spasmū de repletione curāt alcu₃e₃ quoque.

U

T spasmū recte cur̄s qui spas mus ille fuerit cōsideres o₃. a liter. n. de repletione curatur spasmus. Aliter de inanitione ⁊ alit̄ qui nō ē ad materiā ꝓportionat⁹. Ue℞ cura palef. cum cura spasmi de repletō ne magnā habet affinitatē. Na₃ que ad ītra sumēda sunt tā uni q̄m alteri in differenter ꝯueniūt. ⁊ īter illa que ap ꝓ ximātur ab extra. ē pauca q⁹₃ differētia

Hāc igit' ob causā ueteres q̄si oēs pro illi⁹ de repletiōe spasmi curā ad cu re palef capitulū nos r̄mittūt. Ut igi tur scias que ad tuū ꝓpositū faciētia a capitulis de cura palef āteſcriptis mu tuare possis ad que sequūt' attende.

Retentis itaq₃ fecib⁹ clisteria leniti tiua facito successiue acuta ⁊ ō hinc ma terias digeras. educas qnoq₃ ⁊ omīa il la que supra capl'o de his q̄ paralef ma teriā euacuāt ordiate ꝯperies. Sed ī causa euacuādo tā per farmaꝯ q̄₃ p ste nutationes gargarismata seu masticati ones illic descriptos cām obserues.

Ue℞ ubi passio ī mēbris fuerit. posteri oribus gargarismata ⁊ sternutationes ꝯueniūt materiā. s. diuertēdo ⁊ euacuā do sed ī parte an̄riōi nequaq̄₃ ⁊ hoc bn̄ menti habeas de puluer. aut confectio nibus ꝯsimilib⁹ supra capl'm de his que ad ītra sumūtur te habūdātem faciet. ac exhibēdi modū tibi dabit. Cō si flo bothōia ac uētosis tibi op⁹ fuerit de cu ra paralef sāguīee capl'm supra quere.

ipsum eni qualr illa fieda sut te clare do cebit. In his igit que statim dca sut taz palef. qm spasmi cura coicat. sz i illis uariat que ab extra applicada sut.
Et hoc ex diuersitate moi substatie ma terie puenit. r.n. palef subtil ualde. spa smi uo grossa. r ideo si forti resolutiuo usus fueris subtili resoluto grossum re maneret. ppter qp cura spasmi multu si nistre fieret.

Caplm sextu de his q extrisec' appli cada spasmu repletionale curat.

t E igit ad actu practicu redu cedo. ab his que extra ueniut approximada i cura replonalis spasmi pricipiu sumere. r sic mollitiuis i princ'. de hic resolutiuis utere. uel sal tem illa ad iuicez misce siue balnea ebro cationes unctioes emplra seu cerota fu erit. Et quo ad balnea siue ebrocati ones si mollitiuas facere uelis ex malua bismalua suis cu radicib' fenugreco se. lini r osimilib'. illa facito. Resoluti ua uero ex camoilla. fol. lauri absinthii folioz sambuci yua lauedula roremari no saluia bethonica herba palef r simli bus. Et ubi adhuc resolutioe maioi esset opus sal coe sulfur seu nitru adiun gere posses. Et qr ut plurimu ta molliti ua qm resolutiua i hoc cau sil omiscent de prescriptis oueniete facias mixtioez uez neqz balneu neque ebrocatio ulla fi enda erit nisi materia fuerit p maiori p te euacuata. Ex balneis igit ugueti empl'is siue cerotis huic pposito oueni entibus. aliqua singlaria deo adiuuate nuc scribere itedo. Balneu i hoc ca su singlarissimu. Acc. catulum unuz uulpis uel. ii. ul. iii. ul plures. aut catlos canis seu gatti euisceratos i aqua deco que. in qua ad min' p quarta pte succu aneti ipone herbe vo bethonice r edere terrestris an. M. aliquot miscedo. r o nia tatum simul bulliat qp caro ab ossib' sepetur. ex tali decoctioe balneu fit hu ic pposito oueniectissimu r ebrocatioes ite. Quod si balneo. ipso refrigerato supernatatem piguedine collexeris ex ea ta neruoz origine. qz spasmatu mem brum iungere poteris. r erit tal' unctio util multu. Hic no qp si spasm' fuerit ul'is spodiles omnes que sub collo sunt erut pungende. Sed ubi i facie mebru a liquod spasmatum fuerit cerebro e atte deu. a cuius anriori pte nerui illi trahut origine. In pticlari uo. mebro alio spas m' si fuerit neruoz ad illud mebru per uenien. origine inuge r i cau 1°. unguen tum tle fit pretiosissiuz qp R. costi ama ri. ℥. i. ifundat i. l. i. boni uini albi. r per diem cu sua nocte. i ifusione maneat r o eo postea olei oliue antiqui. lb. i. misce r usque ad uini osumptione bulliat dei de cum eis cere paz liquefiat. r cu isria ri icipit piperis nigri castorei euforbii piretri. an. ʒ. vi. misce r fac uguentu quo utaris magis tn est resolutm qm mollifi catm. Sed qp sequit magis e tpatu r ip sum recipit medulle cruris uace pigue dinis anfis piguedis caude arietis. an. ℥. i. oli de nasturtio. ℥. iii. castorei. ʒ. ii. pir tri costi amari. an. ʒ. i. musci si libet. ℈. f cere paz. r fiat uguetum quo utere.
Nonulli plmone arietis calefaciut ta su per neruoz origine. qz sr mebz spasma tu sine itermissione frequeter apponut. r successiue ex aliquo pscriptoz uguen torum ugunt. Alii Ga. documeto pel lem arietiem caude cum mlta piguedie icidi faciut. r spasmato mebro apponut tamdiu donec feteat dimittetes. de hic ea remouet. r ex predcis uguetis aliq'.

pūgūt. In crastino uero ut supra ad pellem redeunt & ūguēta successiue. & ꝯ illo medicamīe spasmum curāt in breui. Laus deo.

Capitulū septimum de cura spasmi tā a pūctura uenenosa quā nō uenenosa ꝓueiētis.

I Lle aūt qui ex pūctura fit uenenosa ex superpositione uētosarum curatur quas si alū cum scarificatione reiteraeris nō malū esset l' pullū unū uiuū habeas cui⁹ deplumatū anuz super punctura pone sibi rostꝝ. se pe clauden⁹. ut atraheř aeré cuz ano cogatur. uel p aliq̄z personā uilem locū sugere faciaſ et quātū tibi possibile fuerit puncturam apertam detine de hic tyriacham siue metridatū unicornu gētianaz baccas lauri termētillā diptamū ul' aliq̄ꝙ huiusmodi ꝯ uenenum patiēti tribue. Si aūt spasm⁹ a non uenenoso ulnere fiat. eum apertum ꝓ posse tene super qȯ oleū de euforbio pone. & ut dolor mitigeť ex oleo camomillino & oleo rȯ. calidis mēbꝝ spasmatū ēbroceť ꝙ aliquantulū fiat deīde petiā triplicatam ul' quadruplicatā ī terbētīa cal'a remollitā sup pone illa. n. mirabilř dolorem sedat. Et sup omīa ne pūctura claudať caue. ꝙ si locus appōeť apostematū cura curtur. Bonus u⁹ anglic⁹ plurimos ex pūctura spasmatos emplastro īfrascripto curasse ait. ꝙ ℞. musci arboris ul' lapidis. ℳ. ii. furfuris. ℳ. i. olibani. ℥. i. tm̄ ī uīo bulliāt aceti paꝝ addito ꝙ ad ēplastri formā ꝯueiat. & tale calm̄ suppone tātam. n. ī isto musco arboris seu lapidis bonus uir ꝯfidētiam habuit ut cuilibet pūcture tale ēplastrū applicabat. Cum quo fere omēs sanabat qd sit mus cum respice auic. 2⁹. cono ī capl'o ꝓpri o. Sed ī cāu isto memor semp esto tā p flobotomiaz q̄m p farmacias q̄m aliter ul'es purgatioēs fieri facere & ptic'lares item. Et si pūctura claudatur. cū auro seu cādenti calibe locus cauterizeť & ꝓ funde quidem sup ꝙ emplastruz postea de maluis pone. Jubent autē ueteres ꝙ si pūctura nerui lōgitudialis fuerit ex qua spasmus fiat ꝙ per trāsursuz neru⁹ totū īcidať. minus. n. malū ē motum mēbri perdere q̄m uitā. Laus deo Amē.

Capl'm octauū qualiter & cum quib⁹ fe. ī spasmo sit ꝓuocāda.

N Auz ātiqui ī spasmo singl'are reputāt. s. prouocare fe. ipsaz nāq̄z materiā resoluendo spasmū curat ut ī ꝓnosticis habuisti. sed an̄q̄m eam ꝓ uoces. ꝯdictiones īfrascriptas obserua Nam iter fe. sola ē effimera ꝓuocanda ī ul'i spasmo. s. qui ex frigidis humōibus fiat & mal'ia pro pte maiori euāta. His igiť cōdictioībus obs'uatis si sulfureum naturale balneum habueris fm can̄ debitos. patiētē ī eo ponere. q̄m enī ī casu i⁹ q̄m maxime ꝯuenit. siue fe. ꝓuocauerit siue non. Sed deficiēte balneo al'r poteris fe. ꝓuocare. ad ꝙ ūguētum īfrascriptum plurimū ualet. ꝙ ℞. olei de lilio olei oliuarum ātiquaꝝ. an̄. ℥. f. succi flāmule. lb. i. illa ad ꝯsumptionē usque succi sil' buliāt. Cū quo cere postea quātum sufficit. misce. & cum īfriari īc'p adde storacis calamite. ʒ. iii. piperis pi retri an̄. ʒ. ii. euforbii. ʒ. i. fiat ūguētuz. ꝯ quo timpōa iungātur brachioꝝ pulsus atq̄z pedum de hic madefactā ī eo lanaz ī sub ascellis & in gumibus pōe talis nā q̄z unctio fe. potēter prouocat q^a tamē cum ifirmū tuum unxeris castorei. ʒ. f.

cum modico uini cali potu tribue. ul' ca
stori loco. ʒ. ii. ifrascripti ellectuarii da
bis. Quod ℞. asse flamule castorei. añ
ʒ. vi. mellis. lb. f. fiat i formā ellectuarii
de quo ut dictum ē. ʒ. ii. dabis. Fla
mula uero de qua est ſmo ē herba q̄daʒ
que sepibus ꝛ uiperibus iuoluit' flores
capillares hñs i cuius medio reperit' se
men saporis acutissimi q̄ ꝯtusum ꝛ sup
mēbrum positum cauterizat. ut ipse exp
tus sum. Et isti rustici ō monteferrato
in suis alleatis de tali seie loco piperis
sepe ponūt. ꝛ iaduertēter disinfiam aut
mictum san. icurrētes ad aliū mōdum se
repiunt huius igitur flamule succus fe.
potēter ꝓuocat. Quod si theotoico
rum more facere uolueris quē fe. facile
ꝓuocāt patiētem tuum iter duos ignes
colloca cui aliquid cū forti alleata ad co
medēdum p̄be. Successiue optio ui
no calido i quo modicū sit pipis eū pota
ꝛ habūdāter satis. De hic uero ex a
liquo ūguētoꝝ p̄scriptoꝝ locis p̄dcis ut
ō iunctio fiat. Sed hoc nō nisi theotoni
co talibus assueto l' alicui bene robusto
facias. In delicato. n. corpore huōres
subtiles hñtes nō soluʒ effimera. sed pu
trida de facili ꝓuocaret'. uel sudor ade
o itēsus qui secū per porros animā ꝯdu
ceret. Serenissimus ypo. spasmū qn
ta afforismoꝝ afforismo. 22°. ex casu per
cussione uel aliter sine uulnere factuʒ ex
subita submersione patiēs i aq̄ frigidissi
ma curatqʒ exterioribus corporis pti
bus ꝯdempsatꝰ infius calō unit' qui ma
teriam spasmi resoluit. ꝛ sic tal' cura fit
per acciñs. Posses tam̄ imersione di
missa super infirmū frigidā aquā ꝓicer
uel eum ex liteaminibꝰ i aqua fria mers.
sepius circūuolue sic. ut liteamia illa nū
quā calefieri permittas robusto tam̄ ual
de ac i media estate seu tēpore multū ca

lido hoc fieri iubet sed nō alit'. Et sic
modū habes qualit' de replōē spasmꝰ om
nis q̄ātum ad medicialia sit curādus.
Laus deo.

Caplm nonum de regie reꝝ sex non
naturalium spasmi repletionalis obſuā
do ꝛ de cura.

Sed quantuum ad sex rerum
non naturaliū regimē oīo ui
num i pncipio ꝓhibe. eius lo
co aquaʒ mellis bibat. inqua saluia ōco
cta sit. In fine tamen uinuʒ ualde potēs
comendatur quia materiaʒ tūc resoluit
ꝛ urinā ꝓuocat. fructus pisces. ferculū
de pasta. olera ut blitis spinachie ꝛ simi
lia ꝛ uniuersalit' omnia cibaria frigida
ꝛ humida uitāda sunt ꝛ iteʒ aer frigidꝰ
ꝛ humidus. Somnus lōgus quies nimi
a ꝛ ubi exercitium fieri nequeat fricatio
nibus utere. Caro uulpis ꝛ ericii his
passiōibus ualēt a proprietate. yue aūt
atque saluie mirabil' quoqʒ inest ꝓprie
tas. unde istorum usus quoqꝰ mō sit ua
let plurimū. Cuʒeʒ uero seu alcuʒeʒ ex
fricatione mēbri. cum maībus calis aut
pānis calidis curatur. ꝛ iteꝝ ex calido
rum oleorum unctione ut ex oleo de co
sto anetino uulpio de lilio ꝛ ꝯsimilibus
Sed lotio tibie aut alterius alcuʒati m̄
bri ex decoctione herbe tūici passioneʒ
hanc illico curat ꝛ per dies aliquot cuʒ
tyriacha eam nō reditură pellit. ꝛ sic ꝯ
adiutorio cure palef curā hēs spasmi ō
repletione tam ex materia quā ex uētosi
tate ꝓueniētis. Laus deo amē ꝛ c̄.

Decimū caplm de cura spasmi ab ia
nitōe prouenīētis.

f Uperest de ianitione spasmi curā ponere In talibus nāqȝ patientibus ē uirtus mltum d bil' cuȝ quo pter mēbroꝝ siccitatē pō ri ualde sunt stricti. Qua ex re eorū nu trimētum facilis digestioīs esse debȝ pe netratioīs quoqȝ multi nutrimēti hume ctātes ualde ꝛ sic medicialē poti⁹ quam pure cibalē eūȝ esse necesse ē. i quo casu aqua or. plurimū comēdat' ꝛ illa potissi mū i qua fluuiales cācri ac nemorales te studies sint decocte. uinū quoqȝ claꝝ ꝯ uenit cum decoctiōe quatuor se. frīoruȝ bene lip batum quia facile penetrans ml' ti exit nutrimenti. Cōuenit aqua carnis cum predcis se. alterata. Ex cōfecti onibus comune restauratiuū comēdat' cum oleo amigdalaꝝ dulciū factū aut ui olarum ubi. s. maiorem quereres humec tionē lac conueit mulieris ꝛ itē asine. Aque quoqȝ dulces Balnea cū foliis sa licis uitis al. uinifere uiol'. ꝛ similiū bul lita. ac iunctio ex oleo uiolaꝝ ꝛ illa sunt que i summa spasmo de inanitione cōue niūt de quibus leuit' sic pertrāsiui. p͛io qr ex talibus ifirmis ppaucissimi nobis offerrūt. 2° quia cura illa cum cura ethi ca ordiate descripsi ad quā ubi opus sit recursū habe: Laus deo amē.

Tractatus ūdecim⁹ de tortura in se sex ꝯtinēs capl'a.

Primū capl'm quid sit tortura cōti net ꝛ qualiter signa inuenire debeas de monstratiua.

f Epe materia in neruis añrio ribus capitis ꝛ i hiis qui i pn cipio nuce oriunt' imbibitur hii. n. musculis atqȝ mēbris faciei. sēsū atqȝ motū prebēt. Si igit' materia illa subtil' fuerit relaxatiōeȝ seu palesiȝ i ducit. ꝛ si grossa spasmū ꝙ. n. istoꝝ fiat torquet' facies ꝛ egritudinē efficit. quā oris seu faciei torturam appellamus.

Ex quib⁹ pȝ qd̄ tortura nihil aliud ē q̄ȝ in neruis quibusdā tā anteriorib⁹ q̄ȝ posterioribus pp subtilis materiei imbi bitionem relaxatio. aut grosse cōtractō per q̄m musculi motū faciei dātes relaxā tur aut ꝯtrahūtur ad quā relaxationeȝ seu cōtractionē tūc os aut facies cōtorq̄ tur. Et sic hēs quid sit tortura eius cāe i capl'o de palesi uel de spasmo describū tur. Quātū ad sig^a itētio duplex ha betur una respectu signoꝝ que nobis e a ꝯmōstrāt alia que cās. Quantū ad primū cū ea difformitate sua se nobis sa tis manifestet signis aliis nō egem⁹. Sed quātū ad cārum habēdā notitiā p̄ mo an a paralesi uel a spasmo fiat iuesti gañ. erit: Jdō si a paralesi latus lesū su per sanū caderet. ut Gal'. iiii. de iteriori bus 2°. capl'o. Si latus iquit mouēs dextre partꝭ labium mollificet'. erga sini strū latus torquet'. Et lacerto sinistri lateris labiū mouēte mollificato ideȝ la biū ad dextrum uertit' ꝛ subdit simil'r. Jntelligēdū ē i maxillis nariū extremita te ꝛ utriusque gene ꝛ c̄. ut uelit ꝙ maxil le extremitate nariū ꝛ gene mollificate sup nō mollificatū cadūt. Si auteȝ fi ant a spasmo tūc egrum latus ad se sanū trahit. ꝛ cuȝ hoc plurimi decipiūtur tō tum latus cadētis esse egrum ꝙ ē flm:

Unde ras. Nō iuei ingt rugas i frō te ex parte lateris patientꝭ torturā cau sa spasmi ꝛ coriū illius lateris tēsū erat ꝛ tortum nō apparebat ꝛ c̄. Et nūc tua ē cognoscere an ps lesa paraliticata sit. an nō. Unde si tortura a palesi fi at. pars lesa moll' erit. ab ore plurimum saliua manat ꝛ pars oris sana bñ claudi

tur ꝛ sua cū fi. atqꝫ forma manet. Qd̄ si tunc pars lesa claudat cum mala figura claudit qr labium supius ĩfra cadēs cū habūdāti saliua oris figurā difformē efficit. Et si huius paralef cās a qua tū tortura ꝓuenit scire cupias capl'm fm. tractatus de palesi supra require ipsum enī tibi necessaria signa mōstrabit.

Si autem fit a spasmo ps lesa erit tactui dura ab ore saliue nihil aut paꝝ manat ꝛ partis egre os nō clauditᷣ. ymo ꝓpter cōtractionē aptum aliquātisp manet.

Consimilia signa ĩ ĩferiori palpebra lesi ocl'i quoqꝫ notabis huius autē spasmi cās per signa ōmōstratiua spasmi supra tractatu de spasmo tertio capl'o facile cōprehēdes. Laus deo amē.

Capl'm secūdum ō ꝓnosticis torturoris seu faciei.

n Unc superest huius dn̄e tōture ꝓnostica signa describere quoꝝ quedā futurā ꝛ quedaꝫ presētem torturā denūtiāt multus nāqꝫ seu ꝯtinuus faciei salf. ut raf ĩquit ac ipsius faciei ossiuꝫ frequēs dolor corii q' que stupor uēturā torturā significāt.

Sed quātum ad eam factā illa que a cerebro ꝓuenit ĩ quarta l' citra sepe patiētes ĩterficit quia passiones fortes. ut ē palef apoplesia epl'ia ꝛ similes cerbꝝ nō diu sustinēt. Ideo Auic. quidē ĩquit extimauerūt ꝙ patiētibus torturā timetur mors subitanea usqꝫ ad quatuor dies. Si uero hos ꝑtrāsierīt euadunt. Et uidet qd̄ sit illud cā epl'ie fortis q̄m tortura nūtiat. Et ut cognoscas an a cerebro fiat ĩquit raf. Si ĩ tōrtura operatioēs cerebri sane fuerīt ut ē ĩtellect' ratio meōria ꝛ c̄. Scito eā a cerebro n̄ causari ĩ quo casu tales diu uiuere pn̄t.

Et subdit ꝙ si tortura per mēsem aut ꝑ duos durauerit uir. aut nūquā curatur cum ea tamē diutissime uiuūt. Quosdam enim uidi ĩquit quos tortura 20. ānos ĩuasit alios. 30. ꝛ alios. 40. nullum aliud nocumētum sustinuerūt. Tortura presea sinistri lateris deterior ē. q̄m dextri ut ātiquus sapio ꝛ ipē raf. ĩquit tortus itē si febricitauerit eidē nō nocebit. ut ipsi quoqꝫ aiūt ꝙ ĩ tractatu ō palesi ꝛ spasmo supra satis tibi declaraui. Et sic patet quid tā supra futurā quā pn̄tem torturā ꝓnosticari debeas. Laus deo.

Capl'm tercium de modo materiā q̄ torturā efficit digerēdi euacuandi quoque ac de his que ĩ eius cura ad intra sumenda sūt.

t Ortura oris ĩterdum a palesi ĩterdum ut dictum ē causatur a spasmo unde quātum ad humoꝝ digestionē ꝛ euacuationē que si inequales ille fuerīt nō aliter q̄m ĩ his duabus egritudibus fiēdum erit. que siue fl'a fuerit. siue ml'ia siue colera ꝛ si rarissime ab ea fiet eam digeras tam cum clisteribus q̄m cum appropatꝭ solutiuis eam successiue euacua ut ĩ tractatu de ꝑalesi supra capl'o quĩto te docui. Et si a sañ. fiat fm maiorē aut minorē eius ĩpuritatem de eo minuēdū erit ꝛ sic coibus supfluitatib' eductis. de cephalicis prio de hic a uenis ligue minutio fiat.

Et qr ĩ cāu illo magna ē ĩterdū san: quātitas extrahēda secōdatiōnē potius q̄m uice una totum extraheᷣ fieri laudo ꝛ tūc bonū ē ut ĩ māe ab una fiat cephalicarum. Et si tūc materiā diuerteᷣ magis cupias basilica lateris oppositi ĩ fo aut cuꝫ cephalica lateris patiētis ꝛ ma

ne sequenti a uenis lingue: Sed iter cetera sunt i cura tali a ueteribus ꝯmẽdata gargarismata atq; caputpurgia õ quibus aliqua appropriata describere nũc libet. Purgatione igitur facta mane stomaco uacuo ⁊ sero ãte cenã ꝑ dies tres ꝯtinuos tale fiat gargarisma.

Quod ℞.ysopi origani thimi. añ. ℳ.i.fiat decoctio de qua accipe.ʒ.vi. oximell' squillitici.ʒ.ii.misce ⁊ fiat ut dictum ẽ gargarisma uel ꝯquassate.sinapꝭ ʒ.ii.accipies que i librã unã uini ad ꝯsũptioné tertie partis bulliat coletur ⁊ fiat gargarisma. Uel cum.ʒ.vi.sirupi acetosi ꝯpositi.ʒ.i.pl'uerizate sinapis misce ⁊ fiat ut supra. Uel hoc facies ꝙ ãtiqui i isto casu sume laudãt ꝙ ℞.origai ysopi.añ.ℳ.i.fiat decoctio õ q accipe.ʒ.vi.aceti squillitici.ʒ.i.f.hyere pigre.ʒ.i.simul dissoluantur ⁊ fiat gargarisma. Uel facies sic sinapis stafisagrie.ʒʒ.piretri macropipis.añ. ptes equales accipias ⁊ i aqua bulli de qua.ʒ viii.accipe oximell' squillitici.ʒ.ii.hyere pigre.ʒ.f.⁊ fiat gargarisma. Trib' trãsactis diebus gargarisma solum mane fiat añ uero cenã caputpurgiũ hoc. ꝙ recipit pul'.nigelle que i ifusione aceti per diem cum sua nocte ꝑmãserit. ʒ.i distempetur cum succo maiorane herbe paralesis aut auricl'e muris ⁊ fiat ut dictum ẽ caputpurgiũ. Et si fortius Acc.pulpe colloquitide castorei pipis albi.condisi.añ.ʒ.i.fiant ꝯ aqua casei pillule.de quibus una cũ aliquo de succis suprascriptꝭ dissoluat' ꝙ ꝑ nares attractũ i h̄ cãu mir' vз.Et idé fac fel ꝑdicis ãt gruis ꝯ aliq' ex p̃scriptꝭ succis dissolutũ Dũ ab his patiẽs quiescit.nucẽ muscatam in parte oris lesa continue teneat. ut mẽbri assueta figura remaneat. Nõnulli tbus retentum in ore comẽdãt.

Et alii frustrum.ʒʒ. Alii uero paululum castorei. Et ego al's ipsius castorei.ʒ.i.cum aqua uitis dissolui feci.que in ore sepe retenta incredibilit' profuit. Ras suis in experimentꝭ nucem muscatam integram ex oleo de pip'bus aut costino uel alio apꝓpriato iunctam ꝑ duas horas tã fo q̃m mane stoẽco uacuo i ore teneri faciebat ⁊ postea masticari ⁊ hoc ait huic passioni plusq̃n credi posset subuenire. Ex ꝯfectionibus ualet tyriacha magna.mitridatum quoque ⁊ õ quo libuerit ad auellane q̃ntitatem cum modico uini aut melicrati i aurora dabis. Et cum i sero dormitum iuerit.a.ʒ.i.usque ad duas ellectuarii.de musco dulcis aut tãtumdẽ plirisꝭ cuз musco.⁊ hec sunt que i cura ista ab itra sumẽda sũt.La' õo am.

Capl'm quartũ de his que i curẽ torture ab extra sũt approximãda.

In cura torture ex his que ab extra ꝯueniũt sũt ũctiones uẽtose.ẽplastrationes sacellationes ⁊ euaporatoria. Et ut statiз ad actum practicum te deducam sup spondiles colli superiores.quia isti nerui faciei motum atq; sẽsuз dãtes oriũtur uẽtosam sine scarificatiõe.poni facias que per dimidiã horã ad minus dimittat'.

Qua ãmota ex oleo costino calido aut de piperibus uel de terbẽtia. aut de ben spõdilium locus iungat' ac faciei ps lesa. Illinc aũt ad.ii.aut.iii.hor'.saccellũ ex calõ sale repletũ dictꝭ spõdilibus applica ⁊ cum icipit ifriari remoue q̃m postea calidũ iteꝝ suppone quo aliquotiẽs fcõ ex p̃scriptoꝝ.oleo aliquo ut supra locũ iunge. Quod si ũguẽtis appropatis aut emplastris uti libet i cura

palef q̄re ſeptimū capl'z de his eni te ha būdātem efficiet. Uez̄ i caſu illo ille bonus noſter Meſue euaporationes plurimū cōmēdat. Jnquiēs ꝙ illiſ po ſteriores uſi ſūt ⁊ iuenert.ea fore iuua mēti ſublimis ⁊ ꝓprie quādo uaporat̄ ex eo pars capitis poſterior ⁊ collū atz ſpōdilia ceruix mādibule ſpōdiles atqȝ frons. Et euaporatione facta ſpōdi lia ex fece uini ēplaſtrari iubet.faciaserg o Acc.yue yſopi calamēti ſticados la uēdule floꝝ lauri corian̄.añ.ʒ.i.aceti li bras.iii.bulliāt ſiml'.ex qb⁹ poſtea locis dcis fiat euaporatio ⁊ ſucceſſiue ūctio uel ex fece uini ut ipſe i quit emplaſtrati o. Uel facias ſic accipe yſopi ſtica dos origani piretri flo. foliorum lauri ſinapis camoille melliloti maiorane ma rubii añ. partes equales coquāt̄ ⁊ ut ſu pra fiat euaporatio ⁊ deīde ex coſtio o leo ul balſamio.aut deben iunctio fiat.

Laudat itē lotionē faciei ex aceto ꝺ coctionis ſinap̄. Preſcripta euapo ratio comuīt ſic fit. Nam īfirmus ta liter ſituatur ut reꝝ p̄ſcriptaꝝ uaporez tam ſuper collum q̄m partes al' prenar ratas recipe queāt. Sed ego has e uaporationes ſic fieri facere cōſueui. Cādentem lapidē ex decoctiōe aliqua p̄ ſcriptaꝝ aſpſum.pāniſ lineis īuolui faci o ⁊ iuxta loca predcā reponi ⁊ r̄frigera to lapide caleſieri. Jteꝝ pōt ⁊ iuxta loca iteꝝ apponi remoto latere ūctioēs ſeu ēplaſtrationeſ pro libito fac. Et ſic illa applicādi modū habes que exī⁹ ī cura torture ꝯueniūt.Laus deo.

Quītū ca^m de eius torture cura q̄ a ſpaſmo ꝓuenit.

ſ J a ſpaſmo fiat taliter materī a digerat̄ purget̄ quoqȝ qua liter i cura torture a paleſi.cāte fit ⁊ ſic ꝑiter de his que ad ītra ſumūtur facies Sed quātum ad ea que extrinſecus applicātur ad capl'm.vi.i cura ſpaſmi r̄ curſum habeas. Sed colli ſpondili bus ⁊ parti leſe ſemp applicāda remedi a que tamē ut i illo ca⁰.p3 ab his que in paraleſi ꝯueniunt uariātur ⁊ tu uiꝺ ibi qr capl'm illud talē curā te fideliſ edoce bit. Gargariſmata ac caputpurgia illa facies que ī capl'o tertio huius trac tatus ꝺſcribūtur.Et ubi cura p̄ſcripta te fallat rubificātes medicias poſt aurē ptis leſe iubent ueteres appōi. Et ꝺ hic ex altea butyro uel alio locū iunger̄

Et ſic quātuz ad medicialia torturā omnē modū curādi.habes ea excepta q̄ ꝓuenit a pūctura cuiuſ curā ſiue pūctu ra illa uenenoſa fuerit ſiue nō.ſeptimuz capl'm de cura ſpaſmi tib. clare mōſtra bit.ad quod ubi opus fuerit recurſū ha be. Et ſic omniſ torture tā que a ſpa ſmo q̄m q̄ ꝓuenit a paleſi medicialiū cu ra finitur.Laus deo.

Capl'm ſextum de regimīe ſex reruz nō naturaliuz ī cura torture obſuādo.

z Eſtat ut huius difformis paſ ſionis cura pfecta ſit de regi mine reꝝ ſex nō naturaliū ad diſcernere ſpſum igitur quo ad cibum ⁊ potum ſomnū ⁊ uigiliā motū ⁊ quiete inanitionē ⁊ repletionē ⁊ an me accidē tia taliter obſeruādum ē qual'r ī cura p aleſis atqȝ ſpaſmi dictū fuerat ueꝝ ab il lis regimē aeris aliqualiter uariat̄.naz in paſſione hac oculus unus ſemp pati tur.⁊ hui⁹ cauſa ut īquit Raf. ī loco obſcuro eſt eger ſituādus qr aer luioſ⁹ ſpiritus uiſibileſ diſgregādo uiſū ml'tuz debilitāſ aeris uō obſcuritas ꝯgregan⁹

cōfortat. Debet quoqȝ sepe ⁊ i specu lo patiēs ītueri. ut faciei difformitate in specta eā ad naturalē reducere conetur

Laudat item bonus Raſ. ꝙ post di es aliquot patiēti bonū sit tibias pulsar̄ ac aliis cum istrumētis musicis fistular̄ qr labia simľ iūgēdo melius figura oris iformabit̄. Laus deo.

Tractatus. ix. de tremore unū i se cō tinēs capľm i quo quid ipse sit iuenies q̄ eius cause que tāȝ ꝓuocata q̄ȝ ōmōst:a tiua signa ⁊ qualit̄ eum quoque curare debeas.

T Remor de quo adiuuāte deo presens erit. sermo nō minus ē cerebri atqȝ neruorum passi o q̄m palesis q̄m spasmus q̄m tortura.

Et i causis ut patebit cum illis quo que comunicat atque ipsoꝝ fere una ⁊ e adem ē cura qualit̄ pn̄s locus sibi digne concedit̄. Ut igitur ad reȝ statim ac cedam tremor fit cum uirtus motiua m̄ bꝝ rectum tenere conat̄ ⁊ ꝓpter ipsius mebri grauitatē nequit ⁊ sic iter. uirtu tem ⁊ cām tremoris ut ifra loquar cōti nue quidē duellum fit in quo uirtus mē brū rectum tenere conat̄ ⁊ mor⁹. ad bo num itellectum deorsum traher̄ ⁊ sic cā tur morbi ꝯrii sursum ⁊ deorsum ⁊ ꝯn̄ tremō. Et hoc ē illud ꝙ dicit Auic. tremorē diffiniēdo tremor iquit ē mor⁹ officiaľ eueniēs propt̄ defectū uirtutis motiue a motu lacertoꝝ ſm ꝯtinuitatē ꝯparem grauitati compari. s. mēbri tre mētis uitio nitēti. i. impediēti sua motio ne motionē uolūtariā. Et per hoc i telligit ꝙ uirtus lacertoꝝ defecta. nitit̄ mēbꝝ rectum tenere ⁊ sic per cōtinuati onē fit compar grauitati mebri que cō tinue ꝯnaturalr̄ deorsum trahit. Et sic talis motione ipedit motionē lacerto rum uolūtariā. Cum igitur prime due potētie. s. uirtus motiua lacertorum que membrum nititur ⁊ grauitas mem bri continue trahens membrum natura liter deorsuȝ per paritatem continētur mod⁹ etiam ille. s. sursū et dorsū cōtinua tur et per ꝯn̄s tremor q ut pȝ est cōpo situs ex motu lacertorum nō uoluntario et motu nāli. s. grauitatꝫ modi que natu ralit̄ deorsum trahit. et sic ytȝ hec dif finitio Auic. cuiꝫ ꝯuenit tremori. Sed ut meo ꝓposito pertinet alia ⁊ de tremo re fienda mentio ꝓ quo me sn̄e. Gal̄. pt⁹ de mor⁹: capľs 2ᵛ. et quito cōformā•

Tremor est duplex. s. materiaľ et in materialis et materialem uoco qui ab a liqua mala qualitate sine materia fit ad bonum intellectum ut a punctura aliqᵃ uenenosa uel a frigiditate intensa spiri tus corrumpente uel acentrante a cali ditate resoluente. ab accidente anime t̄ ribili ut ab ingenti timore a quo spirit⁹ petunt. cor a gaudio superfluo p quod exalant ab ingenti ira et a coitu supfluo per quē spūs resoluūtur et a cōsimilibus et omnis talis tremor imaterialis per re motionem seu mutationem causaꝝ eum efficientium facile curatur materialē uo co qui a materia fit et hoc dupliciter qr aut a materia mobili aut a materia quie ta. a materia mobili ut fe. sepe cōtingit in quibus materia supra musclos ex̄ ua sa expellitur ⁊ tremorē efficit ⁊ de tali n̄ ē sermo. quia cito recedit ⁊ āmcta fe. nō reuertitur. Alio⁹. cum materia i mēbro uel i mēbris quieta manet debili tans uirtutē motiuā cuius nerui sunt. i strumētum aut cum i origibus neruoꝝ sit quedā facta opilatio cuius cā ad mē brū cui nerui illi ōseruiūt spiritus liber̄ trāsire nequeūt. Cum igitur materia i

la ī mēbro quieta manēs cum naturalit̄ sua grauitate deorsum trahit ⁊ uirtute illa motiua quamuis debil' grauitāte fit modo quo supra dictū ē tremor ⁊ talis fit de ītētiōe hui⁹ capl'i qui neruoꝝ passio a materia ī eis ībibita.uel ab opillatione in originibus neruoꝝ causata ꝓueniēs p quā tūc ī mēbris quib⁹ nerui illi deseruiūt liber spirituū trāsit⁹ ꝓhibet̄ cuius cā ac etiam grauitas imbibite materie uirtus motiua debilitata mēbra ī suo situ retiner̄ nequit ⁊ sic illis deorsū grauitate sua trahētibus ⁊ cōtinue uirtute grauitāte motus.cōtrarii fiūt quos tremorē appellamus. Et talis quādoqꝫ caput quādoqꝫ manus ⁊ q̄nqꝫ brachiū unum ul' aliquod mēbrū aliō tenet. Et hec diuersitas accidit ꝓpter opilationē ī originibus neruorum illi mēbro.tremti deseruiētiū factā ⁊ non ī aliis. Ex quibus satis patet ꝙ oīs ille tremoris cause esse possunt que ⁊ paralef quas si scire cupias ī tractatu de palesi capl'o p̊mo ordiate cōpies. Quod si eas noscer̄ uel demōstratiua signa ī.2°.capl'o quere

Quātum uero ad ei⁹ ꝓnostica si tremor senibus accidat nūquā ul' magna ꝯ difficultate ꝓpter uirtutis debilitatē curam recipit. Item tremor sinistri lateris deterior ē q̄m dextri. Tremor item si diu durauerit bonum patiētē in paralesiꝫ deducet ꝙ utqꝫ ē dispositō satis ꝓpiqua sibi ⁊ sic ad curaꝫ ē festinandum quā ī cura palesi tā rōe digestiōis materiei q̄m eductionis.q̄ꝫ eoꝝ que ab ītra sumūtur siue sirupi fuerit atqꝫ decoctiones siue pulueres siue cōfectiones: Et etiam eoꝝ que ab extra siue balnea stufe embrocationes uētose ēplastrationes siue ūctiones fuerit completā īuenies. Senibus uero pluribus quibus defectu uirtutis ⁊ terrestreitate mēbrorum tremor accidit ⁊ his quoqꝫ qui lōga defecti sunt egritudīe alia nō ē fiēda cura.nisi ut pro posse uirtus subleuet̄.

Et sic habes quid sit tremor que cā qualia signa tā ꝓnostica q̄m demōstratiua ⁊ ubi curam īuenire debeas ꝙ hui⁹ tractatus qui ī hoc solo capl'o finit̄ ītētio fuerat.

Tractatus 3⁹decim⁹ de stupōe h̄ ī se cōtinēs capl'a.

Primū capl'm quid sit stupor.

Stupor capitis duplicit̄ uno⁹ pro diminuta operatione.uirtutis anim̄l'cis sepe cōtingit qui diu rem unam īmotis oculis ītuētur ⁊ quibusdā quoqꝫ nō anim̄l'cis qui oculis semiapertis ⁊ īterdum tam: totalr̄ tamē aptis uisum ī locum unū totaliter fixum tenēt.⁊ hec illis ꝓpt̄ materiā frigidaꝫ ī cerebri prora existētem ꝓuenit etiā ⁊ quādoqꝫ propter colligātiam pupis ī q̄ materia frigida multa cōtinet̄.unde primi subetiam ⁊ secūdi litargiā facile īcurrunt ⁊ talem stuporem mētis stuporeꝫ appellamus. Sed stupor alius de q° ē sermo duobus modis cōtigit uno modo ꝓpter spirituū paucitatē q̄n scꝫ.ī originibus neruoꝝ aduenit opilatio sic ut spiritus sēsitiui habūdātes mēbra trāsire nequeūt siue ab apāte siue ab huōre siue a quacūqꝫ re alia ī uiis spirituū opilationē facere potēte ut ē ītēsa frigiditas supflua caliditas strictura mēbri seu ligatura casus seu percussio seu aliud simile. Alio⁹ fit a pūctura ueneno sa uel ex tactu rei stupefaciēdi uirtuteꝫ habētis uel ipsius ītus assumptiōe ⁊ talem stuporē modis duobus fieri cōtingit. Unomō cā spirituū qui ī se talē

dispositioné acquisierūt ut uirtuti tacti ue debitū esse non possit istrumétum.

Aliomō causa mébri q taliṫ per illa stupefaciéda dispoītur ⁊ c̄. ⁊ si sp̄s ut i fra dixerim adhuc sani forét. ⁊ sufficien ti i quātitate ab ipso tamé mébro taliṫ i ficiūtur ut ipsi⁹ uirtutis tactiue debitū nō sit istrumétum ⁊ sic modis tactis fit stupor qui ē mébri dispositio p quā ip̄z paꝝ aut nihil sentit. Stupor igiṫ ni hil aliud ē q̄m mébri ablata uel diminu ta séSatio ꝓpter tactiuoꝝ spirituū pau citaté aut ipoꝝ seu mébri idebitā dispo sitioné ab alicuius ꝛei mala qualitate eis dem ipressa causata. Ueꝝ si ōbil' stu por fuerit tremoré ⁊ si fortis paralesiꝫ seu mollificationé iduc̄. Jōo Aui. iquit é morbus officialis faciés euenire i sésu tactuali nocumétū.s. aut destructi oné aut diminutioné cū tremore si é de bilis aut mollificationé si é fortis ⁊ c̄.

Et propṫ hoc dixerat supra q a nō nullis dictio stuporis poniṫ sinonima dictioni palesis. cum faciliter i eā trāse at. Et sic patet quid sit stupor q hu ius capl'i itétio fuerat. La⁹ deo.

Capl'm fm de causis stuporis.

Stuporis cā extriseca ⁊ itrise ca esse pōt. Extriseca qui dem res quelibet que i neruis seu i uiis spirituū cohartationé talé ne spiritus ad mébra trāsire queāt facere possit aut que spītibus ipsis igrossatio né seu aliquā aliā malā qualitaté iduceṙ ut mébri ligatura seu strictura casus p cussio aut excessiua sola frigiditas ⁊ sic cui⁹libueꝛit ṙi siue aeꝛis siue aq̄ ⁊ ceťa m̄ bra cohartās ⁊ spirit⁹igrossās Cali ditas quoqꝫ nimia huiditaté resoluens siue aeris siue balnei. siue alteri⁹ rei fue rit. Tunc enim in membris cohar tatoria fit opilatio. ut in febribus adhu rétibus i quibus fit stupor sepius é uiō re ⁊ talis é signū mortis. Aliqua sūt cōsimiliṫ que ⁊ si spiritus igrossāt cum hoc tamé talé adhuc i eis uel i mébris q̄ litaté iducūt ut tactiue opatioi habiles non reddātur ut é de tactu illius piscis qué Auic. recitat uel de opio iusquiaō mādragora uel ꝯsimilibus siue extra si ue ad itra approximétur talia nāqꝫ nō sua sola uirtuali frigiditate mébra seu spiritus ispissāt. sed eos cuꝫ hoc quadā uenenosa qualitate ificiūt per quā mem bra ipsa stupida fiūt ut i meo ō uenenis ō opio ⁊ iusqaō ⁊ ꝯsilib⁹lati⁹ ōclaraui.

Supflua ité fritas ⁊ huiditas spiri tus. humectādo sepe stuporem inducit ut aeris seu aque siue cuiuslibuerit al terius rei humectandi ac ifrigidādi uim hn̄tis ut nimia quies somnus nimi⁹ nau seatiua sacietas. Et ita ꝯsimiliter de ci bis ⁊ potibus diceñ. é. siue cibi ⁊ pot⁹ absolute dicantur siue cibi ⁊ potus me dicinales ⁊c̄. ut sūt lactuce eudiuia seia frigida papauer iusquiam⁹ ⁊ silia ac fer cl'a ō pasta ⁊ spflua aq̄ potatio illa quo que sepe stuporé inducūt que sua nimia caliditate spiritus paucificant ac resol uunt sic ut per tactiuā opationé ipsi mé bro quātitas debita nō adueniat. ut sup fluū exercitium lōga quies nimia famis tollerātia superflua potétis uini bibitō reꝝ calidaꝝ comestio. ⁊ coytus supflu⁹ ⁊ sic modo suo dicédum é de supfluis a nime accidétibus. Et omia ista que statim dicta sūt quātū ad extrisecas cās se tenét quod si alia repiaṫ ad istaꝝ ali quaꝝ sunt reducibilia. Quātum ad itrisecas omnia que i originibus neruo rum seu i neruis ipsis p quos ad mébra spiritus deferūtur opilationé faceṙ qūt

stuporis cā esse possunt ut sua nimia q̄n titate san. opilās aut uiscositate flā. aut mľia sua grossitie. Colera uero nisi rōe qua humoribus dat igressum raro ymmo rarissime fit stupōis cā cū sua caliditate atque subtilitate potius stuporem ꝓhibeat. Coľa tam̄ uitellia sua i terdum grossitie hoc efficere posset.

Et iste sūt que pro cāis itrisecis stuporis assignātur ex quibus omibus taꝫ itrisece q̄m extrisece stuporis cāe patét Laus deo.

Capľm tertium de signis stuporis ō mōstratiuis.

q Ui stuporis cās p demōstratiua signa inuestigare uoluerit quātum ad extrisecas p ordinem supradictum eas ab ifirmo uľ ab astātibus iuestiget ipsoꝝ eni relatu i dictarum causaꝝ cognitioné facile deuenies. Quātum uero ad itrisecas si sanguis i causa fuerit erunt replete uene ꝛ maxime i oculis apparétis rubet facies somnolétus erit ifirm⁹ cuius facies ac si balneum egrederet̄ sepe iuadet pulsus erit plenus ꝛ ūdosus uria rubea ꝛ grossa. Qō si etas ꝯplexio tépus anni regio ꝛegimé p̄cedés ꝛ similia. ut supᵃ san. attestātur eum i causa esse non dubites. flā uero ubi sit i causa albet facies infirmus sepe riget uria alba erit ꝛ spissa pľsus cum q̄dam diuersitate mollis. Quod si etas ꝯplexio. ꝛ c̄. flāti attestāt̄ ipsum erit i causa quod plurimū accidit

Et si mľia uene parue erūt patiens saturninus pulsus durus ꝛ rarus uria subtilis ꝛ alba ꝛ ubi ꝯ⁹. precedés r̄gim̄ ꝛ talia sup humoré mľicum significarét illa erit i causa. Colerā uero cognosces ex complexiōe etate tépore āni ꝛ c̄ Et pulsus erit uelox i cōpatione ad supralscriptos cum aliquali tam̄ diuersitate urina ad igneitaté tédet. Et quia totius super istos humores cōuenétia signa descripsi hec paucula quia i cap⁹ de paralesi de hiis te satis habūdātem feci. ad quod si opus fuerit recursū habe. Et i tātū ō ꝓnosticis signis dictum sit laus deo.

Caplm̄ quartū de signis ꝓnosticis stuporis.

u T de stupore recte ꝓnosticari queas illa sūt tibi notāda q̄ in cap⁹ proprio bonus Auic̄ describit quia si stupor cerebri causa fiat sic ꝙ in originib⁹ neruoꝝ fuerit opilatio q̄ꝫuis nō itegra tūc stupor erit in toto ꝛ nisi pauperculo succuratur ꝯpletur opilatio ꝛ bonus patiés factus apľicus quiete ibit ad iferos nō rediturus

Sepe tamé nō tā magna illa erit opilatio ꝛ sic stupor i paralesim termiatur Quod si materia illa aliquid corruptionis habuerit i se fit bonus patiés apľic⁹

Cm̄ etiā stupōis causa exit in nucha quo i cāu iterdum neruoꝝ origini i spōdili aliqua fit opilatio ꝛ iterdum nō origini: sed i ramis neruoꝝ. Et tūc mébrā quibus nerui deseruiūt stupida fiūt.

Stupor. igituꝛ i quocūqꝫ mébro fuerit si diu perseuerat illius mébri palesim futurā denūtiat. ꝛ si materia fuerit grossa spasmū ꝛ qualis illa fuerit si i uétum ꝯuētituꝛ. causabit alcuꝫeꝫ. Ex quib⁹ patꝫ ut i ꝓnosticis de tortura supra dictum fuerat. quod stupō faciei perseuerās futurā torturā significat. Stupor preterea qui ex euōne materiei nō curatur si uertigo superuenerit i apľiam paup culū patiétem deducit. Et i hoc sig⁹

stuporis pnostica terminantur. Laus deo.

Caplm quitum d cura stuporis.

S I stuporē rcte curar uel an a cāis extrīsec an itrīsec fiat tibi considerandum erit Qd si ab extrinsecis eas ad cōtrarium permutes est necesse. Sed quia tam super membruz quā sup neruoz originē aliqua que malam inductaz stupefactiuā qualitatez remoueant sunt sepius applicanda. uētos interdum forsan opus erit uel balneis stuphis embrocatioibus unctionibus siue emplastris & hec omīa i cura palesis ordinate compies. et idem fiet si humor aliquis in causa fuerit. Nam digerendi modus euacuādi quoqz illic satis habū de describitur et consequentur de omnibus fit que tam ad itra q̄z ab extra applicanda sunt. Et si san. in causa fuerit fm illic descriptum modum eum minue quia ex sola habundanti minutione hec passio sepe curatur. Et nō solū illic medicialia. sed huic quoqz cōueniēs regimē sex rez nō naturalium illic adiueies & sic illa mihi i hoc loco describer superfluū uideretur cum ut patuit eisdē i locis & eisdem a causis a quibus & paralesis stupor generetur. Qua ex re caplm pns tractatui de stupore finē ipoit. Laus deo amē.

Tractatus decimusquartus de sabara seu superflua uigilia i se nouē ptinēs capla.

Primū caplm quid sit sabara seu superflua uigilia &c.

Q Uam nos isomnietatē seu uigiliā supfluā appellamus. sabaram greci uocant. p cuius habenda notitia sciēdum q somn ut in tractatu d subet dixerā ē pp duo aialib necessarius. Primū ut resolutioz in uigilia spirituū p euz restauratio fiat Secundum ut caloris facta retractione p eū melior digestio celebret. Ex q p3 q nisi somnus esset tā pp nimiaz spirituum resolutionē quā infectaz digestionem homo piret in breui hac ex cā inter res nō naturales tam hōi ad bonum itellectum necessarius sōnus ipe ac uigilia cōputatur et talis ē duplex. s. naturalis & nō naturalis. Somnuz illū naturalez uoco per q̄z homo suas debitas pōt operationes exercere. Qd si quauis causa lōgus ita fiat q operatiōes impediat eū nō naturalē dices & supra subet talem appellaui. Ex quibus p3 q sic naturalis somnus ē q operationes debitas nō impediēs minime ad se curaz uocat. ita & naturalis uigilia cui tn̄ debitā longitudinē non plus metiri quā somni possem illā itaqz supfluam dicel q operationes ipediēs ad se curā uocat & hec ē illa quā greci sabaram uocant q3 ut p3 nihil aliud ē quā quedā intrinseca pter naturalis dispositio que hominē tantuz euigilatuz tenet ut indebitas opatiōes exercer nequeat. Et sic hēs qd sit sabara qd hui capituli pncipalis intētio fuerat. Laus deo Amen.

Capitulum secundū de causis sabar.

C Um somnus ut patuit p opillationē. uiaz primi uentriculi cerebri fiat cui potissima cā ē frigiditas & hūiditas oppositam. sibi uigiliam per deopillationem illarum ui

arum aut apertionem necesse fieri est.

Et huius cā generalis caliditas exist. tam sine materia q̄m cum materia atque siccitas potior tam̄ ē caliditas qr spiritus igneādo mobilis ualde eos efficit. Ex quo patet quod omnia illa q̄ i uiis illis opilationē ꝓhibere. apta sūt uigilie cā esse possūt ꝛ tales ab extrīsecis aliqñ sunt ab ītrīsecis. Extrīsece quidē ut aeris balnei uel cuiuslibuerit alteri⁹ caliditas atq̃ siccitas excessiua splendor quoque grādis superfluū exercitiū tollerantia nimia famis. Cibi excessiue calidi. ut porri cepe allea alleata omīa atq̃ piperata ꝛ ad hunc modū de aliis ac cibus quilibet uētosus ꝛ potissimū qui sōnia iducit terribilia ut fabe ꝛ c̄. ut ait Auic. īdigestio oīs ac nimia ciborū repletio talia eniꝫ ad cerebꝝ fumos putridos facile mandant et opillationē ꝓhibentes sabaram inducunt nimiam item undecunq̃ fiat euō et illa maxīe q̃ a solutio farmaco de cuius natura est sitim inducere ut est euforbium. prouenit potus itē calidus siue naturalis siue potentis uini ut de interioribus 3°. recitat Gal. ō illo ſ qui pp potētissimi uini bibitionem perpetuas uigilias passus est siue artificialis ut mellicrati uel ad modum uulgariū nectaris siue clareti. Et superflua quoq̃ aīe accidētia uelu ti gaudiū igēs lōga tristitia assidua circa rem aliquā cogitatio ꝛ similia. ac coitus superfluus ꝛ ab eo similit̄ nimia abstinētia ut icōtinētibus pizochariſ sepe ꝯtingit qui bruni fulti barba ꝛ iuuenes existentes ociosi atq̃ plurimo utunt̄ cibo potētiq̃ uino horum eni causa multo tales habundāt in spmate a quo diu retento fumi ad cerebrum elleuantur ꝛ nō solum. tūc uigilias īducūt. sed īterdū maniā: ut i tractatu de mania deo adiuuāte patebit ꝛ ul̄r. itēm omnia illa sabaram iducere possunt que subeticuꝫ uigilāt de quibus tractatu suo mentio facta ē. Intrīsece uero cāe nōnulle ex humoꝝ parte se tenēt ꝛ hi colera ml̄ia ac flā salsum nitrosa quoq̃ humiditas. ut ī decrepitis ē uidere ꝛ i his potissimū. qui cerebrum siccū habēt dolor itensus sepe dictā sabaram īducit. ut i colica yliaca ꝛ renali dolore emoroydali ul̄ ab epate facto seu a solutione cōtinui. ul̄ q° modocūq̃ aliter. In fe. etiā frequenter illud accidit ī quibus mōdicatiui fumi ad caput eleuātur. Et hec ī sūma tam itrisece q̃ extrīsece cause sūt sabare. ꝙ si ab istis alie īueniātur ad istaruꝫ aliquam erit reducibil̄. ꝛ per h̄ pn̄ti c⁹ fine ipono. Laus deo amē.

Capl̄m terciū de signis sabare ꝺmōstratiuis.

Si aliqua extrīseca cā sabaraꝫ iduxerit. ꝛ ordinate ꝓ ut in p̄cedēti capl̄o descripte sūt caussas iuestiges p ītirmū aut per astātes ī earum cognitionē facile deuenies.

Quod si aeris balnei uel alterius extrinseci caliditas atq̃ siccitas excessiua id effecerit. seu splēdor nimi⁹ aut supfluum exercitiū ꝛ sic ō cāis aliis ibidē enarratis īfirmus ipē aut astātes te stati certificabunt. Ueꝝ aīe accidētia passionē hāc frequēter causant de quibus subtiliter iuestiga. Nam patiētes et maxime ml̄ieres timiō uel forsā filocapte. ut eas nō manifestāt pudor cogit. ut nōnunquā expertus sum. Sed si cause extrīsece fuerint. ut col̄a mlia et salsuꝫ flā. et c̄. per ꝯ⁹nem etateꝫ precedens regimē tēpus āni et siml̄a facile deprehēdes nā super quē humorem illa magis

attestāt᷑ is erit in causa nitrosā uero hu miditatem cognosces ex capitis āt toti us grauedine. Et quia tā ab oculis quā ab ulcerib⁹ continue superflue hui ditates emanant. Illā autē quā do lores aut fe. efficiunt ipsā tibi ea mani festabunt. Si igit᷑ hic paucula q̄ dic ta sunt bene notes ꝛ ī notitiā cāꝝ sabar᷑ facile deueniest. Et ī tātū de signis ō monstratiuis dictum sit. Laus deo Amen.

Capl'm quartū de ꝓnosticis sabare.

S I sabara diu durauerit ad pessimas egritudies ifirmum sepe deducit. ut ad maniā mľi am frenesiȝ ethicā acutas fe. ꝛ ad mľtas alias que ex humoꝝ fiūt corruptione ip sa nāqȝ spiritus resoluēdo mēbra desic cat hu. iflāt digestiua cōrumpit. ūde cā tur malicia coloris iflātur palpebre fit īterdum caceticus ꝛ sic uarii ex ipsa mō bi cōcreātur. Item si alicui sabare pseuerauerit. morietᷓ ex ea Auic. capl'o proprio ꝛ rursus iquit ꝙ sabara ueiēs ī senio ꝛ maxime ex ꝛ ılāte baurachino ꝑ uam curā recipit. Sabara itaqȝ per seuerante pronosticari poteris ī aliqua ex egritudinibus tactis pacientez facile casurū. Et hic sabare ꝓnostica finez accipiunt. Laus deo Amen

Capitulum quintum de hiis que hu mores in sabara peccantes digerunt e uacuant quoqȝ

U T deīceps ad sabare curaȝ cō descēdam uidēdum erit an ea a sola qualitate sine materia fi at an cum materia. Si sine materia. ut īfra deo adiuuāte describā facies.

Si cum materia peccātē humorē ꝯ sidera ꝛ eum ſm exigētiā digeras edu cas quoque. Si igitur colera ī cā fu erit acc. oxizachare simplicis. ℥. i. ß. uel sirupi acetoſ. simplicis uel tātumdē aq̄ lactuce cucurbite uľ ēdiuie. ℥. iii. ꝓ una uice misce et de hoc totiens sumat do nec digestā compřhēdes quā postea sic educes. Cassie nouiť extracte. ℥. i. acc. ꝛ cuȝ aqua fructuū aut decoctiōe capiľ ue. cassia ꝛ aliis solutiuis que Mesue ī illis poīt omissis eā dissolue cui adde e lectuarii de succo roſ. ʒ. iii. sirupi uioľ. ℥. i. ꝛ fiat potus uel loco cassie māne. ℥. ii īpone ꝛ loco electuarii ō succo roſ. reu barᷓ. ʒ. ii. ß. ī aqua ēdiuie uel lactis infusi cū granis. iiii. ſpice ꝛ bono uīo per pri⁹ irrorati expressionē accipies. ꝛ. ℥. i. siru pi uiolati addita cum māna uľ cassia po tionem facias. uel accipe electuarii de succo roſ. ℥. ß. ꝛ cum quanto sufficit zu chari bolus deauratus fiat. Uľ da ʒ. i. pilulaꝝ agregatiuaruȝ uel de r̄ubar baro. Ex pro tali humore digerendo e uacuādo quoque hec paucula sufficiāt

Quod si tibi quicq̄m deficeret r̄spice supra tractatu de dolore capiꝭ capl'o sexto. ibi enī plīma tam digestiua q̄m so lutiua īuenies ad hoc tuum ꝓpositū fa ciētia. Si autē mľia ī cā fuerit loco si rupi ace. simplicis aut oxizachare siru. uioľ. acc. ꝛ cum p̄scriptis mixtuȝ aquis totiēs exhibe ꝙ tibi digesta materia ui deatur. Et pro solutiuo loco electu arii de succo roſ. in potionibus cōfecti onis hamec tatūdem pones uel. ʒ. i. pilľa rum īdarum dabis. Quod si tam di gestiua q̄m solutiua uolueris capl'm de cimūquartum tractatus de dolore capi tis supra require illud eniȝ te de his ha būdātē faciet. Ueꝝ ubi salsum fľa in cā fuerit. Acc. oximelľ simplicis. ℥. ii.

.F. 4

syrupi de fumoťre.ʒ.i.ß.aque lupulis a que scabiose ⁊ fumiťre.an̄.ʒ.ii.misce.

Et si magis delicatuȝ habere libet ꝑ uicibus duabus eum clarificare iube ꝺ quo toties dabis ꝙ materia digesta sit. Et tūc pillulaꝝ de fumoťre pillaruȝ co chiarum descriptione almāsoris.an̄.ȝ.ß acc.diagridi grana.ii.⁊ fiāt pillule .vii. quas exhibe. In forma potabili. ℞ cassie.ʒ.i.⁊ cum decoctione ysopi stica dos capil.ueneris floꝝ boragis buglos se uiol'. liquiritie passul'. cuscute ⁊ epi thimi dissolues quibus dissolutis adde diasi niconis cōfectionis amec.an̄.ȝ.i. ß syrupi uiol'.ʒ.i.⁊ fiat potus. Vel ali ter accipe agarici.ȝ.ii.salis géme .gra. iiii.ʒʒ.ȝ.ß.oximellis squilitici.ʒ.i.et hec infusa in aqua lactis hoř.x.de.hinc for tis fiat exp̄ssio quā ꝯ manna āt cassia su prascripta misce confectionis hamec.ȝ.i addēdo et fac potuȝ. Et sic habes si in sahara aliquis humor habundaueřit qualiter sit digerendus educēd⁹ quoqȝ ꝙ huius capl'i intentio fuerat. Laus deo.

Caᵐ sextū de reꝝ sex non naturaliū regimie.

Cum medicus p̄ma uice ad uisi tandum sabarraticū uenerit et sex rerum non naturaliū sibi re gimen ordinet dignum est cū igiť splen dor ut in causis habuisti sit sabare ple runqȝ causa in obscuro aere erit patiēs colocandus quieto q⁰ qȝ sine pulueř sie fumo ac sine malo odoř q̄ȝ cū ħ ad frigi dum ⁊ humidum declinet facito. Qꝺ si in loco esset in quo fluuius cū fragore quodaȝ decureret nihil supra hoc tamē nostre tempestatis armigeri leuiter face rent qui sepe super flumina ex arborib⁹ cum foliis ac tempore suo cū redolētib⁹ flo.sibi mansiones faciebant.circa quas auicule sepius dulciter garriunt. Cu igitur modo fieri possit patientem tuū in tali aere collocabis. Artificialem tamen aerem ī propria domo facere po teris cum herbis scȝ suis cum floribus odoriferis pauimentum substernēdo ar borum quoqȝ redolentiuȝ frondes hinc inde situando super lectum rursus ⁊ ce tera liteamina in aqua odorifera balnea ta locabis .uerbi ergo aerem frigidum ⁊ humidum non habueris euȝ taliter ar tificiatum sibi facito qui quoqȝ aliis mul tis modis fieri pōt .ut sepe ī meis comē tariol' diserui. Aliqn̄ in fundo perfo ratas situlas aqua repletas habui que in conchis quibus degutulabant talis namqȝ ad sōpnum inducendum rȝ mul tum patienti tuo quietem iniunge a diꝰ sis cogitationibus euȝ distrahe ꝙ si ni mium propter gaudium sabarra fieret aliquod triste nouum fac nuncietur ⁊ ꝑ oppositionem si nimia tristitia illud effi ceret .bona noua que q̄ȝ uis ficta verisi milia tamen nuncietur ⁊ de ill' maxie no ua fiant quibus se oblectari cōsueuerat dulces iterum cātilenas bonū ē.ut īter dum audiat musicalia quoqȝ īstrumēta delectabilia. Quod si nimius coyt⁹ ī causa fuerit a cōsocia eam sermōe uel saltem sēper secum aliqui ꝯmorētur q⁰ rum reuerētia se a coytu abstīeat.

Ille aūt qui propť retētū spma dormiř nequit sua cum uxore tm̄ cobeat ꝙ sp̄a illud totū uenenosum emittat. Pro chartis uero abstinētibus ī pāe ⁊ aqua ieiuniū īiunge ⁊ ab eis oīa que spma mľ tiplicāt aliena. Et ne esset a lege pro hibitum bichia iuuenis eū liberaret pa tiēter igiť id sufferat.qr si se de nocte al tissimo ꝯmēdauerit illico īdubie libera

bit. Patiēs tuus ut sobrie uiuat fa
cito. Quaqȝ iteꝝ die ut uētris habe
at beneficiū ꝓcurat. Et uidet natu
ra pigra for. accipe malue blitis mercu
rialis ⁊ floꝝ uiol. añ ℳ. iii. fiat decoc
tio. de qua accipe. l. i. s. i qua. ℥. i. s. cassi
e dissolues uitellis duoꝝ ouoꝝ. ⁊. ℥. iiii
olei uiol. ⁊ ꝯ modico sal. triti fiat cliste
re. Et quia toto posse somnū queri
mus ad reꝝ sex nō naturaliū dictionē cō
plēdā solū cibi ⁊ potus rē. ponere rstat
ꝙ q potius cibus medicialis sitq̄ȝ cibal.
Carnes itaqȝ nisi alterate fuerit nul
las manducet elixe poti⁹ q̄ȝ asse comedā
tur que cuȝ lactucis cucurbitis se. qua
tuoꝛ comunibus frigidis se. endiuie aut
papa. uel lactuce sēper alterēt in quib⁹
cunque etiam suis ferculis al. papa. lac.
semper pones. Et ꝯueniēs sibi fer
culum erit pauatella colatura furfuris
parumper bulita lactuca cucumer por
tulacis pul. ordei. et lac amigdus ꝙ sic
fiat. Lac quatuor se. friorum se. lac
tuce atȝ papa. al. añ aque ordei extracti
facias et cum tali amigdalaꝛū lac postea
facies et est in illo casu cibus optimus
uel tale facias lac cum suis ferculis con
miscen. Accipe se. papaueris albi. ℥.
iiii. se. lactuce se. endiuie añ. ℥. i. quatu
or se. frigidorum. ℥. vi. Et ex hiis ꝯ
aqua ordei lac extrahe ī quo īfrascripto
hor. x. i ifusione dimite ut acc. corticuȝ
papañ. al. ℥. ii. floꝝ. nenufaris. ℳ. ii.
s. se. iusquiami al. ℥. i. s. cū h⁹ cōtusa in
lacte p̄scripto hor. x. i ifusiōe steterit ex
pꝛessio mediocris ex eis fiat ⁊ tali lacte
i suis fercul. ute. Quātū ad potū uio
utat ifusiōis usnee aut amomi optie tm̄
liphatū erit. Quod si cuȝ aqua lactu
carū aut cucurbite id fierȝ nō essȝ malū
Naȝ uinū ifusionis usnee aut amomi hi
bitum somnū potēter ꝓuocat Auic. ꝛ⁹.

cañ. In tertio uero casu i capl'o de sa
hara uinū pōit ꝙ i regimie reꝝ sex non
naturaliū mihi ponere libet si patientis
extremitatis cum nodosa cordula liga
ri dolorose facias ⁊ coꝛā eo lāpades ac
censas tene ibi rursus plures sint con
fabulantes de hinc subito ligaturas sol
ue ⁊ lāpades extīgue ⁊ iaceāt cōfabulēt
quia tunc tam lampadis splendor q̄ȝ ꝯ
fabulatio spiritus ad cerebruȝ trahūt.
⁊ propter ligaturas et dolori natura
succurrat spirit⁹ qui per uigiliaȝ uagā
tur retrahit. Quare hus oib⁹ subi
to factis coadunati itus in cerebro sp̄s
quiescunt. Et isto modo sit sompn⁹
ut bonus Auic. testatur. Et in h
rerū sex nō naturaliū r̄gimē obseruañ i
sahara terminatur. La⁹ ōo Am̄.

Capl'm septimū de his que ī cura ah
extra ꝯsueuim⁹ ueniūt applicāda.

Aria ī cura sahare ab ext⁹ ap
u plicare cōsueuimus. ut lotio
nes seu fomētatioēs embroca
tiones linimēta unctiones emplationes
odoramēta seu suffumigia ⁊ caputpur
gia. Accipiēdo caputpurgium ꝓ ō
ni liquore qui i nasum ifūdit. ut de his
ōdinate i capl'o pūti mētio fiet. A le
uioribus igitur sumas pricipium. Acci
pe fol. popu. uitis albe uinifere salicis
fol. iusquiami papa. al. uiolarum ⁊ can
naꝝ añ. ℳ. i. fiat decoctio de qua tibi
e atque brachia sepe lauētur seu fomen
tētur. Uel aliter acc. uiol. ℳ. i. s.
florum nenufaris florum camoille flo. a
neti folioꝝ apii folioꝝ iusquiami usnee
añ. ℳ. i. cortic. papa. al. coꝛticū radi.
mādragore añ. ℥. ii. se. lactuce se. poꝛtu
lace se. papaueris al. añ. ℥. i. s. amomi. ℥.
i. cōtundātur ⁊ fiat decoctio ō q⁹ tibiis

atque brachiis lotis lotio seu fométatõ fiat. Vel acc.cortitũ papaueris al. cortic.radicis mãdragore añ.ʒ.ii.se. la ctuce se.portulace ⁊ papa.al.añ.ʒ.i.fo. apii.⁊ alkekégi.fol.papaueris.⁊ iusqui ami fol.nenufar.⁊ uiol.atque camoille rof.ru.floꝝ aneti añ.M.i.fiat decocti o.ᵭ qua ut supra lotio seu fométatio fi at. Quãtum ad embrocationes caue ne eas necquicq̃m aliud catarroso capi ti neque humoribus repleto facias.nec hoc a tua méte unq̃m cadat. Nõnul los eni uidi qui sic iaduertéter talibus usi sunt ⁊ pauperculus eger i eternã su betiam trãsiuit alii i paralesi alii in spas mũ alii i aplíã ⁊ i ꝯsimiles egritudíes ᵭ ueniũt. Tu ergo ne i erroré taleꝫ ca das caue ubi ergo ẽbrocationé facere libet Accipe flo.camomille mellilotí ãe ti corticũ radicum mãdragore sãsuci. añ.fiat decoctio ex qua successiue abra so capite fiat ẽbrocatio ħ ut íquit Me sue materia existente m̃lica .aut flãtica salsa ꝯuenit. In materia non calida hãc facit embrocatioẽ que ℞.fol.m̃ te apii alq̃qngi capitũ papa.al.añ.ptes equales ex istis fiat decoctio ⁊ successi ue embroca. Et ubi itensa ualde sit caliditas ℞.se.papa.al.se.lac.iusquia mi ⁊ portul.añ.ʒ.ii.rof.uiol.flo.nẽufa r.foliorũ salicis ordei excorticati.añ. M.i. Ex haꝝ decoctione fiat ẽbro catio.cap̃.brachiorum pul.atque pedũ linire sepe solemus. Accipe itaqꝫ lac mulieris que puellã pepit.ʒ.vi.aq̃ rof. cucurbite aque lactuce.añ.ʒ.ii.succi sẽ puiue iusquiami albi succi lactucaꝝ.añ ʒ.i.f.ol̃i ᵭ papaueris.ʒ.iii.olei uiolati ol̃i mãdragorati añ.ʒ.f.agitẽtur simul cũ uno albuíe recẽtis oui ut í eo petie li nee madefacte frõti ac timpõibus appli cẽtur pedũ quoqꝫ ac brachioꝝ pl̃ſibus.

Et ꝑpter ꝙ íminet periculũ ꝙ supᵃ dictum est non piget replicare scꝫ caue ne repleto seu cataroso capiti talia ap plices. Mãdragoratũ oleũ de quo sta tim mẽtio facta ẽ taliter facies. Poma mãdragore i comuni oleo ꝯquassata ꝑo ne ⁊ i obturato uase i loco huido aliqᵗ diebus maneat de hic super cineres cali dos im̃ cum modico aceti bulliat ꝙ ipꝫ sit resolutum ⁊ coler ac usui reſuetur. Mesue uero succi pomoꝝ.mandra gore ꝯplete maturitatis ⁊ olei sisamini añ.partes equales accipit ⁊ i duplici ua se ad succi cõsumptioẽ bullir facit ⁊ ẽ in casu nostro peroptimũ quod facias si libet. Linimẽtum aliud bonum qᵭ ℞.aque rasure cucurbite.ʒ.vi.olei mã dragorati.ʒ.iii.albumen.i.recentis oui lactis mulieris que puellã peperit.ʒ.iiii simul agita ⁊ ut supra locis predcĩs ap pone. Alii ex pul̃.cortic.radicis mã dragor.cum lacte mulieris ⁊ albuíe re cẽtis oui loca predcã linĩũt.tale.n.linim̃ tum somnũ suauem íducit. Alii se.pa pa.al.subtiliter puluerizati.ʒ. ii.accipi unt lactis mulieris.ʒ.vi.⁊ cũm albumíe uno oui ⁊ modico aceti linitioneꝫ ut su pra faciũt. Noster uero bonꝰ Me sue caliditate existẽti ítẽsa hoc faciebat linimẽtuꝫ qᵭ ℞.croci.ʒ.vi.cassie ligne e.ʒ.ii.opii.ʒ.v.dissoluãt cum oleo ro.a ut mãdragorato ⁊ linitio ut supra fiat. Oleũ itaqꝫ ipse bonus mes.ifrascrip tum faciebat ⁊ ipsum acc.opii.ʒ.x.se.la ctuce.se.iusquiami al.se.mãdragore.añ ʒ.v.corticis papaueris al.ʒ.i.f.cõtũdã r debic acc.cõti.radic.mãdragor̃ cap̃. papauer.al.añ.ʒ.vi. Conquassentur et bulliant in libris.vi.aque ad cõsumptio nẽ medietatis ⁊ de hac decoctione lib.ii accipe olei sisamini ul̃ comuĩs librã unã Cum his res ifrascriptas ꝯtusas misce

ꝛ ĩ uase duplo ad consũptionez decocti onis omnia bulliãt coletur. postea ꝛ u sui r̃seruetur de illo sepius bon⁹ mes. loca prescripta liniebat. Si ũguẽtis uti libet accipe olei mãdragorati olei nenufar̃. olei anetini. an̄. ℥. ß. pul̓. se. iusquiami al. radic. mãdragor̃ an̄. ʒ. ii. succi sẽperuiue. ʒ. vi. cere quãtum sufficit fiat ũguẽtum quo loca sepe dicta iunge.

Uel accipe olei nenufar̃. olei anetini olei uiolati olei mãdragorati an̄. ℥. i. cere paꝝ ꝛ fiat ũguẽtuz ꝙ ẽ somnifeꝝ suaue satis. praticantes moderni unguẽto populeone coĩter utũtur ꝛ est ualde securum ubi tamẽ necessitas te cogat tam ĩ linimẽtis qm̃ ũguẽtis opiuz secure adõre poteris eum taliter dosãdo ut ĩ. ℥. iiii linimẽtoꝝ ponas opii. ℈. ii. croci. ʒ. i. ꝛ utere. In duabus uero. ℥. unguẽti põe. ℈. ii. croci opii. ʒ. ß. ꝛ erit res cum securitate suauẽ somnũ ĩducẽs. Ex ẽplastris dominus Mesue ĩ hoc casu tale facit singularissiũz ꝙ accipit lactuce põtulace sempuiue herbaꝝ iusquiami ꝛ solatri an̄. ℥. ii. mucillaginis psilii. ℥. iii. farine fabaꝝ ꝛ ordei an̄. ℥. i. ß. opii. ʒ. i. ß. olei mãdragorati ꝛ rosati an̄ ℥. ii. ß. bulliant omnia simul donec uelut pulmẽtum fiat. ꝛ cum fuerit ĩfrigidatum ẽbrocatione per p̄us facta tĩpõa atꝫ frõs ẽplret̃

Fiunt ẽt in locis p̄dictis emplr̃ationes ex fol̓. iusquiami cõquassate uel mãdragore grassule maioris sẽperuiue uitis albe uuifere fol̓. salicis ul̓ lactuce cũ quibus tamen ex oleis predictis de q⁹ magis libet adde ꝓ libito ac si libet paꝝ aceti. tamẽ sine aceto ualet. Et necessitate urgente maiori adde opii parum croci quoqꝫ. Nec timeas ĩ tediosa sahara hoc facere capite nõ repleto ꝛ patiente colerico iuuene ualde existẽte. ul̓ qui intense febriat. Aliud emplastrũ ĩ hoc casu singularissimũ. ℞. succorũ semperuiue lactuce foliorũ solatri fol̓. salicis an̄. ℥. ii. pul̓. se. ãeti uiol̓. papaueꝛ. al. corticis radic. mandragore ꝛ corticis. papaueris al. an̄. ℥. i. granorũ solatri. ℥. iii. mucillaginis psilii. ℥. i. ĩcorporẽtur siml̓. ꝛ fiat emplastꝝ. Odõamtum seu suffumigiũ nostrum bonũ ꝛ noster bonus Mesue tale faciebat.

Ex ꝛos. uiol̓. fol̓. salicis an̄. ℥. i. sãdaloꝝ muscatelloꝝ. ℥. ß. flo. nenufar̃. ℥. i. ß. cortic. papa. al. cortic. radicũ mãdragore an̄. ʒ. vi. ꝯtundãtur ꝛ ponãtur ĩ ãpulla uitrea aqua ro. plena que obturetur ꝛ super cineres calidos usque ad ꝯsumptionẽ t̃tie partis bulliãt successiue obturet̃ patiens per nares fumũ recipiat.

Uel facies sic ℞. ligni aloes. ʒ. ii. floꝝ nenufaris corticum radicum mandragoꝛe an̄. ℥. i. uiolaꝝ sandaloꝝ muscatelloꝝ camoille. an̄. ℥. i. ß. opii. ʒ. i. ß. ꝯq̄s set̃ ꝛ bulliãt in amphoꝛa aque ꝛo. plena bñ obturata ꝛ c̄. ut s̄ ad terciam partẽ consumpta ut supra fiat. Opium q⁹que odorare. ut ueteres ferunt somnuz inducit. Uel tale facias odorãdum pomũ ℞. opii. ʒ. iii. se. papaueris al. se. lactuce se. papaueris nigri an̄. ℥. ß. corticum radicum mãdragore corticũ papaueris albi grana alkekengi. grana solatri. an̄. ʒ. i. ß. se. aneti. ℈. iiii. cassie lignee ligni aloes an̄. ʒ. i. floꝝ nenufaris. ʒ. iii. Conficiat̃ pomũ cum mucillagĩe dragagãti ꝙ sepius odoret. Uel facias sic ℞. radicis herbã ꝛ fructus iusqami de q̄bus extraꝛhe succi lb. ii. succi eder̃ arboree succi lactuce succi solatri succi cicute an̄. lb. i. se. iusquiami se. papaueris nigri an̄. ℥. i. ß. opii. ʒ. i. ß. corticum radicum mãdragore. ℥. ii. ß. cõtundãtur ista ꝛ ĩfundant̃ ĩ succis ĩfrigidatꝫ ꝛ ĩ loco humido ꝑ diem cũ sua nocte in

fusione permaneāt de hinc fiat exprēssio fortis ī qua spōgiā īfunde quā ī sole desicca totiēs eam īfundēdo ꝙ succum illum totū biberit talis enī spōgia sepe ⁊ sepius odorata somnū suauit̄ īducit.

Quod si hec causa seu cuiusuis alṙius approximati patiēs tuus nimiuꝫ dōmiret sepe spōgiā ī aceto fortissimo īfusam odoret. Uel succum rute nāib⁹ impone aut semen petrosilini aut apii aut feniculi ī aceto bulli ī quo spōgiā īfūde ⁊ naribus sepe applica. Cappurgia ī isto casu nōnulla sunt ꝯuenietia accipiēdo prout supra dictū ē caputpurgium pro omī eo ꝙ per nares attrahit̄. Et ī isto casu optimuꝫ est si de oleo magistrali ōscripto fiat p̄ nares attractio.

Connenit quoqꝫ oleum de papa. de nenufare ⁊ oleum mādragoratum.

Uel hoc facias caputpurgium. ꝙ ℞. croci thuris mirre sandarace an̄. ʒ i. cortic. papaueris opii an̄. ʒ. i. ß. ducāt̄ omnia simul ī mortario cum. ℥. ii. olei ro. ⁊ de tali per nares trahat̄. Mesue uero opii cāphore an̄. partes equales accipiebat ⁊ ad quātitatem duoꝝ grāorum cum modico olei uio. dissoluebat aut ros. seu cucur. ⁊ ī nasum distillabat.

Ras. uero duo grana camphore in aqua ro. dissoluebat ⁊ attrahi per nar̄s faciebat hoc autē ut īquit suauem somnū īducit. Et ī hoc eoꝝ que ī cura sahare ab extra sunt approximāda dictō termiet̄. Laus deo am̄.

Capl̄m octauū ō his q̄ ī sahara sunt applicāda ad ītra.

In cura sahare tam opiata q̄ꝫ non opiata ꝯueniētia pluria ad ītra damus que capl̄m presens per ordinem ponet. A non opiatis igitur pricipiū sumēs sic facies. ℞. papaueris al. ℥. ii. acci. corticū eius. ℥. ii cōtundantur super quibus. ℥. viii. ꝓhice ⁊ cum hor. x. ad minus ī īfusione steterit. fiat fortis expressio que cuꝫ modico zuchari tuo patiēti cum dormitū uadit tribue. Quod si fortius loco zuchari sirupi de papa. ℥. i. ß. pone uł hūc facias pul. qui recipit cortic. papauer. al. ʒ. v. panis biscocti. ℈. iiii. se. aneti se. anisi an̄. ℥. masticis se. lactuce se. portulace an̄. ʒ. ß. se. papaueṙ al. ʒ. ii. se. papaueris nigri. ʒ. ii. zuchari quātum libet ⁊ fiat puluis cuius sine zucharo dos p̄scripta a decoctione erit a. ʒ. i. usque ad. ii.

Sed qr hec passio ē tantum impōtuna ut cuꝫ n⁹. prescriptoꝝ placari queat ad opiata trāsire necesse ē. Sed āte q̄ꝫ iploꝝ ād exhibeas cāus̄ qui sequūtur obs̄ua primus nisi ī uirtute ꝯstāte opiatum nullum dabis. 2⁹. u⁹ nisi quoque patiētem calidum semper īueneris.

Certius non erit ī aliquo humōib⁹ repleto opiatum exhibēdum nisi ī totū uł ī parte maiori ille humor fuerit euacuatus. Quarto uero nullo tēpore opiatuꝫ prebeas. nisi prius cetera nihil ꝓfuisse comprehēdas. His cōdictionibus prenotatis cum deliberas opiatum dare fac ut patiēs tu⁹ leuiter cenet ⁊ illic postea ad hor. quatuor exhibere secure poteris ⁊ ut adhuc ad actum p̄ͣcticum deueniamus. Accipe decoc°nis supralcripte. ℥. iiii. sirupi uio. ℥. i. ß. opii grana. vi. croci. ℈. ß. thuris. ʒ̄ʒ̄. an̄. ℈. ß. hec cōquassata ī petia rara ligētur ⁊ sirupus prescriptus clarificet̄ ⁊ dum bullit p̄scripta petia ī eo bulliat que sepius exprimat̄ ⁊ talē sirupuꝫ excolatū tuo patiēti tribue. Jn robusto autē loco uiol. syrupi illius de papauere tantūdem pone. Uel talem facias magi

ftralé syrupũ i i⁹cãu cõueniétissimũ qui ℞.uiol.orđi añ.ℳ.i.fticados.ℳ. f.corticũ papaueris.al.ʒ.ii. se .lactuce se.édiuie añ.ʒ.iii.quatuõ se.frigi.añ.ʒ. i.f.se.papa.al.ʒ.i.se.papa.nigri.ʒ.f.cõ q̃sséť ⁊ i li.iiij.aque fiat õcoctio usq̃ ad medietatꝫ cõsũptioné que coleť ⁊ cũ lib. ij.zuchari syrup⁹ fiat q colat⁹ usqꝫ ad spissitudinem de coquať ⁊ dũ sic coqtur i eo ifrascripta buliãt.℞.croci .ʒ.i.f. thuris sãdarace pipis lõgi cassie ligée añ.ʒ.i.opii.ʒ.vi.cõquassata i petia rara ligéť.et dũ sic i syrupo bullit sepe exp̃ mať.Cui⁹ dosis é ab.ʒ i. usqꝫ ad.i. f. cũ q̃ libuerit decoctiõe. Ul' facias sic accipe usnee uiol'.floꝝ nenufaris fo.pa pauerís al.et nigri lactucaꝝ.añ.ℳ.i. corticũ papaueris al.cortič. mãdrago re.se.lactuce se.papaueris nigri añ.ʒ.i se.lolii.ʒ.ii.se.papaueris al.ʒ.iij.se.iiii. frõrũ.ʒ.ii.f.cinamoi nucis muscate.ʒꝫ. gaŕ.añ.ʒ.f.ligi aloes macis añ.ʒ.ii.mir re thuris añ.ʒ.ii.f.croci ʒ.iij.opij ʒ.i. f.hec oĩa siml' ad alébicũ sblimeť ⁊ fiat aqua de qua ab.ʒ.f.usqꝫ ad.i.dabis et é res delicata satis tã cũ zuchar o q̃ꝫ si ne zucharo. Uel facias sic.℞. lolij se.iusquiãi añ.lib.f.se.portulace l'.f.se. mãdragoŕ.ʒ.iiij.se.papaueris nigri se. grassule maioris se.cicute se.papaueris ru.se.alkekengi añ.ʒ.iii.ꝓlꝫ. p se. sub tiliter pulueriꝫeť postea i uase aliquo oĩa siml' i loco humido reponãť et ibi p dies.v.aut.vi.maneãt ãt õ hic accipe succi grassule maioris succi folioꝝ l'ra dič.iusquiãi succi fol'.papaueris. rubei lib.f.opii.ʒ.i.oĩa sil' misce ⁊ p alébicũ a quã distilla.õ q̃ ab.ʒ.f.usqꝫ ad.i.dabis.

Noster bon⁹ Mesue trociscũ hũc plurimũ cõmédat qui acc.se.lactuce põ tulace papaueris al.se.citruli excõtica ti añ.ʒ.v.succi liquiricie amidi dragãti opii.añ.ʒ.i.f.terať oĩa sicut alchobol: ⁊ fac cũ mı'cillagié psilii.trociscos quo rũ dosis fꝫ Mesue.é a.ʒ.ii.usq̃ ad.iiii. tu aũt.ʒ.i.solũ dabis nisi iuueis bñ co bust⁹ fuerit i tépore calido et cũ itésa fe bŕ tũc eni ꝓ libito dosi adauge. Et sic hés q tã ab inŕ q̃ꝫ ab eẍ i cura sabaŕ ueniunt aproximãda q̃ huic tractatui fi nem imponunt. Laus deo amen.

Capitulũ nonũ epilogãdo i se totũ ordiné i cura sabaŕ obfuãdo ꝯtinens.

I Ibét p̃scripta oĩa que i cura sabaŕ conueniũt te ad actum practicũ deducédo sub epilo go quodam describeŕ. Cũ igiť ad pa tiété tuũ ueneris que sit hui⁹ sabare cã perquire ⁊ secũdũ cãe illi⁹ exigétiã sex reꝝ nõ naturalium regimé ordinabis õ hic si causa fuerit extriseca ad contrari ũ illã uerte. Si aũt intriseca ⁊ dolo res cã fuerit illos seda. Si fe .ꝑut ꝯuenit eas curabis. Humõ aũt saba rã efficiés prout supra te docui digeré dus ac euacuãd⁹ erit de hic ad localia ueni et ad lotiones primo seu fométatõ nes et ubi non sufficiũt ad ébrocatioés et si ipse non sufficerét ftati post eas li niméta unctiones éplastrationes facito quibus non sufficientibus ad odoramé ta seu suffiũgia uenias. Ultimo auté ad caputpurgia ⁊ sic ordiate ut statim dictũ é faceŕ debes. Uerum ubi ista non contulerint ad eã que ad intra su muntur uéiédum erit. Nõ sũt tamé que applicãtur exteri⁹ dimittéda ⁊ tũc a non opiatis principium facies et illis nõ cõferétibus ueire ad opiata necessa riũ erit.sꝫ tũc illic descriptos cañ. obser ues facito. Si igiť sic õdinate ad sa bare curã ꝑcesseris ifirmo tuo salus ⁊

tibi honor grādis consequetur. Et sic ꝯ oīa ad sabar curaȝ pertinētia descripta sint tractatus hic digne finē recipit Laus deo. Amen.

Tractatus quintusdecimus ō mlia ꝛ maīa · ī se. xvi. ꝯtinēs capitula

Primū capitulum de notificatōe mlie atq manie.

m Elācolia atȝ mania sūt quedaȝ dispositiones cerebri preter naturam per q̄s lesio imagīatiue seu extimatiue āt utriusq simul accidit. sed qbus in locis hec fiant uidendū ē:

Pro quo sciendum. v. esse principales uirtutes cerebri organice cōdistinctas. ut prima primi doctrina sexta. c° qnto experimur nāq in nobis uirtuteȝ unam inesse que actus oms exterioꝝ sēsuum deprehendit nullus em ipsorum ē sui actus perceptius sȝ obm. suum solū deprehendit ut uisus colorē auditus sonum et sic de aliis nec aliquod istoꝝ est uisio seu audtio Cum igitur pcipimus nos uidere. audiř gustař. ꝛc̄ ꝙ. in nullū exteriorum sensuum ut patet reduci potest uirtutem unam cerebri hoc facientem assignare necesse ē ꝛ h̄ ē quā phi sēsum comunem appellant cuius sedes ē ī prima parte primi uētriculi cerebri.

In secūda uero ponit fātasia cuius ē species sēsibiliū ipsis abeūtibus reseruare. sed post actus et operatiōēs sēsus comunis aliā cerebri uirtutē cōprehēdimus. q̄ cōplexa format cōpoīt ꝛ diuidit unū ex altero cōcludit et sic sillogiȝat et illa uirtus prout deseruit ītellectui dicitur cogitatiua ꝓut aūt extiātiue dicit ymaginatiua ꝛ hō ī prima parte secūdi uētriculi cerebri que si ratiōe male qualitatis aut humoꝝ siue spirituū ī ipsa existētiū preř naturaliř disponat ab operationibus sibi debitis ymaginatiua seu cogitatiua peruertiř. Cū qr uirtutem hāc īsēsatas spēs. ex sēsatis elicere ñ posse a ꝑstinis phis deprehēsū sit altiorem aliā uirtutē que hoc efficeret assignare necessariū fuit. Et per hāc nō solū ī sēsatas spēs a sēsatis elicimus ut sūt spēs amicitie inimicitie. et siles. sȝ etiā per ipsā qd cōueniēs et quid īcōueniēs ac qd fugień. quid ꝓsequeń. iudicamus et hec ī posteriori parte secūdi uētriculi. situatur. Cūq huius uētriculi pars secūda preř naturaliř dispoitur seu spūs existētes ī ipsa ratio seu extimatio īterdū ī homīne pturbatur. Datř et uirtus alia pure reseruatiua cuius organuȝ ē ī posteriori uētriculo cerebri ī q° quātū ad ꝓpositū nostrū lesio nō fit illa nāq tales reseruat spēs quales eidē p̄sētāt uñ quosdā uidi mlicos qui libati oīum q̄ uiderāt ac fecerāt ī poxisō recordāř ꝛ sic q̄les tūc meōria spēs accepat representat. In sensu quoq comuni quantum ad meum propositum lesio nū q̄ accidit nr cuius suum fert iudiciū q̄liř sibi ab exterioribus sensibus presētat ut ymaginationibus oculoꝝ ē uidere qui humiditate inter humorē christalinū ꝛ corneā exñtem corā ocul patientis uidere animalia uolatilia iudicant et h̄ ē quia talis aqua suam in uirtute uisiua similitudinem representat et sicut falso sensui comuni presentatur ita ymaginatiua falso imaginantur. Et idē ī scothomia accidit uapor nāq grossus ad posteriorem uisiuam per neruos obticos. aut per uias alias occultas ueniēs in uirtute ipsa uisiua similitudies suas representat de quibus taliter sensus comunis iudicat. Taliter em iudicat quali

ter sensus uisus eidem representat et sic ipse errare non dicitur ad ꝓpositum tñ nostrum errat ymaginatiua illud ꝙ nõ est concludendo. Et hunc errorem consideramus illum aũt qui a sẽsu cõi ꝓuenit nequaquã. Et ita in freneticis contingit qui propter eleuatos. ad uirtuté uisiuã uapores iudicãt se mortuos uidere uł alia secũdũ uaporé illoꝝ uarietatem uel fortificationé aliquaꝝ specierum in fãtasia refuatarum ĩ quibꝰ ĩ caꝰ de hereos ĩfra. Interdũ aũt uapões illi ad auditiuã uirtutem perueniũt ⁊ tẽ tubicenas et alia ĩstrumẽta musicalia audiř sepe iudicãt. ⁊ sic non ĩ sensu cõi sed in ymaginatiua igitur flõ. ymaginante extimatiua sepe illud fugiendum iudicat qđ prosequẽdum erat uel econtra.

Ex qbꝰ omnibus patet. in mania et melãcolia has duas uirtutes solũ ledi. ymaginatiuã scʒ extimatiuã uerũ ex hiis duabꝰ stat alterã ledi alterã uero nõ cũ disticta. ut patuit habeãt. organa unõ quidé bene ymaginãť ĩ quibꝰ tamé actꝰ extimatiue corrupti sũt ut tertio de accidéti capᵒ. tertio õ Cesillo medico recitat Galł qui falso ĩ angulo domꝰ esset tubicinas ymagiãbať tanq̃ʒ tñ nociuos expellẽdos iudicabat ĩ hoc enĩ extimatiua nõ peccabat. E cõtra aũt uir alꝰ bonꝰ faciebat qui uasa uitrea eẽ cognoscens euntibus et redeũtibꝰ a fenestra ꝓiciebat qui uasa ãplius nõ habẽs puellã qʒ ꝓiecit quarto ĩterioꝝ 2ᵒ. capiᵃ In hoc em̃ ut pʒ extimatiua ⁊ ñ ymaginatiua lesa erat. Cũ tali ex proiectione nec frãgi nec puellã ledi iudicarẽt. ⁊ sic pʒ ymaginatiuã ĩterdũ ⁊ inťdũ extiatiuaʒ ledi qr tñ illarũ organa sũt cõtinua ymaginatiua raro lediť qr extimatiua quoq̃ ledať ⁊ cõtra ut expiẽtia cõtiue docet.

Uerũ respectu organi ymaginatiue uł extimatiue uariã pteř naturalẽ dispositionẽ uarii ac diuersi actꝰ corrupti ꝓducunť quorũ cã interdũ mliaʒ ⁊ ĩterdũ maniã hãc passionẽ appłlamꝰ. Malia tamẽ tanq̃ʒ genꝰ se habet ad maniã ũde ãtiq plurimi capitulũ presẽs õ melãcolia solũ ĩtitulãt que ꝓprie sũpta sẽper ẽ sine rixa mania uero nũquã h aũt passio melãcolia talř genrať aĩa enĩ suis ĩ opationibus sensibilibus ac uoluntariis utitur spiritibus qui sunt ĩ cerebro tanq̃ʒ instrumẽto tertio de ĩteriorbꝰ. vi. caꝰ.

Et hi sui de natura lucidi sunt et clari. Cũqʒ q̄uis causa obscuri fiãt timet ac tristať aĩa ut ĩ extrĩsecis experimur qr tristať ĩ tenebris et ĩ luce letať unñ cõstãtinus ĩ libello õ melãcolia sicut sol ĩquit nebula seu fumo ĩteruenĩete lumẽ amittit sic melãcolicoꝝ mens fũis colere nigre ad ipsã ascẽdentibꝰ turbida fit et obuiat ne splendor suus euagari possit et ré iudicet secũduʒ ꝙ sit ⁊c̃. uñ auerois sup cãtica de ꝓprietate inquit melãcolie ẽ offuscare animã ideo melãcolici causã timoris secũ ferũt ut inquit Ayl. ⁊ Gał. tertio ĩteriorũ caᵒ. allegato ⁊ quito de accidẽti ⁊ morbo ĩ fine cppositũ ĩ sãguiẽis cõtigit. ũde Auic. viᵒ. naturaliũ. Cũ aĩa ĩquit fuerit habẽs spiritũ applicari aptũ pati ex letis ⁊ q̃libʒ ex cã letabiť Cũ igiť humor melãcolicus sbẽ. sit tenebrose fumi ab eo resoluti et spiritibus cõmixti eos obscuros ac tenebrosos efficiũt cuius cã tristatur ac timet aĩa ad bonũ ĩtellectũ qr aueroys. 2ᵒ. colliget de actiõe cogitatõnis ⁊ ymaginationis uult animã nõ posse tristari. ⁊c̃. Sed hꝰ nihil ad ꝓpositũ nostrũ qr hᵒ tãquã medicus qui artifex ẽ sensitiuꝰ. et nõ tãquã philosophꝰ loquor. Ad ꝓpositũ igiť spiritꝰ ab illis fumis obscuri facti anime tristitiã

etq̃ tiorẽ iniciũt cui⁹ cã tã ĩ cogitatõib⁹ quã ĩ iudiciis uariatur uelut gustui lingua infecta colera in se. accidit qui qđ libet poculũ quantũcunq̃ʒ dulce amarũ iudicat. Et idẽ accidit si cerẽbrũ aliq̃ frã. ⁊ sicca fuerit ĩfectũ q̃ꝛ tõ spũs. quãtũ cũq̃ʒ clari ad eã ueniẽtes per eaʒ ĩfectionem tenebrosi fiũt. Idem Auic. mlĩa ĩgt est muta⁹ extimationũ et cogitatõnũ a cursu naturali ad cõꝛuptionẽ ⁊ timõẽ ⁊ maliciã ꝑpter ꝯplexionẽ melacõlicaʒ facientis siluestrẽ spiritũ cerebri interius et facientis ipsuʒ timidũ ꝑpter tenebras ipsius sicut tenebre extrĩsece sollicitãt et timorẽ faciunt. Et subiungit ꝙ cõplõ frigida et sicca est contraria spiritui debilitans ipsũ sicut ꝯplõ. calida et humida ut ꝯpl⁹uini est cõueniẽs ⁊ ꝯfortans. Ex quibus omnibus patet qđ in uentriculis ymaginatiue et extimatiue hec passio melãcolia generat᷑. nã si ĩ eis melãcolia nat᷑ al᷑ ebulierit siue in q̃ ꝑte nr̃ĩ corporis fuerit obscuros fumos ad eos mandans ãt ad eos aliquã mala qualitas frigida et sicca siẽ materia pa⁹ quã mlĩam proprie dictam appellamus generatur que ut infra dixerim species ĩfinitas habet. Sũt enĩ ut ĩquit ꝯstãtinus ubi supra anime passiones occl᷑te ꝑꝑ incõpassibilitatẽ sue essentie quis. n. posset ĩuestigare ratõẽs ymaginatõẽs ⁊ memorias anime quot ⁊ quãte sint in uno quoq̃ʒ similiter hominũ astucias q̃s cõpꝛehẽdere posset. Cũ igit᷑ hee ĩcõprehẽsibiles sĩt ⁊ ĩdifinite sic ⁊ spẽs melãcolie. ũde quidã cerebri casũ timẽt se esse gallos putãt ut padue quẽdã nobilẽ uidi qui brachia cõcutiẽs. ueluti gallus sepe cãtabat. Quidã se putãt eẽ uasa uitrea ⁊ sic ĩfinitas uarietates in istis melãcolicis ĩuenies. Aliũde autẽ adducit᷑ colera ⁊ citius ĩ ceꝛebrũ reã nẽs q̃ ãt aliũde ad ipsũ fumãs maniã efficit q̃ʒ lupinuʒ demoniũ appellam⁹ patiens enĩ lupi ferocitatẽ ĩ se hẽt. q̃ꝛ rixat᷑ uerberat mordet ⁊ alios lupinos actus exercʒ ⁊ hũc uulgares d̃moniũ lupinũ in se hẽre aiũt. ⁊ maxĩe ignorãtes pizochari ideo demoniũ lupinũ appellam⁹. Alñ sãguinis adurit᷑ ⁊ ĩ ceꝛebꝛo existẽs seu ad ipm fumãs mãie speciẽ aliã efficit quã maniã caninã appellamus. q̃a talis ⁊ si ĩteꝛdũ ꝛixat᷑ q̃a mlĩa nota ab adustione prouenies rixa caret cõtinue q̃si tamẽ ridet ⁊ ueluti canis tripudiatur. Ex adustione quoque tã melancolie naturalis quã ĩlatis. fit sepe mania cui⁹ actus secũdũ uariã ipius mlĩe dispositõeʒ diuersis in modis uariatur nulli tamen eoꝝ rixa taliter sunt exempti quin rixẽtur interdum. Ex quibus oĩb⁹ patet qđ accipiẽdo melãcoliã prout est gen⁹ ad maniam est quedã preter naturalis dispositio ab aliqua materia q̃litate frigida et sicca sine materia et hũore melãcolico in medio cerebri uẽtriculo. existente. ut ad ipm aliũde fumãte ꝓueniẽs per q̃ʒ ymaginatiue seu extimatiue seu utriusq̃ʒ debite operationes uariãtur. pʒ etiã quid sit mania lupia et canina ac queuis alia quia mania lupina est talis dispositõ ⁊c̃. a coleꝛa adusta ꝓuemens. Mania uero canina ab adustione san. ⁊ alia queuis mania ab alioꝛum humoꝝ adustione. Et sic patet quid sit melãcolia proprie dicta quid sit mania lupia caĩna et q̃cũq̃ʒ alia. Laus deo amen.

Capitulum secũdũ de causis manie ac melancolie.

Cause melancolie seu manie ũdecũq̃ʒ fiat extrinsce ⁊ intrisece esse possunt. Extrinse

ce quidem sicut aer excessiue calidus et sicc' potens resolueri spiritus et hūori s adureri ātri frigiditas et siccitas eos effici ēs cōgellare supfluū exercitiū balneū calidū et siccum. Ego aūt anno elapso quēdā gutosum adustū uidi qui ut liberaret a guta ad balnea ad aqs accessit et a guta liberat' maniacus factus est. Supflua uigilia hanc passionem sepe efficit. longaq3 famis tolerantia. ut in istis pizocharijs robustis sepe accidit q tāto cū feruore per ieiuniū deo seruiri perquirūt. qꝫ maniaci efficiūtur ut ipse uidi. Itē cōestio superflua facit ut rerū potissie calidarū que uī habēt adurendi. ut porri cepe alia. zz. piper grana paradisi et similia. et oīs potus tā naturalir quā artificialir calid' ut uinū potēs nectar sicut melicratū ūde ex potētis uini bibitione i mea domo alamani duo i mēse uō melācolici facti sūt un' scriptō ꝯplexiōe sāguineus cātabat semper ymnos alr famľus a stala beatū Bernardi nū irficeri uolbat q2 ꝯ male ytali ꝯ itľli gerit. s. q2 Bernādi' pdicādo cū māu signū faciebat. ōse sēp loq dicebat qꝫ pati n posat. Cibaria zursū q apta sī i hūorē melācolicū cōuerti ut fabe lētes et sb stātia leguīū caules eruca folia raparū et talia caro cap. yrci caro lēporia ceruina. uacia anatū āseꝝ et silia. Et oīs caro salsa pisces salsi case' antiqu' acetū uinū nigꝝ grossū et turbidū et oīa acetosa. Sed iter cetera que hāc passionē sepe efficiūt. sūt superflue quedā aīe accidētia ut īgens tior odiū assiduitas studii assiduitas tristicia assiduitas q'3 circa rē unā cogitatio. Nihil enī ut igt Auic. hñtib' melācoliā nocibili' q̄3 timor et solicitudo 3°. cañ. fē pꝛima ca'. de cura melācolie ⁊c. ūde Gal. septima affoꝝ ꝯc°. 22°. multos iquit uidim' ppr odiū melācoliā icidisse et iō potissimum quoꝝ corpora ad hec apta sūt. Superflu' itē coit' et i ualde potēte ab eo nimia abstinētia melācolicū efficiūt propter corruptōez spermatū ⁊c. ut i uiduis et uiri potētib' et i istis bonis religiosi. ex spermate ultra modū retēto sepe cōtingit. Quātū uero ad cās itrisecas ut i precedēti capitulo dictū fuerat cā esse pōt melācolia naturař et ipsa quouis per adustiōnē facta non naturalis.

Sanguis item colera et flā. cū per adustiōnē aut cōgellatiōnē i melācoliā cōmutant' potest cōsimilir mala ꝯ°. cerebri frigida et siccea siue materia. huius passionis esse causa ueꝝ hūores qui melācoliā efficiūt nō sēper sūt i cerebro. s3 iterdū i aliquo particulari mēbro aut i toto qui tūc ad cerbrū fumātes hāc melācolicā passiōnē iducūt uñ. qñq3 hec materia i testib' cōtinet'. et renib' et matrice i splene i spūalib' ut stomaco miseraicis i epate i ypocūdriis i testamētis et i mirach. et quādoq3 i ambitu totius ut i ueis. s. et artariis et i eis enī sepe aduruntur humores qui ad cerebrū fumātes melācolicā passiōnē iducūt et hanc totius causa ꝑuenire dicit'. ūde bonus Rasis et alii pores qdaꝫ ad hoc tres melācolie spēs esse dixerūt. Prima que fit a capite. Secūda que a misaicis epate ypocūdriis mirach. et talē melācoliā mirachiā appellāt. a mirach. nō tamē propꝛie mirachiā ipsā accipiūt. s3 pro epate miseraicis et aliis mēbris sb eo existentibȝ. Tertia q ab humore itra ueās et artarias. i melācoliā cōmutato et talē dicim' a toto fieri. Retē'. quoq3 mestruorū ac eōroy daꝝ alri' humoris adusti seu flueri ꝯsueti. flobotoie quoq ľ farātre fieri solite dissio. Et b i sūma cāe sūt māie et mľie. La' deo.

.G

Capitulū tertiū de manie ac melācolie demōstratiuis signis.

q Uedā ex melācolie signis sup ipsā. ⁊ quedā sup ipsi⁹ causas significāt. Nam quātum ad propositū spectat ut ex Raſ. ⁊ antiquoꝝ quorūdā snīa colligi pōt tres sūt mlie grad⁹. pro quo super eā possumus cognosceṝ. prim⁹ ē falsa cogitatio. Secūd⁹ illa falsa cogitata loqui. Certius ē locuta exequi. Quātū ad primū si quāpiā sine cā timere ṙstari sollicitudiné diligere ac uelociṙ irasci. qꝛ cā a suo demouetur proposito ex quacūqꝫ cā faciliṙ irasciṫ taľ flā. cogitat. ⁊ tūc primū mlie gradū adept⁹ ē. Sed cū de hiis que sine cā timenṫ loquiṫ ⁊ ꝙ nō ē fiendū iudicat. talis ad secūdū melācolie gradū iā peruenit. Cū aūt facto cōplet ꝙ facto i mente pceperat hūc pfecte melācolicū dices. Per hos igiṫ tres grad⁹ melācolicū factū cognosces talia eni p cohabitātes ⁊ domesticos familiaṝs facile deprehédūtur qꝛ nr̄e tépore sanitatꝫ intellecte cū a priorib⁹ mutare uideanṫ i hāc passioné icidisse scias ṽbi gratia si itelligim⁹ aliqué naturaliṙ uanū facūdū uľ iracundū et huius uanitaté facūdiā aut irā cōmouisse i tali dicemus. métis esse morbū econtra uero timidū factuꝫ iracūduꝫ et audacé. Cognito itaque melācolico superest ad causarū cogitōné deuenire. Et primo de extrisecis nā si caliditas exterior āt frigiditas excessiua i causa fuerit aut superfluū exercitiū uigilia superflua nimia famis tollerātia. nimia q⁹qꝫ repletio ⁊ rerū potissime que i ca° de causis numerate sūt aut supflue anime accidétia unde superflu⁹ coyt⁹ seu abstinétia ab eo sicut in uiril potétibus uiduis ⁊ religiof. per patiétis aut astātium relationé depr̄hendes.

Quantū ad causas itrisecas an per proprietaté an per coitaté hec fiāt iuestiganduꝫ erit. Si igiṫ melācolia p proprietaté fiat qꝛ sit cerebraľ aut a sola mala qualitate aut ab ea cuꝫ materia fiat. Si solū fuerit mala qualitas oīa idiffereṙ paciés ipse timebit ⁊ q̄ꝫ maxīe mortuos res nigras ⁊ tenbras ⁊ ex cō similib⁹ locutionib⁹. solū terreṫ ⁊ talis é i cōtinuis āxiis cogitatōib⁹ nec ullā i capite grauediné sétiet. ⁊ é paciés ut plurimū a generatiōe melācolic⁹. At ubi i cā maṫia sit paciés grauediné séti et dolor capitꝫ scotomia. ṽtigo isōpnetas ľ alie capitꝫ egritudiés precesserūt sepe i locū unū uisū figit a quo si quiſ eū remoṽe uoluerit irasciṫ plus aliis sollicitudiné diligit. Et i asiduis cogitatōnib⁹ pmanet potissimū auté signū hoc fuerit si cetera mébra sana deprehédas.

Nō si peccās humō melācolia sāguinea fuerit paciétis actꝫ cū risu erūt atqꝫ gaudio spaciosa q̄ clara ac leta loca diligit ut prata ortos ⁊ talia cū amicis eé cōcupiscit. i melodiis musicis delectaṫ ⁊ sic i sūma hec melācolia ceṫis cōparata cū paucissia. tristicia fiet. Un̄ Auic. ⁊ si é iuit melācolia sāguinea é illic tristicia ⁊ ris⁹ cuꝫ exuberatione uenarum ⁊c̄. complō. tamen precedens regimen et consimilia potius super sanguinem significabunt quā super alios hūores.

Et san. narium fluxus seu menstrua aut emoroydes fluere consueta restricta fuerint aut flobotomia fieri cōsueta dimissa certior multo fies. Urina ṽero grossa erit atque subrubea pulsus uero plenus et undosus. Si autem peccās humor ex adusta colera fuerit

erit ut Auic. inquit cum luposítate et audacia et sic pacientis actus cum rixa erunt atq3 furor. In alios sepe furiũt eos uerberant. nec timent se ab alto precipitare clamant et multum uigilãt. nec in loco uno quiescere diu possunt terribiles in aspectu et ut plurimum. paciẽs adustis erit. Eius tamẽ ꝯ⁹ etas tẽpus ãni precedẽs regimẽ ⁊ silia te plurimũ i iudicãdo iuuabũt. Et h̃ ẽ quã ulgares demoniacũ uocãt cui⁹ uriã sub til atq3 igẽa uers⁹ nigr̃dinẽ quãdã tẽdit puls⁹ erit dur⁹. ⁊ frequens tñ ordiãt⁹.

Adustũ flã si in cã fuerit ⁊ si illõ rarissĩe accidat cogõsces qꝛ eger de hiis q̃ de natura sũt flãtis cogitat pl⁹ i fluibus circa aquas appetit pisces ⁊ silia diligit ⁊ ut plurimũ de hiis ⁊ silib⁹ rõcinat̃ ⁊ tales qeti sũt atq3 pigri ualõ colõ quoꝝ ut ĩfra dixerĩ ad albedinẽ plũbeã tẽdit. i hoc cãu etas cõplõ. p̃cedẽs regimẽ et silia te ml̃tũ iuuabũt i iudicãdo. Urina grossa sat̃ pallida erit l̃ subpallida. puls⁹ autẽ moll ⁊ tard⁹ cũ quadã diũsitate. Naturalit̃ ũo mliaꝫ. i cã eẽ cogõsces qꝛ ut Auic. iquit tal melãcolia ẽ cũ t̃sticia. ⁊ mala extiãtiõe. ⁊ sic tales plus ceteris cogitãt. pl⁹ quoq̃ timẽt ⁊ ꝯtinue tristant̃ plorãt ⁊ ualõ sũt suspirosi sollicitudinẽ diligũt se sepe i sepl̃turis abscõdũt et isti pl⁹ aliis dormiũt. uria tenuis ⁊ alba. puls⁹ dur⁹ et tardus. Etas autẽ cõplõ. p̃cedẽs regimẽ ⁊ silia melãcolicã cõplexionẽ testant̃ Qñ si tal melãcolia adusta fuerit ml̃to min⁹ q̃3 supra scripti dõmiũt ⁊ iterdũ paciẽs rixabit̃ ⁊ int̃ ceteros melãcolicos corruptissĩas h3 ymagiãtiões. Cũ q⁹ maxie maloꝝ ac siluestriũ ẽ moꝝ. Et cũ õ rẽ aliq̃ loq ĩcipit. ipsũ facer̃ siler̃ ẽ difficile ⁊ istoꝝ ut plurimũ ꝯpl̃xio ẽ p adustionẽ fc̃a mlica Interdũ uero colera cũ sã. siml̃ adurit̃ ⁊ tales mõ timẽt mõ ridẽt mõ rixãtur.

Et breuit̃ act⁹ adusti sã. ⁊ aduste coler̃. ut ĩquit. Alexãder ĩuicẽ cõmiscẽtur ⁊ ita fit si sã. adust⁹ cũ melãcolia misceat̃ qr paciẽtes mõ ridẽt mõ plorãt. mõ gaudẽt. nũc timẽt ⁊ ĩfra õ aliis ipsorũ actib⁹ fit mixtio. Et cõsilit̃ tam õ flãte quã de aliis hũorib⁹ cõbinationẽ face. Et illa q̃ stati õ hũorib⁹ dicta sũt ĩ oĩ melãcolia tã rõe totius q̃3 alteri⁹ pticularis mẽbris cã ꝑueniẽte tibi cõsiderãda erũt si peccãtẽ hũorẽ cogõscer̃ uolueris. Hẽs itaq̃ sigã p q̃ melãcoliã p ꝓprietatẽ factã. cogõsces. Si autẽ ipsa toti⁹ cã fiat qꝛ pp hũorẽ i ueis ⁊ artariis peccãtẽ ñ min⁹ humõ ille i ueis et artariis cer̃bri q̃3 i aliis ptib⁹ cõpis peccat. cui⁹ cã i toto grauedinẽ sẽtiet. et act⁹ illi melãcolici ñ min⁹ sũt cõtinui q̃3 si solũ uitio cerebri passio fieret. S3 ut ad curã r̃cte ueias. q̃lis peccet humõ ñ solũ p modum supra dictum iuestiga.

S3 stati dicã quoq̃ ꝯria Nã si melãcolia natural i cã fuerit paciẽs male colorat⁹. male barbat⁹ ꝯstrict̃ ueis ⁊ breuit̃ a generatiõe melãcolic⁹ erit q i sanitate existẽs corruptaꝝ ymaginationu3 cũcta tiebit. Si autẽ colera peccet paciẽs coleric⁹ pilos⁹ et adust⁹ erit cui⁹ cor atq3 epar excessiue calidi sũt et ẽ ei⁹ color brun⁹ et quadã cũ citrinitate mixt⁹ i hiis. sẽper i sanitate leuis mot⁹ ac p̃ sũptuos⁹ fuit. Si aũt sãguis adust⁹ fuerit p superius dcã sigã cogõsces et ita õ melãcolia ac õ flãte dicẽdũ. Q3 tñ i toto cãe adustiõis fuerit iuestiga. p hec igit̃ q̃ dicta sũt siue a cerebro siue a toto melãcolia ãt maĩa fiat facilit̃ iuestigabis. At si uitio stomaci fiat timor tristitia et alia accidẽtia ñ sic sicuti i cerebrali sũt cõtinua qꝛ uapoꝝ ascẽsu cessãte aliquatulũ ab illis accidẽtib⁹ qescit

ĩfirmus ⁊ hoc ĩ omni malitia cãta ꝑ cõitaté a cõe. In tali paciéte hoꝝ. digestiõis stoãci doloꝛ aderit.uertigo quoq̃ ⁊ alia assũpto cibo.tãtũ cessabũt dõec ipse digeri ĩcipiet. Adest ité nausea tiua facietas sputi habũdãtia ardõ ĩflãtio.rugit᷒ uẽꝝ uomit᷒ ⁊ ruct᷒ plurimũ paciétẽ aleuiãt. Et si apostéa stomaci ĩ cã fueꝛit illõ ꝑ ꝓpꝛia sigã depͤhẽdeſ.

Cõsueuerũt ãtiqui quãdã melãcolie specié mirachiã appellaꝝ q̃ cũ p̃scriptꝭ de stomaci sigĩs coĩcat ⁊ talꝰ ñ solũ mirach uitio ꝓueĩt.ſ3 mébroꝝ ét ipsoꝛu3 quoꝛũdã sub eo existétiu3 ut stõaci miſaicaꝝ epatꝭ cordis siphac ⁊c̃. Melãcolia quouis p̃dictoꝝ mẽbroꝝ fiat mirachia nũcupatꝰ.⁊ hoc ẽ qr ñ solũ ex ea q̃ mirach uitio fit ĩ eo séttꝰ extésĩo. dolõ rugit᷒ grauitas ⁊ talia.ſ3 ét cũ ꝓuenerit a stoãco ꝉ a misaicis corde epate ꝉ siphac.⁊ iõ melãcoliã mirachiã ꝑꝑ istoꝝ coĩtaté.accidétiũ appꝉlaꝛũt. Uñ Raſ mirachie igt melãcolie sigã sꝛ eructuatõ acetosa sputi habũdãtia.ĩdigestio ardõ sꝫ ypocũdrio. ac rugit᷒.Et h̃ signa ꝑ magnã hoꝛã post ꝯmestionẽ ã3.qꝛ ĩcipiũt ꝯ cib᷒ ĩcipit digeꝛi ⁊ ñ añ ⁊ dõec sit ꝯpleta digestio ⁊ ñ durãtꝭ.Et sꝫdit ꝙ ex apãte ĩ ueĩs uẽtris diu suã ruptꝰã differéte sepe mꝉia accidit mirachia et hii ĩ ypoꝯdrio dextrã plerũq̃ doloꝛ patiuntꝰ⁊c̃. Ex qbuſ p3 ꝙ mꝉia mirachia ñ solũ mirach uitio ꝓueĩt ſ3 ét stomaci miseraicaꝝ epatꝭ cõdis siphac.⁊ alioꝝ mẽbroꝝ sꝫ eo exñtiũ.ĩ ypoꝯdrio dextꝛo .ſ. q̃ fit.a spleñ ab aliĩs h3 sigã ꝯ distictiua ⁊ sic talé q̃nuis sꝫ mirachia q᷒3 fiat mꝉia3 tñ mirachiã.ñ dicim᷒. Mirachiã itaq3 depͤhẽdes mꝉiã si õ noĩatoꝝ mébroꝝ uitio fiat. Nã si fuerit apostéa uꝉ opilatiõ ĩ misaĩciſ kilose eꝛũt egõneſ. uria alba ⁊ sꝫtilꝰ.si uitio epatꝭ uꝉ cõdis.ĩ ꝓpriis capituꝉ tu sigͣ regre. Nũc ãt de mꝉia uitio spleĩs causata ẽ dicẽdũ si ĩ ea fuerit apostéa ĩflaᵒ.ĩflaᵃ.ãt opilatõ õ bilitaſ ꝉ aliꝗ taliũ q᷒ꝫ cã ñ bñ san.a mꝉia depuretꝰ ad os stoãci magna ipsi᷒ q̃ntitas effũditꝰ ꝑ ꝙ ipsi᷒ augetꝰ appetit᷒ et eructuatõ accidit acetosa ꝑꝑ humoris mꝉici frĩtaté ⁊ magnã ei᷒ habũdãtiã debilitatꝰ digõ.⁊ sic tã hui᷒ q̃3 mꝉte quãtitatꝭ assũpti cibi natura cũ habũdãtia uẽtositas leuis sép erit qᵒ prouenit ut sꝫ ypocundrio sinistro inflaᵒ. et rugitus multi generentur et est patiens ut pluꝛimum melancolicus a generatione uel ꝓpter quartanam seu aliam longam egritudinem aut propter mẽstruorum seu emoroydarum.seu fluxus san. narium consueti retentionem factis melancolicis. Lex enim san.quam in ipsum depurando ad splenem trahit.per emoroydeſ et mẽstrua conuenientissime euacuatur ad cuius retentionis splenis fit opilatio aut inflatio seu dura in eo apãta ⁊ sic ab illis quouismodo retentis humiditatibus resoluti fumi ad caput ascendentes sepe melancoliam efficiunt et cetera. Et sic si melancolia uitio splenis prouenerit per ea que dcã sunt sigͣ in cognitionem deuenies si autem uitõ matricis renum intestinorum et cetera melancolia fiat per signa in cognitioné deuenies super passiones illorum membrorum significantia et potissimum nisi cetera membra esse sana deprehendas:

Et in hoc tam signa manie quam melancolie terminantꝰ. Laus deo Amé

Capitulum quartum in quo assignatur causa quare illiterati quidam melancoci litterati facti sunt.et qualꝫ ét ex eis aliqua futura predicunt.

Erūt ueřes ꝛ maxie ātiqu⁹ Alexāder ꝛ bon⁹ Rasis. quosdā melācolicos futura pdiceř ꝛ eueniř q̄ pdicūt et qdā alii ꝙ illiťati fiūt lřati sic ꝙ i qbus dā sñiis ad ꝓpositū disputātes ꝛ rñdēt Et ego piaroli quēdā rusticū mlicū uidi q sēp luna exñte cōbusta carmia cō ponebat ꝛ trāsacta ꝯbustione qr circa duos dies usq̄ʒ ad aliā cōbustionē ꝟbū nunq̄ʒ ullū lřaľz proferebat ꝛ hūc mihi nūquā didicisse lřas aiebāt. Ho⁹ quo qʒ Gētil.in.q.de icantatōib⁹ ꝛ colli sus pēsatōibus affirmat cū inqt famosū est mľtos ꝛ multas qui nūq̄ʒ pus lřas cogō uerūt subito lřaliť loqui.ꝙ Aļ.3°.pro bleumatū ꝓbleūte pmo sētiř quoqʒ uř. Cū iquit quidā fuit Marchus ñ poeta fact⁹ mlicus.poeta q°ʒ fact⁹ ē.ꝛ h ipse Aļ.hūori tribuit mlico quē uino simľa re uř iquit nā sič uinū corpus uarie dis poit sic ꝛ hūor mlicus rōnē hāc null⁹ac ceptat. Alii demonib⁹ h atribuūt ut Auic.pmo caplo.poiř ꝛ huic q̄ntuʒ pōt honesti⁹ uř Gētil assētiř.ꝛ hii ꝑ se hē rēt ethimologiā hui⁹ uocabuli mania q̄ diciť a mātos ꝙ ē diuinatio uľ a manib⁹ diis iſernalibus qr i talibus loqui uidēť demones.ut uaticinari et futura pdiceř ꝛc.Nō si hui⁹ ꝓbleumatꝭ solutio huic. operi quodāmodo sit i pertinens i quo solū que ad practicum ptinent tractare mens fuerat.Ne apud uľgares istos q a nobis taliū cās sepissie řquirūt muti fia mus et ne accidētiū que hominibus pñt occurreř cās nesciř uidamur dci ꝓbleu matis causam unam satis probabilem assignare libet.que ex phōrum mentib⁹ ellici posse uidetur.pro cuius declara tione sunt aliqua premittenda. prima suppitio omnes anime intellectiue eius dem sunt perfectionis essentialis. Ista

suppositio est de mente omniū theologi corum.ꝛ ēt elici pōt a philosopho.12°. metaphisice qr spēs sř sicut nūi.nā uniu sitate cuilibʒ numero addita numeꝝ illū spēm uariā facit.et ita quecūqʒ pfectio essentialis alicui speciei addať spēʒ illaʒ uariat. Secūda suppositio oīs itelle ctiua aīa cū oī creať.sciētia q̄ʒ unquam acquirere possit.h suppositō fuit ō mte pla.in thimeo q sic psuadeť aīa itellecti ua est infima intelligentiarum.12°.me taphisice ergo cum omni illa scientia creata fuit quam de se et respectu sue p fectionis essentialis acquirere nunquaʒ possit.tenet argumentum cum oēs alie intelligentie eiusdem speciei itelligant et in se habeant omnem scientiam quam unquam habere possint.intelligunt eni sine discursu et per consequens.ꝛc.Ex secunda suppositione sequitur primo quod si una anima intellectiua quicq̄ʒ p fectius operetur quaʒ alia seu perfecti⁹ intelligat quod illud non est ratōne sui cum omnes sint eiusdem perfectionis essentialis ut uult prima suppositio.sʒ est rationis melioris dispositionis. cor poris uel alterius et cetera.uidem⁹nāq̄ quod unū corpus quāto organa dispo sita melius habet perfectiores produ cit operationes.Sequitur.2°.quod aīa infusa corpori omnium que sciuerat uideť obliuisci patet quia alias quicqd una sciret actualiter alia quoque sciret. cuius oppositum uidemus et hic patet cum essentialiter eiusdē sit perfectionis cum igitur una actualiter sit perfectiō altera id per doctrinam uel aliter recu perasse uidetur et sic quod ei⁹ obliuiōi tradiderat uidetur reminisci. Ex q° pʒ uel sequiť quod omnium que sciuerat oblita ē.Et ex istis sequitur quod nřuʒ scire est quoddam reminisci.ut uoluit

h.3.

plato. Tertia suppositō ī p̄mo īstāti. ī quo aīa īfundit' corpori huic coniūctō ī p̄est una stella q̄ n̄ aliūde īpedita īflnit. ī aīa illa quas ī se h3 ,pprietates h̄ ē ō mē te oīu3 astrologoꝝ. ut ī p̄ma pte quadri ptiti ptolome' ,pbar̄ ur̄ ꝛ psuadet' ꝙ ni si sic eēt n̄ uideretur ratio. quare un' hō ad unā. q̄3 ad aliā sciētiā poti' īclina ret' qr̄. ꝛc̄. Et ob h̄ astrologi sēp ī nati uitatib' aliquē planetā obsuant. q̄3 dn̄3 illi' natiuitat̄ appellāt a quo tal' aīa aliū de n̄ īpedita ,pprietates r̄cipit q̄s ī se pla neta tal' h3. Et hāc opinionē Auic. sic firmiter cr̄didit. ut uelit ꝙ p̱ talē īfluxū aliqua īterdū aīa talē ,pprietatē acqrat p̱ q̄3 aīa tales ,pducer̄ poss3 effect' quos stella illa pōt. ut q̄rta sexti naturaliū de clarare uis' ē. ꝛ sic ꝙ ex sano egrū facer̄ possit. ꝛ eꝯ pluuias niues. ꝛ talia q'3 n̄ min' aīa tal' īducer̄ q̄3 illa stella. Quar ta suppositō ītellectiua aīa corpe exuta oīa ītelligit sie discursu p3 qr tūc organa n̄ h3. quibus ad ītelligēdū īpediat'. Ex illa sequit' ꝙ sēsib' ligat̄. ut ī mīcis exi stētibus ī estasi maxīe ꝯtigit. aīa tal' oīa ītelligit siē discursu p3 cū n̄ plus īpedia t' q̄3 si a corpe foret exuta qr̄. ꝛc̄. Quī ta suppositō stella q̄ huic ul' illi p̄est aīe pōt pfecti' suas īfluētias īfluer̄ ī ipsā sē sibus ligat̄ q̄3 solutis. p3 qr tūc quodam mō agere uidet' sine resistētia. quar̄ ꝛc̄.

Ex illo sequit' ꝙ tūc ī tali aīa sciētia ad ꝙ stella sua illā īclinat pfecti' īfūdit'. uel aliū q̄nuis modum anima talis illam addisceret. p3 qr ꝙlibet agēs naturale q̄nto cū minori agit r̄sistētia tūc eūdē ul' ꝯsimilē effectū ,pducēdū ceteris paribus perfectius illum producit. Ergo si ta lis ceteris paribus influxus agit sine resistentia sequitur quod dictum ē. Et ex istis omnibus patet conclusio r̄nsalis ad probleumata uidelicet possibile est melancolicum illitteratum litteratissimū fieri absque quod ab aliquo ūquā aliqd didicerit uel adiscat. sed per influxum solum. Ista ꝯ'. patet quia ubi in anima melancolici existentis in suo simplici eē sicut ligatis sensibus contingit pur. ipso existente in estasi sue stelle influ xus operetur multo perfectius sciētia3 ad quam illa inclinabit imprimet ut ex dictis patet quam si a doctore uel aliter imprimeretur ergo solutis sensibus. perfectius illius recordari debet. q̄m si doctrinante fuisset impressa quo posito inesse sequitur quod bonus melancolic' de tali scientia eidem per influxum. acquisita profundissime disputabit. pre terea maiorem repugnantiam includer̄ uidetur quod talis stella in hanc animā et maxime ligatis sensibus talē influat proprietate3 per quā in tali uel tali scīa sciret disputare quā ꝙ possit de sano egrū facere et pluuias et niues inducer̄ et similia. sed hoc est possibile ut ponit Auicena ubi supra igitur et illud con uenientius patet cum auctoritate. Et quia non omnes talia sic apprehēdunt. contra illos innuit Auicena secunda primi doctrina secunda ca'. xiiij°. cum uelit quod solum rudes ingenii talia ab horrent credere inquit illi g sapientia3 diligunt nec negant eas hoc est talia posse fieri sicut negant rem que est non potest esse. Et ex complexiōe cum suis ,pbationibus sequitur ꝙ nō inꝯuenit. tales quorum anime ligatis sensibus suo manent inesse simplici post solu tionem sensuum futura predicere pat3. quia tunc anima illa nil apprehendeat cum discursu et sic tam futura uidebit quā presētia de quibus non minus per fecte loqui pōt. qua3 de scīa illa disputa re. Ex quibus omnibus patet solutio

ad pbleuma. Sz ꝯ istā positōez arguit qr p eā aīa erat ita sciēs añ mlīaz sic pᵒ cū sit creata sciēs ⁊c̄. Ergo ñ minus ō buit añ melīaz hāc hr̄e sciaz q̄z pᵒ. tz ar gumētū cū añ passionē uerisimilr patiēs corpus meliᵒ debuit eē dispositū q̄z pᵒ qr ⁊c̄. Secūdo ñ minᵒ p te fuit illa aīa sciēs hāc sciaz qñ īfusa fuit. corpi q̄z qñ illā p īfluxū acqsiuit. gᵒ qua rōe tūc scie illiᵒ oblita fuit eadē rōe ⁊ nūc cū ñ minᵒ aīa ligeť sēsibᵒ nūc q̄z tūc ut pz qr ⁊c̄. Ad argumēta facilr r̄spōdeť. qr fz hāc positōez duplex ē modᵒ sciaz acqrēdi u nᵒ p discursū ⁊ doctriuā aliᵒ p īfluxum Et tūc ad argumēta ad p̄mū aīa ē ita p se sciēs sicut pᵒ ⁊ corpus meliᵒ disposi tū ergo ⁊c̄. negať ꝯᵃ qr ⁊ si aīa ō se sit oīa sciēs cū īfūdiť corpi. oīuz tñ p mas sā illā corporeā. ut dictū ē obliuiscit̄ et remanet sicut tabula rasa i q̄ nihil ē ōpi ctū ut igt. Arl. nec unquā scientiam ali quā recuperat nisi a doctrinante. uel ab īfluxu ūde uno semel quouis modo acq sita scīa dū ē i corpe eiᵒ bñ soluť ⁊ dispo sit̄ sēsibᵒ recordať ⁊ ñ aliť. Sed in tuo rustico mlīco āte mlīaz nūq̄z p doc trināte. nec p īfluxū fuerat scīa illa acqui sita. ⁊ p consequēs ñ debuit recordari eiᵒ quod tamen fieri de illa debuit q̄z p influxum acquisiuerat patet quare ⁊c̄. Et per hoc patet ad fz quando arguit̄ non minus fuit anima illa sciens quādo in corpore fuit īfusa quā postq̄z sciētiā illam per influxum acquisiuit. Ergo qua ratione tunc fuit oblita eadē rōne. et nunc negatur ꝯsequētia qr īfusa cōpi primo ut sepe dictum est. sicut tabula rasa remansit. Sz sensibus ligať dū suo manet in esse simplici non minus reman sit informata de illa scientia quam si a magistro didicisset quod tamen vt patet non contingit dum primo cor pori infunditur. Ex quo patet ar gumentum illud non valere. Et hoc de probleumate cuius assignate cause post se difficultates non leues trahunt. quas theorizantibᵒ dimitto. Et ad prac ticam gloriosā transiens huic caᵒ finē ipono. Laus deo.

Capitulum quintum in quo tam ma nie quam melancolie pronostica signa ponuntur.

u Et quicquā tā ō maīa q̄z ō me lācolia. pnosticari q̄as. nōbis q̄ sequunť p̄mo omis mlīe. ut i libello de mlīa ꝯstātinᵒ iquit tribᵒ de causis cura fit difficil' p̄ma qr maīa cet is. hūiditatibᵒ cōparata pp eiᵒ cōparita tē resolutōi ē ieptissima et p idē ad beni gnū nō reduciť. Secūda qr paciētia mēbra sūt notabilia. ut cerebrū cor ⁊c̄. Certia qr accidētia talē morbū ꝯsequē tia. sunt difficillima. nulla enim inquit accidentia fortiora neque molestiora sunt mēte corrupta. propter qō medici ad curam multi sunt rebelles que causa ceteris uidetur peior qr eoruz medici (nas fugiunt. cum quo neque medici consiliis acquiescunt. hiis igiť ex cāis melancolie cura fit difficilis. Qui fri gidam et siccam preterea cōplexionem habent et potissimum nigri existentes. et extenuati quorum pili nigri sunt. et paucissimi uene sūt stricte. ac semper timide loquuntur tales in melancoliam ppe dictā facillime cadūt et potissimū si studentes continue fuerint ut plurimi reperiuntur tales enim uolentes sci entias inuestigare et non ualentes fiūt pre tristicia melancolici quia talia faci unt memoriam rationem atq̄z ītellectū

deficer̃. Nā ſicuti labor corporeus peſ ſimos generat hūores. ita aīe labor fac̄ homine ī mľaȝ uenir̃. unde multi qui res amatas. pdiderūt ut filios. uľ amicos ⁊ auari pecunias n̄ ſperātes talia āplı⁹ re cuperar̃ ꝓpter aſſiduā taliū ꝯſideratōeȝ fiūt mľici, ut ipſe uidi ⁊c̄. Mľti q⁹ȝ re ligioſi ꝓpter timorē dei et futuri iudi cii ſuſpitōeȝ ⁊ ex ſūmi boni cupiditate. tm̄ ī ꝯtinua taliū cogitatōe ꝓfūdant̃ ut mľici fiāt. Si igit̃ mľicos aliquos uide ris pizochar ios fieri āt ī obſuātiā hos ī mľiā facile deueīre. audact̃ ꝓnoſtica bis. Cōplōneȝ v̄o hn̄tes calidā ⁊ ſiccaȝ ꝯ ueniſ lat̃ pilis plurimis nigriſ ac groſ ſis ⁊ maxīe circa pect⁹ et q ualde ſr̃ mo biles ⁊ iraſcūt̃ leuiter parati ſūt ī maiaȝ cader̃ ⁊ maxīe etate decidēte qr ut ingt Gali. tūc fiūt mľici. Sȝ pīgues colore albi ceteris difficılı⁹ has paſſiones īcur rūt. Extenuati v̄o. brui ⁊ piloſi facıľ. ut Auic. atqȝ Alex. īquiūt cor itē calidū ⁊ cerebrū humidū hn̄tes ut īquit Auic̄ a melancolia facile deprehenduntur qr cor calidum humores adt urens lu mos ad cerebrum mandat et cerebrum humidum exiſtens impreſſionem illam facile recipit. unde tenebrātur ſpiritus et fit bonus homo melancolicus. Ad has paſſiones ut Auic. inquit trauli maxīe diſponūt̃ ⁊ hii ſūt aliquā dictiōē ꝓferre queāt ſyllabas mľtociēs repetūt ⁊ iter hos q oculos mobiles ⁊ facies ru bedinis uehemētis habēt ī quoꝝ pecto rib⁹ mľti ſūt pilli nigri atqȝ groſſi. q quo qȝ labia groſſa et uenas āplas hn̄t. Nā ex hiis ſigīs qdā ſup cor calidū ⁊ qdā ſup cerebrū hūidū ſignificāt Et taľs ut Auic̄ dicit ſȝ ꝙ apparet ſūt ut plurimū flegātici. Corpora igit̃ q̄ dicta ſūt ī ma niā ł mľiā facile caſura ꝓnoſticari poſſeſ ū ad illa maxīe diſpoſita ſit un̄ Auic̄.

ꝑpatio inquit ad mľiā leuiter ſibi accidit et maxīe ſi timorē īſōpneitatē ⁊ anguſti aȝ patit̃ ⁊ ī eo retineat̃ cōſuetudo cur ſus ſā. aut uomit⁹ mľici ut r̄ſpectu ſexuſ facilius maſculi q̄ȝ mulieres fiunt mľici.

Sȝ ſi mulieri h̄ acciderit ceteris pa ribus deterior fiet q̄ȝ ī maſculo. Nihil eſt enī ꝙ hūori mľico magis reſiſtat q̄ȝ humiditas cū plus ꝑ ſiccitatē mľici q̄ȝ ꝑ frigiditatē peccēt. Cū igit̃ mulier reſpe ctu uiri humida ſit ualde. ſi mľica fiat a forti cā fieri neceſſe eſt et ꝑ cōſequēs difficilioris fit cure. unde melancolia ī mu lieribus confirmata raro uľ nunquam curatur. Reſpectu etatum īquit Raſ. hec egritudo non accidit adoleſcentib⁹ licet aliqn̄ accidat pueris et infantibus ſenibus et decrepitis. Ex hoc uidetur in etate adoleſcentie has paſſiones fie ri rarius quam aliis in etatibus. Veruȝ ſi decrepiti melancolici fiant raro uel nunquā curāt̃. Jdeo Auic. melancolia inquit eſt accidens īſeperabile decrepitoꝝ ideſt difficile ab eis remouetur. quia ut inqnit paucorum ſunt gaudiorum male ordinationis ⁊c̄. reſpectu temporū. ut Auic̄. inquit in hieme minoratur. et multiplicatur in eſtate et autump⁹. et quandoque excitatur ī uere. Et hoc eſt quia in eo diſſoluuntur humores. et tunc cum ſan. permiſcentur unde ypo. tertia afroꝝ uere ſi quidem melanco lie ⁊c̄. plures tamen fiunt in autumpno ut eadē particula illo affō⁹. Jn autūp. uero ⁊c̄. Et hec que dicta ſunt de tempor̃. ad regionem calidam ⁊ ſiccaȝ ⁊ ad artes ca. et ſic. applicari quoque poſſunt. Jlli preterea qui ſubtilis ſunt ingenii ut inquit Raſis et multe perſpi cacitatis de facili incurrunt in maniam eo ꝙ ſunt uelocis motus et multe pre meditationis et imagynationis. Rur

sus si timō ꝛ pusilanimitas m̄l'tū tēp⁹ ha bēs pficit ml'icū sexta affo͂ꝝ. Et disipiē tie si q̄ cū risu fiūt securiors sūt q̄ uero cū tristitia mestiores eadē pticula ūde auic̄. Et permixtio iquit. rōis magis i columis ē q̄ fit cū risu ꝛ q̄ ē ·r̄z getē ꝛ de teriō ē q̄ ē cū agitatōe ꝛ rixa ꝛ audacia. Et ifra ex specieb⁹ iquit ml'ie magis sa lubrib⁹ ē que fit ex fece sā. q̄z ex ml'ia na turali l' ea cū qua ē gaudiū. i. q̄ fit cū sā: i ml'iaz permutato. Et alibi icub⁹ in quit cū caliditate ml'iaz futurā minat'. qꝛ cerebri caliditas ē cā adustiōis hūo rū q ad eū perueniūt ꝛ mutatiōis ipsi⁹ i ml'iaz. Et iterū pedes iquit sā. repleti si rubei fuerit signū ē future ml'ie h° em̄ sigificat habūdātiā grossi sā. ml'ici q sua grauitate tēdit ad peōs. Et bon⁹ Rasis eādē sñiaz quoqz poit. Uerū nisi adessz ei⁹ ml'ia solutionē sigificat. qꝛ si tūc uari ces superuenerint soluitur mania. Et ideo subdit quod melancolia plerunqz soluitur per emoroydas ꝛ uarices et hoc ē quod uoluit ypo. affo. sexta ma niacis inquit uaricibus et emoroydi bus ꝛc̄. Et in alio affo⁹. melancolicis inquit et freneticis ꝛc̄. in egritudinib⁹ acutis ut auic̄. inquit Si mania su peruenerit signis digestionis preap parentibus bonam crisim futuram de nunciat. Nam in egritudinibus acu tis accidentia fortia superueniētia bōe crisis fiūt cā. sed quandoqz i fine egritu dinum materialium et̄ proprie acuta rum accidit melancolia et est signū mō tis et tunc pacienti accidit ut recordet' mortuis et mortuorum plurimū iterdū tamen in mania ultimantur accidentia. et illius tunc crisim significat. Item in passione melancolica casus appe titus malum ut inquit Rasis eo quod accidit ex siccitate et fames desiccat. corpus ꝛc̄. unde ꝯstantin⁹ i libello ō me lācolia. Qui de die inquit ieiunāt ō no cte aūt uigilāt i ml'iā facile cadūt. Itē in mania disinteria ydꝛos āt estasio bonuz affo͂ꝝ sexta. In mania ul' ml'ia ꝯfirmata rarissime uel nūq̄z curāt' Unde bon⁹ a lexander festinar̄ iquit oportet icidere passionē maniacā diurna em̄ et ei⁹ mūta nā i pei⁹ curabil' pene efficitur ꝛ n̄ mio rat'. sz remanet tal' ꝛ p tēpora circuitus ipsa facit. ꝛ idē ꝯfirmat auic. cum iquit. Oportz ut cura ei⁹ fieri incipiat añq̄z ꝯ firmet' q̄m facil' ē a pricipio ꝛ pua ꝛ dif ficil' cū ē ꝯfirmata ꝛ habituata ideo diffi culter remouet' cū quo patiētes minus obediūt ꝛc̄. Et ex hiis patet cū ad pati entem tuuz perueneris quātuz ad cure possibilitatē ꝓnosticari debeas pl'ra ita que hēs p q̄ ō futura mania l' ml'ia ꝓno sticari poris. ac multa quoqz p que his fēis ō fine ꝑdicer quidq̄z sciet Et i h̄ c^m de ꝓnosticis ipsaꝝ finē r̄cipit. La⁹ deo.

Capitulum sextum qualiter in cura manie atque melancolie tam san. quam col'ri. sit fienda flobotomia. qualiter quoque et cum quibus sit digerenda at que euacuanda mā ꝛc̄.

n On est melancolice passi onis ut in pronosticis habuisti cura differenda nam sicuti camini pietib⁹ ex continuo fumo conquisita nigre do nec scopa nec aliquo cum instrō. amoueri potest. sic nec per medicinas illas quantitas fumi melancolici in cor pore quouismodo confirmata. Celer igitur ad talem curam accedas quam si canonice facere cupis per prius cās inuestiga et an per proprietatem an per

cōitatē fiat. Si sā.i cā ēē cogōueris siue
ex nutrimēti habūdātia. siue ex mestruo
rū siue emoroydaꝝ retētione āt mitōe
solite fiat. stati fl'ia fiēda erit de saphēīs
pº et maxie si mestruoꝝ l' emoroydaꝝ r
tētione fiat. Nō si illa ꝓuocare pōt
nihil supra. In sequēti uero die ex nigā
et ubi magā eēt rpletō post dies aliquot
aliq̄ ex cephalicis icidat' ac illa potissi
mum que partis capitis grauamina.
magis respicit in quo casu frontis uē
nas flobotomare quoque proderit. ut
īquit Mesue q subdit ꝙ applicar' san
guisugas narib' oī pmixtiōi ꝯfert i casu
illo unde. s. Rasis. Et ꝯpetit ei fl'ia frō
tis īquit. qr h sola extīguit. ut maiorē p
tē hui' morbi laudat itē fl'iā uene nasi
et ātiquus Alex. frōtꝭ fl'iam sūme quoq̄
laudat. At ubi nec mestrua nec emoroy
des fluer' ꝯsueuisset. ubi replō bū magā
foret ex sola uirga fl'ia copiosa sufficer't
ubi autē etas ul' aliud fl'iā ꝓhibeāt uen
tosis uter'. deīn san. mōdifica ac adustio
nis feruorē extīguas ꝙ sicifacies. Re.
syrupi accetosi siplicis. ℥. i. syrupi. uio.
℥. ß. aque ēdiuie aque lupul'. aq̄ bugl'.
aā. ℥. i. i uice una dabis i aurora reiterā
do tociens ꝙ equata mā uideat'. Uel
syrupū hūc facias. i hoc casu preciosis
simū q Re. succoꝝ boragīs buglose uio
laꝝ et ēdiuie aā. ℥. vi. succi pomorum.
redolenciū. lib. i. succi fumiterre. lib. ß.
hos autē succos accipies resīdētia fac
ta qb'. adde aq̄ buglosse aq̄ ēdiuie aā.
lib. i. ß. cū qb' misce floꝝ nenufaris uio
laꝝ caēdreos scolopēdrie capil. uenꝭs.
aā. M. i. prunoꝝ numero. xxv. polipo
dii. ℥. i. ß. buliāt oīa sil'. ꝛ i fine ꝯcoctōis
epithimi. M. i. ß. adō successiue colet'
ꝛ cū libris. iii. ß zucchari syrup' fiat aro
matizat' cū reb' īfrascriptꝭ cōquassatꝭ
Acc. corticū. cit'. ʒ. i. ß. ligi aloes cāpho
re aā. ʒ. i. ossis de corde cerui. ℈. ii. de ta
li syrupo. ℥. i. ß. pro uice dabis cū quo
aque ēdiuie. ℥. ii. aque bugl'. ℥. i. misce
tociēs reiterādo ꝙ mā digesta uideat'.
post h leue solutiuū dādū erit. In forā
potabili accipiēs māne granate. ℥. ii. āt
cassie bū pīguis. ℥. i. dissoluat' cū decoc
tōe prunelloꝝ ordei capillorū ueneris.
tamarindorum florum boraginis bu
glosse scolopendrie liquiritie passul'.
ꝛ epithimi māna l' cassia dissoluta cū ea
misce ꝯfectōis amech. ʒ. ii. syrupi uiol'. ℥
i. ꝛ fiat pot'. Hic nō. ꝙ si ꝯfectōamech
eo mō qº ōscribit Mesue fiat solū. ʒ. ii.
sufficiūt. Sȝ qualit' apothecarii faciāt
nescio quia sepius. ʒ. ii. pro dosi una da
re oportet. ꝛ tūc circa hoc caut' esto.
Credis. n. sepe medicine dosim debitā
exhibuisse que non in tui. sed in apo
thecarii defectus materiam cōmouet
et non educit quod in omnibus malum
est. sed in melancolicis nihil peius et
ideo quantā faciat operationeȝ ab apo
thecariis inuestiga et sic conuenienti'
eam dosar' scies. Si potionem delicatā
satis uellis. Accipe syrupi uiol. ℥. ii.
aque enduie. ℥. iii. aque bugl'. ℥. ii. in
hoc. ℈. ß. diagridi in pecia rara ligati
bulias sepe expressionem faciendo. Et
hoc. totum pro dosi una et potu tribue
Ego al's. in isto casu cum dimidio cia
ti aque boni fontis aut boni putei.
diagridii pulverizati. ℈. ß. exhibui.
zucharum pro libito commiscēdo. hoc
enim gratiose sumitur et bene ac sua
uiter operatur bonus Alexander tātā
in lapide armeno confidentiam habuit.
ut passiones oēs ab humore nigro exn
tes et precipue melācolicos cū eo posse
curari. crediderit. Nā qui aā ipsum
fuerant in casu isto loco ellebori usi
sunt quod ait periculosū esse ualde. hūc

lap̄.aūt ſáctiſſimū q̄ q̄nq̄geſies lot⁹ ſine moleſtia hūoré melácolicū educit .⁊ a ℈.iii.uſqꝫ ad.v.de eo dabat. Pillłas ité ex eo ⁊ yerapigra ꝯficiebat. Hinc etiā Meſue eū plurimū ꝯmēdat de quo ut docet.a.ʒ.i.uſqꝫ ad.i.ß.ſecur̄ exhiberi poſſe ait. Et ego i bono alexādro ꝯfiſ⁹ q̄ eū tātū ꝯmédat.ſepiſſie eo ūſ⁹ ſū ⁊ div̄ſimode quidé ⁊ deo duce i ei⁹exhibitōe nūquā fraudat⁹extiti. Cū igit̄ i hoc cāu maxie ꝯueniat. accipe de eo. ℈.ii. croci ℈.ß.macis.℈.i.fac pul̄. qué cū aq̄ modico zucchari mixta ꝓdoſi uā dabis. Vł ſic lap̄.armēi.ʒ.ß.ſuēs p̄parati ſene epithimi aā.℈.i.ʒʒ. croci macis aā. ʒ. ß. tartari.ʒ.ii.fiat puluis quem ueluti preſcriptum cū aqua dabis. In caſu quoqꝫ noſtro que infra ſcribitur confectio mirabiliter ualet. que ſic fit prunorum numero quot libuerit accipe que decocta i aqua piſtentur de hinc ad orale paſſét paſtam uero reſerua ſucceſſiue. accipe uiol̄.capil.ue.camedreos ſcolopendrie florum boraginis bugl̄.aā. M.i. polipodii. ℥.ii. agarici. ℥ . ii. ſene. ℥.i. ß. liquiritie paſſularum aā. ℥.i conquaſſentur et in aqua buliant in qua pruna decocta ſunt et in fine decoctionis addatur epithimi . ℥. ii.ß. fiat decoctio . de qua ſucceſſiue mediocriſ fiat exp̄ſſio ꝺide accipe caſſie bn̄ p̄iguis lib.i. Et ſi magis delicatū uolueris loco illi⁹ caſſie pōe lib.iii.māne cū paucło ꝺcoctōis quāuis illaꝝ diſſolue ⁊ ad ptēꝫ reſerua. ſucceſſiue accipe lib.ii.zucchari. et cum decoctōe q̄ remāſit fiat ſirupus qui cuꝫ clarificat⁹ remāſit.ad ſpiſſitudiné ſyrupoꝝ decoquat̄ ⁊ doſi ſic decoquit̄ i pecia rara ligatas res īfraſcriptas bulire facias accipe diagridii.ʒ.i.ß.macis. ʒ.i. ligni aloes ſādalorum muſcatelinorū . corticū cit̄,aā.ʒ.ß.muſci.℈.ß .ꝯquaſſét̄ et ī pecia rara ligét̄ que dū i p̄ſcripto ſyrupo bulierit.ſept⁹ exp̄māt̄. Cūqꝫ ſyrupus iſte debite coctus fuerit miſce ꝯ eo caſſiā.uł manā illā extractā paſte uō prunoꝝ.lib.i.ß.radicis yreos.℥. iiii.⁊ fiat i forma optatoꝝ ꝯfectio q̄ pōderet̄ ſucceſſiue ⁊ ꝓ qualꝫ.lib.pone lap̄. armēi pop tie loti.ʒ.x.⁊ doſis hui⁹ ſit.ʒ.ß.ſm tamé uarietatem corporis uariabitur etiam doſis potes ellectuario illo ſicut armeno lap̄.uti cuius doſis tunc ſit ab . ℥. ß.uſque ad.i.ut huius ellectuarii laudeſ in unum concludam ad omnes egritudines melancolicas ualet.eſt enim guſtui delectabile et ſuper omne aliud electuarium ſuam operationem ſine moleſtia ſuaueꝫ efficit.potes hoc electuario loco amech confectionis in quibuſcūqꝫ tuis potionibus uti ut uidebis quam ſuauiter operabitur. Quod ſi bolū facere licet.accipe cōfetionis amech uel preſétis electuarii.℥. ß.⁊ cuꝫ zucharo bolus fiat deauratus . Et ſi in formam ſolidam confectioné habere libet. Accipe lap̄. armeni preparati.℥. i.cinamomi croci ſpice aſſari carpobalſami ligni aloes ſquinanti. aā .℈. i. foliculorum ſene .ʒ.ii. ß. zucchari .℥.x. diſſoluantur in aqua bugloſſe cum quo miſce paſte radicis yreos. ℥.i.ß.et cum preſcriptis confectio fiat per bolos. cuius doſis ſit ab.℥.ß: uſque ad . ʒ.vi.

Si patiens tuuſ pillulas prediligerꝫ pillularum de fumoterre. Nicolai uel Indas Meſue aut de lap̄.lazuli. aut de lap̄.armeno dabis. Sed auiſat⁹ ſemper eſto . ut hii peroptime ſint abluti. et cum hoc ſint bene cogniti falſificati enim nocent multum. Si autem tibi una euacuatio non ſuffecerit materiā ut prius digere euacua quoque

Habes igitur modum aduſtuꝫ ſan.

digeredi euacuādi ꝯsimilit̃ p q̄ colerā pit̃ i maiacis peccañ. digeret̃ ⁊ euacuare pctis. ⁊ sic capitulū p̃sẽs ad illa tuo t̃ ꝓposito fuiet. Sꝫ ⁊ ipsū sic de flebotoia ueluti de digestiuis ac solutiuis. tā maiacis colera i toto l' i capite solo peccāte q̄ꝫ melācolicis seu maiacis uitõ sā. effect⁹ cõune sit circa flobotomiā alia erūt ꝯsiderāda. peccañ. eni colera ñ nisi iuueib⁹ ucõsis ac robustis fiēda erit flobotoia q̄ tūc lata fieri debet. Q̄ő si subtil' sāguis egrediat̃ illico restrigēd⁹ erit. ūde Auic. Si flobotomās iquit ⁊ sā. subtilē iueneris eū ñ remittas ꝑꝑ h⁹ q̄m multociēs i ea p̄cessit subtil' ⁊ c̄ peccāte supra colera Mesue l. õ l. bi i mlia seu maniā flebotoiaꝫ fieri iudicabat ubi aderat sā. habūdācia. p̄mo de nigra. secūdo de basilica i passiõe melācolica. s. fieri minutionē faciebat. In mania u°o i qua supple sāguis adust⁹ peccat a basilica pricipiū sūebat successiue a nigra õide a sapheis ⁊ ultio a ueis frõt⁹.

Tu aūt si flobotomiā iudicaris fieri ad illā regsita cõsidera q̄ tibi i mēte uarie itētioēs oriūt̃ fm q̄s tā uerū respectu q̄ꝫ quātitat⁹. sā. flebotomādi itentio uariabit. Et sic hēs q̄lit̃ i cura maie atq̄ ml'ie tā sāguinee q̄ꝫ colerice sit fiēda flobotoia ac q̄lit̃ ⁊ ꝯ gb⁹ mā sit digerenᵃ euacuāda quoque. Laus deo.

Capitulū septimū õ pl'uerib⁹ atꝫ ꝯfectõib⁹ q̄ i cura maie tā sāguinee q̄ꝫ colerice ꝯueniūt.

Liq̄ i preseti. ca°. describēda sūt q̄ itus sūpta dispositõibus p̄script⁹ ꝯueniūt cor. atq̄ꝫ cerebrū cõfortāt ⁊ spirit⁹ clarificādo paciētē letū efficiūt i quo cāu pul'. ifrascript⁹ maxie ꝯueit. q accipe q̄tuor se. frõꝝ. ℥. ß. se. ēdiuie se. acetose se. ozimi gariofilati añ. ʒ. ii. corallorum rubeorꝰꝫ iacitorū añ. ʒ. i. ß margaritaꝝ. ʒ. iii. radicis tormētille cardamõi doroici ciamõi karabe sirici crudi añ. ʒ. i. corticū cit̃. ʒ. ii. ß. liāture auri ⁊ argēti añ. ℈. ii. fiat pul'. ⁊ cū eoꝝ p libito zucharū misce deq⁹. cū aq̄ bugl'. mane stomaco uacuo. ʒ. i. paciēti det̃ l' istū facias q. R℞. radicis ēdiuie siluestris bugl'. usnee sādal'. al. liature eboris spodii añ. ʒ. i. doroici cardaõmi limature auri ⁊ argēti añ. ℈. ii. iacitoꝝ. ʒ i. ß. coralloꝝ ru. syrici crudi añ. ℈. iiii. cinaõmi margaritaꝝ añ. ʒ. ii. fiat pul'. cui ꝑ libito zuchaꝝ adde de quo ut pri⁹ coclear unū dabis. cū aq̄ bugl. ubi tñ estas ⁊ colera esset incēsa ualde cū aq̄ accedl'e ipsā exhiberet̃ posses cū. ℥. i. istorū pul'. ⁊ lib. i. zuchari cū aq̄ accedl'e l' bugl'. dissoluti ꝯfectionē p bolos facere ⁊ eēt res õlicata. ⁊ util' ualõ. l' ꝯfectõnē ifra scriptā acci. q̄ accipit se. ozimi garioſilati melisse sticados rof. ru. sem peoīe doroici iacitoꝝ añ. ʒ. i. syrici crudi añ. ℈. iiii. karabe cora. ru. ligi aloes añ. ℈. ii. zedoarie ossis de corde cerui añ. ʒ. ß. fiat puluis de q⁹ acci. ℥. i. ß. zuchari al: lib. i. q̄ cū lacte quatuor se. frigidoꝝ cum aqua buglosse extracto dissoluatur cum quo misce conserue rof. ℥. i. ß. paste radicis buglosse. ℥. i. et fiat confectio in morsellis de quibus unū per horā ante pastum paciens tuus accipiat et si uult parum aque bugl'. bibat. Uel hanc facias quam in hoc casu mirabilem ad inueniet ipsa accipe iacintorum margaritarum. añ. ʒ. ii. corticum citri. gar̃. cardamomi doronici se. acetose se. peonie corali. ru. spodii sandal'. al. terre sigillate usnee zedoarie syrici crudi. añ. ʒ. i. limature auri et argenti ossis de corde cerui añ. ℈. ii. ambre. ʒ. ß. musci. ℈. ß. ex hiis puluis fiat de quo

acci.ʒ.iii.zuchari albi. lib.ii. dissoluat cū aq̄ bugl'. partibꝫ duab' succi maciāo rū ptis.i.acetositatꝫ cit' seu accedl'e ptis f.ꝛ fiat cōfectō ī morsell' qb' ueluti añ scripta ut'e ꝛ q̄ libuerit ét hora Ul' hāc facias cū aq̄ adiuuāte do cōdis tre mōē ātiquū curāi ꝛ ipsa accipit zuchari al.lib.ii. dissoluat' cū succi maciāoꝝ par tib' duab' succi accedule succi bugl'.añ. ptis.i.Cū q' postea pōe ꝯfue ꝛof.lib.f. paste radicis bugl'.ʒ.iiii.tātum ocoquā tur ꝙ ad opiatoꝝ formā deueniāt ꝛ cū īfrigidari īcipiūt ul' ipsis īfrigidatꝫ po ne cū eis ex specieb' īmediate descriptꝫ ʒ.iii.lap̄.armeni bene loti. ʒ. iii. ꝛ fiat electuarium.Cuius dosis sit.ʒ.ii.ul'.iii. per hor̄. ii .uel.iii.ante prandium post si libet parum aque bugl'. bibendo.

Uel facias sic zuchari al .lib .ii. ac cipies et ipsum cum aqua bugl'. dis solue cum quo misce paste radicis bu glosse. lbr̄.i. conserue rof.ʒ. iiii.et co quatur ad opiatorum formā. Cūqꝫ infrigidari incipit uel infrigidatuꝫ fue rit addantur specierum infrascriptarū ℈.iiii.et fiat electuarium de quo semꝑ ante pastum per hor̄ .ii. ʒ.ii.uel. iii.da to. Peccante itaqꝫ sāguine uel cole ra qui dicti sūt pul'. cōfectioēs quoqꝫ mi rabiles adiuenies.Et sic ad ea qꝫ extrī secus applicāda sūt a modo uenies huic caplo finē īpono.Laus deo Amen.

Capitulum octauum de balneis epi thimatibus unctionibus uerberibus et cauteriis que in cura manie atque melancolie tam sanguinee quam coleri ce conueniunt.

Umō melancolicus quicun
b que ille fuerit magis ꝑ siccita
tē peccat q̄ꝫ frigiditatē cui' cā

in omni melancolica passione ut omnes auctores uoluerunt humectationi plu rimum intendendum est plus tamen in una quam in alia ꝛ sic q̄ per san.aut co lere adustionem fit humectatione ma iori indigent qꝫ alie.Et hii sunt de qui bus Auicena loquitur cum inquit. Et cañ.quidem curationis melancolie ē.ut perueniaś usqꝫ ad ultimū ī humectatōe et cetera. Et rasis assidua inquit bal neatione melancolicos curo. Et infra multiplicatio balnei est cura huius flo botomia igitur ex purgationibus ut s̄ debite factis bis in die patiens balneum intret mane.s.per tres hor̄ .ante pran dium. Sed ut per prius beneficium uē tris habeat procurabis. Et ubi na tura pigra foret clisteri lenitiuo utere post autem prandium ꝑ quatuor aut per.v.horas balneum iterato intret et tam mane quam sero a quarta parte hore usque ad integram in balneo ipso stare potest.plus tamen aut minus.secū dum quod in eo accidit complacētia nl' lus tamen ut in li° . de tabe ultimo ca° inquit.Gal'. repleto stomaco aut ipso inanito balneum unquam intret conue niens itaque balneum ex hac fiat decoc tione.℞ .fol'.salicis uitis al . uinifere foliorum uiol .fol'.cucurbite et lactuca rum fol'.nenufaris.et uiol'.ordei. excor ticati.añ.M.ii.camomille mellilotí añ .M.i. Ex hiis pro balneo. dicto fiat que hora ingressus sit tepida et sit tina discooperta et caueat . ne patiens in eo sudet. Cunque egreditur exsiccetur cum pecia molli.Et si lectuꝫ intret ne sudet leuiter eum cohoperi de hinc spinam et totum pectus ex unguento infrascripto si libet inunge.

.℞.olei amigdalarum dulcium. ʒ. .i. olei uiol'.ʒ.tres .pinguedinis porci

masculi.recēt.ʒ.i.f.cū modico cer fiat unguētū quo.ut supra.fiat īunctō. Et qr illa spes maīe a supflua tā epatis q̄3 cō dis caliditate plurimū accidit flobotōia et purgatiōib⁹ p̄missis.ut dictū ē cor ꝛ epar īfrigidāda erūt. ꝙ ꝯuenietissime p epitiāta fiet q̄ p horā āte pastū fieri d̄ bēt.ꝛ hora q̄ cib⁹ assumēd⁹ ē ī mouēda sūt. Epithiā igit̄ ꝓ epate. ℞.aq̄ ēdiuie.ʒ.vi.aq̄ ro.ʒ.iiii.aq̄ lactuce aque cucurbite an̄.ʒ.ii.f.aceti.ʒ.i.f. sandal. oīu3 rof.rub.ʒ.i.cāphore.℈.ii.fiat epi thīa epati.ꝓ corde aūt epithia. ℞. aque ro..ʒ.vi.aq3 bugl.aq3 uiol.aque acetose an̄.ʒ.iii.sādal.oīum corall.utri usq3 rof.ru.an̄.℈.ii.spodii.ʒ.f.croci.℈. i.ossis d̄ cōde cerui.℈.f.fiat epithīa cō di ꝛ ubi magā adesset flāma.cui⁹ causa colera sie san.adurit̄ ꝛ ī h° epithimate aceti fortissimi.ʒ.i.adde.nō solū ī casu illo corp⁹ totu3 ē balneañ.s3 ēt caput p sepe ꝛ maxīe existente uigiliaꝝ īstantia un̄ Rasis melancolie siue manie īquit a caliditate ꝛ siccitate prouenientis cura est humectare caput per prius igitur ipsum abradi facias et mane cum egre ditur balneum et sero cum lectum īgre ditur ex d̄coctione prescripta lauari.

Et ego alias in hoc casu hac decoc tione usus sum. que caput humectat. et somnum inducit. ℞.floru3 uiola rum nenufaris corticum papaueris. alb.an̄. ℳ.i. camomille meliloti an̄ ℳ.ii.foliculorum sene.ʒ.ii.ꝯquasset̄. et fiat decoctio cum qua caput ablue d̄ hic si uaporu3 ascēsus timeas.ex oleo ro.modico aceti addito uertex frōs atq̄ tīpora liniāt̄. Et si uapores ñ timue ris ex oleo uio.oleo d̄ nēufar.ꝯ lacte mu lieris q̄ puellā pepit simul cōq̄ssatis.p̄dicta loca capitis illinias. Et si patiēs tuus cap̄ catarrosū seu r̄pletū hūerit talia nū q̄3 facias. Rurs⁹ ubi patiēs tu⁹ ut sepe ꝯtigit male dormierit āt dormir̄ ñ possit. d̄ ad tractatū d̄ sahara uade. Is.n.te q̄ lr ꝛ qb⁹ tal ī sōpneitas amouēda sit.edo cebit d̄ q° sollicit⁹ sēp esto.ut ī casu illo nihil īsōpneitate deteri⁹.S3 ut hiis q̄ ab ex̄ applicāda ueniūt aliq̄n finē īponā cū p̄scripta ñ ꝯtulerit inh3 Rasis bonū melācolicū corrigi sepe ↄ̄berari qr p h̄ liberāt̄ īterdū ut ait. Qd̄ siue plus ↄ̄ bera q̄3 alia ꝓdesse cognoueris cauteri um sup ꝯmissurā capitis ad os usq3 pene trās fieñ erit eo ī loco ī quo. s.medius digit⁹ attigit palma sup radicē nasi po sita et manu super uerticem extensa et tale cauterium per menses apertum te neri debet quod omnibus ab auctorib⁹ commendatur. Veru3 aliter fit cau terium ut inquit albutas. quia tantum super osse tenentur qd̄ aliqua eius spis situdo comburitur. deinde quod ex os se adbustum fuerit abraditur. Alii adhuc tantum cauterium tenent. donec in osse fortis impressio fiat sic. quod ad quantitatem mediocris auellane de osse illo in rotunditate cadat has enim cauterii species uituperent ibidem.

Sed ego consilio cuiusda3 magistri. luchini in arte nostra uiri expertissimi cuidam nobili mulieri maniace in sabau dia taliter fieri feci potenciale cauteri um in illo loco positum ad quantitatem unius ducati escaram fecit q̄ p butirum supra ꝓsitum amota craneum discop tum remansit d̄hinc luna existente.pro pe coniunctionem eum usque ad durā matrem trepanari feci tunc eīn plusquā alio tempore cerebrum distat a craneo et amoto osse foramen illud per men ses apertum stetit et nobilis illa domicella curata remansit. que plus quam per annos duos maniaca fue

rat ibi em̄ null' é timō ꝛ piculū nullū q̄ re audacꝰ silé curā facite p̄missis purgatioib' ꝛc. qꝛ uobis adiuuāte deo bn̄ succedet. Et h̄ de balneis epithimatib' unctioib' ꝯberib' ꝛ cauteriis q3 i cura melancolie atq3 manie tā sanguinee q̄3 colerice côueniunt. Laus deo Amen.

Capitulū nonū de reꝝ sex nō naturalium regimie i cura maie atq3 melācolie tā quoq3 colerice quam sāguinee obseruando regimine.

m Edicinalib' descriptis ad sex rerū nō naturaliū regimé. ꝓ tibi é i oī uisitatione necessariū ueniēdo. Ae ré igitꝰ ad hūidu3 magis q̄3 ad frigidū. declināté patiés ibabitet. qué si nālé n̄ béas. Ex redolétib' herbis. suis cū floribus ac foliis. q̄rcus salicis uitꝭ uifere ꝛ silibus. pauimtū substerne ꝓ ex aq̄ ꝛ aceto irrorarꝰ quoq̄ potis. Et pro posse ut odorifer' sit facito. qꝛ ut ingt Auic. odoꝛs bōi huic passioni maxie ꝯueniūt. Sit cāera luīnosa atq3 clara. ut Rasis iquit nec sit picturꝰ qꝛ alieātū ad isaniam ducūt. De nocte igitꝰ cōtiūe lumé i camera teneat nimiū eni melācolici terrentꝰ ex tenebra. Exercitiu3 laboriosū nullū faciat quies em̄ magis sibi côuenit. Hora tam̄ qua surgit leues toti fieri possūt fricatiōes. Sōpnus q̄3 maxie côuenit ꝛc ut Auic̄ iquit ex ꝯueniétioribus curis melancolicoꝝ. Qō si isōpneitas fuerit cu3 balneis tā toti q̄3 capiti ut i precedéti cap°. dictū fuerat. naturā iuuabit ꝛ ꝓ maxie conuenit ex decoctioibus ilꝰ caput embroca. Ul' lactucas cōtritas sup eū pōe qꝛ ut iquit Rasis. alienationé refrenāt ꝛ sōpnū iducunt. Qō si fōtiorib' op' fuerit a ca° de sahara. ut dictū é succurꝛi su3 habe. Letu3 pro posse tuu3 maniacum tene nec solum unquam eū permittas quia in hac egritudine non inuenitur res peior. ut inquit Rasis quā esse solitarius et ociosus et res p̄sentes preteritas atq3 futuras premeditari. cum his itaque qui animam in ꝓfūdas cogitationes submergi non sinunt. diuertendus est. ut esset schacoꝝ ludus colloquia delectantia cātatiōes instrā musicalia ꝛ similia. unde fertur or feū. qui tonos adinuenit. sepius dixisse. me ad ꝯuiuia sepe ipatores iuitāt. ō me ut se delectét ꝛ gaudeāt. s3 ego ō ipsis ō lector cū eoꝝ aīmos ō ira ad pacé muté de tristicia ad leticiā ō timorꝰ i audacia3 si ergo artificia côposita ꝛ tonoꝝ mésura i mutandis aīe uitiis sūt uirtuosa. q̄nto magis faciét in ifirmitate sedāda.

Ceterū ꝯ ifirmo ut raſ iquit hoies attestarꝰ debét q uice una eidé timoré inici āt uice alia blādiātꝰ et que n̄ bn̄. seu recte loquitꝰ sibi graciose demōstrét. delectabiles uestes iduāt. anulos cū p̄ciosis lapidibus i digito ferāt. Jocalia p̄ciosa ispiciāt p̄sepe ꝛ a cogitatōibus. i qbus ita se firmāt. p cōtrarias fātasias diuertātꝰ et qr mania. de qua é sermo ꝓpꝰ retétōe3 spermatꝭ tā i mulierꝰ q̄3 i uiris abstinentibus sepe accidit. coire inter du3 plurimum iuuat. at cum fido seu cum fida socia cum qua confidenter loqui. que at commorari. Quō uenꝰ quaque die suum officium faciat procurañ erit. et ubi pigra natura foret linitiuum clisterꝰ facito. Uiuat sobrie. nec unqua3 stomacū cibo repleat p̄stat enim ut tribus in die uicibus manducet quam duabus tanto tamen pro uice minus. Nam ut inquit bonus Mesue. nihil quidem huic passioni deterius quā corrupta di

gestio et cibũ supra cibũ idigestũ poẽ re. Cibariis igit̃ bonũ hũorẽ gen̄rãtib⁹ utẽ. nã cũ hiis soluz et assiduatione bal nei Raf curat melãcol'cos. pl⁹ igit̃ ex fa ria ordi ꝯueit ac or. ipsũ dcoctũ et suc cessie tãisatũ. Est eni cib⁹ huic passiõi ꝯ ueniẽtissim⁹ lactuca item atq cucurbita blitẽ spiãchie atq boraginis bugl'. quoq patiẽti mõ ubi antiq fuerit passio. ãt ipe fuerit dbil' carẽs ñ ꝯueiunt. Si igit̃ dãde fuerit sit agine qs Raf. sũme lau dat. ãt capne. seu lactãtẽ uitl'i. Cõueiunt galliãꝝ pl'li. ac ipse gallię iuuenes q̃ car nes elixe cũ cucurꝫ seu lactu. ãt. iiij. se. friſ specia rara ligatẽ alterẽt̃. Et i suis sala mẽtis acetũ raf plurimũ cõmẽdat ymo pcipit cũ patiẽs dormitũ uadit. ꝙ d eo suãt i potu ꝛ maxie si passio iuetata fue rit. ascẽsũ eni uaporꝝ ad caput ꝓhibꝫ ꝛ cõpor atqꝫ sã. feruorẽ ĩmittit ꝛ hãc ob cãꝫ pomũ granatũ. ꝯuenit ei⁹ quoqꝫ ui nuꝫ succ⁹ acetose pais cucul⁹ ribes citri acetositas atqꝫ citrãguli ꝛ bberis. Et si cuꝫ hiis ꝫuchaꝝ miscueris nihil supra

Ex piscib⁹ ꝯueiunt lucij angoẽs riui tale pgr̃ tẽali et stuligiões pui quoq̃ pe tõsi marioꝝ pisciũ el'ctõnẽ h ñ pono cuꝫ mihi sit icogiti. Et hii pisces poti⁹ i aq̃ q̃ꝫ ftagie dcoquãt̃. Ex fructib⁹ nuces et auellãe dimittãt̃ ac fruct⁹ oẽs stiptici q̃ frigidi ꝛ sicci pira cottana nespile cõ nalia sõbe et silia. Et iter oẽs fruct⁹ fic⁹ raf. ꝓhibꝫ huõrẽ eni subtilẽ. gen̄rat q facile aduriť. Et cuꝫ m'ltiplicatio huõris flãtici ut igt Rasis patiẽtẽ libe ret a cogitatõe melãcolica fruct⁹ oẽs ut ifra dixeri flãtici paciẽti nr̃o cõueiunt mõ stomac⁹ illos digerer̃ possit. ũt sunt pruã ceresa meloẽs citr'li ãguria põa pa disi et sil'ia. Uinuꝫ modrate det̃ q̃ ut inquit Rasis ipsuꝫ ẽ melãcolie ꝯ̃riuꝫ ꝛ ñ ẽ res laudabiliõ. et sic g⁹ albuꝫ dbile uel rubeum bene clarum inter dulce et acerbum mediocre cum aqua bugl'. lim pbatum uel aqua simplici boni putei ãt boni fontis in qua si quatuor se. fria cõ quassata et in pecia rara ligata bulierit bonum esset. Et si potens fuerit in eo semper cãdentis auri frustrum extĩ guatur Et hec de rerum sex non natu ralium in cura manie atque melancolie tam col'ice quam sanguinee regimie ob seruando. Laus deo.

Capitulum decimum qualiter melan colia facilis digerenda sit euacuanda quoque.

[F]Ex sanguis melancolia natu ralis nuncupat̃ que ut supra est dictum sepe hanc passionẽ melancolicaꝫ efficit et per adustionem non naturalis factã maniam in quo ca su ubi cetera consentiant cum ut ita di xerim pars sã. uidebatur a flobotomia incohãduꝫ erit. ut uoluit noster Auic. Oportet inquit ut ꝫ omnem dispositõ nem a flobotomia incipias nisi timõ ue hementis debilitatẽ affuerit. Et sub dit qud contra antiquos quosdam esse. uidetur quod si flobotomas et inuenias san. subtilem non retineas ipsum p hoc quia multociens precedit in ea subtilis ꝛc. Superfluitatibus igitur prime digestionis emissis in hoc casu secundũ doctrinam boni Mesue cephalica. lateris magis aggrauati primo minutõ fiat et ubi secondationem facere opõtꝫ nigra tunc incidenda erit cuius opposi tum in melancolica passione que uitio san. prouenit fit. ut in tractatu isto ca pitulo. sexto. superius habuisti. Ue rum si tunc sangninem in epate abunda re cognouisses talis secundatio de sal

uãtella sibi correspõdẽte fiat ⁊ si ĩ utri usq̧ nũc una nũc alia ĩcidat̃ saluatella circa uõ finẽ. si emoroydes q̇uismõ pos ses ꝓuocar̃ ãt mestrua nihil õ. ãt ubi ñ uenas pedũ ĩcider̃ ꝑutile fiet. ⁊ sic mo dũ hẽs qual'r fiẽda sit ſr̃ia. Circa uõ materiã si illã minorãdã cẽsueris. Acc. cassie. ℥. i. ãt electe mãne. ℥. ii. q̄ꝫ cũ ðco ctõe cuscute capil. ue. floꝝ. boragiĩs bu gl'. uiolaꝝ. camedreos liquiritie passula ꝝ et epithimi dissolue. ℥. i. syrupi uiolati addẽdo fiat potus quẽ ĩ aurora alia siẽ custodia ĩfirmo tuo ꝑbe. Minorata materia si r̃siduũ digerer̃ uolueris caue ne ĩ pricipio fõte ꝓuocans exhibeas.

Tale aũt mãs ad uias ductuũ strictas ducẽs sua grossicie ibidẽ opillatõeꝫ cã ret q̄ maioris fumatõis ad cerebrũ cã fo ret ⁊ sic augeret̃ passio facias g⁹ sic ac cipe oximel' siplicis. ℥. ii. syrupi uiolati. ℥. i. ß. aque bugl'. ℥. iiii. aq̄ scolopẽdrie l' floꝝ sãbuci. ℥. ii ⁊ ꝓ duab⁹ uicib⁹ clari ficet̃ õ quo tociẽs dabis ꝙ eductõi tibi materia uideat̃ ꝑparata õ hic ac. cassie. ℥. i. aut manne granate. ℥. ii. quam cum prescripta decoctione dissolue. cui po stea confectionis amech. ʒ. ii. adde sy rupi uiolati. ℥. i. et fac potum et quem per duas horas ante diem cum debita custodia tuo infirmo prebe. Uel ac cipe. ʒ. iii. epithimi mellis dispumati. ʒ. ii. infundantur in modico decoctiõis floꝝ buglosse florum boraginis uiolaꝝ liquiritie sticados camedreos et pas sul'. Cunque horis. x. in infusione per steterint fiat fortis expressio cum qua ℥. i. cassie uel manne granate. ℥. ii. mis ce syrupi autem uiolati. ℥. i. et fiat po tus uel loco epithimi tres foliculorum sene dragmas et infunde et fac ut ꝑus ul' aliter Acc. corticuꝫ mirab. indorum. ℥. ß. corticum mirab. cit̃. ʒ. ii. infunde in aq̄ lactꝭ et hora. x. ĩ ĩfusione dimissis fi at fõtis expssio. Cui adde cassiã l' mãnã distẽperatã cũ decoctiõe ante scripta ⁊ uiol'. syrupũ ⁊ pul'. epiti. ʒ. ß. ℈℈. grana iii. et fiat pot⁹ In formã pulueris ac cipe foliculorũ sene. ℈. ii. epithi. ℈. i. ci naõmi. ℈℈. añ. ℈. ß. tartari. ℈. ii. ß. ʒucha rũ q̄ñtũlibet et fiat pul'. que cũ aq̄ lactꝭ prebe l'. ʒ. i. pil'arũ ĩdaꝫ l' ĩfrascriptũ bo lũ. q acc. ꝯfectiõis amech. ℥. ß. ⁊ cuꝫ ʒu charo bolũ facias In h̃ q̇ꝫ casu ꝯfec tio de lapide armeõ õ ca⁹ sexto. descrip to mirabil'r ꝯuenit ⁊ ei⁹ sit quomõ libue rit us⁹ Cõueniũt ⁊ plura alia illic de scripta. Mõ si ulteri⁹ materiã digerer̃ uolueris cũ syrupo magistrali illic ðscri pto ꝑoptie fiet. ul' syrupo domini auic. uter̃ q. Re. se. endiuie melisse oʒimi mio ris añ. ʒ. ii. radicũ yreos. ʒ. v. bugl'. ℥. iii. ß. folioꝝ melisse. ℥. ii. polipodii maratri añ. ʒ. vi. Cõquasset̃ sr̃ q̄s aq̄. lib. viii. ꝓhi ce succi macianoꝝ dispũati. ℥. i. ß. ⁊ lib. iii. ʒucchari fiat syrup⁹ cũ quo ⁊ aquis appropriatꝭ mat̃ia ꝯueniẽtissie digerit̃.

Ul' facias sic melisse. M. ii. accipies bugl'. uõ sticados. camedreos scolopen drie floꝝ boragis buglosse capl'. ue. añ. M. i. liqritie passul'. añ. M. i. ß. se. en diuie se. lactuce. iiii. se. frigidorũ añ. ʒ. i. conquassentur et buliant in aqua. ro. aque melisse aque buglosse. añ. libr̃. ii. ß. usque ad consumptionem medietatis in fine autem adiungantur. ℥. iii. epithimi quod una solum ebulitione buliat õ hic colletur. cui postea addatur succi mel lisse. libr̃. ii. succi buglosse libr̃. i. et cum libr̃. iii. ʒucchari. ⁊. ℥. iiii. aceti passula ti fiat syrupus cum quo ⁊ apropriatis aquis materia digeratur quam postea cum prescriptis in hoc casu solutiuis ãt cũ his q̄ õ ĩ ca⁹. vi. describuntur edu ces. Laus. deo.

.H.

Capitulū ūdecimū ꝺ pulueribꝰ ac cō fectōibꝰ que ī cura mlīe a fece ſāguis cā te ↄueniūt.

Superest plˀuer̄s atq3 ↄfectiōes q̄ fecalˀ mlˀie maliciam corrigūt deſcriber̄ q̄ꝝ ꝑma accipit cinamōi electi.ʒ.ii. cardamōi ozimi gariofilati coralˀ.ru. t̄re ſigil.been al.ꝛ rubei uſnee raſur̄ ebo ris.an̄.ʒ.i.ſirici crudi margaritarū an̄. ℈.iiii.limature auri ꝛ argēti an̄.℈.i.cro ci.ʒ.ß.muſci.g.i.fiat puluis quē cū quā to lib3 zucchari miſce quo ſtomaco ua cuo cū aqua buglˀ.āt meliſſe.āt uino op timo. aq̄ buglˀ.liphato uter̄ uˀl ꝺ pulˀ.illo ℥.unā accipies.zucchari uō al.lib.i. ꝛ ↄ ſucci macianoꝝ ꝛ aque buglˀ.equis por tionibꝰ diſſolues ꝛ ꝑ bolos ↄfectōe3 fa cias quoꝝ unū ꝑ horā an̄ paſtū dabis.

Uˀl cōfectionē domini Gentilis faci es qua tātā fidē habuit ut crediderit ex eiꝰ uſu oēm mlˀicā paſſionē r̄moueri poſ ſe. Et ipa ac.cinamomi liquiricie ra ſe ſe.cucur.melōis cucumeris citruli an̄. ʒ.i.pineaꝝ ifuſaꝝ ī aqua calida paſſulˀ an̄ .℥.i.fiſticoꝝ.℥.ß.zuccari cādi.℥.i.nucis muſca.gar̄.ligni aloes maſticis blāce bi ſācie ſirici crudi reubarbari electi an̄.ʒ. duas folii been .albi.et rubei ſe .ozimi. gariofilati zedoarie doroīci calāi aroā tici cardamomi an̄.ʒ.i.ſpice.croci macis an̄.ʒ.ß.ſe.aniſi feniculi corticū citri an̄. .ʒ.i.ß.oſſis de corde cerui margaritarū granataꝝ fragmtoꝝ ſaphiri limatu re auri ꝛ argēti coral.ru.an̄.ʒ.i.ſādalˀ.al. ꝛ ru.an̄.ʒ.ß.zuccari.lib.iii.diſſoluat̄ zu charū cū aqua boraginis buglˀ.ꝛ maxie ī eſtate. Et ibyeme poteris diſſolue re cum uino optimo ꝛ aromatizet̄ cum ābre et muſci an̄.grana duo.ſed ī eſtate ſufficit granū.i.Et fiat ↄfectō ī morſellˀ ꝺ qua ꝑ horā an̄ paſtū dabis ꝛ qua etiā hora libuerit. Et ſi ſpeciebꝰ ī pulˀ.uti libet cum eis zucharum .pro libito miſce et eo ante paſtum utere. Uel hanc confectionem facias quod ac.ligni aloes macis follii terre ſigillate behen. al.et ru.coral.ru. karabe ſe. ozimi ga riofilati. ℥3 .piperis longi an̄.ʒ.i.raſu re eboris ſanda.citri.corticum citri.an̄. .℈.ii.margaritarum .℈.iiii.iacintorum ſmeraldi granatorum oſſis de corde cerui an̄.℈.i. ſirici crudi.ʒ .ß. limature auri et argenti an̄ .℈.ii.muſci grana.i.

Ex his puluis fiat.quo pro libito utere. Et ſi confecti .facere libet. accipe ſete in grana tincte libr̄.ß.quam in libr̄ .i. ſucci macianorum facta reſi dentia et aqua ro.tantumdem infunde. et ſic infuſam per diem naturalem di mitte poſtea calefiat et fortis fiat ex preſſio cum qua libr̄.i .zucchari diſſol ue et per bolos confectionem facies ꝛ qua utere. Et ſi ſetam in grana tinctam non habueris in ſucco illo et aqua ro. grane tinctorum.ʒ. iii. infunde ex quā poſtea expreſſionem facias. Leticia autem Ga.in hoc caſu multum ualet ac diamargariton et confectio de muſco dulcis de quibus ſic facere poteris. Accipe zucchari al.libr̄.i .et cum aqua ro.et ſucci macianorum equis partibꝰ diſſolue et cum. ℥.i.ſpecierum cuius li buerit ex confectionibus preſcriptis fiat in morſellis confectio. Cuius ut precedentium ſit tibi uſus. Et ſi uo lueris ī aqua illa ro.ʒ.ii. grane tinctorū infundere bonum erit. Et ſic hēs pulue res atque confectiones in hoc caſu ma xime conuenientes quod huius capitlˀi intentio fuerat. Laus deo.

Capitulū duodecimū qˀlit̄ fieri de beāt.et unctiōes ꝑbera ite3 atq̄ cauſta.

[d] E balneis. illa ɔueniūt q̄ supā ca°. vi° descripta sūt quātū balnea i h casu ɔueniūt iuenies ⁊ sic ordiné quoq₃ i bal. ipsis obseruādis q₂ an̄quā illa fiāt tā flobotoīa q̄₃ farmatia erūt. p̄mittēda paciēs uero an̄ eorū igressū b̄n̄ficiū uētris habere ,pcuret ⁊ maxie p duas horas āte prādiū post eū uero hor̄. trāsactꝫ. v. balneū itret ordiné i ca°. dicto obseruādo ad ꝙ recursū habe. Cū ill' aūt q₃ balnea intrét camomillā sép adō ⁊ si libet parū rorisārini lauādule folioꝝ lauri. ⁊ siliū. q₂ illa nō ita uirtualit̄ frigida. ut prescripta esse debét. Et quāuis balnea illa ɔueniāt illic tam̄ descripta epithiāta nūme. Et in casu illo nisi īstantia uigiliaꝝ affuerit n̄ erit lauādū caput nec ēbrocan̄. quoq₃ si tamé illic affuerit que illic describūt̄ faciés. s₃ i decoctiōe q̄cūq₃ illa fūit. cāomille parū atq₃ apii séper pone q₂ apiū ,pvocat urias₃. Si igr̄. pp īstatiā uigiliaꝝ lotio seu capitꝫ ēbōcatō fiat unctōes postea illic descriptas s₃ exigētiam facies

S₃ memor esto ubi caput catarosū fuerit illa séper dimitter̄. Quātū uero ad uerberatōes et cauteria modū illic descriptū obseruabis. Et ut aliq̄n melacolie a fece sā. cāte finé iponā sex reꝝ nō naturalium regimé ꝙ i capi°. nono. supra describit̄ obseruabis. hec tn̄ ad tātā sic illō frigiditaté uenir̄ n̄ debet de humectatōe uero n̄ ē uis. Nā ut supra dixerā. oīs hūor melācolic⁹ p siccitaté magis q̄₃ p frigiditaté peccat hic ē qō humectatōi magis ē īsistēdū. In isto tn̄ casu n̄ ita ut i ill' us⁹ cariu₃ prohibet̄. el ligāt̄ tn̄ q̄ i illo cap°. descripte sūt ⁊ s̄m tamé exigētiā alteréť. Qō si salsamtis uti libet n̄ erit acetū sic cū eis ɔmcōiscén tamé sép aliq̄d cinaōmi ⁊ gar̄. ipoē i h ité casu uino maiori licētia uti pot̄it q̄₃ i illo ⁊ si ɔtinue cū aq̄ bugl̄. lipheť nihil supra. Et sic fece sā. existēte i cā curā hic finé recipit que quoq₃ cū maīa siue mel̄ia ab adusto. seu ɔgellato flāte ,pue nerit tibi cura erit. Nā curā ,ppriā iscribere mihi superfluum uideretur. quia ut demōstratiuis signis supra dixerā h rarissie accidit cū prescripta cura sic ɔ ueniet̄ curabit̄. Et sic ad mel̄ie curā ɔplendā de hereos solū métioné facere restat scum ipsum melancolie species quoq₃ it ꝙ i sequéti capitulo deo adiuuāte fiet ⁊ p hoc presens finem recipit. Laus deo.

Capitulum tertiumdecimum qualiter generatur hereos. ac quid ipse quoque sit.

[v] eteres plurimum de hereos tanquam d̄ specie quadam melancolie proprium capitulum faciunt et sic pertinenter de eo hic deť minatio fiet. uidendum est igitur quid sit ille hereos pro quo sciendum ut in primo cap° huius tractatus dictum fuerat. extimatiuam uirtutem in nobis esse. que ex sensatis speciebus ellicit insésatas. ut amicitie inimicitie amoris et talium. et per hanc quid fugiendum sit. uel prosequendum sit iudicamus.

Alia consimiliter i nobis reperitur uirtus ymaginatiua. s. que ex sésatoru₃ speciebus complexa format ac diuidit unum ex altero concludit ⁊c̄ harū uō uirtutum sedes in uentriculo cerebri me° manifestatur. Alia item i nobis reperitur uirtus quam concupiscibilé appellamus duplex enim in nobis est appetitus intellectiuus. s. per q̄₃ sequit̄ formam per intellectum apprehésam ⁊ talis itellectui solum ⁊ rationi de

seruit. ⁊ sēsitiu⁹ p q̄ȝ apprehēsā p sēsū formā sequit̄ ⁊ tal' ē duplex cōcupiscibi lis. s. ⁊ irascibil' p cōcupiscibilē ꝓpriā. quietē ⁊ delectatiōnē assequimur mala ue ro fugim⁹ itaqȝ tristicia. p irascibilē re sistimus uiolātib⁹ ⁊ illā aggredimur q̄ quietē atqȝ delectatiōnē nobis ꝓhibēt.

Cōcupiscibil' autē uirt⁹ quidā dicūt i epate sedem esse ideo in uersu aiūt cor turpia pulmo loquit' fel commouꝫ iras splen ridē facit iecur amare cogit ⁊. h̄ prioꝝ philosofātiū mēte arguūt. Nā fu it ātiquoꝝ mos peccātia solū mēbra pu nire. Si quis igit' p cōcupiscētiā pec cabat cū sedes ei⁹ sit i epate epar ipsū puniebāt. unde poete ep titii ꝯtinue uul tures māducar' figūt q̄ꝛ ipse ꝓpter cōcu piscētiā domirā latonā de stupro regsi uit quarto methamorphoseos. Alii dīt uirtutꝭ hui⁹ sedē i orgeno uirtutꝭ extia tiue for uerū philosophi uirtutes oēs cogitatiuas p̄ncipal'r i cerē ēē uolūt ⁊ si i cerbō maifestāt' mea tū nō ē i presē tiaꝝ talia discurer'. nā quātuȝ meū spec tat ad ꝓpositū medicoꝝ i sequētia ē opi nio rȝ q̄ꝛ tā ymagiātiua q̄ȝ irascibil' uir t⁹ sēp iperio extiatiue mouet'. qȝ p isti⁹ ipedimēta alie ipediūt' v̄tutis pria pri mi doctrina sexta cap° de uirtutib⁹ ani malib⁹ apphēsiuis ⁊ n̄ ecōtra cū illa sit ceteris digioꝛ. Ad ꝓpositū i ymagiātia sēsatas formas iterdū aliq̄s deprehēdit de quib⁹ falso ꝯcludit silogiȝās. et tūc iducit' extiātiua. ad aprehēdendū. aliq̄ nō sēsata qȝ i re illa forsā n̄ sit Et ꝓpteꝛ delectatōeȝ q̄ i re illa sic falso ꝯprehēsa ꝯsequi iudicat feꝛt ꝓ tūc iudiciū aliā n̄l lā eē felicitatē mō acq̄ri res illa possit q⁹ fit. ut iperio ipsi⁹ extiātiue ymagiātiua circa rē illā cōtinue suū actū exerceat. ⁊ cōcupiscibil' itē ex quo appetit⁹ hāc rē habēdi cōtinue crescit ⁊ illo mō heꝛe os causat' q̄ꝛ circa rē illā ymāgiātiuā ꝯ tinue. occupat' ⁊ cōcupiscibil' silit' ⁊ sic oīa alia agitabilia p̄mittūt'. q̄ꝛ i oī melā colico quoqȝ fit. ⁊ sic iter passiōes melā colicas q̄ ut supra dictū ē sūt i deffinite ueteres hereos posuerūt. Ex quib⁹ omnib⁹ pȝ circa quālibȝ rē idifferēt' hāc passionē fieri posse que sup̄flue diligat'.

Quidā eni ꝯ pecuniis hereāt' eas su perflue diligētes ⁊ tātū i eis accipiūt cō placētiā ut nihil aliꝯ ꝯcupiscāt' ideo ea rū ymagiatio circa aliꝯ nūquā uacat ⁊ sic de re alia accidit quātūcūqȝ illa sit q̄ ultra modū diligat' sic igit' hereos acci piēdo pȝ q̄ꝛ ipse nihil aliꝯ ē quā alicui⁹ ultra modū rei amate ꝯtinua ymagiatō p quā iperio amātis errātis extimatie imoderat⁹ rē ipsā habēdi appetit⁹ inasci tur Et i° diffinitio cui r̄i ultra modū per amate ꝯuenit. ueꝝ auctores de hereos uiri ad mulierē l' ecōtra poti⁹ quā alte ri⁹ rei faciūt mētionē q̄r naturaliter ho mo ad coitū iclinat' ⁊ pp generare sibi si le maiorē i eo q̄ȝ i re alia natura posuit delectatōeȝ. Cūqȝ tal' delectatō appeti tū coeūdi naturalit' ad se trahat imoꝯ rat⁹ ille amor uiri ad mulierē ul' ecōtra frequētius quam alterius rei accidit at que ardenti⁹ Potest igit' ad propositū nostrum sic hereos diffiniri. uidelicȝ he reos est continua amate uel amasie co gitatio per quaȝ imperio errantis exti matiue immoderatus illum ul' ad illam obtinendi appetitus innascitur cuius causa cetera agitabilia oīa post habēt' unde huius causa apud quosdā hereos dicitur amor cum mentis insania herea ti autem mens insania esse uidetur cum ceteris post habitis eius de amasia continua sit cogitatio immoderatum que eam habeat adipiscendi appetitum Nonnulli uero dicunt ab effectu hanc

passioné hereos appellari. Nā hereos delectatóis extreitas īṫpretať Alii di cūt hereos ab hereo ꝙ ė dn̄s āt nobilis dici. qꝛ nobiles ⁊ ī octio uitā ǒgétes fṙ quéti⁹ hac passione q̄ȝ ceteri depreben dūť. Simō tn̄ ianueň. īquit ꝙ hereos nomé ė grecū ꝙ latié amor seu delecta tio grauis īterpretať. Unde heroti cos grece amatori⁹ cupidiāri⁹ latié dici tur Auicena. uero hiliscū hāc passionez appellat ꝙ nomé ė arabicū supfluū apǒ nos amoꝛé īportās. Et sic pȝ q̄liť heř os generať ⁊ qd ipse sit. Laus deo.

Capitulū ǒcimumquartū de causis hereos seu illischi

u T heřos causas. oés tā ītrīse cas q̄ȝ extrīse. succīte ǫplectaꝛ ī unū ė uirū esse carnosū q calāȝ testicu loꝝ crasī habēs multo habūdet ī spma te ⁊ octiū diligés deliciosā uitā ducit. In hiis em̄ tā ītrīsece q̄ȝ extrīsece heꝛe os cause deprehédunť. nā caꝛnosū esse ⁊ bonā testiculoꝝ crasī habere atq̄ speꝛ mate habūdare multo intrinsecās oés causas cōplectiť ī octio uō. deliciosam uitā ducere extrīsecas qr per deliciosā uitā temperatā aeris ītelligitur. Ci borū atqȝ potuū exquisit⁹ usus somni té peries exeꝛcitiū quoqȝ iré ueꝛo tristicie ⁊ alioꝝ anime accidentiū superfluitatis remotio. Ex quib⁹ hui⁹ hereos tam extrinsece q̄ȝ intrīsece cause patét q̄ nō minus ī muliere eé pn̄t quā ī uiro. Cā nosa nanqȝ mulier suorū testiculorū cō plexioné calidā hn̄s ⁊ multo habundās in spermate coitū ardéter appetit quař ū ī octio deliciosā uitā ducat si sibi uir gratus occurrat qué penset suis leuiť uotis obtemperare in eum facile phi locať Et huius causa interdū facil'ha chatur ī tantū ut somnū atqȝ cibū per dat Et sic ista paupcula heřata uelu ti ethicus sepe ǫsumiť qǒ uiris piť ac cidit. o dulcis atqȝ tenax passio q̄ depꝛe hésū sic suauiť pastit ⁊ si se cōsumi dep̄ hédat. ut ab illa ū detiéꝛi nō uellet. quař cum poete deprehenderent infelices hereatos potius mortem eligere quam in pena illa uelle solutos esse ad eorum aiūt hortationé Uitet ⁊ superos amoꝛ Nā saceꝛ é igis cꝛedite lesis ⁊c̄. Et hec de cāis hereos. ⁊c̄. La⁹ deo Amen.

Capitulum quintumdecimum de si gnis tam pronosticis. quā demonstrati uis hereati.

h Ereatū per infrascripta sigā cognosces. quia in continuis cogitatioibus permanens pa rum manducat atque bibit supeꝛflue ui gilat solus esse appetit. ⁊ cum quis euȝ a suis cogitationibus distrahit irasciť interdum plorat et interdum irascitur et ridet. Quod si de amasia quicquā iste nunciaueris contristatur si iocun dum letabitur. quorum omnium causa uirtutes naturales debilitantur in tan tum ut extiātiue uelut ad solem glacies ǫtinue liquefit palet multū. Nā is co lor é aptus amāti profūdātuꝛ oculi sed propter frequenté ploratum īgrossāť palpebre in pulsu magna diuersitas reperitur et est pulsus signum per qǒ peritus medicus hereatum facile de pꝛehendat ueluti quidam philippus. medicus seleugi regis syrio qui an thiocum dicti regis filium in statuto si in eam eius nouercam pulsum tan gendo perdite philocaptam cognouit quod cum ad auꝛes patris eius seleugi deuenisset. uxoř potius quā filio careꝛe

disposuit. ⁊ sic eā repudiās filio᷑ tradidit ī uxorē Tu autē si hereatū p pulsū cognōscere cupis. eū tāgēdo suspectas eidē noīabis Nā cū ad amasiā deuene ris ultra solitū maximā diuersitatē dep hēdes ī pulsu ⁊ h̄ signa tibi hereatū de mōstrāt. Sz quātū ad pnostica qd ali ud dices nisi ꝙ si paupculo succursū ō ōris. dieti euaporās ꝯsumabit᷑. ⁊ tādē cū lacbrimis frustra amasiā īuocās ōo suo custodi īfelicē aīmā ꝯmēdabit. Et h̄ de sigis hereos tā pnosticis q̄z demō stratis. Laus deo.

Capitulū ōcimūsextū ō cura her̄os.

Potissima hui⁹ passionis curā ē ut hereat⁹ sua amasia potia tur ratōe em̄ carētie oīs bōdi causat᷑ appetit⁹ si qs ī adept⁹ fuerit ꝙ appetit illi⁹ cessat appetit⁹ habendi quā uis appetitus ꝯplacētie rē adeptā ad huc appetere possit. At ubi amasiā ha bere nequeat. cū muliere aliq̄ gratiosa sepe coir̄ erit utilimū. Extra patriā preterea accedere. ⁊ si circa rē aliā ar duā exercer̄ plurimū iuuat ⁊ cū hui⁹ pas sionis cā sit eē carnosū calidāqz testicu lorū crasi habere ī multo habūdare. sp mate ⁊ ī octio deliciosā uitā ducere flo botomiā copiosā l' ei⁹ reiterationē lau dare ⁊ peccātis humoris purgationē q̄lis supra caplo sexto describit᷑ . Cū sibi quoqz dilect⁹ cōuersset᷑ q eidē amasiā omni studio ⁊ oī diligētia. ponāt ī odio ⁊ modis ī omnib⁹ possibilib⁹ a tali con tinua de amasia cogitatōe distrahāt cu ius causa uenatiōes laudauerūt āntiqui cātilenas quoqz ⁊ īstrumēta musicalia sepius audire ī aere claro ⁊ ī locis ameīs habitare ⁊ uino bono uti. Cū eni h̄ passio sit melācolica multiplicatio spiri tuū ⁊ eorū claritas ut supra dictū fue rat plurimū iuuat. Uerū nostre eta tis. pizochari melius quam antiqui no stri quod ipsorū pace dictum sit huius passionis curam noueruut. Timen tes autem ne eorum carnis stimulus inuaderet per quem amasiarum quas habebat dū modo seruirēt recordaret᷑ super nuda carne silicium portant tem pore frigido sine caligis et nudis pedi bus cum ligneis calopodiis incedunt in pane et aqua ieiunant. quia sine cere re et bacho friget uenus super paleas autem duras stratum decūbunt sepius se uerberibus incedunt ⁊ plurimū uigi lantes continue quasi ī orationibus psi stunt Et hoc est proprie si quis recte cōueniret hereatorum cura. Nā pizo charorum uita talium. vt3 uite precise cōtrariat᷑ quam si quis ardenter feceīt su3 cert⁹ ꝙ ꝯtinua illa de amasia cogita tio euanescet. Et sic hēs tā f3 āntiq⁹s q̄z f3 pizocharos hereatoꝝ curā. Et tu q̄z libuerit elige ⁊ p h̄ huic c⁹finē īpono Laus deo.

Tractatus ultimus ō catarro ī se. xii. ꝯtinēs capl'a.

Primū capl'm qd sit catarrus.

Catarr⁹ f3 Mesue ⁊ q⁹sdā ali os est nom̄ grecum quod apō latinos idem est ꝙ fluor seu fluxus importat. Aliqui tamen di xerūt quod catarrus dicitur a cateo ca tes. quod idem ꝙ fluo fluis importat. Sed quid de hoc idem est significatuz Catarrus igitur quantū ad ppositū nostrum spectat accipitur tripliciter. coiter. l. proprie et magis ppe. Coiter quidem accipitur pro cuiuscūque mēi a quo uis membro ad aliud membrum

de fluxu.proprie uero pro materia a cerebro ad tria sibi submissa membra fluente puta nares fauces et pectus. uerum magis proprie sumitur. cum materia solum ad pectus defluit quod patet quia materia solum ad pectus de fluens catarrus dicitur ad alia uero membra minime. Nam que ad nares corriza ad fauces uero brancos appel latur. Et propter hoc aiunt in uer su. Si fluat ad pectus dicatur reu ma catarrus. Ad fuaces branchos ad nares esto corriza. Et quamuis materia a cerebro. ad quecunque alia sibi submissa mébra fluere quoque pos sit aliam tamen que nostrum ad propo situm spectet nominationem non reci pit. nam que ad oculos fluit obtalmia catarracta.uel alr̄ noīatur ad gutur sq nātia ad neruos paralesis spasmus uel aliquod tale ad pulmonem periplemoīa ad pleurā pleuref. Ad iūcturas.gutta ad os stomaci caninus appetitus uel aliter ad colū colica.et sic de aliis.ad talia inquam membra quāuis maťia flu at cum diuersam ab ea curam recipiat. que ad nares fauces uel pectus de fluat ꝛc̄. catarrus de quo est sermo. minie dicit. Antiquorū preťea pli mi ꝛ modernoꝝ h̄ noīne reuma pro ca tarro sepi⁹ usi sūt propter ꝙ modernoꝝ aliq caplm de catarro de reumate ītitu lāt. ꝛ hii ei nomé grcū éé dixerūt ꝙ apō latinos fluxū seu fluxū maťierū sigificat ꝛ sic acciplédo reuma n̄ difert a catarro ꝛ.sūt noīa sinonoma maťiei. a cerebro ad alia mébra defluxū īportātia. Nos tn̄ dicimus reuma a ruo ruis deriuari. quia cum materia a cerebro ad quod uis aliud membrum defluat rūe quo dam modo uidetur. Ex quibus om nibus ut nostro proposito pertinet.pa tet quod catarrus nihil aliud est quam mēi a cerebro ad nares fauces.uel pec tus defluxus ꝛc̄.quod huius capituli intentio fuerat. Laus deo.

Capitulum secundum de causis catarri.

U catarri cause nobis fa cilius īnotescant sciendū quod quedam sunt cause mē catarralis.et quedam catarri. Materia itaque catarra lis a cerebro sui frigiditate materiali siue accidentali actu eō.quo uapores balnei in eius testudine ingrossati et in aquam conuersi generatur ut haly 2°. tegni in de signis cerebri ꝛc̄.uel eo modo quo illud quod ascendit ex cu curbita ad alembicum Auic̄.v.3ii. cap°.de catarro ꝛc̄. Ex quibus pa tet quod omnes tam cibi quam potus euaporabiles possunt esse materie ca tarralis cause ut pisces frixi et maxime in oleo nucum et alia plurima in patel la frixa. Ferculum quoque de pasta et omnia illa que difficulter digerun tur. ut caro agnina leonina.porcina cetuina anserina et similes. Et ani malium item intestina a quibus tamen gallorum testiculi et gallinarum epata excipiuntur caules item eruca porri. cepe allea ꝛc̄. Et inter alios fructus nuces uina insuper potentia ꝛ maxie artificiata ut nectar ꝛc̄. Ceruisia quoq̄ ꝛ potissimū ex granis frumenti seu ex pomis siluestribus facta. Nimia i super repló. ꝛ earum potissime que statim dicta sunt ac eorum anorma lus usus. Cibum quoq̄ dure digestiois ei qui facile digeritur preponere meri

dional' ité uentus et grossi atque humi di aeris attractatio id a uulgarib' cāe re terrene reumatice nūcupāt' eū eas catarralis mē cās ēē deprehēdūt. Sō mnus lōg' ꝛ maxie diurnus ille q.s. as sūpto cibo fit imediate lōga ite3 quies perseuerās tristicia ꝛ silia. Et hec oīa ex parte cārū extrīsecaꝝ se tenēt. Quā tū uero ad itrīsecas aliq̄ cerebri qualita tes tā sīplices quā cōposite i cā esse pos sūt. ut hētur a Gal°. 2°. tegni de signis cerebri. ut cerebrū tm̄ calm̄ frm̄ tm̄ hūi dū tm̄ l' calm̄ et hūidū āt frigidū. ꝛ hūi dū ꝛ h supra agal'. ubi supra luculēter declātur. Catarri u°. cāe alie sūt et alr̄ cōsiderate unde oēs ille catarri cāe esse possūt q̄ defluxus. merū catarraliū cā esse queūt. P3 cū proprie catarrus sit mat'ierū catarraliū defluxus ut i pce deti cap°. dictū fuerat ꝛ tales i gener̄ eē dicūtur. primo ē mat'iei multitudo tāta eni i cerebro sepe generātur ut ipsi' cō tētiuā debilitet. cuius cā cōtinue fit ma teriei catarral' de fluxus et hoc frequē tius i uere quā aliis i tēporibus accidit qr magis i eo hūores rare fiūt et hoc ut plurimū hiis cōtigit qui malā tā epa tis q̄3 stomaci quā cerebri discrasiā ha bent i talib' nāq3 propt̄ idigestioēs cō tinuus fit uapoꝝ ascēsus qui cerebri fri giditate ꝛ cōdensati deorsū ꝯtinue ru ūt ꝛ huic cause flobotoia maxie copio sa anecti potest. Calit̄ eni facta i cō porib' ualde replectis ē cā ꝯ̄fluxus ma teriei ut Auic. quarta primi caplo de fleubotōia Cū aliquis iquit eoꝝ flobo tomat' i quoꝝ cōporib' hn̄dātes exn̄t hūores t'lia fit cū ebullitione illoꝝ ꝛ eo rū curs' ꝛc̄. Et sic p3 qualit̄ t'lia pōt esse cā catarri i corporib' ualde replet̄

Secūda cā pōt esse tā exterior quā iterior caliditas. Exterior quidē ut so lis nimia capit̄ coptura siue in die siue i nocte aer. ité siue p īfluxū siue artificia lit̄ fact' calidus ut aer balnei l' stupha rū quas ul'gares pella noīnant i talibus alleāni i hyēme cōmunit̄ mirāt'. Uē tus quoq3 austrinus ut uapō maris ca lid' arcalidaꝝ rerū olfatus. ueluti mus ci liliorum croci porroꝝ cepaꝝ ꝛ taliū ꝛ ingens ira ac intensum gaudiū. Per interiorem causam omnia illa intelli go que antequam catarrales materias fluere faciant. aliquam a calore cor poris nostris ad intra mutatione3 reci piant. ut est calidorum ciboru3 atq3 potuum assumptio ut esset. 33. pipis sinapis cepe alei et similium potn̄tis item uini bibitio ꝛ maxime copiosa in uidem' nāq3 i istis crapulosis plurimū catarros m'tiplicar̄ ꝛc̄. Ista tn̄ calida. s tā extrīseca q̄3 itrīseca n̄ min' māe elliqn̄ ꝛ eas fluer̄ faciēdo catarri cāe eē posūt quam uapores attractio mē catarralis et utque et sic diuersis respectibus nō inconuenit quod talia mat'ia catarralis et catarri cause. Certia causa pōt eē frigiditas siue extrīseca siue intrīseca exprimendo materias. s. catarrales et eas fluere faciendo et non solum imedia te caput attingens. sed etiam q̄ ad eum per colligantiam dirrigere pōt ut esset pedum frigiditus sunt enim neruosi. ualde. cui' causa eorum frigiditas facile comicatur cerebro. vnde propter hoc plurimi decipiuntur credentis illud a sola cerebri frigiditate prouenire. et ob hoc caput valde cohopertū tenēt ꝛ male quia plures ad ipsum quem p̄us vapores attrahuntur quare ꝛc̄. Et sic in sūa tam catarralis mē q̄3 catar ri cāe pat3 Nō si a predictis alie re periantur ad istas erant reducibiles laus deo. Amen.

Capitulū tertiū d̄ signis catarri seu m̄e catarralis demōstratiuis.

C Atarri cura et diuersitate materiei magis.q̄z cāe alterius.ut p̄z uariatur ea ex re demōstratiua sigā sup m̄āz ipsā catarralē significātia sunt pquirēda et id maifestius ī corriza q̄z ī aliis catarralis speciebus apparebit.q̄ ē materiei a capite ad nares defluxus.

Uel dr̄ corriza quasi currēs ad naris uel ut aliis placet quasi colās rizas.i. nares.uel dr̄ corriza a coro q̄ sūt ossa nariū et alii dūt q̄ sicut tuit a uoce sua pprie dicitur ita et cōriza.nā cū m̄ā ad cartillagines nariū seu ossa d̄ffluit difficulter patiens hanellat.et ob h̄ quidē fit strictōris sonitus a quo corriza dicta ē. M̄ē igitur calide cōrizā efficiētes sigā sunt.qr ī facie atq̄z oculis rubedo uel citrinitas cū ista tōe.quadā a3. M̄ā aūt d̄fluēs calida sētitur.et ī p° .ualde subtilis existit citrina uel uiridis app̄z que sua acuitate nares et p q̄ trāsit loca mōdicat et ī eis pruritū faciēs strāutatōez crebrā īducit patiēs u° ī odoratu quasi fumū ignis ↄtinue sētit et amaritudinē ī ore crescit sciš et cibi appetitus minotar. Qd̄ si etas cōplō. tp̄s āni rglo ars p̄cedēs regim et talia attestātur caliditati uel ī loco fumoso uel uētoso.diu steterit ⁊c̄.que oīa patiēš narratōe scies m̄āz illā eē calidā nullatenus dubitabis.urina uō cit̄na.erit subtilis atque ignea et cū circulo eiusdē coloris desup granuloso. M̄āz uero frigidā cognosces qr ceteris paribus ut p̄cedēs tā s̄btilis eē n̄ d3 alia uō sigā.pscripš ↄ̄riātur q̄r palet seu albescit facies tumēt oculi et fluēs m̄ā ad albedinā quādā tēdit ī descēsu frigida sētitur que uō mordicatōez nec pruritū ullū īduc̄ os fit īsipidū olfatus ↄ̄struitur te quia materia ut plurimum grossa est.atq̄z uiscosa opilantur nares et sic fit potentia aerem attrahendi per nasum.

Urina pallida atque subtillis aut cum circulo eiusdem coloris desuper granuloso.uel loco circuli spuma al. per granula diuisa aderitque circulus granulosus urine supremus reuma in capite esse denunciant. Patet igitur ex dictis qualiter essentiaz materie que corrizam efficit cognoscere debeatis.

Ex quibus tam branchi quā catarri magis proprie dicti essentiam facile deprebendetis. Per branchos enim seu fauces ueteres in ore cōcuuitatem quādam intellexerunt.que infra ultimam includitur et usque ad principium meri atque trachee artarie atque quedā glādosa caro que superfluitates catarrales facile recipit.ex quibus sepe apostema. generatur quod communi nomine siquinantia nominamus.uerum mea ī p̄ntiaz non est sequinacie nec talium apātum species declarare.quia de hiis infra d̄o duce suo loco.dicetur.sed quecunque materia ad dicta loca fluxerit siue apostema siue quam libuerit aliam egritudinem causauerit communi nomine branchus ut ex dictis p̄z nuncupatur. S3 que pectus deffluit matria et si catarrus quantum ad propositum nostrum nominetur.diuersas tamen egritudinum species efficere potest.sed de hoc ī seq̄ti capitulo plenius habebitur. Que igitur ad nares siue ad fauces siue ad pectus et sic que vellit materia fluxerit ex signis prescriptis eius essentiam facile discernes. Sed quia tempora vlia. penes materie digestionē attenduntur et q̄nq̄z penes accidentia qd̄ maxime in corriza manifestatur.scien̄ qd̄ eius pricipium quo ad materie digestionem

ē cū mā ipsa ualō subtil' existit. Augm̄ tū uō cū mā incipit ingrossari. Cūq3 stat nec āpli' īgrossat' statū dicim'. De clinatōe3 uō cū eā manifeste minorari ō pbēdimus hec āt tēpora quo ad accidē tia raro coīcidūt. nā ī augmēto ꝓquo ad digestionē sepissime ultimāt' accidētia ꝛ p cōsequēs sī ī statu. ꝛ ī statu digestioīs ē ipsoꝝ declinatō. Ex qb' oib' h tpa ti bi facile nō fiēt Et sic bēs demōstratiua sigā catarri Et ad ꝓnostica ueniēs huic c' finē ipono. Laus deo.

Ca^m q̄rtū ō sigīs catarri ꝓnosticis.

p Reseēs ca^m catarri ꝓnosti ca aliq̄ ꝯtiebit cū igit' alicu i' caput repletū ualde. ō pr̄ hēdes ꝛ postremū si ō nat'a sui facile reumatizet. cū quib' ꝙ fere mē bris egritudinē ō repletōe aliq3 euenir̄ posse ꝓnosticabis. nā fluēs ad neruos palesi ꝛ al's. eisdē ꝓp̄as egritudīes idu cer̄ facile pōt ꝛ pir̄ ō materialib' occulo ꝝ egritudīb' seu auriū nariū līgue gul' ꝛ ulr̄ oīm alioꝝ mēbroꝝ ad q̄ catarr' flue r̄ pōt. pōt tñ splen ut nōnl'li aiūt igt eniz Auic. ꝙ splenetica passio sēp a mā gros sa causat'. s3 mat'ia catarralis subtilis sē p existit splenetica passionē sēp efficere nequit. ad quecunq3 tñ alia mēbra fluxe rit eo egritudinē aliquā inducer̄ porit. Cū itaq3 materia catarralis existit in fluxu eius essentiam primo. considera de hinc ad ꝙ mēbrū. defluit et sic egri tudines materiales illi mēbro ꝓprias fi eri posse iudicabis. Hntes p̄terea caput calidū ac textur̄ rare facil' ab ex trīseca cā catarrizāt quā caput hn̄tes frigidū ab intrīseca uō eꝯ. Qui quoq̄ caput hn̄t calidū cetera uō mēbra frigi da i catarro habūdāt plurimo ml'te em̄ idigestiōes fiūt i eis a quibus r̄soluti uapores sursum a cerebri caliditate trahuntur. Quod si cerebrum ipsu3 frigidum fuerit cetera uero mēbra ca lida omnes uapores ad caput ipsum ascendentes in catarralem materiam. sua frigiditate comutat et hii quoque plurimum sunt catarrosi ad quod adiu uat cerebri digestiue debilitas cuius causa in cerebro ipso plurime superflui tates generantur. In ualde preter̄a senibus branchi et corize non maturan tur affroꝝ. septima. Catarrus si cu3 dolor̄ capitis cōiūgitur difficiliter curā recipit. Nam si calida approximaueris materiam catarralem eliquāt frīa uero eum fluere faciunt. Dolor itē capit̄ cerebrum debilitat cuius causa plurīe superfluitates in eo generantur. que multum catarri curam impediunt ꝛō.

Item stranutatio in catarri prin cipio mala. quia mēt exuberantia3 sigāt In fine uero bona quia uirtutis supra materiam dominium habere significat

Quiquoque in catarro habundat salso uel amaro facile i ptisim deueniūt Et hic ō catarri ꝓnosticis finis esto. Laus deo.

Cap^m quitū qual'r ī cura catarri cali da sit fiēda fr̄ia ac mā digerēda euānda quoq3.

t Empus ē a mō. ut ad curā catarri deueniā. S3 unū tā huic q̄3 sequētib' capitulis ptinēs erit ꝓnostican̄. s. que i h toto tractatu de catarro cura ōscri bitur catarrum ipsum absolute con siderat. is enim egritudinem aliquam si effecerit puta tussim ptisim periplemo niam pleuresim seu aliam in propriis capitulis curam require in hoc casu principalius illi erit insistendum que

i eius miat̄ p̄iculū ex toto tñ n̄ omittēdo alt̄a. Ad ꝓpositū igit̄ ueniēdo ꝯ catar rus quidā calidus ꝛ qdā frigīdus existat solū calidi capl'z pn̄s curā ꝯtinebit. i q° ut inquit. Auic. flia ꝯueit pōt ꝛ solū tri bus cāibus ut bōus iquit. Mesue. ꝛ si nōnūq̃ȝ ipius catarri cā esse possit. ut s. i ca° de cāis dixerā. Primus itaqȝ ca sus ē. ubi patiēs repletus ualde fuerit ꝯ uēis tēsis atque repletꝫ et q̄ i ocul' appēt rubee. Secūd⁹ cāus si ꝯ fe. catar⁹ affu erit a q̄ ut iqt Mesue patiēs catarruȝ absoluitur rarissime. Terci⁹ ē ubi ti mueris ne catarr⁹ ipē ad m̄brū aliq̄ re pat ib idē collectionē faciēs ut eēnt fau ces oculi pulmo pleura diafragā· ul' alō ꝛc̄. Jn hus itaqȝ trib⁹ casib⁹ cet'is ad fl'i ā ꝯfetiētib⁹ eā utilē adiuēies ea tñ i p̄ n° nisi exuberāte mā mie ut iqt Auic. fieri dȝ i duob⁹ igit̄ primis caib⁹ p̄mē digōis supfluitatib⁹ eductis i brachio dext° in uēa cōi fiēda erit flia. Jn 3° ubi si timet's ne ad mēbrū aliq̄ mā faciēs collectioēȝ fluet't ex opposito lat'e fiēda eēt. Flia ita qȝ facta ad mat'ie digōnē accedas q̄ tā i grossādo q̃ȝ ifrigidēdo pficit̄. Syrupi igr̄ ō iuiubis. ℥. i. ß. acciplēs que ꝯ. ℥. iii a que ōdei ul' ēdiuie ꝓ uice una dab̄ ꝛ to ciēs q̄ mat'ia tibi igrossata ur̄ ꝛ p ꝯse quēs eductiōi pata. Uel hūc facias syrupū qui. ℞. ro. ru. floꝝ uiol. flo. nenu far. añ. M. i. ordei mūdi. M. ii. floꝝ sticados. M. ß. iuiubaꝝ sebeste. añ. nu meō. xx. se. papaueris albi. ℥. i. zucchari al. lb. ii. fiat sirup⁹ de quo. ℥. i. ß. ꝯ. ℥. iii. ō coctōis ordei ꝛ iuiubaꝝ ꝓ uice dabis l' ℥. i. ß. syrupi ō papauere ꝯ. ℥. iii. aq̄ ōdi, ul' aq̄ zuccari suprascripte loco dabis ꝛ maxie si catarr⁹ somnū īpediuerit.

Materia āt digesta h̄ solutm̄ ꝯueīē ter dabis. ℞. cassie nouiter ext'cte. ℥. i. āt māne. ℥. ii. dissoluāt̄ ꝯ decoctione iuiu baꝝ sebestē capil. ue. stica. floꝝ borag. bugl'. uiol'. liquiricie. ꝛ passul' cassia disso luta seu māna electuarii. de succo ro. ℥. iii. ꝯmisce syrupi uiol'. ℥. i. et fiat potus Ul' ꝯ cassia seu māne sic dissoluta pone solū electuarii de succo ro· ℥. i. ꝛ hanc infusionē. ℞. reubarbari el'cti. ℥. ii. spice gra. iiii. bono uino aspergatur ꝛ ifusiōe aq̄ lactis horis. x. dimissis fort'ꝫ fiat exp̄s sio quā ꝯ cassia āt māna p̄scripta misce et. ℥. i. syrupi uio. et· supra addita fiat potus. Si uero in formam pillula rum acci. pill'. aggregatiuarum. ℈. ii. ru barbari. ℈. i. diagridii grana. iii. et cum syrupo de ysopo pillulas facias. vii. uerum exuberante materia solutiuum unum non sufficeret et sic ut ita dixeriȝ. prescriptum minoratiuum locum obti nebit. Quo facto ubi patientem tuū ualde repletum cognoueris aliis ad flo botomiam consentientibus in brachio dextro in uena communi eam fieri secū dum quosdam commodius quam in prī cipio potest ne scilicet materia fluere fa ciendo foret catarri causa. Ego aūt ab Auice. doctus ut supra exn̄te repleti one i principio. potius eā fieri laudo. Sȝ si mltū san. exuberat. ō scripto solu tio recepto seratio fieri posset. quaqȝ insuper die procurandum est. ut bene ficium uentris infirmus tuus habeat ut ibi clisteri utere lenitiuo. Quod si euōne fortiori opus est digestiuis pre scriptis utere. ac cum solutiuis illis ma teriaȝ euacua. Educta igitur mat'ia uel saltem pro maiori parte euacuata securius ac regularius ad prohibentia catarrum ab intra quam ab extra p loca lia uenire poteris. Que deo iuuante in sequenti capitulo describentur ·et per hoc presenti capitulo. finem impono.

Laus deo.

Capᵐ sextū ð caðib' īsistēdo catarrū calidū obfuādis ꝛ ð biis q̄ catarrū ip͡ʒ sistūt.

I n cuā catārī. sepe ei' pp exuberātiā timem' ne ī p̄ncipio suffocatiōnē īducat. āt ad m̄bra aliqua repat acuitate seu multitudīe sua timorosā aliqua͡ʒ ibi egritudīe͡ʒ efficiēs ut ad oculos nares fauces pulmonē pleura͡ʒ ꝛc̄. Et in illo cāu nl'la eēt expectāda digō quīymo stati aliis ꝯsētiētibus ut sliā de hic ꝯ aliquo ex solutiuis ī precedēti ca° descript͡ꝭ fiat miōatō ꝛ successīe ad igōbilia seu n̄ ita timorosa. m̄bra diuersio ꝙ cū ligaturis uētosis fricatōbus ꝛ c̄. ꝯuenietissīe fiet ꝛ ꝯ gargarismatib' itē ð qb' ī p̄nti ca°. copiā hēbis nec catarru͡ʒ ipsū nisi ī totū āt maiōi pte mā fuerit euacuata sistere p̄sumas. nec h̄ a tua mente discedat quia plerunque ob hoc ad aliqua membra defluit in quibus pessimas egritudies īducit. Istis nā q͡ʒ notatis ad sistēdū catarrū audacter accede. ꝙ ꝯ ꝯfectionib' aliqb' ꝛ pulueribus syrupis lupinarib' formulis sub līgua tenēdis gargarismatib' euaporationib' seu suffuīgatōibus ꝛ odoramētis fiet de quibus oibus p ōdinē adiuuāte deo te. stati copiosū faciā. Ex ꝯueniētib' ꝯfectōibus sūt dyadragātū frum dipapauer ʒucarum ro. dyacodion.

Et ī h̄ cāu ꝯueīt mixtura tal'. R̷. ꝯfuero. ℥. i. diadragāti fri. ℥. ii. dyacodiō. ℥. i. ß. cora . ru. se. coriād° p̄pato͡ꝝ an̄. ℈. ii fiat mixtura ꝛ ðauret ð q̄ sepe īfirmus comedat. Conueīt ꝛ electuariū īfrascriptū ī cui' usu mirabilē sēper opatione͡ʒ adīuei. R̷. mucilagīs psilii lb. i. rob. penidio͡ꝝ an̄. lb. ß. decoq͡ʒ igē lēto usq͡ʒ ad mellis spissitud nē continue spumā auferēdo de hic acci. iiii. se. coīū mundato͡ꝝ ʒ. vi. annuli amigdalarū dulcium excorticarum grana. pini an̄. ℥. v gumi arabi. dragagāti se. lini assi. an̄. ʒ. iii. anisi. ʒ. ii. se. citonio͡ꝝ. ʒ. i. se. lactuce. ℥. iiii. croci opii. an̄. ℈. i. puluerizanda puluerizentur ꝛ pistāda pistentur et cum suprascript͡ꝭ misceātur et fiat electuariū ad formam loch. de quo patiens in ore tenendo. saliuam sepe trangultiat Ex pul'. conuenit bolus armenus cum aqua ro. preparatus de quo coclear unnm ꝯ paciens iuerit dormitum cum uino dabis.

Et ut reddatur gustui magis grat' R̷. boli armeni ut supra preparati ℥. i. ʒuchari candi. ℥. i. ß. et fiat pulu͡is quo ut dictum est utere in hoc pul'. ab antiquis superlatiue comendatur. Ex syrupis conuenit de iuiubis syrupus ro. syrup' de papauere et ex istis quam libuerit cum aqua ro. quando iuerit dōmitum dabis aut cum aqua ordei aut cum decoctione ros iuiubarum sumach mirtillo͡ꝝ et similibus . Ex formulis sua lingua seu inter gingiuas tenendis ual͡ʒ. ille quarum compō. R̷. mucillaginis gumi arabici et dragagāti cū aqua ros. extracte an̄. ʒ. ii. amili. ʒ. i. ß. se. lactuce. se. endiuie se. papaueris alb. an̄. ʒ i. iiii. seminū coīu͡ʒ frigido͡ꝝ. ʒ i. ß. ʒuchari candi. ℥. ii. ꝛ cum mucillagine psilii. fiant formule ad quantitatem fabarum depresse que in fornello confectionum aliqualiter desiccentur de hiis in ore quasi continue teneat. uel accipe se. papaueris albi se. portulace se. lactuce an̄. ʒ. i. ß. dradraganti gumi arabici an̄. ʒ. i. amili. ℈. iiii. croci. ℈. i. opii. grā. vi. diadraganti frigidi. ℥. i. fiant cum syrupo de. papauere ut supra formule. uel accipe suci liquiricie. ℥. ß amili. dragaganti amigdalarum dulcium excorticatarum anna. ʒ. iii. diadraganti frigi

di diacodion.añ.ʒ.vi.ↄ mucillagie se.ci toniorum fiāt ut.s.formule. Quātū ad gargarismata bonꝰ poit Mesue ī aliq bꝰ casibꝰ ↄuenire ⁊ ī aliquibꝰ mime maiꝰ tñ ꝙ ex eis nocumtū ↄseq possit.est ubi materia multa fuerit.timeremꝰ.n. tunc ne exagitatione ī ea p gargarismata fa cta ad aliq͂ mēbrum fluat timorosā ali q̄ȝ ibidē faciēs egritudinē.ut eēt pⁱmo fauces oculi ⁊ c. Sȝ qr iā dictum catā rū ñ eē sistēdū nisi ī toto lʼ ī maioꝛi pte mā fuerit euacuata audacter q̄ sequūtʼ gar garismatibꝰ utere et h̄ ē maxie ↄueniēs Dō. ℞.sirupi ō papauere.ℨ.i.ƒ. dia moron.ℨ.ii.aque ro.aque ēdiuie.añ.ℨ. iii.misce et tepefiant.⁊ ō tali tā sero q̄m mane stomaco uacuo gargarizet īfirmꝰ

Vlʼ.℞.ro.ru. M .i.caude equine M.ƒ.suāch.ʒ.iii.mirtilloꝝ.ʒ.ii ƒ.fiat ōcoctio de qua accipe.ℨ.vi.diaōron.ℨ. i.ƒ.uini granatoꝝ muzoꝝ.ℨ.i. tepefiat ut.s.uterꝰ ulʼ modicū cāphorꝰ ↄ aq̄ ro. mi sce et fiat gargarisma.ex suffumigiis acci pe sādarace.ℨ.i.ƒ.buliat in acceto ⁊ per nares ↄ ēboto ulʼ alʼr paciēs fumū recipi at. Vel pulʼ.sādarace ī acceto pōe ⁊ eum sup cādētē laterē siue molarē lapi dē īfūde ⁊ patiēs tuus fumū recipiat.

Cōueīt ⁊ aceti uapō ī īfusiōe se. lini torrefaci āt ī īfusiōe ordei uel furfuris Et soliꝰ aceti uapō sup molareȝ lapi dē ignitum mirabiliter ualet. Vel in funde sulfur in aceto ↄ modico cāphore ⁊ uaporē paciēs recipiat.uel fabas ni gras et ordeū ī aceto pōe et ex illo paci ēs uaporetur. Ex odoramētꝭ sā dalʼ ru.odorati pluꝫ ↄueniūt ro.quoq̄ȝ ru.cā phore. Sȝ ne ī īfamiā uulgariū ince das memō esto ut auctores īquiūt ꝙ cā phora hoīes castrat ⁊ hoc ꝑ tāto scri būt qr nēo uirgā unq̄ȝ erectā tenerꝰ pos set dum cāphorā odoraret ut ipē sepius expertꝰ sū. sȝ amota cāphora uirga ipa ut pꝰ erigitʼ qr ipsa hoīes īpotētes .nō fa cit nisi solū dū ipsā odorāt. Pomū cuiꝰ odor ī isto casu mirabilitʼ ualȝ. Ac cipe faufel. sādalʼ.al.⁊ ru.añ.ℨ.ƒ.roƒ.ru ʒ.vi.sādalʼ.muscatellinoꝝ.ʒ.i.ƒ.cāphorꝰ. ʒ.ii.boliarmeni.ʒ.ii. terātur oīa sbtilis sime pʼr cāphorā. ⁊ īfūdātʼ ī aqua ro.per ebdomodā illa sepius agitādo demū ↄ eis misce cāphorā ⁊ cū mucillagie gumi arabici extācta ↄ aq̄ ro.fiāt poma pfora ta q̄ paciēs ī manu defferat illa odorādo p sepe illo itē cāu. Auic.et alii quidā ue teres uoluerūt ꝙ ↄ potētialitʼ frigidis caput infrigidaretʼ sicut cū aq̄ tepide lo tione ⁊ sup extrema quoq̄ȝ eā īfūderꝰ plurimū iuuat. ulʼ loco dulcis aque de coctionis ex foliis salicis ulʼ uio.lactuce fo.papavis ⁊ similibus. vtere de hinc vero oleo uio.uel de nenufare aut ō papauere seu ō floribus salicis taȝ capi ti quam extremitatibus fiat iunctio q̄ȝ tunc testiculis ac locis circūstantibus fi ēda erit. Mulieris ueō ad mamillas ⁊ sic calidi catarri curā p ordinē habes regimen sex rerum non naturalium. ex cepto quod adiuuante deo in sequenti capitulo describetur. Et ob hoc pre senti finem impono. Laus deo Amen.

Capitulum septimum de regimine rerum sex non naturalium in cura catar ri calidi obseruando.

Quantum ad sex rerum non na turalium regimen in aere uen toso et maxime si auster aut borreas eflauerit non habitet infirmus auster uero rarefacit et capita replet borreas uero frigiditate sua stringēs

et comprimens facit catarrum fluere Sub radiis lunaribus nequaquaꝫ moretur.nec solaribus item et maxime. si per.fenestras.aut per foramina cameram intrauerit aerem quoque puluerulentum atque fumosum deuitet nec etiā in aere splēdido et multum claro moretur. Ad ignem.non accedat qđ si contingat faciem suam ad eum nullo modo uertat. aer itaque taliter circunstantionatūs habitandus erit.qui poti⁹ ad frigidum quam ad calidum declīet. de die dormiat nunquam.⁊ si cenā sūpserit multum postea tardet ire dormitum. Somnus autem.eius sit breuis cum alto capite decubat quod tonsum portet ac leuiter cohopertum nec sit pluinar ex plūis electis plenum nimium enim caput calefaceret ex grossis plumis ut ad duriciem tendat repleatur. Et supinus ne dormiat summopere cauendum erit. Quies quā motus magis ꝯuenit ēst.n.quies ipsa catarros maturās magis vt īqt bon⁹ Mesue quod motus furorem iram timorem tristiciam et super fluū quoque gaudiuꝫ deuitet. Sobrie uiuen̄.erit et in cena potissimum que si nulla essꝫ prestaret.quod ṽeriter quaqꝫ die effectum suum faciat procurañ.est.Et si nā pigra foret clisteri lenitiuo uteref ⁊ qꝛ aqua frā nocet calida uero catarros maturat.ut inquit Mesue calidam bibat. Est enim in casu isto uinum exacrabile a quo si non poteris infirmum abstinere sit album debile cuꝫ sola aqua ꝫuchari bene linphatum.Quantum ad cibum pulte utatur ex farina ordei.uel gruello eius.aut auene ferculo de amigdalis colatura furfuris amigdalis semula spinachiis. atque boragine cucurbita et lactuca. Et si debilitas uos ad dandas carnes cogeret sint pulli ne edine uel lactantis uituli que cum granatorum uino aut quatuor se.comunibus frigidis seu lactuca cucurbita uel portulaca sunt alterande de quibus sic alteratis si opus fuerit cum tussum facito Quđ si egritudo protelletur erit gradatim ingrossanda dieta. Et per hoc huic regimini sex reꝝ non naturalium in quo catarri calidi cura completur finem impono. Laus deo.Amen

Capitulum octauum de regimine rerum sex non naturalium.ī cura catarri frigidi obserurndo.

Superest catarri curam ponere et a regimine rerum sex non naturalium principium sumens aerem nebulosum uentosum puluerulentū atqꝫ serotinum patiens tuus omnino deuitet. A mora quoque tam sub radiis solaribus quam lūaribus se custodiat ac ne per fenestras seu foramina intrantes eum attingere queant. In summa itaque aerem ut supra circunstantionatum. ad calidum et siccum declinantē inhitet Exercitium u⁹.a bono Mesue et ab antiquis solum membrorum inferiorum cōmēdatur ꝙ ad declinationem usqꝫ intelligendum est.nam in declinatione ipsa materia parte pro maiori euacuata ulē exercitium sibi laudo p ipsuꝫ namqꝫ calore fortificatio ad resistendū materiei resoluendum potentior ualde redditur. Ex uī quod membroꝝ inferiorum exercitatio nō nisi ma fiei grā diuersiōis comēdatur. Ex quo ulterius patet fricationes ad ti

bias coxas ⁊ brachia añq₃ bon⁹ paciés surgat marie ꝯueire. Caput uõ tõsũ sẽ per deferat q° usq₃ ad decliãtioné. Et si pectiãre mãe possit fricari minie ĩ õ cliãtõe ṽo cũ qb⁹ ⁊ qlit̃ fricañ. sit ĩ sequé tib⁹ capitul' deo duce õscribã. Sõn⁹ di urn⁹ ex toto euitet̃ nocturn⁹ aũt solito sit breuior. Jn q° paciés caput altũ te nés ne doriat supin⁹ caueat. Et ne ip sũ coboptũ ité nimis teneat sufficit enĩ ne frig⁹ sẽtiat. Jn caliditate tñ poti⁹ q̃₃ ĩ frigiditate peccet ira tristicia ⁊ silia su pflua. anie accidétia sunt omĩo uitãda

Sobrie uiuẽdum erit. ⁊ in cena qõ marie q̃ ad h̃ si nulla eét pstar̃t Tria aũt sr̃ que ĩ casu isto sũme a uetib⁹ ꝯmé dãt' sõnus breuis. sc₃. cibatõ leuis ⁊ pau ca bibitõ Jsta. n. ad mar̃iez catarraliũ resolutõ₃ plũ₃ iuuãt. uñ ĩ ṽsu aiũt. Si ti bi sit fl'a faciés ĩ corpor̃ reuma Exu ries uigiles sities si reumata cures ⁊c̃.

Quãtũ ad cibũ ex fructib⁹ pasiule ĩ p^a mẽsa ꝯueniũt. Jn fa uõ ppate pinee at₃ amigdale depilate nec patiẽs tu⁹ morta lr peccar₃ si õ piro cocto ãt citonio grã fumos atq₃ sapores repmẽdi ĩ fié past⁹ aliquid sumeret ceteros uõ fruct⁹ uitet oẽs ⁊ nuces q̃₃ marie Fercula õ pasta ac caseata oĩo q°₃ de ipso cũ dulci ⁊ ãti q° caseo ĩ. ii. m̃sa sumer̃ aliquid põt os .n. stomaci claudẽdo at₃ cõrugãdo ua poꝝ ascẽsũ, pbib₃ ad fũdũ u° stoãci cibũ ĩpellés digestioné melioré efficit. Est a gnina caro oĩo uitãda porcia iteꝝ atq₃ bouiã ãseꝝ quoq̃ anatꝫ pulloꝝ cerui et taliũ. Et ité porri cepe ⁊ allea caules eruca ⁊ silia ⁊ oĩa ulr̃ q̃ facile ad caput euaporãt ac herbe frĩe ⁊ hũide. ut blitꝫ lactuca ⁊ édiuia ⁊c̃. Ex piscib⁹ ꝯueiunt nl'li nec aliqd ité ĩ patl'la frixũ ⁊ marie erea mellis aquã actu calidã uet̃es oés laudãt. Uinũ uõ probibent nisi in princi°. ubi mã eét grossa que ut inquit Mesue subtillatione indigerent et si in aqua ipsa mellis parum ysopi bullerit bonum esset. Et quia in casu nostro aqua mellis illa ñ multũ ꝯsuãri d₃ ad eã refrenãdam quam faõ inflatõe₃ paꝝ cĩa moĩ ꝯquassati et in pecia rara ligati lau do ut in eã continue buliat pecias illas ĩterdũ expmẽdo Quod si ĩportuitate patiẽtis ãt debilitate. seu aliã propr̃ cãm ad uinũ exhiben̄ cogimur sit albũ ul' ru. claꝝ debile et ñ fumosu₃ ⁊ adhuc aliqua lir̃ liphatum. Et hec paucula. de regie reꝝ. vi. ñ naliũ sufficiãt coĩr̃ autem prac ticãtes talia regia sẽp hñt ĩ prõptu ⁊ p h̃ huic capl'o finé ĩpono. Laus deo.

Capitulũ nonũ õ mõ materiã catar ralé frã₃ digerẽdi piter ⁊ euacuandi.

Atequam ad localia proce datur materia per prius é digeréda euãnda q°₃ qõ sic ꝯficies syrupi de ysopo uel oximell' sqlitici. ℥. ii. acc. syrupi de sticados. ℥. i. aquaru₃ ysopi scabiose et floꝝ sãbuci añ. ℥. ii. misce et pro duab⁹ uicibus clarificari et cũ nuce muscata aromatizari iube. de q° tociés prebe ꝙ mã₃ eductioni paratam uideris de hinc pill'aꝝ cochiarum descriptõe almẽr̃. cũ g. ii. diagridii. ʒ. i. exhibe. ex qua. v. ãt ṽii. pill'e fiãt. Qõ si ĩ pectore de mã. illa catarrali aliquid defluxum sit ex pil lularum cochiaꝝ. ℈. ii. cũ pill'aꝝ de aga rico. ℈. i. et cum illo diagridio pillãs ṽii. facito et eas paciẽti tribue. At ubi recipe eas non ual₃. ℥. i. cassie cu₃ õcoc tõe yso. capilloꝝ ueneꝝs sticados liqui ricie passul'. ficcuũ atq₃ dattilorũ disten perata cum. ₃. tribus diafiniconis adde syrup⁹ de ysopo. ℥. i. ⁊ fac potu₃ quem

pillāꝝ loco dabis. Ul' īfusionē ȷ̄scriptā distēpate cassie ꝯmiscebis. ℞ .agarici elcti.ʒ.ii.ß.ʒʒ.ʒ.ß.sal' gēme.℈.ß.i aq̄ lac tis capraꝝ īfūde āt ī modico ꝺcoctōis ꝓ̄scripte oxiell' sql.tici.ʒ.i. ꝯmiscēdo qȝ ad min⁹ p hoꝛ̄.x.i ifusiōe pmaēat.ꝺ qui b⁹ postea foꝛt' fiat expſſio q̄ȝ ꝯ ex͡cta cas sia misce.ʒ.i.ß.diasi.addēdo ⁊ fiat pot⁹ q̄ȝ magis q̄ȝ ꝑmū laudo. Et qꝛ tota ma t'ia p unū solum ut plm̄ n̄ educit' purga tio ubi op⁹ fuerit r̄iteret' q° fcō ad loca lia r̄gl'aꝛi⁹.ueies posses ꝓ̄scripti syꝛupi loco ȷ̄scripto uti.quē i cāu nr̄o mirabi lē adiuei et ipse a cc̄.herbe ysopi.M̄.i.ß.sticados cal am̄ti capil.ueneꝛis.radi cū apii ⁊ feicl'i betoīce añ.M̄.i.ꝛadicū yr̄os ligritie ⁊ passul'.añ.ʒ.i.ß.se.aīsi se. peoie añ.ʒ.ß.ficuū piguiū nūo.vi.fiat ꝺ coctio i libr̄.v.aq̄ ad ꝯsūptōeȝ usqȝ r̄tie ptis.Colet'.⁊ cū libr̄.ii.dispuāti mell' sy rup⁹ ꝺbite coct⁹ fiat.q̄ ꝓ̄scripti loco ⁊ cū aqs pdcis ur̄e.⁊ ē maxie huic ꝓposi to approꝑat⁹. Et sic succite hēs mo dū mā̄ȝ digerēdi.ac p mediciās soluti uas euāndi quoqȝ.Laus deo.

Capitulū decimū de hiis qȝ pticula rit' mā̄ȝ catarralē euānt.ut sūt cap̄pur. stranutatiōes.et gargarismata.

E hiis aliquādo q̄ mā̄ȝ catā ralē euacuāt fine ipoēre ult⁹ pdcā r̄stabat.aliq̄ scribeꝛ̄ qȝ parit' mā̄ȝ ipsā euacnarēt ⁊ st' cap̄pur gia masticatōes ⁊c̄.ꝺ qb⁹ i pn̄ti ca°.ꝺo adiuuāte fiet dictio.Sȝ qꝛ nā ꝯmodi⁹ ad nar̄s cataralē mat'iā q̄ȝ alia ad loca trāsittit.ut ad uiā illā mādet' erit tuo posse ꝓcurañ.ꝙ p cap̄pur.fit ꝯueniētis sie ⁊ tūc n̄ solū mat'ia ipsa euacuat' sȝ ⁊̄ ne ad mēbra nobilia seu alia fluat ꝓhi bet' ad ꝙ q̄ȝ maxie adūtēdū ē.qꝛ pleꝛūȝ tal' mēl deslx⁹ suffocationē spasmū pa lesī apoplesiā ⁊ ꝯsilēs egritudies īducit qȝ ut notū ē ī n̄ pcep°.q̄si tp̄r paupcl'os egros mōte r̄pētiā depħēdūt'. At tn̄ si ex hiis aliq̄ puenirēt q̄lr̄ ei succurēdū sit ī ꝓpriis capl'is supā te docui. Pur gatōib⁹ itaqȝ supꝛa ulib⁹ factꝫ si i cer̄bō ꝺ catarro quicq̄ȝ relictū sit cū pill'is de yera siplici i itōitu lecti sūptꝫ suauit' edu cet' l' aluis cū medicis ⁊ fāiliarib⁹ solutis ꝺ qb⁹ i supioꝛib⁹ caplis te copiosū feci.

Euāta igr̄ mā ad ꝯfortatōeȝ cer̄bꝛi regl'arius deueit' Aleuioꝛib⁹ g⁹ caput pur.icohādo acc.aq̄ subliatōis maioꝛāe ul' poti⁹ decoctōis ei⁹.ʒ.vi.succi bliꝫ.ʒ. .iii.mell'.ʒ.i.sil' uā bulitōe buliāt.de q° tepido māe stoāco uacuo ulcib⁹ aliꝙ p nar̄s tꝛabat īfirm⁹. Qꝺ si fōti⁹ loco suc ci bliꝫ radicis ipsi⁹ succum accipies.ul' tm̄ dē succi radicis plātaginis ⁊ mirabis quam suauiter per nares materiā cataꝛ ralem educat. Qꝺ si fortius.acc̄ felis caprini aut uaccini sicci. ʒ. ß. castorei ʒ.i.croci.ʒ.ß.ducantur ī mortario cum modico aque maioꝛane.⁊ ꝺ tali trabat' per nares. Plimi yerap.ul benedictā cum maiorane succo misceāt ⁊ faciunt caputpurgiū. Foꝛti⁹ est aꝛtaīte succ⁹ uel radicis cucumeris alinini ⁊ aliqui ex succo ipsius caputpurgia faciunt et ꝓptime cerebrum ab hūoꝛib⁹ frigidis purgat. Uel.℞.pulueris radicis ar tanite pulueris radicis cucumeris asi nini añ.ʒ.ii.misce cum modico aque maiorane et fiat caputpurgiuȝ.uel pul'. illum cum oleo yrino misſ et intus nar̄s iunge. Qꝺ si ex aliquo istoꝝ ardor seu pruritus in naribus nascitur cum calida aqua liniantur.aut oleo uiolato pungātur.uel de ipso per nares tꝛabat' Et ubi ad stranutationes ueire libȝ elleboro albo naribus insuflato uter̄.ul'

pl'uere nigri pip'is 7c. Cauedū é tñ q̄lr tal' strnutatō fiat. qr si mā fōsā foret mlta illā tā uiolēt strāutatō sepe irrītat ut efficati' ad neruoꝝ originē. āt ad fauces seu ad mēbrū aliq̄ aliō sua spōte repat q̄ eg'tāt pditō. eē facile possʒ. Ad masticatōes uō ueire q̄ regl'ari' p pri' fiēde sūt q̄ʒ gargarismata. Acc. masticis i granul'. ʒ. i. cubebaꝝ. ʒ. ii. cōticū radicū caparoꝝ. ʒ. iii. sil' h̄ integra misce. ō qbus coclear unū māe stomaco uacuo eger tu' p ɔtinuā horā masticʒ h̄ em̄ mirabilr̄ māʒ a capite trabit. l' solū mastice cū aliq̄ grais nigri pipis ut̄e l' cū cubebis. l' acc. masticē ɔ modico piret. Ul' facias sic. acc. masticis. ʒ. i. pipis. nigri. ʒ. i. f. piref. ℈. ii. passulaꝝ. ʒ. f. Incorporēt' sil'. Et hui' mistur' coclear unū i tela noua ligabis. q̄ʒ ut supra mastica qr cap̄ p optie purgat. Gargarisāta dummō māʒ paucā ēe cog'ūis. qr alr̄ fieñ ñ eēt ipsā suauit' expurgās acci. herbe ysopi M. i. saluie. M. f. passul'. ʒ. i. piret. ʒ. ii. corticū radicū. caparoꝝ. ʒ. iii. ɔquas sēt' 7 fiat decoctio. ō q̄ accipe. ʒ. vi. oximell'. sqlitici. ʒ. ii. misce 7 stoāco uacuo fiat. gargarsiā dieb' aliqō. 7 epilogādo dicta te. ad actū practicū deducēdo. fʒ modū i ca'. p̄cedēti positū māʒ euacuabis. cui' pte educta maiori. caputpūgiis p'. ut̄e masticatoriis successiue. Et ubi op' fuerit strāūtatoriis dem̄ 7 ultio cappurgiis. Et sic mōʒ hēs p q̄ʒ mā cattarall'. fria. enacuari dʒ. q̄ hui' capituli intētio fuerat. Lauo' deo Amē.

Ca. ūdecimū de ɔfortātibʒ cerebrū q̄ ad itra sumūt' ut sūt ɔfectōes pulṽes decoctoēs syrupi lupiāres forml'e pill'e ɔstrictia garrisāta 7 siplicia pluria q̄ it' dētes rtēta. āt trāsglutita catarrū sistūt 7 cerebrū q̄ʒ maxie ɔfōtāt.

Consueuim' euacuata mā aliq̄ cerebrū ɔfortātia tā ad itra q̄ʒ ab ex̄ utilit' ap̄pxiar' ad intra uō ut ɔfectiōes pl'uēs decoctōes syrupos lupiares forūlas. et pillās itē ac ɔstrictiua gargarisāta. et aliq̄ quoq̄ siplicia. q̄ aūt trāsglutiūt' āt nocte itegra iter gigiuas 7 dētes retinēt'. 7 de hiis oīb' capl'ʒ p̄sēs ordie quodā te copiosū efficiet. ad sequēs uō caplm̄ illa q̄ ab ex̄ ap̄primāt' refuabo. Ex ɔfectōib' itaqʒ ɔueīt ɔfectio de musco dulcis. diābra diapliris arcoticū diaolibanū nycolai el'ctuariū regū 7 platoꝝ Mesue et de q̄ libuerit istaꝝ ɔfectionū. ʒ. ii. cū dorītū iuerit eg' dabis 7 si libʒ paꝝ bōi uini lipbari post. ut. s. ad cer̄bru ṽtutes ipsaꝝ facili' ōferat. Uerꝝ i cāu illo cōfectōnē j̄scriptā mirabilē adiuei. q̄ accepit. ʒʒ. el'cti. ʒ. f. nucismuscate cubebaꝝ melegete ligritie mūde gar̄. cardamōi aā. ℈. ii. se. poie. ʒ. i. f. cōal'. ru. ʒ. f. ʒuchari albi lib. i. dissoluat' ʒuchaꝝ i aq̄ saluie betoīce āt maiorāē. 7 duaꝝ. ʒ. ɔfectōis fiat i mōsellis. ex qb' i itroitu lecti unū dabis post q̄ si libʒ paꝝ uini bōi lipbari bibat si libʒ. Cyriacha it' ualʒ ac metridatū. cui' dosis sit a. ʒ. i. usqʒ ad. ʒ. i. f. Aurea alexādriā. a. ʒ. f. usqʒ ad. i. q̄ laudat' et anacardia cōfec. a. ℈. i. usq̄ ad ii. Sʒ i istaꝝ ɔfectōnū exhibitōe. oʒ ut etatē ɔplōeʒ ṽtut̄ sexū tps āni 7 talia ɔsider̄s qr ubi illa ad frigiditatē tēdēt securi' exhiberi posit. si aūt ad caliditatē ɔtēpāda erūt. Nōnl'li uō ɔfectōes rnuētes pulṽes pdiligūt. Acc̄ itaq̄ spēs q̄ꝝ ex ɔfectōib' dict̄ libuerit cū qb' duplū ʒuchari misee. dosis aūt erit. ʒ. i. usq̄ ad. ʒ. i. f. cū uio i itroitu lecti. Infirmi nāq̄ mediciaꝝ uarietate gaudēt 7 p tūc

pfectius opātur. Et iō si ꝓposito nr̄o ō coctōe uti libꝫ. ut sepi⁹ ipse facito. Rcc. herbe ysopi saluie betoīce maiorāe flo rū rorisārini sticados leuistici folioꝝ ci pssi añ. M. s. masticis olibāi añ. ʒ. s. nu cis cipssi. ʒ. vi. ligi aloes. ʒ. i. Cōquassēt̄ fiat ōcoctio. cui⁹ i itroitu lecti. ʒ. iiii. da bis zucharꝝ addēdo ꝓlibito. Mō si sy rupū pdiligēt ex decoctōe pscripta cuꝫ zucha atqꝫ mell̄. añ. libr̄. i. aceti sqlitici ʒ. iiii. syrupū fieri iube. ō quo tp̄r. decu bit⁹ ab. ʒ. i. usq ad. ii. exhibe. l'ꝫ aq̄ saluie betōice maiorāe l' aliq̄ tali ꝯmiscebis ⁊ maxie si ifirm⁹ tu⁹ poti⁹ i forma tali p̄ diligēt. Jn i°. cm̄. syrupo iā mirabile ad iueni iuuamtū. Ex lupiarib⁹ uō for mul' plur̄s. a ueterib⁹ describūt̄. sꝫ opii sēper aliqd uelut i plurib⁹ iponūt. ꝙ ni si i iportuis uigiliis laudo. alñ. cm̄ eis us⁹ sū ⁊ ñ sūnū. sꝫ uertigiēs poti⁹ quā iu uamtū ide subsequit̄. Mō si uigiliaꝝ i portuitas ad narcotica dāde te cogat pp. s. ꝯtinuū catarri descēsū istis ut̄e qꝫ accipiūt mirr̄ croci storacis calaīte añ. ʒ. i. olibai. ʒ. ii. opii. ʒ. s. cū syrupo ō sti cados lupiares fōmulas cōfice. ō quibꝫ i ore ō nocte cōtinue unā teneat. et quā tū pōt ne saliuā ex eis i ore habūdāteꝫ trāsglutiat quāuis min⁹ trāsglutite pil lē cū opio ꝯfecte noceāt. Et quāuis āti qui plurimi has opiatas pillās plurimū ꝯmēdāt certe aliquādo ifirmo male suc cessisse ꝯpui potes si libet ātiquoꝝ mo re has lupiares forūlas i pillās facer̄. ō qb⁹ unā l' tres i itroitu lecti dabis. Pōs aūt ñ iposito opio lupiarib⁹ ill' forūl' uti qꝛ i cāu nr̄o plūiꝫ. ꝯueiunt ⁊ siliū tā opi atarꝝ quā ñ opiatarū a dño nr̄o Mesue ōscriptōes hēs ⁊ ēt aliis ab auctorib⁹ q bꝫ si uti libꝫ succursū ab eis pete qꝛ tā de opiat̄ quam ñ de opiatis tibi fuiet habūdant̄. Pōs ⁊ ꝯstrictiuis garga risātib⁹ quoq̄ uti ꝙ sic facies. acc. yso pi caude equiē rof. ru. añ. M. s. nucis cipssi. ʒ. vi. macis olibai mirtilloꝝ añ. ʒ. iii. cōquassētur fiat decotō i aq̄ ferrata. de qua accipe. ʒ. iiii. sirupi mirtini. ʒ. i. s misce ⁊ sepe ifirm⁹ tu⁹ stoāco uacuo gar garizet. Plurima ō nocte simplicia i ore tenētur i quoꝝ usu sigular̄ iuuam tū adiuei int̄ q̄ spicanādi iter dētes ⁊ gi giuas retēta obtiet pricipatū. Lau datur itē mirra ⁊ olibanū ⁊ nō solū i ore retenta. sed ēt i introitu lecti transgluti ta. ⁊ maxie tria grana olibāi ꝙ mirabil̄r ꝓdest prout sepe nūo sū ex ptus. nā sua ꝯglutinosa subā catarrū strigit aroāti ꝫitate digōeꝫ ꝯfōtat banellitū bonū red dit ⁊ eructuatōes fuōsas cōpescit. ex q bus quātū isistēdo catarrū ꝯueniat. Sā daracha tā trāsglutita q̄ꝫ i ore retenta plurib⁹ ab auctorib⁹ ꝯmēdat̄. ⁊ nux mu scata quoqꝫ plura ad itra sum̄da i casu i° describerē sꝫ scripta tā siplicia q̄ꝫ ꝯpo sita qꝛ sepius exptus sū h̄ solū aōtar̄ uo lui. qꝛ p illa ois catar⁹ frigid⁹ poter̄ si stit̄. Si ordie q° supra fūis illis usus ⁊ p h̄ capl'm pn̄s finē recipit. Laus deo sēper Amē.

Caplūꝫ duoōcimū ō odōamt̄ suffūi gatōib⁹ lauacris ēbrocatōib⁹ faceliatōi bus unctōib⁹ ⁊ caut̄iis q̄ i cura catarri frigidi sūt fienda.

u C catarri frigidi cure ōicepi fine imponere q̄ ab ex̄ appro ximāda ueniūt. sūt i h° ca°. de scribenda ut sunt odoramenta suffūiga tioēs ⁊c. Qualr̄ aūt mā cātarral' cū fri catōibꝫ ligat̄is dolorosis. ac uētosis seu alit̄ dirtēda sit mea ñ ē h̄ poēre. ñ cm̄ h⁹ fit nisi tiem°. ne ad m̄brū aliꝙ mā ipa r̄ pat cuius cā ō ifirmi suffocatōe timētur āt ne i aliquā aliā tiorosā egritudinem

icideret.ut si fluĕret ad oculos ad fauces ad pectus aures.l' si neruis ibibere tnr i hiis em̄ casibus facile. apliāz spasmū palesi l' siles egritudies iducerz.Et si tūc mā dīvtēda foret qualr aūt h̄ fieri debeat i ꝓpriis capl'is supra te docui:

Ad illa igit ueniēdo q̄ de huiusmōi sūt itētōe capl'i ab odoramtis pricipiuz sumēs nigellā torrefacies ꝛ pulueriza tā i pecia rara ligabis q̄z sepissie patiēs tu' odoret.ualz ꝛ pul'. radicis yereos sepi'odorat'l' pomū tale fiat ꝑ ℞.laudai purissimi.ʒ.i.ß.storacis calāitate.ʒ i.ligi aloes nucis cipssi nucis muscate olibāi gar.aā.ʒ.i.ß.ābre.℈.ii.musci.℈. ß.fiat pul' subtilissim' ꝛ cū mucilagie gumi arabici ex̄cta cū aq̄ maiorāe mal lassēt sil' oia icorporēt p̄t ābrā ꝛ muscū que vltimo cum eis siml' q'qz malassē tur et pforata poma fiant q̄ patiēs fre quē odoret. Ul' acci.laudāi purissi ʒ.ii.galliemuscate. ʒ.i.ligi aloes stora cis calāite aā.ʒ. ß.masticis olibāi sāda darace costi aā.ʒ.ii.ābre.ʒ.i.musci. ℈.i fiat ut supra.cū gumi arabici glutio p foratū pomū secū ābrā ꝛ muscuz ultio malasādo. Quātū ad suffūigia ꝑlibz ifrascriptoꝝ facias. Et primū accipit aristo.rōt mirre turris storacis calamite galbāi.aā.ʒ.i.arseici citni.ʒ.iii.cū adipebouio ex hiis ad auellanaꝝ quātitatē formule fiāt.quaꝝ una ul'.ii. super carboēs ipone ꝛ p ēbotū patiēs fumuz recipiat per nares.l' ex aristologie ꝛ arsenici partibus eqs formulas cū uaccino recenti adipe cōfice.quib' ut supra utere hoc eni suffumigiū a dn̄o nostro Mesue magnifice cōmendat. Uel aliter accipe arsenici citrini stercoris leporis tar.ordei corticū fistici aā. partes equales et ut supra cū uitello recē tis oui formulas facias. Alr̄ storacis mirre thuris aristo.rotūd.aā.ʒ.i.accipies ꝛ arseici.ʒ.ß.cū butiro uaccio supra formulas facito. Suffūigatio uero āte cenā ꝛ aā prādiū stomaco uacuo fienda erit. Ego aūt alias hiis suffūigatōibz sic usus sū ꝛ adiuuāte deo i firis bn̄ successit.qr cū uitello recētis oui talia cōmisceri faciebā ꝛ sūitates liguaꝝ q̄ ex pāno albo facte erāt i illis i mergabā qz accēse ꝛ fumētes i apto ore teneri faciebā talis em̄ fumus suauis satȝ ē et maxie ut expertus sū util'.Solēt i declinatōe cū patiēs mane sūgit pecie lince aliqualit' asperse suffuigari qbus deiñ caput ꝯfricat' ꝑ sic facias. ℞. thuris sādarace.aā.ʒ.i.ß.cōticū citri sicco rū.ʒ.i. mirre storacis calamite galiē ñ scate aā.ʒ.ß.ligni aloes.ʒ.ii.cōquassēt'. ꝛ uno cocleari super igno posito cum quibus caput ꝯfricatur pecie suffūigēt'.

Et quia caput lauare iterduz ē utile acci.camomille. M.i .sticados. saluie floruz anthos folioruz lauri maiorane aā.M.ß.folioruz sene.ʒ.vi.ꝯquassētur ꝛ i lixiuio cū cinere cerri āt fmentoꝝ facto res iste i pecia rara ligate bulliāt cū quo mane stomaco uacuo caput tōsum lauet' ꝛ eū peciis ut supra suffūigatis exsiccetur caput de hic bonā uitis aquam habeat ex ea calida caput atque tipora confricentur.ipsa em̄ per se cito exsiccabit'. In tali em̄ ex aq̄ ardēti lotōe magnū sēper iuuamtū adiueni. Lotio tn̄ ista capitis fortius operabitur si cum spongia uel aliter ea lixiuio illo fiat. super caput embrocatio et quia talis capitis embrocatio ex nālibus balneis sepissime patiētē liberat p osses de mse maii uel aprilis septēbris quoq̄ in octobris pa tientē tuū ad balnea petrioli qz sunt in cōitatu senarum mittere uel ad balnea sancti. Philipi que in eodem

coitatu sita sunt de quarum gentilis ꝛc fert quod multo sūt in casu nostro ex siccatiora q̄ȝ balnea petōli ꝛ i predictꝭ mēsib⁹ sūt ēt i pfectōe. Sūt ꝛ alia plura balnea i coitatū p̄dicto. q̄ tñ ad illa ꝯpata nihil i cāu nr̄o. Laudāt itē bōnie ses balēa ō lepōreta. sȝ neīni i cāu illo ut illa adeat ꝯsulere. qꝛ qdā illuc iuerūt ñ tñ ꝯsilio mei ꝛ ibi mōtui sūt. In coitatu aūt patauīo balēa sūt ꝓposito nr̄o satꝭ ꝯueientia ut ipse uidi. ꝛ sūt balēa ō sācta Elena ꝛ ō mōte croto ꝛ us⁹ boꝝ ē de mēsē maii usq̄ p totō m̄sē septēbris.

Alia i marchioātu mōtꝭ ferrati i ciuitate agſ. sūt balēa q̄ i h̄ cāu mirabilr̄ ualēt ut i plurib⁹ expt⁹ sū. ꝛ illoꝝ us⁹ ē ō m̄se maii accipiūt millii libr̄. ℔. sal ꝯtusi. ℥. ii. misce ꝛ i sartagie l' alr̄ calefiāt ponūt i sacclo ꝛ coroāli ꝯmissura applicant.

Alii aquā ualde salitā capiūt ꝛ i ea ml'tū calida pecias imergūt ꝛ ita calidas ꝛ fortr̄ expssas dicto loco applicant.

Ego aūt hui⁹ loco ardēti aq̄ utor. In cui⁹ tñ sublimatōe sticados betbonicā saluiā floꝝ ātbos ꝛ aliq̄ iuiperi grana i poni facio ꝛ huic passiōi mire subueit.

Sȝ quātū ad saccellatōes ifrascripto sacello seu bireto cōmuniter utor quē i h̄ cāu ē efficax ualō ꝛ ipse accipit cāo mille absitbii succi betoīce maiorāe berbū sticados floꝝ ātbos rof. ru. añ. M ℔. sādarace. ℥. ℔. cināomi nucismuscate gariofiloꝝ corticū citri cubebaꝝ. añ. ʒ. i. folioꝝ sene grana tictoꝝ añ. ʒ. ii. Cōq̄s sēr ō h̄ birtū exsidōe ō grana ex r̄b⁹ istis farciat magis tñ ṽs⁹ coroāle ꝯmissurā q̄ȝ uersus occiputitū ꝛ tale birtū tā de die q̄ȝ ō nocte patiēs i capite ōferat. dūmō ñ nimiā capiti caliditatē iducat. qꝛ tenēdo poros aptos nimiū. maioris cā fort reña tissimi. ꝛ ob h̄ de eo ꝙ i capite patiens portare ꝯsueuerat aliqd demat. Ego aūt ab. Auēzoār doct⁹ cū patiēs meus dormitū ibat ex gar̄. puluere ꝯmissurā aspergebā i byemis tp̄r. s. sū quoq̄ i cāu i⁹. ꝛ urticis puluer̄. expert⁹ mirre ꝯfert In autūpno aūt ꝛ uere puluis macis uter̄ aut maiorane l' rorismarini. Unctōes q̄ in cāu i⁹. fieri solēt ex oleo cāomillino de aneto de rutba ō lilio seu ꝯsili. pedibus maībus ꝛ i uiri testib⁹. In mulierib⁹ aūt mamill' cū dormitū uadūt fiāt. Solem⁹ ꝛ p̄cipue cū egritudo ml'tuȝ rebell' existit ad caut'ia deueire q̄ ñ solū māȝ diūtūt sȝ ēt cer̄brū poter̄ exiccāt. Abradat' itaq̄ caput ꝛ ex cepe cōi rubeo āt sglitico circa ꝯmissurā coronalē aliqualr̄ ꝯfricer̄ successīe ex ūguēto ĩscripto ꝯfricat⁹ loc⁹ ūgat' olī rutbe. ℥. ii. ℔. accipies ꝛ stercoris colūbini. ʒ. iii. sinapis castorei añ. ʒ. i. ℔. uforbii. ʒ. i. et cū modica cera fiat. ūguētuȝ q°ut dictū ē utaris. uesice uō facte apperiāt' et cū foliis cauliū āt alr̄ apte quātū fieri pōt teneāt' apte. Ul' accipe de cātaridib⁹ capitib⁹. ꝛ alis āotꝭ. ʒ. iii. fermti. ʒ. vi. ipastētur sil'. ꝛ de ea ad auellaē quātitate sup ꝯmissurā ponāt' ꝛ ubi uis fieri uesicatōnē ꝛ pōs si libȝ nucis testā ōlup ponē. ꝛ facias uesicas apiti iube q̄s ut ō q̄ȝ diu potes aptas teñ. Qō si cautiuȝ actuale facer̄ libȝ pōe radicē man⁹ ubi nar̄s fmināt'. ꝛ loc⁹ ad quē exten°. manū digitus medi⁹ attigit cauterizet' ꝛ quādiu fieri pōt. cū pilla pua ligi cōnal' piri āt bussi caut'izat⁹ loc⁹ apt⁹ teneat' āt cū pilla ex carē ialsa fcā seu cū ciro rubeo q̄qȝ die r̄nouato Et qr h̄ ē ultimū ꝙ i tali cura fiat frigidi catarri i h̄ curā digē r̄miāt' q̄ huic meo ꝯmtariolo ō egritudib⁹ capitꝭ felicir̄ finē ipoit. Laus deo Amen.

Explicit ꝯmtariol⁹ ō egritudib⁹ capitꝭ

Deo gratias.

Antonii guainerii ppn cōmētariollus ꝺ pleuresi felicit̃ Jncipit capitulū p̄mum qd sit pleuref ac quottuplex tibi dilluci dās.

Capitulūm primum.

Pleuref Est Egritudo q̄ f̃m prauas tpꝫ dispo itōes sepi⁹nos iuadit. ⁊ ea siue mali r̃gimis obƒ uātia. siue ꝯstellatōis cā siue tpūꝫ uarietate fiat. ml̃tos furti uo rat. Cui⁹ doctrinā cū ipsa p̄nti āno ml̃ tis i locis uelut pest̄ q̄dā r̃gnavit. Socio rū ob rogam̄ q̄ꝫ magis ordiate sciuero on⁹scribēdi libēs assūpsi. Hec igit̃ ple uref tā psas q̄ꝫ arabes sepi⁹iuadit. Vn̄ arabes eā sosati ul̃ sosata uocāt. Perse āt birsen. bir. n. apꝺ eos pect⁹ ⁊ sē apo stema dr̃. q̄si pectoris apostēa. Sꝫ qua ꝺ cā nos eā pleuresi appellam⁹. ⁊ statim apiā. Sciēdū itaqꝫ ut meo ꝓposito ptinꝫ q̄tuor i pector̃ mēbra districta for pānicl̃i. scꝫ. muscl̃i. cō. ⁊ pl̃mo. Sꝫ cō de ⁊ pl̃moē dimisƒ. ꝺ pānicul̃ et muscul̃ i qb⁹ tale apostēa pleur̃ticū generat̃ dis seramus. Pāniculi nāqꝫ s̃t tres. s. me diastin⁹. dyafragma. et pleura. Media stin⁹ p mediū pectōis ab āteriōi ad post̃i us trāsiēs. p mediū pl̃monē diuidit. Et iste aliis ꝯpat⁹ n̄ ml̃tū neruos⁹ existit. Dyafragā uō neruos⁹ml̃m ab āteriori ad posteriora trāsiēs. sp̄ūalia a natura lib⁹sepat. Pleura uō iteri⁹ costas tegit iter q̄s mediāt muscl̃i q̄dā ꝟsus cuti ex teri⁹attigētes. ⁊ i oib⁹ dc̄is mēbris apo stēa fieri ꝯtigit. ꝙ nos pl̃esi appellam⁹ Distiguētes tn̄ qr uerā quedā ⁊ n̄ uerā eē dicim⁹. Et h̄ dꝟsitas q̄nqꝫ penes mē bra ⁊ q̄nqꝫ penes hūor̃s seu uētositatē attēdit̃. Ratōe m̄broꝝ illā solā uerā di cim⁹ q̄ i alt̃o fit r̃m h̄ est i pānicl̃o pleura Pleura. n. grece latie lat⁹ seu costa dr̃. Ex qb⁹ꝑ⁹pꝫ. qr̃ tale apostēa pleureis ap pellam⁹. Pꝫ ꝛ⁹ ꝙ ui uocabl̃i apostēa in laterib⁹ n̄ extn̄s ꝟa pleureƒ dici n̄ dꝫ. Et ex hiis pꝫ ꝯsimil̃r ꝙ apostēa i mediastio l̃ i dyafragmate l̃ i muscul̃. q ꝟsus cuteꝫ exƒius tēdūt geitū. ꝟa pleureƒ dici n̄ dꝫ Cū ui uocabl̃i ꝟa pleur̃ƒ sit q̄ solū i pleu ra pāniculo generat̃. Uera q°ꝫ pleur̃ƒ a n̄ ꝟa p hūoꝝ seu uētositat̄ dr̃as distin guit̃. Nā q̄ a colera fit l̃ a sāguie ꝟaꝫ ap pellamus. Que ꝟo a flāte l̃ a ml̃ia l̃ uēto sitate n̄ ꝟa. Jpsa āt pleura cordi ml̃tū ꝓ piqua existit qr̃ mā apostēa i ea efficiēs ad cō ipꝫ fuāt. ⁊ febrē ꝯtinuā efficit, ꝓp̃ ꝙ apostēa illō i pleura cū dilatat̃ pulō ꝯprimit̃. ⁊ fit ide āhelit⁹ difficl̃tas. māq̄ idē apostēā efficiēs q̄ acuta ē ⁊ i loco sē sibili quādā causat pūctōē. ⁊ sic fit dolō lat̃is pūgitiuus. p porositatē qꝫ illi⁹ pā nicl̃i tc̄ uirulētia q̄dā r̃sudat. aq̄ irritata natura ut eā expellat isurgit. ⁊ fit inde tussis. Amplius fit pānicl̃us ille ꝛōe apo stemat̄ durus arterias quoq̄ sub eo ext̄n tes ꝯprimit. cuius cā tā dilatōi q̄ꝫ ꝯstri tōi iobediētes. et sic pulsus ide fit serri nus. Ex qbus oībus pꝫ q̄ pleureƒ ē ueꝝ apostēa lateris a colera l̃ a sāgie cā tū. ad ꝙ febris ꝯtinua dolō lateris pūgi tiuus tussis. āhelitus difficl̃tas ⁊ pl̃sus ƒrinus ꝯsequūt̃. Nō ꝟa aūt ē i q̄ dictaꝝ ꝯditōuꝫ aliq̄ ōficit. ꝓut iferius latius ꝺ clarabit̃. Et sic pꝫ quid sit tā ꝟa q̄ꝫ n̄ ꝟa pleureƒ. ꝙ huius capl̃i itētio fuerat.

Capitulum ꝛ^m de causis pleuresis.

Ut causas pleuresis inuestige mus. sciēdū extrisecas ⁊ i trin secas eē posse quātū ad extrise cas q̄libꝫ sex reꝝ n̄ naturaliū idebite nr̃o occurēs corpori cā eius esse pōt ut aer frigidus nimis nimis quoque calidus.

Frigidus.n.mãꝫ ꝯp̄médo ī capite seu aliis m̄bris ad ptes pectōis fluer̄ īterdū facit et pl'esis efficit. Calid⁹ uō mās eli quāſ idé facit forte.ité exerciciū ꝛ potiſ ſimū ſi exercitat⁹ aeri frigido l' uētoso se ſtati opposuerit. In nimia q⁹ꝫ gete.hūo res plurī ac ſupflui generāt̄.q pleꝝq̄ ſr̄ hui⁹ egritudis cā,ꝛ ide i sōno fit super fluo. Supflua āt uigilia ualde hūor̄ſ ac uit.q tūc ī pleura seu aliiſ pānicul' āt mu ſcul' facile peñtrāt.ꝛ idé ira facit. Et ad hūc p̄mū modū ō aliis aīe ſupfluis acci détib⁹ſꝫ ipsoꝝ naturā docui. Sepe igr̄ īanitio hūores acuit.ꝛ hic ide recurrer̄ facit.q hāc postea facile egritudiné īdu cūt. Nimia r̄pletō īter ea q̄ dicta ſr̄ ī hāc efficiédo egritudiné p̄ncipatū tꝫ ꝛ potiſ ſimū ſi ex cibis colerā ml'tiplicātib⁹ fiat Illis p̄terea ſepi⁹ h̄ accidit q ſāguie r̄ple ti ut ipsoꝝ appetit⁹ īcitet̄ acuti aliqd co tidie māducāt.ut ſr̄ cepe ꝛ alia hui⁹mōi Calia nāqꝫ ut pꝫ hūores accuūt qui fa cile postea ī pleura seu panicul' aliis ībi hūt̄. Fruct⁹ ité ꝛ alia q̄ ſāguiné ſubtilé efficer̄ pn̄t huiuſ mōbi ſūt ſepe cā. Et ir̄ uini potēt̄ copiosa bibitio.ꝛ ī ill' maxie q caput hn̄t debile repletū ualde.nā ua por̄s a uio illo tc̄ pl'i geñrāt̄.qui caput aſcēdétes illō replét atꝫ eoꝝ caliditate hūor̄s ibidé exn̄tes eliquāt.qui ad ptes pectoris ōfluétes pl'esi leuir̄ causāt. Et ī hiis maxie h̄ accidit qui pectus āplum ꝛ ab eo ad caput uias dilatatas ꝛ aptas hn̄t. Multitudo quoqꝫ potus aq̄ frigi de materialis ꝯſtrīgéſ ut inquit Aui. pl'e ſi ſepe causat. Et ſic ſūmati hétiſ q̄ hui⁹ morbi extrīſece ſr̄ cāe. Cause uō ī trīſe ce ſūt. ſāguis. flā. colera. ꝛ mlia. Isti.n. hūores a ueīs magis egreſſi ad puaſ de ueniunt.et ab hiis ad mīores.et de hinc ad minimas ꝛ tādé ad dictoꝝ mébroꝝ ſpōgiositates .Et ibidé talir̄ coaduāti apā pleureticū causāt ꝙ frequēti⁹ tam fit a ſāguine colere p̄mixto. āt p admix tōné flāt̄ ſbtiliati fit ītidé a ſola colera.ī terdū ꝛ a flāte licet rari⁹.a ml'ia v̄o rariſ ſime. Ipſa nāqꝫ groſſa ꝛ ſicca exiſtéſ ē difficulr̄ ī hiis mébris penetrās. Et ſic hétis ī ſūma q ſūt huiuſmōi morbi tā in trinſece quam extrinſece cauſe.

Cap̄l'ꝫ 3ᵐ ō ſigīs ōmōſtatis v̄e pl'eſ

De ſigiſ nūc agédū. Et p̄mo ō v̄e pl'esis ſigis demūſtratiuis q̄ a ſāguie l' a colera ſép ī ſolo pānicl'o pleura geñrat̄ Et hui⁹ ſigia ut uet̄es oés affirmāt ſūt iſepabilia ſigā ut ē pl'ſ⁹·frin⁹ febris ꝯtinua ābelit⁹ dif ficl'taſ. tuſſiſ ꝛ dolō lat̄is pūgitiu⁹. ſic ꝙ patiés de latere. ī lat⁹ ſe mov̄e nō aude at. Et de hiis ī p̄mo capl'o dū pl'eſ diffi tioné uenabar ſat̄ dictū ē. Sꝫ ut cogō ſcas q̄n fit a ſāguine ſputū rubeū l' ſub rubeū appebit. ī lat̄e grauedo q̄dā ſéti tur. ī or̄ dulcedo tése·uene pp r̄pletōné manét facies rubꝫ ml'tū. ꝛ pl'ſ⁹ ꝯ ſua fri nitate erit ūdoſ⁹. Uria groſſa atq̄ ſub rubea a medio ſ̄ v̄ſuſq̄ ſupficié cū liuidi tate q̄dā apparbit ꝙ ī oī pl'eſi tā v̄a quā ñ v̄a ꝯtigit ut pl'm. ꝙ ſi etas ꝯplexio p̄ cedés r̄gim̄ ꝛ alia atteſtét̄ ſāguiné eā certi⁹ fore ſāguineā nequaquā dubites Sꝫ qr ſtati dixerā pleur̄ticoꝝ uriās a medio ſ̄ ut pl'ꝫ liuer̄. Sciédū ꝙ uria pp hūores div̄ſoꝝ coloꝝ ir̄dū liuꝫ nā tales cū uria mixti liuidā eā efficiūt. iterdum quoq̄ uicio epat̄ fit humores detinere non potentis qui tunc cum aquoſi tate mixti liuidam eam efficiunt. Fit etiam interdum ex frigiditate calorem naturalem mortificante. et quandoque ab adurente calore extraneo natura lem calorem exterminante ꝛ reſoluen

te. ꝛ sic p accidēs īducit̄ frigiditas cui⁹ cā tc̄ liuer̄ urinā ꝯtigit. Fit itē uria liuēs pp calorē ptes aereas adurētē q̄ tc̄ ptes magis r̄solui patas ꝯsumit. cūqꝫ ipso ul teri⁹ agēte maiō ut pꝫ terrestreitas ꝯti nue crescat miscēt̄ ptes aliq̄ r̄ree cū hūi ditatib⁹ urialib⁹ tūc urinā liuidā r̄ddūt Liuet itē uria caloris cā cū calō ex̄neus plus ō s̄btilib⁹ hūiditatib⁹ dissoluat q̄ꝫ ꝯsumat. quaꝝ ps tūc mixta ꝯ uriā liuidā eā reddit ꝛ aliq̄n oleagineā sicut ī ethi cis ꝛ sinocha putreda ē uidēdū ut ī nr̄o ō febrib⁹ lati⁹ declarabo. In cāu ı⁹ di co ꝙ mā q̄ ē iuenis apta ad locū aposte mosū fluer̄ ut ē colera l̄ sāguis coleric⁹ seu alr̄ mixt⁹ ꝛc̄. n̄ tota ad posteāq̄ locū fluit ymō ps ei⁹ ī partibus propinquis apostemati retinetur que calore febri li in eam agentis aduritur. et secun dum sui partem subtiliorem ad epar mitti . q̄ cū uriāli aquositate trāsiēs eā liuidā efficit n̄ tn̄ per totū sꝫ ī partib⁹ su periorib⁹ tīgit̄ cū satis leues sūt hūor̄s q̄ circa spūualia cōtinent̄. Liuor tn̄ iste fit maior l̄ minō secūdū maiorē l̄ mi norē febris itentionē ac secūdū materiā magis ul̄ min⁹ resolutōni paratā. ꝛ sic uere pl̄esis a sāguine ꝓuenientꝭ sigā pa tēt. Sꝫ ubi colera pleuresi ipsā effece rit dolor erit acut⁹ magis color citrin⁹ urina tn̄ sua liuida atqꝫ subtil̄ cū serri nitate puls⁹ erit uelox ꝛ frequēs de ter cio ī terciū forci⁹ affliget̄. ꝙ si p̄cedēs r̄gim̄ ꝯplexio etas ꝛc̄. coler̄ ꝯsētiāt eā ī cā for̄ scito. Ista itaqꝫ q̄ p̄dicta sr̄ uerā pl̄esi tibi maifeste ōclarāt p q̄ pn̄s capl̄ꝫ finē r̄cipit.

Capitulū. iiii. ō sigis ple. n̄ uere de monstrantis.

Leuresis tam diuersitate humorum scilicet flātis et melancolie quam mēbroꝝ et ut supra di xerā dicit̄ n̄ uera. Cui⁹ sigā p̄sēs capi tulū docet. Nā si fiat a flāte dolor erit n̄ multū pun gitiu⁹. sputum ad albedinē quādā tēdit. Urina pallida l̄ remissa cū spissitudine quadā apparebit. puls⁹ cuꝫ serrinitate pu⁹ atqꝫ mollis erit. Et ubi regim̄ atqꝫ alia flāti cōuēiūt ab eo fiet Causa cui⁹ n̄ uera pl̄esis appellat̄ ꝛ si ī pleure pāniculo adhuc fieret. Si aūt ml̄ia eā effecerit esto id raro fiat sputū erit liuidū. dolō uō n̄ ml̄tū acut⁹ uria ad albedinē tēdēs subtil̄ erit ualō. ꝛ pl̄sus magis cū s̄ritate dur⁹ ml̄tū. ꝙ si p̄cedēs regim̄ ml̄ie fuerit generatiuū etas uō ꝛ alia attestēt̄ eidē illa ī cā erit. et qr h̄ est ab hūore ml̄ico generata n̄ uerā q⁹ꝫ pl̄e sim dicimus. Fit autem ut predixe ram in membris aliis a pleura non uera pleuresis ut in mediastino dyafragma te. ꝛ ī muscul̄ iter costas q̄ mediāt. Si igit̄ ī mediastiō fiat ī nullo lateꝝ sꝫ ī me dio pectoris sētit̄ dolor n̄ tn̄ pūgitiuus āt pauca aut nulla aderit puls⁹ serreni tas cū paꝝ ille pānicul⁹ sit neruos⁹. Et p h̄ signa a uera pleuresi hāc facile dis cerēs Mō si ī uelaīne distiguēte nat̄a alia a spūalib⁹ fuerit qꝛ ī dyafragāte aderit mētis alieātio qꝛ ipsū dyafragā cū cerebro magnā habꝫ colligāciā medi āte neruo quodā grosso q̄ ab eo ad pec t⁹ ueniēs p multiplices uillos diuidit̄ ꝛ ī pānicul̄ postea pectoris ꝯrīt̄. Vn̄ ex prīcipalib⁹ ipsi⁹ dyafragātꝭ iuuam̄tꝭ unū ē ut uapor̄s putridos a nat̄alib⁹ ad cer̄ brū ascēdere ꝓhibeat. Nā ii enī cū ascen dunt fit mentis alienatio. Ideo alio nomine methafrenum noncupat̄ quasi frnū mētꝭ. Et iō ꝯ apostēa ī eo fuerit pu tridi fūi p neruū illū ad cerbꝝ uēiētes m̄tꝭ faciūt alienatōeꝫ. Et tal̄ alienatō ir̄ p̄aꝫ pl̄esim ꝛ nō uerā poit dr̄am. In hac

tū n̄ uera pl'esi nl'la āt pauca tussis adest paucl'a ēt frinitas puls⁹. Jtē ⁊ paucl'a ēt ābelit⁹ difficl'tas. Alia fit i muscul' co stay n̄ ṽa pl'ef. Nā īter quaslibȝ duas costas duo sr̄ muscl'i quoȝ alter uillos hȝ lōgitudinales. alter uō trāsuersales q ob h̄ sūt creatí ut ob h̄ dilatōī ⁊ ꝯstri ctōī pectoris iuuamētū p̄stāt. Cū igit' pl'ef fit i hiis dolō tactu pcipit'. Et apa īterdū ṽers⁹ cutē ꝓpellit' ut ēt uisu cōp̄ hēdat'. ꝙ si fuerit i lacerto dilatāte i ae ris atractōe sētit' dolor ⁊ si i ꝯstrigēte i aeris emissiōe. Jn tali āt apāte puls⁹ n̄ adest frinitas. n̄ tussis. n̄ dolor lateris pūgitiu⁹. n̄ ābelit⁹ difficl'tas. nec ita ut i uera pl'esi febris itēsa. Jn h̄ tn̄ apāte est pulsatō grādis ꝙ n̄ ꝯtigit i aliis et h̄ ut Raf iquit neīt qr ibi sr̄ plurie pulsatiles uene ⁊ i aliis dictis locis pauce ueñ. Jn terdū q°ȝ i pl'a ⁊ aliis i pānicul' seu mus cul' pectoris grossa uetōsitas deābula tina dolorē efficiēs icludit' ad quē uelut i aliis n̄ ꝯsequit' febris stat tn̄ ut i eo fri n⁹ pulsus existat. Et ista q°ȝ n̄ uera pl'e sis appellat' q̄ cū resoluētib⁹ uētositatē ut eēt cū saccell' uētof l' aliq° h⁹mōi faci le remouet'. Si igit' q̄ dicta sūt nōueris n̄ ueras pl'eses a ueris clar̄ discernes. Et i h̄ capl'ȝ p̄ns finē recipit.

Capl'ȝ. 5ᵐ. ql'r pl'ef ab apātibȝ ep̄is ⁊ pulmōis tā ṽa q̄ȝ n̄ ṽa discernatur.

Nter epatis apostema ta pulmones quoque ⁊ pleuresim magna adest cōueniēcia. qr in tussi fe bre anhelituf difficl'tate dolor̄ et cetera. quare ut unū ab alio co gnoscere scias notabis qȝ sequuntur.

Nam in pleuresi est pulsus serrinus dolor lateris pungitiuus. nulla āt pau ca cū grauedīe maxille rubēt cū tussi mā exspuit' nl'la āt pauca adē ligue nigrdo nullaqȝ ariditas. uria subtil' existēs satȝ ē ignea. Jn aposteāte aūt epatȝ ab hus q̄ stati dicta sūt oīno differūt. Qui i eo puls⁹ ē undos⁹. ⁊ nulla āt pauca pūctōe ē lafis dolor aggrauatiu⁹. Cū quo i co stis r̄tro dolor sētit'. Et ut iquit Raf. pp aposteā epatȝ corde cū qb⁹ retro alli gat' extēdūt' ⁊ i pāniculo q est retro co stas q tūc extēdit' fit dolor i eo. Jtē ma xille citrināt' l' saltē multū discolorant' Et quāuis ibidē sit tussis cū ea tn̄ nihil exspuit' Nigrescit ligua cū ariditate tac t⁹. Si apā i gibbo fuerit i fōmā nouacl'e seu nouelune cū coꝛib⁹ iferi⁹ dep̄ssis māi feste sētit'. Sȝ i ꝯcauo n̄ sic i eo tn̄ maiō adest dificl'tas ābelit⁹. egestio sil' lotur̄ caris ꝓpter debilitatē imutatiue epatis sepius apparet. Uria uō rubea ac gros sa mlt̄ȝ sic ut ifdū saguiōlēta fiat. Epar. pp ōbilitatē seu pp apā cbilū sāguifica car̄ ōbite n̄ pōt. Er̄ magis extenuat' pa tiēs q̄ȝ i pl'esi. Ex qb⁹oīb⁹ it' pl'esi ⁊ epatȝ apā differētiā clar̄ cognōscis hȝ quoq̄ ut stati dictū ē pipleumonia cū pl'esi ꝯuei entiā quādā. puta i tussi febr̄ et difficl'ta te ābelit⁹. Sȝ ut unū ab alio cognōscas i peipleuōnia mayō ad ē ābelit⁹ difficl'tas i medio pectōis ulla sie pūctōe dolor sē tit' aggrauatiu⁹ patiēs inter spatulas propt̄ eā quā cuȝ eis hȝ pulmo colligan tiā dolet multū de latere seu facile se uo luit pulsū undosū habet ⁊ n̄ serrinū hoȝ autem omniū in pleuretico nullum iue nitur q minoreȝ habȝ abelit⁹ difficl'tatē i medio pectōis n̄ dolȝ sȝ i lafe dolō n̄ tm̄ ē agrauatiuus sȝ est pūgitiuus. de lafe re i lat⁹ se difficult' mouet ⁊ pulsū habȝ serrinū ⁊. nō undosū. Ex quibus omni bus inter apāta epatis ac pleuresim ⁊ in ter peripleumoniam quoque patet diffe

rētia q̄ huic .c̄ .talꝫ finē īponit.

Capl'z.vi.ō ꝓnosticatōe pl'eř ad al's egritudines.

u

Ct qs ō hāc dicēda pl'esī ꝓnosticari q̄at Sciēdū ꝙ ipsa inť dū pmutať.iterdū suppurať et īterdū resoluiť. Prio ō pmutatōne dictio fiet. Successiue ō suppuratōne Et ī tercio ō resolutōe. Permutať ita q̄ pl'eř ī pipleumoniā.qr mā aliq̄n p uiā resudatōis a pl'a palatie ad pulmonem mittiť ⁊ ibi collectōez faciēs pipleumoniā efficit.⁊ sic mā paulatī a pl'a ad pulmonē trāsmittiť ⁊ ita lateris dolor paulatie remittiť s; tūc maior fit ābelit⁹ difficl'tas. Jnterea uō mā maturatōez n̄ expectās īpus seu uirulētiā ɔmutať ⁊ nl'la eruptōe facta ad pl'monē ɔtinue r̄sudādo trāsit ⁊ ip̄z ulcerās bonū pl'eticū ad ptisī ducit ml'tociēs. Jť si apostēa an̄ maturatōez rūpiť ei⁹ mā ƙm ei⁹ maiorē habūdāciā mēbra diuersa pettit Si igř ūsus cerebrū repat sua uenenositate āt caliditate seu acuitate naturā stimulat Que si ei doīnari pōt p⁹ aurē collectionē faciēs causat apostēa. Jnterdū q⁹q; p fluxū sāguinis nariū eā expellit ꝙ enī istoꝝ fiat si febrē lētā sētiat ⁊ alioꝝ accidēciū r̄missio ide sequať.salu⁹ fit īfirm⁹ ut ī utroq; casu ipse nōnūq̄z uidi. At si tunc natura illi expellēde materiei dominari nequit: ad cerebrū transit ⁊ frenesī alienatōe ⁊ suis aliis accidētib⁹ causat Et quādoq; frenesī nō efficiēs neruiſ ībibiť ⁊ spasmū īducit. Qō autē istorū fiat bon⁹ patiēs ī secunda aut tertia die ut inq̄t. Aui. moriť. Unde. Raſ. de quodā suo pl'etico spasmato īq̄t qō.ei⁹ passio iā ad maturatōez ǒueñrat Et cū ħ facile saniē exspuebat sic ut futuram

salutē sꝑabat. S; p neruū illū grossū sanies ad cerebrū trāsiēs spasmū effecit ⁊ tūc bon⁹ patiēs illico mortu⁹ ē. Quid igitur erit si n̄ maturi apāt̄ pp rupturā id fiat Ampli⁹ apāno matuꝝ acuitate mēi l' ei⁹ multitudīe rūpiť literdū. Et ad corā ueniēs.tr̄morē causat atq; sīcopī. Et patiēs ī diē uaturalē aliū ad mūdū trāsit. Ut ō illa nobili Katherina ō Uilla ac de nobili Dorothea excoītib⁹ de mede cogāta mea ipē uidi. Ambo stati ꝑsētito dolor pluries sīcoparūt Cm̄ eis sinistri latis dolor stimulabat. Et īfra horas q̄tuor maxīa ābelit⁹ difficultate ipsaꝝ aīmas āgelis ɔmēdavūt. Jnťdū tn̄ ⁊ si raro cor adeo forte repleť repiť ut sua ad emūctoria q; ad subassellas materiā illā ꝓpellat. Et ibidem causās apā ubi si aleuiatō ɔseq̄ť a mōte securāt īfirmū. Aliq̄n quoq; apāte rupto ī pectoris ɔcauo recipiť. Que si ī decimo q̄rto expurgata n̄ fuerit patiens fit empicus. Et ypo. ⁊ Auic. īgunt ⁊ si ō hic ad q̄dragesimū usq; diē n̄ fuerit ōbite mūdificat⁹ ī ptisim trāsit. Ampli⁹ mařia siue digesta siue n̄ in cōcauo pectoris recepta p uenaꝫ magnā aliquando trāsit ad epar que si ad concauū p secessum si ad conuexum p urinā expelliť Et si ābe iste expulsōes sūt laudabiles ut Auic. ⁊ Raſ īquiūt se uidisse Mesue vō atq; plurs ueťes ing unt ad pl'esis uētris flux⁹ īmoderātiā.sequi. Qui si cū uirtut̄ tollerātia fiat īprincipio ⁊ cū remissione accedentiū euadūt infirmi. E contra uero in quarto uel ante pereunt. S; in fine ut īquit Auic. ut pl'm moriūť Qr epar iā ōbilitatū eē significat. Et ħ ut īquit Raſ. natural' uirtut̄ mortificationē denūciat. S; interdū natura est a deo potēs ut epar sibi missam materiā ad sua emunctoria mādat q; ad īguina Et ibi collectionē fatiēs a morte

securat ifirmū. Nā ɔ̄clinatio mēt ad ā bo cura ē īquit. Auic. uehemēs sigifica tio ad īcolumitatē. Ampli⁹ natura po tēs māʒ īterduʒ ad cuti ꝓpellit q̄ ibidē collectōeʒ faciēs a pditōe librat ifirmū. Ḣiis igit̄ pnotatꝫ quid ɔ̄ pmutatōe ma ligne pleṙ ad al' egritudies ꝓnosticādū sit patet.

Capl'ʒ. 7ᵐ. ɔ̄ ꝓnosticatōe pleṙ ex sa nie l' puro sputo ꝛ illius ꝛ q̄ ex ipsius re sol'e sūmi pōt.

Nunc āt ɔ̄ suppuratōe q̄ ē ple sis ī pus āt isanie ɔuersio dis cernēdū ē. Trib⁹ igit̄ sigis ut īquit. Raṡ. ad sanié pleṙ deueisse cogō scas p rigorē. s. p maiorē lateris pōde rositatē ꝛ maiorē febris itēsionē. Cū igi t̄ saniatū rūpit̄ apostēa ñ solū. rigor et febris ac lat̄is pōderositas crescūt. Sʒ ēt reliqua accidētia ut diffic'ltas ābelit⁹ īstātia uigiliaꝝ. Qō si tūc debil' fuerit morit̄ patiēs Si fortꝫ ē ꝛ sigā bōa pces serūt timēdū ñ erit. Qr si patiēs tu⁹ de bite fuerit rect⁹ accidētia r̄mittēt̄. Vñ Auic. Et qñqʒ īquit sigā apparēt timo rosa ꝛ tu iā testificat⁹ es significatōem laudabilē ī sputo ꝛ aliis ꝛc̄. iō ñ timeas qm̄ taliū ēuēt⁹ ē cā collectōis ꝛ ñ ꝓpter cāʒ aliā. Ḣui⁹ aūt boē l' male saniatōis l' suppuratōis psputū iudiciū sumit̄. Cir ca ꝙ ut Auic. ꝛ Raṡ. uoluerūt q̄tuor general'r attēdūt̄. s. tps. quātitas. exspu endi modus e t qualitas. Tēpus āt pe nes propinquitatem iceptionis egritu dinis aut longiquitatem atteuditur ut statim a principio uel multum in tem poṙ ab eo distāti exspueṙ patiēs icipiat ī salubris nāqʒ ceteri parib⁹ quāto citius ifirmus icipit exspueṙ tāto citius bonū finē cōseqt̄ Et. quāto tardius tardius cōseqt̄ sanitas. Cōsiōratur quanti tas qr si multum aut ipaucum expuat̄

Et h ī quouis morbi tp̄e Mod⁹ autē exspuēdi qr sicut illō facile āt diffucult̄ fiat. Vñ Raṡ. Si mat̄atō sputi ei⁹ faci le cū emissōe i hac egritudie dnāt̄ oib⁹ ill' mal' accidētib⁹ pualʒ. Cū q° si delibe ratō h⁹ fiat ifirm⁹ oino cōualescet. Et iō subdit. ꝛ si debilitas ṽtutꝫ ɔ difficulta te spuēdi ꝛ maxie cū puatōe maturatō nis sputi ad sigificādū picl'ʒ sufficit. Cir ca ṽo q̄litatem q̄tuor attēdunt̄ scʒ sputi grossities āt tenuitas figura odor ꝛ co lor. Circa pmū sputi ɔsiderat̄ uiscosi tas. āt fluxibilitas ꝛ h ipso i aq̄ ꝓiecto facile ɔprehēdit̄. Circa fʒ ɔsiderat̄ ro tūditas siue quis alia figura. Vñ sputū uiscosū rotūdū ꝛ diuturnum ut Raṡ. iqt i ptisi āt etbicā paciētē uēturū denū tiat qr i pecotre eē calorē uald' itēsum sigificat iō Auic. Et ex mal' sputꝫ ualde ē albū uiscosū rotūdū qr sigificat grossi ciē mat̄iei ꝛ dōiniū caliditatꝫ. Et ɔ lōgi tudie sigificat ꝙ egeꝛ ɔṽtat̄ ad ptisi. Cir ca odorē si fetēs āt r̄dolēs fuerit p ei⁹ ꝓiectionē sr̄ igitos carboēs cogōscit̄. Circa colorē āt albū l' rubeū subrubeuʒ citrinū uiriō liuidū l' nigrū fuerit. Et iṫ dictos colorēs niger ceṫis ē deṫior ac ci trin⁹ pseṽas. Vñ Raṡ. ɔ°. ad almāsorē Si i pricipio iquit passiōis ꝙ exscrat̄ ni gerrimū āt citrinū ualde appaṙt ꝛ sic p māserit ꝛ febris nō quieṽit usq̄ ad diē sep timū tiōrosū ē. ꝛ si ɔ h toto aeris attrac tō ñ allēuiet̄ ꝛ i pectoṙ oregion. Aut in maxill' rubedo ꝛ i ocul' mōti ē ꝓpiqu⁹. Veꝝ. sputū cuiusuis colōis fuerit dōmō doloris seqnt̄ mitigatō ē Ut Raṡ. iqt laudabile ṽtute supple ɔstāte. Qr ifra ait si patiēs exspueṙ ñ ualʒ quāuis spu tū adhuc matuꝝ ꝛ laudabile forʒ eger suffocat⁹ pibit. Amplius sputū diuer sorum colorum in substantia diuersum si in principio cum augmentatione

doloris apparat i tio egrū ut plurimū mādat ad prēz. Et si ɔ alleuiatōe illos tres pt ibit de eo itez spes salutꝫ erit. Et itez ois pleuresis ut iquti Auic. cuius dolor ñ quiescit p sputū neqz p minutiōem neqz per alia tūc spera p ea saniositatē āt mortē āte ipsā fm reliqs significatōes ꝛc. Et maxie uirtꝰ debil fuerit. Si igit ab icboatōe egritudinis sputū fuerit mltū grossū planū ñ uisco sū albū. rubeū sub rubeū l citrinū bono cū odore āt cū spuitōe facili uirtute cō stāte salutē oino ꝓtēdit. Cōtrariū ueō mortē ut pz. Sputū uero paucū uisco sū uiride plūbeū l nigruz cū fetore ꝙ p dies plures lōge a pricipio icipiat appa rere cū q illō quoq modicū difficult ex spuit morituz egz denūtiat Que autē i his mediū teneat medio mō i ꝓnosti cādo te hebis. Uñ cōstāte uirtute aliis signis bonis preualētibus bonū iudica Cōtrariū uero malū. Sz āteqz ō. spu to fmo finiat scias ꝙ sputū album int alia ceteris paribꝰ laudabilꝰ reputat. Si autē tale uiscosū ꝛ rotūdū exit ut. Raf. iquit ñ bonū. Qr tale aflāte adusto gen rat. Et subdit ꝙ sputū puris ꝛ solꝰ putredinis melꝰ ē qz sputū mixtū. Ut igit saniosū asputo flegmatico discerne re scias. Saniosū i igne fetet ꝛ i aqua descēdit flegmaticū uero nullū istoz fa cit. Et hoc bene mēti ɔmitte Qr ut i qt Raf. Si sanies alba ꝛ rotūda spuat salubris ē passio. liuida aūt ꝛ fetēs ē mō tal. Amplꝰ accidētia apparēt plerūq tiōrosa dū materiez fit collectio ō qbꝰ ubi sigā bōa pcesserūt timdū ñ erit. Cū ex sola mēi collctōe ut Auic iqt ħ ꝓuei āt Nā i breui febr ꝛ alia accidētia tmit tet. Ex his pz qd circa pleuref suppu rationem sit ꝓnosticādū. Qō huic ca pitulo. finem imponere deberet. Sz circa resolutiōez tā pauca dicēda sūt ut ea libeat ifiē pñsetꝫ caplī poner. Resolui t itaqz plesis cū mā eā facies pauca fue rit ac resolutōi seu euaporatōi obediēs Qr si a pricipio flia ꝛ alia oppōtūa me dicamiā applicata fuerit ħ mala bestia ñ suppurat sz i fumū trāsiēs euanescit ꝛ liberat ifirmꝰ ō quo facil ē ꝓnosticatō qr tūc i isto casu accidetia ɔtinue qetāt Et citiꝰ patiēs ō bono trāsit i melꝰ sic ut se pleticū fuisse ñ putet. Si igit q pñs caplz tz diligetez nōueris tā circa suppu ratōez qz. r̄ sulutōez ꝓnosticari facile sci es ō qꝰ sit laus deo.

Caplz. viii. ō ꝓnosticatꝫ q tā rōe diez creticoz qz tpz ulꝰiz qz urie qz alioz qꝰz pticuloz heri pōt.

d Uobꝰ i pcedētibꝰ caplis qd i pmutatōe suppuratōe atque r̄solutōe ꝓnosticādū sit hūisti Sz ad ɔpletā ō plesi ꝓnosticatōis doc trinā superest aliq alia ōscriber his q i ꝓnosticatōe dicta sūt ɔmuniora ꝙ i p seti.cꝰ. fiet bono iuuāte Jhesu. Hec ita q egritudo p dies crticos tminat ut plu rimū. Si igit bonorē hre cupis eos di ligēter ɔputabis. Nā morituri i eis fre quētꝰ moriūt. Et iō si patiēs i quarta maxia cū abelitꝰ dificultate nihil āt paz spuit. Et si febris itēsa. dolor cū accidē tibꝰ seuis acutꝫ siue boā siue mala fuerit uria i septia tu etꝰ mortē expecta At si patiēs i quarta mediocrit se hēat quan uis sigā bōa nondum apparuerunt. Et i septia leuiter trāseat expecta undeci mam in qua scz si signa tam respectu urine quā respectu sputi quam etiam remissioneaccidentium bona fuerint quartadecima indubie meliora mon strabit et decimaseptima optima uige sima salutem omnino. Si autem in quarta signa omnia appareant bona

Septima ĩfirmũ absoluet. Sz si si ũdecimã usq3 exclusiue sigã dubia apparuerit et ĩ nona mala bonus pleureticus ĩ deciaquarta morietᷣ. Et idẽ dico ꝺ deciãseptia respectu uigesime. Huius egritudinis uiuersalia tẽpora sũt duplicia. Quedã penes accidẽtia Et quedã penes digestionẽ materiei; at tẽduntᷣ. Nam cuz ĩsalubri apostema suppuratiõẽ deuenerit erit tũc prĩcipiũ digestionis materiei. Status autẽ quo ad accidẽtia cũ tũc ultimẽtur et status digestionis materiei erit accidẽtiũ decliãtio. Quãto igitᷣ plus materia ad digestionẽ tẽdit tãto magis ceteris paribꝰ accidẽtia remittũtᷣ sic ut iustatu digestiõis accidẽtia ĩ maĩfesta sit decliãtiõe. Itẽ quãto ĩ salubri patiẽs tardiꝰ ĩcipit expuerᷣ tãto egritudo erit lõgior. ⁊ quãto citiꝰ tãto breuior Verũ si ĩ pleuresi fit rᷣcidiua ĩfirmi nũquã euadũt. Vt Aui. ĩquit. Ampliꝰ pleureticus si nistri lateris cũ aliis paribꝰ citiꝰ q̃3 dextri lateris tᷣminatᷣ. uerũ pp eiꝰ ꝓpiquitatẽ ad cor mltũ ẽ piculosior. Rursꝰ q̇ ĩ musculᷣ uersꝰ cutĩ exteriꝰ fuerit ceteris paribꝰ minꝰ erit piculosa. Et iterũ colerica magis piculosa q̃3 sãguinea ut uefesoẽs ayũt. Senes pterea ꝓpᷣ uirtutẽ ꝺbilitatẽ facti pleuritici iuueĩbꝰ faciliꝰ moriũtᷣ. Nã si materia p sputũ mũdificari debeat uirtutẽ eẽ fortẽ necesse ẽ. Iuuenes uero qꝛ acutioris sũt sẽsꝰ ut Raf. ĩquit acutiꝰ sẽtiũt ⁊ ĩ eis ob hoc molesta magis fiũt accidẽtia. ⁊ sic huiꝰ cã seibꝰ faciliꝰ moriũtᷣ. Unde Aui. decrepiti quidẽ moriũtur ex ẽpimate plusquã iuuenes propᷣ debilitatẽ parciũ cordiuz ipsorum ⁊ iuuenes moriuntur in doloribus plusquam decrepiti ꝓpter uehemẽtiã sensuũ ipsoꝝ. Nũc autẽ sup ẽ de urina taliũ aliquid dicere pro quo sciẽdũ ẽ ꝙ nũquã ĩ eius boĩtate ꝯfidẽdũ est. Esto enĩ ꝙ tã epatis q̃3 uenaꝝ disposition bõa sit q̃3 nobis laudabilᷣ uria ꝺmõstrat. Põt tñ aliis ex pluribꝰ ĩfirmus piclitari ꝙ ego uidi ĩ quodã scutifero illustrisimi ducis sbaudie pleuriticꝰ ii erat ⁊ ĩ septia uocatꝰ ad õne iudiciũ. Uria laudabilᷣ erat. p q̃3 iudei qdã q curᷣ illi frerãt libatuꝝ affirmabãt. cũq3 ad patiẽtẽ accessezi. n. eũ ꝯ magã ãhelitꝰ difficltᷣe repi itẽse qᵒq3 febriẽtẽ paꝝ expuẽtẽ ⁊ magã cũ ãhelitꝰ difficltate ⁊ id paululũ ad liuiditatẽ quãdã tẽdebat. Uñ ĩ hiis potiꝰ q̃3 ĩ bõnitate urine ꝯfisꝰ eũ morituꝝ iudicaui ĩ ũdecia cũ iuꝺi eũ uisitassẽt gescerᷣ ⁊ dõmirᷣ illũ dicebãt. Ego ãt ipᷣ adhuc exñtibꝰ ꝯ sua bõa uriã eũ ad aliũ mũdũ iuisse ꝯperui ĩ sola igitᷣ uria bõa nunquã ꝯfidas. Nã ut ĩ ꝺ urinis ĩquit Isaac ĩ egritudinibꝰ q̇ sᷣt exᷣ uenas ut pleuresi pipleumoĩa ⁊cͤ nihil ũq3 certe nobis cõportat uria ipsa gᵒ ĩ pleuresi bona exñte urina ñ ꝯfidas sz mala pessiaz significat. Ut Aui. ceteriq3 uoluerᷣt doctores Nã natᷣali ᷣtute deficiẽte quomõ mã digeretᷣ ⁊ q̃lꝛ dextra appelletᷣ ⁊cͤ. Et sic nihil ĩ casu nr̃o foro deteriꝰ. Patz itaq̃ ex dictis ꝙ ĩ pleuresi tã rõe pmutatõis suppuratõis . rᷣsolutõis. q̃3 dieꝝ creticorũ q̃3 urie. ꝓnosticãdũ sit. Caplᷣz. ꝯm ꝺ euaporatoriis q̇ tã cum spõgia q̃3 qꝰ3 ꝯ filiro q̃3 uesica seu saccllᷣ q̃3 ꝯ uase eneᷣ terreo seu lapiꝺo ĩ plᷣ cũa fienᵃ sᷣt.

Ad curã plᷣ cãoĩco ordĩe u qᵒdã accedas In pĩis q̇ ãt q̃lis erit tibi sit ꝯsiderãdũ ꝙ p ãte scripta sigã facile sciri poᷣit. Cũ igitur ad tuũ patiẽtẽ ueneris. Si stipticũ uentrẽ hẽat clistere lenitiuũ illico fac. ꝺ hic ĩ prĩcipio principiãte secundũ doctrinã nostri sanctissimi. Johannis Mesue in suo ꝺ appropriatis per quod intẽdit

tps i quo fluit mā ⁊ pauca adhuc existit Ex lētib⁹ ex corticaꝫ i aceto decoctis ē plastrū sr̄ locū pleureticū facies āt ex farina fabaꝝ i aceto decocta Uel ex sauie cū aceto l' spōgia i aceto decoctiōis rof l' balaustiaꝝ īfusa fiat ēplastratō seu euaporatō l' ex rosato oleo ip̄aꝫ iūge ut aliqñ ipse feci i iuuene colerico scꝫ robusto ⁊ i tpe calido potissimū. Nō uis.n.p̄scriptoꝝ i illo p̄ncipiāte p⁹ factū m̄bruꝫ ꝯfortabit ne sic ipetuosē māꝫ illā suscipiat. Cū q⁹ ēt q̄litatē malā r̄mittit Et bonū cā ñ tm̄ dolor augmētabit'. Ceteꝝ cū i tali p̄n⁹ p̄ncipiāte rarissīe ad curā uocemur uētris lenitōe p̄missa a uaporatōib⁹ saccellatōib⁹ ⁊ successiue a r̄ia curā poti⁹ icboamus. Ar ubi iā mā m̄'ta fluxerit. Si repcussiuis ōscriptꝫ usi fuerim⁹ ip̄aꝫ forsā icuiabim⁹ Crescet dolor ābelit⁹ difficultas ⁊ accidētia reliq̄. Quorū cā patiēs ad patrē facile trāsirt. Ne igr̄ i tali applicatōe essem⁹ nimiū p̄sūptuosi ipse Mef. suā p̄mā itētōeꝫ corrigēs t'ꝛ iquit Suspecta sr̄ nisi i p⁹ fiāt p̄ncipiāte i quo nō dū tota mā repsit Et ubi iterū modica fuerit ut p ꝑ uelit ꝙ ipsa tota flura l' exñte m̄'ta pp picula q̄ stati dicta sr̄ talia obmittere bonū ē. Et iō sbiūgēs ait ꝙ ꝑ quidē ē cū cautela fiēdū ut admistret' regimē diuersū i eodē tpe. i. i illo pricipiāte pricipio ⁊ ñ i alio tpe p⁹ supple ppt̄ assignatas cās. Ex quib⁹ pꝫ ꝙ ille bonus pat̄ bernardus de gordoio euꝫ nimis acrit' mordet ac uane rep̄hēdit dicta illa interpretādo cū iquit. Nō illa repcussiua ꝯpeterēt si quis pñs adess ꝫ ut ei deus talē gr̄aꝫ ꝯtulissꝫ ꝙ icboās pricipiū cognosceret ⁊ i manu medicāina illa repcussiua l' i bursa portar̄t. Et subiungit ꝙ postquam ista cōcurrer̄ nō uidentur. Ideo sūme minor quomodo bonus Mesue solus dormitauit. Certe bon⁹ Gordon⁹ male Mef dicta interp̄tat⁹ ē cū crediderit ꝙ p pricipiū p̄ncipiās ipse forsā primū istās pleuresis ꝙ ē res ñ pmanēs itellexit ꝙ lōge ē a me dicōꝝ mētib⁹ p pricipiuꝫ.n. quo ad māꝫ i casu nostro itelligūt tēp⁹ quo materia fluit ad locū ꝙ usqꝫ ad diē quartū durat sepissime. Et hec ē cā quare usqꝫ ad diē illuꝫ iubēt r̄iā diuersiuā fieri. Nā cuꝫ mā āplius ñ fluit et totuꝫ sit i unum collecta diuersiuā r̄iā dimittētes Ex pte eadē fieri eā uoluere. Uñ p pricipiū pricipiās bonus Mef diē primuꝫ itelligit q ab oib⁹ facile cōprehēdi pōt. Et ñ p̄mū istās a nullo cognoscibile ꝙ Gōdonius itelliger' uidet' Cū dicit ꝙ si deus talē gr̄aꝫ ꝯtulissꝫ ꝙ icboās tale p̄ncipiū cognoscerꝫ ꝙ istās nemo cognoscit Cuꝫ igr̄ i die p̄ma mā illa adhuc sit pauca ⁊ ꝯtinue fluat medicāina illa repcussiua materieꝝ mēbrū cōfortādo et malā reprimēdo qualitatē applicari utiliter possūt. Ex quibus patꝫ ꝙ solus Mef. ut iquit Gordonius ñ dormitauit Sꝫ ipse sua dicta male iterpretādo cū eum iiuste rep̄hēdit sūniauit. Sꝫ his bonis uiris qui singularissimi sunt practici in paradiso dimissis. Ubi omnia eorum litigia quieuerunt ad actum practicum communem deueniamus illa secundum ordiuem quendam describendo que a ueteribus commendantur. Est enim a uaporatoriis incboandum. Ex quibus quedam sunt humida. quedam sicca premissa itaque ubi opus fuerit uentris lenitione in applicatione talinm infra scripti canones sunt obseruandi. Primo ubi materiei facilem resolutionem cognoueris leuibus resolutiuis utere.

Et iterum ubi materia iuxta cutim fuerit ueluti in non uera pleuresi

q̄ iter castꝝ musculos nascit̃ ab hūidis q᷒ꝫ icboabis ꝛ a faciliorib quidē. Or ubi mā grossa atqꝫ ꝯpacta foret Si r̃ solutiuū q᷒ꝫ appōxiaueris sbtile r̃solues Et grossū remanēs tā resolutōi q̄m di gestioi fiet ieptū. Quaꝑpter tardabit̃ Et isto iteri bonus patiēs ad aliū mūdū iuuit᷒ forte trāsiret Rursus ne taliū ua por ad patiētꝫ nares deueiat caue iterdū .n. ob h̄ i tātū sp̄us igrossat̃ ut patiēs ā belitū hr̄e n̄ possit Et sic suffocat᷒ ꝑit Hiis sic p̄notatꝫ deicepꝰ ad actū practi cuꝫ ueiendo ubi igit̃ mā facil̃ fuerit r̃so lutōis ueluti i sāguineo l̃ colerico iuue ne ꝛ i tpe calido ꝯtigit siue quo uis alio mō id fuerit i quā siplici calida spōgiā isūde quā fortit̃ exp̄ssā pleuretico m̄bro suppoē sicca subtili pecia sēp iterposita Cūqꝫ ifrigidari icipit calefactā ut ō se pi᷒ reiteret̃ quaqꝫ uice sic eā peciā iter ponēdo l̃ i aqua illa siplici camomille flo res buliāt āt cōue oleū ut placuit Auic. Et i ea spōgea i fusa uter̃ l̃ solū oleū ca moilinū loco ōscriptaꝝ ōcoctōꝫ accipi es ꝛ ualꝫ mirabil̃r poteris ēt si libꝫ i ōscrip ta aqua mellilotū absitbiū anetū ꝛ siliā bulire facere ubi resolutōi maiori opus sit loco dulcis aq̄ salsā iponas. Sepi᷒ āt loco spōgie uesica utimur semiplena ex qua uis decoctōūꝫ p̄scriptaꝝ āt camo milliō oleo ꝙ meli᷒ adhuc erit semiplēa Ea.n. sup locū applicata sepi᷒ suauissie dolorē mittigās leuē facit resolutōeꝫ.

Fit aūt sacell᷒ ex furfure trititio qui i aliqua decoctōūꝫ p̄scriptaꝝ bulitus et fortiter exp̄ssus dolēti loco suppositus ifrigidatus uō denuo calefiat et loco ite rū applicet̃ sic ipsū sepi᷒ reiterādo. In terdū āt i sacello illo camomillā seu pa ritariam cum illo furfure miscemus

Alit̃ aūt sacello utimur illo iterdū ipm̄ scꝫ. sup latere ignito calefaciēdo ꝛ h̄ ipso later̄ āq̄ siplici l̃ quit̃ ex supra scri ptꝫ decoctionib᷒ asp̄so ō hic ut prius dolēti loco applicari facimus ipsū cū fue rit ifrigidat᷒ calefaciēdo denuo Nō nulli ex siplici aq̄ aceto mixta laterē illū calidū aspergi iubēt ꝛ calefacto sacello utimur ut p̄us et h̄ n̄ nisi i p̄n᷒ icboatiuo ad itellectū supra datum fiendum erit.

Ceterū ex furfur̃ sicce sacellatiōes fiūt ut ex milio seu panicio ꝛ sale. ꝛ ista i mā uētosa ut plurimū ualēt cū sit iter e uaporatōes ceteris fortiores Quedam isup i ista mā inter sicca et huida euapo ratoria repiunt̃ media et Januēsis i ā putādis dolorib᷒ istis sepius utunt̃ Or ex decoctōe aliqua prescriptaruꝫ eneū uas seu ferreū āt r̃euꝫ planuꝫ iplēt Et litea iuolutuꝫ pecia loco pleuretico sup ponunt Et h̄ ut pꝫ iter humiduꝫ et sic cum euaporatorium medium tenent Hiis igit̃ ꝑ ordinē ꝯtinuatꝫ paucas in fra horas qr ifra diē ad min᷒ naturalē mā sursuꝫ āt ōorsuꝫ ōclābit ꝙ ex dolo rib᷒ i illis locis exn̄tibus facile conpre hēdes. Et h̄ tibi de minutōne at uētris solutōe fiēda iudiciuꝫ dabunt. Quoꝝ se quētibus in capitulis doctrina fiet Et ꝑ h̄ p̄seti capitulo finem impono.

Capitᵐ xᵐ ō flia᷒ i pl̃esi cura fien᷒ ac de canoibus obfuādis i ea.

Nupio hāc q̄ntū possī magis ordinate curā ō scribere.

Or̃ si idem pluries replicaue ro ignociste p̄cor Ubi igitur uenter constipatus fuerit ab eius lenitione in cboanduꝫ erit. Hinc ad euaporato ria p̄sctipta transibis que interdum ma teria uentosa existente aut pauca suf ficiunt nec medicamentis aliis pro tunc quam euaporatoriis opus erit Quia ut Alexander inquit Si

te fométāte saccelľ dolores fuerit leuiga ti āt egrotātē leuiorē maifeste reddide rit cogōsces i eo ñ eē plectoriā. Tūc āt secur⁹ solas exhibebis fométatōes ꝛ localia adiutoria q̄ diaforesi facer̄ pñt Uez pscriptꝭ euaporatoriis ubi dolor augm̄tet̄ signū ē plectorie Qꝛ pp loci ca lefactōez ad ipz trahit̄ mā q̄ attracta do lor augmētat̄ Et tūc ad méi euacuatōē attēder̄ oȝ. Et h̄ uoluit Auic. cū iquit. Et ex hiis q̄ tibi signāt uehemētiā necessi tatꝭ euacuatōis ē ꝙ si i ueneris euapōa tōez ꝛ ēplastratōez ñ sedar̄ dolorē ꝛ in ueneris eos ex eis q̄ augm̄tat ipz Et si gificat illō r̄pletōez i toto corpor̄. Qr̄ necessaria ē euacuatō ꝛ ꝓpe cū fl'ia. Sȝ tal' méi euacuatō ñ solū fit p fl'iā sȝ ēt p uētris solutōez ut oēs testāt̄ ueter̄s di v̄sīmode tñ factꝭ g⁹ uaporatōib⁹ si dolō ad furcl'as ꝛ thoracē supi⁹ ascēdat p fl'iā fiēda erit euacuatō Si v̄o iferi⁹ ad ypo cūdria p uētris solutōē. Sȝ añq̄ȝ ad fl'iā deueies. Hos qui sequūt̄ caōes ānota bis. Prio v̄tutē ɔspice. quidā. n. iperiti medici ut iquit Cōstātin⁹ uirtute ñ ispe cta flobotomauer̄t ifirmū qui pp uirtutꝭ d̄bilitatē i ipsoꝝ manib⁹ expirauit. Et a tē q⁹ȝ ɔsiōra quosdā nāq̄ȝ uidi qui citra ānū decimūquartū i casu isto patiētē fle botomauer̄t. quib⁹ iterdū forsā beñ suc cessit. sȝ sepi⁹ credo male Uidi. n. āti quoꝝ neminē p̄ter Auēzoar qui illa eta te fl'iā iubeat nec ultra sexagesimū q⁹ȝ i hiis etatib⁹ eis frequēti⁹ male q̄ȝ bñ suces sise puto Qua ex re tā hic q̄ȝ ibi fl'iā fie ri ꝓhibēt Uez aliqui sexagenarii ma gis q̄ȝ quadrageārii sr̄ robustior̄s Qr̄ tūc illa robustitas ꝛ ñ etas ɔsiderēda ē.

Cōplexionē itē attēde Nā ubi cet̄a sr̄ paria i sāguineo q̄ȝ i alliis ɔplexioibus fiat securi⁹ āt ueris tpe q̄ȝ i aliis ꝛ i ɔsue tis. Ir̄ greci qui fl'ia frequēr̄ utūt̄ eā itrepide hiis fieri iubēt. Arabes uō ꝯ. Uñ plurib⁹ i locis Galienus usq̄ȝ ad si copi eā fieri sepe iussit ꝛ Auic. q̄ntū pos sibile ē eā dimitter̄ ɔsuluit Et si te neces sitas ad fl'iā cogat m'tiplicatōez numeri plus laudat q̄ȝ quātitatē nimiā. Rursus ut Mes̄. iquit fl'ia uisceribus ɔstipatis nūq̄ȝ fiat Nec ꝛ i die i qua natura mor bo obiicit h̄ ē i die aliqua cretica sȝ i die minōis agitatōis si possibile fuerit ut ue lit dicer̄ ꝙ ubi te necessitas cogat ut eēt r̄pletio nimia suffocās ꝛc̄. Ir̄ i nullo die rū cr̄ticorū fl'iā facies Amplius pura co lera si i casu fuerit obmitte fl'iā. Et h̄ marīe tpe exñte calido nā ut iquit Ras̄ si colera p̄dōinās fuerit nulla i pleuresi miutio fiēda erit Nec ēt tpe calido exñ te qꝛ tūc hūoris maliciā augm̄tabit ex d̄ siccatōe corporis Ea quoq̄ȝ i flegmate puro ꝓhibet̄ qr tūc materiā magis icru datur ac maior fit anhelitus difficultas que de facili pauperculū egrum ad aliū mundū conduceret Ideo Auic. i cu ra iquit pleuresis flegmatice icipe a cli steribus acutis ꝛ solutōe uētris ꝛ ñ fiat. fl'ia ꝓpter scȝ assigātas cās. sȝ ab hūor̄ puro hec mala bestia rarissime nascit̄ sȝ ut plurimum a colerico sanguine. Unō ille bonus antiquus Johannes Sera piōis Non accidit inquit ut plurimum pleuresis nisi ex sāguine colerico scȝ ex materia calida quod ē qr uelamē ligās non recipit nisi huiusmodi materias calidas propterea quia constrigitur et dilatatur multnm et etiam ignitur ex motu ꝛ perueniunt ad ipsum huius modi materie uelociter ideo autores omnes frequentius pleuresis a colera hoc est a sanguine colerico fieri aiunt quā aliis ab humoribus Sed quāto sanguis ad puritatem magis deue nerit tanto aliisparibus erit flebo

tomia fienda copiosiō. At si i p̄n' dolō erit prau' ⁊ accidētia r̄missa fl'ia dimitte re p̄stat. qr ut ipse. Raſ iquit aliis cū ⁊e bus cura fiet sufficiēt' Cōditōib' igit' ānotatꝫ ⁊ dolorē ōsus furculā ⁊ thoracē ⁊ ꝙ ē sr̄ ea tēde neceessaria ut ō dixi erit fl'ia di'simode tñ fm scꝫ apostematꝫ et sputi uariā dispositōeꝫ l' ɔditōeꝫ qꝛ añq̄ꝫ fiat apostemā ɔpletū h ē adhuc fluēte mā ⁊ añq̄ꝫ sputū apper̄ icipiat ex saphēa la teris oppositi fieda erit fl'ia l' eiusdē ptꝫ potius ut placuit Auic. uētris tñ ubi o pus fuerit pr̄missa leitōe. Ante. n. i isto casu ut iquit. Mesue cōibus supfluita tibus emissis fieda erit fl'ia ut ō dixi de hic ex basilica oppositi lat̄is postea uō doēc āgustia ut iquit Raſ ⁊ ābelitus fu erit difficl'tas aleuiata erit tardāda fl'ia tūc. n. ubi r̄pletio magā fuerit ⁊ acciden tia leuit' r̄missa basilica lateris eiusdē ici dat'. Et h idē uoluit bonus. Mes. cū dixit facto apostemate ⁊ mā non āplius ad locū flēte necessaria ē fl'ia ex basilica illi' ptis q̄ dolorē cōsequitur. ⁊ h fiet usꝫ ad coloris mutatōeꝫ ut placuit Rasi ex tali nāqꝫ iquit mutatōe coloris mēi ɔiū cte arguit' euacuatio et Auic. inquit. Alteratio eius coloris scꝫ sanguinis si gnificat ꝙ nocibillor sanguis iaꝫ euacu atus est et per basilicam hic nigram eos intelligere puto. Sepius. n. anti qui per nigram basilicam nominant. Nam si coniunctam materiam euacuar̄ intendimus partes illas ex directo ni gra magis respicit basilica ut per anothomiam deprehenditur a nigra uena oritur antequam cum corde conti nuetur pleur̄ deseruiēs a basilica uō mi nime. Quare directius per nigrā ab illis locis materia trahit' q̄ꝫ per basilicā Uñ in isto casu ille princeps Auic. nigram et non basilicam nominauit

Quā i casu isto iscindi sepe feci Et illō mihi plurimū eueit. ꝙ elicit Mesue. Cū eni iquit ex tali fl'ia iuuāentū ɔseq ris ꝙ ab aliis medicinis te excusat. Sꝫ cū icipit sputū fl'iaꝫ oīno dimitte ut ait Raſ miūtio facta tp̄e matuātōis ipedit maturationē qꝛ uirtutē miūit ⁊ spitū ō bilitat ⁊c̄. Et sic ifirmū i graui peri culo poēres Ex quibus ōnib' pꝫ quali ter i pleuresi sit fieda fl'ia.

Capl'm. xi. ō uētosis q̄ i cura pl'esis loco fl'ie ifdū faciūt q̄ quoq̄ tā rōne mē ɔiūcte ex̄. ducēre q̄ꝫ ipsi' q̄ꝫ quoq̄ ɔsiliū dolorē sedādi cā nō nūquā fiunt.

In p̄cedēti c° ō fl'ia satꝫ dictū ē
i Nūc de uētosis aliq̄ dicere sr̄
ē qb' infdū loco fl'ie utimur.
Interdū uero cā attractiōis mat̄iei ad cutē Et iterdū sedādi dolōis gr̄a Ubi itaqꝫ de cōditioib' ad fl'iaꝫ regsitꝫ aliq̄ defecerit eius loco uētose sepe fiūt q̄s ubi lōgiqua opus sit di'siōe sub popli te cū scarificatōe pōi facias de hic ueō sr̄ nates Sꝫ ñ minus i hiis quā i fl'ia ubi uētris ɔstipatio fuerit leitio fiē da ē talit' nāqꝫ facte miūtōes basilice uene ui ces supplēt Sꝫ autor̄s plurimu ut supra facta fl'ia l' uētosis uētris quoqꝫ lēitiōe sr̄ dolētē locū di'siōis ac sedāda dolōis cā eas iterdū cū scarificatōe iterdū sie iusserūt appōi Uñ socii qdē ñ ulteri' ispiciētes alia sie pulsiōe a pricip° sr̄ do lorosū locū eas apponūt q̄ tūc materiā ad se trahente dolorē adaugēt febrem quoqꝫ ac alia accidētia ⁊ sic plurimuꝫ sūt causa perditionis infirmi. Ne igi tur tales in errores ōuenias notabis que sequuntur. Facta itaque secundum canones prescriptos uentris lenitione et flebotomia seu uentosis. Et dic

trāsacta septīa. sup dolēté locū uētosaȝ tūc sie sacrificateiō iponeř maximū ē iu uamētū ꝛ potissimū ubi pleř illa ñ uera fuerit ūde. Jlle bonꝰ Raƒ igt. Jn pleſi ñ ṽa meliꝰ ē ꝙ fiat aggregatō saniei ad ptes exteriorſ ꝛ securiꝰqȝ i spaciositate pectōis. Et subdit ꝙ ñ ē cura ita lauda bilř sicut apposito uētose ad extremū do loré i loco maīfesto pꝰmuitōeȝ et purga tōeȝ copis ita ꝙ ñ erit alia cura necessa ria nisi ad mittigādū doloré solū Jdem qꝰȝ uoluit ille bonꝰ Alexāder ꝛ mlti ing ūt ꝛ maxie i qbꝰ ñ sat plenitudo sāguis iesse uř sacrificatōe adiuti sī ꝛ cucurbi ta mox ipone ꝛ nociuꝰ hūor qͥ ꝯtineť i ꝓfūdo exiet h.n. faciētes mirati sī qm̄ tā ꝯfesti dolorſ āputati sūt ut ñ opꝰ si fom tatioē ł alio adiutorio. Hꝰ igiť optimū ē ꝛ ualde ultimū ad ūtoriū i qbꝰ pua ple nitudo fuerit. J dé qꝰȝ sētit ille nř. Joā nes. Meſ. cū iquit. Ex rebꝰ maximi iu uaméti ad diuertēdū morbi māȝ ē posi tō uētosaȝ sup locū dolēté nūc cū iscisio ne nūc sie ea ut sic necessitas exigit. Se dať.n. dolor iterdū ꝛ inťdū mā ad ptes cuť trahiť. Et sbdit ueȝ oȝ ꝙ hāc opa tōeȝ p̄cedat corpis mūdificatō cū flia ꝛ solutōe uētriſ ex hiis q̄ dicemꝰ ꝛ h a die septiō usq̄ ad dié decimūquartū fieri pōt ꝛ ꝓprie cū itellexerimꝰ māȝ mōbi posse reuocari ad cuti. Patȝ igř qualř ꝛ qñ uētose i pleſi fieri debeāt q̄ i ñ ṽa tā rōe doloris sedādi q̄ȝ attractōiſ mēi ad cuti ꝯueniētissie fiūt Et h utiliꝰ qȝ i ṽa Nō igiť i oī tpe nēc i oī pleſi ut ille amicus nř ꝯtinue facit uētose ꝯueniūt Sȝ aliqñ sic ꝛ aliqñ ñ ut te pñs docet capitulum.

Caplȝ. 12m. ō obſuādis cān. māȝ. ple sis p laboriosū farmacū educēdā ubi iu dicaueris.

d Et flia q̄ farmacū ut Meſ. ce teriq̄ȝ ueteres uoluerūt ubi uē tris ꝯstipatō ñ fuerit p̄cedere sēp dȝ ꝛ mā potissimū ad thoracé ꝛ fur culā sursū řpta sat dixisse puto ipsa nā qȝ cū alleuiatōe partiū uētris a fecibus ut iquit Meſ ꝛ auētositate excusat ab additōe nocumētoȝ i hac egritudié uñ Aui. Studō iquit ut alleuias ptes uētriſ ut ñ ꝯprimāt ptes pectoris cū clisteribꝰ lenitiuis. Et subiūgit ꝙ fumꝰ fecū ꝛ eo ȝ iflatō nociui sī ualde i hac egritudīe Sȝ plurimi ñ alr ō hac fe. q̄ȝ ō aliis ꝯsi derātes tā istis q̄ȝ illis laboriosa solutiā ꝓlibito exhibi iubȝ q̄ sepissie ldūt isīrmū Ne igř talé i erroré cadas qui sequū tur caōes attēde. Priūs é ꝙ nisi tota fluxa mā ꝛ egr̄tudie tā fca veř ñ eīt ex fa rāco labōioso soluēdꝰ. Secūdus ōbl lis axistēte uirtute nūq̄ȝ nisi cū clisteribꝰ uētré soluas. Tertiuſ i uētris fluxibꝰ ex cessus fiat caue qr ut iquit Meſ. solet imoderatꝰ uētris fluxuſ hāc egritudiné seq. Qui si ābelitꝰ difficltates febris qꝰȝ ꝛ alioȝ accidētiū řmissioné faciat egruȝ euasuȝ denūciat. ꝯ uō pditōeȝ ut caplo sexto ut ō dixi. Quartꝰ ubi uehemētia febris cū extenuatōe iualuerit fort e so lutiuū omitte. qr teste . Meſ. flia i q̄ ñ ē timō te excusabit ab eo. Et ita ubi ad huc farmacia opꝰ eēt ōsistéduȝ eét aput febris ꝛ accidētiū uehemētiā. Excusat .n. sola flie admistratō nisi forte leiř sic citaté uisceȝ obstat. ꝛ h magis cū cliste ribus facias. Unde. Aui. Si febris in quit ualde uehemens fuerit tuncꝰ soluti uum ommitte et sis flebotomia conté tus in qua non est timor uel ipse minor est et in solutiuo timor est magis. ipsuȝ nanque quandoq̄ȝ mouet ꝛ non soluit et qñq̄ȝ superfluit Et subdit ꝙ quidā

sapiētes dixerīt ꝙ recti⁹ ē q̄ntū possibile ē ut euacuet̄ cū fl̄ia timēdo iquietudinē ī q̄ȝ q̄nq̄ȝ cader̄ facit solutiuū. Licite igr̄ timorē ī exhibitōne solutiui ueteres ꝑꝑ nimiū ꝑiculū nobis īponūt. Ego āt iuuenē quādā nobilē pulcherrimā ⁊ robustā ualde ī cherio uidi cui soci⁹ qdā dū ī die tercia seu q̄rta ꝑleṙ eēt ītēsa cū febre et ābelit⁹ magā cū difficultate. ȝ. i. pillulaꝝ fetidaꝝ cū gra. iiii. diagridii īfelicit̄ exhibuit. Nā cū opari ille ceperūt uomit⁹ fr̄ueīt tāta cū īquietudīe ut pluries paup cl'a ī sichopī cader̄t. Uocat⁹ q̄ potui remedia libēs ꝯtuli q̄ nihil ꝓfuerīt ſȝ piis ꝯlamtatōib⁹ meis ī brachiis expirauit. In h igr̄ casu ē bn̄ adu̇tēdū ne nob uelō illi ꝑfido ꝯtigeret g ō ꝑditōe tā āgelice forme adhuc ī iferno penas hēbit. Quītus canon q̄ncūq̄ȝ forte solutiuū exhibueris lenitiui ī eo sēꝑ aliqd misce ut ē māna cassia uiole syrupus uiolat⁹ ⁊ sil'ia. Et maxīe mā exn̄te colerica. Nec stiptici aliqd unquā īponas ueluti sr̄ mirabolani ⁊ h⁹ mōi Un̄ Aui. Et si ē hūor alı⁹ia sāguīe euacua eū n̄ cū eis q̄ sr̄ sicut mirabolani neq̄ȝ cū q⁹ ē stipticitas imo cū eis cū qb⁹ ē lenificatio cum solutione. Sextus canon Ante solutiui exhibitionem que materiā ad digestionē preparant sēper exhibeas. Hos igitur canones mēorie ꝯmitte. Et sic tā ad mei digestiua q̄ȝ ad ei⁹ r̄solutiua ōinceps ueniēs p̄nti capl'o finē īpono.

Capl'ȝ. 13m. de sigul' digestiuis q̄ solū peccātē sāguinē corrigūt collericū q⁹ȝ āt ipsā colerā purā si ab illoꝝ a⁰ fiat ac ēt ei⁹ solutis q̄ ī cāu isto cuiq̄ȝ illoꝝ fuerit aꝓximāda.

Superest secundum certum ordinem qualiter peccans materia. sit digerenda at q̄ȝ educēda modū īscriber̄. Pro q⁹ sciēdū ut supra tetigi ꝙ pl'esis a col'rico sāguīe ō hic a flegātico fit A puro aūt sāguiē fit raro ⁊. ēt ab aliis aūt puris hūorib⁹ fit rari⁹. Cū igit̄ col'ric⁹ sāguis fr̄q̄nti⁹ peccȝ ab eo īchoar̄ lıbȝ ī q⁹ si ꝑ leitiuū clister̄ leire opōteat. Rc. maluc. blit̄. matrū uiolaꝝ orōi folioꝝ bōaginis an̄. M i. fiat ōcoctō ō q̄. Rc. lb. i. f. ⁊ ī ea dissolue cassie pulūis ȝuccbari an̄. ȝ. i. olei uiolaꝝ. ȝ. iii. ⁊ cū modico sal' triti fiat clistē Quos si ꝑ hos uētrē poti⁹ leire oȝ. ℞. cassie pīguis. ȝ. x. q̄ȝ cū uiolaꝝ ōcoctōe capilloꝝ ueñris floꝝ boraginis buglosse iuiubaꝝ sebestē ac passulaꝝ dissoluas ⁊ cū ea sirupi rosati. ȝ. i. poēs āt iulep. uiolaꝝ tātūdē ⁊ fiat potio q̄ sūpta dormiēdū n̄ erit. ſȝ suū ꝯsueta hora prādiū suāt siue opata fuerit siue n̄ sepe tn̄ tāta aōst plectōia ꝙ leitōe ad huc t̄c̄a māȝ ꝯ digestiuis adhuc parar̄ necesse sit. ⁊ sic successīe ꝯ aliquo farāco tn̄ leitiuo educēda. ℞. igit̄. ȝ. i. f. sirupi uiolati aq̄ ȝuccari citrulli meloīs āt cucurbite seu de cōticati orōi. ȝ. iii. ꝓ una uice ī aurora calidū p̄be. Ul' loco uiolati sirupi de cucurbita sirupū leitiuū aliq̄lit̄ r facer̄ uel les loco sirupi uiolaꝝ iulep uiolatū accipias ꝯ succo uio. fcȝ. Ul' illō ꝙ cū succo prunoꝝ fit. Ista duo leniūt uētrē aliq̄liter. ⁊ col'rici sāguinis feruorē extiguūt Uēꝝ ubi sputuȝ nimis subtile fuerit solū sirupi uiolaruȝ. ȝ. i. accipies ul' cuius uis ex aliis ⁊ sirupi ō iuiubis. ȝ. f. quā uis ex aquis p̄script̄. ȝ. iii. ⁊ erit ꝓ una uice. Cociēs autē hunc uel illum dabis ꝙ tibi mā digesta uideat̄. Ego autem sic frequēter facere cōsueui. Nā quacū que hora patiēs sitiat. ȝ. i. alic⁹ ex sirupis supscript̄ l' circa cū t̄plo sui de aqua ȝucca. uel de quauis alia ex suprascriptis uel cum aqua ordei excorticati. Si

maiorē q̄rim⁹ abtersionē calidū ī potū tribue q2 ī nl'lo ꝯpate ītriseco frigidi qd q̄3 unquā erit tribuēdū ꝛ ꝺ isto syrupo tociēs dabis ꝙ mā sit digesta posses cō ueniētissie loco aquaꝝ p̄scriptaꝝ ꝺcoc tōe ifrascripta uti q̄ ē. ℞.uio.ℳ.i.ß. floꝝ boraginis.ordei capilloꝝ ueneris añ.ℳ.i.iuiubaꝝ numero.x.sebestē nu mero.vi.fiat decoctō q̄ n̄ solū loco aq̄ꝝ p̄scriptaꝝ fuiet s3 ēt eā cū zucharo po teris iulepizari facer̄ ꝛ q̄ libuerit hora patiēti tuo.ʒ.iii.calidas ꝓ uā uice dar̄ Vel ꝺ ea. ℞.ʒ.xii.syrupi uio.ʒ.iiii.sy rupi ꝺ iuiubis.ʒ.ii.totū iulepizet' ꝛ ī q̄ tuor uicib⁹ potui calidū dato. Vl' ex ꝺ coctōe illa ꝛ zuchari.lib.i.sirupū ꝺbite coctū facies ꝺ quo p̄scriptoꝝ loco.ʒ.ii. dabis ꝺ qb⁹ libuerit suprascript̄ aquis ꝯmiscēdo ꝓlibito.Que igr̄ dc̄a sr̄ febrilē calorē extiguūt ꝛ sputū igrossādo screa tōe3 magis facilē reddēt.Cū quo ml'tu3 sāguis seu coler̄ feruor r̄mitti' Et ꝙ ē ī eo peccās eductōi facili⁹ r̄ddit'.Poss3 q⁹3 ꝺ ifrascripta mixtura cū aqua ordei āt siplicit̄ cocta ꝓ libito ꝯmisceri.Et quacūq3 libuerit hora pot̄is dar̄ ea nā q3 n̄ min⁹q̄3 p̄scripti syrupi eductōi mā3 pparat q̄ ē. ℞.zuchari uio.ʒ.iii.zucha ri buglossati.ʒ.ii.misce.Qꝺ si sputi ma iorē queris igrossatōe3.ʒ.ii.ro.zuchari ei admisce. Istis āt moꝺ n̄ solū coleric⁹ sāguis imo ipse solus peccās seu sola co lera ꝓptie digerit'.ꝛ sic solū supest ali qua soluētia hiis a ꝓ pata ꝺscriber̄.℞. cassie itaq3 bn̄ piguis.ʒ.i.l' mane. ʒ.i.ß. cū ifrascripta ꝺcoctōe dissolue q̄ ē.℞. capilloꝝ ueneris florum boraginis.bu glosse.añ.ℳ.ß. uiolarum.ℳ.i.liqui ritie passulaꝝ añ.ʒ.i.ß.fiat ꝺcoctio cū q̄ mānā l' cassiā dissolue cas.l' māne dissolu te adꝺ.ʒ.i.ß.el'ctuariū ꝺ succo ro.siru. āt uiolati.ʒ.i.ꝛ fiat potus uel cassiam ꝛ

mānā p̄dictā.℞.electuarii ꝺ succo roß. ʒ.iii.ꝛ cū zuccaro deauratū bolū fac āt ubi cassiā l' mānā abhorrer̄t el'ctuarii ꝺ succo rosar.ʒ.ß.℞.ꝙ cū modico de coctōis suprascripte dissolue ꝛ sirupi uiolaꝝ.ʒ.ß.addita facias potōnē. Ego aūt alir̄ cuidā.s.ꝺlicate doicelle q̄ ex ꝺ script̄ nullā suscipe pot̄at.potionē ifra scriptā exhibui q̄ ē.℞.dyagridii grana ru.sirupi uiolati.ʒ.ß.ex hiis cū modico zucchari dissoluti fc̄a ē potio q̄3 plibēt̄ accepit ꝛ opata ꝓptie fuit. Cu autē suprascript̄ cāoib⁹fuat̄ pot̄is tuo mō solutiua ꝯficere. S3 ego paucul' hiis cōtentus presenti capitulo finē īpono.

Cap^m.14^m. ta3 de digis q̄3 ꝺ solut̄ sāguinis flatici āt soli⁹ flat̄ si qd istarū pl'esim effecerit.

Sanguis pl'esī efficiēs ubi flāti c⁹ cēseat' tale si necessariū fuerit clist̄e facias.℞.malue blit̄ mercurial' floꝝ bo raginis sūmitatū cauliū añ.ℳ.i.fiat ꝺ coctio de q̄.℞.lb.i.ß.ꝛ ī ea cassie pul ꝺis zucha.ʒ.i.dissol.yerepig.ʒ.ß.ꝛ olei cois.ʒ iii.ꝛ modico sal' addito fiat clist̄e r̄.Dgestiuū āt sit tale. ℞ .sirupi uio. ʒ.ß.oximell' siplicis.ʒ. i. aq̄ zuchari ru. l' aq̄ mell'.ʒ.iii.ꝛ ꝓ uā uice dabis Hoc3 bon⁹ℳe.secāiabī ꝙdā facer̄ ꝙ ī cāu il lo ait sig'larissimū ꝛ ipe ac.lb.ß.ml'.zuc. lb.ß.aq̄ dl'.ꝛ aceti medie fōritudis añ.lb. i.ß.fiat sirup⁹ ꝺbite coct⁹ cui⁹ doß ꝯ aq̄ p̄scripta sit.ʒ.ii.possēs cū hiis sirupis ꝺ ifrascri. coctōe miscē.Que ē.℞.flo.bo. bug.añ.ℳ.i.capil.ue.orobi isop.añ. ℳ.i.ligritie pass.añ.ʒ.i.radicis yrōs ʒ.ß.fiat ꝺcoctō q̄ ufe.Qꝺ si iulep facer̄ uolueris ꝺ ea.℞.ʒ.xii.mell'.zuchari añ. ʒ.ii.ß.aceti.ʒ.ii.fiat iulep.cui⁹ʒ.iiii.ꝓ uice dabis. Ista optime ī casu no stro sanguinem flegmaticum digerunt

Et ubi solū flegā peccar̃t oximel sie uio lato sirupo āt secaiabin pbe. Ego auté de digestiuis tā i pnti quā i pcedēti ca pitulo leuit̃ pertranseo .qr auxiliante bono Jhesu. cum de facilitātibus spu tū mécioné fecero plurima tā huic ꝯue niētia quā ca° pcedēti describā. Quare una mixt̃a huic ꝓpoito faciēte descrip ta ad conueniētia transibo. ꝛ est illa ℞. zuccari boraginati. ℥ .ii. loch de pino ꝺ qua patiēs tuus pro libito sumat nec peccatum mortale cōmitteret si ꝺ ea interdum cum aqua mellis aut decoctō ne prescripta calida biber̃t. Digesta mā cū ifrascripto farmaco eā educes ꝙ est .ꝶ. cassie. ℥. i. uel māne. ℥. i. ß. et cum de coctione capilloꝝ uene. floruꝫ bora. ꝛ bug. ysopi liquiritie et passullarum dis solue. ʒ. iii. dyafiniconis addendo et mel lis uiolarum . ℥. i. et potionem fac. Uel dyafiniconis dimittendo infrascriptam īfusioné secū misce. q̄ ē. ℞. agarici elcti ʒ. ii. salis gemme gra. iiii. ʒʒ. ℈. ß. oximel lis squilliti ci. ℥. ß. infundātur in aqua mel lis et horis. xii. i infusiōe dimissis tūc fi at expressio. Quam cum medicina pre scripta loco dyafiniconis. ℥. ß. et modi co decoctionis prescripte dissolue ꝛ. ℥. i. mellis uiolati addita fac potionem. Hec solutiua siue sanguis flegmatic° fuerit siue ipsū solū flā peccet ꝯueniunt De mlia uero cū rarissime sit in causa non curo aliam facere mentionem. Et qr pleuresis solo sāguine colerico uł co lera sola uel a sāguine flegmatico ł ab ip so solo flegmate ut frequētius accidit. Cum quo laboriosis solutiuis rarissime utimur ꝺ istorum tam digestiuis quam solutiuis satis dixisse puto quare finem huic ca° impono.

Capłꝫ. 15. ꝺ applicādis ab ex̃ q pletică dolore sedāt ut sꝰ fomtatōes ēbrocatio nes unctōes ꝛ ēplastra.

a De ea q̄ dolores sedāt ꝛ sputū facilitāt ē deinceps s̄mo nr̃ di rigēd°. Quorū q̄dā extrīsec° q̄dā ītrīsec° exhibēt̃. Capłꝫ igr̃ pn̄s ap plicāda extrīsec° ordiat ut sꝰ fomētatō nes ēbrocatiōes ūctōes ꝛ ēplastra nā p ea q i ꝯ°. ca° ꝺscripta sūt euaporatiā ni hil ad ꝓpositū. Sꝫ ā mā illa uētosa an hūorosa sit nos ducūt i cognitōeꝫ et ex ꝯsequēti an sursū ā deorsū ipa r̃pat. Qr ubi ad thoracē ꝛ furculā sursū ꝓuen̄rit nob ꝺ flia iudiciū p̄stat ꝛ si iferi° ad ypo cūdria farmacie Leitōe igr̃ uētris fc̄a euaporatoriis ité ꝛ flia doloribus nō cessātibus ut sedēt̃ ē tuo posse curāduꝫ ac ne i saniē materia ꝯmutet̃ ꝛ ideo que sequunt̃ p ordiné fac. Dolores nāq̄ p illa sedantur et aliqua pars materiei e uaporat reliquum uero in concauum pe ctoris per uiam resudationis congestū cōueniētius p sputum expellit̃. Loꝯ igt̃ talr fomētabis qr ex malua cū radi cibus facias decoctōeꝫ. Cui° cū spōgia filtro aut uesica sit tibi usus. Si for tius adde camomillā ꝛ mellilotū ꝛc̄. Jt̃ forti° paritariā uł absītheū uł sticados Jt̃ forti° si fenugrecū ꝛ semē lini addiō ris. Cūq; uicib° aliquas fomētatōes fe ceris. Que sequūt̃ unguentis gradati uter̃ quoꝝ p̄mū ē. ℞. olei uiolarū. ℥. iii cere albe quātū sufficit ꝛ fiat unguētū Aliō. ℞. olei amigdalarū dulciū olei uiolati olei cāomillini an̄. ℥. i. et cera ad dita fiat unguētū. Uel more Raſ. cū ℥. i. ß. olei uiolati. ʒ. iii. terbētiē dissolues ꝛ locū iunge. Jstis autem fortius ole. anetini camomillini olei amigdalarum dulcium an̄. ℥. i. et fiat cum cera alba unguentum. Uel facias sic. ℞.

olei amigdalaꝝ dulciū butiri.sine sale pi guedinis gallīe.añ.ʒ.i.mucillagis altee fenugreci semilini.añ.ʒ.ß. Et si fortius ysopi humidi tātūdē. Duab⁹ itaq₃ aut trib⁹ uicib⁹ facta ex p̄scriptis fomētatō nib⁹ aliq̄ locū ex q⁹ libuerit de unguētꝭ p̄ scriptꝭ iunge. Vl' ex unguēto. Mes. ꝙ ī isto cāu' sīgularissimū eē ayt' ꝛ ipū ac cipit. Rꝫ.olei uiolati succi radicis lilii mucillaginis altee se.lini citoioꝝ añ. ʒ.i mucillaginis ꝯcocti orði usq₃ dū rubeat ʒ.i.ß.ꝛ cū quāto ceꝛ sufficit fiat ūguētū.

Aliō suprascriptꝭ itē forti⁹.ꝝ.olei uio lati.ʒ.ii.ß.ysopi hūiō.ʒ.i.mucillagiīs se. lini ꝛ altee añ.ʒ.i.ß.adipis anatꝭ ꝛ gallīe añ.ʒ.v.butiri cū aq̄ orði loti.ʒ.i.ꝛ ꝯ quā to ceꝛ sufficit fiat ūguētū. Ubi aūt mā mltū cōpacta fuerit loco uio.oleum de lilio āt aīgdalaꝝ dulciū iube'ipōi. Si ꝟo ēplastris uti libꝫ iste bon⁹. Mesue. h sūme laudat ꝙ ē.Rꝫ.olei uiolaꝝ.ʒ.v. radicis lilii.ʒ.x.farie orði ꝛ fabaꝝ añ.ʒ vii.ß.mucillaginis maluaui.se.citoioꝝ ꝛ se.lini añ.ʒ.xii.floꝝ cāomille draga.añ.ʒ viii.olei quātū sufficit ad coq̄ndū ꝯ hic cū uiolato oleo ꝛ si fōti⁹ cū oleo ꝯ lilio pīgue fiat At ubi caliditas ītēsa ualō fi at mucillagi.se.lini oītte ꝛ succi folioꝝ cucurbite ac neūfa.ei⁹ loco ān.ʒ.vii adō Vl' facies sic.ꝝ.uiolaꝝ siccaꝝ furfuris tritici farie orði ꝛ fabaꝝ malue' cāomil le melliloti añ ꝯfice cū cera ꝛ oleo uiola rū ꝛ fac ēplm̄ q⁹ utaris Vl' facias īfra scriptū ꝙ dolorē mirᷣ sedādo māꝫ euapo rat Et ipsū accipit orði.M.iiii. bisāl ue furfuris cāoille añ.M.i.se.aēti.ʒ.ß se.lini ꝛ feūgrci añ.ʒ.i.ꝯcoquāt' i aq̄ de hinc oleo camoīlliō iungāt' ꝛ fiat ēplm̄ Embrocatō i caū nr̄o mltū ꝯmendat' ꝓ ut ē ab alto effusio aq̄ qꝛ sputū maturat ꝛ dolorē uehemēt' sedat Ea enī ex q̄uis p̄scriptaꝝ ꝯcoctōnū ꝯueiētissīe fiet post

q̄₃ ut supra ēplā seu ūctōnes fiāt Hēs ita q̄ q̄lit' ꝛ cū qb⁹ fomtatōnes ꝛ ūguēta fieri ꝯbeāt ēplastra atq₃ embrocatōes.

Cᵐ.xviᵐ de hiis q̄ it⁹ sūpta sputuꝫ facilitāt ac dolorē pl'eticum sedant.

Supest nūc illa ꝯscribe q̄ it⁹ sū pta sputū facilitāt atq̄ dolorē sedāt ꝯ,quoꝝ nuēro sūt aq̄ de coctōes.iulep.sirupi.ꝛ ꝯfectōes. Quā tū ad aq̄s it' ceꝛas aq̄ orði h̄ ī caū ab oī b⁹ ꝯmēdat' sic ut huiusmōi cā ī cura pl'ß dn̄s.Mes sibi ꝓpriū cᵐ accōmodauit ī q°modos duos faciēdi docuit. Quo rū p̄m⁹ ē.ꝝ.orði hn̄ mūdi ꝛ excōticati. lb.i.ꝛ tātū cū pāno aspo ꝯfricet' ꝙ teūis cōtex abiciat' Deiō ī uitrato uase ꝛ hn̄ mūdo r̄cūdat' supra ꝙ.xx.lb.aq̄ siplicis boni putei āt hōi fontꝭ' ꝓice ꝛ cū molliū lignoꝝ claro ꝛ sie fūo igis usq₃ ad medie tatꝭ āt duaꝝ partiū cōsūptōꝫ buliat Si quā fecerit ī pricipio spumā abiciēdo ꝯ hic collata usui reſuet' Ea leuit' sputat leīat atq₃ facilitat uētrē lubricat opila tōnē apit ꝛ urinā ꝓuocat. Ali⁹mod⁹ Rꝫ.ordeū a supiori cōtice mūdū. Mō iteꝝ cū aspo pāno ꝯfrica ꝛ cū aq̄ calida laua ꝛ ꝯ lb.i.ipsi⁹ aq̄ mūde lb.viii.pōe ꝯ autē paululū bulierit aquā illā ꝓice ꝛ sr̄ r̄manēs.xx.lb.aq̄ buliētꝭ ipōe Et usq̄ q⁹ ad lb.x.l'.viii.r̄dierit colata usui reſuet'

Cal' em̄ ut īqt Mes siti ꝛ guturis aspitatē sedat ꝛ īflamatōnē extīguit pec t⁹ ꝛ pulmonē lenit uētrē lubricū r̄ddit p̄cordia humectat ꝛ facilitat sputū. Fit quoq̄ ex orðo tl'r p̄parato ferculum ut Mes īqt Sꝫ īfra ī ca° ꝯ cibo adiuuā te Jhesu faciā mētionē Huius aque usus ꝯueīt q̄ libuerit hora tam cū ꝫuc caro quam sine ꝛ omni cum quo fuerit a ꝓpriato sirupo nisi hic fuerit acetosus

Oz sirup⁹ acetos⁹ ut igt Raf si cuz aq̄ orði detᷣ necessario ē mal⁹. Caue isup ne aq̄ ista actu frigida potui detᷣ nec gc q̄z aliō ut ō dixerā. Et.d. Aui. ⁊ alii uolūt ut ifdū fōte solutiuū i plesi detᷣ Cū ei⁹ opatione sistē nolum⁹ aquā orði calidā i potu darᷣ iubet Uñ Raf Si aq̄z orði cū medicīa ðderis laxatiua uelocitᷣ ad ei⁹ dissolutōem facit ꝙ si p⁹ horā unā acceptōis medicie ðderis ei⁹ uestigia lauat ac ei⁹ q̄litaté Sic ꝙ si ea ñdū fuerit actuata talitᷣ eius refreāt qualitaté ut nullā operationé penit⁹ faciat Si auté tépore solutōis dederis soluédo medicie maliciā frāgit. Et ideo Mef.i ð ɔsolatōe medicinaꝝ pmo cāone dic Si medicīa soluit ultra q̄z oportet aqua ordei igt calida iter cetera audaciā frangit medicine. Post aquā ordei aquaz mellis ueteres commendant. Quam modo boni Mef.sic facias.recipe mellis lb.i.sup ꝙ viii.lb.boni putei āt bōi fontis aque deide cū léto igne ⁊ sine fumo ɔtinue spumam abiciédo buli tertia ỽo ł quarta cōsumpta parte cū déso pāno coletᷣ q̄z si biberit recété multū iuuabit ⁊ i cañ nr̄o multe debz eé aqueitatis quāuis sit iflatiua magis Nā si fuerit grossa pp ei⁹ dulcediné i colerā facile mutatᷣ Et addit i siti. Uñ Raf. in qt mellᷣ extenuitate ⁊ aquositate min⁹ excitat siti q̄z uinū albū Et facit moderate ad sputū mitigat tussi Et si fuerit maior pars mellis quā aque siti excitat ⁊ sputū uiscosum efficit. Et infra inquit de aqua mellis ⁊ de aqua ordei simul loquens Aqua ordei facit sputum lene uirtuté ɔfortat istrumēta ābelit⁹mūdificat Et si patiés aqua orði uti ñ pōt utatᷣ aqua mellᷣ qz pl⁹ agit quā aqua orði anhelitus instrumenta mundificando et mollificando sputum. Sed minus confortat quam aqua ordei. Huius aq̄ us⁹ ualz cū febris ñ existit mł̄tū ítésa ⁊ maxie sputo exñte uiscoso. De sirupis huic ꝓposito ɔueniétib⁹ sī Que ð.capitulo.xii.ðscribūtᷣ Istic q⁹z descriptas aq̄s ut citrulli melloīs cucur. ⁊c.poītā cū zucharo q̄z cū peidiis q̄z cū q⁹libu erit ⁊ a ꝑpato sirupo iulepizarᷣ Uez ut ð hiis magis te copiosū faciā aliquos ifra scribā Quoꝝ pm⁹.é. Re.uio. M.i.f.gūmi arabici.ʒ.vii.se.citonioꝝ ⁊ se.malue añ.ʒ.i.f.diadragāti.ʒ.iii. fūde sr̄ ista.lb.viii.aq̄ ⁊ p dié cū sua nocte i infusione pmitte. De hic ad ɔsūptōez medietatis buliat ⁊ cū.lb.ii.f.penidiaꝝ fiat sirup⁹ ðbite coct⁹ Cui⁹ us⁹ cū aq̄ ordei ðbite cōmédatᷣ. Ali⁹ et dñi. Mef. Re. iuiubaꝝ sebesté añ.ʒ.x.ligritie floꝝ bu. añ.ʒ.xii.se.malue se.citonioꝝ añ.ʒ.v.in lb.viii.aq̄ p dié naturalé i infusioé pmaneāt Et cū postea ad medietatē ɔsūptōez bulierit colétᷣ Et addatᷣ succi maloruz dłciū graātoꝝ.lb.i.de hic uero cū.lb.ii. fiat sirup⁹ Cui⁹ sit cū aqua ordei ⁊ mucillagis psilli tibi us⁹ Ali⁹. Re.aq̄ cucur. lb.iii.malue uio.añ.ʒ.xx.cassie sistłe.ʒ.x p dié naturalé i aq̄ p̄scripta ifusa maneāt ðinde puz caleliat ⁊ manib⁹ ɔfricatē coletᷣ. Et successiue cū.lb.i.succi granatoꝝ dulciū ⁊.lb.ii.zuchari fiat sirupus Cui⁹ubi sitē ɔ iflamatō grandis fuit erit tibi usus. Solis decoctionibus prescriptis si libuerit utaris cum zucharo uel sine zucharo et ualent mirabiliter. Uel ex eis iulep facito et erūt pulcherrima et gustui ualde delectabilia nō minus ea iulepizare poteris ⁊ sic habes aquas decoctiōes iulep et sirupos. Nūc autem de confectionibus est aliquid dicendum ut capitulum finem recipiat. dyadragantum igitᷣ frm̄ ualet plurimū Uel facias sic. Re.dyadraganti.ʒ.i.

zuccari.lb.i.ꝛ ꝯ q̄uis ex suprascriptꝭ aqꝭ seu decoctōib⁹ dissolue Et fac ꝑ bolos confectōez.Quō si abstersiuū magis hr̄e libz.℞.ʒ.i.ß. paste radicis yreos adde ꝛ ut ē ꝯfectōez facito ō q̄ patiēs tu⁹ oī hora q̄ libuerit accipiat cū febrē lētē bēat. Posses adbuc ubi maiorē abstersionē q̄ris zuccaꝝ cū q̄uis aq̄ dissoluer̄ ꝛ.ʒ.iii. paste radicis yreos aliis suis spēb⁹ ad dīꝭ facias ꝯfectōez ꝑ bolos Ualz itēq̄ seqt̄ mixtura.℞.zuccari uio.ʒ.i.ß.dyadraganti frigidi dyayris siue spēb⁹ an̄.ʒ.ii.fiat mixtura q̄ utaris ꝑ libito Et si max^ia z q̄ris abstersionē loco uiolati zuccaꝝ mel uiolatū īponas Et q̄ pn̄s capl̄z tenet usq̄ ad mafiei collectōez tibi satꝭ faciūt Quā si ꝓhiber̄ negeris q̄ pn̄s capl̄z docet exeq̄re Et ꝑ h̄ pn̄s c^m finē r̄cipit.

C^m.17^m. qualr̄ et ꝯ qb⁹ mā pl̄eƀ i colectōez colecta sit ad saniē ꝯūtēda sitqz ipz saiatū apa rumpēdum.

q Ue dc̄a sr̄ efficiūt ut poti⁹ pl̄eƀ resoluat̄ q̄z ī collectōez ꝺueīat ꝙ si patiēs ptrasierit Et ill̄ oīb⁹ q̄ dicta sr̄ ordiate pactꝭ dolō āt febris ābeliꝰ difficl̄tas āt alia accidētia parū āt nihil r̄missa fuerit Signū ē māz ī collectiōez ꝺueīsse Uñ uirtute exn̄te debili scis ex ꝓnosticis iā hītū īfirmū morituꝝ At ubi fortis uirt⁹ fuerit n̄ despe s.sed ut collectō illa ad suppuratōez deueiat ꝓcurabis ꝙ fiat Si eā possibile fieri fuerit īfra ꝑ ordinē exequēdo. A leuiorib⁹ itaqz īchoādū erit ne forcia medicamīa subtile resoluāt ꝛ grossū relinquāt. Et ne ipsa etiam ante tempus collectionez illam erumpant Quia nisi boc acciōrit rarissime euadunt infirmi. Si igitur embrocationes facere libet malue ꝛ altee cum radicibus accipies melliloti atz camomille an̄.M.i. fenugreci.ʒ.i.se. lini lb.ß.se.citoioꝝ.ʒ.i.ß.fiat ꝺcoctō ex q̄ fiat ēbroca āt ī eā filtrū āt spōgiā īfūde ꝛ fomētationē ut ē facit o. Ul̄ ex ea uesica sēipleā mō q⁹ ē ur̄e Et ꝙ istoꝝ aliquociēs factū fuerit locū ex īfra scripto ūguēto punge Quō ē. R̄.olei cāomillini olei ō lilio an̄.ʒ.i.piguedinis gallie ꝛ anatꝭ an̄.ʒ.vi.mucillaginis feñgreci se. lini ꝛ altee an̄.ʒ.ß.quāto sufficit cer̄ ꝛ fiat ūguētū Ul̄.ʒ.i.diagloīs cū piguedie gallie ꝛ olei cāomillini ꝛ olei de lilio an̄ ʒ.ß.dissolues ꝛ ur̄e Ul̄ loco dyagloīs ysopi cerotū tn̄ accipe. Ul̄.℞.olei cāomillini.ʒ.iii.piguedinis gallie.ʒ.iii.mucillaginū radicū altee ꝛ malue se.citōiorum an̄.ʒ.ß.farine ordei fenugreci farine se.lini an̄.ʒ.iiii. et cere quantum sufficit ꝛ fiat unguentum uel emplastrū h̄ facias.℞.paste radicū altee lb.i.mucillaginis ficuū lb.ß.farie orōi.ʒ.iii. pulūis floꝝ cāoille.ʒ.i.ß.farie fēugr̄ci farie se. lini an̄.ʒ.i.īpiguer̄ ꝯ r̄cēti butiro ꝛ fiat ēplastrū. Ul̄ ex sola pasta cū butiro fiat idē Ul̄ folia cauliū cū butiro decoq̄ cocta pistabis ꝛ cū croco ordei farinā admisce ꝛ ēplastrū fac. Et huic ꝓposito q̄ꝯueniūt tā cū aqs q̄z decoctōib⁹ cū iul̄p siue sirupis q̄ sūt ī c⁹ p̄cedēti ōscripta ur̄e ꝛ ꝯfectōib⁹. Itē dū h̄ fuerit Si aggrauatō maiō ī lar̄e sētiat̄ r̄mittat̄ febris dolō atq̄ accidētia r̄liq̄ collectōez illā ī saniē ꝯmutatā ēe scies: Qz circa gen̄ rationē saiei dolor̄s ꝛ febr̄s ut igt ypo. maior̄s sūt q̄z facta saie Et tūc solū sr̄ē illa apꝓxiar̄ q̄ apa illō erumpāt. Ut igit̄.ad actum practicū te ducaz Herbā uitꝭ ī aq̄ salsa ōcoq̄s costā pistabis ꝛ ꝯ butiro āt adipe uetusto ꝯ modico mell̄ ꝯ paucl̄o croci ēplastrū facias. Ul̄ ō illa herba uitꝭ tl̄r ꝑparata lb.i.accipies ꝯ q̄ pōe fermēti.ʒ.ii.fimi colūbini.ʒ.i.ß.mellis.ʒ.ii.ß.croci.ʒ.ii. cum.q. s. ueteris assungie facias emplastrum. Aliud

ad idē ꝙ ē optimū ℞.paste radicū lilii.ℨ viii.fermti.ℨ.iii ficuū bñ piguiū.ℨ.iiii.pl ueris fimi colūbini .ℨ.ii.mell.ℨ.iii.ſ.cro ci.ʒ.iii.cū quāto ātiq adipis sufficit fiat ēplastrū Que dicta sī ēplastra ad apien dū apa pl̄m ualēt Et itē pot⁹ q sequūt. Quoꝝ p⁹ ē.℞.fermti tritici.ℨ.iii.i pecia ligatū p diē cū sua nocte i lb.viii.aq̄ i isu sioē dimitte ō hic peciā extrahe ⁊ i aq̄ʒ il lā lb.i.mell īpoē et usqʒ ad ꝯsūptōēʒ q̄rte ptis buliat ⁊ colet postea. Et ō tali aq̄ calida sepe bibat īfirm⁹ipse qᵒʒ fermētari a iuscula māducet q accipiat ō pasta tri ticia bñ fermtata Et eā cū aq̄ subtil̄r dis tēpet Ex qua pultē faciat ⁊ si pl̄s ista cū aq̄ decoctōis ficuū fiēt melior esſʒ Pōt qᵒʒ ex pasta ordei fermētata pult̄ fieri ⁊ sil̄ib⁹ ꝯ decoctōe ficuū i aq̄ ꝓlibito mel adder poteris Mes.uō cū isto casu iu lep māducari cū melle p̄cipit Ul̄ i q⁹mel decoq facias. Rurs⁹ ex fariā ciceꝝ fiat iustulū i h̄ ꝯueniēs ml̄tū pais bñ fermta t⁹i aq̄ mell āt i rob īfusus ꝯueit .Cōueit qᵒqʒ ut oua sēbilia ⁊ lac ꝯ modico mell ita sic ml̄get ab ubere calidū ⁊sic⁹aliq̄l̄r ꝯmedat In ſa m̄sa mes gra.pini ⁊ amig: tam dl̄ces q̄ʒ amaras p̄cip Que dc̄a sī ad erūpēdū apa pl̄ʒ ualēt At si.ꝯ ist̄ eruptō neq̄t patiētē moueri subito hinc dīe di ē simode ⁊ ueteres iubent Eum etiā su per infirmū latus situatū subito reuolu ūt ad aliō Et iuuat pl̄ʒ sī lectos pēsiles eos pōer q ꝯ suib⁹i aer suspēdūt tal̄s.n. q⁹libuerit ꝓpellūt.Et nos ytalici tales pensiles lectos bātheas appellam⁹ Aliq eos ponunt in cūis Ei alii in rotatis ca thedris quas uelocicer trahūt. Pro uocare tussim uomituʒ seu sternutatōeʒ ualet multū Si per modū hunc apo stema non rūpatur dolore et accidenti bus aliis perseuerantibus morietur īfir mus. Et si euaserit gratiam obtinebit

pauci ymo paucissimi euadūt Et si apa i tpe illo rūpat ⁊ saies alba equal̄ ꝯiūcta et bonū hñs odorē expuat uirtute ꝯstā te febris ⁊ accidētia r̄liq̄ pticularit̄ r̄mit tāt Et tūc paciētē tuū liberaturū certus sie scies ⁊ potissie si ad talē potōeʒ leui tas.iocūditas.qes ac desiderii boītas ꝯ sequat Cōtraria uō boꝝ si fuerit tuuʒ patiētē p̄sbiteris ꝯmitte.Rupto itaque apate ⁊ bois apparētib⁹ sigis. Qual̄r saies mūdificāda sit ⁊ successiue ulc⁹ sa nādū erit deīceps mod⁹ ē scribēdus qō adiuuāte ōo i seq̄ntib⁹fiet capitul̄ pp ꝙ p̄nti.c⁹.finē ipono.

Cap̄lʒ.xviii.ō his q̄ pl̄eticū ulc⁹ mō dificāt saniē siue sputū siue p urinā āt p egestiōe eꝫ pect⁹ educūt.

Ue ulc⁹mōdificādo saniē īdu cūt sī i p̄nti capl̄o describēda Sʒ tua īrest ꝯsiderādū prius ad quē locū rupto apate saies ipsa ōflu xerit Nā si ad pulmonē ut plerūqʒ acci dit tussiēdo p screatū emittit Si āt ad pectoris cōcauū p uenā magnā itrās ut ē capl̄ō sexto dcm̄ fuit ad epar iterdū mittit ꝙ si ad gibbū p urinā Et ad cōca uuʒ p egestionē expellit ⁊ iterdū ut īgt Mes i locū unuʒ r̄cipit ⁊ sua nimia q̄n titate paupcl̄uʒ īfirmuʒ suffocat Aliq̄n do āt ibidē saies ꝯcl̄cata maiorē ꝯtinue putrefactōeʒ suscipiat ⁊ p uiā r̄sudatōis ad pl̄monē trāsiēs ipʒ exulcerat ⁊ bonū patiētē ducit ad ptisi Opōtet itaque ad quē locuʒ saies ipsa deuenerit cōsiderar qr locorum differētia uariātur medica mina ueꝝ nisi usqʒ ad quadraginta dies fiat mundificatio ut in ꝓnosticis habui sti transibit in ptisim Si natura igitur incipit materiā per scr̄atuʒ emitter aq̄ʒ ordei ul̄ aquā rubei ʒuccari ī potu sepe dabis Sed hiis melior est mellis aqua Et hoc casu plurime oximelle simpli

ci usi sī Mes.u⁹ aquā secaniabī Gali.
aucte cōmēdat Et ipse accipit mell' lb.
ß.zuccari.lb.i.aq̄ fōtȝ lb.iiii. coquāť cuȝ
facilitatē ꝯtinue abiciēdo spumā Et ȝª
pte ꝯsūpta īpoē lb.ii.aceti. plus ľ minus
ßȝ ꝙ.qris plus siti extīgueř ⁊ coleř fer
uorē reitteř Et ubi maiorē uelles faceř
abstersionē min⁹ zuccari ⁊ plus mell' ī
pones Cū lēto itaqȝ ⁊ claro igē sic fuō ī
debite coquāť Cui⁹.ȝ.ii.accipies ⁊ aq̄
scabiose aq̄ lilii aq̄ ysopi an. ȝ.i.misce ⁊
in aurora calidū pbe . Illic āt ad duas
p horas ab.ȝ.iiii.ad.vi.aq̄ ordei dabis
calide uľ īfrascripta ꝺcoctōē qua ufis ē
℞.capi.ue.herbe isopi an.M.i.ficuū
sicca⁊ piguiū.ȝ.iii.passula⁊.ȝ.i.ß. liqri
tie.ȝ.i.fiat decoctō ꝺ qua.ȝ.v.ꝯ melle ꝓ
uice dabis. Ubi forti⁹ īfrascriptā ꝺcoc
tōeȝ facias que ē.℞.isopi capil.ue.ordei
an.M.i.ß.ficuū sicca⁊.ȝ.iiii .passula⁊
enucleata⁊.ȝ.ii.radicū yreos se urtice li
quiritie an.ȝ.i.carniū dactilo⁊ piguiuȝ
ȝ.i.ß.fiat ꝺcoctō ꝺ qua.ȝ.iiii.ꝯ melle ꝓ
uice dabis Uľ mel ipȝ ꝯ istis ꝺcoctōib⁹
ꝯbuliř facias Et ex hiis ꝺcoctōib⁹ si li
bȝ potes sirupū faceř ꝯ melle ac pēidia⁊
an.lb.i.ß.de qua.ȝ.ii.ꝯ.ȝ.iii. decotiōis
ordei ⁊ ysopi ꝓ uice dabis Et si pre
scriptis adhuc fortius ysopi .M.i. ß.
accipies ⁊ capillo⁊ ueneris.M.i.radi
cum yreos se.urtice an.ȝ.i.ß.ficuuȝ sic
ca⁊.ȝ.ii.passula⁊.ȝ.i.ß.ligritie. ȝ.i.fiat
decoctio de qua ꝯ melle ꝓlibito dabis ľ
ꝯ lb.i.penidea⁊ et.lb.i.mellis sirupum
facias quo ut ē uteř. Et itē forti⁹.℞.
passularuȝ sebestē piguium an.ȝ.iii.ß.fi
cuuȝ.ȝ.iiii.capillorum ueneris isopi ca
lamenti prassii an.ȝ.iii .liquiritie se.ur
tice an.ȝ.i.ß.fac sirupū ꝺ qº. ȝ.i.ß.ꝯ iii.
ȝ.aq̄ mellis exhibe ꝓ uice. Alius quem
bon⁹ Mes.amplissime laudat.℞.pras
sii.ȝ .xx. liquiritie ysopi callamenti ca
pillo ueñris.ȝ.x.radicū apii feīclī ⁊ pe
trocilini an.ȝ.v. āigdala⁊ mūdata⁊ pi
nea⁊ fēugrci an.ȝ.ß. passłla⁊ eūcleata⁊
ȝ.vi.carniū iuiub.sebe.an.ȝ.ii.ficuū sic
ca⁊ nuēro.x.fiat ꝺcoctō Et si.fieř ī a
qua pluuiali p̄ualet Deide cū mľle.mell'
pēidearuȝ ⁊ rob an.lb.i.ß.sirupū facias
cui⁹ us⁹ sit ut p̄cedētiū. Ex ꝯfectōib⁹
q̄ ꝯueniunt pmo.℞.succi cauliū lb.ii.ꝓ
quāto ꝙ loch.formā řcipiat ⁊ cū īcipis
īfrigidari pulv'is pulōnis uulpis.ȝ.ß.
adꝺ ⁊ croci.ȝ.ii.ß.Et fiat loch.ꝺ qº pa
tiēs tu⁹ sepissie ī ore tenēdo trāsglutiat
saliuā facillitat. Aliꝺ p optimū.℞. pēi
diarū amigdalarū dulciū mūdatarū an
ȝ.x.carniū dactilo⁊ piguiū.ȝ.xv .ficuū
carniū passula⁊ an.ȝ.i. dyadragāti se.
feīculi an.ȝ.vi.paste radicis yr̄os.ȝ. ii
⁊ cū quāto mell' sufficit fiat loch. Aliꝺ
itē ualꝺ bonū.℞.spice cōci an.ȝ.i.yso
pi sicce prassii an.ȝ.iii.mirř. ȝ .ii. paste
radi.yr̄os.ȝ.i.farie orobi.ȝ. vii. pipis
ȝ.i.ß.passła⁊ eūcleata⁊ carniū dactilo⁊
ficuū piguiū pēidea⁊ mūdata⁊ an.ȝ.vi.
pulv'izāda pulv'izēť řliq̄ vo subtilissie cō
terāť ꝺ hic accipe succi cauliū lb.v. que
tantū. cōtiue spumā auferēdo buliāt ꝙ
plusqȝ medietas sit cōsūpta cū quo po
stea rob.lb.i.misce mell' lb.i.ß.fiat loch.
de q⁹ ufe Mes.loch.squille multū con
mēdat ꝙ sic ꝯficit. Or succi sqle ⁊ mell'
an ptes eq̄les ℞et. ⁊ bn̄ simľ buliāt qꝺ
loch.fōmā suscipiat. Ego aūt solū succi
squille partē unā accipio ⁊ mell' partes
duas. Or illud ī ore retētū adeo līguaȝ
mōdicat ꝙ patiētes male eo uti possūt
Sȝ illꝺ ē suaui⁹ ⁊ uirtuosū satȝ. Uľ
loch illꝺ de squilla cū alio loch ľ sirupo
misce sic ꝙ gustui fiat magis gratū ualȝ
quoqȝ ī hoc cāu loch de pino loch sanū
⁊ expertū quib⁹ si libet utere . Ego
autē ī isto casu īfrascriptā cōfectioneȝ

gustui ualde gratā facer̄ ꝯsueui q̄ ē. ℞. farie orobi se. urtice an̄. ʒ. iii. pulv̄is pl' mōis uulpis. ʒ. iii. ß. ysopi sicce. ʒ. ii. succi ligritie dyadragāti se. feniculi an̄. ʒ. i. cōci. ℈. ii. grāoꝝ pini amigdalaꝝ dl'ciū mūdataꝝ an̄. ʒ. vi. pulv̄izāda ī pulv̄ē sbtilissimū r̄dige r̄liq̄ subtilissīe contērāt' ↄ̄ hic. ℞. zuc. albi cū aqua ysopi dissoluti lb. i. ß. paste radicis yr̄os. ℥. iii. coquāt' ↄ̄bite ⁊ p̄scriptꝫ īpositꝫ ↄfectō' fiat ↄ̄ qua patiēs ī ore tenēdo saliuā facilitat. In frascripta quoq̄ ⁊ si n̄ gustui sit ↄ̄lecta bil' mirabilit' tū ualꝫ. ℞. se. lini torr̄factī. ℥. i. se urtice farie orobi. ℥ ß. radi. ēule cāpāe radi. yr̄os se. urtice se. bōbicis pulōnis ul'pis mirr̄ croci granoꝝ lauri Cui⁹ us⁹ Raſ. cū m̄l'le āt uio cocto subtili ad ulc⁹ pectōis ⁊ āgustiā ābelit⁹ plurimum commendat. Item. ʒ. i. picis liquide cuꝫ melle. Alias in casu isto īfrascripto us⁹ sū pulv̄e qui mirabilit' iuuat. Et ipse. ℞. farie orobi radicis enule cāpane an̄. ʒ. ii. se. urtice. ʒ. ii. ß. puluer̄ pulmōis uulpis. ℥. ß. dyayr̄os cū radice ⁊ zuccaro solū. ℥. ii. cui⁹ dos stoāco uacuo sit coclear unū pro uice cū aqua mell' l' melle l' cū rob l' cū sirupo ul' cū ↄ̄ductōe aliqua ex aꝑpriatis Ul' ℞. mirre. ʒ. i. se. bombicis croci an̄. ʒ. ß pulv̄is pulmōis uulpis se. urtice an̄. ʒ. i. ß. zuccari cādi ad pōd⁹ omniū ⁊ fiat pl'uis cui⁹ dosis sit ut precedētis. In h̄ quoqꝫ cau̅ cū spōgea filtro āt uesica fomētatōes facte ↄueniūt unctōes ⁊ ēplastra. Et ↄ̄ hiis capitulū. xv̄. satꝫ copiosūte effecit. Laudat itē ī cān nostro n̄r Meſ. uomitū īterpolatī q̄ cū mellis aqua ⁊ modico salis āt siāpis addito ꝓuocet'. Ex cibis ī h̄ casu ↄueniētib⁹ sūt carnes edine āt pullie ⁊ potissime ipsaꝝ brōdiū āt brodiū caulīū lenit' coctorū cum oleo amigdalaruꝫ dulciū conditum de hinc cum melle aut zucharo māducatū Et ubi febris n'lla āt m'l'tū remissa fuerit ↄ hiis fercul' pīp coēdat' m'l'tū mūdificat ⁊ exsiccat ī mūdificādo saīeꝫ. Bon⁹ Raſ. atꝫ ueteres alii lac mulieris pl'ꝫ ↄmēdāt Et lac cap̄ ita calidū sic m'lget' ab uber̄ cū quo sēp aliq̄d mellis āt zuccari pl'uerizati poēs Cui⁹ dos sit ab. ʒ. iiii. ad. vii. ꝓ uice. Pot⁹ āt sit mellis āt zuc. ru. aqua āt uinū albū ↄ alt̄o ipsoꝝ līphatū ꝙ poti⁹ ad dl'cedinē q̄ꝫ ad acritatē ↄ̄clinat ⁊ sic ubi ꝑ scr̄atū saniē emitti posse iudicav̄is p̄scripta tibi cura sit. Ueꝝ ubi ꝑ urinā illā dinov̄is mūdificari erūt dāda diuretica ut radicū apii feicl'i petrosili ⁊ spargi ↄ̄coctō Cū qb⁹ pn̄t aneti āt fenicl'i semia āt h⁹mōi addi Cū hiis oib⁹ capillū ue. ysopū siccā atꝫ pētasilonē cū suis radicib⁹ ⁊ aliquas itē passulas īponer̄ bonū erit Mō si talia ↄtēperar̄ libꝫ adō radicū cicor̄e lactuce ēdiuie atꝫ scariole l' ipāꝝ sēina l'. iiii. se. coīa l' semia utirce. elige igr̄ ex hiis q̄ dicta sī tibi magis grata Et ↄ̄coctōes iulep seu sirupos cū zuc. l' melle ꝓ libito fac. Nec obliuiscaris mell' ac ordei aquā sepe dar̄ Ille nāqꝫ lauādo l' abstergēdo ꝓhibēt ne loca ꝑ q̄ saies trāsit ulcerēt' In isto casu cassia fistl'a ↄueīt atꝫ māna Et sit dos ab. ℥. i. ad. ℥. i. ß. Māna v̄o ad. ii. usqꝫ ad. iii. Et dꝫ ↄ decoctōe cap. ueneris ysopi ligritie passullarū ⁊ quatuor se. cōmuniū frigidoꝝ extrahi cassia aut cum ipsis māna destēperari sēp uiolati sirupi l' uiolati mellis. ℥. i. addendo

At si talis saniei sit ad intestina transitus clisteribus lauatiuis sepe utere ꝑ os rosatum sirupum frequenter dato ⁊ aliquando. ʒ. i. masticis cum aqua endiuie uel roſ. sirupi aliquid addendo. Et isto mō tam epar q̄ꝫ intestina per q̄ sanies illa transit ne ulcerentur defen

des p optie. Solēt ubi saies ifra pect⁹ ad locū unū coaduāta fuerit cauſia aliq̄ fieri. Et iter coſtas īterdū aptio cū ſa gitela Et hiis ego expt⁹ſū ꝛ euaſit ifir m⁹. Sꝫ qꝛ caſ⁹ tal̄ rariſſie accidit ꝯ q⁹ cura iſta i ca⁹ ꝺ ēpiate ordiāte ꝺſcripta ē ubi ſi op⁹ fuerit tale cauſiū fiendi mo dū illic regre.

Capitulū.19m.ꝺ cura pl̄eſiſ q̄ i aſtāꝝ muſculis naſcit̄.

Vra ñ uer̄ pl̄ef q̄ i coſtaꝝ mu ſcul̄ naſcit̄ i aliqb⁹ applicādū ab ex̄ ab aliiſ ſolūmō differt lei tioē igit̄ uētris ꝛ flebotoia ſꝫ exigētiā factaac quoqꝫ cū ſpōgia filtro ul̄ ueſica fomētatōib⁹ poſt diē.vii.ubi dolor ñ qe uerit uētoſā ſr̄ loco appoi iube Et ubi op⁹fuerit cū ſcarificatōe illa eni dolorē ſedat Et māꝫ ex̄ ad cutī trahit Et ſic i firmū hac de cā de pditioē ſecurāt ut ꝺ capl̄o.xi.declaraui ꝛ i h cāu ēplaſtruꝫ ifra ſcriptū ꝯueire uer̄es teſtati ſūt Rꝫ cā oille malue añ. M.i.maluauis .radi cū yreos añ. ℥.vi. ficū piguiū.℥.iiii.co quāt̄ deide piſtēt̄ cū radicib⁹ miſce pl̄ ueris ſiapis rubei.℥.v.ꝛ cū uer̄i aſſūgia ipiguet̄ ꝛ fiat ſr̄ locū ēplaſtrū. Ipſā. n. māꝫ ex̄ ad cutī trahit ꝛ doloré ſedat et folia cauliū i butiro decoq̄ cocta piſtēt̄ gb⁹ de pulv̄e colūbini fimi,plibito ad mi ſce ꝛ locū ēplaſtra. Vl̄ ēplaſtrū ꝺ ſyāpi ꝑ libꝫ Mef. Et ē.ꝝ.ſiāpis p diē natu ralē i aceto r̄moliti ꝛ poſtea ſbtiliſſie ꝯ triti lb.ꝭ.paſte ficuū piguiū q̄ p diē i aq̄ calida iſuſe pmāſerint.lb.i.fiat ex eis ē plaſtrū. Cui ſi libꝫ ut pigue fiat paꝝ aſ ſūgie uer̄iſ ipōe ꝛ aliq locō ſiapiſ capra rū ſterc⁹ iponūt l̄ colūbinū. Raſ aūt ex nauali pice locū ēplaſtrari faciebat. Vl̄ ex adipe aduſto cū ciēre radicū cauliū mixtō. Tale eni emplaſtrū exſicādō ma teriā extrahit ad cutī. Apōſtemate igitur extra cutim per hunc modum tracto cū maturatiuis ſi op⁹ fuerit ſup puret̄ ꝺ hic cū ſagitella ſiue ruptorio apiat̄ ꝛ ſucceſſiue mūdificet̄ ꝛ cōſolid̄ t̄. Sꝫ qr talia ad dños cirugicos ptinꝫ eis huc r̄mitto curā.

Capl̄ꝫ.20m.ꝺ dieta i cura pl̄ef obſ uāda.

Cur̄ hui⁹iuictiſſie pl̄ef finē iponerē r̄ſtabat diete doctriā iſcriber̄ q̄ uirtute cōſtāte ſꝫ di uerſitatē tpꝝ hui⁹ morbi uniu̾ſaliū uari at̄. Sꝫ ut i hiiſ tuū patiēté gubnar̄ ſciaſ pl̄a ꝺſcribā. A tenui dieta pncipiū ſūenſ ad groſſiorē ꝯtinue trāſiēdo. Cōſtāte itaqꝫ uirtute aq̄ ordei cū ꝫuccaro ul̄ ſie ſolū dāda erit. Et ubi forti⁹ex farina or ꝺi pl̄tā ſatꝭ rarā ꝛ bñ coctā exhibe. Nā ut iquit bon⁹ Alex. Si ñ bñ coq̄t̄ iflat ypocūdria quēadmodū ꝛ alia legūia. Vl̄ tale fac pl̄mētū a ueterib⁹ tm̄ ꝯmēda tū ut nihil ſ. Nā excorticatū ordeū ſim plici aq̄ coquas extractū piſtet̄ ꝛ ad ho rale paſet̄. Cū q⁹ poſtea lac amigdalaꝝ miſce. Et ꝺ hic debite coctū patiēti tuo pbe. Cōueit ēt ipꝫ ſolū amigdalaꝝ lac ꝯ aq̄ ordei extractū. Et pl̄ꝫ itē ꝯmēdat̄ ꝛ maxie ubi patiēs.ſpuer̄ icipit. Collat̄ a furfuris q̄ꝫ ſic facias. Sup triticeū fur fur tm̄ aq̄ calide ꝯmiſcēdo ipōnes ꝙ ſo lū ſit ibibitū. Et p horas.xii.ſic dimiſſū cū mātili albo fortit̄ exprimat̄. Et ꝙ in collatur̄ fūdo r̄ſidet accipies ꝺ q⁹ pl̄a bñ cocta fiat. Et eſt i cāu iſto p optia. Nō nulli ſil̄r eā cū amigdalaꝝ lacte coquunt ꝛ bñ. Hiis groſſi⁹paiſ mica i brodio pl̄ li ꝺcocta āt ipſi⁹ pulli ꝯtuſū l̄ tm̄ pullus ipſe coq̄t̄ ꝙ caro ſepet̄ ab oſſib⁹ ꝛ ꝺ tali conſumpto brodio dabis. Ego aut ē alias ſic facer̄ ꝯſueui pullū debite coctū facio exoſſari ꝛ carnē ſic exoſſatā i mātili albo iuolutā ꝛ it̄ duo iciſoria poſitā ad

torcular exprimi facio. Et hic ueluti aq̄ clara succ⁹ egredit᷑ q̄ facil'ē digestiōis et optie nutriméti supfluitatū paucarū ꝛ gustui delectabil'. Qḋ si febris itensa fuerit quatuor seina frigida in pecia li nea rara ligata cū pullo illo decoquāt᷑ Cū hiis cibariis zuccarū pro libito pōe Et ubi sputi maioré quereris abstersio nem zucca. loco melle uti poteris. A die igit᷑ primo usq₃ ad .xiiii. hiis cibis gradati utere. Nā ab hic supra secūdū uirtutis tenoré sputiq₃ facilitaté dietā secūdu₃ exigenciā igrossabis. S₃ dum sputi maturationē atq₃ ei⁹ queris pro uocationé. Humidū atq₃ tepidū erit nutrimétu₃ exhibendū. Cū auté ipsu₃ maturū fuerit nutrimétū igrossabis ut ad spuédū uirt⁹ ut uoluit Raſ. fortꝫ fi at. Uerū a tépore maximi doloris ut oés ueteres affirmāt a cibo erit abstiné dū q₂ p eū paciété i desperationé ꝛ ad morté deduces ut igt. Mes. Pot⁹ sit aqua ordei aut aqua mell'. Et ubi ad ui nū trāsire liceat sit illḋ aqueū cum sola aqua zucc. qr quādoq₃ uirtuté cōfōrtat Et magis ut igt Raſ. sputū maturat quā aqua. Actualit᷑ auté frigidi nihil umquā exhibeas ꝛ potissimū aquā sipli cé siue aquā ordei nisi i modica quātita te. Q₂ ml'ta subito bibita ut iquit Raſ. maturationé retardat. S₃ si sumat᷑ sc₃ paulati nō ledit q₂ pri⁹ calefiet quā ad apa deueniet. Pōt iñ aqua calida i magā siti uicib⁹ ꝯtinuatꝫ parua quātitas exhiberi q₂ sitꝫ extiguit᷑ ꝛ eā coadunari ñ pmittit sputi uiscositaté soluit ac ipsū leit at₃ maturat ut uoluit dñs Mes. Et caue ne pp sitꝫ extictōem siue ꝓpter aliḋ malagranata mu₃a umq̄₃ pbeas dl' cia. Tñ sicut uoluit Auic. aeré pati és tn⁹ tépatū ibabit₃ ad aliq̄lé tñ calidi taté ḋclināté a sūo uéto pulſe uacuū. Fr lat⁹ ifirm⁹ decūbat. Si eñ fr illḋ gene rit bonū ꝓtédit E ꝯ uero malū. Ab ira tristicia ꝛ aliis aīme accidétib⁹ ipsū custodi. Et ipsū tuo posse ꝯforta uti le erit Cātelenas ut audiat atq₃ musi calia istrumēta ut cū hiis a tiore ꝛ tristi cia reuocet᷑. Talia nāq₃ i sedādis do lorib⁹ iuuāt multū ut Auic. q̄rta p̄mi ḋ sedatōe doloris. Occupati i eo igt ꝙ gaudiū efficit doloris uehemēcia₃ sedat Et sic hés q̄lit ḋhes tuū pl'eticū dieta re. S₃ ubi saies exspuat᷑ r̄gimie alio utaris o₃ de quo c^m^.xviii. satꝫ iforāuit. Et p hoc p̄nti capitulo finé impono.

Ca^m^ xi^m^ i q⁹ poit᷑ epilog⁹ toti⁹ opuscl'i.

Prolix⁹ admodū ꝯmétariol⁹ iste ḋ pl'esi fuit ꝙ ml'tos nr̄a tépestate studétes pl'imū gra uabat scio q₂ quorūcūq₃ tractatuū sété cias ꝯphéder̄ illi ul'iét. Qua ex re oīa i h̄ ipo ꝯmétariolo ꝯtéta p uiā epilogi i p̄ séti ca°ꝯphéder̄ ꝛ colliger̄ uolui. Q₂ eo lecto sūmati oīū ꝯtétoꝝ sñias scias. Et sic cū ad curā pl'eſ ueire libuerit p doc trinā h⁹ capl'i scias stati ubi ꝙcūq₃ iuéi es. Quid igit᷑ sit pl'eſ ꝛ quotuplex i p̄ mo ca°scies. Et i 2° cās. Terciū aūt ḋ mōstratiua sigā ṽe pl'ſ ostédit. Et q̄rtū ñ ṽe. Et hec oīa signa talit᷑ méti trade ꝙ uerā pleuresi a ñ uera dióscas hoc eni tibi tm̄ prestat auxiliū ut tā aposte mate epatꝫ quam pulmonis eam qb⁹ plu rimū coīcat descerére scies Et h̄ si gn tū c^m^ itellexeris At ubi ḋ hiis honoré ꝯseq ḋsideris. Sextū capl'₃ ꝛ septimū ꝛ octauū pleger̄ necesse é. Illa nāq₃ ad quē finé pl'etici q̄ fuerit ueir̄ ḋheāt osté dūt Et sic qd de ūoquoq₃ ꝓnosticādū sit scies. Qḋ ad maximu₃ honorem tibi cedit. Cum igitur ad pleure

ticũ tuuz accessis ubi op⁹ fuerit q̃z cẽ lerius posis uẽtrẽ leni. De hic euapo toriis ntere de qbus capitulũz nonum moduz ⁊ ordinẽ dabit. Q̃d si fl'iã fien dã iudicaueris. Capitulũz.x. lege ipuz enim tibi flebotõandi modũ dabit Q̃d si etas uel aliud flebotomiã impedierit Plerunque eius loco uentose fiunt de quibus Capitulum.xi. modum tibi dabit. Et ne in errorez cadas illa perle ge bene q: nõ soluz fl'ie loco fiunt s3 in t̃dum ut mã a loco diuertat' Et ꝯsimi liter ĩterdũ ut exterius trahat' ad cutĩ ⁊ aliqñ ut doloris rabiez sedent quoꝝ oium caõnes capitulũ ipsuz edocebit. Factis itaq3 euaporatoriis fl'ia seu uẽ tosis ⁊ nõnunquã cũ aliquo leni farma co uenter soluendus ẽ. S3 hoc fit nisi magõ cuz timore. Cũ plerũq3 ĩ tali ca su fluxus ꝯsequatur ĩmoderatus quare xii. capitulum perlege. Ipsum enim te ab oibus hiis periculis absoluz Si ea cõtenta exequeris. ꝙ si tũc materiã di gerendã ac educendã iudicaueris.xiii. capituluz ⁊.xiiii legas. Q̃z illa nãq3 in quacũq3 materia que ⁊ qualia tibi ne cessaria sit oñt Cũ igitur que dicta sũt ordĩe debito ꝑut nominata capitula do cẽt fueris exequut⁹. Que dolor̃s sedãt que quoq3 sputũ facilitant approximes necesse ẽ et hoc fit tam ꝑ extrinsec⁹ q̃z ĩtrisecus applicata quoꝝ doctrinã.xv. ac xvi. capitu. ponit Hec õnia q̃ dicta sũt ut pl'esis resoluat' efficiũt ꝙ ĩ omni studio perquirendũ uerum nec semper illud fit sed in collectionẽ trãsit ⁊ tunc tua ẽ cõsideratio ut illã collectã materi am in suppurationẽ ducas. Q̃d tamen fiendum est cum caurela scilicet ne sub tile resoluatur ⁊ grossum remaneat'. Ac ne apostema siue collectio illa añ tempus aperiatur. Et sic que illam in suppuratõez ducãt que'q⁹z õbito tpe rũpunt quodã ꝯ ordĩe erunt applicãda ⁊ hoꝝ doctrinã.xiiii. capl'z ordinate ti bi ꝑbet. Collectõe siue aꝑate rupto erit ulcus mundificandum. Et ne pl'eti cus bonus in ptisiz seu aliam malã egri tudinem cadat erit sanies cum cautella educenda. Que ĩterdum per urinam. Et interdum per egestionem ⁊ ĩterdũ ꝑ sputum educit'. Procurãdũ erit igr̃ ut suauiter et cũ aꝑpriatis dicta sanies educat' ne loca ꝑ q̃ trãsit ulcerẽt' Et ho ꝝ oĩmm moduz.xviii. capl'z docet. At plerũq3 accidit ut non uera pleuresis ad extra uersus cuti collectõez faciat que tunc suppurantibus indiget. Dein de apertione ⁊ successiue mundificatõe Et tãdem cõsolidatione Q̃d.xix. capl'z te docet facere. Uerum ista que dctã sunt adeo ordine quodã mihi fore cõne xa uidebantur ut congrue inter illa dic tandi modus non caderet. Et hac ex cã eum ad ultimum reseruaui ꝙ ubi scire cupias ꝑximum capitulum ꝑlege. Ipsũ enim qualiter patientem tuum dietare debeas ostendit. quod utz toti cõmẽta riolo finem imponebat. Sed quia in eo contenta in presenti capitulo epilo gare libuit hic totus cõmẽtariolus feli citer finem recipiat.

Antonii Guainerii Papiensis uiri doctissimi commentariolus de pleure si feliciter explicit.

Laus deo. amen

Antonii Guainerii .pp. De passioibus stōaci ɔmētariol⁹ feliciť icipit.

Caplʒ pmū d meri ꝛ egritudinibus ei⁹.

n

[M]Olēs d egritudibus stomaci in presenti ɔmentariolo dictiōeʒ facer a meri tāquaʒ ab eo nobis pmitus occurrēte icc ādū est

Notādū āt meri dictō arabica ē q dr a meris q latiē ps seu portio iterptať: qz eā ptē stōaci eē uolūt p q̄ʒ ueluti p portā seu manicā i ipʒ stōacum nutrimētum igrediť. Greci uero ysophagū appellāt ab yso q ē iter ꝛ fago ductio qr nutrimēti p eū itus ductō ꝛ ppter h latini qdā eū portā supiorē appellāt. Cōponiť ex carne ꝛ ex duab⁹ paicularib⁹ plais tunicis uilos tā lōgitudiales q̄ʒ trāsv̄sales hn̄tibus. Quaꝝ itrinseca ut facili⁹ extēdi possit neruosa magis ꝛ carnosa min⁹ fuit Cū p ipsū rē durā aliquā trāsire necesse sit et ut p eā tāq̄ʒ p rotundā maicā ad stomacū nutrimentuʒ ingredi possit ad fauces usque pertingit. Ex quib⁹ notificatio eius satis patet. Est eniʒ meri membrum longum concauum cōcauitate rotunda ex carne et duabus uilos planis tunicis cōtextū quarū intrinseca neruosa magis et carnosa minus existit ut p eū tanq̄ʒ per portam seu manicam nutrimentū ad stomacū igredi possit ad fauces usq̄ʒ pertigit Lediť meri cū trāsglutiēdi ipediť actiō. ꝛ si i generē oīs ei⁹ lesio sēper manifeste cōprehēdať. Que tripliciter fierí contingit. s. ablate diminute ꝛ cōrupte. Ablate qdē cū patiens penit⁹ nihil trāsglutire possit. Dinute qn̄ paꝝ ɔ difficultate transglutit. Cōrupte quādo cum tremore et titilatione patiens transglutit. Et omnis eius lesio aut per comunitatē aut per ppprietatē in eo accidit. Per comunitatem qn̄ q̄ʒ toti⁹ qn̄q̄ʒ particulariū mēbroꝝ. Cotius ut in fe. adurētib⁹ ē uidere Tunc. n. meri toti cōpatiens in trāsglutiēdo sēsibiliter ipeditur et tantā membroꝝ aridi tatem significat ut necesse sit mortē ɔsequi. Ex egritudinibus quidē cerebri sepe accidit meri lesio ppter nocumētū s. i uirtute sensibil' ꝛ motiua ueluti litargia frenesi spasō tā pticulari q̄ʒ uli ut mādibularum partium oris colli et ēt pp apostemata illarum ut duarum glandiuʒ gutturis uel isgnātia aut ppter cateri descēsuʒ ut in brancis et corrizis aut propter casum vuule āt ppter inclinationē spōdiliū ad iteriora āt propť uentositatem in mēbris propinquis cū coartatōe aut propter medicinam suffocatiuā uel de comestis quibusdā fungis. Et i hiis quoq̄ʒ qui gipsū bibūt āt cerusā sepe cōtingit. Et ille sēper egritudines que per comunitatem eidem pletūq̄ʒ accidunt. Que āt p ppprietatē euenīūt āt i eius substā āt i uia. Si fuerit i substātia q ul' ē mala ɔplexio sipl'x l' cōposita l' cuʒ mā uel sie Si iuia ē lic̄ apa l' opila⁹ sie apate siue solutio cuʒ ulcer uel sine ulcere. Et ille sunt in summa egritudines meri quarum facilis satis ē cogitio. Nā que p comuītatē fiūt ill' ex curis illaꝝ egritudinū cura ē. Per ppprietatē v̄o q fiunt i substātia mala ɔplexio calida sie mā āt cuʒ materia fiūt facies rubet ligua. quoque atque pallatuʒ. ꝛ i istis atque gutture caliditas manifesta sentitur et intensior ubi materia fuerit. Quod si collum atque gullam tangeret manu caliditatem manifestam deprenderet. Adest partium illarum asperitas atque sitis et ex potu frigido

maifestū iuuamētū sētit᷑. Cōtraria uō si gā ꝑriū signt.s.frigiditatē.huiditas uō ex sit᷑ ꝑuatōe leitate atꝫ huiditate illaꝝ ptiū habūdātia sputi sigificat᷑ l᷑ cogōsci t᷑. Et p opposita sigā siccitas q̄ ex p̄terit᷑ adurētibꝰ egritudibꝰ ⁊ ex aeris āt na tural᷑ balnei rabiosa caliditate accidit Oppillatō uō sie apate p igressū alicuꝰ rei āt descēsū alicuꝰ catarral᷑ mē facile cogōscit᷑. apata āt meri calida eē pn̄t fri gida huida l᷑ sicca. Ulceratō uᵒ apatū sa matoꝝ successiue fieri pōt. Et itē ex so lutōe ɔtinui i ipo quouismō facta Et qr ō his oibꝰ egritudibꝰ i stōaci egritudi bꝰ tractādū ē. Quaꝝ ɔsilia sit sigā i eadē cura doctrina hoꝝ ad illā libꝫ r̄fuar̄ ⁊ ad eā q ō sgnātia. Nā ipedimētū trās glutiēdi p oēs seu ulgar̄s medicos i cu ra sgnācie reponitur. Et has propter causas de egritudinibus meri his pau cis ɔtētꝰ eē uoluit. Nā cū ipsū pars sit stoāci auctor̄s plurimi ut. Gal᷑.i liꝰ.x. tractatuū Antiquꝰ Serapio. Raſ. ad Almāsorē ō egritudinibꝰ ipiꝰ nl᷑lā fece rūt mētionē. uolētes illas p noticiā egri tudinū stoāci for̄ notas de qbꝰ ifra trac tabit᷑. Causas sigā tā ꝓnostica q̄ꝫ ōmō stratiua ⁊ curā ibi ordiāte deo duce ō scribā ꝙ illas ad oēs meri egritudiēs ad aptar̄ pot̄is. Et p h̄ cꝰpn̄ti finē iponā. Laus deo.

Capl̄z. 2m. i qᵒ ōclarat᷑ qd dr̄ stoma cus cū eiꝰ anothomia ⁊ ōscriptōe.

Uia egritudiū stōaci doctrinā q ōscriber̄ ueli pᵒ uidēdū ē ūde ipe dr̄. Dr̄ āt stoācꝰ ut. Symō iqt Januensis ⁊ nōnulli alii a stomaco grece qō latine idem est quod os ⁊ cus uenter quasi uentris os. Et sic h̄ no mē stoācꝰ os uētris solū ipo̅tat. Usuali tū noie. ꝓ aggr̄gato ex ore et uentre ipse stoācꝰ accipit᷑ q̄lit᷑ fit i ꝓposito Sꝫ si recte ispexeri pret̄ pricipale nl᷑lū r̄pe rio ꝙ oibꝰ ita vlr̄. fuiat sicut ipse stoācꝰ Ideo benedictꝰ deꝰ ipsū i meꝰ cōporis collocauit ut i eo uigor̄ mēbroꝝ circū stātiū pficiat᷑ cibi digestio. Est.n. archa cibi qᵒ fiālit᷑ mēbra oia nutriūt᷑. Et sic p h̄ mēbrū oibꝰ fuit. parit᷑ oibꝰ nocumtū inferre pōt ut ɔstātinꝰ i libello ō stoāco ūde. Gal. os stōaci iō ātiq p̄cordiū uoca uer̄t. Et idē nono de iteriorībꝰ dic᷑ cum oibꝰ nāqꝫ m̄bris stomacꝰ alligātiā habꝫ Cū cerebro qdē qr ad ipꝫ p unū nervoꝝ pueit q uā sr̄ meri iuolutōe r̄uoluti ipsi tādē stōaco ɔtinuāt᷑ ⁊ i miūtissiōs uillos dimisli i sbstātiā oris totā ɔtexūt᷑ plꝰ tū i or̄ ɔ magis sēsibl᷑e pp famꝫ atꝫ siti ⁊ eiꝰ ianitōeꝫ pcipiēdā ɔ eē opōtuit. Fuit tū eiꝰ sbstā neruosa ml᷑tuꝫ ut extēsibil᷑ ⁊ cō rugabil᷑ forꝫ alit᷑ n̄ potuissꝫ assūptū cibū bn̄ ɔplecti Fuit It̄ ex duabꝰ tūicis ɔpo sitꝰ q̄ꝝ extrīseca carōsa fuit ml᷑tuꝫ. ut ꝓ cibo digerēdo calidiō eēt. Intrīseca nē uosa pᵒ pp pl᷑aꝫ sēsibilitatē stoᵃ necessa riā fo ut stoācꝰ fꝫ exigētiā suscipiēdi ci bi fiēt extēsibil᷑ꝫꝰ ut iteriō supficies sto āci eēt solida ut n̄ facil᷑r ex occursu acu ti l᷑ aspi lederet᷑ l᷑ alteriꝰ fortꝫ ipsiōis sb forā cibi l᷑ potꝰ assūpti h̄ pᵃ p̄mi cꝰ ō mē bris ⁊.iꝫ.fcii.cꝰ.i.⁊.7ᵒ.ō iuuamtꝫ stōaci m̄broꝝ fo.c.⁊ d iuuamtꝫ stōaci pl̄ꝰ hn̄t A pte dex̄ epar ɔ pēul᷑ qbusdā q sr̄ uelut digiti manꝰ eū āplexātes suppoit᷑ a qᵒ q̄dā magā ueā ꝓgr̄dit᷑ q i pte post̄iori i loco miōris circuitōs p lōgū trāsiēs sua caliditate stoācū calefacit ⁊ i miutissiōs raōs tādē diuisa p quos nutrimtū eidē defert i totā stoāci substātiā semiāt᷑ ⁊ hi ramuli i extrīseca māte tuica dep̄hēdū tur in ntrīseca uero et si uisū effugiat dispergūt᷑. ad hec appꝫ per sāguinis ef fusionē Si in continui solutio fiat p mi seraicas. Item stomaci uena quedam

par

mĩa3 naturalit deferẽs. Per epatĩ all gat̃ spẽ quoq3 q ĩ sinistra pte letat̃ a q° ueit. ut eã sr̃ ipsũ gutaꝝ gẽs famis tẽpo re quẽdã tristẽ sñsationẽ sequit̃. Rurs° a corð artaria quedã magã ad ipsũ sto macũ pueit q̃ p mĩũtissiõs ramos p sub stãtiã eiusdẽ dispsa catez ei° euẽtat atq̃ uigorat. A fĩle qdẽ ad fũdũ stoãci ram° qdã ĩ plẽs diuis° raõs cole. ã rubeã gr̃a iuuãde digestiõis. ðferẽs ꝛ iteriorẽ tui cã ñ ptrãsiẽs ĩ ipsi° substãtia spgit̃ con cauitatẽ nequaq̃3 ptigẽs dorso autẽ at q3 uiscerib° aliis ligamẽ firis uisibilit̃ colligat̃. In añori ṽo pte colligat̃ cu3 3irbo ꝛ mediãte põteãrio cũ duodeno aliisq3 ĩtestĩ. Fuit aũt stoãc° oblũg° figu re rotũde qꝛ tal̃ ẽ ab occurẽtib° q̃ leder̃ possũt tutissia ꝛ illoꝝ capacissiã Fuit ꝛ ĩtũ curuat° qꝛ si sic ñ eẽt orrificia ei° es sẽt ĩ directo posita. Cũq3 statur̃ r̃cte bõ sit añ tẽp° debitũ ab eo cib° descẽdiss3 ꝛ ex hiis oĩb° qd sit stoãc° satĩ p3. Et.n mẽbrũ ꝯcauũ ñ pfecte rotũdũ ĩ medio cõporis sitẽ mẽbris spĩe lusti fell̃ dõso duodẽo ac 3irbo apte colligatũ duab° tuĩcis ꝯtextũ quaꝝ ĩtrĩseca neruosa ex trĩseca ṽo carõsa magis existit ad cibi calificationẽ fiãlit̃ ordiãta. Et sic p3 qd sit stoãc° q͛ hui° capl̃i ĩtẽtio fuerat.

C^m tertiũ qd sit appetit° ĩ geñre ꝛ q̃ liter per quinq3 motus causatur.

Upest autẽ stoãci egritudies inuestigare que nõ solũ diuersa rũ qualitatũ seu mar̃ieꝝ. s3 se cũdum loci cõicationem ꝛ proprietatẽ ut inferius apparebit. plurimũ diuersi ficantur. De quibus omnibus ordine quodam sequent huius in capitulis deo adiuuante tractabitur Appetitus nan que ĩ genere nihil aliud est quã ĩclinatõ appetẽtĩ ad appetibile. Uñ appetit° ab alio q̃si petit° dicit qui ĩnaturalẽ ꝛ aĩalẽ diuidit̃. Natural̃ sĩe cogitõe fit. qui ni hil aliõ eẽ uidet̃ q̃3 ĩncliãtõ q̃dã ad for mã l̃ ad rẽ ĩ q̃3 naturalit̃ sĩe appħẽsiõe tal̃ fit ĩcliãtõ q̃lit̃ mãꝫ pmã fõmã appet̃e dicim° l Et tal̃ ut qdã aiũt ẽ duplex sc3 cõnis qꝛ nat̃ alib° oĩb° r̃b° ĩest eoꝝ eẽ ñã q3 ꝯsequẽs ut suo ĩesse pmaneãt ꝛ ꝯfuẽt̃ quia quodlibet ens naturale appetit nã turalit̃ permanere. Alius particularis qui r̃bus animat̃ solũmõ ĩest per restau rationẽ depditi ut ĩesse permaneãt ꝛ ꝯ fuẽt̃ appetũt nutrimẽtũ qr r̃stauratõe cessãte seq̃t̃ mors ĩ breuĩ ꝛ tal̃ ĩ oĩb° mẽ bris r̃pit̃. Ergo ꝓ r̃stauratõe solut ĩat trahet̃ õsiõrãt. duplex tñ ĩ stoãco natu ral̃ appetitus reperit̃ un°. s. coñnis q° cibũ ad extra ꝓ toto appetit. Ali° ẽ pti cl̃aris l̃ ꝓpri° quo ñ aliter quã membra cetera natural̃r appetit. Aialis appetit° ẽ quedã appetẽtĩ ad rẽ per ipsã uirtutis aialis apprehẽsionẽ qua ut ad ꝓpositũ spectat hõ ab extra ad aliq̃d attraheñ. mouet̃. Et talis appetitus sensitiuus inest solum stomaco et non membris a liis quem ut statim patebit fames appel lant. pro qua causanda quiq3 mot° r̃ qui rũt̃. Primus ẽ mẽbroꝝ ianitio a calor̃ naturali uel ab alio continue mẽbroru3 humidum resoluente causata. Se cundus est attractio membrorum a ue nis. Uene itaq̃ ianite ab epate attrahũt. sanguinẽ ꝛ sic causatur. Terti° modus atracto sãguine ab epate ipsũ tunc hu midũ chilosũ a stoãco attrahit ꝛ h̃ est Quart° modus S3 ad huiusmõi suctõ nẽ sequit̃ ipsius oris stoãci cõrugatõ ad quã sequit̃ quedã tristis sẽsatio que per eff usionẽ melãcolie ordiẽ naturali supra ipsum os stomaci a splene trãs misse plurimũ augetur ꝛ hic ẽ quas

tus mot⁹ q̃ e alioꝝ finis qr ad ip̃z seqtur illa tristis sẽsatõ Quã Gal. quarto õ ac cñti sexto ꝯmẽto fam̃ appellat. Sñſ⁹ igt eni hãc sẽsatõez sẽtiẽs sanies appellat̃ ſz aꝝ.3° õ aĩa ul't poti⁹ fam̃ eẽ appetituz hãc tristẽ sẽsatõez isequẽtẽ. Cũ igt esuri es ẽ appetit⁹ calidi ⁊ sicci. Ex qb⁹ alñ appar̃t ꝙ uera fames ſ3 Gal. ẽ q̃dã tri stis sẽsatõ ab ill' quiq3 motib⁹ tãdẽ causa ta p̃ q̃3 ab ex̃ attraher̃ cibũ stomac⁹ appe tit. ſ3 ãt Aꝝ. ṽa faẽs ẽ appetit⁹ q̃dã ꝯse quẽs illã tristẽ sẽsatõez ⁊ sic p3 q̃d sit ap petit⁹ quẽ fam̃ appellam⁹ p3 ẽt quot ⁊ q̃ sit ad ipsã uerã fam̃ mot⁹ r̃quisiti.

Capl'z. iiii. õ cãis ablatõis ⁊ diminu tõis appetit⁹ quẽ fam̃ appellam⁹.

a Ppetitũ aĩalẽ stõaci quẽ fam̃ appellam⁹ triplicit̃ ledi ꝯtigit Ablate qñ nihil penit⁹ appetit̃. Diminũ te cũ parũ sicut i bolismo õ quo ĩfra. Cõ rupte qñ ea appetim⁹ q̃ iterdũ hũaẽ spẽi inconuenientia sr̃ sicut carbones lutum cimices et similia. Et quanuis in ap petitu tam cibi quã potus lesio esse põt.

In presenti tamen de lesione appeti tus quẽ famem appellamus tractabitur et primo .scilicet de ablatione et eius diminutione: cum ab eisdem causis secũ du3. tamẽ minus et magis fieri contigat Ablationis uer̃ seu diminutõis appetit⁹ stomaci qua duplex potest esse causa.

Prima quinque predictorũ motuũ seu alicui⁹ ipsoru3 impedimentũ. Se cunda melancolie sup os stomaci efusio nis defect⁹ a splene. Tertia oris stõaci nocum̃tu3. Quarta ad ex̃ ap̃ximãdi õ fect⁹. Qñtũ ad primũ nisi ianitio mem broꝝ p̃cedert̃. nl'la uẽarum fier̃t ianitõ põt ẽt eẽ nocum̃tũ talc i ueis. ut opillatõ ep̃a ãt aliquod tale ꝙ nihil ab epate tra herẽt. Et per idẽ in epate qr opilla tio uel apostẽa uel tale aliud ipediret at tractõez eius a stomaco. Et si in or̃ stomaci aliud esset nocumentum impedi ens: ut talis tristis sensatio fieret null⁹ foret appetit⁹. Et ex his patet qua liter impedimentũ quinque motuũ uel a licuius illoru3 ablatõis uel diminutiõis appetitus potest esse causa. Istoru3 quĩque motuũ ipedimẽti cã põt esse tã in triseca q̃3 extriseca extriseca quidẽ ut ae ris caliditas excessiua balnei ul' ꝯsimilis potẽs calorẽ naturalẽ ex̃near̃. ut ñ possit humidũ mẽbroru3 resoluere. ⁊ sic m̃bris nõ i anitis ñ fieret a uenis suctõ ⁊ parit̃ motus quoq3 cessabunt. Idẽ faceret ex cessiua frigiditas q̃cunq3 ista fuerit. ca lorẽ mortificãs uel extiguens. Nimiu3 exercitiu3. ⁊ quies nimia somnus p̃lixus ⁊ superflua uigilia. ciboru3 seu potuu3 repletio et frigidoru3 max̃e ac oĩ dige stioni rebelliu3 nimia itẽ ipsoru3 abstinẽ tia qr calore debilitato debilis fit uena ru3 suctio. Superflua itẽ animi accidẽ tia ut nimia tristicia qr sp̃us tristis exsi cat ossa nimia circa rem aliquã solicitu do ut in mercatoribus et studẽtib⁹ assi due et in deuotis religiosis ex corde cõ tinue cõtẽplãtibus sepe accidit. ac pau p̃culis nimiũ philocat⁹ q̃ ꝯtinue ex cordẽ tm̃ de amasia sua cogitãt. ut oĩs i talib⁹ op̃atõ natural' oĩo cess3. Et p̃scriptoru3 oĩu3 cã est. Qr cu3 aĩa alicui se itẽta dat se totam dat ideo delata sub oculis ñ uĩ dentur. Et pp̃ h̃ natura calorẽ a digõne i tãtu3 sr̃ mouet. ut digestio nl'la at pau ca seq̃t̃ ex q⁹ ablatõ. seu dimĩutõ sequit̃ appetitus. Idẽ gaudiu3 igẽs sepe facit Et his coit⁹ annectit̃ qui superãs calo rẽ naturalẽ resoluendo in tantum dige

L.

stioné ɔ̃bilitat.ut a mébris nl'la l' pauca sequat' atractio. Et idé nimia ipsi' coitus abstinétia. Mó.n.id faciat abstinétia nóne uiri potéq.ut uidue ɔ̃uote iuuenes rligiose ac paupercl'i scolares nimiũ abstinétes subitã interdũ morté incurrũt ex quibus patȝ ꝙ ꝑpter h possibile é digestioné i tantũ debilitari ꝙ uenaꝝ suctio pauca ãt nl'la fiat. Causa itrĩseca põt eẽ nimia humidi substantifici resolutio ut iadurétibus fe. ⁊ ethica ⁊ sĩlib' hũo rũqȝ icrudatio ãt ipsoꝝ nimia repletio Natura.n.tunc sup eos digestioné intédés est causa quare mébra non attrahũt ut i urso ericio ⁊ aĩalibus plurib'.ut ponit Aui.capl'o de destructóe appetitus et debilitate illa eni diu a cibo abstinétia et hec é causa qual'r ĩfirmi crudis humiditatibus r̄pleti sepe a cibo abstinét diu Et aliq's ĩnũqȝ iudi g ꝑ ablatóeȝ appetitus nihil aut paruȝ mãducant et tamé de egestionib' i notabili satis quãtitate adhuc cũ h emittebãt qr tũc natura ad ipsos humores digerédos itéta et maxie si i stomaco fuerĩt ñ aliter q̃ȝ idigerédis cibis supfluitates ab ea resecat quas ꝑ secessũ emittit. In uenis ãt epatꝭ ⁊ uiis aliis apata exñtia uel opillatóes nutrim̃ti attaractiuã ipedire possũt. Ex quib' patet que possũt esse cause illos quinque motus ipedientes ex quo ipediméto ablatio uel dimiutio sequit' appetit' qr ité se eũ ex toto tollũt dimiute. vero diminuũt ⁊ sic pȝ cã ꝑma. Cã sa abscisióis ml'ie super os stõaci a splene defluéꝭ. q̃ sua põticitate ipȝ exprimédo ex acetositate illã tristé sensatóeȝ adauget esse potest ipsius attractiue debilitas cuius cã ab epe ml'iam ad stomacũ mittédam attrahere non potest ipsius pariter opillató durities ac apostema talia enim melácolie ad os stomaci effusioné prohibent.

Qñtũ ad t'tiã cãȝ põt zõe nutrim̃ti oris stõaci appetit' ml'tiplicis ipediri. In eo nãque ut dictũ é naturalis uirtus uiget et animalis per naturalé eni naturale ɔ̃siderium nascitur propter ꝙ ut cetera mébra attraher' nutrimétũ appetit. Per animalem uero dolorosã illã tristem sensationeȝ percipit et illarum duarum uã ab alia absolui ñ potest. Quanuis enim dolorosa ista sésatio ꝑcipiatur naturali desiderio adhuc existente appetitus tñ aufert' quia eo tũc virt' animalis nõ ꝑcipit inanitioné In his itaqȝ uirtutibus lesio quandoqȝ accidit ꝑꝑ alicuius complexionis siplicis uel alicuius ɔ̃positóis ɔ̃fectũ.ut est caliditas s'flua hũmiditas siue ab extrĩseco siue ab itrĩseco fiat. Et tal' mala cóplexio siplex ul' ɔ̃posita ɔ̃ mã ul' sie eé põt caliditas eni frigiditaꝭ hũiditaꝭ appetitũ iducit et sic calidi et sicci qui est fames appetitum remouet.ut in aere calido iter agétib' sepe contigit et i se superflue exercitantibus. ac i balneis se balneantibus crescit sitis. Fames uõ diminuitur ut quottidie experimur Frigiditas ãt non superflua iuuat appetitum ut supra patuit. Superflua caloré exĩminãs diminuit. siue ab ex' siue ab ĩtra ꝑueniat ⁊ siue ɔ̃ mã l' sie mã fuerit. Materialis uero humiditas in stomaco natãs ãt i ore eius ĩfiltrata stomaci uillos iuolués. desiderium deicit naturale. Et sic nulla aut pauca fiet attractio nutriméti ⁊ sésationé obtũdés ipedit appetitũ. Humõ ité sals' seu putrid' i stoã co seu i ore eius existés poti' eũ ad expl'lédum quã ad attrahédum irritat. Superflua siccitas tã appetitũ naturalé q̃ȝ animalé ɔ̃struit. Potest ẽt i ore stoãci aliter fieri lesio qz ãt per communitateȝ aut per proprietatem. Per communitatem quidem aut totius aut mébroruȝ

pticulariū toti⁹.ut i fe.acutꝫ ꝛ maxie pestilētialib⁹ et ethicis ꝯualescētib⁹ ꝛ utētib⁹ exercitio supfluo nimiū r̄solutō i sudor̄ dyaforetico. Jn faē diuturō ꝛ sil'ib⁹ Per hoc.n.fit toti⁹ resolutio cui⁹cū patiente stomaco aufertur.āt diminuit' appetitus. Per coītatē membrorū particulariū appetitus diminuit' āt aufertur sepe.ut ex apate epatis uel meseraicarū uel ipsorum attractiue debilitate. Et idē ex splenis accidit opillatōe ul' apate quoꝝ cā ipsoꝝ.attractiua debilitata ṽtute ml'iā ad os stomaci non perpellit. Et idem si corrupta aut adusta melancolia ad ipsum os stomaci trāsmittat'. Ulcera quoqꝫ itestioꝝ ꝛ itē uētositas ad stomacū ascēdes appetitū sepe ꝓhibꝫ ac i eis corrūpit exūtes hūores. Sil'r et ṽmes et maxie si ad stoācū ascēderit Apā ṽo cerebri aut epatis uehens dolor cat arr⁹ defluēs sua uiscositate stōaco adherēs i terdū neruos ipsi⁹ paliticat et sēsatōem ꝓhibēs appetitū ꝓhibꝫ ex toto. Et breuiter oēs passioēs cerebri que neruos debilitāt appetit⁹ diminutōis ul' ablatōnis cā eē pōt. Uidi ēt quosdā q ēt ꝑ polipū ul' alicui⁹ ēt fetide mē i naso retēte l' alibi fetidū odorē hn̄t. Et cū māducāt odorē istum fetidū esse putāt.et sic cibū omnē renuūt. Ex quibus pꝫ qual'r ꝑ membrorum coligantiam diminui āt auferri pōt.appetitus ꝑ proprietatē āt accidit appetitus diminutio uel ablatio puta ex raritate textur' stōaci ꝑ q̄ꝫ a cibo terret' et tūc parū aut nihil appetit seu comedit Qd idē ex apātib⁹ uel aliis propriis egritudinibus de quibus infra deo auxiliante tractabitur prouenire pōt. Q̄ntuꝫ ad quartam causam in appetitu ex pte cibi nocumentum prouenire potest.scilꝫ ex parte quātitatis et qualitatꝫ ex parte quātitatis qr ex assūptōe cibi i parua q̄ntitate tā attractia q̄ꝫ digestiua stōaci debilitat'.uel de ipso cibo ꝙ ē ut pl'ꝫ nimiū sumit' quare si cibus alius det' cū prim⁹ digestus nō sit stomacus refugit. Respectu uero qualitatis qr pl'ima sūt cibaria que de se fastidiū gn̄ant ut piguedo cerebra et sil'ia.āt cibaria de quoꝝ natura ē subuertere sicut cū cibaria diuersa māducāt' qr unū alteri⁹ digōnē ipediēs ꝓpter ipsoꝝ corruptōeꝫ i stōa⁹ appetitū deiciūt. Et ēt ō se aliqua sūt iter q ꝛ stomacū quedaꝫ occurrit proprietas occl'ta que taleꝫ cibū refugit.iꝫ.tercii tractatu tercio capitulo ꝑo putat' et item cib⁹ cū humore i stomaco disconuenientiam talē hn̄s ꝙ ipꝫ stomac⁹ r̄fugit. Uerbig. si hn̄ti hūorē uiscosū cib⁹ det' dl'cis aut uiscosus stōac⁹ acuta āt icisiua cibaria desiderās illū cibū abbominabit' n̄ desiōrata q̄ꝫ cibaria appetitū ōiciūt ac imūde p̄parata. Aliq ēt s̄r q ita spurcitie ꝛ imūde cibaria p̄parāt. ꝙ stōac⁹ abbominat' l' i uas ponūt' n̄ mūdis.ut pl'ib⁹ fit i locis cibaria q⁹ꝫ q̄ntūcūqꝫ laute ꝛ ꝑolite ac ōlicate p̄parata boi isup ac laudabil' nutrimēti ꝑ cōtinuū usū appetitū sepe ōiciūt Ex qb⁹.oib⁹ pꝫ q̄ s̄r cāe ablatōis ꝛ diminutōis appetitus ꝙ ō intōe huius capl'i fuerat.

Capitulum quintum in quo demonstratiue patent signa generalia causarum diminutionis aut ablationis appetitus.

b Ec egritudo se ipsam manifestat quando scilicet infirmus parum aut nihil appetit.et sic restat.ad causarū signa deuenire. Et primo quia illi gnqꝫ mot⁹ qui ad appetitū cāndū regrūt' ut ē dictū ē a cā tā intriseca q̄ꝫ extriseca impediri possr̄. Si cause extrisece fuerit secunduꝫ ordinē in precedentibus posi

tā īuestiga. puta si excessiua fuerit aeris balnei. l' alteri⁹ caliditas l' frigiditas. Si supfluū scʒ fuerit exercitiū l' qes sōn⁹ ul' uigilia nimia cibi āt pot⁹ abstinētia si ali q̄ fuerit accidētia supflua si coit⁹ nimius āt ipsi⁹ nimia abstinētia. Et ut oēs res ñ naturales hic icludā. Si defect⁹ i cibo fuerit ordīe q⁹ quarta cā diminutōnis. appetit⁹ q̄ rōe cibi imūde pparati āt al teri⁹ pueīt cās iuestigabis. Et si cārū extrīsecaꝝ q̄ rōe illoꝝ quiqʒ motuū pñt appetitū dīuertē ul' auferre facile īnoticiā deueies. Restat nūc solñ itrīsecas iuesti gar. et ut facili⁹ h̄ fiat ɔsidera si i his qn qʒ motib⁹ āt i aliquo ipsoꝝ defect⁹ fue rit aliqs ꝛ tūc uidebis ā uicio toci⁹ l' ue naꝝ l' epatꝭ l' meseraicaꝝ id nā si r̄spectu toci⁹ ɔprehēdas si adburētes febres ul' aliq̄ h⁹mōi p̄cesserit. ad pñs adsit apata uō ul' opillatōes l' als his mēbris ppas egritudīes p signa i ppriis caplis posi ta cogōsces. Qō si ei⁹ ɔplō. tps āni regi mē et talia ad calidū declinauerit cerciō mltū fies. Jt si solū uicio stōaci pueiat pp ei⁹ raritatē depndes qr sēp ex cibi sū ptōe terreē. Et qr dictū ē malā ɔplexio nē ut plʒ h̄ efficeē si calida fuerit i oē sto maci isla⁹ sētit. Sitꝭ vehemēs aderit qr caliditas ubi supfluit. roridā humidita tē ɔsūmit. Supfluēs tā aīalē q̄ʒ natura lē. stōaci uirtutē destruit. Et si ɔ ista ma la ɔplexioē calida colera. ɔiūcta fuerit cū oris amaritudine fumosa erit eruc tuatio. Caliditas tactu sētiē ꝛ iterdū ñ solū sr̄ stōacū sʒ īterdū iuolis manuū pla tis pedū ꝛ iterdū ad totū corp⁹ sparsa ethicā efficit. Juuaē a frigidis noceē a calidis. Qō si ɔplexio. etas tps āni rgio p̄cedēs rgīmē et talia ad calidū declina uerit cercior mlto fies. urīa uō ignea ac sbtil' erit pls⁹ magn⁹ uelox ꝛ freqñs ꝛ pp llā caliditatē i itestis coīcatā feces sicce

ꝛ erūt ꝛ adbuste. colō erit ut plʒ citrin⁹ Et si ɔ̄fc̄tu mlte asplē mādate puenerit pgr̄ ā i splen ipō debilitas fuerit attrac tōis l' apā l' opilla⁹ l' aliō hoꝝ ꝛ talia ex sigīs i egritudib⁹ spleīs positꝭ ɔpbēdes Et i sūma cui⁹uis alteri⁹ mēbri cū ɔ̄fec t⁹ sit i appetitu. p p̄uatōeʒ egritudinuʒ stōi. ꝛ p tliū mbōꝝ egritudies pticlars cog⁹scas egē māifestā sētit fritatē ꝛ ñ sit i cibo digō q̄ɔqʒ sit pauc⁹ ꝛ facil' digōis Qō si aeris ītēsa frigiditas l' cui⁹uis al teri⁹ sic pot⁹ mltus aq frigide āt rei nar cotice āt taliū p̄cesserit q̄ sēsuʒ oris stōa ci obtusū feceē dolorē nullū sētiet. Et si acuta et mordicatiua mā ducauerit. ꝛ successiue uinū bonū purū potauerit nō grauabiē nec ullā ex eis pacieē mordi catōeʒ nec sigltū nec nausea. Et si ori stōaci slā uiscosū aufferit i cā abhorebit īsipida dlcia unctuosa ꝛ actu frigida nl' la l' mordicatio ꝛ icliābiē poti⁹ ad calā acuta i icisiua q̄ʒ ad alia. Si fuerit flagā crudū i eructuatōe sētiet acetositatē ꝛ si ne siti erit iflatio. i stoāco fla salsū i ore cibuʒ salsū sētir̄ facit adest sitꝭ et īsipidi tas poti⁹ ad rē ligdā ɔcliābit. Et si mlia supflua h̄ effecerit. Jn ore sapor acetoē erit ul' pontic⁹ et essʒ cā iquietudinis et extimationis male et h̄ plerunqʒ mlicia accidit. Et si fuerit humor corrupt⁹ ꝛ nausea aderit stōaci subuersio fetor oris et maxime in ieiunio et eructuatio fetēs egestio quoqʒ. Et eius q ex odoē fetido diminuiē aut auffert appetit⁹ ex cā po lipi ul' alicuius fetoris induceē potentꝭ in caplo de polipo. et de fetoē oris sig⁹ inquire. Defectus āt ex cibo imunde p̄ parato facile ɔprehēdes. Ut sic hēs di minutōis uel ablationis signa demōstra tiua.

Capl'3.vi.ō sigis ꝑnosticis diminutōis seu destructōis appetitus.

d Estructōis āt diminutōis appetit' sigis posit; ōmōstratis fm meū ordiné i opuscul' bacten' obfu atū de bis i p̄nti.c°.sī aliq̄ sigā ꝑnostica de scribēda. Et p' aliq̄ q̄ i egritudie stōaci sī coīa q̄ a bono Aui. ⁊ a meo Gal'o būi Auic.āt.i3.tercii.c° ō sigis stōaci scias igt ꝙ egritudies stōaci qn̄ ꝑlōgāt' ad ꝛaritaté uiloꝝ ei' sic difficile curar̄ ⁊ ei medicar̄ ē. Et stōac' ité uebemēr̄ sēsus apt' ē ledi ⁊ ipediri a qualib3 cā pua. Et i c°.ō debilitate stōaci. Scias igt ꝙ debilitas stōaci ē fortasse cā oiu3 egritudinū corporeaꝝ. Et stōac' ꝑterea rar̄ textu r̄ raꝛe sbstātie subtil' caris a quacūq3 cā fuerit siue ex creatiōe siue p egritudinū siue pp maliciā r̄gimis ꝑducit paciēté ad debilitaté i oib' opaōib' suis: ⁊ é necessariū ut curet' cū labor̄. Gal'. uō stōacus iquit si fuerit uebemētis sēs' coicabit et cerebrū. Unde si tremō fit i corpe timō ē ō spasō. Et h sī coīa. Propria uō sūt appetit' diminutio q̄ a frigitate fit ōteri or é q̄3 a caliditat e. Nā tal' diminutōis potété cā3 eé dr̄. Cū ex cāis appetitū inducētib' sit frigiditas. Cū ét curari nequaq̄3 nisi calidis pōt q̄ appetitui ꝯriāt' Deiectio appetit' sie febre deterior est ⁊ molestioꝛ q̄3 cū fe. acuta i croicis uō n̄ sēp ueꝝ foret. Si appetit' deiectō pp ō bilitaté uirtut; ista mala ē. qr patiēs si aliud appetit. refugit si p̄ntat' deteꝛior tn̄ est i q̄ nibil penit' appetit ōiectioné malā ⁊ debilitaté uirtut; sigāt. q̄ p cibū maxie ꝯseruat'. Deficiéte ergo cibo ⁊ egritudie exn̄te ē uirtuté deficer̄ i oī fluxu uētris i sudor̄ diuturno ⁊ i oī fluxu sanguinis nariū ⁊ emoroidaꝝ ⁊c̄. diminutō mala ablatō uō pexis. Appetit' destructio iquacūq3 fiat dispōe si diu durauerit mortale. qr sie cibo diu bomo uiuer̄ n̄ pōt. Deiectio uero appetit' in cōualescēte si quottidie auget' materiei r̄manētiā sigāt. et per consequens recidiuā iux̄ afforismū. Que reliquunt' i morbis ⁊c̄ Si tn̄ tal' deiectō cōtinue dinuat' q̄nuis tn̄ paꝝ nō sigāt materiā derelictā. s3 magnā pot' fuisse. uirtutis debilitatété ⁊ r̄solutōe3. Et h paucula ō signis ꝑnosticis diminutōis seu destructōis appetit'

Capl'3 septimū de signis et cura i generali ablatōis appetitus proueniētis tā a causis extrīsecis q̄3 intrinsecis.

a Ppetitus ablatio eius que diminutio p coitatem ut supius ac p ꝑpetaté fieri pōt per comūitaté uel toti' ul' mébrorū particulariū. Si toci' subleuāda uirt' erit et qualir̄ hoc factū sit. in sequēti capit'lo doctrinā tibi dabo. Si uō particulariū membrorū uicio fiat. erit peccant' mébri uiciū corrigendū materiā priō. si qua in eo peccauerit dirigédo euacuādo quoq3 Et de bic si qua mala cōplexio. derelicta foret corrigendo quorū quoque doctrina in capitulis de cura illorū particularium membrorum .tibi plena fiet. Et erit membrū illud successiue taliter corrigendum ne quid nociui mandare stomaco amplius queat. Et ité stomacus taliter ꝯfortandus ut possit tali nocumento resistere. Hec enī qualiter de stoāco ipso fiendum erit infra docebo. Pluriā enī secundum exigétiam male complexiōis

stōaci describitur⁹ sū. q̄ ad h̄ ꝓpositū ma
xie faciūt. Si p proprietatē appetit⁹ ab
latō seu diminutō fiat an ab extrīseca uł
ītrinseca cā proueniat considerandum
erit. Si ab extrīseca illud f̄m ordinē p
quē cause ē extrīsece sūt enumerate iue
stigabis et ꝓut conuenit eis ad ꝯ̄ria mu
ta malā ꝯplexionez si q̄ derelicta fuerit
f̄z exigētiā corrigēdo. Intrīseca uō cā
mala ꝯplexio erit sīplex uł ꝯposita ꝯ mā
uł sie mā. Cōplōnē malā siē mā corrigeſ
prout īfra. Cū materia si colerica. illa fu
erit ad eā dirigendā atq3 euacuandam
tua sit ītētio. et ut te deīceps ad actū pra
cticū deducā uel materia erit ī stōaco na
tās. ꝙ p eius leuigatōez deprēdes ⁊ ibi
dē dolor interdū aderit. uel ī eius ore.
et hoc dolore illic exn̄te cognosces si in
eius uilis īfiltrata seu. ībibita fuerit co
gnosces qr maxio. cū conatu nausea se
pe fiet. et si tūc q̄d emittitur illō paucuz
erit. Hoc enim morbis omibus in ui
lis oris. stomaci imbibitū comune erit.
Talis autē collera ubi in stomaco fu
erit. conueniētius per uomitū q̄m aliter
educereť. In quo prouocando īfra scri
pti canones tā ī flatica q̄z in colerica mā
educēda erunt obſuādi. Nā si colera ī
cā fuerit uomitus sēper ī ieiunio ꝓuoce
tur ipsa enī uiscositate caret cui⁹ causa
leui uomitio indiget. Si autē ali⁹ sit
humor in ore stomaci āt ī eius fūdo seu
spaciositate per modū supra. tactū per
quirendū erit. qr si stomaci ori imbibit⁹
seu īfiltrat⁹ fuerit. fortiori uomitio atz
magis incisiuo opus erit. et talis uomi
tus prandio sūpto an̄quam īchoatur di
gestio fiendus et āte uomitus prouoca
tionē infirmū aliquid dormiř sinas. Co
lera itaq3 in causa existente simplicem
aquam accipies cum aqua aceti parum
misce et potui tepidum dato. Uel cum
℥. ii. sirupi acetosi ł oximelł. sīplicis cū
℥. vi. aque tepide paz uero ad d̄n⁹. croci
ꝓuoca uoitū. Croc⁹ enī īquit plateari⁹
ī stomaco colerico suauiter uomitū pro
uocat. Auic̄. ij⁹. c⁹. de corruptōe appe
tit⁹ ī uomitio. ʒ. iii. terre iuēte ī croco. s.
iter cepas croci poi faciebat. Si autez
fl̄a ī causa essz oximelł. sim. ʒ. ii. accipies
si fortius oximelł cōpositi tātūdez Et.
ad hec fortius oximelł squilitici cū. ℥. vi
aque raffani tepide uomitū ꝓuocabit. ł
loco aq̄ raffāi tātūdē ꝯcoctōis īfra scrip
te poēs q̄ accipit corticū raffāi. ℞. i.
se. a triplicis. ℥. ß. se. aneti se. rapaꝝ an̄.
℥. vi. cōquasseť. ⁊ fiat decoctō uerū ubi
mā quecūq̄ illa fuerit p uomitū educi nō
posit ei⁹ erit ꝓcurāda digestio euacua
tō q̄ fiēda. In mā colerica accipe sirupū
acetosū sīplicē. ł oxizacb. sim. ℥. i. sirupū
ꝯ ēdiuia. ℥. ß. aq̄ lupuloꝝ aque cicoree.
an̄. ℥. i. ß. misce ⁊ inice una sūat. ⁊ ꝯ eo
rot dabis donec. mā tibi digesta uideať
quā postea sic educes. ℞. reubarbeř.
elcti. ʒ. ii. gra squinati. vi. spice. gra. ii. ꝯ
quasseť. ⁊ ꝯ bono uio aspsa ī aq̄ ēdiuie.
ł aq̄ lactis capraꝝ īfūde ⁊ sic p horas. x
ł circa ī ifusione p̄mitte demū forti⁹ fiat
expssio cū qua māne granate. ℥. ii. misce
ł cassie bone piguis nouiť extracte. ℥. i.
cum aqua fructuum dissoluatur manna
uel cassia q̄bus electuarii de succo rosꝫ.
ʒ. iii. addať solū. Uel facias sic ⁊ ē medi
cina delicatissiā mirabilr in hoc casu siē
molestia opatōez faciēs. Accipe diagri
dii. g. xv. zuccari ro. ℥. ß. uel sirupi uio.
facti cū zuccaro ro. ℥. i. et cū modico aq̄
endiuie uel boi putei seu boni fontis. uł
brodio pulli zucharū addendo ꝓlibito
totū simul dissolue et potui dabis. mlti
sūt ī arte me infamātes qui tales medi
cinas scamoneatas dare ausus non suz
Et itē duo aut tria gra. diagridii cum

.℥.ß.pillaꝝ aggregatiuaꝝ adiūgā. Sed isti nr̄i socii liuor poti⁹ q̄ʒ rōne moti sꝫ. Auic.nāqʒ ⁊ ueteres qdā scamoneā n̄ p̄paratā oīb⁹ exhibebāt. Sʒ democritus pluresq̄ alii ⁊ p̄cipue dn̄s nr̄ Mes .nocumēta farmacoꝝ uiolētoꝝ ꝯsiderantes de eis p̄parationēʒ talē facer̄ docuerūt ꝑ q̄ʒ eoꝝ nocumēta facile rēouent̄. Et sic scamoēa ī pomo coctono cocta. ⁊ p̄pata ut mesue docuit secur̄ ⁊ sīe nocumēto pōt exhiberi dūmodo ōbita dos exhibeatur. O boē deus nōne uidēt quātū scamonea ⁊ alia solutiua correcta auctor̄s laudāt. Ego eis ī dosi ꝯueniēti sēp usus fui ⁊ scamōea maxie ⁊ dei laude īfirmis meis. bn̄ successit. Mltas si loc⁹ iste pateret̄ ꝑ me rōes aducerē. Sinam⁹ ergo istos blāditor̄s ī pace. ⁊ solutm̄ uenien⁹ īfirō tuo si libʒ hāc potōēʒ dar̄ poteris. q̄ accipit electuarii ō succo ro.℥.ß.et cū aqua endiuie placʒ.sirup.uio.℥.i.addita totū dissolue ul' īfrascriptū solutiuū p̄be ꝙ gustui est magis gratū. Et ipse accip̄ sirupi uel iulep ꝑ āt sirupi de ēdiuia.℥.ii.aque ēdiuie.℥.iiii.et aque cicoree.℥.i.ß.misce et clarifica ꝑ una uice dūqʒ clarificatur res īfrascriptas cū eo buli. Accipe diagridii.℥.ß.ro.ru. spodii masticis aā.ʒ.ß.cōquassata ī pecia rara ligantur que in eo diu sirupus bullit exprimatur et collatum potui dabis. Qō si patiens tuus bolum prediligeret. Accipe eletuarii de succo ro.℥.ß.zuchari taberzeth.ʒ.ii.et fiat bolus qui cū brodio pulli uel cum aqua bulierit infirmo. ebibeatur.

In pillularum forma simplici colere nullas appropriatas inuenio. Medicorū tamen plurimi in casu isto de reubar⁹.l' aggregatiuis ut plurimū exhibent. Sʒ ipsa īspecta ꝯpositione.non multū ad h̄ propositum ualent.cum alios magis q̄ʒ colera respiciant.huōres. Si tam̄ pillas ad hoc propositū faciētes.accipe masticis spice aā.ʒ.i.corticum mirabolanoꝝ citri.ʒ.ii.diagridii.ʒ.ß.cū zucharo ro. fiāt pille quaꝝ medietatē pro dosi una dabis. Si eni in casu nostro flegā peccauerit.secundū eius maiorē uel minoreʒ uiscositatē īcisiuis maiorib⁹ utēdum ē. ubi aūt nauseatiā sacietas adesse ieiuniū et abstinentia iube. Per hunc modum dominus Rasis .plurimos ad appetendū īduxit.ꝟ⁹.ꝯtinēt̄ ⁊ Auic̄.quoqʒ. Et ubi materiā digerere uolueris. Rx.oximell'.simp̄.℥.ii.⁊ si forti⁹ oximell'. ꝯposti tātn̄dē ⁊ si forti⁹ oximell'.squilitici de īō mell'.ro.col.℥.i.ß.aq̄ cāoille l' absithii aq̄ feicl'i l' mlisse aā.℥.ii.⁊ clarificet̄ ꝑ duab⁹ uicib⁹. ⁊ ꝯ clāmomo aroātizet̄. De eo totiēs dato ꝙ fl'a digestū uideat̄. Et de hic ipʒ talit̄ educes diafinicois.ʒ.iii.ß.accipies māne granate.℥.ii.l' cassie nouiter extracte.℥.i.⁊ mell'.ro.tm̄dē ⁊ ista oīa cum infrascripta decoctōe dissolue ꝙ accipit isopi cuscute capilloꝝ ue.floꝝ boraginis.et bug.aā.M.ß.cartami.℥.iii.liquiritie passularum aā.ʒ.iii. Qō si īfirm⁹ tu⁹ amaritudinē n̄ abhorreat adō absinthii.M.ß.quia in casu isto maxie conuenit et fiat potio.uel aliter. turbit electi abrasi accipe.ʒ.ii.ʒʒ.ʒ.ii.sali gemme.grana.iiii.oximellis.sim.℥.i.cum aq̄ lact̄ l' absithii h̄ oīa sil' īfūdi facias ⁊ horarū decē ī īfusiōe deīssis postea fōti expssiōe fiat collam̄tn̄ ꝯ q̄ expssiōe māne.℥.ii.l' cassie nouit̄ extācte.℥.i.ꝯ p̄dicta decoctōe dissolue ⁊ fiat potō. Qō si ut ita dixeri h̄ statī fieri cupis accipe t'bit.ʒ.i.ß.aga.ʒ.ii.sal'gēme grana.iiii.īfūō paꝝ buliāt de hic fortis fiat expssio cū q̄ cas. uel māna p⁹ dissoluta fiat potio. Si bolū īfirm⁹ p̄diligeꝛt diafinicois.℥.ß.accipies ꝯ q̄nto zuc. sufficit bollū ōauratū fieri iube. Cōfectō solida ad hoc proposi

tū facies accipe turbit.electi.ʒ.i. ß.ʒʒ.
ʒ.ii.diagridii galāge.pipis lōgi.aā.϶.ii
macis croci aā.϶.ß.ʒub.taberʒeth.ʒ.i.
cū aqua camo.uł absītbii.ʒuch.dissolue
et ꝯfectō fiat ī morseł ꝺ qua.ʒ.vi.ꝑ una
dosi dabis. Si plurē dissolutiuū libꝫ hē
re accipe turbit.ʒ.v ʒʒ.ʒ.ß.ʒuch.ad pō
dꝰ oīuꝫ ⁊ fiat puluis cuiꝰ.ʒ.iii.fiat una
dosis cū brodio pl'li.ciceꝝ ru.aqua lact.
absītbii.ł camomi. Ex pillaꝝ cocbiaruꝫ
ꝺscriptōe almāſ.϶.iiii.ꝑ una uice dab.
Uł facias sic. ℞.turbit.elcti.ʒ.vi.collo
qntide diagri.aā.϶.ii.absītbii.ʒ.ii.mast
icis croci macis.aā.϶.i.cū oximelle sqli
tico.fiāt.p.quaꝝ doſ ē'a.ʒ.i.usqꝫ ad.iii.
Pl'a ad tuū libitū descripta solutiua qꝰ
libuerit uteſ. Et sic hēs qłr mā ī stōaco
dīnuēs āt auferēs appetitū sit digerēda
educēda qꝰꝫ. Et ꝑ h̄ pn̄ti.cº.finē īpono.

Capl'ꝫ octauū ꝺ ablatōe appetitꝰ et eius diminutōe.

q Uia in ablatōe.appetitꝰ āt eius diminutōe res aliq̄s ex rebus nō naturalibꝰ ut ē aer cibꝰ ⁊ potꝰ ⁊c̄.delicate laute ac exq̄site preparaſ nē complacēdo uirtus miſ restauratur libꝫ ī pn̄ti.cº ſ̄gimē illaꝝ īscribeſ. In tē pato īgſ.atqꝫ in claro aeſ patiēs tuꝰ col loceſ. Et si estas fuerit cū aqua lipida aceto ꝑmixta et citrinis sādał mixta ha bitatōis pauimtū.irroreſ.⁊ ex odoferis foliis herbis et floribꝰ ꝺ die nouiter col lectꝭ substnaſ. Quod si calata pirris ac o doriferis poīs per frustra īcisis plena ī locis cameſ diuersis situeſ de hic aqua roſ.modico aceti mixta atqꝫ trociscus ꝺ cāphora uł citris sādał irroreſ aerē istū plurimū redolentem faciunt. In ye me uero ignis cū rore marino iunipero. ex ligis aliis suauē ignē fatiētibꝰ ut fer mēta salix ⁊c̄. In cāera fiat ⁊ ne talia ligā putrida sint sūmoꝑe cauēdū ē. Qui dā.n.ꝑꝑ solū balneū fuisse ex putridis li gīs całfactū ī ipo balēo sicopatꝰ ē. Gał. ſa.afforismoꝝ Qui exoluūſ frequēſ ī ꝯ mēto illꝰ. Suffūigatō quoqꝫ ex troci. ꝺ cipis ꝺ ligª aloes de galiamꝰ.ł ꝯsili ī cāera facta multū iuuat. Si qs tn̄ taliuꝫ doctrinā pleiorē cupit ī meo tractacło ꝺ pesti ꝺ rectificatōe aeris caplm īspiti at ad h̄ eni ꝑpositū fatiētia mlta ac diꝟ sa cōpiet. Mēsa ueō polita cū ꝺlicato mātilii albo copiēda erit ꝙ ī scruō reſ uari dꝫ ī qꝰ moſ ꝑegrinaꝝ mulieꝝ floſ rorisārini radices īros ꝺsicate sādali. citrini rose uiole ł talia odōifera. ꝯtiūe detinēſ ⁊ frigida ł tēꝑata. In Ieme uō lauēdła maiōana muscis cōci.lignū alo es gariofoli ⁊ talia odōifera silia całaſ. Et ut patiēs cū pānis liēis ꝺlicate gub neſ ut de mātili dictū est de suis quoqꝫ litheaminibꝰ ꝯ similibꝰ fiendū erit. Mā tile supra mēsa positū ex h̄bis odōiferis ac diꝟsoꝝ coloꝝ floribꝰ ut herbe tuice uiole facene bōagis ⁊ ꝯsiliū sſni dꝫ. Et ex ātiqs nūnulli ſ̄ferūt ꝙ sſ mēsa h̄bēa ł betoīca ſ̄tēta a ꝑꝑetate q̄dā mltū appe titū ꝑuocat ⁊ iuꝝ posse ut īfirmꝰ politꝭ ac odoriferis uestibꝰ īduaſ p̄ciososque l apides portet ī digitꝭ ⁊ sit locꝰ habita tōis preciosis cū paramtis ⁊ huiꝰ magi fice p̄paratꝰ naꝫ cū appetitꝰ delectio ifir mū tristē multū efficiaſ predicta omnia talſ p̄parata leticiā afferentia maxīe iu uāt. Cōtraria uero ne dū młi cū efficiūt uerū abbominatōnē quādā īducūt uasa quoqꝫ ī quibꝰ carēs ⁊ talia reponunſ absīsa atqꝫ polita sunt.dūqꝫ cibū patiēs sumpturus ē persone alacres ⁊ maxime cum quibus complacentiam recipire consueuit ne adsint.qui leta semper refe

rāt ⁊ que portāt᷑ cibaria sūme laudēt ⁊ si de illis gustauerit quādā cū auiditate id faciāt uel id facere uident᷑ ⁊ si aliqui melodiose cātātes l᷑ musicalia īstrumēta dulcit᷑ personātes affuerit ualēt multū qr. per talia īfirmoꝝ imaginatō sepe ꝺle tur p quā cibos suos esse uomitū l᷑ quo uis mō abbominabiles imaginat᷑. Ipse uero añquā cibū sumat man⁹ atq; faciē suā cū aqua ro. l᷑ odorifera alia aut cu; bono uīo maluatico l᷑ ꝯsili aq̄ ro. l᷑ alia odorifera mixta tl'ia sepi⁹ odorādo. Et añquā coēdat os cū bono uīo odorifeō colluat l᷑ ꝯ eō paꝝ aceti mixtū l᷑ aqua or dei et aceto id faciat aut cū aqua siplici ⁊ aceto ⁊ cū edēda sibi offerūt᷑ pull⁹ ta lit᷑ p̄parat⁹ corā ipso apportet᷑ ī ei⁹ cor por᷑ alique sp̄es ponāt᷑ cū lardoib⁹ īfiltrē tur plurimi quoque binc inde concas sati gariofoli integri eum interpellere faciāt ⁊ carne; ⁊ pariter aliqua frustra sciā modi talit᷑ pullo decocto pmitte il los igneos fuōs aliquātulū exallar᷑. Et si aliquos floꝝ boraginis l᷑ alios r̄dolē tes ⁊ maxīe diu̾soꝝ coloꝝ ut sunt uiole saracene ⁊ ꝯsiles boꝝ sr̄ pullū sic coctū sparge ⁊ ī patello ac ei⁹ supcōferētiā se mīa ⁊ tūc tātū patiēti suo approxiēt᷑ ꝙ illū bonu; odorem persentiat. Tal' enī pullus ut pluries experientia didici ap petitū amisū irritat. Et ego itē ꝺ capto talit᷑ p̄parāt tale feci a bono rasi doct⁹ quito ꝯtinet᷑. Cū iquit ī defectōe appe tit⁹ cū defectione animi dandū ē odorā dum de īcitantibus appetitu;. ut galice lis et coralis. Et quartū unū edi talit᷑ si cut pullus si libet p̄parari facias. Quā titas pluria nūquā cibi eidē offerat᷑ nec quē frequētare ꝯsuerat ⁊ maxīe si ꝯsili artificio fuerit p̄parat⁹ diuersi tñ unus post alium cibi sunt offerendi quia fasti dientis stomaci est multa degustare.

Cibaria sua nequaq; sit ūctuosa nec ml' te pīguedīs nec sit dl'cia nec īsipida sint q; medule cutes oculi itestīa atq; cerbra euitāda. Et ex aīalibus āsere s anatas et oīa aquatica ⁊ oīa ul̄r q; odorē siluestrē et extraneū babēt. Et omne quoq; tepi dū ipsū stomacū molificādo nauseā īdu cit nec in suis cibariis quouismō raffanū poēs. n. nauseā facit et ꝺicit appetitū. 2⁹ cañ. i cura ēt defectōis appetit⁹. Et idē poit Raf. quito ꝯtinēt. nec cib⁹ ita cali d⁹ sic ab igne remouet᷑ īfirmo p̄ntādus ē. S; ut illi fui ignei aliqual'r euaporēt pmittat᷑ Cibi ꝯd appetitū ꝓuocādū sr̄ meliores quos infirmus magis appetit. Et per longā ab eo inquisitōe; ille: quē auidē īquirit et si forte ita eligēdus non esset iuxta tamē afforismū secūde ptīcu le concedi potest. quia parū deterior ci bus et pot⁹ meliorib⁹ qdē delectabilīō magis ē appetēd⁹. Unde aliabas. Cū āt inquit. egri appetit⁹ ad cibum declinat ñ o;. ultra modū quid ꝺ eo sumat ⁊ ml'tū illi permittas et maxīe ꝙ si infirmitatis uirtus cecidit et debilitatis est appetit⁹ aut subuersio illi fuerit āt abbominatō Et si malicie plurime fuerint. propósse. eum retificare stude. Et si r̄ctificari incidit uel patiēs forsā noluerit. ñ tamē in casu illo sibi denegari sed in tāta quā titate nō detur. Et si ad saturitatē ꝺ illo usq; māducauerit si potes prouoca uo mitū uel ꝯ appropriato medicamīe illi⁹ malitiā cōrige. Et sēp aui sat⁹ esto. ciba ria illa tuis infirīs nūq; denegare que ta; auide tā mag⁹ cū desiderio appetūt. Nā ꝓpter boc sepissīē. dedignāt᷑ in tātū qꝺ cibū aliu; sumere nolunt. dubiū nāq; ti bi et ne forsitā īter aliū et infirmū tuū q̄ dā oclta ꝓprietas occurrit p q̄; magis q̄; alii ꝯueniat. Et si ꝺ cibo sibi denega to non comederit ⁊ moriatur sui autem

fastidientis

cõtinue plorãt.ꝺ tali cibo sibi.ñ cõplacu isse ideo sẽp eris apꝺ uľgarͤs nimiũ cru delis reputatᷣ qñ tã obstinate cibũ ĩstrõ tã auide desideratũ denegas. Et ut dei ceps ad cibũ potũ deueniã scripturis di ligẽter obseruatis.ĩ causa calida ĩsalatini duo uel tres bolli ex lactuca cũ modico boraginis ac mẽte ac aceto cõfecti ma gis ꝯueniũt italicis ꝑcipue quidẽ talibᷣ herb plusqꝫ libẽt mãducãt. Lactuca.n. teste plinio cũ aceto comesta appetitum mirabiliᷣ ĩcitat atqꝫ mẽta. In cã uõ fri gida oliue atqꝫ cappars ãt lupini quoq ꝯfecti ĩ priᵒ pastᷣ ꝯueniũt multũ ⁊ maxie cappars. Nã ut põit. Gaľ.2ᵒ. alimẽtoꝝ Cappar ſ appetitũ diminutũ ĩcitãt ⁊ mõ dant ꝙ est in stomaco et per decessum id educũt. Carnes autẽ tã in frigida qꝫ ĩ cã calida conueniẽtes sunt capreti lepᷣ culi caprioli capones galine iuuenes pľ li gallorũ nondũ coeuntiũ perdices fasia ni rubales auicule et ĩ autunno maxime atqꝫ ĩ ieme. Sũt tamẽ ſm uarietatẽ cãꝝ aliter et alr̃ alterande et stati dicã ⁊ alr̃ quoqꝫ elixe qꝫ asse. In causa igr̃ calida acetũ pro salsamẽtis multũ conuenit. agresta item uinum granatorũ uinum berberis quo ultramontani plurimum utunť succus limonũ pomoꝝ.redolẽtiũ acetosorum citrãguloꝝ succus extrenu tatũ et ꝑputioꝝ uitis acetositas citri su cᷣ acetose. et succus pais cuculi. Qualꝫ cũqꝫ salsamẽta siue sapores uarieť ꝺ ali quo istorum sẽper cum eis ĩpone plus tamen uel minus interi ꝙ gustui gratũ sit. Et pluribᷣ placet si cuꝫ talibᷣ depila tas amigdolas ꝯtusas ꝯ modico molici ei panis ĩpoẽ ʒuccaꝝ addenᵒ sĩ ibᷣ. Et qr tutiᷣ ẽ ad caliditatꝭ qꝫ frigiditatꝭ latᵒ attingere. ut uult Gaľ. cum dixit cum frigida sunt non debent esse penitus. a caliditate diminudata.. Laudo semp.

ut cũ mľꝭ.cõdimtꝭ siue saporibᵒ ex pre scriptꝭ frigidis cõpositis sit modicũ ciã momi.ʒʒ.ameos galãge.ľ cõsimilis.ľ in fra scripto pľe q accipit ciamomi.ʒ.vi. ʒʒ.ʒ.ſ.coraloꝝ ru.lubtilissie ĩtoruꝫ ru beaꝝ roſ.añ.℈.ii.cardaõmi.ʒ.i.folioꝝ accedule.ĩ ũbra desicate.ʒ.unã.ſ.fiat pľ uis qᵒ ⁊ ĩ cibariis ⁊ ĩ saporibᷣ ꝓlibito uti poť it.ĩ qᵒ tñ predictoꝝ libuerit mã ducãdas carẽs ĩtingere poť it ľ ĩ parua olla seu testula quãdolibet ex ꝑdc̃tis car nibᷣ cũ aqua bulli ⁊ tãtũdẽ quouis ex ꝑ scriptꝭ succis ad bulliẽdũ sucũ ĩpone ꝙ gustui gratis sapor ille fiat ꝺ.ʒʒ.ľ ꝺ ci namõ.ľ de aliquo tali seu ꝑscripto pľue re. Et si carẽs illas minuti cõtundi.fece ris ⁊ ĩ copta testula.ut ꝺ coxeris mãdu ca ⁊ uidebis. Et si ĩ testula ꝺcoq talia noles ex his audacť pastilia ꝯfice uerũ si fasiano ãt pdici fierent ĩiuria magna fieret ꝙ sr̃ alii sucũ saporẽ ferũt. Oibᷣ tñ caribᷣ sapor ĩfrascriptis ꝯueit bucel le panis bustulenť cuꝫ quibᷣ ex prescrip tis succis aliqd misce ex.ʒʒ.cinamo ľ ꝺ scripto pľe bene ꝯmiscẽdo ꝙ gustui gra tũ fiat ⁊ iste sapor tã crudus qꝫ una bul litõe bulitus bonᷣ erit. In quo poť is ꝺ ʒucharo ꝓlibito poẽre ipsũ eni ut uul gares aiũt. Ferculum nullũ guastat. Et in tuis salamentis ultra succos si aceti parũ addideris ꝑualebit multũ. qr for tiᷣ ĩ organuꝫ gustus ĩprimereť ac meli us sopitũ appetituꝫ irritat ⁊ si saporẽ ⁊ uisui ⁊ gustui haberͤ libꝫ lac amigdo laꝝ cũ aliquoꝝ ꝑscriptoꝝ succorum ex tractione sumẽs medium si opus est ad denᵒ.brodii uel simplicis aque ⁊ cũ mol licie panis inspissetur ⁊ de puluerizato ʒʒ.addito si gustui non bene acceptum fuerit de succo limonis citranguli ber beris uel agreste prolibito adde demũ in eo puluere carnem illam. uel quid

libuerit in eo submerge deinde grana toꝝ grana de sup semiabis ⁊ h̄ ē tā uisui quā gustui delectabile ualdē ⁊ si pulli uł alterius carnis medietaté unā albā et aliā rubeā habere libet. In aqua ro.ru. sādalos infūde ex qb⁹ fortꝫ expssio fiat quā cū lacte amigdolaꝝ poē ipsū eni rubeū facit cū quo pulli uel alterius caris medietaté. Irrora aliā uero ex̄ amigdolaꝝ alba lacte grāis gānatoꝝ spsi ā posi tis. Uł facias pané assū i aceto r̄uolui ɔ q⁹ mora siluestra ñ p̄fecte matura plia poē et mora illa ex his sūt q̄ sup paruas rubes nascūtur in cāpis pistétur simul demū poē. cū eis amigdolaꝝ que sūt abs qꝫ cortice trica cū prescriptis succis extractū scilicet tātū ꝙ gustui gratū fiat cū q° p⁹ea ō cinamō uł. ʒʒ. uel de supra scriptis specieb⁹ ꝑlibito misce hic eniꝫ sapor cū colore uiolaceo proprie manꝫ ⁊ i eo silib⁹ pullū ł carés quātū uolueris imerge qr tā uisui qꝫ gustui delectabił ē ualde. Isti sapores ex amigdolaꝝ lacte facti elixis carnib⁹ maxie ɔueniūt. Si tñ de eis cū asſ carib⁹ coēdes peccatuꝫ mortale non cōmittes. Pullis assis aqua benedicta iterdū solet aspgi q̄ sic fit. Coct⁹ pull⁹ exmbret' mēbris tamen non ex toto remotis de hinc aqua ros. modico agresto uel cū aliquo ex sucis p̄scriptis. mixta irroretur cinamoi plue rizati aceti paruꝫ addendo ⁊ apō igné aliquātulū copert⁹ remaneat. e de et qꝫ sapidus sit experieris. uel elixetur pull⁹ ō hic per frustra incisus in patella paulū asſet'. ⁊ aigdolaꝝ lac cū agresta uł cū aceto ex predictis succis extractum pł ueris .ʒʒ. modicū addēdo secum in patella frige. Et si i cā frigida aleū ōligeris de eo pista prolibito adde quia ꝑ ultra montanis uel francigenis nihil supra. Est enim aleum et cepe eorū salsa bone

deus ab istis saporibus discedeř neq̄ qr tał mortu⁹ appetit⁹ p eos maxie r̄ui uiscit' ⁊ ñ min⁹ qꝫ p aliā queuis sit medicia. Nō igit' mireris si ita me i his extēdo. Sꝫ unū adhuc iscribā ⁊ q̄ntū ad dispositiōeꝫ calidā sit i eo finis. Accedule igit' succū hēas uł pais cuculi cū q° succi mēte r̄pilli. paꝝ misce ō aceto adden⁹ ꝑlibito ⁊ paꝝ nigri piperis ɔmiscēdo ⁊ ad ipsū ispissādū mollicei pais asſe cuꝫ aceto r̄molite ad sufficiētiā adde ō isto cū quib⁹ libuerit carnib⁹ uteř. Nōnulli tñ pullos et quaslibꝫ ała carnes ex tali sapoř coperiūt ꝙ facias si libet et si granatoꝝ grana desup seminaueris gustui magis gratis esset. Gelaticeuꝫ seu gelatia ut alii ex pedib⁹ uitulli gallinarū uel carne capreti cū aceto uel agresta aqua et uino confici. Uolet. Sed ad ipsum colorāduꝫ loco ȝaphrani in dispositōe calida expssorum sandalorum ru. qui i agresta uł alio succo fuerit infusa utere ueꝝ p̄scripte carnes ⁊ sitā i dispositioe calida q̄ꝫ frigida ɔueniāt sapores. tamē nō mł'tū. Ideo i dispositōe frigida ñ sic sic correctōe ɔueniūt acetosa. Cū in p̄scriptꝫ igit'. speciebus calidis alterent'. nā humiditatibus frigidis ⁊ uiscoř exñ tibus pluribus ex causis acetosa ɔueniunt. Primo qr incisione ⁊ expssione. sua. s. ab oř stōaci illos r̄mouꝫ. Secūdo qr stōacū pūgēdo q̄ndā i eo titilatōeꝫ i ducūt. p qꝫ appetit⁹ excitat'. 3°. qr eorū frīte stōaci hūiditaté ɔstrīgūt ⁊ ptes coadunāt. ita ut mł'o miore locū ocupꝫ uñ ibi fit uacuitas qꝫ nā ipleř appetēs cibū q̄rit ⁊ sic appetit⁹ icitat' ɔ. ʒʒ. igř pipe nig. ciamō pipe lōg. ameos grais padisi galāga miscem⁹ ⁊ silib⁹ Nā q̄libꝫ ei⁹ spēs icitat appetitū r̄o ō regie sanitatꝫ. Uel płueř ifrascripto uteř qui accipit ciaōmi electi .ʒ. i. galāge. ʒʒ. añ. ʒ. r̄. piperis

nigri pipis lógi cardaómi macis aéos cōaloꝝ ru.añ.ʒ.ii.graóꝝ paradisi gar. añ.ʒ.i.ß.pellicl'aꝝ uentriū galinaꝝ.ʒ.ß. fiat pl'uis quo tā fercul' q̄ȝ i suis sapori b' ufe pro libito. Et si cū p̄dict͡ȝ succis ꝛ istis spéb' sapores ꝯficeréť p̄ualerét si siml' i testula l' patella bulierit. Sole m' quoq̄ cū uino ꝛ aq̄ spébus addit͡ȝ p̄di cé fasianos ꝛ q̄s libuerit carés decoqui facere. Ꝙ ō si cū mollicie panis brodiuȝ id aliq̄ntulū ī spissareť esset apō quosdā dilectū magis addēdo uitellos ouoꝝ ꝑ libito. Nōnulli cepas ī patella frigūt ꝛ simul cū mollitie panis. assis successiue pistāť ꝛ cū agresta l' aliquo ex p̄script͡ȝ succis saporé cōficiūt ī quo carés ī pa tella frixas aliqualiť immergūt. Et iter dū oīa sil' frigūť ꝛ ualēt multū qr cepe ipsū ꝛ ꝯ aceto l' solū comestū appetitū ul tra modū ī citat imo trite ꝛ olfate idé fa ciūt ut Raf.quito ꝯtinét͡ȝ ait. Et idé fa cit porrū Raf. Almāf. ꝛ Ruta q' quo mō sūať. Ex aigdol' l' nucib' pipe l'.ʒʒ. et aleo fit rūsticoꝝ sapor ꝛ aliq̄n cū mol licie paīs ipsū coquūt mostarda ét ī isto casu ualȝ maxie si p p̄us sinapis ī aceto remolita fuerit qr ratōe aceti appetituȝ multū forti' ī citat. Et pariter semé.eru ce sepi' p̄parať. Radix ité raffani silue stris pistata cū aceto atqȝ cum carnium brodio distemperata est sapor optim'. appetitū mortuuȝ mirabiliter suscitans ꝛ est salsa iudeorum. Et ista salsamen ta cum ȝedoaria roremarino asso pane ꝛ aceto mirabiliť ad ī citandū appetituȝ ualét.ut ī quit archa istās. Et h̄ ō sapo rib' siue salsamét͡ȝ ī ablatōe siue diminu tiōe appetitus maxime cōferentibus si ue a frigida siue a causa calida fuerint finem esse uolo. Fercula describeré sed cuique satis nota sunt que nō tantū quantum salsamentum siue sapores .no strū ad propositū faciūt hic. Quātū ad potū uis oia d'l'cia sť uitāda. Et ī cā cali da uinū medii coloris dab ad aliq̄lé acer bitaté poti' q̄ȝ d'l'cediné declinās ꝛ erit ƒm eius potētiā lipbatū. Et quidā in ꝯ bustis acetū cū aqua frigida potatū lau dāt. In frigida uō uinū p̄bé aureū colo ris boni atqȝ saporis de quo sine aqua patiens bibat. Sed a modo ad medicis lia ꝯdescédo et huic capitl'o finé ī pono.

Capitulum nonum de cura deiectio nis appetitus caliditate existente in cau sa.

a D medicīālia n̄ solutiua āmo do ueniendū est quarū aliq̄ ab extra sūt approximāda ut eis aliq̄s ordo adhibeať. Primo q̄ ab ītra ꝯueiunt describéť. Ex ꝯueniétib' ī cā calida é syrup' ō gānat' acetos' ō succo acetose ō limoīb' de ribes ō pomis ace tos odōiferis ō acetositate ciť ō agr̄sta ō p̄ciscis qué sic facito. Accipe succū p̄si coꝝ q̄ adhuc.pfectā maťatōné n̄ ꝯtigūt et ad cōsumptioné medietatis buliat. ꝛ residetia facta de eo libr̄.ii.accipies ui ni auté granatorū muȝorū lb.ß.ȝuchari. libr̄.i.ß.fiat syrup' ꝯ modico ligi aloes aroātiȝeť. Multi sūt syrupi ad hoc ꝑ positū faciétes ꝛ isto q ī hoc casu pluri mū ualet ufe. Rc.succi pomorum aceto sorum redolentiū succi acetose residen tia.facta añ.libr̄.ß ȝuchari lbr̄.ii.ß. cla rificetur ꝛ.ʒ.ii.aceti squilitici cum eo misce ꝛ fiat sirup' Miua āt citoīoꝝ cū ȝucca.et sic specieb' facta ī isto casu ml' tū ualet. Sirupus ali' sūme ualés. Rc. succi pomoꝝ redolétium acetosoꝝ.lb.ii succi citoniorum acetositarum citri uel citranguli uel limonis añ .lb.i .aceti uini.lib.ß.prunorū numero cétum quat

tuō seiūʒ frigidoꝝ coiuʒ mūdatoꝝ.ℨ.iii ↄtondāť ꝛ postea oia ad ṙcie ptis ↄsūp tōeʒ decoquāť coléť et ↄ.lb.ii.ʒuc.fiat sirupus cū sādal' citris uel ligni aloes a romatiʒatᵘ. Raſ quito. Almāſ.ul' ↄtiné tis hūc sūme laudat. Absitbiuʒ in aceto forti bulliat.colleť de quo acci.lib.i.aq̄ boni fonť ul' putei lb.ii.ʒuc.lb.i.ſ.fiat si rupus. Tal' sirupoꝝ usus fit p duas hō. aň.cibū.ℨ.ii.exibeať. Et sil'ibus adder̄ potes aq̄ édiuie acetose uel aque siplicis ℨ.iiii.quia forsitā gustui grať reddetur Nec ueter̄ in casu isto aquā siplicé pos se dare. Moderate enim potata appe tituʒ mortuuʒ ex caliditate ꝓuenienteʒ restaurat ut. Raſ.ↄstantinus Auic.in quit intellige rgmé uirtute existéte fōti In cōualescentibus uō et exn̄tibᵘ.calo ris debilis ex aque frigide potatōe calō extingūt facile possʒ. Et p̄cipue si i ma gna quātitāte sumereť ut iuquit Auic. qui in h̄ caū ul't ꝙ i ieiunio bucellā panis assā et in aqua frigida iffusā febricitan tibus dare appetitū mirabil'r icitat. Et qr caliditas appetituʒ plus ōicit.q̄ʒ fri giditas modo cetera sit paria aq̄ potaᵘ magis appetituʒ incitat quā uini Raſ. quinto ↄtinentis. Et ex ↄfectōibus ama renata cuʒ ʒuc. thabareʒet facta ↄueit uel succo citoioꝝ facta ꝛesidentia.lb.iii. accipias aceti uini al.ℨ.ṽi.posteā misce grana ligni aloes.ʒ.i. et'duʒ é frigidum gra.iiii.musci cuʒ eis poé cāphoꝛʒ g.ṽi. et fiat ↄfectio i morsellis uel accipe car niuʒ psicoꝝ que non sunt ualde matura lb.ii.ꝛ ipsoꝝ succi residentia facta.lb.i. ʒucca.lb.i.uini granatoꝝ coquanť oia simul debite et in forma diacitonité ṙdu catur.uel alṙ.prout libet confectio fiat Da aň cibū p horas duas.ℨ.ſ.et' si libʒ cinamomi electi cum eo poteris ↄmiscer̄ et persicoruʒ loco poteris poner̄ poma

acetosa q̄ tn̄ sit redoléťia. l'hāc fac ↄfec tōé. q̄ accipit.cāné citonioꝝ.lb.ii.pomo ꝝ acetosoꝝ piroꝝpōticoꝝ.aň.l.i.p se ꝙ libʒi acetosōti'et agr̄sta ōcoquať ꝛ hic ultiā ↄṙitōe ↄterať cū qbᵘ.lb.ii.ſ.ʒucc. thaberʒetb misce et sil' oia cuʒ facilitate decoquāť et cuʒ icipit i frigidari cinaō mi electi pl'ueriʒati.ℨ.ſ.gāꝝ.ꝛ ligi aloes aň.ℨ.i.cuʒ eis misce et i soꝛā diacitonité fiat ↄfectō. Raſ.quinto almāſ.facer̄ sic docʒ. R.cariuʒ citonioruʒ atʒ pomoꝝ ṙdolétiū.aň.lb.i.ſ.ʒuc. q̄ntū sufficit'ꝛ fi at electuariū ↄ qᵒ ligi aloes.ℨ.ſ.et masti cᵉ.ʒ.ṽi.misce ꝛ uter̄. Pl'uis ad h̄ ꝓposi tū faciés. R.cinamoi electi a cortice su pori mūdati.ʒ.ii.coraloꝝ ru.roſ.ru.aň ʒ.ſ.macis gariofoloꝝ aň.℈.i.pelicl'arū yentriū galinaruʒ p̄paratāꝛuʒ.ℨ.ſ.ʒuc. al.ℨ.i.ſ.fiat pl'uis ō qᵒ i p̄nᵒ.pasťᵒs̄r asso pane i uiō:bono ṙmolito i p̄nᵒ.passᵒ exhi beas. Nr̄i coiter praticātes i cā calida diarodon abbať utunť. Et i cā frigida aromaticō roſ. sép exhibét .et me g sép p̄scripť utor magā cuʒ aꝛogātia uitupa re conāť. Sʒ gd ō eis aliō dicā nisi ꝙ i hn̄dicédo ꝛ i meliᵘ faciédo altissimᵘ eos dirrigat. Et h̄ ō medicinis i destructōe appetitus siue diminutioé que in causa calida ab intus sumpta maxie ualent.

Capitulum decimuʒ de cura deiectō nis appetitus et ablatōis et diminutōis frigiditate in cā existente.

d Eiectōī appetitᵘ ꝛ ablatōī ul' diminutōī ī cā frigida maxie ↄueniés.accipe asitbii calam̄ ti.montani melisse mente origani. ana. M.ſ.anisi.ʒ.iii. squinanti.ʒ.iii.cōquas sentur et fiat decoctio de qua patiens .ℨ.iiii.uel. ṽ.calida accipiat in aurora

ꝛ i ea ꝺ syrupo ꝓ libito poāt. ꝛ si libȝ ex
ea cū zuchaꝺ syrupū facer̄ posses: cui⁹
dos sit. ℥. ii. cū. ℥. iiii. ꝯsbliātiōis aq̄ cāoil
le. h̄ nāqȝ aq̄ cāoille sr̄ oēs. al' ꝯsbliātas
aq̄s i cāu isto p̄ualȝ. ut iā lōga expiētia
exptū ē. ꝛ int̄ alios syrupos syrup⁹ ꝺ ab
sithio obtiēt pricipatū ualȝ. Jt syrup⁹
ꝺ eupatorio. Sȝ ꝙ nūquā me fefellit ē
melicratū ꝙ i ꝺscriptōe syrupoꝝ Me
sue ꝺscripsit ꝙ ut illic ꝺscribit' ut̄e ꝺ q⁹
cū bustllata bucll'a pāis i eo r̄mollita i
pric⁹. past⁹. ℥. iiii. dabis l' facias sic ꝛ ē
q⁹ ego ꝯmuit' utō bōi uini odōiferi lb.
iii. accipe zuchari. al. ℥. viii. ꝛ cū. ℥. ß. cia
mōi aliqn̄tulū ꝯq̄ssati ꝯditū cū sacculo
sat̄ dēso excolatū facias. tā ꝙ mes. q̄ȝ ꝙ
nūc scriptū uocat'. clarētū siue stlladia a
uulgarib⁹ coit' appellat'. Et ex ꝯfectōi
b⁹ ualȝ aroāticū ros. ꝺscriptōe Gabriell'
l' ꝺscriptōe cōi l' aroāticū gariofolatū.
ualȝ. Jtē electuariū de gēmis ellectū ꝺ
aroātib⁹ ꝯfectō ꝺ xilo aloes. ellectuariū
ꝺ citro ꝯfectō ꝺ ciaōmo diarion pipeō
diagalāga diacitonitē cū spēb⁹ ꝛ melle
Et si i aurora metridati fini cū uio albo
ʒ. ii. exbibueris ualȝ multū. Cōfectō ma
gral' i h̄ cāu mltū ualēs. Accipe uini ci
tōioꝝ mell' ꝺspūati an̄. lb. i. zuch. ℥. v. ii
aceti uini albi. ℥. iiii. coquāt' ꝺbite quib⁹
adō ciaōmi ellecti. ℥. ß. ʒʒ. ʒ. ii. pipis ni
gri. ʒ. i. fiat ꝯfectō dos ē ad quātitatē ca
stanee p horā an̄. pastū. Ul' accipe car
niū citoioꝝ q̄ i igē cocta sūt mell'. ꝺspūa
ti libr̄. i. ß. zuchari libr̄. ß. siml' cū facilita
te coquēt' cū quib⁹ postea misce ciaōmi
ellecti. ʒ. tres cardaōmi pipis nigri an̄. ʒ
unā. i forā diacitoitē ꝯfectō fiat. Aliq
pōa i aceto decoqui faciūt aiētes ꝙ ex
elixatōe tali quādā acetositatē acquirūt
per quā i organo gustus meli⁹ mlto ipri
mit'. ꝛ tu facias si libȝ. Ul' sic ꝛ ē. Aui.
cū corticibus acetosa granata terrant'
et de succo partē unam accipe succi mē
te partem mediam mell' l' zuch. partē. ß
tantū ista simul coquant' ꝙ bonam for
maȝ habeant ꝛ i ieme coclear unum da
bis. Et si paruȝ cinamomi galange car
damomi granoꝝ paradisi ꝛ taliū pulue
rizatoꝝ adhuc preualet. Jn hoc casu
ꝯuenientes plures sr̄ trocisa de ros. de
cipro de absithio ꝛ de ligō aloes Me
sue distinctione quartadecima de sulfu
re ibidē descript⁹ uȝ sulfur ꝺ ligō aloes
ꝛ sulfur aromaticū. Ex hiis coiter fit
pl'uis quē p horas duas an̄ cibum cum
optimo cinamomo dabis. Ego autem
his q hos pulueres sumē fastidiunt aliqn̄
ex eis cū zuch. cōfectionē sic fieri facio
ꝙ tu quoq̄ si libet fieri facito pl'uis mira
bilit' appetitū. mortuū icitās. ℞. cina
momi ellecti a cortice supiori mūdati. ʒ
ii. galange. cinami an̄. ℈. ii. ligni aloes
grana pipis nigri pipis longi coraloꝝ
ru. subtilissie tritorū an̄. ʒ. ß. pelliculaꝝ
uentriū galinarum. ℥. ß. zuch. al. ℥. ii. ß
fiat puluis q⁹ sr̄ bustulato pane i uino
reōlito uter̄ i princ⁹. past⁹. Auic. r̄maꝝ
laudabat aq̄s i cāu isto potui dādas p
q̄s aquas miērales itelligit nescio q̄les
ꝟtutes i partib⁹. Auic. aq̄ iste hēāt. Sȝ
nostris i partib⁹ a bonoiensib⁹ aq̄ ꝺ la
porreta cōmēdāt' plurimū illic ego fui
sȝ nūquā effect⁹ per eos descriptos fieri
uidi l'qr multo plures moriebāt' q̄ȝ libe
rarēt'. Jn aquis autē ciuitate marchio
nat⁹ mōtisferati balēa mirabilia sūt quo
rū potata aqua i hoc cāu ut lōga expiē
tia didici ualet. et tu illuc uade si libet
Multa tamen hoc proficerent que p
prius fienda essent. que hic narrare.
nimis longum esset sed in quodam trac
tatulo quem de balneis ꝯposui ordiāte
ꝯperies ad que si opus est. recurre. et
per hec presēti capitulo finē impono.

Capitulũ undecimũ ꝺ cura ablatõis uel diminutionis appetitus.

F Ométatõ que in causa calida accipit rof. ru. ℞. i. absin thii succi. édiuie põtulace uio laꝝ solatri uirge uastoris añ. ℞. i. sã. ru. et citri. seis coriandrioꝝ berberis: se. alkekengi añ. ʒ. i. ß. cõquassetur ꝛ in tribus partibus aque et quarta parte aceti fiat co ctio ĩ qua lana uel filtrum ĩ fundatur et per duas uel tres horas ã te cibuꝫ stomacũ fomentabis. Fom tatio quoqꝫ ex lana succida in aceto ꝛ oleo ro. bullita multũ ualꝫ Amota spõ gia filtro ł lana ex ceroto sãdalino stoã cũ inunge. Uł hoc unguẽto utere ꝙ ac cipit olĩ ro. olĩ. citoĩorũ olei ꝺ absĩtbio añ. ℥. ß sãdaloꝝ omniũ coraloꝝ ru. se. coriandrorũ preparatorum ac rof. ru. añ. ℈. ii. cere parum et fiat unguentuꝫ. cum quo aceti parum ĩcorporet᷑. Aliꝺ itẽ in isto casu summe ualẽs. ℞ olei ci toniorum olei ro. añ. ℥. i. ß. pulṽis rof. berberis spodii sandalaꝝ citri se. coriã drorum preparatoruꝫ. coraloꝝ rubeo rum añ. ℈. ii. cere parum ꝛ fiat unguen tum ꝙ uicibus aliquot cum aceto forte lauetur. Emplastrum ĩ hoc casu sũme ualens accipe sãdaloꝝ oĩuꝫ se. mirtoꝝ spodii se. citoĩorum añ. ʒ. ß. ro. ru. ʒ. vi. coraloruꝫ rub. ʒ. i. cum succo citoĩoꝝ addẽdo. parũ aceti ꝛ cũ modico aq̃ ro. fiat admoꝺ ẽplastri. Ꝺꝺ p duas ł tres horas ãte cibũ sr̃ stoãcum. pone ꝛ oĩa debẽt añ assũptionẽ cibi r̃moṽi. Aliqui uinũ citoĩorũ cũ oleo ro. addẽdo. ꝺ ace tositate citri parũ simul bulir̃ faciũt. et lana succida ĩmissa ł filtro stoãcꝰ ut ṡ. fomẽtet᷑. In cã frigida accipe absĩthii ℞. i. mẽte abrotã maiorãe calamẽti. oximi gariofolati nasturcii añ. ℞. ß.

cimini ãcos anisi cipi añ. ʒ. iii. calãi aro. nucꝰ. mꝰ. gariofiloꝝ añ. ʒ. i. ß. ex hiis oĩ busł ex hiis pluribus ꝯquassat decoctõ ĩ uino fiat ꝛ cũ filtro spõgia ãt succida lana expressa ꝛ bene calida p duas ł tr̃s horas ãte cibũ stomacus fomẽtet᷑. Et secũdũ doctrinã. Auic. i3. tertii capᵒ. ꝺ debilitate stoãci. Ꝺꝺ fomẽtatões ẽpla stra ũguẽta cũ stoãco approximãt᷑ ꝺbẽt eẽ calida. Ꝺr̃. ĩquit ut ẽplastra ꝛ unguẽ ta qñ uolũt ex eis cõfortatõnẽ stoãci ꝯ fortãt. Et hꝰ. ĩ dispositione stoãci fri gidi ẽ maxĩe ĩtelligẽdum. Fomẽtatione facta ĩfrascripto unguẽto fiat inunctio ꝙ accipit olei de spica. ℥. i. ß. olei masti cini olei de absĩthio añ. ℥. i. uini ꝺcoctõ nis absĩthii ĩ ea fortir̃ expr̃ssi. ℥. iiii. simł ad uini cõsũptionẽ bulliant ꝛ addita ce ra ĩscriptos pľṽes siľ misce. s. aloes. ʒ. i. ß galiemuꝰ aẽos gaꝝ. m̃te sicce calami aro matici añ. ʒ. i. ligi aloes. ℈. ii. fiat ũguẽtũ quo fomẽtatõe fcã ur̃e. Et alii ex m̃ta absĩthio ꝛ oxio gariofolato cũ rof. aẽ os gãꝝ. ciaõmo bullir̃ ĩ uĩo ut ṡ fomta tões faciũt. ꝛ successĩe ũctionẽ ł facias sic. Accipe m̃te absĩthii ro. ru. añ. ℞. i. olibãi masticꝰ galiemꝰ calãi aro. balau straꝝ añ. ℥. ß. ꝛ ĩ uĩo ꝺcoctõ fiat succi ci toĩoꝝ paꝝ addẽdo de q̃ postea stoãcus fomtet᷑ De hic ṽo ex ũguẽto ĩfrascripto fiat ĩunctõ ꝙ accipit olĩ nardi. ℥. i. ß. olĩ ꝺ mastice. ℥. i. pľuis masticꝰ. ʒ. ii. calami aro. galãge galiemꝰ ciaõmi añ ʒ. i. ligi aloes nucꝰ muscate añ. ʒ. ß. ꝯ modico cer̃ fiat ũguẽtũ. Uł facias sic. ℞. olĩ ꝺ spica ℥. iii. olĩ citõioꝝ olĩ masticis. añ. ℥. i. ß. absĩthii. m̃te añ. ℞. i. galiemꝰ calãi aro ãtici nucꝰ mꝰ. gariofoloꝝ añ. ℥. ß. ꝯq̃ssẽr̃ bulliãt ĩ uĩo optĩo ꝺ qᵒ fiat exp̃ssio leuis ꝛ ꝺ ista exp̃ssiõe. accipe. ℥. vi. ꝛ cũ olĩs su prascripr̃ bulliãt ad consũptionẽ ꝛ in tali lanam uel filtrum infunde ꝛ stoãco

Nõ istud [illegible]

ſuppone ↄomẽtatõ expta q̄ ↄmuit utõ ℞.ſucci mte libꝛ̄.i.aceti uini citoiorũ ʒ.iii.gariõ.ʒ.ſ.maſticis.ʒ.iii.ligi aloes ʒ.i.galiem⁹ calãi aroãtici añ.ʒ.ii. parũ ſimlꝛ bulliãt ⁊ ĩ eã bucellã panis aſſã im merge calidã ⁊ p duaſ horas añ cibum ſtoãco calidũ applicabiſ.et ẽ cõtinuãda qꝛ mirabile effectum ĩ hoc caſu ꝓducit

Cerotum ad h̄ ꝓpoſitum faciẽs.℞ cere citrĩe laudãi añ.ʒ.ii.maſticis.ʒ.iii. ſ.picis naualꝛ.ʒ.i.ſ.galiem⁹.ʒ.iii. gaũ. calãi aroãtici añ.ʒ.i.ſ.cum piſtello cali doꝛ iſta ſimul calefaciẽdo fiat cerotum de quo ſꝛ aluta ĩ ſcuti.forma extẽſo ſu perpone. Cerotum itẽ galꝛ. uicia ſtoãci emẽdans plĩmum quoqꝫ ualet. Cerotũ alexãdrinum Meſue ualet ẽt ẽplaſtrũ tale ꝙ accipit abſĩthii m̄te añ .M.iii. buliãt ĩ uino optio de hic fortiꝛ̄ piſtẽtꝛ cũ quib⁹ miſce maſticis cinamõi ʒedoa rie galẽge gariofilorũ calãĩ aromatici añ.ʒ.iii.ligni.aloes.ʒ.i. ⁊ ex iſtis mixꝛ̄ ſtomac⁹ ẽplaſtretꝛ. Qꝺ ſi eum ĩpiguare libet de oleo nardino ad ſufficiẽtiã põe In hoc ablationis ⁊ diminutionis. ap petitus cura finitꝛ.

Capitulum duodecimum quid ſit ap petit⁹ corruptus que quoque ⁊ quot ſit eius cauſe.

Appetit⁹ corrũpt⁹ ẽ appetit⁹ per quẽ enormia iterdum ap petuntꝛ ⁊ que humane ſpẽi omnio ſunt ĩconueniẽtia.ut ſunt aranee cimiceſ car bones lutum gipſum creta ciẽres uitrũ tartarum teſtularum fruſtra lateres et ſĩlia. Et iterdum alia que ñ ſunt huma no conſueta ut ſunt piſces crudi.carẽs crude.caſeus putrid⁹ fructus ĩmaturi ⁊ ſĩlia. Et talis appetit⁹ corrupt⁹ du plici uirtute põt ꝓuenire. Quidã a uir tũte ĩteriori ſẽſitiua que uirtutẽ appeti tiuã taliꝛ̄ ordinat.ut hunc cibuꝫ ⁊ ſi cõ rupt⁹ ⁊ ĩↄſuetus fuerit appetat. ⁊ aliũ uero quãuis ſit bon⁹ renuat:et hoc ſepe melãcolicis et maniaciſ experimur qꝛ p corruptionẽ extiatiue iudicãt .hoc eẽ renuẽdum ꝙ bonuꝫ ẽ quãuis ĩ ore ſtoã ci nullus ſit defectus ⁊ de tali ñ ẽ hic ſ mo. Alius cuius cauſa ſunt huõres cõ rupti ĩ ſtoãco exiſtẽtes lꝛ ĩ eius uilis ĩfil trati ⁊ pcipue ĩ ore eius.lꝛ uapoꝛs cor rupti ĩ ipſum os ſtoãci aliunde prouei ẽntes ⁊ de tali hic ẽ ſmo qui ſepe uiola tus accidit p̄gnãtibus uſqꝫ ad mẽſẽ ꝛ̄ti um. Et illis iter quorum emoroydes mẽſtrua flux⁹ ſãgninis narium.ſeu alia cõſueta euacuatõ retinetꝛ tales eñi retẽ te maſie plerumque corrumpuntꝛ. ⁊ ſua maligna qualitate organum guſtus ĩfi ciunt. Et tunc iſta irrationabiliꝛ̄ appeti tum ipſum ĩclinãt plerumqꝫ qu oq̄ ãnõ male uiuẽtibus accidit.ut puellꝛ pueris ⁊ ſĩlibus q cibis facilis cõruptõnis utũ tur. Appetitus itẽ iſte a mlꝛia pp opila tionẽ ſpleiſ ãt eiuſ attractiue debilitatẽ Accidit ſi tunc ſcilicet corrumpatꝛ et putrꝛ fiat ⁊ pꝫ quid ſit appetitus cõrup tuſ que quoqꝫ ⁊ quot ſit eiuſ cauſe.

Ca^m tridecimum ꝺ ſigniſ demõſtra tiuis cauſarũ ĩducentiũ appetitũ cõrup tum. In quo diſputatiue proceditur.

Egritudo iͣſe ſatꝭ maifeſtat. ⁊ ſic ꝺ cãꝝ ſignis ſolũ dicẽdum ẽrit de quib⁹ oẽs quos ipſe au ctores uidi ĩ hoc ↄueniũt.ſcilicet quod ex natura ꝛ̄i appetite talia ſigã nobis ſꝛ̄ manifeſta. Sũt tamẽ inter ſe diſcorꝺs: Quidã uolũt habentꝭ appetitum cõrup tum appetere ſimilia. Alii uero ↄtraria Dicũt nãqꝫ p̄mi ꝙ ſi talꝛ ſ appetũt ſicca.

Humō siccus erit i cā.s.mlicus et si ap petūt acetosa acetos siue acetosū flā.āt melācolia n nālis l aeris siue aectosa.⁊ si horribilia appetūt ut cimices ⁊ carbo nes ⁊c.h ab ipsoꝝ humoꝝ horribili. cō ruptōe ꝑuenit.et sic concedūt ꝙ tales semꝑ similia appetūt.ueꝝ a colera ⁊ a sāguie id fieri n putāt cū isti rspectu flā tis et mlie corruptōi sit marie rebelles Cola..n.13.teecii.c.de mō significatōis stomaci iquit nō ipedit digōnē. Coler eni proprietas nō ē ut digōné ꝓhibeat ꝓhibitōe. destructoria āt diminutoria āt faciēte cruditaté imo quādoqꝫ corrū pūt eū.Sed melancolie proprietas ē.ut probibeat digōnem et corrūpat eā eq sil et fla decliuius ē ipsa ad corruptōeꝫ Et sic concludūt ab eis duobus hūori bus solū cōruptōeꝫ appetitus fieri pos se.Cum āt humores isti fri.sit ⁊ i eis cō ruptō sēp exneā huitaté fiat auctors si gā dittétes ad curā ueniūt ⁊ medicamiā oia.ad calidūꝫ et siccūꝫ declinātia ordi nāt ut pꝫ.Sed dicētes tales sēp ꝯria ap peter in secundo.tegni doctrinā gali se quuntur. Distéperātie ingt non natura les stoāci in h drnt qr cōtraria ⁊ n silia quéadmodū naturales Et Auic.allega to cap.si stoācus igt piguia illic ē stip ticitas ⁊ siccitas ⁊ spissitudo.et si nat a declinat ad frigida tūc illic ē caliditas. Et si appetit.rs calidas tūc illic ē fritas et si appetit icisiua acetosa acuta tūc il lic ē humor uiscosus.ex qb de mēte isto rū patet qualꝫ quilibꝫ.appetit pternatu ralꝫ dispositus sēp fert ad cōtraria. Ex quo stomacus in qualꝫ dispositione reō uenda fuerit contraria semper.appetit

Siue illa dispositio fuerit natural. ut i siti ⁊ fame naturali siue pter nāꝫ ut ō corruptōe appetit. Nā i naturali si ti a calido ⁊ sicco quedā cāt tristi sēsa tō ꝑ cui remotōe ꝯria sēp appetit ser illa uirtualit seu formaliter sit frigida ⁊ humida. Ideo Arꝫ.secūdo ō anima siu iquit est appetit frigidi ⁊ hūidi. Qō si stoāc sitiēs nālr calid fuerit ⁊ sicc ꝑ remotōe isti tristi sēsatōis a calido et sicco causata frigida formalit appetit ⁊ hūida ꝑ sui tn ꝯseruatōe calida uir tualit appetit.⁊ sicca qꝛ qlibet natural cōplexio semꝑ illa appetit ꝑ q sit apta marie illa sua natural cōplō. ꝯseruari. Sꝫ si i stomaco pret naturalit alrato fuerit dispositō frigida ⁊ hūida ōbigra tia ⁊ fuerit sitiēs esto ꝑ ista remouēda tristi sēsatōe i siti tm fōmalit frigida ap petit ⁊ hūida.ōtualit tn ꝑ remotōe illi dispositionis preter naturam q ē frigi da ⁊ humida ut suppono calida uirtua liter appetit ⁊ sicca ⁊ ꝑ consequēs con traria ⁊ quodlibet membrū pret natura liter dispositum appetit naturaliter re mouere dispositioné preternaturā in eo existēté ꝙ nō fit nisi ꝑ cōtraria. Et Auic.i.c.ō cōruptōe appetit. Quan do i stomaco iquit aggregatur humor mal diuers assueto. In qualitate sua tūc reqrit aliō cōtrariū. Ista tn cōtra rietas pōt eé i qualitatibus maifestis si cut i mala cōplexiōe uehemti calida ap petit stoācus uehemēter frigida i cōsue ta ut glatiem niuem aut inoculta pro prietate sicut habēs māꝫ humidaꝫ cor ruptā deteriate nocēté n appetit qōcū qꝫ siccū sꝫ deteriatū siccū ut carboēs ⁊ cretā. Un c q supra iquit Auic. Qua pp accidit i quibusdam appetitus luti. imo carbonū terre ⁊ gipsi ⁊ reꝝ huius mōi generis ꝑpter qualitaté que ē i eis exsiccāté ⁊ icidēté cōtraria qlitati hūo rū. Et propt hoc patet ad eos rspōsio q uolūt ꝙ ex appetitu cōrupto patiētes sēper silia appetūt quia habentes hūo

acetosos acetosa appetūt dōȝ igit̄ ꝙ qcuanuis appetāt acetosa ñ ista appetūt ꝑꝑ silitudinē acetositatꝭ sȝ qꝛ i illis ē que dā qualitas et uirtual' ꝯ̄ria qualitati illi us hūoris acetosi que ē. tal' cōrupti ap pe tit⁹ īdicatiua. Et pariter dōm qñ tal's appetūt fetida ut sunt cimices scarabei. et tl'ia nō. n. ad ista appetit⁹ insurgit qr sil'ia humori illi sȝ qr in se forsā quādaȝ habēt uirtutē diureticā illi⁹ cōrupti hu ris eductiuā uel aliquā aliā maīfestā. ul' occultā qualitatē illi humori ꝯtrariam et sic ñ ualet h⁹ argumētuȝ inducēs hūc appetitū corruptuȝ. ⁊ acetosū fl'a igitur patiēs appetit acetosa ꝛōe qua sr̄ similia sȝ qr i se habēt qualitatē oppositā quali tati in humore illo existēti que ē istū cor ruptū appetitū efficiēs Quare ñ sūt tñ hi uiri boni uituperādi qui corruptum appetitū habētes appetere sil'ia dicunt Qꝛ hi supponūt eos in latitudīe sanita tis existere Sȝ appetit⁹ sanoꝝ i conser uatōe ipsoꝝ ordinatur ergo tales appe tere debent similia. et nō ꝯ̄ria cū conser uatio fiat ꝑ similia. Quidā dicūt ꝙ melā colia a natura ad os stoācī missa. ut ipsū ad appetitū ꝯfortet qñqȝ eū imuttat ⁊ fa cit ipsū a natura ꝓpria egredi. ⁊ qꝛ tal' ut nolūt ē distēperātia natural'. ideo ap petunt ⁊ causam quare inconsueta ap petūt ⁊ corrupta esse dicūt qꝛ hūor iste tale appetitū iducēs ē corrupt⁹ quāuis ex̄ sāitatꝭ latitudinē ñ ducat Et dicūt itē ꝙ medic⁹ tāqȝ pratic⁹ sēsitiu⁹ ē artifex q ex his solū sr̄ dispositōes egritudinū arguit quas maxīe sēsib⁹ deprēdit. Et sic ꝯprehēdētes acetosa tales appet'e q h... ex acetoso flāte appetit⁹ corruptus īducit̄ ꝯcludūt sil'ia ipsū appet'e. Nō eni pāctic⁹ īquātū practic⁹ ē debet īuestigar̄ an i acetosa re appetita sit aliq̄ ṽtualis q^a litas que qualitati i hūor̄ illo existēti

ꝯ̄ria sed theoricus potius. Et sic ego dūis. Theōicis r̄liqñs hāc diffinitōnē ip sos hōa pace ad demōstratiua hui⁹ egri tudinis sigā ꝯdescēdā quāuis nr̄i uet'es poēre talia uoluerit. Sȝ ꝯ passio h īt̄dū cū siccis iterdū cū hūidis qñȝ cū calidis ⁊ nōnunqȝ cū frigidis societuꝛ quoꝝ ex cā cura ml'tipliciter uariet̄ i paucis tñ ista demōstratiua signa cōstrigam. Ap petitus itaqȝ inclinās ad sicca ut sunt carboēs lutū et silia ab hūido hūore cā tur i se tamē quādā uirtutē occultam ha bēs per quā ad īcōsueta illa fertur. Sȝ si dispositio ista appetitum corruptum efficiēs. cum humoribus calidis sit con iūcta cogōsceres qr ibi sitis adē intēsa grādis estua⁹. ⁊ fuōse. eructuatōes a fri gidis iuuat̄. ⁊ calidis nocet̄. Qr si ꝯplō etas regio tēpus āni precedens regimē et talia super ipsorum calidoꝝ gnōnem attestant̄ certior multo fies ꝯ quo acria ⁊ acetosa sēper appetit⁹ iclinabit̄. Si ṽo ad dl'cia ūctuosa sicc⁹ hūor ⁊ melāco lic⁹ erit i cā. et qr dictū est passionē hāc ꝑ proprietatē ⁊ comunitateȝ fieri posse et per proprietatē ipsa fit ex aliorū hūo rū sāitate depēdēs. Et qꝛ ꝯtinu⁹ appeti t⁹ iste corrupt⁹. aderit ab aliis tñ mēbris ꝯtinuis nō erit. Sȝ quiescit iterdū si āt aliorum membrorum uicio fiat. ut sple nis matricis cerebri l' mēbri alteri⁹ ex si gis tal' mēbri discrasiā sigificātib⁹ argu es. His itaqȝ sigis ōmōstratiuis paucu lis contentus capitulo huic finem impo no :

Capitulū quartū decimum de sigis pronosticis corrupti appetitus.

P cimices carbōes araneas ⁊ a talia inclinat⁹. appetit⁹ ceteris est deterior magnum eni in hu

morib' corruptioné eé sigificat q̄ spéi hūane totalit̃ ꝑriat̃ quare timédū é nē i talé. uenenositaté mutet̃ que subito paciénté iterficiat post hoc i minori malicia é si ad aliō excitatū et sic cū appetit' talis iclinetur ut carbones lutū ꝛ similia et ad hoc minus malū si ad acetosa decliauerit. Teste Auiō caº de corruptione appetit'. Si ité talis appetit' diu durauerit pānos et alias cutis iféctiones iducet. Ras̃ auté nono continétis lutū ꝛ similia stomacū grauāt et digestioné ipediūt qꝛ ex eis corrupti humores fiunt propter ꝙ nónunquaꝫ uermes generāt̃ Et tamé cū nō sit apta ad mébra nutrienda opilationes faciūt et sic sūt. causa egritudinū cronicaꝝ. Et si propter cruditaté illoꝝ humorū uel propt̃ malā aliquā q̄litaté i eis existété cū ad nutritōꝫ sint iepti mébra eos respuunt ad cōcauitates uétris tanquā nutritioni inutiles transmissi. Jdropé efficiūt. Et hoc de signis ꝓnosticis corrupti appetitus.

Capitulū decimūquintum de cognitione ꝛ cura i gen̄rali corrupti appetit'

In cura appetitus cōrupti qs i humor peccans in causa fuerit considerandum erit in cuius cognitionem facile deuenies sicut in precedenti capitulo dictuꝫ fuerit ea ad que talis appetitus inclinatur diligenter obserues quia frigid' humor atque uiscosus ad acria atque salsa appetitum inclinat calid' ad acetosa semper. Sicc' uero ad unctuosa. Sed si quelibet humō per uomitum educi potest nihil supra. Sed qualiter fiendum sit te septimum capitulum ē docebit. et si hoc fieri nequeat qualiter colera digerenda educenda quoqꝫ ꝛ fl'a iteꝫ predictum capitulum te docebit. ad plenū. Sꝫ de m̄l'a illic nulla facta é métio cū ea poti' ad appetitū adaugeat q̄ꝫ diminuat iōo si ad ei' digestioné deuenire necesse sit. Accipe oximell' sim. ℥. iii. aque buglose aq̄ scolopédrie lupullorū an̄. ℥. ii. clarificet̃ ꝑ duas b' uicib' eū cū optimo cinamō aromatiꝫādo. uł accipe oximell' simp. ℥. ii syrupi de epithio. ℥. i. ꝛ cū p̄scriptis ags ut supra aromatiꝫādo clarificet̃. Magis tamé appropriat' é syrupus iste q accipit scolopédrie sticados florū lupulloꝝ boraginis buglose uiolaꝝ camedreos. capilloꝝ ueneris an̄. M. i. radicis apij fenicl'i et spargi an̄. M. ß. passulaꝝ. ʒ. i. ß. sene. ℥. i. passulaꝝ. ʒ. vi. fiat decoctio i cui' fine adde epithimi. M. i. ß. Collata decoctōe cū lib. i. ꝫuchari l' mell'. lib. ß. ꝛ aceti passulati. ℥. iiii. fiat syrup' ꝯ optio ciamoᵈ aroātiꝫat' ō quo lōgo tp̄r dabis. ℥. iiii. ß. pro uice Et si fuerit debite coct' ō eo. ℥. ii. accipies aquaꝝ buglose scolopédrie ꝛ lupulloꝝ an̄. ℥. i. ꝛ ꝑ una uice dabis. totiés r̄itando ꝙ tibi mat̃ia digesta uiōat̃ ꝑ q̄ educéda. accipe cassie nouit̃ ext̃cte. ℥. i. l' māne. ℥. ii. ꝯfectōis sec. ʒ. iii. syrupi uio. ℥. i. oīa illa cū ōcoctōe ifrascripta dissolues. q̄ accipit floꝝ boraginis buglose uio. capilloꝝ ue. caédr̄os scolopédrie sticados an̄. M. i. ligritie passulaꝝ an̄. ℥. i. fiat ōcoctō. Jn fine addat̃ epithimi. M. i. cui' quātitate ōbita suprascriptas res dissolue et fiat pot' i pill'aꝝ forma. ʒ. i. pill'aꝝ indāꝝ l' fumi t̃re nicolai dabis l' da cū aq̄ lact̃. ʒ. ii ifrascripti pulueris q̄ recipit foliorū sene. ℥. i. masticis. ʒ. i. macis croci cinaōmi an̄ ʒ. ß. diagridii. ℈. i. tartari. ʒ. vi. ꝛ fiat puluis. Alias i cāu isto a. ʒ. iii usqꝫ ad. ℥. i. ō solo pulu̾e tartari dabā. ꝛ per optime operabat̃ quia uero id suscipiédū é ual de delectabile gustui quat̃ si i suis fercu

lis ad bulliédum poneres. ut etiā romani faciunt gratissimum gustui ferculum redderetur cum quo lubricum uentrez tenet. Et per uomituz itaqz siue per secessum humorē euacuato quicunqz iste fuerit ad medicinalia ueniendum erit. Sed memor esto patiētem tuum in aerē claro odorifero collocare ꝛ quod omnium aliarum rerum non naturalium superfluitates euitet carnes potius assas q̄z elixas exhibeas que tam ī causa calida q̄z in causa frigida. erunt secundum exigētiam alterande. ꝛ qualiter hoc fiēdū capl'm tercium te ad plenum īformabit Et inter alias carnes pullum columbinum quā maxime inter sapores. tamen aiūt antiqui sinapim pregnātium appetitum per optime rectificare. Et idem facit radix siluestris raffani cum aceto In prima uero mensa cappares cum aceto cōmēdat. Cepe item cōe et cepe sqliticum acetum quoqz etiam oliuas immaturas cum aqua ꝛ sale conditas.

Sed cum te capl'm octauū habūdāte faciat de his omnibus his paucis cōtētis esse uolui ad r̄liqua medicinalia amodo condescendens quod in sequenti capitulo fiet. Et per hec presenti finez impono:

Capitulum decimū sextuz de signis distinctiuis corrupti appetitus quibuscūqz humoribus in causa existentibus ꝛ cura ipsius ī particulari.

n Eminē ex auctoribus n̄ris inuenio qui appetitus corrupti curā ordiate posuerit. n̄ mirū itaqz si aliqui ex socijs n̄ris qbus studiuz olet cū talē ad fastidij curā se ponūt eā scōz doctrinā Av.ꝛ°. phisicoꝝ pficiūt. Nā ꝯ medicam aliꝗ a quouis auctore laudatū īueniūt īdubie cū eo putāt istā egritudinē de scō curare. Et sit ad pauca respiciētes ut plurimū. ad hec ifirmū deducūt. ut sit necessariū eū p̄sbiteris ungēdū ꝯmittere uos itaqz mei dilectissimi fratres oro ut operā talē fastidio dare uolit̄. ut non a cāu. sz scōz debitā rōez īfirmos u̅ros curar̄ sciatis ad ꝓpositū itaqz rediēs. ut facilius appbēdi possit scōm uarietatē cārū quoqz uaria describā. Et p̄io si appetit⁹ tal' ad acrimoīa īcliaret̄ siue ad falsa ut. s̄. dictū ē huōr frigid⁹ ꝛ huid⁹ erit ī cā q̄ p uomitū siue p secessū f̄m doctrinā supius positā educta āte cibū fomtatio tal' stomaco fiat q̄ accipit absinthij. M. i. origāi maiorane aā. M. ss. ameos. ℥. ss. nucismus. ac calami aromatici cōticū citrāguloꝝ siccoꝝ aā. ℥. iij. ꝯquasset̄ ꝛ ꝺcoctio ī optīo uīo fiat. ꝛ cū lana filtro spongia stoācū āte cibū fomtāto de hic ex ifrascripto ūguēto iunctio fiat. que accipit olī ꝺ spica. ℥. i. olei masticis olī ꝺ absinthio aā. ℥. ss. puluis masticis gariofiloꝝ coraloꝝ rub. mēte sicce. calāi arōati ci corticū citri aā. ʒ. ss. ameos. ℈. ij. aloes. ʒ. i. pārū cere. ꝛ fiat ūguētū quo ūctō fiat. per horā uō āte cibū bolū unū confectionis de ciamomo ul' arōatici ro. descriptōe Gabrielis accipiat. Facies īsup si adhuc esset ml'ier pregnās ut q̄cūque die l' ꝺ t̄cio ī t̄ciū unā accipiat ex pillulis īfrascriptī pōderis ad min⁹. unius. ℈. que penitus hanc egritudinem eradicant. Et ipse accipiunt croci cinamomi spice squinanti ligni aloes xilobalsami aā. ʒ. ij. masticis. ʒ. ss. bdeligium arabici. aā. ʒ. i. ss. aloes epat. ℥. iij. ss. fiat magdalion cum sirupo de absinthio de quo cum opus fiant pillule. Experientia noui per multos annos in bonitate conseruantur. et mensibus

transfactus q̄3 ĩ principio sunt meliores His igit̃ ĩpgnãtibus toto tpr̃ usus sũ. sue ĩpregnatõis. ⁊ eis sẽp deo duce be ne successit. Nã si bñ ↄsideras talr̃ cu3 mastice bdelio ⁊ gũi ara. eas correxi ut ĩ uenas aloes nequaq̄3 ĩprimere possit. Nec ĩ casu nr̃o pciosius medicam̃ ullũ ĩuenies. Nõ nulli ĩsup quidã ex auctori bus nr̃is dicũt ⁊ maxĩe ille bon⁹ Auic. ꝙ masticar̃ ĩ ieiunio aloes cardamomũ ul' ciminũ xiloaloes trãsglutiẽdo saliuã iuuat plĩmũ. Et alij. ℈. ij. pl'uerĩs nastur cij ul' tm̃ pl'ueris ruthe uel xiloaloes cũ uĩo modico potui dabãt. ul'. ʒ. i. ĩfrascri pti pulueris q accipit cardamoĩ maio ris ⁊ mĩoris xiloaloes. añ. ʒ. i. 3ucbari al. ʒ. iij. fiat puluis ↄ quo. ʒ. ij. cũ brodio pulli ul' uĩo dabis. ⁊ si masticationẽ ut Auic. pcipt ĩ ieiunĩo facere uelis accipe cardamoĩ cimini calaĩ arõatici. añ. ℥. ß. ameos mastic⁹ xiloaloes añ. ℥. i. ĩtegra ista simĩl misce ⁊ coclear. unũ ĩ ieiunio ĩ ĩfirmo tuo masticãdũ pbe. uel ex eis con quassat̃ ĩ subtili petia bñ alba coclear unũ bñ ligabis et p hũc modũ talẽ paci ẽs meli⁹. masticabit. uerũ cũ masticatio ista ĩterdũ a capite humoris attrahẽ⁹ uomitũ ꝓuocat ei⁹ loco ↄfectio de cina momo l' aromatico rof. descriptione Gabriell' utere. Uel hac q̄ ĩ hoc casu plurimũ ualet. ⁊ ipsa accipit ligni aloes coraloꝝ ru cardãoĩ pipis lõgi pipis ni gri cinãoĩ galãge añ. ʒ. i. ß. fragmtoꝝ la pidũ preciosorũ. ℈. iiij. fiat puluis ↄ q⁹ accipe. ʒ. i. ⁊ cũ lib. i. 3ucbari tabar3etb cũ aqua camoĩlle uel melisse dissoluti fi at ĩ morsellis de qua cõfectõe. ℥. ß. p ui ce ĩfirmo ĩ ieiunio dabis. Aliqui ĩ casu isto ut bonus Auic. ⁊ alij ĩ prima mẽsa exhibẽda collaudãt. ut sunt cappares oliue ⁊ lupini cõfecti ĩ ſa uõ laudãt pas sulas fisticos castãeas ⁊ crisomila. Et

pro saporibus sinapi siue mostardã q ĩ dicto casu mire ualet. Jn alijs uero sa poribus atq3 fercul' pl'ris ĩfrascriptus maxĩe collaudat̃ q accipit cĩamoĩ electi. ℥. ß. ligni aloes galãge. gaꝝ. cubebarũ ameos grãoꝝ paradisi. añ. ʒ. ij. cardão mi. ʒ. iii. macis. ℈. ii. pipis nigri. ʒ. i. fiat puluis cui⁹ ĩ fercul' ⁊ saporibus sit us. Si ad põtica appetit⁹ ĩcliat̃ ⁊ sicca hu mid⁹ huõr erit ĩ cã cũ quo aliq̄ ẽ mala q̄ litas ut ↄ ĩ signis dictũ fuerat hũc appe titũ corruptũ ĩducẽs. Euacuato igr̃ hu more tali p uomitũ seu p secessũ fm doc trinã supius hitã eius cura parũ ad im mediata descripta drt. Quia tã r̃gim ñ naturaliũ reꝝ q̄3 fomtatões ⁊ ũctões ma sticatões ⁊ maxĩe de ameos ⁊ alia quo q3 ↄscripta illic cõueniũt. Si aliq̄ ĩ hoc casu spãlr̃ ab auctoribus ↄmdãt̃. puta ĩ fine past⁹ cardãomũ cubebas at3 amig dalas amaras mãducare quaꝝ loco psĩ corũ nucleis sepe utor. Laudãt ẽt galli nas assatas ipsaꝝ quoq3 pullos ⁊ super oĩa pullos colũbios pullos assatos ĩ m̃ sa pma q̄3 maxĩe. Et p singl'i remedio experti sũt ꝙ istarũ carniũ ossa acciper̃ ⁊ illa cũ pipere ⁊ sale salipi3are ⁊ in ie iunio corrodere nihil supra. Jn fercl'o uero aidum frumẽti plurimũ cõmẽdat. ac crustulas paĩs bñ siccas ⁊ panẽ quo q3 biscoctũ. Auic. ãt ĩ isto cãu ꝗdã do cet artificiatũ uomitũ facere. sed qr ma le dosari posset. ⁊ forsitan per uomitiua uiolẽta in ipo posita non sine periculo dare ipsũ hic ĩscribere uolui quo si uti lib3. Auic. qre laudo tam̃ ut ĩfirõ tuo pi culũ ĩ quo cadit si lutũ carbões uel tl'ia mãducauerit rõib⁹ euidẽtib⁹ oñdas ⁊ ↄ ↄ rb⁹ ill' loq̄ris stomacãt ill' noĩes luctũ tñ ipsũ ꝓposse teneas ĩsup puluerẽ ĩfra scriptũ ĩ cãu i⁹ sũme laudãt q accip car dãoĩ maiõis ⁊ mĩoris cubebaꝝ añ. ʒ. i.

zuchari.ʒ.ß.fiat puluis de quo p horas duas ãte cibũ cũ aqua clari iubet. Ego ãt cũ uio sẽper exhibeo me sup hoc fundãs ꝙ alii laudãt ꝙ uinũ potẽs bonũ o doriferũ. ⁊ purũ habũdãter bibitũ talez sepe curat passionẽ. Auic. uero boni ui ni põtici potẽt.ʒ.vi.accipiebat ⁊ ad qr te partẽ cõsũptionẽ bibitum p ebdomodã itegrã omĩ mãe i ieiunio suo. patiẽti exhibeat. ⁊ plurimos hoc mõ curauit. Ualet i isto casu itẽ plurimũ si.ʒ.i.pl'ue ris ruthe aut mẽte sicce aut se.alei ut ẽ i ieiunio cũ uino dederis. Antiqui uero nõ nulli in casu isto pill'as infrascriptas plurimũ cõmẽdãt. quaruz dos. sit i ieiunio.ʒ.ß. Sed si tamẽ credideris eas p̃ gnãtes nõ dabis ⁊ ip̃e accipiũt aristologie lõge zedoarie uio. betonice añ.ʒ.iii. gãꝝ sal' gẽme añ.ʒ.ii.trium pipũ añ.ʒ.i. mirre electe.ʒ.i.aloes ad põdus omiuz ⁊ fiat magdaliõ ꝯ sirupo ẽ absithio. Ul' ifrascriptẽ ut'e q̃ sup alias coronã i casu istq portãt. Et ipse accipiũt masticis.ʒ.ii.agarici.ʒ.iiii.ʒʒ.ʒ.ß.sal' gẽme. ℈.i.aloes.ʒ.ij.cũ sabba fiat magdaliõ ẽ quo cũ opus fuerit fiãt pill'e que p̃gnãtibus secure dari possit. Si nõ appetit' ad acria tẽdat ⁊ acetosa a calido ut dictũ ẽ humore puenerit qui q̃l'r sit tã p uoitũ q̃z p secessũ. euacuãd te capl'm septimuz docebit. ⁊ qual'r mala ꝯplõ sit rẽouẽda In nono capl'o modũ ⁊ ordinẽ ꝯ qbus id fieri debeat. habũhãter repies ⁊ sic de cura tali ad capl'a illa recurre portulacs tñ cõesta appetitũ rẽouet huc ut'a liq auctores referũt. Appetit' ãt corrupt' ad dl'cia ⁊ ũctuosa declinãs hũorez ml'icũ seꝯ i cã ẽẽ arguit ut ẽ dictũ ẽ q q̃ lit' curãdus sit capl'm imediate p̃cedẽs tibi clare mõstrabit. Cal'.n.huõr nũq̃z l' magna ꝯ difficultate p uomitũ educit'. l' saltẽ ñ sic ꝯueniet' sicut p secessũ iuxta aphorismũ q̃rte pticule. Melãcolicos uõ iferius uehemẽti'. Huõre itaqz euacuato sup ẽ solũ stoãci discrasiã manifestã corrigere. Fac ergo totũ regim̃ ad calidũ ⁊ huidũ decliare plus tñ ad huidũ ⁊ sic cibãia oĩa ml'ica uitãda erũt. et acuta ut sũt porri cepe ⁊ alea legumina oĩa carnes bouie ⁊ maxie salse. uitẽt' q° qz sapores acuti ut sũt aleata mostarda uinũ bibat optimũ ꝙ si ꝯ aq̃ buglose li phart' nihil ẽ. Et iter alia ĩfirmũ tuũ tenere letũ pcures. Et ad talẽ appetituz emẽdãdũ pl'e ĩfrascripto nihil utilius ĩ ueni. q accipit cinamoĩ elec.ʒ.iii.cardamoi maiõis ⁊ miõris ozimi gariofolati ben.albi. ⁊ ru.esule cõticũ citri doroĩci buglose melisse añ.ʒ.i.q̃tuor seminũ coĩum fridoꝝ.ʒ.i.limature auri ⁊ argenti añ.℈.i.pelliculaꝝ uẽtriũ galliaꝝ.ʒ.ii.fiat puluis ⁊ quãto zuchari libz misce. cuius dos. sit.ʒ.i. ⁊ i ieiuio ꝯ aque melisse uel cũ modico bõi uini dz dare uel ẽ eo accipe.ʒ.i.et ꝯ libr'.zuchari ꝯ succi pomoꝝ redolẽtiũ fcã residẽtia parte ũa ⁊ succi buglose atq̃z boragĩs añ ptẽ m̃di am dissoluat' et cõfectio fiat i morsellis cuius dos sit.ʒ.iii. Ad hũc appetitũ nõ magnũ cõseqt' nocumẽtũ quare his paucis cõtẽtus ẽẽ uolui. Ubi autẽ appetitus ad enormia et fetida fuerit nõ facile ẽ peccãtẽ huõrẽ cognoscer' per datã tñ regulã semp ꝯ̃ria appetit ⁊ illo mõ ẽ ut humorẽ peccãtẽ cognoscas ut plurimũ tñ ad cal'm declinabit. Sed quisqs huõr ille fuerit scðz doctrinã i capl'o septimo superius hitã euacuãdus erit siue per uomitũ siue p secessũ fiat id. sed ubi per uomitũ id fieri poterit utilius ml'to erit. Auctores tam̃ idifferẽter Jerã pigrã i purgãdo a putridis corruptẽ huõribus stomacũ sup oĩa solutiua collaudãt. Et ne dũ huõres illos cõruptos

educit. ꝫ omnē discrasiā prouenientē ab istis corrigit. Et qr quādoqꝫ per moꝝ ellꝛij et iterdū p formā pillaꝝ fit quo li buerit modo utē. Et si alteratiuis alijs idigebis nouum succursum pete. caᵒ et i hoc appetitus corrupti cura finitur.

Caplm decimuꝫ septimum quid sit ap petitus caninus declarat.

Appetitus caninus uarijs mo
a dis ab auctoribus nominatur
Secūdū ātiquā trāslationem afforismoꝝ. secūda lues appellat. ꝙ idē est ꝙ fames. In noua enim indigentia. Et tā p lues q̄ꝫ p idigētia. y. appetituꝫ caninū itelligit haly uero ipꝫ sillā uocat Et eni silla locᵒ quidā i mari a quo trā seuntes naues sepiᵒ absorbētur. cuiᵒ cā naute uoꝛaginē eā appellāt. Cū autē ap petitū caninū habēs uorare cibū uidet haly eā sillā appellare uoluit bonus ue ro Alexāder a greco. tractū cinorodio sas dicit a cinos ꝙ ē canis et dosis glīa talis ide appetitᵒ caninus canū nomine appellatur qui imoderate appetētes tā tū ut sepe sumūt ꝙ digerere nequeūt. ū de per uomitū aut per secessū eū omitti necesse ē. quo emisso iterū coēdeꝛe appe tūt. ꝛ hec canū esse glīa vr ꝛ ob hoc gre ci cioꝛodosias appellarūt ꝛ egritudinē cinoꝛodosiā unde eā patiētes apud eos cinoꝛodosij dicti sūt. hac āt egritudine laborātes tā i quātitate q̄ꝫ i q̄litate. seu modo appetēdi excessiue multū se hn̄t. In quantitate quidē tā. s. cōtinua q̄ꝫ di screta ut ifra patebit qr tales sepe ꝛ ml tū mā ducāt respectu uero qualitatꝫ seu modi appetēdi qr auidissime ꝛ itēse ap petūt ꝛ uoꝛaciter māducāt. Et qr hoc duplex imodeꝛātia. s. fm qualitatē et q̄ꝫ titatē seu imodo appetendi iteꝛ domesti ca alia solū ūr esse cani a cane. forsā ta lē denoiatione accipit. Et ob hᵒ inquit Serapio ꝙ ē egritudo comedēdi cuiꝰ nō saciat mēs ꝛ ē desideꝛiū magne coe stionis ac diuerse cū fame absqꝫ sacie tate. ꝛ idē dicit haly. Cū iquit hec egri tudo ē imoderati appetitus i quo tam patiēs auide ac itēse appetit ut huānaꝫ naturam excedat. In quātitate tam cō tinua q̄ꝫ discreta uoraciter māducans uelud canis nunquā cibo saciat. Et ex his patꝫ quid sit appetitus caninus.

Capitulū decimū octauū de cāsis ex trisecis et itrisecis appetitᵒ cani. In ge nerali.

Ause appetitᵒ canini caīs ab
c latōis appetitᵒ sūt ꝯtrarie esto
ꝙ plures sit ut faciliᵒ. tamē ꝯ prehēdantur i tres istas reducere libet Prima ē mēbroꝝ superflua resolutio propt̄ quā mēbra ianita fiunt. cuiᵒ cā a ueis cōtinue attrahūt ueꝛe ab epate ep a stomaco et p istos ꝯtiue motᵒ ut supꝛa dictū fuit causat appetitᵒ. Et quāuis mēbris ꝯtinue appetētibᵒ. cibᵒ offerat ex isto tamē nō nutrit ut iquit. Gal. nō trāsglutit ꝫ bene digtis nutrit corpus Existēte itaqꝫ mēbroꝝ cōtinua resolu tōe materiei ut dictū ē cōtinuᵒ ē appeti tᵒ talis mēbroꝝ ꝛesolutiōis duplex pōt esse cā. s. extrīseca et itrīseca. Extꝛīseca ut ē aeris balnei et taliū supeꝛflua calidi tas ꝛ hᵒ potissimū corporibᵒ rare tex ture accidt qꝛ sꝫ facile passibilia. Exer titiū īꝫ superfluū ꝛ maxie hoꝛis famis factum ut pegre ꝓficiscētibᵒ et artifici bus cōtinue laborātibᵒ sepe accidit. Supflua qᵒꝫ uigilia nimia faīs tollerā tia diuturā tristicia ac supfluᵒ coitᵒ. In trisece uō cāe eē possꝫ euacuatiōes sup flue siue ab arte siue a natura fiat. ut su

dores diaforetici. Superfluus fluxus uētris quicunqȝ ille fiat ⁊ stomaci aut totius ꝯtētiue debilitas. Uermes nō sepe cā sunt cum subito.s. ut inquit Auic. ueniunt ad comesta qr mēbra ñ bñtia. vnd restaurētur eis ꝯtinue naturale inest ꝺ siderium per ꝙ mouētur. ut a uenis attrahāt ⁊ uene successiue ab epate. Et ex tali causa ꝯtinue fames adest. unde quito ꝯtinēt qn̄dā iquit Raſ. i cura mea habui cui ierā dedi et uermes plurios mire lōgitudinis emittēs liber māsit. Et bonus Alexāder q̄ȝuis hoc in caplo de bolismo recitet hic tamē ad ꝓpositū melius faciēs inquit. Scio.n. quādam mlierē multū ⁊ absque mēsura appetētē et digerētē omia ⁊ nūquam bene secessum uētris fuisse ⁊ dicebat se mordicationē pati i uētre ⁊ capis dolorē sepe habere ꝯquerebat᷑. Accipit i catarticum de yera facta itaqȝ purgatōne ꝓicit uermen grādem ut hēret i spacio longitudīs cubitos.xij. ⁊ amplius ⁊ postea illā irrōabilē ⁊ inaniētem appetitionē amisit. ūde nō fuit bolismus. sed ille serpēs qui hec i illa opabat᷑. Febres itē ut acuto lique faciētes ⁊ ꝓlixe corpora resoluētes ut quaterna etbica alie egritudīes croice nō nūquā appetitum caninū iducūt. Et egò quēdam nobilē ptisicā i curā habui que ad finē usque āni uixit. Et trāsacto āno primo ad appetitum caninū uenit ⁊ per parum anteqȝ alium mūdū adiret times pariter nil ad māducādum iuenire unū caponē ⁊ unā spatulam mōtonis ꝯ suis ptinētiis māducauit. i egritudinib⁹ itaqȝ cronicus uorax iste appetitus innascit᷑. Superfluus item totius caliditas sepe appetitum iducit et quāuis. A. dicat quod stomaci caliditas hūc appe itū sepe iducit. Intelligēdū est caliditae totius iuncta simul cum ea ut manifeste Serapio hec caliditas nō ē oris stomaci ⁊ id ideo qr caliditas cum accidit i ore stomaci destruit appetitum et. A. hoc considerans iquit hec caliditas ut plurimū facit simil̄r. Caliditas igitur i triseca facile mēbra resoluit. ⁊ potissiūȝ si i aere itēsa caliditas resolutōnem faciēs fuerit. et ut sepe accidit retētionē debilitās ⁊ sic patet prime cause ꝺclaratō Secūda causa ē i ore stomaci humoris accidi habūdantia ut ē materia flegmatica pōtica i stomaco generata uel aliū de fluxa ac aeris melancolia a splene ul' alio mēbro ad stomacū propulsa l' materia cataralis ut Auic. iquit quāuis id raro fiat. Tales enim materie i ore stoāci existētes sua pōticitate ⁊ incisiōe humores si qui in ore stomaci uiscosi fuerit expellūt et uacuitatem quādam seu i anitionem quādam i eo efficiētes titilationem quādam iducūt per quaȝ ut ab extra quicquid attrahitur appetitus i surgit. Tercia causa ē oris stomaci donās frigiditas modo stupefactioneȝ nō iduxerit. que ab itēsa aeris frigiditate sepe accidit. ut p fria loca iter agentibus plerūqȝ cōtigit. Aut a fritate aque uel ꝯsimilis. ut piscatoribus ⁊ i aqs fris sepe cōmorātibus accidit ut expiētia i illis sclauis dephēdit᷑. qui naues a uenecijs paduā trahētes p aquā ut plurimū icedūt. ⁊ illi huballi quacūqȝ bōa mādu cāt. Frigiditas.n. ut de mēte Auic. dici posse uidetur eo mō quo humor pōticꝯ appetitū augmētat qr os stoāci ꝯstrigēdo ꝙ i eo ē exp̄mūt cuius cā inanit᷑. Et pp talē inanitionē ꝯtinu⁹ fit appetit⁹ ut per niuea ⁊ fria loca trāseūtib⁹ sepe cōtigit ut ē dictū ē ⁊ sic appetitus canini cause patēt.

Caplm decimū nonū de signis ōmō

stratiuis appetitus canini.

Si appetitus canini signa cārū facile inuestigare uelis secundum ordinem quo ille supra descripte sunt incede. Si itaque ab intrīsecis causis mēbrorum resolutō fiat ex qua appetitus caninus ꝑueniat pati ēs aut astātes te satis iformabūt. Cause uero resolꝰōis mēbrorum itrīsece quoque cognoscūtur. Nam si superflue euacuationes i causa fuerint scias quod sudores diaforetici p̄cesserūt aut uentris fluxus ab arte siue spōte famis aut superfluus sāguis fluxus aut ꝯsimil'. Si aūt a debilitate ꝑueniat cōtētiue scias quō crude egōis copiosa quātitas appebit. que ad sāguinolētam egestionē quādo qꝫ p̄ducēt ut Auic. ingt. cuius cā ē epatꝭ aut totius ꝯtētiue debilitas ꝛ qn̄ꝫ ꝑpt̄ cōtētiue stomaci debilitatem tale emittit per secessū q̄le fuerit assūptū ut i lienṫia fit. Si a ōmibus ꝑuenerit p̄ signa ꝓpria do adiutore iferius describēda cognosces. Et si fe. acute ꝓlixe. aut alie egritudies cronice in cā fuerit scies qꝛ ille p̄cesserūt. Supflua totius actōis stomaci caliditas ex cōplōne ꝛ totius bitudine cognoscitur ꝛ itēsa siti ut iqnit. A. respectu sue ꝯplexionis naturaľ ꝛ ē ut plurimū natura cōstricta. Et illa signa illiꝰ cause appetitꝰ canini q̄ ē m̄brorum resolutō tibi sat̄ maifestaui. Posset tn̄ stati qs dicere n̄ ē possibile ex itēsa siti. tamē arguere ꝯ cāe itēse fais cāis itēse sitis ꝯ̄rie uideat̄ ꝛ eꝯ̄. Nā si friditas ꝛ buiditas fam̄ adaugēt. ꝛ siti dīnuūt calľtas uō ꝛ siccitas siti adaugēt ꝛ fam̄ diminuūt. Sꝫ ꝓ aliqlī buiꝰ d̄claratōe sciēdū ꝙ i stomaco duplex buiduꝫ repit̄ unū grossū solidū quo stoāci naturaliꝗ calor fouetur. aliud aqueū fluidū ibibituꝫ cuiꝰ p̄ntie ꝓbibet̄ caloris iflātio ꝛ substātie stoāci exicatio. Sꝫ idiferēt oībꝰ i mēbris buidū tale exicatōis ꝓbibitiuū repit̄ uerū qr ꝛori tale buidū assimilat̄ buidū roridū tale buidū appellamꝰ. Solidū v̄o ꝛori ꝯparū calidū dicit̄ ꝛ siccū. roridū uero respectu dep̄ssi frigidū ꝛ buidū. Et utriusqꝫ istorū p̄ caloris actionē accidit ꝯsumptio ꝛ p̄ ꝯsūptionez buidi grossi os stoāci ifrigidat̄ ipso nāqꝫ sublato cuiꝰ p̄ntia calō substētat̄ atꝫ fouet̄ necesse ē ipsū paucificari quātitatiue saltē si n̄ itēsiue ꝛ tūc ordine natur̄ ad os stoāci ut ē dictū ē melācolia ꝓfertur ex istis duabꝰ i ore stoāci fit ip̄ssio ꝛ sēsata quedā tristitia ad quā appetitꝰ ad cibū seqt̄ ꝛ calm̄ ꝛ siccū d̄pditū siue resolutm̄ recupet̄ ľ saltim tristitia illa sēsate imp̄ssiōis reōuet̄. Ex qbus patꝫ q̄ lit̄ ad buidi illiꝰ grossi ꝛ solidi ꝯsūptōez seqt̄ sēsata ifriatio. p̄ cꝰ ifriatōuē appetit̄ calm̄ ꝛ siccū. Ad buidi v̄o roridi cōsūptōnē iflātō ꝛ exicatio maxie oris stomaci qr sublata cā exicationē ꝛ iflātōez ꝓbibēte isurgit exicatō ꝛ iflātō sensata cuius cā stoācus mouet̄ naturalr̄ ad aliqd appetēdū quo taľ tristitia ex assūptōe illiꝰ buidi roridi cāta reōueat̄ ꝛ hec p̄ fridū fit ꝛ buidū ꝙ loco resoluti eorū reponat̄ ꝛ buidū tale ꝙ appetit̄ potuꝫ appellamus. Ex qbus patꝫ qr̄ auctores fam̄ calidi ꝛ sicci ꝛ siti fri ꝛ buidi. appetitū appellāt. ut. Ar. 2o de aia. Et ex bis elici cā pōt. qr̄ ex cāis resoluētibus q̄dā fam̄ citiꝰ icurrūt tarde v̄o siti ꝛ aliqua eꝯ̄ qr stat ꝙ babūdātius sit buiduꝫ roridū q̄ꝫ buidum corpulētum grossū ꝛ ad hoc erit sue resolꝰōi magis ineptū tūc resoluitur bumidū illud grossū propter eius paucitatē et ꝛ̄ respectu sui. s. propter ipsum esse ꝛesolōi magis obediēs q̄ꝫ bumidū roridū resoluetur et per

consequés citius famē icurrit q̄z sitim i alio uero i quo humidū grossū erit habūdātius et roridum paucū cicius r̄sol uet̄ ꝛ per ꝯsequés citius sitim incurrit q̄z famen. Ex quibꝫ manifeste patz qualiter in appetitu canino stat ex resolōne mébrorum a supflua caliditate tātā fam̄ fieri ultra mésurā itésā ꝛ ñ ita itésā siti quāuis ultra suā nālitaté sit intensior. qr in casu nr̄o multo plus de huido corpuléto resoluit proportionabilr̄ q̄z de rorido et sic iste itésiorem multo famen icurrit q̄z sitiz. respectu tam̄ sue naturalis complōis ꝛ sitis itéditur et hoc é ꝙ uoluit Auic. Cuz dixit ꝙ calītas ad q̄z sequit̄ m̄broꝝ resoló cognoscit̄ ex inténsa siti. Secūda ṽo appetitus canini causa é humor habūdāsi i stoāco qui ex pauca siti ut iquit Auic. et ex multitudine egestionum cognoscitur qr accida erit eructuatio et a credo et acetositas i or détes stupefaciés iterdū sétit̄ et si patiés famē illā tollerauerit pūctioné quādā i stoāco sentiet. et ex illa faīs tollerātia nocumétū icurrit. Et si a splene l' ab alio m̄bro huōr ad os stoāci appetitum caninū faciés ꝓfluat. Signa debilitatis spleis l' alterius mébri mādātꝫ tibi hoc maifestabūt i p̄mis capl'is pgréda frigiditas oris stoāci dñans ꝛ appetitū caninū efficiés qr ab extriseco ꝓueīt astatiū l' patiétis narratōe deprehédit̄ ꝯ quo sitis paucitas aderit ꝛ ꝓpt̄ idigestioné feces mlt̄e qr paꝝ assūpti cibi trāsit ad epar. Et qr ꝓpter idigōné p̄ime uétositates generāt̄ uétositas ml't̄iplicat̄ cuius cā stoāci sétit̄ ina°. Et sic hés signa appetit' canini.

Capl'm uigesimū i quo ꝺmōstrat̄ qd ex appetitu caino ꝓnosticari debemꝰ.

Appetitus canin' ut s̄ patuit é oris stoāci pessio ꝛ ꝯ oīs talis sit molesta quilꝫ appetitus cāin' pic'lo subiacet. uñ haly abbas passio iquit que i ore stoāci fit dura ꝛ molestissima fit pp cordis uicinitaté atꝫ societaté si appetitus canin' i tali tépore durauerit ꝯ corp' ñ nutriat̄ ad extenuationé ueiat necesse é. uñ Auic. pria p̄mi capl'o ꝺ ꝯplōnibus. Cū malo iquit ꝺsiderio qꝺ é ꝓpter ipriuationé digōnis nó proueit istbibre. i. bōa digóne nutrimtū. Appetit' if cain' ad bolismū et ad subet ꝛ ad morté ifirmū sepe ꝺducit. iꝫ. tercij ca° prio. Et pria cā é ꝙ si appetit' cain' ꝯtinuet̄ fiūt idigōes p̄ime. q̄rū cā flā uiscosū habūde ml't̄iplicat̄ ꝛ oris stoāci adherés ei' sensū stupefac pp ꝙ ṽtus appetitīa obtusa debilitat̄. Et ex quo mébra fiūt inanita ꝛ attrahūt a uénis ꝛ uene ab epate ꝛ epar a stoāco cuz os stoāci ꝓpter obtusioné atꝫ stupefactioné suā inanitōné nó pcipiat appetitꝰ ñ cātur. ꝛ illo mō fit bolism' ut iferi' patebit. Et ex hoc posset uere fieri stupō palef. ꝛ talia ut pꝫ subeth ṽo fit a uapore ab illo flāte eleuato ꝛ ad cerebrum ꝯtinue euaporato. Mors uō q̄nꝫ ad appetitū caninū seqtur qr propt̄ ipsū bolismus sepe fit ex quo sepe fames sincopalis causatur ad quem sepe mors sequit̄: ut ifra i primo capl'o deo dāte declarabo. ꝛ sic determinata cā patz. Rursus in appetitu caino mlta flata ml't̄iplicāt̄ qr patiés i egritudies. que ab ipso ueniūt leuiter incurrit. ꝛ precipue i liéteriā ca zetiam. idropé maxie siccaꝫ. ꝛ ad hunc modū de aliis. Eructuatio iquit haly i appetitu caino signū bonū ñ existit itellige ꝺbi ipsa a fitate ꝯ mat̄ia l' sine. aut a debilitate ꝯtétiue ꝓuenerit. tunc. n. signū é cibū aliquātulū i stoāco morā fe

cisse. ⁊ digõnem aliquā recepisse: ⁊ sic bẽs quid ex appetitu caīno ꝓnosticare bẽas.

Caplm̄ uigesimū primū de cura appetitus canini ī generali.

a appetitus canini curā recte ⁊ expedite si ꝯuenire uolueris erit ꝫ cārum ꝓmissum ordinē ꝓcedēdū. Prima quidē cā fuit m̄broꝝ superflua resolutō que si ab extrī secis causis ꝓuenerit eas ad ꝯriū reducēs de hinc ad corporis restauratōnez prout te īfra docebo ꝯuenies. Sed ubi illorū mēbroꝝ resolutō ab itrīseca cā fiet ordine quo descripte sūt procedere libet. Quarum pria sudores fiunt diaforetici pro quaꝝ cura ē supflua huōrum euacuatio. cuius īspissatio ⁊ pōrorū ꝯ stipaº. ⁊ sic quātum ad sex reruꝫ n̄ naturaliū regim̄ paꝝ de cibo sepe detᷣ. recēs caro porcina ꝯuenit. agina. bouina. ceruia. ⁊ similes dure digōis carnes magis assate q̄ꝫ elixate. Item lenticule fabe ⁊ aliorū leguminū substātie ac fercula cū azima pasta facta risum coctuꝫ triticum miliū ⁊ panicū ꝯfractū. Et ex piscibus uiscosi omēs ut āguille tenche ⁊ similia et assi potius q̄ꝫ elixi sit uinuꝫ grossum n̄ pōticū et si cū aqua ferrata li pbares preualeret. Sit pais azimus ꝯ aqua ferrata pisatus et si esset bisoctus adbuc esset melius. Patiēs ī aere frigidissimo collocetᷣ qui si fieri poterit per uentum septētrionalē euētetur. Et quāuis ex istis aliqua appetitū adaugeant caninū. sudor tn̄ qui ē huiusmodi m̄brorū resolōnis cā remanēt. Et ideo quantū ad medicinalia erit huōꝛ coleric⁹ subtilis digerēdus euacuādus quoqꝫ cū sudore cū sit aquositas sāguis cui pus colericum ē admixtū. Syrupū igr̄ hūc dabis qui accipit mie citonioꝝ sine spēbꝫ. ℥. ij. syrupū de mirto. ℥. i. ß. aque ros. aque plātagis an̄. ℥. iij. ß. cūm sandalᷣ ru. aromatizādo ꝑ duab⁹ uicibus clarificetur uel aquaꝝ loco decoctōis īfrascripte pones. que accipit rō. ru. copularum glādiū balaustiaꝝ ordei usti loti portulace plātagis. M. ß. iuiubarū nuō. xii. sandalᷣ ru. se. ros. se. plātaginis portulace an̄. ℥. ij. fiat decoctio qua suprascriptarum loco aquarū utatᷣ. Sirupū admi nus quatuor uicibus dabis. Et de hic potionē īfrascriptā dabis. Que accipit corticū mirabolanorū citrinorum. ℥. i. corticum mirabolāorū chebuloꝝ. ℥. i. ß simul cum tribus aut quatuor depilatis amigdolᷣ cōquassentᷣ ⁊ ī aqua ēdiuie in qua per ꝑus aliqe passule fuerīt pbulite īfūdātur dimissis fiat fortis expressio cū qua misce pulueris reubarbari ellecti. ℈. iiij. squināti. gra. iij. sirupi ros. de coctōe ros. confecti. ʒ. i. ⁊ fiat potus an̄ diē sine alia custodia dabis. Humore euacuato mane ⁊ sero spiam ex cerato sādalino perungas. Uel ex ūguento īfrascripto quod accipit olei ros. ℥. ß. olei mirtoꝝ sādalᷣ ru. succi plātagis plᷣne ris masticis ro. ru. bistorte. acatie ypoquistidos bolīar. sāguis dra. an̄. ʒ. ß. cere paꝝ ⁊ fiat ūguētum āte pastū p horā diacitonitē sine spēbus ad quātitatē castanee prebe. Aut triasādali bolū unuꝫ Sudoris causa reissa resolutō m̄broꝝ remittetᷣ. ⁊ p idē appetitus ille caninus si ṽo propᷣ fluxū mēstruorū emoꝛoidarū uētris lᷣ quē libuerit alium modū r̄solutō mēbroruꝫ fiat prescripta cura erit cōueniēs dūmodo uētris fluxus ab opilatōe non ꝓueiat. Ille. n. aliter cūrādꝯ esset ut ī ꝯmētariolo de fluxibus ordiate posui. In quo omniū fluxuū curā planā īuenies. ⁊ ī taliū restrictōe tibi sit cu

ra. Nā ut īquit. A. si uētres eorum fue rīt uehemēt᷑ mollificatōis tūc eas reītte Nā ī retētōe earū ē cura fort᷑ hui⁹ egri tudīs. Et idē quīto ꝯtinēt᷑ qm̄ īqt Raſ Solutō illa prebet augmētum minus ī apperitu uero canino erit retinēda et in hoc casu lac plurimū cū flātibus lapidi bus decoctū ꝯmēdat. ualet īsuper cura talis. ubi appetitus caninus a ꝺbilitate cōtētie ꝓuēiat modo illa a sᷝflua calīta te fuerit. Et si a frītate ⁊ huīditate ner uos stupefaciēte seu a frītate ⁊ huīdita te muscl'os relaxāte ꝓueiat euacuādus esset huōr alꝭanda complō. ⁊ totū ad ca lidū ⁊ siccū regimē permutādū ꝙ qualꝭ fiēdū sit ī cōmētariolo de egritudibus capīs tractatu de paralesi ⁊ stupore to tū regim̄ tā medicinaliū q̄ȝ nō naturaliū reꝝ ad plenū īuenies. Uermes āt ī cā si fuerit ī proposito caᵒ curā quere. Ue rum ī casu isto omnes auctores ierā di ctā sumere cōmēdāt tum qr bonus Ale xāder ⁊ domin⁹ Raſ. mire lōgitudinis ṽmes eduxisse referūt. ut ꝺ ī cāis dictuȝ ē. Si aūt fe. uel queuis alie egritudines cronice ī cā fuerit que m̄broꝝ resolōnē illa effecerit per quā appetitus caninus secut⁹ ē ⁊ paꝛpcul' patiēs ꝯualescētis r̄ gimīe regēdus sit ut p̄me cause appeti tus canini cura absoluat᷑ aliquid pticu larīꝯ dicendum esset. Ubi ergo calidi tas illa in causa fuerit aer calidus sub tilis ac luiosus ꝯitādus erit. Ira ingens gaudiū sollicitudo nimia coytus exerci tiū fricationes nimia famis tolerātia ac omēs supflue euacuatōes his plurimi ⁊ ꝯstātis nutrimēti dāda sūt cibaria gros sa atque uiscosa. In quo casu laudatur risū cū butiro coctū ⁊ zucharo aspersū atȝ recētes pisces ⁊ ūctuosa cibaria ⁊ ne stoāc⁹ istis grauet᷑ ⁊ ꝯuēiēti⁹ digeri possit potius ī q̄tuor l' quīque ī die ui cibus q̄ȝ duabus uicibus offerēdū erit qui tā actu q̄ȝ potētia calidꝯ euitandus ē accidus quoqȝ atqȝ pōticus. lactuca quoque cucumeres atqȝ cucurbita hic ꝯueniūt. Et a proprietate quedā portu laca. Et ī his prīe cāe appetitus canini cura finit᷑ de qua sic breuiter ptransiui qr illa cārum cura scōm illarum exigēti aȝ ē ī primis capl'is īquirēda. Scōa cā superius numerata fiūt huōres frīdi accidi ī ore stoāci habūdātia. In quo casu frīus aer euitādus est. sed exerciti um tpr̄atū leues fricatōes sōnus aliquā tulū solito lōgior ⁊ anime acci⁹ modera te ꝯmēdāt᷑. Sȝ ī exhibitōe uini īter eos diuersitas repitur aliqua. Gal'. uo exp̄s se uoluit nō esse uinū ī ieiunio sumēdum Sed ꝺ pinguia cibaria siue naturalꝭ si ue artificialꝭ ūctuosa siue cepꝯsa ita qꝺ primū illa frigidus aer alterat ⁊ coagu lētur. Et rō dicti Gal'. ē qr uinū super cibaria pīguia datum diutius retinetur ī stoāco ⁊ supra alios cibos nauigādo ī ore stoāci suā caliditatē melius īprimit Et ideo Raſ. ī quīto ꝯtinētur ante po tū īquit de cibario detur ūctuoso stipti citate carēte. demū pota ꝺ uino eo quꝺ subleuatur īde ad os stoāci facilius atti git. ⁊ per talia applanabit᷑ os eius qꝺ exasparū erat ⁊ corrugatum. cuius cau sa appetitus augebat᷑. Aut cena uero uinū purū ī potu dari uere iubȝ ī quo n̄ sit acetositas nȝ pōticitas eō qr ut īqt ipsū sanat ab eis sumptū ī potu. Et cale factum ī ieiunio. per hec. n. bonus. A. uo luit quod hoc fieri debet qn̄ pauci huō res crudi sūt ī stoāco derelicti q p natu rā l' p artē euacuati diminuti fuerit ⁊ ꝯ hoc ꝙ patiēs neruos fortes et cerebꝝ potēs habuerit atqȝ sens aliqualꝭ obtu sos. In hoc. n. casu uinū potēs ī ieiunio datuȝ maxime ꝯuenit ⁊ stomacum cale

facit ⁊ ad illius pauci humoris derelic ti ꝯsumptionem iuuat. nec tūc ex eo cerē brum leditur. Isto tamen casu excepto uinū debet post cibariū unctuosum sem per exhiberi ut Gal. i lr̄a uoluit. Ex q bus auctorum istoꝝ concordia pꝫ. pōt i isto quoqꝫ casu nō nulli calidū alij fri gidum ⁊ alij tepidum uinū dari iubent quod diuersis respectibus sit. Nā a morbo idicatione sumpta tepidum sp exhiberi qr stoācū mollificādo relaxat que ē satꝫ ad appetit⁹ dīnutionē cā po tēs. Sed ubi talis appetitus ex debilita te ꝯtētiue ex frĩtate ⁊ humiditate pro ueniēte fiat erit semper uinū calidū ex bibēdum. Cā uero uini frigidi ē qr ui nū frigidū eos magis terret. Et quāuis magis cibaria multa i casu hoc laudabi liora repiāt᷑ uinū tn̄ ab omnibus aucto ribus suplatiue cōmēdat᷑. Ideo ypo: pot⁹ idigētiam soluit. Qd triplici fit rō ne. primo qr de uino i maxia quātitate sumi pōt. scđo qr iter cetera ē maxīe cō plōis frigide q̄ꝫ maxim̄ alt̄atiuū. Tercº qr multū nutrit ⁊ i replēdo multū satiat Ex quibus pꝫ iter cetera maxime ꝯuei re debet eni uinum tale potēs esse atqꝫ dulce nisi fluxus uētris supfluus adesset ipsum. n. adaugeret. ⁊ fluxus appetituꝫ ut supra patuit. ⁊ sic i cāu illo prestat. ut ad aliqualē acerbitatē declinet. nec i casu isto ueluti quidā equiuoce medici facias qui qn̄libet habūdātē egestionē uētris fluxum uocāt ⁊ male. Nā i casu nr̄o ꝓpter supfluam comestionē habū dātes sūt egōnes nec id tam̄ i caº fluxuꝫ poni debet. Quare uinū dulce atqꝫ po tēs erit exhibēdū ⁊ non ad acerbitateꝫ declinās cū tale appetitū adaugeat.

Auctores nr̄i i cāu illo ūctuosa cibaria ꝯmēdat et maxime ex piguedie galie ⁊ butiro fcā p que cibaria oīa factiolētia et seposa itelligi uolūt. Talia. n. nausea tiua sūt ⁊ facile i stoāco leuigātia ⁊ leui ter iflamātur quare sua caliditate suaꝫ malā q̄litatē ł ꝯplōnē potēter alterāt. ⁊ p hoc maxim̄ ꝯueniūt. Et qr huōr iste frius qui appetit⁹ canini spēm hāc idu cit iterdū ē flā iterdū mł̄ia. Si flā ⁊ ipꝫ digerere ⁊ edūcere uolueris fac prout .vij. capłꝫ ō te docet. Et si mł̄ia capłm. xv. qr̄ mł̄ta vo a ꝯpriandaab ext⁹ ueniūt ut fomētatōes ūctiōes ⁊ ēpł̄a ō qb⁹. xi. capłm copiā tibi dabit. De cōfectōnib⁹ vo pluribus syrupis ⁊ ōcoctōibus do cui. Quod si cerebrum splen aut aliud m̄brū i cā fuerit i p̄mis capłis curā que re. Et sic hēs fe cāe appetitū iducētis. curā. Tercia vo ē oris stoāci dominās frītas ꝓ cuius cura totū sex reꝝ n̄ natu raliū regimē ad calm fac decliet. Quan tū vō ad medicialia. x. ⁊ xi. capłm quere ubi pulueres ꝯfectōes sirupos decocti ones fomtatōes ūctiōes ⁊ empł̄a adiue nies necessaria. Et i his appetitus cani ni cura finit᷑. Nā pauci hāc passionē in currūt ⁊ sic rari nobis se offerūt ꝓ qui b⁹ curādis hec paucula dicta sufficiūt.

Capłꝫ uigesimū secūdū. in quo ōcla rat᷑ quid sit bolism⁹ ⁊ q̄ sint in ei⁹ cāe.

Cīēdū ꝙ bolismus boli faēs i terp̄tat᷑. Scđꝫ vō aliquos bo nis faīs. Et hi magis ātiquo rum dicta sequūt᷑. Unde. A. Bolism⁹ iquit ē fames uacina. In eius aūt dispo sitōe. qr mēbra inanita sūt ⁊ nutrimēto carētia. ut ifra meli⁹ declarabo a ueis sugūt. uene aūt a stoāco ⁊ ubi se r̄pletū iueniat. Et eius os fuerit stupidū talē inanitionē nō percipiet. uel ita debiliter ꝙ ex uno bolo saciat᷑. vnde raf. quinto ꝯtinētur bolismus iquit ē fames imode

rata membroꝝ cuȝ appetitus cessatione Et iō voluit Auic̄ .Cum īquit bolism⁹ ē fames mēbroꝝ ꝯ sacietate stoāci ꝑ saci etatē stoāco nō intellexit stoāci saturita tem qa stat bolismū ⁊ stoācū īanitū .Vbi os stoāci stupidū fuerit et ꝑ hoc suā īaī tionē plus nō ꝑcipit quā si eēt saciatus. Ex qb⁹ oīb⁹ patȝ ꝙ bolism⁹ ē m̄broꝝ ia nitio ꝯ q̄dā diminuta oris stōaci sēsatio ne ꝑ quā suā ianitioēȝ tepide patiens ūo bolo saciat᷑. Ex quib⁹ ulteri⁹ pȝ ad bo lismū causādū duo fore necessaria. Pri mū ē m̄broꝝ inanitō ſȝ ōīſ stoāci ōbil'sē satio. Causa primi sunt appetitus cani⁹ a resolōe m̄broꝝ ꝓuēiēſ cāe supi⁹enāte Scōa uero cā esse pōt stomaci cū inani tōe aliorum mēbrorum repletō aut fri giditas cū materia uel sine. Contigit itꝫ dum caliditatem supfluā soli stoāco do mīari propter quā huiditatē propiquo rum uel aliquoꝝ mēbroꝝ ad se trahet mēbris inanitis manētibus seipsū r̄plet cuius cā appetitus ñ īsurgit ⁊ isto° fit bolismus. Materia aūt frigida ꝓpel li a cerebro aut a splene aut a mēbrorū alio uel pōt ī ipso generari. ut ī appeti tu canino fit plerūqȝ. Nam propter di gestionem in stomaco flā grossum ui scosum plurimum generat᷑. ꝙ ī ore sto maci adherēs eius sensus obtūdit ⁊ ex ꝯtiuata īfriatōe ei⁹ sensationē stupefac̄ Ideo licet mēbra inanita a uenis attra hāt uene a stomaco sugāt stomacus ta mē illā sēsationem nō sētit et propter hec desideriū animatum seu appetitus cessat. frigiditas uero sine materia stu pefactionē īducit et hec sepe īter agēti bus accidit qbus propter frigiditatē os stomaci īspissat᷑ cui⁹ causa lōgitudīales uili ad attraheñ. fiūt inepti cuȝ quo fri giditas illa ꝙ ī mēbris exterioribus re perit exp̄mit et ad stoācū īpellēs ipsum replet mēbris alijs inanitis recētib⁹ et ob hoc nō appetit propter suam reple tionem statim ex asumpto saciatur.

Aꝝ. uero. viij. probleumatum probleu mate quinto inquit homines in frigidi tate ⁊ ieme plus bolismum pati quam in estate cuius causam esse dicit frigi ditatem que diminutam efficiens calidi tatem non potest tantum cibum immu tare quod membro sufficiat ⁊ isto mo do bolismus causatur ⁊ membra rare fiunt. Et hec intelligendum in corpo rib⁹ debilis caloris quia ī robustis uē tres uere et hieme calidissimi sunt natu ra. Ideo de cibo plus immutant quam in estate. Sed debilium calor diminui tur ideo et de eis ratio Aꝝ. intelligitur potest etiam in robustis intelligi quia posset tam'diu a frigido aere robustis alterari quod bolismus in eo fieret. Itꝫ Auicena et alij auctores per loca inqui unt frigida inter agentibus bolismus accipit uoluit item Aꝝ caliditatem pos se esse bolismi. Nam diffusa in membrū dispersam eorum humiditate dissoluit que si in loco digestionis confluxerit digeritur et membra nutrit ⁊ tunc bo lismus non causatur. et si ad membra fluat hanelitus in eis uocis dinutiones efficit. Ad stomacū uero si fluat et in ui lis imbibatur quamuis membra inanita sunt et attrahunt. et ut supra dictum est stomacus tamen propter suam reple ctionem non appetit et illo modo causa tur bolismus. et hoc idem quando me dicina solutiua bolismus sepe causatur .s. quando ad stomacum medicina attra hitur que propter uirtutꝫ expulsiue de bilitatem uel causam aliam non euacua tur Opilatio propterea inter epar et stomacum bolismū efficere pōt quia non fit attractio. tunc ab ore stoāci nec

appetit⁹ ex cõsequēti. Si qs prescripta ꝛ auctorū dicta bene notauerit bolismū a frigiditate frequēt̃ ueire ꝯcipiet a frigiditate ext̃iori frequēti⁹ q̄ȝ iteriori et iterū sine mã. q̄ȝ cū materia. Et sic pȝ qd sit bolismus que ei⁹ sit cause.

Capitulum uigesimumtertium. de signis pronosticis bolismi.

Demõstratiua si^a. bolismi ex appetit⁹ caniī. sigis tibi satis fiēt maifesta que ī capitulo decio nono q̄renda erūt. sȝ opilatõis sigā suo loco dicētur. Quãtum ad pronostica. Si bolismus per tēpus. notabile durauerit ad mare sinnū. patiēte deducet pp cõporis ac spirit⁹ resolutionē ad sicopi bolismus quos ipse duob⁹ in casibus in fluxum uentris t̃iaui. P^o. si mala conplexiõe. cū materia lubricare faciētē causet̃. Secūdo si diu durat cõtētiua v̄tutꝫ debilitat̃. ꝛ in tm̄ per sepe ꝙ flux⁹ uētris ad ipsū sequit̃. Bolism⁹ insuper ab. ext̃iori frigiditate cãtus uelocis sepe. atqȝ facil' ē cure. Aꝗ. all'gato ꝓ bleuãte. a frigiditate tñ iteriori difficil'. Et p h⁹ taȝ demõstratiua q̄ȝ pronostica sig na bolismi tibi fient manifesta.

Capitulum uigesimumquartum ō cura bolismi in generali.

Hic passioni coiter duplex cura solet assigãri ul'is. s. ꝛ ꝑpria Q̄ñtuȝ ad univ̄salē uoluit Serapio ꝛ bon⁹ Auiō. ꝙ i cura hac ista ꝯuenīūt q̄ i cura appetit⁹ caini descripta sūt. tã. s. ex pte regimis sex rerū nõ naturaliū q̄ȝ medicialiū ꝛ sic cibaria ꝛ al' oēs res nõ naturales odoriferas plurimū ꝯmēdant. Quoruȝ doctrinã i octauo ca^o quer̃ id enim tibi i oibus ad h̄ ꝓpositum faciendis habūde deseruiet. Quãtuȝ uō ad medicinalia si colera quãuis raro ãt sl'a i causa fuerit que digestõe ꝛ euacuatõe. idigent capitulū septimum ō require. Et si ml'ia bolismuȝ effecerit ꝓ ei⁹ digestiõe atqȝ euacuatõe ad. xv. capl'ȝ. uade. In hoc tñ cãu tria sūt i exhibitõe solutiuorū attēdēda. Primo ꝯ eliserūt cõdialia q̃ talia stoãcū ꝯfortãt. 2° stiptica. q̃ ut pȝ stoãcū quoq̄ ml'tū ꝯfortãt nã relaxatiua appetitū ml'tū deiciūt ꝛ t̃tio pp v̄tutꝫ debilitatē i puа dãda sūt quãtitate ꝛ ut gen̄alem curã deiceps absoluam si mala ꝯplexio siue frigida siue cal'a cõrigēda sit modū. ꝛ cū qb⁹ h̄ fiet sepi⁹ adiuenies. In cã igit̃ calida plur̃ s ꝯfectões syrupos ꝛ ōcoctões i c^o. ꝯ^o. appropatos iueies ꝛ i frigida v̄o i c^o. x^o. Et quãtū ad fomtatões ūctiões ꝛ ēplastra i utraq̄ cã ꝯueniētia capitulū undecimū. te illa docebit. Qualit̃ aūt opilatõ sit curãda pluribus i locis illō iueies ꝛ maxie i egritudib⁹ epat̃ ꝛ fluxib⁹ ab opilatõe cãtis ad q̄ recursum habent. Si tibi op⁹ est et cū capitul' p̄dictꝫ ad hoc ꝓpositū. necessaria habēda ōscripta sūt hic illa replicar̃ superfluū uisū ē et i his uniuersal' cura finitur. Quãtū ad curã magis appropriatã laudat. Auicena panem assum quia. s. ē magis stoãci cõfortatiu⁹ i bono uio aromatico debili tñ ifusū ꝛ cãphora asper sū. In frigida uō panē ustū i uino potēti stiptico odorifero in fusū i galia aut xiloaloes aspsū i loco pais assi plurimi biscoctū accipiunt uerum qr bolismus a cã stupefaciente nõ sepe proueit. Laudat Auic̃. ut man⁹ et pedes fortit̃ ligēt̃ et a somno prohibeat̃. et cū rebus acut̃. pungeat̃. Et per ista nihil uoluit auic̃. nisi quod ligature fiant dolorose. ꝛ cuȝ molibus uirgis percutiantur. ꝛ aliqua

acute res ut acus cāne subtilitate. ⁊ talia subbunguibus infingāt q̄ talia sopitā v̄tuté mirabilit̄ excitāt. In h̄ quoque casu cor atq; testiculi. ex epithimatib⁹ ⁊ unguentis tā actu q̄ȝ potētia calidis epitimare iubeas. plurimūq; sopitā uirtuteȝ euigilant Et in hoc loco bolismi cura finit.

Capitulū uigesimūquītū. de lippothomia que dicitur fames sicopal et de cura eius.

N appetituum nō naturalium aīn. finé iponerem. de sicopali fame aliud dicendum r̄stabat. q̄ȝ lipothomiā l' malā stomaci famé ul' famé sicopalé antiqui appellare cōsueuerūt et ab accidēti quidam talia nomina iposuerūt. Et qr tam ad bolismū q̄ȝ ad appetitū caīnū lipothomiā interdū sicopalis consequitur. Cā āt é stomaci debilitas que ab oris stōaci subtilitate causat'. Ideo quidā famis sicopalis oris stomaci debilitatē dicūt q̄ tamé ad bolismū frequētius sequit' ꝓpt' spirituū. s. r̄solutōé nimiā ad q̄ȝ ut Aui. iquit cordis ifrigidatio sequit' et succes siue sicopis āt p° qr est cordi ꝓpinquus 2°. quia uelocioris est sensus. Et tercio quia est collectio humorum nimia Cuȝ igit' i fame hūores corrupti ad ipȝ stōa ꝯ ꝯfluāt ga tollerātia. famis putridis humorib⁹ replet stomacū tercia p̄mi ꝓpt' ei⁹ sēsus uehemētiam q̄ncūq; leué pūctōnem quodcūq; paruū nocumētuȝ facile persentit. Et cum sit cordi propinquis tale nocumentum sibi facile coīcat. ideo fit lipothomia uel simcopis per hanc facilem stomaci nocumentorum ad cor comunicationem os stomaci antiqui ut sepe dictum est precordiun uocauerunt. Intensa quoque membrorum āt stoaci caliditas huius famis. sicopalis cā esse potest nā propt' ipsā uelox fit uirtuꝫ resolutio ⁊ nisi stati eidē cibus offerat' quo uirt⁹ ipsa refocilet' ⁊ caliditas illa aliqualit' remittat' grāde nocumētū p̄sētit ⁊ illō cordi comuīcās lipothomiā āt sicopi iducit. Iōo Auic. famé sicopalé appellat. ⁊ quito cōtinētis. Ras. sicopi famelicā appellat. Et i suā cā ei⁹ é stoaci d̄bilitas q̄ tūc p s̄pituuȝ paucitaté ⁊ paucā ipsorū resolutōe cadūt i sicopi āt ei⁹ itēsa caliditas eo mō s. quo appetitu canino d̄ resolutōe membroꝝ a sr̄flua caliditate cāta dicebatur. Et cū i bolisō ut i solutōe sui ꝓ bleuātꝫ d̄clarat. Aꝗ. ꝙ si cola ꝯ. tali caliditate ꝯ iūgant' colericis maxīe accidit. Et i ꝙ dā singl'i prelato. qué deo duce curaui; cōtingebat ad stoācū effusa eū uehemt' mōdicabat. Cui⁹ cā itēr. ꝯmedēdi appetitus isurgebat. ⁊ nisi stati ei cib⁹ oblat⁹ fuisset lipothoiā ⁊ sicopi sepi⁹ icurr̄bat Cōsimiles nāq; cibo pauco ꝯtēti sūt q cito propter illā itensā caliditaté digeritur cuius cā famé frequenter incurrūt ideo i talib⁹ é cito preueniédū. Et quāuis predicte cause tāquā potissie sit ab auctorib⁹ exp̄sse nihilomin⁹. faīs sicopalis cāȝ p sigā i caplis illoꝝ d̄scripta cogōsces ⁊ ꝓnostica It' ⁊ curā ad que ubi op⁹ sit recurre. ⁊ q̄ p̄latū illū q annis plurimis hāc passioné pass⁹ é pfecte curaui succite hic curā illā iscribé lib; p° ipsū cū ifrascripto el'ctuāio ab ipsa cola bn̄ mūdū tenebā ꝙ accipit pruā q̄lib; ⁊ i aq̄ decoquēt' pistēt' postea illā mūdā refua. de hic accipe uio. scolopédrie caédreos floꝝ. boraginis buglose lupullorū cuscute capilo. ve. sticados an. M. i. q̄tuor seīnū frigidoꝝ coiuȝ. ℥. i. corticum radicum capparoruȝ acori an. ℥. ß. liquiritie passule aū. ʒ. vi. sebesten. nu

mero.xij.squinanti assari an.ʒ.ii.spice.ʒ.f.polipodii sene.an.ʒ.i.coquassent̃ ꝛ i aqua ubi decocta sunt pruna bulliant ꝛ cum quasi cocta fuerint addatur epitbimi.ʒ.i. ꝛ solum una bullitione bulliat. ꝛ ut hec decoctio sit magis uirtuosa non multum aque ponat̃ cũ quo leuis exp̃ssio põt fieri. hoc fcõ. Accipe corticum mirabolanorum citri tamaridorum an̄ .ʒ.i.ĩfundãtur ĩ modico decoctionis in frascripte ꝛ per horas duodecim ĩ infusione dimissis.fortis fiat expressio quaꝫ reserua. ℞. rurf. recipe cassie bene pinguis.ʒ.viij.uel mãne fine.libr̃.i.f. ꝛ erit magis delicatum que cũ tam modico õ coctõis ĩfrascripte q̃ꝫ fieri possit extrabatur.ultimo ṽo accipe zuchari al.ʒ.x. ꝛ pulueriꝫatum cum istis misce.cũ quibus pone paste prunorum.lib.i. ꝛ exp̃ssionem mirabolanorum atqꝫ tamaridorum ꝛ omĩa simul mixta tã stent super lẽtum ignem ꝙ ad ellĩj formaꝫ deueniãt ꝛ cũ ĩcipit ĩfriari addãtur pl̃uere in frascripti. Accipe san.ru. ꝛ al.ro. ru. spodij dragãti sticados se.peonie an̄.ʒ. .i.cinamomi.ʒ.iij.deide totuꝫ põderet̃ ꝛ pro qualibet ũcia ipsius ellĩi addãtur grana.vi. ꝛ usui refuetur.cuius dof.sit ʒ.f.ĩ aurora nec ẽ alia fienda custodia. scõm tam̃ corpõis dispõne dof. põt augeri ꝛ minui. ꝛ põt dari bis ĩ m̃se uel uicibus pluribus ꝑut necessitas exigit.

Interdum uero stoãco uacuo coclear unũ granorum pomi granati medie dl̃. cedinis exhibẽdũ qr illius colere furorem potẽter remittebat.uel bolos tres de ĩfrascripta iupa cum ĩfrascripto puluere aspersa sumebat. que accipit cinamomi ellecti.ʒ.iii.pellicularum uẽntriũ galliarum prepẽtarũ.ʒ.f.limature calibis pluries ĩ aceto bullite.ʒ. ii.galãge. .ʒʒ.granorum paradisi macis cardaõi an̄.ʒ.f.coralorum rũ. subtilissime tritoruꝝ se.coriandrorum prepatoꝝ ro.rube.an̄.℈.ii.õ zuchabo uero tm̃ quod gusti gratum fiet adde aliquãdo de uino illius iuppe bibat ꝛ iterdum nihil dũqꝫ ĩ consilio presistebat ne liptomia uel sincopis ipsum deprehẽderet de altera cõfectionum semper ĩ manica deferebat. Et cum primũ ĩ ore stomaci pũctioneꝫ aliquã presentiret de sua confectõe sũebat que accipit pulpe caponũ.ʒ.vi.zucari al. ĩcorporẽtur simul in mortario aq ro.paꝝ addẽdo ꝛ tm̃ super lẽtum ignẽ buliat quod per bolos ꝯmode ĩcidi possit cum quo postea misce pinearum prepatarum cum cultello ĩcisarũ.ʒ.vi.cinamomi ellecti ꝛ cũ cultello ĩcisi.ʒ.f.fragmẽtorum lapidũ preciosoruꝫ.ʒ. i. coralorum ru.℈.ii.margaritarum.ʒ.i.f. ꝛ fiat confectio ĩ morsellis. Et iterduꝫ utebatur ĩfrascripta que accipit amigdolarum dulciũ preparatarum.ʒ.ii.pinearum .ʒ.ii.zuchãi al.pulueriꝫati.ʒ.viii. ꝛ cu. ʒ.iii.aque rof.omnia ĩ mortario simul ĩcorporẽtur. ꝛ super lẽtũ ignẽ ꝛ claruꝫ cõmiscendo tam diu tene quod ĩcidi cõmode possit ꝛ cum incipit ĩfrigidari addatur cinamomi cum cultello ĩcisi.ʒ. f. cora. ru.semen coriandrorũ p̃perato rũ.ro.ru.an̄.℈.ii.Confectõ fiat ĩ mõsellis grossis satis. Et cum isto regimine ille bonus religiosus ĩfra ãnuꝫ ab isto suo accidenti liber factus est. Quod si aliquis tibi cãm habens similẽ occurrat si libuerit simĩli mõ curare poteris. Et in hoc non naturalium appetititum cura finitur.

Capl̃m uigesimũ sextum de siti naturali non naturali et preter naturam:

In corpore nostro ut supra caplõ quarto dcũm ẽ duplex

bumiduȝ reperitur unum groſſum ſoli dū quo naturalis membrorum calor fo uetur. ꝛ continue per ipſum reſoluitur. ꝛ ad naturalem reſolōnem ſequit̃ calo ris diminutio ī quāto ſaltē. Cunque re ſtauratio per ſimile fiat. ꝛ reſolutiuū ſi ue diminutm̄ calm̄ fuerit reſtaurans ca lidum ſit oꝛ. Et cum rei ſolide citius at tribuatur talis res ſolida plerūqȝ ſub noīe ſiccitatꝭ appellat̃. ꝛ hec ē cauſa qr dicit Aꝫ. famen calidi ꝛ ſicci foꝛe appe titum non uoluit tamen per hoc appe titum eſſe ad calidū per remotionem ali cuius frītatis per reſolonem illā induc te qr nullus tunc poſitiue facit gradꝰ fri giditatis īductus. ſed appetitur ſolidū ſolida res groſſa que ē caloris naturalꝭ pabulum etꝫ per hoc reſtauratō caloꝛis naturalis ī quāto famī attribuitur. Ali ud ē bumidū ſubtile roridum cuius pre ſentia caloris naturalis īflātio atqȝ mē brorum exicatio probibetur ad illius uero reſolutōnem quod ī ore ſtomaci r̄ ſidet. quedā cauſat̃ triſtis ſenſatio per quādoqȝ ad reſtaurādū deperdito ſil̃e appetitus īſurgit quem ſiti appellamuſ Cunque id bumidū roridnm fluidū fue rit pro eius reſtauratōne fluida res ap petitur. Et cum illius bumidi roridi re ſolōe ꝯſequat̃ calor exacuit̃ ꝛ īteditur cū ſiccitas ſit luna caloris. unde ꝑ refri geꝛio illius frigidum tūc appetitur.

Ex quibus patet quare appetitus qui ē ſitis ad buidū ꝛ frigidum ſurgit. Jō Aꝫ. ſit̃ inquit ē appetitus frigidi ꝛ bu midi per boc. n. uoluit quod ſitis appe titus ſit ad frigidū per aliquem gradū caloris poſitie p reſolōeȝ illiuſ buidi ro ridi oꝛis ſtoāci cauſatus ꝛ talꝭ ē triplex naturalis non naturalis ꝛ uoluptuoſa ſiue uoluntaria. Naturalꝭ eſt que a pri cipio intrinſeco quia a calore naturali cōtinue bumidū r̄ſoluēte accidit ꝓp ter famem naturalem quia calor natu ralis ītēdens ſe conſeruare ꝯtinue ī bu bumidū ſubſtātificuȝ ſiue roꝛidū agit ad cuius reſolutionē ſequit̃ naturalis alia triſtis ſēſatio ꝑ quam īſurgit appe titus ad potū ꝛ talem naturalē ſitim di cimꝰ. Ex potu uō duo iuuamta ſequūt̃. Primū eſt illius triſtis ſēſatioīs remo tio ꝛ ꝑ ꝯſequens ſitis extinctio que cāt̃ ex illius buidi roridi conſumptione fm quod ꝑ comixtionem potus cum cibo li berius nutrimtū ad m̄bra defertur. Nā naturalis uero ſitis ſiue propter natu ram eſt illa q̄ ultra naturalē bibendi cō ſuetudinem patientem adpotū inducit. cuius caplm. bonꝰ Auicena ō mltitudi ne ꝛ uebemtia ſitꝭ intitulat. nam aliqui taȝ ī quantitate continua q̄ȝ diſcreta ſo lito potum plꝰ petūt. Et ideo Auic. de multitudine dixit. ꝛ cuȝ boc aliqui ſunt qui cuȝ maxīa auiditate potum deſide rant. ꝛ propter boc dixit de uebemtia. De ſiti igitur non naturali uel pret̃ na turam. ad ītellectuȝ datū erit capituluȝ preſēs uoluptuoſa uō ſitiſ ē que nec na turalis nec preter naturā dici debet. ſȝ potius uolūtaria ꝛ ē ſitis illoꝛum qui ꝯ tinue ī tabernis morātur ꝛ continue bi bētes. Et ſi naturalis ſitis ſiue preter naturā nulla ſit bibēdo uitam finiunt ſi cut de ſuis bibullis patauis conciliatoꝛ ait. Et ſic patet. quid ſit ſitis naturalis non naturalis ſiue preter naturam.

Caplm uigeſimū ſeptimum de cauſ generātibus ſitim preter naturam pro uenientibꝰ tā a re extrinſeca q̄ȝ ītriſeca

n

Non naturalis ſiue preter na turam ſitis cauſe intrinſeca ꝛ ext riſeca eſſe pōt. Extrinſeca

uero ut cuiuslibet rei non naturalis i moderate occurs.ut est aer excessiue calidus et siccus balnea naturalr siue ac cidētalr calida calide toti et maxim sto maco ūctiones facte. exercitium super fluum uociferatio nimiaqz locutō. uigi lia superflua et item super acutos cibos calidos. sōnus ymo imoderata anime accidētia timor īgēs ueluti in indicar. ad mortem experimur. et lōga tristitia siue extensa circa rem aliquam tediosa consideratio coitus superfluus. Quā tum ad cibum omnes acuti salsi et exica tiui id efficere possunt et porri cepe ale um eruca semen sinapis piper.zz. caro salsa et ad fumū desicata.pisces salsi. pi sces uiscosi et omnia uiscosa fercula et illa maxime que sunt digōni rebellis. qr dum calor ut ea digerat ī eis agit et in flatur et sitim īducit.ut uinum ī quo ui pere et uespe et talia extincta fuerit de quo natura ē sitim īducere ut de quibus dam uiperis est.uidere.et multi quoqz artificiales potus insunt qui sitim itesā inducunt. Et idem debite aque sulfure atqz salse faciūt et per mare nauigātib[9] plerūqz euenit.quibus deficiēnte aqua dulci propter aque maris potationē tā tū sitis creuit ut non potu saciati mōtui sunt ut inquit Serapio. Item ex uini ueteris potu multo ut inquit Auic.eue nit qz alienātes pturbati et ptīue sitiē tes mortui sūt. Nimia ir a potu tpr sitī abstinētia ē mōtī cā iterdū ut igt Sera pio. Quia in ista sitis tollerātia mēbro ruz calor exacuit propter qptiue sitis exacuitur uel crescit. Et nō solum sitis tollerātia sitim augmentat. sed paru[9] quoqz pot[9].s.in siti q ex potib[9] et cibis calidis et siccis causatur. Et bibita q[o]z farmaca sitim augmentant.ac supflue qcūqz fūint euacuationes et uenem. Itē

assūptio a quorūdam quoqz reptilium pūctura ut de qnibusdā uiperis inquit Auic.qr pūctus bibere non cessat nec potu saciatur donec sitiens moriatur. Intrīseca uero causa est oris stomaci mala complexio calida aut sicca aut cū materia uel sine materia.hic autem per proprietatem stoāci fit.aut per coītatē aut totius aut mēbroz aliorum coīcen tiū. Caliditas stoāci dnāe humiditatez stomaci roridam desiccat et aquā et cur rentia huida potabilia facit appetere. Auic.de appetitu canino. Et subiun git quod etiā oris siccitas illas humidi tates roridas est consumēs et exiccans hoc idem sepe efficit et hec multo forti us ubi caliditas fuerit iūcta siccitati.et idē forti[9] si cum materia calida.aut alia ebuliēte talia iuncta fuerit ut puta cum colera aut flate salso. s.ut grosso uisco so aut fluido ebulliente. Et ulr oīs hu mor putrefactus ebulliēdo huius ma le pplexionis calide aut sicce aut utrius que simul causa esse pōt.et per psequēs sitis.et hoc sunt que uicio stomaci pue nire possunt. Totius autem complexio ne sitis fit ī febribus et maxime aduren tibus. Nam quidam eorum dicit Auic. bibere non cessant.et non saciati moriū tur et non solum in causone et febrib[9] adurētib[9] hec accidit.sed in fe.quoque flaticis ex flāte crudo putrefacto. pue niētibus quod per totum non digerit neqz icidit neqz educitur.et in talibus quicqd bibit inflāt. Et si sit aqua pu ra et caliditas tūc magis īcēdit et īflāt et sitis auget. Et id quoque ī creticis euacuatōnibus seu superfluis factis ar tificialr ut ī fluxu uentris fluxu sangui nis sudore superfluo uomitu et c. Et ī egritudinibus aliis que corpora multū exsiccāt.ut ī etbica ptisi et c.p coītatez

aliorum mébrorum fit a meri ipsuz. tam é pars stoáci ut supra patuit. A pulmo ne corde epate a renibus et a diabetica passione fit. a cerebro ut í frenesi et etiá a catarro salso ab ipso ad stomacū ðscé déte ab ítestino ieiunio ab opilatõe me saicaꝝ ꝛ matrice. cā uoluptuose sitis é í istorum bibulloꝝ delicia q̄ȝ í bibendo percipiūt. ꝯtinua ymagíatio ex qua cō cuscibilis ísurgit que é uirtus quedam per quā quieté et delectationé prosequi mur ꝛ tam ymaginatiua q̄ȝ appetitus iste concupiscibis imperio extiatíe gu bernatur ut elici pōt ex dictis Auic. p̄ ma primi doctrina. vi. caplo de uirtuti bus animalibus ꝯprehēsiuis. Unde ex timatía sensibilitate potius q̄ȝ ratione ducta ex sto. per ymagiᴬᵐ silogizat feli citatem aliam maioré nullā esse arguit q̄ȝ continue bonuȝ uinū bibere et sic im pat persequédum continue esse í biben⁹ ꝙ fugień potius erat. ut de erraꝛ cōtin git prout í cōmētariolo de capite de me lancolia plenius declaraui. quia appeti tus qui est sitis in istis bibullis ꝯtinuus existit. Ex quibus pȝ quod causa huiꝯ uoluptuose sitis non é humidi consum ptio. sed potius extimatiue uirtutis tā ymaginatiue quā concupiscili impantꝭ. Et illa sunt cā in sūma non naturalis si ue preter naturā sitis atque uoluptuo se tam ítrinsece q̄ȝ extrinsece.

Caplm uigesimum octauū de signis tā naturalis q̄ȝ non naturalis atqȝ uo luptuose sitis.

I non naturalem sitim ab ex trinseca causa prouenientem coguoscere per signa deside ras scōm ordinem superius positum a patiente uel ab astātibus ꝑquirere. Ad ei⁹ autem que ab intrinseca causa fit co gnitionem uenire si libet p̄ properatem uero a mala complexiōe simplici caſa ut supra dixeram fieri pōt aut a sicca aut ab utrisqȝ simul aut cuȝ maſia aut. Et de his p̄ ordinem statim signa describé tur. Mala autem stoāci siue materia complexio calida siue síplex p̄ estuatio nem stomaci ardorem atqȝ calorem et si nullum adhuc potum siue cibum cali dum sumpserit stomaci caliditatem his menbris ex directo comunicatā adderit exsiccatio. Cum tali quoqȝ siti faés par ua aderit ꝛ cibaria grossa talis facile di gerit in cuius stomaco subtilia addurū tur. Saliua si qua fuerit p̄ exsicatioṅeȝ quam caliditas inducit luti saporé ha bebit sanguis pauc⁹ acuſ intali ore ge neraſ ꝛ cum non sit aptus nutricacióí illum m̄bra respuunt ꝛ sic intra uenas remanens illas replet ꝛ corrumpiṫ ꝙ exfrigida deprehenditur ꝛ sic defectu nutriméti talia corpora sicca fiuūt. Ta lis paciens tunc nō nisi cibaria acria a cuta uel salsa appetit. et cum corrumpiṫ cibus í stomaco acetositatem sétit í ore ꝛ tūc dulcia ꝛ insipida refugit. Sump to igitur cibo nisi cum eructuatione í ore quiescit aut cibi aut materie tūc e xistétis in stomaco uemitu. Et si sła sal sum fuerit í causa mordicatio atqȝ infla tio sentitur. in ore salsedo sitis ab eo p̄ ueniés ex aque calide potatione cum a ceti mixtione sedatur. ꝛ colera si fuerit sitis exacuitur et augetur. Fla uero et quicūque humor fuerit í stomaco cō ruptōem suscipiés. ꝛ ebullitioné in eo caliditaté manifestā sétiſ facit. ꝛ proue nit íde sitis. aut flegma in stomaco gene ratur an aliūde profluat cognosces qr si stomacus complexionis frigiđ fuerit ꝛ humide debilis erit digōnis maxime

si precedens regimen flegmatis multiplicatiuū non precesserit. Corruptio huorum et eius ebullitio quicunq3 i stomaco iste fuerit oris odorem malū efficit ac fetidam eructuactioné ubi.s.a membro alio prouenire nescias. Et patet q̄liter flegma i stoāco generatum ab eo quod aliunde ad ipsum profluit discernere debeas et ex dictis omnibus leuit comprehēdes. que sit sitis que per stoāci fit proprietatem. Superest autez ut sitꝭ illius que per coitatem fieri pōt signa describam. Et primo que totius ⁊ huius signa sunt aduenietes egritudines alie quecunque quouismodo totum exsiccare potentes et ethica et ptisis. Sudores superflui et alie omnes euacuationes superflue. In causa plerumq3 si caput existit ubi ab eo ad stomacꝰ catarrus effluxerit. et salt q̄3 maxime. cuius signa de egritudinibus capitis i tractatu de catarro iquire. Si cor. si plmo. si spiritualis mēbra i causa fuerint scies qualis é illis mēbris calor manifeste sentitur. freq̄ués fit hanelitus cuz q̄dam ex sufflatione calida. et est expiraº ispiratione maior. Et per locutioné ité ac per motū quélibet alium sitis auget taciturnitate et quiete diminuit per aerem quoq3 frigiduz melius q̄3 per potū sedatur ac melius per uigilias q̄3 p sōnū. Quia uigilia calorem ad ex̄ et melius plonis caliditas euétat quorum ut p3 oppositū contingit i somno. Si epā in causa fuerit illud per ipsius proprias egritudines tibi fiet manifestū et maxime ex eius mala complexiōe calida et sicca uel apāta per opilationé ⁊ q2 ex aque potatione in latere dextro dolorez sentiūt. et propter coitaté diafragmatꝭ ad epar hanelitus sepe constringit.

Facta propter mesaicarum opilationem per fluxū chilosum dignoscitur p eructuationem calidā diminutionem in ypocūdriis. ⁊ in latere dextro maxime. Et post cōestioné accidit quādo opilatio é iintestis grossis uel eorum expulsio debilis quorū fex retétam exsicatur et propter colere priuationé fit alba. facta renū causa ex pinguedine super urinā natāte ex signis aliis caliditas ipsorum cognoscit et quod ut plurimū diabetica adest passio ex qua é sitis itensa. que ex potu aque non sedatur q2 ad renes statim trahitur. et egredit cuz urina. Ideo Auic. i tali inquit passione sitꝭ et urina sepe coicantur. Si a meri ⁊ a partibus oris fiat. ex illarum partiū lesione cognosces. In siti uero que per assumptioné farmaci fit si in processu uenerit sufficiétem arguit purgationē unde ypo. afforismorum quarta. Quicque inquit i farmaciis dum purgātur n̄ sitiūt non quiescant priusq̄3 sitiāt. hoc tamé ut Auic. uoluit intelligi deb3. nec calitatꝭ farmaci. ubi nec rōe calitatis stomaci istud proueniat. Naz si farmacum calidū fuerit stomacus quoque calidus et siccus ante medicine operationem completā sitis superueniet. et tamé medicie operatio erit nequaquā cōpleta. Voluptuose sitis signa sunt satꝭ manifesta. q2 tales bibulli i tabernis continue morātur. ⁊ nullā diei horā q bibāt exemptā faciūt. unde quidam nobil magnus tam̄ bibullis faciebat nullā i mondo maiorem felicitatem q̄3 continue sitire ⁊ bene de bibēdo habere. Et sic taz naturalis q̄3 preter naturam sitis quoque uoluptuose demōstratiua signa patent.

Caplm uigesimū nonum de signis pronosticis uoluptuose sitis. Naz

p Aucula sunt de siti describenda pronostica. Ista enim fm earum efficiētiū cām attendendēda sunt uerum nisi sitꝫ non naturalis aut preter naturā. per proprietaté siue per coitaté fiat si diu durauerit ad marasmoné corp⁹ deducet. Et sic ad ethicam febrilem īterdū et plerumqꝫ ad senctutis ethicam īquit Auic. Si egritudinibus acutꝫ intensa sitis cum uehemēti siccitate fuerit est ualde malū quia ī breui humidū exterīabitur. Sed ad ei⁹ resolónem mors sequitur necessario. ꝛ secūda quarti inquit sitis ī egritudibus aduretibus é sigō mala et proprie in nigredine lingue. Talis enim lingue nigrdo ꝛ maxime cum ariditate intésa ualdō sitim arguit et ea cessante uirtutis sensibilis mortificationé denunciat et oris stomaci precipue quod ualde potissiūꝫ signum existit. unde ypo. 3° pronosticorum febricitāti inquit. subita sitis ablatio sine manifesta cā pexima est qꝛ significat uirtutis sensibilis mortificationé si in causonide aut alia aduréte febre sitis arida cum ariditate et nigredine līgue fuerit que remanéte fe. subito cessꝫ mortem protendit omnino. Item sitis uehemés cum sudore frigido signū est pernitiosuꝫ x°. ad Almāſ. ca°. de signis malis. Quid de siti uoluptuosa erit aliud nihil nisi quod isti bibulli cuꝫ sua bibendi continua felicitate ante temp⁹ ut in pluribus uitā bibédo finiūt. Et sepius ī tremorem paralesi uel aliā neruorum egritudiné cadūt plerūqꝫ quoque subito moriūtur. ꝛ hec satis elici pōt ꝛ̄tia primi ca°. de regimie aque ꝛ uini. Sed audi queso quid uni bibullo queꝫ subito tortura oris his diebus inuasit. euenit. uocatíes non uinum sed mellitaꝫ aquam biber̄ iussi. In quarta ex suis bibullis unus accessit. inquiés isti medici tibi uinū auferentes simul et uitam auferūt qr nūquā aquā potasti. Hūc ergo potasiculum ex meo bono uino de dagano plenum quem ī letice paleis abscōde. ꝛ aqua penitus dimissa ꝑlibito bibe percipiéte nemine te habūdāteꝫ tenebo Album é ꝛ item dulce pro tuo curādo catarrum nihil supra. Cum quo etiam illam hanelitus difficultatem que nimiam propter siccitatem euenit illud. reōuebit depichis exemplū sūme que quanto plus bibūt melius multo loquūtur. Si anté gulam madidam semper habueris uelut psitacus ipse cantabis ne tīe sed magnos ut solebamus haustus bibe. Ille cui tot suasiones necessarie nequicqꝫ erāt potasiculum trium bocaliū tenute ad os suum porrigés ī prīo haustu bibit medietaté quo fcō ut meli⁹ potuit ait. O bone frater hec est glīa mea hec salus mea nequaquā creder̄ posses quātum ī me sit adaucta uirtus qō isti medici ignorātes complexiones hominum interficiunt qui quod eis naturale est. ꝛ sine quo uiuere non possunt prohibentur multo plūm causa sunt mortis qꝫ salutis precipue ut ex eis. q uinū bibédo omne delectamétū mihi sibi surripiunt nullus ad me amplius ueniet. Sed quia tanta aqua mihi penitus stoācum ōstruxit bonum est ut potasiculum hunc euacuemus ꝛ tu ꝓ alio statim ito ꝛ absqꝫ ꝙ hanelitum unquam reperauerit uini residuum totū hausit. Gaudés ꝯsotium suum eum cū uino a morte liberasse reuers̄ eum balbucientem ꝛ ꝯ dupla lingua loqn̄te adinuenit ꝛ cuꝫ loqui intéderet amplius nō ualeret fido socio signum dat ut iterum potū sibi prebeat dedit non semel. sed bis ter quater ꝛ iteruꝫ. Et sic bon⁹ bibullis uīo repletis ad

suum deum bachum in tartara suffocat⁹ meauit ubi sic uio plenus eternaliter manebit. Et sic patet quid de uoluptuosa siti ꝓnosticadū sit.

Capitulum trigesimum de cura sitis preter naturam ī uniuersali p regimē sex rerum non naturalium.

Si rite ꝛ ordinate curam nō naturalis sit siue preter naturā n scribere uolumus p ordinē causarum que ipsam efficere possūt erit procedendum Extrinsece nāqꝫ ad ꝯtrarium reducende sunt de hinc ueō ad aliquam qualitatem malam si qua derelicta fuerit curādam accede. Quod si intrinsece cause fuerint. et cum materia primitus secūdum materie ipsius exigentiam digere et successiue euacuatō fiat siue colra siue flra salsū l aquosū uiscosū fuerit. siue fluiduꝫ obediēs ꝛ qualiter hᵒ fiēdum sit caplm septimum supra te ad plenū īformabit quo facto erit ꝺrelicta qualitas corrigēda illam efficiēs sitim. Tibi īsuper considerādū erit. nūquid sitis ista per coītatem aut per ꝓprietatē fiat. Si per coītatem aut totius aut alicuius mēbri particularis. Si totius sicut euacuationibus tam creticis q̄ꝫ artificialibus seu febribus adurentibus. ꝛ in consimilibus accidit. In propriis caplis curam inquire. Et idem facias si alicuius particularis mēbri uicio fiat. His itaqꝫ prenotatis restat soluꝫ qualitatē illam que sitiꝫ efficit corrigere. ut te ad actum practicū deīceps reducā. Sex rerum non naturalium regimen ī presenti caplo describam quo unicuique siti aquā fiat cūqꝫ sitis erit generale. Si quid tamē particlarius fuerit llud ad ple niorem ꝛ completaꝫ doctrinam magis faciam. Aer igitur frigidꝰ ꝛ ualde humidus eligatur qui super ripas limpide aque ꝺcurrētis fuerit. aut scaturiꝫātiū fontuū preualebit. Et eo maxime si fundū arenosum habuerit. De hinc magis si glandes uirides aq̄s tales obumbrātes fuerint. Sint autem uirētes suis cum floribus redolētibus et utile quideꝫ erit si ore aperto patiēs super tales aquas hanelet quibus deficiētibus super aquā recenter haustam id faciat. Et si talis aer haberi neque at ex predictis herbis seu arborum redolētium foliis habitatōis pauimētum cum aqua lipida aceto permixta sepius irroretur. Rose quoque atque uiole tā saracene q̄ꝫ nostrates q̄ꝫ herbe tunici per lectuꝫ hunc et per camerā dispergūt. Quod si ex rosacea aqua ī qua cāphora uel troscīscus fuerit dissolutus flores tales irrorenter preualebit.

Sunt calida balnea unctiones quoqꝫ calide et talia uitāda. Et aer iteꝫ fumo sus puluilētus atque uentosus ꝛ maxīe m̄ridionalis uent⁹ ille fuerit atqꝫ serotinus nec ullo se igni approximet. In casu quoqꝫ nr̄o sōnus lōgior esse debꝫ sensitiuam uirtutē sapit et per meri ad stomacū huiditates sitim repmētes descēdere facit. Expimēto nāqꝫ ꝺphēdit ꝙ sitis post cenam aut propter crapulam facta sedatur et maxime si uomitus precesserit. quod si materia colerica ꝯ illa mala qualitate coniuncta foret siue cibi digerendi āt plmonis aut spūaliuꝫ caliditas non sic sōnus cōueniret. Is enim interiora calafacit. et sic ex materie illius super incensione sitis augetᷣ. Si quis tam̄ exercitetur ꝛ se siticulosum sēserit magnis sibi uigilia ꝯpeteret quaꝫ somnus nam fui calidi tēpore somni ad stoācū ascēdentes ꝛ sitim efficiētes p ui

giliam diuertuntur magis ad hoc si fri cationes fierent per uniuersum corpus Et in ter alia cauendū est siticulos sup dorsū dormiāt atq̄ aperto ore. Quies in istis magis quam mot⁹ couenit nisi ut statim dictum ē in sōno sitis augeret. hic.n.fricationes siue exercitium ad fu mos illos diuertēdos magis ꝯuenit.

Vociferatio ꝛ nimia locutio omnino sunt uitāda locutō tamen pauca ut.G. inquit ad os et ad partes gutturis hūi miditatem subtilem trahēdo sitim reit tit et ideꝫ faceret tussicula parua.ut hē tur quarta afforismorū. quibuscunque īquit tusses sicce ꝛ ī moduꝫ prouocate plerūq; ī fe.adhurētibus non ualde siti ūt.q̄m ī ꝯmento īquit Gal.aut humidi tas subtilis descēdit ad partes guturis aut plurimo motu suo ad se trahit hūi ditatem a ꝯuicinis mēbris. Omniū aīe accidentium superfluitas euitetur et quāuis ira et ingens timor et tristitia pseuerās coitus quoque ipse eni sīflu⁹ maximā siti inducit procurandum est insuper ut in corpore siticlofo nu⁹ mō feces exsiccentur cuius causa clisteria hūectantia maxime ꝯueniūt cū ꝺcoctōe scilicet malue blitis matrū uio.lactucaꝝ ꝛ similium cum oleo uio.cassia tollerare famem nocet m'tum sitim quoq; mō sitis illa mendosa non sit Quātum ad cibum acuta uitāda sunt oīa ut porri cēpe aleū ꝫꝫ.pip ꝛ similia. Sal quoq; atq; omnia salsa dulcia ꝛ res aquose ꝛ insipide que facile in colleram conuertūtur.ueluti sī fructus plurimi aquosi ꝛ insipidi ut psi ca ꝛsimilia.uitet' iterum ciceroꝝ ru.bro dium atq; fabarum.Talia.n.cū suis cō ticbus ꝺcocta ut īquit Auicena sitim ī ducunt Ex carnib⁹.conueniūt lactātes uitulli quoq; porcelli capreti agniculi atq; ānales agni modo carnes istas sto macus digere queat. Cōueniunt et le pusculi ꝛ pulli galinarum atq; galliculi pdices fasiani rubales auicule tēpore a tūni ꝛ carnes iste elixe maxime cum ace tosis alterate. Accetosa eni ut.Ras cō tinētis quīto inquit sitim cum calidita te potēter extinguntur.uel cū lacte qua tuor seminū frigidorū alterētur.aut ꝯ cucurbita lactuca pōtulaca blete spina chiis accedula et similibus. Et ex istis plurima quoque fercula ꝯueniūt ut cu curbita bletis et lactuca. Et inter alia plus de farina ordei ꝯmēdatur atque a cetosum lac recēter aūt mulsū nequaq̄ꝫ ut uult ypo.afforismorū quinta cui⁹ di ctum non consuetis lac bibere ītelligen dum ē. Oppositum uero in consuetis uelut īfantibus quorum calor ipsum cō uenietissime digerit. Contrarium quo q; contingit ꝛ adultis ī quorum stoma cis lac ipsum corrumpitur.ubi autē sal samētis ad hoc propositū facientibus uti libuerit capitulū octauum supra re quire. Nam ī causa calida plurima com peries que ad propositū hoc faciūt.

Circa potum plurima considerenda sunt que habēt potū ipsum multiplicit uariare quāuis in casu nr̄o aqua ordei atque iulep multū conueniūt.uerum qr est pr̄sentis capituli ītentō quod si qua materia sitim efficiēs adsit per pri⁹ eua cuetur solum ad malā complexionē de relictam que sitim efficit regimē est ex hibēdum. Et sic quātū ad potū ipsū a uinis dulcibus ꝛ uinis coctꝭ ut ē rob nectar. Et ad potādum aqua ordei detur similiter et acetum cum decoctio ne prunorum et quatuor seminū frigi dorum et similiuꝫ bene limphatum.

Nunq; patiēs māducat respectu sum pti cibi sit potus solito copiosior. uer sitis ex membroꝝ inanitiōe prouenies

melius ex potu uini limphati q̄z ex potu aque remouetur quãuis dicat quito ꝯtinẽtis aquam magis humectare corpus quã uinũ et sic ĩ casu nostro cũ huẽctatioẽ querimus aquã magis ꝯueniꝛ quis dicere posset quod ĩ casu nostro falsum est qr ⁊ si aq̄ madefactiue pl9 humectat. uinũ tamen limphatũ sumptum partez roridã deperditam magis q̄z aq̄ reponit. Ex quo patet uinũ in casu nr̃o magis ꝯuenire. Et ꝓpter hec nõnulli ĩ fe. non urẽtibus uinũ potẽs bene lipbatũ quã aquã prebẽt. Et tu hoc facias ꝯsistente etate iam transacta et in ꝯsuetis uinũ bibere. Unde Auic. tercia primi ĩquit uinũ al. et subtile bene limphatuz supple calefaciũ melius erit. Et ysac in particularibus dietis inquit.

Cum uino sitis extinguitur citi9 q̄z cũ aqua presertĩ si causa sitis ẽ calor et siccitas ĩ mẽbris a stomaco remotus. Ras tamen ubi supra ĩ fe. ⁊ in siti ab extra proueniẽte atq3 fatigatoẽ aquã aceto mixtã laudat quoniã po^a sua infrigidat ⁊ aquã cum sua frigiditate ad membra deducit. Et per hoc ĩ siti a calore mẽbrorum causata plurimũ ꝯmẽdatur ac in ea siti que ex solo stomaci calore prouenit qr uinũ ĩ casu isto nimiũ sitim adauget. ut ɜ Auic. tercia primi. Quãtum ad potũ eoꝝ que sitim ex flegmate salso nõ euacuato patiũtur ab aqua frigida cauendum erit nisi tãte fuerit quãtitatꝭ quod eũ lauare atq3 ꝺponere possit quod caro contingit. Igiꝛ in casu isto ut Auic. ingt aqua calida ꝺtur et iꝺ uult Ras. v9. continẽtis. Et si esset aq^a ordei et calida ualde et in quãtitate mľta preualerit. Nam sua actuali caliditate flegma digerit eum deponit atq3 abstergit atque humectãdo remoue siccitatem et per uomitũ sepe illud educitur. Siticulosꝰ tamen propter caliditatem solã aut cum coľa associatam a potu aque calide se custodiat. Nam sua actuali caľitate caľam illam malã complexioẽ adaugeꝛt. Et si coľa fuerit ipsaz ĩ uillis stomaci ibibit ⁊ isťat nisi tãta fuerit quod ipsum abstergere atque lauare ⁊ educere põt ut Aui. ĩ capľo ꝺ causis significatiuis stomaci. Si uero sitis cã corde aut spũaliũ fuerit ⁊ maxim̃ plmonis ĩ aere frigido aut aquoso aut potius ut ɜ circũstantionato siticulosum collocabis. In quo aere ut uoluit ysac caput discopertum tenere debet. uel pãnis lineis leuiter coboptũ ut talis aeris frigiditate humiditas aliqua subtiľ ad partes spirituales exprimi queat. quia per illã multũ sitis remittitur et ut sup^a dixerat quiescat atq3 nil uigilet et aq̄m frigidam paulatim sugat. Iuuat item aquã frigidã cum aceto mixtã gargarizare. Cura autẽ eius que a meri et a ꝑtibus oris fit ẽ imediate descripte satis propiqua. hec tamen iterest. qr ĩ ista q̄z ĩ illa conuenit magis somnus qr in ipso fit partium oris moderata huẽctatio ⁊ mãdare quoque super ligũã aquã friaz ut ĩfra docet confert ualde. In siti aũt facta uicio epatis ĩtestinoꝛum capitis ⁊ aliorum mẽbroꝝ principaliũ eam decipiẽdo atque eis blãdiẽdo ut dicte egritudines curentur procedẽdũ erit. Et in hoc sex rerum nõ naturaliũ regim̃ finẽ non recipiat.

Caplm̃ trigesimum primum de cura sitis non naturalis a quacũque causa prouenientis.

d

Isposui in presenti capitulo deo adiuuãte sitis non naturalis siue preter nãturam atque

uoluptuose curam ponere. Et ideo si cum materia uicio stomaci sitis prout i precedēti ca° dictum est digeratur et successiue euacuetur. ubi autem aliorū mēbrorum seu totius uicio ealfiat pro ut i proximis capitulis habetur uiciū illud corrigatur. Et si solum restabit malā complexionē i stomaco derelictā que sitim efficit corrigere. Et ab his q̄ ad itra conueniūt ualetq3 si fe. adurens efficit uel ex fricatione uel ex nimia ex trinseca caliditate proueniat aqua po cata frigida aceto permixta ea eniz mi rabiliter i presenti ut caplo dictum est sitim extinguit. Ualet item in casu nro iulep uio. ro. nenufarum de papauere. Sirupus de limonibus acetositate cit̄ de ribes de succis pomorum agrestiuz de granatis et muzis de agresta ꝛ talia cum aqua frigida boni putei. aut boni fontis. uel aque ordei lactuce uel cucur bite limphāde sunt cuius proportio aq̄ ad sirupum sit ad minus sexcupla ꝛ ita de quibuscūque alijs liphādis cum aqua sirupis uel iulep dicēdū est quia dulcia omnia facile inflantur que nisi bene lim phentur sitiz adaugerent. Aqua cu curbite sic fiat. Cucurbita ad spissitudi nem digiti per totuz impastetur et i fur no cum pane decoquatur ꝛ in ea a fur no contracta foramen fiat per quod sa tis magna quātitas egreditur et hac ꝯ suis iulep seu sirupis cum similibꝰ utere et eū potius cum zucharo tabereȝet iu lipizare modico uino granatorū addi to ꝛ mltū ualet. uel facias sic. ℞. ordei mūdi epatice acetose ꝛ panis cuculi so latri aā. ꝟ. i. uio. florū nenufaris aā. ꝟ. vi. se. coium frigidoꝝ. ʒ. ii. se. lac tuce ꝛ portulace aā. ℥. vi. se. psilii. ʒ. iii. ꝛ ad tercie partis consumptionem co letur et cum zuchari taberizet. libr. i. f. fiat sirupus cuius cum aquis suprascri ptis simul usus. et si longus fuerit de eo prohibito dabis et si dulc. uinum gra natorum parum adde si uolueris. Alij libr. f. tamaridoꝝ accipiūt et us que ad cumsumptionem medietatis buli re faciunt expressionem factam collant coalaturā uero. ℥. f. zuchari iulipizant et aquam frigidam cum quibus libuerit aquis eo utere ualeret item grana muzi ul' semī dulcis granati masticata ac pille īfrascripte īnore retente que. ℞. muci laginis se. coiuz frigidoꝝ mūdatorum ʒ. iij. sem̄ lactuce portulace citonioꝝ et psilij extractoꝝ ꝯ aq̄ lactuce ꝛ portulace aā. ʒ. i. zuchari candi. ʒ. ij fiant formule ad quantitatē lupulloꝝ ꝺ presse de quibꝰ siticulosus in ore sepe teneat. consueui mus quoque maspillum telle subtillis in mucilagine psilli et citonioꝝ imerge re et talem paciens in ore sepe teneat ꝛ inuoluat Ego cum istis mucilaginibus de zucharo com miscere facio et gustui redditur magis gratum nec ita nausea tiuū existit et ipsum quoque zucharum candi. iu ore retentū multū ualet. Alii uero sacellum ad formā pille fieri faci unt. ꝛ eum ex semine psilii uel citonioꝝ que diu in aqua frigida infusa steterūt siti mitigat. Et idem facit portulaca in parte domestica depiletur ꝛ in aqua fri gida posita super linguā teneat. Argē tum quoq3 textū bene politum coralus atq3 cristallus quod illorum uolueris ī aqua frigida positū ꝛ in ore retētum se peq3 mutatum sitim ualde remittit. et ego paleas expertus ordeaceas ī aqua frigida aliqualiter maceratas. ꝛ in ore retētas siti mirabiliter extinguere. Et frustra masticis idez faciūt ac frustra pirri ifrigida īmersa aqua ꝛ super lin guam retenta ꝛ prunorum nuclei ꝛ ma

xime si aliud carnis pni. super se habue rit in hoc casu ualēt multū. Solemus & super altero laterū ifirmū ponere & cū rostro urcedi super labia et liguā aqm frigidam distillare que in aliquo uase supposito recipiatur et iuuat multum. et maxime i cura sitis que a meri et a p tibus oris prouenit ut in precedēti ca° dixeram. In ista uero que euacuatioēz consequit siue cretica siue artificial' fu erit cū cibis facilis digōnis cibando cu ra. De cibo tamen parum et sepe detur fm eius potētiaz. uinū sepe potēter lim phetur ō quo moderate bibat. & super omnia dormire procuret nec subito et maxime aque frigide plurimū bibat.

Et si sitis i catarticis fuerit donec eua cuatio completa fiet nihil bibat. Opati one uō ɔpleta de aq̄ or. l' ō aq̄ cicer aut brodio pulli calido ōtur ut coiter pra ticātes faciūt iterdum quoque post ce nam aliqui siticulosi fiunt de quibus Gal'. 2°. terepentice loquitur dicens: Siticulosum supra cenam abstinere a potu triste fit et inutile. paucas tñ dan dns ē potus & ideo post cenam per ho ras duas si siticulosus parum aque frie labendo biberit iuuaret multū. Nam ci bum i stomaco existenté ad fundum ipi us impellit. Quapropter hic bibere po test. Nōnulli & dicūt qō i stomaco cal'o aqua fria ad sitim addit. q Aui. consiō rās hec non nisi i quatuor casibus con tingere ait. primus est ubi aqua frigida i stomaco morā faceret rebuliret que i tali ebullitione calefieret & sitiz adauge ret. secundus casus dictus est supra. s. i stomaco si humor coleric9 foret quē aqua frigida i uillis imergeret. Tercio9 ē quādo paucus esset potus sic ut non ualeret caliditatem illam sitim efficiētez extinguere neqz stomacū ut essz necessa rīū humectare. tūc. n. calidum uniretur et tunc per consequēs sitim adaugeret Quartus ē quādo i meseraicis epatis l' itestinis adesset opilatio que aque trā situm prohiberet calefacta. n. multuz si tim itendit. Hos itaque casus si aquaz frigidam potu exhibere uolueris dili gēter examina. Plurima. n. mitigādo sitim ab extra solēt approximari. sed pi culum considerando in quod ex talib9 ifirmi plerūqz cadūt paucis cōtent9 ero

Nam ex approximatione frorum ad stomacū et ex ipsorum nimia continua tione ad idigestiones sepe deuētum est & ad lienteriam & similia. Et consimilit ex ifriatōe spūaliū ad malitiā hanelit9 & ex infriatione epatis ad cacesiam & suc cessiue ad ydropisim. Et ideo medicus 9 ad aliquod istorum ifirmū suū patuz uiderit ab istis sic fugiēdum sibi cauer debet. Extra igitur ifrigidādo multuz ad stomacū ifrigidādum iuuat. ut ingt Serapio. Alii cum ūguētis frigidis stomacū ipsum ifrigidāt. Et nōnulli sic faciūt. uuam acerbā cum portulaca pi stant & totum cum aqua ordei miscent et pānos lineos imersos super stoma9 portant et uentrem. Cunque incipiūt calefieri frigidos reiterāt hec totiēs i nouādo quod sitis extinguatur uel mi tigetur. Alii folia uitis uel salicis acci piūt. & illa irrorāt cuz aqua ro. & aceto mixta & cum irroratione frequēti toti ens stomaco applicāt quod sitim illam extinguūt plurima his similia describe rem. Sed quilibet practicus talia ex se facere sciet. Alii oleū ros. super caput fuōrūt & silr exnutātes i aq̄ fria iponūt Auicena tamen oleum nenufarinū uel de salicibus uel consimile magis quam ro. laudat ō illis caput cum temporib9 inūgi faciebat. Nam infrigidatio cal'o

stomaco ac toti compatitur cum quo i unctio talce catarum ad os palati ꝛ me ri defendeire facit. Et illam humectādo sitim mitigant cū quo uaporum calido rum qui cā sitis sūt aséẽ similiter pbet sꝫ caue ne cerbrū ūctioēs. Jlle in mala ꝯ plexjone fria et huida fiant nec in cere bro quoqꝫ reumatizante nec ubi neruo rum egritudines frigide forēt nec cō si militer si i guture uel partibꝰ pectoris a postemata fuerint nec item asmate ex causa frigida pro ueniente ꝛ similibus Sed qr nōnullos hec faciētes uidi qui quoqꝫ stomaco pectori ꝛ regionibus e patis frigida nimium continuarunt eis male sueceſſit ideo his paucis cōtentus esse nolui. Eoꝝ ṽo que paciunt̃ uolup tuosam sitim cura est. ut tenendo eos paulatine extra consuetudinēꝫ deducā tur. Veruꝫ i tali consuetudine iuetera ti ab ea nūquam possunt remoueri. qr illa longa consuetudo ē in natura ꝯuer sa. Et in his non naturalis. siue preter naturam ꝛ uoluptuose sitis cura finit̃.

Caplm trigesimū secūdum de notifi catione doloris stomaci ꝛ eius causis ꝛ ꝙ sunt spēs ipsius.

A tiqui plurimi capitulum pñ sens diuersis nominibus rubri cauerūt. nam cum i uehementi stomaci dolore plerūqꝫ eidem cor talr̃ compatitur ut per sepius pacientes ca dāt i sincopim ātiquus. Alexander sto maci cardiacam appellauit. Haly autē precordium dolorem. Et bonus cō stantinus i suo uiatico angustiā stoma ci torturam. unō sūmus conciliator eo dem caplo angustiam siue nimiā anxie tatem appellare uoluit. Hii potius ta lia nomina ab accidēti sumūt q̄ꝫ ab alio

Ego uero. A. ꝛ alios quosdam anti quos qui prius locuti sunt imitari uo lens presentis capituli rubricam de do lore stomaci sic nomino qui ē ipsius sto maci quedam tristis sensatio a mala cō plexione cum materia uel sine. aut a so luta cā ꝯtinuate. uel similiter ab utroqꝫ proueniens ꝛ talis quādoqꝫ ab epate quādoqꝫ sine causatur. et iterdum quo que a uermibus et de his deo adiuuan te iferius propria capitula fient. Sed de speciebus illis i presenti caplo soluꝫ dictio fiet. quorum quidam ē acutꝰ qui dam extensiuus. quidam aggrauatiuus quidam fortis quidam leuis quidaꝫ me diocris. Jterum quidā i superiori par te stomaci quidaꝫ i fūdo qdā totum oc cupat. Et amplius quidam cōtinuus q dam iterpolatus. Jnterpolatorū auteꝫ ut Auic. inqnit quibusdam accidit duꝫ manducant ꝛ post digōnem sedatur. Aliquos āte digestionem ꝛ stoāco exi stēte uacuo cum adustione uehemti do lor iuadit cibo sumpto recedit. Quos dam uero collectione stomaci super ci bo facta dolor aggreditur qui per tres ant quatuor horas post eius assumptō nem accidit. Nam cum cibus ipse inci pit digeri ꝛ dolor ipse consimiliter. Jn cipit quo digestio desinit. Et ex istis a liqui sunt quibus nūquā nisi ex materie acetositate uomitu facto cessat. Et ali qui quibus nisi post lōgam expuitionē unquā. ut igitur ordinate procedā om niū predictorum cause assignāde sunt. Acuti nāque doloris causa. qr oīs stoā ci dolor aut i mala complexiōe aut i so lutione aut in utrisque ut dictum ē su pra prouenit. ꝛ si a mala complexione. aut cum materia aut sine materia. ꝛ iō si rare texture stomacus fuerit a quoꝯ que imprimēte facile patitur. unde i tli

stomaco non potest esse. materia tā modice acuitatis. aut mordicationis qdin in eo acutum dolorem faciat. Extensiuus uero a uentositate fit que stomaci corpulétiam extendens continui solutione efficit. Et per cōsequés doloré extensiuū. Aggrauatiuus aut a materia multa grauāte causatur que sui multitudine continui solutōnem īducit. et qualis etiam male qualitatis illa fuerit qr eius multitudine non obstāte hoc est a mala complexione efficere potest. Fortis autem doloris causa est stomaci sensus uehemētia. nam cum acute materie ꝛ maxime colerice ad ipsū quouismō ꝓfluāt. ꝛ dolor stomaci iterdū fortis fit ut ad sincopiꝫ patientem īducat. et ad morté quādoque ꝛ talis plerūqꝫ dolor a materia acetosa siue flātica siue mlīca fuerit et qn̄q a salso flegmate interduꝫ a flegmate uitreo et maxime ubi tales materie fuerint. Et ité dolor fortis īterdū fit ex aque frigide potu et plerunq̄ adeo intolerabilis atque ut Aui. inquit tātuꝫ āgustiof ꝙ pp eius coītate ad cor paciété cito īterficit. Et hiſ potiſſie tal' dolō accidit ex potu aque frigiō qr rare texture atꝫ excarnatum stomacum hūerūt Quidam autem de aqua frigida ultra modum bibunt interdum quib⁹ nullus dolor accidit. nam talis aq̄ tam intense frigiditatꝭ esse pōt ꝙ in tali excarnato seu rare texture stomaco stupefactionem inducit cuius causa nullus dolor sētitur predicte āt cāe reiſſe leueꝫ doloré efficiunt mediocres uero mediocrem continue autem continuum. et que in fundo resident dolorem in fūdo causant in superiori uō superius in medio i me⁹. Superest auté ut interpollataꝝ cause reddant' ꝛ p⁹ eoꝝ qui cū manducant dolor accidit digestione uero completa sedat' cuius causa est qr sepe a splene ad stomacum humor melancolic⁹ effundit' qui grauitate sua fūdum petit ꝛ cibo sumpto ad os stomaci cum eo siml' ascendit ꝛ tunc dolorem efficit ad quō plerunqꝫ adiuuat si stōaci calor debilis fuerit qꝛ tunc facile talis materia uētosatur. de hinc post cibi digestionem talis materia simul cū cibo a stōaco facit exitū. Et resoluitur uentositas quare tunc dolor cessat. Colera sepius ab epate ad fondū stomaci ꝓpellitur. Cunqꝫ cib⁹ recipit' ac magis grauis quam colera stomaci fundū petit et colera ad os stomaci sursū ascédés. doloré cāt cibo autem digesto. Colera illa cū alio simul expellitur ꝛ cōtinuo cessat dolor. Causa aut qꝛ sūpto cibo dolor recedit est cū colera l' fl'a. salsū l' alius mordicatiu⁹ humor ad stomacū siue ad eius os tépore uacuitatis propelit'. et talis dolor sūpto cibo sedat' Cōtigés eni ē ꝙ cib⁹ sua q̄litate humorib⁹ illis ꝯrietur quia si frigidis aut īsipide aut unctuof. siue alterius qualitatis aut quia illis materijs commiscetur cuius cā mordicatio illa remittitur Et sic ꝑtem in nulla parte stomaci impſsionem aliquam efficere nequeunt ul' potı⁹ quia eas ad funduꝫ stomaci depellūt ꝛ ut ita dixerim immobilles fiunt ꝛ sic pro tunc stomaco nocumētum nullum inferunt. ex quibus patet ꝙ tales materie dolorem efficientes qui per assumptum cibum sedatur sepi⁹ i ore stōaci quam ī alio loco ꝯtinētur. Que uero ꝑ assūptū cibum dolorem efficiunt in fundo. Sed dolor qui ante recollectiones s'r cibū fit est uapor ab indigesto cibo elleuatꝭ in quo calor potius agit putredialis quā naturalis ꝛ talis coꝛruptus uapor elleuatur interdum a coꝛrupto cibo qui ꝓ tunc stomacum īficit ꝛ sua mala qua

litate a calore putredinali eleuatus os stomaci inficiens dolorem cāt propter .s.oris stomaci nimiam sēsibilitatem unde si tunc talis materiei uomit⁹ fiat dolor cessat ꝛ iterum ut sepe contingit ipsius materiei fit expulsio ut ipse in pratica nūquam uidi dolor tūc quoque cessat. Et hec de notificatione doloris stomaci ꝛ eius causis. Laus deo.

Capitulum trigesimū tercium de signis demōstratiuis doloris stomaci in generali.

Cause dolores stomaci efficiētes ex dictis ī presenti capitulo faciliter satis deprehēdūt̄. Nam cum dolor a causa materiali seu a pungitiua seu mordicatiua proueniat pūctio aderit et mordicationem itez sitis ualida oris siccitas atqz amaritudo. Et eger ī meri atqz ī palato īcendiū plerūqz percipit. ꝛ talia tam a materia colerica q̄z pūgitiua q̄z flegmate salso et acuto prouenire possunt. Sed ī materia colerica ī ore amaritudo sentitur et ī flegmate salso salsedo. Et si talis dolō modo īfirmū molestet modo quiescit signum est quod talis materia ab epate ad stomacum ipsū mādatur. In quo casu propter compassioné cordis ad stomacum extremitatum frigiditas plerūqz accidit. Lipotoia plerūque ꝛ sincopis. Sed ubi dolor a materia frigida prouenit illa absqz siti ꝛ īflatione et in stomaco grauitas manifesta sentitur. Interdum uero frigiditas. uerum dolor non nūquā clamosus fit quod propter clamorem continuum atqz ꝯquestū sitis fit ualida. ꝛ tu talia īuestigabis. Quod si materia flegmatica aut melancolica acetosa fuerit acetositas et mordicatio sine īflatione sentitur. Et ubi uomitus affuerit rei fiet acetose in qua ut plurimū appetitus adest intensio. Et ob hec īter dolorem ab humore colerico ꝛ inter eum qui ab acetoso flegāte seu ab acetosa melancolia comprehēditur facile. Dolor uero uentosus ambulat q̄ existit. ut cum ructuū multitudo adest. singultuū quoque. ac stomaci extensio ꝛ a loco ad locum dolō permutatur ad modum sagitte dolor pacietē percutit. Si autez dolor ā causa primitiua fiat qr ab aere uel acutarum reruz comestione ab his que facile coꝛrūpuntur. āt uentosantur a tuo patiente talia īuestigabis. Et hoc de signis d̄mōstratiuis doloris stomaci.

Capitulum trigesimū quartū de signis pronosticis doloris stomaci.

In omni doloꝛe stomaci eximitatum frigiditas ab extrinseca causa non proueniēs mala ꝛ ad hec deterior si mēbra stomaco ꝓpinqua frigescuut. est enim signum male lesionis in ipsum. Item si frigiditas propter dolorem stomaci ī sincopīz cadit ut cū frigiō sudor deprehēdat non multum distuli ita morte. Item ī pricipio doloris stomaci patiēs dormitioēz ꝛ sōnū profundū incurat in subet illico ueniet. Item dolor stomaci ab humoribus ī stomaci uilis ī filtratis seu moꝛe .N. imbibitus cuius signum. qꝛ patiens frequēter nauseat. Et parum aut nihil euomit grauissime cuꝛatur. Item p̄gnātibus dolor stomaci frequēter eueniēs prefocationem protendit qr malarum humiditatum significat habūdātiā que sunt prefocationis signa ꝛ causa. Item plures stomaci doloꝛez patiūtur qui si

a cibo se abstineant sincopim incurrũt. ut R̄f.in quit. Item in li°.ypo.de si gnis mõtis festiue. Quibuscũqȝ inquit dolor in stomaco accidit.si in supercili is botbor nigra apparuerit ⁊ ulcerat̃ ĩ secunda die moriũtur. Et item si ĩ do lore stomaci in pede destro ut Auic.in quit aliqui uesice simile appãuerit si r̃s dulces ĩfirmus apetat ĩ uigesima septiã moritur. Item dolor stomaci qui post cibum excitatur ⁊ non nisi cibi uomitu aut humorum quietatur malus ut Aui cena inquit qr si cibum uomit maximaȝ ipsius stomaci debilitateȝ significat.cu ius causa assumptũ cibum sufferre negt Et si non nisi humorũ uomitu sedãtur ĩ stomaco humorẽ ualde malignum esse significat. Item si stomacũs calidus et frigidũ cerebrum fuerit.⁊ dolor stoma ci ex materia seu complexione calida fi at difficilis erit cure. Quia pro cura ca pitis calida requirũtur que ut pȝ stoma co sunt nociua. item si dolor stoãci diu durauerit ꝑpter materierum attractio nẽ futurum apostema minatur. Et hoc de signis pronosticis dolorum stomaci

Capl̃m trigesimũ qñintũ de cura do loris stomaci f̃ȝ ordinem causarum ꝓ uenientis.

Volens cura doloris stomaci u amodo describere f̃m ordinẽ causarũ que superius posite sunt procedẽdo. Si a causis extrinse cis id fiat ad contrariuȝ eius mutari õ hinc uolo. Si qua mala qualitas dereli cta fuerit f̃m modũ describẽdũ deo ad iuuãte facias. Si aũt ab intrinseco id facile ab humore mordicatio acuto fi et.ut ẽ colera flegma salsum acetosum ⁊ a melãcolia itẽ acetosa et põt ut habi tum ẽ a multitudine materierum quoqȝ fieri. De qua iterdum tanta in eo est ut non solũ stomaci fundũ uerum etiaȝ cir ca os eius multã quoqȝ sitiȝ quare ut se cessiuis ⁊ uomitis medicinis utẽdum ẽ quod prout ĩfra te docebo facias. Si igitur colera ĩ causa fuerit. R̄. sirupi acetosi sim.seu oxizacbarẽ sim.seu siru pum de granatis.ʒ.i.f.aque ẽdiuie.ʒ.ij aque lupullorũ.ʒ.i.pro una uice misce Et idẽ isto totiẽs ĩfirmo tuo dabis quõ tibi materia digestã uideatur. De hinc taliter euacuetur. R̄.reubarbari elec ti.ʒ.ii.sq̃nãti.gra.iiij.pᵒea ĩ aq̃ ẽdi.ã aq̃ lactucẽ.ĩfundatur horis.x.transactꝭ for tis fiat expressio cum aqua cassie.ʒ.i.mi sce uel.ʒ.ij.manne ellectuarii de suco ro.ʒ.ii.sirupi uiolati.ʒ.i.et fiat potus. Si autem dolor fiat a salso flegmate. R̄.oximellis sim.ʒ.ii.sirupi uio.ʒ.i.a que camomille aque ẽndiuie aque cico ree.añ.ʒ.ii.pro duabus uicibus õ quo totiẽs dabis quod tibi materia digesta uideatur.quam sic educes. R̄.cassie nouiter extracte.ʒ.vi.diafiniconis.ʒ. .ii.f.ellectuarii de succo ro.ʒ.i.sirupi uio.ʒ.i.dissoluatur cum decoctione ca pilorum ue.cuscute florum boragis hu glose uio.liquiritie passularũ ⁊ fiat po tus. Nota quod non eadem purgatio cõuenit flegmati acetoso ⁊ flegmati sal so qr unum ẽ materia calida aliud ẽ ma teria fria. Et purgatio similis fleg mati acetoso quoque ꝯueit. Meliaȝ uõ acetosã sic digeres. R̄.sirupi ace tosi sim.sirupi.uio añ.ʒ.i.f.aq̃ bugl̃.aq̃ lupuloruȝ aque fumi terre.añ.ʒ.ii.pro duabus uicibᵒ. In isto tamen casu syru pus quem alias composui ad hanc intẽ tionem ⁊ eum syrupum õ lupull̃. bapti zaui primũ conueniret.qui accipit suc ci fumi terre facta residentia libr̃.ij.suc

ci lupulorum libr. i. zuchari al. libr. ij. aceti passulati libr. iiij. fiat syrupus qui in materieb' melancolicis ut experiētia didici mirabilit' ualet. ut ex ingrediētib' q' que argui potest ō isto. ʒ. iiij. pro duabus uicib' dato cum aquis suprascriptis. Materia digesta sic eam euacuabis ℞. cassie. ʒ. vj. ɔfectiōis amech. ʒ. ij. diafeniconis. ʒ. i. syrupi uiolati uel de lupul' ʒ. i. dissoluatur cū ōcoctione florum lupulorum florum boraginis buglose liquiritie passularum foliculorum sene corticum tamarisci thimi epithimi que i fine decoctōis ponatur et fiat potus. Si. autē materia quecunq3 digerenda erit secundum eius existentiam atq3 essentiam euacuāda. siue per uomitū siue per secessum de quibus supra capl'm septimū te ad plenum iformabit a quo si opus fuerit succursū pete et breuitati parcens his contentus esse uolui. Sed semper auisatus esto. quod si in uilis stomaci seu corpore ipsius fuerit humoris imbibiti seu submersi quod in pronosticis habuisti ex freq̄nti nausea et nullo aut paucissimo uomitu ōprehēditur modo cetera sint paria pluries digestiua erunt exhibēda quecunque illa materia fuerint adherens paucioribus in concauitate uero effusa adhuc paucioribus semper tua ē considerare i materia ipsa dolorem efficere in ore stomaci an in fundo resideat et hec ut ē habitum non solum per frequētem nauseam cognosces. sed etiam quod si i ore stomaci materia dolorem efficiens fuerit p assūptionem cibi sepe dolor remouetur. Et in fundo sumpto cibo fit dolor. Sed ubi materia alia in stōaco foret et interdum in ipso genita et interdum aliunde propulsa quia a splene ab epate a capite reumatizante etc. quare si aliunde ut amplius materias illas effūdere neq̄at Et ideo tam digestiue. q3 medicine secessiue ad mēbrum ipsum mādās respectum semp habeas facito siue epar siue splem siue q' uolueris aliud mēbrum et hec cum appropriatis ad mēbra illa fiet prout ī capl'is proprijs alias habuisti. Verum ubi op' esset p uoitū illā materiam educere capl'm septimū tibi mul'tiplices mōs dabit ad q' ubi op' esset recursū habeas. Scias insup q' in doloribus stoāci materiei diuersitas plurimū cōmēdat' siue in stomaco generetur siue aliunde ad ipsum propellatur. Sed si i stomaco fuerit per clisteria ad ītestina fm materiei exigentiam conuenietissime trahitur. In materia igitur frig. ℞. malue camomille mercurialis cētauree minoris. an. M. i. cartaī agarici an. ʒ. i. ɔtundāt' illa duo et in petia rara ligētur et fiat decoctio. in qua illa petia bulliat aliquotiēs exprimatur. De tali decoctione accipe. libr. i. s. i qua dissolue cassie yere pigre an. ʒ. i. pulueris zuchari. ʒ. i. et fiat clistere aut yere pigre loco. ʒ. vi. diafiniconis tātundem electuarii; indi sepius imposui. In materia nāq3 calida. ℞. malue. bletis mercurialis matrum uio. an. M. i. fiat decoctio de qua accipe. libr. i. s. i qua dissolue cassie pulueris zuchari an. ʒ. i. electuarii de succo ro. ʒ. iii. olei uio: ʒ. iii. sal' triti parum et fiat clistere. Educitur ergo materia a stomaco per uentosas circa umblicum positas. Diuersio autem merum a capite dissoluētiū etc. p caputpurgia seu mastice per optime fit. et per uentosas positas i spatulis et per extremitatū ligaturas et fricationes. Et de istis cōuenieter fiendis tibi i capitulo de catarro modum dedi piter quoq3 de aliis mēbris diuersio fienda esset. Nam ab epate per secessiuas medicinas superius po

sitas conuenieter fiet. A splene uero per euacuationez m'l'ie superius positā ac per saluatelle manus sinistre floboto miā plurimū i stomaco colera uitelina aut colera cum flegmate mixta habūda re reperitur. Et iste teste Gal'. Auic. ꝛ pluribus aliis antiquis per yeram sipli cem educūtur de qua pill'e que fiende sꝫ per horā ante cibum dande. In isto ca su magis tamen pillulas assaieret ordi narem super descriptioné preceptoris mei Jacobi de forliuio quas Auic. plu rimū ꝯmendat. sed nullibi ab eo descrip tas iueni. A bono igitur Jacobo talitꝛ describūtur. ℞. masticis corticuz mira bolanorum aā. ʒ. i. pulueris yerꝛ sim. ʒ. ii aloes ad pōdus omniū fiat magdalion cum oximelle squilitico de quo pill'e fi ant que rōne stomaci per horam ante pastum sumēde essent. Et si materia es set a capite defluens essent quoqꝫ maxi me conuenientes. Sed sumende tunc es sent quando patiēs dormitum uadit. Ego aūt cū col'a ab epate ad stomacuz defluit his pill'is per horā āte pastum usus sum ꝛ nihil supra. ℞. p. de yera simplici. ʒ. ß. reubarbari. ʒ. ii. Spice paꝝ ul'. ℈. ij. ß. sq̄nāti. g. vi. fiāt magdali on cum syrupo de endiuia d quo si op⁹ fuerit pill'as facito. Si autē a splene ad stomacum fluat. ℞. p. d iera sim ʒ. ß. fo liculoꝝ sene. ʒ. i. cinamoī corticū tama mārisci aā. ʒ ß. fiāt. p. cū syrupo d lupull' suprascripto ꝛ dabis. a. ℈. ij. usqꝫ ad. ʒ i. p horas. ij. aū cibum uel melius ut faci as sic. ℞. foliculoꝝ sene cinamoī aā. ʒ. ß. cartami. ℈. i. masticis. g. viij. fiat pl'uis zucharum addendo ꝓlibito ꝛ totus in aurora cū aqua lactis detur ꝛ cum bro dio pulli aut cum aqua scolopēdrie iste tales euacuatioēs mēbra confortāt ma terias diuertūt eas taliter purificādo ut ad stomacum ampli⁹ fluere nequeāt Ex dictis itaqꝫ pꝫ qualiter interpolatꝫ doloribus materia in qua sumpto cibo sedatur dolor. ꝛ que sumpto cibo dola rem efficit sit digerenda euacuāda quo que qr illa in qua sumpto cibo dolor se datur ceteris paribus per uomitū meli us seu facilius cum sit in fundo per me dicinas secessiuas ꝛ sic omnes habes materias dolorem stomaci efficientes siue i eius oꝛe siue i fundo siue i ambitu totius digerendi euacuandi diuertēdi quod huius capl'i intentio fuerat.

Capl'm trigesimū sextum de seditōe doloris a mala qualitate ꝓueniētꝭ.

Iliamodo tempus ē describe re que stomaci doloꝛem sedāt que quoque aliquā malaꝫ qua litatē si q̄ p⁹ maꝛieꝝ euacuationē i eo d relicta sit corrigāt ꝛ que taliter eū ꝯsō tant. ut adiuuante deo doloꝛ ille ampli us non remaneat ꝛ ut ordinem i prece dēti capl'o dscriptū sequar. Si a cal'ita te seu ab humore calido id fiat. ℞. spēꝝ triasandal'. specieꝝ diarodō abba tis aā. ʒ. i. colraꝝ. ru. ʒ ß. peliculaꝝ uētri um gallinaꝝ cū ro. aqua preparatꝝ. ʒ ii. ß. fiat pl'uis de zucharo addendo proli bito de quo sūmat dimidiū coclear pro uice p horā ante pastum cuꝫ modico ui ni mdii coloris. Et si delicate magis fa cer euolueris libꝛ. ß. zuchari cū aq̄ ro. dissolue ꝛ cū specieb⁹ supra scriptis per bolos confectio fiat. De quibus. ʒ. ij. ad minus pꝛo uice sūmat ualet ut triasāda lum. uel facias sic. ℞. conserue ros. ʒ. ii. triasandalorum. ʒ. i. ß. coralorū ru. spodii aā. ʒ. ß. margaritarum. ℈. ii. fiat mixtura de qua accipiat ad minus. ʒ. ij aā pastum uel. ʒ. i. ß. sirupi ro. p horas

duas ante pastum. Ego autē alias duo coclearia granorum granati muzi per duas horas ante pastum dedi ꝛ mire ꝓfuit. Ab extra ualent fomentationes cū spongiis facte in ɔ̄coctione rof. ēdiuie et ordei postq̄ȝ ex oleo ro. mixto cū sandalis inunctio fiat. Item emplm̄ factuȝ ex herba endiuie cum sandalis mirabiliter ualet. Et ita emplastrum factum ex farina ordei cum succo granatoruȝ acetosorum. Si autem ab humore frigido dolor factus sit post eius euacuationem in totum uel in parte maiori ab intra diaciminum conuenit diagalanga confectō ɔ̄ ciamomo. Et i mafia mixta ualet aromaticū rof. descriptōne Ga. uel diarodon abbatꝯ in mafia mixta caliditate dominātе. Ego autē in isto in prinᵒ. pastᵘ tali puluere uſ sū sup' asso pane in uino maluatico ꝛ ul' alio bono remolito nō dulci. ℞. pelliculasrum uētriuȝ gallinaꝝ cū bono uino albo preparataꝝ. ʒ. ſ. galēge. ʒi. granoꝝ paradisi. ʒʒ. pipis lōgi. añ. ℈. i. cardamoi. ʒ. i. ſ. cinamoi a cortice superiori mūdati. ʒ. ii coralorum ru. subtilissime tritorum. ℈. ii. fiat puluis de zucharo addendo ꝓlibito de quo super pane asso sumat i principio pastus ut dictum est. Ab extra āntiqui plurimi cerota laudant. ego autē non multum illis utor nisi hora assumptionis cibi remouerētur quod si continue ut fit coiter super stomacum rtineātur propter eorum stipticitatem ad fūdum stomaci cibum transire non pretitunt cuius causa ut pȝ impeditur digestio quare unguētis utor libentius. Ideo īterdū sic feci. ℞. ceroti Gal. emdātis stomaci uicia olei de spica añ. ʒ. i Et ista tantum i mortario ducētur qō ad unguenti formā deueniāt ɔ̄ quo stomacus per duas horas āte pastum ungatur petiam calidam superponēdo. ul' facias sic. ℞. olei de spica. ℥. i. olei de absinthio. ℥. ſ. pulueris masticis gariofolorum mēte sicce calami aro. coraloꝝ ru. añ. ʒ. ſ. cere parum ꝛ fiat unguentuȝ quo ut antescripto utor. Plurime mulieres ut se odoriferas prebeāt musci odorem diligūt. ꝛ tunc i mortario cum istis unguētis granū. i. ɔ̄miscere facio. uerum si epar si splen si caput i causa fuerit prout in prescriptis capitulis secūdum exigentiam te docui corrige illa. habes igitur qualiter materia digesta quecūque ꝛ qualiscunqȝ ꝛ quibuscūque illa fuerit per uomitū siue per secessum sit euacuāda. Et iterum de diuersione facta sit stomacus taliter confortādus ut dolor amplius adiuuāte deo non reuertatur quod huius capituli intentio fuerat.

Capitulū trigessimū septimū ɔ̄ sedatione doloris stoāci a quacūqȝ cā ꝓuenietis.

u. T de icepe cure doloris stomaci finē iponā modus āmodo describēdus erit qᵒ doloꝛ quicūqȝ ille fuerit sedatᵘ. Nā doloreȝ patiētes a te nil aliud querūt quā ut doloꝛ ipse tollatur quare ab ipsius mittigatione incohandū erit. et alia materiei digestione nō a spectata. Si uomitᵘ fuerit in prinᵒ. necessariᵘ seu diuersiones tā per clisteria seu aliō quouis mō i capitul' sup iorībᵘ doctrinā ordinate qᵃlit talia fiēda sunt cibi dedi. Ad actum igitur practicū ueniēdo ꝓmittigatione doloris anodinis prius utere. Nā que st uētositatū fortiter resolutiua. Si materia multa in stoāco fuerit. plus sepe subtilliant. quā resoluāt cuiᵘ causa dolor

sepe augetur. Facias ergo sic. ℞. cao
mille meliloti absintbii malue ꝯ radicib⁹
folioꝝ lauri paritarie pullegij. an. M.
i. anisi maratri an. ʒ. iiij. fenu greci libra
f. se. lini libr. i. cōquassētur ꝛ fiat decoc
tio i q̄ spōgias imbibe fortiter expressas
super dolētē locū appone ꝛ cū incipiūt i
frigidari iteꝝ calidi reponantur. Quo
uicibus aliquo facto locus ex ifrascrip
tis oleis calidis inungatur. ut. ℞ olei
aneti olei camoille an. ʒ. i. uel ex ꝺcocti
one suprascripta bulliēte uesicam semi
plenā ꝛ in petia inuolutā loco dolēti ap
plica. Cunqꝫ infrigidatur iteꝝ calefiat
ut sup locū retineatur. Hoc aliquociēs
facto ut supra locus ungatur uel loco
decoctionis prescripte. ʒ. iiij. ul' de olei
camomillini uel anetini i uesica illa po
ne ꝛ sup dolentem locum calidam appli
ca. Quod si dolor de ambulatiuis fue
rit qr a uentositate perueniat ex milio
sale ut. v⁹. continentis habetur saculus
plenus calidus loco apponatur. Ego
autem i casu isto petias in aqua ardēti
madefactas loco applicaui ꝛ mire ualꝫ
Et item scutella cineribus calidis plēa
grano feiculi conquassato super asper
so ꝛ ex bono uino irrorata et loco sup
apposita mire ualet. ꝛ expertum uideb
Et item uentosa magna umblicū to
tum amplectens superposita ꝛ per ho
rā. i. dimissa qr mirabiliter dolorem se
dat. ut Auic. inquit. Ad idem quod se
pe expertus sum ualet mica panis bene
grossa ita calida sicut extrahitur a fur
no ꝛ a mota inferiore crustula cuꝫ oľo
de spica mollitiem imbibet ꝛ de hinc
eam cum puluere cimini salipiza postea
circunuoluta petia dolenti loco appo
ne plus enim quam credere posses do
lorem mitigat. Ab intra uero comu
niter practicantes. ʒ. ii. uel. iii. diacimi
ni prebent uel tantūdem diagalange āt
diatriton pipereon uel ell'cm de baccis
lauri uel dianisi aut diacastorei talia
ut ipsorum laudibus habetur. ꝛ ex
perientia quoqꝫ cognitū est mirabilit
ualēt. In hoc quoqꝫ casu. ʒ. ij. ul'. iij. ui
ni maluatici cū quo libuerit aliquid isto
rum dare debes. uel alterius uini boni
non dulcis. Et aliqui. ʒ. i. pull'is galan
ge cum uino calido prebent. Et gal'. ʒ.
i. aristologie cū uino calido dabat. In
h⁰. n. casu diascorides aristol'. rotonda
ri inbet. Et h⁹ quoqꝫ cañ ꝛ⁰ ca⁰. ꝓprio
laudat. Auic. Et huic cure doloris sto
maci finē iponere libet ueꝝ pñs capl'm
q⁹ ad actum practicū primū esse debet
ut igitur in actu practico tibi finē eorū
ordine prebeam. Cum ad infirmū deue
nies i dolorem sedando ut capl'm pñs
te docet facito. Demū si per uomitum
materia coīter educi possit eum fꝫ doc
trinam prehabitam prouoca materiaꝫ
successiue digeras euacues quoqꝫ sil'r
secundum exigētiam ipsum diuerte po
stea stomacū ꝛ si que mēbra mādantia
materiā fuerint ut habitum est confor
tabis pill'is utendo. ꝛ si que propter de
bilitatem membrorum materia genere
tur de nouo suauiter educatur ꝛ de his
omnibus in capitulis superioribus or
dinate doctrinam habuisti. Quare hu
ius doloris stomaci cura conuenieñ fi
nitur. deo grās Am̄.

Capl'm trigesimū octauum de apostēa
tib⁹ stoāci ꝛ eius curis.

[C]Um i apostematibus stomaci
cōtinue dolor fiat et aliarum
specieꝝ doloꝝ sit absoluta cu
ra ꝯueniens. Cū uisū est hec in loco ꝺ
apostēātibus stoāci facere dictionem.

Pro cuius introductione sunt diuisio nes aliquae prenotāde. qr per congestio nē materiei aliqñ apostema in stomaco generat̃. ⁊ aliqñ per fluxū materiei ab alijs membris ad ipsū. Item apostema tum stomaci quodam ꝯpositum quodā sīplex. Simplex quidem ex humore sim plici generatur q₂ a sanguine colera uł fl'ate uel melancolia. Compositum uō ex istorum humorum cōmixtione. Ité istorū apostematum quoddā é calidum quoddā é frigidum quoddam huidū ꝙ dam siccum siue durum. Et calidorum ꝙdā per essentiā ut sanguineū ⁊ coleri cū ꝙdā p accidés ut flegma melācolia putrefacta p accidés é calida. Et tale ex istis genitum apostema calidum per accidens appellamus. Pariter apo stema essentialit̃ calidū pōt fieri per ac cidés frigidū ⁊ hec resolutis partibus subtilibus calidis terrestibus remanen tibus grossis. Tale igitur apostema est calidū per essentiam ⁊ per accidés frigi dum. Item apostéa quādo que fit ī ore ⁊ in superioribus partibus. Et quādo que ī fundo q₂ īferiorib⁹. Ité aliquod ī feriori tunica. Et iterum apostema sto maci aliquod resoluitur. Aliquod sup puratur. Aliud ad alia mébra pmutat̃ ⁊ aliquod induratur. Insuper apostéa ta calida stomaci ut plurimum per uiā defluxus materierum ad ipsum gene rantur ⁊ non per congestionem. ut est sanguis et colera ⁊ consimiliter de a postemate melancolico fit. sed flegmati cum ut plurimum per uiam congestio nis generatur. Et inter ista apostema ta colericum frequentius generatur. ō hinc sāguineū raro flegmaticū. et rari⁹ melancolicū. Item apostemata calida ut plurimū fiūt īcipien⁹ frigida uero ra ro. Istis sic positis ad apostematū cau sas uenien⁹. Quedā sūt intrinsece. Et q̄ dam extrinsece ut casus percussio sup stomacum. Res quoq₃ ipsi stomaco se pius applicate ut uétose ac medicine ca lide fortiter actrahentes ⁊ cō. lōga famis tollerantia est causa ad stoācū putrido rum humoꝝ defluxus. Intrinsece uero cause. Sunt si stoācus fuerit ualde cali dus quia ratione caliditatis ad se mate rias facile trahit que postea cōgeste ap postema stoāci faciunt. Debilitas. item stoāci ⁊ alioꝝ membrorū uirtutꝫ expul siue fortitudo est cā generationis apo stematū ac dolores fortes cū prolōgā tur qr natura intendens dolori succur rere spirituū ac sāguis multitudinem ad locum dolentem trāsmittit. Et sic materia ibidem cōgesta generatur apo stema. Cause uero coniuncte sunt cole ra sanguis fl'a. ⁊ melancolia. huiusmo di igitur ī sūma sunt tam extrinsece quā intrinsece apostematū stomaci cause q̄ huic ca⁰ finé imponūt.

Capl'm trigesimū nonum de signis demōstratiuis apostematū stomaci taꝫ generalibus q₃ spālibus.

u T igitur in apostematum sto maci cognitionem ipoꝝ quo que causam deueniemus. Si extrinsece fuerint. ex infirmi relatō ne facile deuenies. Sed a quo humore tunc ueniat iuestigandum erit quod p ut te statim docebo facies. Sed anteq₃ ad specialia signa deuenias oportet ali qua generalia prenotare. Plurimi nā que ex dolore in stomaco existente apo stema ibi esse arguūt quod tamé non é ut apostema in stomaco ipso cognoscas Scias illic esse tumorem et cum hoc durities manifeste sentitur. Et si suppi

nus infirmus aut sedens aut recte stete rit. et apostema fuerit uersus os stomaci manifeste deprebenditur. In fundo uero nisi magnum fuerit nequaquaq; dolor iter spatulas ꝛ meri quoque sentit. et sumpto cibo qr stomacum grauat q̄3 ãte maior. Et propter colligantiam ipsius stomaci cum spondilibus. quandoque cubitis dolõ cõicatur propter neruos qui ibi nascuntur prope. ꝛ tūc quedam in brachiis sentitur confractio. Et iterum propter compressioné diaflegmatis dolor ꝑpter apostema quandoque augetur quare tantum diafragma augeri aut extendi non potest. unde necessario sequitur hanelitus paru⁹ uelox ꝛ spissus ꝛ cum uelocitate ꝛ spissitudine nam natura necessitati melius succurrere poterit. Et si apostema in ore stomaci fuerit semper destruit appetitus non tamen sic digõ cuius oppositũ fuerit. in fundo si contingit ꝙ destruit digestio ꝛ non ĩ tm̃ appetitus cum quo sepius ledr̄ contẽtiua. ꝛ fit fluxus ꝛ maxime lienteria. Interdum tamen debilitatur. expulsiua ut ꝯstipatio quoq3 fiat ꝙ non sic in apostemate oris ꝯtingit. Et qr quãdoque apostema fit ĩ iteriori tuica ꝛ qñ3 i exteriori. Si i interiori oĩa intensiora erunt accñtia ꝛ cum cibus ꝛ post ad stomacum perueĩt dolor atque grauitas augetur in exteriori uc̄ omnia illa remittũtur cñ quo. magis et q3 tactu apostema ꝑcipitur Ad specialis nunc signa deueniendo. si apostema colericũ fuerit ꝯtinua fe. adderit ꝛ accutissima quidem cũ intensa siti atq3 oris amaritudine atq3 ariditate lingue citrinescit facies ꝛ erit dolor inter ceteros acutissimus ut plurimũ de tertio interti um omĩa accidentia crescunt. urina est subtilis atque ignea pulsus autẽ3 uelox atque spissus cum duritie quadam. Si autem apostema a sanguine fuerit dolõ erit potius grauis q̄3 acutus ꝯtiua erit fe. non tamen uelut ĩ precedenti acuta nec ita intensa quoque sitis nec tanta oris amaritudo rubet faciẽs adest uenarum tensio urina erit rubea atq3 grossa ualde. pulsus uelox mollis atq3 spissus Si flaticum erit apostema fe. erit lenta dolor mitis satis cum quadam tam̃ grauedine faciei color albus ꝛ ĩ tactu mollities reperitur. sputi adest copia pulsus erit mollis atq3 spissus cum quadã tamen diuersitate. urina nõ multũm tincta est tamen spissa. Apostema uero melancolicum si fuerit fe. erit occulta satis dolor ponderosus cu3 loci duritie. quidam color faciei fuscus et urina subtil' erit multum ad albedinem tendẽs. pl'sus paruus strictus atque durus insõnietates aderũt plurimũ males atq3 extraneis cum cogitationibus terretur ĩ sõno. Et iste tristis continue mortuos ꝛ tl'ia territoria somnia. Et hec sunt tam generalia quã specialia apostematum stomaci signa.

Capitulum quadragesimum d̃ sigis pronosticis apostematis stomaci.

q Uando stomaci dolor prólõgantur et auxiliis conueniẽtibus applicatis nõ recedit. scias apostema ĩ fieri uel in facto esse. Ex apostematibus calidis deterius est colericum q̄3 sanguineum. Frigidoru3 uero melancolicũ flegmatico. Et quodcũque borum fiunt in ore stomaci deterius est eo quod in fundo stoãci fit modo in bis cetera ponãtur paria. Si cu3 apostemate stomaci dolor itensus fuerit ꝛ cum extranuatũ fuerit frigiditate

malum. uerum ubi frigiditas cum frica tionibus ⁊ aliis adiuctoriis non remo ueretur morietur infirmus q₂ ut inquit Gal. sicut attrahitur sanguis ad uento sas ita trahitur ad dolorem quare fri gent extrema ⁊ sic continuatio frigidi tatis mortem arguit. Apostema interi oris tunice periculosius ē multo q̄ȝ ex trinsece. pȝ qr deteriora multum fiunt accidētia ut habitum est s̄. Quandoqȝ stomaci apostema resoluitur quādoqȝ permutatur qn̄ȝ induratur quādoque suppurat᷑. Si resoluit᷑ cognosces qr accn̄tia paulatim sedātur. Si autem ꝑ muttatur accn̄tia. cito delitescunt uel ꝑ uo ī tempore cum apparitione. s. lesioīs ī membro ad quod fit permutatio. Si uero īdurat᷑ sedatur febris dolor atqȝ īflatio tamen cum grauedīe duritie ma iori q̄ȝ ante manet. sed cetera accidētia remittūtur. Si autem ad suppuratioēȝ peruenit fe. dolor ⁊ omnia alia accn̄tia ītendūt᷑. Signa autem quod iam saiatū ē fe. ac doloris ac omniū accn̄tium reis sio fluxus uentris atque uomitus multi plicatur propter materiam. s. ab epate resudātem ⁊ uirtutem expulsiuam irri tātem. Et si apostema ruptū foret ī uo mitu quādoque sanies apparet aliqn̄ in egestionibus et aliquando simul tam in egōnibus q̄ȝ ī uomitu cuius causa mio ratur urina. Et cum stomacus premit᷑ quādoque pus digitorum tactui cedit ubi ante pus generationem ipsius mini me cedebat locus quoque detumescit. At raf. ī sua ō dīonibus signa ista poīt inquit. n. cuȝ mouetur ī corpore tremō ⁊ apparet sanies egesta atque sanguis sine uomitus detumescit apostema sci as quod ipsum iam disruptum est cuiꝰ ruptura uirtus maxime prosteritur q₂ in ipsius eruptōne magna spirituū quā titas euacuat᷑. uerum si in tunica fuerit exteriori euacuatur per urinam. ut ipe uidi. Et tunc bonus meus patiens lib euasit. In saniatione apostematis stoā ci si rubor in oculis apparuerit malum significat enim materiaȝ cerebro comu nicari. Ideo Auic. apostema stomaci calidum inquit quādoque ad permixti onem rationis deducit ⁊ interdum ad sirsen hoc est frenesim. et tunc rubedo ī oculis apparet ⁊ est mala permutatio qr ex mille unus non euadit. Et qn̄ȝ propter nocumētum cerebro commu nicatum accidunt cerebro accidentia manie ⁊ melancolie ⁊ mirachie qui ex a postemate stomaci plerūqȝ fit. ut ī meo de egritudinibus capitis. capitulo de melancolia tibi clare demōstraui. Et ō istis euadunt per paucissimi. Et ī hoc de pronosticis apostematum stomaci dictio finitur.

Capitulum quadragesimū primum de cura apostematuȝ stomaci a materia calida prouenietium.

In apostemate stomaci cole rico uel sanguineo flobotho mia ē necessaria dūmodo etꝰ ⁊ etas ⁊ alia requisita ad flobothomiā ꝯsentiant. Et ubi cause alique fl'omiam īpediāt prout etati compl'oni ⁊ ceteris ꝯueniret uentose erunt cum scarificati one ponēde. Superfluitatibus igit᷑ ꝑ me digōis naturaliter uel cum clisteri e ductis si apostema sanguineū ul' patiēs robustus fuerit atqȝ repletus ualō a sa phenis flobothomia māe īcohāda erit. In uesperis uel saltem ī crastinum ī ba silicarum altera. In scda uero die ul' lō gius. ī tercia uene medie fl'omia fiat. In colerico uō apꝰste iste tot fl'omie

nequaquã fiende sunt. Sed prima in basilica fiat. Secunda uero medi^a ꝛ nõ magna extrahat sanguinis copiã cum sanguis colere frenum existat ꝛ ubi flo bothomia qua quãuis causa fieri nõ pos sit super nates primo ꝛ de hinc cuꝫ sca rificatõe i spatulis fiende erũt. Et sem per in sanguĩe mõ cetera sint paria ma ior quãtitas sanguĩs extrahẽda. His factis i primo ad repercusiua ueniẽdũ erit. Ab extra igitur sic facias. ℞. oli ro. olei citoniorum añ. ℥. i. aceti parum ꝛ ex isto frigido stomacus perungatur uel facias sic. ℞. sandalorum ru. ro. ru. boli ar. añ. ℥. ß. camphore. ʒ. i. icõpo rentur cum aqua ro. ꝛ citoniorum suc co uel cum aqua cucurbite aut succo plantaginis uel solatri uel foliorum sali cis aceti parum addẽdo ꝛ de tali frio stomacum inunge ꝛ ꝯ desiccari icipit r moueatur. uel facias sic. ℞. farine or dei sandalorum al. ꝛ ru. boli armeni añ . ʒ. ii. spodii. ʒ. i. camphore. ʒ. ß. icorpo rẽtur cuꝫ succo plantaginis ꝛ aceti mo dico ꝛ ex his epithimetur siue ẽplastre tur stomacus. Ego autem a Gal. doc tor pro confortatione caloris natura lis stomaci parum spice uel cardamo mi uel consimilis semper addidi. Quod in mĩbris cõsilib^9 sẽp fiẽdũ ẽ. ut in meo de necessitate medicinaꝝ cõpoĩs decle raui manifeste. Ista autẽ inprincipio fi enda sunt cũ apãtis materia nõdũ resu det. Ego autẽ materia exñte ĩfluxu ad cui^9 diuersionẽ ligat ras dolorosas fri cationes et similiter nates sĩ scarificati one uẽtosas fieri facio. ueꝝ a pri^o. ad in tra ad talem materiã repercutiendã aq̃ solatri maxime ꝯuenit. Cum ipsa nõ so lum materiam ipsam repercutiat. sed a proprietate quadam apostematibus in trinsecis mirabilite r ualet. Datur etiã aqua ẽdiuie. Aqua quoqꝫ ros. ꝛ sepe si ru. 20. i ifusiõe ro. ꝯ istis apposui. ꝛ ace tosum quoque sirupum simplicem ꝛ ta lia ĩ principio fiẽda sunt. In augmẽto uero cum istis resolutiua aliqua essent ꝯmiscẽda illa semper gradatim augen^9 secundum quod magis uersus statũ ap propinquatur. Ab extra uero cum ĩfra scriptis camomille melliloti uel absithij aut spice cum pasta altee ꝛ croci parũ esset addẽdum. In casu autem isto em plastrum ĩfrascriptum maxime ꝯuenit. ꝙ. ℞. farine ordei fenugreci paste ra dicis altee. añ. ℥. ii. absinthii sicci. ℥. viij confice cum oleo ro. ꝛ si multum ad sta tum propinquas oleum de lilio pone. uel facias sic. ℞. foliorum malue atqꝫ bismalue absinthij. añ. M. ii. ordei mũ di. ℥. ii. pinguedinis galline ꝛ anſis añ. ℥. i. dactilorum numero. iiii. mucilagis se. lini ꝛ fenu greci añ. ℥. ß. croci. ʒ. ß. fi at emplastrum. ꝙ uersus finem augmẽ ti magis conueniet. i statu uõ tale ẽplꝫ fiat. ℞. fariẽ fenu greci se. lini ꝛ absin thii. añ. ℥. ii. camoĩlle melliloti ro. añ. ℥. ß. Ista oĩa ꝯ succo apii sil icorporẽt o leo camomillio l ð lilio l nardino tantũ addito quod ad ẽpli formã deueiat. uel facias sic. ℞. paste radicis maluauisci . ℥. vi. mucillaginis fenu greci ꝛ se. lini añ. ℥. ij. pulueris floꝝ camomille mellilo ti añ. ℥. i. ß. fiat emplm paꝝ adden^9 de ol leo camomille. in isto quoqꝫ cañ emplꝫ de melliloto mesue us^9 suꝫ ꝛ mirabiliter cõtulit. Auisat^9 tñ esto qñtũ possibile fuerit tibi ne tale apã ad saiationẽ ðue niat ꝓhiber. Et superi^9 dictum est ꝙ ad dolorem stõaci apã plerunqꝫ seqtur et ad doloris sedatõeꝫ subtiliatis et re solutiuis usus fueras sicut ẽ pinguedo anaꝝ galline ꝛ similiũ. Oportet si apo stema ĩchoari seu i fieri deprehẽdes ꝙ

cū illis stipticum aliquod cōmisceas ut ē acatia ypoquistidos ro. ꝛ similia. Cū q₃ apostema ruptum fuerit idromel si bi maxime ꝯuenit ꝛ iteruȝ aqua lactu ce calida. uel sic fiat quod multum ab ā tiquis ꝯmēdatur. ℞. capilorū ue. M. .i. mēte. M. ß. passul. ℥. i. sebestē. ℨ. vi. li quiritie. ℥. ß. se. altee fenugreci squinā ti an̄. ℨ. ii. dactil. numero. iiii. decoctio fiat cum libr. iii. aque ꝛ ad ꝯsumptionē tercie partis coletur ꝛ de tali calida se pe infirmo tuo prebe. Et si magis absꝰ siuam facere uolueris da de ea. ℥. iii. ß. pro uice cum. ℥. ß. mellis ro. Et aliqui ex ea cum ȝucharo sirupum lōgū faciūt de quo. iiij. ℥. pro uice tribuūt. uel lacꝰ caprini ita calidi sicut mulgetur ab ube re. ℥. iiii. cuȝ modico ȝuchari per. ij. ho ras ante cenam prebent ꝛ si maiorem q̄ ꝛis absꝰsionem cum mell. ro. ℥. ii. dabis. Et aliqui decoctionem liquiritie cuȝ so lo modico ȝuchari dabāt. Et isto casu ydromel ī potu continue tribuūt. Et ā tiquorum plurimi ꝛ maxime Auic. in i sto casu. ℈. ij. uel. ℨ. i. pillarum de yera simplici sūme laudant quoniam ulcꝰ mū dificando materiā ad īferiora pellunt ꝛ cum hoc ad ulcerum consolidationem maxime operātur uerum post mūdifica tiua ꝯsolidantia exhibēda sūt. facias er go sic ex suprascriptꝰ mūdificatis quod uolueris dab. ꝛ pꝰ. ii. ho. trocꝰ ō karabe ℨ. i. ꝯ modico aq̄ plantaginis in qua per prius paꝝ sūac ꝛ mirtilloꝝ bulliat. uel cum succo citonioꝝ uel eoꝝ mina. Et loco troc. ℨ. i. ß. puluis infrascripti dabis Qui. ℞. thuris san. dra. rosaꝝ boli ar. dragāti spodij gui arabici an̄. ℨ. i. kar abe balaustraꝝ masticis amidi an̄. ℨ. ß. fiat puluis ꝛ quo libuerit cū ꝯscriptꝰ li quoribus dādus est. Ego autem ī casu isto confectionem īfrascriptam maxim̄ utilem inueni. ℞. masticis rof. ru. mirti lorum coralli usti lapidis ematiꝰ. sang. dra. an̄. ℨ. i. fiat puluis quem misce cum ℥. iiii. diadragagāti frī ꝛ cum. ℥. ii. ß. ȝu chari ro. antiqui ꝛ fiat mixtura cuȝ mo dico sirupi de mirto ꝛ da coclear unuȝ pro uice. laudo īsuper ut cōtinue ab ex tra aliquod unguētum stipticum uel ce rotum ut facilius ulcus consolidationē recipiat. facias ergo sic. ℞. olei ro. mir tini an̄. ℥. i. olei masticis. ℥. ß. boli armeī masticis mirti rof. ru. coralorum usto rum an̄. ℨ. ß. cere parum ꝛ fiat unguētū quo ante pastum per horaȝ unā aut du as semper stomacus inungatur. Uel cē rotum superponatur īfrascriptum. reci pe boli ar. aloes mirre an̄. ℥. i. masticis. ℥. ß. fiat cerotum addēdo modicum ter bentine ut se melius tenere possit. Ex tēdatur ergo super corio stomaco sup pone. Habes ergo qualiter apostema calidum stomaci resolui debeat. Et si ad suppurationem deueniat qualiter sit procedēdum. Et si ad duritiem termīa bitur sequens capitulum deo dāte tibi curam dabit. Et per hoc presenti fineȝ dabo.

Caplm quadragesimū secūdū de cu ra apostematum stomaci a materia fria prouenientium tā ī duritiem ꝯuersoruȝ q̄₃ non.

2 Aro flāticum apostema ī sto maco generatur. Quod si ti bi curandum aliquādo appa reat in principio sic fiet. ℞. olei rof. olī citoniorum olei ō absintbio an̄. ℥. i. ace ti parum ꝛ ex isto calido sepe stomacus ungatur. uel facias sic. ℞. absintbii mē te melliloti an̄. M. i. ro. ru. M. ß. fari ne fenugreci se. lini farine ordei ꝛ lupu

lorum añ.ʒ.ß.mirtilorum aloes añ.ʒ.iii. fiat ex istis épl'm cum oleo ro.⁊ citonio rum modico succi plantaginis addédo uel facias sic.℞.ro.absintbii mente mir tilorum añ.ʒ.ß.sandalorum ꝛu.calami a romatici spice añ.ʒ iii.conquassentur ⁊ fiat saculus qui leuiter super tegula ui no rubeo aqua ro.absintbii permixta a spersa calefiat ⁊ ponatur super locuꝫ ⁊ talia in principio fienda sunt. Jn augm̃ to uero ex oleo camomillino anetino et nardino calidis inungatur.uel cum mo dico cere fiat unguẽtum cuꝫ quo misce squinanti spice añ.ʒ.ii.⁊ cum modico a ceti taliter icorporetur quod ad foꝛāꝫ ũguẽti deueniat de quo stomacũ illinias Uel tali empl'o utere quod omẽ aposte ma duruꝫ resolubile resoluit. Cepe i ui no ⁊ oleo decoquatur cuꝫ quo modico amidi incorporetur sic quod ad foꝛmā unguenti deueniat ⁊ de tali emplastret' stomacus. Si autem ꝯpꝛebẽdes apā in collectionem deuenire ifrascriptuꝫ em plastrum superpone. Quod.℞.paste ra dicis altee.ʒ.iiii.cepe lilii ⁊ cepe nartis ci añ.ʒ.i.brance ursie.M.ß.farine se, lini fenugreci ⁊ fruméti añ.ʒ.i.ß.ysopi bumide adipis anatis añ.ʒ.vi.squināti aloes melliloti camomille añ.ʒ.iii.cꝛoci .ʒ.ß.componātur cum oleo ꝺ lilio ⁊ sto macus ex eo emplastretur.ul' facias sic quod omne apostema frigiduꝫ maturā do maturat. Accipe brace ursie. M. .iiii.cepe lilii.ʒ.ii.coquātur.i uio et ol'o pistentur postea ⁊ cathaplasmet' stoma cus. Si autem facta sanie apostema rũ patur ipsum ꝯ aqua mellis ul' melle ꝛo. uel aqua lact' mũdificet'. Auisatus tam̃ esto si fluxum faceret stipticum aliquid ponere.ut tbus mastix uel aliquid simi le. Ab extra semper empl'a unguẽta sti ptica superpone ueluti i apostemate ca

lido factum fuerat. Jn duri autem apo stematis cura tria consideranda sunt. Primũ quod medicamina omĩa sit aro matica ut uomitus.s.melius conseruet' Secundum ut sint mollificatiua prop' duritiem resoluendam. Tercium ut sit diaforetica siue resoluétia ut mollifica ta materia resoluatur. Et si bene cõspe xeris i emplastro de melliloto. Me sue omnia que dicta sunt adinuenies. ⁊ ideo i illo casu maxime ꝯmẽdatuꝛ. Ueꝝ quanto durities ẽ maior fac mollificati ua dominari ⁊ quãtũ mollificatũ magis fuerit fortibus utere resolutiuis. Et ob boc aliqui mollificatiuis solum utun tur ⁊ materia mollificata ꝛesolutiuis us que ad completam curaꝫ sic pꝛocedẽdo Cõmuniter tamen ista tempestate mol lificatiua eum resolutiuis amerscent. Et ut te ad actum practicum deducaꝫ. babeas oleum de lilio oleum camomilli num.⁊ pinguedinem galline añ. partes equales i quibus succidam lanam imer ge quã calidam stomaco uacuo super pone. Et bora transacta una empl'm ꝺ melliloto uel ysopi cerotũ descriptiõe pbilagrij. Cunque patiẽs cibum sump turus ẽ emplastrum seu ceꝛotum remo ueatur ⁊ istum oꝛdinem ante cenam et ante pastum obserues.uel facias sic. ℞.de empl'o de melliloto uel de ysopi ceroto.descriptõne pbilagrii ⁊ qꝺ isto rum libuerit cum oleo de lilio uel camo millino mollificabis ⁊ stomacum ante cibum inũges uel cum forti aceto muci laginem semẽ lini extrabe ⁊ in eam lanã succidaꝫ imerge quã i ieiunio super sto macum impone ⁊ per duas boras em plastrum de melliloto uel ysopi cerotũ boc experire et uidebis mirabile uel lo co mucillaginis ex cerebro uituli l' cer ui stomacum inunge.uel accipe stercus

porcelli duorum mésium uel triū ⁊ cuȝ i catiola cum modico olei camomille cō misce ⁊ ex eo calido stomacū cathaplasma. Ego autem i casu isto ex ifrascripto ēplastro stomacū cathaplasmaui durum ualde ⁊ in eo mirabileȝ effectuȝ ad iueni. quod sic fit. Ficus imaturas coq pro quibus postea pastā facito de qua ⁊ assungie porci ⁊ ysopi humide añ. ℥. i. accipies picis naualis. ℥. i. ß. cere citrine. ℥. ß. cerebri uel medule ossium ipsius. ʒ. vi. olei de lilio ℥. ß. Omnia simul lique fiant cuȝ quibus icorporetur diaquilonis. ℥. ii. radicis yreos. ℥. ß. fulfuris uini. ʒ. iii. cinerum corticū salicis. ʒ. ii. fiat emplastrum seu cerotum de quo stomacum empl'a ⁊ si tenere potest super alutam ponatur. uel facias sic. ℞. radicis yreos ⁊ in uino buli ⁊ pista ⁊ pastaȝ facias de qua. ℥. i. accipies olei camomillini. ℥. ii. olei de spica. ℥. i. ß. medule cruris uituli uel cerui. ℥. i. ⁊ cum isto pone illius uini i quo ɔ̄cocte sint radices yreos. ℥. iii. ⁊ omnia usque ad consumptioné uini bulliāt cum quibus parū cere citrine liquefiat ⁊ fiat unguētum. Uel facias sic. ℞. uio. ʒ. v. ros. ʒ. ii. spice mastic is añ. ʒ. i. ß. squināti ciperi calami aroātici. añ. ʒ. i. florum camomille mellilotifarine ordei añ. ʒ. x. radicis altee. ℥. i. ß. se. lini cum aceto extracte fiāt empl'm. h enim nimiū i modū duritié resoluit om né. Et in hoc frigidorum apostematuȝ eorūq3 i duritiem conuertūtur cura finitur.

Capitulum quadragesimū terciū de uomitu nausea subuersione ⁊ queq3 ipsarum cāe i generali.

Ibet post curaȝ apostématū stomaci uomitus doctrinam ponere. Pro quo sciēdum quod repe riūtur isti tres ri uomitus nausea ⁊ subuersio que communicationem ⁊ conuenientiam inter se habét quādam. Naȝ uomitus é motus stomaci per qué aliquid per os expellit'. Ido nōnulli ethimologiȝātes uomitū dicunt. Quod uomitus dicitur quasi tensus uéter ad expellēdū uersus sursum quod in eo continetur ɔ̄ nociuo. Et per uétrem stomacum itelligūt. Nausea uero é stomaci quedaȝ ad uomitum stimulosa dispositio a mala q̄litate cum materia uel sine proueniés p quā ⁊ si tunc ad uomitum icitet' nihil tamen emittitur. Ideo dicunt quidā quod nausea é uoluntas uomédi sine effectu Dispositioné enim talem habens ⁊ si cibum adhuc desideret. cum eidem presētetur ispectionem eius refugit ⁊ sic faciem ab eo uertit ⁊ nasum torquet ⁊ ꝓpter hec ut aiunt nausea dicta é. Subuersio autem dicitur dispositio stomaci. In qua uirtus expulsiua ad expellendū aliquid a fundo ad superiora mouetur ⁊ illius materie patiés ascésuȝ percipit cuȝ quo tamen nihil emittitur. Sed ad fundum stomaci materia illa reuertitur Ex quibus patet istorum triū termioꝝ conueniétia. De uomitu itaq3 siue creticus siue quicunq3 alius fuerit qui ad se curam uocat determinatōnem hic facere itendo diuisionibus quibusdaȝ aliis omissis. Et tales cause quedam sunt itrisece. quedam extrinsece. causarum extrinsecarum quedam sunt nimia cibi repletio ⁊ maxime ciborum mordicatiuam uim habétium. ut sunt acuta atq3 salsa sicut porri cepe alea eruca sinapis ⁊c̄. Aut cibaria supernatari faciétia. aut uentosa sicut legumina fercula de pasta ⁊ fercula caseata ⁊ talia. Casus iteȝ et super caput percussio ut in fractioe

cranei sepe contingit. Cause nanq3 intrinsece proueniu. aut rõne debilitatis digestiue male stomaci cibaria digerentis cuius causa in ipso mali humorũ congerũtur ⁊ sua multitudine aut corruptione ipsam ad expulsionem irrita3 aut ratione totius seu rõne aliorum mẽbrorum particularium ut ess3 epar splẽ cerebrum ⁊ matrix ⁊c̃. Talia enim mẽbra sepe corruptos humores ad stomacum mãdãt mediantibus scilic3 meseraicis ⁊ epate. ut Gal'. i libro pronosticorum ĩquit. Humores ergo a toto uel a mẽbris ad stomacum propulsi sua multitudine ⁊ interdum sua malignitate v̓tutem stomaci expulsiuem irritant quorum causa fit uomitus. Talis ergo materia in stomaco congesta uel aliunð ꝓpulsa potest esse sanguis. ut ĩ retentiõe mẽstruorum ac fluxus sanguinis narrium ꝓpter etiam nimiã sanguis habũdãtiam ut ĩ mutilatis. Potest esse colera flegma ⁊ m'lia. Et ex ista parte causaꝶ ĩtrĩsecarum se tenet. Et sic patet quid sit uomitus nausea atque subuersio que quoq3 istoꝶ cause quod huius capituli ĩtentio fuerat. Laus deo amen.

Capl'm quadragesimũ quartũ de signis demonstratiuis specierum uomitus.

Si uomitus a causis fit extrisecis ĩfirmi narratione id facile scies. si ipse. s. cibis salsis ãt amaricationem habẽtibus usus fuerit aut uentosis seu unctuosis uel aliorum quoꝶcũq3 ciborum ĩdifferẽter qui facile corrumpũt' nimia facta sit r̃pletõ Quantũ uero ad causas ĩtrĩsecas si ab aliquibus mẽbris materia ad stomacu3 ꝓpellitur ex qua uomit' fiat cognosces qr ĩ tali mẽbro puta epate uel splene uł in quo libuerit alio dolor agitatõ ꝯmotio adrũt. Et si a splene sibi in hoc erit rugitus ⁊ etiam ĩ quocũq3 alio a q° materia primo mouetur. sed ad particularia deueniẽdo. Si propter materia3 ĩ stomaco exñtem ⁊ non aliunde propulsam uomitus fiat in eo ꝯmotionẽ ⁊ agitationem sentiet. ⁊ ĩ mbris ceteris neq̃quam. Signũ tamen cuiuscũque uomitus comune ãte q̃3 fiat ẽ labij inferioris tremor. Sed ad materiei cognitione3 ueniẽdo. Si sanguis ĩ causa fuerit siue a stomaco siue ab aliis mẽbris ꝓuenerit cognosces ex colore qr rubeus ex sapore qr dulcis. Et si prouenit ex ruptura uene ĩ stomaco sanguis erit fluidus non sic coagulatus qr a loco ꝓpĩquo prouenit. dolor aderit ĩ stomaco. In epate uero nec alio membro dolor aliquis sentitur nisi propter colligãtiã id fieret siue per compassionẽ. Si autẽ a splene erit sanguis grossus niger satꝭ atq3 feculẽtus. ⁊ in eo dolor sentitur atq3 rugitus. Et si ab epate coagulatus erit. sed non ita niger neque feculentus sicut sanguis spleneticus. Cum quo in ipso epate agitatio atq3 dolor. Tua tamen semper ĩterest ab ĩfirmo tuo scire ñnquid emoroydes restricte sunt. aut mẽstrua aut sanguis narium uel ex mutulatione ille fuerit qui quãtu3 ad curã talia scire multũ iuuat. Si autem materia fuerit colerica amara sentitur. ⁊ color citrin' aut croce' satis aderit ⁊ erit materia illa satis fluida nisi materia fuerit uitellina. Colera uero prassiã uel erugiosa uiridis erit. Nota tamen possibile esse quod patiens ĩterdum usus est herbis ĩdigestibilibus aut fructus dure digestionis seu ĩmaturis ex quibus tunc flegma coloris uiridis generatur

admodū scilicet ꝛ colorem succi lactu carum. ꝛ talis nec erit colera erugiosa nec pressina. Et ad hec aduertētiaꝫ habe. Si tamen materia illa super terraꝫ ebulierit quod colera sit pressina, uel eruginosa nequaquam dubitabis. quod ex alio quoque comprehēdes. Nam in colera eruginosa urina subtilis ꝛ ignea

In flegmate uero uiridi alba grossa erit. Pulsus erit paruus mollis cū diversitate quadam. Si materia uomitus sū erit flegmatica erit ut plurimū alba. Quia iterdum ex usu herbarum īdigestibilium ut statim dicam fit uiridis. Et de hoc informabit te īfirmus. Uerum ubi talis materia super terram nō ebullierit scias flegma illam esse. erit quoque uiscosa. Sitis tamen aderit. nec tamen sentietur caliditas. Sapor īsipidus atqꝫ acetosus existit. ꝛ urina alba existens ad spissitudinem quādam tendit. Si uero materia uomitus melācolica fuerit sapor erit ponticus cum acetositate mixtus ꝛ ad nigredinem quādam tēdit uel citrinitatem. Et substantia erit ad modū satis grossa. urina subtilis erit et alba. quod si in sanguis cognitionem seu colere flegmatis seu mľie perfectius uenire cupis complexionem precedēs regimen. ꝛ talia considerabis qr humō cui illa magis attestantur. ille erit in cā dictis autem signis cum istis tamen cōplicatis. Et de hic de signis demōstratiuis uomitus.

Capitulum quadragesimum quintum de signis pronosticis uomitus.

Uomitus ergo uelut flos eris aut sicut porrorum succus mōtalis iuxta illud afforismoruꝫ quarta. quibuscūque egritudinibus icipientibus si fel nigrum sursum aut deōsum exierit mortale. Uomitus sanguis ad sincopī deueniēs modo talis uoitus epilēsiam īducens. ꝛ spasmū uel sīcopiꝫ si infra horam non curať mortaľ tātaꝫ enim materiei in ore stomaci significat malignitatem ut patiēs uiuere non possit propter accidētia dicta. Unde si infra horā non curať natura talia pati ñ pōt. ꝛ sic moriūtur. Sꝫ si materia euomitur curātur ut ipse uidi. Assiduatio uomitus stomacū debilitat. Corpus totū attenuat. Sed factus raro qr bis in mense ut auctores plurimi percipiūt iuuare pōt. Item īfirmus si libere euomēs ꝛ absqꝫ malis accidētibus bene eum tollerat uomitus utiľ existit. contrarius uō inutilis iuxta illud. Si qualia oportꝫ purgari purgētur. Si uomitus sāguis cum febre fiat malus qr stat quod per ipsum corpus a sanguine superfluo mūdificetur ꝛ tunc sequiť leuitas iocunditas ꝛ quies. Et ideo ypo. dicit. Sāguis qualiscūque sursum malus. Intelligendū est de sanguine misso cum fe. uel ad cuius emissionem non sequitur alleuiatio. Quilibet uomitus sintbomaticus malus uomitus i diebus creticis factus qui in diebus indicatiuis per signa bona indicatis in die cretica fieri bonus. ac laudabilis semper erit dūmodo īfirmus ut debet gubernetur bene. Nam sepe infirmi ac ignorātis medici causa male succedit. Omnis uomitus i fluxu uentris cum tollerātia bonus. Si in uomitu uirtute constante superueniat fluxus uentris bonus. Omnis uomitus fetens malū. Et si fuerit ut uini fex aut porrorum succus mortalis. Uomitus permixtus ex colera ꝛ flegāte ceteris paribus aliis uomitibus aliarum materierum quecūque ille fuerint

securius magis existit. uomit' simplex ceteris paribus deterior est mixto.
Uomitus corporibus sanis ē nociuus. Lapf. uero interdum utilis cum natura per uomitum se potius exoneret ab humoribus qui malarum egritudinū causa forent. Si ergo in talibus non superflueret nequaquā est restringēdus. Quare ut īquit Aui. auctoritate ypo. cum tali seruatur sanitas a multis inf dum periculis & ab īminētibus pessimis egritudinibus fit euasio. Uerum in consuetis magis q̄z ī non consuetis iuuat et magis in iuuentute quā in senectute. Et sic patet ubi cas' accideret qd de his habes pronosticari. Uomitus ī pinguibus & in habentibus pectus strictum & in his maxime qui difficulter hanelant ac in ptisicis ac in consuetis sanguinem ex partibus pectoris expuere periculos ē ualde & in habentibus quoque stomacum debilem. Tales enim ꝓpter hoc sepe cadūt in sincopiz. Uomitus sanguinis ac humoris mlici qui in stomaco non generātur malus. Significat enim ī membris aliis nocumētum. Sed uomitus sanguinis maiorem malitiam significat q̄z mlicus. primo qr sanguis est thesaurus uite & nocumētum significat in epate quod membꝝ existit principale. Nec sanguinis a natura ō relinquitur nisi opressa et uicta fuerit. In uomitu singultus & oculoruz rubedo malū signū sīgificat. eiz ī stoāco apostema uel in cerebro esse uel congenerari uomitus cibalis continuus malus. significat eniz uirtutis digestiue & contētiue debilitatem. In habentibus os stomaci forte & fundum debile uomitus ē timorosus. E contra uero non ceteris paribus. In passionibus membrorum īferioꝝ uomitus magis ꝯmēdatur. q̄m superiorum. tamen ī passionibus capitꝭ & maxime per compassionem a stomaco uenientib' si leuis interdum fiat bonus. uomitus in fe. pestilentialibus malus. Et hec de pronosticis uomit'.

Laus deo.

Capitulum quadragesimum sextuz de quibusdam generalibus ī cura noīatas obseruādis.

Mꝫ tempus a modo uocat ut curam uomitus ponam. In presenti itaque caplo generalia quedam describam. & dehinc particulari cuiqꝫ uomitui curā appropriatam. Si igitur uomitus a malis huōribus pōgentibus stomacū. aut ipsum agrauātibus fiat. nisi per prius a natura uel ab arte fuerint euacuati. minime restringitur. Cibalis item uomitus si a cibo superfluo. aut indigesto prouenerit. nequaquaz restringend' erit ubi non nec ab īdigesto nec a superfluo cibo fiat cohibēdum est. Facilem & temperatū humoralē uomitū nequaquam r̄strigas. uerū ubi stoᵐ debilitari comp̄hēderes restrīgēdū esset. Naz si consuetudinarius fieret stomacū debilitādo eum lacunam superfluitatuz efficeret. quare talis consuetudo erit paulatiue remouēda. Uomitus creticus signū digōnis prepantibus nisi superfluat ꝙ ex īfirmi tollerantia mala deprehēdes minime restringatur. In prīcipio item materialis morbi sepe uomitus sinthomatic' accidit. ut prīcipio paroxismoꝝ materialiū febriū sepe contingit. & tal' nisi nimiū natura grauaret minime restringendus erit. Nam quāuis per uiā signi ut in pronosticis generalibus habuisti malus sit. per uiam tamen cause

P.3.

bonus eē pōt ī quātū.s.materiā paratā egritudinē facere ul' actu faciētē mīuit et īterdū eā eradicat ex toto ut sepius experimur. Caueas insuper ne ī fir mo tuo cibū facilis corruptiōis exhibe as et ita nec quouis mō cibū abbomīā bilem prebeas nā ut īquit auic odō bo nus ē ꝯuēiēs sȝ sicut assatū panē ī aceto forti īfusū odorare ueli bono uino aro matico ut bonus Raf uoluit uñ ī casu isto aerem Camere odoriferum facere laudat et magis ad huc cibos odorife ros exhibere. Et ad hoc propositū faciētia supra octauo capitulo plīma ꝯ peries. Nā sicut fetida aperta sūt stoā cum subuertere ita odorifera cōfortāt Et ad hoc ī meo ꝺ necessitate ꝯpōis me dicinarū medicinas odoriferas mltipli citer facere docui. Sȝ modus approxi mādi odorifera talis ē qꝛ nō diu odori fera illa corā īfirmis tuis teneas et ipis auidis ad illa aproximādum aliquātu lum differas de hinc postea illa iterum aproximabis qꝛ īfirmus tuus auidius odores illos recipiet. Et ob hoc ē ī oc tauo capit'o aproximādo cibaria odo rifera tot cerimonias apositiōi asūpto īsuper cibo quiescat īfirmus pōt tamē ut cibus facilius ad fonduȝ stomaci trā seat leuiter deambulare. somnus tales multum adiuuat. Super oīa īfirmū tuuȝ ab ira profundis cogitatiōibus a quibus cuȝ cātilenis īstrumētis musica libus.ac nouis seu facecijs delectātibus cuȝ facile remouebis. Quātum ad cibū ⁊ potum secūdum hūorum peccātium exigētiam ac mēbrorum diuersitatem q̄ uomitus sunt causa uariādi erūt de qui bus ꝼm exigētiam sequētibus ī capl'is doctrinā adiuuāte deo tibi dabo. Et ꝑ pter hoc huic generali capl'o finē impo no.laus deo.

Capl'm quadragesimū septimū ꝺ cu ra uomitus sanguinei.

a

D uomituū pticularium curā ueniēdo a sanguīs uomitu in choare libet. pro quo sciēduȝ quod uomitus sanguis siue a toto siue ab alio mēbro proueniat nisi superfluat aut uirtutem deiciat mīme restrīgatur. Sed si superfluerit aut uirtutē deiece rit ꝯsidera an a toto ul' ab aliquo pticu lari mēbro ad stomacū sanguis mādet' ut ē splē epar ⁊ matrix ⁊c. Et ubi etas ꝉ aliud flobothomiaȝ non impediat mīu endus erit īfirmus quod si a toto uena nigra flometur. Si ab epate baxilica dextra. Et si a splene sinistra. Et si propter retētionem mestruoꝝ saphena propter autē emoroidarum retētioneȝ uena sciatica. Et si propter retētōnem fluxus sanguīs nariū ꝯsueti illius partꝭ a qua egredit' sanguis īcidatur cephali ca. Melius tamen esset si ꝑpter re tētionē mestruorum id fiat mestrua ꝓ uocare iuxta afforismū quīte partic'e. Mulieri inquit sanguineȝ uomēti me struis rumpētibus solutio fit.s.illi' uoī tus quod parit' de retētione emoroyda rum aut retētione fluxus sanguīs nariū ēdicēdum talia.n.prouocare uomitum illū soluit. Nā ⁊ flomie predcē ⁊ emo roydarum prouocatio id auia uomitus sanguinē illum diuertūt cuius cā uomi tus sistitur. Et nota si per uomituȝ due libre sanguis egresse fuerit ⁊ facta fuerit flomia nec uomitus restrictus fu erit fiēda erit secūdatio pauca tamen sā guīs quātitas extrahatur. Et ut Aui. īquit flomia minuta semp fiat ⁊ stricta causa.s.in prima flomia q̄ȝ ī secūdatōne adhuc ne spūs nimia quātitas resoluat' Nota īsuper quod ubi talis uomit'

sanguis ab ulceribus sanguineis ꝓueni ret nequaquã fiẽda esset flomia nisi i to to sanguis habũdãtiã cerneres. uerum nisi etas uel aliud flomiã ipediret essent i cruribus cum scarificatione uentose ponẽde. Flomia seu uẽtosis fm exigen tiã factis ad iferiora mẽbra erit fienda diuersio cum fricationibus. s. ligaturis dolorosis ac cum uẽtosis sine scarifica tione ut i cruribus aut sub umblico ul' i costarum radicibus iferioribus. Et si cum istis restrictio nõ fieret erũt ad spa tulas uẽtose ponẽdẽ. Amplius si sãguis ab epate uel a splene uel a mbro alio uo mitũ efficiẽs ad stoãcũ missus fuerit sub tale mẽbrum uẽtosa sine scarificatõe po natur. Hijs per ordinem factus tã ab intra q̃z ab extra sanguinẽ restringẽ tia ueniũt approximãda. Sed ãtequaz talia fiãt auisatus esto ne uẽtre exñte sti ptico i fecibus non eductis illa fiãt.

In illo igitur casu cuz clisteri comu ni aut aliter illas feces educas. hoc enĩ facto illa securius approxiabis ac regu lariꝰ. Facias ergo sic. ℞. lapidis e maticis. ʒ. ii. ß. coralorum ru. ʒ. i. cornu ceruini busti ꝛ in aqua ro. ꝑparati cauõ equiẽ boli ar. añ. ℈. ii. fiat puluis de qͦ ꝯ bono uino stiptico stomaco rei non co clear unum dabis. Est eni puluis iste i hoc casu mirabilis. Coiter tamen prac ticãtes cum aqua ꝛ aceto uel cum aqua plãtagis seu uirge pastoris uel cum suc co ipsaꝝ. ʒ. i. trocisco ꝝ de karabe ꝓbẽt. ymo predictorum succorũ quilibet per se bibitus mirre in hoc casu ualet uel ꝯ aliquo istorum pulueris caude equine. ʒ. i. dabis. Uel facias sic. ℞. terre si gillate boli ar. spodij. añ. ʒ. ii. lapidis ẽa titis. ʒ. i. caude equine coraloꝝ rubeoꝝ añ. ℈. ii. fiat puluis de quo. ʒ. i. cuz aliqͦ predictorum exhibe. aliqui uero cuz aq̃ ferrata uel pluuiali modico aceti addi to pulueres suos dabãt. Ego autẽ ali quãdo cum predictis succis uel aquis tm̃ duos lapides ematitis confricari fe ci. quod rubea fieret ꝛ mirabiliter ualꝫ

Ad idem. ʒ. i. pulueris ifrascripti mi rabilr̃ ualet qui accipit granorum gra natoꝝ berberis añ. ʒ. i. ß. ros. ru. suãch. boli armeni terre sigillate spodii añ. ℈. ii. lapidis ematitis. ʒ. i. coralorum ru. ℈. ii. fiat puluis. Alias cum iulep ifra scripto pulueres prescriptos dabam ꝛ ipsũ cum recip̃ succi plãtagis residẽtia facta. ℥. iiii. aqua plãtagis. ℥. viii. sirupi uio. ro. ex infusione ros. facti. ℥. iiii. uini granatorum muzoꝝ. ℥. i. iulipizẽtur aro matizãdo cum sandal' ru. uel muscateli nis de isto iulep cum quo libuerit plu er ℥. iii. pro uice dabis. quia nil supra. Epire ꝛ uidebis. unum quoqꝫ decoctõ nis ypericon ut iquit Ras in suis expe rimẽtis omnẽ uomitũ sanguis sedat atꝫ ꝓhibi uerum cum uomitus nimis mole stãs fuerit plurimi cum suis dãdis plue ribus aliquid opii ꝯmiscẽdũ laudant. ip sum. n. ꝛ cetera narcotica sẽsuꝫ obtũdũt cuiꝰ causa uirtus expulsiua ad uomitũ non icitatur. Et propter hoc puluereꝫ ifrascriptum dabãt. qui recipit acatie se mis ro. balaustiaruꝫ terre sigillate guĩ arabici opii añ. partes equales fiat pul uis cuius dos sit. ℈. ii. Uerum i dan dis opiatis. hii duo casu q̃z maxime sũt obseruãdi. prius nisi uideris alia medi camia nil profuisse opiatas nũquaꝫ dar̃ presumas. Secũdus ẽ quod i casu isto cum rebus uomitiuis narcotica' nũquã ponãtur ut ẽ iusquiamus nux mus. ꝛ si milia. Facias itẽ quod dos opii duo grana nũquam pertrãseat cum quo ali quod ipsius correctiuum semper addas ut ẽ sandaracha thus ꝛc. Et quamuis

crocus nocumētorum opii sit maxime correctiuus ut ī eo de fluxibus capitl'o septimo declaraui. ī isto tamē casu mīm ponēdus ē. Ipse enim uenas potēter aperit alia tamē correctiua addi possunt ut ē parum gentiane ī succo corriādri ac parum doronici uel zedoarie ꝛc̄. Et hec ab intra. Uerum quia sequētibꝰ ī capl'is que ab extra approximāda uei unt tam huic q̄ȝ ceteris uomitibus conferētia descripturus sum. ac etiam sibi rerum sex non naturalium regimē ꝯuei ens. huic capitulo finem impono. laus deo.

Capl'm quadragesimū octauū de cura uomitus colerici.

Si uomitus colericus fuerit ꝯsiderandu ȝ erit an a stomaco an ab aliis mēbris proueniat et si a stomaco ꝛ ī superioribus partibꝰ materia fuerit īfiltrata freques uomitꝯ aderit ꝛ cum difficultate quidem, cuȝ qᵒ coleram paucam atq̄ȝ subtilem euomet Pro cura igitur. ℞. aque pure. ℥. vi. sirupi acetosi simplicis uel oximell' simplicis. ℥. ii. misce ꝛ tepidū potui tribue. Et istud uomituū sumpto cibo q̄ȝ stoāco uacuo conueniētius exhibet' qr tunc materiam magis cibo ꝯmixtā reperiet. Et ante quā digō̄ īcohetur tale uomitiuū dādum erit. Dicūt tamē aliqui quod melius ē tale uomitm̄ ante cibū exhiber̄ qr cum colera subtilis sit ꝛ non uiscosa leuiter educetur. Ego auteȝ ī facile uomētibus hoc facio. sed indifficulter uomētibus post cibum prebeo. Post etiā istius uomitm̄ exhibitionem ubi maťia uomitū tardaret cum pena ol'o inuncta ī gutur missa uomitū prouocabis. Et hoc in tempore quo patiēs sine ītermissione īfestatur a uomitu fiendum erit. Tempore uero quietis materiei digō̄nem hoc modo procura. ℞. sirupi acetosi simplicis uel oxizachare simplicis. ℥. i. ß. aque endiuie. ℥. iii. pro una uice misce. Et totiēs de ipso datꝫ quod tibi materia digesta uideatur. Et hec et similia digestiua tam materiei q̄ȝ ī fūdo seu ī inferioribus partibus stomaci ꝛ̄si det conueniūt q̄ȝ ī superioribus si uicibus pluribus pro materiei superiorum partiū digō̄ne sunt exhibēda digestiua q̄ȝ inferiorum. Digesta igitur materia aliqui iubēt antiqui semper ī istis solutiuis medicinis aliqua solutiua stiptica poni. uerbi grā pro colera mirabolanos citrinos pro fl'ate kebulos pro melancolia īdos ꝛc̄. In casu igit' isto facias sic. ℞. corticum mirabolanorū citrinorum. ℥. i. ß. cum tribus amigdalis depillatis cōquascēt ꝛ in aqua endiuie ī aqua alique passule bulierit īfundāt' per horas ad minus. x. ī infusione permaneāt deinde fortis fiat expressio cū qua misce r̄ubarbari ellecti puluerizati. ʒ. i. l'. ℈ iii'. sirupi ro. ℥. i. ꝛ fiat potus. Iubent tamen aliqui ī isto casu reubarbarum torr̄ fieri ꝛ tu facias si libet. Et si bolum prediligeret. ℞. ellectuarij de succo ros. ℥. ß. zuchari quātum sufficit ꝛ fiat bolꝰ deauratus. Tamen ultramōtes hoc ellectuariū per bollos faciūt ꝛ non īopiatā formā qr̄ ꝛc̄. Si pillulas prediligeret. ℞. reubarbari ellecti. ʒ. i. spice gr̄. iii. fiant pill'e cum sirupo ro. ꝛ sit dosis una. Uel de ipso puluere solum facias zubari paruȝ addēdo. ꝛ cum aqua lactꝫ brodio pulli aque endiuie uel cuȝ aqua solatri sirupi ro. parum addendo ipsuȝ dabis. uel cum modico uini stiptici. Da ergo cum eo quod gustui patiētis magis gratum fuerit. Tu auteȝ fm exi

gẽtiam dosim adauge ⁊ iterum si libet torefacias ⁊c̃.uel da cum aliquo ex dictis potabilibus.℈.i.diagredij quod aliis cum recẽti aqua prebui. Sed qr i casu isto tales medicine quecũque ille fuerit difficulter retinẽtur habeas pura coctana sorbas nespulas ⁊ alias fructus stipticos quos patiẽs ãte solutiui mastici et acceptionẽ tam succum q̃ȝ substãtiaȝ expuẽdo ⁊ solutm̃ postea recipiat. De hinc cum forti aceto os suũ colluat.

Uel iterum ex his fructibus aliquem grosso modo masticet tam substãtiã postea quã succum similiter expuẽdo. De ide petiam lineã hẽs i aqua i qua sit parum aceti remollitam quã circa gutur i uolue. De hinc subito i faciem frigidã aquã proijce ⁊ panem assum i aceto forti remolitũ sepius odoret. Et de ipso ꝯ modico mente ori stomaci si emplm̃ feceris multũ ualet. Fricationes ad extrema iferius trahẽdo semper fieri iube ac mãus i fria aq̃ teneat quod i casu iꝰ singularissimũ adiueni experire ⁊ uidebis. Et cum hoc iuxta umblicũ uẽtosam siccã appone.uerum si hec ordiate facta sint ⁊ non fuerit solutm̃ retẽtũ mirabor. Sed auisatus esto quod ubi materia uersus partes stomaci superiores fuerit per uomitũ q̃ȝ per secessum facilius educetur ⁊ ubi uersus fundũ ⁊ inferiores partes per secessum ⁊ hoc ut supra dictum ẽ cognosces quod i supe rioribus partibus materia fuerit uomitus frequẽs adderit i inferioribus aũt non ita frequẽs. Et per hoc scies an p inferius an p superius materia sit educẽda. Et qr pro posse ad iferioꝛa materia trahi debet clisteria ad hoc maxime ualent i quibus ad minus.ʒ.vi.yere ponatur hijs sic per ordinẽ factis pro stomaci atꝗ retẽtiue ꝯfortatione ꝯuenit sirupus de ribes de agresta de limonibꝰ de endiuia de acetositate citri ac mius citoniorum simplex que ceteris preualꝫ.

Quidam ifrascriptũ puluereȝ plurimũ laudãt de quo.℈.ii.uel.ʒ.i.pro uice dabãt per tres horas.s.ad minus ante pastum ex aliquo ex suprascriptis sirupis.ut.℞.granorum granatoruȝ berberis añ.ʒ.ii.s.rosarum rubearum sumach corticis exterioris pistachiorum que iter cetera i hoc casu maxime ꝯmẽdãtur añ.℈.ii.fiat puluis de quo supra detur Ego autẽ ab Auic̃.datũ.ʒ.i.spodii cuȝ modico succi ex capriollorum uitis residẽtia facta.pluries exhibui ⁊ mire cõtulit i hoc casu. Item.ʒ.i.succi mille folii rescidẽtia quoque facta cum.ʒ.iii. aque simplicis ultra credibile ualere ꝯperui. Loco uero pulueris suprascripti tali ꝯfectione uti poteris. ℞.spodii.ʒ.i.rosarum ru.berberis sumach sandalorum ru.semis portulace coralorum ru.semis acetose seminis plãtagis añ.℈.ii.ȝuchari al.librã.s.dissoluatur ȝucharum cum aqua solatri parte.i.succi citranguli uel limonis uel citri seu berberis parte media fiat confectio i morsellis satis grossis de quibus unum sẽp per duas aut tres horas ãte cibuȝ accipiat. In fine uero pastus diacitonitẽ de ȝubaro sine spẽbus uel aliquot coriandros bene masticatos uel parũ panis assi semper dabis sed nihil patiẽs pꝰ bibat. Et sic habes que ab intra i cura uomitus colerici ueniũt approximãda quod huius capituli itentio fuerat.laus deo.

Capitulum quadragesimũ nonũ de his que uomitui sanguineo seu colerico ab extra ueniunt approximanda. Rubrica.

q Ue taʒ uoitul sāguineo q̄ʒ colerico ab ex̄ approximāda ueniūt ut Auic. plimiqʒ ueteres noluerūt sūt ligature ad pedes ꝛ ceuia dolorose fricatōes. Itē iferius trahēdi sēper et uētose iteꝝ tā sr̄ cura q̄ʒ sup uētrē sine icisiōe poite cogimur īterdū cū cibꝰ nō retinet̄ stati post eiꝰ asūptionē sr̄ stoācū uētosas apponere ualet itē et in oi uoitu acetū succū uue acerbe l' succū corticum citrāgulorum paulatiʒ ocul' imitere plurimū quoqʒ ualet panē bene assum ꝛ in forti aceto remollitum ꝯ modico mēte sepius odorare. Super autē stomacuʒ facias sic. ℞. olei citonioꝛuʒ .ℨ.i. olei masticis olei mirtiloꝛum an̄.ℨ.ß. pulueris roß.ru. acatie ypoquistidos boli ar. sandaloꝛum ru. spodij coralorū ru. an̄.ʒ.ß. camphore. ℈.ß. cere paruʒ et fiat unguētum cum quo aceti parum incoꝛpoꝛetur. Et ex isto per hoꝛas ad minus duas ante pastum stomacus ungatur. Uel sic facias. ℞. olei citonioruʒ ℨ.iii. succi plātagīs. ℨ.ii. simul bulliāt usque ad ꝯsumptionē postea cere parum cum eo liquefiat ꝛ de hinc misce pulueris sumach mirtiloꝛum balaustiaruʒ cupularum glandiū boli ar. an̄.ʒ.i. fiat unguētum cum quo aceti parum icoꝛporetur. quo ut āte scripto utere qr i casu iꝰ mirabiliter ualet. uel facias sic. ℞. ro. ru. balaustiarum gallarum cupularum glādium sumach acatie ypoquistidos. an̄ partes equales conquassentur ꝛ in aceto bulliāt uel i uino citoniorum i quo ita calido ꝯfundātur spongie que fortiter expresse quātum sufferre pōt. super stomaco apponatur ꝛ cum icipiūt ifrigidari calide iterum iponātur quo uicibus aliquot facto ex unctione aliqua supra scripta stomacus ungatur. Et aliq res istas sic bullitas fortiter exprimūt. ꝛ super stomacum ligauit. Alii albuīa ouorum cum puluere balaustiaꝛum gallarum acatie ypoquistidos cuʒ modico camphore cōcutiūt de hinc i aqua fria stupas cāminatas ifundūt. ꝛ fortiter expressas i istis albumīs cum predcis pulueribus ꝯquassatis ibibūt ꝛ super stoācum ponūt. Et sic hēs que i cura uomitus tam sanguinei q̄ʒ colerici ab extra ueniūt approximāda. Nō. tamē quod si uomitus colere ab aliis mēbris q̄ʒ a stomaco pꝛoueniat quod ex supra habitis signis pꝛoueniat facile cognosces erit materia digerēda ne si ipsa amplius ad stomacū colerā mādēt ut esset epar splē matrix ⁊c̄. Et hoc ex doctrina i pꝛopriis capl'is hita facere scies. Pꝛo cōfortatione stomaci tibi uero sufficiāt q̇ dicta sunt. Et per hoc presēs capl'm finem recipit. laus d̄o.

Capl'm. l. de regimīe sex rerum non turalium taʒ uoitui sāguineo quā colerico ꝯueniēti.

i N uomitu tā sāguīs q̄ʒ coler̄ sex reruʒ non naturaliū regimen describēdū restabat. Aerem igitur odoriferum ꝛ ad frigidum ꝛ siccum declinātem fac ut patiēs tuus ihabitet que si naturalem non habueris artificialem prout s̄ pluribus i locis te docui facies quies q̄ʒ exercitiuʒ i uomitu sanguineo magis ꝯuenit ꝛ maxime ubi uomitus parum quiescit. sed i uoitu mli'co exercitiū si leue ꝛ temperate fiat magis somnus ꝯuenit q̄ʒ uigilia ꝛ maxime uoitu tam importuno ex̄ite qr somnus fortes omnes retinet euōes ⁊c̄. Ira ꝛ tristitia ꝛ omia anime accidētia imoderata uitanda sunt. Solus. igitur non permaneat sed cum personis sibi

gratis cõmoretur. Tamen non tolleret superfluam tamen omnem replõnem deuitet tam ĩ uomitu sanguis quã colere aqua ferrata pluuial' uel cisterne potius quã uinũ conueniret. Et si aliquam ex aquis istis biberit parum agreste citoi orum berberis limonis citrãguli uel acetositatꝫ citri cum ea bonum erit ꝯmisceri. Et ego ĩ iuuene robusto ꝛ tẽpor calido recẽtem aquam cum modico aceti mixtum sepe dedi. Si tamen ad uinũ dãdum cogeris sit nigrũ debile ad acerbitatem potiusq̃ꝫ ad dulcedinem declinans ꝛ cum aliqua ex aquis predictis lĩpbetur. Pro ferculis nº ꝯuenit ãmigdõ sevlatri que ĩ uulgari nostro mimitelli dñr sed perbulliãtur quia salsa sunt. Risum quoque ac ptisana ordei ꝯueĩt. ac ipsum cõfractum ordeũ far. Item ꝛ confractum milium ac lentes ꝛ maxime ĩ sanguis uomitu. Ex herbis conuenit lactuca cucurbita endiuia ꝛ ĩ uomitu sãguis super omnia portulaca. Si autem ad carnium exhibitionem deueneris sit lactãtes uituli mõtonis duorum dẽtiuꝫ edine ac lepusculorum paruarum. Iteꝫ auium ac turdorum ꝛ maxime ĩ autũno ac hyeme perdicũ fasianorum ꝛ pullorum gallinarum caponum. Et hic carnes asse q̃ꝫ elixe magis conueniũt ꝛ cuꝫ sumach berberis ꝛ similibus erũt faciẽde. Et si elixentur ĩ aliqua predcãruꝫ aquarum decoquantur ac cum rebus pr̃scriptis bonum ẽ farciãtur. Pro sapore nºntatur agresta succo limonũ berberis uel ex prescriptis aliquo. Et possẽt carnes iste ĩ olla parua decoqui de prescriptis succis addendo prolibito sicq̃ꝫ gustui ĩfirmi r̃ddãtur grate. Nõnulli cum pane suo aliqua coriandrorum ꝯfracta grana pisuri iubent. Et tu facias si libet. Et hoc paucula tã ĩ uomitu sanguis quã colere pro sex rerum non naturalium regimĩe sufficiãt. laus deo.

Capitulum. li. de cura uomitus flegmatici.

In cura uomitus flegmatici considerãdum erit an uicio stoãci id fiat an ab aliis membris ad stomacum propellatur materia ut esset cap epar splẽ ꝛ c̃. Et tunc erit cura fl'a tale digerere ꝛ euacuare ꝛ cuꝫ hoc membri illius lapsum taliter augere ut amplius ipsum ad stom acũ nõ mitat. Et hanc doctrinam ĩ propriis capitulis adiuenies cum quo stomacus taliter confortetur ut fl'a illud amplius nõ accipiat cuius doctrinã ĩfra te deo auxiliãte docebo. Si uero uicio stomaci illud fiat consideri an fl'a illud grossuꝫ an subtile an uiscosum stomaci parietibus adherẽs sit. ꝛ tunc considera quod si tale fl'a per secessum educere posses. melius esset q̃ꝫ per uomitum. Si nõ uomitiuo utere uerum ubi materia grossa fuerit ꝛ patiẽs facile euacuare consueuisset satis euenienter ĩ ieiunio uomitũ prouocabis. Sed materia subtili exñte uiscosa post cibum qr tũc cibus se cũ illa materia cõmiscebit cuius causa facilius euometur. In materia uero grossa facias sic. Accipe aque raffani. ℥ vi. oximellis simplicis. ℥. ii. tepefiat ꝛ potu detur quo facto per horam dimidiã uel integram patiẽs quiescat. deĩde faciat exercitiũ ꝛ uomitu non adueniẽte augmẽtetur ad cursum usque ĩclusiue. Et uomitu iterum non adueniẽte cum peña olo iuncta ꝛ ĩ gutur missa eum prouoca ul' loco aque raffani. Rꝫ. radicum raffani. ℥. iiii. semis rape seminis attriplicis. añ

℥.i.ß.conquassentur ⁊ bulliat in. libr.ii. ß.aque usque ad consumptionem tercie partis colletur ⁊ de ea.℥.vi. cum .℥. ii. oximellis squillitici potui tepida dabis ⁊ i uomẽdo modum pscriptuȝ obserua bis. Uomitu uero facto cuȝ sirupo acetoso calido os suum colluat ⁊ hoc i materia grossa. Si uero materia subtilis ⁊ uiscosa fuerit stomaci pelliculis adherens i uomitu fiendo talem ordinem obserua qr patiẽtẽ tuum cibis diuersis ciba qr si cibum soluȝ unum dederis i eo forsan tm̃ stomacus oblectaretur quõ per uomitũ eũ nequaquã dimittẽt. Diuͦsa igitur cibaria dãda sunt .⁊ prio que cibum subleuãt ut raffanus. Scõo que i stomaco natãt ut ũctuosa.⁊ tercio dãda sunt icisiua ut essent ãglude uel caro salsa cum aceto uel simile de istis ad saturitatem usque mãducet deĩde uoitoꝛ per horam unam quiescat de hinc ut supra dictum est ad exercitiũ gradatiȝ ad cursum usque deueniat ⁊ postea qescat cum stomacus ⁊ extrema cuȝ calidis petiis calefiãt. In uomẽdo uero ymagiationem suã firma teneat quod si aliquis coram eo foret qui uoitũ facere cũ magno fastidio fingeret bonum esset. Nã cum isto regie sepe uomitus pꝛouocat quo facto os suum cum sirupo acetoso simplici calido lꝰ ↄ uio bono stiptico colluat. Et si isto modo uomitus pꝛouocari nequit ex uoitus statim descriptis ui nũ prebe. Quod si foꝛtius facere oportuerit accipe coꝛticeȝ medianũ radicis sambuci quẽ semper superius trahẽdo radas pista ⁊ succũ extrahe ⁊ ipsius.℥. i.accipe aque raffane uel decoctionis ↄ̃scripte.℥.vi.⁊ potui tepidũ dabis. Et illic ad dimidiã horam uel quando tibi uidebitur cum pẽna oleo iuncta uomitum prouoca. Delicate ⁊ regualrꝰ sic fieret pillulas duas ex molli linea tella fieri facias quas sternutatoriis oculos cum istita ligari iube de hinc super faciem suam se pones uomitũ prouocat qͦ quo os suum ut supradictum ẽ colluat. Clisteria in hoc casu rõe materie ad iferiora trahende quã maxime ↄmẽdãtur qr nihil supra. Facias ergo sic. ℞.camomille mercurialis malue bletis cẽtauree minoris aã.ꝟ.i.aã maratri.aã.℥. ii.cartami agarici polipodii aã.℥.i.fiat decoctio de qua accipe.libr. i. ß.in qua dissolue cassie pulueris zucbari aã.℥.ß. diaffi.uel ellectuarii indi maioris.℥.vi. uel.℥.i.olei de camomillia.℥.iii.salis triti.℥.ii.⁊ fiat clistere. Et si facere uelles ut medici iudei i francia faciũt facias ↄ̃ coctioneȝ i brodio caponũ ⁊ postea capones mãduca ut ipsi faciũt. Ista clisteria i casu nostꝛo mirabiliter ualẽt. Si uero materiã digerere ⁊ euacuare uolueris. ℞.sirupi de menta uel oximellꝭ simplicis ⁊ incisiuũ fortius oximellis sqlitici.℥.i.ß.aque caõmille absintbii uel mẽte.℥.ii.misce pro uice una de quo totiẽs dabis donec tibi materia digesta uideatur post ea.ʒ.iiii.pillꝭaꝝ cociaruȝ dabis uel.ʒ.v.ellꝭrii indi.aã.℥.ß.diaffiniconis cum aliqua ⁊ aquis suprascriptꝭ uel cum modico boni uini stiptici. Et si uis ut solutiua retineat fac ut i pꝛecedẽti caplꝰo dictum est. Euacuata materia siue per uomitũ siue per secessum ꝓ stomaci confortatõne ab intra sirupũ ↄ̃ absinthio superlatiue Auic.ↄmẽdat .facias ergo sic. ℞.sirupi de absinthio. ℥.i .ß.aque absintbii mẽte uel camcille .℥. iii.pro una uice misce .uel facias sic. ℞.succi calamẽti uini boni stiptici aã libr.ß.uinũ granatorum.libr.ß.mẽte uiridis cõquassate.℥.ii.ad medietatis cõsumptioneȝ bulliãt deĩde collentur cuȝ

libr.i.f.zucbāi eum sirupiza cum pulue re gariof.aromatizādo. Et tali sirupo loco sirupi de absinthio utere qr erit gustui magis grat⁹. Laudat item gāri puluerem ꝛ bibitꝫ ĩsuper cibaria positā Sinsibrii quoqꝫ puluerē ac mēte de q° libuerit istorum.ʒ.i.cum uino pro uice dabis uel per horam ante cibum boluꝫ unū dyamēti. Ab extra uero facias sic. ℞.mēte succi masticis cimini assi olibani cipeꝛi squināti calamēti absītbii maiorane an̄.℥.ß.conquassentur bulliāt ĩ aceto ꝛ̄ in eo calido spongiā ĩfunde ex pressaꝫ fortiter super stomacū pone fri gidā amoue ꝛ calide iterum appone q° uicibus aliquot facto cum petia exsice tur ꝛ cuꝫ oleo mastrenio calido postea inunge ꝛ cum gariff.puluere cum salli. Uel cum ūguēto ĩfrascripto eum ūge. quod recipit olei masticis.℥.i.olei men te de absinthio an̄.℥.ß.pl̄ueris masticis gar̄.an̄.ʒ.i.ciperi gallie muscate squinā ti olibani an̄.℈.ii.coꝛalorum ru.℈.i. ce re parum ꝛ fiat unguētum quo si libet suprascripti loco utere. Alias ĩ casu i° citoniū ĩ bono uino stiptico bullire feci ꝛ super petiā postea extēsum cuꝫ pulue re masticis gariofilorum coralorū ru. ꝛ mēte salipizari feci ꝛ super stomacuꝫ positum eum ĩcredibiliter confoꝛtauit experire ꝛ uidebis. Et in hoc uomitus fl̄atici cura finitur.

Capl̄m.lii.de cura uomitus melāco lici qui frequēter pueris accidit quādo que a uētositate fit.

Si uomitus a materia ml̄ica fi at ſm doctrinā seꝛapiōis atꝫ Auic.minime restrīgēdus e rit quare clisteria in hoc casu que mate riam ĩferius trahūt maxime ꝯmēdātur

Facias igitur que supra ĩ casu isto pre cedēti descripta sūt ĩ decoctione illa pa rū addēdo de scolopēdria ꝛ loco diassi niconis confectōis amecb utere. Pro digōe uero materiei sirupū de mēta cū aqua mellisse prebe ꝛ de eo totiēs dab. quod materia tibi digesta uideat̄. Et qr lĩnitĩa ĩ hoc casu prohibētur.℈.iiii. pillarum de fumoterre dabis uel de la pide lazuli.ʒ.i.uel de lapide armeno. ſꝫ bonum habeas aromatariū qui ꝛ lapi des istos bene cognoscat ꝛ ipsos quo qꝫ sciat prepare uel confectiōis amecb .℥.ß.et cū modico zuchari bolum deau ratum fieri iube uel cum bono uino sti ptico potui eā dabis. Euacuata mate ria pro stomaci confortatōne fac ut su pra dictum ē uidi tamē aliquos qui ĩ ca su isto petiā in aceto forti remollitaꝫ et gar̄.puluere aspersam stomaco suppo nūt et in hoc casu mire ꝯtullit. Et quia in istis superflue uomētibus contigit se pe cibum non retineri tam unctōes quā empl̄a ita ĩ fontanella meri sicut ĩ et sto maco fienda erūt. Et pro stomaci ꝯfor tatōe de puluere ĩfrascripto dabis qui ℞.margaritarum.ʒ.ii.coralorum ru. ossis de corde cerui smeragdi saphiri iacīti granate terre sigillate se.acetose rasure eboris an̄.ʒ.i.foliorum auri nu mero.xx.fiat puluis de quo ĩ ieiuno.ʒ.i cum modico uini boni stiptici pro uice dabis uel facias sic.℞.coralorum al. et ru.an̄.ʒ.ii.margaritarum.ʒ.i.cortiꝯ citri semis acetose semis endiuie silur̄is cinamomi terre sigillate tormētille an̄.ʒ .ß.succi crudi florum buglose iacintoꝝ an̄.℈.ii.rasure eboris limature auri et argēti granatorum saphiri smeragdi robini ossis de corde cerui spodii.an̄. ℈.i.foliorū auri numero.xii.fiat pl̄uis que ut ē utere.ul̄ accipe ō quo libuerit

puluere suprascriptorum. ℥.i.ß. zucbari al. ℔.i. dissoluatur zucbaruz cum succi pomorum redolétium succi buglose ⁊ aque melisse añ partes equales ⁊ fiat confectio ĩ morsellis de quibus loco pl'uerum dabis. Et qr pl'imi iubét. ℥.i. pl'uerũ pro libr. i. zucbari sufficere audacter pone. ℥.i.ß. pulueris. quia ista confectio erit satis gustui grata. Et si cũ zucbaro. ℥.i. paste radicis buglose adhoc ponés perfectior multo esset ĩ isto casu ĩ suis experimtꝭ bonus Raß auꝫ subtillime liatũ ⁊ potui datum mire ꝯmédat. Et quia pueri propter ipsoꝫ ĩordinaones diuersarum materierũ sepe uomitũ ĩcurrũt ĩ aqua ros. conquassatos gariofolos ĩfundi per noctem ĩfusos dimitte dehinc parum bulliãt collétur ⁊ in collat ura parum masticis pulueris ĩfunde ⁊ ante pastum per horaz duas uel tres ũcias pro uice dabis. Quantum de ũctionibus ⁊ empl'is fac ut supra. Contigit item sepe tñ ĩ stomaco fore uétositatez quod cibum subleuat ⁊ retineri nõ põt ĩ quo casu uétosam magnã cũ igne sup umblicũ cũ super stomacũ si libet appoĩ ãte cibũ iube. Uel aquã ardété habeas ⁊ ĩ ea calida petias ĩmerge ⁊ super stoãcũ pone ymo per horã ãte duo uel tria coclearia de ipa potui dedi ⁊ potéter illam uentositatem resoluit. Ualet item diaciminũ atqz diagaléga ac ꝯfectio de cinamomo. Et ĩ hoc uomitus tã colerici quã sanguinei taz flãtici quã ml'ici qz qui etiam pl'ueris etiam accidit frequéter ac qui a uétositate cãtur.

Capituluz. liii. quid ⁊ quotuplex sit singultus. Rubrica.

In huic mo ꝯmétariolo de stomaci egritudibus finé impo nere uelim de singultu curam ponere r̃stabat. Pro quo notãdum quod uirtꝰ naturalis ipsiꝰ stomaci expulsiua cũ fuerit mébri aliquod nocumétum sentiens ut illud expellat naturaliter ĩsurgit. Cũ ét ĩ uilis stomaci ab aliqua mala q̃litate cum materia uel sine aliquod sésibile nocumétum expellat naturaliter insurgit ũde propter uiolétiã ipsius oris stomaci tũc factam cõmotioné quidam cãtur sonus. Et hanc talem stomaci pr̃ter naturalem dispositioné singultũ appellamus qui nihil aliud é quã quidam motꝰ uirtutꝭ expulsiue stomaci nocumétum aliquod sentiétis ab aliqua mala q̃litate cum materia uel siné cãtuz qr tũc naturaliter ut illud expellat ĩsurgit ⁊ ꝓpter uiolẽtam ipsius stomaci ꝯmotioẽz tũc factam sonus quidam cãtur. Sed pro maiori tam dictorum quã dicédorum decl'atione. Sciéduz quod ãtiquorum plurimi singultũ esse stoãci spasmũ dixerũt qr tam ĩ cãis q̃z ĩ denomiationibus plurimũ ꝯueniũt. dicimus.n. quod spasmus quidã est ꝓportiõatus ad materiam ⁊ quidã non. Ad materiã uero ꝓportionatus é qui ex habũdãtia uel ꝺ̃fectu materie fit. Et qui ex habũdãtia fit de repl'õne spasmũ appellamus qui non materie deffectu de inanitõe. Spasmus uero ad materiam non ꝓportiõatus ⁊ qui ex dolore uel aliqua uentositate seu pũctura uenenosa fit et c̃. Et qr singultꝰ põt a causis consimilibus ꝓuenire e ꝯsimilibus denomiationibus eũ nomiamus qr quidam é proportionatꝰ ad materiã quidã non proportionatus uõ ad materiã fit ex habũdãti materia ⁊ talem de repl'one dicimus aut deffectu ipsius sicuti ex siccitate superflua sine materia quouis mõ cãta ⁊c̃. Et talé singultum de inanitõne dicimus. Non

propcrtionatus autem singulti ad materiam fieri pōt ex dolore oris stomaci aut uētositate quadam. scōo patet spasmi ꝛ singultus causa ī causis quā ī denominationibus ꝯueniētia. In hoc tamen drīt qꝛ ī spasmo nerui ꝛ spasmata membra uersus suam originem ꝯtrahūtur. stomacus autē ī singultu nocumētuꝫ sētiēs ī se cōtrahitur ēt ut ipsum nocumētum expellat se dillatat. Et sic patet qđ ī singultu due sunt motus ꝯstrictiuus .s. ꝛ dillatatiuus qui ī spasmo nequaqꝫ sūt ut pꝫ. Uerum tamē hac nr̄a tempestate cōiter praticātes singultum sic diuidūt qr quidam de repl̄one ꝛ quidam de inanitōe erit. De repl̄one uocāt qui ex habūdāti materia prouenit de inanitōe uero qui fit sine materia ut esset aliqua sola qualitate manifesta ueluti a caliditate uel siccitate siue materia ꝛ c. Siue fiat a dolor̄ uel ab aliqua oculta proprietate ut esset uētositas aliq̄ quēcūque stomaco aliquod īferēs sensibile nocumētum qr tūc ad illud expellēduꝫ uirtus expulsiua stomaci naturalr̄ īsurgit ī singultum efficeret. Et sic patꝫ qđ sit singultus ac quotuplex ipse sit quod h᷒ capl̄i ītētio fuerat.

Capl̄m. liiij. de causis singultus.

Capitulum presens singultus cās manifestabit que extrinsece ꝛ intrīsece esse pn̄t. Extrinsece uero ut aeris ītensa fr̄itas aut balnei siue empl̄i aut alterius fr̄i stomaco applicāti. Cibi quoqꝫ fr̄i ꝛ ul̄r cuiuscūque alterius petētis ab extra ī stoāco aliquā ītēsionē ꝛ superfluā fr̄itatem īducere. Tribus nāqꝫ modis ut me bonus Auic. docuit frigiditas singultum īducere pōt primo materiā ī spasmādo fixā faciēdo et stomacū ipsum īnfrigidādo. His tribus ex causis materia cōtinet ī stomaco retinetur ꝛ ab eo difficulter seperatur. Cuius cā nā ut materiā istā sibi nocumētum īferētē expellat ultimū conatū cuius causa nā ut materiā istam sibi nocumētum īferētē expellat fit sigl̄tus īducit ꝛ ꝯ fr̄itas sua qualitate singultum. Nam cuꝫ equalitatē excesserit stomacū ledit cū mēbrum sit neruosum ut supra ī notificatōe ipsius stoāci decl̄auī frigidū. n. ꝛ neruis ꝛ mēbris neruosꝭ inimicū existit. Facit etiā fr̄itas sigl̄tum qr ipsa ī stomaci uillis seu penis īfixa atqꝫ retēta cū īspissat atqꝫ cōstrigit quare qꝛ ab eo naturaliter resolui deberet retinetur ꝛ sī r̄tinetur sēsibile nocumētum effecerit nā ad ipsū expediēdum naturaliter īsurgit ꝛ singultū cāt. Et idem facit opil̄onē īducēs si propter ipsā materiei resolutio reperiat caliditas quoque aeris atqꝫ balnei seu cuiuscūqꝫ alterius potētis ī stomaco superfluam caliditatem aut siccitatē īducere singultus cā esse pōt. cibi quoqꝫ mordicatiui ꝛ quecūqꝫ ī eo mordicationem īducere possunt sicut piper. ꝫꝫ. sinapis ꝛ similia ꝛ maxime si post talem assumptionē boni uini parum bibtaur singultus īducere ut experiētia docꝫ ꝛ hoc maxime pꝯ uini bibitionē fit qr ipsum talia ī stomaco substātiam īsurgit ꝛ uiuscat. unde ꝓpter sensibilitatē ipsius qr neruosus l̄ ꝓpter excarnationē ab ill̄ acutis facilir̄ leditur ꝛ singultum efficit uel ex assumptione medicīe solutiue sepe ꝯtingit ut ī de retificatōe medicinarum ut īquit Mesue qr sua superflua caliditate cū siccitate stomacū corrigat ī ordine suā uirtutē expulsiuā irritat ac sua de uēositate stomacū extēdit ꝛ isto modo tunc singultus fit. Et item non solū a sr̄flua

medicine euacuatione sed a quibusꝯq̃ aliis euacuationibus cibi repl'one singl'tus ut i nauseatiua facietate ⁊ ingulose se minimo cibo replētibus experimur. Idem facit superflua famis toll'antia ꝓpter coleram ad ipsum stomacū ꝓfluentem. Interdum ⁊ quodlibet aliud sicci tatem īducere potēs ut esset tristitia lōga ac omīa aīe accidētia superflua potētia.s.superfluā siccitatē īducere iterque superfluus coytus censiātur. Causa uero ītrīseca esse pōt mala stomaci ꝯplīo cum materia uel sine. cum materia quidem ut col'a fl'a uel acetosa m'ia. Sīe materia ut sola mala compl'o cal'a fria uel sicca. Apostema item ī ore stoāci uel ulcus ipsi᷒ quoq̃ raritas qr a qᵃcūq̃ leui cā mordicatiua ꝓpter nimiaȝ ipsius sēsibilitatem leditur ⁊ singl'tus ꝓducitur. Et ista per proprietatem fiūt Per coītatem fit īterdum rōne coīcationis ipsius stomaci ad totum uel ad aliquod particulare mēbrum. ūbi grā a toto dicimus prouenire propter aliquaȝ siccitatem ī toto ꝯfirmataȝ ⁊ ī fine febri ī adburētium ut ī ethica ptisi ⁊ ī quacūque euacuatione superflue cor᷒ exsiccāte fit ⁊ propter humorum aliquā malā qualitatem sicut ī rigore febrium qꝛ humor motus sua superflua caliditate fritate uel mordicatione sepe singultum īducit sic accidit aliquādo ī febribus adburētibus ī quibus colera ad os stoāci ꝓfluit ⁊ maxime ī casibus ut natura ꝑ uomitū ea expellat ⁊ ita de fl'ate ⁊ m'ia aliqua mala qualitate ꝑticipātibus ⁊ interdum a punctura neruium ⁊ has cās mihi libȝ per totius coītateȝ appellare Rōne particulariū mēbrorum īterduȝ fit ab epate ꝓpter apostema.s. ⁊ maxime quod in eius concauitate fit uel ꝓpt̄ uomitū aliud quare alū ab eo ī duodenū colera uel alius malus humor mādatur ut ex duodeno ad stomacū et ō hinc ad os ipsius ⁊ singult̄ tūc fit uel propter mesaicas ad stomacū materia illa mandari quoque pōt ⁊c̄. potest etiam singl'tus fieri per coītatem ad cerᵐ ex nimia capitis repl'one uel frenesi uel aliis cer̄bri apostematibus uel aliquibus aliis malis dispōnibus sicut a casu uel a percussione super caput qr lesio tūc illa cer̄bri stomaco tūc coīcatur fieri ⁊ iteȝ potest singult᷒ ab apostemate ītestinoꝝ renū matricis uesice ⁊ ab humoribus malis ī mēbris dictis multiplicat̄ ⁊ iterdū a uētositate ubi illa fuerit sr̄o missa. Et hoc de singult̄ causis.

Capl'm.lv. de signis pronosticis singultus.

Singultus se manifestat. Sed de causarū cognitione an de inaītiōe an de repl'one sit erit perquirēdū de inanitōe ut ē dictū ē sit a siccitate pura sine materia ī ꝓhemio febriū īcensiuaꝝ ac ī euacuatōne superflua siue per fluxū sanguīs siue per uomitū siue per secessum siue al'r ⁊c̄. Aut ꝓpter nimiā abstinentiam ⁊ labores extremos lōgā quoq̃ tristitiā ⁊ similia et singult᷒ talis non fit subito sed paulatine et iste cause ab īfirmis uel ab astātibus facile īuestigātur et maxim̄ si extrīsece fuerit discurēdo.s.per sex reruȝ ñ naturaliū īdebitum decursum. Si uero de repl'one fuerit aut per coītatē aut per ꝓprietatē fiet. Sed per coītatem ex passionibus mēbrorum particularium cognoscitur puta epatis cerebri spleis et cetera. Et in tali singultu ē īterpollatio quedā. Sed si fit per ꝓprietatem ē continuus. ul' bene paruā hñs

Interpolationem unde si peruenerit a materia calida sentitur mordicatio et pũctura quedam iuuatur a fris et a calidis leditur. Et si est cum materia quocũque illa fuerit grauitas sentitur i stomaco. Si aũt materia fris fuerit sentit frigiditas ⁊ leditur a frigidis ⁊ iuuat a calidis. Sed ãt a stomaci sensibilitate fiat a quocũque leui causa producit singultus. Si ab apostemate stomaci fiat febris adest dolor nausea ⁊ alia signa apostematis stomaci õ caplo proprio descripta. Si aũt ab ulcere uenerit omnia acuta põgitiua sumpta dolorez efficiẽt. Et si fiat uomit⁹ uirulẽtia quedam apparet ⁊ idem sepe fit i egõnib⁊.

In facto a uẽtositate i stomaco sentitur extensio ac rugitus ⁊ ex eructuatõne alleuiatur ifirmus. et hec de singul⁊ signis demõstratis.

Caplm. lvi. de signis pronosticis.

Sasmus post singultũ ⁊ alienatio mortalis. Singultus de inanitione ex diuturnitate febrium icẽssiuarum proueniẽs aut egritudinum cronicarum ut ptisis ⁊ ethice et talium aut post quẽlz euõnem superfluam mortal et maxime si siccitas fuerit confirmata quod cognoscitur qr in confirmata siccitate huẽctãtia nihil aut parum prosunt i non confirmata iuuãt Singultus i apostemate cerebri ⁊ in pcussione capit⁊ penetrãte mortalis. Singultus post uomitũ eueniẽs fit aut propter aliquam materiam derelictũ aut ppter superfluitaté euacuationis. Item si propter primum est malus si propter secundum est mortalis. Item singultus i die cretica idicatiua proueniẽs si tunc apparẽt signa bona i die cretica indicali bonam crisim per uomitum uenire significãt. Si uero signa mala apparuerint tunc mortem. Idem dicit Auicena quod i libro de morte subitãea scribitur. Quod si quis singultum cum uomitu ac uocis destructione ⁊ cũ mentis alienatõe habuerit propiquã morté significat. Et idem i eodem libro quoque scribitur quod si post singultum in latere dextro uel super sinistrum humerũ apparuerit apostema festinã mortez significat. Item in acut⁊ febribus accidit sepe singultus. s. ex mẽbris per febrem resolutis. ⁊ ad os stomaci propt sis ⁊ talis malus ẽ quia illic materiã for iuiscatam significat. Et qr talis cum dificultate curatur malus. Sed si ex supflui humidi consumptione prouenit mõtalis. Item spasmus ad materiã nõ proportiõat⁊ sepe ex superflua fe. caliditate accidit ⁊ talis cum potu aque frĩe ac si ruporum frigidorum nl alterius rei frigide sepe curetur. Et quãuis ex defectu materie dici posset sicuti predicti ita suspectus nec ita malus existit. Singultus i pricipio poxismoꝝ eueniẽs si diu non durauerit materiã paucã significat ⁊ tũc non multum periculosus existit. Sed si durauerit materiã multam atqz fixã significat ⁊ ẽ signum malũ. Et talis singultus ẽ multum periculosus ut iquit haly. Item afforismoꝝ septima Singultus i ylion malus. Et paucla h de singultus pronosticis dicta sunt.

Caplm. lvij. de singultu qui tam de rpletione quã inanitione appellatur. Rubrica.

u Et qr de singultu cura amodo ponẽda ẽ an de reprone an de inanitõe fiat cõsiderãduz erit

de repl'one ꝛ primo curam describam. Materia itaque quecũque illa fuerit si per uomitum euacuari poterit nihil m̄ lius si non per secessum euacuet' opoꝛtꝫ A materia igitur frigida pricipiũ faciẽdo si groſſa fuerit aut subtil' in oꝛe stoã ci ĩfiltrata aut alibi ĩ ipso stoãco fuerit si per uomitum eã euacuare posse tibi comodius appet ꝫ in capl'o de cura uomitus flatis. Et obseruãdos canones ꝛ modum talem materiam siue subtilis siue groſſa fuerit euacuãdi compies. ꝙ si illic oꝛdinẽ descriptuꝫ obſuaueris ad iuuãte deo tibi bene succedet. Si uero per secessuꝫ eã educere opoꝛteat ibideꝫ quoqꝫ ꝛ digestiua ꝛ solutiua huic ĩteti oni appꝛopriata plurima compies. Et sic modum habebis qualiter materiaꝫ il lam siue per uomitũ siue per secessum e uacuare debes ẽ que tam ab ĩtra q̄ꝫ ab extra ĩsistẽdo singultum sũt appꝛoximã da uñ omnia que ab ĩtra spiritus attra hũt ac retinẽt ĩsistẽdo singultum maxĩe ualẽt ut sunt nũc dominorum terribiles ĩsult̄ ueluti Tito uespexioni filio ĩ omĩ bus mẽbris cõtractus accidit. Nã qui dã philipus. eius phicus pꝛopter suos inimicos egr̄ di fecit quos cũ. Tit' ipse uidit tanta fuit ira seu timore ꝯmotus ut eis obuiã ueniens liber' euasit. Valꝫ et omniũ teribiliũ ĩprouisa anũtiatio ut perdictionis bonorũ domorũ fimine et omniũ breuiter qꝫ patiẽtẽ ĩ longã et ꝓ fundã cogitauerẽ detinẽt ut reꝝ fritãt̄ cui remedium difficul'. Inueĩri possit.

Ex istis nãqꝫ tristitia lõga cã'. Ad hoc ita ualet hanelitu diu cõtinere ster nutatio quoqꝫ ac sr̄ paciẽte sbito et ĩ ad uertẽtur friaꝫ aquã sꝫ ꝓhicere. Casto rei itẽ ac aliaꝝ rerũ callidaꝝ olfa'. Et quod ĩ casu isto sepius ceptus sũ fiosculũ bõbacis cũ suo seie ĩcendere et quod

patiẽs ad faciẽ et nares fumũ recipiãt In isto quoqꝫ casu laudat bon' cremonẽsis sr̄matico obturationẽ ãbarũ auri um cũ digitis uel quomodolibet ali' li buerit ac duas tẽtas de lardõe narib' im pone. Callia.n.pp hanellit' r̄tetionẽ mi rabiliter ualẽt. Et si patiẽs alta uice clamet. Iuuat quoqꝫ super colũ patien tẽ cõcutere ac extrema cõstrigere cõfri care ac callefacer̄. Et ĩter alia ualꝫ tus sim ac singultũ retinere. Stoãcũ quo qꝫ cũ uẽtosis callefacere ul' cũ alijs ꝛ maxĩe cũ petijs callidis ĩ ardẽti aqua calle facties ul' facias sic. ℞. olei de spica ol'i de lilio cõpositi añ. ℥.i. pulueris castor̄i ℈.ij pipeꝛis cinamomi galie muscate granorum paradixi seis ruthe añ.ꝫ. f. ce re parũ et fiat unguẽtũ quo ungat' stoã cus añ cenã et añ prãdium ꝛ de sup calli da petia ponat'. Et si uis ut pl'imi faci unt añ unctionẽ stoãcum fomẽtare faci as cũ aqua ardẽti ut dictũ est. Vel faci as sic. ℞. foliorũ lauri florũ camomil le absinthij succi origani pulegij abro tani ruthe sicce callamẽti añ. M.i. bac carũ lauri sini maratri añ. ℥.ij seis ruthe ℥.i. cõquassent' et bulliãt ĩ uino et cõi lo cune equis poꝛtionib' et in ea spongie l' filtrũ infondat' et fortiter expressum et callidũ quantum suffere poterit stoma cus fomẽtur. Et cũ incepit ĩfrigida ri de nouo iterum calida reponatur et hoc tribus uicib' facto unctio pr̄scrip ta fiat. Laudat itẽ Auic ĩ casu isto sequituꝛ collũ et gallu tales fomentatio nes et ũctiones facer̄ et tu facias si libꝫ Aditra ualent cõfectiones callide ut di atritũ pipeꝛiõ diagalãge dyaciminũ dia nisum ꝫinꝫiber cõditum tiriacha magã metridatũ et ĩteꝛ alia ualet aqua uitis bi bita pulueris ceruli cũ pane et hoc cãu pl'imũ laudat' et maxime si cũ decoctiõe

uini seis aneti bibat. Et ego i casu isto dare.ʒ.i.tyriace cū.℈.ij.pulueris dipta mi mirabilé opationé adiueni. Sic ga riosolorū i ore detinere. Et oia q3 dicta sūt post materiei euacuationé in totū uel i parte fieda sūt. Ista i sup oia que tā ab itra quā ab extra stati dic ta sūt in singultu a uentositate prouei enti quoq3 ualent eadem .n.est cura.

Quantū vo ad sex rerum nō natura liū regimen aerem ad callidū et siccum declinātem inhabitet et pro se sōpnus longus fiat. Collerare famen Juuat multū Juuat et exercitiū forte et maxie super famé factum. Et ut supradictu3 est paciétem ad famé prouocare et pro posse cū in profūdis cogitationib' deti nere. Quātum ad cibum sit paucarū su perflnitatū et multi nutriméti ac facillis digestionis nec unquam ad saturitaté manducet. Caroitaq3 castrati duo rū dentiū uituli lactantis capreti perdi cū fasianorum auiū rubaliū caponis gal linarum Juuenū rc̄. Couueniens existit Si salsaméto uti uoluerit cū cinamo mo pipere grano paradisi ʒiʒiberi et si milibus fiat. Uinū purū ac potés bi bat sepe ac parū pro uice suméd. Si sigult' a materia fiat callida materia p' erit euacuāda. Et si per uomitū hoc fie ri pōt ut supradictū est nihil meli'. In hoc igit' casu ca^m de uomitu supra reg re illud.n.qualiter materiā callidā p uo mitū euacuare debes tibi doctrinā ꝯple te dabit. Et idé fiet si per secessū eā euacuare uolueris. Nā et de digestiuis et solutiuis huic propoito pertinétib' te medis plurimis habundantem faciet Et sic solū superest ad alterātia deuei re. Et prio a reb' nō naturalibus in cohando aerem ad frigidū et humidu3 declinet facias qué si naturalé nō habu eris supra plibus i locis te illum artifi cialem facere docui. Auisat' tn̄ esto ne adintésam nimiā frigiditaté declinare facias. Nam itus coadhunādo cal lorem spitu3 icenderet plurimū nocet quod idé accidentia aie facerent q̄ sps et callorem ad itra retraherét. S3 que spiritus ipsos ad exteriora trahūt subito sil3 et ipetuose nūtiata ut gaudi um uerecōdia rc̄.in casu isto. Juuant multū. Procures ité ut quaq3 die uen tris beneficiū habeat. Et si natura ñ fecerit cōi cristeri aut supositorio utet Sit sompnus téperatus quiesquā mo tus magis cōuenit ul' téperatum faciat exercitium cibus paucarū superfluita tū s3 nutriméti boni paucus pro uice d tur et facias ut ad frigidū declinet r hu midū. Et ubi uirtus cōstans fuerit nō ita facilis digestionis esse debet. Facille n. talis in flagmatui ac adhuribilis q in cāu isto plurimū noceret. Cōueniūt igit' lactuca et maxime cū aceto ėdiuia cucurbita portulaca ptisana ōdei amig dol' seūla actu pbulita. Ex carnibus cōueniunt caprine uituli lactantis con culic' pullorū gallinarū perdicū faxiaō rū rc̄. Et hoc carnes magis elixe qua3 asse cōueniūt que cū lactuca cucurbita endiuia aut cū agresta uino granatoꝝ berberis succo citrāgulorū limonū uel acetositate citri et similib' sūt alterāde Et hoc ꝑpter duas cās prima ut sfrluā illā caliditaté cōtemperét 2° q2 nō ita fa cille digerétur. Nā ubi essét sic facil lis digestiōis a caliditate illa superflua ifumū leuiter cōuerterétur et per ꝯn̄s singultū ad augerét. Cōueniétes cibi pi sces sūt luci' pergre truitale striligioés rc̄. Ex fructibus cōueniūt pruna ace tosa mora nō perfecte matura grana ta acetosa. Cite āguli limoés acetositas

citri crisomili berberis ac fructus tamē qui dulcedinē multū habēt facile ī colˀaȝ comutātur In isto igitur casu reliquē di sūt potus ubi uirtus cōstans fuerit sit aqua ordei uel aqua frigida. Cū ui no granatorū aut uino berberis agre sta uel cū modico aceti mixtā uel cum aqua ipsa iulep rosatū bibat uiolatum factū ex aqua cucurbite uel cōsimile. Et si uinū dederis sit aqua plˀima mix tū. Quantū ad mediciˀalia ab ītra sumē da cōueniūt oīa iulep fercˀa atqȝ sirˀ ut iulep uiolatū roxatū ex aqua cucurbite factū ꝛc̄. Sirupus de granatis de limo nibus de ribes de succo endiuie de acce tositate citri cōuenit et manusxpi ꝛ tria sādalum et talia. Ab extra uero plˀi ma fieri sollēt ut emplˀationes epithiāta fomētationes ꝛc̄. Sed memor esto ta lia frigida super stoāco nō diu detinerˀ Nā cū calida fuerit ad stoācū ipsū calˀi tatem reflectūt cuius cā calˀitas ad auge tur et sic plurimū nocēt uerū medicorū plurimi in hoc errant ī febribus ponē tes super cor ac alijs ī dispōnibus cali dis saculos cordiales qꝛ cū aliquā diu il lic steterit calefiunt et caliditatē illā cor di reflectūt sic pilli uestri nostrarū a ca lore nostri corporis calefacti calorē re uerberāt et nos calidos tenēt ut expiētia docet ita saculi fomētationes emplˀa et talia stoāco callida suppoita. Nota sic tamē faciūt un ctioēs ut igitˀ de hiis que ab extra ueniūt approximāda aliq̄ tibi scribā talē facias ūctionē q̄ recipit o lei roxati olei uiolati olei de nenufare añ.℥.ß. spodii rosarū rubearū sandaloꝝ rubeorū añ.ʒ.i. cāphore.ʒ.ß. cere parū et fiat unguentū cū quo aceti parū īcor porerˀ et de tali per duas horas āte prā diū stoāco ungatˀ. Laudāt antiquo rū plurimi uesicas aqua frigida semi plenas sup stomacū retētas. Sȝ cū inci piūt callefieri amoueātur uel accipe aqȝ rasure cucurbite et cū ea aceti parū cō misce et petias ī ea madefactas stoāco superpone et callefactas remoue ꝛc̄.

Et hic singultus cura finitˀ qꝛ si asi citate ꝑuenerit cū ethice cura curabis quā ī meo de febribus. Amplissimā ad ī ueies ꝛc̄. Et sic est finita cura ista de si gultu tā de omnibꝰ egritudinibꝰ stōci Judicio meo ad sufficiētiā pertractaue ri huic meo. Comētariolo finē īpo no Laꝰ deo eiusqȝ matri marie amē.

Laus deo eiusqȝ genetrici.

Tractatus de fluxibꝰ editus per ma gistrū Antonium. Guayneriū artium ac medicine doctorē egregiū papiensēȝ feliciter incipit.

d Ifferentia nona tres in se sūmas cōtinēs īcipit.

Prima est de uentris flu xibus.

Secunda de uermibus.

Tertia de ylliaca et collirica et aliis ite stinorum doloribus.

Prima ī se quiqȝ cōtinet tractatus.

Primus est de dyaria.

Secundus est de lienteria.

Tertius de colica.

Quartus de disinteria.

Quintus de tenasmone.

Primꝰ tractatus.xiij. continet capitu la primū tan ītrinsecas quam extrinse cas dyarie causas enumerat:

Secunduȝ cuiuslibet dyarie epatica et splenetica exceptis signa demonstrati ua manifestat.

Tertium epatice dyarie ac splenetice

De fluxibus

signa demonstrat.
Quartum signa pronostica cuilz fluxui comuia ac etiã dyarie ppria demõstrat
Quintum colerice dyarie curam ponit solum eius materiam concernentem.
Sextum curam ponit que solum fluxũ dyarie colerice in quantum fluxus est per ab intus approximata conuenit.
Septimũ modũ ac regulas approximãdi narcoica et etiã uẽtris fluxib⁹ docet
Octauum que dyarico fluxui a colera prouenienti in quantum flux⁹ ẽ ab extra proueniunt approximanda describit.
Nonũ accidẽtib⁹ quoqz dyarie ac cẽtis fluxib⁹ que supueñire pñt docz succurrẽ.
Decimuz sex rerum non naturalium regimẽ dyaria colerice põit conueniens.
Undecimum de cura dyarie a flico humore totius cause prouẽnientis.
Duodecimum de eius dyarie cura que uicio capitis prouenit.
Decimum tertium de cura dyarie tam epatice quam splenetice.
Secũdus tractatus duo hz capitula.
Primũ oẽs liẽterie causas ac signa taz pronostica quam demonstratiua ɔtiẽt.
Secundum cuiuslz liẽterie curã põit.
Terti⁹ tractatus duo cõtinet capl'a colice passiõis causas ac signa tã pronostica quã demõstratiua capitulũ primũ ponit scõm passionis colice curã ponit
Quart⁹ tractat⁹ q̃tuor ɔtinet capitula.
Primum tã causas ac signa pronostica quã demõstratiua disinterie narrat secũdũ disinterie epatice curam ponit.
Tertiũ illi⁹ q̃ a superiorib⁹ ĩtestinis fit.
Quartum que tam ab inferioribus quã medijs intestinis prouenire potest.
Quĩt⁹ tractat⁹ quĩqz continet capit'la.
Primũ causas ac signa tã pronostica. quã demõstratĩa tenasmonis continet.
Secũdũ cuiuslz tenasmoĩs curã ponit.
Tertium cuilibet accidẽti quod taz ab alijs fluxuũ spẽbus quã in tenasmone accidit et si ĩ eo frequẽtius succurrere docet et est cũ egressione ani cuius causas ac signa tã pronostica quam demõstratiua capitulũ hoc poĩt eius quoqz curã.

[U]olẽs de intestinorũ egritudinibus curã ponere a fluxu uẽtris principiũ sumere libet q est cibi aut sãguinis uel ĩtestinoruz sbe seu aliorũ humorũ uiolẽta secessio et est quĩcuplex dyaricus disinteric⁹ lienteric⁹ passio colica et tenasmon. Nõ nulli tamen lientericã et colericã passionẽ inter stoãchi egritudines enumerãt sz qꝛ tam uulgares quã docti eã fluxus uẽtris appellãt ad hũc locum ipsarũ determinationẽ mihi seruare libuit. ueruz qꝛ ĩ dyaria plurima scriptur⁹ sum que alijs uẽtris fluxibus maxĩe cõueniũt de ea dictionẽ primo facere uolui que est humoralis fluxus in quo nulla est sanguinis egestio intestinorum excoriatio nulla nec ĩmutati cibi aliquid et hui⁹ cã ĩtrĩseca et extrĩseca esse põt cxtrĩseca q dẽ ut sex rerũ nõ naturaliũ ĩordinatus occursus ut puta aer excedẽs ĩ caliditate materias eliquãs excessiuũ frigus eas cõstringẽs accentrãsqz humiditas relaxãs ĩmoderatũ exercitium retẽtiuã debilitans longa quies cuius cã humores sepe corrũpunt. Et inde ex somno ꝛ uigilia magis mõ factis ac ex uehementi tristitia contigit. Jra autẽ effrenãtas humores põit ĩ ebullitione timoꝛ eos intrĩsecat qui quoadunati fluxũ efficiunt sepe exuberãs gaudiũ eos r̃laxat. Et que huõres corrũpit ac malignat repletio nimia ũde rõe cibi et pot⁹ attẽdit q̃litas ꝛ quãtitas ꝛ ordo cibi eiz ꝛ potus quãtitas nimia dyariã ĩducit ꝛ maxime

si cibus multarum fuerit superfluitatū et nutrimēti pauci ut olea et similia.

Cibi quoq; quātitas pauca ac si uerbi grā stomacus calidus fuerit et cibus sumit' i quātitate paucus corrūpitur et fluxū iterdum facit. et hec ex parte quātitatis cibi et potus se tenēt. Ex parte uō qualitatꝫ si uenenosus si mordicatiuus si ex natura lubricus si subtil' nimium si ex his fiunt que uelociter corrumpūtur ut lac et talia si in aliqua ipsarum qualitatum excesserit. Ex parte ordis si lubricus stiptico premittat'. uel cū facilis digōis ei qui tarde digerit' impōatur. Is nāque digestus cum descēdere neqneat corrumpitur. et ceteras humiditates corrumpēdo per sepe dyariam cāt. et hoc ex parte sex rerum non naturaliū se tenēt. Cā uero dyarie ītrīseca tam penes cursum naturalē etatiuū quā mēbra quaꝫ humores quā dolorē attēditur et hec omnia curā uariāt. Respectu igit' natural' decursus etatꝫ quē īter cās ītrinsecas enumerare libet ī hisperit' qui ī iuuētute uētres hñt siccos ī senectute uero habēt humidos. uel ecōtra de quibus ypo. afforismū fecit.

Et ut hec facilius cognoscāt'. scito quod tā fluxibilitas uētris q̄ꝫ stipticitas merito etatiui decursus eueniētis quīque cause naturales assignari solēt ex quarum pmutatōe uēt' quoq; permutari solet ī fluxibilitate. Cā prima ē ītēsa stomachi frītas cuius cā plus assuit' ō cibo q̄ꝫ īmutari possit et hoc exñs ī iuuētute ī senio permutatur eo quod omnis īmoderata discrasia deiicit actum ꝑprie uirtutꝫ. huic opposita ē ītēsa caliditas appetitū prosternēs cū ergo parum cibi assumit'. uēter necessario stipticat' et hoc ꝑpter etatm̄ decursum naturaliter permutat'. Scōa causa est expulsiue propter stomaci naturalē humiditatem fortitudo. natural' enim humiditas mēbris īnata expulsiuā fortificat et debilitat' retētiua prima primi caplo ō uirtutibus et talis ī senio permutat' naturalis uero siccitas illi opposita uētrē stipticat et hoc per īmoderatā discrasiam ad ꝯtrariū īseniū reducit. Tercia cā ē multitudo colere uirtutē expulsiuā stimulātis que ut liquet ī senio pmutat' sed opposita stipticat cā. s. paucitas colere ī iuuētute exñs auget' in senio.

Quarta causa ē natural' caliditas iūcta cum humiditate que uias eliquando et eas lubricas faciēdo retētiuā ōbilitat et hec ī senio permutat' ac etiā opposita ꝑ īmoderatā discrasiā. Quīa cā ē debilitas attractiue epatꝫ totuꝫ chilum per mesaicas nō ualēs attrahere. et talis potius cū a frītate proueniat augetur ī senio. oppoīta āt prouenies a caliditate tm̄ attrahit chili. ut feces sicce maneāt et hoc per remissionē caliditatꝫ ī senio permutat'. ex quibus pꝫ que sūt fm etatiuū decursum cause fluxibilitatꝫ. ac stipticitatꝫ uētris et que pmutāt' et que non Ex quibus oibus patꝫ ulterius q iste afforismus. quibuscūque etc̄. nō ī oibus assignatis causis uerificatur. Si uero fluxum merito etatꝫ decursus cognoscere uolueris proueniētē has quinq; causas diligēter examīa. mēbroꝝ uero defectu fit dyaria quādoq; toti' plerūq; capitꝫ. sepe stomaci ac ītestīoꝝ plimū epatꝫ ac mesaicarum īterdū splēis. et si raro mrīcis aliquādo. Ea uero dyaria que humoꝝ malignitate fit. quādo q; fit a sanguīe īterdū a mlīa nō nūquaꝫ a flegmate a colera uero sepiissime. at illa que cā doloris accidit. qr per eum calor naturalis resoluit' et debilitat' quo debilitato humores corrūpūt' et cōrupti

De fluxibus

netré efficiũt fluxibilem. Fit ité aliã ob cãm qr natura ut dolori succurrat plurimũ occupat᷑. & sic a sua opatõne ꝺni et i retétione deficit propter quod fit dyaria. Et ideo i emissione détiũ puerorum ꝓpter dolorem sepe fit fluxus dyaricus ad quod tamé adiuuat. qr tũc a capite ad stomacũ materia plurima defluit que humores corrumpédo fluxum efficit & ad hoc facit lactꝭ maioris quantitatis assumptio. qr propter dolorem plus solito de eo sugit quod i stomaco i digestum remanés corrumpitur & cãt fluxum. Habemus igit᷑ cãs quibus propter dolorem cãtur fluxus. Si ergo i hoc caplõ contéta diligéter examinaueris inuenies caplm in se dyarie cãs itrinsecas qȝ extrinsecas cãs ꝯtinere propter quod finé recipiat uolo.

Caplm ȝ tractatus primi cuiuslibȝ diarie epatica & splenetica exceptꝭ signa demõstratiua maifestãs.

Diarié cãs noscere perfecte desiderãs que pñs cam teneat examinet necesse é. & si i cognitõnem extrisecarum cãrum uenire libet per ea que i precedéti caplõ scripta sũt ordinate discurre de quibus ifirmũ tuum diligenter examina. sic enim i ipsaꝝ cognitioné facile deuenies Quãtuȝ uero ad itrisecas si propter etatm ꝺcursum diaria fiat fluxibilitas si iuuenis fuerit ibideȝ iuestiga & si senex qua i iuuétute siccitatis cause fuerit iuestiga. Dyaria que cã totius ꝓuenit fit cõpore exñte i egritudine aũt ualitudie. In ualitudie quidé si humorum i cõpore repletio affuerit. & uirtus expulsiua fortis tũc repletio illa cognoscit᷑ ex prcedéti regimié humorũ multiplicatiuo uel per alicuius consuete euacuatiois dimissioné l'p alicuiꝰ mébri mutilatõneȝ corpore uerõ ifirmo exñte signis digõnis preapparétibus diaria sepe fit quã natura plerũqȝ bene incboat. sed humorum iordinatione aut nenenositate eaȝ i tempore sistere nequit ipsi enim humores tũc effrenitãt & cum ifirmi male tolerét talis ad se curam uocat. sed signis digestionis non apparétibus sint homatice fiet. & tunc nec confert nec bene ferũt. & ideo quãdoqȝ i similibus casibus diarici curã ad se uocat humorũ essenᵃ ꝯsiõrãda erit que uisu hoc modo discernitur. nam egõnuȝ albedo f'lati nigredo m'lie citrinitas colere rubedo sagui attestatur. ardor item & punctura super humorem colericũ arguit. te quoqȝ aer tempus ãni etas complexio regimé precedés iuuabũt i iudicãdo. qr talia ꝺ humore peccãte cognitioné tibi magnam prestãt. Ex humoꝝ preterea uiriditate super coleram arguimꝰ sed de hac caute indicãdum é. nam esto per adustioné colere uitellie uiridis colera plurimum fiat ut prima primi. In stomaco tamen plerũqȝ ex oleribus generatur. qua digestionem recipere nequeũt sicut aleum porrum cepe & huiusmodi ut Gal'. so pronosticoꝝ caplõ de uomitu sed inter hãc & illaȝ discernes qr igenita per adustionem erit dolor ardor & ualida sitis i alia uero istorum aderit nullũ et i hoc casu super humoré peccãté arguimus. urina & si pauca i quolibet fluxu uerisi'liter existat tibi magnũ prestabit indiciuȝ. Cuius causa é qr nisi i fluxibꝰ a uenis defluerét humores fluxus omnis i breui finiret cum materia i itestis ꝯtéta cito euacuetur. Cuȝ igitur humores qui sunt fluxus causa a uenis ad epar demãdãtur ex eis aliquid ad uria

les uias tūc quoq₃ mādari necesse ē. ⁊ ꝑ modum hūc i iudicādo urina tibi auxilium prestabit. nam ⁊ si propter humorum diuersorum cu₃ urina admixtioē₃ ea ut plurimū liuida fuerit super illum tamen iudica cuius mō dicto copiā maiorem i ea esse discernes. ⁊ hec sūt signa fluxus qui defectu totius prouenerit.

Sed ⁊ si reumatiʒās caput i causa fuerit dupliciter fieri contigit. nā materia illa per porros ⁊ meatus extra uēas ad stoāci fūdum sepe uenit ⁊ ibi una cū chilo quos reperit humores corrūpit. ⁊ isti fluxum efficiūt spūosum satꝭ. de q° afforismoꝝ. vij. itellexit ypo. dum dicit

Quibuscūque spumose egōnes i diaria bis a capite flegma defluit. ⁊ i hanc diarie spēm traulli facilime i cidūt ut. y. .vi. Traulli a diaria capiūtur lōga. et hii sunt qui propter cerebri lingue ac ipsius ligamētorum nimiā humiditate₃ litteras quasda₃ exprimere nequeūt potest alr materia capis per uenas ⁊ arterias ad epar deuenire. que ab eo humores ad itestina fluere facit ⁊ talis maťia ē ut plurimū ex colera ⁊ flegmate pmixta. hij enim i compatōe ad prescriptos male dormiūt ac terribilia somniāt. ⁊ i his duobus signa catarri adrūt. ⁊ ō nocte plusquā de die talis eueniet. quod fit qr humores prouenientes a cerebro ꝓpter reuocationē caloris i nocte magis quā i die mouētur. ut plurimū quoq₃ ꝑoxismalis existit. na₃ euacuata materia quiescit flux⁹ donec alia coadunata fuerit. ⁊ isto modo fluxus cerebralis poxismalꝛ prouenit. unde per tres per octo ac plures quādoque dies. ut sepissim̄ ifirmus ob hoc se liberum putet. tarditas uero ⁊ festinātia taliū poxismoru₃ ab uniformitate ⁊ difformitate regimis ifirmi prouenit. qr si uniformiter ifir⁹ se rexerit pyodi sunt equales si diffōmiter inequales et hec sunt signa que celebralem fluxum iudicabūt. Causa dyarie stomachalis ta₃ mala complexio siplex que cu₃ materia esse pōt. simplex quidē ut fritas mortificās cuius causa retētiua debilitatur. ⁊ idem caliditas supflua calorem exterminās efficere pōt. ueru₃ qr rarissime ab alio quā a successione egritudinum calorem exterminātiū prouenit ex eis precedētibus ac uirtute defecta i huius cognitionem facile deueies. isti quoq₃ sine dolor̄ ac preter uolūtatem egerūt et isensibilr̄ sepe. mala aūt complexio stomaci cum materia dyariam efficiēs rōne uiscosi flegmatis fieri potest stomacū relaxātis fit et a uilli stomaci palesi ꝙ mordicatiui humores pūgitiui quoq₃ seu uenenosi idem efficere possunt uētositas itemq₃ ulcus et apostema stomaci. Et istoru₃ omniū signa sunt. qr et si uiscosum inflegma causa fuerit dolorem sētiet ⁊ eructuatio erit acetosa. ⁊ ꝑ secessū ipsū flegma discernes. cum quo ab assumptꝭ frigidis leditur. et sitꝭ ⁊ amaritudo nulla erit. colerici ⁊ acuti et mordicātes humores i ano ardorem efficiūt stomacū mordicāt arsuram pūctura ac calore₃ i eo causabūt sitis autem amaritudo oris aderit. et si fuerit colera i egōe eam discernes. uriatincta ac subtilis erit et ifirmo calida nocēt uentositas diariam efficit, qr propť eam stomacus cibum amplecti nequit q̄liter corrumpiť ⁊ fluxus ide fit et talis per rugitū per fumosā seu uētosam eructuationem se tibi offert. Stomaci ulc⁹ si in causa fuerit sumpto cibo mordicatio i eo fit. Item cu₃ quo saniei paulolū ⁊ iterdum sāguis guttule i egestici bus apparebūt. Apostema ex dolor̄ ex tactu ⁊ ex his que i apostematibus

stoātici dicta sūt facile discernit' pales/iʒ ex frītate et īsensibilitate comprebēdes

Sunt qui stomacaleʒ diariam plerū qʒ poxismalē fieri aiūt ī gulosis.s.⁊ cra pulosis maxime boc mō. qr materia die bus aliquot ī stomaco retenta sua mali gnitate naturā ut eā repellat irritat. ⁊ fluxū ide facit aliuſ uero donec materia de nouo coadunata fuerit retardat' ⁊ iᵒ modo stomacalē fluxū sepe poxismalī fi eri aiūt quod si quis Auic. ⁊ nō nullos alios auctores dicētes stomachalē flu xum ordinē non babere. In ꝯriuʒ ꝺ ducet. dic quod uerū ē ī ꝯpatōe ad cere bralē cum quo tamē stat quod cerebral' fluxus mō quo supra possibile fieri pos sit. Diariam uero itestinoꝝ uicio ꝓ uenietē cognosces si apostēa si ulcus si palef si spasmus ī aliquo itestioꝝ affue rit ⁊ qr non poxismat. ⁊ qr de die plus euenit q̄ʒ de nocte ⁊c̄. Apostema ex fe. ꝯtinua ex dolore ex tactu ⁊ alijs a ꝓ priatꝭ itestinorum signis demōstrat'. Ulcus uero qr idem dolor aderit. ⁊ cū emissa egestione sanies apperebit. qꝺ si apostema fuerit uirulēta ad nigredi nē lucidā tēdēs itenso. cum fetore ulce ratum cancrum ibi adesse iudicabis. Et idem arguas de quacūqʒ parte cor poris si similē materiā emitti uideris.

Si fuerit itestinorum palef materia fluxus sensibilī educetur ī spasmo aūt ⁊ si sensus affuerit materiā tamen ꝯtine re nequit. ⁊ qꝛ ī itestis tā īferioribus q̄ʒ superioribus quā medijs lesio esse pōt. si ī supioribus supra umblicū dolebit ī firmus. si ī medijs circa umblicū ⁊ ī īfe rioribus īfra. Matrix uero ī causa ubi fuerit ex sui grauedine ⁊ dolore ⁊ aliis ex signis super eius malā disposit i onē significātibus boc arguas. que ī ꝓ priis capl'is adinuenies. Nec mirre ris si matrix superfluitates suas ad ite stina ualet mittere quia stomacus conti nuatur cum membris omnibus medi ante epate. ⁊ ipso mediante omnes reci pere potest aliorum membroꝝ superflu itates. Gal'. fo pꝛonosticoꝝ capl'o ꝺ egestione. unde non iconuenit quod ma trix mediāte epate seu stomaco supflui tates suas ad itestina mādet que eꝛāt cā fluxus ⁊ sic pʒ mrīcem posse esse cām di arie fluxus. Illa uero que cā dolōis proueit per dolorē ipsum qui se nequit occultare cognosces. ī sūma igitur si q̄ pn̄s capl'm ī se contiʒ bene notaueris: demōstratiua signa diarie uicio totius pꝛouēnietis. ac capis stomaci itestinoꝝ matricis atque doloris manifeste com prebendes.

Magna ē epatici fluxus diuersi tas ea de causa signa eius ī bᵒ capl'o ponere uolui. Epa ticus itaqʒ fluxuſ poxismal' existit ī quo pꝛopter materiā que ētrabitur. plories ī nocte quā ī die īfirmus assellat. ⁊ ut in eius noticiā facillime deuenias. consiꝺ ꝛāda ē substātia. s. odor ⁊ color. ꝛōe sub stātie quādoque fit cbilosus. iterdum a quosus. al'n ueluti lotura carnis sepe ui rulētus ⁊ ut uini fex plerūqʒ spissus flu it. Item sanguis sepe ab epate fluit. sed de isto deo duce in capl'o de disinte ria mētio fiet tam de subtili q̄ʒ qadmōʒ caris grosse ad propositū que nūc dicta sunt ex parte substātie se tenēt. Ex par te coloꝛis diuersificātur. fluxus epatici .s. qꝛ albus. qr niger. qꝛ rubeus. ⁊ qr in terdum citrinus. In odore q̄m olet al'n al'n non. cbilosa uero egō fit epatꝭ mesa icarum uicio. nā debilitas attractiue ip sius. aut opil'one seu ī concauitate exūſ apostema istud efficit. ⁊ idem opil'o seu

apostema meseraicarum. nam in hoc ca
su quod fuierat stomacus adipleuit ꝓ
pter quod de aliqua dictarum cārū chi
losam egōnē prouenire necesse ē qua ap
parēte tua ītereſt per signa epatꝭ aut m̄
seraicarum uiciū īuestigarū uel ubi me
seraice ī causa fuerit ex uria super epatꝭ
sanitatē significāte ꝯprebēdes si tamen
opilo seu istarum alique ī epate fiūt ī gi
bo aut ī concauo. illud sit īuestigādum
erit quid sic facies. qꝛ ī gibo uria tenuis
erit ⁊ aquosa ⁊ doloꝛ sentit. extrīsecus
⁊ maxime circa diafragma. adest itē tus
sicula quedā egōnes non sic ac si ī cōca
uo essent. subtiles erunt ī quo si fuerit o
pilo dolor plus sentitur. intrīsecus nec
tussicula illa adōrit ⁊ uria grossa ⁊ spis
sa magis erit. aquosa egō uelut lotura
caris fit. digestiua epatꝭ a fritate. s. l' ca
liditate debilitata que tūc chilificādam
mām sequestrare non ualet et ut pluriūꝫ
accidit retētiue epatꝭ que tāto tempoꝛe
quo sanguifica⁹ fiat debita ⁊ de hic mē
bris conueniēs attractio chilū retinere
nequit ⁊ tam calidi quā fri signū cōe est
ꝙ patiēs ī dextro latere grauedinē quā
dam sentit ⁊ in hac spē fluxus epatici
plusq̄ꝫ ī ceris assellat ō nocte. ꝙ si frītas
ī cā fuerit erit īfirm⁹ pallidus siue liui
dus piger sōnolēt⁹ ⁊ uria alba seu palli
da. lactea subtil' tamē ⁊ alba opilonē de
nūtiat ī caliditate autē latus dextrū pl⁹
dolet usque ad posteriores coxas ⁊ ē ī
firmus citrinus uel rubeus. cū citrino
mixtus asperitas oris ac siccitas aōrit
sitis item ⁊ ualida quidē. uria uero ruf
fa uel sub ruffa erit spissa ītensa cū citri
nitate et ibi si opilo fuerit ignea subtil'
erit uerū ego q̄lꝫ fritate magisq̄ꝫ calidi
tate durāte pꝛoueniēs. olet minus. ⁊ in
his complo etas tempus regimē prece
dēs. ⁊ similia tibi noticiā magnā presta

būt colerice egestiōes a multitudie cole
re proueniūt. ꝓpter igit' colere acuita
tē fit fluxus ad quod iuuat virtus expl'
siua si ē fortꝭ. ⁊ hāc ex uría ⁊ ardore aī
⁊ totius hītudine ⁊ precedēti regimie
colere multiplicatō ex etate ⁊ similibus
uel ex cā aliqua eū ītendere seu lubrica
re facere potēte cognosces. uirulenta e
gestio fit a resudatōe apostematꝭ epis
seu mesaicarum. aut ab ipsius apertōe
prouenit iterum ab aliis mēbris īteꝛdū
quoqꝫ ab adustione sāguis seu alterius
humoris ī ipso epate exūtis. Eā g⁹
que ab epate aderit dolor pꝛecessit. fe.
⁊ in sūma signa epatꝭ apparēt. Ab a
lijs autē mēbris si pꝛouenit signa ī colu
mitatꝭ ipsius epatꝭ apparebunt. ⁊ per si
gna appropriata mādāti membꝛo illud
quoqꝫ scies et si fluxus ꝓpter apostēa
aut ulcus meseraicaruꝫ prouenerit ma
gis chilosus erit. ⁊ fe. talē fluxum ꝯcoī
tās erit mitis magis. hāc item differēti
am ex colore uirulētiā discernes. qꝛ uiꝛ
tus ab epate ueniēs ad quādā rubedīcꝫ
clarā tendit. quod autē a mesaicis ad
clarā citꝛinitatē de ista tamē ⁊ de sequē
ti egōe c⁹. de disinteria pleniorē mētio
nē faciam. illius autem que ē feci similis
cā pōt esse multiplex. Tua igitur in
tereſt omnes illas causas per propria
signa discernere. nam īterdū fit ab eru
ptione apostematis ī epate exūtis. ⁊ in
terdum ab euacuatōe saniei ulceris ꝙ
⁊ in ipso epate existit. fit item ⁊ si ipsis
opilatōes abrumperētur. et aliquādo a
sanguīs adustione. ⁊ interdum ab ipsi⁹
congelatōe ⁊ talia per signa epatis seu
ulcerum seu opilonum apertionis co
gnosces. Sed ubi ab adustione sāguis
prouenerit fe. īcensiua aderit uel saltēꝫ
precessit arefacta erūt m̄bra ⁊ huīdita
tum naturalium eliquatio appetit⁹ nll⁹

sitis ualida. et urina rubea ualdẽ cũ ege stio illa multũ fetz. quod si causa huius fuerit fritas minor et egestionis nigre do minor fetor sitis quoqz minor sz ap petitus maior sed qr talis egõ fetum si mil' ẽ spleni quasi ab epate frequẽtius ꝓ uenit iter hãc et illã ex apostemate opi latione doloris in latere sinistro et alia huiusmõi super spleis dispõnem arguẽ tibus que suis locis require. hẽs igitur signa per que tam epaticũ quã spleneti cum fluxum cognosces.

Si que ĩ capitul' precedẽtib' descripta sunt cum diligẽtia examinaueris demõstratiua signa comperies. per que ĩ cognitionẽ cuiuscũqz diarie facillime deuenies at qr capl'm presens ad omĩa que sequũt' capl'a vz quãtum ad pronostica cõe sit uolo. coĩa cuiqz fluxui ꝓnostica signa describam. In fine tamẽ aliqua que so lum dyarie conueniũt addã. ĩ omni ita qz uẽtris fluxu extremitatum fritas seu totius perseuerãs mortale. In cuiusqz fluxus prĩcipio egõ nigra que super t̃ ram porrecta ebulit ac acetosuz odorẽ habet mortale. tanta ẽ enim huius mate riei uenenositas ut natura ei resistere non ualeat quo fit ut fere sp quocũque tempore morbi appareat sit mortalis qr mortificationẽ caliditat9 adurẽtẽ ca liditatez significat. q̃ ambo caliditat9 na tural' extictionẽ denũciãt et mortẽ per cõsequẽs. quod si ab ulcer' eã emitti sci as ꝓculdubio mortals erit. uerum ĩ de clinatõe egritudinũ ꝛ maxime cronica rum egestio nigra ĩterduz apparet. q̃ si cum bona tollerãtia fuerit bonũ ꝓtẽ dit. quod ego sepe experiẽtia notaui in febre quartana maxime sed tũc super t̃ ram non ebulit nec odorez habet aceto sum. nam quãdocũque illud fuerit erit semper mortale. ꝛ qr si ad tale ĩ quarũ ꝯ que egritudinũ prĩcipio mors sequat'. quid ĩ fine. In omni fluxu egestõ rĩ dis per adustionẽ colere uitelline geni ta uel eruginose apparẽs ĩ prĩcipio mõ tale sp sed ĩ aliis morbi tẽporibus ea ap parẽte. ꝛ si nõnulli ĩterdum euadãt per rarissime tam̃. omnis fluxus post lõgaz egritudinem sine alleuiatõe ꝛ mala cuz tollerãtia perseuerãs mortale omĩs itẽ fluxus egritudinẽ quecũque illa fuerit superueniẽs modo ipsa remanet si ĩfir mus male tolleret mortale. Si aliqua nigredo ciceri similis ĩ quouis fluxu sr̃ costas apparuerit ꝛ mlt'ã urinã tũc mi xerit talis pauculos ĩter dies acherõt9 limina petz. A. testãte ĩ omni fluxu si pl' sum formicãtẽ aut uermiculãte ĩueneris ꝛ talis ab assumpto cibo nõ confortat' diem fm nõ pertrãsibit. omnis fluxus a ueneno seu materia uenenosa causatus mortalis ut ĩ pluribus. hij tam̃ qui eua dũt ꝛ si per rarissimi sint ĩ pillis ꝛ pelle permutãtur ꝛ unguibus. In oĩ flu xu alienatio perseuerãs mortalis flux' cũm siti ĩtensa ꝛ appetitus prostratiõe periculosus' ĩ fine tamẽ si aliquãdiu per seueret mortale. Singultus ĩ fluxu alio a tenasmone malũ ĩ eo uõ mortale. In omni fluxu pustulis apparẽtibus ꝛ delitescẽtibus subito malum. quod si ni gre ac liuide fuerit mortal' ut ĩ pluribz fluxu cessante quicũqz ille fuerit si cibũ conueniẽt' ĩfirmus sumẽs non fortifica tur scias aut humorẽ peccãtez resump tionẽ impedire ꝛ ĩ tali corpore latitare quem nisi tu aut natura euacuauerit in firmus nũquã uiuet. uel ex defectu calo ris naturalis id fieri. ĩ quo casu tua est ĩfirmũ paucarũ superfluitatum ꝛ multi nutrimẽti sepe reficere ꝛ ei pro uice pa

rum tribuere. In omni fluxu materia multiplex simul emissa ꝓductioné egritudinis simul demõstrat. Et i fluxu quoq; prostratio appetitus malũ. flux⁹ omnis cronicus ydropé minatur. ⁊ epaticus quã maxime. nam primo pedes inflãtur. Secũdo fit taceticus ⁊ tãdem ydropicus. Nunc superest de signis propriis diarie aliquid dicere. omnis cronica diaria curatur difficulter. A diaria habito diuturna spontaneus uomitus superueniẽs soluit egritudiné af forismorũ. vi.ᴬ Et qr i diaria epatica egestio nigra que salua põt esse iterdum apparet. ⁊ ut unã ab altera discernere scias aduerte nũquid ea a debilitate attractiue splenis aut contẽtiue ⁊ sequestratiue epatis debilitate que nõ ualeat mlĩã a sanguĩe depurare deueĩt uľ opiľones epatis erupte fuerĩt. talia eĩ; modo infirmus bene tolleret salua esse possunt. sed ubi talis materia super terram ebullierit ut iam dictum é. et odorem acetosum habuerit. quã musce ⁊ alii uermes effugiũt mortale. In diaria item epatica paroxismãte ꝑoxismus q succedit é semp deterior ꝑcedente de epatis nocumẽto de ꝑoxismo i ꝑoxismũ manifeste magis comprehẽdiť i diaria i qua primo fluxus é aquosus uel sicut materia carnis. materia grossa ac tenaci succedẽte malũ. Si ab ulcere stoãci aut ab humore pũgitiuo seu acuto ľ medicine ꝑmanẽtia diaria proueĩt si ei succursum presto non dederis i disinteriam ꝯmutari scias. Et hec de pronosticis signis cuiq; fluxui coĩbus ac ꝓ ꝓnosticis diarie propriis ⁊c̃.

Qui diariam perfecte curare cupit cãs prescriptas ac sigᵃ tam pronostica q̃; demõstratiua examĩet necesse é. cause eĩ uarie uarias curas exigũt ⁊ tã i huius q̃; i aliorum fluxuũ cura per ꝯ ĩter practicãtes ꝯmitti errores cognoui ordine quodã; ⁊ per modũ quo puté erroré minus cõmitti posse ad actum practicũ te ducã;

Pro quo no. quod i quol; actu curatiuo cuiusl; fluxus tria que prĩcipaliter curã; narrãt cõsiderãda sũt fluxus .s. causa ⁊ accidẽs fluxus nãq; formalr̃ atq; uirtualiter stiptica semp exigit cã uero ⁊ accidés nõ semper. ũde sepe ad remotioné cãe remoueť fluxus ⁊ tamé pro tũc stipticis non utimur ut ĩfra patebit. Interdum quoq; fluxu ac cã ꝺrelictis succurrimus accidẽti quod etiã; per stiptica nõ semp fit. Ex quo patet practicãtiũ plurimoꝝ error qui i cĩ fluxu i quocũque eius tempore sẽp stiptica exibẽt. o bone deus quot isti plurimi ĩmolat. Primo igiť cãe curã ponã. ꝯo fluxus. tercio accĩtĩ. auisatus tamen semp esto quod l; tua sit ĩtẽtio materie exempli grã semp ĩtẽdeř. fluxũ seu accidẽs nũquã dereliquas i totũ. ⁊ ide; de fluxu respectu materie ⁊ de accidẽti respectu illorũ fiẽdũ erit. Sed ante quã ad spãles curas deueniã quedã cuiusq; fluxus spẽi coĩa describã ꝑsciẽda primum nullus fluxus creticus modo conferat. ⁊ bene ferat intercipiendus est. sed ubi modum excesserit esto i die cretica ac signis digẽnis quãtũcũq; bonis apparẽtibus adueĩsset illico sistẽd⁹ erit. nam sepe ut dictum é natura ichoat bene. sed humoꝝ mẽdicatõe ⁊ uenenositate nequit illos i tempore continere. unde effrenitãt ⁊ naturã uiolẽtãt ꝓpter quod tũc illico ĩfirmo erit succurẽdum alias eu; perdere posset. Se; dum uirtute ꝯstante nullũ humoralem fluxũ cohercẽs nũquã nisi ꝑ pri⁹ huõr

efficiēs ul' eius ps maior fuerit educta
3m flux⁹ materierū diuersarū uirtu
te ꝯstāte minime restrigit'. Quartū
ī nullo uētris fluxu dꝫ ifirmus nisi acrit'
molestet' totiēs ire ad sellā quotiēs mo
lestat' et icitat' et ī declinatiōe maxīe qꝛ
ī frequēti assellatiōe cib⁹ qui assūptus ē
ī stō corrūpit' pp ꝙ debilitat' uirtus di
minuit' corp⁹ et fluxui fit additō. Qui
tū cū fluxū ī quātū hui⁹ curare ē tibi cu
re sit frigid⁹ actu pot⁹ quicūqꝫ det' co
lirica passiōe apostēōsa et oppilatione
exceptis. Sextū cū retētionē ꝯfor
tare uolueris potus paucitas tribuēda
erit et cū tuū cibaueris ifirmū ꝟsus ptē
dextrā declinando fac iaceat coxa dex
tra sursuꝫ tracta et ī tali situ lōgiori qꝫ
poterit ipē ꝑsistat. tūc enī epar nō sic p̄
sto nutrimētū ad se trahit quo fit ut hui
ditates ī eo xn̄tes diutius ꝯtineat et h⁹
adsistēdū fluxū quā maxīe iuuat. Hec
duo p̄cepta ī potus et cibi regīe uiderē
tur forsā cōueienti⁹ collocāda sꝫ qꝛ cui
cūqꝫ fluxui sūt coīa cū ꝑscriptis iserer'
uolui. Ammodo ad dyarie spāl's cu
ras trāseūdum est que ubi ob cās extri
secas fiat. eas ad ꝯtrariū uerte ꝙ si tūc
ī stoāco ul' ī itestinis ul' ī quouis alio mē
bro materia aliqua seu qualitas derelic
ta fuerit ad illius materiei eductionē ꝛ
male qualitatꝫ alterationē ꝓut ifra do
cebo trāsi si eiꝫ de quacūqꝫ cā iscriber'
uellē doctrina hui⁹ capituli ī tediosā ni
mis lōgitudinē ꝓtraheret'. Sꝫ si qs
memorie fidelit' cōmēdet dicēda cuiqꝫ
fluxui ab extriseca cā ꝓueniēti succur
rere sciet facile supest igit' ei⁹ dyarie
que toti⁹ seu pticularis mēbrorū uitio
fit curā depīgere. Prio igit' q̄ a to
to ꝓuenit iscribā q̄ si nō cretice sꝫ ī cor
pe apparēte sāo uenerit et ad eū mēbro
rū ꝯfractō nl'la tollerātia ꝛ silia ꝯsequā

tur ꝓut te ē docui iuestiga q nisi p pri⁹
quouis mō educt⁹ fuerit ad flux⁹ curā ī
quātū hui⁹ nūquā trāseūdū erit. Pro
quo sciēdū ꝙ materiā fluxū faciētē qn̄
qꝫ sīplicit' diuertim⁹ et euacuam⁹ p uias
igit' illas tal' materia ꝯueniēti⁹ educit'
p quas natura eā mādat et hoc ut stati
ponā p medicinas sic approxiātas ali
qn̄ tn̄ p uomitū ꝛ tūc simul euacuam⁹ ꝛ
diuertim⁹ ꝛ iterdū p dyaforetica mate
riā ad cuti educētia eā diuertūt ꝛ p su
dorē euacuāt. Diuersio āt sīpl'r p uē
tosas p fricatioēs p ligaturas ꝛ extrēa
ī aqua calida posita fit ō bis ergo oīb⁹
p ordīneꝫ dicēdū ē Si igit' humor
fuerit coleric⁹ acuter mordicatiuus ita
ꝙ ī tali nl'la digestio coīter expectetur
posses exibere oxizacharā simplicē cuꝫ
aqua ēdiuie. s. cicoree acetose lupuloꝝ
l' cū his syrupū acetosū simplicē prebe
talia enī feruorē ac humorū acuitateꝫ
reprimūt cū quo uie urinarū aperiunt'
ꝛ materiā diuertendo ī hoc casu iuuat
plīmū facias igit' sic. Recipe oxizacha
re simplicis. ℥. ij. l' syrupi acetosi simpli
cis tātūdē aque endiuie l' ex dictis quā
libet. ℥. ij. misce pro una uice. materia
tali mō digesta Recipe reubarbari elc
ti. ʒ. ij. torefiat parū et ī puluerē redige
quē cū uino stiptico aqua pluuiali seu
ferrata bene lipb'ato in aurora exibe.
Ul' accipe rosate aqꝫ seu plātaginis
℥. ij. ß. miue citonioꝝ seu sirupi ō mixto
℥. i. cū his puluerē prescriptū misce ꝛ ī
potu ut. ō. tribue l' loco pulueris ante
dicti poteris a. ʒ. iij. usqꝫ ad. ʒ. iiij. pul
ueris mirabolanorū citrinorū paululū
quoqꝫ assatoꝝ exibere. Ul' facias sic
℞. corticū mira citrinorū. ʒ. ij. reubar
bari. ʒ. i. torrefiāt parū cū quib⁹ misce
boliermēi. ℈. ß. dragagāti gūmi arabici
aliqualit' tosti añ. ʒ. i. fiat puluis quem

cū zucharo ro. ātiq° misce addēdo ō mi ua citoniorū quātū libet ⁊ fiat bolus ⁊ de auret̄. l' cū uino seu aquis suprascrip tis distēperet̄. Uł facias sic. ℞. corti cū mirabo citrinoꝝ. ℥. i. ifūdant̄ i aqua pluuiali l' exticionis calibis i qua p pri us bulierit parū rosarū rubearū sumac berberis et aliqua coralia seu sorbe si cas tūc habueris cū quibus parū masti cis adde i tali ifusiōe horis. 12. maneat deide fortis fiat expressio cui adde. ℥. i. miue citonioꝝ l' alicui⁹ ex syrupis seu iulep suprascript̄ et fiat potus quē ifir mo tuo tribue et hec potio maxie ōlica tis cōuenit qui sic pulueres recipe neq unt. Uł alit̄. ℞. reubarbari torre facti. ʒ. ij. l' corticū mirabolanoꝝ citrio rū. ʒ. iij. ß. torrefiat parum et ꝙ libuerit istoꝝ cū modico miue seu cū aliquo ex descript̄ syrupis icorporet̄ et fiat mas sa quā cū modico aque ferrate l' rosate l' plātaginis l' alteri⁹ apropriate distēpa ex. aquis l' ex alijs syrupis. ℥. i. addēdo ⁊ fac potū. hic tñ no. ꝙ ex pscript̄ pul uerib⁹ cū zucharo ros. bolū poteris ꝯ ficere addēdo ꝓ quouis a ꝓpriato sy rupo ad sufficiētiā poteris ide massā fa cere ex qua pilas forma quas oēs ꝓ uā dosi ifirmo tuo pbe. Interdū etiam mirabolāi citrini ꝯditi repiunt̄ de qb⁹ duos āt tres ifirmo tuo exibere posis Et si i euacuanda maria adustiōnē ali quā perciperes loco mirabolanoꝝ citriō rū mirabolanos idos accipe. ⁊ isto° ī tue itētiōnē aꝓpatissimā hēbis. Plī mi tñ cū suprascript̄ syrupis nihil appo nerēt nec pdictoꝝ ullū torrefacerēt qꝛ cū materiā educere itēdūt destipticita te p assationē l' quouis alꝛ agsita nō cu rāt ymo cassiā ⁊ tamarīdos ⁊ silia pbēt linimēta et tu hoc facies silꝛ. s3 qꝛ tales lenitiōe sua fluxū adaugere possēt mō quo supra tales medicine pparate secū ri⁹ exibētur nā paululū brustulate ac ꝯ trite materiā educēdo ꝯfortāt retētiuā et hoc ide ꝯsolatiōe medicinaꝝ c° ō rū barbaro uoluit mesue cū iquit ⁊ ei⁹ qui dē. s. reubarbari ꝙ purū ē ifusio ꝯpetit qñ solū absterſio que' et solutio et aptō opilationū ipsius uero exibitio ꝯtriti qñ que' ut pri⁹ illud i uiscerib⁹ uestigia ꝯtiois remaneāt. ūde si pp acuitatē hūo rū excoriationē et ne i disiteriā cadat timueris i puluerē cū pauca assatiōe p scriptas medicinas dato. Itē i casu nostro de digestiōe materie alia cōiter mētio nō fit. nā cū piculū sit i mora a pricipio stati secūdū dictū mō3 materi a3 euacuas facile eni sui acuitate i disin teriā ꝯmutat̄ una ptere a potio si tibi ñ sufficiat secūda3 audact̄ exibe. ⁊ ubi ne cessitas tertia p hoc eni sepissie ifirmus mortē euitat cui⁹ o^m statim a pricipio fluxū restrigēdo eueit pōt itē materia p uomitū euacuari iuxta itētiōnē ypo crat̄ ac gal'. afforismo. vi. dū iquit a dy aria hito diuturna uoit⁹ spōtane⁹ sup ueniēs soluit egritudinē et hoc dictu3 ꝯmētās gal'. Ingt ꝙ p spōtaneū uoitū itelligere uoluit posse illō artificialiter fieri ꝙ spōte natura fecit. na3 l3 ad hū iusmōi expulsionē itestina sit magis ap ta at3 materia tūc quoq3 ōcliāt. natura itē illā uiā sibi eligeret i cāu tñ nostro p utile ē talē nature ꝯsuetudinē diuer tere et residuū p uomitū educere prio pp intestina que a tali diuturna fluxu ō bilitata multū ac dolorosa eē debēt nā hoc uerisiliter tollerabit facili⁹. Ex q b⁹ oib⁹ p3 ꝙ materia illa a pricipio p uomitū euacuāda ñ erit neq3 adhuc qñ multa foret s3 qñ i primis p secessū ps maior ē educta siue natura hoc fecerit siue ipse citius cū medicinis nā si flux⁹

xv.ptrāsierit audacter uomitū ꝓuoca re poteris q2 tūc cū securatiōe arguim⁹ illi⁹ materiei maiorē partē eductā fore rō. Scito tū ꝙ multo tuti⁹ ac ꝯueni enti⁹ ꝛ nature ꝯgruū magis ē p secessū quā p uomitū materiā talē educere ubi ergo p medicinas secessiuas illud fieri possꝫ magis laudo. Sꝫ si uomitum ꝓuocare libet facias sic sūpto prādio p horā post. ℞.oximell' simplicis.℥.ij ꝛ si forti⁹ oximell' squilli.itidē. Et si adhuc forti⁹ corticū succi mediani radicū sābuci ꝛ addēdo aque tepide.℥ iiij.ꝛ si libet parū olei cōis ꝛ totū tepi dū i potu dato trāsacta uero quarta p te hore seu dimidia ubi uoitus aliter·n̄ fiat cū digitis. l' pēna oleo itincta i gu lā imissis ꝓuocet' quo facto os cū cal'o uino lauet'.pōt itē ut s̄.dictū ē materia per sudorē ꝯueniēter educi ꝙ pri⁹ fie ri nō dꝫ quā i primis quouis mō siue p naturā siue per artificiū sit facta mino ratio tal' ꝙ cōiecturas magnā partem eductā fuisse. Rasis tū i suo ꝯtinen ti a pricipio balneū aque calide fieri co mēdat q2 humorē ad superficiē corpis extrahit. Ego autē ubi materia m' ta fuerit a pricipio id fieri nō laudo na tura eiꝫ iā ichoatū opus itercipit.cum quo eā ab itētu suo qui erat per itestia materiā illā educere reuocat. Sꝫ ut premissū ē miōrata materia sic ꝙ eius maior ps educta sit sudorem ꝓuocare laudo et i hoc diuin⁹ ille ioānes mesue ac auctores plimi ꝯueniūt ꝙ cū balne is ac stuphis ꝯueniētissime fieri pōt et id sero l' mane stoāco ieiuno fiat hoc mō ℞.caōmille melliloti absithii laue dule origāi folioꝝ lauri rorisārini mel lisse maiorane aque quantū ꝓ faciēdo balneo fieri ꝯuenit.ꝛ cū predictis oīb⁹ seu cū plurib⁹ ex his balneū cōmode fa cere poteris i tali eiꝫ balneo ifirm⁹ tan diu morā trahat donec sudorē copiosū egredi pceperis deide ad lectū eū posu eris sepe sudor abstergēdus erit ut p̄ or succedēti uiā prestet quo facto f^m ꝙ te ifra docebo cuꝫ cibarijs stipticis ciba.ꝙ si ifirmū stuphare libuerit i qua sedeat spōgiosas lateres cadētes collo ca q decoctiōe illa cal'a supius irrorēt' et super eos pforata postis ut liberius fumi p tinā trāseāt situet' tādiu ꝙ infir mus ibi qescat donec ibi ad sufficiētiaꝫ sudasse uisū fuerit cūqꝫ i lectū reposit⁹ fuerit sudorē sepius absterge et succes siue eū ciba. Al'r iter hec stupha fie ri pōt ut.s.decoctio illa talit' situet' qd̄ fumus p cōductū i tinā trāseat adhuc mōꝫ totiēs descripsi ut uulgo iā notus sit qui suauis satis atqꝫ delicat⁹ existit

Al' facias sic et ēst pro debilib⁹ ma gis ꝯueniēs habeas lateres igitos seu tegulas sup quos de predicta tali ꝺcoc tione sup ifundas eos deide lineis pan nis iuolue et ita calidos iuxta pedes co xas ylia pectus et schinā ifirmi tui i lec to iacētis apponātur et ipse a me⁹ ifra tal'r pānis iuoluet' ut uapor illoꝝ late rū egredi nequeat isto eiꝫ mō sudor su auissime iducit' qui ut.s̄.sepius abster gēd⁹ erit. In cāu isto balēa stuphe fiūt que ꝯsequēter poros dilatāt mate riā diuertēdo ab itestinis iā plurimum debilitatis ad cuti trahūt eius fit eua poratio et acutorū fumorum exalatio.

Et ad hāc itentionē unctiōes calid̄ sepe fiūt que cū prio occursu oppilēt n̄ multū laudo. Si ipsas facere libet cū caōmillino oleo aneti⁹ siue rutaceo circa dorsū et ylia fiāt Talia igit' non tātūmodo materiā diuertūt sed cū hoc euacuāt illa uero que solū diuertūt eaꝫ sūt ligature dolorose fricatiōes uētose

sine scarificationē muta aerē et alias n̄ naturales res ad hoc ꝓpositū faciētes quorū īfra regimē tibi dabo fricatiōes igit̄ s tibiis icipiēde sūt a coxis et ab āchis successiue dīide ad pect⁹ tādē ad spatulas īferius trahēdo sēper doloro se ligature uero ad extrema fiūt. Et ad hāc ītentionē u3 quoq3 tibiarū.ex ī frascriptis decoctioib⁹ lotio ac ī ipsis aliquādiu pedū retētio ymo auctores plīmi talib⁹ ī breui curare oēm uolue rūt et hec ē decoctio radicu fenicli seu herbe rostebouis ī aqua salsa facta et his sepe nuero usus sū ꝛ iuuamētū ma nifestu ī eis inueī que materiā diuertūt fumos deoi sū trahūt et plīma ī hoc ca su alia faciūt iuuamēta. Uētosas ue ro si approxiāre lib3 circa umbiculum una et duo ī laterib⁹ situētur tātā ī hoc ui h3 ut uelut aboali prīceps ꝛ horis quatuor ꝯtinue retēte fluxū sistūt oēm debes tn̄ tam īpingui quā ī macro diu tius retinere et iste maxie ꝯueniūt tota fere materia euacuata nā si mlta fuerit materia eā retinet̄ et fluxū itercipiunt quo fit ut prescripta nocumēta sequāt̄

Sex uero nō naturaliū regimē ma teriā solū ꝯcernēs ab eo aliquātulū di uersificat̄ ꝙ ī regimine fluxus ī quātū huius attēdit̄ pro quo sciēdū ꝙ ubi ꝑ secessū seu uomitū aut ꝑ sudorē materi a3 educere mēs ē in calliditate et humi ditate tēperata aerē prepara. qꝛ ei⁹ fri giditas porros cōstrīgendo tibi īpedi mēto eēt timor cū materias ad ītus co adunet ī ꝓuocādo uomitū et sudorē ti bi plurimū obeēt .iꝛa pp causā qꝛ ī huō ribus facit ebulitionē nocet multū.exer citiū ī hoc casu si tēperate fiat prodest mō mēbra pp fluxus īquietationē lassa ta nō fuerit nā tūc quies ꝯueniet magis cibus et pot⁹ talis eē d3 ut materiā co lericā subtilē īgrossē3 eiusq3 acuitatem reprimat uez ubi per sudorē eā educe re uolueris subtiliātis potius q̄3 īgros santia dāda sunt. ꝛ sic ī spectu maꝛie ō regimie sex rerum nō naturaliū dicta sufficiāt. cū īfra ō ī gimie sex reꝝ n̄ nāli um fluxus īquantū huius ꝯcernēte ad hoc propositū faciētia plurima descri bere necesse sit. si igitur aliquibus indi ges h̄ ab illo caplo mutua. ꝛ sic ecꝝ do ctrina hic finit̄ que fluxus materiā solū concernūt.

Uiso autem q̄ualr ī cā hui⁹ flu xus elaborādum sit supere ut ea ī presenti describa3 que flu xui īquātū huius ꝯueniūt iter que ab ī tra aliqua ꝛ nō nulla ab extra approxi māda sūt ꝛ ex his aliqua sūt narcotica ꝛ aliqua non. Omisso igit̄ sex reruꝫ nō naturaliū regimie qō ī fine adiutorē deo descripturus sum ī pn̄ti caplo nar cotica solum ponam. Euacuata igi tur materia seu eius parte maiori arti ficialit̄ uel per naturā que ī quīdeci die bus forte factis uerisimilit̄ arguem⁹ in fluxū tūc restrigēdo tua sit ītētio ꝛ ab his que per os assumēt̄ a simplicibus pricipiū sumā. Pro quo ī casu isto īfrascriptū quodl3 u3 ī modū pulueris .s.uel mō alio quo īfirmo tuo melius exhibere poteris ut ē coriādri semē in aceto prepatū ꝛ hoc ātiquorū testimo nio īter cetera pricipatū obtin3.balau stre rose galle caꝝ.s.ro.semē ꝛa sigilla ta boliar.spodiū grana granati mugi arillia uuaꝝ passarum sumach mirtilli berberis cornu ceruī ustum ꝛ lotu3 pl̄ uis mororum imaturorū nespillaꝝ ima turarum sorbarū atq3 cornaliū. cauda equina uirga pastoris semē acetose ꝑ ō tulace plātagis psiliū cōbustū cāphore

añ.gra.ii.ß.pro vna dosi gūmi arabicū costum puluis pāni ualde nigri ꝯbusti puluis pānis assi isto mō ꝑpati.decoq3 pané i aceto.deíde cum fuerit aliqualit siccus pone sup prunas postea uero in aceto eum extigue deíde exsiccet ⁊ i pl' uere redige.u3 item ātiqui casei pl'uis q sic fiat accipe frustꝝ ātiq casei i aqua duabus uicib' aut totiés decoq3 quod sal ablutū sit deíde i frustra diuidatur ⁊ exsicetur ⁊ in puluere redigatur. coagulum leporis ac capreti quoq3 ual3 aut stercus siccū canis ossa comedētis ⁊ rob omniū berbaꝝ ⁊ fructuū īfrascriptorū ut rob caude equine uirge pastoris simpbiti prunellorū citoīoꝝ nespilloꝝ sorbarū cornullarum mirtillorū ⁊ similiū tā berbarum q3 fructuu3 descriptorum ⁊ si talia rob paululū assarét ut supra. Si uero i fluxu tali colera prassina seu erugiosa apparuerit. 3.i. pulueris cristalli mirabilit ꝯuenit ⁊ est materie talis suū propriū bezoar correctiuū. Sed h scito quod í disinteria spodiū plus ceteris ualet psilium uero semé plātagis ubi dolor adess3 pungitiu'.sed balaustie rose ⁊c.non exñte pūctione magis ualét predicta tamé omía i casu nr̄o ꝯueniūt ſm magis ⁊ minus i storum uero dos.3.ß.usq3 ad. i.stoāco uacuo ul' caprino lacte quod cū lapidibus seu cadéti calibe decoctū sit uel dare poteris cum aqua plātagis uel rosarum mine uel ex īfrascriptis alicuius sirupi modicū ꝯmiscédo.uel da cū aqua pluuiali uel ferrata seu cu3 succo plātagís seu portulace seu ꝯ quouis prescriptaꝝ rerū succo seu aqua sublimatónis ipsarum ⁊ practicātes plurimū de pulueribus prescript' cum suis ꝯtinue ferculis aliquid ꝯmissent. Solens igit' medicus ex bis omibus uel ex aliquib' que sibi magis grata erūt poterit ꝯmistiones facere quaru3 i modū pulueris i siruporum formā seu ꝯfectionū ꝑut te īfra docebo tibi ꝯmodius usus erit.

Composita i boc cāu aproprіata st trocisci de spodio cum semíe acetose. trocisci de terra sigillata de berberis ꝯ scriptione mesue.secūda distictiōe aut de papauere ab.A.descripti bos i puluere redige ⁊ quo libuerit modo utere Uel facias sic ⁊ é ras.℞.sumacb.3.ii galie.3.i.pulpe granatorum.3.ß.fiat pl'uis uel aliter. ℞.boli ar.castanee spodii semís acetose rosarum ber beris gumi ara.tosti país ut supra prepata añ. 3.i.fiat puluis. Uel facias puluere3 de bolo i boc casu mirabile3.℞.psilii cōfracti.x.3.seís plātagís.3.v.gūi ara. boliar.añ.3.i.ß.fiat puluis.Uel facias puluere de celsis qui sic fit. ℞.ro.ru: rob gui ara.tosti país ut supra ꝑpati psilii ꝯbusti añ.3.i.coriādroꝝ prepatorū ariollilaꝝ vue passe añ.3.i.ß. cineris pāni nigri celsorum ímaturorum añ.3 .ii.fiat puluis.Ras. i boc casu dabat litargirij.gra.viii.campbore.grā.ii.ß. asserés adeo boc uētrem ꝯstipare ꝙ si i maiori dosi detur per triéniū īfirmus non assellaret.Uel utere puluere turturis qui sic fit. Accipe turture3 cu3 plumis i cuius uētre īfrascripta ꝯquassata ponātur.℞.acatie ypoquistidos mirtilloꝝ coriādroꝝ ꝑpatoꝝ boliar.sāguis dra.berberis arillorū uuaꝝ passarum sumacb.añ.3.i.conquassétur et ex bis turturé reple qua i olla recōde ⁊ extracto pane de furno exsicca i tātū .s.quod ex ea fieri possit puluis.ne tam fiat carbo caue. Aliqui turturé cu3 plumis uinā accipiūt ⁊ simul cū predictis pulueribus i ollā bene argillata im extracto pane i furno permitte quod i

de turture

puluerem deduci possit. Uel facias sic ℞.ossium dactillorū ꝯbustoꝝ arillorum uuaꝝ passaꝝ coriādrorum prepatorū mirtilloꝝ sumac.añ.ʒ.ii.fiat pl'uis hec ꝯposita que scripta sunt ab auctoribus maxime ꝯmēdātur posses tamen ex simplicibus prescripꝭ ꝯpones tuo modo facere que i hoc pluriāꝫ ualerēt

Sed si ifirmus tuus talia i forma pl'ueris recipere nequiret facias sic. ℞. ex trociscis uel pulueribus prescriptis quē magis lib3.ʒ.i.zuchari al.ʒ.x.quod dissoluatur cum aqua ro.extictiōis calibis seu cum aqua ferrata uel ꝯ aqᵃplātagis ꝛ cum coctū fuerit adde ꝯserue rof.antiq.ʒ.ii.ꝛ fiat ꝯfectio i morsellis de qua i pricipio pastus unū bolū ifirmus tuus recipiat uel talem decoctōeꝫ facias cum aqua zuchaꝝ tuū dissolue. ℞.berberis rof.ru.mirtilloꝝ sumach granorum granati mugi arilloruꝫ uuarum passarum.ʒ.ß.cōquassētur i aqua ferrata fiat decoctio de qua accipe.ll'.i uini citonioruꝫ.ʒ.ii.misce ꝛ zuchaꝝ tuum i ista decoctōe dissolue.uel decoctionem talē facias ex prunellis siluestribus cornalibus sorbis nespillis uel aliquo talium addēdo de uino citonioruꝫ uel de citoniis per frustra icisis ꝛ posses decoctiones istas i aqua rosata uel plātagis facere seu i aqua sublimatōis quercus uel eius corticis medie seu foliorum mirti l' uirge pastoris.plurima st̄ quoqꝫ ex prescripꝭ simplicibus que sb limari possent quoꝝ aqua esset tibi i hᵒ casu ꝯueniēs. Ad ista ergo tuā fāta siā applica ꝛ ꝯueniētissimas facias cōpōes. Mixtura que i hoc casu pl'imū ualet.℞.ꝯserue ro.ātique.ʒ.i.diacitonitē cū zucaro sine spēbus.ʒ.iiii.coriandroꝝ prepatoꝝ berberis celsi imaturi ro.ru.spodij añ.ʒ. i.icorporēt' sil' addēdo paꝝ mine citonioꝝ sine spēbꝫ ꝛ sirupi de mirtillis ꝛ mixtura idebita forma fiat de qua i pricipio pastus ad quātitatem castanee exbibe. Et ad idē uꝫ diacitonitē de zucᵒ sine spēbus solū. aut dyacodion i aurora uero ꝛ per duas horas āte cenā syrupū ifrascriptuꝫ deīde prebe.℞.sirupi de citoniis me sue siue mine citonioꝝ sine spēbus aut sirupi de mirtill'.ʒ.i.ß.aque ro.uel plātagis uirge pastoris folioꝝ quercᵘ mixte uel de quo uolueris siplici suprascripto.ʒ.iiii.misce ꝛ i potu tribue. quod si sirupū magistralē ad hāc itētionem plurimuꝫ ualētem facere uolueris.

℞.ro.corticū mediāi quercus fructuum prunellorum siluestrium sorbaruꝫ citonioꝝ per frustra incisorum cornalium sumach berberis mirtillorum. añ.M.ß.uirge pastoris radicis simphiti añ. M.i.fiat decoctio in aqua pluuiali seu ferrata de qua accipe.lbr. iiii.succi vue acerbe succi citonioꝝ.añ.ʒ.iii.zucari.lb.ii.ß.ꝛ fiat sirupus cuius dos sit.ʒ.i.ß.uel.ʒ.ii.cum aquis suprascripꝭ. Ualet item sirupus de agresta uel de piris mesue.posses eodē mō succū prunellorum residētia facta. uel citonii seu sorbe nespillorum ul' cōnaliū seu alterius stiptici fructus l' herbe iulipizare quod i casu isto per optimū foret uel quāuis aquā de predictis iulepiza.ꝛ si āte iulepizationē i quouis prescriptorum calibē cādētē extīguer's seu cādēs aurum nihil supra. Hēs igitur pl'ima non narcotica que i cura fluxus iquātum huius per os ꝯuenienter exhiberi possunt i quibus pūs caᵐ finem recipit.

Actores i nostro casu opiata plurimū laudāt.sꝫ ea tiorose

exbiberi iubēt. Jam.n.plurimi qui ta lia sumere ausi sūt ad pl'toné celeri cur su trāsiuerūt ꝛ ne dum per os dare suspectum é ymo per suppositoria seū colliria. Jnquit.n.A.uidisse se qui ex opio colliriū supposuit ꝛ ad tartara p rectam lineam tāquā per breuioré mea uit.uidi ego amicꝰ qui ꝯ bis diebus cuidā tenasmonizāti dormire nō poteti su positoriū opiatum imposuisset illū taz dulcis sopor iuasit ut iterum dormiat. ne igit' i talem errorem cadas i ipsorū exbibitōe bas attēde conditiōes quas a nostris auctoribus accepi ꝛ maxime a pricipe abolai id cura fluxꝰ absolute ꝛ ab illo ioāne mesue ide consolatōe medicinarum itétōe fa caplo ō bis que laboriosam agitatōez sedāt. Pro qº no.quod opiatoruz quedā ꝯ materias frias exbibētur ut grā exempli aurea alexādrina ꝛ opipira.aliqua exbibent' ꝯ calas ut ruª trociscata requies. ꝛ q̄dā tam i fria q̄z i cal'a idrñter dant'. et maxime ubi de uenenositate timét' ut é tyriaca sed finis rōe cuius bas exbibemus ꝓut ꝓposito ꝑtinet é triplex unꝰ é ut debilitata mēbra per medicinā laboriosam uel alia fluxum efficiétia ꝯforté tur. Scdꝰ é cum de farmaci aut bumoris uenenositate suspitio cadit ad illam extiguédā id libétius ac securiꝰ damus ꝛ ꝓpt' būc finé pp opationé solutiuoꝝ laboriosorum tyriacā coīter exbibemus idé quoqz i omni fluxu i quo suspicio cadit tales facimus ꝛ i pricipio quidé boc mō.s.naz i materia calida tyriacā cū zucbaro ro.cōmiscemus i frā uero eā solam damus.ubi ergo dicit ō uenenositate bumoris fluxum faciétis exbisitaueris id audact' facito. Ego āt i malignis disinteris id sepe feci ꝛ infirmo dei dono bene successit quare et c. Tercius finis pricipalis i casu nr̄o ut é opiata ipsa fluxum inbibeāt ꝛ mébra per fluxū lassata quietét. Sed ut bos fines secure ꝛ nostro cuz bonore ꝛ ifirmi babilitate attigere possimꝰ tria consideráda sunt primū opiata ipsa fm suscipiés. terciū approximatō ꝯ tempore uel approximitas téporis.

Ex parte opiatarum caue ne ūquā narcoticū seu aliquā uirtuté babés stupefaciédi solum exbibeas ut é opiū cicuta.succus coriādri poma mādragor' uel eius radix papauer nigꝝ iusquiā semé.uel aliquid tale.primo qr cū talia acuta sint effrenitāt ꝛ ad mébrū celeriter trāseūt.fo qr a tota subftātia uenenosā quādam fritatem i corpus bumanū ponūt que é ꝯplōis ipsius corruptiua.tercio qr spūs ꝯgellāt ꝛ mortificāt sic quod tādem opera uite exercere nequeūt.ex quo mineras uirtutū alterāt ꝛ corrumpūt.nam ātiqui cuz eis aliqd cōmiscere docét de quorum uirtute é talia nocuméta probibere. Et ideo si ex istis aliquod soluz exbibueris susci piété ad patré ut plurimū ire coges ꝛ suauit' quidé qr talia spūs congelāt mébra stupefaciūt ꝛ cerebri primi uentriculi meatus opillādo eternū soporé inducāt ut ergo periculū tale ifirmus tuus deuitet ꝓut statim narrabo facias.

Et boc é quod ātiquoꝝ solers igeium nos docet. Primo ergo cū bis cōmisce que ipsorum uirtuté restrigūt talr' sic ut non faciliter effrenitét. ꝛ ne tam libere ad mébra trāsire qat ueluti sunt mirra olibanum sandaracba ꝛ similia. Scdo illa cum eis cōmisce q̄ ipsoꝝ uenenositaté mortificét ꝛ bocꝰ p suum propriū fit bezar quod opii é castoreū cicute gentiana succi coriandri uiticella nigri papaueris cassia lignea

seu nigrum piper seis iusquiami nasć
cit agrestis semē.hec ꝛ similia ad suaꝫ
uenenositatē extiguēdam sunt ꝯmiscē
da que talium substātiā subtiliādo moꝛ
tificāt illā uenenosam impressionē pro
hibēt. Teꝛcio illa cum eis pone que
spūs uiuificādo eos confortēt sic ut ta
lium ipressionibus melius resistent et
hoc potissimū fit per crocum qui spūs
confortando ipsorum ꝯgellationē ac i
dispositionē prohibēt et quarto quod
uirtutē mineras coꝛroboret talia esse
debēt cordialia epica stomatica et c̄. q̄
lia sunt spica doronicū.ꝫedoaꝛia.cāpo
balsamus ꝛ similia nullū ergo narcoti
cum sine tali approximatōe ꝓpines et
ātequā ista exhibeas per mēses sex aut
plures taliū facere ꝯmixtioneꝫ prestat
ut ipsorum debita fermētatio fiat ꝛ h̄
ex parte opiatorum se tenēt. Sed ex p
te suscipiētis alique quoqꝫ conditōnes
attēdūtur. Prima quod ifirmo uiꝛ
tus cōstet.nam i uirtute defecta seu mľ
tum debili nūquā pꝛebeas. Scđa ꝙ
suscipiētē semp actu calm uel ut pluri
mū iueneris.nā si ipsū reperies ꝯtinue
frigidū talia prebere nūquā d̄bes nꝫ il
li quoqꝫ nisi magno ꝯ timore qui ꝯple
xionē friam ꝛ siccā seu friam ꝛ huidaꝫ
naturalr̄ habuerit. Tercia talia nisi
matiā ꝓ parte euacuatam ꝯphēderis
nūquā exhibēda sūt.quod si oppositūꝫ
fiat materias illas igrossāt spūs conge
lāt sensum stupefaciūt digestiuā ualde
debilitant materie ꝛetinēť q° fit ut pau
cis diebus trāsactis fluxus cū maiori
conamie ac seueris accidētibus reuer
tatur.unde debiliores facti talem impe
tum sustinere non ualēt per subtus ter
ram padisum adeūt.ꝛ qr ex talium ex
bitione i pricipio seu illa accidētia ad
tempus quietātur q̄ꝫ prius crudliora

postea succedūt talis mēdosa cuꝛa nun
cupatur uerius tamen pernitiosa . ꝛ h̄
ē cā qua i fluxibus colica yliaca i dolo
ribus stomaci ꝛ similibꝰ isti rabidi iu
dei atqꝫ tro uātuli coīter utūtur.ut bo
ni aliquid primo occursu facere uideā
tur.unde sedato dolore pecunias reci
piūt ꝛ ab ifirmo discedūt.Cunqꝫ fluxꝯ
q̄ꝫ prius crudlius ifestet quod ipse ma
le se rexerit.aut quod nō debite fuerit
gubernatus iputāt astātes se illum i bo
no statu reliquisse dicētes.O hōe chri
ste quot isti christiāorum inimici ꝑfidi
ad stigiam paludē trāsmittūt. Quaꝛ
ta conditio ē ut his solum adhibeas in
quibus uideris nihil quod adhuc apꝓ
ximatū ē ꝓfuisse cum uideas ifirmū tō
tionibus ꝛ doloribus ꝯtinue sine mīa
molestari.unde ātequā ad narcoticorū
exhibitionem deuenias omīa illa expe
rire per ꝑus.ꝛ sic i casu isto talia tā q̄ꝫ
de ceteris d̄ speratus exhibeas.si ergo
ifirmus tuus tortionibus ꝛ doloribus
molesteť ipsumqꝫ calidū semp iuenias
ꝛ materia pro maiori pte artificialiter
fuerit euacuata sine naťalr̄ ꝙ .xv. die
trāsacta v̄isilr̄ esse debꝫ sibi poteris ex
prescriptis narcoticis quod magis li
buerit exhibere. ꝛ hec sunt conditōnes
que ex parte suscipiētis ꝯsiderāde sūt

Restat nūc de tēpore exhibitiōis a
liquid dicere quod ꝯmodius eligitur i
sero.modo a cena que pauca ꝛ facilis
esse debet digōis ꝛ per hoꝛas quatuoꝛ
ad minus distās fuerit.tūc.n.somnū in
ducit ꝛ humoꝝ agitatōem atqꝫ motuꝫ
sistit ꝛ hoc i cura fluxus pricipalr̄ que
rimus.posset etiam mane stomaco ua
cuo uel ieiuno ubi ifirmū illū tediosa il
la mordicatio itegra nocte uel quasi ꝯ
tinue molestauerit talia ꝯsimilr̄ exhibe
re coꝛrecta.s.prout te ifra docebo.sed

super cibum ea nullatenus exbibeas. q2 ad mbra cum cibo facile penetraret. ⁊ nocuméta tacta leuiter íducunt ⁊ pa due í uno semel experiétia noui. nam ꝯ sodalis unus meus nobilem quãdã ad amabat ⁊ perdite cum ãtiqua muliere de nocte cubabat. que erat ut ãtiquoꝝ mos é breuis somni quod solũ ne amã tiũ tam ardés desideriuꝫ ꝯplecterétur ípediméto erat. ille aũt bõus uir uidés se a tã leui impediri cã aquã opiataꝫ ꝯ fecit quã í potu uetule dãdam amasie tribuit. illa aũt que huius rei non min⁹ impatiés quã illa erat. ꝺ eo í uío qꝺ ué tula sumptura erat í cena ꝯmiscuit ⁊ in maiori certe quãtitate qꝺ fuerat paup cule ãni ncéꝫ que. 30. horis ⁊ ultra con tinue stupida ymo uero mortua remã sit. sed tãdem medelis multũ euigilata per ãnum si non ultra tã m̃te q̃ꝫ corpo re sopita fuit. ne igit̃ ífirmo tuo ueluti illi uetule ꝯtigat nũquã exibeas narco tica sup cibũ et ãtequã ea approxiãre audeas ꝯditioés p̃dictas bñ nota q̃ꝭ di ligéter obſua. Opiatas igit̃ que ſꝫ p̃dictã doctrinã magis correcte ⁊ que vsũi ét frequẽti⁹ nobis magis sũt a mõ describã. Quaꝝ pría. ℞. opii sãda race turis mirre croci añ. ʒ. i. berberis sumac mirtilloꝝ añ. ʒ. ß. et cũ miua cito nioꝝ seu aliquo ex p̃dictꝭ syrupis massã ꝯfice. cui⁹ cũ vsus tibi fuerit necessari⁹ pillulas tres ad quãtitaté ciceris fac q̃s ífirmo tuo ſꝫ dictũ ordiné dato l' facias sic. ℞. gallaꝝ a meos a thuris añ. ʒ. i. opii. ʒ. ß. fac cũ miua massã et ut s̃ pillu las ꝯñ. Rasis aũt sic facit. ℞. a me os mirre castorei añ. ʒ. i. croci opii añ. ʒ. ß. et pillulas fieri iube ut. s̃. alit̃. ℞. balaustiaꝝ acacie galle mirre thuris sã darace añ. ʒ. i. opii. ℈. i. et fiant pillule. Ul' facias sic et has plurimũ ꝯmen

dat Rasis. ℞. semis iusqami albi semi nis papauis albi balaustie thuris añ. ʒ. i. mirre sãdarace croci a meos añ. ʒ. ß. misce et mõ quo supra pillulas cõfice. Ego aũt ꝯiter his vsus sũ q̃s tñ in hoc cãu mirabiles iueni. ℞. opii. ʒ. ii. iusqami albi papauis nigri castorei añ ʒ. i croci sãdarace thuris mirre ameos añ. ʒ. ii. spice seinis nasturcii cassie linee añ. ʒ. ß. ex q̃bus pastã ac pillulas ut. s̃. ꝯpõe ista p optie correcta sũt q̃s i cãu isto secure exibere potis ſꝫ pl'imi i for ma pillulaꝝ ea recipe nequeũt facias il lis sic accipe ex pl'uerib⁹ suprascriptꝭ. ℥. i. ⁊ mell' lb. ß. et fiat ꝯfectio quã p mé ses sex ífermẽtatiõe pmitte cui⁹ dosis sit. ℈. ii. ãt ꝯ melle illo põe. ℥. i. ß. p̃scrip toꝝ pulueꝝ q2 erit ꝯfectio satꝭ delicata adhuc ſꝫ tũc dosi dínue l' al'r. ℞. ex pa sta suprascripta. ℥. ß. que iã p méses ali quot ꝯposita steterit deíde accipe zu cri. ℥. vi. dissoluat̃ cũ aqua ferrata l' cũ aliqua ex aquis suprascriptꝭ et cũ debi te fuerit coctũ pastã illã pl'uerizã l' si cũ alit̃ misces et facias ꝯfectioné í morsel lis de q̃bus a. ʒ. i. usqꝫ ad. ß. exibito. At ne erroré í dosãdo comittas postquã ꝯfectio tua facta é seu ꝙ uis aliꝺ opia tũ eã põdera et quot opii grana í totã ꝯpõem ígrediunt̃ examía et totũ talit̃ ptire ꝙ í dosi una nõ plusquã tercia o pii remaéat. Si igit̃ erroré ꝯmittere ñ uis opiatas oés dicto mõ calculabis. Solꝫ alia ꝯfectio í hoc cãu multuꝫ utilis fieri talit̃. ℞. storacis liquiꝺ ca storei opii seinis iusqami albi mirr̃ cro ci assari thuris ameos ana. ʒ. i. mellis lb. ß. et fiat electuariũ dosis est a. ʒ. ii. usqꝫ ad. ʒ. iii. et si libꝫ cũ zucharo face re pone. ℥. viii. zucri ⁊ fac in morsellis tuo mõ ꝯfectioné cui⁹ dosis erit a. ʒ. ii usqꝫ. ʒ. iii. Ul' facias sic et est í isto

cāu optima. ℞. ameos sādarace oli bāi cassie ligēe croci ana.ʒ.i.iusqami al bi papaueris albi ana.ʒ.i.ß.opii.ʒ.ii.ß beris spodii granoꝝ granati muzi cel si imaturi ana.ʒ.ii.cāphore.℈.i.mel lis dispumati.℥.v.ꝛ fiat electuariuz de quo mēsibus trāsactis sex a.ʒ.i.usqꝫ ad ʒ.iii.audacť exibito ꝙ si uis cū zucha ro i formā solidā facere fiāt ex pl̓uere isto trocisci l̓ magdaleō et dimittať p vi.mēses i umbra desiccari et cū ipsis ℥.ß.et zucri.lß.ß.fiat i morsellis ꝯfectō dosis.ʒ.iii. Ad idē ualet reges.ʒ.ii.

Pro delicatis alias hūc syrupum ordiāui. ℞.uirge pastoris plātaginis caude equīe ana.M.i.seis iusqami al bi papaueris nigri radicis mādragore ana.℥.i.mirtilloꝝ sumac berberis aril loꝝ vuaꝝ passaꝝ ypoquistidos corian droꝝ p̄peratorū ana.℥.ß.cornaliū nuē ro.xxx.nespiloꝝ sorbaꝝ ana. numero. xii.ꝯquassenť et fiat decoctio in lß.viii aque usqꝫ.ad tertie ptis ꝯsūptionē dei de coleť et i colatura dissolue zucri lß. iii.et cū albumine ouoꝝ recentiū clarifi cenť deīde ad sacellū seu staminā distil letur et distillat᷒ ad formā usqꝫ syrupo rū decoquať et dū sic decoquiť i infu sione res ifrascripte i pecia rara ligate pmaneāt. ℞. croci pipis lōgi cassie li gēe thuris sādarace ana.ʒ.iii.opii.ʒ.v. ꝯquassata ligenť i pecia et i syrupo ꝯti nue ifusa maneāt cūqꝫ coctus fuerit fō titer exprimať et usui tal̓ reserueť c᷒ dosis sit ab.℥.i. usqꝫ ad.℥.i.ß.cū aqua ferrata seu aliqua exp̄script᷒. Et si li bet accipe ex syrupis seu iulep supra descript᷒.℥.iiii.et de appropriat᷒ aquis ℥.viii.et de nouo clarificeť cū quo i cla rificādo buli croci opii ana.℈.ii.pipis ameos thuris sādarace ana.ʒ.ß.coleť et fiat ꝓ uicib᷒ duabus l̓. ℞. rosaruz sumac semis papaueris se. iusqami ber beris et de aliis suprascript᷒ ꝓ libito et i quib᷒ aquis uis decoctionē facito i aqua opii cū suo correctiuo buli et ha bebis rē delicatā et tuo īfirmo bene u tilē ꝯmisceť.ſ.opiū correctū ut supra te docui.nā syrupi seu decoctioēs mō quo supra p̄perate i isto cāu mirā opa tionē effitiūt illius aūt pauce materie ō relicte furiositatē reprimūt eā qetant mēbra lassata ꝯfortāt sōnū suauē indu cūt et fluxū sistūt pp ꝙ prescript᷒ ꝯditō nib᷒ obseruat᷒ nihil i istō cāu p̄stātius et i h᷒ narcoticoꝝ doctrie finē ipono.

Cᵐ octauū tractat᷒ ꝑ q̄ diarico flu xui a cola ꝓueniēti i quātū flux᷒ ē ab ex̄ ꝯuēiūt ap ꝓximāda ōscribēs Rubrica.

Escripta sūt que ab itra flu xui dyarico a colera ꝓuenie ti iquantū flux᷒ cōueniunt re stat mō expoēre que ab ex̄ approximā da sūt ut unctioēs epithimata coctiōes ꝯmunes encbatisāta stuphe suffuigia suppositoria cristeria et ex his sūt ali qua narcotica aliqua nō nullū tn̄ istoꝝ ullo mō i pricipio approximes nā p ea ad itra materia reuocať quo fit ut flu x᷒ augeať ꝙ si fuerit narcoticū et ma teriā sisterit et flux᷒ p stupefactionē in tercipiať pauculos ifra dies maior cā et seuioribus accidētib᷒ reuerteť quo i casu tūc ut pl̓imū moriunť ꝙ si tunc tua fuerit itentio illā derelictā materiā quietare ifra scriptomō et ordīe ꝓut te docebo utere a narcoticis pricipiuz sumēs. Ut ergo te ad actū practicū deducā facias sic. ℞.olei ros.℥.ii.oli masticis oli citoiorū olei mirtillorū an ℥.ß.misce et ex isto calo quātū īfirmus tu᷒ tollerare pōt ab umblico ifra tot᷒

néter i ungat deide puluere ifrascrip to. ℞.masticis.ʒ.ß. gallaꝝ rof.ru.aῇ ʒ.i.ß.et fiat puluis et nota ꝙ ista i cor poribus rare texture maxie ualet et ꝑ cipue pueris ⁊ ifantibus uel facias sic. ℞.olei mirti olei rof olei citoiorũ olei masticis aῇ.ʒ.i acacie ypoquistidos li tii sãguinis draconis terre sigillate gũ mi arabici costi dragagãti aῇ.ʒ.iiii.ex hiis modo unguẽtũ facito accipe olea supra scripta cuꝫ quibꝫ misce succi uir ge pastoris succi cornaliũ uel alicuius alterius fructus stiptici aῇ.ʒ i.ß sil buli ant usq; ad succorũ cõsumptioné deiñ adde modicũ cere.⁊ cũ incipit ifrigida ri adde pulueres et alia supra scripta quo facto in mortario totum pone ac parũ aceti secuꝫ ⁊ incorpora cuꝫ ʒ.i. succi plãtagis ⁊ ex isto ab umbilico in fra uenter ungatur sil ⁊ renes. Uel fa tias sic et é aliud boni mesue ℞.rosa ruꝫ ru.sumac sandalorũ al.⁊ ru.spodii sanguinis draconis carabe balaustiarũ acacie ypoqstidos gallaruꝫ gallie mus cate corticum mandragore corticum granatorũ aῇ.ʒ.iii.camphore.ʒ.ß.suc ci extremitatum uitis mirte aceti aῇ.ʒ. .iiii.deinde accipe ordei et est ordeum torrefactum incasu isto.ʒ.iii.gũmi ara bici.ʒ.v.granoruꝫ mirti.ʒ.ß hec tria puluerizata miscentur cum liquori bus suprascriptis ⁊ per diem ⁊ nocteꝫ in ifusione maneant ⁊ hiis postea adõ olei mirtilliorũ olei citonioruꝫ rof aῇ .ʒ.iii.olei masticis.ʒ.ii.coquãtur simꝉ donec mellis spissitudinem habeant cũ q; tpari icipiũt adde pulueres ⁊ alia su pra scripta et unguentũ fac cuꝫ quo uẽ ter ⁊ renes ungãtur uel de eo super pe ciam extende quã tunc locis applica ꝑ dfis é eni efficax mdicamé.ibo caũ ꝉ fa cias emplm tale cõueniẽtissimum.℞.

ypoqstidos litii aῇ.ʒ.i.farine tritici.ʒ. .ii.succi plantaginis quãtũ sufficit ac renibus applicabis ac uentri sub umbi lico apponantur ꝙ si in forma epitia tisfacere libet.℞.masticis thuris aca cie aluís succi ro. balaustiaruꝫ mirbis ypoquidistos seminis iusquiami corti cum mãdragore aῇ partes equalꝫ te rantur et in aceto distemperẽtur ⁊ cũ isto renes ac uenter epithimetur Uel alit .℞.masticis thuris aluís acacie ypoquistidos balaustiarum rof sanda lorum al.⁊ ru.aῇ partes equales terãt et distẽperentur cũ succo citonioꝝ mir ti uirge pastoris plantaginis uel cum aqua rof.paruꝫ aceti addito et epithi ma locis predictis fiat.poteris etiã ex quouis succorum stipticorũ fructuuꝫ seu herbaruꝫ stipticarum miscẽdo ace ti parũ et epithima cõueientissimũ tuo modo facere.ꝙ si narcoticis uti libet poteris cuꝫ his q̃ dicta sunt succuꝫ ius quiami cõmiscere .et ne duꝫ cũ epithi mathibus sed cũ unguentis silr ꝙ si fõ tius habere uolueris commisce opiuꝫ

Et si uis mó rasis facere.℞.bal austiaruꝫ cupularuꝫ glandium acacie thuris mirre opii iusquami aῇ ptes eq̃ les.distenperentur cuꝫ aceto et loca q̃ dicta sũt illinias deinde suppone bõba cem uel de tonsura draporuꝫ tãdiu di mittantur ꝙ talia per se cadant.Uel a liter facias ut auice.docet.℞.opii sei nis iusquiami albi aῇ parteꝫ unã cupula rum glandium acacie balaustiarũ thu ris mirre aῇ partes quꝫ incorporent cum succo iusquiami albi aut succo cõ ticum papaueris seu cuꝫ ipsorũ decoc tione et ex isto uentreꝫ ⁊ renes illinias

Nunc de enchatismatibus a quibꝫ practicantium plimi incipiunt cunq; i firmus ab eo egreditur et in lectum in

trat ūguētaepl'a seu epitiata ap̄ꝓpriant qḋ tñ bñ ꝛ r̄gularit̄ fit quia ut plurimū ab istis unctionibus epitimatibus seu emplastris incobant ab eis principiuꝫ facere libuit successiue ēcabtisma faciē do .facias sic ℞ rosarū ru .gallarum mirte plantaginis cōsolide maioris cō ticum glādiuꝫ castanearuꝫ corticuꝫ m̄ dianorum querc⁹ añ coquantur in aq̄ ferrata sexta parte aceti addicta ī aqua tuus infirmus āte cenaꝫ et ante prādi um sedeat Ul' facias sic et est eficatissi muꝫ.℞.corticū pruni querc⁹ cornalis citonii nespillorum añ.ꝯ.ii.rosaruꝫ plantaginis utriusqꝫ consolide radicis et foliorū camaleōte pētaphilō radicis querc⁹ añ .ꝯ.i.balaustiaruꝫ sorbarū glandium prunellorum siluestriū nespil lorum imaturoruꝫ cornalium añ.ꝯ. .i.boliermini .san.dra. sumac mirt llo ruꝫ añ.ʒ.ii.conquassentur et buliant ī aqua pluuiali uel ferrata sexta parte a ceti addicta que tm̄ duꝫ nigrescat buli at in aqua postea ut supra sedeat.pote ris encbatismate facto ex unctionibus predictis empl'is seu epitbimatib⁹ tuo īfirmo quod libuerit facer̄ ꝙ si ēcbatis ma ista stupefactiua facere libet ex cor ticibus mandragore iusquiamo uel pa pauerís ī eis ꝓ libito poner̄ potis. Ul' ex aliqua prescriptis narcoticis ī unc tionibus epitbimatibus seu empl'is p⁹ encbatisma unctionem facere et in boc casu erit boc conuenientissimuꝫ factuꝫ suffumigia potis ex fumo ēcbatismatū facere q̄ erūt ī isto cāu ꝯuenientissima multuꝫ uel quouis p̄scriptorū siue sim plex siue cōpositū sic ideꝫ facere potis illud buliendo ul' supra carbones poné do.uel babeas candēteꝫ lapideꝫ super queꝫ acetum proiicias ut īfirm⁹ p anū recipiat fumū Ul' facias fabas ꝯcortici

bus ī aceto decoqui et suffumigiuꝫ.fa uel pone ypoquistidos seu acaciaꝫ sup carbones ꝛ ideꝫ facias .Ul' facias qḋ pluries exptus suꝫ accipe anguillā unā et pone in uase carbonibus repleto et cum p forato coc p culo taliter clauso qua āguilla egredi nequeat et infirmū super fumū talē suffumiga. Et si nar coticis uti libuerit acci. ex supra scrip tis qḋ uis et cū illo sub prunis posito suffumigiuꝫ facito et boc ex trocis seu pasta narcotica ex qua pillule ꝯfici de bent ꝯuenentissime. Si scripta non ꝯtulerint ꝛ libet ad suppositoria trāsi re facias sic.℞.licii acacie ypoquisti dos cere citrine añ.ʒ.ß.fiant supposito ria cuꝫ succo licopbāti pentbafilonis plantaginis.aut uirge pastoris que fu it filo appēsa ut ꝓ libito extrabi possit Uel facias sic.℞.gallarū masticis ce re citrine sumac spodii corallorū utri⁹ qꝫ acacie ypoqstidos.añ.ʒ.ii.fiāt sup sitoria cuꝫ prescriptis succis aliquo.ꝛ sint apensa filo et si bec opiata facer̄ li bet adde in recepta pris.ʒ.ii.opii mir re.ʒ.i.ß.cro.ʒ.i.ī scd̄a v̄o adde.ʒ.i.opii ꝛ storacis liq̄de sādarace añ.℈.ii.croc .ʒ.ß ꝛ fiāt ut supra suppositoria que si comode ex istis fieri nequeant adde ce re citrine quātū sufficit ad boc ut se te neāt. Uel facias sic ℞ .acacie ypoquistidos litii masticis tburis cro ci radicis mādragore seminis iusquia mi añ.ʒi.opii.℈.iiii.fiant ut supra sup positoria que in casu isto multū ꝯueni unt et maxime ubi in ano fuerit ardor ꝛ punctura. Uel facias sic.℞.tbu ris gūmi arabici litii cōtice radicis mā dragore ypoquistidos croci añ.ʒ.ii.ce re citrine.ʒ.iii.fiant suppositoria ꝯ ap penso filo.Si auteꝫ .clistēribus uti no lueris a principio lauatiua cōueniunt

⁊ talia multū laudo ne.s.materia illa co lirica acuta ī intestinis adhereat ⁊ ipo rum ī uillis īfilsetur qꝛ de facili tunc di sinteriā efficeret ymo si prius tale cliste re lauatiuū feceris quā rstrictiuum preualebit. Facias ergo sic. ℞.aque or dei .lib.i.s.olei rosa.℥.ii .ouorū recen tium uitellos duos pulueris zucari.ʒ. .i.s.⁊ fiat clistere .et si uis magis absr siuū ipsum efficere adde in eo mellis ro. .℥.ii.et clisteria ista per eā que dicta ē causā ualent plurimū in cāū isto ⁊c̄.re strictiuū uero sic facito.℞.rosarū uir ge pastoris nespillorum quercus ac ci tonii .añ.ℳ.s.mirtilloruꝫ sumac gal larum balaustiaruꝫ añ.℥.i.s.risi ⁊ .pani ci lentium excorticatarū .añ .ℳ.i.cō quassentur ⁊ buliant in .lb.vi.aque plu uialis et ferrate usque ad cōsūptioneꝫ tertie partis de qua accipe .lb.s.inqua dissolue tres uitellos ouoruꝫ recētiuꝫ assatoꝝ ⁊ ex pulueribus suprascriptis non opiatis.ʒ.iii.olei ros.℥.ii.s.fiat cli stere et ubi fuerit magn⁹ ardor sic qꝺ intestinorum excoriationeꝫ timueris ℞.succi plātaginis facta residētia lb. .i.⁊ cum uitellis ouorū pulueribus su prascriptis ac ros.oleo clistere ut pri mo facias .et si talia clisteria narcotica facere uolueris de corticibus mandra gore ac iusquiamo in decoctione adiū gi facias ⁊ loco suprascripti pulueris adde pulueres opiatos et habebis cli steria hoc in casu ꝯuenientia maxime ubi punctura et ardor fuerint incēsi ⁊ hoc de unctionibus epithimatibus stu phis suffumigiis suppositoriis ⁊ cliste ribus q̄ in cura dyarie colerice ꝯueiūt

Capituluꝫ nonuꝫ tractatus p̄mi ac cidētib⁹ q̄ dyarie ⁊ ceteris supuenir po sunt succurrere docens Rubrica.

Accidētia que colerice dyarie ac ceteris fluxib⁹ superuenir solēt sūt uirtutis. casus pro stratio appetitus .scotbomie vtigines et qꝺ plurimū est ardor tortio ac ītol lerabilis dolor. Quantum uero de subleuāda uirtute ꝺ sincopi ⁊ appetit⁹ prostractione facias prout te in de re gimine sex rerū nō naturaliuꝫ īfra doce bo Scotbomie uero ⁊ uertigini suc curre cum diuersiuis de quibus te co piosuꝫ feci in capitulo vi⁹. Et si quid ad hāc intentioneꝫ capiti ap̄ꝓximare li beta capitulo ꝓprio ꝺ uertigīe succur sum pete. Tortionibus uero ardo ri et molestissimis doloribus que ꝺ hu ius magis sunt ītentione capituli pro ut statim dicam fac sꝫ āteq̄ꝫ ad actum practicū te reducam nota ꝙ priusquā ad queuis narcotca trāseas experiri po tius oīa debes ⁊ si per extra talia mi tigare uelles id potius q̄ꝫ p intra faci to. Ad ardoris ergo ac doloris tō tiōis mitigationem materia.s.exn̄te co lirica mordicatiua acuta si fluxuꝫ ī prī cipio fecerit materiā ipsā per prius e uacua nā si ea reamanēte doloreꝫ seda ueris cū v̄isilr dolor ipse molestus ma gis succedere debeat sine periculo non erit īfirmus sed aprincipio aliquot die bus transactis et materia ſm eius par tem maiorem euacuata poteris mitiga tiuis que ordine quedā infra ponam uti ab extrinsecis applicandis exordiū sumēdū.Ubi g⁹ dolors ac tortōes ifir muꝫ sine misericordia molestauerīt mō materiei partem maioreꝫ euacuatam putes. Accipe ciminum cōquassatū et in aceto die cum sua nocte dimissum et insaccello posituꝫ in aceto illo bulir facias expressum loco dolenti calidum appone. Uel facias sic .℞.succi plā

taginis pomoꝝ siluestriū imaturoruȝ succi plātaginis aceti añ ptes equales calefiāt et pecias seu filtrū i eo imolli tū dolēti loco applica. hoc eim epithia i isto cāu mirabilit̄ sedare solȝ. Uł alit̄. ℞. furfuris rof. ru. añ. ptes equa les i sacello ponant̄ et i aceto buliāt et postea applicent̄ et cū pdicta oīa infri gidari icipiūt sepe et sepi⁹ calida repo nant̄ Auisat⁹ tñ esto ne tā dictoꝝ quā dicēdoꝝ actuali caliditate materiā illā colericā quātūcunqȝ paucā iebulitiōe pōas et i hoc bene aduerte nā de facili itestinoꝝ excoriationē iducerēt et disi teriā efficerēt. Jtē pofis i cāu isto cū florib⁹ tasibarbasi i aceto bulitꝭ sac culū facere quē loco dolenti suppone.

Uł. ℞. ro. ru. reste bouis floꝝ ta xibarbasi añ. ℳ. ii. cimini p diē cum nocte i aceto remolliti. lb. i. ꝭ. oīa ista si mul cū aqua pluuiali buliant ł ferrata sexta parte aceti addita et i tali decoc tiōe buliēti spōgia ifundat̄ que expssa ac calīa quātū ifirmus sufferre poterit ad locū dolentē applicet̄ cunqȝ ifrigi dari icipit calida iteꝝ repoāt̄. Jsta pro doloris sedatiōe marie cūueniunt cū quo ēt retentiuā cōfortāt ꝙ si i isto cāu enchatisāta facere libet ad sedatio nē doloris magis quā ad retētiue ꝯfor tationē respectū habēdo ubi materiei partē maiorē euacuatā pensaueris au dact̄ utere que i ꝓuocatiōe sudoris su pra caplo. vi. ōscripta sūt et successiue locū dolentē ex oleo camomllino ac aē tino mixtis iunge talia eni dolorē sedāt multū et materiā diuertūt eā qȝ p sudo rē euacuāt. Uł facias sic. ℞. camo mille mellilotí ro. ru. absinthij sicci añ. ℳ. ii. anisi maratri ana. ℥. iij. seminis lini fenugreci. ana. libr. ꝭ. fiat decoctio et i eam spōgiā ifūde qua ut supra ute re. Sed sēper auisatus esto ne cole rā illā i ebullitōe ponas. qꝛ ut dictū est de facili itestinoꝝ abrasionē iduceret. Jtē alij uētosas sine scarificatōe super dolētē locū aplicāt uł i circuitu et i hoc casu mirabilis sūt iuuamēti qꝛ ubi mate ria pauca fuerit dolorē sedāt ac fluxuȝ sistūt ligaturas dolorosas ac alia diuer siua poteris secundū prescriptos cano nes quādo libuerit facere qꝛ ualet i cā su isto multū prescripta stupefaciendi habet naturā. Si ergo libet ex nar coticis que descripta sūt tuo mō mixti onē fac et i casu isto stupbis et sufuigijs clisterijs ac suppositoriis i quibus stu pefaciēdis uirtus iest uti poteris sed i c⁹ secūdo descriptos canones diligēter obserua. Solemus ēt qua dolori se dāt per os plurima dare iterqȝ est pul uis cornu cerui usti et loti cū uino ca lido i potu datus qui ne dū i casu isto uerū in colica et yliaca multū ualet uē tris eni dolores oēs potissime sedat ut experiētia sepe notaui ꝙ si i mitigatōe doloris ad narcotica p os sumēda trā sire necesse sit. Septimū capitulum tibi plīma cōcedit ardori uero in ano exñti ubi alia nō cōtulerit cū supposito rijs opiatis in proxio capitulo descrip tis succurrere debes cōditionib⁹ tamē ibi positꝭ obseruatis. illa eni ardorē ac dolorē tortionē mirabilit̄ sedāt. Si ergo ordinate his que descripta sunt usus fueris dyarie accidētibus facile succurres et potissimū dolori pūctioni b⁹ ac ardōi q̄ quāq̄ȝ cet̄a dyarie accidē tia ad se f̄rquēti⁹ curā uocāt et i h⁹ finis eoꝝ sit ꝯ qb⁹ accidētib⁹ succurr̄re ōbes

Cᵐ ioᵐ tractatus primi sex rerum nō naturaliū regimē diarie colerice cō uenies ponēs. Rubrica.

u ¶ cure dyarie a colera acuta mordicatiua prouenietis finē faciā sex rez̄ nō naturaliū regimē ī hoc c⁹ erit describēdū et illō potissimū ꝙ fluxui ī quantū huius ꝯit. cuz de eo ꝙ materie attinet cōpēdiose et si paucula supra ōscripseri. Sit itaqꝫ aer ī principio augmēto et statu ad caliditatē tēperatā declinis. nā ubi frigidus esset accētraret materiā et dyariā augeret. Et cerebri primi uētricli meatus oppillās eternū soporē īducit ut ergo pīculū tale īfirmus tuus euitet prout stati enarabo facias. Et hoc est ꝙ antiquoꝝ soleris īgeniū nos edocet. primo ergo cū his talia cōmiscce q̄ ipsoꝝ uirtutē restrigūt taliter .s. ut nō sic faciliter effreītēt. Et ne tā libere ad mēbrum trāsire queant ueluti sūt mirabolani sādaracha et similia ꝛ⁹ illa cum eis misce que ipsoꝝ uenenositatē mōtificāt et hoc ꝑ suum propriū .s. bezar ꝙ opij ē castoreū cuscute gētiana coriādri uiticella nigra papaueris cassia ligrea siue nigꝝ piper et seis iusquiami nasturtij agrestis semen hec et similia ad suā uenenositatē extiguendā sunt ꝯmiscēda que taliū substantiā rsoluēdo mortiferā illā uenenosā īpressionē ꝓhibēt tertio illa cū eis que spiritus uiuificādo eos ꝯfortēt sic ut taliū īpressionib⁹ melius resistāt et hoc potissimū fit ꝑ crocū qui spirit⁹ ꝯfortādo ipsoꝝ ꝯgl'lationē ac ꝯdēpsationē ꝓhibēt. Et quarto ꝙ uirtutū mīeras corroboret et tl'ia eē ōbēt cordialia cerebralia epatica stoātica ꝛc̄ q̄lia sūt spica doroīcū zedoaria carpobalsamus ꝛ sīl'ia. Nullū ergo narcoticoꝝ sine taliū associatōne ꝓpines et antequā ista. exibeas per mēses sex āt pl'res taliū facere ꝯmixtionē p̄stat ut ipsoꝝ debita fermētatō fiat. Ex hec oplataꝝ ex pte se tenēt sꝫ ēx p te suscipiētis aliq̄ quoqꝫ ꝯditioēs attēdunt' pria ꝙ īfirmi uirt⁹ ꝯstet nā ī uirtute defecta seu multū debili tali nūq̄ꝫ p̄beas secūda ꝙ suscipiēte sēper actu cal'm l'ut pl'imū īuenias nā si ipsū repieris ꝯtinue fridū talia prebere nūquaz audeas Nec illi magō quoqꝫ nisi cū timore q ꝯplexionē fridam et siccā seu fridā et hūidā naturalr̄ hūerit rtio tl'ia nisi materiā ꝑ pte maiori euātam ꝯprehēderis nūquā exibēda sūt ꝙ si oppositū fiat materias illas īgrossāt sēsū stupefaciūt digestiuā ualō debilitāt materie retinētur quo fit ut paucis trāsactꝭ diebus maiori cū conamie ac seuiori b⁹ cū accidētibus et de facili ī disinteriam trāsiret. In decliātione uero ꝙ frigiditati attineat p̄stat ꝙ extraneā caliditatē ī mēbris derelictā contemperat ac illius colere caliditatem reprimit.

Timor ac tristitia et ira magis uitāda sūt et leticia quouis mō īfirmo detur siue ꝑ cātilenas siue ꝑ historias delectabiles siue qūolibet aliter ꝯit ut. s. selle et accidētiū seuorū si qua cū īuaserit obliuiscat' exercitiū tpatum laudo ubi tamē flux⁹ nimiū molest⁹ fuerit qeo magis ꝯuenit somnus ī declinatiōe solito lōgior eē debet ī aliis uero tēporib⁹ si ꝯsuetudo eq̄lis fuerit uerū absolute ī quolꝫ fluxu pl⁹ ab auctorib⁹ ꝯmendat' ꝙ fit qꝛ ut ī plurib⁹ ꝑꝑ flux⁹ molestia mēbra ī quietatiōe lassant' uirt⁹ resoluit' et alia pl'ima īducunt' accidētia

Somnus aūt lassata mēbra refouet materiā qetat accidētia sedat et fluxū sistit ex quo pꝫ ꝙ rōe horū ꝯuenit sed ubi materia pl'ima foret acuta et mordicatiua cum de natura somni sit materiā flux⁹ retinere nō sic eius ꝓlixitas ꝯiret ī pricipio quā maxie quātū uero

ad cibū ꝛ potū cū retētiue ac fluxui ma gis attēdere cupias min⁹ de potu quā fieri pōt ut ī caplo septio dictū ē tribu endū erit et supra dextrā partē īfirm⁹ dū cibat iaceat coxa dextra sursū trac ta et antequā eū cibes uirtutē prīo con spice deīde ꝯploem etatē ꝯsuetudinē et talia successiue qualitatiue et quātitati ue nā uerbi grā fabe et alia huiusmōi cibaria digōi rebellia sūt que a nō nul lis auctoribus ꝯmēdant nō nisi grossis rusticis et assuetis exibēda sunt plimi enī ualitudiārij exītes talia digerere nequeūt quo mō ergo īfirmi. Ex q° p3 quorūdā ulgariū mediatoꝝ erroꝛ q īdifferent fluxu elaborātes cibo pene īpermutabili oēs cibāt parū quoq3 et sepe dandū erit et ī prīcipio past⁹ ex ō scriptis ī caplo v° ꝯfectioībus seu mix turis ad castanee quātitatē tribue aq3 ferratā āt cisterne ꝯ 3ucaro ros.ātiquo mixtā bibat.l accipiat mi ue citoniorū sine spēbus l alicui⁹ ex descriptis in ca plo p̄dicto syrupi.℥.i.aque ferrate uel cisterne.℥.v.misce.l poteris succi ber beris aut citoiorū uinū cū aqua cū qua bibiturus ē īfirm⁹ ꝑlibito miscere ꝛ ta lis sit sibi potus qn̄ māducat ꝙ si loco a gallis candēs aurū quā facturus est ī aqua ferrata pluries extīguet preua lebit uinū nullo mō ꝯuenit si tn̄ īfirmus tuus ab eo abstīēre nō u3 sicut lassiuis plibus accidit sit uinū nigrū stipticum cū aqua p̄dicta līphatū ut poti⁹ līpha ta aqua quā līphatū uinū appellari pos sit. Cōuenietes carēs sūt capreti ui tuloꝝ lactātiū lepusculoꝝ cuniculoru3 polastroꝝ iuuenū gallinaꝝ caponū per dicū fasianoꝝ turtuꝝ auiculaꝝ rubali u3. Siluestres tn̄ carnes et maxie leporine que fluxū a ꝓprietate sistunt teste rasi quā domestice eligāt potius

et oēs asse quā elixe que cū berberis su mac similiter coriādri p̄per ati mirtillo rū antea et similibus faciēde erūt. Coc tana quoq3 frustrati īcisa carnib⁹ his īmissa nespule itē citri et stiptici fruc tus ut corna sorbe īmature prunella īmatura celsa seu pōtica pira ꝛc̄. Et ne obliuiscaris ī quibuscūq3 assādis car nibus noue cere parū īmittere et si his elixis caribus uti libet cū his que īme diate dicta sūt faciēde erūt cera tamen dimissa et ī aqua mō quo supra ferrata seu cisterne decoqnat ꝙ si eas ex his tūc farcire nō lib3 unū seu ex dictis plu ra ad buliēdū īpone et si pluerēs fuerit eos ī pecia rara ligato. Ex his igi tur carnib⁹ ꝯfusū ubi op⁹ sit facito in quo agreste parū l citonioꝝ uini seu b beris succi īponere poteris tūc ei3 gu stui gratū magis reddet. Cōuenie tia fercula fiūt ex paico rixo milio frac to quā ordeo paululū ustulato Ras.fa bas ī aceto ī hoc casu excorticatas mlt tū cōmēdat ipsarū quoq3 farina lauda tur et farina corticū ipsaꝝ que īsistēdo fluxū preualēt ꝛ talia ī modū ptisane ī suarū brodiū carniū coquiāri pn̄t tales tn̄ fabe sit ī aceto decocte ut ī prīcipio huius capli dictū ē nō nisi grossis rusti cis exibēde sūt. In isto itē casu fe bre nō existēte lac mlīū cōmendet uac ce.s.cū sit ualde grossū aut capre ueꝝ id laudo magis et si non ita grossū exi stat stipticū tamē ē ut ex eius patet nu trimēto est ergo isto ī casu ꝯueniens magis ꝙ istorū exibueris cū cādēti ca libe seu auro aut lapidib⁹ ī eo pluries extīctis decoquant. Rasis aūt cu3 eo aque ferrate tātundē miscebat ul ex p̄dictis sepe stipticis fructib⁹ quā alijs cū ea per prius bulire faciebat et eam postea ī lacte ad buliendum commisce

bat l'in lacte ipso succū berberis uinū citoniorū āt agrestā ponebat et postea bulire pmittebat ꝙ aqua seu succus illę ipositus erat solut⁹ ⁊c̄ lac igit̄ talit̄ pperatū multū i ꝯi usu cū cādenti calibe seu auro l'ignitis lapidib⁹ aquā illā ꝯmissēdo decoquimus. Et si ꝓpter ifirmi debilitatē distillatū facere necesse sit. ℞. mirtilloꝝ sumac berberis anthere coriandroꝝ preparatorū. añ. ʒ. iii. ꝯquassent̄ ⁊ i aqua ro. buliāt modico uini citonioꝝ seu berberis addito i tali uero decoctione carnes ex quibus distillatū fiēdum erit per boras. ii. ad minus remolliri pmittas successiue in uase duplici distillatū fac ducatis quot libet addit ifundo. Distillato itaqꝫ facto lamina auri ignita i eo pluries extīgue id enī mire uirtutē prostratā restaurat ⁊ ex quibusl ꝫ carnib⁹ ipsū facere poteris et hec dyarie colirice uicio totius ꝓueniētis cura finē recipit que illi quoqꝫ ꝯuenit que ex mordicātibus humorib⁹ qualescūqꝫ fuerit prouenit.

Sed si a colera pressina seu erugiosa fiat esto euadūt ppaucissimi i ꝓnosticis supra patuit i oibus tñ ut prescriptū est fac. uerū qꝛ materia illa uenenositate sua iterficit ad eā extinguendā q̄ hora i quo poteris mō ex cristalli puluere bis enī talis ueneōse materie bezaar existit. Cū ergo ad ifirmū tuum pueneris. prio que huius sit spēi flux⁹ pcuntare cui fm exigentiā ꝓut supra te docui rerū sex nō naturaliū regimen preordinabis materiā deinde euacua isistendo fluxū attēde successiue et taꝫ ab itra quā ab extra his ordiāta post ea utere ꝓut superi⁹ anotat̄ a narcoticis tamē quantū possibile fuerit p̄caueto ꝙ si eisdeꝫ tamen opus fuerit i fluxū sistēdum. s. seu accidētibus sedādis ab extra quā ab itra potius id fac balnea enchatisāta stuphe unctioēs diuersiones ligature uētose et alia superius tacta ordinate perage sic diariā oēꝫ curabilem i breui ad finē bonū deduces et in hoc diarie ab humoribus colericis seu acutis ꝓueniētis cur̄ hic finis esto.

ijm capitulum de cura diarie a flegmatico hūore totus cā proueniente.

Diarie a flegmatico hūore totius ꝓueniētis uitio cura est ut ifirmus i aere ad calidū et tēperate hūidū collocet̄ p quē exercitiuꝫ horis ꝯueniētibus tēperate faciat l'saltē loco eius fiāt fricatioēs. Sōnus' ratiōe materie sit solito breuiō rōe autē fluxus grā sistēdi sit lōgior aīe accidētia excessiue deuitꝫ. Quātū ad cibū et potū sit eius uinū nigrū et stipticū cū aqua ferrata liphatū i aqua paꝝ mirtilloꝝ l'masticis macis cardamomi seu cinamomi ad buliendū secū pmittas Cōueniētes autē carnes sūt lactantes uituli mōtonis duoꝝ dētium capriololoꝝ cuniculoꝝ gallinaꝝ iuuenum pulloꝝ collūboꝝ eoꝝ qui ad uolādum iam posse hñt pdicū fasianoꝝ et auiū rubaliū et hec assate magis quā elixate ꝯueniūt et coquāt̄ mō aliquo ex imediate descriptis siplicibus faciēde sūt et in assādis nouā cerā sp imitte et ubi uirtutis debilitas affuerit ex elixis ꝯtusum fac. et si distillatū feceris de eisdē siplicib⁹ ꝯtusis i pecia rara ligat i uase sublīatjonis ipone ducatos aliquot si libꝫ sꝫ carnes illas ꝑus bono uino nigꝛo stipico aspergas i quo si aurū cādēs uicib⁹ aliquot extigueret̄ ꝓualeret et regimē dictū ubi maiorē partē materie euacuatā putaueris ꝯuenit. In pri

cipio enī materiā īgrossaret et expulsi oni rebellē eā faceret pp ꝙ stipticis mi nime utendū ē et potissimū materia exi stēte uiscosa que lubricitate sua diariā efficeret ꝯ Ad medicinalia trāsiens illius stātis essentia tibi ꝯsiderāda erit qꝛ quāto uiscosius icisiuo idiget fortō ri gratia digerēdi materiā et ut te ad actū practicū deducā. ℞.mellis ros. ℥.i.s.et si icidere libet magis accipe o ximellis siplicis tātūdē ꝙ si fortius oxi mellis ꝯpositi seu oximellis squillitici et cū quo istoꝝ libuerit misce aque fei culi.℥.iii.et totū hūc da i potu et ꝯtiūa usqꝫ quo materia tibi digesta appare at quā nūc sic euacuabis.℞.turbit.ʒ. ii.s.ʒiʒib.ʒ.ii.sal.gēme.ʒ.i.īfunde to tū i aqua lactis addēdo oximellis squil litici.℥.i.et bis boris.iꝛ.i infusione de relictis fiat expressio quā potui tribue

Uel aliter.℞.turbith.ab rasi.ʒ.iii ʒiʒib.ʒ.i.ʒucari ad pōdꝰ oīuꝫ ꝛ fiat pl uis quē cū uino potui dabis et si una e uacuatio nō sufficiat eā itera materia l parte maiori euacuata erit retētiua ꝯ fortāda et fortificāda et quātū ad cibū et potū ut stati te docui facere facias ꝛ i pricipio pastus ad quātitatē castāee da dyacitoītē cū spēbus l tātūdē electu arii de granis mirti mesue seu ꝯfectio nibus eiusdē. Cōuenit itē dyātos ꝯ ʒucharo rosato ātiquo mixtū alii ʒiʒi ber cōditū exibēt l per duas boras an te pastū mīue nicolay.℥.i.s.exibe ac in isto casu cōagula sup caplo.vi.descrip ta ꝯueniūt puluis itē stercoris canis ā tiqui casei ac panis ualde nigri ꝯbusti i isto quoqꝫ casu athanasie seu tyriace fine.ʒ.ii.cū uino calo i aurora exibere prodest multū. Et qꝛ materia talis ad stomacū defluit nauseā efficit uomi tū tūc ꝯueniētissime ꝓuocabit cū aqua tepida l aceto mixta l loco aceti pone syrupū acetosū simplicē l oximel siplex squilliticū et ubi fortius. ℞.succi me diani corticū sābuci.℥.s.cū quo aque tepide.℥.iij.misce ꝛ cū quo illoꝝ uolue ris ut.s.te docui uomitū ꝓuoca. Si at aūt uoitus talis ꝯueniētius pte ma terie euacuata esto ꝙ i pricipio quoqꝫ iterdū ꝯueniat cū.s.ifirmus tuus ꝯtiūe quasi nauseat. Sudor aūt materia ꝓ maiori parte euacuata ꝯueniet qui fm modū i caplo viº descriptū ꝓuocet et debes in isto casu tā balneis quam suffumigiis quā unctionibꝰ calioribus utiꝰ Ad materie diuersioues ꝯueni unt fricatioēs ligature dolorose tibia rū et pedū lotiones et ipsoꝝ i decoctō nibus tactꝰ retētio successiue uero uē tose que oīa sꝫ ordinē i quito caplo de scripta sūt fiēda erūt et qꝛ i cura liēte rie ad ꝓpositū faciēcia plima describē tur capitulū pūs bic finem recipit.

Capitulum ixm de eius diarie cura que uitio capitis prouenit.

I qnis diligēter scripta nota uerit dyariā stoāco ueniētēꝫ facille curare sciet siue calidꝰ acutus et siue frigidus illā efficiēs bu mor fuerit et ubi materiā euacuare ne cesse sit capituli.v.siue ꝓximi doctri nā sequere primꝫ nāqꝫ calidā materiā ꝛ aliud frigidā modū tibi dat euacuādi et si ea que stoācū ac eius retētiuā taꝫ ab extra quā ab itra ꝯfortāt i precedē tibꝰ caplis scripta ñ sufficiāt ifra trac tatu de liēteria ac disiteria necessaria quere i nullo eim tibi deficiēt ꝛc at si dyaria uicio capitis ꝓueiat eidē talit subueni.nā i casu isto mēbra duo pec cāt.s.mādans ꝙ ē caput et ad ꝙ mittit

silicet stoācus seu itestina. Et iðo quātū ad regimé sex rerū nō naturaliū ab aere cibo et potu somno et uigilia et similibus catarū multiplicātibus p̄ cauendū é quātū uero ad medicinalia supfluitat} a capite ad stomacū siue ad itestina defluētes educēde sūt digeste tñ p prius et hec oīa qualit̄ fiēda sunt caplo de catarro require ac s3 illius ca pli doctrinā cerebrū talit̄ ꝯforta ut ma teriā talé āpli⁹ nō generet et ad iferio ra mébra āplius nō trāsmittat de hinc stoāci ac itestinoꝝ retētiua roborāda erit et cū sit flux⁹ tal' paxisālis potissi mū talia ꝯfortāda dāda sūt tempe quie tis et tūc ét euacuatiua de his uero oī bus ifra tractatu de liēteria adiutore deo te copiosū faciā et q2 dictū est flu xū defectu matricis ꝓuenire posse pos sibile nāq3 te eā et si p uarios meatus supfluitates suas ad itestina mādare huius dyarie cura erit tales supfluita tes euacuare s3 qualit̄ hoc fiēdū sit in tractatu meo repies ꝙ si mihi tractatū p̄ntem pficiēdi altissimus grāz p̄stitit que sūt egritudines matricis ꝓprie i ferius ānotabo i quibus necessaria ad hoc caplm iuenies. Restabit ei3 ut itestinoꝝ retētiuā ꝯfortes ꝙ leuit̄ ex doctrina p̄habita facere scies ⁊ pp h⁰ de istis specieb⁹ dyarie sic leuit̄ ptran siui cū tā ex dict} quā ex dicēdis cura eaꝝ pateat s3 deīceps ꝯpletā traditio né de ea solū supest curā ponere que e patis seu spléis uicio causat̄ ꝙ pmitté te altissimo sequēti fiet i caplo et p hoc presens finem recipiat. ;

C^m i3^m ō cura dyarie tā epatice q̄3 splenetice.

On incōuenient} quidé epaticu3 n fluxū ac spleneticū plīmi auctoꝝ i splenis ac epatis passioibus collocāt is ei3 é mēbroꝝ illoꝝ passio mihi auté cū de fluxu mētioné facere disposuissé cuiuslib3 flux⁹ doctrinā i unū colliger libuit et i hoc tā splenetici quā epatici flux⁹ ut ceteris societaté teneat cura3 pñs caplm ponet et ab epatico exordi u3 sumens si is pp epatis apā causet̄ p doctrinā i prio caplo p̄habitam ipsum apo^a curab et erit talis fluxus cura et idé de ulcere fiat ac ubi egō fuerit uiru léta i disinterie caplo curā ponā chil lose auté egestioīs cura siue mesaicaꝝ siue epatis uitio fiat una é ue2ū i gibbū uitiū si fuerit que ꝓuocét urinā exibe et i ꝯcauo egōes educas chilos⁹ flux⁹ a flate l' colera uitellina ut plīmū fit et i hoc aduertédū erit et iterū an epar fuerit calidū an frigidū q2 de opilātia illa magis l' minus calida approximāda erūt et sic frigida cū calidis fm exigét i a3 erūt ꝯmiscéda puta quatuor seīa co ia frigida radices endiuie scariole lac tuce cicoree eorū folia seīaq3 et i prici pio minus apitiuis uti debes gradati3 usq3 ad finem ad fortiora procedédo.

S3 ut ad actū practicū te deduca3 facias sic. ℞. syrupi de édiuia et si fō tius de bisātijs et si fortius de radici b⁹ acetosi seu oximell' cōpositi. ℥. iiij. a que édiuie feniculi cicoree añ. ℥. ij. ⁊ fit ꝓ uicibus duab⁹. Ul' istarū loco po ne aque cuscute. ℥. vi. istis tñ fortiores sūt aque radicū apij feniculi sparagi petrosilii et brusti qbus utere si libet

Ul' facias sic. ℞. radicū suprascrip taꝝ et acori añ. M. i. cicerū ru. M. i absīthij. M. ß. anisi maratri ameos se minis apij añ. ℥. ß. assari. ʒ. vi. ꝯquasset̄ et fiat decoctio et cū zucari aut mellis añ. lb. i. aceti. ℥. iiij. fiat syrup⁹ de quo det̄. ℥. i. ß. ꝓ uice cū aquis suprascript}

et totiês syrupū exibe ꝙ materiā obe dientē expulsioni cêseas quā si euacuā dā iudicaueris. ℞.reubarbari electi ʒ.ij.spice.gra. iij.ïfundant̃ i aqua lact̃ addēdo parū uini albi et boris trāsact̃ x.fiat fort̃ expressio cū qua addat̃ ca sie nouit̃ extracte.ʒ.i.cū decoctiōe cu scute caēdreos capillorꝫ ueneris t̃ florꝫ boraginis buglosse uiole liquiritie pas sularū seminis anisi et epitbimi ꝛ casie cū expressione mixta adde syrupi de ꝛa dicib⁹ sine aceto.ʒ.i.et fiat medicia q̄ꝫ potui dato t̃ da pillularꝫ aggregatiarꝫ ʒ.i.bec solutiua nō multiplico cū suis locis ad boc que faciūt ꝓpositū copio sū feceraꝫ te. Aduerte tñ ꝙ i casu i sto nullū forte farmacū nisi materia p̄ digesta ē exibendū i pricipio ergo vte re reubarbaro t̃ mirabolanis citrinis māna tamaridis t̃ casia extracta cū de coctiōe cōi uel da aquā fructuū addito epitbimo digesta materia solutiuis ali is ꝑm exigentiā tuo mō utere. Euacua ta materia i epate calido utere dyaro dō abbat̃ per borā ante pastū ꝛ si forti us.℞.spērū dyarodō abbat̃ spērum dyalacte seu dyacurcume añ.ʒ.ij.ꝫuca ri albi lb.ꝭ.et fiat confectio i morsellis.

Alias i casu isto ad mirabili us⁹ sū ꝯfectiōe qua.℞.succi eupatorij succi absitbii seinis anisi ameos lacte añ.ʒ.ꝭ quatuor seminū frigidorꝫ.ʒ.i.ꝭ.ciāmo mi.ʒ.i.spice gra.vi.reubarbari.ʒ.ii.ꝫu cari.ʒ.viii.et fiat ꝯfectio i morsell̃. flo botbomia isto i casu iuuare sepe solet quā audact̃ facto dūmō cetera requisi ta affuerit patiēs tuus oīa opilātia ui tet et ob boc medicorū p̄limi errāt qui idifferēter i quolꝫ fluxu stiptica exibēt uitet carnē portinā bouinā similit̃ fer cula de pasta et i qua caseus igrediat̃ viscosos isuper pisces et silia. Rur

sus ubi flegma fuerit i cā ꝙ p̄limū acci dit et epar calidū naturaliter nō fuerit ꝙ ad materie digestionē ex p̄scriptis ōscribe calidiori prebe et cū electuario ido seu diasicone. ʒ.ꝭ.naturā solue et post boras.x. fortis expressio fiat cui adde.ʒ.i.de radicib⁹ sine aceto et i po tū dato materia euacuata utere dyaca lamēto dyalacta dyacurcuma āte pa stū ab extra et oleo de spica calo epar iungat̃. Vl̃ facias sic.℞.olei spice ʒ.ii.ciperi masticis spice calami aroma tici squināti croci mirre añ.ʒ.ii.cere quātū sufficit et unguētū fiat quo epar iungat̃. Habes ergo materia eñxte cbillosa qualit̃ fluxus ille curād⁹ sit ꝛc̄

Cōsimilit̃ cura flux⁹ cū materia si milis feci apparet curādus est dūmō ab epate seu duricie splenis non proueni at nā tūc apā siue duricies ut supra te docui curāda sūt sic eni fluxū curabis sꝫ oplōe i splene exñte ex de opilātibus fortioribus utere da igit̃ oximel ꝯpo sitū.Vl̃ facias sic.℞.radicū apii feni culi spargi brusci graminis petrosillij añ.M.i.cortiꝯ media ni radicis ebuli ʒ.iii.corticis radicis caparorꝫ.ʒ.i.assa ri calami aroātici spice lacte añ.ʒ.ꝭ.ꝯ quassent̃ et i fortissimo aceto p quiqꝫ dies dimittāt̃ deide scolopēdrie came dreos capillorꝫ ueneris florꝫ lupulorū florꝫ genestre diātos.añ.M.i.deicepſ que i aceto ifusa fuerit extrabant̃ ꝛ cū rebus istis i aqua decoquātur addēdo i fine epitbimi et ꝫucari t̃ mell̃ añ lb.ꝭ. fiat syrup⁹ de quo cū quib⁹ libuerit a quis.ʒ.ii.pro uice dato i potu. De ide si materiā euacuādaꝫ sēseris.℞. capillorꝫ ueneris scollopēdrie cuscute florꝫ boraginis ꝛ buglosse añ. M. ꝭ. polipodii liquiritie passularꝫ añ.ʒ.ꝭ.a nisi corticis radicū caparorꝫ añ.ʒ. ii.

fiat decoctio i cuius fine adde epithimi M.i.i huius decoctiōe.ʒ.iiii.dissolue cassie ↄfectionis hamech.ʒ.iii.predicti syrupi.℥.i.et fiat medicia materia eua cuata per duas horas āte pastū da.℥.ß.ↄfectiōis que.℞.corticū radicis ca paroꝝ corticis mediani tamarisci añ.ʒ i.anisi liquiritie cordumēi radicis aco ri seminis rute apii cassie lignee cinamōi añ.ʒ.ß.fiat puluis et cū lb.ß.zucari fiat ↄfectio imorsell. Ualet ad idē dya curcuma l' diacalamitū l'electuariū pli ris arcoticū ad extra cū filtro l' cū spō gia i aceto ifusa i quo ruta bulit' sple nē euaporabis quo aliquot uicibꝰ fac to ex oleo de capparibꝰ seu de tamari sco calido ipsū āte pastū punge l'ex un guēto ꝙ.℞.olei aneti.℥.iii.cū.qua.℥ i.succi ciclamis buliat quo cōsūpto ad de cere quantū sufficit et unguētū fiat cū quo icorporent' armonici ifusi i ace to.ʒ.ii.mucillaginis fenugreci et seinis lini añ.ʒ.iii. et fiat unguentū quo post euaporationē utere i splenis duritie ⁊ eius opilatiōe huic ꝓposito faciencia alias plura descripsi pp ꝙ id breuiter ptrāsiui tu igit' vbi aliquo idiges illic l' ad caᵒ ꝓpria recurre i tantū de sple netico fluxu dictū sit volo. Nūc ad eā spēʒ epatici fluxꝰ ueniēdū ē i qua ma teria aquosa est ueluti lotura carnis e gredit' quo i casu epatis retētiua ac e ius uirtus naturalis ↄfortāda erit.ꝙ si a caliditate esto raro accidat ⁊ ꝓue niat et materiā ibidē eē iudicaueris qᵒ illa euacuāda sit supra caplo vᵒ requi re et ꝓ retētiue ↄfortatōe i caplo.vi. plura reperies ut sūt rose et eaꝝ semē acetose et equina cauda semē portula ce atqʒ plātaginis coralloꝝ rubeoꝝ sā daloꝝ corūcerui vstū et lotū psiliū ⁊ cā phora istoꝝ eni quelibet p se ualet ex

quo ↄfectionē tuo mō fac puluerē l' ꝙ libuerit aliud i hoc tamē casu puluerē ifrascriptū mirabilē adiueni. ℞.ber beris.ʒ.v.se.ēdiuie se.portulace sāda loꝝ rubeoꝝ se.plātaginis añ.ʒ.i.rof. rubeaꝝ.ʒ.ii.spice.℈.ß.fiat pu luis quo cū syrupo acetoso i ieiunio utere et ad delicationē de zucaro quātū sufficit si libet adde l' huius pulueris accipe.ʒ. vi.et cū lb.ß.zucari p bolos ↄfectō fiat huic tamē ꝓposito i caplo vi. iuenies plima ab extra iunctio epatis ceroto sādaleō ante cibū ul' huius loco epithi ma facias ℞.aquaꝝ rof.lb.ß.aque en diuie.℥.iiii.sādaloꝝ rubeoruʒ.ʒ.ii.spo dii.ʒ.ß.cāphore.℈.ß.et magna exnte flāma ante cibū p horas duas epar epi thimet'. De his tamē i hoc loco que ab extra erūt approximāda octauum caplm supra tibi plima dabit qualiter autē cibū et potū et alias res nō natu rales ordiare debeas caplm.xi. te ad plenū istruat.si debilitas retētiue epatꝭ a frigiditate ꝓuenit et materiā euacuā dā cēsueris caplm.xi.supra ↄsule.id ti bi eā euacuādi moʒ dabit qua euacua ta ab itra sic facias ℞.spice masticis squināti apii calami aroātici croci añ ʒ.ii.ß.anisi maratri añ.ʒ.i.fiat puluis ō quo stō uacuo cū modico uini.ʒ.i.det' ⁊ zuchari tātundē addere poteris ut gustui gratus magis existat.sʒ dosis tūc duplicāda erit l' accipe zucari.ʒ.x. et cū puluere illo ↄfectionē p bolos fie ri facias quo utere ↄuenit quoqʒ i isto casu dyagalāga ↄfectio de cynamomo dyacalamētū et silia plurimū ēt iuuat si a.ʒ.ii.tiriace l' metridati ↄ uio nigro calido ꝓpinaueris ab extra aūt āte ci bū ex oleo despica l' de mastice epar in ungat'. Ul' facias sic.℞.olī masti cis olī dspica añ.ʒ.i.et cera addita fiat

unguentū quo ut supra epar iungatur. In isto itē casu post cibū p horas tres ualet uētosa sine scarificatiōe sup epar posita. Si autē egōnes colerice fuerīt tā quo ad eorū euacuationē quam quo ad mēbri rectificatōnē nō aliī quē ī cura eius que uitio totius ꝓuenit si endū'erit et huius doctrinā a p̄cedenti h⁹ capl'is mutua. Sꝫ duo singl'aria ī cuiuslibꝫ dyarie spē retētiue epatꝭ uicio ꝓueniētis ponit noster auicē. nō nl'li quoqꝫ auctores alii et pri^m ē epatis lupi puluezis.ʒ.i.cū uino calido īfirmo tno stō uacuo ꝓpinare. Is eiꝫ epatis debilitates oēs a ꝓprietate curat nō tn̄ sel' sꝫ aliquot deī uicib⁹ ꝛ passule sero ī pricipio past⁹ assūpte bene masticate oēꝫ epaticā solutionē soluūt sꝫ illā precipue que loture carnis similis existit et hec cuiuslibꝫ spēi dyarie cura finit'.

Secūdus tractat⁹ duo habet capl'a c^m primū liēterie cās ac sigā tā ꝓnostica q̄ꝫ demonstratiua continet.

Ost dyarie d̄terīnatiōnē ꝯsequit' liēterie dictio que ē mutati cibi cū stō et ītestinoruꝫ lenitate pseceſſū uelox emiſſio et hoc ē ꝙ uocabuli ethiōlogia sonat nā lienteria a liniēdo dicit' qꝛ est ꝓprie stoāci et ītestinoꝝ lenitio qꝛ lion grece linitō ꝛ terō ītestina quasi ītestinoꝝ lenitō ꝛ pp hoc nō nulli cathetroſſā appellant que ē apud grecos p īferius uelox emissio et hoc ī partib⁹ stōi dictū ē opponitur anotrophe que ē p superius cibi uelox emiſſio dicit' ab aū ꝙ ē sursū ꝛ trophos ꝯuersio Causa liēterie extrīseca ꝛ ītrinseca cē pōt extrīseca quidē ut rerū nō sex naturaliuꝫ iordiāt⁹ us⁹ puta aer frigidus et hūidus stoāci uillos relaxās forte post assūptū cibū īmediate exercitiū quies lōga que hūiditates superfluas multiplicat et idē sepe efficit debito sōnus lōgior supflue ēt uigilie extrēāliter corpus exsiccātes ira īgēs hūores ꝯmiscēs super assūptū cibū supfluus ac laboriosus coit⁹ nimia repletio cibi vt sodali cuidā meo padue ꝯtigit qui ī domo magistri mei. Iacobi forliuiēsis tot mecharoēs deuorauit ut tota nocte sup sellā assellādo steīt et nō credebat hoc ex supflua repletōe ꝓuenire macharoēs eiꝫ solutiuos aiebat. Inanitio nimia eadē efficeret et ul'r oīa que retētiuā debilē efficere posset. Ex pte ēt cibi lubrici liēteria sepe fit l' ēt si quis cibū uelocis d̄scēsus prepoāt ei qui tarde digerit' si uenenosus si mordicatiu⁹ l' alteri⁹ male qualitatis. mordicatiu⁹ ꝯtentiuā uirtutē stimulat que ꝯtinere postea nequit cibū superueniētē et ex hoc tā cibalia quā mediciālia mordicatiua efficere pn̄t ueluti ī remanētia alicui⁹ farāci sepe ꝯtigit et pp hāc cām aqua ozdei brodiū cicerū rubeoꝝ seu lauatiuū aliud post medicinas solutiuas coīter exhibem⁹. Aqua ēt multa post cibū assumpta lienteriā sepe cāt casus iterū pcussio et similia hec oīa ex pte causarū extrīsecaꝝ se tenēt. Intrīsece uero fiunt stoāci aut alioꝝ mēbroꝝ defectu mala eiꝫ stoāco tā sīplex ꝯplexio quā cū materia hoc efficeī pōt sīplex quidē sicut a caliditate calorē extermināte l' frigiditate mortificāte ut ī croicis sine acutis egritudinib⁹ sepe fit a nō nulla ꝯplexiōe cū materia sepe fit liēteria ubi uiscosū fl'a stōi uillis īhereat eos leificās applanās et lubricū efficiēs et ab isto mō liniēdi liēteria ꝓprie dicta ē fit a p alisi musculoꝝ retētiuoꝝ a malis item

hūoribus pōgitiuis a uenenositate ab ulcerib⁹ et ab epate et hec stō ex pte se tenēt alioꝝ autē mēbroꝝ uitio fit si reu matizātes hūiditates ab eis ad stoma cū defluāt et ē caput epar splen matrix successiue disiterie queqꝫ ī quo uillis stōi abrasis destruit̄ ꝯtētiua eā itē lu brici cibi lubrificantes efficiunt un de quidem debent lubrici appellari qui cibum a stomaco lubricant et hec sunt in summa tam itrīsece quam extri sece liēterie eē. Sigā ab īmoderato sex rerū nō naturaliū vsus ꝓuenit paci ētiū relatiōe id tibi notū fiet et si ad ple nū iformari cupis ꝭm premissaꝝ causa rū ordinē ifirmū tuū ex aīa eē autē ītrī sece que tā alioꝝ mēbroꝝ uicio fiūt ti bi note fiēt prio si reuātizās caput ī cā fuerit post somnū plurimū accidit sigā catarri defluētis aderūt ac ut supra ī dyaria dictū ē spumose erūt egōes et potissimus quidē si a splene ī ore stoāci mordicatio quedā sētit̄ acetositas in ore sꝫ ea hora comestiois sedat̄ et po tissimū ubi cibus fuerit unctuosus et ī hoc casu appetit⁹ augeri solet. Si uero ab opilatiōe mesaraicaꝝ siue epa tis ea fuerit aliqualiter chillose erunt egestiōes matricis aut cū uitio ꝓueīt qꝛ ī infirmo erit cognosces aut si stōi cā id qñqꝫ ex uiscoso flegmate fit cibū assūptū lubricāte cū ī egōnibus discer nes ī stō dolorē ac acetosā eructuatio nē sētiet et ab assūptis frīs ledet̄ mor dicātes humores stōꝫ mordicabūt ar surā puncturā ac calorē ī eo efficient oris amaritudo aderit sitꝭ quoqꝫ et si colera ī causa fuerit ea ī egōnib⁹ appe bit his casa nocēt et. Si pp ulc⁹ ip sa fit dolor erit ī stomaco ī ore borbor et si uoītus fiet corticalis sitis vō gran dis aderit et cū cibū assumit ī stomaco

stati mordicationē sētit cū quo saniei paululū et īterdū sāguinis gutulle in e gōnibus cibalibus appebūt apā ex tac tu ex dolore et ex his que de apātibus dicta sūt stōi facile ꝯprehēdes a uenēo sitate si causet̄ ea de se tibi fiet manife sta et si a lūbricis ꝓpria signa ipsorꝫ īuestiga paralesis se ex frigiditate et ī sēsibilitate maīfestat et illa que ex virtu tis ꝯtentiue debilitate causat̄ ex pre scriptꝭ sigīs cogōscit̄ Et qꝛ stōi vt⁹ defcā ē siue croīce uitō siue acute egri tudinis successiōe siue q̄uis alia cā id fiat cum quo tales sine dolore ꝛ prēt uoluntatē egerūt ac ī sensibiliter quidē sepe ꝛc̄. Cōfirmate liēterie cura ē dif ficilis que uero ex ꝯtentiue debilitate ꝓuenit si pseuerat ad ydropē siccā p ducit ad mortēꝫ tandē ut ꝭapio et aui cē. dicunt lienteria que disiterie pp ul loꝝ stomaci abrasionē succedit curam aut recipit que generat̄ ī cicatricibus uilli nūquā lenes fiūt et retinere ñ pōt que successiue cronicaꝝ egritudinum seu acutaꝝ uirtutē exterminantiū ꝓue nit mortalis erit nāqꝫ omnimodā uirtu tis defectionū arguit at ea que ab acui tate humoꝝ fit si pseuerat abrasionem ītestinoꝝ efficiet et disinteriā tādē oxi rema que est eructuatio acetosa ī diu turna liēteria ñ ab hūore frido cāta su pueniēs bonū ut ī ꝯpoīto afforismi ī di uturis liēťiis ꝛc̄ cibi eiꝫ morā aliquātu lū ī stō arguit ac naturā ad suā ꝯsuetā actiōeꝫ reuti ꝙ signū bonū existit hoc idē ꝭ ōsolutōe uētris oīuꝫ mōrū asserit auicē. Ex qb⁹ oib⁹ c⁹qꝫ liēťie tā ꝓ nostica q̄ꝫ ꝺmōstratia sigā maīfesta sūt ꝛ p hoc totū caplm pn̄s finē recipit.

Capitulum secūdū cuiusbꝫ liēterie curam ponit.

S

I huius curã recte facere cu pis omni cũ diligẽtia causas iuestiga si extrinsece fuerint eas ad ꝯtrariũ uerte et. ubi aliqua mala qualitas ĩ stomaco uel ĩtestinis uillos relaxãs ꝺrelicta fuerit ꝓut te infra do cebo fac causas autẽ intrinsecas ꝑ pro pria signa cogõsces quod si reumati zans caput si splen si epar si matrix in causa fuerit ĩ ꝓpriis capl'is curam re quire illa eĩꝫ curando lienteriã quoqꝫ curabis ĩ uirtute uero defecta ãplius elaborandũ nõ est ut tamen nihil faciẽ do aliquid facere uidearis ex ĩscriptis ꝭm intentionẽ quã pro tunc hũeris ali quid facito sꝫ si uiscosũ flegma existẽs ĩ stomaco ꝙ ut pl'imũ acciderit fuerit ĩ causa aliaꝝ rerũ sex ñ naturaliũ omis sa ordinatiõe cibi et potus regimẽ tã quã ĩ hoc loco magis necesse ẽ inscribã et si aliqua tã huius quã in medicinaꝝ regĩe iã superi⁹ dicta ꝯpies da ueniaꝫ queso id eĩꝫ fit ut facili⁹ ad actũ prac ticũ te ducã sũt igit' uiscosa et humida uitãda oĩo parũ queqꝫ et sepe danduꝫ et ĩfirmus sit uno semper ꝯtent⁹ cibo ni hil preterea nisi per ꝑus materia eua cuata plurime stipticitatẽ exibeas mate riã eĩꝫ illã ꝯdensaret et digõi rebellem materiã efficeret gradatĩ itaqꝫ ad illaꝫ trãsire. Carnes ergo lactãtis uitul li dato. mõtonis duoꝝ dentiũ caprioło rũ cuniculoꝝ gallinaꝝ iuuenũ caponũ perdicũ fasianoꝝ ac auiũ ĩ rubis degen tiũ et hee carnes assent' potius quam elixent' et ubi maiorẽ stipticitatem que reres cũ mirti l' mastice addendo parũ macis ciãmomi ac cardamõi carnes ĩ stas facias et si eas elixaueris ĩ pluui ali aqua cisterne uel decoctiõis calibis decoquant' et si opus fuerit ex his cõ tusũ fac et si feceris distillatũ debent prescripta ĩ pecia rara ligari et simul cũ carnibus ĩ uase reponi que bono ui no stiptico per pri⁹ ꝯspergant'. Quã tũ ad eius potũ uinũ bibat nigrũ stipti cũ cũ aqua ferrata liphatũ ĩ quasi libet mirtillos cũ mastice et modico macis per pri⁹ bulire facias et si ĩ illo uĩo can dens aurũ extĩgueret' preualeret. Ad medicinalia autem cũ perueneris fl'a illud uiscosũ cibũ lubricãs oĩ cũ studio euacuandũ erit ꝙ si nauseare ĩfirmum tuũ cernes cũ ad uomendũ iuua aquaꝫ tepidã cũ modico aceto mixtã in potu dãdo uel aceti loco sirupũ acetosũ sim plicẽꝫ pone et si fortius uis oximel sql liticũ et quouis istoꝝ sũpto uoitus si tardauerit eũ cũ penna oleo intĩcta et gutturi ĩmissa ꝓuocet quo facto cũ ca lido uino dentes abluãt'. Et si ll'a id ꝑ hanc uiã rebelle fuerit eductioni. ℞. oximellis squillitici. ℥. i. ꝭ. aque feniculi ℥. iii. pro una uice misce et ĩ aurora ca lidũ ĩ potu tribue quo sũpto aliquot ui cib⁹ si paciens tuus iterũ nausearet sic ut ꝯiecturatiue materiã illã per uomi tũ facilius educi posse pensares quam per secessũ cũ cibis ĩcisiuis prãdio sum pto ut est caro salua pisces salsi por ri sinapis et huiusmõi cũ suprascrip torũ aliquo uomitũ ꝓuoca ubi per in ferius naturã id facere posse cõprehen deres. ℞. turbit. ʒ. ii. ꝭ. ʒinꝫib. ℈. ii. sal' gemme. ℈. ꝭ. ĩfundant' ĩ aqua lactis cũ ℥. i. oximellis squillitici et cũ horis. xii. in ĩfusione permanserit fiat expressio quã potui dato. Ul' facias sic. ℞. turbit abrasi. ℈. iiii. et ʒinꝫib. ʒ. ꝭ. ʒuca ri ad pondus omniũ et fiat ꝑuluis quẽ cũ uino calꝺ bibat sequenti uero mane tyriace fine ʒ. ii. assumat sic uel alit' eua cuata materia que modis plurib⁹ eua cuari põt ut in plerisqꝫ locis supra te

docui retentiua fortificāda erit que ut supra tractatu prio caplo.xi.dictū est multipliciter fieri pōt dando dyacito nitē cū spēbus ad quātitatem castanee in pricipio pastus uel tātūdem electua rii de granis mirte mesue seu ɔfectioī bus de seminibus eiusdē.uel da.ʒʒ.ɔdi tū uel dyantos cū zucaro rof.antiquo mixtū uel per duas horas ante pastuz miue nicolai.ʒ.i.ß.ul cū uio nigro stip tico calido.ʒ.ii.athanasie in aurora tri bue. Ab extra uero sic facias.℞.olei masticis olei de spica.añ.ʒ.i.puluer ris masticis.ʒ.i.garioffiloꝝ.mente sic ce galiemuscate nucis cipressi acacie añ.ʒ.ß.cere parū et fiat unguentū quo ante cibū stomacus ifirmi est inunguen dus. Uel aliter masticis.ʒ.ß.lauda ni.ʒ.ii.mente garioffilloꝝ nucis cipres si.añ.ʒ.ß.acacie galliemuscate.añ.ʒ.i.ß calami aromatici corallioꝝ rubeoꝝ añ.ʒ.ii.fiat cerotū quod supra coriuz ad scuti formā extensū stomaco superpo ne uiscoso itaqꝫ flegmate in causa exñ te hec sit tibi cura que ei quoqꝫ ɔueni ens erit que propter musculoꝝ peral e sim prouenit i cura tamen huius palif unū quidem singlarissimū existit iā exper tus sū puta pillulas ex assa fetida cū mel le ɔfectas per duas horas ante pastuz tres semper exibere. Mordicātes hu mores si i causa fuerit regimen totum ad frigidū et siccū declinet facito nec stipticis nisi pri⁹ euacuata materia uti presumas ꝙ et si modū multiplicē ma teriā talem euacuādi supra tractatu p̄ mo caplo.v.descripseri ut minori cū la bore ad actū practicū deueias ponere hic quoqꝫ modū aliquez libet. Faci as ergo sic.℞.reubarbari electi.ʒ.i.ß mirabolanoꝝ indoꝝ.ʒ.i.parū torrefi ant et puluis fiat quem cū aqua pluuia li seu ferrata miue citonioꝝ.ʒ.i.addita cōmisce et ī aurora ī potu dato plrimi hūc puluerem ī pillulaꝝ formā libenti⁹ accipiūt eas igit cū miua citonioꝝ ɔfi ce et oēs ī aurora ifirm⁹ suscipiat eua cuatione facta.ʒ.i.trociscoꝝ despodio cū semine acetose cū uacio lacte cū lapi dibus seu cādenti auro decocto dissol uat uel.ʒ.i.ß.pulueris coriandrorum perpatorum uel dyacodion ex pillulis stipticis nicolai sumat ex eis.ʒ.ß.que si ne opio ɔfecte sūt ꝙ si opiū ī eis fuerit et ifirmus tuus dormire nequeat ī me dia nocte.v.uel.vii.ex eis tribue malaz ɔplōem alterāt retentiuā ɔfortāt et sō nū ꝓuocāt quo ī casu nihil prestātius sed illa que ī tractatu precedenti caplo vii° describunt si quouis mō opiatis usus fueris tua nūquā a mente discedāt ab extra.℞.olei masticis olei citonio rū añ.ʒ.i.pulueris masticis galliemusca te ypoquistidos acacie terre sigillate pulueris panis assi ī aceto remolliti añ ʒ.i.cere parū et fiat unguentū pro sto maco. Ul facias sic.℞.masticis.ʒ ß.acacie ypoquistidos añ.ʒ.i.ß.fiat ce rotū addendo de oleo mirtillino si op⁹ fuerit ut tenax fiat et ꝓ stoāco super corio ad modū scuti extēdat. Quā tū ad cibi et pot⁹ regimen euacuata ma teria uino utat nigro stiptico cū pluui ali aqua ferrata seu cisterne liphato be ne ꝙ si in ea candens aurū extigueret preualeret. Elixa cibaria ī ferrata aqua decoquant et cū berberis mirtil lis coriādro prepato sumac āthera et cū similibus carnes faciende sūt cocta na uero seu pontica pira p frustra inci sa ī hoc casu sūt ɔuenientissima que in suis brodiis quoqꝫ pōi possūt et gros si rustici qui stoācos habent structioꝝ nespilla corna uel prunella immatura

ponũt uel ex prescriptꝭ spẽbus alique ꝯtuse ĩ pecia rara ligent̃ que simul suis cũ carnibus ac ĩ ferculis buliãt et si di stillato pp uirtutis debilitatem uti ne cesse est fac ꝓut ĩ tractatu prĩo caplo xi. scriptũ reperies ibi eiꝫ modus quali ter fiendũ sit ĩscribit̃ ac ibidem ꝯsequẽ ter carnes ĩuenies fercula quoqꝫ ac mi nistratiõis modũ et aliaꝝ omniũ sex re rũ nõ naturaliũ ideo illa que ad hoc re gimen ptinent illic quere et copiã ĩueni es. In prĩcipio tamen pastꝰ ĩfirmo tuo ad quãtitatem castanee de ĩfrascripta mixtura prebebis que. ℞. ꝯserue rosꝫ. ãtique. ℥. i. diacitoĩtem de zucaro sine speciebꝰ. ℥. iii. coralloꝝ ru. boli armeni psilii ꝯbusti añ. ʒ. i. pulueris coriãdro rũ preperatoꝝ. ʒ. i. ß. miue. ℥. ß. fiat mix tura. Vl̃ da dyacitoĩtem de zucaro sine speciebꝰ uel quere supra preceden ti tractatu caplo vi q̃ quo ad hoc ꝓpo sitũ faciũt plĩma ibideꝫ ĩueies ac diuer sa. Et si narcoticis grã accidentiũ sedãdorũ uel sistendi fluxũ uti necesse sit si enchatismatibus stuphis balneis ũctionibꝰ. s. diuersionibꝰ ligant̃ uento sis precedentibꝰ ĩ capl̃is quere In nul lo eiꝫ ad hoc ꝓpositũ faciente tibi defi cient et hoc est a mordicãtibꝰ hũoribꝰ lienterie ꝓuenientibꝰ cura etiã ei que a colera ꝓuenit satisfacit. Et q̃ ad ꝯpletã harũ curã ĩ precedentibꝰ capl̃is necessaria descripta sũt de his sic breui ter pertrãsiui ac illi que causa ulceris fit cũ pauca et crebra cibatiõe succur re et maxĩe ĩ isto elaborãdũ est ut exibi ta paucarũ sint superfluitatũ maxĩ nu trimenti. Et licet cura hec ĩ cura egri tudinũ stõi posita sit ĩ hac paucl̃a pace legentiũ ãnotabo ꝓ quo hũores ãnotã di sũt equãdi sunt euacuãdi quoqꝫ dũ mõ necessitas exigat ꝙ cũ fromia ac far macis suprascriptꝭ ac ꝯiter rõis fm exigentiã fiat. Et ad localia ueiendo ad ulceris mũdificatõeꝫ prĩo attenden dũ est ꝙ cũ decoctione passulaꝝ aque mellis uel oximell̃ sĩplicis ꝯuenienter fi at. Posset et ĩterdũ cũ his cassie. ℥. i. ĩmisceri q̃ farmacũ mũdificat et mordi cãteꝫ saĩem leiter educit cũ quo ad sto macũ ipsũ materiã attrahit nullã. Sꝫ ubi materiã uidebis uiscosã fore ratio ne cuius cibꝰ lubricaret aqua leuis de coctionis cauliũ ꝯueniret. Et si fortius oliuarũ aqua nisi ulcꝰ per prius mũdifi catũ fuerit sanabr nũquã mũdificato ul cere ut ꝯsolidet̃ da trociscũ unũ de ter ra sigillata cuꝫ lacte uacio acetoso di stemperatũ uel da pl̃ueris caude eqne ʒ. i. et mirabiliter uꝫ ĩ hoc cãu. Vel da tãdeꝫ pulueris plãtaginis luti sigil lati uel boli armeni. ʒ. ii. radicis yreos corticis thuris masticis gũmi ara. dra gagãti añ. ℈. ii. fiat puluis quo utere. Ab extra ũguenta prescripta ꝯueniunt et ꝙ singularissimuꝫ adiueni est ceratuꝫ ꝓ crepatis descriptiõe magr̃ali ꝙ ex pelle arietina et hũano sãguĩe ꝯficitur

Hec paucula de cura ulceris stoãci scribere libuit etiã si ꝓprio caplo iniu riã fecerĩ nã pauculi sũt dies ꝙ mea in cura quandã hũi lienteriã cã. ulceris factã qui prescripta cura dei dono re stitutꝰ est. Sꝫ de lienteria cã apãstũ stoãci facta ne cam ĩ caplo penã hic ni hil dicturus sũ. sꝫ in caplo ꝓprio tu cu rã apãtis quere. Et ex his que ĩ pre cedentibꝰ capl̃is ac ĩ presenti descrip ta sũt lienterie cura pꝫ capitulũ hoc fi nem recipiat ad honoreꝫ oĩpotentꝭ dei uiui et eiꝰ matris marie semper uirgi nis et totiꝰ curie celestis. Amen.

Tertiꝰ tractatꝰ duo ꝯtiẽt capl̃a cm

primū colice passionis cās ac signa tā ꝓnostica quā demonstratiua ponit.

u Ordinē quoddā fluxuū species oēs attingā colerice passionis cura nūc digne subsequit̃ cū stoācus nō minus ab ea quā a lienteria patiat̃. Est ergo colerica passio tā sursū quā deorsū mat̃iezū cō ruptaꝝ imitti quadā ac furiosa sua acuitate expulsiuā irritātiū frequens eductio. Hec passionē hāc colericā a corrupta aqua ut plurimū fit ut non nulli asserūt denoīari putes sed a calidos potius ꝙ ātiqui itestina uocāt eorū que omnia itersecāt per intestina cō prehendētes Unde i casu isto sub hoc uocabulo calidos tā stomacū quā itestina ꝓprie dicta ɔprehēdūt cū hoc patꝫ hac i passione q̄r mēbra cetera patiant̃

Hanc ergo ob causā colericā illam passionē uocāt que a corrupta mat̃ia sēper ꝓuenit. Et huius corruptionis cā esse posset aeris uentositas ac ipsius corruptō cibi quoqꝫ ac pot⁹ et humores potissimū qui facile corrūpunt̃ ut melōes mora matura et sil̃ia. Et pit̃er de re qualꝫ alia non naturali que corruptionē ac uenenositatē i hūori bus ponere possit ōdꝫ. Et hāc efficiens passionē materia tā calida quā frigida esse pōt multiplicit̃ eiꝫ humores tā in itestinis quā i stō quā i aliis menbris quā etiā i uenis corrūpi possūt qui postea vi nature seu sinthoātice ad stomacū ꝓ pulsi sua acuitate ueneōsa tāꝫ os que ei⁹ fundū mordicat quo fit ut expulsiua irritata materia illa corrupta tā per secessū quā per superi⁹ simul emittit̃ et seuis qdem cū accidentibus i tantū ut persepe ifirmus cadat i sincopi uerū materia illa exn̄te calida cēt̃is parib⁹ accidentia iducit seuiora. Tua igit̃ est per signa ꝓpria materiā talē discernere que si frā fuerit ex hūitudine tp̄e anni regiōe etate regimine precedēte et similib⁹ deprehendat̃. Sꝫ materia uoitus ac eius que persecessū educit̃ inspectiōe multo fies certior uisu an materia fl̄atica an melāconica facile discernes. Et tu sil̃iter materiā calidā iuestigare debes. qr tēpus anni ɔpl̄o etas precedens regimē et talia eaꝫ tibi demōstrabūt Sꝫ ira furor iquietudo istātia uigilaꝝ sitis ualida oris amaritudo dolores pūgitiui quā i precedenti oīa erūt fortiora. Urina si qua haberi pōt in iudicādo tibi multū ꝓderit qr hūor ille i cā est queꝫ tibi peccare demōstrabit. Si igit̃ i huius mōi egritudinis cognitionē uenire libꝫ que dicta sunt diligenter ꝑscrutare.

Quātū uero ad ꝓnostica hec pa⁹ iter egritudiēs ponit̃ per acutas raro eni diem quartā pertrāsit nā tam seua sūt accidētia quā ifra temp⁹ illud ad salutē uel morteꝫ ut plurimū infirmuꝫ deducit ad septimū usqꝫ qn̄ꝫ peruenit.

Et ideo si i eo col̃a prio demōstraret̃ successiue materia fecis aquosa de iceps ueluti recent̃ caris lotura tal̃ ra ro quartā pertrāsit ꝙ si spasm⁹ si puls⁹ cas̃ant sudor frīdus apparuerit cū sua extrema unctiōe eū presbitero recōmitte. Materia eiꝫ nigra seu eruginosa.i.erugini sil̃is appensi pricipio mō tal̃ ut in pronosticis generalib⁹ dictuꝫ est. Et esto materia tal̃ i pricipio n̄ appeat si tamen ifirmus morit̃ i fine ut apparebit ābelit⁹ ueluti corrupta stercora fecis mortal̃ i passiōe hac si prio uentris leitio fiat successiue i intestina dolō ac pūctura deīde ad stoācū ascendit uomitū et fluxū uētris simul efficiēs

dūmō uirtus ɔſtet paucos īfra dies pa tiens liberabit' qꝛ materia hāc cauſans paſſionē per modū hūc ɔuenienter e ducit'. Et qꝛ paſſio hec quibuſdā fa miliare exiſtit ut crapuloſis et his qui ſuper aſſūptū cibū laborioſo coitu uel i moderato exercitio utunt'. His ē ꝙ īſuetis piculoſa min' teſtāte. Auicē Jtē ſi hec pa' materia derelicta ſubito reſtringit' et īfirmus euaſerit urine ar dorem īcurret. Habes igit' ſigna tā demonſtratiua quam pronoſtica et cauſas colerice paſſionis.

Capitulū ſecūdū tractat' tertij co l'ice paſſionis curam point.

q Uia paſſio hec a materia cor rupta ꝑuenit per artē aut na ture uī euacuare neceſſe eſt.

Si igit' iudicaueris bonū fore natu rā ad uomendū iuuare caue ne forte uo mitiuū exibeas et potiſſimū materia co lerica exñte. Jn caſu ergo illo aquā tepidā potui ſepe dato ꝙ ſēper ſeceſſū eū melius poſſe euacuare ɔprehende res reubarbarū ac mirabolanos citri nos paululū torrefactos ſm modū ſu peri' p'ies enarratū exibe. Et qꝛ mate ria illa acuitate ac venenoſitate parti cipat donec ſuperi' eius pars maior fuerit euacuata nihil ꝙ magne ſtiptici tatis ſit exibeas ⁊ tā in cibo quā ī potu quā ceteris medicīs aliquid habens ɔ trā uenenū uirtutem fac ſēper īponas.

Si ergo roſaceū ſyrupū de mirtis ſiue citomiuā cū aqua pluuiali ſiue fer rata ut eſt fiendū dedere ſyrupū de ri bes uel de acetoſitate citri ul' de ſucco acetoſe cū illis aliquid miſce. Et ipſa citri acetoſitas multū ī ſuis fercul' ɔue nit aut acetoſitas ribes ſeu paiſ cuculi ſuccus. Et qꝛ materia illa ī fumoſi tate tibi nullas īducias accommodat.

Si forti' ſtipticare uolueris utere boloarmeno terra ſigillata l' cornu cer ui aduſti. Jtē nō ſolū retentiuā ɔfortāt uerū materie ueneōſitati p'imū reſiſtūt et huiuſmōl bezaar ꝑpriū eſt puluis criſtalli quo qūo dat' tā ī ferculis quā ī aliis modis. Et poteris ſic facere ℞. ɔſerue roſ ātique. ℥. ii. dyacitoiten ſine ſpecieb'. ℥. iii. boliarmeni. terre ſi gillate cornu cerui vſti añ. ʒ. i. pulniſ cri ſtalli. ʒ. ii. fiat mixtura addēdo parū ſy rupi de acetoſitate citri l' miue citoīoꝝ ſi magis reſtrigere cupis et de hac ubi flux' et uoitus moleſtior fuerit ī prīci pio paſtus ſemper datoegetea uero ī fine attamen ſi āte et poſt dederis pec catū mortale nō ɔmittes. Si tamen ɔſilii copiā habere libet ī tractatu p'io caplo vi' ſupra require. Sz de p'ue re criſtalli aliquid ſp adde tā cū ſirupiſ quā cū aliis illic deſcriptꝫ ab extra ex oleo de citonijſ et maſtice ſtoācū inūge

Et aliq āte unctiōez ſic faciūt quo niā mentā cū balauſtiis ī aceto forti bu liūt et ſpōgiā ī tali aceto miſſā uicib' ali quot ſtō applicāt et ſucceſſiue faciunt ūctionez. Alii ex emplaſtro īfraſcripto totū uentrem emplaſtrāt ut. ℞. farine ordei lb. i. ſpodij. ℥. iii. diſtemperent' cū ſucco plātagis et albumīe oui. et ex ta li uenter tot' empl'et'. Huic ꝑpoſi to pertinentia ꝑmi tractat' capl'm plu ra ɔcedet et ergo aproximādi modū ⁊ ordinem dabit et talia ſūt ūctiones epi thiāta emplaſtratiōes enchatiſāta ſtu phe ſuffuigia ac ſuppoſitoria cū cliſte rib'. Jtez ī caſu iſto qua maxie diuer ſiones ualz que cū fricatioib' ac dolo roſ ligaturis ad adiutoria et coxas co mode fiūt ea que maxie ī iſto caſu ɔue

niūt sūt sup stomacū et super uentrem sine scarificatiōe uentose laudat iterū super crura et pedes Ras aque fride effusionez q2 ígrossādo materiā fluxaz sistit seu retrahendo huōrez calidū ad ītra materiā meli⁹ digerit et benignuz magis efficit et i robusto corpe facias si libet. At ubi accidentiū ifestatiōe narcoticis uti necesse sit ad capl'z s3 et decimū tractat⁹ pmi recursū. habe ne ī errorem cadas illic descriptā doctrinā nullo mō preterias. De regimie sex rerū nō naturaliū huic pposito pertinenti te capl'm.xi.tractat⁹ eiusdez te ad plenū iformabit et de uirtutē sba modū dabit m'ltiplicem. S3 de pl'uere cristalli succo acetose ribes panis cuculi ac acetositati citri poteris cū quibus l3 ꝯmiscere et sic colirice passionis corrupta illa materia existente calida hēs curā. S3 ubi frigida cā fuerit adiuuare ad uomendū naturā l3 poteris cū aqua cal'a syrupū acetos simplicē.l' oximel simplex ꝯmiscere. Et si per secessū ubi materia nigredini appareat ꝯ reubarba. miroba.idis misce et si flegma kebulos. S3 tā i solutiuis quāz ī uoītiuis cautus semper esto solent eī3 materie h⁹ furiositate i passiōe ac accidentia adeo terribilia sequi ꝙ ex minio errore patiens ad regem eternā facile trāsit. Euacuata vi nature seu p artem materia si retentiuā ꝯfortare mēs est laudat. Ras trociscos de olibāo ꝯ miua et aq ferrata datos. Et q2 ad hūc locū pertinentia i cura liēterie pl'ima īuenies ac sex rerū nō naturaliū regimen illic recursū habe et accidentib⁹ put supra dictū est pluries succurre.

Jn quibusdā etiā medicinis ad hūc locū pertinētib⁹ mēoz esto aliquid ꝯmiscere ꝙ ꝯtra uenenū uirtutez habeat ut est syrup⁹ de cortice citri sol⁹ et cortex ac eius semen tormentille radix origanū siluestre ypericō enula cāpana ⁊ similia. Cornu uero cerui i quacūq3 eī3 materia ual3 multū. Et i isto cāu tyriaca magna pdest sūme Et sic colirice passionis tā a materia calida quāz frigida puenient curā habes qua pp p uiā epilogi te reducere ad actū practicū uolo. Cū ergo ad patientē ueneris de euacuāda materia sm exigentia sit tibi cura et siue hoc per secessuz siue per uomitū fiat ob periculū ꝙ iminet caute facito. Et i pricipio tam quo ad rerū sex nō naturaliū regimen stiptica fortia nūquā approxies. Nā mat'ia illa corrupta si retēta fuerit sua malignitate ifirmū īterficiet. Ordinato ergo sex rerū nō naturaliū regie ꝯfectiōes pl'ueres aquas syrupos ab ītra dab. Ab extra uero fac fomentatiōes ūctiōes successiue ēpl'a et si libuerit frigidaz aquā super pedes ac cura picias. Diuersiōes uero cū ligaturis fricatioibus uel aliter put libuerit ī oī morbi tpe facere poteris uentosas eī3 nō nisi materiei maiori pte euacuata. et idem pariter de stuphis ac balneis est fiendū. ꝙ si accidentiū seuitas ad curā te uocet diūsiuis ligaturis fricatioibus et cū uentosis utere successiue fomentatioibus sacellatioib⁹ unctionib⁹ et emplastrationib⁹. et ubi ista nō sufficiāt ad narcotica trāsire septi capl'i sepe all'ati mādata nō pretereas. Cum qbus ergo et quō hec oīa fieri pūt prescripta capl'a te ad plenū iformabūt ad q s3 exigētiā rcursū hē. ⁊ i tātū de cāis ac sigis tā pnosticis q3 demōstratiuis colice passiois ac ei⁹ cura dictū sit.

Quart⁹ tractat⁹ quatuō ꝯtiēt capl'a

Capitulū pᵐ cās ac signa tā pnostica q̄z demōstratiua disinterie narrat.

d Isinteria est flux⁹ uentris ab epate uenaꝝ disruptiōe aut ī itestinoꝝ sube rasura seu utri usq̄z pueniens. Et hoc est ꝙ hoc uocabulū disinteria sonat grecū eiꝫ est dr̄ a dis ꝙ ē diuisio et terō intestinum quasi intestinoꝝ dio. Et istō nomē ītestinū nō solū ad ītestinū pprie dictū sed ad menbra que ītus stāt se extendit idifferenter ueluti est epar et alia ut in caplo colirice passionis dictum fuit.

Ex hac descriptiōe tres eē species disiterie itelligi uolo. Pria ī qua solū uenaꝝ epatꝭ fit disruptio et ī hac sine itestinoꝝ rasuris sanguinolēta exit egestio quā fluxū epaticū uocāt. Secūda cū absꝫ sāguine ī egōnib⁹ abrasiones itestinoꝝ solū apparent que itesticulis dicit̄ et tertia ī qua tā sāguis pueiens ab epate quā aliūde sāguis egrediat̄ et hāc per signa ppria ab epatica cogōscere te īfra docebo. Disiteria epica rōe existentiū triplicē distictionē recipere solꝫ. In pria cū sāguis habū dans quasi naturalis egredit̄. Scda qn̄ aqueus et subtilis uel paululū grossior et niger seu uini similis feci. Tercia spēs cū sāguis niger exit gross⁹ ac coagulat⁹. Pria spēs fit ī mutillatꝭ solitū reliquentib⁹ exercitiū ī his qui ī ocio opulent̄ uitā degūt. In crapulosꝭ et ī qbus solite euacuatiōēs restāt ut ī testiorū emoroydaꝝ sāguinis flux⁹ nariū et taliū fit item quarūdā febū crisis sāguineaꝝ marie. Scda spēs fit in dyaria epatica ut.s̄.dictū et ea a debilitate ꝯtentiue epatis pueit que sāguinē retentiue nō ualens cū per mesaicas ad itestina demādat qui per secessū tādeꝫ egredit̄ et prīo ueluti caris loture silis quoq̄z lotura fortificat̄ fit niger et grossus magis et pl⁹. Iteꝫ fortꝭ uini fecis fit silis. Tercia spēs pueit cū habūdās ī quātitate sāguis mutilatꝭ fit ac ī dictꝭ retentioībus ab epate ad itestina pfluit qui cū morulā aliquātulū magnā fecerit nigressit et igrossat̄ et īterdum taliter cogulat̄ ut ad formā frustuli carnis que epati assilat̄ egredit̄ pp ꝙ qui dā īperiti medici ut vi° de accidenti c° penulti. G. īquit ipsi⁹ epatis sul stātiā credūt. Intestiālis quoq̄z rōne sit⁹ triplicē distictionem recipit. qr āt lesio est ī superiorib⁹ aut ī īferiorib⁹ aut ī mediis. Nūc disiterie cās que extrisece et que itrīsece eē pn̄t ōdꝛ ē. Extrīsece qdem sūt cas⁹ percussio et potissimū super renes et dorsū. Excessiua aeris frigiditas ac et⁹ corruptio siue uenenos⁹ siue acut⁹ iterū cib⁹ ut alleū cepe sinapis acetū et talis. Solutiue medicīe debito° nō correcte sūt ut aloes colloquitida scamonea cucumer asinin⁹ et silēs. Et illa item que ex propria natura corrodendi uirtuteꝫ hn̄t ut arsenicū calx viua argentū sublimatuꝫ scoria eris uitriolū et oēs attramenti spēs realgar castoreū et silia. Intrisece uero cāe sūt ueluti acuta colera pūgens mordicās et exuberās flegma itē salsū seu alius adust⁹ humor apātis aptio ab ulcere uirulentie emanatio aut quouismō uenarū disruptio. Et hec ī summa sūt tā itrīsece quā extrīsece cē.

Signa extrinsecarum cognitio tibi patiens relatione patefiat. Quantum ad intrinsecas disinteris ab epate si prouenerit sub dextro ipocūdrio dolor aderit īterpollat⁹ tamē et nulla apparebit intestinorū rasura et aliorū respectu sāguis erit mult⁹ itestina dolo

re ac torsione carebūt de nocte quā de die accidit plꝰ nec infirmꝰ ueluti i aliis totiens ad scellā ꝓuocatꝰ et egō ut pꝫ emissionē sāguinē ātecedit his eiꝫ raro cū egestioibus ꝯmiscetꝰ in itestinali uero dil iterie locus discernendus est

Et iō si i superiorib' ei fuerit dolō pūctura ac grauitas ab ūbilico supra sentitꝰ et itestinalis rasura subtiliū corticū erit que si ꝓfūdetꝰ sic ꝙ ide sāguis egrediatꝰ multū erit cū egōe pmixtꝰ cū quo dolor assellationē per multū tēpus ātecedit et est quā i ceteris itensior et materia fetēs magis. In hac specie rursꝰ nausea sigultꝰ et voitus ceteris pibꝰ quā i aliis magis habūdat pp intestinoꝝ taliū ad stoāchū ꝓpinquitatem.

Si uero fuerit in inferioribꝰ dolor pūctura et grauitas ab ūbilico ifra percipitꝰ corticalis abrasure grossiores ac spisse magis erūt. Et pp ꝓpiquitatē egestiois ad exitū nō multū cū ea rasure et sanguis si quis egreditꝰ ꝯmiscetꝰ cū quo pꝰ dolorē et pūcturā nō multū tardatꝰ. In medio uero itestis dolor ꝛ grauitas et pūctio et talia circa vmbilicū percipiūtur. Raꝭ e uero merito predictoꝝ medie cū egōnibꝰ mediocris ꝯmixtio fiet. Et his itaqꝫ que dicta sūt epaticā ab itestiāli disiriāꝫ discernere scies ac ēt itestinoꝝ loca. Nūc aūt super est ut p ꝓpria signa peccantē hūorē cogōscas et talis cogitio maxīe per uisū habetꝰ qui si colericꝰ fuerit dolor acutus ardor pūctura et sitꝭ aderit ualida cū quo etas precedens regimen et silīa ꝯplecxio ꝛc̄ iudiciuꝫ tibi magnū ꝯprestabūt adusta mlia ac salsū flegma uisu quoqꝫ ꝯprehenditꝰ ac per etatem ꝯploem precedens regimen et silīa. Urina et si ut supra i signis dyarie dictū est i his passioīs liuida sēper ut pꝫ appareat i ea tamen peccātiū humorū copia maior iest. Si uero disiteria ab eruptione apātis seu ab aliquo maligno ulcere fiat per ipsiꝰ apātis signa seu ulceris et per loca ubi ea fuerit i eius cognitionē facile deueies. Et qꝛ oīa ista i egōnū ispectiōe leuiter deprehenduntꝰ demōstrationis sigis hec finē ipono oīo ad ꝓnostica trāsiens ꝛ

Et prio spasmꝰ i disiteria mortalis

Itē si i ea sigultus siue uoitus cū ꝑmixtiōe rōis euenerit mortalꝰ. Mutaꝰ quoqꝫ colorū i disinteria malū sigificat eni ulcus magis ꝯtinue ꝓfūdari et sic ꝙ egreditꝰ sēper i colore uariatꝰ. Coicatur itē iterdū nocumentū toti pp ꝙ in fluxu tali natura diuersas materias expellere cogitꝰ. Ex quibꝰ pꝫ talē mutationē colorē malū ꝓtendere. Rursus disinteria ydropi superueiens mortalꝰ ōrelicta eni aquositate illō educitꝰ quo corpus nutriri dꝫ. Ampliꝰ disiteria epatica que nec cretico nec ſ'gis digōnū apparentibꝰ euenit si mala fuerit cū infirmi tollerātia ipsiꝰ robusticitatē pdurauerit ad ydropē tādem eū deducet.

Sꝫ illa que ex habūdātia sāguinis ueluti i mutillatis et silibꝰ poxismaliter fit ex se salua que lꝫ talis erit disiteria in qua defectu ꝯtētiue epatis egōes ueluti loture carnis fiūt curatꝰ de leui leuiter eiꝫ epatis ꝯtētiua ꝯfortatꝰ. In itestinali uero disiteria duo ꝯsiderantꝰ locus prio exeūtia scdo quātū ad situ disiteria que in superioribꝰ fit itestinis quā ea que iferioribꝰ dūmō cetera sint paria piculosior est multū Prio quia pp subtilitatē maliciā talē substinere ō inde nequeūt. Scdo qꝛ epati mēbro nobili uicinantꝰ stomaco quoqꝫ quare ab ea maxime patiuntꝰ Certio qꝛ illi loco male medicamia applicari possūt.

Quarto qꝛ ītestīa illa gracilia exāguia sūt nō carnosa sꝫ neruosa plꝫ quib⁹ ex causis ꝯsolidationeꝫ faciliter nō ꝛecipi unt Primū ex pte ītestini scōm ex pte ulcerātis materie. Ad primū disite ria ītestinalis triplíceꝫ gradū ꝛecipit vt G. in prío affoꝛismo. Si a disiteria habito prim⁹ cū aliqualis pīguedo cū egōnib⁹ emittit talis pīguedo ītestino rū ulcera ī prīcipio esse arguit scōs qñ ueluti pgameni rasura egredit et talis ulceris augmētū denūtiat tercius qñ pars carnea satis grossa exit et hoc ul timitaté malicie demōstrat pría curat faciliter. scōa difficulter tercia nūquaꝫ

Nā cū intestinoꝝ ꝯsolidatio nō sit possibilis oio moꝛteꝫ ꝓtendit. Ex pte ulcerātis materie disinteria si a fece ni gra ichoauerit moꝛtale. ea eiꝫ cancrū ad ītra esse sīgificat ut. G. i ꝯmento q si extrinsec⁹ curā nō ꝛecipit ab ītra qūo

Et si adhuc cācer ad ītus nō esset materia tñ nígra futurā moꝛté denūci at. talis eiꝫ colera seu mlīa erit per adu stioné genita que ātequā appareat ma lignitate sua ītestina talit ulcerat ut nū quā ꝯsolidationé recipere queāt. Nā ulcus a tali materia extrīsecus factum ubi medicamīa applicari pñt raro l nū quā sanat qūo ergo ītus ubi medicami na applicari nequeunt et si apparuerit pp assellationé frequēter motā ad curā necessariā facere nō ualét. Cū ergo ma teria illa sit coꝛꝛosiua ualde i breui tali ter ītestina vlcerat vt moꝛté inducat.

Et idé de colera prassina et erugio sa iudiciū fac. Item si i febrib⁹ cole ricis cū integritate rōis et sine doloꝛe capitꝭ urina alba fuerit futurā disinteri aꝫ time. Nā sīgnū est materiā illam ad inferioꝛa raptū habere que de facili disinteriā iduceret. Hec ergo epilo gādo ꝓnostica disiteria epatica uéiés sitboāticе paucos īfra dies īfirmuꝫ ad mōté si durauit āt ad ydꝛopé deducet. Que ṽo poxīsālit ꝛ q̄ ueluti caris los a salubris ītestialis que intestinis supío ribus fit piculosioꝛ quā que īferioꝛib⁹ et ī qua ueluti pergaméi rasura quā ea ī qua ꝓfluit pīguedo. Ea uero que fru stula carnis emittit moꝛtal oio. Co lera nigra prassina āt erugiosa moꝛtal et potissimū si a superioꝛib⁹ ꝓueniat ī testinis. A ceteris uero hūoꝛib⁹ facta disiteria saluari pōt. Et hoc de ꝓ nosticis disiterie que nō mō ad ꝓnosti cādū sed ad curā tibi quoqꝫ plurimuꝫ sūt vtilia ad qué deīceps trāseūdū est ꝛ per hoc capitulo finem impono.

Capitulū secundū disinterie epati ce curam ponit.

Non est pp scita que īminent picula disinterie cura tardan da. Cauendū quoqꝫ ne in ea erroꝛ ꝯmittat. Est eiꝫ adeo picu losa ut infirm⁹ ex minio erroꝛe comisso pereat. Si ergo epatica fuerit ꝓue niens a sāguine ī quāto solū peccāte vt ī mutilatꝭ aut ī his quibus solite si sūt eūones ꝛc̄ dūmō ad eū tollerātis bōa sequat abscindéda nō erit sed ubi sup flua euacuatio basilicā stati incide. et iuxta tenoré uirtutꝭ sāguiné exire per mittas ꝙ si etas l aliō flobotbomiā fi eri ꝓhibet cū scarificatiōe uétosas ap poni iube solitas. Ité ubi posse tibi uidet euacuatiōés facere ut eét méstꝛu al flux⁹ emoꝛoidal l nariū sāguis. Si eiꝫ istoꝝ aliqs ī cā fuerit h cura p sto ac ꝯueniétissime fiet. Vinū carnes oua et talia sāguiné que multiplicāt re moue et regimé totū igrossatiuū ordi

na. ꝙ facere ex infrascriptꝭ facile scies si sāguis qualitate peccauerit tāta quātitas per flobothomiā seu uētosas extrahēda nō erit sꝫ est peccatū illud corrigendū nā si subtilior sāguis debita ī grossatiōe īdiget accuitas uero repressiōe. Sꝫ ut te ad actū practicū ꝛeducā. ℞. oxizacre simplicis. ℥.i.ß. aque ro. aque endiuie aque plātaginis añ. ℥ i. pro una uice sufficit. uel loco oxizacr̄ syrupū ros. uel de ribes de succo acetose de acetositate citri uel miuā pone et sirupo aliquotiens sumpto. Si coleram aliquam sanguini ꝯmixtam iudicares que euacuatione īdigerit. ℞ reubar. ellecti. ʒiß. corticū mirobalanorum citri. ʒ.ii. torrefiāt et fiat puluis qdum aqua plātaginis. ℥.i. miua addita potui tribue. ꝙ si adustionem in sāguine sciueris miroba. citrīs m issis indos appōe. et si flegma tis ꝯmixto esset kebulos. Euacuata mā ingrossatiua et sanguinis acuitatem reprimētia prebe quo in casu facias. ℞. confue rosarum antique. ℥.i. triasādalorū. ℥.iii. fiat mixtura de qua in introitu mense patiens sp accipiet. Uel adde ī mixtura tali coral. ru. subtilissime tri. ʒ. i.ß. margaritarū. ʒ. i. lapidis emathitis ℈.iiii. Et de hac patiēs assumat.

Et si acuitas itensa ī sanguine fuerit. ℞. lapidis emathitis. ʒ.i. coral. ru. ʒ.ß fiat pl'uis subtilissimus quem in modico succi plantaginis mixti cuꝫ uino nigro uacuo stomaco in una uice tribue Et idē in omni mane fac. Uel loco p̄scr ipti pulueris hūc dabis. ℞. cineris ossis cruris bouis. ʒ.i. lapidis emathitis spodii. añ. ℈.i. fiat pl'uis. Uel facias sic. ℞ lapidis emathitis cineris ossis cruris bouis. añ. ʒ.ii. coralo. ru. ʒ.i.ß. margaritarum. ʒ.i. terre sigillate coriandrorum preparatorum semis plātaginis añ. ℈.ii. fiat puluis quo si ī ꝯfectioīs modū vti libet. ℞. aqua pluuialis ul' aque plātaginis quātū ad dissolutionē. ℥.vii. zucari quātū sufficit et tādiu duo lapides emathitis ī ea cōfricēt' in aqua dūmō ueluti sāguinis fiat. Cū autē zucarū coctū fuerit pulueres supra sepissime scriptos adde ꝛ sandal. subtilissime tritoꝝ. ʒ.ii. et fiat ꝯfectio ī morsellis de qua. ℥.i.ß. ī principio past⁹ l' ante pastū sūpta fluxū sāguinis omnē sistit undecūqꝫ manat siab ītra sꝫ ab extra ex ceroto sādalino epar inūge. Uel aliter epithietur. ℞. aque rosate aque endiuie aque plātagīs añ. ℥.iiij. aceti añ. ℥.i.ß. sanda. ru. ℥.iij. ro. ru. ʒ.i. spodii. ℈.ii. et unctionis loco semper āte pastū hoc epithima fiat. Uētosa itē fluxu sanguis nō cessante sup epar quatuor horis aut quanto pl⁹ poterit retētis fluxū talē sistit adiutoria brachiorū ligature dolorose ualēt quoqꝫ fricatioēs. Quātū ad sex rerū nō naturaliū regimē aerē ad aliqlē tendentē caliditatē ihabitet aquā ferratā uel pluuialē potui dato et ubi grādis eēt sāguinis effusio cū in suis bibēdis aquis tantū emathitis lapides ꝯfricent' ꝙ rubee fiāt in h enī casu nihil supra. Nō ꝯpetit uinū ꝙ ubi det' sit nigrū ī quo aurū cādens l' calibs ignitus extinguat' cū predictis que aquis bene limphet' carnes dimittat ꝙ si cū eis necesse vti sit accipe gallinaꝝ pulos ul' uituli lactātis carnes caprioli cuniculi leporis merli siue turdi et hec asse ꝯuēiūnt que ī berberis coriādris p̄parētꝭ ac sumac farciēde erūt seu cū coctanis aut piris stipticis paucula cera noua semper imissa. Et ꝓ sapore seu salsa succo granatoꝝ seu berberis acetose

panis cuculi seu agresta vtere amigda
lis ris fari miliū ac panicū coquiāri pos
sit. Sꝫ fercula seu carnes elixant in
ferrata aque decoquēde fricatioēs ma
teriā diuertūt et exercitō supplēt ꝛ sic
habes curā epatice disiterie tā ī quale
quā in quāto sanguīe peccāte utrū ille
qui sāguinis nimia habūdātia disinteri
aꝫ patit flobothomiā aut uētosas ut ab
ea seruet sepe facias l euacuatioēs so
litas ut habeat ꝓcuret. Si ergo e
gōnes ueluti loture caris fuerit supra
caplo de cura dyarie epice curādi mo
dus īscribit de quo illud ad plenū te in
formabit. Et per hoc disiterie epa
tice cure finem impono.

Cm tertiū ponit curā illi⁹ disiterie
que ī superiorib⁹ ītestinis fit.

D disinteriā intestinalē curā
a di tria que curandi mōꝫ uari
ant ꝯsiderāda sūt. prīo mate
ria. secūdo locus. tertio exulceratiois
gradus Cū ergo ad infirmū ueneris p
signa tacta que sit materia et qual ꝛ lo
cū ubi fuerit īuestiga. nā si ea acuta co
lera fuerit et in itestinis superioribus
ei⁹ euacuationē quere et quāto maligi
or tāto cicius facias ergo sic. Rc. reu
barbari. ʒ.i.ß. miroba. citrinoꝝ. ʒ.ii. tō
refiāt parū fiat puluis et cū miua citōi
orū massā ꝯficias quā cū aqua ro. plan
taginis pluuiali l ferrata ꝯmisce et po
tui tribue uel cū rosaceo zucaro misce
et bolū deauratū ꝯfice. Uel ex tali
massa pillule formentur quas īfirmo da
to. Ul facias sic. Re. reubar. ʒ.ii.
corticū miroba. citrinoꝝ. ʒ.vi. supficia
liter vstulent et ī aqua plātaginis infū
dant et horis trāsactis. xii. fortis exp̄s
sio fiat et cū aqua citoioꝝ miue. ℥.i. po
tui dato. Nota tamē ꝙ si ulceratio
ad primū gradū tantūmō uenerit ꝙ so
la pīguedo seu mucillago illa ītestiālis
solū exeat posses medicinas istas sine
torrefactione et sine alteri⁹ stiptici ad
mixtiōe prebere et ad hoc oxizacrā ul
aliud digestiuū humorū acuitatē extin
guēs pantea exibere dūmō materie fu
riositatē nō timueris Sꝫ ubi ad corti
caleꝫ excoriationē iā deuenerit soluti
uas medicinas tunc nullas exibe nisi
ustulate puluerizate et cū stipticis cor
recte sint nā materiā educendo mēbrū
lesū ꝯfortāt et hoc est ꝓut in caplo qui
to tractat⁹ p̄mi suprascriptū fuit ꝙ ī de
ꝯsolatiōe medicinaꝝ posuit ille diuus
mesue caplo de reubarbaro cū īquit ꝛ
eius quidā ꝙ parū est īfusio ꝯpetit quā
do solū querit abstersio et sclo et epi
lonum apertio ipsius uero ꝯtriti exibi
tio quādo querit ut post illā ī uiscerib⁹
uestigia ꝯtritiōis remaneāt et subiun
git īfra ꝙ ipsū reubar. est medicina bo
na disiterie et ꝓprie assū cū succo plan
taginis et pauco uino stiptico datum.
Ex quo ꝯcludo quod dare cassiā et ta
lia lenitia ī disinteria ut plimi faciūt est
malū nō debes tamē ī pricipio stipticis
uti nisi fuerit ut stati dictū est materie
rū eductiua tūc eni materiam istā mali
gnā intus cohercercs hac includeres sit
ut sepissime ꝯtranitentē infirmū ire ip
sū ad paradisū cogas. Et si reubar. mo
re mesue exibere libet. Re. reubar. vsti
ʒ.ii.ß. fiat puluis quē cū succo plātagi
nis r̄sidētia facta misce uini stiptici pau
co addito et da potui. Si uero tri
b⁹ aut quatuor trāsactis dieb⁹ materi
am adhuc multā ꝯcerneres reitera so
lutiuū sꝫ tēpore iterposito poteris oriza
carā uel aliud digestiuū colere si libue
rit exibere. Et dierū iterū quatuor

iterposito spacio materia tota nō eua cuata materiā solue si tamen ea minora ta uomitū facile ꝓuocare posses cum aqua et aceto uel oximelle siplici seu ꝯ posito l' squillitico ⁊c̄ ꝑut i cap'lo qui to te docui eū audacter facias. Nā afforismorū sexta ꝯmento illius a dyaria bito ⁊c̄. G. nos idē facere istruit solutiua pluria multis modis uariisq; preparata ad h facīēcia ꝓpositū iueies supra i cura dyarie cap'lo nup allegato. Uerū ubi adustā colerā seu melāco liā i causa fore ꝯprebēderes loco mirabola. citrinorū idos appōe et si salsum flegma kebulos et ista solutiua tā i iferiorib' quā i superiorib' itestinis ad materiā euacuandā ꝯueniūt que si p arte aut per naturā euacuata fuerit p. x. uel. xii. dies trāsact ū uerisimilit' esse dz restringēdi fluxū tunc sit tibi cure et ā tequā ubi materiā euacuatā ꝑ maiori pte ꝯprebēderes fac ergo puluerē isra scriptū cui' usus tā i ferculis quā i potionib' quam i quibuscūq; aliis modis tuo ifirmo ꝯuenit. Qui. R̷. corticū granatoꝝ copulaꝝ glādium gallarum margaritaꝝ sāda. ru. spodii. ań. ʒ. i. arillo ꝝ vuaꝝ granorū granatoꝝ se. ro. sumac terre sigillate boli armēi. san. dra. ań. ℈. ii. corralloꝝ ru. lapidis emathit ū cineris ossiū cruris bouis ań. ʒ. i. f. mastici s thuris se. papaueris al. gūmi ara. ań. ʒ. f. psilii assi seminis plātaginis torrefacti se. coriandroꝝ preparatoꝝ ań. ʒ. ii. fiat puluis quo i puluerib' vti pōt uel misce cū zucaro rof. antiquo et erit delicat' magis. Ul' facias sic. R̷. zucari lb. i. dissoluat' cū aqua ro. cui adde ꝯserue ro. antique. ℥. ii. et parū uini citonioꝝ et cū facilitate decoquant' ⁊ debite cocte adde prescripti pl'ueris. ℥ i. f. et fiat i morsellis ꝯfectio. Ul' facias sic. R̷. lapidis emathit ū. ʒ. ii. corallo ꝝ ru. margaritaꝝ ań. ʒ. i. caude egne seminis coriandroꝝ preparatoru; arillo ꝝ vuaꝝ granorū mali granati paululū vstorum ań. ℈. ii. psilii usti. ʒ. ii. f. fiat puluis quo utere l' modo quo supra ꝯfectionē facias l' da pillulas ifrascriptas sūt eni in hoc casu mirabiles que. R̷. mumie. ʒ. i. gūmi ara. tosti. ʒ. ii. ꝯ succo plātaginis pillulas ꝯfice quas infirmus uacuo stō recipiat oēs uel saltē totius masse. ʒ. i. pro uice dato i modū syrupi mi ua utere citonioꝝ l' syrupo de mirt ū

Ul' facias sic. R̷. ro. ru. epatice plātagīs corrigiole caude equine foliorū querc' folioꝝ citonioꝝ ań. M. i. quatuor seminū frigidoꝝ sumac mirtilloꝝ berberis ań. ℥. i. ꝯquassent' et fiat decoctio i aqua ferrata. lb. i. succi plātaginis cū residētia fecerit et i bis tādiu lapiōs emathit ū ꝯfricent' ꝙ rubescāt et cū. lb. si. f. zucari fiat syrup' quo utere et est in casu isto apropriatissim' plura p os sumēda describerē. Sz cap'l; sextū de cura dyarie ad hoc ꝓpositū faciēcia uaria et multiplicit' preparātia describit. Uerū qꝛ i hoc casu dolores crudelissimi fieri solēt quātū ad ea que p os exibent' dabis pri o cornu ceruiusti et loti id eni dolores itrinsecus mirabiliter sedat. psilliū quoq; ꝯbustū. Itez spodiū ac plātaginis semē et p̄cipue ubi dolor pūgitiuus aderit. Sz si i portūitate doloris ad narcotica trāsire necesse sit ad ca^m f; ō cura dyarie supra trāsi. sui ei; ē tal'a narcotica p os sum da describere. Sz tā huic quā aliis accidētibus timoris capitulū. decimu; ordie quodā te ad plenū succurrer' docet. Nūc autē ad huius capituli ꝯpletā doctrinā restat describere que ab extra sunt approximāda. facias ergo sic.

℞.olei masticis olei citonioꝝ olei mirtillorũ añ. ℥.i. pulueris masticis gallie muscate mirtilloꝝ sumac acacie ypoquistidos pulueris panis assi et i aceto extincti ordei cribellati boliar. añ. ℥.i.ß. cere parũ et fiat ũguẽtũ quo ueluti supra scripto utere. Uł aliť facere potes ut. ℞. balaustiarũ cupuloꝝ glãdium masticis añ. ℥.ß. ypoquistidos ro. ru. gallaꝝ añ. ℥.iii. fiat pľuis subtilissimus ac cũ oleo ro. mirtini citonioꝝ et masticis equis ptibus i mortario tãdiu ducas ꝙ ad unguẽti formã mollis deueniat cũ quo stõm ab umbilico supra tren trẽ lineas ł ex ifrascripto ꝙ in hoc cãu mirabiliť u3. ℞. mumiã ꝙ cũ aceto et albumĩe oui recẽtis dissolue et ut supra illitio fiat. Uł. ℞. san. dra. boliar. añ ℥.iii. mumie. ℥.ii. seminis plantagis ℥.i. fiat puluis subtilissim⁹ quẽ cũ albumine recẽtis oui et rosaceo oleo misce et linimẽtũ facias ł facias sic ꝙ nõ solũ fluxũ restrigit. uerũ etiã dolores crudelissimos sedat. ℞e. poma siluestria et ea ab itus bene mũda que coquanť in aqua et pistenť et more empľi ponanť et ifrigidata remoue et calida iterũ repone et uicib⁹ aliquot hoc facito ex unctionis aliqua suprascriptaꝝ locũ iunge. Uel. facias sic. ℞e. rosaꝝ gallarũ folioꝝ quercus pẽtafilõ añ. Ⅿ. i. balaustiaꝝ pomoꝝ siluestriu3 imaturorũ sorbarũ citonioꝝ p frustra icisoru3 añ. Ⅿ. i. cimini i aceto i fusi. lb. ß. conquassentur fiat decoctio i aqua imissa spõgia et expressa applicenť loco dolẽti quo pluries facto ex prescript[illegible] unctioibus aliquas facias De ꝯsimilibus uero i dyarie cura octauũ capľm ẽ fultũ hũdanter ad ꝙ si opus est recursu3 habe. In isto cãu sitie super locũ apposite maxie ualẽt. fricatioẽs quoq3 et ligature. Et ad sudorẽ ꝓuocandum balnea seu stuphe supra descripte. Et si de talibus plene iformari cupis tractatus ꝑmi capľ3 quitũ ꝯsule tibi fiendũ ad talia modũ dabit. Regimẽ uero sex rerũ nõ naturaliũ ad hoc ꝓpositu3 faciẽs in capľo. xi. de dyaria supra describiť. Et per hoc pñti finẽ ipcnere cupiẽs hic illud nõ scribo sed ad aliud vado. Et sic habes intestinoꝝ supiorũ ꝯpletã disinterie curã pti tamen a supioribus capitulis mutuatam.

Capitulũ quartũ curã ponit disinterie que tã inferioribus intestinis quam mediis prouenire potest.

Superest disiterie ꝯpletã curã eã ponere que i inferiorib⁹ itestinis fit qua habita eiusq3 fit i mediis cura patebit. Materiã igiť ac ulceratiois gradũ p ea que dicta sũt inuestiga. Et si colera acuta seu melãcolia adusta seu flegma salsum fuerit s3 abrasionis gradũ euacuãdi p os modus in ꝯtiguo capľo poniť quo utere si opus fuerit uerũ p iferiora talł disiteria meli⁹ curať ꝓ quo te auiso ꝙ huic clisteria maxie ꝯueniũt inter que aliqua sũt lauatiua quedã abstersiua. ñ nulla ꝯsolidatiua alia ꝯstrictiua et alia dolorũ mitigatiua. Et ista i presentiarũ describere libet ut ex eis ꝯ pñcm scõm exigentiã facere scias lauatiuu3 atq3 clistere sic facias. ℞e. aque ordei lb. i. pulueris 3ucari. ℥.ii.ß. uitellos duos ouorũ ex his siľ distẽperat[illegible] fiat clistere Abstersiuũ. ℞e. aque lactis ł ordei lb. i. i qua dissolue mellis roxa. ℥.iiij. et ouorũ uitellos duos et fiat clistere cõsolidatiuũ. ℞e. piguedinis caprarũ. ℥. iiij. olei. ro. ℥.ii. succi plãtaginis ł corri

giole residētia facta.ʒ.vi.pulueris bo li ar.lapidis ematbitis san.dra.masti cis an̄.ʒ.i.et ouorū assatorū uitelli duo īcorporent̄ sil' et clistere facias uel pul uere illo dimisso ponant̄ infrascripta. ℞e. tucie boli armēi san.dra.terre si gillate mumie an̄.ʒ.ii.fiat pl'uis. Cli stere ꝯstrictiuū.℞e.ro.ru.balaustiaꝝ mirtillorū sumac an̄.ʒ.i.ß.risi torrefac ti lb.ß. fiat decoctio ī aqua pluuiali ul' ferrata de qua. ℞.lb.i.ī qua dissolue acacie ypoquistidos an̄.ʒ.iij.ʒucari ro. ʒ.ii.et uitellorū duorū ouorū assatorū et fiat clistere. Aliqui ponūt loco isto rū.ʒ.ß.nucbelete et dicūt clistere illud mirabilit̄ sistere. Clistere dolorum mitigatiuū. ℞.olei.ro.ʒ.vi.succi plan taginis facta residētia.ʒ.iiij.et mucilla ginis psilii.ʒ.ii.ß.fiat clistere ardorem et dolorē mitigat mirabilit̄. Ueruʒ ītentiones due seu plures ī cura hac ut plurimū ꝯplicant̄ q2 dato.ꝙ lauare uo lueris cū hoc ardorē mitigare sepe ne cesse est.Et idē in restrigendo seu ꝯso lidando fit quare solers medic⁹ ex pre scriptis clisterib⁹ ſm ꝙ pro tūc ītentio nē habuerit ꝯpōes facere potit. Cū ergo ad infirmū tuū deueneris clisteri utere lauatiuo ut ab illa materia ulcera tiua ītestina lauent̄. Sʒ ubi materiā uiscosā aliqualiter cerneres facias sic. ℞.aque ordei lb.ß.ʒucari.ru.ʒ.ii.ß.ꝛ duos uitellos ouorū ac si ardor cū pū ctura adessēt addere poteris olei ro.ʒ. ii.et fiat clistere. hoc enī lauat abster git ac ardorē mitigat ac ubi materiam ueluti ut plurimū ī disinteriis ītestinali h⁹ fit exuberare cerneres ſm modū ī ꝓ xīo capl'o descriptū eā euacua. Di geras quoqʒ si ea tibi īducias dederit.

Nā si tantūmodo ī intestinis ꝯtine ret̄ existētibus assellatiōibus ita ꝯtinē tis ueluti ī disinteria ītestinali coīter sꝫ īfra dies duos tota euacuata foret. Sʒ qui h nō fit arguen̄ est materiā aliunde ad intestina fluere ea de re in cāu isto purgationes antescriptas maxīe laudo

Cu igit̄ ſm exigentiam modo sepe dc̄o facias nec restrictiuis nixi pro ma iori parte euacuata materia uti p̄sumas

Sʒ tā ante quā post purgationē la uatiuis abstersiuis atqʒ mitigatiuis cli sterib⁹ si opus sit utere. Et has trs ī hoc clisteri ꝯditiōes īuenies.℞.aqʒ ordi.ʒ.vi.succi plātaginis.ʒ.iii.olei ro. ʒ.ii.mellis ro.ʒ.i.ß.pulueris ʒucari.ʒ. i.quib⁹ adde si libʒ uitellos duos ouo rū et fac clistere lauat et abstergit atqʒ dolorē sedat. Uel facias sic.℞.succi plātaginis.ʒ.iiii.aque ordei.ʒ.viii.uitl' los duos ouorū mellis ro.ʒ.ii.ß.mucil laginis psilii.ʒ.i.ß.et fac clistere. hoc e nī licet lauat et abstergit mirabiliter ꝛ cū hoc ardorē mitigat. Cū tēpus ꝯ solidādi tibi uisū fuerit clistere lauati nū unū aut pl'a facias successiue et toti ens donec clara exierit.quo facto īfra scripta pōi illico iube ꝙ talit̄ fiat. ℞. ro.ru.balaustiarū plātaginis corrigio le risi paīci lentiū excorticatoꝝ an̄.ʒ. i.sed hec tria ultima paululū torrefiāt et ī aqua ferrata seu pluuiali decoctio fiat de qua.℞.ʒ.viiii.succi plātaginis ʒ.iii.mucillagīs psilii.ʒ.i.ß.sepi renuʒ caprarū.ʒ.ii.ß.tutie boli ar.san.dra. mumie lapidis ematbitꝭ cineris papiri masticis thuris an̄.ʒ.ß.psilii ꝯbusti.ʒ. i.fiat puluis de quo loco alterius.ʒ.ß. accipe. Ul' facias sic.℞.gallarum sumac.ro.ru.nisi torrefacti mirtilloꝝ an̄.ʒ.i.ī aqua pluuiali l' ferrata fiat decoctio de qua accipe.ʒ.vi.succi plā taginis.ʒ.iiii.sepi renū caprarū.ʒ.ii. uitellos ouoꝝ assatoꝝ pulu'is dragāti

gūmi.ara.boli armeni san.dra.mumie añ.ʒ.ii.et si ardor fuerit adde mucillagis psilii.ʒ.ii.et fiat clistere est eiꝫ eius dē uirtutꝫ cū prio. Diligēs medicus clisteria fm quā tūc intentionē habuit ex prescriptꝫ ponere sciet uerū ubi ardor pūctura et dolor fuerit decoctioni h' prescriptꝫ iusqami aut mādragore radicis adiūgere potis i istis tamē et aliis accidētibus sedādis fac ut caplm ꝓrimū octauū et nonū supra de cura dyarie te istruēt. Unctioēs epithiāta ēplastratioēs enchatisāta suffuigia ac suppositoria in hoc casu necessaria ibidē quoqꝫ repies approximādiqꝫ modū. Sꝫ unctioēs et talia ī casu isto ab umbilico ifra et circa renes applicāda sūt. Eorū autē que p os dāda ueniūt caplm sextū tractatus primi copiaꝫ tibi dabit. Et si narcotica uolueris et ad septimū caplꝫ uade.nonū uero accidētibus succurre docet et decimum sex rerū nō naturaliū regimē pōit. Et sic habes modū disinteriā curādi inferioꝝ intestinorū p quē una cū his que i ꝓrio caplo descripta sūt ei que in mediis itestinis sic succurrere scies cū in eo casu tā p os quā per iferius ueniunt applicāda remedia ꝙ ex doctrina precedentiū capituloꝝ facere scies et per hec cuiuslꝫ disinterie cura patet.

Quītus tractatus tria.ꝯtiēt capla caplm p^m cās et signa tā ꝓnostica quā demōstratiua tenasmonis ꝯtinet.

Tenasmon ē itestini recti passio i qua cū itensa assellādi delectatiōe egerēdi uolūtas frequēs adest et maxio cū conatu parum aut nihil aut materia pauca mucosa cū dolore circa annū et ācbas difficulter emittit̄ q̄ interdū paucis sanguis guttis ē admixta. Ex ista descriptōe generalis signa tenasmonis apparēt.nam cū intēsa assellādi uolūtas frequēs adē et magno cū conatu paꝝ aut nihil emittit̄ et circa annū itensi dolores existūt his apparētibus signis tenasmonē iudicam' cuius cā multiplex esse pōt. Interdū frāte sola fit ī intestino recto iclusa et hoc ab extriseco diuersimode cōtingit fieri ut sessiōe sup re frigida ab ablutiōe seu statiōe i aqu a frigida a frigida quoqꝫ in unctiōe et frigus et aer idē sepe efficiūt ut cuidā meo socio ꝯtigit qui montē sinisii i festis natalib' trāsiēs pene totus ꝯgelatus existit ob id tenasmonē icurrit.fit a siccitate seu a flegmate uiscoso a colera acuta ut est colera citrina adusta seu prassina l' eruginosa.ab adusta mlia a flegmate salso ab ulcere ab apāte farmacorū successione et a grossa uētositate. Et mod' quo prescripta eā efficiūt est talis naꝫ frās lōga corrugās ac ꝯstrigēs nature nocumētū magnū ifert.illa uero megō cū conatu ut illud expellat isurgit ⁊ cū plus ifirmus premit maior causat̄ constrictio quo fit ut absqꝫ eo ꝙ aliquid emittat̄ assellādi ꝯtinue crescat uolūtas feces eni sicce tenasmonē efficiūt q2 naturā sua pōderositate grauāt pp ꝙ ut eas expellat conatur. Cūqꝫ paululū aut nihil emittat̄ ꝯtinua fit assellādi uolūtas. Et humor igit̄ frigid' et uiscosus ī longatiōe exñs sua pōderositate naturā ut se exoneret Incitat sua frigiditate ꝯstringit.uiscositate uero itestini pelliculis aderet ide fit egrediēdi difficultas maxia et si quid emittit̄ pelliculas illas secū trahit et intestinū excoriat quo i casu sepe i pauca illa egressiōe alique guttule sanguinis apparēt et in

casu isto materia ueluti gipsuȝ pistum interdū emittit colera uero acuta mlia seu flegma salsū eorū acuitate intestinū mordicāt et expulsiuā stimulāt quo fit ut natura magno cū conamine ad taliū expulsioné insurgit et cū ipsarū subtili tate itestinū mordicāt et expulsiuā sti mulāt quo fit ut natura magno cū coā mine ad taliū expulsioné isurgit et cuȝ ipsorū subtilitate itestini pelliculis ifil trent et expelli nequeūt et sic ꝯtiūa ma net, assellādi uolūtas et ilia tenasmō di sinteriā sepe ꝯcomitat que tenasmoica nūcupat pariter quoqȝ farmacorū isit qꝛ humores subtiles in longaoné educ ti i exangui eius pte ifiltrati expulsiuā stimulāt et mō quo supra stati dictū est tenasmoné efficiūt. Ab ulcere fit ite rū pp materiā uirulentā que ab ulcere ꝯtinue emanans naturā stimulādo ꝯti nuā egerédi uoluntaté iducit apā pon derositate suā naturā grauat et pp hoc ad sui expulsioné eā irritat et cuȝ nihil expelli queat ꝯtinua egerendi uolūtas manet ꝙ si rupta fuerit sua uirulentia hoc efficit uétositate i itestino extis lō gaone nec egredi ualés naturā grauat que ut eā expellat cū ꝯtinua assellandi uoluntate conat. Ex quibus oībus tenasmonis cāe generalia signa ac qua liter is fiat aȝ. Sȝ specialia ipsius si gna sūt qꝛ si ab extrīseca frigiditate fi at seu solutiuorū successione id paciēt relatione scies. Si a fetū siccitate illa din retéte sūt uiscosū flegma seu mucil laginosū uisu discernit cū quo frigus ad itra sentit ledit a frigidis et a cali dis iuuat Colera uero et ceteri humo res acuti ardoré pungitiuū circa anuȝ efficiūt ledit cū calidis et a fris iuuat et materia uisu deprendit qꝛ fl'a salsuȝ col'a citrina erugiōsa āt prassina i egō nibus aȝ qui ab ulcere cātur materia uirulēta seu sanies emittit cū quo circa anū doloꝛ pūgitiuus sentitur grādis.

Apā uero sui aggrauatiōe doloreȝ causat et si calidū fuerit pulsationé et cū sit iuxta anū tactu leuiter ꝯprehédi tur. Uētositas aūt cognoscit p rugitū

Et hec de signis tenasmonis demō stratiuis. Pronostica tenasmō qꝛ colera seu hūoribus acutis ꝓuenit per seuerās disinteriā pariet. Js uero qui uentositaté in colicā et successiue i ylia cā infirmū pducit tandé ad capit dolo ré ad i sōpneitaté ac crudelé iquietudi né ad miserere mei passioné et finaliter ad dolorosā et crudelissimā morteȝ ut ego ipse nō nūquā uidi. Et ut i ge neralibus ꝓnosticis dictū fuit sigult i tenasmōe pseuerās mortal. Et hec de signis tam pronosticis quam demō stratiuis tenasmonis.

Capitulum secundum cuiuslibet te nasmonis curam ponit.

Quia tenasmōis cura pp cās eā faciétes uariat fm ordiné prescriptaꝝ icedā. Si igi tur a sola frigiditate fiat. ꝶ. brodii pl li l'caponis. lb. i. ß. cassie pulueris ȝuca ri aā. ℥. i. bene dicte. ℥. ß. ol'i aneti. ℥. iii. sal' triti parū et fiat clistere. Ul' faci as sic. ꝶ. camomille pitarie foliorum caulīū et marie rubeoꝝ aā. M. ß. ani si maratri aā. ℥. iiii. fiat decoctio ō qua ꝶ. lb. i. ß. cū rebus prescript fiat cliste re. hoc facto ⁊ fecib' emiss. ꝶ. ol'i ru tacei ol'i anetim aā. ℥. i. fiat clistere quo emisso sil'e reponat. Et dȝ patiēs tuus ꝯsimilib' clisteribus unū quasi i corpe séper habere. Et ex istis oleis cal'is seu ꝯsimilib' ut est de spica laurino et

castoreo τc̃ sepe anus ungat̃ et renes pecté et anche ꝙ si per modũ hõc cura pfecta nõ sit super anũ et ãchas ex fur fure bulito ĩ vino facelatio sepe fiat cũ ĩcipit ĩfrigidari renouãdo l' ex milio et sale torrefacto. Ul' fatias sic. ℞.ca momille pitarie rute absĩthij succi ori gani pulegii foliorũ lauẽdule sticados añ.M.iii.anisi marat̃ri añ.lb.ß.fiat ex his decoctio ĩ qua patiẽs ab umbilico ĩfra sedeat et cũ egredit̃ ut supra se un gat. Ul' põt super scãnũ pãnis bene tectũ sedẽs fumũ recipe l' se inũgat po stea uel spõgiã ĩ decoctiõe illa calida ĩ fusa et expressa ano sepe et ãchis appli cet̃ sup poſtẽ quoq3 calidã et ãseris pi guedine seu anatis l' ꝯsimili seu yrcino iunctã sedere iuuat plurimũ ualet ide3 p ẽbotũ ex ĩfrascriptꝭ aliquẽ fumũ reci pere aut furfur laudanũ thus et mira3 pix naualis colofonea pinea lignũ aloes gallia muscata et similia. Sed ne fu mus ita mordicãter egrediat̃ sup pau cos carbones id fiat. Et vt huic cu re finẽ imponã sex rerũ nõ naturalium regimẽ ad calm̃ ut declinet facito. Et hac cura tenasmõ a vẽtositate ꝑueniẽs similiter curat̃. S3 ĩ isto casu uẽto sitas sine scarificatõe ab umbilico ĩfra sepe applicare poteris. Pro illius uero cura que a siccitate fit. ℞.malue bismalue cũ radicibus blitꝭ mercurialis summitatꝭ foliorũ cauliũ ru.añ.M.ii. semẽ lini.lb.ß.fiat decoctio de qua.℞ lb.i.ß.ĩ qua dissolue cassie fi.ℨ.i.ß.et fi at clistere. S3 si ista nõ ꝯtulerit fiãt enchatisamta ex malua bismalua radici bus ex caõmilla blitꝭ et lini semine a quo cũ egredit̃ ungat̃ ante τ retro. Aut quoq3 ex oleo caõmellio cũ butiro mix to calidis. Uel ex olo aigdalaꝝ dulciũ l' ex ũguẽto ĩfrascripto ꝙ. ℞e.oli aig

dalaꝝ dulciũ olei cãoẽllini butiri sie sa le añ.ℨ.i.mucillagis feũgreci et seinis li ni añ.ℨ.ß.cere albe.ℨ.ß.uel parũ et fiat ũguentũ quo ungat̃ uẽter et ĩ isto casu caue ne clistere preter mollificatiuũ ul' lenitiuũ exibeas Solutiuũ igit̃ per os dare nũquã ꝓsumas nisi ꝓus mollifica tas feces noueris. Mercatorem uidi cui ĩ casu isto clisteria aliqua data sũt τ quãto plura tãto magis feces ĩdurabã tur Cũq3 suus bonus medic9 talia nihil operari ꝯprehẽderet.ℨ.i.cassie cũ.ℨ.ß. electuarii idi.et.℈.i. dyagredii cũ cõi decoctõe ĩ potu tribuit.et sinistre gdẽ Nã medicina illa acuta a uenis ad ĩ testina hũores traxit qui pp opilãtes feces p ea egredi non ualẽtes ad stõm raptũ habuere et uoitu educti pauper culũ ĩfirmũ pluries ĩ sincopi educsẽrũt cũ tande3 sudor frigidus si puenit p li neã rectã ad uitã eternã meauit. O bone deus quot ex impitia medicorum ꝯsumptis terrã padisũ adeũt. Mo do igit̃ quo dictũ est tantũ ĩ tenasmõe lubrica facias fecesq3 mallifices ꝙ edu ci queãt quo facto si tũc opus sit medi cinã p os tue ĩtentiõi apropriatã dato. Quãtũ ad sex rerũ nõ naturaliũ re gimẽ ad tempete calm̃ et humidũ faci as ut declinet et quãtu3 ad cibũ brodia lia dato mollitiua. Si uero a flegã te uiscoso tenasmõ ꝑuenerit uitet legu mia carnẽ porcinã et bouinã pisces fru ctus oẽ ferculũ de pasta omnẽ repletio nẽ fm̃ tollert̃ se horis debitꝭ exercitet. Et antequã surgat fiãt fricationes quãtũ ad medicinalia supfluitates cõcs cũ lenitiuis clisteribus educant̃ de hic ℞.malue blitis mercurial' sũmitatum foliorũ caulium ru.añ.M.i.cẽtauree minorũ.M.ß.agarici.ℨ.i. ꝯquassent̃ et fiat decoctio de qua.℞.lb.i.in qua

dissolue benedicte.ʒ.i.mellis ro.ʒ.ii.s. olei cois.ʒ.iii.salis triti.ʒ.ii.fiat cliste re quo posito ifirmꝰ eleuatꝫ cruribꝰ nō iaceat ne diu eū retineat qꝛ fl'a hūc effi ciēs tenasmonē i recto satꝫ iuxta anuȝ existit et iō ꝙ itestina ascēdat supiora nō curo. Et nota ꝙ hāc spēm tenas monis paciētis uidi plurimos qui tū ce teris i mēbris habūdabant in col'a. Si ergo i talibus flegma purgare uolue ris errores ꝯmitteres. Ad hoc ita qȝ aduertētiā habe. Sȝ ubi flegma ha būdat i toto id digeras fm modū plu ries narratū euacua. Prouocare igit̄ uomitū i casu isto plurimū iuuat. Et qꝛ i tali tenasmōe apropriata cura fit p clisteria imediate descripta sepe facito

Vel facias sic. Re.urine adolescētꝫ iuuenis lb.i.uel tātundē aque lactꝫ seu aque mellis i qua dissolue benedicte.ʒ. i.mellis ro.olei cois añ.ʒ.iiii.salis triti ʒ.ii.et fiat clistere ꝙ si sine oleo feceris absterget magis. Et ubi talis tenas mon p ista discedere nō uellet clisteria facta pluries et itera et sine ol'o maxie tamē aliis rebus ibi positꝫ ex oleis cali dis et anetꝫ laurio oleo de spica ruta ceo ⁊c̄ sepe anū ante et retro .et āchas punge sup scamnū quoqȝ ex sepo yrci no inunctū sedāt ac ex rebus Israscriptꝫ enchatisma fiat. Re.camomille melli loti absithii succi rute sticados lauen dule pulegii origani foliorū lauri et ro rismarini añ.M.ii. se. lini fenugreci añ.lb.s.fiat decoctio i qua ab umbilico ifra sepe ifirmus sedeat egressꝰ autem se.oleis prescriptꝫ calidis iungat nec eno ifusa spōgia et expressa seu filtruȝ cal'm applicet̄ ifrātum remoue et iteꝝ cal'm reappone quo pluries facto iun gatur ut supra. Valet item super pfo ratū scānū pānis tectū sedere et tali mō predictarū rerū fumū recipere l'fumū florū tasibarbassi i uino bulitorū et est efficax. Suffuigia ex thure sādara ca galliamuscata mirra laudāo et simi libꝰ quā maxime ualēt et ēt supposito ria ifra descripta que. Re.bdellii. ʒ. s. laudāi.ʒ.iii.cere citrine.ʒ.ii.piguedine gallie crocii añ.ʒ.i.fiāt suppositoria fi lo appēso de qbus ad itra anū sepe te neat. Et ut oīa ista ad actuȝ practi cū epilogādo deducā prio cū clisteri le nitio feces educas aliō deide ex p̄scrip tis quodlȝ facito cū ibi opꝰ sit sepe rei terādo. Nā cura eiꝰ ē illius uiscosi fleg.eductio quod p talia clisteria sepi us reiterata ꝯueniētissime fit unctioēs deide fiāt successiue sup postē illā sessio spōgiarū seu filtri de hic applicaᵒ et ul timo suppositoria tenasmō talē curam recipit. Verū ubi sua iportunitate uirtutē ꝓsterneret canoibus i capl'o se cūdo suppositꝫ ꝓpriis obfuatꝫ tale sup positoriū iponat ꝙ. Re.thuris masti cis mirre croci sādarace opii añ.ʒ. i.fi āt suppositoria que appēsa filo ad dac tilorū ossiū quātitatē quibus tūc utere et cū uirtꝰaliqualit̄ fortificata fuerit ad alia medicaīa trāsi. Si autē a col'a acuta tenasmō fiat seu ab aliis acutꝫ hu moribꝰ et oīa exacuētia ut aliū cepe po rū ȝiȝib piper sinapis caro salita et hu iusmōi sūt uitāda. Itē uiscosa uēto sa quoqȝ ac dulce uinū fricatioēs poti us quā exercitiū faciat. In cibo uero et potu pcus esto nec impitoꝝ more ei dē aliquod ꝯstrictiuū dab Sȝ regimīe extinguēte tā colerā quā aliorū hūorū acuitatē utere. Unde ad mediciālia trāsiēs syrupū de ribes de acetositate citri de succo acetose de limoib ꝰ oxiȝa crā syrupū acetosū siplicē ꝯsimilit̄ da bis. Et si i tali acuto hūore paciēs

habūdauerit quē digerere cupis. ℞. syrupi de acetositate citri ł alteri⁹ ex dictis quōlz. ℥. i. f. aque ēdiuie aque lupulorū aque acetose añ. ℥. i. misce et ꝓ uice una ī potu tribue totiēs ꝙ tibi materia digesta uideat᷑. Beide. ℞. reubarbari. ʒ. ii. spice gra. iiii. īfunde ī aqua lacꝭ modico bōi vini addito ꝛ boris trāsactis. x. fiat exp̄ssio quā cū. ℥. i. cassie cū aqua fructū extracte misce ac ℥. i. syrupi uiolati et potui tribue ł loco cassie. ℞. mannā et si mł'ia fuerit in cā ℞. reubarbari. ʒ. ii. f. spice gra. iii. cōticū mirabola. indoꝝ. ℥. f. fiat ut supra īfusio et demū expressio quā cū. ℥. i. cassie uel māne cū predicta aqua dissolue ℥. i. syrupi uiolati et īfirmo tribue. Si autē flegma acutū fuerit loco mirobalādorū pōe kebulos ꝯueniēter. Jtē posses si īfirmus tu⁹ ī sāguine babūdaret flobotbomiā fieri facere. Et ad diuersionē materie uoitus ualet multū supiorū quoqꝫ fricatiōes. Possēt tamē quis ad pauca respiciēs me de predictꝭ solutiuis arguere qꝛ supra ī aliis fluxibus ꝯsimilia ꝓhibui dicendū ꝙ esto tenasmō īluxuū de numero collocauerim qꝛ tamē in recto iuxta anū sit ubi sepe medicine cū manib⁹ applicari possūt n̄ refert medicinas educentes a toto mō quo supra sine alia ustiōe p̄paratas exibere cū pp hoc de fluxus augmētatione timendū nō sit cuius oppositū aliis fit ī fluxibus. Si quā ergo materiā euacuandā antecedentē iudicaueris ut statī te docui fac audacit᷑ sꝫ materia ꝯiūcta p clisteria ꝯueniētius educit᷑ ueluti quoqꝫ ceteris fit in teāsmonibus. Facias ergo sic. ℞. aque oꝛdi. lb. i. zucari ru. ℥. ii. uitellos duos ouoruꝫ et fac clistere ꝙ pluries reiterandū est Uel facias sic. ℞. aque oꝛdei lb. i. uitellos duos recentiū ouorū pł'ueris zucari. ℥. i. f. mellis ro. ℥. ii. f. et si fuerit ardoꝛ et pūctura adde olei ro. ℥. ii. et fiat clistere. Et postquā ex bis aliquot ī poni feceris Si ardoꝛ et pūctura iteꝝ affuerit. ℞. aque oꝛdei. ℥. x. succi plantaginis residēcia facta. ℥. iiij. mucillaginis psilii. ℥. ii. ouoꝝ recentiū uitellos duos et cū. ℥. ii. olei ro. et fiat clistere dolorē enī ardorē ac puncturā mirabiliteꝛ sedat et ubi alique guttule sāguis appareāt ualet plurimū. Et qꝛ teās mon tal' est multū īfestus dolore ardor̄ et pūctura nō illa que dicta sūt sufficiūt sꝫ adbuc alia aproxiare necesse ē. Facias ergo sic. ℞. malue bismalue cū radicibus folioꝝ uiolarū camomille añ. M. ii. se. lini. lb. i. f. fiat ꝺcoctio ī aqua imissa spōgia et expressa calida applicetur ano Beide oleo ro. eū unge ł ūguēto boc. ℞. olei ro. ℥. i. f. olei salicis ł nenufaris. ℥. i. axūgie porci recētis. ℥. f. mucillaginis psilii. ℥. iii. cere parum et fiat unguentū liquidū satis de quo ꝛ ad ītra anū si fieri pōt inungat᷑ ł ī illa decoctione calida sedeat et cū egredit᷑ unctio ut supra fiat ł suprascriptā decoctionē loco boc utere que. ℞. cāomille mellilott sumitatuꝫ cauliū malue bismalue cū radicib⁹ añ. M. ii. f. lini fenugreci añ lb. i. et decoctio fiat. pōt et facul⁹ ex barū ꝺcoctionū reb⁹ īpleri super quē paciēs seꝺat ł lōgus fiet et sup anū calidus et it⁹ cura ponat᷑ īfrigidatus iterū calefiat et iterū calid⁹ applicetur. Stuffa quoqꝫ baꝝ decoctionū super scāno pānis tecto multū ualet. uł ēt faciat ex decoctiōe florū tasibarbassi ī aqua ferrata ꝙ si ardoꝛ doloꝛ ꝛ pūctura nimiū molesta fuerit ī predictis decoctiōib⁹ adde iusqami et mādragore radicē. Aliqui buliūt furfurē in

aceto et uino albo equis ptibus et spõ
giã seu imissis filtrũ ano calidũ applicãt
Alii sic faciũt et dicũt i omni tenasmõe
maxie ualere qꝛ marõrez igniũt sup ꝙ
pororũ folia ponũt et eũ fortissime asp
gũt aceto cuiꝰ fumũ sup scãno tecto pa
tiẽs recipiat. suffumigia p ẽbotũ in cãu
isto ñ multũ laudo sꝫ suppositoria ꝯue
niũt et prescriptũ maxie i quo opii ni
hil ponit̃ sꝫ iterdũ tãtus adẽ ardor ut
suppositoria opiata facere necesse sit
quo i casu canones i scdo casu descrip
ti nũquã a tua mente recedãt. Et i
ter cetera raſ suppositoria multũ ꝯmẽ
dãt̃. Quibꝰ si uti lꝫ. ℞. thurislitii
gũmi ara. añ. ʒ. i. opii. ʒ. ii. fiãt supposi
toria appẽsa filo. Ego aũt opii. ʒ. i.
solũ ipono opii uidi ꝙ cũ. ʒ. ii. nimia i
ducit̃ stuphe factio. unde quidã ut in
septio caplo dictũ est ex ipositiõe talis
suppositorii ardorez seu dolorẽ sentit
nũquã. Nã tam dulcis sopor eũ iuasit
ut iterũ quiescat. uerũ cũ hoc grossum
nimiũ erat. Ex his eni quattuor cõ
ueniẽter fieri poterãt qꝛ quãtitatez da
ctilorũ nuclei excedere nõ debeat. Cũ
ergo nimia opii quãtitas nimiũqꝫ gros
sũ foret quid mirũ si ad diẽ indicii usqꝫ
bonꝰ hõ dormiat sꝫ rez mirandã queso
audi quã mihi ille artiũ et medicie doc
tor subtilissimꝰ oli magr̃ meꝰ phillipꝰ
mediolanensis narrauit. Supposi
toriũ opiatũ bis elapsis diebꝰ cuidã te
nasmonizãti iponi iussit qui postea per
horas quattuor ꝯtinue geuit quo i tpe
suppositoriũ illud filo appensũ euanu
it hic uero ad duos dies tã orribilez sa
porez patiens i ore percipiebat ut assu
mere cibũ nõ posset ꝓpter ꝙ ipse ma
gr̃ phillipus uomitũ ꝓuocauit et tũc
patiens suppositoriũ illud filo appenso
euomuit. Certe nisi mihi uir tãtus cãr
rasset hoc uix fidez dedisset. Talia
ergo suppositoria cũ filo semper coxe
alligari facias qꝛ actuatũ ad itra opiuz
eternuz soporez ut dictũ est supra idu
cere posset. In approximãdis octa
uo opiatꝫ qbuscunqꝫ et qualitercũqꝫ
cautꝰ sp esto. Potes igit̃ suppositori
uz stupefactiuuz sic facere ut. ℞. thu
ris masticis croci storacis liquide san.
dra. añ. ʒ. i. opii. ʒ. i. f. fiãt suppositoria
l̃ alit̃. ℞. thuris gũmi ara. cere citrie
corticũ radicũ mãse. iusquiami croci o
pii añ. ʒ. i. fiãt suppositoria filo appen
sa ista mirabilit̃ ardorez sedãt. Ul̃
facias sic. ℞. croci. ʒ. ii. mirre. storacis
calamite thuris castorei añ. ʒ. i. opii. ʒ. i
f. mumie boliar. añ. ʒ. f. et fiãt supposi
toria cũ cera rubea appẽso filo. Ul̃
aliter. ℞. thuris mirre croci añ. ʒ. i.
sãdarace. ʒ. f. opii. ℈. iiii. addat̃ tãtũ ce
re ꝙ suppositoria fieri possint. Et
propter additiõe cere opiũ nõ ponit̃
i nimia quãtitate. Nũc ad curam te
nasmonis ab ulcere cãti deuenire libet
que est ipsiꝰ ulceris cura. Si ergo i
lõgaonis capite ulcꝰ ipsũ fuerit sic ꝙ
comode lauari queat. ℞. aque lactꝫ. ℥
xi. mellis ro. ℥. ii. et misce et locꝰ ex his
tepidis lauet̃. Ul̃ ℞. aque ordei.
℥. iiii. mellis ro. ℥. ii. misce et lotio itus
fiat. Uel loco aque pone uinũ et si
maiore abstersiõe idiget lixiuo sarmẽ
torũ cinere facto utere ꝙ si ita ꝓfundũ
fuerit ꝙ ab extra palpari nequeat. ℞.
aque ordei uel melle ro. ãt lacte ãt lixi
uio cieris sarmentoꝝ. ℥. x. mellis ro. ℥.
iii. misce et p clistere tepidũ imitti iube
Quo emisso i isto cãu clisteria ꝯsolida
tiua supra i disiteria cura posita ꝯuei
unt. Sꝫ qꝛ ut plurimũ i lõgaonis fi
ne hec ulcera fiũt facta lotiõe pscripta
tali unguẽto pungat̃ ꝙ. ℞. olei ro.

℥.ſ. ß .mucillagis gūmi ara.℥.ß.ceruſe parū et fiat unguētu₃ mole uerum ubi ardoꝛ itenſus fuerit ueluti i tali tenaſō ne reperit̃ i unguēto p̄ſcripto opii.ʒ.ß.adde et tūc mirabilit̃ ꝓdeſt. Uel faciaſ ſic. ℞.olei ro.℥. ii.mucillaginiſ dragagāti et gūmi ara. an̄.℥.ß.aloes.ʒ iii.thuris maſticis an̄.ʒ. ii.cere parum et fiat unguētū. Itē ſi doloꝛ ac ardoꝛ ut dictū eſt affuerit. ℞.mucillaginis gūmi ara.et dragātis. an̄.℥.ß.ducātur i mortario et cū tali locum punge. Ego uero i caſu iſto ſolū pſilli mucillagis ualere plurimū exptus ſū. Et ſi ulcus extriſec⁹ fuerit cliſteriis lauatiuis utere ꝯſolidatis ſucceſſiue i licinis itincta i unguētis p̄ſciptis ꝯtinue teneat que ex pāno lineo ſubtilli fiāt. Et ſi ex malignis ulc⁹ id fuerit taliū cura curabitur. que potius ulceris reſpectu q̄ tenaſmonis fit apā uero tenaſmonē efficiēs ſi calidū ſit et i p̄ncipio quidē. ℞ plātaginis.℥.iiii.olei ro.℥.ii.albu.oui.recent₃ unū agitent̃ ſimul et p ſiringam imitte. Ab extra uero roſaceo oleo pungat̃. Cataplaſma ex ſpōgia i aceto iſuſa fiat i auguméto eligant̃ caules et cū uitello oui et oleo ro.et fiat empl̄m Uel facias ſic. ℞.olei ro.℥.i.butiri ſine ſale adipis galline an̄.℥.ß.cū cera unguentū fiat molle cū quo i unctō fiat ꝑ ſi ad maturationē apā deueire ꝯprebēdas. ℞.olei de lilio et camomille an̄.ʒ i.mucillaginis feūgreci et ſe.lini an̄.ʒ.ß et cū cera fiat unguētu₃ quo tūc utere.

Sepe itē fomētatiōes iſraſcripte fiāt. ℞. biſmalue cū radicib⁹. M.iii. cū fenugreci.lb.i.fiat decoctio in qua ſpōgia iſuſa loc⁹ ſepe fomētet̃ et ſucceſſiue fiat unctio p̄ſcripta. Ul̃ tūc emplaſtrū calidū iſraſcriptū ſuppōe. ℞.malue biſmalue cū radicib⁹ matrū uiolaꝝ camomille an̄. M. i.fiat decoctio piſtent̃ cū aſungia ipinguent̃.et fiat ē plaſtrū i his et aliis maturatis tuo mō fact₃ donec ad exituram uenerit utere.

De hic tū cū ulceris cura curabis.

Apā fr₃ in pricipio ex oleo ro.ꝓungat̃ unguēto tamē p̄ſcriptiſ fomētationib⁹ fomētet̃ et ut ſupra ungat̃ et emplaſtret̃ et tā i fomētationib⁹ quā emplaſtrationib⁹ lini ſemine adiūge. Ul̃ decoquēt̃ ſepe et piſtent̃ ad ſtaminam paſſent̃ et fiat ad foꝛmā unguēti cū axūgia l̃ ſimilib⁹ uel fiat ex his ēpl̄m et tal̃a et ſimilia donec ad exiturā ꝓuenerit apꝓxima apāte rupto uelut ulc⁹ cū cura

Et i hoc caſu oīs tenaſmonis cura finit̃. Nā mea eſt itentio ſi tantū mihi uite ſpatiū bon⁹ ihesus donat a capite ad pedes uſq₃ egritudinū ꝓpriarū curā ponere. Si ergo illi quo ulcere quoq₃ apāti ꝯuenit ſic me. bꝛeuit̃ expedieꝛi legentiū pace id factū ſit ipſa enī ad lōgū poſita hui⁹ tractatuli metas excederet. Et per hoc cuiuſlibet tenaſmonis cure finis et cetera.

Capl̄m ʒ^m cuilib₃ accidēti tā i aliis fluxuū ſpēb⁹ quā i tenaſmone accidit et ſi i tenaſmone frequēti⁹ ſuccurrere docēs et ē ani egreſſio cui⁹ cās ac ſigā tā ꝓnoſtica q₃ ōmōſtratiua c^m h̄ pōit.

Cum anus i tenaſmōe et i diſiteria tenaſōnica ſepi⁹ egꝛediatur unde i hoc loco tal̃ ani egreſſionis ꝯueniētiſſime cura ponit̃ q̄ eſt cū lōgaonis ſeu recti aliqd egredit̃ Nā anus eſt aut lōgaonis aut recti extremitas que ēt alit̃ ab Auicē. et a quibuſdā aliis ficteri appellat̃ Et ipſi⁹ egreſſiois cā extriſeca āt itriſeca eē pōt

Extriſeca ē omne potens rectu₃ et

musculos ani circulū obstruētes lapsos seu paliticos efficere ut est cas⁹ l pcussio musculos ipsos seu neruos eidē modū dātis qui a spōdili ultio nascunt dis rūpens sup re frigida quoqȝ sessio. balneū itē mollificās egeredi nimi⁹ coāt⁹ laboriosū exercitiū itēsa frigiditas quouismō itroducta et similia. Cā itriseca eē pōt apā q sua pōderositate ac grossicie anū igredi nō pmittit humor quoqȝ sals⁹ et acut⁹ et uniuersalit quodlȝ tenasmonē efficere potēs i quo nimio cū cōatu laboriosa fiat expressio p quā egredi cogit lubricā. Itē humor musculos relaxās ani egressionē sepe cāt

Et hui⁹ passiois hec i sūmma st cāe

Signa uero hui⁹ que a causis itrisecis fit relatu astantiū seu paciētis habent. Quātū ad extrisecas si fuerit apā id uisu ac tactu discernit. Acutus humor seu aliqd cuius ipressio tāta fit ut anū egredi necesse sit supra p signa tenasmois habent humor lubric⁹ se ul sui offert et qr null⁹ adē ardor neqȝ pūctura et tal i musculis āpli⁹ claudi negt pp q anus ipse ɔtinue extra pmāet et i hoc casu sepe fecū isēsibilis fit egressio et hoc de signis egressiois ani demonstratiuis ꝑnostica si ani egressio ex casu pcussione subito uenerit et cū itroit tit ɔtineri nequit curat nūquā ut septima tercij caplo de mollificatione ani tūc enī signū est musculorū palisis que ex pcussiōe l casu subito ueniēs curam nūquam recipit ut iquit Ras nono almāsoris caplo de palisi et si pp materiei de fluxū id paulatī eueiat esto possibilis sit cura difficilis tñ ē. Sȝ illa i qua an⁹ itromiss⁹ retinet curā recipe pōt. Ad quā trāsiēs si ab extriseca cā ut fras quouismō iducta. ℞. saluie M. i. mirtillorū sumac nucū cipressi

añ. ℥. i. costi spice squinanti añ. ʒ. iii. ex his ɔquassatȝ i uino stiptico ɔcoctio fiat ex qua an⁹ fomētet quē successiue ex ifrascripto pluere sali g. ℞. nucū cipssi. ℥. ß. ātimonii aluis gallaꝝ cineris bedegar. et est plumaceol⁹ qui sēper rube⁹ nascit añ. ʒ. ii. fiat puluis itromisso ano excosti⁹ oleo pungat. Si autē casus pcussio fuerit i cā itromittat an⁹ quiescat patiēs et cū oleis ro. et mirtino fiat iunctio et ifrascripto pluere salipizet. ℞. boliar. san dra. mumie mirtilloꝝ añ. ʒ. iii. masticis. ʒ. ii. fiat puluis et sup scbinā tale cerotū porrȝ. ℞. laudani cere citrine bistorte añ. ʒ. ii. masticis. ʒ. iii. croci. ʒ. i. sā. dra. ʒ. i. ß. muie boliar. añ. ℈. ii. et fiat cerotū addēdo ut se teneat terbētine quātū sufficit et extendat sup fustaneo āt coreo quattuor digitoꝝ quātitatē et icipiēdo a cauda sup scbinā ponat. Nā ubi cura possibilis fuerit istomō curabit. Nūc ɔ causis itrisecis si ani egressio ab apāte calido fiat et p ꝓpria signa cogōsces oleo rosaceo i pricipio pungat et ubi etas ⁊c̄ pmiserit de basilica flobotbomiā facias. Uel sup natis āt spatul cuȝ scarificatione uentosas appone successiue cū oleo ro. modicū olei cāomellini ɔmisce et ūctio fiat. Ex decoctiōe autē maluarū cū radicib⁹ calidā ēbrocatōnē sepe facito et si i ea fiat sepe sessio multū ualet Ul fiat decoctio ex bismalua fenugreco et seine lini ɔ qua est broca⁹ uel sessio fiat. Deide. ℞. olei uiolati butiri sine sale oli cāomellini medulle cruris uitulli añ. ʒ. i. psilii. ʒ ii. icorporent simul et fomētatiōe facta anus leuit pungat cūqȝ mollificat⁹ fuerit itromittit ungat postea l salipizet ꝑut ifra. Si uero apā frigidū fuerit prio rosaceo olo pungat successiue

camomellino cū oľo de lilio et piguedi ne galliē mixtꝫ. Sepe quoqꝫ ex decocti one malue fenugreci et feminis lini fo mētet̃ ungat̃ postea et cū fieri poterit itromittat̃ deīde fiat iunctio et salipi zatio circa anū ꝓut ifra describā fiat.

De taliū autē apātuꝫ cura sic leuit. pretereo nā ea sicut cetera apāta cura ri debēt. Si uero ani egressio pp ni miā expressionē ꝓuenerit quātū ad il lius humoris hoc efficiētis curationeꝫ cū clisterib⁹ et aliis ꝓut i ꝓximo capl̃o dictū est fiat. Quātū uero ad localia si humor acut⁹ fuerit faciaſ sic. ℞. ro. ru. balaustiaꝝ plātaginis sipbiti solatri foliorū mirte lentiū copulaꝝ glandiuꝫ mirtilloꝝ añ. ℳ. ß. ꝯquassent̃ et fiat decoctio i aqua fabroꝝ cū aqua tepida cū patiens assella surrexerit suauiter fo mētet̃. Deīde oleo rosaceo tepido ungat̃ et ifrascripto pl̃uere salipizetur qui. ℞. alūis ātimonii balaustiaꝝ gal laꝝ ceruse añ. ʒ. ß. fiat puluis subtilissi mus quo anū salli. Deīde suauit̃ eū itro mitte et ani circulas ex oleo ro. et mir tino calidis inūgat̃ et ex puluere bede gar aspgat̃ et sic oī uice qua egredit̃ fiat. Potestis tñ si lꝫ itromisso ano facere ꝙ i descriptiōe predicta calida ifirmus sedeat et postea ani circul⁹ un gat̃ et puluere aspgat̃ iā dicto succes siue cerotū presciptū aut quod descri pturus suꝫ spōdilibus applica. ꝙ si an nū hec pa⁹ ptrāsierit ex ifrascriptꝫ est ꝑ unguenda spiaⁿ a cauda incipiendo et sursū per paululū ascendendo ut. ℞. axūgie vulpis uel gati siluestris olei co stini añ. ʒ. i. Ex istis calidis ut dictū est iunctio fiat. Uel facias sic. ℞. olei de lilio olei de costo añ. ʒ. i. storacis li qde ysopi hūide axūgie vulpis ł anatis añ. ʒ. ß. sapi oppoponaci añ. ʒ. iii. cere parū et fiat unguentū quo ultis spōdi lia perūgant̃. Uel facias sic. ℞. oxi croci. ʒ. i. armoici. ʒ. ß. ysopi hūid. ʒ. iii sil̃ icorporent̃ et fiat cerotū ꝙ ad quā titateꝫ quattuor digitorū extendat̃ et ut supra ultis spōdilib⁹ appōat̃. In hoc etiā casu cerotū prio descriptū cō uenit at si humor ille lubricus fuerit cli sterib⁹ et aliis hūorem euacuātib⁹ i te nasmōe descriptꝫ utere Et quātū ad lo calia. ℞. ro. ru. folia querc⁹ balaustia rū nucis cipressi gallaꝝ añ. ℈. ß. ꝯquassen tur et i uio nigro buliāt ex quo calido cū patiens ab assella surrexerit an⁹ leui ter fomentet̃ quem postea ex puluere ifrascripto salipizet̃ qui. ℞. cornu cer ui usti pinee ꝯbuste añ. ʒ. ß. thuris ma sticis añ. ʒ. ii. ātimonii aluis añ. ʒ. i. fiat puluis et ano itroducto circul⁹ ex oleo mirtilino ac masticino mixtꝫ perungat̃ cū pl̃uere imediate descripto salipizet̃ Uel ex puluere bedegar ꝯbusti et que dicta sūt cerota successiue super dictis spōdilibus applicētur. Potes item si libuerit ex thure cū pice nauali et pi nea facere suffumigationem et i omni casu et i potu dare de pl̃uere cornu cer ui usti ſtō ieiuno ꝓdest multum. Et ego ipitū quendā uidi qui ꝯ ifrascripto medicamine plurimas ātiquas ani egre siones curauit. Oleum pistabat ipm cū aqua ad staminā extrahi faciebat et ex eo tepido fiebat ad egressū anū fomē tatio que pluries facta ex puluere bede gar ꝯbusti saliptizari faciebat. ⁊ intro ducto cū oleis rosaceo masticino ⁊ mir tino calidis semper circulus ungebat̃ Et si tāta relaxatio fuerit ut cōtinue anus extra permaneat cū cura palis su peri⁹ descripta curabis. Et in hoc ani egressionis cura finit̃ Ad laudē dei oīpotentis qui uiuit et regnat per

infinita secula seculoꝝ. Am. Finis.

Nihil est magnanime princeps ut rem stati aggrediar quod mortalib' nobis felici' ɔtigere possit i mortalitate Tu ergo q oém animũ i eã uoluptatez iiecisti q̃ hoies i mortales facit et diis per sil'imos puta quã multis dñari. Mo. romani uiri maxi et sapientissimi et tui preserti eneide et alii quã pl'imi sigulares domi et illustres uiri quos tã digne quã magnifice imitaris conati sũt assequi si ad imortalitatez tuã ɔponendã oibus studiis intendis si illã prosequi et magnis tuis laborib' et sũptibus desideras faris e castor quod te decet qui nolis tempore ñ mol' uitã agere nõ luxuriis defatigari sed superiora studes magna et gloriosa facinora tuis nouis studiis superare qd nõ obtigisse tuis a maximis nixibus magis fortunã pudere põt quã te quaz mult̃ modis si respõdere uoluisset ad suas artes exercendas magnope ɔcitasti Sed ut eorsum eamus quorsũ itẽdim' faci'e eni aliorsũ me duceret hec tua ãplissimarũ rerũ mihi semp pergrata locutio que magis aĩo colligi possũt quã uerbis explicari ãt oratõe. Audi queso et patientissimo queso aĩo audi que tu us guayneri' Anthoni' papiensis medicine scrutatõ apud te unũ dicere uolui nõ ut ferãt ɔsiliũ illa a quo alii solẽt ɔsilia petere sed poti' ut ɔmeõrent ea que et si a multis puto ɔmemorata ab fidelissimo et cupidissio et tui perpetui regni amatore co aĩo recipi quo sũt edita et hũanũ censui et tue sapientie quã maximũ ɔuenire ut ergo illuc redeam' ũde nr̃a exorta orati est uoluptatem illã que uere gignit imortalitatez hac ten' quisq3 nixib' ꝓsecut' ex qua iã illuc ɔsiluisti ut si uiuãt secl'a hoĩz isitã. Infinita tua sit gl'a et imortalitas opõteat Uerũ hãc imortalitatez et si operibus ɔsecut' es et illã augere lõgiorib' uiribus momenti studeas nõ iniquũ fuerit alliã te etiã studiosissĩe assequi imortalitatez quã omnes hoies adã omne brutoꝝ gen' et quicqd semie ɔcresci queat natura desiderat puta te ipsũ i filios ꝓpagare tuũ semen i lõgiores ꝓpagies effũdere ꝙ nisi natura tãtis desideriis oibus i reb' ꝓpriũ et desiderabile ipsi cuisset iã dudũ hec mũdi facies quã uidem' pulcerrimã periisset et ichaos id neglectũ oĩa ɔcidissent que amore multiplicatiõis i nato ɔsistũt adhuc et sũt lõgius ɔstitura ꝙ si forte hec mioria faceres diceres et existiãres sola illa ɔtent' imortalitate quã ipse tu per te nihil ad itus aliũde magnis igeniis ɔsecut' es adhuc maximã et laboras ɔsequi uide ne maiorẽ i errorem cadas quin imo ꝓspice quid tibi ꝓponas et ipsi g dez cesari legim' nihil magis apõ se ɔquestũ esse nisi ꝙ filiis iops cui orbem terrarũ tãtis artib' tãtis pericul' acquisitũ relinquere nesciebat et si nepotez haberet quez filii loco ɔstituisset qui si unicum tantũ filium habuisset quis dubitat illa i eũ i excogitata audax nimiũ et temeraria mors peitus nõ fuisset uixisset lõgius et pleniorez imortalitatez adept' esset. Adaugent eni filii parentũ aĩos et i reb' maxis efficiũt studiosiores. Multe sũt dux magnanĩe i ꝓcreatis filiis comoditates. Omittam' dilectionez quã omnes patres. uno ore i possidendis liberis affirmãt primã ipsũ utile discernam'. Et ne i aliis exempla accipiam' quã ite accipiunt certiora qs est qui iã te regez esse ytalie nõ dixerit nõ h' magni mũdi ꝓpe monarchã affir

mauerit q ea tempestate nat⁹ es in qua omnis regio tumultu pulsa est et aris ūdiqʒ lacerata potuisti hercule si filiuʒ habuisses qui tuā imortalitateʒ i suam uitā ꝯuertisset omnes populos omnes dños totius xpiane fidei tibi āt ul que tibi est et fuit maxia āt amōe āt grā ob sequentes efficere. Mlti enī tuis reb⁹ āt ꝓdesse noluerūt āt obesse ausi sī qs te unū et nō plures cognouerūt. Mlti enī tibi fideʒ nō seruauerūt et si tibi natū ullū itellexissēt postremas sortes pri usquā tibi deficere substiere ꝯstituissēt Sed sesso tibi hoc ꝑsuadere rōnibus ꝙ oēs uerissimū oclata fide ꝯspiciunt ꝙ tu multo meli⁹ itelligis quaʒ ipse dicendo ꝯsequi possi. Illud mihi aptius superest ut declareʒ tibi quib⁹ rōnibus i soboleʒ sit ueiendū quas et si peritissimis illis meis dilectissimis p̄ceptorib⁹ Mgrō lucho beloculo et Johāni frācisco balbo qui tue uite curā habēt notiores esse nō dubiteʒ cū eos me ipso q hoc admouere audeo lōge callidiores sciā. Statui tamē cū tuā uitā itelligam saluteʒ esse toti⁹ ausonie que oīs ad te respicit cū tuā liguriā te supstite felicissimā et reginā ꝓuiciaꝝ futurā esse existimen. Cū ipse papiensis tu⁹ nesciā me aʒ uolūtateʒ ꝯtinere que ꝓmptissima tuis accumulādis digitatib⁹ et comodis est atqʒ patissima ea tibi de causis et egritudinib⁹ mulierē quib⁹ ꝯceptio ipediri solet i hūc tractatulū cogere que possūt lecta et tuis phisicis semine agitata iuuare et istā tā diuturnā gignendi difficultatē āmouere quā tamē nihil despero si his illā ꝯsiliis iuueris et ātidotis que meis i scriptul' patā iuenies i sobolē prōpturā. Hoc ita mihi ꝑsuadet ꝙ ex te iā ꝓles ex orta ac gen⁹ unde originē cepit illa tua illustrissia consors a quo l' nulle l' rariscule iuente sūt nō perturiētes mulieres Dii boni quāta populos tuos ytalie voluptas iuaderet si eā audierit ex duce clarissio natā duci magnanio coplatā filiū parenti et uiro ꝑ sileʒ enixā fluerent hoies i gaudia dñi tuas fortūas sequētes et urbes se ipsos pre leticia nō caperēt. Postes nihil audirent lugubri⁹ nihil iutili⁹ expectarent quos si fata sināt si que apōte ex cogitant' i luceʒ dii mittāt ipunes nō preteribis suarū temeritatū. Mō ille achilles comes frācisc⁹ et ille Scipio nicola⁹ picenin⁹ tuis castris iperēt que hacten⁹ magna ui magnisqʒ igeniis substinuerūt et semp i hostes ꝓsperrie exercuerūt. Tu aūt dux gloriosissie ad id aiuʒ ꝯuertas tuū ꝙ tibi ꝓpositū est oro et nō hoieʒ quā ut uoles existimab sed rē ipsā si frugi censueris ꝓsequeris Meū uolo officiū fuerit ad eā rē tuuʒ prudentissimū igeniū ꝑsuadere quā mihi cū multꝫ putaui tibi etiā parenti futurā uoluptuosissimā et aucturā illam immortalitateʒ quā iure oibus mūdi reb⁹ proposuisti. Vale.

Incipit tractat⁹ de matricib⁹ edit⁹ ꝑ magistrū Anthoniū Guayneriū artiuʒ ac medicie doctorē egrḡiū papiēsē.

Tractat⁹ hui⁹ itentio est tā ex pte uiri quā ex pte mulieris ꝯceptioneʒ causas ipedientes curādi doctrinā dare uerū mulierū ꝓprie egritudies hoc efficiūt sepe. Eas igit' ut ꝯceptio ꝯsequat' āmouere necesse est ꝙ scōm capitulorū ordinē qui sequit' huis tractatulis exequi te docet.

Capitulū priuū de notificatiōe matricis et sigificatioib⁹ ipsius.

Capitulum primũ de notificatiõe matricis et significationibus ipsius.

m Atrix est membrũ a natura ꝓ ꝯceptione deputatũ iter uesicã et itestina sitũ dorso sumini ac ossilato colligatũ duab⁹ cũ tunicis creatũ quarũ itrĩseca uenosa et extrĩseca substãtie neruee sil'is ꝯcernit᷑ ãbabus uico et cũ collo ad extra ꝓtenso cuius orificiuꝫ ex uenis et subtilib⁹ligamentꝫ ante libatiõeꝫ ꝯtextũ itrĩseco ori oppõit᷑. Natura de specierũ perpetuitate sollicita i mulierib⁹ itrĩsecã matricis tunicã uenis ꝯtexuit aquarũ orificiis ꝯgruo tp̃e menstrua que a vulgo methaforice flores nũcupant᷑ effluũt sicut eni floribus carentes arbores fruct⁹ ñ ferũt sic nec nõ menstruãtes mulieres. Ipse uiroꝝ ꝯpatione frigide sũt et humide multũ que humiditas i eis calorem ebetat cuius cã supfluitates generant᷑ plurime i eis quã matricis i ueis ꝯgerũt᷑ His cũ natura grauatã se sentit per uenaꝝ ora ad extra pellere eas conat᷑ ꝙ i naturaliter se hñtibus fit mense oĩ diuersis quãuis tẽporibus et hoc diuersitate lune aspectus ꝓuenit cui ƒm ptolomei sniam quarta p̃te sui quadriperti ti octauo cap̃lo quatuor quartas attribuimus prio a sui apparitiõe ad dyacotomitatẽ primã seu semi illumiatõeꝫ usqꝫ peruenit quã cal'e et hũide ꝯpl'oĩs fore experimento cogitũ ab hac ad plenilunĩũ scd̃a pertigit et hec calida est et sicca tertia frã et sicca a plenilunio ad dyacotomitatẽ scd̃am usqꝫ ꝑdurat et ab hac usqꝫ ad solis ꝯiunctionẽ quarta ꝑdurãs frigida et humida censetur.

Hãc ob causã puelle i pria adolescentiores i scd̃a ꝯsistẽtes prie i tertia et alie i quarta quadra menstruant᷑ ut plurimũ unde si menstruoꝝ retentõ eis preter naturã affuerit ars cũ naturaꝫ imitet᷑ ad ipsoꝝ ꝓuocationẽ duabus i primis quartꝫ puelle et ad ꝯsistentiã usqꝫ saphenaꝝ flobothomiã fieri iubem⁹ ꝯsistentib⁹uero ad finẽ usqꝫ senii i duab⁹ quartꝫ aliis. Ideo i vulgari uersu auicẽ.luna uet⁹ ueteres iuuenes noua luna requirit. Ex his ƒꝫ lune etatũ diuersitatem diuersã mulierib⁹ ꝯplexionẽ attribui liquet nã i pria menstruationis etate calide dicunt᷑ et hũide e sto magis hũide. In scd̃a calide et sicce calide tamẽ magis. In tertia frigide et sicce.sicce quãuis pl⁹. In quarta frigide et hũide magis tamẽ hũide ⁊ hoc per accñs. Mulieres nãqꝫ caloris defectu i parte scd̃a ꝯsistentie quã ãte plures habũdãt i superfluitates et si ꝯpl'onis etatiue merito ad frigiditatem et siccitatẽ declinãt magis Ea ergo de re taleꝫ etatiuã ꝯpl'oneꝫ frigidã et hũdaꝫ dicim⁹. Ex his nãqꝫ cã diũsitatis tp̃is menstruatiois manifestat᷑ nobis.

Menstruũ quã supfluũ quoddam alimenti ꝙ i alende sbam nõ ꝯuertitur quidã esse uolũt aliud nihil. Et dicitur menstruũ a mẽse et mensis a mẽne

grece q̄ ut ait ysidor⁹ ethimo^m quin to latie lunā sonat. Sana nāq₃ mulier et in etate debita ex̄ñs mēse mēstruari debet ī quol₃. Nec est menstruū mulieris spma ut uoluerūt nō nl̄li. Ipsū eni est quedā hūiditas salivalis alba ab ultio alimento resecata et ītesticulis generata mulieris ad generationē deputata finaliter pp q̄ gal'. ī suo de spermate ad ēbriōis generationē₃ necōo effectie ꝯcurrere ꝓbare uisus est cuius oppositū philosophorū pricepš in de aīaliu₃ generatiōe studuit certificare.

Et q₂ ī sequentib⁹ matricis ꝯplonē noscere perutile tibi est. Matricē calidā ex pilorū crispoꝝ multitudine circa pudibūda ipsoꝝ atq₃ emissiōe citissima cogōsces cui⁹ mēstrua ad citrinitate₃ declinātia diem tertiū nō trāsibūt ut plurimū uenere₃ diligūt semen emittūt cito et ī coitu delectant' maxie ad tactū calide sūt. Sūt et sitibūde atq₃ ceteris aīose magis labia exsiccata deferūt quasi sp uelociorib⁹ ī motibus ac aliis in actionibus sunt quibuscunq₃ pulsus uelox his est et urina intensa sat̄. q̄ si cū hoc hūores calidi in matrice fuerit ī ea pōd⁹ et grauedine₃ percipiūt māifeste. Frigida matrix pilorū retardat oꝛtū paucos et exiles emittit Frigiditas ī ea sentit' menstrua ad albedine₃ declinātia sīt et pauca coitū appetūt parū semen emittūt tarde et ī eo delectant' modicū ad tactū frigide sūt et labia hūida fere hñtes sp paru₃ sitiūt sūt pulsillanimes ac ī motib⁹ suis q₃ ī oibus actioib⁹ pigre. puls⁹ tard⁹ est et urina teñis et alba. que oia si friis hūoribus ꝯiuncte sint cū grauitate pōdus ī matrice aderit. Matricis siccitas ex siccitate et teñatiōe totius cognoscit' vulue labia sicca hñt semper menstrua emittūt pauca et esto ī coitu seminis fere emittāt nihil ī eo tamen delectant' maxie pulsus dur⁹ est ac urina tenuis. Humidā matricem ex multa menstruoꝝ fluida quātitate cognosces vulue labia hūida deferūt semper ī coitu delectant' parū ac pp habūdante₃ humiditate₃ uiris nō sūt grate fiūt q₃ eaꝝ matrices adō lubrice ut semē retiē' haud qant pl'⁹ moll' ē et uria spissa

Et prefatis igit' signis quaꝝcūque matricū cōplexiones simplices cumprehēdes manifeste que cū īsimul cūiungi possūt frigiditas simul cu₃ humiditate aut siccitate et cum his quoq₃ caliditas ꝯposita si fuerint signa premixta erūt.

Et cū ī sequentib⁹ hec tibi necessaria sint illa bene menti recolige. Et hec de notificatiōe matricis ac ipsius significationibus.

Capitulum secundū de causis et signis tam pronosticis quā demonstratiuis retentionis menstruoꝝ.

Sana mulier ex̄ñs debita ī etate menstruari debet oī mense naturaliter q̄ si nō fiat plurimas ac diuersas ut ī sequentib⁹ apparebit ob hoc egritudies ī currūt. Nota ergo q̄ cā preter naturā retentiois menstruoꝝ extriseca et ītriseca cū hūoris uicio et sine esse pōt. Ab extrinseca q̄ a quaq₃ re nō naturali hūiditates ꝯsumente ꝓueire ꝯtigit puta ab aere calido excessiue seu frigido l' sicco.

A cibo quoq₃ nimiū calido hūores ad urente aut frō nimis ꝯgelāte uigilia nimia ieiunio superfluo seu abstinentia accidentib⁹ aīme ī moderatis ira maxime excessiua tristicia seu sollicitudine et exercitio superfluo quod ut omnia ī

unū ɔcludā nō solū dicta uērū illa i cā esse pñt oīa que nr̄i corpis ɔsumere bu miditates sufficiūt ut ethica ptif quaterna et ɔsimiles ac etiā tā cronice quā acute egritudines omnes fluxus quoqȝ sanguinis nariū seu cuiusuis mēbri alteri⁹ idē efficere pōt. Nimia item piguedo seu caro addita uenaꝝ ora opilās a ragadiis apātib⁹ seu ulcerib⁹ i matrice cicatrices exorte. Et has tāquā causas extrīsecas retētionis mēstruorum assignamus. Causis ab intrinsecis retinentur et menstrua sine humoris uicio ut puta a calore frigiditate seu siccitate naȝ colericis ipsarum propter caliditatem supfluā ⁊ siccitatē attenuatis hoc accidit pleꝝqȝ ac etiā propter frigiditateȝ nimiam ac siccitatē idem melācolicis. Cum humoris uicio retētio mēstruoꝝ ueit ut plurimū nā sāguis colericus propt̄ caliditatē īgrossatus uenaꝝ uias oppilādo hoc efficit sepe ut sāguis flaticus siue ml'icus frigiditate humores cūdē sans i summa ergo p̄rnālem mēstruorū retētionē a caliditate frigiditate l' siccitate cū humoris uicio uel sine fieri ɔtigit. De mr̄atia signa si siē humoris uicio a frigiditate proueniat paucula menstrua aut nulla habebit cū quibus superfluitates emittet nullas de coitu paruȝ curat uria eius tenuis existit et alba et i matricis fūdo esto frigiditatē sētiat pōdus seu aggrauationē pcipiet nullā. Si a caliditate sola pueniat i matrice caliditatem manifestam sētiet coitum maxime appetit cuius urina tenuis ac multum colerica erit. Siccitas uero uenarum corrugās ora mēstrua detinet ⁊ tūc in matrice caliditas aut frigiditas sētitur nulla coitum parum appetit urina tenuis erit ⁊ clara.

Et de predictis oibus cumplexio totius hītudo tempus anni regimen precedēs regio ars et similia pro iudicādo te iuuabūt quāmaxime. Mēstruorū retētio humoris sine uicio raro accidit. cū uicio plerūqȝ puta flatis colere aut ml'ie. Quoduis enim istorū in cā si fuerit signa hec aderūt coia. s. aggrauatio ab ūbilico ad mlieba usqȝ dorsi frontis colli ac spatularū cū dolore oculi propter mr̄icis cum eorum radicibus colligātiaȝ dolebūt cū quo sub his existētia loca liuent grauitas palpebrarū ancharū atqȝ coxaruȝ sētitur facies discolorata manet fastidiuȝ adest stomaci cum apetitu in naturali ita ut nōnulle ob hoc se pregnātes iudicet sep. Hec igitur signa oīum menstruorum retentioni cuȝ humoris uicio erūt comunia plus tamen minus ue secundum humores retenti quātitatem. Ac mulier pregnās non exn̄s i māmill' si lac habuerit ypocrate teste afforismorū quinto mēstruorum retentionis signuȝ est. Signa propria si menstruoꝝ retentio a flate prouenerit palpebre liuescūt ac sub tumescunt fr̄itas in fūdo matricis sentit' et mēstruorum tpe mucillaginosas supfluitates flaticas emittit. Et si coitū appetāt pp matricis humorositateȝ parū i ipo delectātnr in cuius actu hūectātur ml'tum unde ab hoc uiris tales nō multū grate fiūt urina si discolarā siue lactea ac piguis seu spissa erit et i septimana q̄ ꝓxīpi menstrua debent intendūtur hec omnia qd etiā in omni mēstruorū retētione humoris cum uicio ꝓuiēte cōe est ꝙ si certior fieri cupis etatē naturalem ɔplonē regimen precedēs regionē tempus anni ⁊ similia cunsidera que si flati conséserit certior fies tūc.

Melācolia exñte in cā dolorez ac uentositatez i ꝓfundo matricis velut aurā sentiēt. Coitū quāuis appetāt In actu tamē delectant modicū. Circa matricis orificiū stupor et īsensibilitas existit quedā vrīa obscura ē et liuida qñqz aliqñ uero tenuis et remissa cum quo si ꝯplo naturalis mlīca fuerit precedēs regimen et alia huiusmōi hūori mlīco attestant mlīaz fore i cā iudicabis. Si colere defectu menstruorū retētio fuerit siccitatē duriciem calorē ac dolorē circa matricem pūgitiuū sentiet. Coitū appetit valde et i actu delectat plurimū ad emissionem speratis venit citissime cuiꝰ cā uiris grate tales fiūt magis labia sicca ac scissa deferunt palpebre citrinescūt uria ruffa āt subruffa erit et sibi panni et alie īfectiōes cutis apparēt magis ꝙ si naturalit̄ colica fuerit usa qz cibis colerā mltiplicātibus cui etiā tempꝰ āni regio ac silia ꝯscentiāt i cā esse colerā haud dubites

Cupiēs se tñ de his certiorez fieri pannū lineū subtilem menstruis si que habuerit ītinctū et i ūbra desiccatū seu leuiter lotū īspiciat cꝰ color si citrinus fuerit cām huiꝰ colerā scias si albꝰ flla si liuidꝰ mlīam. Ampliꝰ mēstruorū retentio si a pīguedīne ꝓueniat nimia exhitudine mulieris discernes Si ex cicatricibꝰ āt carne addita siue ex aīme accidentibꝰ uel uigiliis ieiunio fluxu sāguinis quouis supfluo exercitio ab excessiua aeris caliditate seu frigiditate aut a quibusuis egritudinibꝰ aliis tibi talia sp patient narratiōe nota fies et hic de demōstratiuis signis finis esto libz nūc de ꝓnosticis subiūgere aliqua urina egritudinis huiꝰ solutiōez in demōstrat nōnūquā ut hitū est retentione aliqñ. Pro quo nota ꝙ uris lactea et spissa āt obscura et liuida mēstruorū retentiōez aut matricis dolorem denūtiat. Tenuis uero et alba rufa āt subruffa i ea si squamose resolutiones et nigre affuerit idez ꝓtendit cuiꝰ cānā matricis ueīs opilat ad epar materia retrocedit et sic resolutiōes cum uria ꝯmiscent plures et hāc ob cām liuet etiā. Cūqz ex uria ꝯsili sup spuāliū dispōnē arguer̄ possis īter hoc et id discernere scias īflamatio cū grauitate si sub ūbilico apparuerit fueritqz totius grauitas cū pectinis renū ācbaꝝ et genuū dolore uria ut supra circūstātioāta apparens sup retentionē menstruorū sigificat his tamen nō apparentibꝰ uel ex his pluribꝰ illō certū signū ñ est uria uero nigra pseuerās alleuiatiōez ifirme denuntiat menstrua tūc ꝓuocāt facile Si velut lotura caris ut ꝯtingit nōnūquā āt alba subtilis ualde l' lactea spissa fuerit menstruis retent de istaꝝ egritudinū aliqua timendum erit ut est ydropisis podogra matricis suffocatō ptisis tussis dolor capitis mania mlīa epilenª palisis oculoꝝ caligo et breuit̄ de egritudinibꝰ oībus materialibꝰ que i capite ueīs mēbris nutritiuis āt spūalibꝰ fieri pñt timendū est cū uicio hūoris preternaturā menstruoꝝ retentio oīuz de replōe egritudinū puta febriū ꝯpātū ē cā esse pōt. Hec quoqz solito plus coitū appetūt. Spma enim mulieris menstruoꝝ pp retentionē retentū i ueneni naturā mutat ꝙ tāquā nociuū expellere appetūt naturaliter ꝙ nisi per coitū fit. Pluribꝰ ex his maxīe ex assuet coitū nō coeūtibꝰ suffocatio matricis accidit sepe ābelitꝰ quoqz difficultas. Sī copia tremor cordis āt tale aliq et plurīe ob hoc prefocate pereūt. ꝙ si uiragies fuerit barba his

nascit̃ i piloso loco pili multiplicant̃ et tandem carũ forme corrũpunt̃. Cũq3 curã nõ recipiãt moriunt̃. Si flux⁹ sãguinis nariũ emoroydarꝝ ãt sãguinis vomit⁹ his euenerit dolõ capitꝭ ut ypo. afforismorꝝ quĩta mania l' mlia l' aliqua taliũ egritudinũ ob hoc geĩta soluetur Mlr li pp ipsi⁹ caliditaté ãt naturalé siccitatem méstrua nõ hũerit i ea menstrua retiere nõ dicim⁹ ymo poti⁹ menstruis carere et sic quã sterilitatem in ea ꝓnosticar̃ debes aliõ nihil. Esto ille medicine uer⁹ ĩterpres Magister me⁹ Jacob⁹ de forliuio sup pria primi mulieré carenté menstruis posse ꝯcipere mõstrauit apte. Et adoloscétulã ꝑgnãtem que nũquã menstruauerat mea ĩ cura habui. Aliã quoq3 que ꝑtus plures edidit nec méstrua nisi tꝑe ꝑtus uidebat unquã. Et per hec de causis et signis tam ꝓnosticis quã demõstratiuis menstruorũ hic finis sit la⁹ deo.

Capitulũ tertiũ de cura retentiõis menstruorꝝ ſtate existente in causa.

m Orborꝝ cura eos cãrũ3 efficientiũ iremotiõe ꝯstat q̃ ꝯtrariis phorũ scola clamãte sit. Menstruorũ igit̃ retentiõis cã si extriseca fuerit cui⁹ ĩ noticiã ꝑ patientis narrationé ueies res quecũq3 naturalis hoc effecerit ad ꝯtrariũ mutetur deide ad curandũ malã qualitaté derelictã sicut fuerit puta caliditaté frigiditate3 aut aliã rc̃ ꝓut te ĩfra docebo cũ medicamentꝭ oportunis deueni. ꝙ si cõporis humiditatũ ꝯsũptio ab egritudine ꝯtigat ea curata corp⁹ resumatur. Pĩguedo nimia cũ ieiunio abstinétia exercitio accidentib⁹ aĩe et aliis cõpus macerãtibus tollat̃. Opilatiõi ex additiõe carnis cãte cũ describédis ĩfra succurre. Ad cicatrices ora uenarũ sigillãtes curant̃ nũquã aut difficulter de his tñ cũ de ragadiis apãtib⁹ aut ulcerib⁹ matricis ꝑtractauero mentionem faciã. Et sic ãmodo ad causarũ ĩtriseca[rꝝ] curã deueniés cũ ſta fuerit ĩ cã pricipiũ sumã. Sex rerũ igit̃ ñ naturaliũ regimé ad calidũ et siccũ dispõe deide ad materiã digerendã ueni ꝙ sic facias. ℞. cãeputheos camedrios origani rorisãrini saluie sisibri calaméti mentastri thimi añ. M. i. radicũ brusci spagi apii petroscilii raphãi siluestris rubee maioris ualeriane añ ℥. i. ß. seminis iunipi. ℥. iii. semis urtice dauci ameos anisi maratri costi añ. ℥. ß. faseolorꝝ rubeorꝝ cicerũ añ. pugillu3 i. ꝯquassent̃ et fiat decoctio et cũ lb. iii. zucari syrup⁹ aromatizet̃ cũ optio cinamomo et cassialignea de quo debite cocto accipe. ℥. i. ß. õcoctiõis ĩfrascripte. ℥. iii. miscis et ĩ potu ꝓ una uice tribue. Decoctio sic fiat. ℞. faseolorꝝ rubeorꝝ cicerũ rubeorũ añ pugillu3. ß. seminis iunipi. ℥. i. ß. radicũ ualeriane radicũ brusci spgi raphani siluestris apii et petroscilii añ. ℥. ß. camedreos recentꝭ. M. i. dauci ameos anisi maratri añ. 3. ii. radicis rubee maioris. ℥. i. ꝯquassent̃ et fiat decoctio cui⁹. ℥. iii. cũ ℥. i. ß. prescripti syrupi totiés dent̃ ꝙ materiã digestã iudices. Cũ usitatꝭ magis potes materiã digerere esto nõ sic ꝓprie ut. ℞. oximellis ꝯpõiti. ℥. iii syrupi de arthimesia. ℥. ii. aque arthemesie aque quiq3 radicũ calidarꝝ l' alicuius ipsarꝝ pipinelle ul' bethonice aque florũ sãbrici ul' apii. ℥. iii. clarificet̃ ꝑ trib⁹ uicib⁹ et aromatizet̃ cũ optimo cinamomo et cassialignea ꝓ delicatꝭ pro aliis uero nõ sic õlicatꝭ syrupi dosi mi

nue nā. ℥.iiii.ß. sufficiūt ꝓ trib⁹ ulcib⁹ aquas suprascriptas addēdo et da donec materiā digestā uideris. Digesta materia farmacū tale exibe ꝙ. ℞. cassie bene piguis.℥.i.extracte cum decoctiōe cāedrios cuscute liquiritie passulaꝝ polipodii et capillis uene.extracta cassia adde electuarii indi.ʒ.iii.syrupi de radicib⁹ sine aceto.℥.i.et fiat medicina quā si sumere respuit.℞.pillulaꝝ fetidaꝝ.ʒ.i. uel loco hui⁹ da puluerē istū.℞. turbit boni et electi.ʒ.i.āt ℈.iiii.zinziberis.ʒ.ß.salis gēme.gra.vi. zucari albi.ʒ.ii.fiat puluis qui cū aqua lactꝭ capraꝝ brodio pulli āt cicerū rubeorū sumend⁹ est uel ꝯfectiōis infrascripte a.ʒ.iii.i.iiii. tribue.℞.rosarū rubeaꝝ zīzib ciamomi aā.ʒ.ii.sādaloꝝ alborū et rubeorū aā.ʒ.i. hermodactiloꝝ esse aā.ʒ.iii.turbit.ʒ.iiii.diagredii. ʒ.ii.ß.masticis.℈.i.zuca.albi.lb.i.dissoluat zucarū cū aqua arthemisie et fiat ꝯfectio i morsell' uel tal' i fusio det que i hoc ualet mirabiliter.℞.agarici.ʒi. ß.zizib .℈.ii.salis gēme.℈.ß. īfundant̄ i aqua lactꝭ capraꝝ addendo oximellis squilliticí.℥.i.horis.xii.in īfusione maneāt. Deide expressio fortꝭ fiat quā i potu tribue. Doses has auge et diminue ſm ꝙ tibi ꝯuenire uisū fuerit ꝓ lix⁹ i solutiuorū horū descriptiōe fui nimis pbisic⁹ eiꝫ quilꝫ materiā flaticaꝫ solutiua euacuātis describere scit. Ad aliqua ergo apropriata medicamīa descendo unū tñ scito purgationeꝫ unā i cāu isto nō sufficere ut plurimū uñ eaꝫ si op⁹ fuerit reitera. Et ut uidearis facere plura solutiuoꝝ formā uaria puta si pmo pillulas potiōeꝫ āt aliquid exibe uice scđa. Purgata materia ml'r balneāda sic erit ut.℞.sauine calamēti origani mellisse matricarie mētastri pulegii mellíloti cāomille aā.ℳ.ii.celidonie peucedani prassi absinthij aā. ℳ.i. fol.lauri lauēdule mercurialis rorisārini osimi floꝝ sanbuci aā.ℳ. iii.altee cū radicib⁹.ℳ.iiii.artemisie ℳ.vi.radicū ualeriane.lb.ii.ꝯquassētur oīa sil' preter artemisiā que in uno sacculo ponat̄ deīde oīa sil' decoquāt̄

Talis sic balneādi mod⁹ ex his reb⁹ sacculus un⁹ īpleat̄ sup quē i baléo mulier sedeat et sup femur arthemisie sacculū teneat et bis i die stō ieiuio balneū ītret et ſm placitū per horā plus āt min⁹ i eo stet. Lectū deīde ītret et āte et retro se stati cū īfrascripto ūguēto ungat ꝙ recipit olei de lilio olei aīgdal' dul.medulle cruris uituli aā.℥.i.mucillaginis altee mucilaginis feūgreci seminis lini aā. ℥.ß.cere parū et fiat unguentū quo ungat̄ ⁊c. Hoc facto pulueris īfrascripti coclear unū bibat cuꝫ uino calido decoctiōis rerū que cū syrupo digestiuo bibit̄ puluis tal' est Accipe ciamomi electi et a cortice supiori mūdi corticū cassiefistule.aā.℥.ß. cassie lignee.ʒ.croci.ʒ.i.ß.aristologie rotūde assari calami aroātici corticū radicuꝫ caparoꝝ costi diptami radicis tormentille radicis yreas hirigi.lacce aā.℈. iiii.cāepitheos cāedreos folioꝝ lauri origani polii zizib calamēti thimi seminis leuistici seīnis rute agrestis semīs daucii semīs nasturcii agrestis seminis ysopi cubebe nigelle ameos anisi maratri baccaꝝ lauri serapini aā.ʒ.i. zucari ad pōdus oīum et fiat puluis de quo det̄ ⁊c. Et si pl'uerem recipe neqt facias sic. ℞.pl'ueris suprascripti sic zucaro. ℥.i.zucari albi.lb.ß. dissoluat̄ zucaꝝ cū decoctiōe rerū cū qua pl'uis bibit̄ sꝫ cū aqua fiat deīde ꝯfectiōeꝫ in morsell' faciat ex quibus.℥.ß. uice pro

qualz sumat bibēdo post.ʒ. ii. uini de coctiōis rerū dictaꝝ. Si balneū facere nō uellet āt nō posset quatuor māl pulos rerū balnei accipiat quas i uino buliat et bis i die loco balēi se stuphet l' istaꝝ fumū per embotū recipiat l' facias sic. Re. amomi galbāi añ. ʒ.iii.assefetide.ʒ. i. ß. ꝯquassent' et ponant' sup carbones et fumū sup embotū recipiat

Ne sum' tamen ad nares pueniat caue cū res existat fetidissima. Suffumigiū de castoreo idē facit et de spolio serpentꝭ apropritate. Et post ista imediate puluerē prescriptū bibat aut ꝯfectionē accipiat bibēdo de uino de coctiōis rerū predictaꝝ loco pulueris āt ꝯfectiōis ualz puluis seminis porri ʒ.ii. cū decoctiōe sepe dicta l'accipiat ʒ.iii.uini ifusiois assari.l'.ʒ.i.pulueris prasii l' tātūdem pulueris matricarie l'.ʒ.i.trocis de mirra. Idez faciunt prassi succi.ʒ.ii.āt rorisārini āt politrici seu rute mixte cū modico trifere magne.l' ꝙ est i hoc casu mirabile da.ʒ.ii. succi radicis siluestris rafāi. Et ad maiorē perfectionē extrahere hos succos potes cū uino ifusiois asari l'decoctionis sepe dicte l' cū altero ex uinis istis da.ʒ.ii.pillulaꝝ ifrascriptaꝝ. Re.fruct' sauine.ʒ.iii.rute sicce.ʒ. v.semis rute agrestis.ʒ.i. ß. assefetide armoniaci rube tictorū añ.ʒ.i.forment' pillule cū syrupo de arthimisia et da patiēti.ʒ.ii qr delicatū est l'facias sic Accipe nigelle puluerizate. ʒ. ß. succi mercurial' et mellis quātū sufficit ad ispissādū fiant pillule de quib'.v.oi mane cū uino de coctiōis assari prebe l'cū uino isto electuarii ifrascripti.ʒ.ii.exibe. Re.mirre castorei sigie.añ.ʒ. ß. cināomi assefetide piperis nigri fruct' sauine añ .ʒ.ii. cū mellis quātū sufficit fiat electuariū

Hec eni post balneū stuphā uel suffumigiū dicta menstrua ꝓuocāt magnifice. His factꝭ ut sāguis ad iferiora trahat' de saphena āt saphеis aliquantulū flōam fieri facere poteris audact l' i coxis circa ptem domesticā āt sub curuatura poplitꝭ l' sup calcaēo i pigui b' poteris appōi facere uentosas cum scarificatōe. Inferioꝝ quoqz membroꝝ strictura ad hoc iuuat quā maxime que dolorosa aliquādiu māeat. Cū his quoqz pessaris mēstruis nō effluētib' suppositoriis siue nascalib' natura iuuari poterit. Qđ sic facias. Re. tyriace fine.ʒ.ß.castorei armoiaci añ. ʒ.i.miscis et cum būbace i mercuriali succo p pri'i ticto nastale facias ꝙ ad coxā cū filo liget' l'accipe succi absithii succi rute añ.ptes equales pl'ueris mirre quātū ad ispissādū sufficit de eo i pecia liget' rara et mulierē nascalisa l' loco mirre pone euforbii parū l' puluerē sauine āt prassii et facias nascale sicut pri'. Ex castoreo cū mentastro trito facere idē poteris. Et ꝓ aliqua grossa rustica accipe.ell'i albi piretri añ ʒ.iii.nigelle dyagridii añ.ʒ.i. cū succo mercurial'i pāno lineo subtili nascale ꝯfice ꝙ si forti' adhuc. Re.nigelle stafizagrie cētauree mioris.añ.ʒ.ii.ellebori albi nitri salis geme pipis nigri dyagridii añ.℈.ii.aloes laudāi galbāi terbentīe storacis calamite añ. ʒ.iii.ābre ℈.i.oīa sil' cū pistello calido icorpent' si pp gūmas expediens fuerit deide i subtili pāno i mercurialis succo madefacto iuolue et nascale fiat. Uel facias sic. Accipe tyriace fine.ʒ.i.mirre nigelle añ.ʒ.i. et cū mercurial' succo uel cucumeris asini fac ut pri' l'accipe tyriace metridati uel oppo.ʒ.i. castorei armoiaci añ.ʒ.i.ex his cum mercurialis

succo nastale sit optimū. Hoc i cāu ex radicib⁹ quibusdā ad formā minuti digiti nascalia fieri solēt puta ex radi ce rubee maioris tassibarbassi malue bismalue gladioli apii l' acori āt ꝑ ru sticis ex dorsa ol'i filo iterposito talia ex oleo de lilio de castoreo de assa l' co sto per pri⁹ iungi debēt deīde ex ifra scriptꝭ pulverib⁹ aliquo aspgi ut ex pl' uere asse costi castorei euforbii mirre turbit scamonee ell'i albi sauie nigelle āt galbani. Nascalia ista menstrua ꝓuocāt potēter. A nascalib⁹ bis di scedere nescio cū iperiti bis quā vtunt' plurimū unū et sit finis. Accipe gēciāe ʒ.ii.seine stafizagrie coloquītide nigel le aā.ʒ.i.ß.pl'uis ex bis fiat et cū succo cucumeris asinini seu mercurial' nasta lia ꝯficias qbus ꝓ robustissimis utere i delicatis nequaquā. Liber deīceps nastalib⁹ dimissis ad pessaris trāsire q bus si uti uolueris. Accipe succi mer curial' absītbii matricarie l' artbimesie ℥.vi. et cū eo de quouis ex predictꝭ pl' uerib⁹.ʒ.ii.āt.iii.ꝯmisce et tepidū i ma tricē per siringā iīiciat'. Habes itaqꝫ i cura retentiōis menstruoꝝ flegmate existēte i cā cuiuslꝫ dr̄e applicādi medi camīs modū ordinariū. Et bec ꝓ pri ma lunatiōe scias sufficere. Ex qui b⁹ si menstrua educta nō fuerit sufficiē ter scōa i lunatiōē prescripta facias or dinate a purgatiōe pricipiās ubi op⁹ sit ꝙ si nec ista ꝯtulerit purgatiōe flo botomia et uētosis preterissis balnea seu stuphas et prescripta alia ōni mē se facias ordiāte donec.s. menstruorū depositā quātitatē effluere noscis. Sꝫ ad bui⁹ capl'i ꝯpletā doctrinā babēdā prescire te necesse est nōnulla nō min⁹ sequentib⁹ capitul' necessaria. prio si dolor ardor seu pūctura ex applicatꝭ i matrice medel' matrici seu collo eius īduceret' ex ifrascriptꝭ cū aliquo ūctio nē fieri facias uidelicet ex amurca olei rosati āt uiolati butirū iteꝫ recēs aut medulla aliqua dolorē ardorē seu pū cturā potēter mitigat ꝙ si ītra matri cē istorū aliꝙ affuerit ex bis aliquo ma trix pessariset' stati. Per dies quo qꝫ octo āte purgatiōis temp⁹ medica mīa icboāda sūt aleuioribus quoqꝫ et magis nature grātia sp. Et ne tibi velut cuidā iudeo ribaldo ꝯtigāt qui nastale quoddā et credo ab effectū po tēs valō ipōi iussit ꝙ a matrice attrac tū itensos adeo dolores causauit ut i fra ꝗntū delicata mulier spiritū redde re creatori coacta sit. cū filo sēper na stalia tua ꝯfici facias per ꝙ coxe ne in matriceꝫ igressū babere possit ꝯnecta tur. Et i tātū de retentiōis mēstru orū cura flāte exn̄te i causa dictuꝫ sit.

Capitulū quartū de cura retentio is mēstruorū si colera fuerit i cā.

Si colera i cā exn̄te mēstruo rū retētio affuerit. Totū sex reꝝ nō naturaliū regimen ad frigidū et bumidū declinet. ad bumidū tamē magis et ut sāguis euētet' aliquā tulū flōiā basilice pmitte et postea ad materiā digerēdam trāsiēs facias sic. ℞ artbimesie. M.ii.capill' ue.aceto se ēdiuie scolopēdrie betbonice eupa torii mellisse mercurial' aā. M.i. qua tuor seminū frōrū seminis agnicasti se minis baucie semis peonie semis spargi semis abrotani semis endiuie semis ba siliconis milii solis ana.℥.ß.radicū ua leriāe brusti spgi petroscilii apii.ana. ℥.ii.iunipi fenugreci.ana.℥.i.ß. ciperi spice. ana.ʒ.ii.ß.cicerū rubeoꝝ faseo

x.i.

lorū rubeorū ana.pugillū unū3 ex his cōquassatis decoctio fiat que cū lb.iii 3ucari syrupizet cū ciamomo optimo syrupū aroātizabis de quo accipe.ʒ.i.f.aque ēdiuie aque cicoree aqua absin thii añ.ʒ.i.miscis et ī potu ꝓ una uice tribue totiēs.s.ut mañā digestā ꝯpre bēdas uel facias sic. Esto nō sic apro priate. ℞. syrupi acetosi siplicis.ʒ.i. oximell' siplicis.ʒ. f.aque endiuie cico ree absitbii añ.ʒ.i.miscis ꝓ una uice. Sine ulteriori clarificatiōe sirupi isti satis delicati erūt. S3 si lib3 tamen eos tuo mō clarifica s3 uirtut3 tāte nō erūt Cū materiā digestā noueris. Accipe cassie āt māne.ʒ.i. cū aqua fructuū aut cōi decoctiōe extracta addat' post elec tuarii de 3ucaro rosato. 3.i.f.ꝯfectio nis hamech.3.i. syrupi uiolati. ʒ.i. et fiat potus quē materia digesta prebe.

Aut reubarbari electi. 3.ii. spice. gra.vi.cū optio uino totū asperge ꝙ ī aqua lact3 īfunde et dū horis.xii.ī infu siōe permāserit de his expressio fortis fiat cui māne āt cassie ut supra extrac te.ʒ.i.adde ac syrupi uiolati tm̄de3 et fiat pot⁹ quē prescripti loco prebe et pl'ueres pillule ꝯfectiōes aque materi am coliricā euacuātes medicis sūt co muiter note breuitati itaq3 parcēs ad ꝓpria medicamia trāseo. Post tridu u3 materia purgata talit' dnā3 balnea bis. Accipe altee cū radicib⁹.ꝂꝂ. vi.arthemisie.ꝂꝂ.iiii florū sābuci fol' salicis folioꝝ uiolaꝝ politrici añ.ꝂꝂ. ii.ualeriāe.lb.i.fenugreci.lb.ii.semis li ni lb.i.f.ꝯquassent' arthemisia uero sac culo ī uno tota īponat'. Ex aliis uero decoctiōe facta sacculū unū aliū īple'su per quē ml'r ī balneo sedeat. Arthemi sie uero sacculum supra femur teneat. Et si lib3 ab ūbilico īfra solū balneare se pōt sero et mane more.iii°.caplo de scripto balneū ieiuna ītret morā ꝓ libi to ī eo faciat et egressa cū lectū ītrauc rit āte et retro ex īfrascripto unguēto perūgat'. Ʋō. ℞.olei amigdal' dul.ʒ. i.f.medulle cruris uituli.ʒ.i.butiri sie sale pīguedinis galline mucillaginis fe nugreci mucillaginis semis lini.añ.ʒ.f cere parū et unguentū fiat quo perūga tur ꝛc̄ successiue cū uino decoctionis acetose mellisse mercurial' arthemisie cicerū rubeoꝝ faseoloꝝ rubeoꝝ fenu greci iunipi radicū ualeriane et seīnis abrotāi coclear unū pl'ueris īfrascripti det' qui. ℞.corticū cassiefistule cipi añ 3.i.f.radicis tormētille radicis peoie cinaōmi a superiori cortice mūdati añ 3.ii.croci seīnis baucie siluestris seīnis peoie añ.3.i.seīnis agnicasti seīnis apii seīnis basilicoīs petroscilii et mercuri alis spgi quoq3 ac milisol' añ.3.f.capil lis ve.politrici cāomille betboīce eupa torii spicenardi sgnāti lupuloꝝ seīnis endiuie añ. ℈.i. Ex his oib⁹ puluis fi at quē ut magis gustui grat⁹ sit cū tm̄ dē3ucari pmisce et de eo coclear unu3 cū.ʒ.ii.prescripti uini mō dicto ī potu tribue ꝙ si puluerē ī ꝯfectionē facere uolueris accipe pulueris hui⁹ sine 3u caro.ʒ.i.3ucari albi lb.f.dissolue 3uca rū cū decoctiōe rerū prescriptaꝝ cū a qua facta et pl'uere addito ī morsell' cō fectionē facias de qua cū balneū egredi tur.ʒ.f.tribuat' duas.ʒ.prescripti uini bibēdo post. Et esto pl'ueris.ʒ.i. ꝓ.lb.i.3ucari poni soleat coiter in me dia tñ.lb.ʒ.ponēdo adhuc ꝯfectio erit sat3 delicata. Si balneū renuit cū ī frascript3 ml'r stupheť. Accipe abrotāi aneti arthemisie cāomille gallitrici mel lisse mercurial' floꝝ sābuci añ. ꝂꝂ.i.fe nugreci.añ.lb.f.ꝯquassat3 decoctō fiat

i uino cum qua loco balnei stuphā bis ī die faciat. Successiue unctionē ꝯfectionē postea āt puluerē cū uino decoctiōis prescriptaꝝ rerū sumat loco stuphe seu balnei īfrascriptaꝝ fumū per embotū recipere pōt. ℞. seminis agnicasti ℥. i. s. aneti. ℳ. i. carni costi añ. ℥. i. cōquassent et ī uino decoctio fiat cui⁹ fumū per emborū recipiat. Idē ex reb⁹ stufā īgredientib⁹ fieri ꝯsimilit̄ suffumigatio pōt unctionez post faciēdo sēper et puluerē et ꝯfectionē recipiēdo.

Suffumigiū spolii serpētis ut ī precedēti capl'o dictū ē ad educenda menstrua a ꝓprietate quadā ualere maxīe experimēto cognitū est. Istis per tres dies ꝯtinuatꝫ ī quarto de ābabus saphenis seu ex altera tm̄ fieri flomiā iubeas l' poti⁹ hodie ab ūa et cras ab alia prestātius l' ut dicebat supra ī pte domestica coxaꝝ cū scarificatiōe uētosas appōi iubeas āt sub poplite aut sub calcaneo ꝛc premisse quoqꝫ ligature ꝯueniūt. Et ad nastalia trāseūdo. Accipe puluerē diptami cū quo et ex succo mercurial' arthimesie āt absithii nastale conficias q̄ mulier deferat cōtinue

Ex quouis quoqꝫ īfrascriptoꝝ puluerū cū succo cētrigali mentastri mercurial' arthimesie maiorāe absithii cāedreos āt cāepitheos fieri pōt puta ex pl'uere boracis amomi mirre aristologie rotūde calāi aroātici gariofiloruz maiorāe que mirabiliter dolorē matricis sedat et dyagridii cū quouis āt cū his plurib⁹ nastale ꝯficere potes. Idē ex cāepitheos cū melle āt ex amigdalis amaris cū oleo suo pistis l' tere radices abrotāi et cū melle modico pl'uerīs dyagridii ul' elebori albi nastale cōficias.

Ul' aliter accipe triferā magnā sine opio et cū modico aloes et masticis pl'ueris mulier nastalizet l' facias sic. ℞. mirre calamēti mōtani añ. ʒ. ii. rute recent̄. ʒ. iii. sauine. ʒ. vi. terant et cū felle thauri ꝯficiant. Hoc potēter menstrua educit ut experiētia noui. ul' accipe fic⁹ siccas pigues sat̄ et de quouis prescriptoꝝ puluerē cū his īcorpa et erit nastale suaue. l' facias sic. ℞. radicū rubee maioris cipi añ. ʒ. iii. succi arthimesie. ℥. s. benedicte. ʒ. vi. īcorporentur et fiāt nastalia. Aliq suppositoria seu nastalia cū filo appēsa talia ꝯficiūt ℞. laudāi. ℥. i. galbāi serapini assefeti de mirre. añ. ℥. i. fiāt cū filo suppositoria addendo parū olei de lilio si op⁹ fuerit. Ml'ti ī ptib⁹ ī forma solida el'ctuariū de succo rosarū cū zucaro ꝯficitur et eū tūc ut digiti formā suscipiat ī cāmilis ꝓficiūt et talia suppositoria filo appēsa mirabiliter in hoc casu menstrua ꝓuocāt. Et ut ī precedēti capl'o dictū est ex radicib⁹ quoqꝫ malue bisālue tassibarbassi gladioli accōi siue apii de lilii oleo per ūctis et ex pl'uere elebori albi mirre scaōnee āt costi oīū aspꝭ suppositoria parua cū filo appēso ꝯfici possent. Deīceps nastalib⁹ ī pace relictis si pessariis uti libuerit facias sic Succi mercurial' absithii maiorāe arthimesie gallitrici l' mentastri. ℥. vi. accipias et pl'ueris mirre. ʒ. ii. serapini. ℈. ii ꝯmisce uel horū loco pulueris diptāi āt amomi appone tm̄dē aut cuiusuis alteri⁹ descripti siplicis totūqꝫ tepidum per siringā ī matricem apponi iubeas.

Si ex nastalibus seu pessariis matrici seu collo nocumentū sequeret aliqd̄ ad cal'm precedens recurre et sic menstruorū retentionis colere causa ꝓuenientis cure hic finis esto.

Capitulū quintuz de cura retentio

nis menstruorū a mlis ꝓuenientis.

m Elācolic⁹ humor ut āte dictū ē mēstrua detinet sepe. Pro cui⁹ cura sex rerū nō natura liū ad calidū et humiduꝫ regimen decli net. ad humidū tamē magis cū ipse hu mor sicco quā frigido participet plus Ad materie deīde digestionē ueniēs facias sic. Accipe calamenti origāi ar thimesie sticados scolopēdrie eupato torii florū boraginis buglosse uiolarū capill ue. camedrios añ. M.ß. radicū apii spagi feniculi corticū radicū cappa rorū añ. ℥.i. liquiritie passularꝫ añ. ℥.ß. fiat decoctio ī cui⁹ fine adde epithimi ℥.i. et cū lb.iii. zucari et aceti. ℥.iiii. fiat syrup⁹ aroātizat⁹ cū optimo cīamomo de quo accipe. ℥.i.ß. aque fumiterre aq̄ arthimesie aque buglosse añ. ℥.i. miscis ꝓ una uice et totiēs īfirmo tribue qd̄ materia digesta uideat᷑ ł aliter. ℞. oxi mell sīplicis. ℥.ii. sirupi de radicib⁹ ace tosi. ℥.i. miscis cū aquarꝫ spergi floruꝫ sābuci pipinelle añ. ℥.ii. et ꝓ duab⁹ uici bus sufficiet quē si clarificare libꝫ cū ci namomo aromatizet᷑ et totiēs de eo in potu tribue donec materia digesta ap pareat. Quā postea isto cū solutiuo sol ue. Qd̄. ℞. capill ueneris florū bora ginis buglosse uiolarū florū lupulorū sticados cāedreos añ. M.ß. polipodii ʒ.iii. liquiritie passularū añ. ℥.ß. cōquas sent᷑ ex quib⁹ decoctio fiat ī cui⁹ fine ad de epithi. ℥.ß. et cū hac. ℥.i. cassie extra hat᷑ āt māne cui hamec. ℥.i.ß. dyasinico nis. ʒ.i. syrupi uiolati. ℥.i. addat᷑ et me dicina fiat. Uł aliter. ℞. mirabolano rū idorū. ℥.ß. citrinorū. ʒ.ii. ī aqua lact̄ caprarꝫ īfundant᷑ ī aqua per horas. xii. ī īfusiōe perāneat. Ex quib⁹ deīde ex pressio fort̄ fiat cū qua cassie āt māne. ℥ i. cū predicta decoctiōe extracte misce ant᷑ pulueris epithi addēdo ℈.ii. ʒ. ī ʒ. ib. gra. vi. mell rosati. ℥.i. et fiat pot⁹ ł. ℞ ʒ.i. pillularū īdarꝫ horū loco tribue uł aꝑpriatū ex solutiuis aliqd̄ unū que co iter medicis nota sūt Euacuata mate ria ad balneū trāseundū est. Pro quo res ꝓ balneo ī precedēti caplo descrip tas accipe rorisārini calamenti origāi foliorꝫ lauri lauendule añ. ℥.i.ß. addas mō īantescript̄ caplis posito mlr balne et᷑ ł stuphas seu suffumigia ꝓut ibi scri bit᷑ balnei loco faciat Cūqꝫ lectū ītrat ex ūguento ī caplo de cura retentiōis menstruorꝫ a flegāte ꝓuenient̄ descrip to ante et retro perūgat᷑ deīde plueris īfrascripti cū. ℥.ii. rerū que stati scriben tur coclear unū accipiat q. ℥.i. recipit ei⁹ plueris qui ī cura retentionis men struorū cū colera ī cā describit᷑ adden do camedreos. ʒ.i. thimi seīnis leuistici semis ysopi tormentille añ. ℈.ii. zucari ad pōdus omniū fiat pluis. Res ꝓ uini decoctiōe. Accipe cāedreos recen tis cāepitheos florū sābuci florū āthas thimi mellisse mercurial arthimesie añ. M.ß. semis iunipi et fenugreci. añ. ℥. ii. radicis ualeriāe spgi brusci feniculi et añ. ℥.i.ß. seminis abrotāi. ℥.ß. faseolo rū rubeorū cicerū rubeorū añ. pu.i. Ex his ꝯquassat̄ uel ex una pte ī uīo decoc tio fiat de quo cū plueris prescripti co cleari uno. ℥.ii. sumat ꝙ si puluerē non uelit. ℥.i. ꝯfectionis īfrascripte loco e i⁹ recipiat. Accipe prescripti pluc ris. ℥.i. zucari dissoluti ī decoctiōe re rū īmediate ꝓ uini decoctiōe descripta rū. lb.ß. fiat ꝯfectio ī morsell loco ꝯfec tionis āt pulueris. ℥.ii. succi rorisārini bibere pōt aut tmdem succi radicis ra phani siluestris cū uīo decoctiōis rerū prescriptarꝫ extracti ueluti aliis ī capi

tulis dictū est uini īfusionis offari.ʒ.iii sumat et ꝙ ī oī valet retētione menstru orū talia dū fiūt ex capriol' uitis nigre premit⁹ cū nascunt' ī brodio carnis aut oleo cōi ferculū fiat ꝙ menstruoꝝ ad eductionez preparat mirabiliter hoc ī casu si nastalib⁹ suppositoriis seu pessariis op⁹ sit ī capl'o īmediate descripto require ꝙ si fortiorib⁹ ad capitulū de cura menstruoꝝ retentiōis a flegmate ꝓuenient̄ recursū habe bis peract̄ ut sāguis ad īferiora trahat' īcidi saphenā audacter facias tres āt quatuor sāguinis.ʒ. extrahendo tantūmō ac uentosis āt dolorosis ligaturis ut ī precedentib⁹ capitul' dictū est utere. At si in pria lunatiōe ista nō sufficiāt u bi opus sit purgationez ī scōa reitera ad balnea ūguenta et alia successiue ſm prescriptū ordinez ꝓcedendo Et si purgatiōe op⁹ nō sit.ʒ.i.ß.syrupi ī pricipio hui⁹ capl'i descripti cū.ʒ.iii.decoctiōis rerū que stati scribent' sumat que sūt camedreos cāepitheos flores boraginis buglosse radices ualeriāe brusci speragi apii et endiuie et cicera rubea ac rubei fasioli de quolȝ horū parūper accipe ⁊ decoctionē cū syrupo sumendā facias et de tali diebus octo ꝯtinuis sumere pōt. Balnea tamē stuphas seu suffumigia nō obmittas ūctiōe successiue ꝯfectiōe seu pl'uere cū decoctiōe dicta utet' Et ut supra dixi ligaturas quoqȝ dolorosas facere potes dolori quoqȝ seu ardori ex pessariis seu nastalibus facto ut precedentib⁹ ī capitl'is succurre. Et sic retentiōis menstruorū ab humoris uitio qualitercūqȝ ꝓuenerit curā cū ordine quodā habes. Et q̄ si sine hūoris uitō ꝓuenerit cura patet aperte. Nā si a frigiditate his utere que ī cura retentiōis menstruoꝝ ꝓuenient̄ materia euacuata describūt' Si a caliditate cū colera si a siccitate cum ml'ia digtis ac solutiuis pretermissis. Et epylogādo si sine materia a caliditate fridis' ufe si a fridītate nimia calidis' si a siccitate hūidis ꝙ si prescripta tibi nota sit ad actū ista ducer' scies facillie.

Et hec de retentiōis menstruorum causis signis ac cura.

Capitulū sextum de causis et signis tā ꝓnosticis quā demōstratiuis suffocationis matricis et de cura.

Matricis suffocatio est ipsi⁹ ꝟsus dyafragma pp fuōs ac uētosos uapores ī ea corrupta ex materia geitos ascens⁹ quo fit ut pl'mōe ac corde ꝯpressis ꝓ spiritū euentatiōe necessaria a debita dilatatiōe impediunt' Cuius ex cā mulier prefocata manet ⁊ pp nocumentū cerebro ꝯicatū sensu ac motu priuat' ac nō nūquā suffocata perit un̄ passio hec ab effectu ñ min⁹ quā ab accidente nomen sōtita est

Hui⁹ cā sūt preter naturā menstrua detenta spma quoqȝ ac hūor glȝ cōruptus et ī matrice ꝯgest⁹ est o spma hoc ceteris efficiat frequenti⁹. Signa ī hac duplicia sūt quedā peroxismū actu et quedā peroxismū eū futurū denūcti āt peroxismi actu ent̄ sigā ml'r ābelitu ac pulsu ꝓuata manū super uentrē fixā ut matricis ascēsū ꝓhibeat tenet curua manet et si respōdere neqat uocātes cū audit itelligit que palens quoqȝ ac discolorata sensu et motu priuat' oī qua ex re mortua plerūqȝ credit' et quippe nō īuanū cū plurime prefocate pereāt. Sed lane ex floculo ad nares posito phorū relatu hoc cognoscit' tamen id iudiciū mihi fallax apparet cū aer astā

tiū flatu agitet ꝯtinue. Sed i loco quiescēti fialā repletā aqua super pect⁹ pone āt ciatū nā stāte uita pect⁹ dilatari necesse est et sic uiua si fuerit agitari et ꝯmoueri aquā oportet uel ad os et ad nares specl'ū bn̄ tersū et politū appo nas qꝛ si uiuit necesse est hanelitū emitti quo fit ut speculū ificiat' et hoc inter cetera certissimū experimētuȝ existit. Cū attamē per tres iā dies naturales sic stetisse aliquā ꝯpertuȝ est et deīde reuixisse citra temp⁹ illud sepeliri eā ꝓhibe. Futurū peroxismū ifrascripta signa āt ex his plura eueīre solēt ut capiꝫ dolor scotomia uertigo puls⁹ cordis ābelit⁹ difficultas rōnis permixtio perturbatio itellect⁹. debilitas ito⁹ et i crurib⁹ maxie et ab ūbilico dolor ad muliebria usqȝ dolor frequens sentit'. Hi enī fumi putridi ad caput eūtes dolorēȝ ipsi⁹ ac scotomiā seu uertiginē iducūt qui si spiritib⁹ misceant' rōnem ac itellectū perturbāt oēȝ quib⁹ ex oib⁹ aīmali uirtute debilitata pigricia ac debilitas accidit i toto et i crurib⁹ quam maxie pp distantiā a fōte caloris maximā fum⁹ quoqȝ ab illa materia corrupta resolutus matricēȝ sursū pellit que ad dyafragma ascendens ipsū coartat multū et si deiceps ad caput fuōs raptū habere ꝯtigit matricēȝ i caput deueisse mulieres nō dubitāt ūde a matricis mala dispositiōe uexate dolorēȝ aliquo i loco dū presentiāt illuc matricēȝ repere aiūt siue i gula capite nuca alio siue quouis i loco fumi illi perueniāt cuius oppositū si dixeris remedicū stoliō predicabūt. Passio hec cū epylīa ap oplīa ac litargia ꝯuenientiā hȝ plurimū Sȝ his signis ab epy⁹ discernit' in suffocatiōe nisi i mortali spūs apperet nūquā nā preagustia spirit⁹ i pectore ant cāna pulmonis cū agitant' ex quoꝝ agitatiōe spuā paucula ide exorit' que uirtutis ꝓ habendo ābelitu conatū ultimū oñdit et sic suffocate morteȝ ꝓxi mā dicitur ipsa preterea menbrū uers⁹ origineȝ nec trahit' ullū ūde spasm⁹ fit null⁹ motu tamē priuat' et esto respōdere nequeat uocātes tamen itelligit ac peroxismo soluto que facta sūt meīnit i epylen⁹ ad os humiditas a capite ꝓpl'sa et ab frequenti ābelitu agitata i spumā ꝯuertit' que uiaꝝ cerebri de opilatiōeȝ et successiue peroxismi solutiōeȝ denūtiat. In hac preterea cū mēbra uers⁹ origineȝ ꝯtrahunt' spasm⁹ qȝ fit motu tamē nō caret oīno cū quo ābelit⁹manet uociferātes nō audit pei⁹ atqȝ itelligit et que i peroxismo facta sūt recordat' minime et p hec suffocationem ab epilensia discernes uerū cū apoplīa quā iepylensia hec preualēt oīa suffocationē ab ea distigues facile. Ab lytargia suffoca⁹ dr̄t lytargic⁹ enī febricitat doloreȝ i una pte capiꝫ tantūmō sentit cui puls⁹ undos⁹ ac magnus inest.

Suffocata uero doloreȝ capiꝫ sine febre patit' etqȝ spasmosus puls⁹ atqȝ rar⁹ est. Nūc aūt cogōscere tua iter est si passio hec retentiōis menstruoꝝ an spermaꝫ retenti uicō ꝓueniat. Si menstruoꝝ pacienꝫ narratiōe tibi notū fiet et si de vrie sigificatu ad capitulūȝ precedens recursū habe. Si spmatis retenti uitio hoc fiat inueis delicata erit laute Jocūde at i otio uiuet cō sotio quoqȝ caret et certi⁹ ħ est si uiro iā assueta fuerit cui⁹ uria atqȝ subcitrina et cū substātia teñi ac obscura erit. urina enī citrina āt subcitrina et tenuis super hūoreȝ mł'icū coiter sigificat qui i tali passiōe dominiū hȝ. Obscur⁹ auteȝ i ea ex fumo illi⁹ spermaꝫ resoluti

fit qui cū uria mixt⁹ ipsi⁹ obscuritatez cāt. Sed ex hūorib⁹ corruptis passi onez illā ꝓucire scias si nec menstrua retenta fuerit nec ɔsocio uiro caruerit Et sic passioīs hui⁹ demr̄atiua signa tibi patent. Pronostica signa ī hac passiōe sūt facillia nā accidentia leuia peroxismi breuitatē sigīficāt ipsorū au tez ītensio cū peroxismi lōgitudīe an pi tura sit te dubitare facit. ꝙ si ad illud ueneris ut spūs ad os defluat mortez ꝓ ximā time et maxie si spermati corrupti uitio ꝓucire cogōueris. Et si tn̄ de mō te hesitaueris ciatū aque plenū sup pec tus gescenti ī loco appōi facias ut dixi

Ad curā deīceps trāsi. Et cū paup culā suffocatā īueneris ne sic crudelit pereat succursū statī adhibe. Et p̄mū cū aceto et sale circa extrema fricatiōes aspe fiāt. Ligatur̄ deīde dolorose suc cessiue īpectīe āt domestica coxarū p̄te seu sub poplite uentosas sīe scarificatī ōe appōi iube. deīde fetida et odoratu horibilia naribus applica horribil' eni odor aīalez spiritū sopitū ɔcutit at īpe tuose ɔmouet q per lacertos et neruos ad cerebrū deuenīens uirtutez motiuā ī eo euigilat. Et hi quoqꝫ spūs sic īpe tuose moti cū cor attigūt uirtutez uita lez sopitā expgiscūt et de hic furiose ut ita loquar ad matricē ueientes ut adya fragāte descendat irritāt atqꝫ ut ɔten ta ī ea materia ueneōsa expellat uirtutē expulsiuā stimulāt iuuātqꝫ. Et sic muli eres ī his docte oēs quecūqꝫ fetida na rib⁹ applicāt statī ut oīuz aīmaliū īcen sas plūas et pdices maxie hoīs capillos canis quoqꝫ pilos ac hirci filtrū etiā ac corīū quodlꝫ unglas piter ac cornu ꝙ cūqꝫ. Sed ut īter te et vl'gares d̄raꝫ ponas aliquā utere assa fetida castoreo galbāo serapio arōniaco et sīlib⁹. Te

lū eni fūi matricez mirabiliter fugāt cū quo si sternutaiōez īduxerit nihil supra Et de his tuo mō ɔpōes facias. Ego ī casu isto exptissimū hoc īueni ꝙ. Re. castorei galbāi ī aceto resoluti aā. ʒ. ß. sulfuris. ʒ. i. misce et narib⁹ fumū appli ca. Per īferius mr̄ pānis bene tec ta ne ād nares odor ascendat p traiec toriū cū odoriferis suffumiget ut lau danū alipta muscata galliamuscata cīa momi gariofili lignū aloes calam⁹ aroā tic⁹ storax calaita ābra et musc⁹ ualet et ultra hoc odoriferū qdlꝫ. Presta tissimū quoqꝫ est os vulue ex aliquo o dorifero iungere et ad ītra collū ɔfrica tionez facere sepissime eni corruptū sp ma seu hūor ali⁹ uenenos⁹ ex ɔfricatiōe tali egredit̄ et prefocata ab egritudīe soluit̄. Et si per te m'lta ex odorife ris ɔponere possis hoc ego tamen īuēi sīgulare ꝙ. Re. musci. ℈. i. galliemusca te. ʒ. i. olei de lilio. ʒ. ii. ī mōrtario sīl' agi tent̄. Ostitrix deīde os vulue perūgat īuntūqꝫ digitū si corrupta fuerit quāto pl⁹ poterit īmittat matricis collū frica tio ɔtīnue spma ei⁹ corruptū seu hūo rez quāuis aliū uenenosū talez p frica tionez matrix euomit. Cūqꝫ supposi tio ī hoc cāu preualeat si maritū hūerit eā supponāt gagliarditer q̄ nihil supra et hoc ī poxismo fienda sūt. Extra uero si mēstrua retenta ī cā fuerit ea ꝓ ut ī caplo precedēti te docui ꝓuoca. ex cui⁹ doctrina cū hoc hūores corrupti si q fuerit digerere et euacuare facias.

Si uero retenti mēstrui uitio suffo catio ꝓuenerit preīssa fl'oīa et hūoruz facta euacuatōe ubi op⁹ sit stratū ex her bis foliis arborū frigidis et aliis simili b⁹ mr̄ supericūbat ut sūt folia salicis ui tis uiolaꝝ florū neūfaris et lilia et īter cetera a ꝓprietate quadā folia agicasti

obtinent pricipatū uigilia i super exer citio abstinētia ac similib⁹ corp⁹ mace rātib⁹utat̄ hāc passionez tal'a perfecte curāt nā sie cerere et bacbo friget ven⁹

Talia deo dedicate uidue et i casti tate uiuere cupiētes obseruare debēt.

Nubiles uero nubāt Pregnātib⁹ hec passio accidit sepe bis caute pscrip ta pp abors⁹tiorez approximāda sī et ideo iter aliq̄ suppositio pricipatū obtinet. Et hic de prefocatione capitulū finem accipiat Sequitur.

Capitulū septimū de causis et sigis tā pnosticis quā demōstratiuis aposte matꝫ matricis cācri et ragadiarum.

Postemā mr̄icis est tūor in substātiā ei⁹ a q̄uis cā preter naturā pueiens A priātiua q̄ ptigit ipsū generari sepe ut cāu per cussiōe coitu superfluo partu inatura li difficultate pariendi aborsu et obste tricis defectu parienti succurrere nesci entꝫ. Ab antecedēte quoqꝫ cā genera tur apā sepe tale ut ab hūore quocūqꝫ i matricis substātiā preternaturā collec to siue q̄litate āt quātitate pecet q̄ tā si t⁹rōne quā materie diuersitate uarieta tē recipit et qppe grādē nā ex sāguine col'a flate et ml'ia pōt gigni idrn̄ter isū do matricis āt i laterib⁹ seu uers⁹ orifi ciū āt i orifitō āt i collo plerūqꝫ ex quo rū omniū diuersitate uariat̄ et cura.

Attēde ergo q̄ taliū apātū demr̄a tiua signa qō coia et qō ppria existūt.

Coia dolor ac grauedo i ntero sen tit̄ islat̄ pecten rectū itestinū āt uesica coartat̄ sic ut feces nō nūquā exire ne queāt et uria iterdū stoācus plerūqꝫ do let ac nausea subuersio et singultus sepe fit dolet quoqꝫ caput et sicipite magis et iter alia oculoꝝ radices. Distin guentia uero signa rōne sit⁹ sūt si i ma tricis fūdo ipsū apā fuerit dolor adya fragāte usqꝫ ad muliebria sentit̄ et cū ex ispiratōe uenter iferior extendat̄ ta li ex extensiōe dolor tūc auget̄ pp qō difficultas tūc ispirādi fit. Hac quā i ceteris maior. In laterib⁹ si fuerit aut i ipsorū altero ibi dolor aderit do lent atqꝫ i guina et uertebrū apāti late ris cū quo coxaꝝ adest grauitas. In iferiori parte et uers⁹ orificiū apā si fu erit uesica coartat̄ unde vrīe fit diffict̄ tas dolor circa pectinē et peritoneō au get̄ magis. In postrēa pte et uers⁹ dorsū apā si fuerit dorsū ac renes dole būt ac feces pp itestini recti coartatio nē retient̄ i collo visu et tactu discerit̄.

Qō si ex sāguine gigni ptigat cū do lore pulsatino palpebraꝝ ac uenarū oī uꝫ islatione febris ptinua erit oculorū citriātio ad rubedinez decliābit. Li gua nigressit et alieātio mentꝫ sepe fit u ria rubea erit āt subrubea p totū liuēs puls⁹uero magn⁹plen⁹et ūdos⁹. Si ex col'a generabit̄ dolor erit pūgitiuus et uene oēs que sūt sub ocul' maxie ci trinescūt uria ignea et itensa ualde. pul sus dur⁹ et frequēs alicātio nigredo li gue uigilaꝝ istātia ⁊ alia atqꝫ acciden tia quā i ceteris erūt itensiora. Fleg ma febrez mitez cāt et esto grauatiu⁹ sit. nō tamen itens⁹ multū eius uria ac discolorata ualde existit puls⁹ moll' et iordinatus. In melāconia est febris lenta dolor mitꝫ pōdus i mr̄ice grāde li uescūt uene omnes et saphene precipue uria iterdū subtil' ad plūbeitatez decli nās nō nūquā tamen teūis atqꝫ alba pl' sus iordinatus durus puus et tardus.

Ex his i oib⁹ppl'e toti⁹hitudo etas precedēs regimen tps āni et his silia

añ notãda sũt et humor cui assẽtiũt ma gis ille ĩ cã erit demõstratiua hec sũt.

Pronostica autez ubicũqz talꝰa apã ta fuerit siue ex quãuis materia gene rant̃ curã recipiũt difficl'ter. Et si ĩ matricis fũdo ut. A. placuit curant̃ nũ quã. Horũ calꝰa ĩter egritudiẽs acu tas ꝯputant̃ dies itaqz creticas tã idi catiuas quã radicales ĩtende et ẜm oc currentia ill'ĩ diebus honorẽ habere si cupis iudica. Porro apã qꝺlz aut re soluit̃ ãt dubelatat̃ ãt sclirotizat̃ ũde loci detumefactio põderis siue graue dinis remedio doloris febris accidenti uz ac alioꝝ ꝯgetatio apãtis resolutionẽ sigificant. Jn saniez uero si mutet̃ febris dolõ pl'satio alia et accidẽtia dũ generant̃ ĩtendunt̃ oĩa gꝯita uero re mittunt̃ que si leuis alba equal'ac boni odoris exierit salutẽ ꝓtẽdit diuersorũ colorũ diuerse sbe et odoris horribil'õ pacientꝭ salute te dubinm faciet talꝰs n. moriunt̃ ut plurimũ. Si ad sclirosiz permutet̃ preter põdus ac grauedinẽ accidentia ꝯgetant̃ alia et tũc difficl'ter aut nũquaz curant̃ sed ĩ cancrũ mutat̃ ꝑ sepe ꝙ ex ipsiꝰ diuturnitate ĩtẽso atqz dolore et ĩ loco caliditate cxtraẽa exi stẽte cogõscit̃. Et si ulceret̃ hũiditas acuta ad uiriditatẽ declinãs egrediet̃ que acuitate sua interdũ corrodit tãtũ ut ĩ matrice uenaꝝ rũpat aliqua a qua tñ sãguis emanat purꝰ. Et cãcer q cũqz siue ulceratꝰ siue nõ ulceratꝰ cura tur nũquaz nisi ĩ loco fuerit q totꝰ suis cũ radicibꝰ extirpari possit. Raga die autẽ que sũt aliõ nihil quã ulcera quedã pua sepe ex materie generãtur malignitate ex apãte quoqz et ex caĩs apã generãtibꝰ. De quaꝝ cura tar da si fieri possit an scit et an ad salutẽ l' ad mortẽ ĩfirmã ꝑducere apta sint sĩ scire cupis saniẽ egredientẽ ãt uirulen tiã aspice et ẜm illiꝰ dispositionẽ ut sta tĩ dictũ fuit iudiciũ facias ĩ his preterã apãtibꝰ accidentia fortificari si uideris frõ cũ sudore uocis ablatõe ac frequen ti sicopi hãc pauperculã morituraz de nũctia. Et hec de causis et signis tã ꝓnosticis quã demõstratiuis apãtum matricis cãcri quoqz ac ragadiarum.

Capitulũ octauũ de cura apãtis ma tricis calidorũ qualitercũqz terminet̃.

p Rescripꝭ tibi notatꝭ ad apã tũ calꝰorũ curã deueniaz pri mo. Et qualiter sex rerũ ñ naturaliũ regimẽ ĩ tali casu disponẽdũ sit tã quã medico cuilz notũ nõ ĩscribaz Sed ad aꝓpriatã curã deueniã solum

Caliõ matricis apã sãguineũ ãt co lericũ erit. Jn quorũ prĩcipio flomiã fieri necesse est. Jn sãguineo tamen qꝫ ĩ colꝰico fit copiosior ũde materiebꝰ cõibꝰ euacuatꝭ corpis si ꝑꝑ plenitudinez diuer sionez queris basilicã ĩscidi prĩo faci as et ĩ die scꝺo saphẽas ãbas de sãguĩ ne uero ẜm corpis dispositionẽ quãti tatẽ extrahi facias ꝙ si etas aut aliqꝺ tale flomiã fieri uetat diuertere materi az mõ cupias super nates prĩo uẽtosas cũ scarificatiõe appõi iube ĩ crastinum uero ĩ domestica coxarũ parte ãt sub poplite etiã ponant̃ et cũ scarificatiõe et cũ ĩ hoc casu ĩ debite sanguinẽ attra hendo taliũ cura ĩiciũ potissimũ sumat ĩ extractiõe sanguis diligẽtiam appõe

Deide si ad minorandũ materiaz et ad aꝓpriata materie digestiua et tãdẽ ab ipsiꝰ euacuatiua ꝓpria ueire opus sit discrẽtiõi tue hoc derelinquo ideo ad aꝓpriata localia solũ deueio. Jn pri cipio itaqz renes ac ꝑtes femorales e

pithimentᵉ epithiate tali ꝙ. ℞. succi plantagīs succi maurele an̄.lb.ſ. aceti ℥.i.ſan. dra.boliar.an̄.℥.ſ.misce ꝟ aliter accipe aque plantagīs.lb.i.olei. rosati ℥.iiii. boliar.℥.i.ſan. dra.℥.ſ.aceti.℥.i. ſ. misce et cū illoꝝ altero loca dicta ſepe epithimentᵉ uel facias sic accipe succū plantagīs uirge pastoris solatri ſemper uiue endiuie et cū quouis parū aceti misce et īfusas pecias tactꝭ locis ſepe applica.uel meliꝰ Accipe olei rosati.℥.ſ.alꝰ.℥.vi.aceti.℥.ii.boliarmēi.℥.iii.duc ī mortario diu et dicta loca ſepe perūge uel pecias ītus madefactas īpone.

Ab ītra uero corrupta si mlr fuerit accipe rosarū rubeaꝝ lentiū excorticatarū plantagīs uirge pastoris solatri endiuie an̄.M.i.ad duarū usqꝫ ptiuꝫ ꝯsūptioné decoctio fiat ex cuiꝰ.℥.vi. matrix pesarizetᵉ ſepe ualét ad idé édinie succi tepidi.℥.vi.solatri plātagīs ſéper uiue ac uirge pastoris. uel facias sic ℞.decoctiōīs gallaꝝ balaustiarū létiū excorticataꝝ sumac rosarū et mirtillorū.℥. vi.et fiat ut priꝰ. Mulieri nō corrupte aut pesarizari uoléti ex īfrascriptis balneū ab ūbilico īfra fieri iubeas ex quibꝰ etiā emplꝰa fieri possūt

Scđa aut tertia trāsacta die tā ꝓ pessariis quā exteriꝰ applicādis cāomillā ſemen lini et feūgrecū cū predictꝭ addé tūc etiā ex camomillio oleo unctio exteriꝰ fieri debet ī statu malue bismalue cāomille melloti feūgreci ſemīs lini an̄. M.i.caricaꝝ nūero.xx.fiat decoctio ī qua mlr ſedeat aut ex ea mlr pessarisetᵉ aut ex his emplꝰm fiat exterius.

In declinatōe accipe aque ſāsuci āt sisibrii.℥.iiii.olei de lilio āt de enula.℥ ii.fiat pessariū Oleū quoqꝫ de lilio aut de enula solū pessarizatū ualet. Uel facias sic accipe aque sisibrii aut ſāsuci ℥.iii.pīguedinis gallie aut anseris.℥.i. storacis liqde galbāi an̄.ʒ.i.olꝰi de lilio āt de enula.℥.i.fiat pessariū ulꝰ aliter accipe aque ſāsuci.℥.iii.medulle cruris uituli pīguedinis gallie an̄.℥.i.storacis liqde.℥.ſ.laudāi.ʒ.iii.liquefiāt oīa silꝰ et fiat pessariū. Ulꝰ nascale facias isto mō Accipe laudāi.℥.ſ.storacis calaite an̄.ʒ.i.pīguedinis anseris.ʒ.ii.fiat nastale ꝙ etiā ex solo laudāo factū ī hoc casu optīe ualet. Hec ad apātis resolutioné fienda sūt que si tardentᵉ et ad ſanieꝫ apā deuenerit tūc āt per uesicā āt p ītestīa āt p mr̄icis os egreditᵉ. Si p uesicā ex urīa si saies ī ea periscetᵉ Cogóscitᵉ p ītestia ex egōnibꝰ et per has matricis uisu. In casu prīo ad uesice ulceratiōe precauendā aque ordei cuꝫ quatuor ſemīnū cōīū frōrū emulsiōe ac syrupo uiolato ī potu ſepe tribue. In ſcđo hoc,clistere ſepe fieri iube ꝙ.℞ aque decoctiōis ordei.lb.i. cū aqua dissolue uitellos duos ouoꝝ olei rosati.℥.iii.mellꝰ rosati.℥.i.et fiat clistere. Si auté per matricis os.os cū aqua mellꝰ aut ordei pessarizatio ſepe mōdificetᵉ uel ex ſero caprīo cū melle rosato et est optimū Uel faciās sic Accipe ysopi absīthiiꝰan̄.M.i.uini albi lactis an̄. lb.i. mellꝰ rosati.℥.iiii.ad ꝯsūptioneꝫ usqꝫ tertie ptis simul buliāt de qua tepida ꝓ fiendo pessario.℥.vi.accipias ꝙ si ex his aut quouis alio dolor siue ardor ī matricé fiāt Accipe arnoglosse solatri an̄ M.i.ſ.fiat decoctio de qua accipe.℥.iiii.lactꝭ.℥.ii. albumine oui recentꝭ unū diu simlꝰ agitentᵉ et ex eo matrix pessarizetᵉ uel idé ex amurca olei rosati ac lactis an̄.℥.iii. facere poteris et talia tepida ſemper īponi debent. Phisicoꝝ plurimi mūdificatiuis utuntᵉ tantūmō cū ex mūdificatione ulceris frequenti

carnē regenerari posse sperāt. Tu tamen si hoc ī casu īcarnatiuis uti uolueris ulcere mūdificato facias sic. ℞ lact⁊ uacci. ℥. vi. thuris aloes mirre boliarmeni sarcocolle cōticis cāne ꝯbusti cucurbite sicce et ꝯbuste aā. ℥. ß. pl'uis fiat cui⁹. ℥. ß. lacte cū predicto misce ex quo tepido pessariū mane et sero fiat.

Sanie tamē ī magna egrediēte quātitate sepi⁹ mūdificatio et īcarnatio q̄ʒ uicib⁹ duab⁹ ī die uti necesse est. Alii sic faciūt. Accipe ceruse litargiri sāguinis dracōis boliarmēi gūmi arabici aā. ℥. i. ꝯquassent' et ī lb. iii. lact⁊ et o'li rosati. ℥. vi. buliāt ad tertie ptis usqʒ ꝯsūptioneʒ postea colet' de cui⁹ colatura. ℞. ℥. vi. et fiat pessariū. Alii in decoctiōe tacta cere citrīe. ℥. ii. adiūgūt et tu facias si libʒ. Ad hāc ītentionē trocisci de karabe ī potu sepe dati commendant' multū. Ex quib⁹ oīb⁹ apātū matricis calidoꝝ qualitercūqʒ terīnentur a pricipio ad finē usqʒ patet maifeste ac ulcerū quorūcūqʒ a quauis cā ꝓueniant cancroxis dūtaxat exceptis.

Illa eni nec alio mō quā dum apā ī saniem mutatum est curantur. Et hoc capitulum hic finitur.

Capitulūʒ nonū de cura apātis matricis frigidi ac apāti. s. indurati in cācrum tamen nōdum ꝯuersi.

In curādis apātib⁹ frigidis fm exigentiā sex rerū nō naturaliū regimen tu ipse dispōe deīde ad euacuatiōnē peccātis materie cū digtis ac aꝓpriat⁊ solutiuis accede et curā ad localiū ꝓpriā successiue. Ad sclirosi uero ut plurimū cū deueniāt in approximādo nimiū resolutiua caut⁹ esto ne subtili resoluto cineritiū remaneat. In pricipio igit' facias sic. ℞ litii thuris aloes cipi acacie croci armoniaci aā. ptes equales ex ipsorū. ℥. ß cū succo cauliū aceti parū addita distēpata matrix pessarizet'. Ex his quoqʒ emplm̄ facere poteris exteri⁹ uel ī lixiuo ī quo parū sal' et aceti bulierit īfusas pecias exteri⁹ applica et quāto magis statui approxiāueris pl⁹ debes aceti addere. ꝙ si resolutioneʒ peteret in statu ac decliātiōe. ℞. aluis sulphuris mirre salis aā. ptes equales cū oleo rosarū modico aceti addito horū. ℥. iii. ī misce ex quo pessariū ꝯfice. Potes et īfusas petias exteri⁹ applicare. Si uero apā dubelletari cerneres. ℞. radiceʒ lilii cepas assatas liācias fermentū et semen lini quoqʒ pistas et cū anxūgia aut butiro emplm̄ fac applicandū exteri⁹ q₂ et si ei⁹ uirt⁹ ab apāte sat⁊ distet retinen⁹ tamē caloreʒ ac eū circa locū ꝯfortan⁹ auxilii prestabit nō parū.

Pessariū uero ex seis lini et ficuuʒ decoctiōe fiat. Et q₂ apā tale et si maturū sit rūpit' nō facile cū pessariis adde parū fimi colūbini et fermēti. Ualʒ etiā ī hoc cāu scabiose succ⁹ aut nasturcii pessarizat⁹ et eo magis si de colūbino fimo ac de fermento parū addideris

Si aūt ī matricis collo āt orificio apā fuerit tale cū ferro aperiri pōt facile. Apāte rupto mūdificatiuis ī precedenti caplo descript⁊ utere aliqd succi apii ī his sēper addēdo postea uero īcarnatiuis ut idem te docui ꝙ si apā ī sclirosi mutet' et cācer factū sit nōdum ab extra facias sic Coque fic⁹ et ī maturas poti⁹ de quarū pasta. ℞. ℥. i. ß. anxugie porci masculi ysopi hūide aā. ℥. i. picis naual' cere citrie aā. ʒ. x. olei de lilio. ℥. ß. diaquilōis. ℥. ii. liquefiāt oīa simul cum quibus postea misce pulueris

radicis yreos.ʒ. iii.cinerꝫ corticis sali cis.ʒ.ii. fiat cerotū ꝙ sup aluta aut fu staneo possit extēdi et exteriꝰ appone. Uel aliter accipe olei cāomillini.℥.iii. olei de spica.℥.i.ß.medulle cruris uitu li.℥.i.cere.q.s.et fac unguentū cū quo i corpa paste radicis yreos.℥.i.et locꝰ ubi duricies sentitur ungatꝛ. Hoc quoqꝫ i casu mulierē in īfrascripta de coctōe sedere iuuat multū que.℞.ca momille melliloti añ.M. i.ß.bismalue cū radicibꝰ.M.iiii.fenugreci seīnis li ni añ lb.i.ꝯquassentur et decoctio fiat.

Ab ītra.℞.olei de lilio olei camo milli añ.℥.ii.adipis anatꝭ medulle cru ris uituli aut potiꝰ cerui.℥.ii. bdellii i uīo dissoluti.ʒ.iii.unū uitelū oui assati quibꝰ tantū rob uini addas ꝙ pessari zari possit de quo tepido.℥.vi.ꝓ uice sufficiūt. Ualet et hoc nastale quod ℞. thuris armoīaci añ.ʒ .i. masticis castorei storacis liquide adipis anatꝭ olei de cāomilla añ.ʒ.ii.gūi cū melle dis solue et nastalia simul oībꝰ liquefactis ꝯficias. Sic enī apā matricis frigiduꝫ curabile curatꝛ omne.

Capitulū.x.de cura cancri matricis tā ulcerati quā nō ulcerati ragadiaruꝫ ac ulcerum malignorum.

Apostema matricis durū i cā crū si mutetꝛ ulceratū siue nō ypocrate teste curatꝛ nūquaꝫ palliare tamē ipsū qm̄ bonū est uita ut quādiu possit ꝓtrahatꝛ i nō ulcerato ul cerationē i ulcerato malignitatē ꝓpos se ꝓhibendo. Pro quo sex rerū nō naturaliū regimē ml'ie multiplicatiuū euitet ōe. Cū aꝓpriatis quoqꝫ mē se omni ml'ia purgetꝛ semel nā i hoc cāu nihil supra. Smaragdꝰ ac saphirꝰ delati albto i demineralibꝰ teste a to ta substātia ꝯferūt maxie ac centiodia herba robti scrofularia ac ceterac usꝰ quoqꝫ istoꝝ aꝓprietate ualet i hoc et maxie ex harū decoctiōe uinū si lipbetꝛ ualent et fluuiales cācri ꝯmesti et sup oīa uiperaꝝ carnes īcisiōe quatuor di gitorū a capite et cauda facta per priꝰ que sie radice diptami coquantꝛ nūqꝫ

Ualet et tyriaca et trocisci de uipe ris. Juuat īsuper basilicā aut salua tellā īcidere nō nūquā. Ad localia trāsiens ut ulceratio et augmentū i'ul cerato ꝓhibeatꝛ. Accipe succū sola tri resīdētia facta aut aque subliātiōis ipsiꝰ.℥.vi.tucie prepate plūby vsti añ ʒ.i.cāphore.϶.i.i mortario plūbi ac cū pistello plūbeo ducantꝛ diu ex qbꝰ post ea pessariū fiat. Ab extra.℞.succi granorū alkekengi ℥.iiii.olei rosaruꝫ ℥.viii.cere citrine.℥.vi. liquefiāt simul cū quibꝰ i mortario plūbeo hos pulue res adiūge.℞. ceruse lote.℥.ii. plūbi usti et loti tucie prepate añ.℥.i.ß.thu ris.℥.ß.eris usti ātimōi balaustiarū ra dicū celidoīe sāguinis dracoīs chachi mie argenti pl'ueris uermiū terrestriū añ.ʒ.ii.tā diu ducantꝛ ꝙ ad formā un guenti deueniāt ex quo exteriꝰ locū ꝑ unge. Uel aliter.℞. litargirū et ceru sā equis ptibꝰ et cū oleo rosato tā diu ad solēꝫ ducatꝛ ꝙ formā unguenti susci piat de quo ut priꝰ locū unge. De quouis hoꝝ unguentoꝝ.℥.ß.accipe et cū succis aut aquis predictꝭ pessarium fiat etiā si libꝫ. Et cū his sepe nō ulceratꝰ cācer ab ulceratiōe defenditꝛ que etiā lupacitatē ulcerati cācri nō minus defendūt dolorē et ardoreꝫ cū mitigēt et malignitati resistūt. Jn ulcerato tamen tale pessariū fieri solet ꝙ mirre. ualet. Accipe herbe roberti tapsi

barbassi scabiose caprifolii aneti ster coris bũani añ.ptes equales ꝯburant de quoꝝ puluere accipe .ʒ. iii. et cũ.ʒ. vi.aque solatri i mortario plũbeo du cant et pessariũ fiat. Ab extra ũgué ta prescripta ualét ac etiã ipsoꝝ.ʒ.ß. cũ aque solatri.ʒ.vi.pessariũ factũ.Et litargiro rosato oleo et aceto solet e tiã i mortario plũbeo unguentũ fieri ualés i casu isto q⁹ ut p̄cedétib⁹ utédũ é. Et sic pꝫ tã ulcerati q̃ꝫ ñ ulc̄ati ma tricis cãcri palliatiua cura. Cũqꝫ ra gadie ut dictũ est quã ulcera quedã p̱ ua aliõ sit nihil ex apãte aut ex causis apã iducentib⁹ genita si maligna fue rit aut nõ maligna ex tã i aliis capitu lis quã i hoc dictꝫ cura clare pꝫ.Et sic per hoc cãcri ac ulcerũ matricis mali gnorũ cura finem recipit.

Capitulum.xi.de prurituu matricis et priapismo.

Prurit⁹ matricis est stimul⁹ quidã scalpellãdi seu ꝯfricã di locũ i quo est appetitũ idu cens qui ab hũore colerico baurachio seu adusto i ea preter naturã ꝯgesto p̱ uenit. Hũor quidé ualde colicus sua ex quadã igneitate i se stimulãte igneitates hꝫ acutas baurachi⁹ uero ex ꝯmixtiõe isipidi cũ terreo grosso a mara generatꝰ.Cuius cã i hũore sic ge nito acuitas dereliquitꝰ ꝙ aqua locuꝫ scalpellãdi aut ꝯfricãdi tũc appetitus isurgit. Adust⁹ aũt aut ex accidéti ise ãt per alteri⁹ admixtionem generatꝰ.

Ex accidéte i se hũoré aduri ꝯtigit ut ex caliditate ise exñte nimia que qñ qꝫ ex mala toti⁹ ꝯplexiõe aut pticulari uꝫ mébroꝝ p̱uenit ut epatꝫ seu uenaꝝ. Ex rerũ quoqꝫ calidoꝝ acutaꝝ aut sal sarũ nimio usu.Cõtinentꝫ et etiã super flua caliditas seu frigiditas p ãtipari stasi caliditaté ꝯcludens ac accentrãs hoc efficere possꝫ et ut oĩa i unũ simul colligã res quelibet nõ naturalꝰ supfluã caliditatem i hũorib⁹ ualens iducere hoc idé efficere poterit. Alteri⁹ p̱ admixtioné hũor aduritꝰ ut cũ colera adusta uerbigr̃a flegma seu ml̃ia sãgui ni ꝯmiscetꝰ tũc eiꝫ cũ adurendo sui ad naturã trahit et acuitaté quãdã pũgi tiuã ac stimulãtem per talé admixtio né acqrit. Patet igitꝰ ex his qualr̃ ex materie colericitate itrocitate uel adustiõe i ea acuitas acquiratꝰ cuius rõe punctõ fit ex qua scalpellãdi seu ꝯ fricãdi appetit⁹ isurgit.Et sic materia talis i matrice ꝯgesta pruritũ efficit ex quo scalpellãdi locũ seu ꝯfricãdi appe tit⁹ fit. Ex quib⁹ quid sit pruritus matricis et ei⁹ cã liquet manifeste. Et ex ꝯsequenti i muliere quid priapism⁹ qui est aliõ nihil quã imoderat⁹ coeũdi a premissis cãis i muliere causat⁹ nã ꝯ stimul⁹ ille appetitũ ꝯfricatiõis iducit tũc coitũ ut loc⁹ ꝯfricetꝰ appetũt uerũ ex tali ꝯfricatiõe hũor ꝯtinue magis acuitur et ad ꝯfricatũ locũ maiori i q̃ꝫ titate ꝯfluit.Vñ coeũdi appetitus ꝯti nue isurgit maior et hãc ob causã coi tu plerũꝫ nõ satiantꝰ. Et hee cause tm̃ augentꝰ iterdũ ut v̄tus p̱sternatꝰ et sic paupcl'a coitu ñ satiata perit. Sp ma quoqꝫ mulieris ex materieb⁹ preis sis i genitũ se acuitaté quãdã stimulati uã retinet pp ꝙ i muliere priapismus causatꝰ iterdũ. Habes igitꝰ iã priapis mi quã matricis prurit⁹ cãs quib⁹ nūc ad signa deuéi. Si ab adusto sãguie p̱ uenerit ad rubediné quãdã obscurã de clinabũt méstrua ac cãe sãguiné adure re potétes precesserũt de quib⁹ ab isir

ma studiose iuestigādū est. Idē dico ꝙ colera mľia ac fľate pp ꝙ toti⁹ bitudo ꝯpľo etas precedēs regimen temp⁹ āni regio et siľia tibi ꝯsiderāda erūt et cui magis assentiāt hūori Is i cā erit et si uria ac puls⁹ ad hoc ꝯsentiāt certior tūc fies. Uerū coľa exn̄te, i cā mēstrua ad citrinitatē obscurā quādā declina būt In mľia ad nigredinē et i fľate ad obscurā albedinē seu fusitatē. Cārum igit̄ talis egritudinis demōstratiua si gna talr̄ iuestigāda sr̄. Pronostica ue ro. Si hec passio diu durauerit de qua cūqȝ egritudie ab adustiōe hūoris ue nerit potēte i toto aut i menbris ꝑticu larib⁹ et i matrice maxie timendū erit ut scabies lepra ipetigo serpigo cācer herpestiomen⁹ et siľia Nā in tm̄ aliqn̄ hūores tales iflāmant̄ ꝙ ex his taliuȝ egritudinū aliqua nascit̄. Interdū quo qȝ an̄quā ad aliqua' taliū deueniat̄ uir tus i tm̄ ꝓsternit̄ ut ab egritudie uicta succūbat. Si igit̄ accidētia ꝯtinue au geant̄ de egritudinū predictaꝝ aliquā āt de uirtutꝫ ꝓstratiōe et successiue de mortꝫ ꝑiculo ꝓnosticandū erit. Accidē tia uero si ꝯtinue remittant̄ de salute.

Istis ꝯgnitꝫ deīceps ad curā acce de et. vi. rerū nō naturaliū regimen ad frigidū et humidū facias totū ut decli net. Dē baurachiū oē acutū et i hūori b⁹ acuitateȝ iducere potens euitāduȝ qōlibȝ Deiceps toti⁹ hitudo ꝯsiderā da erit que si sāguis dominiū iudicaue rit i nigra fľomia fienda est et copiosa quidē Ceteris aūt i ꝯplexionib⁹ et ma xie colerica ex sāguis diminutione ne egrā ad colere sup icensioneȝ ducas ca ue quo i casu fľomiā dimittere forsan prestat sȝ poti⁹ sup nates uentosas cū scarificatōe appōi iube. Postea uero cū appropriatꝫ digestiuis et successiue solutiuis adustā colerā euacua. et ideȝ de mľia et fľate est dō. dū i cā alterū ip sorū esse cogōueris et nō semel solū sed ubi op⁹ fuerit fiat 2°. Quo aūt hoc fieri dēat practicantib⁹ cōiter notū est

His notis ad aꝓpriata localia de ueni ꝙ si ad itra matricē prurit⁹ fuerit pessariū tale fiat Qō. Rc. lappacii acu ti fūiterre scabiose solatri acetose mar rubii penthafilonis an̄. M. i. fiat de coctio de qua. ℥. vi. accipe et i ea ūguē ti ifrascripti. ℥. f. dissolue et pessariuȝ ꝯfice unguētū sic fit. Rc. ceruse litargi ri an̄. ℥. iii. plūbi vsti scorie argēti an̄. ʒ. iii. masticis olibāi an̄. ʒ. j. f. pulverizet̄ et i mortario cū oleo rosato et aceto al bo tā diu ducant̄ ꝙ ad formā ūguenti deueniāt nūc oleū et de hic acetū addē do i fine uero argēti uiui cū saluia exti cti adde. ʒ. iii. et fiat unguentū Uľ pes sariū fiat auic. Qō. Rc. foliorū mente corticū granatorū lentiū excorticataꝝ an̄. M. i. i uio decoquant̄ et ex decoc tiōis ei⁹. ℥. vi. pessariū fiat. Ad idē aliter faciebat. Rc. croci cāphore an̄. ℈ f. plūbi vsti. ℈. i. baccaꝝ lauri. ℥. f. olei rosati uiui an̄. ℥. ii. agitent̄ siľ et pessari uȝ fiat. Ego autē i isto casu ex lacri mis uitꝫ factū pessariū optimū iueni ac etiā tale ꝙ. Rc. saluie folioꝝ oliuaruȝ sassifragie radicū lappatii an̄. M. i. bu liāt i aqua ex cui⁹ decoctiōe pessariuȝ fiat. Uľ facias sic. Accipe lactꝫ. ℥. iiii. aque salse. ℥. ii. melľ. ℥. i. misce et pes sarizet̄ mulier. Aliqui bulire faciūt lupinos i aceto ꝯquassatos et pessariū ex eo faciūt. Ideȝ quoqȝ cū succo ma urelle sepe feci et est expertū. Plurimi ex herbaꝝ frigidaꝝ succis pessariū fa ciūt ut est endiuia lactuca portulaca sē per uiua uermicularis acetosa et mar uiolaꝝ et tu facias si libet. Si auteȝ

ī collo matricis āt ī orificio prurit⁹ fu erit ī quouis suprascriptoꝝ petias in merge quas loco applica sepe ac de p̄scripto unguēto iungere potes q͛ ualȝ mirabiliter cū his deo duce prurit⁹ se dabit. Et si prescripta ad priapismū ualeāt īfrascripta tn̄ magis apropꝛ̄ata sūt et primū est pessariū ex solo cicute succo factū uel cū eo.ȝ.ii.stercoris muris adiūge et est expertū. Al' pessariū fiat ex succo maurelle portulace lactuce acetose āt folioꝝ salicis de stercore muris addēdo ut dictū est. Ab extra īter cetera suffumigiū ex agnocasto factū mirabiliter ualet et ut expert⁹ sū odor cāphore mirabiliter oīb⁹ preualet uel lectū ex agnocasto uel berbena substerne sup queȝ īfirma decubat. In digito ȝaphirū portare iuuat alberto teste. Alii dicūt de sardoico lapidis āt topascio seu smaragdo hūc tn̄ ī coitu frāgi uidi. Per os uero det' pľueris nenufaris.ȝ.i.cū sirupo de papauere aut cāphore.ȝ.i. Lactuca et portulaca ꝯmesta multū ualet Et alii ī potu succū portulace endiuie agnicasti āt berbene tribuūt Et ego succū foliorū salicis expertissimū īueni ꝙ si his ꝓ delicatꝭ mulierib⁹ uti uolueris hos succos iulepiȝare facias eos aroātiȝādo ꝯ cāphora et cū aqua subliātiōis berbaꝝ prescriptarū de eo ī potu sepe tribue. Fert' etiā ꝙ radix īferior gladioli cū uino potata appetitū coeundi reōuet.

Repi quoqȝ ꝙ īfrascripta ideȝ faciāt et puto a ꝓprietate quadā uel a caliditate ipsoꝝ caliditateȝ ī illis adustis hūorib⁹ seu baurachis exterminādo l' poti⁹ uentositatē titillāteȝ seu stimulāteȝ resoluēdo si ea ī cā fuerit. Ista tn̄ efficati⁹ ī uiris priapiȝātib⁹ quā mulierib⁹ ualere ꝯperi. Et sūt ista calamētū mōtanū Ruta nasturciū poliū mōtanū semen ysopi mēta nepita et mentastrū

Ualet etiā ī isto casu plūbaȝ laminā sup renes deferre et ī hoc tā pruritus matricis quā priapismi cura finitur.

Si tamē pisocbariȝare uolueris ieiuniū et abstinentiā iube ac ut cilitium sup carnes deferat sup strametoꝝ stratū decubat coreas uitet ac ꝓ eorū iuuenū ꝯuersationeȝ deuenerit loquāt' nūquā ymo nec si fieri pōt cogitent ꝙ ut facili⁹ fiat circa gubernationē sue domus defatiget se orōibus diuinis insistat et ubi legere sciat si qd ocii sup est sāctorū patrum uitas lectitet. Et ꝯ sine cerere et bacho frigeat uen⁹ cū pane et aqua macerātia ieiunia sepe faciat. Qō si mulier hec fecerit certus sū priapisabit nūquā et sic habes ꝑapismi ī muliere curam taȝ piȝocbarioꝝ q̄ȝ cū appropriatis factam.

Capitulum.xii. de emorroidib⁹ matricis et moris ficubus clauis siue uerrucis et carne addita.

Emorroydis equiuocat' nomē nā ī circuitu ani uel podicis uel culi ab uena cbili uene quiqȝ ortū hn̄tes terminant'. Cūqȝ natura fecali sāguine grauatā se sentit ꝑ harū uenaruȝ seu alicuius ipsarum apertionem eum emittēs se exonerat sepe. Hic uene ille emoroydes dicte sūt ab emorragia grece ꝙ ī latinum flux⁹ sāguinis sonat. Et hāc ob cāȝ uene oēs per quas natura facile sāguineȝ eītti emorroydes nūcupant' unde tā nasi quā matricis uenas ꝑ quas sanguinis effluit emorroydes uocamus.

Sup emorroydales ani ueās excrescētie diuersaꝝ formaꝝ ut mori ficus

vne verruce rc nascunt sepe quas et emorroydes appellare ɔsueuim⁹. Et sic eórroidis nom̄ equocat q̄z q̄nq̄z ueás q̄nq̄z ex crscétias illas iportat. Eórro ydalib⁹ illis ex crescétits i matrice sepe similes ill generant de qb⁹ i p̄nti capi tulo sermo erit. Et q̄z tales q̄nq̄z mori q̄nq̄z uerruce seu claui et iterdū ficus formā habēt i rubca capituli de emorroydib⁹ matricis moris ficubus clauis et addita carne posui ut si tibi talia curāda uenerit quo i caplo curā īuenire debeas scias ly et tamē exposi tiue et nō copullatiue itelligas uelim.

Et si ex prehabita apātū matricis descriptiōe hec apāta appellari p̄nt cu rā cū a predict̄ diuersā recipiāt facere disticta capitula uolui. Emorroy des que mori seu fic⁹ formā h̄nt ex fe cali sāguine generant uerrucales ex mlico hūore cui⁹ humidū fere ɔsūptuz est uesicales et ouales ex flate uel ex flegmatico sāguie. Addita caro ex successiōe ulcerū ragadiaꝝ uel talium excreuisse potuit. Excrescétias p̄ terea tales q̄nq̄z i ꝓfundo quādoq̄z in collo seu matricis orificio nasci ɔtigit ꝓfundit uero nec ɔprehēdi nec cura re possūt iō nec ipsarū grā sed apparē tium solū hoc capitulum factum est q̄z tales i cura iam habui pp itésos quos cānt dolores iterdum Excrescétias i gr tales apparétes tactu ac uisu l ho nesti⁹ ut dixerī ex ifirme relatu ɔpre hēdes de quarū forma etiā iquiras stu diose et talia tibi signa demōstratiua erūt. Pronostica uero ueruce dif feculter āt nūquā curant. Cetere uero si eas i curādo studiū apposueris curā recipiét. Si ab aliqua ipsaruz sāguis emanauerit feculét⁹ ab egritu dinib⁹ que a sāguine mlico aut ex men

struoꝝ retentiōe ꝓueire solent ifirmā se curā efficit. Sāguis itez melāco lic⁹ si p menstrus tūc fluxerit abūdāter ifirme alleuiationé ꝓtēdit. Et sic patet quid ꝓnosticādū sit. Cura q̄z dā i cura iam hūi que i orificio exterio ri fic⁹ nō nullas hēbat itensos adeo do lores causātes ut qescere posset haud quaquā. Et adhibito r̄gie ifrascrip to deo duce ad pfectā uenit curā. Sex igit rerū nō naturaliū regimē mlie mlt tiplicatiuo ꝓhibito ex saphenis ul ex ipsarū altera flomiā fieri iube. Inficu b⁹ tamē et moris ceteris parib⁹ abun danté magis. Secundū quoq̄z exi gentiā peccanté humoré digeras et e uacua et successiue ad localia trāsi. Et ad mitigādos dolores accipe picé hi spanā de qua plūizata i trea scutlla ꝓ li bito pōe sr q̄z iflāmatū lardoné guttati fluere facias tam diu scilicet ut pix liq̄ facta ad modū unguéti deueiat r ex eo dolétes emorroydes cui⁹ sit forme p unge Ul accipe butiꝝ recés ꝙ i plūbo mortario et cū pistello plūbeo tam diu ducat ꝙ plūbi coloré recipiat et ex eo unctio fiat mirabiliter enī taliū doloré sedat. Idez faciūt pecie ifuse i succo h be sācti petri et sup loco pōite. Qō si dolor cum ardore esset itens⁹ nimis. Re. unguéti populeōis. ℥. iii. croci. ʒ. ii. opii. ʒ. i. uitellū unū oui recét icorpo rent et ex eo locū dolenté perūge hoc enī unguentū doloré quātūcūq̄z itensū mitigat ac ardoré reprimit. Talia ad sedādū dolorē sūt i hoc casu p̄cipua

Sed ad eas totaliter extirpādas p̄ mo sic facias quāto pl⁹ fieri pōt iuxta radices cū serico filo ligabis et stricte ꝙ Sic enī per se cadūt sepissie. Aut eas cū oleo de seie lini aut de persicoꝝ nucleis iunge et pine ɔbuste de pluere

sup asperge. Uel facias sic. Accipe de cortice nucis ãt qrc⁹ de spõgia ac õ aristologia rotũda equis partib⁹ miscia et i olla i furno simul exicent̃ l'ad ignẽ sic ꝙ puluerizari possit et cũ tali puluere loc⁹ cũ melle per pri⁹ unct⁹ aspergatur. Tales eni ex crescẽtias bis pl'bis mirabiliter desiccat. Q̃d si fortiori exicatiuo op⁹ sit. Re. foliorũ uitꝭ muscatelli foliorũ fici et ficuũ imaturarũ añ. ℳ.i. uiridis eris. ʒ. i. ponãt̃ simul i olla et tantũ i furno uel ad ignem desiccari permittãt ut ide puluis fieri possit quo loc⁹ oleo de seine lini peruncẗ⁹ aspergat. Et ubi talia ad resolutionẽ et exiccationẽ rebellia fuerit accipe calcẽ uiuã quã cũ melle i pasta et i furno exiccari permitte tm̃ ut puluis fieri possit quo ut i precedentib⁹ utere. His eni puluis et imediate precedens excrescẽtias tales oĩno remouet ac sine uiolẽtia additã carnẽ resoluit et sic isto cũ regimĩe excrescẽtias tales deo adiuuãte curabis oẽs. Fertur quoqꝫ ꝙ succus tapsibarbassi cũ oleo de semie lini mixt⁹ et ẽt super istas uerruculas excrescẽtias sepe posit⁹ õnes perfecte sanat. Et in hoc huic capitulo finem iponam.

Capl'm. xiii. de p̃cipitatiõe mricis.

Matricis precipitatio est et⁹ pp casũ uel pcussiõeꝫ ãt taliũ aliqd̃ uel pp i existentẽ humorẽ seu uentositatẽ aut pp humiditateꝫ ligamenta relaxãteꝫ seu putrefacientẽ ad alterũ lateꝝ supi⁹ seu iferi⁹ et iter dũ ab extra ꝓgressio. Ex descriptiõe ac cãe precipitatiois matricis mãifeste tibi fiũt nã quedã extrĩsece ut casus ꝑcussio grauis põderis eleuatio cespitatio curs⁹ uelox aut taliũ aliqd̃. Super reꝫ frigidã diuturna sessio seu i aq̃ frigida lõga mora aut aque frigide pota⁰ nimia difficultas ptus. Impetuosa fet⁹ emissio aut casus aut secũdine ab obstitrice uiolẽta extractio Tussis quoqꝫ uociferatio ac uehemẽs sternutatio idẽ sepe facit. Intrĩsece ut mẽstruorũ retẽtio quorũ grauedĩe matrix iter dũ descẽdit humor itẽ i ea ꝯgestus cũ mouet̃ ideꝫ efficiet. Similiter et uẽtositas ad alterũ lat⁹ seu iferius ipsam ipellẽs. Quod si ob hoc tamẽ tractum sursũ fecerit sic ut dyafragma ꝯprimat et anelitũ ipediat suffocationẽ et non p̃cipitationẽ hãc ex supra tactꝭ fore tibi notũ. Hũiditas preterea ligamẽta relaxãs seu putrefaciẽs precipitationeꝫ iducit. Et ecce tã itrĩsecas quã extrĩsecas matricis precipitatiois cãs i sũma ꝙ si alie iuente fuerit ad has erũt reducibiles quib⁹ derelictꝭ ad signa õ ueias. Carũ extrĩsecarum signa infirme relatu manifeste tibi fiũt. Intrĩsecaꝝ uero si sursũ matrix nõ p̃focãs ascẽdit dolor ac grauedo ab umbilico supra sentit̃. Ibidẽ quoqꝫ rẽ rotundã tactu percipies uidet̃ et iterdũ mulieri ut a manu quadã deprehendat̃ sic ut cũ suspiriis fere prefocata maneat uertigo scotõia ac capitis dolor hoc i casu sepe fiũt. fit et aliqñ fastidiũ abhominatio nausea et eructuatio et maxĩe i causa uẽtositas si fuerit cũ q⁰ ẽt rugit⁹ et ãbulatĩa uẽtositas sẽtit̃. Ad alteꝝ lat⁹ matrix cũ precipitat dolor grauedo et iflatio ibideꝫ percipit̃ quo i casu sepe fit ut matricis os ab oppositione recta diuertat̃ ꝙ si mulier tũc coeat in matricem spma ingredi nõ põt. Ad inferiora matrix si precipitet dolores circa renes et pectinẽ sẽtiet. In pec

tine quoq; ipsa et iuxta vuluā rēs ro tūda cū tumore ac grauitate tactu per cipit' itestinū eni rectū ac uesica sepe ꝯ primit' sic ut egōnū et urie difficultas accidat plerūq;. Hoc i cāu urina alba erit et spissa mult' ifundo cū liuen tib' resolutionib' seu nigris puls' mol lis puus ac spiss' et iordinat'. Qō si ligamentoꝝ mollificatio seu putre factio fuerit sic ut ob hoc matrix descē dat et exteri' ꝓgrediat' hoc sine dolo re fiet ac isensibiliter ut plurimū putri de uero humiditates ꝯtinue quasi a ma trice egredient' ꝙ si uirulente fuerit li gamentoꝝ corruptionez denunctiāt.

Debes et post hoc toti' habitudi nez ꝯplōez precedēs regimē et talia ꝯ siderare hec eni predict' si ꝯsēserit cer tior multo fies. Et hec tibi demon stratiua signa sit. Pronostica ue ro matrix sursū ac lateraliter si precipi tauerit curat' facile. Ab extra uero quātūq; nouiter difficulter. Inue terata nūquā et eo magis si ꝓpter ad extra longā morā seu quomōlibz aliter matrix putrefacta sit quo i casu eā absi dere nec uereris iuxta sententiā bibikil i suo puo ꝯtinēte caplo.xliiii. ⁊.xlviiii.

Noli iquit timere si matrix egressa fuerit icidere ex ea ꝙ putrefactū est qr extracta fuerat et abcisa tota post quā corrupta fuerat et superuixit mulier.

His cognitis ad curā deiceps acce de unde ad calidū et ad siccū sex rerū nō naturalium regimen fac ut decliēt.

Prouocet' vomit' si fieri pōt Cli steris excarmiātiua decoctōe q̄ bñdic tā recipiāt ubi op' sit facito ꝙ si i toto repletionē ꝯprehendens sit ut flōmia necessaria foret si sursū aut ad alteruz lat' precipitatio fiat ex saphena oppo siti lateris flōmia fienda erit. Inferius uero ubi descēsus esset cefalicaꝝ alterā flōmari iube postea fm exigentiā cū a ꝓpriatis materiā digere. euacua quo q; et hoc fiat ꝓut i capitulo de reten tiōe menstruorū humorib' frigidis in cā existentib' supra te docui quib' ꝑ actis ad localia ueni. Et prīo ad su periora matrix si precipitet cū suffumi giis ligaturis et aliis i capitulo de pre focatione descriptis ad locū ꝓpriuz ipellat'. In latus uero matrix si p̄ cipitet i opposito latere uētosa magna sine scarificatiōe ponat' ac i eodez liga ture fiāt dolorose et sup illo ifirma de cubat. Sibi quoq; stoāco ieiuno coclear unū ifrascripti pulueris cū ui no calido tribuat' qui. Re. foliorū ac baccaꝝ lauri cornu cerui usti añ.ʒ.ii. mirtilloꝝ.℈.ii. fiat puluis uel ds.ʒ.ii. aristologie rotūde. Vl' facias sic. Ac cipe nucleoꝝ persicorū.xii. pistent' et cū his dissolue uitelluz oui recentis cū quib' postea adde parū cinamomi baccarū lauri et aristologie rotūde ad iūgendo uinū cū zucaro aut melle mix tū ꝓ libito et una bulitiōe totū buliat ꝙ calidū ieiuna mulier bibat. Hoc i dolorib' matricis ac precipitatiōe in ueni sēper efficacissimū. Si uero ma trix deorsū tendat exitū dū tamē nō fe cerit suffumigia iferi' fienda et odori fera superi' applicāda sūt ligature quo q; dolorose brachiis fiende ac sup um bilicū sine scarificatiōe uētosa ponēda āt i māmillaꝝ radicibus ul' uersus qō libz latus una. In medio uero alia sic ut sup uentrē tres simul uētose sit et tā diu ista fiāt donec matrix i loco ꝓ prio situata sit ꝙ ex accidentiū quieta tōe cognosces. Et hoc cū factū fue rit ut ibi āplius nō precipitās quiescat facias ꝓut te ifra docebo. Si uero

ad extra matrix deuenerit p clistere fe ces educant' prio ac uria euacuetur ut locū latū et nō artū matrix cū ītromitti tur īueniat. Qḋ si ipsa īfrigidata fu erit sic ītroducēda nō erit sed per pri us ex decoctiōe folioꝝ lauri mētastri abrotāi artbimesie et similiū fomenta tio calefiat deīde obstitrix ex adipe gal line man⁹ pungat. Matricē uero ex seīnis citonioꝝ mucillagīs qua stati ex pl'uere īfrascripto salipizet qui. ℞. acacie.ʒ.ii.mirtilloꝝ balaustiaꝝ rosaꝝ rubeaꝝ aā.ʒ.i.pinee ꝯbuste cōnu cerui usti aā.ʒ.i.ß.fiat pl'uis. Salipizata ma trice cū eleuatꝭ crurib⁹ īfirma resupīa iaceat. Obstitrix autē matricē tūc suauiter ītromittat quo facto crura pa tiēs extēdat et resupina decubat deīde super sumē sine scarificatiōe uentosa magna ponat' narib⁹ sēper odorifeꝝ aliquod teneat. Et īferi⁹ aliquod ex ī frascriptꝭ suffumigiis applica ꝙ ex ster core tbauri āt bouis efficacissimū sēper īuentū est uel ex colofonia mastice et as sa fetida aut ex diptamo ī aceto decoc to uel ex colofonia et ypoqstidos. Ul' facias sic et est expertū Accipe acacie spidie balaustiaꝝ radicū bistorte galla rū nucū cipressi mirtilloꝝ uel folioꝝ e ius aā.℥.ß.masticis olibāi aā.ʒ.iii. asse fetide.℥.i.ꝯquassent' et coclear unū su per carbones accēsos pone et per ēbo tū fac fumū ml'r ut sumat ipsa tali' tec ta ne quouismō ad nares alicui⁹ illoꝝ fum⁹ ascēdat pp ꝙ odoriferū sp aliqd odoret. His factꝭ vulua et collū ma tricis ex decoctiōe īfrascripta fomente tur que.℞.mirtilloꝝ.M.i.rosaꝝ ru beaꝝ glādiū balaustiarū acacie aā.M ß.ꝯquassent' et decoctio fiat ī uino stip tico et successiue fomētatō ex ea tepida et postea ex prescripto puluere salipi zatio. Hoc facto cū nastali īfrascrip to coxe alligato.nastalizet' ꝙ.℞. asse fetide.℥.i.masticis.ʒ.ii.mirti seīnis thu ris gallaꝝ nucū cipressi aā.ʒ.i.ß.cū ol'o mirtillino nastalia filo appēsa fiāt uel ī pecia rara ligent' et mulier nastalizet'.

Talis ordo tā ītroducēdo quā cū ī troducta fuerit obseruādus est. Ali ter et cū aliis matrix ītroducit'. Al leū bene pista qḋ ī aqua dissolue sic ut fluidū et nō spissū remaneat ex hoc tepi do egressa matrix fomentet' deīde cū in frascripto puluere salipizata ītromitta tur ꝙ.℞.pinee conbuste cornu cerui usti tburis masticis omniū pulueriza torū aā.℥.i. Matrice ītroducta su per femur uētosa ponat' et alia que in pria reductiōe facta sūt ordinate fiant omnia. Nōnulli dicūt ꝙ urtica recēs ꝯtrita et super uentrē empl'rata ad ītra matricez trabit. Alii ītroducta ma trice ei⁹ collū ac vuluā ex ea emplastrāt et ut suffumigia dicta ad eā debite locā dā ualeas mod⁹ auicēne tal' est. Lanaz succidā leuē ualde et bene carpinatam accipe quā matrici ut adhereāt appōe ꝙ si ne quid matricē ipsā ex seīnis cito nioꝝ mucillagīe uel ex altea prescripta ī rustica maxīe illinias sic ut lana tamē adhereat. Lanā quoqz aliā ut succo prunelloꝝ siluestriū āt in uino stiptico decoctiōis rosarū mirtillorū sumac aca cie et ypoquistidos īfusā bēas quā cir ca os īuolue demū manib⁹ adipe gallīe perūctis obstitrix īfirma resupina ac ꝯ eleuatꝭ crurib⁹ situata matricē suauit' ītroducat deīde lanā aliā in aceto īfu sam et expressā uulue applica. His peractis mulier crurib⁹ adunatis extē dat se et super dorsū iaceat. Et hic est auicēne mod⁹ quē si feceris ea ītro ducta uentosā et alia mō dicto per or

diné facito. Restat nūc mrice ītroducta et ī eius loco situata modū scribere per qué tali ī loco sine precipitatiōe cōseruet̄ ītroducta matrice et aliis remediis ordinate factis per dié naturalem ī situ illo ifirma permaneat deide ab ūbilico ifra ī infrascripto balneo sedeat ꝙ. ℞. rosaꝝ rubeaꝝ mirtilloꝝ sumac folioꝝ nespiloꝝ sorbellaꝝ corticū quercus glandiū origāi saluie rute ꝯsolide maioris añ. M. i. ꝯquassent̄ et ī aqua pluuiali aut ī aqua ferrariorū decoctio fiat ī aqua mulier ad min⁹ per horā sedeat deiō. ℞. rute arthimesie añ. M ß. castorei. ʒ. ii. ꝯquassent̄ et buliāt ī uino de quo cum. ʒ. ii. metridati egresse a baléo mulieri ī potu tribue vulua ex decoctiōe que mirtillos rosas ac glādes ī uino facta recipit fomentet̄ et cum prescripto puluere qui acaciā ī primis recipit salipiʒet̄ uel ex eo qui pineā ꝯbustā cornu cerui th⁹ ac masticé recipit.

Salipiʒatiōe facta nastale prescriptū ꝙ assā fetidā recipit īponat̄ uenter autē ex armoiaco ī succo absithii dissoluto illiniat̄ uentosas que ī radicib⁹ māmillarū si libꝫ appōe. Regimen tale per dies noué obseruet̄ deide. ℞ thuris masticis oppoponacis terbentine galbāi serapini rasine pini storacis liquide colophonie añ. ʒ. ii. cere citrine. ʒ iii. fiat cerotū ꝙ sup rotūdo corio extédat̄ et tale super femur per dies plurimos portet uel facias sic. ℞. galbāi. ℥. ß. gallie muscate. ʒ. i. gariofiloꝝ. ʒ. ß. fiāt cerotū ꝙ ṽꝫ ut precedés precipitatiōi matricis relaxata āt peraliticata ligamta seu quouismō alia ab cā frigida ꝓuenienti curatiōis prescript⁹ modus ꝯueniens est Auisat⁹ tamē esto ꝙ humoribus frigidis mucillaginosis existentib⁹ ī causa mulieré ni bene purgatā tenueris ac ꝯueniéti cū regimie dietatā curabit̄ nūquā precipitatiōi preterea ex uētositate seu alia frigida cā quouismō ꝓueniéti matrice nō egrediéte factis euacuatioīb⁹ debitis īfrascripte unctiones super uentré mirabilit̄ ualét et matricem ī ꝓprio loco situāt ac eā firmaꝫ detinét. Primū est ūctio ex oleo de lilio ꝯpōito facta. Unguētū ité īfrascriptū ꝙ. ℞. olei nucuꝫ. ℥. iii. seinis lappacii acuti. ℥. i. thuris masticis cornu cerui usti pinee ꝯbuste. añ. ʒ. ii. cere ꝙ sufficit fiat unguentū. Uel facias sic. ℞. olei de lilio. ℥. iiii. mell'. ℥. ii. pulueris cimini. ℥. i. siml' buliāt et de his calidis ūctio fiat que uētositate existente ī causa maxie ṽꝫ. Ad idé empl'm ex succo rute cū ordei farina factū. Alii ad matricis precipitationé lanā succidā cū aceto forti bulitā ac calidā et expressā uentri applicāt aut sacellū furfuris torrefacti. Nōnulli quoqꝫ ex ruta arthemisia ac saturegia ī uino decoctꝭ saccellū faciūt qué sic calidū super uentré apponūt. Et ego ex mentastro sup lateꝛe calido uino asperso saccellū calefactū ī hoc cāu īuéi efficacissimū. Si uero matrix pp part⁹ difficultateꝫ casū ꝑcussioné grauis oneris eleuationé saltē aūt taliuꝫ aliqō ad extra precipitauerit mō prescripto ītroducenda est ac uentose fomētatio salipiʒatio balneū et alia ut pri⁹ ordinate fiéda sūt ꝙ si ex ligamétoꝝ putrefactiōe matrix egressa fuerit ītroduci si poterit ill' postea utere que ī cura ulcerū matricis superius dicta sūt. Si uero putrefactā curā cū recipere possit nūquā eā documéto hihil audacter īcide. Et hec de precipitationis matricis cura.

Capitulum decimūquartū de humi

ditatibus matricis.

Alte superflue humiditates m i uenis matricis ac i mēbris aliis a matrice generant᷑ sepissime quas natura tāquā p locū sibi magis ꝯuenienté per matricé expellit iter dū nā due uene magne chilis.s.et porte seu uentré habētis i uenas plurimas graciles ac subtiles ad matricē tédētes ramificant᷑. Hec aūt cū nutrimēto quā debeāt repleant᷑ magis ipsaruꝫ ꝓpter frigiditaté digeri nō possūt ⁊ sic superfluitates ille per uenas ipsas ad matricē si peruenerit per eā ad extra mandant᷑ que cū diuersoꝝ colorū sit si albe alba menstrua nūcupant᷑ citriue citria et sic de aliis. Harū superfluitatuꝫ cā est matricis seu epatꝭ seu mēbri alterius seu uirtutꝭ digestiue totiꝰ debilitatō pp ꝙ i debitū nutrimētū sāguiné ꝯuertere nō potest et sic i matricis ueis seu stoāco epate āt alio quouis mēbro seu i toto ꝯgestis natura per matricé tāquā per locū ꝓ tūc ꝯueniéteꝫ sibi magis eas expellit absqꝫ ulla grauedīe sine alia passiōe ut plurimū. An sāguinee flegmatice colerice aut melācolice fuerit ex earū colore ꝯgnosces.nā si albe flātice.citrine. colerice. rubee sāguinee et fusce seu nigre mlīce erūt ꝙ ex ipsaꝝ ispectiōe aut ifirme narratiōe ꝯprehendes et hec tibi signa demōstratia sit Pronostica signa superfluitates ille nō curant᷑ facile et esto ipsarū expulsio mulieribꝰ perutil᷑ sepe sit cū tñ i corpore illo preter naturā generent᷑ eas nō hr̄e bonū eēt nā he i matrice stoāco epate āt mēbro alio seu i toto digestiue debilitaté arguūt ꝙ ex mēbroꝝ taliū seu totiꝰ mala dispositiōe ꝯprehēdes et sic aliq̄ i mēbro illo āt i toto egritudiné futurā ꝓnosticari poteris puta ydropē l᷑ aliā uitio digestiue ꝓueniété. Quātum ad curā rerū sex nō naturaliū regimen ad calidū et siccū flegma si i cā fuerit facias ut declinet. Si colera ad frigiduꝫ et siccuꝫ. Si melācolia ad caliditaté et humiditaté téperatam et si sanguis ad siccitaté et caliditaté tpatam. Ex qbus oīa sicca magis quā humida ꝯuenire liquet maīfeste et sup oīa ieiunio et abstinētia ac exercitio et āteqā surgat fricationibꝰ uti ꝓutile est. Ad medicialia trāseūdo humor peccās cū aꝓpriatis educat᷑ flomiā ubi opꝰ fuerit preittédo. Et cū ꝯfectioibꝰ eliis pulueribꝰ ūguētis et.cū similibꝰ digestiua peccātis mēbri uel totiꝰ fm exigentiā ꝯfortetur quibꝰ factis ad aꝓpriata ueniédo cornu cerui cū acacia et dragagāto stomaco uacuo tribꝰ uicibꝰ cū uino bibitū hāc passioné curare affirmāt aliqui et breuiter qōliꝫ ifrascriptorū siplicium ieiuno stoāco cū uino bibitū huic passioni iuuamentū mirabile prestat ut spica nardii que hoc aꝓprietate quadā fcit Stella terre et est lapis solis gipso coagulū leporis cornu cerui ustū ac lotuꝫ semé papaueris nigri rose rubee sumac nenufar et berberis. Et horū ei quolibꝫ ul᷑ ex his pluribꝰ pulueré ꝯficere potes āt ꝯfectioné fꝫ ꝙ magis tibi delicatū ac magis ꝯueniés apparebit. Nastalia quoqꝫ i hoc casu maxīe ꝯueniūt que ex ifrascriptis facta experimēto maxie ualere ꝯpertū est ut est acetosa uirga pastoris foliis oliue et maxīe siluestris solatro et spuina. Ex quolibꝫ uel his pluribꝰ ꝯtritis nastale facere potes.uel succū ex his extrahe et cū i mersa lana nastale ꝯficias. Horū quoqꝫ pulueres cū aliquo ex prescriptis succo ad ꝯficiéda nastalia efficacissīa sūt ut glādiū

litii corticis olibāi stercoris canis cuȝ olibāo cineris ligni thamarisci coagu li leporis et erugis ferri Ex his tuo mō nastalia ꝯfice Nā flomia aut purga tiōe semel facta et ubi opꝰ sit reiterata si i ceteris mulier bene gubernet̄ a ma trice omnē emanātem hūiditatem pre scripta tollūt i dubie. Ferūt et alii ꝙ si tibie ac totū corpꝰ ex oleo de enulo in quo piretrū piper et squinantū cocta fuerit per dies aliquot ꝯfricādo perun gat̄ humiditates he oīno resoluuntur Balnea suffumigia et alia mlta i hoc casu fieri solēt que ad caplm de difficl tate ipregnatiois reseruo. Capitulum enī hoc cū illo affinitateȝ quādam hȝ. nā humiditates iste semen corrūpendo ad ipsū lubricare faciēdo cōceptionē i pediūt. Ob has mulieres imunde fi unt et maritis per ꝯñs nō bñ grate et sic ob hoc ꝯceptio mltipliciter ipedit̄.

Tu igit̄ harū curā perfectā ac ꝯple tā desiderans ad capitulū illud recursū hēs et per hoc finem huic impono.

Capitulū decimūquintū de causis ꝛ signis tā ꝓnosticis quā demōstratiuis superfluentiū menstruorum.

m Enstrua nō minus preter na turā fluere possūt quā retine ri et tā ex hoc quā ex illo egri tudines originē trahūt plurime ypocra te asso. quita teste. Mēstruis iquit plu ribꝰ uenietibꝰ accidūt egritudines et nō uenientibꝰ a matrice accidūt egritu dines. Cūqȝ supra de menstruoꝝ retē tione et i precedēti de humiditatibus matricis quas mulieres falsa mēstrua appellāt mētio facta sit de fedisq̄ super fluūt iterdū menstruis hoc i caplo face re narrationē libet. Scito igit̄ qō mulier sana i etate debita existēs luna tōe qualibet mēstruari dēt naturaliter Et menstruatiōis tempꝰ a tertio ad oc tauū usqȝ diē fm ꝯpletionū ac totiꝰ hī tudinis uarietatē durat cōiter. Qō si citra āt ultra descriptū tempꝰ mēstrua defluxerit preter naturā fluxū taleȝ ap pellamꝰ cōiter de quo i pñti sermo sit et cā tā itriseca quā extriseca esse pōt. Extriseca quidē ut ruptura uene i col lo uel ad itra matricē existentis a saltu percussiōe casu oneris sue nō ꝓportio nal̄ uirtuti leuatiōe a uirili uirga furi būde igrediēte et premagitudine uenā disrūpente uel ab aliquo taliū ꝓueniēs aborsus quoqȝ ptus inaturalis vulne ra corrosiua ulcera ac matricis emor roydes i cā esse possūt quas i pregnāte fluere oī mense iā uidi et hec nisi imode rate fuerit fetus debilitatē nō ꝯsequit̄ Intriseca cā uirtuꝫ aut sāguis uitio ꝓ uenit uirtuꝫ quidē qꝛ fortis existens sā guinē qualitate aut quātitate peccāte expellit et debilis cū sāguine ꝯtinere ne quit. Sanguis causa fit qꝛ i quali aut i quāto aut i utroqȝ peccet. In quali ut caliditate nimia aut acuitate mordica tiua et corrosiua uel subtilitate aut li quiditate nimia In quāto uero cū pp ociū cibi et potꝰ leticiā delicias et silia laudabilis sāguis i quātitate abūdat ni mia i utroqȝ sāguinem ꝯtingit peccare sepe ut ituenti pȝ et he i sūma mēstruo rū fluxꝰ cause sūt. Si fuerit pp uene rupturā casu saltu percussiōe ul̄ ab ali qua cā alia primitiua ꝓueniēteȝ patiē tis iudicio scit̄ cū quo sāguis ꝯtinue e gredit̄ et imoderate quidē i pricipio cū colore ꝓprio i ꝓcessu uero qñqȝ ter rēs qñqȝ saniosus egredit̄. Si eniȝ in matrice aliquā diu teneat̄ coagulatꝰ et coloris terrei egredit̄. Si diutiꝰ i sai

em tūc ꝯuertitᷣ ac saniosꝰ exit idē quo qꝫ sepe fit si ex tali ruptura in matrice ulcus genereᷣ Aborsꝰ aūt aut partus difficultas ī cā si fuerit satis nō se faciūt cū quo dolor āgustia et alia ī aborsu āt partꝰ difficultate solita eueire se tibi patēter offerēt si pp ragadias āt ulcera piodice saiosus sāguis emanat. Ab ragadiis piodice quoqꝫ clarus et absqꝫ dolore sāguis exit. Uirtus forꝭ peccātem qualitate āt quātitate sāguinē pati entꝭ cū alleuiatiōe mādat quale eim et quātū oꝫ tūc euacuaᷣ. Defcū uero uir tutꝭ ꝯtētie guttatī paulati ac iordinate sāꝭ fluit īcessanᷣ tn̄ cū quo mulier disco lorata erit et macilēta ac eius pp debi litatē passibil̄ facile. Sāguis suo ī colo re naturaliter manet cū quo ī egressu angustiā arsurā neqꝫ adustionē facit ullā. Si uero ab sanguis caliditate āt acuitate mordicatiua ac corrosiua ꝓuenerit ī exitu ardor mordicatio ac pūctu ra ī matricis orificio sentitᷣ quedā ac pa tiētis sitibūda exn̄tis scissuras quasdā ī gīgiuis et labiis ēt et ī superiori ma xime hr̄e solꝫ. Tales eī a fumis siccis su periꝰ ascēdentibꝰ ꝓcreāᷣ. Jn māmillaꝝ quoqꝫ capl̄is pp matricis colligātiam dolorē ac pūcturā sentiūt et sāguis croci niger tūc. uel ignīꝰ exn̄s eslo ipetuo se magna tn̄ ī quātitate nō expelliᷣ. Si uero pp subtilitatē tenuis ac clarꝰ exn̄s parū de eo egrediᷣ ac paulatie ꝙ si cū calore fuerit ī matrice calorē sentiet cū quo caliditaꝭ signa alia adherēūt Et si cū frigore frigꝰ ꝛc̄. Si pp liquiditatē sāguis aquosus et fluidꝰ erit mulier humide hītudis digestiōis atqꝫ debil̄ ꝙ ex habūdātia multaꝝ hūiditatū uen tositatū ī ea que generabunᷣ scias. qō si de sāguis qualitate iudiciū certiꝰ hr̄i optas pānū lineū mēstruis itīctū ac leuiter lotū respice cuiꝰ si color ad rubedi nem uergat sāguis si ad citrinitatē co lera si ad albuꝫ flegma et si ad liuidū si ue nigrū ml̄ia ī cā erit et talia tibi demō stratiua signa sūt ꝓnostica si fluxꝰ tal̄ bona fuerit cū tollerātia ac quā leuitas iocūditas ac quies sequiᷣ ex uirtuꝭ fō titudie hoc ꝓueire nūtia quo ī casu mi nime restrigendꝰ erit. Si uero fluxum talē nō bene tollerāt ni restrīgat ad fe bres colericas ītensiuas eas tal̄ fluxus ducit sepissime ꝙ fit qr euacuato sāgui ne ebulit ac effrenitat colera cuiꝰ sāguis frenū existit. Cūqꝫ calor natural̄ sāgui ne pabuleᷣ si fluxꝰ supfluat calor ipse ꝯsumiᷣ ex quo totiꝰ īfrigidatio ac mē broꝝ oīm uirtutis natural̄ debilitatio sequiᷣ et sic appetitꝰ sopiᷣ et tā mēbro rū aliorū quā stoāci et epatis digestia diminuiᷣ pp ꝙ ad egritudies ꝯsūptias ut est senectutis ethica ꝛc̄ deueniūt se pe cazesie quoqꝫ fiūt sepissie et tādeꝫ y dropice facte piūt ꝙ ī hoc casu plerūqꝫ uidi. Mēstruorū fluxꝰ qui hora q̄ luna seu sol eclipsaᷣ accidit curaᷣ nun quā apulio platoico teste et sic in sūma mēstruoꝝ fluxꝰ cās ac signa tam prono stica quā demōstratiua habes que hu ic capitulo finem imponunt.

Capl̄m. xvi. de approximādis ab in tra ī cura supfluitaꝭ mēstruoꝝ ab eōr roydibꝰ mr̄icis ꝓueienꝭ seu ruptᷣa uene frida ꝯ cā pmitia seu a mōdicatōe ut sā guis acuitate quouismō cal̄itate dn̄ate.

Ujsū est qualr̄ mēstruoꝝ fluxꝰ pp matricis ulcera autraga dias ꝓueire possit et de his supra tibi cura nota est cāri quoqꝫ pōt ab emorroydibus seu ruptura uene tā a cā primitiua facta quā mordicatiua

sãguis acuitate caliditate quouismodo doinãte. Et de bis curã i pñti ponere deo adiuuãte disposui. uerũ cũ hoc in casu nõnulla ab itra et quedã ab extra approximãda ueiant sex rerũ nõ natu raliũ sub ꝯpẽdio regimie posito de ab itra approximãdis i hoc caplo doctri nam iscribaꝫ. Sex igit rerũ nõ na turaliũ regimẽ ingrossatiuũ sanguinis adbibeas ad frigidũ et siccũ ipsũ decli nare faciẽdo. Et sic i cibo lac cũ ignito ferro seu lapidibꝫ fluuialibꝫ coctũ cõ uenit ac risũ panicum portulaca lentes ꝯ aceto ac oua dura i aceto cocta cime quoqꝫ rubi tenere i suaꝝ carniũ brodio cocte et prebuliti caules et ultimate de cocti Et ꝙ sigulare ad iueni ferculuꝫ tale prebe. Accipe folia plantagis cuꝫ qbusdaꝫ tassibarbassi floribꝫ et ista be ne tere cũ quibꝫ misce modicũ radicis siphiti cocti ad staminẽã passate addẽ do de dulci caseo bene pigui ac renũ ca prarũ aut mõtonis piguedie et rapio las i pasta azima cũ uitellis ouorũ pisa ta ꝯfice uel cũ farina subtili et tales in brodio suarũ carniũ cocte i hoc casu ualẽt maxie. Carnes uero magis assa te quã elixe ꝯueniũt que quomõ coquã tur si cũ sumac et berberis fulciant bo nũ erit uitent arõta et iter cetera cro cus uinũ aũt eius sit nigrũ stipticũ gros sũ cũ aqua ferrata pluuiali uel cisterne limphatũ Ipsũ tamẽ met uinũ ferrare preualet ꝛ si aurũ candẽs i eo uicibꝫ ali quot extiguat nihil supra Super omĩa quies iiungat et scalaꝝ ascẽsus oino ꝓ hibeat. Somnꝫ aliquãtulũ solito lõgi or et ingẽs gaudiũ deuitet coitũ uero uelut iimicũ mortalẽ fugiat et si natura i uẽtris beneficiũ ꝓuocãdũ segnis fue rit cũ clisteri cõi iuuet. Ad medici nalia ueniẽdo duo prenota Si leuitas iocũditas quies ad talẽ fluxum seqnat mime restrigat nullũ preterea fluxum talẽ et si milies posses restrigas subito. His prenotatis cũ caplm hoc approxi mãdoꝝ ad itra doctrinã ꝯtineat primo nõ ꝙ i ieiuno de quouis ifra scriptoꝝ ʒ.i. cũ uino extictionis calibis sũpta in illo casu maxie ualet ut trocisco de terra sigillata aut de karabe seu acacie ypoquistidos cornu cerui et loti coa guli edi uel leporis coralli rubei subti lissime pulueriʒati gũmi arabici costi sãguinis dracõis luti armeni samii uel sigillati pulueris ꝯsolide maioris floꝝ citonioꝝ ãt psidie margaritarũ mumie mirtilloꝝ olibãi uel squinãti et omniuꝫ cuiusuis illorũ cũ uino ferrato uel de coctiõis corticũ granatoꝝ uel radicuꝫ nenufaris aut cũ aqua pluuiali uel suc co sãguinarie plãtaginis ãt portulace i ieiuno sũpta mirabiliter operat. Si tñ cũ quouis ex prescriptis liquoribꝫ e matitis lapidẽ donec rubeat ꝯfricaueris tale i potu datũ sãguinis fluxũ restrin git oẽm uel cũ aliquo ex istis potalibꝫ athanasie. ʒ. iii. ãt miclete stoãco uacuo i potu tribue uel. ʒ. ß. ãtbimonii semis iusquiami papaueris nigri seu spice in dice quã aꝓprietate ualere affirmant plurimi Et idẽ de semine peonie cine re corticũ ouoꝝ et sulfure pulueriʒato de quouis eni istoꝝ cũ uino cocto. ʒ. i. exbibe idẽ facit puluis picis naual. ʒ. i. cũ succo plãtagis data. Laudat Auic. philonũ. psici. ℈. i. cũ uino i ieiuno datuꝫ Audi queso ꝓportiõale medicamẽ qđ cuidã uetle ãnorũ. l. iã exbibui. Ea eiꝫ pp eleuationẽ grauis oneris diu tlem fluxum patiebat tribꝫ uicibꝫ stoãco ua cuo. ʒ. i. cineris stercoris caprarũ cum aqua pluuiali i potu tribui et maledic ta uetula curata remãsit. Itẽ cũ infra

scripto sirupo aliā quandam curaui. fe rūt oēs asininū stercus strīgere sāgui nē a ꝓprietate. Ex eo hoc ꝯsiderās re céter semiato succū exprimi iussi et cuz sirupo mirtillio et aqua plātaginis uici b⁹ aliquot ī potu darí eū feci et sanata est et nisi ex ulcerib⁹ matricis flux⁹ ille ꝓuenerit ī tali medicamīe errorā īuei es nūquā. Et ne hoc mulierib⁹ reueles caue fidū imo habe apotecariū qui pre ciosū hūc esse sirupuz ex maritis cōfec tū rebus affirmet et ut fidē maiorē ad bibeāt precio magno uendat̄ ī aliis tn̄ pp peccatū preciū recōpēsando. A ꝓ prietate quoqꝫ ualet porri succ⁹ ī ieiu no potat⁹ ac scoria ferri ut īfra prepa rata. sed qꝛ sterilē facit caue ne potēti b⁹ ꝯcipere eā prebeas que sic preparet̄ subtilissime pulueriȝata ī aceto et aqua rosata per diē naturalē īfusa permaēat deide usqꝫ ad aceti et aqua ꝯsūptionez buliat et sic preparate. ℈.ii. cū uino fer rato ī potu tribue ualet et p̄luis uirge pastoris cū ouo sorbili dat⁹. Ex ꝯposi tis īfrascriptū electuariū maxie uȝ. qd̄ ꝓ quadā nobili bene delicata ad īueni accipe radices ꝯsolide maioris et coc te pistent̄ et ad staminiā passent̄. Et ī dē de radicib⁹ plātaginis facito de pa sta ꝯsolide accipe .ℨ.ii.ſ. et radicū plā taginis .ℨ.i.ſ. ȝucari.i. dissolue ȝucaꝝ cū aqua pluuiali cisterne uel plātagis ī ea ematit̄ lapide donec rubeat p pri⁹ confricato deide lēto igne coquat̄ pa stas illas paulati addēdo. qd̄ cū coctuz fuerit et īfrigidari cepit cū his misce sāguis dracōis acacie sumach terre si gillate karabe cornu cerui usti et loti an.ʒ.i. margaritarū.℈.iiii. coralloꝝ ru beoꝝ.ʒ.i.ſ. spodii lapidis ematicis se mīs apii an̄.℈.ii. pulueriȝent̄ omia sub tilissime et electuariū per bolos āt ī o piataꝝ formā ꝯfice de quo māe stoāco uacuo .ℨ.ſ. prebe uini hōi ferrati post parū bibēdo si libȝ uel facias sic et ē m̄l' tū delicatū. ℞. ꝯserue rosaꝝ ātique.ℨ. i. dyacitonitō de ȝucaro sine spēbus.ℨ. iii.l' dyacodion facti per bolos tmdez coralloꝝ rubeorū subtilissie tritorū.℈. iiii. margaritarū.ʒ.i. trocisco rū de ka rabe de terra sigillata an̄.℈.ii. spodii la pidis ematicis mumie an.ʒ.ſ. fiat mix tura et de auret̄ sumat patiēs ad quāti tatē castanee sero et mane per duas ho ras an̄ pastū parū hōi uini post biben do. Ad idē ualet dyacodiō ad idē pillu le ualēt īfrascripte sūpte mane et sero stoāco ieiuno ut. ℞. mumie thuris ma sticis cornu cerui usti et loti an.ʒ.i. coa guli leporis .℈. fiāt pillule cū succo cor rigiole resta bouis āt cameleōte quaꝝ dosis sit.ʒ.i. Ualēt et pillule de bidel lio mesue tā maiores quā minores quā ex īuentōe n̄ra dosis est.ʒ.i. usqꝫ ad.ʒ. i.ſ. ī ieiuno ⁊c̄. uel facias sic. ℞. terre sigillate boli armeni aluis gallaꝝ sāgui nis draconis coaguli edi an.ʒ.i. cāfore ℈.ii. cū sir⁹ mirtio pill'as ꝯfice quarum ʒ.i. stoāco ieiuno prebe et hec tā sīpli cia quā ꝯposita ab ītra a ꝓrimāda ueni unt que autoꝝ testimoīo ī hoc casu ma xīe ualere ꝯperi. Attamē ītellectū tuuz ne ita obtūdas uelí ut ātiquoꝝ et istoꝝ practicoꝝ mixtiōes ac t'lia exibēda mō dū ꝯsequi sēper uelis sed tuū īgeniū ele ua ac fantasiā tā in his quā ī quibusdā dicēdis āplia. Et ex prescript̄ sīplici b⁹ plures ꝯfectioēs pill'as sirupos et talia secundū tue īfirme delicantiā tuo mō ꝯfice. Et hoc eni ipsa utilitatē ⁊ tu honorē ꝯsequeris maxīe et in hoc ca pitulum illud finem recipiat.

Capitulū 17ᵐ de approximādis ab

itra i cura supfluitatꝫ mēstruoꝝ ab eōꝛ roydibꝫ ꝓueniētis matricis seu ruptura uene facta a cā primitiua seu mordicatiua sanguis acuitate caliditate quouismodo dominante causata.

Que ab itra in superfluo menstruoꝝ fluxu a matricis emorroydibꝫ ꝓueniēte ꝯueniūt in caplo ꝯtiguo per ordinē descripta sūt ut illa quoqꝫ que i tli fluxu a ruptura uene cāto ꝯgruūt siue ruptura illa a cā primitiua ꝓuenerit siue sanguis acuitate mordicatiua siue alio quoquo mō caliditate dominānte ut igit ꝯpleta cura tal fluxꝰ habeat ab extra que approximāda ueniūt describēdū fuerat ꝙ i pñti caplo per ordinē deo duce fiet et talia sūt Encatisāta stufe suffuigia uētose ligature stricte unguēta emplatōes nastalia pessaria et que sup se delata sāguinē restrigūt Quātū ad primū. Rc. caude equine lētisci foliorū mori foliorū pirorū prunelloꝝ sorbarū nespili siphiti corticū iterioꝝ quercꝰ rosarū uirge pastoris ana. M. ii. psidie bistorte gallarū mirtilloꝝ ana librā. i. radicū ulmi radicū filicis radicū nespilorū radicū sorbaꝝ cupullarū glādiū ana libras duas. Ex his ōnibꝰ seu ex his pluribꝰ ꝯquassatis i aqua pluuiali cisterne seu fabri l ferrate decoctio ꝓ encatisāte fiat i quo sero et mane stoāco uacuo ad minꝰ per horā patiēs sedeat ꝙ si ēcatisma facere uoluit fumū illꝰ decoctiois p embotū recipiat aut pānis bñ tecta super pforato scamno se stufet. Uel accipe colofonie. ℥. ß. spodii boliarmeni papaueris nigri iusquiāi an. ʒ. ii. ꝯquassētur et sup prunas positꝫ p embotū fumū recipiat. Idē ex blate bisātia seu herba siphiti fieri pōt. uel facias ꝙ exptꝰ sū. Accipe scobaturā cerdonū ut sunt solee et. alia que cerdones ipsi ꝓiciūt et gallas et arilia et ex istis decoctio fiat cuꝰ fumū per ēbotum recipiat. Quouis istoꝝ scilꝫ encatisāte seu suffuigio facto. Et ꝯfectioibꝰ i precedēti caplo descriptꝫ bolꝰ unꝰ tribuat aut ex puluerībꝰ parū cū quouis liquore ibidem descripto Deide uētosas magnas sie scarificatiōe sub radicibꝰ māmillaꝝ appone quas ad minꝰ per horā ibidē pmitte successiue ad adiutoria dolorosas ligaturas facias. Ac ꝙ sigulārissimū quidā reputāt cū petiis i aceto forti ifusis māmillas epythima āt cū celidonia pista eas empla. Postea añ et retro ex ūguēto īfrascripto p ungat. ꝙ. Rc. olei mirtini. ℥. iiii. oli masticis succi plātagis añ ℥. ii. puluerís masticis. ʒ. ii. sumac acacie ypoquistidos mirtilloꝝ terre sigillate boliarmeni an. ʒ. ii. ß. spodii rosaꝝ an. ʒ i. ordei usti. ℥. ß. cere quātū sufficit et fiat unguentū l facias sic et est ꝙ i ytalia uuguentū comitisse appellat et est tante uirtutꝫ ut apotecarii nōnulli tantū caripendāt ut receptā ꝓ auro darēt nemini ueꝝ ut exptus fui iā iceptū aborsū ꝓhibet caliditate laxatos renes ꝯciliat et ipsū solū i casu nr̄o sufficit sepe qð. Rc. corticū medianoꝝ castaneaꝝ et ēt arboris glādiū mirtilloꝝ caude caballine gallaꝝ corticū fabarū arilloꝝ uuaꝝ imaturarū glādiū sorbarum siccaꝝ nespiloꝝ imaturorū radicū celidonie foliorū pruni siluestris añ ꝯtundant et coquant i aqua plātaginis postea colet deide accipe de oleo mirtino quātū uis i quo ꝯuenientē cere quātitatē dissolue postea diu i predicta decoctiōe lauent ipsā inouādo sepe deide accipe corticū castaneaꝝ quercꝰ et arborū gallarum añ. partē. i. cineris ossiū cruris bouis

semis mirtillorū arillorū uuarū imaturarū an partē mediā fiat pl'uis subtilissimus cui' accipe ptes duas trociscorū de karabe partē unā et cū oleo et cera diu ut s' lotis horū puluerū sufficiens quātitas ponat' ut fiat unguētū q in casu nr̄o preciosū est l' facias sic. accipe succorū siphiti plātaginis pētaphiloīs quīqnerute an. ptes equales aceti parū misce et pecias imerge quarū una ab ūbilico ifra et alia retro ponat'. Ul' ex epatica aut cicuta ōtrita ēplastrū facias l' aliter sic. accipe acacie ypoqstidos psidie terre sigillate trocis de karabe colofonie an. ʒ. s. fiat puluis quē cū succo plātaginis misce et cū eo ante et retro patiēs empl'ret'. Uel facias sic accipe pulueris cornu cerui usti papiri ōbuste squame ferri ut s' prepate an. ʒ. i. pl'ueris capellarū glādiū. ʒ. ii. misce et hos pulueres icorpora cū albuīe ouorū parū. aceto addito añ et retro emplastrū fac ut pri'. Aliqui sic faciūt. accipe mastici olibāi mumie sanguis draconis an. ʒ. i. fiat pl'uis quē cū albumīe oui succo mēte et arthimesie misce et fac ēpl'm Alii sic faciūt accipe psilii usti gipsi usti aluīs arillorū imaturorū boliarmēi sang. dra. radicū siphiti psidie balaustiarū añ ptes equales ex his pulueri zat̄ cū albuīe oui emplastrū ōficiūt qd̄ i hoc casu mirabilit' ualet. ualet ēt emplastrū ex lūbricis terre thure et albuīe oui factū. Et i istis partib' uetule sic faciūt et nedū mēstrua restrīgūt uerū iā iceptū aborsū ,pbibēt. Caliginē bene tritā accipiūt et ex oleo mirtino albuīe oui parū aceti addito empl'z ōficiūt Alii sic faciūt et mirabilit' ualet. i succo urtice grece bōbicinas cartas imergunt quas āte et retro applicāt. l' accipe rasurā fūdi cacabi āt sartbaginis et cum succo urtice grece empl'm facias. l' cū gipso ōbusto pilis leporis et albuīe oui uel accipe succū tapsibarbassi i quo psiliūm fūde et extrahe mucillaginē cū qua puluerē gūi arabici tosti pine ōbuste filtri ōbusti marmoris ac pilos leporis minutissīe icisos misce et ēplastrū facias prout s'. Ul' facias sic et est empl'm efficacissi^m accipe succū plātaginis cū aceto mixtū i quo uaccini corii glutē liquefac. i quo postea pānū lineū imerge et eū pectini applica. Pone de' ab his emplastris discedere nescio et hoc ē qr magis creditū quā alii medicamī. His attribuit' nā si mille alia medicamīa fierēt unguētis seu emplastris honor sēp attribuit' ut igit' scias q uetl'e sciūt tot supra describere uolui. Ad ,ppositū cū unctionē seu ēplastrationē ex prescriptis aliqua feceris nastale ex ifrascript̄ aliq unū fac et cū unū aōrit ei' loco aliud apponat'. R. trifore magne mictite athanasie an. ʒ. i. ypoquistidos acacie boliarmeni san. dracōis radicū ōsolide maioris arnoglosse gallaz psidie an. ʒ. i. icorporent' simul et nascale cū petia subtili fiat et ut multa i unū ōcludā ex quouis istoz uel ex istorū pluri b' nastale ōficere poteris ut ex gallis imaturis ōbustis et i aceto extictis ex gūmi arabici cū sāguine dracōis ex pl'uere radicis siphiti ex sumac bolo et mastice ex ypoquistidos et talia cum succo sāguinarie sēper uiue solatri uermicularis āt plātaginis ōficere poteris ex quib' met herbis ōtrit̄ et i petia rara ligat̄ idē facias si libet poteris et quēuis ex prescript̄ pulueib' cū quouis ex succis istis ōficere et nastale facere. uel facias sic. R. colofonie cāforē scorie ferri ut s' prepate an. pl'uerizētur et nastale cum succo solatri facias.

Uel aliter. R. cornu cerui usti aca cie ypogstidos boliarmeni mumie ma sticis gipsi añ. cere citrie et sepi capri ni quãtũ sufficit et fac nastale ĩ moduʒ suppositorii ł aliẽ facias et ꝙ mire op at' nastale ex cinere magne rane cũ ace to facias. ł cũ succo stercoris asinini iõ facias. ł cũ uino ex itriseco nucis ꝯbu sto idẽ facito. Alii cũ cortice oui subti lissime trito et oleo mirtio nastale faci ũt ul' cũ succo plãtagis mucillagie dra gagãti et gumi arabici addita aliq na stalia ex eisdẽ faciũt cũ quib' empl'a fa ciãt ut. R. cornu cerui usti papiri cõ buste squame ferri ut ẽ prepati añ. ʒ. i. copularũ glãdiuʒ. ʒ. ii. cũ succo plãtagis ꝯfice nastale. Uel fac sic. R. cineris te ste oui maxillarũ cãcri sãguis dracõis stercoris bouini sicci añ. ptes equales fiat pl'uis et nastale cũ aliquo ex succis dictꝫ fiat. Ab istis nastalib' discede re nescio sed unũ ad huc et sit finis. R. athanasie. ʒ. i. marchasite auri pl'ueri zate diligẽtissime. ʒ. i. s. icorporẽt' cuʒ succo plãtagis aut pẽthafilois et fiat nastale. Et q2 nolo ut nastalib' hic finis sit. Nõ ꝙ ex his cũ quib' ẽplastra fie bãt supra albuĩe oui misso cũ quouis ex p̃scriptꝫ succis nastale facere poťis pes sartũ quoqʒ. Et si mulierẽs pessaria ma xie uitẽt hoc tñ ĩ cãu pfectissima et ubi op' sit tu ea ex p̃scriptꝫ facias. Iaspi dẽ corniolã seu ʒaphirũ ĩfirme ꝯtinue supra se portẽt facias q2 ut ĩquit Albt' ĩ de mineralib' talia delata undecũqʒ sãguis emanat sistũt et q2 empica ĩ illo casu marie ualere solẽt ea retinere non possũ. Re. pilos dextre auricl'e asinini quos ĩfirma ꝯtinue supra se deferet. i una die oĩno sãguinẽ sistũt ut ferũt ali qui. Dicũt alii ꝙ tot dieb' mẽstrua ces sabũt quot coriãdrorũ grana ml'r trans glutierit. Fert' quoqʒ ꝙ magne rane cinis supra se ĩ facello portat' sãguis undecũqʒ manauerit restrĩget' et idẽ fa cit sãguisuga ꝯtrita et ĩ manu delata. Solẽt et ĩ casu isto breuia et ĩcãtatões pluries fieri que et si nõ oĩb' plurib' tñ ,psũt ut expimẽto noscit' et hoc tã passi quã ĩcãtantꝫ dispositiõe firmit' et absqʒ hesitatiõe sic firmit' fieri posse credẽtꝫ ,pueit que dispositõ astrorũ merito sic huic ꝙ ñ illi ĩfundit' ptolomeo q̃rta pte sui quadriptiti tertio capl'o et alibi in plurib' locis teste. Sʒ cãm h' tãquaʒ huic loco ĩptinentẽ querere nũc dimit to. Cu tñ uir sciẽtifice ĩcãtatões istas trouãtul' derelique cũ ĩ medicamib' na turalib'. Supra te copiosũ satꝫ feceri et ĩ hoc mẽstruorũ fiux' ab ulcerib' cãti seu ragadiis emorroydib' ãt rupt'a ve ne quouismõ facta cure finis ĩponit'.

Cam octauũdecimũ de cura supflui tatꝫ mẽstruorũ ,ppt' uirtutꝫ debilitatẽ ,p ueientꝫ friditate qũocũqʒ dominante.

Si ,ppter uirtutꝫ debilitatem mẽstruorũ supfluitas ,puenit ãt hoc caliditate ãt friditate erit dñante. Si cũ caliditate cũ cibis ⁊ potib' et aliis ad frigidũ et siccũ decli nãtib' ml'r restauret' ordiate deide et r^{m} ꝙ necessitas exigit remediis ẽ dictꝫ ute re. Si frigide regimẽ totũ ad calidũ et siccũ fac ut declinet. Nõ si ,ppter aquo sũ flegma fluid' sãguis redderet' nimis approp̃atũ purgatiõeʒ ubi op' sit faci to purgata matia mirabile ĩ isto cãu ẽ catisma ex aluiosa aq̃ artificiali ł natu rali fit. ãt ex tali aqua stufa fiat. Suffu migiũ uero ex quouis ĩfrascriptorũ ꝯue niẽs est uel ex ipsorũ plurib' uideł ex thure mastice laudano galis ariliis mẽ

ta sicca nuce cipressi et maiorana enca tisma stufa seu suffumigiis factis deī̄ modicū tyriace magne aut bol⁹ unus dyaolibāi aut coclear unū mixture īfra scripte. ℞. ꝯserue rosarū ātique. ℥.i. dyaolibāi. ℥.ii. corallꝰ rubeoꝝ. ʒ.i. mar garite. ʒ.ß. cinū assi anisi assi et ī aceto per diē naturalē īfusoꝝ aā. ʒ.i.ß. mēte sicce. ℈.iiii. olibāi. ℈.ii. spice īdice ℈.i. fiat mixtura si libꝫ deaurata de qua ēt sero et mane stoāco uacuo āt de dyao libāo p horaꝫ añ cibū mulier ꝯtinue su mat. post parū boni uini extīctiōis cali bis āt cādentꝰ auri āt ꝯfricatiōis lapidis ematicis bibēdo. Illa quoqꝫ hora cū ouo sorbili uꝫ pl'uis olibāi masticis nu cis cipressi āt radicis bistorte. Et idē nō nulli de mirra dicūt l' facias sic. ℞ thuris masticis mumie aluis cornu cer ui usti ꝛ loti nucū cipressi coaguli lepo ris āt edi aā. ʒ.i. pill'as cū succo camele ōte ꝯfice quaꝝ. ʒ.i. sero et mane ī ieiūo prebe uini ut ē ferrati post paꝝ biben do si libet. Valet ēt pillule de bdellio succ⁹ porri coagulū leporis āt edi cor nu cerui ustū corall⁹ rubeus gūmi ara bicū spica īdica cinis corticū ouoꝝ sul phur. Cinis stercoris caprarū et siru p⁹ de stercore asini supra descriptus. Factis igit' encatismatib⁹ suffuigiis seu stufis tyriaca exibita mixtura seu dia olibāo uētose statī sub māmill' apponā tur Supra cubitū ligature fiāt dolo rose māmille ex ꝯtrita celidoīa empl'en tur et ex ūguēto añ et retro ml'r pūgat' ꝙ. ℞. olei masticis. ℥.ii. olei mirtilloꝝ succi mēte aā. ℥.i. pulueris masticis. ʒ. ii. nucū cipressi mumie bistorte olibāi mirtilloꝝ rosis rubeoꝝ aā. ʒ.ii. lapidis ematicis. ℈.i. cere parū et fiat ūguētū. Vel ex his pl'ib⁹ cū succo mēte ēpl'm ꝯ ficias. Vel facias sic. ℞. gipsi usti alu

is gallaꝝ olibāi nucū cipressi masticis arilloꝝ aā. ptes equales fiat puluis. et cū oleo mirtino ac succo mēte empl'm facito cū quo āte et retro mulier empl'e tur. Cū istis met reb⁹ nasalia facere poteris ac pessaria si libꝫ tm̄ de succo mēte et oleo mirtīo addēdo ꝙ fluidū pessarizari possit. Cūqꝫ p dies q̄tuor oīa pscripta mulier ordiate fecerit añ et retro cerotū portet īfrascriptū qd. ℞. masticis. ℥.ß. laudāi olibāi aā. ʒ. ii gallaꝝ nucū cipressi bistorte mumie aā ʒ.i. mirre galbāi terre sigillate aā. ℈.ii cerotū cū pistello cal'o fiat ubi op⁹ sit de masticis oleo tm̄ addēdo ꝙ sup co rio extēdi possit ꝙ añ īfirmā rotūdū re tro uero quadratū fiat et tl'ia scuta per dies pl'imos portet qꝛ spinā ac renes sō tes faciet ac lassitudinē remouebit oēꝫ. Lapides uero et talia q̄ a ꝓprieta te va lēt sup se deferat ꝯtinue. Breuia et īcā tatioēs trouātul' derelique et in hoc cuiuslibet menstrualis fluxus a qua uis cā prouenerit cura finitur.

Capl'm decimūnonū de causis steri litatꝰ ac difficultatꝰ īpregnatiōis.

Ir atqꝫ mulier ad sibi sil'e generādū debita exīstētes in etate naturalis' īclināt' et sic ñ ꝓlificātes ī se quādā īpfectiōeꝫ arguūt pp ꝙ ut fecūdi fiāt tā impitos quā pi tos sepe ꝯsulūt. Hoc aūt his qñqꝫ pp sterilitatē et īterdū pp cām corrigibilē difficultatē īpregātiōis īducētē accidit Ea de re aliquā de his noticiā trader' putile hoc ī loco mihi uisū est. Scito igit' īpregnatiōis difficultates a ꝑgna tōe differre. Sterilitas eni est dispotō a generatiōe uel tpe acqsita p quā uir siue ml'r ad umquā sibi simile ꝓducēdū

ipotés fit. Impregnatiõis aũt difficultas est dispositio i uiro ãt muliere ex tpe aut a pricipio generatiõis acqsita p quã et si p tũc ad sibi simile generãdũ ipotés fiat beneficio tñ medici uel aliquo tali ipotétia remoueri põt. Ut igit talia tibi nota fiãt eorũ cãe suis cũ signis describéda sũt. Unde sterilitas qñqз a uiro. aliquãdo a muliere et iterdũ pueit ab utroqз cui⁹ cause tã extrisece quã itrisece esse pñt. In uiro nãqз ab itrà sterilitas uitio testiũ uel uirge seu alicui⁹ pricipal mébri l nobil ut stomaci renũ 7c accidere põt. Testiuз cũ a generatõe seu tpe acqsita sepe spma rõne supflue caliditatз uel alteri⁹ manifeste qualitatз seu occulte talit idispo nit ut p generatiõe mīme aptũ sit. Ipsoꝝ apã uel aliq tale ul icisio pptez extrabédũ lapidé facta h⁹ idé facere põt et iõ effeïati uiri testiũ malã ɔplõem habétes generãt nũquã uiragies nec mulieres ut Aristotiles i de generatiõe animaliũ prio. Lõgitudo uirge ac breuitas foraminis tortuositas mollificatio spasm⁹ ulc⁹ et silia sterilitatз cause esse pñt ac iuueniliũ uenaꝝ qsũt post aures icisio tũc eni uia que est iter cerebrũ et testes ex tali icisiõe ꝑcludit sic ut materie q̃ a cerebro ad testes p generatõe reqsita mãdari debet seu spũs aialis necessario requisiti trãsit⁹ phibeat. naз ait. Aui. xxi. tertii. Spma ex mébro q⁹libet defluit et est ex sano sanũ et ex ifirmo ifirmũ. Et hoc .A. dictũ ex stigãti h⁹et ex natoꝝ assimilatõe pluri ɔfirmãt asserétes materiã i spma a naturali testiũ ɔplexiõe trãsmutãdã a mébro quolibet ad testes trãsmitti fore necessariuз. Et ad h psuadédũ hi motiua appétia habét pluria. Et dicũt ulteri⁹ q spma est supfluitas ultimi cibi et ultimi alimẽti et cũ hoc supfluitas oĩuз mébrorũ et ex isto sequit q exñte mébro quo uis pricipali seu nobili ad materiã pro generatiõe ad testicl'os trãsmittédã ipotéte fit hõ steril nccio patet ex quo suppono talé materiã p generatiõe necessariã. Ex quib⁹ sequit ulteri⁹ q tã uitio alioꝝ mébroꝝ quã mébroꝝ generatõis pueire sterilitas põt. q ut Aristotiles 2⁰ de gene. aïaliũ sani existétes nõ generãt et hoc q2 eorũ natural calor est ita fortз ut supfluũ ultimi alimẽti totũ i fumũ resoluat uel i mébroꝝ sbaз ɔuertãt seu piloꝝ materiã l taliũ 7 hoc uirtute testiculoꝝ attractiua debili existéte maxie fit. In qbusdã et tle supfluuз i piguediné trãsmutat et ob hoc steriles fiũt. Ideo subiũgit ibidé Aristo. q hoïes pigues nulli⁹ ãt paucissimi seminis sũt generatiui ũde paꝝ appetũt et raro coeũt. Generat ét uir sepe qui ob defectũ natural caloris actũ uenereuз põt exercere nũquã. et tlem Albert⁹ i suo de secretз mulierũ méstruosũ appllat. Etas quoqз hoïeз sterilé efficit nã ultra septuagenariũ uiri et mulieres qnquagenariũ. teste Aristo. i de ptib⁹ aïaliũ quarto nõ ɔcipiũt. In muliere illõ nec dubiũ est cũ tpe illo trãsacto floribus careat requisitз ad generatiõeз necessario. In uiris uero et si ut plurimũ sic sit. nõ tñ séper. nã octogenarios nõ nullos qui generũt uidi et quédã plus quã nonagenariũ. Cõplexioné tñ ac toti⁹ habitudiné hic bonã hébat et tu pter scãdala talia ne reueles unquã q2 i vulgari aiũt hõesta mulier sie ple morit sapiés nũquã. Et sic habes i sũma cãs sterilitatз i uiris. In mulierib⁹ uero sterilitas accidit si ea uirgo fuerit et nõ min⁹ ét mébroꝝ pricipaliũ l nobiliũ uitio q̃з i uiris. Matrix quoqз sua

supflua caliditate āt friditate siccitate seu hūiditate existit i cā sepissime āt q̄ꝛ imūda semē coꝛrūpat. ⁊ nō solū ob hoc uerū ei⁹ ꝓpter nimiā stricturā uel āplitudinē aut q̄ꝛ ī ea cicatrices seu ī oꝛifitio caro addita seu uerruca opilās āt q̄ꝛ os pīguedinē īuolutā h̄ꝫ. unde ypo. Quecūqꝫ īquit p̄ter naturā crasse nō ꝯcipiūt his pīguedo os m̄ricis obtuꝛat Spasāta quoqꝫ matrix seu paliticata āt ī qua ulc⁹ sit āt que os toꝛtuosū h̄et mulierē sterilē efficit. In sūma igit̄ he sūt ītrīsece cāe tā uiꝛū quā mulierē sterilizātes siue a t̄pe siue a generatiōe ꝯcte sit. Extrīsece uero cause tā uiris q̄ꝫ mulierib⁹ ꝯmunes sūt ut nimia aeris caliditas generatiōis materiā resoluēs aut friditas moꝛtificās aut ꝯgelās aut q̄ꝛ ī aere ipso occl'ta dispositio ad generationē ma͞riaꝫ īdisponēs existit. uñ uiri ac mulieres pluries aerē mutantes ñ ꝯcipiūt. Exercitiū ꝯsilit̄ laboꝛiosū generatiōis ma͞riaꝫ resoluēdo p sepe sterilitatē īducit. nimia quoqꝫ q̄es ī tali materia calorē ebetando. Ab īmoderatis ēt somno et uigilia idē sepe accidit. et ꝙ fit sepissime acc͞na īmoderata aīe ut m͞lta et assidua tristicia h̄ efficiunt. Mulierē uirūqꝫ tristē rancorē ī corde aliquē ꝯtiūe g defert ꝯcipere seu generare uidi nūquaꝫ. Subitū gaudiū. us⁹ coit⁹ supfluus ianitio et repletō nimia taꝫ uiri q̄ꝫ mulieris sterilitat̄ causa eē pōt De cibo et potu liquet maīfeste naꝫ ī ñ assuetis aque fride pot⁹ seu rerū frigidaꝝ ꝯtinu⁹ us⁹ sterilitatē īducit et idē cal'arū rerū us⁹ assidu⁹ faceret ac ebrietas et similit̄ ꝯmestio et bibitō extra oꝛdīata. M͞lta p̄terea ab ītra sumunt̄ sepe que a ꝓprietate sterilizant ut camphora squama ferri uermes lucētes ⁊c̄. Ab extra quoqꝫ ut testiū cū iusqamo opio l' ꝯsimili ēplastratō et in mulierib⁹ cū eisdē pessarizatio. Sepe et cū hoc mulieres cal'arū rerū fumum ut ꝯcipiāt suscipiūt u'l ex eisdē nastalia suppositoria ēcatisāta balnea l' stufas ꝯficiūt que sua caliditate m͞ricis caloꝛē naturalē exterminat. Et ego plurimas ob hoc steriles factas. uidi ac nonn͞llas q̄ cū magis āgustiis et doloꝛibus crudelissimis uitā cū pietate t̄mīauerūt uiri ac mulieres fascināt̄. p̄terea sepe que ob hac ꝓducere sibi simile ualent nūquā ut pinarolii ad exp̄ientiā uidi. A. quibusdā ṽo maledict͞9 uetul' soꝛtilegiis fuerūt talit̄ p̄cātate ut ab īde post ꝯcipe potuerūt nūquā. Et sic tā ī muliere quā ī uiro sterilitat͞9 cāa habes oēs q̄ꝛ si p̄scriptaꝝ aliqua ī his fuerit ꝯfirāta ꝑpetuo generatiōe p̄uabit̄. Côiugatoꝝ quoqꝫ defectū sterilitas accidit sepe ut si occasionat⁹ ipsoꝝ alter fuerit quāto magis si uterqꝫ aut ī qualitatib⁹ maīfestis sī ꝯueiat aut ī caliditate frigiditate ⁊c̄. tūc enī his nō aliter quā senib⁹ aliis accidit nā si est⁹ t̄pe aliq̄d seminares ab ītensa aeris caliditate semis hūiditas resolueret̄. Si t̄pe aut ī locis frigidis. mōtificaret̄ ī paludosis et hūidis suffocaret̄ et ī siccis arescer̄t. Sic ex utriusqꝫ ꝯueniētia ī qualitatib⁹ fit. Caliditas nāqꝫ supflua semis naturalē calorē resoluēdo extermiat. Friditas ꝯgelat et moꝛtificat. Hūiditas suffocat et siccitas arescit. et sic tā ex p̄te mulieris quā uiri quā utriusqꝫ sil' sterilizatiōis cāe h̄nt̄ oēs ꝙ si alie reperiāt̄. Ad istas seu ipsaꝝ aliqua reducibiles erūt. Iste edē uel ꝯsiles difficultat͞9 īpregātiōis causē esse p̄nt si scꝫ sic ñ fuerit cōfirmate q̄ꝛ beneficio medici l' alio remoueri p̄nt. unde tā ī mulierib⁹ quā uiris mēbroꝝ pricipaliū l' nobiliū uitio semē

uel sāguis mēstru⁹ seu alia ad ipregna tionē que requirūt idisponi talit pñt ut ꝑ generatiōe apta sit mīme. In mē bris quoqȝ generatiōis utriusqȝ tā mō bi ꝯsimiles quā officiales quā cōes cā quoꝝ generatio ipedit pñt inasci. In mulierib⁹ ēt mēstruoꝝ paucitas hoc ef ficiet qꝛ āt illō ex sāguis paucitate āt ꝯdēsatiōe orificioꝝ uenaꝝ mr̄icis ꝓue nit et ob hoc i ea secūdina suspēdi non posset et si suspēderet sāguis fet⁹ nutri turi debita quātitas nō egrederet. In his itē quarto qualitatū seu alicui⁹ ip saꝝ supfluitas idē faceret et i matrice maxīe et ꝯsimilit rerū sex nō naturaliū imoderat⁹ usus Ex ardēti quoqȝ amo re ipedit ꝯceptio sepe ut bibikil i puo ꝯtinēte caplo de ꝯceptu. Ex dispositi one quoqȝ etatū mulieres ac uiri nō ꝯ cipiūt plurimi quoꝝ etate mutata ꝓlifi ci fiūt ut Ar. i de partib⁹ aialib⁹ caplo vii. et ecōuerso duas uidi q. xlv. trāsac to ꝯceperāt nūquā et postea cū eisdem marit ꝓlē hūere. Et i tm̄ de causis ste rilitat ꝛ ipregātiōis difficltat dictū ē.

Capitulū uigesimū de signis tam ꝓ nosticis quā demōstratiuis sterilitatis ac difficultatis ipregnationis.

Sterilitatis signa tā i uiro qȝ muliere ꝑ pri⁹ ponēda sūt et difficultat ipregnatiōis suc cessiue. Effemiatū igit uirū sterilē iudi ca eū. s. q timid⁹ existēs act⁹ muliebres hȝ plurimos uocēqȝ i cui⁹ pectine pili pauci i barba paucissimi sūt et exiles. Hec. n. sup testiū malā ꝯplexionē frigi dā arguūt cui⁹ causa sterilizat hō. et talē Albert⁹ mōstruosū appellat. Itē et ēt cui⁹ testicli spasmati st palticati aut ulcerati l i quib⁹ maligna aliqua e gritudo iest steril censet. Ac ille quo qȝ qui cū uxore nō solū copulā carnalē habuit sȝ nt hēat ꝓ posse conat⁹ lit sȝ ꝯ aliis et maxīe que ꝯcipe soleāt nec ide ꝓles ex orta sit et h⁹ rei certior adhuc fies si hūc ex ill eē sciueris c⁹ inueiliū uenarū que post aures sūt icisio facta sit aut qui i pricipali mēbro egritudia lē tibi notū lapsū hēat aliquē uel breuē aut lōgā nimis uirgā uel foramis tor tuositatē ꝙ bibikil i puo ꝯtinēte caplo de ꝯceptu ex huitate ligamēti ꝓueire affirmat aut a quo lapis p icisionē ex tract⁹ sit uel ut uidi qui testes ad itra corp⁹ hēat et hec tecta uisu āt ifirmi ꝛe latu ꝯprehendēda sūt. Sterilē ue ro qui ex forti āt potēti calore suo ge neratiōis materiā extermīat ex habitu dīe ac ei⁹ robusticitate ꝯprehēdes ac eū piter qui piguedīe nimia steril fact⁹ sit. Signa nāqȝ ex sex rerū nō natura liū excessib⁹ hita p que quēpia sterilē iudicar possis p ifirmi aut astātiū nar rationē cognita tibi fiāt ut igit sterilē uirū cognoscas p̄dicta tibi diligēter i uestigāda sūt oia. De mulierib⁹ ue ro illa steril iudicāda erit q̄ uocē gros sā multos pilos i pectine ac duros. In mēto uero nō nullos et mores uiriles habuerit hec enī uirago erit generās nūquā. Ea uero que i mēbro pricipali āt nobili lapsū hr̄e aliquē per ꝓpria si gna cognoueris nec cū marito ꝓlifico ꝯcipit steril cēsēda erit. et eo maxīe si cū ꝓlifico alias ꝯiugata fuerit āt ut se pe fit sociū ꝯmutauerit tūc de sterilita te nec dubites. Matricis uero icōue niēs seu p̄ter naturā dispositio cui⁹ cā mlr fit steril p ꝓpria signa i describen dis et descript caplis posita tibi nota fiet siue v̄ruca siue caro addita spasma tio relaxatio piguedo nimia ulc⁹ l tale

aliqđ i cā fuerit. De strictura uero nimia siue āplitudīe aut oris tortuositate. ubi certificari cupias tu ipse ubi pbas sit expire. ꝙ si mēstruoꝝ paucitate sterilitas ꝓuenerit āt hec uirago erit de qua sermo stati fact⁹ est cui⁹ calore supfluo ꝯuertēd⁹ i mēstrua sāguis extermiat᷑ aut calor erit ita debil' ut ꝓ mēstruis sāguis nō solū supfluat uerū pro restauratiōe depditi calor eius nutrimētū sufficiēs imutare fer̄ pōt ⁊ hāc ex corporis siccitate ac toti⁹ debilitate cognosces fcās quoqȝ steriles pp ab extra siue ab itra appropriata medicamīa mulieris narratiōe ꝯprehēdes siue aproꝑetate siue quomōcūqȝ illđ efficiāt. De fascinat⁹ tua noscere nō iterē nȝ sortilegi ad quē si uelit recursū hēant. Que uero pp sex rerū nō naturaliū abus⁹ steril' fuit astātiū aut sui narratiōe cogōsces. et sic p signa tacta mulieris sterilitatē iuestigare poťis uiri itaqȝ talir̄ dispositi fecūdis cū mulieribus aut mulieres tales fecūdis cū uiris copl'ati si sit ꝯcipiēt nūquā quāto min⁹ si sic dispoīti iuicē copulēt᷑. et i istis signa p̄scripta nō min⁹ ꝓnostica quam demōstratiua tibi sit uerū cū testiū natural' ꝯplexio hoc efficiat sepe tua eaȝ noscere iterē. pro quo scito ꝙ ꝯplexio testiū frigida. pilos paucos quos circa pudibūda hr̄e debet emittet tarde et ad coitū mīme icitat. Calida uero tēpestiue plurimos pilos emittēs ardenť ad uenerē prouocāt. Hūida nāqȝ mľti existit semis pilloꝝ molliū ⁊ uenerea parū sicca duroꝝ pilloꝝ semis pauci mediocrir̄ spissi ad coitū mīme icitat. Sȝ qꝛ cōplexiōes he i uiris rarissime iueniūť siplices. Ad cōpositas aduerte quaꝛ i hoc cāu necessaria tibi cognitō ex infrascript⁹ fiet. Frigida et hūida testicľoꝝ crasis circa pudibūda tarđ pilos emitit ac paucos coire tarđ icipit. Spma tenue ac aquosū ad coitū debilir̄ icitat. cui⁹ ex cā paupercľi rarissime coeūt et i spermat⁹ emissiōe a muliere frigiditas maīfesta sētiť h ra ro generat āt nūquā. et hec eadē signa sup frigidā et siccā testiū cōplľoeȝ significare pn̄t. Sȝ iterest qꝛ i hac semē min⁹ aquosum et in quantitate etiam min⁹ existit ad coitū quoqȝ debilir̄ stimulat. Testes calidi et sicci si fuerit i adolescētia coire icipiūt tēpestiē. Spma uero calidū ac spissū existēs ad uenerē poteť ꝓuocat et si citissime saciet᷑. Circa genitalia pili nascunť cito ab et umbilico ad mediū coxarū usqȝ pilori plurimū fiūt. Calidi et hūidi testes geñāt spmatis multū esto ut precedēs ita spissū nō sit et quāuis coitū nō ita ardenť appetāt sine nocumēto tn̄ coire pn̄t pl⁹ ymo ut gal'. iquit nō diu ab ipso sine lesione abstinēt. Et hec signa tibi testiū naturalē ꝯplexionē dmōstrabūt cui⁹ cognitio i hoc tibi utilis est ualde imō ut dictū est quā maxīe necessaria. et p ista hēs itrisece cāe signa i uiro ipregnātōnis difficultatē demōstrantia. Extrisecа uero cā puta. vi. rerū nō naturalium abus⁹ aut ex fridis testiū ēplastratio ľ aliqđ tale ifirmi uľ astātiū narratiōe tibi maifesta fiet. et sic p̄dicta signa difficultatē ea que mulier is expte ꝓuenit i uestigare si nolueris prio matricis tā naturalē quā p̄ter naturā dispositionē attēde que hui⁹ tractat⁹ per ꝓpria capľa tibi nō fiet. Cōsequeť mēbroꝝ pricipaliū ac nobiliū tā naturales quā p̄ter naturales dispositiōes icōueniētes que ipregnationē difficultare pn̄t iuestigāde tibi essēt et ille p doctrinā autoꝝ manifeste tibi fiēt. Excessiue quoqȝ quali

tates siū locoꝝ mutatiões ac oīum reꝝ vi. nō naturaliū supfluitates ꝯsiderādē sī et maxie accidētia aīe īmoderata pu ta mł'ia tristitia diuturna ac amoꝛ exaꝛ dēs pp eni talia generationē ꝯtigit ipe diri sepissime. Cōuenietiā uero ī quali tatib⁹ ex utriusqȝ ꝯplexiōe cogōsces: et hoc mō difficultatē īpregnatiōis ex pte mulieris īuestigabis. Ea de re taȝ sterilitatꝫ quā īpregnatiōis difficultatꝫ sic ex pte uiri sicut mulieris tibi demſra tiua signa patēt maīfeste. Quātū ad ꝓ nostica eos q ad generādū apti sūt no scas ī de ptib⁹ aīaliū quarto Aristotilē audi. Exit⁹ spmatꝫ ī hoīb⁹ īquit marib⁹ ē apud alteratiōnē uocis et īstrumēto rū coit⁹ qm̄ mutanť nō solū ī magnitu dīe sed ēt ī figura et aspectu. et similiť mutanť mamille ī femīs et mł'tiplicāť pili ī pectine. et exit⁹ spmatꝫ est ī termi no duoꝝ septēnioꝝ et spma est ꝯueniē ter ho^m^ ī ꝯplemēto tertii. In q̄rto ue ro īquit hō pōt generare usqȝ ad. lxx^m^ et mł'r usqȝ ad l^m^ ī maiori tñ pte ī uiris scilȝ usqȝ ad lxv^m^. et ī mulierib⁹ usqȝ ad xlv^m^. ⁊c̄. Ex quib⁹ patet ꝙ citra deci mūquartū et ultra l^m^ ī mulierib⁹ et ui ris lxx^m^. ad generationē mīme apti sūt nec hi q ī pricipali āt nobili aliquo mē bro patiūť. Uirgā quoqȝ hñtes lōgā mł'ti et si sit semīs sicut qui mediocrē hñt apti ad ꝓcreādū mīme sūt de gene ratiōe aīaliū prio. Aliq et itē sūt ut ī ō ptib⁹ aīaliū. vii. qui ī iuuētute nequaqȝ generāt ī senectute ueꝛo sic ⁊c̄ ⁊ ecōtra Pluarib⁹ p̄terea accidit ut suo cū spma te supfluā coꝛruptā aliquā hūiditateȝ emittāt cui⁹ cā semen coꝛrūpiť et non generāt ī de geñratiōe aīaliū prio. Ob h igiť spma ꝓlificū tua noscere iterē Est itaqȝ spma ꝓlificū ut Aristo. ī 3° et. vii^o^. de ptib⁹ aīaliū et clari⁹ ī de ge neratiōe aīaliū. vii^o^. Albū splēdidū glo bosū sicut grādo florū sābuci odorem hñs ꝙ ī aqua positū fundū petit. aquo sū flexibile nō albū sup aqua natās pro generatiōe mīme aptū erit. Auic. aūt xxi. tertii. Spma īquit sanū est albū ui scosū splēdidū sup ꝙ cadūt musce et co medūt de eo. et odoꝛ ei⁹ est odoꝛ florū palme et sābuci et ista ex pte uiri se te nēt. Sed an mł'r fecūda sit ut cogōscāt quidā experimētū ypocratꝫ ad hoc faci ūt ut uestimētꝫ mł'r bene tecta sit sic ut arōtū odoꝛ ad nares pueire nō possit nisi p īteri⁹ deoꝛsū suffūigať ꝙ si tūc o doꝛ aꝛomatū ad nares pueīret nō foꝛe sterilē talē noscito. Alii ex puluere ari stologie cū melle ī petia rara nastale ꝯ ficiūt et eū ī sero cū doꝛmitū uadit sup ponūt ꝙ si ī oꝛe saluia dulcescāt fecūda iudicať alias mīme. Alii ī sero doꝛsuȝ allei supponi iubēt et si ī mane odoꝛeȝ seu saporē ī ore pſēferit fecunda erit. Sed talia ut patet sup particularē ste rilitatꝫ cām arguūt et nō super oēm nā si taliū odoꝛ ad nares nequaquā uene rit ī poris mřicis opilationē arguit q̄ cā sterilitatꝫ eē pōt. Sȝ preter istas ut ō nosti sūt alie pl'es Alii dicūt ꝙ mł'r sup maluā āt lactucā sepe mingat uiꝛ quoqȝ sup aliā et cui⁹ malua seu lactu ca siccabiť sterilē eū sētias. nōnulli ēt sterilitatē sic experiūť tā uir quā mł'r ī repletꝫ ex furfure uasis per dies nouē et ultra ubi op⁹ sit mīgāt et ī suo glibȝ ēt ille ī cui⁹ macerato furfure v̄mes na scūť steril' iudicať et idē de fabis aut oꝛdei granis. alii quidā faciūt et cuius grana germīauerit fecūdus erit. Et sic experimētis istis quid super mulieris fecūditatē arguere potes ptȝ. Scias ī super ꝙ mł'r fecūda steril' citi⁹ canescit et ātiquať, sana tñ ad tēpus quousqȝ

méstrua perdiderit perseuerat magis Sȝ steril' et si usqȝ ad tépus illud ma gis egrotatiua sit. suā tamé iuuétuté ɔseruat diucius. Et hec de signis tā ꝑnosticis quā demóstratiuis sterilita tis et difficultatꝫ ipregnatióis que quo dāmó permixta sūt sic ut idé demóstra tiuū et ꝑnosticum sepe tibi sit.

Caplm uigesimūprimū de cura dif ficultatis impregnationis que ex cau sis plurib' tā uiro quā mulieri comuni bus prouenire potest.

Cum tā uirū quā mulierem ut habitū est sterilé esse ɔtingat que scripta sūt signa diligent attéde et si utrūqȝ sterilé noueris ꝑcre ande ꝑlis spes hét nulla et sic talis cu ra illi reliquenda erit qui pro libito ste rilé fecundā facit. Si uero alit tmmō cura erit. si socii ɔmutatō fiet sȝ qꝛ ipr gātōis difficlti ɔ rmediū sa ꝑ patꝫ ꝑuide re tm' mihi cura é paucla quoqȝ p° ali qua ad tā uiri quā mulieris cōes cās que ipregnationé difficultāt remouen das deo adiutore describā. Successi ue uero ꝑut itétio tractatuli h' existit ad ea que solū mulieris ex pte se tenét deueniā. Difficultatꝫ ipregnatióis que mébrorū generatióis i uiris uitio ꝑue nit curā i ꝑpriis capitlis pergre. sed eius que i muliere mébroꝝ ɔsimilit ge nerationis uitio accidit i caplis hui' tractatuli tā scriptis quā scribédis cu rā iuenies. Causaꝝ uero ipregnationé difficultātiū uitio pricipaliū seu alioꝝ nobiliū que ꝑueniūt tā i uiro quā mu liere cura fiet tibi ubi ad sanitaté men bra illa reducāt ꝙ ex autoꝝ documétꝫ facere scias. Tortuositas foramis li gaméti uitio uirgā extrahétis ꝑuenit. Ei' cura est icisio ligaméti ut bibikil iquit. Breuitatꝫ aūt uirge seu lōgitudi nis curā expertꝫ uetulis dereliquas qꝛ i actu coit' mulieré diuersimode situā do plus et min' de uirga suscipiūt. et si nimia utriusqȝ seu alteri' piguedo ɔceptioné ipediat. exercitiū ieiunium et ulter ex tenus tm regimé adhibeas Mōstrosis uero uiris de quib'. Alb tus loquit caloré uigorātia atqȝ sper ma mltiplicātia ꝑut te ifra docebo dā da sūt. Extrisece uero cause puta ae ris nimia caliditas l ɔsile ad ɔriū pmu tent. Precātatiōes quoqȝ fastinatio nes p ɔrias precātatiōes curét de qui b' ad uetlas sortilegitas recursū héas uerū et si his fidé nullā adhibeā nō cre déda tn̄ quotidie istis i ptib' audio ubi āno isto ob h cremate sūt plurie. De his tn̄ ptolomei sniā qrta pte qdriptiti caplo 3° me hesitāté iterdū facit. iquit eni ꝙ si i natiuitate alicui' dn̄i disposi tōis opis fuerit i sagitario l piscib'. tal p mortuos diuinabit et malignos etiā spirit' de loco ad locū moueri coget ⁊ si i uirgine fuerit āt scorpiōe nigromā tic' et astrolog' iudicabit occulta et predicet futura. Ecce ergo scōm pto lomei sniam qualit sub tali ɔstellatiōe natis demōes obediūt. Nimirū igitur si ille maledicte uetule demōib' tributa prebétes non credéda faciāt. Auic. tn̄ uehemeti affectiōi i quarta sexti natu raliū hoc attribuit et tu precātat' ad tales recursū héas si libȝ. Si uero am bo i qualitatib' maifestis ɔueniūt alte rū ipsorū ad ɔtrariū permuta uel si fas est ne sine ꝑle pereāt sociū permutent. et hoc de cura causarū difficultatis im pregnationis tā uiris quā mulierib' co muniū et aliquarū quoqȝ que tantū ex parte uiri se tenent.

De snīa ptolomei

Caplm uigesimūsecundum de cura difficultatis impregnationis a flegmatica matricis hūiditate prouenientis.

Iris ad tēpus derelictꝫ cārū
u īpregnationē ꝓhibētiū que
ex pte mulieris se tm⁹ tenēt
cura ponēda nūc est. Si igit̄ menstrua ī cā fuerit puta ipsoꝝ pauca aut supflua quātitas seu ragadie emorroydes cicatrices caro addita ꝟtuti ulc⁹ spasm⁹ l̄ matricis palisis i ꝯscriptꝫ capitlis curā regre. ueꝝ cū īpregnatiōis difficltas a supfluis hūiditatib⁹ ꝓueniat ut plurimū hic illi⁹ curā ꝑmit⁹ ānotabo Ante igit̄ prio taliū matricis hūiditatū ꝓut i caplo de hūiditatib⁹ matricis supra te docui essētiā ꝯsiderādū est an s. flegātice aut sāguinee colerice l̄ mlice fuerit et hui⁹ ex colore ac p illic descripta signa i noticiā deuenies. A flegmaticis igit̄ pricipiū faciēs cū i cā ut plurimū ipse sint curā ut facili⁹ ꝙ queris i uenias biptire disposui. nā mō euacuādi dato que ab extra approximāda ueniūt prio ordiate describā. Successiue uero que ab itra sex igit̄ rerū nō naturaliū totū regimē ad calidū et siccū facias ut decliet deīde ad taliū supfluorū hūiditatū digestionē deueni ut. ℞. radicū rubee maioris. ℥. ii. radicū brusci spagi granis ciperi aā. ℥. i. arthimesie sauine nepite mellise balsamite mente scolopēdrie capilli ueneris gallitrici sāsuci origani calamēti pulegii radicū ualeriane aā. M. s. semis siseleos. ʒ. vi. anisi carui maratri ameos spice nardi aā. ʒ. ii. xilobalsami carpobalsami. aā. ʒ. i. liquiricie pasulaꝝ aā. ℥. i. floꝝ anthos sticados arabici aā. ℥. s. rasure eboris calami aroātici sādaloꝝ rub. aā. ʒ. s. cōquassēt et fiat decoctō ex qua cū zucari albi lb. iii. aceti. ℥. iii. sirup⁹ fiat qui cū optimo ciamomo cassialignea et musci fini granis. iiii. aromatizet̄ de quo. ℞. ℥. i. s. aque decoctiōis cicerū rubeoruꝫ ℥. iiii. uel aque arthimesie aque pipinelle aque florū sābuci aā. ℥. i. ꝓ una uice misce et i potu tribue totiēs exibēdo de eo ut tibi materia digesta uideat̄. l̄ alit̄ ℞. arthimesie sauie mēte origāi calamiti ysopi pipinelle camedreos politrici florū sābuci sticados aā. M. i. anisi maratri ameos carui semis aneti ana. ℥. s. siseleos. ℥. s. radicū sparagi et brusci radicū rubee maioris aā. lb. s. ciceꝝ rubeoꝝ pugillū unū spice celtice spice nardi cipi squināti calami aroātici aā. ʒ. ii. fiat decoctio et cū melle et zucari aā. lb. i. s. et aceti albi. ℥. iii. sirup⁹ fiat q cū ciāomo cassialignea ac musci granis iiii. aroātizet̄ de quo pro uice. ℥. i. s. cū decoctiōe cicerū aut cū aquis ꝯscriptꝫ totiēs det̄ ꝙ materia digesta uideat̄ l̄ fac sic. ℞. oximell̄ squillitici sirupi de radicib⁹ acetosi sirupi de arthimesia aā ℥. i. s. aquaꝝ pipinelle radicū feicl̄i et arthimesie aā. ℥. iii. pro trib⁹ uicib⁹ misce et i eo paꝝ ciāmomi et cassielignee busi et pro ꝯlicatꝫ cū eisdē aromatizādo clarificet̄. Digesta materia muliere exnte robusta. ℞. pill̄aꝝ fetidaꝝ. ʒ. i. dyagridii grana. ii. cū aliq° ex ꝑscriptꝫ sirupis pill̄e nouē fiāt. ꝙ si pill̄as abhorreat. ℞. cassie bene piguis. ℥. i. extrahat̄ cū decoctiōe camedreos cuscute ysopi sticados arthimesie anisi liquiricie et passulaꝝ cassia extracta. ʒ. iii. dyafinicōis addant̄ l̄ electuarii idi tm̄dē et sirupi ꝯ radicib⁹ sine aceto. ℥. i. et fiat medicia l̄ cū illa extracta cassia dyafinicōis seu electuarii idi. ʒ. i. addat̄ ifrascripta exp̄sio que. ℞. agarici electi. ʒ. ii. ziziб. ℈. i sal̄ gēme gra. vi. ifundant̄ i aqua lactis

caprarum mell' rosati.ʒ.i.addita ꝛ.xii.horis ad min⁹ i infusiõe pmaneat deide fõtis expssio fiat quã cũ ē extracta cassia misce et medicia fiat que maxie in hoc casu ꝯueit. Si forte magis bolũ appetit ℞. dyafinicõis l' ellectuarii idi.ʒ.f.zucari albi quãtũ sufficit et bolũ deauratũ facias et si ꝯfectionẽ solidã.ʒ.i.dyacarthami pbe. uel facias sic. ℞.rof cinamomi zinzib.añ.ʒ.i. sãdalorum al.et rub. añ.ʒ.f. hermodactil' esule añ.ʒ.i.f. dyagridii turbith añ.ʒ.ii. masticis.℈.i.zucari albi lb.f.dissoluat' zucarum cũ modico succi arthimesie facta residẽtia l' cũ aqua sublimatiõis ei⁹ uel cũ modico de coctiõis ꝑ sir⁹ facte et imorsell' ꝯfectõnẽ facias ex qua.ʒ.f. tribue ꝙ si poti⁹ i pulueris modũ appeterꝫ pscriptꝫ spẽb⁹zucari rm̃dẽ adde cui⁹cũ modico brodii cicerũ rub.ãt pulle l' uini calidi añ.ʒ.i.f.ad duas usqꝫ dof erit l' b⁹ loco sene pl'ueris .ʒ.ii.f.exbibe. Ea eni a ꝑpetate matricẽ a talib⁹hũiditatib⁹purgat ut bibikil capl'o de matrice uerũ istarũ doses scd̃m tue ifirme ṽtutẽ augẽde ãt dinuende tibi sũt Purgata materia in naturali balneo mulier si robusta fuerit balneet'. In eo.n.siigl'are iuuamẽtũ iuei et a quo cũ egredit' et lectũ itret.ʒ.i.f. metridati i potu dãda est l' ꝯfectiõis i frascripte.ʒ.f.que.℞e.spẽrũ trifor magne sine opio spẽrũ pl'is cũ musco diãbre et dyasatirionis añ.ʒ.i. rasure eboris semis mercurial' añ.℈.ii.coaguli leporis matricis eiusdẽ añ.ʒ.f. siseleos.℈.f.zucari alb.lb.f.ꝙ.ꝯ aq̃ mellisse dissoluat' et ꝯ ṽbite coctũ sit addõ ꝯfne cõtiꝯ citri .ʒ.i.ꝯfne ãthos.ʒ.f.ꝛ i mõsell' grossis satꝫ ꝯfectõeꝫ facias. Ad ista balẽa a õcio ad deciamqntã usqꝫ diẽ morã si fecerit putile sibi erit et tu i talib⁹ balneis de obseruãdo debito regimie eã i

forma diligẽter et si balnea naturalia ñ hũeris aut ea adire nolueris. ℞e.arthimesie betboice camedreos cãepitheos celidoie gallitrici foliorũ lauri malue maiorane mellise mẽte nepite origani ozimi pulegii rosisãrini zizibiris sauine sticados uitis albe ypicon ysopi camomille mellilloti añ. M.ii. carui cimini sileris mõtani anisi semis aneti añ.ʒ.iii. semis lini fenugreci añ.ʒ.ii.radicis ꝯsolide maioris radicis ualeriãe radicis petrosilii añ.lb.i.ex his ꝯquassatꝫ decoctio fiat. De reb⁹ aũt decoctiõis sacculus ipleat' sup quo mulier i balneo sedeat a quo cũ egredit' metridatũ l' ꝯfectionẽ pscriptam tribue sero et mane uacuo stoãco mulier balneet' et si mulierum comunis mos sit i talib⁹balneis se trib⁹ ãt quatuor dieb⁹ balneare ipsa existẽte robusta utili⁹ tñ foret per dies decẽ ad min⁹ipsã ꝯtinuare balneũ ex nouis herbis de tertio i tertiũ renouãdo. Ex reb⁹eisdẽ stufã seu encatisma facere potes Earũ fumũ per ẽbotũ recipere quoqꝫ põt Balneo ꝯpleto si hũiditates a matrice ãplius fluãt ad ipsã expurgationẽ ꝯpletã tale nastale facias ꝙ de nocte saltẽ deferat ꝯtinue ꝙ. ℞e.arthimesie sauine maiorãe diptani absithii añ.ʒ.f. anisi ameos rute corticũ thuris añ.℈.i pulpe colloquitide.℈.ii. fiat pl'uis et i corporent' cũ succo mercurial' uel cãe dreos ex quo nastale i petia rara ligato fiat quo nocte qualꝫ renouato tã diu utat' donec matrix a talib⁹ supfluitatib⁹ purgata fuerit. Ab istis igit' hũiditatib⁹ matrice purgata ad eas totalit' ac ꝑpetuo rescidẽdũ. ℞e.acacie balaustiarum cupullarum glãdiũ scorie ferri licii mẽte corticis arboris masticis corticis oli libani ãthere sumac spice añ.ʒ.f.fiat pl'uis ex quo cum succo acetose uel uirge

pastoris seu millefolii nastalia fiat que p aliquot dies mlr ꝯtinue deferat et si prescripta oia ñ hñeris qºlibȝ istorum oém ãtiquã hũiditaté a matrice emanã té restrigédi ꝓprietaté hr̃e scias ul' cũ aliquo ex p̃scriptis succis et pl'uere thar tari nastale ꝯficias ꝙ i illo cãu mirabi lit' uȝ. ꝙ si ipsi⁹ thartari pl'uere in suis cibariis usa fuerit idé faciet et é gustui ꝺlectabile ualꝺ uerũ qꝛ hũiditates iste corrupte mulieré nõ nũquã fetenté red dét cũ quo plerũqȝ matricis os i tm̃ di latat' ut semé retiere nequeat et ob hoc uiris igrate fiũt multũ. In casu tali fa cias sic. ℞. galle nucis muscate añ. ʒ. iii. gariofo. ʒ. i. musci. ℈. ß. terant' et cũ lb. i. uini rubei dissoluant' ꝙ calefiat pa rũ et i eo tũc petiã lineã madefactã de nocte mlr ꝯtinue deferat. Ité ad vuluã maxie coartandã. ℞. radicũ ꝯsolide maioris aluis balaustie mirre olibani masticis colofonie boliarmeni gallarũ cipressi cornu cerui usti añ quãtũ uis de istaꝝ rerũ pte una puluis fiat. alia uero ps ꝯquasset' quã i uino nigro stip tico parũ aceti addito buli. Cũ tali aũt mlr fométet' sepe deide cũ supꝛascripto puluere vulua itus et extra salipiȝet' et i decoctiõe ãscripta petiã madefactaȝ supponat de nocte uero petiã uel bõba cé in predicta decoctiõe madefactã ad modũ nastal' sp iponat ipositũ teneat l' cũ reb⁹ ifrascriptis i uino et aceto decoc tis decoctio fiat. ℞. masticis gũmi a rabici nucũ cip̃ssi gallaꝝ alluis ȝuccari ni añ. ℥. i. Ex his decoctio fiat cũ qua vl'ua fométet' ꝛ ꝯ eaꝝꝺ reꝝ aspsio quo qȝ fiat deide i decoctiõe pdicta imersa petia supponat'. l' facias sic et h vuluaȝ restrigédo quã maxie ad ꝯceptioneȝ p̃ pat. ℞. aluis de plu⁹ mirre lignialoes pilorũ leporis minutissime icisorũ rute baccaꝝ lauri doronici nucũ cipressi añ ℥. ß. storacis calaite. ʒ. ii. ãbre. ʒ. i. musci ℈. ß. fiat puluis cũ qua parũ olei mirtil lorũ addas et nastale ꝯficias. l' ꝯquassé tur et ex his p ébotuȝ suffumigatio fiat Si aũt vulua debite stricta fuerit istis sophisticatioib⁹ ꝯstrictiuis haud qua quã idiget. et sic capl'i h⁹ h finis esto.

Capl'm uigesimũtertiũ de approxi mãdis ab extra que mr̃icé ad ꝯceptioné quã maxie preparãt ꝛc.

Plurima sũt que mr̃icé ad cõ ceptioné quã maxie p̃pãt et q̃ a ꝓprietate ipꝛegnatiõis diffi cultaté remouét de quib⁹ oib⁹ bono ad iuuãte iesu i p̃nti capl'o doctrina dabi tur. De his igit' que mr̃icé ad ꝯcep tioné p̃pant é suffuigiuȝ hoc ꝙ. ℞. nu cũ cip̃ssi masticis thuris laudãi mirre galbãi baccarũ lauri bdelii añ. ʒ. i. storꝛa cis calaite storacis ligde añ. ℈. ii. ãbre grisse. ʒ. ß. ꝯquassent' et cũ ire dormitũ mlr itendit per ébotũ suffuigatio fiat. Vl' facias sic accipe laudãi puri. ℥. i. storacis calaite. ʒ. ii. olibãi. ʒ. i. lignialo es sauie sicce añ. ʒ. i. ß. ãbre. ʒ. ß. musci. gra. iiii. cũ pistello cal'o ex his massa fi at de qua parũ sup carboẽs pone et p é botũ ut pri⁹ suffuigatio fiat. l' alit'. ℞. laudãi. ℥. i. storacis calamite. ℥. ß. gario fo. ligialoes ros rubeaꝝ añ. ʒ. ii. ãbre. ʒ i. musci. ℈. ß. terant' et cũ pistello cal'o trocisci dragme. i. ꝯficiant' ex quib⁹ ũo sup prunas posito mlr fumũ p ébotuȝ recipiat deide cũ aqua rosata i qua mu sci parũ dissolutũ sit os vulue madefiat ꝙ si mlr ex potétib⁹ foret facias sic. ℞ storacis calaite. ℥. ß. ligialoes ãbre griś se añ. ʒ. ii. balsami. ʒ. i. musci. ℈. i. fiãt tꝛo cisci. ʒ. i. et mlr p ébotũ ut ã fumũ reci

piat. Pōbar uero i hoc casu i balsamo fino madefact⁹ ac supposit⁹ maxie ualet. Suffumigiū quoqꝫ ex trociscis factuꝫ israscriptꝭ i hoc casu maxie ualet ut. ℞. rosꝫ rub. ʒ. f. thuris masticis mirre sanguis dracōis bolior mirtillorꝫ aā. ʒ. ii. storacis calaite. ʒ. i. laudāi. ʒ. f. ābre musci lignialoes gariof. balsāi spicenardi aā. ʒ. f. puluerizāda puluerizent et cuꝫ pistello calido trociscis. ʒ. uni⁹ cū dimidia ꝯfice. ex quorū uno suffuigatio fiat quo facto os matricis cū aqua rosata i qua musc⁹ dissolut⁹ sit madefiat. deide uir ad mulieré scōm modū qui iferi⁹ dicet accedat uel facias sic. ℞. lignialoes ciāomi aā. ʒ. i. f. gariofo. cipi ʒiʒib nucis muscate aā. ʒ. i. radicū bistōte gallaꝫ aluisrochc aā. ʒ. ii. musci. ℈. f. ꝯq̄s sent et mulier suffumiget. Sagzeia sine opio ab Auic. i quito descripta āt serapiōe i septio suffuigata aut supposita i hoc casu grādit ualet. Sīpliciū suffuigia que ad ꝯceptioné qnā maxie ualere ꝯperi sūt bistorte gallieni ꝯposite xilobalsami laudāi nepite mellisse. Ad idé nastale ex quouis sīpliciū israscriptorꝫ ꝯsimilit factū ualet ut ex felle āserꝭ siluris cū succo prassi uel cū felle capoli masculi si masculū uel femie si feminam habere cupis et fel recés existat cū quo satiriōis pl'uis icorpand⁹ est uel ex rasura cornu capre cū oleo de spica. ꝙ si trāsactꝭ trib⁹ diebus post purificationé hoc fiat. Serapio exptū hoc esse dicit. Pé quoqꝫ coagulū ad idé ualet et leporis quā maxie. Cost⁹ similit cū oleo rosato āt fel corui cū melle aut fenūgrecū cū adipe anatꝭ aut leporis fel cū melle Semé quoqꝫ spagi cū adipe anseris ł cū eadé testicul⁹. mustele dexter. Cū oleo rosato ualet musc⁹ uel lauri folia. Et pro rusticis alleū i oleo rosato decoque cū quo dnāꝫ rusticā nastalia. Et que a ꝓprietate ab autorib⁹ descripta ad ꝯceptioné ualere ꝯperi sūt israscripta. Sordicies auricl'e dextre mule i auro aut argéto liget quā mulier in brachio dextro ꝯtinue ligatā deferat. Idé de déte puelle septé annorū i auro quoqꝫ seu argéto ligato referūt. Idé de lapide aquile i nido ei⁹ repto fiét. Semé ité peonie circa mulieris pectiné delatū idé facit. Referūt et alii ꝙ testiculi unius galli extracti cū sāguie ac sub lecto positi ꝯceptioné mirabilit iuuāt et idē odor ligni busci facit. Refert et bon⁹ anglic⁹ ꝙ si cū dente hoīs mortui mulier deorsū suffumiget mulier fecūda redditur et si ex soleis agni castrati suffumigatio fiat idé facit. Recitat ité aliō empicū cui nullā fidé adhibeo peitus et si i numeras steriles reputatas ꝯcipisse ob hoc affirmet. ut i uigilia Iohis baptiste. xx. ānorū hō uel supra aā horaꝫ diei tertiā ad cāpos sol⁹ accedat et ꝯsolidā maioré sua cū radice prio abstrahat deide mioré ter dñicā orationé dicédo d̄uote et tā eūdo quā redeūdo nemi loquat unquā. Cūqꝫ domi fuerit ex herbis predictꝭ succū extrahat cū quo israscripta uerba i pgamenea carta describat uidelicet dixit doinus. Crescite uchiboch et multiplicami chabathay et replete terrā amaih. Istam cartā talit scriptā dū coit uir ad collū ligatā portet dū masculū hr̄e cupit et si feminā mulier Adhibéti forsā fidé hoc accideret mihi nequaquā qꝛ esto uerū esset et cū hec uideré illusioné eé putaré poti⁹. Hic quare h ānotaueri querꝭ uiri tāti autoritas h effecit. nā expimétū hoc affectū sp ꝯsecutū eé asserit. Anglici enim inter cristianos sortilegi sūt maximi sed ipsius in francia derelictis

huic capitulo finem impono..

Capitulũ uigesimũquartũ de appro ximandis ab extra que in coitu prestãt delectationem et que a pprietate uene rē sopitam excitant.

d Electatio i actu coit⁹ quã uir similit᷑ ⁊ mulier capiũt magnũ imo maximũ ad ↄceptionem iuuamētũ prestat. Ea de re nõ nulla coi tũ delectãtia et aliqua a pprietate sopi tã uenerē exitãtia que ab extra approxi mãda sũt i pñti capl'o ðscribã. Anteq̃ȝ igit᷑ ad coitũ uir accedat ĩ mulieris am plexib⁹ familiarit᷑ se ponat et cũ suaui la biorũ succiõe oscl'a det plurima uerba dulcia et ãorē iducentia pferat mãmil laꝝ papillas digitꝭ leuit᷑ ptractet. et q̃ ĩ actu tali oĩa facere fas est locũ inter anũ et vuluã leuit᷑ ↄfricet. Ea eni frica tio ut autores ferũt plurimi ĩ muliere ðlectationē affert maximã. Sepe ut ue nereũ actũ pficiat operã det donec tñ mulieris oculos scĩtillare pcipiat eũ in terrũpet sp. Cũq̃ȝ mulieris scĩtillãt ocu li ac ṽba trũcata loquit᷑ sic q̃ ĩ medio suorũ uerboꝝ lassata sistit et ĩ motibus suis modũ hȝ nullũ tũc uir statĩ piper ãt cubebas masticet et cũ saliua ex tali masticatiõe cãta uirgã illiniat uel idem cũ felle capre et puluere semis urtice fa ciat l' puluerē satiriõis ĩ modũ ungēti ↄ melle ↄficiat cũ quo tũc uirgã iungat. l' facias sic accipe piretri stasifagrie cina momi añ ptes equales terãtur subtilis sime et cũ cĩdato cribrent᷑ deĩde cũ siru po ↄditi ʒinʒib pill'as ↄfice ex quib⁹ unã ĩ ore retine et cũ saliua ide geita uirgã ac matricis collũ illiniat. In actu enim coit⁹ ex his mulieri ĩcredibil' delectatõ sequit᷑. que tũc taliter sitũda est cũ de missa capite. s. et ãchis eleuatꝭ sinistrũ pedē sub ãcha reponat dextrũ autē ex tensũ teneat et sic ĩ tali situ et dictꝭ dili gent᷑ obsuatꝭ dñe ueneri debitũ finale psoluãt obnixe studēdo ut ĩ eodē istan ti spmata siml' emittãt. Mirũ si tacta diligēter obseruãt᷑ et ↄceptio nõ sequa tur. ut tñ de ↄtigentib⁹ omittas nihil at tēde esto p rarissimũ sit q̃ iueniũt᷑ nõnl' le que parũ aut mĩmũ coitũ appetũt. ut igit᷑ ĩ talib⁹ sopitũ coit⁹ appetitũ uiuifi ces accipe puluerē pipis et ʒiʒib quē ↄ melle ↄmisce et de tali mulier sibi matri cis collũ illiniat ac leuit᷑ ↄfricet. q̃ si idē cũ felle uerris fecerit ad coitũ eã mira bilit᷑ ĩcitabit. Idē quoq̃ȝ fiet si tu ĩ pria pis oculo de castoreo oleũ ĩposueris tã tã. n. ex hoc ml'r delectationē accipit ut citissime spmatiȝet et uiri quoq̃ȝ repiũt᷑ plurimi quib⁹ et si ad pficiēdã ueneręȝ bon⁹ animus bona atq̃ȝ uolũtas sit ui res tñ ad uirgã erigēdã deficiũt. ut igi tur p posse tuo istis paupculis succur rat᷑ qui boni existētes animi ut p eis ñ remaneãt uires uirib⁹ accumulãt facias sic. Accipe andegalli succũ aut fel thau ri seu uerris et cũ melle misce et cuȝ eo uirgã radices geitaliũ ac femur iunge renes atq̃ȝ mõ nõ nimiũ calidi sit talis enĩ unctio uirgã erectã tenet diu. Ad q̃ maxĩe iuuat si ex ol'is calidis aliquo plãtas pedũ ĩ unxeris. Idē oleũ ĩ quo ciperũ aut sinapis fuerit bulita faciet aut oleũ sãbucinũ aut mustl'linũ cũ pire tro l' ĩ mortario cũ quouis ex oleis pre dictꝭ parũ musci ducas ex quo ut prius iunctio fiat. l' aliter et ē mirabile ĩ oleo formicarũ et maxĩe uolãtiũ oua diu bu liãt de tali oleo accipe. ℥. ii. semis eruce semis cepe añ. ʒ. i. f. euforbii castorei añ. ʒ. f. cere parũ et unguētũ satis mol le fiat cũ quo postea ĩ mortario musci

ʒ.i. ĩcorpora et iunge ut pri⁹. In hoc ẽt casu dixerũt nõnulli ꝙ unctio facta ex anxugia asini est ultimũ. Anxugia quoqȝ ãseris ualet multũ uel facias sic et est unguẽtũ expertissimũ ꝙ. ℞. anxugie vulpine succi eruce añ.ʒ.vi.et cũ bis buli ex testiculis vulpis quãtũ uis ad succi usqȝ ꝯsumptioné deĩde colet et cũ colatura cere citrine.ʒ.vi.liquefiãt ab igne remoto cũ ĩfrigidari ĩcipit ꝯ eo pulueré ĩfrascriptũ misce q. ℞. semis cepe albe semis eruce baccãꝝ lauri añ.ʒ.iii.fiat pl'uis cũ quo et suprascriptũ fiat unguẽtũ quo ad unctioné ut suprascriptis utere l' facias sic accipe piretri.ʒ.ii.ciãomi.ʒ.i.euforbii.ʒ.ß.feĩnis fac pulueré quã cũ olei sãbacini ãt mustellini.ʒ.ß.misce. Aliqui et credo qui ex odoratu ꝑcipiũt nihil uel quib⁹ fetida placet sic faciũt baurac et asãfetidã cũ melle misce et unctioné faciũt ferũt eni tale uirgã erectã tenere diutissime Aliter et meli⁹ accipe euforbii piretri añ.ʒ.i.et cũ lb.ii.aque ad medietat̃ ꝯsũptioné usqȝ coquãt̃ deĩde cũ quãto uis olei sãbacini aquã illaȝ ꝑmisce tm̃ deco quẽda ꝙ ipsa tota resoluta sit. Ex ol'o tali unctio ut prius facta ualet mirabiliter. Ex testicl'is ꝯsimilit̃ bellicosi galli cum piguedĩe anseris unctiõ facta efficiet idé. Fert̃ quoqȝ ꝙ tenere ĩ ore frustũ galãge eretica uirgã diu tenet. Prꝫterea sicut nõ nulla de ꝓprietate sui uenere extĩguunt ac hominé castũ efficiunt ut agn⁹ castus lapis celidoni⁹ camphora et alia plura. Ita aliqua uenerẽ potẽter exitãt ac hominẽ luxuriosũ r̃dunt ut pħi plurimi ĩquiũt. De quoꝝ numero abrotanũ sub puluiari positũ eẽ affirmãt et idé facit semẽ elitropie et ẽ cicorea l' spẽs eius.s.cui⁹ semẽ scorpionis crude similat̃ uespertilionis quoqȝ sãguis ĩ aliquo foelo ligat⁹ et sub mulieris capite posit⁹ idẽ facit. Testiculi ẽt bellicosi galli ĩ arietina ĩuoluti pelle et brachio suspẽsi ueneré mirabilit̃ ĩcitãt ac recẽs satyronis testicl'us ĩ manu retent⁹. Mirabile dictu fert̃ ꝙ stellionis cinis ĩ petia ligat⁹ et ĩ manu sinistra delat⁹ ultra modũ ad uenerẽ ꝓuocat et ĩ dextra retẽt⁹ eã totaliter ꝓhibet. Mirãda plurima quã coitũ delectãt queqȝ a ꝓprietate uenerẽ sopitã uiuificãt in hoc capl'o descripta sũt. Sed certe stellionis cinere mirabili⁹ nihil. Ea de re cõgruũ siue dignũ putaui ꝙ dñs stellio õ medicamẽtis oib⁹ ĩ hoc capl'o scriptis palmã reportaret et sic capl'm hoc ĩ ipsum finem recipiat.

Capitulũ uigesimũquintũ de pulueribus ꝯfectõibus aliisqȝ ab intra sumẽdis plurisqȝ ueneri materiã requisitaȝ ad augent ac eũ ad coitũ ꝓpriũ gaglariter ꝓuenienter adiuuant.

Impregnatiõis ꝓhibitio uenere nõ ĩteruenĩete remouebitur nũquã. Qua ꝓpter precedẽtib⁹ ĩ capitul' exterius approximãda que ipsã multifariã multisqȝ modis ad iuuãt descripta. Sed ea nũc scribẽduȝ restat que ĩtus sũpta materiã eidẽ necessariã ad augerẽt ac eius corroborãdo potentiã ad expelẽdã ꝓpriũ gaglarditer adiuuarẽt ꝙ adiutore deo ĩ presẽti capl'o fiet. Sĩplicia ad hoc ꝓpositum faciẽtia reperiunt̃ plurima õ quoꝝ numero est caro cõis que paucarũ superfluitatũ ml'ti nutrimẽti et facil' sit digestiõis. Anatis tñ caro culũboꝝ ꝑdicis pessaris turturis et anseris ligua ĩ hoc casu ceteris preualere noscunt̃ et autoritate bibikil capl'o de spmate et coitu

oiuz animaliū ꝯmestibiliū testiculi uale re dicunt̄ a ꝓprietate ī hoc tamē casu īfrascripti pricipatū tenēt ut testiculi galloꝝ apri uerris cerui et thauri. Si istorū attū ꝯmestio aliquē fastidirēt de siccent̄ et ī puluerē reducant̄ de quo accipe.ʒ.i.galāge pipis lōgi añ.ʒ.ii.zu cari ad pōdus oium fiat pl'uis de quo a mic⁹ coclear unū cū uino cal'o mane ie iun⁹ accipiat ac ī sero cū dormitū iuerit tātūdē. Infrascriptoꝝ quoqꝫ ꝯmestio cerebroꝝ ualet ut gallinaꝝ galloꝝ non dū coeūtiū caponū fasianoꝝ anatis et ꝑ dicū.colūboꝝ tñ et passerū ceteris ꝑua lēt Ex assato arietꝭ pulmōe hūore expſ sū ī tali casu fert̄ hr̄e prerogatiuā maxi mā Auic.uero.xxi.tertii ac bibikil alle gato capl'o puluerē ex ꝑapo thauri be ne ferocis cū ouo sorbili ī modica ad huc quātitate datū ī hoc casu efficatissi me ualere asserit. Idē et nōnulli de ster core passeris aut fasiani āt falconis aut accipitris referūt ꝙ cū sorbili ouo aut uino cal'o dādū est. Puluis quoqꝫ pe dū ac caude sticorū seu lacerte mō quo supra sūptus ualet mirabilit̄. Puluis ossiū de calcaneo hirci ꝯbustorū uel os siū bouis āt puluis de testa testudinis ualet a ꝓprietate et ut sermo eorū que ab aīali ꝓueniūt ꝯpleat̄. Ualēt coagu la oīa oua pisciū gallinaꝝ ꝑdicū colūbo rū passeꝝ et oiuz ꝑuarū auiū. Lac quo qꝫ oē et sal stinici seu lacerte ꝙ sic fit. Lacert⁹.ī amorē cū uadit decollet̄ et euisceret̄ et sale repleat̄ quē ī umbra su spensū desiccari ꝑmite et abiecto lacer to sal usui reseruet̄ modica enī quātitas tibi sufficit. ꝙ si h⁹ pulvis et siluestris eruce semis cū ouo sorbili mane añ.ʒ. i.oderis nihil supra.et scito ꝙ prescrip ta cū ouino lacte sūpta aut caprino re cent̄ mulso nō min⁹ quā cū sōbili ouo āt uino calido ualēt. Scito et itē ꝙ ī isto casu oīa a muliere sūpta purificatꝭ mē struis efficati⁹ operant̄. Herbas īfra scriptas ī hoc casu ꝯferre ueteres exp ti sūt ut Apiū Eruca et maxie siluestris andacbocha mellissa mēta nasturtiū o zimū pulegiū saturegia urtica fenicul⁹ spag⁹ et ysop⁹ et iter oīa ista eruce suc c⁹ cū uino dat⁹ ī ieiuno optime ualet. Ex radicib⁹ ī hoc casu maxie ꝯuenien tes sūt pastiāta domestica et siluris ac cor⁹ bulb⁹ cepe alleū porrū enula napi rapa rafan⁹ satyrion secacul yrigi ga lāga zinzib ac radix gladioli.illa.s.que desuper īuenit̄ ex semib⁹ seu granis sī semē urtice rafani melōis apii petrosi lii nasturcii agrestis et dōestici semen frasāi que ligua auis dicit̄ semē eruce baucie sepe cimi andacoche napi porri rape lini spagi cardamomi ameos anisi granū been cicera rubea fracta et inte gra faba lupin⁹ faseoli risū ferrū gario fo.pip albū et lōgū. Ex fructib⁹ ī casu isto ꝯuenietib⁹ sūt nuces cōes ut cōiter fit ꝯdite pinee pistachie vue dulces aig dale auellāe dactili et nux īdica. Ex pi scib⁹ et si Auic. petrinos laudauerit ī casu tamē nr̄o magnā efficatiā hr̄e non ꝯperio. A nōnullis tñ et a vulgaribus preserti fert̄ carnes cocleaꝝ fluuialiū libidinē īcitare potent̄. Ex prescriptis ueneris materiā abūde multiplicāt ali qua ad actū tñ leuit̄ cū īcitāt et aliqua esto ad ueneré ardentius īcitēt tātā tñ materiā cōiter nō mltiplicāt.uñ sollers medic⁹ oīa ista diligēter examiet et se cūdū ꝙ ad hūanū usū ōlectabilit⁹ ꝯueire pn̄t faciat prepare studiose et si bñ no taueris ex pscriptis ueteres ꝯfectiōes seu electuaria ꝯposuere ꝓluria ex quo rū usu dñe ueneris augeri uires potēt̄ asserūt et inter alia dyasatyrion descri

ptióe cōi zinzib ꝯditū et secacul maxie laudo. Sꝫ cū iuxta mei īgenioli potēti aꝫ siplicia ī hoc casu que ualēt oīa cum diligētia ꝑquisiuerī quasdā prescripto rū descriptiōes et ꝯpositiōes deo auxi liāte descrībā que naturalē roborādo calorē spma mltiplicādo et uenereū ap petitū īcitādo iuuenes ad uenerē nō so lū uerū decrepitos ī senio ultimo ꝯsti tutos ꝯpellēt adeo ut ī etate adolescē tie seu iuuenili se fore ꝯuersos existia būt. Quarū pria sit hec que. ℞. testi culoꝝ vulpis recentiū et mūdatoꝝ .℥. vi. cicerū rubeoꝝ mēte saturegie eruce siluestris secacul yrigi radicis acori pa stinace siluestris radicis gladioli que ē desuper mellisse nasturcii ozimi pulegii urtice feiculi teneri añ. ℥. ii. iste oīa bñ mūda ī ouino lacte decocta ultima pi statiōe pistent et ad stagmina passate ad partē reseruent dēide cerebroꝝ co lūbaꝝ atqꝫ passeꝝ testicłoꝝ thauri uer ris galloꝝ et apri añ. ℥. iii. ī prescripto lacte talia ꝯsimilit decoquant. Cunqꝫ cocta fuerit modico butiri recētis uitł lis ouoruꝫ recētiuꝫ duob addiꝉ ī patel lis assent parūp successiue accipe aīg dalaꝝ dulciū auellanaꝝ aliqualit assata rū pistachiaꝝ nucleoꝝ cōis nucis piea rū oīuꝫ mōdatoꝝ añ. ℥. i. medulle nucis īdice dactiloꝝ piguiū añ. ℥. i. ꝭ. ista ꝯte rant ꝯtritiōe ultima. demū accipe pria pi thauri sicci semis eruce añ. ℥. ꝭ. semi nū anisi baucie rape napi spagi et fraxi ni añ. ʒ. ii. ꝭ. galāge pipis lōgi zinzib añ ʒ. vi. ciāomi gariof. pipis albi. añ. ʒ. iii. caude sticoꝝ. ʒ. v. caude lacreti. ʒ. i. ꝭ. subtilissim płuis ex his oīb fiat Sic oibus prepatis electuariū ꝯfice si cū zu caro ipsū fecerıs accipe zucari triū coc tarū lb. vi. et de pasta primaꝝ rerū lb. ii ꝭ. de qua et si nō tm̄ hūeris ī tantum re ceptā adauge ut pastā ad sufficientiaꝫ habeas zucaꝝ cū decoctiōe eruce silue stris saturegie mēte mellisse nasturcii ozimi urtice et cicerū rubeoꝝ dissolue ꝙ lento igne decoquat pastā aut illam paulatī secū misce et ī fine decoctionis adde cerebrella et ea que ī patella frixa sūt cū lignea spatula ꝯtinue ꝯmiscēdo debite cū cocta sint et īfrigidari īcipiūt amigdolas adde et ea que secū pista sꝉ ultimo uero p̄scriptos pulueres comi sce et electuariū tuū ꝑfice. Sero aut cū tu bon hō dormitū uadit ac mane cū surgit ad quātitatē castanee de hoc ełc tuario sumat usus enī eius quā maxime antiquos iuuat nā calorē naturalē ro borādo spma multū adauget et ī tantū naturā fortificat ut utēs coitu uti pos sit gaglardit. In ātiquis quoqꝫ debili b qui nec de coitu curāt talis electua rii usus calorē naturalē adaugēdo mul tū uitā ꝓlōgat. uerū si cū melle facere uolueris ꝙ efficati erit lb. mełł. iiii. ꝓ lb. ii. ꝭ. paste illi sufficiēt et ut prīo elec tuariū facito. Aliter. ℞. semis eruce priapi thauri testiculorū vulpis añ. ʒ. ii. galāge pipis lōgi añ. ʒ. i. zinzib ciāo mi añ. ʒ. ꝭ. caude stincorū. ℈. i. fac płue rē de quo cū ouo sorbili ī mane exbibe uł alit et est efficatissimū cupiēti suauis sime ī nocte amasie ꝯplacere accipe se mis eruce testiculoꝝ vulpis semis urti ce saturegie priapi thauri añ. ʒ. ii. caud stincoꝝ. ʒ. i. cū cerebelł passerū de nocte piłas ꝯfice de quib cū amic dormitū uadit. ʒ. ii. capiat et mihi crede mirāda miracula faciet. Tu aūt ex prescriptis simplicib unū uel pła elige et ꝓluerē facias quo ī fercuł amic tu utat seu stoāco ī mane ieiuno cū ouino lacte ui no calido āt sorbili ouo prebe ac ī sero quoqꝫ uel per bolos cū zucaro electua

riuз facias qꝛ si fantasiā tuā āpliaueris mille modis talia prebere poteris. Tā tū his paupculis qui spēm ꝯseruare ꝺ siderāt ꝯpatior ut ab his discedere ne queo. Ideo electuariū unū i hoc casu ꝓ ciosissimū ymo quasi diuinū ꝙ i. Sub audia ꝓ quodā nobili ātiqua ꝯposui ad huc iscribā et tale huic caplo finē ipo nat uolo ꝙ. ℞. satyriōis lb. ß. dactilo ruз. ℥. iiii. mēte зinзib ꝯditi iumbaꝝ aā ℥. iii. coquant i lacte ouio demuз bñ pi stent post accipe testiculoꝝ galloꝝ et uerris aā. ℥. ii. cerebroꝝ columbaꝝ et passeꝝ aā lb. ß. cerebra hec et testiculi i lacte ouino ꝯsimilit decoquant et cuз modico butiri recētis i patella paꝝ as sent uitell' ouoruз recētiuз trib' additꝭ demuз accipe mellis despuāti lb. ii. ß. зu cari thaberзed lb. iii. mel. et зucarum i siml' coquant facilit adiungēdo paula ti suprascripta et cum lignea spatula sp ꝯmiscēdo cunqз cocta oīa fuerit pl'ue res ifrascriptos adde accipe papi tha uri seis eruce aā. ℥. i. ß. galāge зedoarie aā. ℥. i. ciāomi зinзib pipis lōgi seminis fraxini aā. з. vi. seis mercurial' seis mal ue aā. ℥. ß. medulle nucis idice pinearū mūdatarū pistachiarū fisticorū aīgdo larū dulciū mūdatarū aā. ℥. i. ex his pl' uerizāda i puluerē redige reliqua cum cultello minuti icidant et cuз p̄scriptis debite misceant. et facias electuarium cui' ad quātitatē castanee tuo bono ho mi cū it dormitū et mane cū surgit exhi beas. Hoc eni calorē naturalē restau rat. semis materiā adauget ac ad uene reū actuз hominē adeo potentē efficit ut abeo mulier et si nō saciata tñ lassata recedit. Hoc tñ electuariū ꝯficere po tes alit uidelicet medullā nucis idice pi neas pistachias fisticos et amigdolas simul tā diu pista ut paste formā recipi ant. Sup que postea puluerizatū зuca rū ꝓiice et tm̄ siml' de nouo pistent qꝺ debita eorū icorpatio fiat quo fcō mel satyriōis dactilos mentā зinзib et iuiu bas ut ꝯ decoctas oīb' adde atqз gallo rū et ṽris testiculos colūborūqз ac pas serū cerebra. hec simul i igne lēto deco quant. His coctis cū ifrigidari icipi unt pulueres p̄scriptos ꝯmisce et elec tuariū ut pri' facito quo ut p̄scriptū est utere. uerū ut p̄missa serué electuariū h p̄nti caplo iponere finē debebat. qꝛ tam̄ tractatū hūc mulierum amore conficio peccatū grāde pensaré si eas p̄scriptoꝝ que sic difficultatꝭ ipregnationē diuini t' remouēt pticipes ñ efficeré. Qua de re scito p̄scripta his ñ min' quā uiris ꝯ uenire. His maxīe que coitū frigidita te nimia respuūt ac his que ex abundā te frigiditate puellas masculos ꝯcipiē tes maxīe hr̄e poptāt. De his tñ que sic masclos hr̄e desiderāt deo duce doctri nā aliā sequētib' i capl'is describere spe ro et ꝑ hoc huic caplo finē ipono ꝑ qꝺ et ꝑ aliq̄ p̄scripta difficultatꝭ ipregnatō nis i muliere ab flegātica hūiditate ꝓue niētis curā hēs oīb'. s. ordiate descrip tis que tā ab extra quā ab intra regula riter approximari debeant.

Caplm uigesimūsextū de cura ipre gnatiōis difficultatꝭ a colericis m̄ricis hūiditatibus ꝓuenientibus.

b One deus quātū difficultatis ipregnatōis ab hūiditate fleg matica ꝓueniēs ipedimēti mi chi dedit. Sed i uno ꝯsolor ꝙ in ei' de scribēdis curis que scз tā a colera san guie quā m̄lis ꝓuenire pōt ea adiumēti mihi erit maximi. Et pp illi' que cā hu miditatis colerice ꝓueit nūc curā tāquā

semi expedit' ab ipsa let' aggredior. Sex igit' rerū nō naturaliū ad frigidū et hūidū preordiato regimie de ābab' sapbenis flomiā fieri iube corpore quā maxīe existēte plectorico nō mlta tamē sāguis quātitas extrahēda est cū colere frenū ipse sit Successiue uero ad humoris derelicti digestionē accede. Re. sirupi acetosi siplicis seu oxizaccare simplicis.ʒ.ii.sirupi de endiuia.ʒ.i.aquaꝝ cycoree lupuloꝝ et buglosse añ.ʒ.ii.ꝓ duab' uicib' misce aut ꝓ delicatꝭ cū muscatellinis sandal' aromatizādo clarifica quā totiens exibe donec materiā digestā ꝯprehendas uel.cū aquis p̄missis iulep rosatū aut uiolatū prebe ꝙ si magistralez a ꝓpriatū sirupū uolueris. Re florū buglosse boragis rosarū rubeaꝝ añ.M.s.uiolaꝝ lactuce foliorū papaueris albi endiuie scariole añ.M.i.semis endiuie ac lactuce añ.ʒ.s.quatuor seminū frōrū añ.ʒ.vi. fiat decoctio quā cū zucari lb.ii. aceti albi.ʒ.iiii.uini granatoꝝ.ʒ.i.s.cū citrinis sandal' aromatizādo sirupiza et cū prescriptꝭ aquis ut precedentib' utere Digesta materia taliter euacuet' Accipe cassie seu māne.ʒ i.distēpera cū decoctiōe capill' uene.florū buglosse uiolaꝝ prūoꝝ et tamarindorū extracta cassia electuariū de succo rosaꝝ uel ꝯfectiōis de māna.ʒ.ii.s. cuz sirupi uiol'.ʒ.i.ꝯmisce et i potu tribue i loco electuarii de succo ros.ul' ꝯfectōnis de māna adde.ʒ.ii. reubarbari cuz granis. vi.spicenardi ifusi i aqua lactꝭ capraꝝ cū modico uini albi de ipso cū i infusiōe horis.vi.steterit ꝯueniēti expressiōe facta. Et si potōz rennuit. Re electuarii de succo ros āt ꝯfectiōis de māna.ʒ.iii. s.zucari albi quātū sufficit et deauratū bolū facias quā potōis loco sumat. Colera pura peccāte t'lia ꝯueniūt. Si tñ uitellina aut citria colera peccaret sir^m de radicib' acetosū exibe ac dyasiniconē electuariū idū pillas de reubarbaro seu aggregatiuas. Cū tñ medic' quilibet materias has sciat cōiter euacuare i dādo modū eas digerendi seu euacuādi cupiēs ad a ꝓpriata deuenire āplius nō isisto. Facta purgatione per horā unā āte pastū ꝯfectiōis infra scripte bolū unū mlr sēper capiat que Re.spērū tria sandal'.ʒ.ii.rasure eboris uisti quercini pl'ueris priapi tauri ac matricis leporis añ.ʒ.ii.zucari albi lb: s.zucaꝝ cū aqua ros.soluat' et i morsellis grossis satis ꝯfectio fiat uel accipe ꝯserue ros.ʒ. i.ꝯserue floꝝ nenufaris boragis et buglosse añ.ʒ.iii. dyarodō abbatis tria sandal' manuscristi cū perl' añ.ʒ.i.s. margaritaꝝ.ʒ.i.fragmētoruz lapidoꝝ preciosoꝝ.℈.ii. semis mercurial'.ʒ.i.s.rasure eborꝭ uisci quercini pl'ueris priapi tauri matricis leporis añ.℈.ii. deauratā mixturā ex his fieri iube de qua precedētis loco coclear unū ꝯtinue sumat. His factis i balneo tali iuuamē inuēi singularissimū ꝙ. Re malue ac bismalue.cū radicib' añ.M. iiii. folioꝝ violaꝝ salicis uitis vuas albas portātis rosaꝝ nenufaris et iūci añ M.ii. folioꝝ cotani.M.iii.et ulmi. M.i.fenugreci lb.i.fiat decoctio in q̄ tepida mlr sero et mane ieiuno se balnueat et ut ne sudet uel saltē.quāto minus poterit tina discoopta permaneat. Ex herbis autē balnei sacculus ipleat' sup quo se mlr balneās sedeat. Cū balneum egredit' de predicta ꝯfectiōe seu mixtura ꝯtinue sumat et per dies aliquot balneū tale ꝯtinuet. Eius tamē loco ex his rebus stufā seu ēcatisma facere poterit Uel tale suffumigiū ꝙ. Re. sandal' omniū añ.ʒ.i.rosaꝝ rubeaꝝ florū nenufaris

niolaꝝ añ.ʒ.i.storãcis calaite añ.ʒ.ii.ã bre.℈.i.ꝯquassetᷣ et cũ aqua rosata tro cisci ꝯficiantᷣ. Ex quibꝰ sup carbones uno posito ꝑ ébotũ recipiat fumũ. An te et retro ex albo unguẽto galieni sero se ungat cũ cuiꝰ vncia una.ʒ.i.boliarme ni si adderes meliꝰ erit. Jnfrascriptuʒ quoqȝ nasțale ꝑ noctes plurimas defe rat. Quõ a ꝓprietate abundanté in suꝑ fluitatibꝰ colericis matricé ad ꝯceptio né prepat ꝙ. ℞. medulle cruris uitli cerebri cerui butiri uaccini adipis ca praꝝ seis mercurial' añ.ʒ.f.acacie ypo quistidos sandal' rubeoꝝ storacis liqui de cornu cerui usti añ.ʒ.ii.cũ oleo rosa to siml' icorpentᷣ et cũ lana nascalia ap pensa filo ꝯficias.posset et pessariũ tali ter fieri.℞.rerũ prescriptaꝝ.ʒ.i.aque rosate et olei rosati añ.ʒ.iii.dissoluantᷣ siml' et cũ eo mulierez pessariza.De ali is vulue sophisticationibꝰ cũ in hoc ca su rarissime his opꝰ sit tractatio aliqua fienda ñ est ubi tamen opꝰ foret ad pre cedentia capl'a recursũ habe et ex magis temperatꝭ que illic descripta sũt utere et i hoc huic capl'o finez facere libet qꝛ si aliqua sibi deficient i prescriptꝭ capi tulis recursum inueniet.

Capl'z uigesimũseptimũ de cura dif ficultatis ipregnatiõis que a mr̃icis sã guineis humiditatibus ꝓuenit.

Suꝑflue hũiditates sanguĩee colere admixtiõe sepe ꝑtici pãt aquoso tñ cũ flegmate se piꝰ.Cũqȝ ut dictũ est ab his sepe ipregã tio difficultatez recipiat curã ubi adhi bere uolueris taliũ qualitatez ac substã tiã.prĩo tibi ispiciendũ est quã ex totiꝰ hitudie urĩe ac taliũ sãguinearũ hũidi tatũ ispectiõe ꝯgnosces Te igitᷣ ad ac tũ practicũ reducendo sex rerũ nñ na turaliũ sãguinis multiplicãtiũ regimen ꝓhibe.Quõ si hũiditates iste colera ꝑti cipãt tale regimen ad frigide siccitatez ꝯtempãdo declinet facias.si uero aquo so flegãte ad siccũ regimen declinet ne cesse est sed frigidũ tempetᷣ deide cõibꝰ materiebꝰ euacuatꝭ flomia ãbabꝰ ex sa pheis fiat et copiosa qdez uerũ si hũidi tates iste colera sine flegãte ꝑticipent e uacuatiõe ubi opꝰ sit cũ quibꝰ et quomõ illõ fieri debeat ex precedentiũ capl'oꝝ doctria notũ tibi satꝭ est. et per hoc ad appropriata solum deuenio.in hoc enĩ casu balneũ ex aqua i qua corei ꝯfecto res sua coria ꝯficiũt iuuamenti mirabil' iuenies et prescripto more ml'r balneã da est. A balneo uero cũ egreditᷣ bolꝰ ꝯfectiõis ifrascripte unꝰ eidez tribuatᷣ que.℞. ciãomi seis mercurial' re f.ru beaꝝ liãture eboris margaritaꝝ añ.ʒ. i.cõall' rubeoꝝ fragmentoꝝ lapidũ pre ciosoꝝ añ.℈.ii.sãdal' ciuz añ.ʒ.f.zuca ri lb.f. dissoluatᷣ zucaꝝ cũ aqua rosata extictiõis calibis ãt cãdentꝭ auri et pre ualet et ꝯserue rof.ʒ.i.addita i satꝭ gros sis morsell' ꝯfectio fiat.i prescripto bal neo pluribꝰ diebꝰ se balneet. De mixtu ra quoqȝ ifrascripta per horã unã añ pastũ unũ coclear sẽp accipiat que.℞. ꝯserue rof.ãtique.ʒ.i. ꝯserue buglosse ac boragis añ.ʒ.ii.tria sãdaloꝝ dyaro dõ abbatis añ.ʒ.ii.pl'ueris specieꝝ pre dictaꝝ.ʒ.iii. pãnoꝝ auri numero .xii. mixtura ex his fiat que deauretᷣ. Mu lier sepe ex ifrascripta decoctiõe fomen tetᷣ que ℞.rosaꝝ rubeaꝝ gallaruz su mac plãtaginis sipbiti chimolee bolia. aluis añ.M.f. Jn aqua fluuiali ul' fer rata oĩa ista decoquantᷣ cũ qua ml'r fo mentetᷣ sepe deide itus et extra prescrip taꝝ rerũ pl'uere mr̃icis os sallpizetᷣ et

petia ĩ prescripta decoctiõe madefacta tã itꝰ quã extra superponatᷣ. Hec de die fiãt de nocte uero accipe musci grã vi. sãdalorũ muscatellinorũ rof. rubea rũ añ. ʒ. ß. olei rosati. ℥. i. ß. diu ĩ mortario ducantᷣ ĩ quibꝰ ĩtinctꝰ bõbax super ponatᷣ. Cõsiderãdo que ĩ precedentibꝰ prescripta sũt quantũ ad ea que in cura difficultatꝫ ĩpregnatiõis ab hũiditate sãguinea ꝓuenientꝫ requirũtᷣ mihi ĩ hoc capl'o descripta sufficere uidentᷣ Qd̃ si aliqd̃ ad perficiendã eiꝰ curã deficit a prescriptꝫ capl'is auxiliũ petat qꝛ ĩdigentiis deo duce ĩ ꝯplemento supplebut et per h̃ tibi finem impono.

Capl'm uigesimũoctauũ de cura difficultatꝫ ĩpregnatiõis que ꝓuenit a matricis hũiditatibꝰ melancolicis.

d Ifficultatꝫ ĩpregnationis a superfluis hũiditatibꝰ cure ut finez ĩponerez. de ea que ab hũiditate ml'ica ꝓueit adhuc poeretᷣ curaz restabat Qua igitᷣ ml'ica que ĩpregnari tã añd̃ cupit. Sex rerũ nõ naturaliũ ad calidũ et hũidũ declinãs regim̃ fac ut obseruet Et super oĩa quibꝰ sciuerit modis sibi leticiã ĩferat. Tu añt ad digerendũ materiã facias sic. Accipe sirupi de radicibꝰ acetosi. ℥. ii. sirupi de fumo terre. ℥. i. aquaꝝ buglosse scolopendrie et artbimesie añ. ℥. ii. ꝓ duabꝰ uicibꝰ misce ãt cũ ciãmo optimo aromatizãdo clarifica uel aliter accipe aq̃rũ buglosse pipinelle fumiterre artbiesie et scolopendrie añ. ℥. iii. aceti. ℥. i. zucari albi. ℥. iiii. Ex his cũ optĩo ciãomo aromatizatũ iulep ꝓ duabꝰ uicibꝰ facito ꝙ si magis adhuc a ꝓprietate facere uis accipe calamenti origani sticados eupatoriu florũ boraginis buglosse artbimesie camedreos añ. M. ß. scolopẽdrie. M. i. corticũ genestre et fraxini añ. M. ß. passulaꝝ. ℥. i. fiat decoctio ĩ cuiꝰ fine epithimi. ℥. i. adde et ꝯ lb. i. zucari lb. ß. mell'et. ℥. ii. aceti passulati arõtizatõ cũ ciãomo sirm̃ facias cuiꝰ. ℥. i. ß. cũ aquis prescriptꝫ ꝓ una uice tribue Materia digesta accipe cassie ãt mãne. ℥. i. quã cũ tali d̃coctõe dissolue que ℞. capill' ue. florũ boraginis buglosse uiol' camedreos. ligue ceruie añ. M. ß passulaꝝ. ℥. ß. fiat decoctio ĩ cuiꝰ fine. ℥ ß. epithimi adde extracta cassie seu mãna ꝯfectiõis hamech. ʒ. ii. ac sirupi uiol' ℥. i. cũ ea misce et medicia fiat. l' aliter accipe ꝯfectiõis hamech. ʒ. iii. ß. zucari q̃ztũ sufficit et deauratꝰ bolꝰ fiat. uel pill'arũ de lapide lazuli. ʒ. i. loco borũ prebe Uerũ cũ cõiter practicãtes materias tales euacuare sciãt. his solutis finem ĩpono. Euacuata materia balnea nisi feceris pensa te fecisse nihil Accipe ergo cãomille melliloti camedreos cãepitbeos ysopi folioꝝ lauri lauendl'e añ. M. ii. artbimesie. M. iiii. maluauisci cum radicibꝰ. M. v. seis lini fenugreci añ. lb. i. radicũ ualeriãe lb. i. ß. ꝯquassentᷣ et ex his saccul' super quo mulier sedeat ĩ balneo repleatᷣ a quo cũ egrediᷣ ꝯfectiõis ĩfrascripte bolũ unũ prebe. Que ℞. spẽrũ electuarii de gemmis. ʒ. ii. seis mercurial' limature eboris añ. ʒ. i. ꝑ api thauri coagl'i leporis cũ matricis añ. ℈. ii. zucari albi lb. ß. zucarum cuz aqua buglosse dissolue cum florum buglosse ꝯserue. ℥. i. misce. Et antequam per bolos ꝯfectio ĩcidatᷣ prescriptos pl'ueres cũ ĩposueris. ʒ. i. ciãomi cũ cultello ĩcisci super adde et ꝯfectionez per bolos facite eiꝰ quoqz añ pastũ per horã bolũ unũ mulier sp accipiat. Ex rebꝰ balnei stufe encatisãta ac suffuigia bal

nel loco fieri possūt. ꝙ si fiat dādi post ꝯfectiōe3 sēper memor esto. Nascalia ⁊ ēt ī illo casu que sequunt᷑ maxie ualent ut ex costi puluere et oleo ros. uel fenu greco cū adipe anatꝫ āt seil spagi cū adipe anseris seu ex oleo uiol᷑ cū musco ꝙlibet istoꝝ matrice3 ad ꝯceptionem maxie adaptāt. Et hoc ꝑ taliū m̄licarū3 hūiditatis cura sufficiat Nā si ad h᷒ capituli ꝯpletā doctrinā plurib᷒ seu aliis ꝓprietate difficultaté īpregnationib᷒ remouentibus uel vulue sophisticationibus opus sit capl'a prescripta que de his te faciat abūdantem require.

Capl'm uigesimūnonū de cura difficultatis īpregnatiōis que a siccitate sola seu caliditate uel fríditate ꝓueit.

P Lurime ut ī capl'o de causis et signis sterilitatꝫ ac īpregnatiōis difficultatꝫ supra dc̄3 fuit ad ꝯcipiendū solū ꝓpter siccitate3 difficultant᷑ quib᷒ taliter succurrendū est Totū sex rerū nō naturaliū regimen ad hūiditate3 ac tēperatā caliditate3 declinet facito. ꝙ ut oīa ī unū ꝯcludā tale regimen totū resūptū sit pp ꝙ ī usu ꝯtiūe talis quam maxie sibi ꝓderit ꝙ. Re. zucari albi lb. i. s. anuli. ℥. iii. cū aqua ros. anulū dissoluat᷑ et ī ea zucaꝝ postea cui ad lentū igne3 dū coquit᷑. ℥. iii. amigdolaꝝ dulciū recentꝫ olei paulatī adiūge et ī morsell᷑ tale3 ꝯfectiōe3 facias. Nō nulli ꝯfectō3 hanc sic faciūt cū aqua rosata zucaro dissoluto et ad igne3 dū lente3 decoquit᷑ nūc oleū nūc amidū paulatī adiungūt cū spatula lignea perforata ꝯtinue permiscendo ꝯfectōe3 per bolos ut supra ꝯficiūt. mulieri preterea huic asine lac seu capre cū modico mell᷑ aut zucari calidū ꝓut ab ubere mulget᷑ per duas aut tres horas āte. prādiū sūptū ualet maxie. De resumenda muliere de īceps tu᷒ iste labor sit. Sed ad ꝓposi tū nostrū īfrascripto balneo sepe balneāda est ꝙ sic fit. Accipe mōtonū capita plura que ī caldario magno ad ossium usq3 seperatiōe3 buliāt deide accipe foli oꝝ uitꝫ muscatelli salicis uiol᷑ cāomille melliloti an̄. M. ii. maluauisci cū radicib᷒ an̄. M. vi. fenugreci semis lini an̄. lb. ii. radicū ualeriāe lb. i. s. ꝯquassata oīa ī decoctiōe p̄dicta sufficiēt᷑ bulíant et ī tali balneo mulier sepe balneet᷑ a quo cū egredit᷑ ꝯfectiōis īfrascripte bol᷒un᷒ exhibeat᷑ que. Re. specieꝝ dyarodō abbatis. ʒ. ii. semis mercurial᷑ rasure eboris an̄. ℈. ii. matricis leporis. ʒ ii. semis bōbacis dragāti gūmi ara. an̄. ʒ. s. zucari ī buglosse aque dissoluti lb. s. et florū buglosse et ꝯserue an̄. ℥. i. addendos per bolos ꝯfectio fiat de qua ꝑ horā ante cibū alíud mediciale dū nō recipit eē bolū unū sēper accipiat In hoc casu vulue sophisticatiōe alia nō nisi ut humectet᷑ idiget ꝙ ex calida decoctōe balnei prescripti si mulier sup perforato scamno bene coopta stufet᷑ per optie fiet. Ad ꝙ ēt nastale hoc ꝯtinue quasi delatū ualet multū. Re. medulle cruris uaccini adipis galline an̄. ℥. s. storacis liquide. ʒ. ii. et cū lana nascale ꝯficias. uel his reb᷒ adde oleū amigdolaꝝ dulciū. ℥. iiii. et muliere3 pessariza. Cōfectiōes plura et alia plurima ī prescriptꝫ capl'is descripta huic ꝓposito ꝯuenientia ī eisde3 capl'is regrenda sūt ꝙ si īpregnatiōis difficl'tas ex caliditate sola ꝓueniret ad capl'3 de cura difficultatis īpregnatiōis ab hūiditatib᷒ colericis ꝓuenientꝫ recur sū supra habeas et ēt illa ꝯueniūt que postquā euacuata est materia ibidem descripta sūt debes et si fri

gditate sola ꝓuenerit ad capitulũ de cura difficultatis ĩpregnatiõis ab hũiditate flegmatica ꝓuenientẽ recursum hr̃e et oĩa illa et in isto cãu ꝯueniũt que postquã euacuata est materia descripta sũt. Et per hoc causis oib⁹ ĩpregnationẽ ꝓhibentib⁹ que suprascripte sũt satisfecisse quantũ ad curaꝫ mihi uisum est. Pro quo illi crucifixo iesu infinitas gratias ago. In hoc ergo capitulum istud finem recipiat.

Capitulum. 30. de fetus seu embrionis generatione.

Ia te documenta prescripta si diligenẽ obseruãda sint que ad ꝯcipiendũ ĩpotentes erant plurime tuo beneficio iure pregnãtes fient quas cũ regere ac gubernare tua sit an pregnãtes sint per ꝓpria que descẽibent. signa noscas oportet in quoꝝ noticiã si ĩpregnatiõis mod⁹ not⁹ tibi fuerit deuenies facili⁹. Is itaqꝫ per prius describend⁹ erit et hoc ĩ pñti caplo creatore duce factur⁹ sum. Pro quo scito ꝙ isti tres termini cõceptio generatio ẽbrõis et ĩpregãtõ synonimi sepe nobis sint ꝓpe tñ sũpti dñt mr̃ũ. nã ꝯceptio est attractio a mr̃ice semis ĩ sanguis menstrui puriori pte ꝯmixtio ĩ qua ipsi⁹ mr̃icis naturalis calor talis agit ꝙ spermatis uiuificato calore embrionis generatio tãdem ꝯsequit. Embrionis uero generatio est uiril spermeẽ i menstruo sãguine tã diuturna actio ut materia illa humanã formã suscipiat. Impregãtio quidẽ mĩmõ mulieris erpte se tenet que est aliõ nihil quã ꝯceptio et embrionis generatio. Cõceptione etenim ac embrionis generatiõe facta mulierem tũc et nõ ante pregnãteꝫ dicim⁹. Ex quibus prĩo que est iter tres terĩnos dr̃ia patet nã embriõis generatõ ꝯceptionẽ presupponit. Impregãtio uero utrunqꝫ. patet secũdo qualiẽ ꝯceptio uigore caloris naturalẽ mr̃cis ad actũ reducaẽ et embrioni generatio ab ĩnato calore semisqꝫ gignitiuũ spm cõiẽ uocam⁹. Attracto igiẽ semie matrix super eũ tã sui de colligiẽ ꝙ ei⁹ itrisecum os tã strictũ manet ut ĩde spmatis aut sãguis menstrui egredi possit nihil. et sic semis cũ puriori pte mẽstrui sanguinis ꝯmixtio fit ĩ quã calore mr̃cis agẽte spmatis calor ad actũ reduciẽ sicut ut ĩ materiã illã menstrualeꝫ ꝓ embriõis generatiõe fienda agere deiceps possit et ut tactuꝫ est talis ꝯceptio nuncupaẽ. Calore uero spermatẽ ĩ materiã illã menstrualem deiceps agente eã pro trib⁹ pñcipalib⁹ formãde membris prepant ac disponit et sic ĩ eã digestioneꝫ cãt quendã. Et hõ pborũ ueteꝝ que materiã hãc possibilib⁹ modis oĩbus perscrutari conati sunt relatu ĩ sex dierũ spacio fit cõiter. Successiue uero calor actionẽ suã ꝯtinuãs materiaꝫ illã ut mẽbroꝝ formã suscipere possit ꝯtinue disponit ĩ meli⁹. et sic ꝑ noueꝫ dierũ spaciũ ĩspissando ĩ ea ꝯtĩue agit. Unde materia ex tali actione rubedineꝫ quandã ac substantiã sanguis simileꝫ tũc acquirit. Deiceps actiõe caloris ꝓcedente materia scdm ei⁹ eterogenitateꝫ uarie disponiẽ ꝯsisut ps una carnis aliqua reliqua nerui et sic de aliis scdm ꝓcreandoꝝ membroꝝ exigentiam formã recipiat cui⁹ actio ĩ. xii. dieb⁹ cõis terminaẽ. Demũ maẽia illa successiue taliter disponiẽ ut menbroruꝫ oĩuꝫ ad fetus perfectioneꝫ que requirũtur formã recipiãt ꝙ ĩ. xviii. dierũ spatio fit cõiter Et ĩ isto toto tempore embriõis generatio perficiẽ. et ecce ĩ sum

a. 3.

ma tpa ac mod⁹ i quo et quomō ↄceptō embrionis generatio ac ipregnatio fiat ꝓpter ꝙ i uersu cōitez aiūt. Sex i lacte dies tres sūt i sanguie trini. Bisseni caz nez. triseni mēbra figurat uel aliter. In iectū semē sex primis certe dieb⁹: Qua si lac reliquis nouez fit sāguis ac inde. Solidat duodena dies bis nouaqz demū. Effugiat tēpusqz sequēs ꝓducit ad ortū. Ex quib⁹ oib⁹ pz qualit̄ i. xlv. dieb⁹ fet⁹ ꝑfecte ↄplet̄ et tale est formatōnis ei⁹ temp⁹ maximū. 3v. dierū minimū ut aiūt pħi atqz multi de hac materia tractātes cōiter asserūt. Formato fetu ut Auic. iquit tpe duplato mouet̄ et duplato postea tpe mot⁹ fetus ad ortū ueīt Rudis ego igenii qua fantasia moti sit nescio. nā ex eorū positiōe prio sequit̄ ꝙ i 30. aut quadragita dieb⁹ formatus embrio cui⁹ possibilitatez ipsi ponūt uiuēt nūquā primū pz iaz ex ipsoꝝ ↄputo i 30° foꝛatus embrio i sexto mēse precipue nascit̄ et ut declaraturus sū talis nō uiuit. In. 40 . uero format⁹ ad ortū i lxxx°. ueīet qui piter nec uiuet Sequit̄ 2⁹ ꝙ i nouo ptus fiet raro pz qz talis i. xii. precise format⁹ sic opoztet tpa illa ut ipsi uolūt duplādo ↄtinue et uerisimili⁹ tā rōe diuersitatꝭ materie qz agentis citra tempus illud frequentius embrio formari debet. Sequit̄ tertō ultra nonū naturaliter nasci neminē pz ex quo pz duplato motus tpe naturalis fit part⁹ et nō aliter ut hii uolūt. Auic. tamen i sui de aialib⁹ ix. ↄputationē hāc poīt aliter. nā ut sniam ei⁹ sūmati colligā. Impregnatiōis temp⁹ i septez equales ptes diuidit. Prima quaꝝ formatiōi due motui et quatuor alie partui correspōdent. Tēpus eni mot⁹ cōtra temp⁹ iformatiōis tōliter cōdistinctū ei duplū fiat. uerbigrā. Si i 30. embrio format⁹ sit eo duplato lx^m. ↄtinue quo trigesimo foꝛatōis addito nonagita precise hēmus qui mēses tres ↄstituūt et fetus i hoc tpe moueri icipit. Dei ceps duplato motus tēpore ꝙ dierum lx. fit seorsū. s. cū a formatiōis tpe capiendo dies. 100. et 20. erūtqz menses quatuor precise sūt et his precedentib⁹ ad dit̄ fetus ad ortū deueīet. Ex quibus sequit̄ i . xxx. formatus in lxx°. precise nascit̄ et parit̄ de aliis ↄputandum est: Ex his sequit̄ naturalē aut decima aut ii° partū posse fieri sepe. Pz scdm eoꝝ modū ↄputū faciendo. Astrologi moraā fetus i utero aliter iuestigari conati sūt ut expresse ptolomeus i cēti loquio ꝓ positiōe. li. inuit deū iquit. Locus lune i natiuitate ipsius grad⁹ ascēdentꝭ est hora casus spermatꝭ. Et loc⁹ lune i hora i qua cecidit sperma est grad⁹ ascēdētis i hora natiuitatꝭ et qz tēpus iclusuz iter ascendentē natiuitatꝭ et lune casus spermatꝭ hora et locū lune hora natiuitatis uariationē quandā recipit tres in utero fetus moras distīctas iuenerunt predictꝭ tpibus mēsuratos. maiorē . s. mediā et minorē. Maior eni ducentoruz. lxxxviii. dierū existit que mēses. ix. st̄ et dies tres. Minor ducentoꝝ. lviii. dierū existens mēses. viii. et dies . xviii. ↄstituūt. Ex his prio sequit̄ ꝙ scita hora casus spermatꝭ i mr̄ice natiuitatꝭ hōscit̄ et ecōtra. Sequit̄ scdō ꝙ septimi & octaui et ūdecimi mēsis part⁹ preter naturā existit et per ↄñs ifans uiuere ū deberet. pz ex quo talis part⁹ fit i fluxu supcelesti obuiāte qui ut notū est tāqz ul'e agēs plus i causatū quā pticularia agentia ifluit. Astroꝝ merito et si precedēs dupla forsan uera sit ut ptolomeus uir tātus affirmat tm̄ agentis pticularis diuersitate quā ēt materie fallacē

illā īueniri sepe puto. posito ēt ꝙ eodē īstanti mulier sāguiēa ac robusta ex se mīe ualde potēti ꝯcipiat et ōbil' flegmatica ex debili seie cetera ponēdo paria ad natiuitatē usq3 tēpus sāguinea citius pariet cū materia ī ea obediēs sit magis pticulare agēs forti⁹ et uīe ut suppono. Idē preterea nōne natus ī octauo et si ut īfra patebit supra celestis cōtrariet' ī flux⁹ aliqñ uiuit ut Ari. in de historiis aīaliū iī⁹ Ex quo . bñ sequit' ꝙ si precedēs regula astroꝝ merito uera sit rōe pticularis agētē ac māe fallax repire debet sepe. Sed ista deceptio ī ꝓposito nobis prodest nihil. Istā igit' dñis astrologis dimittere meli⁹ puto . Habet' igit' scōm dños medicos qualiter et quo dieb⁹ fetus ī utero formet' et ī quot diebus moueat' et tādē ī quot ad lucē deueniat. Habet' quoq3 scōm astrologos diuersitatē more fetus ī matrice qui celū suū ad effectū ꝯcurrer' uolentē oēm ī fetus formatorē et ab instāti ꝯceptiōis ad ei⁹ usq3 ortū alit' et aliter per planetas ꝯcurrere nolūt. In forma tōe uero et si uīe dñiu3 saturno attribuūt scōm uariā dispositionē materie planetas ta3 ad talē actionē ꝯcurrere affirmāt oēm . nā ut hitu3 est in ꝯceptione materia simul adunat' ꝯstansq3 fiat opem et talis operatio saturno c⁹ frigiditate et siccitate materia coadunare et coaduātē ꝯstantē facere ascribit' ꝛ hoc tā diu durat donec a calore mr̄icis sperматis calor uiuificat⁹ ī generatiōis materiā agere īcipiat . Secūda opatio Ioui c⁹ est spm̄ uiuificare hoiem ascribit' . nā Jupiter quasi iuuās pater ethimologiat' tūc enī spūs gigitiuus īspermate existēs uiuificat' hac formādi mēbra uigore recipit et tūc materiā spumificādo digōem quādā efficit l' recipit.

Deide mars cui⁹ caliditate et siccitate est uirtutē membrorū īformatiuaꝫ fortificare materiā illā īfluit ūde tunc tres uesice pro trib⁹ pricipalib⁹ creandis membris generant' . Et horū triuꝫ operatio usq3 perdurat quo materia ꝓ umbilico ac secūdis generatiōis disponit' qui ī sex aut ī . vii . cōiter dieb⁹ finit' Et ad h̄ usq3 tempus a matrice adhuc petit nihil. Deicepe sol ī materiā illam taliter īfluit ut ꝯcept⁹ iā fetus ad ꝯceptiōis locū materiā talē ac tantā attrahere possit ꝙ ad pricipaliū membroꝝ augmētationē sufficiat et ide aīata fieri possit ꝙ ī triū dierū spatio finit' et perficit' Ueneri aūt operatiōe quintā ascribūt cui⁹ est liniādi ac exteriora quedā membra formādi uirtutē īfluere et tūc materia scōꝫ eius eterogeitatē ut uaria mēbra ide fiāt disponit' et tal' operatio circa dies . ix . tota ꝯplet' . Mercuri⁹ deide oculos aures nares et uocis īstrum̄ta ꝓcreādi uirtutē īfluit et tūc caput ꝛ ī eo ꝯtenta creant' sens⁹ organa disponūtur et caput ab hūeris seperat' ēt oīa ī xii . dierū . Luna hūiditatū dña postea uirtutē talē īfluit ut ad ꝯceptiōis locū hūiditas tāta trahi possit ꝙ mēbra oīa formā debitā recipiāt huius ope fetus p̄fecte ꝯplet' ꝙ ī his dieb⁹ spatio fit comunit' Et hoc est tēpus ꝙ ab semis īfusiōe ad ꝯpletā usq3 fetus formā taliter planetē ascribit' ut ī diuersis astrologorū libris sparsi3 recollegi. A casu tamē spermatē ī matrice ut dictū est usq3 ad luce3 fetus deueniat planetaꝝ īfluxus aliter a ꝓprietate. Astrologi cuiuslibꝫ ꝓductiōi rei cui⁹ ꝯplementū per mēses durat āt est mensi cuiq3 planete unius a saturno pricipiū facientes dnium attribuūt et si rei illius ꝓductio perducet diutius a saturno iterum icboando ad

planetas alios successiue transeūt ordi nate nisi eni materia ex qua embrio generat᷑ coagulata ꝯstaret eius ꝓpter fluxibilitatē generatio fieret nl'la Cūq₃ saturni frigiditate sua ac siccitate talem sit coagulare materiā ꝯstantē₃ facere ac naturalē et uegetatiuā īfundere primi mēsis dñiu₃ eidē attribuim⁹ cū ī materia illa hec ī mēse illo prīo fieri noscūtur. Coagulata et coadunata materia a Joue cuius est spm̄ uiuificare oēs gignitiuos spūs formādi mēbra uigorem recepit et ab h̄ Joui mēsis duob⁹ a scribit᷑. Tertius uero marti que tria pricipalia mēbra sua caliditate formādo caput ab ceteris seperat brachia quoq₃ et crura plasmādo ea diuidit ab īuicē₃ uirtute uitali ī eis adhuc existēte nulla ut phici uoluerūt plurimi. Hec eni perfectio corde ab sole ī eo ifluī uolūt et sic tūc cor mēbris ceteris uitā ifluit ea de cā tūc mouet᷑ ēbrio ac sētit et per hoc soli mēsis quartus attribuit᷑. Jn quīto aūt que ī mēbris exteriorib⁹ lineatiōes ueneris uirtute pficiunt᷑ quedā ac etiā exteriora mēbra formant᷑ puta nares os uirilia muliebria pedes ac digitoꝝ sepatio. Sexti aūt mēsis mercurio dñiu₃ dat᷑ q sua uirtute uocis īstrumēta supcilia et oculos fabricās capillos et ungues crescere facit. Jn septimo autem talis opatio a luna ꝯplet᷑ q hūiditate sua uacuitates replet oēs et tūc fet⁹ perfecte ꝯplet⁹ est. Et ex his dñiis tāqua₃ ex fūdamēto quare ī octauo mēse nō uiuat causā reddere conati sūt. Suppo nētes ꝙ planetaꝝ quidem uice scō₃ ambas qualitates amicant᷑ ut uenus Jupiter ⁊c̄. Quidā scōm unā tantū ut luna mars ⁊c̄. Et quidē scō₃ ābas uite ꝯtrariant᷑ ut saturn⁹. Js enim cū in octauo mēse ex fūdamēto prehabito ad dñium reuertat᷑ uite scōm ābas qualitates ꝯtrarias natū īterficiat et per hoc rōe tal' īfluxus octaui mēsis n̄ uiuit. Si tñ fet⁹ radicalit᷑ fortis uirtutꝫ fuerit mr̄e existēte robusta teste pho ī de historiis aīaliū ix. ad lucē puenerit uiuet. Jn egipto. n. īquit mulieres uiragines sūt ac robuste hoc sepissime ꝯtigit. Jn nono aūt mense Jupiter iterū dñat᷑ qui scōm qualitates ābas amic⁹ uite fetū uiuificat ei⁹ atq₃ pricipia uite fouēdo uitalē uirtutē adauget pp ꝙ part⁹ ille supercelestis influxus merito naturalissimus existit. Mars uero uite scōm qualitatē una₃ amicus ī mense decimo p̄est et sic in eo ob h̄ natū uiuere ꝯtigit interdū Sol in xi°. regnās uitā nato prestat et sic ī eo natus uiuit ut plurimū ꝙ si ī. xii°. mēse fetū nasci possibile sit fōsā hoc ab autorib⁹ ꝯtigisse tñ reperi nūquā sed si sic esset insupcelestis īflux⁹ rōe uiueret et tūc uen⁹ aīca uite domini .r₃ resūpserit. De septimo aūt mense ī quo part⁹ sit notabilit᷑ dr̄ ꝙ luna uite rōe hūiditatis ac lumīs ꝙ a sole recipit amicat᷑. nā p hoc fructus maturat creticoꝝ tertio. Et ob hāc cām plenilunii noctes calidorū existūt methauroꝝ secūdo. Cū ergo fetus ut habitū est ī septimo pfect⁹ sit sibi luna pp assignatas cās nō īimicāte ad ortū si uenerit uiuet et hāc ob cām ptū illū naturalē fore ꝯpertū est. Auic. aūt et alii ut medici loquētes de his talem rōem sensualē assignāt. Nā ut stati dictū est fet⁹ ī septimo pfecte ꝯplet⁹ ē ⁊ tūc aeris seu nutrimēti defectu exitū petit ꝙ ī radice fortis fuerit nascit᷑ et uiuit. Si āt uirtutis īpotentia aut cōllido nū resistētia nasci nō possit maxie debilitat᷑ quare si eū ī octauo nasci ꝯtingit ei uelutī que laborē scōm aggredit᷑ a p̄mo nondū releuat⁹ accidit ēt sic tātū in

secūdo illo motu debilitat᷑ a fatiga pri ma releuat⁹ nōdū ut nat⁹ uiuere nō pos sit. Ex rōe eadē i quarto nō posse uiuere natū argueres. Patet ergo scdm me dicos quare i octauo nat⁹ nō uiuat. In septio uero sic ꝙ si hāc cū astrologoꝝ rōe ꝯiūxeris quesiti pfecti cām hēbis. Et p hoc huic caplo finem ipono.

Caplm 31m de signis ipregnatiōis masculinitatꝫ causis et signis geminorū et desup ipregnatiōis causa.

q. Ualiť ꝯceptio ēbrionis gene ratio fiat i caplo p̄cedēti tibi satꝫ declarasse puto nūc autez mulierē pregnātez per ꝓpria signa co gnoscas. Oportet quoꝝ quedā uiri que dā mulieris ex pte se tenēt. Dū ergo uir spmata ābo simul emiti ac sugi uirgam presēserit eā q3 siccā et mundā abstra hit mulierē ꝯcepisse tūc signū ē. Muli er aūt spma si simľ ꝯuenisse pcipiat i cu ius actu delectationē ꝯsecuta est gran dē ac mřicis collū succiōis pp auidita tē siccū māserit sic ꝙ spmatis egressuz sit nihil et accidit mulieri pigritia et tar ditas ad somnū os quoq3 corrugari ac cū quadā delectatōe ꝯstringi pcipiat p tū atq3 dolorē quendā iter umbilicū ⁊ femur pp mřicē que se tūc super sperma recolligit᷑ persēseant hac hui⁹ ex causa puulus quidē horror tūc ipsā deprehē dat mulierē hāc ꝯcepisse dubites hanc quāquā et hec coeūdi expte actus se te nēt. In ꝓcessu uero mľr coitū abhōret uel ut ueri⁹ coitū tā auide seu ardēter ut pri⁹ nō appetit ꝙ si coeat puul⁹ qui dē dolor eā sub ūbilico deprehēdit nec spma tūc emittit cū quo nauseat iterdū Mēstrua solito tpe nō effluāt. c⁹ ex cā uertigo scotboia ac oculoꝝ tenebrosi

tas eā i uadit sepe. puls⁹ ac cordis tre mor. Nausea abhoīatio ac p sepe malā rū materierū ad stomachū defluentiuz uomit⁹. Post uero mēsem appetit⁹ cō rupt⁹ eā deprehēdit sepissime eaꝝ colō ut plurimū mutat᷑ pāni et alie cutis in fectōes sup faciē ac i aliis ptib⁹ corpis nō nunquā inascunt᷑ mollificant᷑ palpē bre. ꝓfūdant᷑ oculi miorant᷑ pupille ac ꝯiūctiua augmētat᷑ pp ꝙ earū ꝯspect⁹ tñ ferox fit sepe et ꝙ a me uisū est sepe ex ipregnatiōe dorsi et anchaꝝ dolores sedant᷑ interdū cūq3 parit redeūt. Ad quartū usq3 mēsē cū fet⁹ notabili cibo nō egeat accidētia tľia ut plurimū fixa manēt et ad ptū usq3 deīde miorādo ꝓ cedūt ypocras uero autoresq3 alii plu rimi p experimēta pregnātē mulierē co gnoscere nos edocēt. Et primū quidez Auic. idubitatū asserit ut aqua mell. ℥. ii. cū tmdē pluuial aque mľr nō assueta i potu cibata cū it dormitū sumat ea. n. si pregnās sit tortōez i uētre sētiet cuz pūctiōe alias mime et hui⁹ rō. nā matrix plena fetu i testia ꝯpressa tenet c⁹ cā uē tositas ex aq̄ illa geita detinet᷑ et i uen tre tōtionē cū pūctiōe cāt. Secūdū mľr ieiuna pānis bñ tegat᷑ sic ut arematuz odor ad nares ꝑuenire nequeat deīde p embotū suffumiget᷑ ꝙ si odorē sēserit pregnās nequaquā erit. De allei quoq3 suppositiōe ac aristologie pľueris cum melle mixt⁹ iudiciū idē fit. nā si illoꝝ ua por i ore sentit᷑ pregnās mime erit. Ex perimētū aliō tā ad ipregnationē quaz ad masculeitatē ꝯgnoscēdā. Urina mu lieris i uase bñ mūdo recollige ꝙ obtu ratū taliter ne spiret i umbra recōde p tres dies naturales. deīde eā per petiā lini mōdissimā colla ꝙ si i ea aialia ue lut pediculi iuenta sit mulierē pregnan tē eē scito et ubi ea rubea fuerit mascu

lū alba uero feminā denūtiāt. Aliō. Rc. unā acū tersā et politā et pone ī urinā mulieris rc. p noctē ī uno pelui enea et mane uide si est pregnās acus est macu lata macul' sub rubeis. si uero nō est pr̄ gnās acus facta est nigra et erugiosa De pregnātiū urinis alioꝝ dicta refe rā esto p eas super īpregnatōē nihil ar gui possit nisi scripta signa bn̄ tibi notā da sint Primū mēstruis ꝓpriis ordīa te fluentib⁹ īpregnatio uera fit mola nō nūquā Secundū añ mensē tertiū ī mola sepissie manifest⁹ mot⁹ ī matrice sentit̄. In uera īpregnatiōe nequaquā 3^m ī mo la ueloci⁹ uēter īgrossat̄ imo ī nō pcep tibili fere tpe ut ī duab⁹ hoc āno uidi que ī uno quasi tēpore passe ī mēse. vi. ābe ex honorate sūt 4^m aliter fet⁹ suo ꝯueniēti tēpore mouet̄ quā mola. Ipse enī de latere ī lat⁹ motū facit sepissime mola uero sie ꝯpressiōe seu mulieris mo tu raro. Quītū qñ cūq3 īpressio uiolēta ī mola cū manu fit mouet̄ et amota ma nu locū ad pristinū redit fet⁹ aūt qñq3 ex ꝯpressiōe tali mouet̄ qñq3 uero mini me. Sextū durior uēter et tractabil' mi nus ī mola quā īpregnāte existit sēper. Septimū pregnās quā molata mouet̄ agili⁹ mlto. Octauū ī mola esto uēter tumēs fiat mamille nō tn̄ sēper molescūt enī ac gratiliāt̄ cui⁹ oppositū īpregnā te ꝯtingit. Nonū maxille man⁹ atq3 pe des molles īcōuenient̄ ī molata fiūt im pregnāte nequaq3. Decimū pregnās mēsem. xi. nō pertrāsit molata uero ad quartū usq3 annū et ultra sepe uenit. eg uoce argui possit nihil. Trouātuli tam̄ ī istis partib⁹ ex urinis īpregnatiōe3 n̄ mō cognoscere affirmāt se uerū et si mu lier ꝯceperat unquā ac natoꝝ numeru3 maritū aliū an habuerit pat̄ atq3 mater uiuat ne et plurima talia ꝓpter ꝙ ho

mines taliter īfamāt ut a remotissimis ꝑ tibus nō credēda ad eos copia ꝯtinue ꝯfluat. Sed his missis trouātul' ad ꝓ positū redeūdo ego ipse nihil ex urina sup īpregnatiōe3 posse ꝯcludi certe qc quā psuadere uolui nūquā. Prīo non rōe ꝯtenti per ipsū enī sup membroꝝ di spotōe3 ob hoc iudicam⁹ qr superfluita tes a membroꝝ nutrimēto resecate per uenas ad epar refluūt et ad renes cū sā guis aquositate pueientes ī uesica urie ꝯmiscent̄ et sic oli phorū solers īgeniū ex h̄ super membroꝝ dispositiōe3 argu it. Fet⁹ enī ad extra uenas ad mulieris epar ꝯtenta mādabit̄. Scis eteni ꝙ in pleuresi atq3 egritudinib⁹ que ad extra uenas sūt iudicare quāquā certi nō pōt ūde ulcib⁹ aliꝙ ī substātia3 colore ac ꝯ tentis urinā ī pleuresi ipsā laudabilem ꝯspexi et tn̄ bon⁹ hō ad morte3 ueloci' tendebat. Si ergo ꝯtenti rōe iudicare de īpregnatōe certi pōt nihil quomō ex colore āt substātia illō facias. Mala preterea ī stoāco epate reib⁹ alio ne mu lieris ī membro pricipali seu nobili exī stēe dispō ī colore substātia ac ꝯtento urinā ut p3 multi mode uariat. Cūq3 a talib⁹ dispōib⁹ mulier raro imunis sit esto ad hoc de urinis pregnātiū p auto res dicta uera sint iudiciū tuū ea puer tet ac fallax efficiet̄. Uerū qr mulier im pregnata obesse prīo diuertit̄ mltū ac ī eis corpore uarie dispōes ex īpregna tōe nascunt̄ quaꝝ rōe mutat̄ etiā uria. Antiqui enī equocant̄ tn̄ super īpregā tōe3 eā quicquā sigificare uoluerūt. Et per h̄ Auic. īpregnatiōis ī pricipio eā citrinā fore ac ad albedine3 declināte3 quādā ait ī cui⁹ mediū coctū quasi car miatū residet. Uria quoq3 pure substā tie qr subtil' super eiu⁹ supficie nebō nu bes quedā per materiā īpregnationem

significare etiã afferit et maxīe si ascen dētia in ea athomosa corpuscl'a quedā perrauerit. Refert et item ꝙ uriali mo to uria si turbat' ipregnatiōis finem de notat. Si uero nō pricipiū et q̄ꝛ i fine rubedo ubi i pricipio subalbedo erat apparet Alii dicūt ꝙ urie ipregnātiuȝ trib⁹ primis mensib⁹ sāguinea existens ī se quasi minutas quasdā nebulosas et albā ypostasī ꝯtinet. In quarta uero et ultra mēse ad cereū et uiridē colorē ten dit et ypostasis i primis que alba erat paulati tp̄e ꝓcedente liuet ac gradati in grossat' magis reddere rōeȝ predictoꝝ cū equocātia illa sint signa nos plurima decipientia hoc i loco sup sedeo. Nam ex eisdē super arthericā ut pȝ alias atqȝ sup egritudines plurimas significare pōt. Si tamē urina sic circūstātionata cū predict̄ȝ signis affuerit de īpregnati one tūc iudicabis certi⁹. Pregnātis pl' sus i pricipio fort̄ȝ ac magn⁹ erit ut. Cō ꝯstātinus inuere uidet'. Sȝ uers⁹ fineȝ paru⁹ uelox atqȝ spissus reperit' ut ex philareti dict̄ȝ elicit'. uerū esto adhuc de ipregnatiōe certissimus sis nisi pec cāteȝ masculū āt feminā ꝯcepisse certifi ces feceris nihil et ut uerax i hoc sis ui ri dispō tibi prio ꝯsiderāda est deicepſ uero mulieris. Uir eni hitudinis bone robusti corporis āplaꝝ uenaꝝ testium magnoꝝ cui⁹ dexter ab adolescētia us qȝ maior fuerit ꝯtinue ac q multi et cali di seis existit ardent' ad uenereȝ icitan tis ꝙ i aqua positū rotūdat' fundū atqȝ petit et etiā q i adolescentia festine pol luerit cū quo ex coitu debilitat' nūquā mascl'iabit his ex se sēper. Et eo certi⁹ si i actu coit⁹ testeȝ sinistrū stricte ligā tū teneat. dextrū uero solutuȝ sic ut ab eo solū sperma decidat'. Femina uero que bōe fuerit hitudinis uenaꝝ apparē

tiū. et gaudent̄ȝ aspect⁹. Cui⁹ menstrua digesta sit et nō cruda que mense i quo libȝ ordiate perfluūt et a quib⁹ i quarta purificata manet ea ex se. masculinans sp erit. Et sic ex dict̄ȝ tā mulliereȝ quaȝ masculinātem etiā uirū ex se cogōsces unde talis ꝯsideratio ut mulliereȝ ex ma sculo seu feiam pregnāteȝ esse scias cū describendis stati signis putil' tibi erit ualde. Attende ergo ꝙ ml'r ipregnata mascl'o colorata magis ac mediocris fa ciei sp erit leta quoqȝ agil' leuis et appe tit⁹ sanioris cū quo pregnātiū acciden tia i ea maiora erūt ualde. ꝙ si stās seor sū uocet' dextrū pedeȝ mouet ocul⁹ quo qȝ dexter let⁹ magis ac mot⁹ facilioris existit ei⁹ uenter rotūdat' et cū mamille crescere icipiūt dextra sp auget' pl⁹. c⁹ papilla bene colorata est et ab ea lac ef fluet. Prio ꝙ si super speculū āt poli tū corp⁹ aliꝙ soli expositū mulgeat' in granul' margarit̄ȝ āt argento uiuo simi lib⁹ rotundat' et si super aquā aut uri nā ꝓpriā multū fuerit perpendicl'ariter fundū petit. pōd⁹ ac grauedo i dextro latere sentit' plus i quo etiā fet⁹ plurimū mouet se. Puls⁹ aūt mulieris dextri ple nus magis sinistro sentit'. Urina uero ut predictū est ipregnatiōeȝ tibi demr̄a uerit ex illa masculū arguas i c⁹ fundo athomose ille, resolutōes residebūt que modicū post tp̄is coagulant' et conglo bant'. nā i quo calor dn̄at' suo i nube u bi situat ōe et tal' cōglobatio. potentiā caloris ac uigoreȝ arguit q ipregnata masculo uiget maxīe. Diuȝ istorū muli er si filiā ꝯceperit oppositū erit. De ge minoꝝ signis certi quicquā haberi non pōt uerū si plures nasciturī fet⁹ āplius fuerit siue ex uno partu siue ex plurib⁹ scd̄m doctrinā Auic. xxi. tertii de cau sis geminorum ac etiā hihikil caplo de

Nō oplinq ... et ... ualde ... medinos et o...

ↄceptu cognoſcet̃ ſi nati uenā ũblicalē ↄſpexeris quot eni ruge ſeu nodi in ea fuerũt tot iterũ fetus mulier ↄcipiet et ſi nulla nullũ. ꝙ ſi rugaꝝ una ab alia diſtās multũ fuerit īter illos fetus naſcituros temp⁹ longũ erit et ſi ꝓpīque breue. Jtē ruge nigre ſeu rubee maſcl'os et albe femias ſignificāt. Et oīa h̄ fore uera ego tpe meo expientia ↄprobaui. Gemī tñ et plures ſup īpregnatiōeꝫ gigni poſſũt nā mulier robuſta ꝛepit̃ ſepe que eſto īpregnata ſit ad mēſes uſqꝫ aliquot ſine nocumēto oꝛdīate menſtruat et ī tali ſup īpregnatio fit facile que uſqꝫ ad temp⁹ maturatiōis fetũ defert ſepe repit̃. Et mulier debil' c⁹ matrix pp auiditateꝫ maximā attrahēdi uirile ſpma ī actu coit⁹ apit̃ et ī hac quoqꝫ ſup īpregātionē fieri ē poſſibile. ad maturationis tñ temp⁹ fetus tal' ꝓuenit nũquā Et hec de ſignis īpregnatōis et maſculinātis quoqꝫ gemīorũ cauſis et ſignis et ↄñter deſuper īpregnatiōis cā.

Caᵐ trigeſimũſecũdũ de cauſis mole ſignificatiōibus ac cura.

Pregnās mulier ī ↄtiguo ca° cogōſcenda qualiter ſit te per plurima ſigna docui quoꝝ ex his ſup aliā m'ieris ꝓpriā egritudineꝫ quā molā appellam⁹ equocāt aliqua ut talē ergo equocationeꝫ euitare ſcias de mola ipſa dictō fiat oꝫ que ſũpta ꝓprie aliō eſt nihil que īpregātio mēdoſa que ſi ad part⁹ unquā ueniat carnis īformis fruſtuli pturitio ſit. Unde is terminus mola a molō grece ꝙ latine rotũdũ ſonat origineꝫ forſā traxit cũ carnis illō fruſtulũ ad rotũditateꝫ declinat quādā ueri⁹ tñ ab līgua pſica illō nomē deriuatũ puto nā moli pſice ut ī quibuſdā ātiquiſ ſynonis īuenī ideꝫ latine ꝙ īformiſ carnis fruſtuli pturitio ſonat. Sed miſſa noīs deriuatiōe ad ei⁹ cās deuenio. Mola enī ex plīmo ſāguine menſtruo mediāte mr̃icis caliditate nō nũquā generat̃. nā menſtru⁹ ille ſāguis ex actiōe ſr̃flue mr̃icis caliditatꝫ iterdũ ↄdenſat̃ et carnis foꝛam recipit ex qua tũc īpregnatio mendoſa fit quā ut patebit uere īpregnatiōis accidētia ſequũt̃ plīma et tal' diſpō mala ꝓprie nuncupat̃. Fit et aliter nō nulle enī mulieꝛeſ ī ſpmate abũdant plīmo ī quib⁹ ſine ↄcurſu uiril' ſeīs ī actu coit⁹ ꝓpriũ ſpma ad mr̃icem trahit̃ ꝙ menſtruali ibidē repte materie ↄmiſcent̃ ſuper quā matrix tũc colligit̃ et caliditate ī eā agit ꝓpter ꝙ ↄdenſat̃ et carnis foꝛmā recipit a mr̃ice quoqꝫ occaſio natũ uirile ſpma āplexũ iterdũ materie mēſtruali ↄmiſcet̃ ī quā nō uirtute īfoꝛmatiua qꝛ ea tũc caret ſed caliditate elemētari poti⁹ agit ex cui⁹ actōne materia ↄdenſata formā recipiat et mola īde generat̃ Jnſup pp uirilis ſeminis debilitatem aut menſtrui rebellitatem ſeu utriuſqꝫ impotentiam ī hũana ſpē mōſtra generant̃ ſepe Facit enī natura de poſſibilib⁹ ſēper ꝙ meli⁹ eſt nōne etiā ↄſtellatiōiſ ac diſpoſitiōis materie cũ fetu ſiml' fruſtrũ carnis ſeu aliud qōdā ī apulia generari ſepe ab īcol' narratũ mihi fit ut bufo u' ↄſimile aliō nā tũc uerile ſemen ī puriorē mēſtrui pteꝫ agens ī eā foꝛmā hũanā īducit et ſuſ ī ſuperfluā materie coꝛrupte actionē ↄtinuās perfectoꝝ qua pōt foꝛma eā īfoꝛmat. Et h̄ mō ex materia illa ad recipiendũ hũanā foꝛmā īdiſpoſita cũ fetu bufo aut ↄſimile uenenoſu quoddā aīal generat̃ cui⁹ uēnoſitate fet⁹ ipſe ī mr̃ice īficit̃ ſepe ac morit̃. Frequenti⁹ tñ cũ fetu ipſo naſcit̃ ſimul ī cui⁹ exitu ipſũ mo

mordet iterdū ex quo uenenoso morsu ifelix fet⁹ morit̄ stati. Ex debilitate isu per caliditatē spermatē ac matricis ple rūq3 accidit ut materia illa mēstrual̄ re tenta nō ꝯdenset̄ sed ꝑpter subtiliatio nē i aquositatē ac uentū ꝯuertat̄ post⁹ quare maiorez quā antea tūc locū occu pās tumescere uentrē facit et dispositō ni hāc mr̄icis molā ꝯsil̄r appellare ꝯsue uim⁹ esto iproprie tn̄ cū i fine ꝑprie dic te mole iformis carnis frustuli si pertu ritō fiat ut dictū est ꝯsequat̄. Ex quib⁹ oībus tā ꝑprie quā i ꝑprie mole cā pz Amodo signa ponenᵈ sūt et ea prio in quib⁹ cū uera ipregnatiōe equocat. nā menstrua retinent̄ augumentat̄ uenter mot⁹ i ea fit mamille crescūt uertigo sco thomia oculoꝝ tenebrositas puls⁹ et tre mor cordis nausea abbomiatio materie rū malaꝝ uomit⁹ et appetit⁹ corruptio sepe accidit. In colore molate mutāt̄ pāni ac alii cutis ifectōes eis inascunt̄ plerūq3 mollificant̄ palpebre oculi ꝯfū dāt̄ pupille minorant̄ et ꝯiūctiua augmē tat̄ ferox earū aliquādo aspect⁹ fit. Ex perimēta preterea ad ipregātionez ue rā cogōscendā enarrata supi⁹ sup molā quā super eā significāt nō minus et pit̄ de pulsu ac urina fit. Quid mirū ergo si i tot signoꝝ equiuocatiōe medici de cipiant̄ plurimi et ex sapientiorib⁹ qui dā. ea de cā distiguentia ifrascripta si gna bn̄ tibi notāda sūt. Primū mēstru is ꝑpriis ordiate fluentib⁹ ipregnatō uera fit mola nō nūquā. Scōm ante mē sem tertiū i mola sepissime maifest⁹ mo tus i mr̄ice sentit̄. In uera ipregnatiōe nequaquā. Tertiū i mola ueloci⁹ uent̄ igrossat̄ imo i nō perceptibl̄i fere tpe ut i duab⁹ hoc āno uidi que i uno quasi tē pore passe i mense. vi. ambe ex honora te sūt. Quartū aliter fetus suo ꝯueniēti tpe mouet̄ quā mola. Ipse eni de late re i lat⁹ motū facit sepissime mola uero sine ꝯpressiōe seu mulieris motu raro. Quītū qn̄cūq3 ipressio uiolenta i mola cū manu fit mouet̄ et amota manu locū ad pristinū redit fet⁹ aūt qn̄q3 ex ꝯpres siōe tali mouet̄ qn̄3 uero mime. Sextū durior uenter et tractabil̄ min⁹ i mola quā ipregnante existit sp. Septiᵐ pre gnās quā molata mouet̄ agili⁹ multo. Octauū i mola esto uēter tumēs fiat ma mille nō tn̄ sēper molescūt eni ac grati liant̄ cui⁹ oppositū ipregnāte ꝯtingit. Nonū maxille man⁹ atq3 pedes molles ꝯueienter i molata fiūt ipregnāte nequa quā. Deciᵐ pregnās mensē. xi. nō ptrā sit molata uero ad quartū usq3 annū et ultra sepe ueit. Signa ista oia ꝑpe ⁊ n̄ ꝑpe mole cōia sūt tn̄ scōm magis et mi n⁹ ꝯueniūt nā iproprie dc̄a mola graue do maior et durities quā i aliis existit. Et i aquosa quoq3 quā i uentosa esto tumor In uentosa maior sit. Itē uēto sa mola subito recedit iterdū et deīde redit. qn̄q3 etiā i una aliqn̄ i alia mr̄icis parte sētit̄ et cū dolore quippe sepe ma gno. Carnosa aūt et hūoral̄i eodez sēper loco permanet illa cū rugitu et h̄ cū quiete. Et qr matricis molā ydropē nōnulli ueterū appellāt ut hec duo disti cte cognoscas. Nota ꝙ ad certū usq3 temp⁹ uentris duricies i uera mola quā i ydrope existit maior i uentosa tn̄ et a quosa mior Uerū iter tympanitē et uē tosā magis ē ꝯuēiētia sed i tympaīte uē ter resonat magis nā uentositas i mola reclusa magis et stricta int⁹ manet In ydrope preterea pedes islant̄ in mola rarissime imo minorāt̄ ut plurimū. Ex quib⁹ oībus iter pregnatiōem uerā et molā ac iter carnosā molā hūoralez ac uentosā et iter molā absolute et ydropē

distinguētia signa patēt Pronostica oīs mola tā breuis quā lōgi tēporis cu rā recipit difficulter. plurimi preterea medicoꝝ super eā īpregnātez uerā tot equiuocātia signa uerū aborsū timētes part⁹ natural' temp⁹ expectāt. Ea de cā que ī pricipio forsā curā recepisse faci le tūc cū difficultate maxīa curat'. et in ter molas carnosas curat' difficili⁹ hu morosa postea et uētosa deīceps. Ex q bus oīb⁹ prio pz ꝙ que suo pricipio ap ꝓpiquat magis paria ubi sit cetera dif ficultate curat' cū mīori. Patet .2⁹ ꝙ si īter istas distiguētia signa bene nota ueris quā ī eis ꝓnosticare habeas sciaſ facile ueꝝ carnosa ad partū usqз si uene rit maxīs cū augustiis ac dolorib⁹ illō fiet et ītēsiorib⁹ quidē multo quā ī alia rū aliqua. Nūc ad curā trāseūdo in ꝓpria mola sex rerū nō naturaliū regi mē calidū et hūidū ordinādū tibi est. de īde ubi fl'omia op⁹ sit de saphenis fien da est. Materiei uero digestio et ipsi⁹ euacuatio ꝓut ī capl'o de mēstruoꝝ re tentiōe flegmatice hūiditatꝫ ꝓueniētis supra te docui. His ordinate et scōm exigētiā peractꝫ ad localia ueniēda pl'i mos per dies encatismata seu balneum tale sero et mane stoāco uacuo fiēda ē ꝙ. Rc. bismalue cū radicibus. M. vi. malue brāce ursine paritarie cāomille mellīloti aā. M. ii. fenugreci seis lini aā. lb. ii. ꝯquassent' et decoctiōe fcā ī ea mulier encatismet' seu balneet'. Saccu lū ex rebus ill' super femur tenēdo ꝯti nue cū egressa fuerit ante et retro ex ta li unguēto stati iungat'. ꝙ. Rc. olei aīg dolaꝝ dulciū. ℥. i. ß. olei. d' lilio pīguedi nis galline mucillaginis semīs lini et fe nugreci aā. ℥. ß. cere albe paꝝ et fiat un guētū unctiōe facta bolū unū ꝯfectiōis īfrascripte sumat. Rc. ciamomi. ʒ. ii. cas sie lignee aristologie lon. corticis cassie fistul' aā. ʒ. i. ß. assari lacce se. rute silue stris fruct⁹ sauine croci aā. ʒ. ß. zucari lb. ß. dissoluat' zucarū cū succo rorisma rini resīdētia facta ⁊ ꝯfectionē ī morsel lis ꝯfice cui⁹ bolus un⁹ det' uini īfusio nis assari post bibēdo parū uel facias sic. Rc. uitellū uni⁹ oui recētis āt duos quos bene agita cui postea adde paruz boni uini subtil' et de puluere cū quo cō fectio predicta prescripta fit paꝝ addē do zucari et totū una bulitiōe buliat ꝙ calidū exeūti ab encatisāte mulieri tri bue ī potu preualeret tñ ī h̄ casu si ex in frascriptꝫ pill'is a. ʒ. i. usqз ad. ii. loco cō fectiōis mulier assumat post uinū ut s̄ bibēdo nā ꝓpter amaritudinē pl'uerū ī pill'arū forma trāsglutient' meli⁹ Acci pe ergo nigelle aristologie ro. diptami seis nasturcii agrestis fruct⁹ sauine se rapini semīs rute armoīaci rubee ticto rū mirre castorei aā. ʒ. i. cū succo silue stris raffani pill'as ꝯfice uel h⁹ succi seu rorismarini rute aut politrici. ℥. ii. pillu lis loco tribue. His factis nastale illō ꝙ ꝯtiūe deferat īponat. Rc. aspalti bor rag. castorei cētaurie maioris diptami ellebori albi galbani gētiāe apopona cis sauie serapini scamonee aā. ʒ. ß. pul uis ex his fiat uel salti cū succo porri oīa īsimul malaxant' et cū petia rara ap pensū coxe nastale fiat. et idez cū croco succo porri āt lana succida fieri pōt ꝙ ēst ī casu illo mirabile Valz et cū ungu la asini seu equi suffumigatio ac cū re bus prescripti nastal' ꝯquassat' ad hoc ꝓpositū facientia supra ī curatiōe retē tōis mēstruoꝝ repies m'lta sed paucula que dcā sūt ī cura mole a ꝓprietate ꝯue niūt magis nā si prescripta diligēter ob seruata sit rebell' mola illa erit que cura tionē nō recipiat īmo curabit' per aliū

pĥicū nūquā Et hec cura tā hūoralis quā carnose mole ꝯueniūt. In uentosa aūt ad calidū et siccū reꝝ sex nō natura liū regimē declinet. Faciat purgationē quoqꝫ et flomiā ubi op⁹ sit scdm hūoꝝ exigentiā facito. Demū encatisma seu balneū ut supra fiat ꝓ quo tn̄ calamentū pullegiū folia lauri absintiū siccū anisuꝫ maratrū cimi^m et silia uentositatē car miantia adiūge et sacculū prescriptum īpletū rebus dū ī balneo seu encatisāte sedet super femur teneat ꝯtinue. Egre diēte uero īfrascripte ꝯfectiōis cū uio subtili optimo īfusiōis assari bolū unuꝫ dab. R. spērū dyacurcume spērū dya cimi an̄.ʒ.iii. zucari albi lb̄ f.zucarū cū succo rutbe facta residētia dissoluendū tibi erit et ꝯfectionē ide per bolos taci to uel fac sic. Accipe persicorū nucleos xx. numero quos bn̄ pista cū quib⁹ uitel lū oui recentis aut duos bene agitatos pone de puluere galāge ciāomi piperis lōgi ʒin ʒ lb gariofoli croci et nucis mu sc. addendo pro libito zucarū quoqꝫ et boni uini quātū uis totū sic mixtū una bulitiōe sic buliat ꝙ calidū mulier ī po tu sumat qz ī h̄ casu nihil supra. Ueter aūt tot⁹ ex carmiantib⁹ uentositatē iun gend⁹ est. Et de ꝯpetentib⁹ oliū de lilio ꝯpositū est ī hoc casu primū Saccella tiōes ex milio et sale tōrefacto q maxie ualent ac nasalia prescripta et ꝙ supre mū est ex laudano et mirra gallie mus. et euforbio suffuigatio per emboruꝫ fi at. Cū his ergo deo duce mola oīs cu rabit͛ mō curā recipere possit et per h̄ cure eius hic finem impono.

Capitulum trigesimumtertium de causis et signis aborsis et de preser uatione ab eo et de pregnantis regi mine.

Ausas īpregnationem diffic' c tātes te ex prescriptis scire feci oēs ac qualiter āmouende sit īpregnatā et etiā mulierē per ꝓpria si gna cognoscas et illō nō mō sed ueram ab īpregnatiōe mendosa cernere didici sti. Restat ergo ut aborsū ꝓhibeas ali as scias te fecisse nihil. Illō ergo quo mō fieri dēat ī presentiarū deo adiuto re describā. Abors⁹ itaqꝫ tā ītrīsecā q̄ꝫ extrīsecā cām habere pōt. Intrīseca ue ro bipertit͛. nā una fet⁹ et alia matricis ex pte se tenet. experte qō fetus nā coti lidones quib⁹ ipse matrici alligat͛ qn̄qꝫ īteriori propter penuriā seu īdispositō neꝫ aut uiril' seis īpotentiā debiles pro creant͛ et sic nō firmiter ligati obrūpun tur facile abors⁹ īde fit. Pāniculi quo qꝫ quib⁹ īoluit͛ causis ex premissis in radice debiles ꝯfuerīt leni ex quadā cā corrūpunt͛ et ī eis ꝯtenta hūiditas flu it propter ꝙ matrix debilitat͛ ac lubri ca fit ⁊ abors⁹ ꝯsequit͛. Pl'b⁹ quoqꝫ ex causis ī matrice fet⁹ ītermit͛ a quo hūi ditates uirulente cū egrediunt͛ mr̄icis expulsiuā uirtuteꝫ stimulāt et aborsum faciūt. Experte uero matricis aborsus rōe causaꝝ ītrīsecaꝝ fit cū mulier ipsa extenuata sit multū seu quouis mō alio debilis Eo eni tali īpregnata ī statu ge nitus fetus materiā sibi tā pro augmen to quā generādis mēbris reqsitā n̄ hūs aborsū facit. Oris quoqꝫ mr̄icis āplitu do hūiditas nimia et aliaꝝ qualitatū im moderata discrasia uentositas ulc⁹ apā ac mr̄icis egritudīes cetere aborsū effi cere possūt plurime et etiā egritudīes ī pregnate mulieri superueniūt que eā ab ortiri faciūt ut flux⁹ sanguis nimi⁹ unde cūqꝫ emanat ac uentris flux⁹ īmodera tus tenasmō tussis sternutatio assidua et ul'ter passio oīs que ī corpore motio

nē laboriosā ac fortē efficiat ac egritudo acuta quelibȝ seu cronica que ī muliere superfluā extenuationē īducit pp eni nutrimēti defectū fit abors⁹ necēario Extriseca uero cā aborsū faciēs est uelud casus pcussio ⁊c̄ taliū. Sex et iterū rerū nō naturaliū īcōueniens approximatio ut aer ab equalitate egress⁹ ut in caliditate aut frigiditate. nā frigiditas excedēs fetū mortificat. Nimia aūt caliditas frigido aere euētatiōis cā fetū indigere facit ꝙ exitū petit atqȝ aborsus īde fit et hoc ī meridionalib⁹ regionib⁹ sepe accidit. Horribil' seu fetēs preterea odor sepe aborsū ꝓuocat. uñ si eq extīctā cādelā olfecerit aborciet et mulieres quedā. Aristo. de partib⁹ aīaliū quīto. Cibi quoqȝ et pot⁹ hūores cū incōuenientes generāt illō efficiūt frequenter ac ianitio esurientē fetū reddēs ac repletio nimia modis plurimis suffocādo maxīe ac uias opilādo In moderatū exercitiū et super uno pede salt⁹ et retro precipue. Quies āt lōga qr. s. sopit' qȝ debilitat' ꝓpter ꝙ superflue hūiditates īde generant' h̄ efficit sepe ac sopit⁹ et uigilia utraqȝ magis mō facta. Accidentia uero aīe īmoderata ut ira grādis īgens timor assidua tristicia inꝓuisū gaudiū superflu⁹ coit⁹ et rerum quas habere nequeūt desideriū idē facit sepissime. et h̄ ī suma abors⁹ cause sunt que est aliō nihil quā īmaturi fet⁹ pertu rio. Ex quo sequit' ꝙ ī aborsu demonstratiua signa sūt nulla ꝓnostica uero oīa post habent'. Ante uero īpregnatōnem abors⁹ signa sūt mulier si ex eis sit que ei⁹ pp nimiā piguedinē aut hūidita te seu superfluā sibi naturalē. siccitatem abortire ꝯsueuerit seu que renes āt dorsu debile naturaliter seu accidēti hēat uel que ex egritudīe aliqua āt aīe accidentib⁹ seu quocūqȝ aliter preter naturā ex teñata sit nimiū que oīa ex pregnātis relatu maīfesta tibi fient facile. P⁹ quā uero mulier pregnās facta est ut aborsū p signa cogōscas prenarrate egritudines attendēde tibi sūt per ꝓpria signa cogōsces. hec eni si pseuerētia fuerit accidentia eaꝝ malicia seu nutrimēti subtractiōe pauperculū fetū īterficiūt āt uiuū abortiri faciūt. Ex quo pȝ qualiter uiui āt mortui egritudīes tales fetus aborsū denūtiāt de quo certissim⁹ esto si iā aucte et īdurate mamille detūescāt mollesqȝ fiāt. Immites et sine misericordia dolores pregnātē si rapiāt si rigor āt orripilatio eā īterdū deprehēdat doleatqȝ caput et ocl'orū radices maxīe. ꝙ si tl'ia remissa sat̄ fuerit aliquātulū tardiuscul⁹ abors⁹ erit si ītensa ualde cū quo mēstrua copiose obrupta sit illico uenturū eū scito. Nota tamē ꝙ ex īmoderata māillaꝝ īduratiōe et preter pregnātis nature cursū augmētate supfutuꝝ aborsū arguere quoqȝ pōt ut nōnulli īterpetres aiūt uoluerūt nā ex eo fet⁹ debilitatē arguūt qui nutrimentuȝ solito more īmutare ñ ualet. ūde ad mamillas decurrēs eas preter naturā auget et sic fet⁹ debilitatē arguūt et aborsū futurū ex ꝑñti at fetū ī utero mortuū cogōsces qr et⁹ mot⁹ nō percipit' āpli⁹ mīeris ꝓfundant' oculi fusca eorū albedo fit circa ūbilicū dolor crudelissimus ad pectinē causat'. et cū ab fetu ipso mōtuo īferiores ptes ꝯprimāt' strāguria ac tenasmō accidit sepe riget et īterdū aures ac nasi extremitas labia denigrātur tumescit facies et uēter esto nō detumescat molle fit tñ. ꝙ si uentrē super lat⁹ pregnās dū iacet cū manu prexerisrē durā de late ī lat⁹ q̄ mouet' pcipies a quo sumē ꝙ añ calidū erat fridū iueies

et si fet⁹ putrefact⁹ sit ei anhelit⁹ olet ml'rũ cũ quo dieb⁹ quatuor ãt ultra de p tu mulier laborauerit certior multo fieres prescriptꝫ attentꝫ maxīe habes er go ī sũma aborsus et mortui fetus cãs et signa et sic tua deiceps his debitꝫ ad hibere regimē ĩterest. Circa ꝙ ĩtentio hēt᷑ duplex. Pria ꝓ posse ne aborsus fiat ut ꝓhibeas et hec ĩ se pregnãtis ꝯ. seruationē ꝯtinebit. Secũda ubi de ma trix morte pp quãuis cãꝫ timor esset sic ut aborsus pp hoc ꝓnotãdus foret ãt pp fetũ mortuũ cũ quib⁹ et quomõ illõ fieri hẽat ut scias Primã itaqꝫ pñs ca plm ꝯtinebit. Secũdã uero ad sequẽs reseruabo. Ut igit᷑ ad actũ practicũ te deducã ĩ muliere. Prio ex premissis ca usis abortire ꝯsueuit facile ãte ĩpregna tiõeꝫ taliter allaborãdum est ut eas ob cãs ĩpregnata ãplius nõ abortiet. Se cũdo ut ea ĩpregnata aborsũ ne faciat preseruet᷑. Quantũ ad primũ mulier q̃ pp extenuationẽ aut debilitatẽ aborti re ꝯsueuit cũ debite sex rerũ nõ natura liũ regimẽ ãte ĩpregnationeꝫ ĩpregnan da ac fortificãda erit. Os uero mr̄icis nimiã.s. pp ãplitudinẽ ĩ cã fuerit qualit᷑ cohartandũ ac superflue hũiditatꝫ qua liter euacuãde sit ĩ caplo de cura diffi cultatꝫ ĩpregnatiõis ab hũiditate flegã tica ꝓuenientꝫ ĩ te docui. De siccitate ãt frigiditate aut caliditate supfluis q̃ rũ ex cã fetus ꝯcept⁹ debilitat᷑ et abor s⁹ ĩde ꝯsequit᷑ ĩ ĩ ꝓpriis caplis curã in ueies. De multiplicãte uentositate tan ta.s. ut abors⁹ ĩde fit ĩ ꝓximo caplo ad hoc ꝓpositũ facientia dicta sũt pluria et adhuc ĩ pñti nõnulla describent᷑. De ulcerib⁹ apãtib⁹ fluxu sanguĩs supfluo aliisqꝫ mr̄icis egritudinib⁹ ꝓpriis capi tul' habuisti curã supra. Et sic pꝫ que ꝯsueuerit abortire mulier ãte ĩpregna

tioneꝫ ut ãpli⁹ nõ abortiat qualiter re gẽda sit. Nũc aũt supest ut ea ĩpregãta ab aborsu custodiat᷑ ꝓpter ꝙ aereꝫ tẽ peratũ ĩhabitet exercitiũ et ĩ primis tri bus mensib⁹ maxīe moderatũ faciet. La borioso eni exercitio ligamenta cũ ad huc debilia sit rũpunt᷑ facile. Sõnus p̃ terea sibi tpat⁹ ꝯuenit. Uetris etiã qua qꝫ die beneficiũ ut habeat ꝓcuret ꝙ ut ubi natura ad hoc rebell' fuerit clistere ex brodio pulli cassia puluere ʒucari et oleo cõi fiat ãt per os cassiã seu mãnã cũ brodio pulli dissolutã exhibe. uel ex his cũ ʒucaro bolũ deauratũ ꝯfice qõ adhuc delicat⁹ erit. Et ĩ trib⁹ primis mensib⁹ ligamentoꝝ pp debilitateꝫ me dicinã laboriosã ne exhibeas caue. ubi tñ fl'omia op⁹ esset basilicã cephalicam nigrã ãt saluatellã audacter ĩcidere fa cias sꝫ ab ĩde supra eã fieri fetui cũ nu trimentũ subripere execrabile esset tñ ac facile tũc formatũ materie pp furiosi tateꝫ ãt necessitas alia ad hoc ubi te cõ pelleret ĩ quarto quĩto sexto mẽse secu re exhiberi põt. Circa aũt accĩa timor tristicia ac ira ab ea alienet᷑ oĩno et ĩ ꝓ uise ꝙ ĩgens et ĩmoderatũ gaudiũ ĩdu ceret nũtiet᷑ ei nũquam. acoitu abstine ãt et ĩ trib⁹ primis mensib⁹ potissime. Preciosos lapides supra se deferat et maxīe saphirũ iacinctũ corallũ cornio lã dyamãteꝫ et turcesiã et hii duo iter alios pricipatũ tenẽt. Cibaria ei⁹ tẽpe rata sit et acuta oĩa uitet ut porrũ alleũ cepe sinapis et talia. uitet etiã ꝓuocan tia mẽstrua oĩa ut faseolos cicera rubea petrosilii et similia. Fructib⁹ auteꝫ tã qui ĩ prio quã ĩ secũdo mẽse ueniũt põt uti tpate. Sed quicqd ardent᷑ appetat ĩ totũ illud ei ꝓhibendũ nõ erit aborsũ eni ob h̃ ĩcurreret facile. Sũmope igit᷑ cauendũ erit comestibl'e ꝙ haberi negt

ãt cū difficultate ne ī eis corā noīet et sic cū ré que difficl'ter héri pōt appetūt cū uerbis ſtoāntib⁹ ea ſed noianda erūt et ab h̄ ī abhomiationé ueiat ſi fieri pōt āt dicūt eā ſi comederit piculū īcurreret grāde. Cū iſtis igit' et ꝯſimilib⁹ a tali ꝓposito diuertēda erit. Impregnāte cō rupte materie ōtinent' pl'ime que ad ſto macū fluétes nauſeā uomitū ac appeti tū corruptū īducūt. Earū preterea fu mi ad caput ſi aſcendūt ſcotbomiā uer tiginé ac ꝯſimiles cerebri paſſiōes ge nerāt. Si ad cor pulſū tremoré ſepe ac ſincopi et talia. uerū īterdū hūores hii grauitate ſua ad tibias et pedeſ deſcen dūt et eo mirū ī modū tumefaciūt. ut igi tur a talib⁹ eā ꝯſerues. De ꝯfortatiōe ſtoāci prio ſollicit⁹ ſis oꝫ facias ergo ſic. ℞. olei de ſpica. ℥. i. olei maſticis olei citoiorū añ. ℥. ß. puluerū corall' rub. gar. méte ſicce calāi aroātici galliem⁹. añ. ʒ. ß. Et ubi muſci odorem nō abor reret adde gra. i. et cū pauca cera un guentū fiat. quo āte prādiū ſtomac⁹ un gat' petiā calidā deſuper ponēdo ſp de īde dyamargaritōis ſcōm Auic. xxiᵃ. tertii ī de regimie ul'i pregnātis deſcrip tiōe bolū unū accipiat. Aut īfraſcripte mixture coclear unū que. ℞. ꝯſue roſ. bugloſſe et borrag. añ. ℥. ß. dyamarga ritonis. ℥. iiii. margaritarū. ʒ. ii. fragmen torū lapidū precioſorū. ʒ. i. corall'. rub. ℈. ii. fiat mixtura et deauret'. et qꝛ abor ſui ī trib⁹ primis méſib⁹ ut īquit abolai fili⁹ fit a uétoſitate pl'imis ī cibariis ſu is bis ſpébus utere que. ℞. ciāmomi electi. ℥. i. garioſiliorū nuciſmuſ. carda mōi. añ. ʒ. ii. ʒinʒib. ℥. ß. pipis. ʒ. i. croci. ʒ. ß. fiat puluis quo utet'. Uētoſitas au té ubi ml'tiplicet ſic ut tu aborſ⁹ timoré cauſet dyagalāga dyatriūpiperō dya cimiō ac ꝯſimilib⁹ pregnās uti debet. et

uēter ac ylia ex oleo de lilio ꝯpoſito ꝑ ungēda ſūt. ut auté ad caput uaporum aſcenſ⁹ ꝓhibeat' fruct⁹ ſtipticos ut pi ra coctana neſpila et ſimilia ī fine paſt⁹ ſp aſſumat āt de coriādiſ ꝯfect̄ ſeu dya citonitō. et ī hoc caſu ab Auic. ſinapis laudat' multū et breuiter īciſiua ualent oīa ea de re cū modico aceto et preſcri ptis ſpébus carnes ſue ꝯdiēde erūt et eo ī caſu ī ipſarū ſalſis nō pretermittas acetū. unū aūt aut duo aque uitis cocle aria ī ieiuno date ſigl'ariſſimū adiueni. Et ī hoc caſu cibaria ei⁹ poti⁹ eſſe aſſa debēt cū quib⁹ odorifera aliqua ſp mi ſcendi ſūt. In ſcōa menſa auellāe buſte aliqualiter ꝯueniūt ml'tū uinū earū ſit rubeū clarū odoriferū līpbatū debite. Ad tibiarū aūt et pedū īflationeꝫ remo uendā coquant' caules ī uino et aceto et ex eis tibie ac pedes empl'rent'. ul' cli molea cū aqua ferrariorū diſſoluta ace ti parū addito ul' accipe oleū roſ. acetū et climoleā et ſimul agita uel oleū roſ. et acetū ſimul. Alias ego ſerapiōis do cuméto papirū ī aceto īfuſā ſup poſui et ī duob⁹ dieb⁹ bona mulier que ābu lare nequiebat curata ē. Iō empl'ꝫ dra gōtee ex foliis faceret. āt fomētatio ex uino et aceto decoctiōis raſure cornu cerui. Si uero pp renū āt dorſi debili taté timueriſ aborſū Caliditaſ ubi dñe tur ꝙ ex urina ꝯprebēdes ex īfraſcrip to ungēto renes lenit' perūgat' ꝙ. ℞. olei mirtillorū. ℥. i. ß. olei roſ. olei maſti cis ſucci plātag. āt ſpuiue añ. ℥. ß. pul uerū boliar. terre ſigill'. ordei cremati ſādal' rub. roſ. rub. acatie mirtillorū ipo quiſtidos berb. añ. ʒ. ß. cere parū et fiat ūguentū cū quo poſtea aceti parū īcor poret' unctiōe facta per dies aliquot cū it dormitū facta ſuper renes cerotū in fraſcriptū deferat ꝙ. ℞. maſticis. ℥. ß.

laudāi.ʒ.iii.cere citrine.ʒ.ii.bistorte nu
cū cipressi ypoquistiō acacie sang.dra
terre sigill'rof. rub.boli ar.añ.ʒ.i.f.fi
at cerotū sic ꝙ super coreo possit exten
di addendo ubi op⁹ esset parū olei mir
tilloꝝ uel terbentie ubi se tenere nō ua
leret. Si uero friditate dñanté illa debi
litas affuerit ūguentū illud dimittat et
prescripti loco ceroti hoc utat' ꝙ. ℞
masticis.ʒ.vi.laudāi.ʒ.iii.f.cere citriē
colofonie picis naual' storacis calāite
añ.ʒ.i.f.nucū cipressi mente galāge bi
storte galliemus'. thuris galbani gūmi
ara.mirre añ.ʒ.i.f.fiat cerotū addendo
ubi op⁹ sit terbentie quantū sufficit. Cū
q3 sub aliquo ex ceroꝝ istis pruritū sen
serit aoueat' et illō ad dies aliquot iteꝝ
deponat'. In tali casu renes lapsos cō
fortādo ualēt cerota ista mirabilit' ut
sū exptus. Et i hoc finit caplm de cau
sis et signis abors⁹ et preseruatiōe ab eo
dē et de ipsi⁹ ipregnātis regimine.

Cᵐ 34ᵐ de mō aborsis ꝓuocādi.

Si iterit⁹ timore matrix aut
fet⁹ pp mortē ꝙ ex signis i ca
plo precedēti descriptꝫ ꝯpre
hēdes facile aborsū ꝓuocare ncc̄e fit.
Hac ꝓut stati ordiate describā. Prio
accipe uiꝫ albe cāomille aristologie lō.
pitarie saluie sauie radicū filicis cipi añ.
M.ii.bismalue cū radicib⁹.M.vi. fe
nug.seis lini añ. lb.ii. ꝯquassent' et de
coctio fiat ex eis i qua saccul⁹ ex arthēi
sia et ciāmomo agresti plen⁹ buliat quā
i encatisāte sedens mul'ier sup femur te
neat et i eo pro libito morā faciat. Cū
q3 ab eo egredit' lcm̄ itret et āte et re
tro ex ūguento hoc ungat' ꝙ. ℞.olei
amigdolaꝝ dulciu3.ʒ.i.olei de lilio mu
cillag.alteɀ mucilg.lini medl'e cruris ui
tuli butiri sine sale añ.ʒ.f.cere albe paꝝ
et fiat unguentū. Unctōne facta de quo
uis eoꝝ siplicium aut cōpositoꝝ que de
scribent' cū lacte seu decoctione seis lini
ut sauie seu cum lacte canis.cu3 uino et
melle mixto que pricipatū i cau isto opt
nēt ipotu tribue ul' cū aliqua ex ifrascrip
tis decociōib⁹ quarū pma ℞ pulegii
sauine saluie saturegie artemisie betho
nice thimi iuniperi añ q̄rtā partem M
uni⁹ seis lini fenuge añ ʒ f anisi.ʒ ii ficu
ū sicarū numero iiii ōcoctō ex his cū vi
no diuretico fiat ul' fac decoctionē ex a
qua rute dactil'olei de fenugre addito
ul' da illa cum suco bbene aqua frā mix
to q2 ispse aborsū ꝓuocat uel facias sic
℞ origani rute añ M.f.ficuū sicarū
nūero iiii.feūg'ci seis lini añ ʒ.f.ex qb⁹
cōq̄ssatis cū uino decoctiōe3 facito ul'
alit' accipe arthemisie nasturcii pulegii
camedrios camomile saturegie añ.qua
rtā ptē uni⁹ seis lini rubee titorū añ ʒ.f
ficuū sicarū nūero iiii ex qb⁹ ꝯq̄ssatis ut
ē decoctō fiat Siplicia i hoc cāu ualen
tia maxime q̄ cū quauis.ex pscripꝫ i po
tu sumi debent sunt diptamus capilus
ue.berbena menta semen antei betoni
ca folia iuiperi ossa sterc⁹ caprarū dau
c⁹ mira radicis nast'cii lupulus satureg
ia sauina ruta pullegiū thimus siseleos
sisibriū prasiū cortices aut radices lau
ri armoniacū cortices cassie fistule bor
ax semē rute agrestis fel eq āt tauri cas
sialignea semē aut radices dragōtee gū
mi oliuaꝝ castoreū gētiana sucus por
ri ⁊ cordumenū Sigulū enī istoꝝ cū ali
q⁹ ex ōscriptis potalib⁹ sūtū i h cāu ual3
mirabilit' Ex his auctoꝝ plimi mixtiō
es plures faciūt it' quas abolai fili⁹ aliq
uas ōscribit Quarū p⁹ ℞ asse.ʒ.f rut
be sice.ʒ.iiii.mire.ʒ.ii fiat puluis ul' ali
t' ℞.aristologie lōge gētiāe bacaꝝ lau

zi mirre costi cassielignee rubee titorũ cordomomi piperis. diptami añ ptes eq uales fiat puluis uł fatias sic ℞. ciäo mi cardumeni sauine añ. ʒ. ii. ß. mirre. ℈ iiii. ex his puluis fit. Alias ego ʒ. i. usqȝ ad ii pillis infra scriptarũ cum ℥. ii uini calidi decoctois semis iuniperi potu tri bui qȝ ℞. diptai mire semis rute agres tis boräcis castorei asse armoiaci rubee titorũ croci cassie lignee cinamomi añ. ʒ i. cũ succo rorismarini aut saturegie pil lule fiät ł facias sic accipe fructus sauin e ʒ. ii. ß. rute sice se rute siluestris añ ℥ iii asse fetið rubee tictorũ armöiaci añ. ʒ. i cũ suco rute pillas cöfice. Pôt tñ ex hi s si libet puluerẽ facere ꝛ cũ aliqᵃ ex ꝑs criptis ꝯcoctioibꝫ exhibere. ł da pulꝟre cäcrorũ radices lappacii ꝛ ruthe añ pt es eq̃les ł acipe radicũ aristologie lõ. ʒ. ii pipis mire añ ʒ. i fiat puluis uł medic amẽ uetule ab auctoribꝫ tñ descriptũ cũ quo me pñte ꝑgnãtem ui. mẽsiũ mortũ fetũ stati abortire fecit ut acipe uitelos duos onorũ ꝛ cũ modco uini pulueris cinũ rute ꝛ aneti parũ buliät ꝛ calidũ ĩ potu tribue Nõ tamẽ ꝙ ĩ istis mixtio ibꝫ ꝛ iqbꝫ cũqȝ aliis bonũ ẽ ut ciäomuȝ nõ ꝑmittas ũqȝ Quia ut iqt abolai filiᵃ nauseã i talibꝫ sedat Jnpotu ergo quo uis dictis dato suffuigiũ ex ĩfra scriptis ꝑ embotũ fiat stati aliqᵃt ut ex ũgula as ini aut eq seu ex ipsoruȝ fumo aut ocło salici piscis ꝛ ista inꝰ cetera suffumigia ꝑncipatũ optinẽt Ex quouis tamẽ ĩfra scriptoꝝ suffumigiũ qᵒqȝ ualet ut carni agrestis galbaĩ gũmi oliuarũ fumi agle laudani corticũ pini ꝛ sauine uł facias sic ℞ galbanum aut mirrã ꝛ fel tauri ĩcorpora oĩa simul ꝛ ut ꝭ suffumigium facito. Si tã suffuigia q̃ q̃ꝫ ꝑscripta alia diligẽꝰ ꝛ ordĩate fcã nõ ꝯtulerit aristo logia longa i uino ꝛ oleo ꝯcoq̃ntur ꝛ ex

his mꝉiebria fomtentur aut ex oleo in qᵒ peonie semẽ coctũ sit ꝛ deĩde ex cine re asine ungule salipizeꝰ postea ex qᵒu is infra scriptorũ nastale fieri facias ut ex radice aristologie lon. pastinace silu estris radice silicis foliis calamenti suc co centauree minoris succo artanite ꝛ ẽ uiolẽtissimus imo si ex eo uenter empla stretur uiuũ aut mortuũ ĩ breui eicit fet um. Et quod plus ẽ ꝑgnãs sup radices nudis pedibus per ambuläs ut bibikil caᵒ ꝯptu iqt aborsũ facit quãto magis si ex radice seu ex. suco nastale seu pessa rũ fiat Ex collognti ᵃ quoqȝ aut ex gal bäo radice serpẽtarie seu elleboro ni gro nastale si fiat aborsũ stati ꝓuocat Jnfrascripta uero oĩa. ꝑterea nastaliȝa ta abortire faciunt ut radix yreos yso pus-hũida uiꝫ alba assa fetida galbanuȝ aspaltũ borax cũ suco cẽtrũ galli calamẽ tũ castoreũ sucꝫ cẽtauree mĩoris gẽtiana cũ suco artemisie sucus cucumeris asi nini cũ felle tauri lana sucida folia matris silue fel leporis cũ succo porri opopo nacuȝ cũ oleo ꝯlilio sucus sauine sucus porri cũ. croco serapinũ scamõea radix uiticelle fel tauri solũ ẽ balsamũ: Dicit tñ hic bonus. ãglicus ꝙ suppositũ bal samũ mulierẽ sterilizat quo tñ ñ credo Nã quið medici papiẽ ses dñe mee cũ e ptu grauiꝰ laboraret sic ut. ꝯ uita spes breꝰ pauca cũ uino maluatico balsamũ tribuerũt ꝓtestätes tñ eã äplius nõ cũ cipere sũpto balsamo gemellos mortu os i breui pepit ꝛ sic mortẽ euasit quo nõ obstäte ut äteplurie s ꝯcepit. Et ex illo ꝯcludo ꝙ supositũ basamũ steriliza re non debet ut anglicus ꝛ alii autores referũt aliq ex qᵒ bibitũ nõ sterilizat ad ꝓpositũ tñ redeundo expulueibꝰ eoꝝ q̃ scripta sũt extrahi suci posũt ꝛ tu illa q̃ pulueriʒãꝰ ubi eis uti uolueris cũ aliqᵃ

ex eis misce et nastale facito. Pōt sil'r ex his ut ptȝ pessaria facere que multū i hoc caū ꝯueniūt ⁊ tu ubi nastale nō ꝯtu lerit facias si libet Amplia igit' fātasiaȝ ⁊ nō solū ex p̄scriptis uno sȝ ex plurib' nastale seu pessariū ꝑ libito facias sicut veteres quidē fecerūt vt fili' abolai xxi^a tertii Pessariū ifrascriptū fetū mortuū stati exire facit vt ait. Re. ellebōi nigri staphisagrie aristologie ro. artaite gra norū almeȝereon pulpe collogntiō ar moniaci aā ptes equales terāt' oīa p̄t ar moiacū ꝙ cū aq̄ dissoluat' cū aqua agre gēt' cetera ex qb' postea pessariū fiet ul' fiat ex armoniaco mirra cū felle tauri ⁊ opopoāco ⁊ eleboro nigro cū aliq' ex aꝑp̄ato suco Et ex p̄scriptis pluribus vt pȝ pessaria fieri possent que i h̄ caū cū uenirēt m'tū ⁊ tu illa facies vbi libȝ Et sic habes ordiate medicinalia oīa que aborsū tā mortui q̄ȝ uiui fet' ꝓuocāt ex illoꝝ ꝙlibȝ se solo illud efficit vt q'tidie expiētia mōstrat q̄ȝto ergo magis si siml' oīa ordiate fiā ꝑut ō te docui Cū ūciis fetū exttahēdi modū dn̄is cyrugicis de reliq°. Cui' doctrinā si uider' cupis filiū abolai xxi^a t'cii. que illā plenarie descri bit querito ⁊ h̄ h' capituli finis esto

Ca^m trigesimū qntū de pt' difficltate.

Cum capite p̄mo ⁊ extēsis sup latera brachiis et manibus super coxis i vii°. ix°. decimo xi° mense fetus si ad lucē uenerit ta lē ptum naturalē dicimus. Jn naturalē autē si ex his ꝯdicioib' tactis aliqua de ferat sed tā natural' quā nō natural' p̄mo cū ip se nō in suo tempore fiat aut cum alit' q̄ȝ scd̄ȝ figurā tactā fetus egrediat' et ꝙ tā naturali quā nō naturali cōe est difficultat' part' m'icis os pp etatem seu alicui' pp quāuis cām strictū sit ni mis āt d̄licata seu pauida nat' alit' āt qꝛ abruptis panicul' que fetum lubricum reddere debebat egr'ssa hūiditas sic re manēte fetu ex pte uero fet' debilita tis cū ipse q̄ȝuis cā debilis non ualet ad exitum iuuare se aut quia plus ꝙ satis grossus sit ul' caput excessiue hēat ⁊ oīa ista frigiditate nimia meatus ꝯstipāte ꝯfortat'. ⁊ etiā ut sepe fit si ꝓpt' abor sus ꝓhibitōem restrictiuā aliqua r̄nib' āt pectini applicāda fuerit. Caliditas. n supflua calorē naturalē resoluēs ad h' sequit' adiuuat. Et i summa difficultas pt' cause iste sunt q̄ȝobrē mulieres ⁊ de licate marie i suis ptib' medicos ad se uo cāt sepe. ꝑ q° scito ꝙ dolores si subito satis parituꝛā iuaserit que circa pectinē eā molestāt grauit' ⁊ icessāt' ptus ille bre uis erit ac facil' ⁊ adhuc ubi masculus fu erit faciliō Sed ubi dolores lāguētes ꝑ uentrem ⁊ sup pectinē remissi perra uerit ⁊ iposteriorib' q̄ȝ i interiorib' ma gis tallis ut p'imi pt' laboriosus erit ꝑ quo circa parituram tibi solicitudo ha bēda ē maior. Predicta igit' diligent' ꝯsidera oīa ⁊ si respectu tp̄is pt' inatu ralis difficult' quo° enim sucurēdum sit statiȝ habebis ac in ca° ꝓximo ad hoc ꝓpositum descripta sunt plurima. Si uero respectu fetus ⁊ tu prudentē ob stetricē hēas cui' manus graciles ⁊ digi ti lōgi sit ⁊ ea suauit' olleo d̄ lilio maib' iunctis fetum in d̄bita figura r̄ponat ꝙ si grossitudine totius capitis p'is diffi cultet' cuȝ oleo tacto pinguedine galie seu mucillaginib' aliquib'. m'ricis collū humectet ac eiu sos dilatet suauit'. Uer bis etiā ortatoriis paupercula parien tē cōforta et prestat ubi piguis ea sit q suā sepe faciē genibus uersus uētrem tractis sic tuet'. et si aū partū mulierē

hāc ex his que difficulr pareūt sciuerit
p aliquot dies aū partū solito exercitiū
faciat forti⁹ per gradus nō nūquā descē
dat et aū cenā corizet audacter deinde
encatisāte tali mane ieiuna ītret ꝙ. ℞.
bismalue cū radicib⁹. ℳ. vi. malue ca
momille melliloti apii aū. ℳ. iiii. folio
rū lauri lauēdule aū. ℳ. ii. se. lini fenu
greci aū. lb. ii. fiat decoctio ī qua mlr a
medio īfra per dimidiā horā die qualꝫ
ad min⁹ sedeat. A quo cū egridit āte
et retro ex īfrascripto unguēto perūga
tur ꝙ. ℞. olei amigdal. dulciū. ℥. i. pin
guedinis gallie oley de lilio mucillag
altee aū. ℥. ß. cere al. parū et fiat unguē
tū. unctōe facta duos uitellos ouorum
recentiū quos cū uino optimo bene agi
ta recipe cū quib⁹ de īfrascriptis pulue
rib⁹ ꝓ libito ponas et tunc calidū simul
bulierit calidū ī potu tribuas. spēs. ℞.
ciāomi. ℥. i. cassie l' croci corticis cassief.
aū. ʒ. ii. sauie betonice capill' ue. dipta
mi fenugreci bacaruꝫ lauri mēte aū. ʒ. i.
ossis de corde cerui. ℈. i. ȝucari. ℥. iii. fi
āt spēs uel cū sorbili ouo puluerē pau
cedāt serapiōis documēto exibe. Ego
alias ī hoc casu nectar cū ȝucaro et spē
bus cōib⁹ electis factū ī potu dedi et ꝓ
us bolo uno cōfectiōis īfrascripte da
to que. ℞. spērū īmediate descriptarū
ʒ. i. ȝucari lb. ß. cū aqua arthemisie aut
mellisse ȝucaꝝ dissoluat' et ī morsellis ꝯ
fectio fiat ex quib⁹ pro uice. ℥. ß. prebe
deide ciatū dimidiū prescripti nectaris
bibat et tale regimē per dies aliquot aū
ptus accñs obseruandū est. Cū uero ac
cidētia part⁹ īstant ī aere parituro cali
do et hūido colloceť ī cuius domo pi
ra dimittant' nulla teste enī dyascoride
vuluā enī apire probibēt quosqꝫ super
se preciosos lapides habuerit preter
quos dictur⁹ sū amoueat. eius et in pñ
tia bonū est ut legēda beate margarite
legat' sanctoꝝ reliquias super se habe
at et breuir quas sciueris cerimoīas ut
īfirme tue ac uetulis applaudas facito
tū quo si sortilegicā mulierē aliquā ibi
dē esse suspicio sit ea pellēda foris erit.
nā his ī partub⁹ ut scias ī cōsimilib⁹ stu
penda sūt plīma miraris forsā nōne oui
dius si bene recolo in nouo methamor
phoseos de alkimiⁿ herculis matre reci
tat ꝙ dū eā accidētia part⁹ infestarent
superueniēs lucina cū cōcathenatis di
gitis ad genua positis suis cū incātatio
nib⁹ ne parere posset ꝓhibeat. Et esto
hec fabula sit ueritatis tñ aliquid mihi
crede habuit cui⁹ oppositū nihilomin⁹
si crederis cū de articulis fidei ħ nō sit
anathomiȝādus nō eris. Aliqui tñ talia
fieri nō dubitāt īmo posse fieri forte cre
debāt ut a plinio ī de naturali historia
elici posse uideť. Recitat enī ꝙ si lupi
nas carnes paritura māducauerit pari
et facilius cū quo si quis pñs sit qui car
nes illas ediderit aduers⁹ eā incātatio
nes norie nō ualebūt Quāta de malifi
cio et demonio et de īcantatiōe et colli
suspēsione ueteres phi pertractauerit
tu ipse scis sꝫ talia ribaldia fratrib⁹ ac
uetulis sortilegic qui sibi talia reuelēt
oīa dimittēda sunt et ūde descessi redir
melius est. a diuersis autorib⁹ ī hoc ca
su aꝓpriate ualere tā extrīsecis quā in
trīsecis applicāda repi multa de quoꝝ
ꝓprietate est partū accelerare ac dolo
res mitigare multū. Et ut a fortiorib⁹
initiū faciā ex his sinistre coxe alligāda
sūt nō nulla ut iaspis smaragd⁹ corall⁹
storax calamita ꝯtrit⁹ et ī magdaleone
ad modū nucis fact⁹ cor galline ipsa ad
huc palpitāte radix oximi siml' cū pēna
yrundinis radix ciclamis et artemisia
dragontea uero genibus alliganda

erit. Penna aūt sinistre ale aquile seu tota ala pēna sb vult᷑ is paritur pedi b⁹ aponenda erit Pedes aūt cum cōtri to polipodio emplr̄ādi lapis agle sini stro lacerto aligād⁹ vnguis muli sub la borātis camisia portāda ⁊ ex rostro porcino serto scō capite inponendum magnes i sinistra manu retinēdus cum pēna sinistra ale aquile oleo i mersa re nes i vngēdi ac lonbi quoque ex oleo in quo peonie semen coctū sit mr̄icis ue ro collū ac extrisecū os cinere ungule asine salipizandū uēter ex arthemisia i aqua cocta totus emplr̄atus ⁊ serpenta rie flores odorādi. Et ut his que ab ex tra approximāda ueniūt aliquādo finē iponā. empl'a suffuigia nastalia ac pessa ria ab autorib⁹ describunt᷑ multa quo rū copia precedēs capitulū tibi dabit et si his uti uolueris de uita fet⁹ sit tibi cura ea de re faciliorib⁹ utere. Auic. in hoc casu ubi. s. part⁹ rebell' foret multū docet sic facere. Accipe pulpā collogn tide quā cū succo rute et mirre modico misce et a pectie ad umbilicū usq₃ uen trē totū empl'a et est securū satis. Cū tn̄ remediis aliis tā scriptis quā scribēdis i hoc casu maxie appropriat₰ te copio sū satis faciā nisi part⁹ grauis ut bene timoros⁹ sit empl'm hoc et similia dimit tere melius puto ne fortitudie ipsorū fetui nocumentū aliquod iferat᷑ esto tu tius sit talia exteri⁹ ēpl'a facere q̄₃ suffu igia nastalia seu pessaria iteri⁹ approxi mare Et secūdine quoq₃ scissura ut dic tū est hūiditates quas natura ad facili tandū partū reseruauit interdū fetū re manēte effluūt cui⁹ cā part⁹ difficultat᷑ multū. Et eo i casu mulierē pessarizare licet. Facias ergo sic accipe bismalue cū radicib⁹. M. ii. arthimisie. M. i. fe nugreci se. lini ān. ℥. iii. et. x. ficus siccas et decoctiōe ex his facta de ea accipe ℥. iiii. olei de lilio. ℥. ii. cū quib⁹ dissolue gra. i. musci et mulierē pessariza q₂ mr̄i cē lubricā faciēdo partū facilitat Tem pus deīceps est describere que p īteri⁹ sumēda sūt quoꝝ copiā ueteres fecerūt nobis maximā que i potu sūpta a ꝓprie tate quadā partū facilitāt ac dolores re mittūt multū ⁊ ista sūt ut colatura aqua i qua yrūdinis nid⁹ dissolut⁹ sit herbēa cū aqua frigida capill⁹ ueneris cū uino āt sirupo ros' mēta betonica seu camo milla cū aqua et melle rasura ossiū dac tilorū ac fim⁹ anseris falconis uel ācipi tris cū uino dulci et. ℥. ii. pu l'. corticis cassief. aut. ʒ. i. ad. ii. usq₃ pulueris dip tami cū seīs lini decoctiōe et i casu nr̄o i quouis illorū mirabilē effectū iuenies laudo eni ut i precedēti capl'o dictū ēst ꝙ i quibusdā p os sumēdis ciāomū nō pretermittas. Princeps noster Auic. qui i hoc casu pauperculʼ mulierib⁹ ꝯpa tiēs multū familiaria huic ꝯueīentia ca sui descripsit pl'ima et efficatissīa quidē et ut summatī ea referā ex quouis isto rū aut ipsoꝝ oibus seu plurib⁹ decoc tio bibēda sit appropata quippe multū ut ex fenugreco sauia pulegio rubea ti ctoꝝ lupinis seīe lini cāomilla foliis dip tami et rubeis faseolis. Si igit᷑ itus uis istoꝝ decoctiōe corticū cassief. ʒ. ii. seu radicis diptami puluerizate tm̄dē mi scueris nihil supra habes. Preterea in capl'o precedēti decoctiōes aliquas q̄₃ iste non minus ad ꝓpositū faciētes pul ueres quoq₃ et alia nō uiolēta pl'ima ad ꝙ si libet recurre. In hoc tn̄ casu tātū his pauperculʼ mulierib⁹ ꝯpacior vt hu ic capl'o finē iponere nesciā. Et iō aliq̄ paucula a nostro bono Auic. descripta ad hūc subiūgā et ibi erit finis. Cū igr̄ sepe pt⁹ sepe robell' ac crudellis fiat ml'

tum vbi prescripta non contulerint con quauis ex pscrptis decoctionibus ifra scriptaꝝ pillaꝝ.ʒ.ii. prebe. ℞.sauie.ʒ ii. rute.℈.iiii. arniel.ʒ.i. asse armoiaci rubee tinctoꝝ añ.℈.ii.cū succo rute pil las ꝯfice uel aliť. ℞.sauine.ʒ.ii.asse ar moiaci rubee tinctoꝝ añ.ʒ.ß.pillas fac ut priᵘ.uel facias sic accipe aristologie lon. pipis mirra equales ptes ⁊ ut priᵘ pillas facito. Iste maxie uirtutꝫ sūt nō minᵘ tamen iste que. ℞.bdelii mirre et sauine equales ꝯsimiliť ptes uel fac elec tuariū tale ꝙ pricipatū obtinꝫ. ℞.mir re castorei calaite añ.ʒ.ß. ciāomi et sa uie añ.ʒ.ii.mell dispuāti lb.ß.et electua riū ꝯfice cuiᵘ cū decoctiōe aliqua ex dic tis āt cū uino calido decoctiōis se. lini et scis iuiperi coclear unū exibe sꝫ cū p tus adeo i oportunᵘ foret ut ex bis cuꝫ nllo placari possit a ꝓxio caplo succur sū pete id eni i necessitatibᵘ tibi nō defi ciet. Cūqꝫ dolores imites et magno cū pōdere i pectine i partura sēserit que eā crudeliť et sine itermissiōe molestēt potēter paupercla clamet et ad celū us qꝫ lamētabiles uoces emittat retētū spm̄ sepe iferius ꝯprimat. Et i isto casu cū pipe et oleo tu sternutationē ꝓuoca ⁊ istoᵒ hec et que scripta ordiate faciēdo partū facilitabis et bonā cū fetu suo dei dono ad salutē portū reduces et sic ca plo huiᵘ intentio finiť hic que ad ipsū p tineāt perfecerit omnia.

Caplm trigesimūsextū de extractio ne secundine.

Secūdina est pānniculᵘ totū in uoluēs fetū qui ꝯtextᵘ uenis et arteriis tūicas duas habēs mricis uenis et arteriis p eas colligiť ut p uenas illas sāguiēꝫ fetū nutriturū attrahat et attractū per ūbilicalē uenā imittat et per arterias aerē quē quoqꝫ per ūbilicales arterias ad cor fetᵘ ꝓ eiᵘ euētātiōe trāsmittat Et hac descriptō ne secūdine de plāta ad fetū ꝯpatio quā Gal.i libro de spmate posuit clare pꝫ mediāte eni radice et qui ab ea oriunť uill capillaribᵘ plāta solo ꝯnectiť a quo nutrimentū p ipsos uillos sibi trahit sic fetᵘ p uenas i secūdina semiatas et arte rias mrici colligať ad sibi p eas alimen ta sugit. Est et altᵘ ab illo pāniculᵘ a filio abolai bilex qui nūcupať. Iteꝫ ab ūbilicali uena ac uaso quodā per ꝙ sibi fetᵘ urinā mādat ortū trahit qui plicas i modū rugate uestes plimas habēs ac anifractᵘ i quibᵘ urina fetᵘ ad eū missa recondiť ab ūbilico ifra fetū ipsū totuꝫ iuoluit. Est et itē pāniculᵘ tertiᵘ ab ea noie mēbrane subtilissime filis qui ime diate fetū attingēs ipsū totū circūdat ⁊ i se hūiditates sudorales fetᵘ recōdit oēs. Sꝫ si deus te adiuuet de isto pāni culo ab eo truphā audi queso. His ꝓ ximis diebᵘ ꝫelopiti i quēdā fratrē mio rē de uxore suspicio erat sic ut ipsa ad beati frācisci ecclīā ire auderet et neq̄ quā pregnās facta ab eo pāniclo fetū iuolutū ut plerūqꝫ accidit peperit mlr uero quedā puerꝝ natū tristi ꝫelotipo nūtiatū it et deuoto puulo gaudiū spe rās adiūgere bene fortūatᵘ iquit erit cū miorū more ad lucē idutᵘ deueiret. mu lieres plime ut sic scias ab ea uestitū in fantem nasci ad bonū oē putāt. Infelix ꝫelotipᵘ ille sic ab ea uestitū ifantē cum audiuit stat a miore fratre genitū pen sauit pacietia tamē omni extīcta puerū rapiēs de eo terrā ꝓtinᵘ allibere uole bat maiꝰstātibus ꝓhibitū fuisset. Is tri stis rabiē iducēte euoēre nō ualēs puer perā miserā iuadit et tātū eā pugnis ac

casib⁹ mulctauit ut uocat⁹ ad uitā pe
ne reducere eā potueri. Alia cū filium
habuisset nūquā me ↄsulit et oportūis
remediis adhibitꝭ pregnās facta uesti
tū ab ea infantulū pepit ꝙ i uētre mioꝝ
habitū assūpsisse miraculose cū crederꝫ
habito illo eū iduit et inocentē tandem
asperā mioꝝ obedientiā religauit. Tu
igit̃ ubi op⁹ eēt paupculas mulieres ex
cusato et taliū uulgariū corruptā fanta
siā remoue. Sꝫ his uulgaribus i pace
dimissis unde discessi redeā Sepe secū
dina mr̃ici colligata remouet̃ fetus na
scit̃ plerunqꝫ difficulter extrahit̃ que
itus manet putrescit nō nunqā et eius
putrefactiōe iteriora corrumpit et cru
del' mors ide ↄsequit̃ ea putrefacta a
mr̃ice aliquādo tamē expellet̃ et puer
pera mortē euadit qꝛ tñ i mora piculū
est quid facturꝰ sis audi. Cū circa pecti
nē dolores et pōdus ipsa misera persē
tiat maiores et alcōres quā i ptu uoces
et lamētatiōes emittat facito imo ad ce
lū usqꝫ spm̃ infertꝰ ↄprimēdo retineat
sternutatio ꝓuocet̃ et supra uentrem
cū manu posita matrix iferiꝰ ↄprimat̃
et ubi fortis fuerit sup uno pede retro
saliēdo icedat ꝙ si i eodē instāti saltꝰ ⁊
sternutatio ↄueiat uꝫ et quātū. Ad ubi
his factis ad exitū ubi ea rebell' eēt a ca
p'lo de cauſ mole rē seu de mō aborsus
ꝓuocādi āt de partibꝰ difficultate suc
cursū pete. P'rima eni que ibidē scrip
ta sūt si feceris ad extrahēdā hāc rebel
lē secundinā tibi suffragiū prestabūt sin
gulare ut sūt ēcatismata suffūigia nasta
lia pessaria potiones pulueres et pill'e.
Tamē ex his que autores in h̄ casu cō
ueire affirmāt magis cribraui aliq̄ et iᵃ
ordīate scribere nunc mihi mēs est. Et
primū quidē ē ex foliis et ex uirgis allei
factū encatisma. Aut ex foliis usuen ꝙ
suplatiue ab Auic̄ ↄmendat̃ et est her
ba uermicularis siml' i marinibꝰ litori
bus nascēs cuiꝰ auere fit sedex āt kali
nec istoꝝ alteruꝫ uirtuosū erit minꝰ si
camomillaꝝ seu ebuloꝝ folia i decoctō
ne cū eis addideris ualet etiaꝫ si mr̃icis
collū et eiꝰ os ex croco et coagulo lepo
ris illiniueris aut serpētis spolio si cin
gat̃ seu rutbā arthemisiā et absintium
trita si coxa simul alligaueris. Excellēs
suffumigiuꝫ ex aliquo istoꝝ fit ut ex un
guibꝰ equi asine capre ul' eiꝰ carnibꝰ āt
ex fimo equi bouis colūboꝝ āt aquile.
uel ex seie porri alei laudāo cōtice mio
ris pini rasina elleboro al. aristologia
lon. uel nigella uel facias sic et est suffu
migiū cuiusdā ātiqui ꝙ abolai filiꝰ sum
me laudat accipe rute prassiū et abro
tanū simul ↄquassata super quibꝰ tm̃ ol'i
de lilio ꝓhice ꝙ coopertū manet totuꝫ
deīde paꝝ buliāt et tpati postea permit
tant̃ quorū fumū mulier per ēbotuꝫ re
cipiat. Nastalia ualētia pl'imū fiūt ex al
leo aspalto assa balsamo stercore ācipi
tris galbāo gētiana serapino scamōea
uite alba yros ysopo hūida bōace ↄ suc
co cētꝝ galli t' succo diptāi ꝗlꝫ .n. illoꝝ
ualꝫ maxīe. Pessaria ubi facer̃, uolue
ris ex ↄcoctiōe allei ea facito sēti cū uio
bōacis cū succo cētrū galli gētiāe cū suc
co arthemisie āt ex succo diptami. Et
nō hic ꝙ ex quibꝰ nastalia fiūt pessaria
quoqꝫ fieri possūt cū decoctiōibꝰ āt suc
cis dictis mō illa dissolui āt pessarizari
possit. Bibēde decoctiōes ex ifrascrip
tis sūt ex recētibꝰ roſ cū qua pulueriza
ta altea postea ↄmiscet̃ fit ex arthēisia
faseolis rubeis prassio succo abrotano
altea pulegio mentastro dauco pe
trosilino politrico mercurialis uel
rubea tinctorū. Ex succis uero qui
bibūt̃ est sucus diptami artemisie poli

trici petrosilii marubei cū mele mercuri alis absītii pulegii berbene porri rutbe aut ypicon ⁊ int̄ alios succos i casu isto bii quatuor pricipatū obtinēt. Pl'ues res sūme ad h̄ propositū faciētes que cū quouis ex succis aut decoctiōibus tactis sūmi possūt bii.s. mirre castorei seis dauci diptami et puluis lūbricorū terrestiū et esto autores que dicta sunt i p̄nti cap'lo maxīe laudāt uirtuosa nō min⁹ i prescriptis cap'lis iuenies pl'ima puta pill'as pulueres et ił'ia ad que si libet recursū babe. Et per boc buic cap'lo mibi finem facere libet.

Capitulū trigesimumseptimū de regimine enixe.

Capitulo precedēti postquā finē dedi ex ꝓpriis mulierum egritudibus que i h̄ tractatu describēda forent aliā iuēni nullā nisi qualit̄ enixa regēda sit quis forsā uellꝫ iscribere sed boc mibi parū cure erat ꝯ enixe accidēs eueire posset nullū cui in precedentib⁹ cap'lis ꝓuisū nō sit uł' sal tī tā uiro quā mulieri id cōe erit cuius dictionē facere buius tractatuli metas excederet qꝛ tamē supra tractatū ē qualiter a ꝯceptiōe ad euentū usqꝫ tēpus naturaliter mēstrua retinent̄ et i ptu ipsa fluūt scito ꝙ ubi masculū enixa sit purificatiōis tēpus 30. dierū assignat̄ maximū. Si femellā. 40. quorū tn̄ purificatiōis tēpus suo tpe mēstruoꝝ adequat uidi pl'imas et sic i triū dierū spacio purificatas nō nullas noui. Ut ergo de ipsi⁹ enixe regie aliquid dicā illō tn̄ prio ꝯsiderandū erit et cui⁹ purificatio tarda est et accidētia part⁹ crudelia i primis dieb⁹ dieta tenui utat̄ i aliis uero nō sic. Et ut pt⁹ accidētia tāgā aliq ex bis sanguinis retētio aut ei⁹ fluxus nimi⁹ et ulcera q̄ sepe dilaceratiōe ligamētoꝝ fiūt accidūt et imites dolor̄s aliqn̄. Ex sāguis retētiōe uertigies scotomie scicopes febres et uł' egritudies ꝯ repletiōe ꝓueire possūt pl'ime ꝓut i ca° de mēstruoꝝ retētiōe scire te feci et i h̄ cāu flomiā ex sapbeis fieri stati iube mō ꝯditiōes ad flomiā regsite i puerpera sit et successiue curā ꝓut illic te docui adbibe. De sāguis fluxu nimio ac de ulcerib⁹ curā i ꝓpriis cap'lis ꝯ require Febres uero ubi adfuerit regimē subtilis et aquā ordei i potu dato et postea alia scđm febres exigentiā fac Dolores cū cathaplasmatib⁹ ac anodinis unctiōib⁹ et cū aliis remediis oportūis que cōit̄ medico cuilibet nota sūt mitigādi erūt quo i casu cū uio cal'o opiatā triferā in potu nō nūquā dedi. Et ubi dolori mitissim⁹ ꝑseuerauerit cū uino decoctiōis artbemisie cal'o a.ʒ.f.ad.i.usqꝫ ifrascri pti elcūarii et istud stati dolorē sedat. Rꝫ. pīpis lō. semis iusqami al. an̄.ʒ.x. opii tebaici croci an̄.ʒ.v. piretri castōei an̄.ʒ.i. ameos baccaꝝ lauri cinū foliorū rutbe siccorū calamēti an̄.ʒ.iii. margaritaꝝ iacīti an̄.ʒ.i. musci fini. ℈.f. cū melles dispuāti quātū sufficit fiet electuariuꝫ Eo tn̄ nisi ad min⁹ mensiū sex etatis fuerit usus ei⁹ sū nunquā. et h̄ de regimine enixe finis sit uolo per quod buic tractatulo finē iponere libet. Ei nāqꝫ ꝙ a principio ꝓposueri diuio munere satisfactuꝫ puto cū de oibus mulierum propriis egritudinib⁹ dictō scā sit arbitrer de quo crucifixo iesu laudes sint infinite. Amen.

Explicit tractatus de propriis mulieꝝ egritudibus Antonii guainerii papiensis doctor.

Anthonii Guaynerii Papiésis doctoris celeberrimi ð Iũcturis siue ð arthetica et calculosa pasiõe ad Magnificũ ꝛ isigné uirũ Andreã ð birago Ducalé camerariũ Cométariolus feliciť icipit.

Omentariolus iste ptes duas c pncipales hét Prima arthetice doctrinã tractat. Secunda calculose passionis. Prima.xxx.capitula in se cotinet

Capitula prime partis

.Vigesimũ3 octauũ qualit̃ ꝛ quomõ ꝛ cũ qbꝰi pſeruãdis ab arthetica ſit uomitus ꝓuocãdus

Vigesimũnonũ expĩmta pluria poſt ab ãtiquiſ qbꝰdã phiſiciſ auctoꝛizata p q̃ mẽbꝛa arthetica talit̃ ꝯfoꝛtant̃.ut ab iuaſiõe poriſmi preſeruati facile poſſit

Trigesimũ et ultimum qual'r arthetica membra totumq3 arthetici corpuſ tam p artificialia quã naturalia balnea quã quoq3 p unctiões ꝯfoꝛtari debeãt.

Anthonij Guainerii Papiẽſis doctoris celeberrimi de Arthetica et quarũ dã ſuarũ ſpecieꝝ notificatiõe. Capitulum primum incipit.

a Rthetica. eſt iũcturarum doloꝛ a mala ꝯplexiõe hũore ſeu uẽtoſitate i ipſarum exiſtẽte ꝯcatenatiõe cauſatus. Membruz eni neruis ſeu ligamẽtis artatuz.artus dr̃ a quo et arthetica nomẽ accepit. Gutta uero pro cuiuſcũq3 interdũ humoꝛis ſtillicidio ad quãuis noſtri corporis partẽ deffluẽtis accipit̃ qual'r vulgares hũiditatẽ quãlib3 tã ad pectus quã idifferent̃ ad ꝙ uiſ mẽbrũ aliquid defluentẽ guttam uocant. Aliomõ capit̃ gutta ꝓut eſt iũcturaꝝ dolor ab hũore i ipſarũ ꝯcatenatiõe a mẽbris aliis defluentẽ cauſatꝰ. Quẽad modũ eni mẽbra ad ſe inuicẽ ſupfluitates deponũt:ut Gal'. in de uirtutibꝰ naturalibꝰ.et iſto modo fit gutta que per ſimilitudinẽ gutte atectis.ſeu ab arboꝛibus ſtillãtis dicit̃. Nã ab extremitatibꝰ paruaꝝ uenarũ ad ſubmiſſas ſibi iũcturas materia interdũ guttatĩ defluit et hãc efficit paſſionẽ. quã guttã appellamꝰ Et qꝛ plures ſũt artuum iũcture i quibus qualitas mala exiſtẽs ſeu humor aut adueniens uẽtoſitas doloꝛem perſepe cauſat ſecundum ipſorum artuum uariam denominationem uaria ſortit̃ arthetica nomina.ut que i manu fit Cyragra a cyros ꝙ eſt manus nuncupat̃. Unde raſis ſciatica iqt ꝛ podagra õ genere ſunt arthetice ꝛ dolores in articulis uni mẽbro non appꝛõpriãt̃ ſed dicũt̃ arthetici ꝛ qui fiũt in articulo anche dicũt̃ ſciatica ꝛ i pedẽ podagra.ꝛc̃ Quicũq3 aliis i iũcturis fit doloꝛ artheticus quoq3 nũcupat̃. Ex quibꝰ patet artheticam ad oẽs iunturales dolores tãq̃3 genus ſe habere. Nam ut p3 gutaquel3 arthetica ẽ econtrã õ o minie ut õ arthetica ex mala qualitate ſeu uẽtoſitate ſolũ ꝓueniẽte liquet talis eni ꝓpꝛie gutta dici nõ debet. ſm tñ iuxta ſententiã. Gal'. podagra ab arthetica uidet̃ multũ differre. uult eni ꝙ doloꝛ i pedũ iũcturis exiſtẽs nullus dicat̃ artheticꝰ niſi ibi tumor affuerit ut.expreſſe poſt i pantegni cũ iquit doloꝛ artheticꝰ eſt cũ tumor i cõcathenatiõe membꝛoꝝ naſcit̃. Et iõ i ꝯmẽto illiꝰ afforiſmi. Quecũq3 podagrice egritudines.ꝛc̃. Nerui et corde iquit i podagricis nõ tumeſcũt ut uelit i pedũ iũcturis ſine tumoꝛe podagricũ nominari cũ tumore uero artheticũ. Unde ꝯmẽto illius eunuchi nõ podagrizãt ꝛc̃. podagrã ab arthetica differre maifeſte ponit cum inquit. Quecũq3 dicta ſũt de podagra ſũt itelligẽda de arthetica cũ prius fuerit podagra et poſtea arthetica .ſ. quãdo tumor ſupuenit. Et ſic p3 ſecundũ. Gal'. ꝙ arthetica de podagra nõ uere tãquã genus predicat̃. Ego aũt cũ artheticã ab artu nomẽ traxiſſe uideã quibꝰ i locis iũcturales dolores fiũt omnes taleſ ſiue cũ tumore ſiue ñ artheticos appellaꝛe nolui ꝙ ueteres feꝛe omnes quoq3

fecerūt. Sed q2 ad h̄ ꝓpositū disceptatio hec nihil utilitatis apportat tantū denotificatione nōis arthetice: dictū sit. Laus deo.

Caᵐ fm cās de arthetice mōstrās.

Arthetice cāe extrīsece et ītrīsece esse possūt. Quātū ad extrīsecas cuiuslibet rei sex rerū nō naturaliū uiolēt⁹ occurs⁹ arthe ticā efficere pōt ueluti excessiua frigiditas excedēs caliditas sōpnus superfluus nimia uigilia quies ꝛc. Unde Rasi nō accidit īquit dolor arthetic⁹ ī corpore utēte exercitio sꝫ ī maiori parte ī reliquente ipsū. ꝛc. uerū tñ superflue factū ut īferius apparebit iūcturas debilitādo relaxādo iteꝫ ac hūores fluere faciēdo cā sepe bui⁹ passiōis existit īmodratū quoqꝫ gaudiū perseuerās tristicia coitus superflu⁹ et is potissimū qui super cibū fit et est una ex potissimis cāis arthetice ut fere ueteres oēs enarrāt. Unde Rasis ī pueris īquit nō accidit podagra ante coitū cū mulieribus. Et subdit ꝙ ī generatiōe podagre coitus uirtutē habet magnā ualde. ꝙ apparet ut īquit mulierib⁹ et eunuchis nō accidit podagra nisi cū difficultate. ꝛc. et h̄ pp ñ coytū ideo Aristotiles suis ī ꝓblematib⁹ ac nr̄ sereissim⁹ ypo. Eunuchi īquit nō podagrizāt est igit̄ relatu ueterū. una ex causis potissimis q2 nutritiuā uirtutē debilitat iūcturas quoqꝫ qᵒ fit ut ī talib⁹ hūores plurimi superflui generent̄ qui ad iūcturas pp coitū relaxatas ac ualde debilitatas facile ōfluūt propter ꝙ qui tā ardēter coitū ipsum amāt plusquā alii morbo arthetico detinent̄ Sꝫ certe melius est per decimū uitā abreuiare quā esse tāte dulcedinis ī expertū. Sane nō min⁹ cibi et potus usus anormal⁹ est morbi huius cā nimirū itaqꝫ si dñis cardinalib⁹ prelatis et aliis huiusmōi ī otio et deliciis uitā ducētibus et si non coeāt q2 a religiōis regula prohibet̄ sit hec passio familiaris Nā ciboꝝ et potuū diuersitas ex quib⁹ quoqꝫ modus preparatiōis ut de hiis plusquā satis mādūcent efficit. qua ex cā suis ī corporib⁹ hūores superfluūt qui ad iūcturas decurrētes sūt morbi huius cā O quantū crapolosos morb⁹ iste dilligit et illos marie qui ieiuni aut cū bollo uno pāis unū barille uini biberēt tales ad mortē usqꝫ cū comuitant̄ potatio itē uini stoāco ieiuno est causa acetū iteꝫ et uinū album multū huic passioni amicant̄ et pariter cibi qui facile corruptionē recipiūt et hii potissimum ex quib⁹ supflua humiditas facile generat̄ ut melōes persica mora pluria olera legumina. Itē porcina caro pisces et marie anguilla. ac tēca ꝛc. Et teste rasi frequēs carniū comestio sed gallinarū atqꝫ cortunicū a proprietate hoc efficit. Apuleo teste. Ex quib⁹pꝫ quod oīa que ad humorum multiplicationē faciūt ꝛ que iuncturas ex se debilitāt uel relaxāt huius pn̄t egritudines esse cā cōsuetaꝝ quoqꝫ euacuationū retētō ut mēstruoꝝ emoroydaꝝ sudoris ꝛ aliaꝝ huiusmōi. Solitaꝝ itē artificialiū euōnum dimissio ut flobotomie purgationē ꝛ talium ꝛ itē in mutilatis propt̄ nutrimētum quod ī hiis superfluit passio hec sepe accidit. ac ī hiis itē qui cronicas egritudines passi sūt ac in nō bene rectis ꝯualescētibus ī quib⁹ plerūqꝫ accidit ꝙ egritudines eorū sedent̄ materieb⁹ que eas efficiebāt derelictis. et tales postea ad iūcturas defluētes arthetica gignūt ut de sedata colica sepi⁹

tiisū est. Unde Auic. de hiis loquēs q ad arthetică sunt aptiores .tales īquit sunt habētes egritudines croīcas et ꝯ ualescētes cū nō reguntᷣ cū rectificatiōe et idiō quoniā eorū uirtutes debilitan tur a digestiōe bona et proprie cū sunt curati cū sedatiōe absqȝ euacuatiōe suf ficiēte et ultia expulsiōe ꝛc̄. Ista fere oīa que dicta sūt. Rasis noster summa ti tetigit cū īquit. Generāt podagram nauseatiue satietates otiū lōgum coitꝰ retētus et superfluꝰ euacuationū solita rū remotio frigida ꝯplexio . successio hereditaria balneū motus post cibū ui nū potēs habūdanter bibitū qꝛ uinū cō trariū est neruis. frequens ebrietas et ulꝛ oē id ꝙ malā facit digestionem. ꝛc̄. Et ego hos plerumqȝ arthetică īcurre re uidi qui cronicas tybiarū ulceratio nes seu que ī ano sunt fistulas ꝯsolida re permiserūt. āt qui solitas ad mēbrū aliquod detineri supfluitates ꝯstrigūt hec itaqȝ sūt ī sūma extrīsece cause que inducere arthetică possūt. Quō si ali qua cā nō nominata reperitᷣ ad aliquā istaꝝ erit reducibilis Intrīsece uero ꝛ que magis īmediate arthetică efficere possūt assignantᷣ īfrascripte puta iūctu raꝝ debilitas uiaꝝ ductuū largitas for tis mēbrorū expulsiua uirtutis nutri tiue īpotētie et humores fluxu habiles iūcturaꝝ debilitas ac ductuū uiarū lar gitas tā ex tēpore quā ex generatione ꝯtrahi pōt ex tēpore quidē ut a casu et percussione egritudine et ad hūc mo dū de aliis ex generatiōe fiet uirtutis generatiue īpotentia āt materiei īdispositiōe propter enī utrunqȝ seu ipsorū al terū ꝯtingit īdifferēter mēbrum quodli bet cū largis ductibꝰ ac debile genera ti ut dictī ꝯprehendimus sperma enim ut phisici oēs uolunt generātis ꝯplonē

īsequitur dic ꝙ ex sano mēbro sanū sp ma et ex īfirmo īfirmum decidit hac ex cā hereditarium hūc morbū appellamꝰ qꝛ sperma uiri iuncturarū debiliū nati iūcturas debiles ut plurimū generat. Ex parte fortitudinis expulsiue fit cū epatis et alioꝝ mēbrorum sit expulsiua fortis. tūc enim ad debiliora mēbra su perfluitates eorū mandāt que de hinc sunt huiꝰ egritudinis cā unde. Auero ys septimo colligeth caplo de egritudi nibꝰ ꝯtoāci. Cōsuetudo est inquit ut for te mēbrum suas superfluitates ad debi le probiciat et maxie si ad hoc adiuuat locus et uie que ad ipsū ꝯfluūt. ꝛc̄. Et Gal. ixᵒ terapētice caplo ꝛᵒ. Mēbra īquit fortia si superfluos a se humores depellāt ad debiliora deponunᷣ. Ex p te uirtutis attenditᷣ nutritiue. debilitas cuiꝰ cā humores crudi plurimi generā tur. Et huiꝰ cā ut Auic. īquit hec pas sio sensibꝰ ac qui egritudies croīcas pas si sūt Et item conualescētibus nō de bi te rectis accidit. Ex parte hūoris fleg ma aquosum sui propter fluxibilitatem frequēcius est ī cā successiue sāguis dei ō colera postea uero mlīa. igt tū Rasis ꝙ podagra fit in tribꝰ cōplexioibꝰ in re pletis sāguine celeritᷣ In his ī quibꝰ sūt supfluuitates semi cruō habōdātᷣ ualō sed in hiis inquit hᵒ uidi fieri minus. licȝ medici dixerūt oppositū ꝛ ī corporibꝰ colericis ꝛ ī hiis hᵒ uidi fieri magis ꝛc̄ Et sic uidetᷣ quodāmō eius opposi ū asserere ꝙ statiȝ dixi. Sed in loco isto hāc diseptacionē ōclarare per parum utilitatis nobis est. Ad ꝓpositū igitur ueniēdo sepius morbū hunc humores efficiētes sunt ꝯmixti ut colera cū flāte ea enī sibi īgressum ad iuncturas pre bet et ita aquosū flā cū sāguine pot st is item iūcturalis morbꝰ mala sine ma

texia complexione fieri et a uentositate quoq3 que ꝯcauitates iūcturarū replēs neruos cordas et lacertos extēdit et q̄ si quandā cōtinui solutionē efficiens ī tensū persepe dolorē īducit. Et hec sūt in sūma tā extrīsece quā intrīsece ar thetice cāe. Et sic a mō ad signa tran seundo huic capitulo finem impono.

Capitulū tertium de signis arthetice demonstratiuis.

Nobil' Arthetica oēs anno si gulo regiōes uisitat et istoꝝ quidē icolas potētiores. que tā amicabilis est nature. ꝙ si quēpiam per manū sciam āt pedē deprehēderit et ita ut sepe fit secū per mensē uel ultra moram traxerint uix eū ad mortē usq3 derelīquit ꝑmos nāq3 impet⁹ ut dinci⁹ cū suo familiari stare q̄at omnes quasi facit īcognita. qꝛ ut Auic. ꝛ prisci phici experimētalit̄ didicerūt si ea tunc cogō scatur facile non reditura pelitur ꝙ in sequēti ca° deo auxiliāte melius decla rabo Uerum possibile non est ut cano nice eaꝫ cures nisi īmedietas causas co gnoueris. ut est mala ꝯplexio si ī causa fuerit uel uētositas. āt humor ad quaꝫ cognitionē tā extrīsecas quā ītrīsecas causas al'as quoq3 cognoscere necesse ꝙ ut recte fiat ordine quo supra descri pte sūt exaīabis. ut u3 si paciēs in ali qua nō naturali re excessu quē piā ꝯmi serit. Si aliquā solitarū euacuationū l' artificialiū omiserit. Si ex mutilatis ille fuerit uel egritudo aliqua nō euacu ata materia sit sedata. āt ulceratio aliq̄ ātiqua uel materia ad mēbrū aliquod ꝯsueta fluere sit restricta de hic uero ad ītrīsecas causas deueni. ut u3 si iun cturas debiles aut meat⁹ largos habu erit. Et nō q̄d ex tēpore aut genera tione id uitiū sit. si aliquoꝝ mēbrorum expulsiua ad eo fortis sit ꝙ ad pacietia mēbra superfluitates mittere queat. si digestiua āt assi'atiua uirt⁹ propter egritudinē uel quāuis aliā causā debili tata sit. et est tibi omniū istorū īdagatō necessaria siue mala ꝯplexio siue uēto sitas siue humor ī causa fuerit et nō so lū dicta inuestigāda sunt. sed paciētis ꝯ plexio. etas regio. tps āni preteritum regimem et similia. pulsus item urina quoque et peccante humore qua diei naturalis hora infirmus magis afflic tetur de colore autē mēbri caliditate ponderatione inflatione ꝛc̄ te. ifra. ad iutore deo cautū reddam que te ad ca usam inuestigādā plurimū iuuāt. his itaq3 ꝑnotatis ad actū praticum ueni endo. Si arthetica ab īmateriali mala cōplexione ꝓuenerit in colore membrū patiens nō mutat' pōdus aderit nullū. Inflatio quoq3 nulla. Et si a uētosita te siue coloris mutatione mēbrum ten sum manet perābulat dolor. Et si regi mē precedēs uētositatis fuerit multipli catiuū ad huc te certiorē efficiet. Sed qꝛ materia est freq̄ētet in cā ne decipi aris ꝙ pluribus modis ut īfra appare bit fieri pōt que dicta sūt diligēter īue stiga. et cui hūori magis assētiūt eum in cā fore uerisimiliter iudicabis. Nō si is sāguis fuerit dolor erit extēsiuus cū pulsatiōe quadā profūdus ualde co lor mēbri ad rubedinē tendet erit toti us pōderositas sudor aliqual' ī facie. ī frōte grauitas sōpnolentia quedā. Et si ꝯplexio sāguinea fuerit si adolescētie etas si tēperata regio si ueris tēpus. si precedēs regimē sanguinis multiplica tiuū. si pulsus magn⁹ plenus et undos⁹ et urina rubea et spissa et mane qua ho

ra diel alia ĩfirmus magis affligetur. biis oĩbus uel biis pluribꝰ aperiẽtibus certior multo fies. Sed qꝛ sãguinis sicut et alioꝝ humorũ plures sunt spẽs quia quidã purus quidã nõ purus. Et ex nõ pura quidã colericus quidã flegãticus et quidã melãcolicus existit. In nõ puro signa secundũ quantitatẽ hũoris eidẽ dantis denominationẽ a prescriptꝭ aliqualiter declinãcia ⁊ illi plurimum cõsentanea ⁊ hec non minus aliis in humoribꝰ q̃ʒ in sãguine tibi erũt considerãda. colera uero doloꝛeʒ acutuʒ pungitiuũ ⁊ ualde ĩtensum efficit Qđ si mẽbꝛũ calidum fuerit ad citrinitatẽ quandam tendens cũ nullo aut paruo tumore. cõplexio uero colerica. etas iuuẽtutis meridionalis regio tẽpus estatis regimẽ precedẽs colere multiplicatiuũ ⁊ hora coľe forciꝰ molestet᷑ paciẽs. pľsꝰ ṽo uelox. urina teñis ⁊ intẽsa. Egistiões colerice tũc de colera haud quaq̃ʒ dubites flegmaticus humor dolorẽ ĩtẽsum satis efficit tumet mẽbrũ ⁊ tactu frigidũ ut plurimum reperitur eius color a sano nõ multũ distat. Qđ si ꝯplexio flegãtica fuerit senectute etas septẽtrionalis regio tps yemis ꝛegimen precedẽs flegmatis magis affligat᷑ pulsus sit mollis cũ diuersitate quadã urina remissa spissa tñ et egestiones flegmatice nõ erit đ flegmate dubitandũ. ꝙ est ut pluꝛimuʒ in cã. meľa uero raro quo ĩ casu tunc paruus erit dolor inflaᵒ mẽbꝛi minima grauitas magna cũ stupore quodã mẽbrum liuet aut nigressit ꝙ ut plurimuʒ tactu frigidũ reperit᷑. Et si ꝯplexio de peꝛ se ãt de peꝛ accidẽs mľica fuerit. ut est ĩ colerico per decidentiã uel aliť adhusto. regio uero calidissima cuius cã resoluit᷑ humidũ et cinericiũ manet. autũpni tẽpus et regimen precedens mľie mľtiplicatiuũ cũ quo plꝰ hora mľie quã ceťis molestet᷑. Si appetitꝰ itensꝰ uris remissa et teñis ualde. pľsꝰ ṽo dur ꝰ mľiaʒ in causa esse poteris facile concludere. Et si hoc tñ rarissĩe cõtingat nam humor meľicus est fluxibilitati ieptus ualde ꝓpter qđ ad iũcturas difficulter penetrat. hũor item sĩplex raro arthеticam efficit sepius tamẽ ut supra dictum est aflãte crudo accidit cũ quo colera que ei ingressũ prebet conmisce᷑ Et ideo si paciens colericus regimine flãtis multiplicatiuo usꝰ fuerit. uel eꝯ tũc colera cũ flẽte ꝯmiscebr̄ et signa ꝑmixta erũt Sed ĩ humoribꝰ mixtis te mẽbri color atqʒ caliditas plurimũ deciperet nã coľa fleũati permixta ad circunferentiã facile pellit᷑ propter quod mẽbrum tunc rubet seu citrinat᷑ atqʒ calet. quãuis ĩiunctura flegma dolorẽ efficiẽs fuerit. Ex quo pʒ quod si tunc illud a materia colerica ꝓuenire Iudicares nõ paruʒ ĩ errorẽ caderes. Stat item ad itꝛa iuncturã dolorẽ efficere et mẽbrum extrĩsecus ratiõe frigiditatis aeris uel alteriꝰ albũ uel liuidum esse e cõtra. fľã dolorẽ efficere et aeris caliditatẽ seu medicamẽ aliquod supeꝛpositũ seu ꝑ uis aliud extrĩsecus mẽbrum rubeũ efficere et sic ratione coloris materiã calidã iudicaꝛes. que frigida tũc existit uel ecõtra hũor preterea existens ĩ profundo mẽbri superficiẽ plerumqʒ nõ mutat. et sic mẽbri color tunc nullũ tibi iudiciũ daret. et iterũ cõtingit ut humor frigidꝰ ad iũcturas defluat dolorẽ intẽsum faciẽs cuius cã febris fiet᷑ cãbit᷑ insõpnietas. pulsus uelox erit et urina tincta cũ qua natura dolori succurrere intendens sanguinẽ et spm̄ĩ mľta quantitate ad locum illum mandabit qua ex causa locus iste rubet tunc atqʒ

ecalet que tūc oīa calide materie sunt iudicia ꝛ si frigida sit in causa. De colore igitur mēbri caliditate seu frigiditate nisi perseueret cōfidendum nō erit ocurunt enim sepe plurima que tam caloris seu frigiditatꝫ q̄ꝫ q°ꝫ caliditatꝫ mēbri causa esse pn̄t contra tamē materie pecātꝫ natˀā Cuꝫ igitˀ signa tlia falatia sepe sint ad alia dicta recurendum erit Alius item ī applicādis localibꝰ error sepe contigit. Nam hora peroxismi infduꝫ applicare frigida que aliqualˀr stupefaciēdo dolorē remitunt. materia tn̄ frigida existente. que huius causa ꝓtūc forsam calidam iudicamus Contingit ꝛ interdum. ꝙ materia calida existit ac pauca. ꝛ ex applicatiōe calidorum mā ista pauca resoluitˀ ꝛ sedatur dolor. ex quo ad pauca respiciens materiā istam fuisse frigidaꝫ iudicarent. Ex quibꝰ pꝫ ꝙ in casu nostro ex iuuātibꝰ ꝛ nocētibꝰ essꝫ per se iuditiū fallax. Ne igitur hos in erores. tam hora poxismi q̄ꝫ quietis īcidas particularia que supra te docui diligenter perscrutare. Et super quem humorem plura cuncurunt eum in causa fore iudica. Ac nūc libꝫ de urīs sup arthetica significātibꝰ aliqua particularia differe. Nam istis ī partibꝰ tronātuli de omnibus hūani corporis dispōnibꝰ ex urīs recte scire se iudicare asserūt. ꝛ ut ī casu nostro ex hiis dicere qd quā cū ratione sciaś perlege que sequūtˀ Urina arthecicorum ē ifdū alba ac tenuis in qua athomose albe. quedaꝫ sūt resolutiones. albe quidem. quia aut a iuncturis. aut a flegmate resoluuntur athomose uero seu rotunde. nam sicut minerale aurū ꝙ in arenulis quorūdā fluuiorum reperitˀ per reuolutionem ꝯtinuā ī paruis granulis rotundatˀ. ita iste resolutiōes propter ipsarū ꝯtinuā in descēsu reuolutionē ad formā rotundam atomis similē rotundantˀ. uerum ubi mā calˀa fuerit rubee āt sꝫ rubee resolutioēs erūt. et si tāta fuerit caliditas ut unctuositas resoluere queat fiet cuꝫ illis resolutionibꝰ uría rubea āt spissa. Qō si ea liuida aut turbida fuerit. sciā seu alias īferiores iūcturas lesas eē arguit. Nā materia reumatiꝫās que pro tūc hanc egritudinē efficit per spinaleꝫ medulā descēdit. Cuiꝰ pars aliqua cū urina miscetˀ et tūc eā liuidā seu rūbeā efficit. Ex quibꝰ pꝫ qualiter per signa aliqua ex urina sūpra super arthethicam iudicare potes equoce tamen nā per signa ꝯsimilia super alias plurías egritudines sigificare potes. ut ī spiritualium egritudinibꝰ fluxū emoroydaꝝ aut mēstruorū et aliorū pluriū pront ī hiis ꝓpriis capitulˀ aliquā declaraui. Et in hꝫ finitˀ capitulū arthetice demonstratiua signa continēs.

Capitulū quartū ꝓnostica cuiqꝫ speciei arthetice comunia ꝯtinet.

Si de arthetica passiōe recte ꝓnosticari cupias. cū ad patiētē tuū ueneris. nūqd is primus sit īsultus īuestiga qr cū succuritˀ doloribus iuncturaꝝ ī primis cū apparēt ut Auic. īquit fit eorū cura facilis sed si ꝯfirmentˀ et assuescāt. et illi maxie qui ex hūoribus diuersis geniti sūt nūquā curantˀ. ꝛc. de hic uero eius cāś tā extrisecas quā ītrisecas examinabis ut uerbigratia si patiens ex generatione iuncturaꝝ debiliū fuerit aut ex tēpore ueluti senibus quibusdā sepe ꝯtingit. āt ex egritudine croica defectꝰ tales si extriseca aut intriseca que uis alia cā arthericā efficiens ualde potēs fuerit

et si iste ad huc primus eet isultus non facile liberaturos scias. Quos et si ad huc releuaueris. sp tamé erit de recidiua timendū. Qui quoqꝫ ex tépore uel generatióe largos uiarꝫ duct⁹ habuerit et calide et humide ꝯplexionis extiterit eū iuncturarꝫ dolores euadere posse difficile erit. Ex quaqꝫ eni leui causa per largos illos meat⁹ ad iuncturaruꝫ concauitates materia defluit et tūc cordas lacertos seu neruos extédens doloreꝫ artheticum efficit. Si igit᷑ talis arthe ticam ipsā tam difficulter uitare potest quomó eū semel āt plurics captū putas ab recidiua custodiri. Artheticus iteꝫ qui in cibo et potu fuerit dissolut⁹ seu coitu supfluo usus āt quod caliditati seu frigiditati excessiuis frequéter occurit seu qui reb⁹ aliis nō naturalibus libés seu inuitus ab utit᷑. āt ex hiis fuerit qui artes laboriosas exercét ueluti uiatores ł grauia onera deferétes. aut ꝯsimiles cū difficultate curabr̄. quanto quoqꝫ materia resolutiói magis iepta fuerit et etiā magis iūcture submisse dū modo equalitaté i hiis posueris tanto difficili⁹ curā recipiūt ideo Rasis si dolent iquit articl'i ex humore mł'ico grosso uel crudo ad dispositioné natura é ꝯuerti nō possunt et proprie āche et pedū articuli ꝑpter. s. eorū submissioneꝫ ꝛc̄. Alii tñ ex aliis hūoribus lesi pfecte sanant᷑ et precipue si materia fuerit sā guinea ꝛc̄. In doloribus pra. iuncturarū nō spasmus sed dolor extésiuus tantūmó fit. Materie eni que artheticam efficiūt nō neruis neqꝫ cordis. sed in ligamétis. āt iūcturarū cūcauitatibus imbibunt᷑ et neruos cordas. āt musculos meatus extédentes quādam ꝯtinui solutioné efficiūt et doloré per ꝯsequens dolor ité i qua uis iūctura fact⁹ tumore ab extra apparéte nullo āt plurimū fit molestior apparéte uero mitigat᷑ quia materia ad extra ꝓpulsa maiori i spatiositate ꝯtinet᷑. et sic nō tanta fit ꝯtīūi solutio et per ꝯsequés nō tantū fit dolor itensus hoc tamé itellige ubi materia amplius nulla fluat ubi. preterea iūcturarū ꝯcauitates nimis ample fuerit dummō cetera sint paria acuti ac itensi magis dolores fiūt. ió inquiebat haly. qui est i police pedis dolor nō modo ꝓpter a fóte caloris distantiā fit molestior. sed qꝛ eius parua est quātitas. ꝛc̄. dolor ité artheticus ad membrū idem sepe rediés eius tm̄ uirtuté debilitat. ut macié in eo tandé iducat. Et iuncturarū seu ligamétorū quoqꝫ apāta maiori curant᷑ cū difficultate quā in locis minus désis ut sūt nerui caro. ꝛc̄. Articl'i preterea i quibus materia ingrossatur nūquā ad dispositioné naturalé ꝯuertūtur Rasis et pluriū ueterū testimonio unde Gal'. li°. x°. tractatū capl'o. de arthetica nominatorū iquit pororꝫ generatio est ut postquā fuerit nūquā spes est ꝙ ad prestinū statū unquā reuertūtur. ꝛc̄. Qō quoqꝫ i libello de póto sensit ouidi⁹ cū iquit Soluere nodosā nescit medicina podagrā et eā per nodosā itelligit i cuius nodis materia est in gipseā ꝯmutata Nā cū in articulorum aliquo apostema diu perseueras māserit materia ista magis dieti ingrossat᷑ et sic i gipseā tādé ꝯmutat᷑. Arthetica si rurs⁹ que ab acuta colora ꝓuenit ut Auic̄. iquit Subitā plerūqꝫ morté iducit. Rasis quaqꝫ li⁹ diuisionū capl'o de podagra et iūcturarꝫ doloribus inquit Qō solitus peroxismū icurrere si post ꝯsuetū tépus eueire tardauerūt statim cū icurrit peroxismū de cósueto humore purget᷑. ut puta peccāte sāguine per

flobothomiam Colera autē seu crudo flegmate per farmacū apropriatū. Et huiꝰ īquit nō obliuiscaris qm̄ quādoqȝ ad subitā mortē īducit. et interdū ad asma cuius signū est tremor cordis et anbelitꝰ strictura et quādoqȝ facit īcurrere peralesi et appoplesiā. Et illius quoqȝ signa sūt qꝛ īcipit tremor cordis et aliquid perturbatiōe sensuū Et qn̄qȝ hoc subito adueīt. Qua pꝑ nō dimittatur quī statim euacuet̄ cū sentit̄ paroxismus. ꝛ cetera. Ad hoc igit̄ bene mēti sēper habeas. qꝛ nō solū ī pronosticādo. sed in actu quoqȝ pratico tibi utile multū erit. Multociēs ꝑterea curatō doloris iūcturaꝝ et Auic̄. iqt cā ꝑnici ei qꝛ supflua mat̄ia ad iūcturas currere consueta ad prīcipalia redit. aut ad mēbrum alia cuiꝰ causa fit timor. ꝛc̄. Aptiora insuper tempora ut iuncturarum dolores fiāt sūt uel ꝑpt̄ motū sāguis ꝛ humoꝝ ī eo. ut auic̄ īquit ꝛ autūpnus ꝑpter maliciam humoꝝ ꝛ digestionis ꝛ ante cessionez dilatatōis poroꝝ ī estate ꝛ ex calore quī fortis fit in arthetica que ex humore m̄lco gignit̄ curat̄ cū difficultate quia eius materia ut inquit Rasis materiei cancri uicinat̄ febres īsuper materiam arthetice ꝯsumētes dolorē arthetīcū pleꝝūqȝ curāt Emōoidarum item fluxus seu uētris sāguineꝰ aut narices arthetico super uenietes egritudinis solutionē denūtiāt Et idem facit urina grossa in quantitate multa perseuerās si in uehementi dolore arthetico mentis alienatio cuȝ tremore cordis ꝛ anhelitꝰ difficultate superuenerit infirmū ea die moriturum pronuntia. Et si cū hoc formicās pulsus affuerit ꝛ ī facie sudor frigidus apparuerit mors eū sine mora rapiet dolorē iteȝ artheticū qui die una per exterius applicata remedia sedatur. ꝛ altera die nō ab humoꝝ diuersitate ꝑuenire scito ꝛ hoc testat̄ rasis. Cū īquit. Si uideris quandoqȝ patientē per diuersa empl'ra iuuamētū ꝯsequi et interdū nocumentū ab humorū diuersitate id ꝑuenire haud quaq̄ȝ dubitabis. talis aūt humoris diuersitas magis quā uniformitas prolōgat paroxismū. Et sic pȝ quid et qualiter ī quaꝛqȝ arthetice specie sit generaliter pronosticandum.

Capitulū quīntū quid sit Cyragra quequoqȝ tam pronostica sibi propria quā demonstratiua signa.

Modo de arthetice spetiebus differendū est Et primo de. Cyragra. que est iuncturarum manus dolor cū tumore āt sine ab īmateriali mala ꝯplexione uētositate āt homore ī concauitate ipsaꝝ existēte prouenīēs. Et huius demōstratiua signa a quacunqȝ causa fiat in capl'o tertio ordinate ꝯperies. pro quo solū ad aliqua pronostica ipsiꝰ cyragre transeundū erit. ubi igit̄ cetera sint paria citiꝰ cyragra quā sciatica. āt podagra. terminabit̄. est enim materia eius multo minꝰ terrestris propter qd̄ rasis eā in suo genere illius calidiorem aiebat maiori quoqȝ cū difficultate quā alioꝝ aliqua recidiuat Non enī manus uelutiscia. āt pedes ita submisse sūt. quo fit ut humores nō tā facile ad eas defluāt Et ideo Auic̄. de podagra loquens dolores īquit qui sūt preter sciaticā et podagrā cū curant̄ et eradicant̄ eorū materie nō redeūt uelociter Et ad unū subiūgens oībus arthetice dolorībꝰ comune ait. Qd̄ si cōfirment̄ et assuescat curant̄ nūquā. quod fit. qꝛ dolor ī qua

uis iuncturaꝝ assuescat eas adeo debili tat. ut ex quacūqꝫ leui causa ad eas ma teria defluat ꝓpter ꝙ tales ab recidi ua defēdere īpossibile quodāmō uidet̄ Medici mali tamen beneficio paroxis mus quandoqꝫ retardatur dolor item in Ciragra fit nōnūqꝫ adeo intēsus ut materia pluria ad locū dolorosū deflu at ꝛ maior sepe in quātitate. q̄ꝫ cōcaui tas illi⁹ iūcture ꝯtiēre q̄at. Cui⁹cā iun ctura ista disōdat̄ ꝛ ex ꝓprio loco mē brū resilit ꝓꝑā q̄ figurā ōperdit de hic uero qualiscūqꝫ humor iste fuerit a re gimīe nat̄e ōstituit̄ ꝛ extraneū quēdā calorem acquirit per quē subtile resol uitur ꝛ remanens ingipsatur talis nāq̄ curatur perfecte nūq̄ꝫ ut īgeneralib⁹ ꝓ nosticis habuistis. Ex hijs itaque pꝫ qd sit Cyragra q̄ quoqꝫ tā pronosti ca. q̄ꝫ demonstratiua signa.

Capitulū sextum de sāguinee Cyra gre q̄litercūqꝫ sāguis ille fuerit. quo ad eius digestionē atqꝫ euacuationē cura per q̄ꝫ si sola colera in causa fuerit tam digestiua quā illi⁹ quoq̄ solutia cōpies.

Si Cyragra a sāguine proue nerit et uirtus ac cetera cōsē tierint. Cōibus per prius su perfluitatib⁹ naturaliter seu per cliste reāt aliter eductis de basilica opposi ti lateris fiat flobotomia. et ubi etas. ul̄ aliud cū prohibeat super nates cū scari ficatiōe opponi uētosas et est de sāgui ne secundū tenorē uirtutis ꝯplexioneꝫ et etatē plectoriā et similia plus aut mi nus extrahendū ac cū de eo uice una sit nūquā magna quātitas minuēda ubi grandis fuerit plenitudo necessariam tūc ī quantitatē duabus āt pluribus ui cib⁹ extrahe et eo casu prestat. ut saphe nē lateris oppositi fiat secūdatio. Q̄ꝫ si Cyragra man⁹ ambas detinuerit exi stēte repletiōe de ābabus saphenis mi nutionem face. que secundū doctrinam Auic̄. simul fiēda esset cū īquit Et si fu erit cōunis iuncturis corporis ex utris qꝫ partib⁹ flobotōia simul fiēda est. ꝛc̄ Ut per hoc ipse uelit ꝙ si īfirmus Cy ragrā et podagrā simul patiat̄. ꝙ tam de saphenis. quā de basilic̄ flobotomis simul fiēda sit. In hoc tātū casu laudo potius ꝙ mane ī basilica et sero ī saphe na fiat flobotomia. uerū ubi ex hiis fue rit qui emoroidalē fluxū menstrualē pa ti ꝯsueuerit in ōni casu saphenas īcide re prestat. de hinc autē emoroydes seu mēstrua prouoca. Et hoc hui⁹ passio nis cura potissima ubi. s. ea ab sāguinis habūdantia fiat. nec alio postea quā al teratis opus erit unū ex scito. ꝙ nisi pa tiēs bono rexerit se regimine tā in la xatiōe quā minutiōe paucū iuuamentū ꝯsequet̄ Ideo Rasis qui utunt̄ in quit regimine erroneo et copia pot⁹ui ni nō ꝯsequent̄ utilitatē magnā in laxa tiōe neqꝫ minutione qꝛ humores semi crudi ꝯgregant̄ in hiis celeriter ex ma lo regimine. ꝛc̄. ac si coleric⁹ aut fleg matic⁹ sanguis iste fuerit flobotomia tā copiosa nō erit fiēda qua tamē secū dum exigentiā facta digerere tūc mate riā necesse est. ideo Rasis de arthetica sāguinea loquēs Quotiēs apostema in quit sāguinis uehemētis inflamationis fuerit noscas ꝙ ī toto corpore sāguis colericus existit et iō post minutioneꝫ euacua° colere fieri debet. ꝛc̄. ut per hoc uelit ꝙ materia existēte colerica si plꝛ. āt apredominio. et flobotōia ubi o pus fuerit facta aliqua nulla erit dige stio expectāda sꝫ erit solutiuū a ꝓpria tū exibendū unde nōnullis descriptis

digestiuis quib⁹ si egritudo inducias concesserit uti poteris multiplicia solutiua describā ut secundū exigentiā magis placitū tibi elligere scias. Si itaqȝ sanguis colericus fuerit. āt hoc per admixtionē colere ab extra ueniētis fiat. āt qr in se adburit et alique ei⁹ partes in colerā cōuertūt. que ipsū subtiliorē debito reddūt propter ꝙ ad iuncturas facilius penetrat digestiuū igit in isto casu sāguis ingrossatiuū esse debet ac ei⁹ feruoris quē propter colerā acquisiuit extinctiuū Et ut te ad actū practicū deducā. Accipe sirupi ro. ℥. i. ß. aque ēdiuie. ℥. ii. aque ro. l' ace. ℥. i. misce et in potu pro uice una tribue. Qđ si clarificare eū magis libet eius. ℥. iiij. accipe et eiꝰ aque tantundē aque ros aque acetose. añ. ℥. i. ß. clarificet pro duab⁹ uicibus eū cū sandal' rubeis aromatizādo. Uel facias sic Accipe aque ēdiuie. ℥. vi. aque acetos aque cicoree aque lupuloꝝ añ. ℥. iii. sirupi de succo acetose de ribes de limonib⁹ aut de acetositate citri. ℥. vi. uini granatoꝝ de berberis. āt citonioꝝ. ℥. ij fiat iuleb. cū sandal'. ru. aromatizatū de quo in potu. ℥. iiij pro uice tribue Qđ si siruporū predictoꝝ nihil habueris ipsorū loco. ℥. v. zucari pones et quāuis in oxizacchara simplici acetū uini ingrediatur peccatū tamē mortale nō cōmiteres si siruporꝝ predictoꝝ loco eā acceperis nā in ipsius aceto respectū aliarū rerum pauca quātitas ingredit. cū quo tā rōne zucari quā granatorū succi. quā ēt aque acuitatis ratiōe cuius nocumētū infert extinguit et sic nullū prebet nocumentū pōt ymo aliarū rerū uirtutē ad intrinseca cōcauitatū deducet sāguinem ingrossabit et eius feruorē ratione colere cōquisitū extiguit ex quo patȝ eā quā maxie cōueire. ac si magistralē sirupū facere libeat in iubas cētum accipias pomi citoniorū aut piri. ℥. iiij. Ista in libris tribus aque ad cōsumptionē usqȝ tertie partis decoque. de hic colet et colatur succi ēdiuie residētia facta. ℥. vi. adiunge et granatorū muzoꝝ aut berberis uini. ℥. iij. zucari lbr. ii. fiat sirupus cū rubeis sandal' aromatizat⁹. de quo si longus fuerit. ℥. iiij. dato. et si sit debite coctus. ℥. i. ß. aque endiuie. ℥. ii. et aque acetose. ℥. i. cōmiscēdo et si pomū citoniorū nō habueris eius loco de uino suo. ℥. iiij. impone ex quib⁹ sirupū ut pri⁹ facito Cū aliquē ex prescriptis digestiuis ul cibus aliquot exhibueris nisi materiā euacuādā cerneres Juxta doctrinam Rasis. cassiā cū aqua ēdiuie uel solatri extractā prebe. l' ab. ℥. i. in duas infra scripti per horas duas ante diē dabis plus tantum aut minus secundū ꝙ iudicas respectu operatiōis illius quā facit tuo cōueire facias ergo sic. accipe corticū mirabol' citri. ℥. vi. electi uero reubarbari tantundē spice. ʒ. ß. super mirabolanos aque cisterne uel boni fontis calide tantū pone. ꝙ digit⁹ duobus super emineat. Et idē de reubarbaro ac spica cū aqua endiuie fiat et si tūc estas fuerit in sole oīa pone Super cineres uero calidos in hyeme Cūqȝ aquā aliqualiter cōsumptā uideris coletur et tā super reubarbaꝝ quā mirabolanorū aquā aliā superpone hoc tociens faciēdo donec tā reubarbarū quā mirabolani saporē atqȝ odorē perdiderūt. de hinc uero has aquas accipe quas cū zucari. lb. i. Julipiza et eo debite colato usqȝ ad debitā spissitudinē decoquat dū uero sic coquit dyagridii in petia rara ligati. ʒ. ß. in eo cōtinue teneas illā sepi⁹ exprimēdo et cū debite coctū fuerit usui reserua. de quo ut dictum est utere est enim

solutiuū nobile ac gustui gratissimum
l' rosaceū sirupū quē Rasis summe lau
dat cū diagredio i petia rara ligato dū
coquit' ut precedentē facias solutiuuз
uel facias sic.accipe corticū mirabol'.
citrinorū.ʒ.i. infundant' i aqua lactis
modico mellis addito.et horis.x.i infu
siōe dimissis fiat expressio fortis cū aq̄
electuarii de succo rof.ʒ.ii. misce et fi
at potus quē per horas duas ante diē
dabis uel solū.ʒ.f. electuarii de succo
rosaꝝ cū aqua lactis distēperati. Et si
in formā solidā ut cōiter ultra mōtes
fit ipsū habueris sine caprino sero pre
be est eni satis i forma ista gustui delec
tabile. Et hoc de succo rosaꝝ electm̄
principaliter pro cyragra ac podagra
calida adinuentum est. uel facias sic.
accipe reubarbari electi.ʒ.ii.spice.gra
vi.ista vino aspergāt' albo.ō hic totum
in aqua lacꝭ ifunde que horis.x.in infu
siōe dimisso fortis expressio fiat cui suc
ci rosaꝝ noui cum aqua lacꝭ distempa
ꝛ potui tribue.vl' facias sic accipe.sca
monee.ipomo decocte.ʒ.i.masticis.℈.
ij.rof.ru.ʒ.f.tere ōnia ꝛ pone in.l'.i.aq̄
cisterne l' boni fontꝭ aut rof.ꝛ die vna ꝯ
sua nocte in infusiōe dimissis colet' cui⁹
ab.ʒ.f.ad.i.usqз plus tamen uel minus
secundū tui ifirmi potentiā sit dosis.ʒu
carū tantū pro libito adde.i formā pil
lulaꝝ accipe mirabol' citrinoꝝ.ʒ.i.ma
sticis.℈.ii.rof ru.macis croci an̄.℈.i.
hermodactil'.℈.ii.f.diagredii.gra.f.a
loes.ʒ.f. fiat cū sirupo de sticados pil
lulaꝝ pasta da a.ʒ.i.usqз ad.ʒ.i.f.cū li
bet dato.uel da.ʒ.i.pill'.de hermodacti
lis miorū descriptiōe mesue.habes ita
qз qualiter sāguis colera participans
sit euacuādus.que digestiua et que ꝯsi
militer solutiua ꝯueniāt. Et hec eadeз
tā digestiua.f.quā solutiua colera pec

cante ꝯueniunt. Cū igit' ea in cā fuerit
ad presēs capitulū recursū habe. Si
autē sāguis flegmatic⁹ fuerit per admix
tionē aquosi flegmatis id frequēti⁹ fiet
cuius cā liberius ad iūcturas penetrat
Et tūc nō tā copiosa ueluti i puro san
guine flobotōia erit fiēda qua secundū
exigentiā facta pro materiei digestiōe
nō tāta quāta i precedēti requirit' ser
uoris extictio et sic i prescriptis syru
pis posses rosati mellis tertiā partem
adiūgere. pro solutiuo uero antescrip
tus sirup⁹ ille solutiu⁹ multū ꝯueniret ꝛ
eo maxīe si mirabolanoꝝ.citrioꝝ loco
kebulos iposueris. Et pīt ō prescriptꝭ
tā potabilibus q̄з aliis solutiuis in qb⁹
mirabol' citriorū cortices imponūtur si
ēdum erit. Jdeз in casu isto electuariū
de suco ro. loco dyasenicon ꝯueniret
Conueniuut ꝛ prescripte quoqз pill'e.
Et qa medicus omīs ad has itectiones
diuersa ac uaria scit exhibere solutiua
et uariis. Jtē in formis his paucis mi
hi domesticis quib⁹ ubi op⁹ fuerit uti
ꝯsueuerā ꝯtent⁹ esse uolui Posses itē
ad prescriptas alias itētiōes pro san
guinis igrossatiōe.f. tam facile ad iun
cturas defluat per horā ante pastū bo
lum unū triasandaloꝝ exhibere.uel de in
frascripta ꝯfectione. Que habet mar
garitaꝝ subtilissime tritaꝝ.℈.iiij.coral
li ru.ʒ.ii.rosarū rubeaꝝ.ʒ.i.ossis de cō
de cerui.℈.i.sandaloꝝ ru.ʒ.i.f.ʒucari
albi l'.f. quod cū aqua rosaꝝ dissoluat'
Cui postea ꝯserue rof ātique.ʒ.i.adde
et i morsellis fiat ꝯfectio. Uel facias
sic. accipe ꝯserue rosaꝝ antique.ʒ.i.f.
triasandaloꝝ.ʒ.iii. coralloꝝ rubeoruз
subtilissime tritoꝝ.ʒ.i.fiat mixtura per
bolos deauratos si libet de quib⁹ unuз
pro uice dabis. Et sic pз quid i cyra
gra a sāguine ꝯuenieti qualis sāguis

iste fuerit tā rōe digestiōis materiei. quā ipsius euacuatiōis sit fiendum.

Capitulū septimum de hiis que ma teriā flegmaticā Cyragrā efficientem

r Arissime melicus humor cyragram efficiet pro quo nullā quantum ad eius digestionē ꝛ ductionē curo mentionem facere uerum a flegmate frequenter accidit. ꝛ ab aquoso sepi⁹ succesiue uero amucilaginoso seu crudo. auitreo ꝟo seu gipseo cum ea in iūturis difficulter penetrent fere nūq̄ȝ. Qualiter igitur tale flegma digerendū sit ac quis ī eius eductione sit obseruādus ordo presēs capituluȝ edocebit. Si igit' flegma illud aquosū fuerit. accipe mellis ro. sirupi de sticados añ. ℥. ii. aquarū yue absītbii et herbe peralif. añ. ℥. ii. f. clarificetur ꝓ uicibus duab⁹ et aromatizet' cū nuce muscata. de quo tociēs donec materia tibi digesta appareat exbibeas. uel facias sic aquaꝝ absītbii et herbe peralif. añ. ℥. iiij. aque yue et floꝝ sābuci. añ. ℥. ii. mell'. ro. ℥. vi. uini citoniorū. ℥. i. fiat iuleb aromatizatū cū nuce muscata aut optimo cinamomo de quo. ℥. iiii. pro uice dabis. Uel aliter accipe aquaꝝ herbe peralif florū sābuci et saluie. añ. ℥. iii. aque yue. ℥. vi. mell' ro. l. f. fiat ut supra iuleb cū nuce muscata aromatizatū de quo. ℥. iiii. pro uice dabis uel hūc facias preciosissimū ī hoc casu magistralē sirupū qui accipit saluie sticados herbe palif. yue. añ. ℳ. i. f. betonice. ℳ i. absītbii sicci camedreos florū ātbos añ. ℳ. f. passularū. ʒ. i. fiat decoctio et cū. l. iii. mell'. dispumati. et aceti passulati. ℥. i f. sirupus cū nuce muscata aromatizat⁹. de quo si lōgus fuerit. ℥. iiii. pro uice propinabis. ubi uero debite coctus. ℥. ii. cum aquarum yue peralif ꝛ saluie. añ ℥. i. ꝛ erit pro dosi una qđ istorum libuerit uicibus aliquot datuȝ peroptime materiam istam degeret. ad qđ iteȝ uehemēter adiuuat si per horā añ cibū bolū unū arōatici ro. descriptione gabrielis exibueris ut mesue iubet cū sirupo ro. fiēdū erit uel salteȝ zucarū cuȝ quo fit cuȝ rosacea aqua dissoluat' ul' de mixtura tali. ℥. iij. uice tribue Qđ accipit conserue ros. ℥. i. corallorū ru. ʒ. i. f margaritarū ʒ. i. aromatici ro. ℥. iii. fiat mixt' a quā si deaurare cupis per bolos facias ꝛ per horam ante pastum utere. Si auteȝ mucilaginosuȝ flegma ī cā fuerit ꝺ pscripꝰ digestiuis ptes duas accipe. oximellis squilitici ptē unā. ꝛ cū aqua prescriptarum sufficiēti q̄ȝtitatē misce ꝛ aromatizando clarificetur ꝛ in firmo prebe. Nā eius propter uiscositatem digestiuuȝ aliqualit' incisiuū esse debet ꝛ sic oximel. squiliticū q̄ȝ bene cōuenit plurimi ī hoc casu oximel squilliticū ꝯpositū et alia fortia aperitiua ī principio prebēt et male. sed ī declinatiōe dari ꝯueniētius possūt. Et qꝛ materia ista est cruda et ut plurimū in quātitate multa nō sic facile ad digestionē deueniet. unde ueluti quidā īperiti faciūt ut īquit Rasis nō erit expectāda digestio erit itaq̄ȝ minorāda. et cū medicis quidē leuibus. Unde Auic. ī casu nr̄o Sequere īquit cū medicinis mūdificantib⁹ fm graduationē. Et subdit ꝙ sūt de hominib⁹ qui describūt iniciū cū facili et sigillant cum forti post maturationem ꝛc̄. quod supple bene factum est p h itaq̄ȝ uoluit ꝙ materia existēte cruda debemus debiliorib⁹ aprīcipio farmaciis uti gradatiȝ ad maturatōeȝ usq̄ȝ cūforciorib⁹ ꝓcedere. Cuȝ auteȝ

flegma hoc taz ꝓpter sui cruditatē ꝛ in digestionē q̄z eius in iuncturarū cōcaui tatibus ꝓfūdacionē sit multum eductio ni rebelle. uoluit. Rasis ꝙ ista que mo dice sūt ꝟtutis exibēda non sūt. quia ut inquit flegma ipsū calefaciūt et nō edu cētia nocumentū iferūt ipsū augendo ꝛc̄. s. uētosando aut fluere faciēdo. Et sic uidet̕ ex eius itentiōe. ꝙ forte sit ꝓ pinandū farmacū. et hoc uerū est sed in multo miori dosi quā materia matura ta. Et idez uoluit Auic. per solutionē subtilē cū inquit. Et tu interī alleuias cū solutiōe subtili ꝛc̄. hoc tamē clarius ī capitulo de curatiōe podagre flegma tice uoluit alexāder. Cū inquit. melius si nō semel purget̕ sed sepe et paulatiz oz deducere uentrē ut spissi et uiscosi hūores possit furti trahēdo educi. Nā si ab una potiōe et semel uolum᷒ purga re dum totū exagitat̕ corpus que iue niunt̕ i sūmitate educunt̕ et que spissa sūt et uiscosa latēcia derelinquūt̕ et iō paulati sub inde accepto medicamīe fa cili᷒ educūt̕. Subtiliant̕ eni si frequen ter et paulati accipiat̕. ꝛc̄. De mente igit̕ nostroꝝ ueterum est forte sepe far macū exibendūz quāuis i dosi minori quā materia ipsa digesta de hiis itaqz solutiuis huic materie apropriatꝭ per uarias formas q̄ sequunt̕ capitula te deo fauente copiosum facient propter quod huic finem impono.

Capitulū octauū de solutiuis potiōib᷒ que flegmatica materiam Cyragrā effi cientem educūt.

d Elicatos homines dn̄a arthe tica ut plurimū captiuāt. quo rum sunt uarii appetitus. sic ut nōnulli potiones. alii pillas. ꝛ alij confectiones seu solutiuos pl'ueres p̄di ligant de quib᷒ omnib᷒ adiutore deo te infra copiosū fatiam Et pꝛio ꝺ soluti uis potiōib᷒ quaꝝ descriptiones p̄sēs capitulūz tibi dabit. Ut igitur ad ac tū praticū te ꝺducā i fōma potabili hāc nobilē potiōez dabis. que accipit stica dos herbe peralif yzopi camedreos an̄. M. f. passulaꝝ liquiricie an̄. ℥. f. fi at ex hiis decoctio. de hic accipe mira bol' kebul'. ʒ. vi. quos i modico aque l ac tis infūde sirupi de sticados parū ad dē do et cū horis. x. in infusiōe pꝛestetꝛit fortis expressio fiat quā reserua. deīde accipe turbit. ʒ. ii. ℥ʒ. ʒ. f. salis gemme. gra. vi. infūdant̕ i modico decoctionis predicte et horis. x. in infusiōe derelic tis expꝛessionē fac quā cū pꝛescripta mi sce mell'. ro. ℥. i. addēdo. et ex hiis fiat potio quā per horas. ii. ante diē ifirmo tuo prebe. In crastinū autē i aurora modicū tyriace fine. Nunquā enim die sequēti assumptionē farmaci natura exi stente frigida obliuioni tradendum est quin tuo pacienti in aurora tyriace modicum exhibeas. ipsa eni materierū reliquas mūdificat cū facilitate. ac r̄sol uit ꝛ omnia mēbra. confortat ut Auic̄ īquit uerū ipse i casu isto potionē istaz exibeat. que habet hermodactilorū. ʒ. xxx. pulpe colloquītide. ʒ. x. decoquat̕ i l'. xv. aque donec ad. tres. l'. redeāt. cu ius sextā partē dabat et tu si libet zuca rū pro libito adde. Uel posses cū zuca ro eum ꝛ secundū tenorē uirtutis dosī ꝯuenientem dare. Uel hūc facias siru pū solutiuum qui recipit turbit. ℥. vi. ℥ʒ. ʒ. f. agarici. ℥. iii. cōtic. kebul'. ℥. iiii croci. ʒ. ii. pipis lōgi. ℈. iiii. ꝯquassent̕ oīa super que aquā ad eminentiā duoꝝ digitorū ponas de hic super cineres ca lidos teneatur. cunque aliquantulum

aqua ipsa ꝯsumpta fuerit colet̃. et de nouo aqua iterũ superponat̃ hoc toci ens faciẽdo donec tã saporem quã odorem ꝓprias res iste perdiderit postea cũ.l̃.i.zucari.colaturam illam iulipiza. Quo facto colet̃ et successiue ad perfectã coctionem decoquat̃ Cum autẽ sic decoquit̃.dyagridii.unam mediam ĩ petia rara ligati i eo ꝯtinue buli sepi⁹ illam petiam exprimẽdo et erit tanquã solutiuorũ aliorũ calcar de tali sirupo ab ℥.i.ad.ii.usq; pro dosi una dabis. plus tamẽ ãt min⁹ prout eũ operari de prebẽdes. Ul̃ facias sic. et ẽ illi⁹ boni raf. accipe turbit.l̃.i. sup ꝙ aq̃ tres libras appõe et sup calidos ciẽres ꝯsũe re aliquãtulũ permitte de hic colet̃.et si turbit saporẽ propriũ nõ perdiderit de aqua alia iteꝝ suppone.et h tociens facito. ꝙ ipsũ turbit propriũ saporem perdat.aquã postea illam totam cum l̃.i zucari iulipiza.⁊ ad spissitudinem õ quoq;.cuius dosis sit quarta pars sui ⁊ si ibet calcar adiũgere.facias ut i pcedẽti de diagridio fecisti. Uel accipe cõticum radicuꝫ feniculi ⁊ radicum apij añ.ʒ.x.cologntide cẽtaurẽ miorís aẽos anesi zedoarie esule.añ.ʒ.v.hiis cõquassatis.l̃.iii.aque superpone ⁊ donec ad unam redeant buliant.et cũ.℥. viii.zucari perfice.cuius dosis sit ab.℥.i.usq; ad ii. Ul̃ aliter accipe turbit.℥.ß. hermodactiloꝝ.ʒ.ii.zedoarie.ʒ.i.℥℥.ʒ.i.ß. coque i.l̃.i.ß.lactis uaccini. donec tertia pars tantũ maneat et lac illud colatũ sit dosis una. Rasis autẽ turbit solũ ĩ uaccino lacte bullire faciebat de quo postea suũ infirmũ laxabat. Quidã de decor nopodiõ.seu pede coruino festũ magnũ faciũt Auic̃. et nõnullos alios ueteres i testes adducẽdo qui uel uidẽtur eũ quã hermodactili ualere melius. Sed cũ unum ex lacticiniis ipsis sit nobis Nec itẽ simpliciꝯtis bene cognitũꝫ hermodactillos secundũ artem correctos laudo poti⁹. Nocumentũ enĩ tunc stomaco possũt iferre nullũ. Qð si ut dictũ est ãtiqui aliqui ei⁹ loco pede cor uino nisi sũt illoꝝ tũc forsã neutrũ cuꝫ suis correctiuis exhibebãt Clamãt enĩ ueteres oẽs ut'i hoc casu stomaci custodiã habeamus. Nã eius perturbatio est cã ut ad iuncturas maior reumatismi fluxus fiat. Et ideo Rasis et Auic̃ hermodactilos cũ.℥℥.pipere ⁊ cinamomo.ꝯponebãt aientes eũ sic compositũ stomaco nõ nocere quin ymo ipsũ potius substinere. Et addebat auic̃.quod adhuc oibus melius est si cũ hiis aloe admixtũ fuerit. Qð si eñ nõ posueris ℥℥.et ciminũ nullomõ pretermittas. Cũ igit̃ in presentiaꝝ pes coruin⁹ per herbolarios nõ bene cognoscat̃ distĩcte ꝓpter periculum quod iminet si aliquid lacticiniũ loco eius daret̃ dimittere eũ et uti nobis cõiter notis preualere censeo.sed ubi bene cognitum fuerit eo audacter utere. Et in tantum de potionibus solutiuis dictum sit.

Capitulũ nonum que Cyragre materiam flegmaticã soluunt.

Aliqui potiões recipere nequientes pillas prediligũt. In casu igit̃ tali fetidaꝝ aut de hermodactil̃.maioꝝ.ʒ.i.dabis.l̃facias sic accipe turbit.ʒ.x.rosaꝝ ru.ʒ.i.ß. spice ʒ.ß. hermodactiloꝝ.ʒ.ii. diagredii. ℈. iiii.forment̃ cũ uino citonioꝝ pill̃e.quarũ.ʒ.i. dato. Uel facias sic.accipe turbit electi.ʒ.iii.hermod.ʒ.ii.ß.℥℥.ʒ.ß.sal̃ gẽme.℈.ß.yue.℈.ii.milii solis cassie lignee.rof.ru.spice.añ.ʒ.ß.masticis dia

gridii. añ.ʒ.iiii. aloes epatici.ʒ.vi. fiāt pill'e cũ sirupo de sticados.et pro una dosi.ʒ.i.uel.ʒ.i.ß.dabis. Uel facias sic et i hoc casu sũt peroptime.accipe car pobalsami.spice gariofilorũ saxifragie granorũ sol' seis feniculi ameos apii petrosilii spagi brusci amõi sal' gemme mac° pip.añ.ʒ.i. rosarũ ru. ʒ.ii.masti cis.ʒ.i. bermodactiloꝝ agarici collo quītide turbit añ.ʒ.ii.ß.diagridii.ʒ.iii. aloes.ʒ.i.ß.fiāt pill'e cũ sirupo yue.uel sirupo de sticados quaꝝ dosis erit.a. ʒ.i.usq3 ad.ʒ.i.ß.l' da tantundē ex pill'. auic.que habent cimini.ʒʒ. añ.ʒ.i.ber modactil'.ʒ.ii.aloes.ʒ.ii.ß.fiāt pill'e cuȝ sirupo de sticados.Uel facias sic. acci pe turbit.ʒ.i.ß. colloquītide. ʒ.i. bdel lii.gra.xv. fiāt pill'.cũ succo feniculi ul' yue quaꝝ dos sit.ʒ.i. Unũ sēper mē ti babeas cũ educere materias a iūctu ris uolueris minutas pill'as sēper face re Si autem a stomaco epate uel capi te ⁊c. grossas magis. et in tantum de pillulis sit dictum.

Capitulũ decimum de confectioni bus et pulueribus Cyragre materiam flegmaticam educentibus.

p Lurimi potiões.ac pill'as ab orrēt quorũ gratia quarundã ꝯfectionũ ac puluerũ aliquoꝝ descriptiões i boc capit'o ponã.ut mo dis uariis solutiua pata secundũ uariũ appetitũ ifirmorũ babeas. In boc ita q3 casu benedicta multũ ꝯuenit. cuius ʒ.ß. pro una dosi dabis. Uel facias sic accipe ȝedoarie.ʒ.ii.esl'e.ʒ.i.t'bit.ʒ. iiii. ß.ʒʒ.ʒ.ii.cinamomi macis croci.añ.ʒ.i ȝucari.ʒ.vi.eũ cũ aqua berbe peralisis dissolue addēdo uini citoniorum.ʒ.ß. ⁊ fac confeciones per bolos Cuius do sis sit.ʒ.ß.posses ad dereȝ l' ucari ad põ dus omnium ⁊ pl'uereȝ facere.Cui° do sis añ.ʒ.ii.in trib° Uel facias sic acci pe bermo dactil'.ʒ.i.ß. masticis .ʒ.ß.ȝu cari.ʒ.ii.fiat pul'.q̃ erit una dosis. Uel utere pl'uere Rasis.qui recipit turbit .ʒ.x.ʒʒ.ʒ.ij ȝucari.ʒ.xv fiat pl'uis cui° dosis sit.ʒ.ß. Ul' accipe ȝucari.l'.ß.qð cũ aqua yue ul' berbe peralis dissolue ⁊ bijs impositis pulueribus° fiat per bolos confectio. Cuius dosis sit ab .ʒ.ß.usq3 ad.ʒ.vi. Ego aliq̃ȝdo sic iterũ facere cõsueui.⁊ est ꝯfectio i casu i sto utilis multum ac delicata satis.que babet uii citoniorũ.l'.iii.melis dispumati.l'.ij co quat' debite de bic accipe gar.ʒʒ.masti cis pipis lõgi cinamomi nucis muscate añ.ʒ.ij.bermodactil'.ʒ.ß.turbit boni.ʒ i.ß.diagredij.ʒ.iij.fiat puluis quē cum melle debite cocto misse ⁊ in diacitoniõ formam confectionē face.dos est ab.ʒ. ß.usq3 ad.ʒ.vi. Ul' facias sic accipe ros ru.cinamomi.ʒʒ.añ.ʒ.ii.sandaloruȝ al. ⁊ ru.añ.ʒ.i.masticis ʒ.ii.bermodactilo rum.ʒ.ß.esl'e.ʒ.iij.turbit.ʒ.vi.diagridii ʒ.ii.ß. ȝucari.l'.i.ß. qð cum aqua berbe peralisis yue aut sauie dissoluat' uini ci toniorũ quartã partē addendo ⁊ fiat ꝑ bolos ꝯfectio. Cuius dos sit.ʒ.ß.posses istarũ ꝯfectionũ speties cũ tantundē ȝu cari ꝯmiscere et in puluerē uti . cuius tũc.ʒ.ii. dabis Et i boc ꝯfectionũ atq3 puluerum descriptiones finiunt.

Capitulũ undecimũ Qualiter mate ria ꝯmixta Cyragra efficiens digeren da atq3 euacuanda sit.

u Erũ et si a'predominio artbe tice materie ut plurimum sit flegmatica cũ tamen sepi° co lera ꝯmiscetur quo igit' in casu pillulis

de hermodactil' minoribus utere. Et que supra descripta sūt solutiua conueni entia .s. dū colera cū sanguine admixta fuerit i istis miscenda erūt illa autē co lerā respiciunt. et que statim descripta sūt flegma. ideo s3 humorē predominā tem plus de uno et minus de alio cōmi scendū erit Uel ecōtra. unde colera pre dominātē i receptis prescriptis de tur bit. ac de hermodactil' erit diminuēdū de diagridio autē addēdum et ecōtra flegmate predominātē. 7c. Et q2 istas materias cōmixtas sepius adiueni. ifra scripto puluere usus sū cōiter qui reci pit hermodactilos turbit. añ. ℥. s. ʒʒ. masticis. gariofilo4 galāge añ. ʒ. i. se. a nisi feniculi mllu solis. añ. ʒ. ii. s. diagri dii. ʒ. ii. zucari ad pōdus omniū et fiat pl'uis. de quib' a tribus usq3 ad. iiii. ʒ. dare potueris. Et est puluis ī casu isto singularis. Quecunq3 igit' et qualiscū q3 materia Cyragrā efficiens fuerit ali quo modorū prescriptorū digeri pote rit educi quoq3. uerū in casu isto uomi tus plurimu3 commendat'. qua ex re si tuum pacientem nauseare cōprēderis cū aliquo leui uomitiuo naturā iuua 7 cū aq̄ tepida aceti modico mixta l'. ℥. ii. oxi mellis siplicis compositi aut squillitici cū. ℥. iiij. aque raffani tepide in potū da to de hic cū pēna olleo itīcta 7 inmissa gutturi uomitum prouoca qui tam in ð clinatōe statū 7 augmento poxismi quā in pricipio conuenit 7 in pricipio tamē magis et maxie uti Auic. iquit dolore i mēbris iferioribus existēte. Sed quia i preseruatiuo regimine bono cōceden te. iesu de ipso uomitu facturus sū hiis paucis de eo cōtentis hic esse uolui. U trū de localib' cyragre cōuenientibus esset amodo fiendā mentio. Sed quia illa nō minus podagre quā cyragre sūt comunia ipsi' pace quid sit podagra p̄ us describā at quomodo eius sit tā di gerēda quā euacuāda materia. Quib' absolutis ambabus cōuenientia localia successiue describam. Et per hoc pre senti capitulo finem impono.

Capitulū duodecimum quid sit po dagra que eius demōstratiua signa et pronostica ꝓpria ac qualit' queuis ma t'ia eā efficiēs digeri ac educi debeat.

Podagra est pedis iunctura rum dolor cū tumore. aut si ne ab imateriali mala cōplexio ne ꝓueniēs uētositate seu hūor' in ipsa rū cōcauitate cōtento iter quā respectu causarū signorū ac cure et Ciragram parū inter est. quas ob res capitulū pre sens sibi pertinēter accomodā. et causa rū ipsius demōstratiua signa quecūq3 ista fuerit capitulū tertiū supra tibi cla re mōstrabit podagric' curat' difficili us. quā patiens alios iuncturarū dolo res propter pedū submissionē et eo eti am facilius recidiuat. Rasis podagra iquit ātiqua perfecte sanari nō potest. Utrū i pricipio sic. si studiose curetur Itē iquit podagra est morb' laborios' cuius curā medici inuēire nequeūt si sit ex hūoribus supbabūdantib' cōgrega tis. 7c. Rursus podagra i estate exica ta āt ī uere breui finē cōsequitur respec tu' ei' que i hyeme. aut i autūpno fit h de poxismo itelligendo et i hoc ueteres oēs cōcordant Itē articuli ācharum et pedis. Rasis iquit si diu ifestant' isto ñ reuertunt' ad suā dispositionē natura lē articuli. tñ alii forte perfecte sanant' et proprie si natura fuerit sāguinea. po dagra hereditaria minus curat'. Ple runq3 itē testiculorū ossa i podagricis

prolongant qui quoqꝫ male se rexerit et fuerit podagra colerica persepe subi tā mortē icurrūt. sed si bene se rexerit i xl. dieb⁹ si nō i pautioribus podagra terminat ut iquit. Gal. ꝯmento illius podagrice egritudies ⁊c. Et hic de po dagre propriis pronosticis. Quantū ad curā respectū materiei cā efficientis Si sāguine fiat basilica lateris opposi ti mienda erit. In oib⁹ uero aliis quā tū ad digestiua scilicet et solutiua ꝓut in sexto capitulo scribitur facē. Si aliis ab humorib⁹ prouenerit. ad capl'ꝫ septimū, octauū. nonū. decimū ⁊ ūdeci muꝫ recursum habeas

Capitulum decimuꝫ t̄cium qualiter ⁊ cum quib⁹ defluxus materiei ad iunc turas prohiberi debeat.

tRes erūt itentiões i hac re. Prima materiā diuertit re pellitqꝫ. Scđa dolores sedat Tertia laxa membra ꝯfortat. materiā si qua de fluxu remāserit dissoluendo.

Prima presentis erit capituli. ad quā perficiendā cautus esto. Nam ubi corpus ualde repletū fuerit. materia uero fortis effusiois eā repercutere ti morosū est. de facili nāqꝫ ad aliquod membrū pricipale reperet. ubi esset cā peiorū accusamentū ꝓpter ꝙ statim a pricipio materia ipsa cū flobotomia uo mitu clisteri. uel aliquo clisteri solutiuo diuertendo minoret et cū fricationib⁹ ac dolorosis ligaturis ꝓ posse ad igno bilia membra trahat de hic uero securi us ad materiā repercussiendā trāsibis. et hec repercussio super locū dolentem nūquā fienda erit de ipsa tamen i seque ti capitulo sermo aliquis fiet. Sed ut que hic capitulo pertinent absoluant repercussienda materia tibi erit consi deranda. Que si a predominio calida fuerit. accipe olei mirtini olei ro. aā. ℥. iii. boli armeni. sanguis draconis aā. ʒ. vi. mirtilloꝝ sumach. accacie tere sigiliate psidie balaustiarū. aā. ʒ. iii. ace ti. ℥. i. Concute oīa simul ⁊ prope dolē tem iuncturarum fiat illinicio ubi gra tia si i iūcturis pedū dolor fuerit supra caniculam ⁊ si in manu sup iūcturā bra chii. Uel facias sic. accipe unguēti po puleonis. ℥. iii. cuꝫ quo pulueris sanda loꝝ ru. ros. rub. boli armeni terre sigila te sang. dra. aā. ʒ. i. ꝯmisce. et ut supra illinicio fiat Uel facias sic accipe ceru se. ℥. ii. eā cū aqua ro. dissolue modico aceto addito et locū illini. Rasis uero corticū granatorū et sumach. aā. l'. i. in aqua bulire faciebat in tantū ꝙ optime ꝯteri possent. Et ex hiis ultia ꝯtritione facta cū succo semperuiue oīa debite si mul icorporādo. de quo tibiā aut bra chiū illiniebat. ul' cū farina ordei. et cō tuso citonio. emplastrū facias. Aliqui ferrariorū aquā accipiūt. et aceto per mixto petias ifundunt. quas tibiis aut brachiis circūuoluunt eas sepius inno uando. Uel facias sic accipe pulueris gallarū. ℥. ß. boli armeni. ℥. i. ß. albumen recētis oui unū cū quo olei mirtini ol'i ro. aā. quantū sufficit ꝯcute. ꝯ hic uero secū prescriptos pulueres misce. et ut precedentib⁹ utere. Uel accipias farie fabarū. l'. ß. et cū albumie oui ⁊ oleo ro. āt mirtino conducat. cuius us⁹ sit ut precedentiū. Interdū alias sic feci. ac cipe tria albumina ouorū olei. ro. ℥. iiii et foret meli⁹ aceti. ℥. i. simul agitent. ⁊ in merse petie dictis locis applicentur Uel facias sic. et in hoc experientiam bonam adinueni accipe cupullarum glandium balaustiarum aā. l'. ß. ros ru:

mirtilloꝝ.an̄.ʒ.ii. Coquant̄ i media fi tula ferrate aque octaua pte aceti addi ta. et ad ꝯsumptionem usq₃ triū partiū buliat. de hic petias ipone quas ut su pra dictis locis iuolue. Et oia hec que dicta sūt materia calida existente ꝯue niūt. Ea aūt frigida si fuerit accipe ab rotani mente grainis. an̄. M. i. penta filō pulegii rof ru. an̄. M. f. nucum ci pressi mirtil. an̄. ʒ. i. ꝯquassent̄. fiat i ui no nigro decoctio aceti modicū adden do et cū petiis ipositis fac ut prius. Ul faciās sic. accipe corticis ulmi. M. i. caude equine usnue sticados. an̄. M. f. sādarace salis cōis thuris an̄. ʒ. f. alu minis. ʒ. i. buliāt i uino nigro cū ferario rū aqua mixto. et fac cū petiis ut prius Uel aliter accipe radicū ꝯsolide maio ris. M. i. nucū cipressi mi rtillorū gal larū. an̄. ʒ. i. aluminis. ʒ. f. masticis lau dani. an̄. ʒ. iii. ꝯquassato i u io nigro bu liāt aqua ferrate ꝯmixtio. et ut supra utere. Uel facias sic. accipe olei masti cis. ʒ. i. f. olei mirtillorū. ʒ. i. p̄lis masti cis. ʒ. i. f. gallaꝝ nucū cipressi thuris et gallie muscate sumach terre sigillate bi storte. an̄. ʒ. ii. fiat cū calido pistello ce rotū et super aluta extensū membra ut oportet iuoluant̄. Jlla nāq₃ plurimū ꝯfortat. et hūores ad iūcturas fluere n̄ permittit. Habes itaq₃ qualiter mate riei ad iūcturas defluxū inbibere debe as per ꝙ itentio prima completur.

Capitulū decimumquartum de anti dotis non narcoticis que tam podagri cos dolores quā Cyragricos existente materia calida sedant.

e ℂ secūda intentio de sedādis articulorū doloribus cōplea tur. Superest eaꝝ doctrinā ponere quib⁹ dolores sedari queāt et hoc i tribus sequentib⁹ capitul̄ sed in presenti de nō narcoticis solū doctrina habet̄. Aduertendū primo ꝙ materia colerica seu colera multa participās cū ad iūcturas defluit calorē atq₃ dolorē sepius augmētat. Materia itē frigi da sua qualitate et iterdum nimia quā titate neruos cordas seu musculos ex tendens idē facit accidit interdū ut dic tū est in ꝓnosticis generalib⁹ dolor in iūcturis itensus ualde tumore nullo ap pente ad extra et ēt ecōtra sepius fit. ꝛ cū tunc tumor ille icipit apparere inci pit et dolor minui. q₃ ut dicebat̄ mate ria ista ad extra ꝓpulsa i maiori quam pri⁹ spaciositate ꝯtinet̄. et hoc accidit ubi materia nō fluat. quo i cāu caue ne illi ex ifrascriptis ātidotis super dolen tem locū apponas quiymo aliquo leui resolutiuo utere ut esset cāomilleū oleū aut ꝯsimile Sane interdū dolor fit ad eo itollerabilis ut pacientē ad despera tionē perducat ꝓpter ꝙ excusatio tūc nulla cadit. qui eū exterius mitigātib⁹ et nōnūquā cū ebibitis sit hiis pauper culis succurrendū. ut Auic. Ceteriq₃ ueteres noluerūt. sed quo mō id facies Nā si super dolentē locū frigida appo sueris materia igrossabit̄ et resolutio ni fiet magis icepta timet̄. preterea ne ei⁹ ad membra pricipalia fiat retrogres sio et alia accidentia pessima. Si autē cal̄is usus fueris dilatabunt̄ porri et ad locū plus materiei defluet. qua ex re dolor crescit Cuidā podagrico coleri co macilēto debili dolorem ad modum molestato. Judeus quidā nulla premis sa euacuatiōe petias madefactas i aqua frigida membro superposuit ūde dolor ad auct⁹ est. ꝙ aduertēs iude⁹ embroca tionib⁹ et unguent̄ et successiue opiat̄

Gesta,

usus est ūde fuit materia adeo itensa.ut circa caniculā fuerit tota tibia ꝯcremata cui uolens iude⁹ succurrere succum sempeꝛuiue oleū ꝛo.et acetū cū puluere boli armeni sāguis dra.modico cāfoꝛe miscuit. de hic petias īfusas super partem membri ꝯbusti posuit et in tantum fuit ad auct⁹ ignis ut breui usqꝫ ad genu tota tibia ꝯcremata fuerit uocatus stati super genu et coxā apposui defensiua et illa que super cremātem locū aderāt āmoneꝛi illico feci.hoc facto ignis nō ulteri⁹ ābulauit. sed podagric⁹ iste pedē totā tibiā ad genu usqꝫ ī.x.horis ꝑdidit et sic ille fuit a podagra ꝑpetuo liberāt⁹ nō īspexit ille. Jude⁹ cāones. Rasis qui uult īfrigidare membra dolencia min⁹ et calefacere ea penes mitigationē doloꝛis magis.qꝛ frigida ꝯdensāt membrorū supeꝛficiem et materias dissolui ꝓhibent. unū augēt extensiōem eius.ꝛc̄.Cumqꝫ in podagrico nostro ualde repleto nulla facta esset euacuatiō calor iste extraneus in materia illa existēs ꝓpter appositiōeꝫ frigidoꝝ coadunatus in tibia ignē immisit.ꝛc̄ pꝛius ergo q̄ꝫ ad localia mitigatiua doloris uenias ꝑ flobotomiā per uomitū aut ꝑ secessū saltē inepte materiā educas ꝛ eā posse tuo ad oppositū trahe et ad ignobilia membra maxīe et quo ad potes ī medicamentis tuis ad lat⁹ caliditatꝭ declinato.Uerū nisi uehemētia doloris ualde coegerit super dolentem iuncturaꝫ nihil unquā apponas. Qd tamē si necesse fuerit aleuiorib⁹ sēper īcohabis neqꝫ sēper eodem remedio utere.Qui ad aliud aliqn̄ trāseas.Ne unū et medicamen tādem nature domesticū fiat et ī eo nihil āplius agat.īquit Rasis unū medicamen pluries uni mēbro aꝓxima tū ꝯfeꝛt et alteri nocebit. ymo uno tempore ꝯfert et idē alio nocet.Sed quandocūqꝫ idem tibi accidit materiā scias diuersarū partiū et etherogeniā fore qua ex cā medicamen a pricipio diuersorū ꝯmutā. tua preterea que apponis medicamina cū incipiūt calefieri ī frigida mutabis. dolore quoqꝫ mitiguto localia oīa statim remouere. His cāonib⁹ prenotatis ad actū practicū deinceps trāseūdo materia existente multū calida īfusas petias ī aqua frigida.āt ī aqua plātaginis cucurbite endiuie solatꝛi āt. in ꝯsimili superpōe ī quib⁹ magna existente flamma si aceti parū addideris bonū erit. ul' ex cōtrita poꝛtulaca ul' lēticula aque.que relatu oīm ueterū ī casu isto mirabil' existit. fac ut emplastrū aut cucurbite rasuꝛa. Ex cassia quoqꝫ fistula ut ipse expert⁹ sū facta illinicio plurimū ualet. Uel ex agresta farina ordei et uitello oui emplastrum face. Ul' ex foliis salicis florum uiolaruꝫ atqꝫ nenufaris fac decoctionem.ul' ex solis foliis salicis in aqua postea īfusas petias loco suppone. Et aliqua petiarū loco foliis populi āt niuifere uitis utunt'.Alii uero ex foliis populi bene ꝯtritis faciūt emplastrū Et nōnulli ex foliis solatri cū farina ordei.ul' ex foliis lactucarū oleo rof. addito.Uel foliis arnoglosse affūgie mixta.Uel facias sic accipe tria ouoꝝ r̄centiū albumina et ea cū oleo ro.ꝯcute de quibus ut supra facito. Aliqui cerusā ī aqua ē diuie solatri āt ī lacte paꝝ aceti addito dissoluebāt. et ex ea locū epithimabāt Uel facias sic.et hoc ī remitendo dolorē sedādo me nūquā fefellit. semē psilij ī aqua plātaginis uel rosarū īfunde de hic mucilaginē extꝛahe quā cū oleo ꝛo. ꝯcute et ī hoc effectū mirabilem adiuenies. Aliqui ī hoc aceti parum addūt

Et alii mucilaginē ipsā psilii cū aceto extrahūt & ut supra cū oleo ro. ꝯcutiūt Et alii farinā fabarū cū ipsa psilii mucilagine. aut cū succo plantagis miscent &c. Et alii ipsā solā mucilaginē apponūt. Auic. i hoc cāu sic faciebat. accipe gallie. ℥. i. lactucarū or dei. añ. ℳ. i. ß. fiat i aceto decoctio. et utere. Sed rasis ac ueteres plurimi tantū ex medicinis quib⁹ uis sine opiatis siue nō sedare dolorem nequiebāt. Ex solo aceto fortissimo calido super dolentē locū embrocā faciebāt. uerū m'lto prestat si origanū pulegiū folia lauri camomillā. āt aliqꝫ tale calidū uirtualiter ī eo quā lactucā siue talia frigida bulirī feceris. Et ideo alexāder epithimi saturegie origani calamēti equas partes accipiebat Et ī acerrimo aceto tm̄ bulire permittebat. qꝫ ī eo esset herbarū uirtus derelicta quib⁹ proiectis cū aceto illo calido locū sepius fomētabat. Inquit enī qꝫ in reumate calido dolorē sedat et aliud renasci reuma probibet. Alii ex origano et mētastro decoctionē bāc ī aceto faciebāt. Et rasis ex fenugreco et interdū tantū cū decoqui permitebat. qꝫ dissolui poterat et mucillago īde fieri. quā cū melle bulire iterꝫ faciebat tm̄ donec ad ēplastri formā deueniret quo postea locū emplastrabat. Et interdū ex farina tritici cū oleo uetusto decocta. Auic. uero emplastrū illud de fenugreco trib⁹ ꝯtinue diebus super membrū dimittebat. Sed ne nimiū exsiccaret' oleo ro. eū iungi sepius faciebat. Reffe rūt auctores aliqui. qꝫ si quis neruos colli ac dorsi aquile sup collū et spōdiles arthetici colligauerit dolō illico remouebit' Inquiūt qꝫ si pedes natāt' rane super podagrici pedes colligaueris dolor stati remouebit'. de hiis stati tn̄ spero ifra deo uolente aliā mētionem facere. Habes itaqꝫ plura nō narcotica que existente materia calida dolores arthericorū sedāt. Sed est interdū dolor adeo pacientē molestās et sine ītermissiōe. ut nedū cū prescriptis recedere sed paululū tantum remitti nolit. Qua ex cā coacte tūc ad narcotica trāsire necesse est de quibus in sequenti capitulo copiosuꝫ te faciam et per hoc huic finem impono.

Capitulū decimūquintum de narcoticis que dolores arthericorum factos a materia calida sedant.

Si iportunitate doloris ad narcotica transire necesse est sit mente sp habes medicamē qualecūqꝫ ipsū fuerit cū calefieri icipit amoueri. Et ne aliqꝫ iteꝫ super iuncturā desiccari permittas. qꝛ tunc dolorē augmentaret. ad qꝫ prohibendū. Gal'. i. libro decimo tractatuū Rasis quoqꝫ et A. propriis i capitul'. Siccle aut lactuce folia superponi iusserūt. ut ergo ad actū praticū te ꝯducā facias sic accipe medule pāis. l'. i. quā i uaccino lacte seu caprino āt ouino remollire pmitte. dehinc uero subtilissime pistet' cui adde olei ro. ℥. ii. croci. ʒ. i. opii. ʒ. iii. fiat ad modū ūguenti mollis et utere. Auic. autem medicamē istō taliter describebat Sumant' iquit opii. aur'. iiii. croci aur'. i. terant' cū uaccino lacte et desuper medulla panis prohiciat' et membrū ex eo liniebat. siccle. āt lactuce folia superponēdo. Eius aūt aliud medicamen casui nr̄o ꝯueniens multū accipit. se. Iusquiami nigri. ʒ. vi. opii. ʒ. i. croci tātundem ꝯfice cū uino dulci. et cū cere misceat' hoc ē cū oleo cū modico cere p

mixto In forma ergo sic facies. accipe olei ro. ℥. ii. cū cere parū liquefiat ⁊ alia postea cū uino dulci dissoluta simul misce et usui reserua. Gal'. uero ī libro decimo tractatuꝫ īfrascriptū medicamen super oīa laudat. ꝙ accipit absīthii sic ci croci opii. añ. ʒ. i. cere. ʒ. iiii. olei yrini ʒ. vi. dissolue ab sinthiū crocū et opium cū modico olei et residuū cū cera liquefiat. de hinc uero oīa simul misce. uini dulcis quantū sufficit adiūgendo. Uel facias sic. accipe olei ro. ℥. iii. croci. ʒ. ß opii. ʒ. ii. simul ꝯcutiant' et ī merse petie subtilissime iūcturis dolentib' applicētur. Uel alit' accipe capitū papaueris albi suis cū seīnib'. ℳ. ii. ordei. ℳ. i. se. iusquiami. albi. ℥. i. ꝯquassent'. et ad medietatē usqꝫ ꝯsūptionem in duab'. l'. i aque buliāt deīde colet' et de colatura accipe. ʒ. viii; mucilagis psilii. se. lini et fenugreci que cū aceto sūt extracte. añ ʒ. iiii. tria postea ouorū albumīa et olei ro. ℥. vi. oīa simul ꝯcute. et ī merse petie locis applicent'. ⁊c̄. Ego pluries sic feci et effectū bonum adīueni. accipe uitellum unū recentis oui et ūguenti populeōis. ℥. i. croci. ʒ. ß. opii. ʒ. i. ß. simul īcorporent' et utere Uel sic accipe croci. ʒ. i. opii. ℈. iiii. tres uitellos ouoꝝ coctorum et olei ro. addito paꝝ locū ūges et uidebis uel. accipe semīs iusquiami ʒ. vi. . opii croci. añ. ʒ. i. et cū uino dulci sine alio ceroto simul īcorporent' ⁊ utere. Alii cicutā ī aqua decoquūt. ⁊ de ea cū mulieris lacte mixta iūcturas dolētes emplastrant. Uel facias sic. accipe lactis mlīeris. ʒ. ii. aque floꝝ nenufaris uel plātaginis. ℥. i. croci. ℈. i. opii. ℈. iiii simul oīa ꝯcute Uel aliter. accipe mucilaginis psilii ī aceto remolliti. ℥. i. ß; medulle panis ī lacte mlīeris īfuse. ℥. iii uitellū unum recentis oui ducant' siml' oīa quibus adde postea croci. ℈. ii. opii ʒ. ii. ß. et fiat ad modū subtilis unguēti Uel aliter extrahe de psilio ī succo portulace ⁊ remollito mucillaginē de qua. accipe olei. ro. ℥. i. ß. croci. ʒ. ß. opii. ʒ. ii. oīa misce et cū opus fuerit utere. Aliq cicute radices ī pasta decoquūt. ex quibus ꝯtritis iūcturas emplastrāt. Alii uero succū iusquiami cū assūgia buliūt et cera addita unguentū molle ꝯficiunt Nōnulli micā uetustissimi pāis ī succo solatri āt iusquiami seu sēper uiue bulientes emplastrū faciūt. Pluria tibi que dolorē sedāt opiata descripsi. in quibus ut pꝫ nō est opii nimiū ymmo ueterum canonib' īspectiꝫ moderatū satis Que dicta sunt materiā calidā ꝯcernūt Sed ubi frigida fuerit tā sui quātitate quā qualitate. ut supra dixi efficere dolorē posset. Quantitatis enī excess' per sui eductionē corrigit' ac a mēbro pacienti diuersionē. de quib' sollicitus sēper esto. Sola autē qualitas scl' cum alteratiuis est corrigibil' uerū ī tali dolor materia cū qualitate se simul associat que si dolorē effecerit ī eidem succurrere te sequens capitulū docebit. Et p hoc presenti finem impono.

Capitulum decimūsextum que dolores in arthericis materia frigida seu permixta existente sedant.

Materia. existente flegmatica ī sedādo dolores. quos ipsa uel materia alia fria seu permixta efficit accipiebat. Rasis ī principio aloes et mirre partes equales et hiis cū aqua mirte. āt plātaginis ad formā unguēti deductis utebat' uel sic accipe nucū cipressi iuniperi mirre añ. ℥. ii. cāfore. ʒ. i. simul cū aqua ī qua galle

decocte sũt ꝯgregent̃ et utere. Uel ac cipe spicenardi. ℥. ß. cũ aliqua prescrip tarũ aquaꝝ misce et utere. Ego autem ĩ casu isto iuncturas dolẽtes ex oleo ca momillino pungere sigularissimuꝫ ad ĩueni Uel cũ epithimate ex florũ cão mille decoctiõe facto. Alexãder uero cũ foliis cauliũ ĩ aceto decoctis et mo dico rosacei olei ꝯtritis emplastrũ fa ciebat Sãguis uero leporinꝰ inũctus dolores istos quodãmodo mirabilr̃ se dat. Uel accipe hermodactilr̃. ℥. i. ß. fa rine ordei. ℥. ii. croci. ʒ. i. duos uitellos ouorũ et cum quãto olei ros. sufficit fi at emplastrũ. aut unguentũ subtile. qđ sicuti experimẽto pluries didici tales iuncturaꝝ dolores mirabiliter sedat. Uel ex capre recẽti caseo emplastrũ fa ce et uidebis. Aut ex pĩguedine uulpis et oleo ro. equis partibꝰ iuncto fiat. Uel ex Iure leporis locũ embroca. et de hinc ẽplastrũ ex danule carnibꝰ sup pone et mirre ualet. Ul' facias ẽplastrũ ex faba cum adipe porci decocta. ⁊ alii idẽ ex cinere leporis cũ antiqua adipe faciũt Et nõnulli litargiriũ cũ urina male tã diu ĩ mortario ducũt ꝙ unguẽ ti formã recipit quo utunt̃. Uel facias sic. accipe farine lupinorũ. ℥. ii. cũ rosa ceo sirupo misce et utere. uel accipe medulle panis ĩ lacte remolite. librã. i. uitellos ouorũ. iiii. croci. ʒ. i. butiri quã tũ sufficit omnibꝰ ad unguẽti formã de ductis iũcturas dolẽtes illini. Uel faci as sic et est emplastrũ uulgare ab anti quis tamẽ philozophis usum. Rapas minuti ꝯteras quas ĩ uaccino lacte de coque. ex quibꝰ iũcturas emplr̃a. Ego autẽ a quibusdã antiquis edoctꝰ. Ex rapẽ tosta cũ porci adipe ꝯtritã iussi locũ emplastrari et mirabiliter ꝯtulit. Alii succũ apii. ꝓ libito accipiũt ac lac tis uaccini tantũdem et farine furmenti quãtũ satis est addita puluerẽ ꝯficiũt. de qua locũ emplastrãt. Alii oleũ aneti nũ et camomillinũ lactis mulieris ꝯmi scent et ouorũ uitellr̃ pro libito additis idẽ faciũt et alii emplastrũ tale ꝙ reci pit malue bismalue suis cũ radicibꝰ. an̄ M. ii. cãomille fenugreci an̄. M. i. ß. assũgie mõtonis. lr̃. i. pĩguedinis ceruĩ ne. lr̃. ß. simul oĩa buliãt ⁊ debite coctis emplastrũ ꝯficiunt Alii ex pulmõe mõ tonis lr̃. i. pĩguedinis ceruine. lr̃. ß. simul omnia buliant et debite coctum empla strum conficiunt Alii ex pulmone mõ tonis ĩ lacte decocto iũcturas dolẽtes emplastrãt Et alii ex faba fracta cũ pĩ guedine ouina decocta uel ex succo ra dicis ebuli cũ puluere hermodactilorũ et assũgia porci emplastrũ facito. uel facias sic accipe mucilaginẽ fenugreci et se. lini an̄. ℥. iii. olei cãomillini. ℥. iiii. si mul ꝯquassent̃. ⁊ utere. ul' ruta cũ car nositate uuaꝝ passarũ ꝯtrita emplastrũ fiat. uel ex sola herba betonice idem facito. Rasis et antiquorũ aliqui em plastrũ ex caulibꝰ recentibus sũme lau dãt. Et alii ex enule cãpane foliis ĩ ui no decoctꝭ. Laudãt itẽ ex stercore uac cino calido super iũcturas dolẽtes em plastrationẽ. Sed rasis cũ stercore il lo aceti ꝯmixtionẽ plurimũ laudat. Ac etiã caprinũ stercus cũ farina ordei et aceto. Aliqui tamẽ cũ stercore illo uac cino camomillã ac siccas rosas adiun gũt et emplastrũ faciũt. Et alii ex capri no stercore cũ croco et capraꝝ assũgia ⁊c̃. Que nuper dicta sũt frigida existen te materia seu permixta dolorẽ satis mi tigãt Cũ quo ex hiis nõnulla ĩ se quoꝝ resolutiõis quicquã habent. Uerũ do lore mitigato ad resolutiua fõtiora trã seundũ erit. de quibꝰ capitulũ sequens

te fultū reddet. Sed ī materia flegmatica ras aliqua uesiccātia super iūcturas pedū interdū posuit et uesicis apertis materia plurima egressa est et sedatus dolor. Unde de podagra flegmatica tēpore pulsatiōis iquit cū emplastro sinapis ac ficus super articul. āplas facien do et eas ut aqua flueret perforādo uidi plurimos sanari. rc. Ego autē loco ēplastri hui' de siāpi semē nigre uitꝫ ɔquassatū sup iūcturā uesicādā apposui Et testa nucis supposita paucas ifra horas uesice facte sūt quib' aptis materiei īcredibilis quātitas ē egressa ⁊ stati dolor sedat' fuit. Habes itaqꝫ tā ī maria frida q̄ꝫ ɔmixta modū dolorē sedādi.

Capitulum decimumseptimū de hiis ātidotis qꝫ materiā nou ingipsatam neq̄ ī duratam nimis in articulis arteticorū derelictam resoluūt.

In totum uel in pte maiori dolor sedato erit materia fluxa mēbra cōfortādo resoluendo ⁊ h° tercie intētionis fuerat. vm quā ob materia ad iūcturas seu ad iunturarū nodos propulsa. ppter eius incuneationem duritiē seu gipseitatē interdum fit ieptissima resolutiōi. Interdū uero nō. Cuius gratia duo capitula facere libet. quorū presēs materiei nō nimiuꝫ īdurate magis. Sed antequā ad localia trāseas. tua est uiā istā ɔsiderare q̄ si calida fuerit resolutiua tēperata magis esse debēt et ab istis pricipiū sumā Si uero frigida fortiora. mō cetera paria ponas. ad que postea gradati accedā. Sed antequā ad actū praticū te deducā. nō mireris si iuncturarū apostemata. ut ī pronosticis generalib' dictū est curant' cū difficultate Nā materia in iūcturis existens seu ī iuncturarꝫ ligamētis est in mēbro solido ualde. propt' q̄ difficilis fit eorū resolutio. et multo magis ubi cetera coeques quā si ī membris foret min' solidis ut ī neruis. l' carne rc. que ut liquet quā ligamenta ipsa sūt multo min' dura ac ubi null' ex parte medici et itē nec parte īfirmi error ɔmittat' et apostema ipsū recte curet'. cū quo ad locū materia de nouo nō fluxerit ī quadragita diebus ut īquit Rasis si nō ī pauciorib' perfecte dissoluet' et hoc uoluit domin' ypo. illo afforismo. Quecūqꝫ podagrice egritudines fiūt hec ī quadragita dieb' defrenescentes residēt rc. Et hoc idē sentit in ɔmēto dn̄s Gal. ut octauo caplo supra dictū est ut igit' deiceps ad actū practicū te deducā ex Junipero ī uino bono ɔ̄coctionē face et ī ea calida spōgiam īpone quā fortiter expressā et calidā iūcture resoluēde materiei superpone et cū ifrigidari īcipit' amoue et calefactā ut primo repone. Uel idē ex decoctiōe maiorāne rute aneti foliorū lauri cimini et foliorū ulmi facies. Spōgia uicib' aliquot superposita ex oleo uulpino. l' de costo calido q̄ auic. sūme laudat inūgatur. Uel oleo de uiperis et hoc egritudinem illā erradicare īquit. Uel oleo de uespertilionib' utere. Cuius faciēdi modū taliter describit. accipe uespertiliones. xii. decollent' et euiseratos ipone ī succi mēte l' marubii. l. ii. olei aneti l. i. aristologie castorei. an̄. ℥. f. costi ℥. ii. deide ad succi usqꝫ ɔsūptioneꝫ buliāt quo postea utaris. Alii merulū ī cōmuni oleo tantū bulire permittūt ut caro ab ossibus seperet' et ad hūc usum oleū tale reseruāt. Alii mures capite ⁊ aliis extremitatib' āputatis quot libet euiscerant. Et donec caro ab ossibus

seperet̄ i comuni oleo bulire permittūt ex quo cū tēpus ē loca perungūt. Raf piguedinē galline recentē accipit cum qua cinerē cauliū miscet. et mirabiliter iquit i hoc casu ualere. Alii muste lā in comuni oleo tantū ꝙ caro ab ossib⁹ se peret decoquūt et cera addita unguen tū ꝯficiunt ꝙ esse peroptimū asserunt et hoc quoqꝫ ꝙ cū assungia et caprino stercore seu ciconie fit aliqui limacias uiuas accipiunt et i coboperto uase cū sale reponunt et quā faciunt spumā hāc ad usum reseruāt. Uel hoc unguento utere ꝙ mire i hoc cāu ualere ꝯpertuꝫ est accipe olei cāomillini. ℥. iiii. mucila ginis se. lini et fenugreci. añ. ℥. i. farine se. lini et fenugreci. añ. ℥. ß. cere paꝝ et fiat unguentuꝫ Uel facias sic succi ra dicuꝫ ebuloꝝ accipe. ł. i. assungie. vl̄pis āt siluestris gatti. ℥. i. ß. simul in āpula recōde et super cineres calidos āt in cacabo aqua pleno ad ꝯsumptioneꝫ ter tie partꝭ buliat et utere nam hec prece dentem nō mō materiā resoluunt. Sed dolores si qui affuerit mitigāt. ut ipse sepi⁹ expert⁹ sum. uel accipe succum radicum feniculi. lib. ß. uini albi. ℥. iiii. farine ordei quātum sufficit et simul tā tum buliant donec pultꝭ formā accipiāt Alii farinā tritici et se. lini equis parti bus cum aqua furfuris miscent. et em plastruꝫ faciūt. Et alii farine fenugreci se. lini et pulueris aneti equas partes accipiunt. et in succo caulium tantum bulire sinunt donec emplastri formam habuerint. Alii radicem altee cum āssūgia dequoquentes ēplastrum faciūt Quidā diaglonē cū camomillino olleo dissolutū plurimū laudāt Et ego loco diaquilonis ysopi ceroto descriptione philagri. iterdum vsus sum ꝛ i h⁹ casu operatur magnifice Aliqui cerotum in

frascriptū faciūt ꝙ accipit cere citrine lib. i. olei anetini. ℥. ii pulueris camomi le. ℥. i. ß. ꝛ cum quanto pinguedinis gal line sufficit cerotum conficiunt. Qꝫ dic ta sunt materiam a predominio calidaꝫ uel non nimis resolutioni rebellē satis moderate resoluūt. Cū quo si qui dolo res adfuerit eos āputant. ac ubi ꝑpter materiei frigiditatē soliditatem uisco sitatē seu quāuis causā aliam resolutio ni fortiori op⁹ sit. ad modū rasis. acci pe storacis liquide quātū uis et cū lau rio oleo dissolue ex quo postea locū in unge. Uel aliter accipe olei antiqui ol̄i yrini. añ. ℥. i. euforbii. ℥. ii. cere parum et fiat unguentū Uel cū. succo radicis ebulorū porcinā assūgiā buli quib⁹ in frigidatis hermodactilorū puluerē ad de et ūguentū molle fiat. Uel facias sic et erit calefactiuū magis accipe pipis castorei euforbii. añ. ℥. i. olei de costo. ℥ ii. et addita cera fiat unguentū. Et si fō cius accipe bdellii armoniaci. añ. ℥. ii. storacis liquide. ℥. i. mucilagis fenugre ci et se. lini. añ. ℥. i. ß. bdelliū et armoīa cū cū ueteri uino dissolue et siml̄ oīa in corporādo facias emplastrū. uel cero tū tale. ꝙ accipit armoīaci oppopona cis galbani. añ. ℥. i. tēperent̄ i aceto cū quib⁹ picis naualis. ℥. iii. adde et omīa siml̄ cū oleo costino malassa et fiat ce rotū quo super aluta extēso. cū op⁹ est utere. Alexāder uero ad has passiōes tale faciebat cerotū ꝙ optimū esse aie bat et hoc accipit armoīaci. ℥. iiii. et cū ℥. ii. lactis uaccini dissolue. cū quo po stea. ℥. iii. farine se. lini misce uitellos au tem ouorū quatuor colofonie. ℥. iii. sepi taurini. ℥. viii. ol̄i ueteris et cere. añ. ℥. iii. fac cerotū et utere. Uel facias ūguē tum hoc cui tantā fidem adhibuit. ut eo i quibusdā doloribus a frigida factꝭ

cā in quacūqȝ parte nr̄i corporis esset usus sit. et eū sēper opus bonū fuisse operatū reffert. Recipit autē hoc eufor bii.ʒ.i.olei dulcis.ℓ.i.cere.ʒ.ß.et fiat ūguentū. Vl'aliter et ē eiusdē.accipe ol'i ueteris nitri terbētine euforbii: añ.ℓ.i. yreos.ʒ.ii.farine fenugreci.ℓ.i.ß.incorpa oīa simul et utere.extrahit enī ut inquit a profūdo ɔstipatos hūores et eos resoluēdo dolores āputat. Habes ita qȝ ad intētionē dictā plura et diuersa apropriata medicamīa. unde nō bene factū puto post ista dn̄i alexādri eorū propter sīgularitatē alia subscribere quiymo ad aliud capitulū trāsire. In quo que adicuneatas materias et ad nodositates ualent adiuuāte bono ihesu describentur.et ob hoc presenti capitulo finem impono.

Capitulū decimūoctauū de hiis que īcuneatā seu īduratā ualdē materiā mollificāt ac resoluunt modo in gipseam seu lapideam mutata non fuerit.

m Ateria in mēbrorū articulis icuneata tantū interdū induratʳ. ut in gipseā seu lapideā ɔmittetʳ quā ob rem ne ad ea id deueniat est posse tuo ꝓhibendū cᵒ modū bono adiuuāte iesu ī hoc caplo tibi dabo at ubi materia ipsa ingipsata fuerit ꝓ eius possibili curatiōe sequēs capitulū multa apropriata ɔtinebit. Corpore igitʳ quo ad regimen tā sex rerū nō naturaliū quā aliarū etiā medicinaliū bene recte ad localia materiei īcuneate ꝑtinētia trāsiens mollitiuis cū resolutiuis tuis cū antidotis quecūqȝ fuerit ɔmiscebis. Verū ī pricipio predomiari mollitīa facias et materia aliquantulū remollitiua resolutiuorū uirtutē adauge. Caue tamē ne ea que proximas resolutiua uirtutis adeo sit fortꝭ ut subtile resoluāt et grossū ī lapidem ɔuertāt Ego aūt ī hoc per me. Expertū plurima et aliqua etiā a ueterībᵒ multū commēdata subscribā ɔ'sīplicibᵒ que ī hoc casu ualere noscuntʳ principiū sumens. Mollitiua igitʳ que famosa magis apū ueteres hn̄tur sūt adeps galline āseris anatis porci capreti et tauri. Et inter medullas que sequuntʳ ut. s. cruris uituli uacce porci et cerui que alijs preualent. Butirū item ysopus humida oleū oliuarū antiquū ac oleū de lilio storax liquida terbētina uiscus cera resīa pini squinātū armoniacū bdelliū galbanū gūmi arabicū pix laudanū mastix mira oppoponax serapinū plūbuȝ ustum radix altee cucumeris asinini malue ac eiᵒ folia maiorana rosmarinus brācha ursina bleta camomilla cētaurea minor fenugrecū se lini ficus sicca et maxime ipsarū mel seu mucilago ista maxime a ueteribus iter mollitiua laudata sꝰ. Inter resolutiua uero que sequūtʳ ē adeps anatis leonis et vulpis cera pix resina quelibet storax liquida terbētina ysopus humida altea abrotanū yua herba peralisis folia sābuci calamentū camomilla anetū celidonia apiū aristologia ciclamen lappaciū acutū matricaria saluia pulegiū mellilotū ruta rosmarinus cortices cānarū eupatoriū radix yreos radix cucūeris asinini radix ebuli diptāi cepe cōe cepe squille ficᵒ bacce lauri fēugrecū se. lini maluauisci semē urtice sinapis se.canapis cimini grana iuniperi lupini calx armōiacū serapinū bdelliuȝ castoreū cinis tirsi caul' spuma maris euforbiū galbanū gūmi edere gūmi arabicū gallia muscata mastix omne coagūlū mirra plumbuȝ nitrum sal fermentū.

Et iter olea oleū nucum amigdolarꝫ amarāꝝ de terbentina de camomilla de aneto de cinamomo de ruta de lilio de laterib⁹ uulpinū. Et iter amurcas laudat̄ amurca olei oliuarū de lilio et yrini laudat̄ itē uinū ex dictis sūt ipsorū plurima tā resolutiua quā mollitiua quib⁹ tuo mō utere ac ꝯpōnes pro libito face. Ego autē i casu isto marie efficacie nōnullas interdū feci. quas prio subscribā. Successiue uero ad famosas ueterū ꝯpositiōes deueniā. unguentū uero israscriptū i hoc casu ualde efficax adiuenies. ꝙ accipit olei de camomilla olei de lilio olei amigdolarū dulciū. aū. ℥ i. piguedinis galline medulle cruris uacce ysopi hūide. aū. ℥. ß. mucillaginis se. lini et fenugreci. aū. ʒ. vi. cere parū et fiat unguentū ex quo inuncto loco lana succida i aceto cū aliquali portiōe lixiuii comunis bulito imersā desuperpōe. Id autē tā sero quā mane fiat. Uel accipe olei de lilio olei yrini. aū. ℥. i. ysopi humide medl̄e cruris uacce aut cerui. aū. ℥. ß. storacis liquide coaguli aū. ʒ. iii. cere parū et fiat unguentū. de quo ut i priori bis i die utere lana succida ut prius supposita. Ul̄ accipe olei yrini. ℥. ii. medule cruris uituli ℥. i. storacis liquiđ armōiaci bdellii galbani. aū. ℥. ß. cū uino gūmas dissolue. et cū aliis cera quantū ꝯueit liquefacta unguentū ꝯficias. Uel accipe radices lappacii acuti et ebuli herbe peralisis yue florū rosmarini calamēti radicum ciclaminis. aū. ℳ. ß. oīa bene munda ꝯquassent̄ cū quib⁹ porci masculi assungie. l̄. i. malassa et marcessere siml̄ oīa p sex aut. octo dies permitte quib⁹ postea ueteris olei. l̄. i. superpōe et uini. l̄. i. ß et simul ad. uini ꝯsumptionē buliāt. dehinc aliquantulū expressionē facito et

illi expressioni quantū sufficit cera addita fiat unguētū. quō utere et uidebis uel herbā yue ꝯtritā cū assungia porci malassa et dimissis aliquot i maceratiōe diebus i bono uino tantū buliāt: ꝙ ad spissitudinē ueniāt de hic expressionem face ex qua loco perūge. Uel facias sic accipe radicū malue bismalue ac yreos et cepe squille. aū. ℳ. i. yue. ℳ. i. ß. ꝯquassent̄. super quib⁹ acetū prohice i quo per diē cū sua nocte i. infusiōe maneāt deide extrabāt̄ et cū piguedine āseris et galline. aū. ℥. ii. et butiri. ℥. iiii. assūgie uero porci masculi. l̄. ß. mallassētur et per dies aliquot i maceratione maneāt cū quib⁹ postea olei yrini olei de camomilla olei uulpini. aū. l̄. ß. misce simul buliāt colent̄ et cera addita ūguētum fiat. Uel facias sic et hoc duriciē oēm resoluit. ꝙ accipit amurce oleorū de lilio yrini et de se. lini aū. ℥. i. mucilaginis fenugreci extracte cū aceto. ℥. i. ß piguedinis anatis. ʒ. x. misce oīa et locū iunge et uidebis. Domin⁹ uero raf ex luto olibani cū ouis locū emplastrabat. Inquit ꝙ mirabiliter conferebat. Et aliquādo tritici farinā cū oleo tantū bulire faciebat. ꝙ formā unguenti acquirebat. Et hoc iteꝝ summe laudat Ueteres nonnulli de ossibus dñi asini narrāt mirabilia que de hiis sic faciūt. Ex hiis ꝙ et quantū libet accipe ꝯfrāge et i aqua diu buliāt supernatāteꝫ uero piguedinē collige ōide accipe castorei. ℥. i. ß. bdellii serapini aū. ℥. i. croci. ℥. ß. radicū ciclaminis ebulorū ac filicis omninꝫ bene mundatāꝝ aū. ℥. ii. yue salvie aū. ℳ. i. oīa simul ꝯtusa in. l̄. iii. piguedinis malassent̄. successiue uulpē euisceratā et excorticatā habeas quam hiis prescriptis rebus facias. et tā diu in ueru ad ignē decoquat̄ ꝙ sit uulpes

bene ꝯsumpta liquor autē qui ab ea gut tatī defluit ī uase ī quo sit uinū albū col ligat'.de quo cū opus fuerit loca perū ge et de effectu miraberis. Vel facias sic accipe radicū arthanite partes du as radicū filicis ebulorū ac lappacii.a cuti.añ.partez unā bene mūda. iuoluā tur ī stupa aque madefacta et sub pru nis cocte subtilissie pistent'.quas cū as sūgia porci masculi tantū ꝯducant'. ꝙ ad formam unguēti deueniāt et utere. Alii sic faciūt succorū yue saluie ac ru te añ.l̄.f. accipiūt uini decoctiōis cor nu cerui per frustra incisi.l̄.i.f.olei ca momillini.olei de lilio añ.l̄.i. simul oīa ad succorū et ad uini ꝯsumptionē buli ant et postea ad sufficientiā addita ce ra fiat unguentū.cui īfrigidato adde se rapini oppoponacis bdellii galbani.añ ℥.i.masticis croci añ.℥.f.si qua ex hiis teri nō possāt cū modico olei āt uini dis soluant'.et fiat unguentū. Alii īfrascri ptū mirabilia facere referūt. ꝙ accipit saluie mente rute herbe paralisis maio rane nepite pentafilō ungule caballine utriusqꝫ cētauree lingue canis saxifra gie marubii aristologie lōge lauendl̄e petrosilii arthemisie cretani marini.añ M.f.yue.M.i.ꝯquassent' et ī bono uino albo īfusa per diem cū sua nocte dimittant'. deīde buliat colet' et ī uino isto postea sic colato pone armōiaci as se fetide galbani serapini.añ.℥.ii.olei ō iunipero olei de terbētina.añ.l̄.i.pigue dinis gatti siluestris muris mōtani ta xonis ac ulturis.añ.l̄.f. malassent' et sex āt octo dies in marceratiōe dimissis ī uino albo oīa buliāt sic exprimant' et postea in tali expressione cere modicū liquefiat sic quod ad unguenti formam deueniat et utere. Quidam cyrugicus in prouincia ex infrascripto unguento plures ambulare nō ualentes incedere faciebat. quod hoc modo fit tantum ulpē depillatam euisceratam qꝫ in uino decoqꝫ.ꝙ caro ab ossib' separetur ō hic ossib' proiectis carnem illam contunde exprime.⁊ qui inde liquor egreditur in derelicto uino iteꝝ buliat usqꝫ ad formā ūguēti de ueniat.⁊ de eo.l̄.i.f.accipe in qᶜ misce masticis castorei bdelij mirre bacaꝝ lauri.añ ℥.f.euforbij.ʒ.ij.⁊ fiat unguentum. Aliqꝫ accipiūt radicē cucu meris asinini et ī pasta posita ī furno ō coquūt quā subtilissime ꝯtritā reseruāt de hinc succorū yue saluie et paritarie añ.℥.vi. accipiūt olei uero nucū. l̄.i. ui ni albi.℥.viii.⁊ oīa ista ad uini et succo rū ꝯsumptionē et successiue buliāt quo facto cū oleo illo cere parū addūt.quā liquefacta ab igne deponūt.et cū icipit īfrigidari radicū cucumeris asinini sic subtiliter contritorū tres.℥. ꝯmiscent bdellii autē et oppopōnacis galbāi et armōiaci ī uino dissolutorū. añ.℥.f.et oibus mixtis unguentū ꝯficiūt. Quidā in cane magnā deuotionē habent.qui ex eius sāguine loca perūgunt. Inqui entes hoc ī casu isto ualere plurimum.

Ex cane item unguentū tale ꝯficiūt qꝛ mensis unius canēz iugulāt et carnē atqꝫ ossa ꝯfrāgunt.successiue oīa in bo no uino albo decocta ꝯtundūt.et ī hiis fortem expressionē factam ī isto uino derelicto ponūt in quo postea rex īfra scriptas ꝯquassatas bulire faciunt ut yue saluie rute agrimonie betonice fe niculi herbe peralisis añ. M.f.et po stea ex hiis expressionē adhuc faciunt de qua.l̄.ii. accipiūt medulle uero cer uine.l̄.i. piguedinis porcine.l̄.f.et ista oīa ad unguenti formā ōducunt cū ibu ris.℥.f.miscent baccarū lauri castorei mirre añ.ʒ.vi.bdellii.ʒ.v.et ex hiis oib'

unguentum conficiunt. Montani qui dā non modo mādūcant capras sed ex eis etiā plurima medicamīa ꝯficiunt. primo ipsarū stercus et sepū bene simꝉ mise ēt et croci parꝝ addito ūgm ꝯficiūt ꝙ in hoc ualere multū asserūt. Alii ipsarū sāguinez cū uino decoquūt ex quo postea inūgūt loca. Alii idē ex solo stercore cū farina ordei mixto faciūt. Et nō nulli stercoris caprini sicci partes. ii. accipiūt farine ordei partē. i. et ista cū aceto et comuni oleo decoquūt unguētū autē de bdellio et unguentū domini philagrii a mesue scripta i hoc cāu plurimū ualent. Ex cerotis uero unū aliq adiueni ꝙ est i isto casu singularissimū. Et illud accipit mucilaginē altee fenu greci se. lini aā. ℥. vi. amurce olei de se. lini olei de lilio terbētine picis naualis sepi yrcini. aā. ℥. iiii. litargiri. ℥. vi. bdellii armoīaci oppoponacis storacis liqde. aā. ℥. ii. fiat cerotū. Ualent ēt i casu nostro cerota oīa que ipse mesue suo i antidotario ysopi cerotū intitulant et maxie que a philagro et democrito descripta sūt. Ualet etiā cerotū diapente cerotū androniaci ex. xii. ꝯfectū rebus diaquilon secundū descriptionē primā magnū quoqȝ ex hiis que ipse describit emplr̄is ualet emplastrū androniaci emplastrū filii zacharie et ēplastra duo orobasii et ꝙ est apud vulgares famosū ualet emplastrū de melliloto si igitur hiis tibi opus ē. ab ipso dicto mesue descriptiōes require. Et si de medicamētis que materie icuneate ꝯueniūt te satꝭ copiosū feci. Solet. n. materia talis inter man⁹ sic ipeditas detinere. ut i opera sibi debita exire nequeant et pedes adeo rigidos. ut bon⁹ patiens ābulare nō possit. Nō mireris itaqȝ si tibi plura descripsi qꝛ sepissime cū istis mēbra dicta a tali ipedimēto soluunꝉ. ꝙ apud uulgares miraculū reputatur. Sȝ cum huic casu aliorū more per laus deo finem iponere uellē. Ecce quidā ueteranus anser clamitās heus tu iquit alalia plr̄a huic tuo capl̄o opē fuerūt ut aliq̄. s cū sanguine alia cū ossib⁹ et cū medullis et nō nulla cū sanguine de quibus doctionē āplam fecisti quā tibi feci Iniuriam qui preciosū super oīa unguentum et me sic sub silentio preteris calamum prende et presētē mihi locū acōmoda quos dittabo tibi uersus leoninos iscribere nollo eum hoc meū ungm propter eius preciositatē a ceterisqȝ descripsisti diuersū stillū habeat mille cum et plus quā mille se ambulare non ualētes ambulare feci Ego autem ungm istud tāte preciositatꝭ esse itelligens disso eo qđ i ceperā describere laus deo uersus domini ueterani anseris eo dictāte ut uidebis descripsi quod si stillū uariare tibi uisus sū precor mi lector ignosce. Nā sepe disgressio stilli quoqȝ uarietas animum dictātis recreat. Tu ergo āleri sua exponēti leonina carmina aures acōmoda. Mox deplumeꝉ uitalibus euacuetur. Anser sumaꝉ uetercam⁹ qui uideatur. Trita caro tota triti mox pelle remota. Intus ponanꝉ que subteri⁹ numeranꝉ. Unctū porcinū thus cera sanguis ouinū Pondere sint equo sal mel faba sitqȝ filigo Post hoc asseꝉ tamē assus nō comedeꝉ. Uas supponaꝉ sic ut liquor accipiaꝉ. Quo mēbris unctis hic gutta soluiꝉ oīs. Certe hoc unguentū prestat super omne talētū Sic per dictamen cū scripseris hoc medicamen. Fac laus ampla deo solito de more superno. Anseris edicto et eius medicamine scripto. Sit laus ergo deo finito in tempore libro.

Capitulum decimumnonum de eiꝰ cura materiei que in gipseam seu lapideam est commutata.

Superest materie illiꝰ que in gipseam seu lapideā est cōmutata curam ponere. et ut stati te ad actū praticū deducā. fac ex malua atq; bismalua suis cū radicibus. Ex camomilla quoq; atq; saluia et cū foliis sābuci et ulmi decoctionē de qua calida tantū locum ablue. ꝙ rubeat. de hic ex unguēto infrascripto punge. ꝙ accipit olei amigdolarū dulciū. ℥.i.ß. piguedinis anatis et galline. aā. ℥.ß. mucilaginis fenugreci extracte cū aceto. ʒ.vi. cere albe paꝝ et fiat unguentū molle. quo ut dictū est lociōe facta utere. et hec tā mane quā sero stoāco uacuo fiendū erit Tribꝰ diebꝰ hoc facto. Marchasitaꝫ ignitā hās que irroretꝰ ex aceto forti. et super uaporē illū membrū lesū terre: et de hic id ex aceto calido laua et hoc duobꝰ diebus facto ad lotionē primaꝫ cū unctiōe illa reuertere et sic alternatī: uicibꝰ uice una lotionē cū ūctiōe facias: alia uero euaporationē ꝛc̄. Et ē communis ueterū cura. Aliqui cū piguedinibꝰ mollitiuis tātum locum itigūt. ꝙ aliq̄liter mollis fiat et ēplastrū ifrascriptū postea superponūt quod accipit armoniaci bdellii galbāi nitri siāpis piretri sulfuris. aā. ℥.i. litargirii. ℥.vii. olei ātiqui. lꝰ.i.ß. tātum litargiriū cū oleo decoquūt ꝙ spissū fiat. cui postea aliqua miscēt et emplastrū seu cerotū faciūt. quo ut dictuꝫ est utūtur. Mollitiuis nāq; cū emplastro prescripto si alternis uicibꝰ usus fueris nodosā iūcturam aptā suscipere curā i dubie cū dei auxilio sanitati restitues. Aliqui uero ex anetio oleo cera et armōiacum unguētum ad hāc usuꝫ ꝯficiūt Et idem ex armōiaco cū melle ꝛ oleo uetusto faciūt. Et Rasis et ātiquorū aliqui asserūt. ꝙ radix keyri ēplrata petrificationē omnē remouꝫ de ista herba i pede mōtium copia repeŕitꝰ de ea tamē ifra aliam faciā mētionē Gal. ijº. Rasis et ātiquorū plurimi cū emplastro de caseo a iūctura lapides extrahebāt ꝙ sic fit. pedes porcoꝝ tātum salitos i aqua decoques. ꝙ totum ueluti mucilago fiat. cūq; postea pulueris ātiqui casei partes. ii. misce. pl'uerizati uero nasturcii partē. i. et fac emplastrū quod super iūcturā appone eam nāq; rumpit et illā gipseā materiā seu lapideam extrahit. Sepius hoc iquit Rasis unguētum expertꝰ sum et inumerabiles paciētes curaui. Nōnulli ātiquum caseū cum oleo pistāt et ex eo locū emplastrāt. Et alii caseum ānorū plurium qui sua sit acuitate mordicatiuꝰ ualde cū apoꝫimate salitoꝝ pedū distempérāt et cū uetusta adipe salita emplastrū faciunt tu autē ꝙ uis istorū facito. Nā ista de caseo emplastra magis iter alia commendāt. Sed bonꝰ rasis i casu nostro nōnulla sumati enumerat que peroptima sūt. Inquiēs oīa uiolēta lenitiua in petrificatiōe articulorū ꝯferūt ueluti assūgia uetusta. medulle ossiū armonia cū bdelliū oleū uetustum et sigia ac illinitio cū auripigmēto rubeo tricto cum aceto. ꝛc̄. Et item inūctio facta cū litargirio tm̄ cū oleo decocto donec ispissatuꝫ sit. Cū quo postea de auripigmēto aliquid icorporetꝰ. et talis iunctio multum ualet. Que dicta sūt i petrificatiōe iūcturarum nostris a ueteribꝰ plurimū comēdantur Et sic talꝰ pertificate materiei cura patet.

Capitulū Uigesimū de notificatiōe

sciatice qual'r et ubi eius demõstratiua signa inuenienda sunt. et quid. de ea sit pronosticandum.

De sciatica passione

Cum tã podagre quã cyragre cõueniẽtia medicinal' precedẽtib' i capitul' õscripta sit. vi. rerũ nõ naturaliũ regimẽ illaꝝ perficiendã curã describẽdum fuerat. Sꝫ qꝛ ipsum est tam sciatice podagre. quã cyragre commune libet prio quid sciatica ipsa sit iuestigare eius tã pronostica quã demõstratiua signa poẽre et de hic pertinẽtia sibi medicinalia scribere quib' absolutis his tribus spẽbus artbetice rerũ sex nõ naturaliũ regimen cõueniẽs i capitulo uno perstrigã. Pro sciatice igit' notificatiõe sciẽdum qđ i nostro corpore os quoddã quod os femoris appellat'. existit super quod totũ fabricat' corpus. ipsũ nãqꝫ i suo inferiori parte pixidez quandã habet i cuius medio. quedã ossis rotũda extremitas uoluit'. ista duo ossa quibusdã cuꝫ ligamẽtis simul cõiungunt' et talis iũctura scia nuncupat' aqua sciatica de qua p̃ns erit sermo nomẽ accipit. Est itaqꝫ sciatica iũcture scie dolorosa passio a mala cõplexione. seu materia i ea preter naturaliter existẽte causata. res eni quelibet i loco scie malam qualitatẽ sufficiens iducere seu maťia ibidẽ ꝓpter naturalit' defluẽs seu de fuxu huius passionis põt esse cã. Pro quo scito. ꝙ omẽs ille tã extrisece quã intrisece cause q̃ supra caplo. ij°. i quo de artbetice causis agit' posite sũt efficere hanc passionem possũt. Uerum ea a mala cõplexione sine materia fit rarissime ꝓuenit et freq̃nter sciatica a frequẽtata super re dura sessiõe et equitãdi cõsimiliter assiduatõe cãus itez. ãt super iũcturã illã percussio eã debilitãdo sũt pleruqꝫ sciatice cã sed ea sit q̃ uelit si eius i noticiã deuenire libeat ad capitulũ tertiũ supra recursuꝫ habere necesse est. Ipsũ nãqꝫ demõstratiua signa te clare docebit. ad que iuestigãda illic descriptũ ordinez obseruabis. Sed ultra illic descripta signa si te certũ magis reddere cupias an materia ista calida an frigida. Emplr'm ex farina siliginis cũ aceto distẽperata super ãchã appone. Nã si ea cã calida fuerit dolor remittit' Si autẽ a frigida magis augmentabit'. Et sic signa demõstratiua inuestigandi modũ habes. Pro quo solũ superest ꝓpria pronostica signa describere. Sciendũ itaqꝫ. ꝙ iũctura scie est profũda multũ quare nisi m'titudo materiei illic fuerit nullũ extrinsecum signũ apparebit. ꝙ ubi fiat uidelicet ꝙ locus caleat ãt frigeat seu respectu caloris rubeat aut i colore alia mutatio fiat seu inflet'. ⁊c. exuberantiã materiei denotabit. In pricipio preterea sciatice dolor n'llo i gẽu neqꝫ i tibia existẽte paucitate materiei sigificat. sed ipsis dolẽtibus ipsius exuberantiã arguit plerũqꝫ eni uena sciatica que super coxã et tibiã ad talum usqꝫ tendit nimiuꝫ replet' cuius cã neruus sibi proxim' extendit'. et tũc dolor usqꝫ ad pedẽ pueit. Muscl'i quoq ex habũdãtia maťiei extẽdũt' ac etiã nerui propiquãtes et sic dolor usqꝫ ad genu quãdoqꝫ prouenit et maiori materiei existẽte m'titudine usqꝫ ad talum. Ex qbus patet qualiter dolor ill' mẽbris cõicatus materie exuberantiã denotat. Sciatica aũt sinistri lateris. est q̃ꝫ dextri molesta magis tardiusqꝫ curã suscipit mõ cetera sint paria. Rursus uarices superueniẽtes sciatice cã persepe soluũt Et item emoroydarũ fluxus. Fluxus quoqꝫ uẽ

tris et precipue disitericus propter q̄ antiquoꝝ plīmi suis cū acutis solutiuis pro cura sciatice dissinteriā inducebāt Et hec Rasis sepi⁹ se fecisse ait propꝰ q̄ īquit Quidā laxati pluries et facti dissinterici a sciatica curati sūt que nullis aliis medicinis neq̃ minutiōe sanari potuerūt. Ceterū ī ꝯcauitate scie materia propter āplitudinē uacuitatꝫ iuncture et eius profundū situm nūquā petrificat̄. plerunq̃ tamen tāta ibidē coaduna t̄ ut ligamēta mollificet. et a pixide uertebrū resilire sciāt ꝓpter q̄ necessario patiēs tūc claudicat et uene quedā que ad īferiora mēbra nutrimentū deportāt obliquāt̄ quā ob causā ī hiis fit opilatō quedā quāuis nō ītegra quo fit ad ea nutrimentū nō libere trāsire queat. Et sic necessario ista tabescūt et extenuant̄ ut est ei⁹ tibia atq̃ pes. ⁊c̄. Ueteres itē plurimi ypo. auctoritate que ī secretꝫ suis ī capsa eburnea adiuētis scripta reperit̄ īquiūt. q̄ si ī coxa patiētis sciaticā rubedo triū digitorū quātitatꝫ dolorem nō efficiēs apparuerit et ī ea prurit⁹ uehemēs fiat cū quo paciēs olera desideret. Jn alio ouū coctū desideret. Jn uigiti quīq̃ dieb⁹ morieť. Amplī⁹ sciatica plurib⁹ ex causis. ut Auic. īquit cū difficultate curat̄ primo si quidem q̃ materie propꝰ loci submissionē illuc facile decurrūt. Est item iūctura illa ceteris ꝯperata uacua multū pluris mot⁹ ꝯplexionis debilis ac propꝰ distātiā a fonte caloris satis magnā frigida ualde unde defluētes illuc materie non leuiter digerunt̄ Et sic īdigeste remanētes ī membro unā malam qualitatem īducunt. cui⁹ causa materie illuc de nouo fluētes malignant̄ et dolorē persepe molestū magis efficiūt cui⁹ ex causis fit ei⁹ cura difficilis. Et ideo Rasis hūoꝝ īquit melācolicus flegma grossū seu crudum. Et ad hūc modū de aliis si ī āchafuerit nō facile ad naturalē dispositionem ꝯuertit̄. Auic. itē iter uehemētiores iuncturarū dolores sciaticā enumerat Et licet materia eradicet̄ propꝰ situ mēbri ueloci t̄ redit. ⁊c̄. Ex quib⁹ oībus patet quid sit sciatica qualit̄ et ubi uenari ei⁹ demōstratiua signa debeas ac quid de ea pronosticandum sit.

Capitulū Uigesimūprimū qualiter materia sciatice sit euacuanda.

m Ultū iter sciatice. et aliorum dolorū iūcturarū curā ītereſt et īter illa preserti que extrinsecus applicant̄ pro quo sibi propriaꝫ curā ponere ꝯueniēs fuit fit itaq̃ sciatica suis hūoralibus causis īspectis sepe ex sāguinis habūdātia sepi⁹ tamē a flegmate peccāte ergo sāgnine q̄ ex signis supra tertio caplo positis facile cognosces aliis ꝯsentiētibus opus est flobotomia ūde superfluitatibus prie digestiōis emissis si habūdantia magna fuerit basilicā lateris oppositi prio icide. Sequēti uero die uena lateris sciaticā patientꝫ pria itaq̃ diuertit. Secūda a proprio loco sāguinem euacuat. neq̃ ubi tāta nō fuerit sāguinis plenitudo basilicā eiusdem lateris icidi primo facias. et de hic sciaticaꝫ uenā et ubi minor adhuc sciaticā tantūmō aliqui tamen q̄ ei⁹ ramū qui īter minimū pedis et sibi proximū existit icidi iubēt affirmātes q̄ sicuti ex flobotomia saluatꝛle sinistre manus ī egritudinib⁹ splenis mai⁹ iuuamentū ꝯsequit̄. quā ex basilica. ita ī casu nostro ex icisiōe illius rami quā sciatice uene. Nōnulli quoq̄ ī casu isto ubi doloꝝ uers⁹ domesticā partē magis

declinauerit fieri ex saphena floboto
miã iubebãt ꝙ tu facias si libet qꝛ bene
factũ erit Nã ex sola flobotõia hec egꝛi
tudo plerũqꝫ soluit. Sed apud rasim
sapioné atqꝫ ueteres quosdã alios flo
bõmãdi modus talis obseruabat et qꝛ
patiẽtis uirtute ꝯstante eũ per biduũ
ieiunare permittebãt. aut per diẽ saltẽ
naturalẽ. ut uoluit Rasis et de hic flo
botomiã faciebãt qꝛ sciatice materia mł
tum est submersa et sic propť ieiunium
flobotomiã tunc melius ꝯuenire exper
ti sũt ut iquiũt hos bonos uiros puto
per biduũ ieiuniũ nõ uelle ĩfirmũ per to
tũ tẽpus illius bidui tã a cibo potu pe
nitꝰ abstinere. sꝫ quod solũ ualde tenui
uterenť dieta ꝙ si sic ĩtellexerũt hñ hiis
assẽtio ałs nequaqꝫ facta autem flobo
tomia si sãguis ãplius propť colere ãt
flegmatꝫ admixtionẽ fluidꝰ nimiũ fuerit
sic ꝙ tam digestiuis quã solutis opus
sit copiosũ de hiis oĩbus supra capitu
luꝫ te faciet. Si autẽ flegma cuiuscũqꝫ
spetiei fuerit sit ĩ cã capitulũ septimum
octauum nonũ decimũ ac undecimũ eũ
digerere atqꝫ euacuare sufficiẽter te ĩ
struunt. Nichil enim taꝫ quo ad di
gestionem materiei. qꝫ euacuationem ĩ
ter ciragrã et podagram et sciathicaꝫ
inter ẽ. Sed rasis in sciatica ex oleo ca
lido in quo fuerit decocta colloquitida
uentrem iũgi faciebat. et inde fiebat uẽ
tris solutio et sic inquit ꝙ dolor attenu
abatur uomitus tñ a Galꝰ in liº. xº. tra
ctatuũ magis quã euacuatio alia cõmẽ
datur. qui tam in principio augumẽto
statu quã declinatione cõuenit et secun
dũ omnẽ doctrinam ẽ ex rebus maxie ꝯ
uenientibus cuius modũ concedẽte bo
no iesu in p̄seruatiuo regimine tibi da
bo. Rursus acuta clisteria ĩ casu isto a
ueteribus summe laudantur. primo ut
ĩ pronosticis habuistis cũ hiis disinteri
am inducendo sciaticã sepe curabant.
Ista tamẽ nõ nisi ĩ corporibus bene ro
bustis fiẽda sũt. In debilibus autẽ di
siteriã ĩducere nõ est bene tutũ. Si igi
tur fortia clisteria ĩponere uolueris fac
ut lenitiuũ precedat. Ceterũ quãto plꝰ
ĩfirmus põt illud acutũ clistere retineat
Et ad hoc adiuuat si ex oleo ro. calido
anũ perunges. Siqꝫ super infirmũ latꝰ
patiẽs retinẽdo clistere iacuerit. Ego
autẽ in cãu isto tale clistere acutũ sic fa
cere ꝯsueui ꝙ accipit mercuriał camo
mille cẽtauree mĩoris sticados. añ. M
i. agarici. ℥. i. polipodii colloquitide. añ
℥. ss. fiat decoctõ. de qua accipe. ľ. i. ss. be
nedicte electuarii indi. añ. ℥. i. salis gẽ
me. ʒ. iii. olei comunis uel nucũ. ℥. iiii. fi
at clistere. uel aliť accipe decoctiõis p̄
scripte. ľ. i. ss. ĩ qua dissolue pulueris pil
lularũ fetidaꝝ seu de hermodactił. ʒ. iii
benedicte. ℥. i. olei comunis aut nucum
℥. iii. salis nitri. ʒ. iii. fiat clistere. Ista
clisteria satis sunt suauia sed ĩ bene ro
busto accipe sticados rute cẽtauree mi
noris abrotani añ. M. i. radicũ cucu
meris asinini ellebori nigri. añ. ℥. i. ss. e
sule colloquitide medulle cartami. añ. ℥
i. seminis urtice. ʒ. vi. ꝯquassenť fiat de
coctõ de qua accipe. ľ. i. ss. electuarii ĩdi
℥. i. ss. olei de ruta. ℥. iii. salis nitri. ℥. ss. fi
at clistere et est ut experiẽtia didici ĩ ca
su nostro mirabile. Rasis clisteria ali
qua peroptima põit. Inquiẽs ꝙ cũ hiis
homines mille sanauit et quãuis yreos
in ꝯsimilibus clisteriis plurimũ ꝯmen
det nihil de eo tamẽ ĩ hiis que sequũtur
appõit sꝫ eo utere si libet. Primũ ergo
ex suis accipit corticũ radicũ caparoꝝ
colloquitide cẽtauree minoris radicuꝫ
cucumeris asinini agarici. añ. ʒ. v. Co
quantur in. ľ. iii. aque ad ꝯsumptionem

Reddit [illegible] [illegible] attende

Clisteria

ptis pꝰ aq̄ colet̄ et adđ. ℥. ii. mel olei nuc ℥. iii. sal nitri. ℥. iii. fiat clistere. Vel facias sic accipe ellebori nigri esule collo quītide nasturcii cētauree minoris camedreos. an̄. M. i. i. l. iii. aque decoq̄z tur tantū donec pars tercia ꝯsumpta sit postea colet̄. cui olei antiqui. ℥. iii. adde et fiat clistere. Aliud itē faciebat. q2 in tribꝰ. l. aque. l. i. nitri ꝯmisceri faciebat et i coboperto uase per duas septimanas i sole permanebat et ex colata aqua illa clistere fiebat. Serapio uero et antiquorū nōnulli ex solo almuri clistere fieri iubēt ꝙ i aliquo grosso rustico facere potes. In delicato et i eo qui intestina habet debilia aut quaquā. Et sic pꝫ qualiter hūor quicūq iste fuerit sciaticā efficiēs digerēdꝰ atqꝫ euacuādꝰ sit.

Capitulū Vigesimū secūdū de appropriādis ab extra que sciatice dolorē mitigāt queqꝫ eiꝰ materiā leuit̄ resoluūt.

Super sciā nisi i toto uel i parte euacuata materia nullū unquā medicamē apponas. nec qui i pricipio fluēte materia. ex solo oleo ro. unctionē fieri iubēt ut idē fieret repercussio audiēdi. sꝫ q2 ut iquit Gal. i libro decimo tractatuū in iūctura que est secundū sciam repercussiuis uti non debemus q2 eius i profūdo sāguis compellit̄ qui i propiquis uasis et muscul̄ ꝯtinet̄. rc̄. q2 ex cā i superioribꝰ capitulis super iūcturas alias apponi repercussiuū oīno prohibui et sic pꝫ in pricipio frigida nunq̄ꝫ esse super sciā apponēda nec ita calida i gradu elleuata q2 materiā attrahūt. propt̄ ꝙ tā dolor q̄ꝫ cā eius augmentat̄. Ex quibus pꝫ ꝙ ubi localibꝰ opus fuerit materia esse debet i parte uel i totū euacuata oleo igitur de costo de lilio de spica uulpino ꝟ piperibꝰ uel ꝯsimili ubi uesicationē inducere nō uelis utere uel i sepo coruio et est qd sigulare. uel ex felle capre cuꝫ pluma locū inūge et uidebis. uel ruttaꝫ et saluiā cū oleo comuni decoque. ex quibus calidis emplastrū face. uel ex radice altee cū adipe anseris idē. Vel accipe spongiā i uino calido decoctiōis iuniperi infusā et fortiter expressā super anchā appone. cūqꝫ ifrigidari icipit calefacta iterū reponat̄. Quo pluries facto et sudore absterso ex aliquo oleorū prescriptorū iunctio fiat. Vel ex ūguēto arrogō siue marciatō. Et sic cū quouis istorū aque uitis modicū adderet̄ preualeret et hoc tā sero quā mane fiat Vel facias sic accipe saluie foliorū lauri folioꝝ sābuci yue sticados rosmarini cāomille radicū ebulorū. an̄. M. i. fiat decoctio de qua super ignitos lateres probice quos pānis lineis inolutos ifirmo existēte i lecto iuxta sciā appone et ibi donec ifrigidari icipiunt dimittātur de hic absterso sudore ex dictoruꝫ aliquo fiat iunctio loco spōgie seu stuphe super locū interdū uentosā apponere feci. et ea amota unctiōe successiue uel potes sic facere accipe succorū rute yue atqꝫ saluie partes eq̄les. et ꝓ libito aque uitis iposita petias imerge quas doleti loco sepiꝰ appone. uel emplastrū ex mētastro fluuiali. Et alii ex rutha cū melle trita idē faciūt. uel ex calamēto aut ex costo uel enula seu lupio Et nōnulli ex sola radice cucumeris asinini ꝯsimiliter faciunt uel accipe fimi uaccini scutellā unā florū camomille. ℥. i ß. rosarū. ℥. ß. et emplastrū face. Vel idē ex ouino stercore cū farina ordei ꝛ aceto fiat. Et aliqui ex stercore caprino et aceto idē faciūt ul̄ locū ex melle

perunge et cū puluere nasturcii salipi ȝa. uel idē ex sorditie que i capraꝝ pilis tēpore quo lactāt reperit̄ facias. et tal' multū ꝯuenit q2 ista potius ysopi humi de naturā sapit quā laudāi et sic leuiter materiā resoluēdo dolorē sedat. Uel emplastrū ex nasturcio farina ordei et aceto factū superpōe hoc eni mirabilit̄ dolorē sedat. l' ex stercore caprarū. āt uaccarū cū melle emplastrū facias. Al's ex scamoēa cū farina ordei et aceto lo cū emplastrari feci et ꝯtulit ualde. Idē quoqꝫ facit cerotū ex sola resina pini ꝯ fectū. Uel facias sic accipe saluie pule gii sauine. aā. M. i. masticis. ℥. ß. cimi ni baccarū lauri aā. ℥. i. terātur et mel le addito fiat emplastrū Uel ex melle cū sale trito. Et alii ex recēti ruta cum yuarū passarū carnositate trita empla strū faciūt. Rasis uero cū cinere cauliū et adipe recenti idē facit. Et hoc itē un guētū ꝙ recipit colloquitide. ℥. iii. con quassent̄ et cū olei ueteris et aque. aā. ℥ vi. tantū donec aqua ꝯsumpta sit buliat de hinc totā exprime cui adde sigie. ℥. i euforbii castorei. aā. ℥. ß. et fiat unguen tū quo locū iunge Que dicta sūt dolorē mitigāt et materiā leuiter resoluūt. ꝙ huius capl'i fuerat intentio.

Capitulū Uigesimūterciū de ātido tis que sciatice materiā a cētro ad circū ferētiā trahūt atqꝫ dolorē sedāt.

Ransceundū est amodo ad an tidota fortiora quorū uirtus sit a ꝯcauitate scie ad circun ferentiā trahere. i quib' quoqꝫ uirtus aliqua mitigādi dolorē insit. Et aleuio rib' quidē incohās utaris emplastro ce roneo nicolai. l' facias sic accipe folioꝝ lauri. ℥. i. piretri. ℥. ii. ß. costi. ℥. iii. ß. na sturcii nitri. aā. ℥. ii. fiat puluis. de hic accipe lane succide minutissime icise. ℥. iiii. hāc i ol'o ō ruta imerge et secū p̄scri ptū puluerē i mortario diu ducas tres oui uitellos addendo et ex isto tā sero quā mane sciā emplastrabis. Uel ex ra dice enule cāpane cū ueteri assūgia em plastrū face uel. ex calamēto seu nepita Uel facias sic assungiā porcinā cū oui s formicarū cere addēdo de terra ipsarū cū modico comunis salis fiat emplastrū Uel cū uiridi ruta melle et sale addito. Uel ex stercore cyconie cū assūgia idē fit uel accipe bdellii storacis liquide ar moniaci. aā. ℥. i. dissoluant̄ cū oleo yri no āt liliaceo et locū inunge. ul' cepe cū olibāo ⁊ croco sub cinerib' decoque de inde subtilissime pistent̄ sic ꝙ ad unguē ti formā deueniāt de quo locū inunge. uel cū succo cepe locū illinias quē cū pi peris nigri puluere sali et spōgiā i uino decoctiōis cimini ac calamēti infusā de super liga. Est eni i cāu isto medicamē ualde efficax. uel super locū ex stercore lepori3 cū uino distēperato emplastrū fiat. Uel tale facias unguentū ꝙ accipit radicū brionie cucumeris asinini filicis et ciclaminis aā. ℥. i. ꝯquassent̄ bene et cū. l'. ß. uini optimi et. ℥. iii. olei antiqui bene coquat̄. Deide subtilissime pista te ad orale passent̄ sic ꝙ i derelicto ol'o ista pasta ꝯmixta sit quib' postea adde storacis liquide laudāi. aā. ℥. i. et si op' fuerit cere tantū ꝙ ad unguēti formaȝ deueniat cū quo anchā iunge. Uel faci as sic accipe rute uiridis. ℥. iii. squille ℥. ii. et tantū i. l'. i. uini et tantundē olei ueteris decoquat̄ quod uinū ꝯsūptuȝ sit deide totū exprime et cū eo. ii. ℥. ii. li quefacies. Cū quibus postea ifrascrip tum puluerē adde. qui accipit nitri eu forbii pipis baccarū lauri agarici oiuȝ

subtilissime pulverizatorũ.añ.ʒ.i.et cuȝ terbẽtine.ʒ.ii.ß.et galbãi.ʒ.i.ß. fiat unguentũ.quo ut supra utere. Uel accipe galbãi serapini armõiaci oppoponacis añ.ʒ.i.masticis.ʒ.ß.uini decoctiõis cornu cerui plurimũ ꝯquassati et diu bulliti.ʒ.iiii.succi rute succi yue.añ.ʒ.iii.mellis.ʒ.v. olei de costo olei de lilio.añ.ʒ.iii.ß.oĩa simul buliãt et ultimo cere quãtũ sufficit adde et fiat unguentũ de quo locũ inunge. Ego autẽ rasis iussu ex sulfure subtilissime trito. et cũ pice mixto ẽmplastrari anchã feci.ut plurimũ ꝯtulit. Hec enĩ que dicta sũt ad circũferentiã materiã trahũt doloremqȝ mitigãt. Uerũ materiei tãta sepius est rebellio: ut cũ prescriptꝭ nec resolui nec circũferentiã trahi queat quo fit ut ꝯtinue dolor augeatꝛ. Qua ex re cauterizantibus tũc uti necesse est de quibꝰ supra sequẽs adiutore deo copiosũ te faciet. Et per hoc presẽs finem recipit.

Capitulũ. Uigesimumquartum de Antidotis sciam cauterizantibus.

Cauterizãtia. De quibus presẽs capitulũ erit nisi priꝰ corpꝰ euacuatũ fuerit.haud quaquã aproxiabis qꝛ ut iquit rasis et si dolor per ea mitigetꝛ derelicto grosso subtile resoluitꝛ propꝛ ꝙ manẽs resolutioni fit magis ineptũ. Ut igitꝛ ad actũ praticũ te deducã ꝙ sepius expertꝰ suȝ ex urticis grecis bene mordicibꝰ.tã sero quã mane orticari anchã facias et ꝺhic cũ aqua salsa lauari cũ hoc.n.medicamine sanitati pluries restitui. Honꝰ Raß ex alleo et cepe loꝯ ꝯfricari iussit. et successiue cũ illa aq̃ salsa lauari. Uel facias sic accipe urticaꝝ grecarũ saluie añ.M.i.salꝛ pugillꝛ.i.ꝯtundantꝛ et bullant i urina de qua locũ illinias uel ex scõdeon cũ uiridi ruta modico aceti et assũgia ueteri fiat ẽplastrũ uel ex radice cucumeris asinini cũ assũgia.ꝛc̃. uel ex alleo cuȝ assũgia. Uel facias sic.acipe absinthii radicis ebuli furfuris tritici.añ M.i. stercoris colũbini.lꝛ.i.ß.salis communis.lꝛ.i. oĩa tã diu i forti aceto decoquantꝛ ꝙ acetũ ipsuȝ ꝯsumptũ sit et ex isto calido fiat emplastrũ. Uel cũ solo uĩo stercꝰ colũbinũ decoque.et isto utere. Laudatꝛ itẽ cauteriũ ex cãtaridibus et staphisagria factis ꝙ ubi facere uel. accipe cãtarides secundũ artẽ preparatas quotlibet cũ quibꝰ parum staphysagrie misce.et cũ fermẽto ĩpastate super locũ apponantꝛ. Et postea que ĩde uesice facte fuerint apperiantꝛ. super quas ut fortius materiã attrahãt caules appone. Cũqȝ eas ꝯsolidare libet ex ũguẽto de cerusa crudo locũ inunge. Uel facias sic accipe granorũ pẽtadactili.ʒ.ii et cũ melle ac butiro uaccino .misce et locũ ẽplastra. Ulꝛ aliter accipe euforbii nitri.añ.ʒ.i.olei de lilio.ʒ.iii. cere parũ et fiat unguentũ. Laudatꝛ itẽ ex ficubꝰ et sinapi emplastrũ a mesue descriptuȝ Uel hoc facias.quo alꝭ usus sũ accipe sinapis rubei.ʒ.iiii. sinapis albi.ʒ.iii.ficuum siccarũ.ʒ.viii.olei nardini olei costini olei de castoreo.añ.ʒ.ß.gariofiloꝝ macis añ.ʒ.i. medule panis calidi sicut extrahitꝛ a furno et ĩ aceto remollito.ʒ iiii.et cũ uitellis duobus ouorũ fiat emplastrũ. Super oĩa emplastra rasis noster mel laudat anacardinũ emplastratũ ꝛc̃. Inquiẽs. Ex melioribꝰ rebus quas dominus creauit i cauterizãdo est mel anacardinũ super pergamenũ extensuȝ ꝙ per duas horas superꝛ locũ dimittatꝛ Et si tũc locus ãpulatus nõ fuerit rẽoueantꝛ uesice facte aperiantꝛ et quã diu

potēs eas ꝯsolidatiōe probibe mel istō anacardinū sic fit anacardos quot libet accipe et ꝯtriti per dies septē i aceto di mittant̃ deide i igne lēto ad tertie usqꝫ partis ꝯsumptionē buliāt. Demū cū in frigidatū fuerit. que super natat pigue do colligat̃ et boc mel anacardinū ue teres appellāt. quod ut iquit. Rasis in isto casu mirabilit̃ operat̃ Auēzoar au tem cū ueteri oleo tā diu nitrū decoqui faciebat ꝙ ad unguēti formā ueniebat de quo ācba iuncta uesicat̃ i breui. Ul' facias sic accipe calcis uiue.ʒ.ii.nitri.ʒ i.piretri.ʒ.ß. et cū oleo ueteri et adipe anatꝫ emplastrū fac. Ul' ex cepe cū mel le pistat̃. uel ex bulbo cū molicie panis et mell' uel ex euforbio cū piguedie pas serū Uel facias sic accipe piperis. ʒ.i. nitri.ʒ.v. piretri ꝯdisi.añ. ʒ. iiii. eufor bii.ʒ.i. tapsie stapbisagrie .añ. ʒ.ß.olei ueteris quātū sufficit.et cera addita em plastrū fiat. Ego autem ātiquos sci aticos curaui plures.et iter alios unū auinione et aliū in thaurino qui annis plusquā decē octo a sciatica tenebant̃. premissis debitꝫ euacuationibus i silue stri parte per palmū sub genu feci potē ciale cauteriū fieri ex uiue calcis.alkali et aluinis capitello factū et a mota esca ra foramē illō cū cecere aut pila ex car ne salsa ꝯfecta uel ex ligno busci per mē ses plures a ꝯsolidatiōe probibui.ꝛ ōi dono cura talis me nūquā fefellit. Ras autē nil magis i boc casu ꝯferre quam actuale cauteriū adiuenit ut fatet̃. Cū iquit i quo assuetus ē dolor ācbe nil ma gis ꝯferēs adiueni. quā si ustio super ancbā In loco uno facta. In alio super coxā et i alio super tibiā. Ego autē su per tibiā modo quo supra factuꝫ sciati cā omnē ātiquā curaui. Plura alia pos sē cauteria describi sed ꝙ imediate scri ptū est. Tante est efficacie neminem un quā fraudās ut ā pli9 describere supfluū mibi uidet̃ ꝓ quo bic ca^c finē ipono.

Capitulū Uigesimūquintū sex rerū nō naturaliū regimē tā i podagra scia tica quā bora peroxismi.a qua uis cau sa fuerit obseruandum.

Superest a modo tā Cyragre podagre quā sciatice peroxis mi bora. sex rerū nō naturali um regimē describere. Uerū et si plura esse possūt. quorū cā ipsum foret uariā dā ut ꝯplexio etas regio tēpus anni et similia materiā solū inspiciēs regimem precedēs inscribā. Nā si particularia oīa buic ꝓposito pertinētia annotare uellē propt̃ lōgitudinem narratio talis nimiū esset tediosa.tātūmodo ergo ma teriā ꝯcernēcis ponā. Cū cuiqꝫ medico alia satis nota sit. Si igit̃ que uis artbe tica sāguinis uitio fiat que sēguineꝫ m̃l' tiplicāt queqꝫ eni subtiliāt ac fluere fa ciūt omnia uitāda sūt. In biis igit̃ ae rem ad frigidū et siccū declinare facito Sōpnus prolixus uitet̃ et diuturnus quā maxie super stractū durū et ñ mol le decubat. Et ubi exercitiū facere pos sit suo tēpore ut fiat laudo. Fricatiōes preterea si exercicii loco fierēt ne uers9 infirmū membrū materiei attractio fiat cauendū erit primo poti9 cā ad ꝯtrari um tuo posse diuerte.lete uiuat qꝛ dolō patiēcia plurimū alleuiat̃ et sic dulces audire cātilenas īstrumenta musicalia seu noua delectācia iuuat plurimū. qꝛ oīa biis āttenta nō tā aspere seu acute dolor ipse sentit̃.unde. A.iiii.primi ō sedatiōe doloris occupari. Inquit in eo ꝙ gaudiū efficit doloris uebemētiā sedat sobrie uiuendū est et ꝓcurāduꝫ

ut uēte quaqꝫ die suū officiū faciat. Et ubi natura ipsū nō iuuerit ifrascriptuꝫ clistere fiat. ℞ accipit blitis malue ma trū uiol. añ. M. i. fiat decoctio de qua accipe. l. i. f. i q̄ dissolue cassie pl'uerisʒu cari. añ. ʒ. i. olei uiolati. ʒ. iii. sal' triti pa rū et fiat clistere ꝙ i stomaco uacuo se ro uel mane ponat'. Uel ei⁹ loco utat' suppositorio aliquo comuni. Qō si so lutiuis aliis opus sit supra i capitulo sāguineam materiā ꝯcernēte qualiter fiendū sit habūde ꝯperies. Et sic soluꝫ superest cibi atqꝫ potus doctrinā pone re pro quo uirtute ꝯstante omnis caro uitāda erit et potissimū qꝛ eiuꝫ frequēs ꝯmestio ut Rasis iquit podagrā indu cit uinū quoqꝫ oua ul'ꝛ oīa que sāguinē multiplicāt aceti preterea usus nisi pas sulatū fuerit penitus dimittat' qꝛ ipsuꝫ est maxīe inimicū neruis et per ꝯsequēs partibus iūcturalib⁹ qꝛ iste multū sunt neruose. Ueꝝ si debilitas l' aliud ad car nes et ad ea que stati dicta sūt dandum te cogat i pauca dant' quātitate et qua liter ifra dicet' alterent'. Sint ergo ille carnes edūe uitulin e castratine lepuscu lorū capriolo ꝝ cuniculine turdorū per dicū fasianorū et auiū rubaliū et iste as se ꝯueniūt potius quā elixe. que cū agre sta succo berberis limonis citranguli acetoselle panis cuculi uel ꝯsimilib⁹ al terent'. Et idē fiat si elixe manducent'. teste tamē apuleo platoīco uitāde sunt pulline ac qualearū qꝛ ut iquit arthetī cā aproprietate quadā iducūt sed ubi māducent' assari debēt et succis cū pre scriptis alterari. Cōueniens ferculum fit de rizo farre milio seu panico ꝯfrac to de simula amidone ordeo seu auena depilat ac interdū de tritico olera oīa uitāda sūt. et pisces itē sed ubi ifirmus tuus de his māducare uelit super ꝓu nās assent'. et pro salsa aliquo ex pre scriptis succis utat'. Sūt et fructus oēs quoqꝫ uitādi pret' quosdā qui i se quan dā stipticitateꝫ habēt ut sūt pira nespil la et silia que iterdum ꝯuenire possunt. Nuces autē auellane et oīa que ad ca put facile fumāt dimittēde sunt uerū pi nee a ueteribus plurimū ꝯmendant' In se omnem uirtutē habēt qua cerebrū et neruosa membra ꝯfortant sed panis sit a furfure bene mūdus cū nullo aut pau cissimo sale pinsat⁹ uinū ut est dictū pe nitus deuitet cui⁹ loco ordei aquam bi bat. Et si per prius ferrata foret nō ma lū esset cū qua si libet sirupū rosaceum de ribes de succo acetose de limonibus de acetositate citri uel aliquē talem po test ꝯmiscere aut uinū granatorū. ul' de berberis seu ʒuccarū rosaceū et hoc re gimen ill' ꝯuenit qui arthetīcā sāguinis uitio patiunt'. et illis quoqꝫ i quib⁹ ea fit cā colere. Uerū tales acuitatē cole re reprimēdi gratia ex fructib⁹ uti iter dū prunis amarilibus et huiusmōi pos sūt. Et ex olerib⁹ lactuca portulaca bo ragie endiuia et cucurbita. At ubi fleg ma arthetīcā ipsā efficeret aliud a pre scripto est obseruandū regimen. Nam aer ad calidū et siccū ut declinet facito Exercitiū auteꝫ ubi fieri queat ꝯgruis horis fiat. Fricationes uero cā diuersi onis fieri possūt sed ne uers⁹ membrum paciens fiāt caue et ꝙ est omnibus iun cturarū dolorē patiētibus comune. ut lete uiuat procuret Sobrie māducet. et quaqꝫ procurandū est die ut prime digestiōis superfluitates emittant'. Et ubi natura pigra foret tale clistere fiat. ℞ recipit malue blitis mercurial' camo mille florū boraginis summitatū cauliū rubeorū añ. M. i. fiat. decoctō. de qua accipe. l. i. f. i qua dissolue cassie fistule

pul. zucari.an. ℥.i. mell ro. ℥.ii.ß. yere pigre. ℥.ß. olei oliuarū. ℥.iii. salis triti parū et fiat clistere. Uel huiꝰ loco ali quo suppositorio cōi utere. Nā si ma teriei digestionē quereres et eiꝰ quoqꝫ eductionē capitulū septimū octauū.no num.decimū.et undecimū.modū tibi pr bet. Et sic ad cibi et potꝰ regimen ue niēdo sit panis eiꝰ aliqualit furfureus cū aliquātulo sale pistatus. Largior pre terea usus carniū quā i precedēti tibi esse pōt. et sic predicte carnes ꝯueniūt sed cum succis tactis alterāde nō sunt. ymo potiꝰ cū canella cardamomo.℥ꝫ. & ꝯsimilibus manducent et maxīe si sapo ribus uti libet qr in cāu isto talia arōa ta i ipsis saporibꝰ ꝯdendis plurimū ꝯ ueniūt siue hee carnes asse fuerit siue e lixe. Potest et de hiis speciebꝰ suisqꝫ fercul mādacare que fercula ex rixo far re et ex illis que supra tacta sunt fieri queūt pisces oīno uitet et fructꝰ atqꝫ ui nū cuiꝰ loco mellis aquā bibat cuꝫ qua aliquot piperis grana ꝯquassata et cia momi parū cū modico macis oībus in petia rara ligetꝫ buliāt Qđ si uinū bibe re uoluerit sit nigrū iter potens et de bile mediū purum potius quā lipbatū mō de eo quātitateꝫ modicā sumat. Et si cerebri propt debilitatem aut ꝙ uis aliud lipbare uinū libeat cū aqua ferra ta limphet. Et si cū aqua mellis id quo qꝫ fieret peccatū mortale nō ꝯmiteres In aqua preterea ista aut i uino ꝙ tuꝰ patiēs bibiturus est si cādens aurū ui cibus aliquot extingueret nihil supra. Et i hoc sex rerum non naturalium re gimen tam podagre sciatice quam. Cy ragre materia .a qua uis proueniant. peroxismi hora conueniens terminat. Quod ipsorum curatio regimini fineꝫ impono.

Capitulum Uigesimumsextum re gimen ab arthetica preseruatiuum. et primo rerū non naturalium.

Est a deo domina arthetica fa miliaris nature . ut quē semel deprehēderit talē secū amici tiā ꝯtrahat ꝙ bis i anno si nō pluries nisi ab grādi cā teneat eum libent uisi tet uere scilꝫ i autumpno ꝙ deprehen sos plurimū grauat ymo tali sine amici cia leuiter pertrāsirent. Qualiter igit ea hora qua ipsos detinet recipienda atqꝫ tractāda sit satis supra te docui. ac cū ea tam iuite ab oībus recipiat est preuisio talis pro posse fiēda qua nun quā ei reueniēdi potestas det uel saltē rarius solito ueniat. Et si tamē uenerit eā pellendi i breui uobis doctrina det Et per hoc regimē preseruatiuū agre dior ꝙ modis tribꝰ assequi possumus prio ut materiei que arthetica efficit generatio prohibeat . Secūdo si que generet res prūptas ad eā educendaꝫ habeamꝰ. Certio ut mēbra tā mādātia quā suscipiēcia taliter ꝯfortent ꝙ mit tens nō mittat et ꝙ suscipiēs ad eaꝫ su scipiendā idisponat primū nāqꝫ per ꝯ ueniēs sex reꝝ nō naturaliū regimē asse qmur ꝙ bonꝰ Rasis sumati tetigit cū i quit laborās arthetica euitare uinū de bet cibū diminuere et pro parte maiori sui tēporis sero uti fame nauseatiuas cauere satietates ac uenereos actꝰ Nu trimētis uero utat tenuibꝰ uomitu in mēse pluries die quaqꝫ motu Et ubi fi eri nō possit fricationibꝰ super habūdā tem de āmbulationeꝫ deuitet. hiis igit sic peractꝫ passio nō reuertet .&c.sꝫ ō hiis particularius disserendū est. unde uelu ti in precedēti caplo etas tempus anni regio sexꝰ et similia quam materia ipsa

hoc regimē variare potest uerū si dic torū unicuiqʒ propriū describere regimen uellē tractatul⁹ nimis prolix⁹ fierʒ et sic legētes tedio afficerēt quas ob res extrēa respiciētia caliditatē.s. ꝛ frigiditatē solū miscebā. per que quis sciet ad alia particularia itermedia facile deuēire. Ad itellectū igitʳ datū i dispositiōe calida aer calid⁹ uitādus erit. Et inter alia meridional' et uētosus precipue. talis enī neruis debilib⁹ plurimum obest. Et itē quelibet aeris mutatio. et p idēʒ frig⁹ quoqʒ ualde euitādus est. Ex quibus pʒ pro posse temperatū eligenduʒ fore. Sōpnus autē et si diurn⁹ sit euitādus pctm̄ tamē potius fiat ī eo quā ī uigilia. Exercitiū temperatū ꝙ deb:tꝭ horis fit ꝯuenit plurimū. Et ideo Rasis in podagra īquit nō est res utilior motu. Sed ad eū gradatī patiēs assuescat qꝛ onus et si uehemēs fuerit paulatim ad modū sustinetʳ. Et ꝯcludit. ꝙ ex hoc dolor oīno tolletʳ uerū cū lassari īcipit est illico quiescēdū nā quociēs exercitamur cū lassatio īcipit liquefit caro et superfluitates ī articul' et ī musculis ꝯgregantʳ. ꝛc̄. ut idē Rasis īquit. Ceterū ī podagra atqʒ sciatica nō multū equestre exercitiū frequentetʳ cuʒ sit humorū ad inferiora cā defluxus. Sed ubi quis exercitium facere nequeat. āte cibū faciat fricatiōes fieri. Furor preterea atqʒ ira sūt omnino uitāda et alia itē superflua anime accidētia raro est utendū coitu. Nā capi° de causis supra dictū est una ex potissimis arthetice causis est ipse coit⁹ superflu⁹.s. et potissimū supra cibū Unde arthteticos quosdā uxoratos uidi qui pro parte maiori tēporis i lecto gutta deprehēsi permanebāt et mortua uxore rarissīe ea incurebāt capti uero facile aperoxismo leuabantʳ. Moderate igitʳ eo assuet⁹ utatʳ quo licētius sāguinei quā colerici seu flegmatici uti multo pn̄t Sobrie atqʒ tēperate uiuendū est nā in cibo et potu dissoluti ab hac passiōe difficilis preseruari queūt procurandū rurs⁹ est ut uenter suū quaqʒ die officiū faciat. Sʒ ubi natura pigra foret clistere aut cōuni suppositorio utatʳ bonū est cibi autē et potus capitulū precedēs doctrinā satis large ponit sed ut ipsarū habitus melior fiat eoꝝ aliqua ꝛememorare libʒ Inter cetera igitʳ carniū ꝯmestio frequēs euitetʳ et potissimū pullinarū atqʒ qualeaꝝ cū hee ut dictū ē apuleo plōnico teste arthteticā aproprietate quadā gignūt. Sed ꝯtra ericii caro aproprietate artheticis ꝯuēit. ut īquit haliabas Aquatice aues uitentʳ oēs ac colūbaꝝ pulli et iterū carnes oēs salse legumina item oīa uitentʳ. nā Elenes ut Gal'. iqt Cū propter īdigentiā legumiua mādu cassēt arthetici facti sūt oēs nō de pasta manducandū est ferculū nec caseatum quoqʒ ut offe arthocree et silia. rasᶦ tamen recentē caseū ī cibo comēdebat. crēdo qꝛ hūores īgrossando ad mēbra defluxū ipsorū prohibet. Cu autē eo utere. si libet. Butirum tamē recens huic passioni. ut haliabas īquit aproprietate ꝯuenit. Fruct⁹ iterū nisi ad coleram ꝛeprimendi cā fiat sūt euitādi. in quo casu pruna. ac amarilia possūt interdū cōuenire. Et iterdū quoqʒ pira ut īquit rasis et hoc ꝯceditʳ qꝛ stipticitate sua humorū ad iūcturas fluxū prohibent qua ex cā ceteri quoqʒ fruct⁹ stiptici iterdū ꝯuenire pn̄t ut al's dictū est sicuti sūt citonia nespila. ꝛc̄. Ex piscib⁹ ꝯueniūt lucii pergie temali strligiōes' augenes truytale atqʒ carpiones. de marinis taceo. cū ñ bene mihi noti sit. ceteri

uitādi sūt omnes. Et debēt mādicari pisces i aqua l' super prunas qecoque cū quib' si sapore uti libet precedēs ca pitulū quere. Ex olerib' ꝯueniūt bora go endiuia lactuca portulaca et cucur bita nam regimen corporis colerici ut Rasis iquit cū humectatiōe fieri debet Cōueniūt quoqꝫ et illa que i precedēti caplo i dispositiōe calida fercula laudā tur uerū ut iquit ras. Caules aproprie tate artheticis ꝯueniūt ac oīa que ebri etatem probibēt qꝛ illa iquit sāguinē ꝛ humores igrossādo. Et i hoc casu quo qꝫ pētafilon plurimū ꝯmendat' uinū oī bus ab auctorib' probibet' Sed certe durū est assuetos ipsū ex toto relinquer' Cū sepius debilitat' stoāchus i tantum plerūqꝫ ut artheticā euitare uolēs in ō teriores egritudines cadat. Quā obrē nemini unquā nisi i peroxismo existēti uinū ex toto probibui. Sit igit' inter subtile et grossū tenēs mediū cuꝫ aqua pluuiali ferrata seu cisterne limphatū ꝛ de tali tēperate bibat. Nā in hoc casu ut Rasis nono ad almans. iquit stiptica ꝯueniūt. Sed qꝛ a mēbris facile uinum trahit'. Sūmo opere cauendū est ne ip sū i ieiuno bibat'. et ꝙ terciā partem āt medietatē sui cibi ātequā bibat assumat ne a stoāco ad mēbra alia ita leuiter trā sire queat. Inter duos puta past' et ma xime cibo nondū digesto uinū nunquā bibat ipsū enī cibū indigestū ad mem bra tūc penetrare facit. Noster bonus Rasis i hoc casu ac i potu multū ꝯmen dat presens igit' regimē materia existē te calida ꝯplexiōe regiōe et aliis quoqꝫ calidis obseruandū erit. Sed ubi mate ria frigida fuerit aerē ad calīn declina re facito ac totū nr̄ regimē aliud et hu ic caplo statim finē iponam oīa que in precedēti materia existēte frigida ōscꝛi

pta sunt huic loco sūt ponenda. Ad ali ud igit' si opus est te remitto. Veꝝ ubi mltitudo materiei nō affuerit diureti cis interdū uti perutile ualde erit. qꝛ ut i cura arthetice frigide. Rasis et. A. in quiūt dū sanus est uti que urinā prouo cāt prodesse plurimū ꝯsueuit. Et per hoc mod' prim' preseruatiōis habet' quo materiei generatio artheticā effici entis probibet'. ꝛc̄. ne igit' prolixita te nimia tedio legētes afficiā ad que hu ic caplo necessaria sūt tā in presēti quā in precedenti descripta sint et huic fi nem impono.

Capitulū Vigesimūseptimū qualit' tā flobōtis quā ul'es purgatiōes preser uādo ab arthetica fieri ōbeat et que sit solutiua i usu cotidiano sumenda.

f Rugalitas super omīa ab ar thetica hominē preseruat. sꝫ ꝯnata est nobis libertas que si i toto āt i parte. tollat' i probibitu nīl quadā ui ferimur quo fit ut arthetici q bus pluria eorū que hiis cōi erāt i usu probibent' male tollerēt et sic sēsualita te plerūqꝫ potius quā rōe ducti prescꝛi ptū regimē nō obseruāt. Cuius cā sup fluis et hūorib's habundāt qui tūc ad iūcturas defluētes cā sūt arthetice pro cui' probibitiōe ul' alr eas educere ne cesse est. Et i parte per hūc modū fm preseruatiōis assequemur unde Rasis pīgues iquit qui exercitio uti nō possūt per laxationē qualꝫ ebdomada factā a dolorib' iūcturarū custodiri queūt. tūc enī materia nō erit que manari et expel li ad articulos possit. ꝛc̄. Veꝝ hoc quo qꝫ per uomitū fieri pōt Cui' doctrinā auxiliāte deo sequēs capitulū tibi dabit pn̄s uero qualiter flobotomia ac ul'es

purgatióes fieri debeāt oñdit domesti ca cū hoc quedā solutiua i cotidiāo vsu suméda ponendo sȝ si tā eorū que enar rata sūt quā dicédorū iuuaméta ꝯsequi desiderat que bon⁹ raſ ponit documē ta obserua al's te nihil fecisse scias. In quit eni oīs euacuatio ut uomit⁹ minu tio potio laxatiua prouocācia urine su dor ⁊c̄. qñ suo loco facta sit dolorem aufert oīo. nisi cū hoc repletióe cibi et potus ifirmus replet⁹ fuerit quoniam si mébra uacua fuerit et uéter plen⁹ su perfluitates magis quā solét trahét. Et subdit Gal'. auctoritate et lō medicoꝝ null⁹ quépiā i iūcturis paciété nisi sapi ens fuerit et medico obediés i cura su scipiat. Preseruād⁹ igit' tuus i obser uatióe regiminis sex rerū nō naturaliū diligétiā suā ponat. tūc eoꝝ eni uirtute que sequūt' ab artbetico doloze i quo lo co iste fuerit ꝯcedéte preseruabit'. Pri mo igit' calide materie ꝯueniécia nōnl' la describā secūdo fride et tertio mixte materia itaqȝ exñte cal'ia si sāguis cā fu erit l' saltē a predoīnio sāguinea ueris tpe ceteris ꝯsequétib⁹ miñtio fiéda erit Et i sāguiéa quidé pn̄ra copiosioꝛ Mō si i autūpno quoqȝ sāguiné. habūdare percipies ꝯsil'r quoqȝ fiat. Sȝ ml'to. at qȝ ml'to i quātitate minoꝛ. illo eni tpe ra ro ymmo rarissime sāguis sola quātita te peccat. qua ex cā erit ꝭm exigétiā cō rigédus digestiua et de hic farmacias apropriatas exibédo ꝙ capitulū sextū supra te facere istruit. Si autem coleꝛa peccās fuerit flobotóia haud quaquā fiat. Sȝ digestiuis et solutiuis uti ōbes q̄ ad h̄ ꝑpositū ē. caplo quoq̄. vi°. ōscri bunt' et materia exñte flegātica flobo tóia mime op⁹ erit sȝ tā uere quā autū pno erit degeréda et de hic patiés cū a propriatꝭ farmacād⁹ cui⁹ modū capitu

lū septimū cū sequétib⁹ tibi dabit. Et qꝛ materia ꝯmixta ut pl'imuȝ existit ꝭm eius predominiū digestiua apropriata ꝯmisce. Et de farmaciis idé facito ueꝝ hiis purgatióib⁹ generalib⁹ nō obstāti bus i hiis superflui hūores ꝯtinue ge nerant' et sic ad taliū preseruatioué ne cessaria ē eoꝝ frequés eductio pro quo clisteria quedā et alia nōnulla solutiua benedicta i ꝯtinuo ut ita loquar sumen da usu ōscribéda sūt materia itaqȝ pec cāte calida clistere utere. ꝙ. xxiiij°. ca° supra materia calida existéte describi tur. Et unū tale ad min⁹ qualibet ebdo mada dȝ preseruād⁹ accipere. Et de in frascripta ꝯfectióe bis l' semel saltē. que accipit pruna quot libȝ et buli et ō hic pastā face quā reserua et i illoꝝ que sup fluit decoctióe res ifrascripte buliāt. ut uiol' herbe paliſ sticados scolopédrie florū boragīs buglosse. añ. M. i. iiij. se. frigidorū. ʒ. i. se. papaueris a'. se. lac tuc̄ endiuie añ. ʒ. ß. liquiricie passulaꝝ. añ. ʒ. vi. polipodii. folicl'orum sene añ. ʒ. v. fiat decoctio. et cum porciūcula eius pro delicatꝭ. l'. i. māne dissoluat'. ꝑ aliis uero cassie bene piguis. ʒ. viii. quā reserua deide accipe tamaridorū bñ pi guiū. ʒ. iiii. de quib⁹ una bulitióe buliꝭ fortis fiat express.o postea uero i pau culo dicte decoctióis corticū mirab. in dorū. ʒ. i. hec in ifu. per dié cū sua nocte permaneāt ex quib⁹ postea fortꝭ expres sio fiat quā parit' reserua. Successiue reubarbari. ʒ. i. accipe et spice nardi. ʒ ß. que cū modico irrorent' uini al. Irro rata i aqua lactꝭ per horas. x. ifusa per maneāt et de hiis postea forti. expressi one facta reseruet'. hiis sic peractꝭ acci pe prunorū paste. l'. i. ß. ȝucari. l'. i. et cū hiis oīa prescripta misces mānā seu cas siā extractam. successiue tamarindorū

expressionē postea illam de mirabol᷑.ac
illā de reubarb⁹ et cū lēto sine fūo igne
ad optatarū formā simul oīa decoquāt᷑
Cūqȝ infridari icipit addat᷑ cinamomi
electi subtil᷑ p̄luerizati.ʒ.ß.sandalorū
al.ꝛ ru.floꝝ sticados aā.ʒ.i.corall᷑.ru.
℈.ii.quib⁹ oībus sic mixtis totū pōdere
tur.et pro ipsi⁹.ʒ. quelȝ scamonea i po
mo decocte.iiii. gra. misce de isto igit᷑
dilectissio ellectuario bis uel saltē i eb
domada semel.a.ʒ.ii.ad.iiii.usqȝ per di
es.ii.āt.iii.horas aā prandiū preseruā
dus tu⁹ accipiat plus tā. āt minus ſm
ꝙ i eo operari percipiet et ſcd̄m maio
rem āt minorē humoꝝ multiplicationē
rari⁹ āt frequēti⁹ erit de electuario isto
sumendū est eni i hoc casu ꝯuenientissi
mū ac si quis ad hoc ꝓpositū pill᷑as p̄
diligeret accipe aloes.ʒ. ii. epithi. reu
bar.aā.ʒ.i. gūmi arabici.ʒ.ii.mirre.ma
sticis croci.aā.ʒ.i.scamonee i pomo de
cocte.℈.ii.sticados se.peonie.aā.ʒ.i.℈.
i. spice.℈.i. fiat ex oībus puluis super
quē endiuie succū donec cohopert⁹ sit
pone et i sole aut super cineres calidos
desiccet᷑. et hoc uicib⁹ tribus facto to
tū i puluerē redige. et cū syrupo de sti
cados pastā ꝯfice de qua cū op⁹ fuerit
pill᷑e minute fiāt de quib⁹ prout eas o
perari deprehēdes.tres quiqȝ āt septē
tuo preseruādo bis.āt saltē semel in eb
domada per.ii. horas aā pastū pro ui
ce tribue. Et si puluerē poti⁹ quā pre
scripta diligeret tal᷑.fiat qui accipit pul
ueris foliculorū sene.ʒ.i.ß. cinamōi.ʒ.
ii.croci diagridii aā.℈.i. macis.℈.ß.ʒʒ
se.peoīe sticados aā.℈.iii.tartari al.ʒ.i
ß.fiat pul᷑.cui⁹ dosis.a.ʒ.i.usqȝ ad.ʒ.i.ß
per.ii. āt.iii.horas ante pastū cū aqua
lactis endiuie uel cū brodio pulli.et cū
puluere isto ut gustui ꝺlectabil᷑ fiat ma
gis potes de zucaro pro libito addere

est eni i casu nostro mirabil᷑ uaria ē ap
petituȝ diuersitas hāc igit᷑ ob causā pu
tile uisū mihi est i uarios modos soluti
ua describere Si ergo electuaria pill᷑as
seu pulueres quos ex sua natura renue
ret horū loco ab.ʒ.ß. ad unā usqȝ cū di
midia cū sirupo capl᷑o sexto descripto
recipiat et Illius receptio icipit. Acci
pe corticū mirabol᷑.citrinorū.ꝛc. Ista
itaqȝ solutiua materie colerice ꝯsil᷑ꝛ seu
a predominio i preseruatiōe ſcd̄m ordi
nem datū plurimū ꝯueniūt. Sȝ materia
exn̄te fria ifrascripte pill᷑e peroptie sūt
que hn̄t.ʒʒ.ʒ.ii.cinamōi.ʒ.i. croci.℈.ii.
sal᷑ gēme.ʒ.i.ß.agāici.ʒ.vi.aloes.ʒ.ii.fō
met᷑ pasta cū oximelle squillitico ꝺ qua
cū opus fuerit pill᷑e miūte fiāt de quib⁹
tres quiqȝ āt sex pro uice bis i ebdoma
da sero cū dormitū iuerit preseruād⁹
accipiat sed sit ei tūc cena leuis .ueꝝ qꝛ
ut plurimū arthetticorū materia est per
mixta.accipe cinamomi.ʒʒ. carpobalsa
mi xilobalsāi spice croci. aā.ʒ.i. sal᷑ gē
me.℈.iiii.dragaganti mast̃.aā.ʒ.ii.ß.re
ubarbari.ʒ.vi.agarici.ʒ.ß.sticados se.
peonie.aā.ʒ.ß. aloes ad pōdus omniū
et cū oximelle squillitico magdaliō fiat
et ex eo cū opus fuerit pill᷑as quarum
dos᷑ sit a.℈.i.usqȝ ad.ii.i ebdomada bis
uel semel saltē. Modernorū plurimi
tātā in terbētina ꝯfidentiā posuerūt ut
ex eius cotidiāo usu plurimos ab arthe
tica preseruatos affirmēt et senes quā
marie qꝛ urinā prouocat et uētrē lenit
ut serapio i suo de simplicib⁹ iquit et h
idē dicit. A.rᶜ.caā capl᷑o de grano uiri
di. Cū iquit ꝙ ei⁹ gūma et ē terbentina
uētrē lenit. si ex ea auellana una.l᷑ nux.
una i ieiuno sumat᷑ et sine nocumēto ui
scera mūdificat et renes abstergit. ꝛc.
uā.ʒ.ꝑ. doc.ʒ. capl᷑o de nutriēdis seni
bus eā plurimū quoqȝ ꝯmēdat iquiens

Terebintina [illegible] arthetica passione

ꝙ ad magnitudinē uni⁹ auellane āt dua rū et ut multū triū a senib⁹ i ieiuno sum pta biis ualde ꝯfert. qm̄ ipsorū naturā sua proprietate mollificat. et sn̄ lesione abstergit iteriora. ꝛc̄. hāc itaqꝫ ob cāꝫ artbeticis ꝯferre uꝛ̄. ac qꝛ neruos et lo ca neruosa de se quoqꝫ ꝯfortat. Sꝫ cōi ter practicātes eā mane stoācho uacuo cū nebula prebēt. Ego autē cū zucaro ex ea pillas ꝯfici iubeo de quib⁹. v. aut vii. et pluries si libet per boras. ii. ante prandiū preseruādus recipit. et est deli cata magis biis igit̄ audacter utere qꝛ nocumētū nullū iferre pn̄t et certe i boc cāu plurimū i boc ꝯferunt ut ipse uidi. Ad boc idē propositū clistere utile ac cipit brodii recentiū carniū. l̄. i. ſ. cassie pul̄. zucari. aā. ℥. i. mell̄ rof. ℥. ii. ſ. olei cōis. ℥. iii. sal̄ triti paꝝ et fiat clister̄ Cu ius usus sit ad min⁹ i ebdomada semel. pluria bic domestica solutiua que de in tentiōe pn̄tis capituli forēt describi pos sent. sꝫ qꝛ medic⁹ oīa ſm quā pro tūc in tentionē bēt solutiis uti debet. biis pau cis mibi domesticis ꝯtētus esse uolui ispiciēda nāqꝫ est preseruādi dispositō tā respectu sex⁹ etatū ꝯsuetudinū regi onū artiū et siliū quā respectu ꝯplexi onis membroꝝ et ēt accidētiū et iuxta boc sūt nedū solutia ista sed oīa quoqꝫ que ad preseruationē ab artbetica per tinēt m̄ltipliciter uariāda qꝛ i mulierib⁹ uerbigratia mēstruare solitꝭ. sūt mēse oī um mēstrua prouocāda et i emoroyꝫā tib⁹ emoroyde. et ita de aliis ꝯditionib⁹ que būano corpori m̄ltiplices iesse pn̄t fiendū erit. Sit ergo de biis oībus me dicus auisat⁹ qꝛ si sic idrn̄ter procede ret. possꝫ preseruādū suū ad al̄s pericu losiores egritudies quā sit artbetica p ducere. Et sic bēs qual̄r tā per floboto miā quā purgatiōes naturales quā ēt so lutiua nōnulla i usu cotidiano sumenda sit artbetice materia que de nouo ꝯti nue generat̄ educēda per ꝙ i pte modū secūdum preseruatiōis assequimur.

Capitulū Uigesimumoctauum qua liter quomō et cum quibus in preseruā dis ab artbetica sit uōitus prouocād⁹.

r Estabat ad ea ꝯplenō ꝙ scōi modi itentionis fuerāt de uo mitu aliquid scribere que i b̄ casu ut. s̄. dixerā a Gal̄. libro decio tra ctatuū tā artbetice cura quā i preserua tiōe magnifice ꝯmendat̄ ꝙ idē facit. cū i de ancbe dolorib⁹ tractat i libro suo rū experimentoꝝ iquiēs ꝙ paciētiū ar tbeticā melior medicia est uōitus. unde A. iiii. p̄. caplo. xi. Egritudies iquit ꝗ sūt digniores ut i biis uōitus fiat sunt cronice sicut ydropis m̄lia lepra et epi lēsia sciatica et podagra. Et br̄ ātiqui oēs i preseruādo bōieꝫ ab artbetica uo mitū quā maxie laudāt. In biis po tissi mū qui sūt ad uomitū apti sed artbeti corū plurimi nō sn̄ magno periculo uo mūt ut sūt stomacbū debilē babētes col lū lōgum ac gracilē cuꝫ epigloto foris eminēte pect⁹ strictū carne nudū uētrē tenuē ac macrū qui consil̄r male ac diffi culter anbelāt qui sūt ad spuendū sāgui nē apti ac qui quoqꝫ nimiū sūt pingues i biis nāqꝫ difficil̄ laborios⁹ ac timoro sus est uomit⁹ et maxie si difficul̄r euo mūt nec fuerint ad uomitū assueti. In talibus nāqꝫ prouoca⁹ uōitus sepissime i biis uiis ābelitus uēas findit et tales ad ptisi tādē perducit et ista ē fere sn̄ia ātiquorū oīum et precipue raſ 3°. ad al māſ. caplo de iuuamto et nocumēto uo mit⁹. Et pricipis abolai. iiii. p̄. caplo al lato ubi pretactas cōditiones fere oēs

enumerat. subiūgēs tñ. ꝙ uōitus qui fa cile fit hora necessitatꝫ maximi est iuua mēti. Et idē pōit. x. tertii. caplo de uōi tu peragraffo. Et admistrat quidē uo mitu cū equalitate. ꝛc. ibidē tñ subdit. ꝙ ei assiduatio stoāci uirtutē maxie ꝺ bilitat et eū lacunā superfluitatū facit. Cū quo corp desiccat. ac debilitat et pectori epati ocul et plmōi plurimū no cet uenas qꝫ plerūqꝫ findit. Ex quibus oibus pꝫ quātū sit uōitus i cāu nr̄o ꝯue niēs ac quib ēt sed ubi cetera sit paria corpora macra. ut. A. quo. ē. iquit cole ricā ꝯplōnem hn̄tia ad uōitū sūt magis apta Nā i piguibus tuti est farmacūs uti quā uomitū prouocare. Hōc aūt su perest ꝯditiōes i prouocādo uomituꝫ attendēdas ponere. In hiis autem qui ad uomitū sūt apti bis i mēse una die p aliā est uomit prouocādus. ut si die ꝑ ma quicquā remāserit possit i ꝛa per uo mitū educi. uñ. Corneli Cels medicie libro prio caplo. de uōitu. utili ł iutili qui uomere iquit bis in mēse vult meli ꝯsulet si biduo ꝯtinuauerit. quā si post quintūdecimū uōitu ꝯsuescat reuolutō nis numeꝝ nō obseruet. Nā iter unum et aliū uomitū interdū. xx. dies iterpo nat qñꝫ. xxx. et. xl. nōnūquā et fiat. ordi nē nullū i diebus obseruādo. die autem qua uomendū est superfluitates prime digestiōis per pri emittat. In prādio uero male masticādo diuersa cibaria sumat. Nā si uno esset solo cibo ꝯtent tāto i eo forsitā stoācus oblectaret ꝙ prouoca uōitus illū haud quaquā re laxaret ad saturitatē quoqꝫ mādücet. et talia sit cibaria que prio de se in stoā co cibū subleuēt ut raphan que ut i stō co natēt ut ūctuosa ac itē ipsorū aliqua sit icisiua talit nāqꝫ cibo sūpto per ho rā ł circa uōitoꝛ quiescat post hoc hic

ide se moueat. ad exercitiū forte grada ti deueniēs et uers finē ubi possit curat de hic stoāc et extrema calefiāt et iuo mēdo ymmaginationē fixā pōat. Cū ta li nāqꝫ regimine alio sñ uōitiuo plures euōens uerū aliquā uōitus prouocet ex petia molli duas paruas pilas ꝯpo nat que cū istricta instita sēper oculos alligēt. et tā diu. ꝙ uōitus sit expletus ligate teneant. Cunqꝫ uomere intēdit super faciē suā se iclinet et uomitu per fecto eā cū aqua ro. lauet. os autem cuꝫ ydroelle. āt acetoso sirupo colliuat hiis peractꝭ tā diu ꝯmestionē differat dōec fames aduenerit at ubi uomitiuū aliqꝺ exibere necesse sit ꝭm ꝙ facile. āt diffict ter euōit debili āt fortius exhibēdum erit. Ut igit ad actū praticū te deducā icoādo a debiliorib accipe aque pure. ℥. vi. aceti. ℥. ii. misce et tepidum potui dato uel fac sic accipe aque raffani. ℥. vi. siru. acetoꝭ simpl. ł oximell sipl. āt oxiell squillitici. ℥. ii. misce et tepidum potui dabis. uel loco aque raffani isra scripte decoctionis. vi. ℥. pone. que hēt radiꝯ. raffani. ℥. iiii. se. raparum se. atri plicis. añ. ℥. i. conquassata in tribus. lb aque ad ꝯsūptionē ꝭcie partis buliāt ꝺ hic colet. et ea loco raffāi ut dictuꝫ est ute. Qꝺ si forti accipe cōticū medianū sābūci. ꝛ eā trahēdo supi abrade. ex q̄ sucū expme ꝺ q. ℥. iij. cū. ℥. v. aq raffani ł decoctiōis prescripte prebe. Quo uis pscriptorum dato uōitorē tuū p moru lam gescer pmite. ꝺ hinc eū ābulare satꝭ uelocit fatiat. ꝛ si tūc sic fatiē ñ euōerit pēna āsis uł cicōie potius intīcta i oleo ꝛ mittat i guttur ꝛ i mō auxiliāte bo no ibū uōit facile ꝛ sñ nocumēto ꝓuo cabit. Quo facto ut tuū prefuādū gu berna. Ego aūt neqꝫ elleboros neqꝫ ul olēta alia uōitia h i cāu ꝯsulerē ge nisi

cum istis domesticis qs euomuerit. nõ sin magno pericl'o ad uõitū ꝓuocabitur Et sic pꝫ qual'r. ⁊ q°mõ. ac cū quibus i preſuandis artheticis sit uõit⁹ ꝓuocā d⁹. qð ad ſcði modi itētioneꝫ complen dam tractandum erat.

Capitulū Uigesimūnonū experimē ta pluriū ab ātiquis siľr pħis auctoriza ta per que arthetici mēbra tā mittētia quā ſuſcipiēcia adeo ꝯfortāť ut ab iua ſiōe poxiſmi preſuari facile poſſint.

Que i arthetica ſeruāt pluri⁹ ab ātiquis pħis experimenta auctorizata ꝯperi recitaŕ in pñtiarū libꝫ iā ātiquit⁹ tāta fides data est ut ipſorū uſus mēbra oīa ꝯfortādo quēlꝫ et ab arthetica preſreuarꝫ. Et tñ ſūt qui de ſolutīs ac de regimīe ſex reꝝ nõ naturaliū.ſ. deſcribūť ſm datū ordī nē obſeruāda al's que ſequūť poſſēt ſō ſā nocere. poti⁹ quā prodeſſe. ut capl'o xxvi°.ſ. dixerā. In propoſito itaqꝫ pa rū tyriace magne comedere i yeme die qualꝫ prout raſ iquit eſtate tñ nõ ſuc ceſſiue artheticū ab iuaſiõe pſuat. Idē quoqꝫ uſus uini iſraſcripti facit. qꝛ tpe uindemiaꝝ muſti ſumatū unū accipe in qua ꝯquaſſati aſſari.l'.i. põe. ꝙ mēſes.ii i eo ꝯtinue maneat de hic coleť et eo patiēs utať. Aſſafetida ad auellāe quā titatē cū aqua mell' ſepe ſūpta ab ſciati ca pſeruat Auic. uero doſādo eā ono leſat unū prebꝫ. ꝙ. xii. granoꝝ ordi põ dus eſt ualꝫ abſithii ſucc⁹ ad quātitatē fabe cū.ʒ.iii. aque mell' per.xl. ꝯtinue di es mane dat⁹. qꝛ digeſtionē ꝯfortat ⁊ urinā prouocat. ac neruoſa mēbra oīa ut Raſ iquit ꝯfortat. Meſue tñ i de ꝯ ſolatiõe mediciaꝝ talē ſuccū ſtoāco no cere ait. ſed ſi cū aqua illa mell' paſſulas decoxeris nocumētum illð remouebiť dragma qꝫ una radð. capariſ ꝯ aqua mel lis per dies.xl. ꝯtinuata idē faciet. ac tā tundē pl'ueris herbe ypericõ. Qð ſi de ei⁹ ſeie tantū iterdum exhibueris uētrē lexabit ⁊ ſciatica preſeruabit aure⁹ itē unus rubee tinctoꝝ per.xl. dies ut.ſ. cū mell'. aqua õni die bibitus ab arthe tica preſeruat uerū ſi poſt ei⁹ aſſūptio nē balneū illico itret mictū ſanguis pro uocabit. et ſciaticā nõ redditurā pellet Podagricus autē ſi tā uere quā yeme ʒ.i. ariſtologie ro. cū aqua mell'. per mē ſeꝫ ꝯtinue biberit. eū nõquam podagra iuadet. Et idē.ʒ.i. cameputheos per di es.xl. cū aqua mell' ſñ itermiſſiõe bibita facit. Et ſi i caſu nr̄o oīa pſcripta raſ a ꝓbꝫ. In podagra tñ flegmatica medi camē nullū ut ipſe iquit qꝛ corpus ſiċ alia nõ deſiccat. et debēt radiċ. ipſi⁹ ki rat.vi. cū aqua mell' pro uice ſumi ð mē ſe octobris icipiēdo et poſtquā preſer uādu ꝫ tu⁹ bibere eū ceperit per dies dꝫ xl. ꝯtinuare. Sex eni kirat grana ordei xxiiii. põderāt keiri uero eſt herba. cu ius flores ſūt uiole ſimiles. quorū odor eſt ſicut uiolaꝝ. Et huius tres ſūt ſpēs una flores hꝫ albos altera purpureos et alia citrinos ſiue aureos. Et hui⁹ ci trine ſūt radices i cāu nr̄o ſumēde. hāc herbā latini ut mūdinus iquit uiola de rõania nomināt. et hui⁹ i ortul' dñaruꝫ i pede montiū precipue ac his i partib⁹ ac in ſabaudia quoqꝫ plurimū reperiť. Supraſcripta ut pꝫ materia exñte fri gida āt ſalteꝫ permixta precipue ꝯueni unt ſed nõnulla ſūt que cuiqꝫ ſpēi arthe tice tā calide quā frigide quā permixte idrñter ꝯueniūt ut nominati ueteres te ſtanť fere oēs. ut eſt a.ʒ.i.i.ii. hūanorū oſſiū cinis. Aliqui tamē oſſiū cuius uis animalis indrñter cinerē laudant unde

Raſ ad ſuperfluitates que ī articulos
fluere ꝯſueuerūt. da īquit ī potu ȏ uſtiſ
oſſib⁹ cū aqua calid.ʒ.ii. hic aūt nō ma
gis de uno quā de alio oſſe mētionē fa
cit. ſic ut uideat' uelle qōlȝ os huic paſ
ſioni indrñter ꝯuenire. Sȝ q꞉ hūana in
ter ſe maiorē ꝯueniētia atqȝ ꝯformitatē
habere udent' quā aīa'lū aliorū hic eſt
ꝙ auctores iſta poti⁹ ellegerūt. et nedū
hūana abſolute accipiūt. ſȝ poti⁹ iſta q̄
arthetica to mēbro correſpōdent ut ſi
cyragricus fuerit cinerē oſſiū man⁹ ac
cipiāt et ad hūc modū de aliis. ꝛc. Ue
rū ubi cinerē illū ī puluerē ſumere tuuȝ
preſeruandū faſtidiret ex eo cū ſucco
yue herbe peralif ſaluie uel cū aliquo
tali ſeu cū aꝓpriato aliquo ſirupo pil
l'as ꝯfici iube. quarū.ʒ.i.ſtoāco uacuo
quaqȝ die dabis pl'uis quoqȝ ſtoācī ul'
turis idē fac. ut kirāides ex phis unus
ātigſſi⁹ affirmat ꝛ hoc pro maxīo ſecre
to a ſarraceno quodā quoqȝ habui. Et
apuleo platōico teſte pul' pulmōiſ vl'piſ
ſepe bibit⁹ idē facit iſtorū duorū ueluti
oſſiū hūanoꝝ cineris ſit tibi dof uſus.
Que dicta ſūt ab ītra ſumunt'. Sȝ que
ſequūt' ab extra aproximāda ſūt. et ſi
emperica oīa iſta uideant' nō eſt qui an
tiquis phis fides aliqua dāda ſit et ma
xime cū hi ex ātiquiſſis fuerīt q꞉ ſciētia
medicie adhuc ī premordiis exiſtente
ſol'. experimētis utebāt' quot eni ēperi
ca ī colico dolore ī epilēſia et ī aliis quā
plurib⁹ egritudinib⁹ dieti experimur
que deſcriptos ab auctorib⁹ effect⁹ pro
ducūt nō igit' his minus que ſeꝗt' cre
dendū experire igit' et uidebis nā ſi da
tos canōes diligēter obſerues iſta te ñ
quā fallent uerū et ſi ex hiis nōnulla do
lorē illico ſedēt ab recidiua cū hoc pre
ſeruandū reſeruāt Si ergo ex collo at
qȝ dorſo agle neruos extraxeris quos
ſuper collū īfirmī et ſpōdiles colligaue
ris dolor arthetic⁹ illico nō rediturus
abibit. Et itē nec ſole nec luna lucētib⁹
dextrū rane pedē abſcideris quā ī cer
uīa pelle ꝯcludas ut aquile⁹ platonic⁹
īquit et per triduū ſuper podagrici pe
dē dxtrū alligaueris et pariter de ſini
ſtro ſuper ſiniſtrū feceris ſedabit' dolō
et perpetuo fiet. a podagra ſecurus.
Idē de calcaēo pedis agle dextro ſup
dextrū et piter de ſiniſtro ſup ſiniſtrū
pedem aligato fiet ac pariter ȏ teſtudī
nū pedib⁹. vi. placido teſte. Idē quoqȝ
corallū ſuper infirmū pedē āt quod uis
aliō arthetīcū membrū colligatū facere
ferūt. Et idē ꝯſil'r de magnete uel ute
re ꝙ ſequit' emplaſtro. accipe coruum
unū uiuū quē ī equino fimo per quatrī
duū ſepultū dimitte de hic ex eo ſic īte
gro cinerē face. et cū cera poſtea et ol'o
roſato ēplaſtrū ſeu ungnētū fiat de quo
podagrici īūcto pede l' alio arthetica°
mēbro ſtatī remouet' dolor nec āplius
eū unquā deprehēdit. uel facias ſic uri
nā muli cū cera et oleo atqȝ litargirio
decoque et de tali arthetīcatū mēbrum
iunge ſedabit' dolor. et muli tūc pedem
ſeu membrū aliud arthetici ſimile ñquā
āplius ad arthetīcū reuerſur⁹ deprehē
das Ceterū ſtercus lupi ī pelle āial' ab
eo mortui ſuper ſe delatū ab arthetica
preſeruāt. ut īquit apuleus. Mirabe
ris forſā ꝙ tā firmit' preſcripta ātidota
tibi laudē et nō nimis ꝙ ſi ea milies ex
pert⁹ fueri. Sȝ apulei plōnis kiraidis
tortoris et ſexti placidi ī de aialiū. ac re
rū naturaliū uirtutib⁹ qui ātiquiſſimi fu
erūt phi quoſqȝ raſ noſter allegat. me
mouet auctoritas que certe ſic ꝛ alioꝝ
ueterū ab effectu oīo uacua eſſe nō dȝ.
nōne magnetis lapis ī ſiniſtra manu de
tētus partū facilitat. Nōne Iacit⁹ col

lo suspēsus cordis egritudies remouet nōne zaphir⁹ super antracē posit⁹ non aliter eū quā aqua ignē extinguit ut ipse sepius expertus sū. Quid moror ī talia recitādo quorū dicti effectus sēsu mani festo ꝯprehēdimus. Siplex eni inueni unquā nullū ꝙ ultra manifestas quas hēt proprietates alias que occultas nō habeat respice planetas et illos nō solū sꝫ oīa que sub celo creata sūt quodlꝫ eni taliū singularē īdubie proprietatē quā dā hēt Sꝫ o bone ihū quot ī rebus pro prietates sigilasti que adhuc nobis exi stūt icognite. Sꝫ unū est ꝙ taliū effec tuū fidē nobis surripit canones requi sitos nō obseruare. hac eni nr̄a tēpesta te. ita lascinia ac effrenata lr̄ia uiuimus ut que ꝯscripta sūt effectū solitū produ cere nequeāt Me itaqꝫ talia sic firmit̄ per suadentē icrepare noli sꝫ te potius requisitos cāones nō obseruātē. Et p hoc capl'ꝫ finē ipono.

Capitulū Trigesimū qualr̄ artheti cata mēbra totum qꝫ arthetici corp⁹ tā per artificialia quam naturalia balnea quā quecūqꝫ p ūctiōes ꝯfōtari debeāt.

u T ab arthetica. preseruatiua doctria ꝯpleat̄. restabat scōi modi itentionē ꝯplere. ꝙ non per dicta i precedēti capi° fit. sed per nōnulla quoqꝫ que ab extra applicāda ueniūt quorū bono ihū ꝯcedēte pn̄s ca pitulū doctrinā ponet. Sꝫ antequā ad actū praticū deueias mēti sp habeto ne materia ad mēbrū aliqꝺ repere ꝯsueta propter ei⁹ ꝯfortationē ad aliquod pri cipale deueiat. tūc eni apoplesiā seu ali um acutissimū morbū de facili ut Ras ꝗquit iduceret quare ut hoc periculum euitet̄ i cibo et potu minorationē tunc fieri iubet. In exercitio uero augmētū cū quo miutio et euacuatio solito est fi enda frequētius. In ꝓposito itaqꝫ stip tica balnea ualde ꝯmēdant̄ que arthe ticata mēbra multū ab inuasiōe preser uāt et hec balnea tā artificialit̄ quā nr̄r et tā arthetica to mēbro quā uniuerso cōpri fieri pn̄t. Leso igit̄ mēbro artificia liter sic facito. accipe serrature cornu ceruí gallaꝝ. an̄. l'. ii. nucū cipressi. l'. i. ß. corticū querc⁹ balaustiarū. an̄. l'. ii. aluis l'. vi. sal' cōis. l'. ii. ß. ꝯquassent̄ et oīa in situl'. vi. aque ferrate ad ꝯsumptionē uſ qꝫ tertie partꝭ buliāt et an̄ cenā et prādi um ī decoctiōe tale artheticatū mēbrū per horā per dimidiā ul' quātūlꝫ tene. ō hic sudet. et cū cōi postea oleo. l' de nu ce cipressi cū multo sale mixto iunctio fiat. Alii uero aluis partes. ii. accipiūt cōis salis partē. i. sulfuris partē mediā et ut. s̄. balneū faciūt. In quo arthetica tū membrū tenēt. ꝛc̄. Et aliqui sale ni tro loco sal' cōis utunt̄. Alii gallas so lū accipiūt et balneū cū multo aluie faci unt. Stiptica plura reperiūt̄ cū quib⁹ quilibꝫ suo mō balneū ꝯficit. et b̄n̄. talia igit̄ sepe fiāt. Sꝫ qꝛ cōiter ī artheticis nō solū mēbra lesa sꝫ alia quoqꝫ ī super fluitates plures habundāt quas ad ar thetica mēbra facile mandāt toti cōpo ri multū balnea ꝯmēdant̄. et illa potissi mū que indr̄nr mēbra oīa ꝯfortando su perfluitates ipsorū resoluūnt et sic ex balneis ipsis debito mō factꝭ tu⁹ arthe ticus optime preseruabit̄. Sꝫ antequā illa fiāt qualis sit materia que artheticā efficit iuestiga. de hic mēbrorū parti culariū dispositionē ꝯplexionē totius habitudinē regionē etatē sexuꝫ ꝯsuetu dinē et talia oīa nāqꝫ ista balneādi intē tionē uariare pn̄t. Materia nēpe cole rica existēte aliꝺ quā flegātica regimē

exigit ꝯplexio ité calida quã frigida. ⁊ ad hũc modũ de aliis. unde corpulenta habitudo. ut iquit Raſ medicias atte nuatiuas nõ timet. macilẽta uero ſic q̃ talia deſiccãt et forſã ut iquit ad peiorẽ quã ſit iſte morbus diſpoſitionẽ dedu cẽt Nõ ſolũ itẽ pricipalia mẽbra ꝯſide rãda ſũt. ſ; et ſplen ⁊ renes et ſtoãcus ⁊c̃. plurimi nãq; calidos ualde renes habẽtes propter ab arthetica preſerua ri naturalib' balneis uſi ſũt propẽ que tãtũ mala renũ diſcraſia ad aucta eſt. ut ad urine ardorẽ deuenerit. et ſucceſſi ue ad colli ueſice excoriationem. et iſto mõ ab ſciatica ſeu podagra liberati in crudeliſſimã aliã egritudinẽ iciderunt et magnis cũ cruciatib' ad alium mun dũ iuiti trãſierũt. Nõnũlos ex hiis quo q; mea i cura habui quorũ epar calidũ exñs ſuper calefactũ adeo fuit. ut dige ſtiua uirtute debilitata i ydropẽ deue nerit. et potu nã ſatiati clamoſa ſiti pe rierũt. et ſic ab arthetica perpetuo fue rũt preſeruati. Oĩa igit̃ iſta diligẽter ꝯſidera ſic ut ne caribdi euitare uolẽs preſeruãdũ tuũ i ſyllã deducas. Si igi tur balneãdus tu' ex hiis fuerit cuius epar eſt calidũ ſiue renes. ut pericl'a ſta tim dicta deuitet antequã balneũ itret Interdũ ex ſãdalino cerotoepar ſeu re nes iungat et ubi itenſa ualde fuerit ca liditas accipe unguẽti albi galieni. ℥. ii. ſãdalorũ ru. roſ ru. ſpodii. añ. ℥. ſ. cãfo re. ʒ. ii. miſce. et ut ſupra ũctio fiat. In caſu quoq; iſto aliquẽ ex appropriatis ſeu refrigerantibus ſirupis dare bonũ eſt ut eſſet acetoſ ſiplex ṽ ſucco acetoſ de acetoſitate citri de limonib' ł de ali quo tali cũ quo aque endiuie acetoſ uł ꝯſil'is quãtũ libet ipone. ſic eni calori ſu perfluo epatis ãt renũ obuiabis. Cete rũ niſi corpus bene purgatũ fuerit itra

re balneũ haud quaquã permittas pur gatiõe itaq; facta prime digeſtiõis ſup fluitatib' ex purgatis mãe balneũ itret nõ longã morã pro uice pria i eo faciẽ do ſic ergo ſe balneo aſſuefaciat paula tie prãdio ſũpto per horas. v. quieſcat et iterũ poſtea i balneũ ſi libet itrabit. cũq; a balneo egredit̃ ne a frigido aere tãgat̃ ſe pãnis coboperiet de hic lec tũ itret et abſterſo ſudore per camerã ſeu per aerẽ aliquãtulũ remotũ a balẽo ſe paululũ exercitet. et poſtea cibũ ſuũ; ſumat. Balneãdi ṽo tẽpus a. v°. deci°. die ad mẽſẽ uſq; itegrũ ꝯcedit̃ q̃ ſcd̃m uarias artheticorũ diſpoſitiões ipſum balneãdi tẽpuſ uariat̃. Que huic diſpo ſitiõi naturalia ꝯueniũt balnea ſũt allu minoſa ſulfurea ſalſa et nitroſa. ſ; que plus ſulfuris participãt et alumis meli ora ſũt. et de hiis i ytalia plura reperiũ tur nã ut bon' gẽtilis recitat. nõnulla i comitatu ſenaꝝ exñtia meliora iudicã tur. ut ſũt illa de petriolo. que ut iquit ſulfurea ſũt a predominio. et ad illa de mẽſe maij et aprilis et de ſeptẽbri quo q; et octobri ꝯueniẽtius itur tunc eni; ſuo ſũt iperfecto eſſe. alia balnea ſancti philpi nũcupant̃ que de aluie multũ te net et talia i caſu nr̃o ꝯueniũt multum Sũt et alia i cõitatu lucbão i uilla qua dã que carnoſa uocat̃ illa. a predoĩio ſũt allumioſa que ſal' gẽme atq; ſal' nitri multũ ꝯtinent. et de ſulfure itẽ ut hi reſ ferũt qui taliũ laudes deſcribũt. Et que ſtati dicta ſũt nõ minus quã balnea pri mo deſcripta ꝯmendo. Sũt et i comita tu piſaꝝ alia iuxta pedẽ cuiuſdã mõtis qui mõſ ſãcti. Iuliani nũcupat̃. hec alu minoſa et ſurfurea. exñtia i caſu iſto ua lent plurimũ ut i laudib' ipſoꝝ deſcribr̃ In romãdiola itẽ ſunt alia i loco dicto ſãcta maria i bagno. ⁊ iſta a gẽtili mltũ

ꝯmēdāt᷑. qꝛ sulfurea alumīosa atqꝫ ni
trosa sunt. Sūt in ytalia alia pluria bal
nea quoꝝ laudes mirabil᷑r describunt᷑
que tamē ad nostrum ꝓpositū nihil q̄
igit᷑ descripta sunt īter cetera ut reffert
gētilis pricipatum tenent. Uerum in
aquis ciuitate. que ī ātiquissimo et illu
stri marchionatu mōtis ferrati sita est
balnea sunt uirtuosissīa quoꝝ tā propt᷑
diurnas guerras quā ꝯtinuas pestilen
tias fama deperierat. sꝫ paucis ab ānis
citra illustres quidā uiri. ut mātue mar
chio ferrarie quoqꝫ ac quidā magnifi
ci capitanei. propt᷑ admirabiles quos ī
hiis ꝓduxerūt effectus tantā ijs famā
dederūt ut aremotissīs etiā partibꝰ in
numerosa languētū copia suo tēpore
nūc fluat. Jsta eni ut p sublimatiōnē de
prehēdi aluminosa sūt a predominio
sꝫ multū nitri ꝯtinent. et sulfuris itē et
si de ipso sulfure ī fecibus per sublima
tionē derelictis quātitas pauca adinuē
ta sit. cuiꝰ tñ causā ī tractatulo assigna
ui. quē de balneis illis edidi. Tot enim
īnumerabiles effectus dū cū predictis
illustribꝰ dñis illic essē uisu deprehen
di ꝙ nō modica sui admiratiōe motꝰ ꝓ
pter ꝙ ut de ipsoꝝ uirtutibus certior
fierē mihi oībus modis possibilibꝰ eo
rū minerā īuestigare uolui. Ea eni tan
tū arthetticis opitulant᷑ ut credā nulla
ytalie balēa abhuc nr̄a ꝯcquā attinere
noloulteriꝰ ī eoꝝ laudibꝰ ꝓceđr̄ cū eas
ī ꝓp̄o tractat̄lo de balneis al̄s describ
serā et sp̄aliter quantū prosint arthetti
cis. Quod iā sic est tota ī ytalia diuul
gatuꝫ ut a remotissīs et iā partibus ad
ea anno sigulo languētiū copia incredi
bilis accedat. ₰c. Sꝫ super oīa laudo.
ut qui ad ista iuerit artheticatū mēbrū
ī die saltem semel ī exteriorībꝰ balnei lu
to teneat ꝯfortādo nāqꝫ ipsū et materi
em si qua ibidē fuerit resoluēdo īcredi
biliter mēbris arthetticis opitulant᷑. fit
eni ī luto illo mineꝛe balnei quedā ꝯfrac
tio. cuius cā magis quā balneū ī cāu no
stro fit uirtuosū. et hec de balneis natu
ralibꝰ et ubi quis ista nō habuerit. ⁊ ar
tificialibꝰ uti uelit mō quo supra ī hoc
cap̄lo de balneis mēbroꝝ artheticoruꝫ
dictū est facere pōt. Jn maiori tñ dosi
īgrediētia illa sumant᷑. sed nitrū alumē
sulfur ī bona quātitate ponant᷑ adden
do et odorifera sic̄. sticados cāomillā
folia lauri rozēmarinū lauendulā et ta
lia et sic cū aqua quantitate maiori bal
neū tuū face. Canones tñ qui. s̄. descri
pti sunt obseruādo. et de tertio ī tertiū
nouū balneū sēper facies ista et si uirtu
osa sint ī ꝯperatiōe tñ ad naturalia pa
rū sꝫ ista faceꝛe nō nocebit. que nō minꝰ
quā per dies. xv. ꝯtinuari dꝫ per mensē
tamē integrū illa facere. et maxīe ī cor
pore humido ac corpulento erit utile.
Proderit iterū si preseruādus tamen
cū dormitū iuerit sepe ex cōi oleo cū ml᷑
to sale mixto pedes seu aliud arthetica
tū membrū iunxerit Pōt īsuper ut bo
no rasi placuit podagra ex neruoꝝ sic
citate pauca cū humiditate fieri. cuius
cura atqꝫ preseruatio. ut ipse īquit per
frequēs rerū humectantiū balneū fiet.
qꝛ illa superflua siccitate remota illius
mēbri digestiua ꝯfortabit᷑. et sic nutri
mentū melius īmutabit propter ꝙ non
ī eo tot superfluitates habūdabunt que
interduꝫ illius arthetici doloris cā fue
rāt quāuis ut supra dixerā ex sola ma
la qualitate id fieri possit Per balnea
igit᷑ illa digestiua mēbri fortificata de
fluētes materias melius poterit reḡla
re et sic podagrā illā efficiente cā remo
ta patientē tuū ab ea optime preserua
bis. Facies ergo sic. pes seu membrum

aliō propter siccitatē arthetica tū ī decoctiōe foliorū salicis uiolarū uitis albe uinifere et malue sms cū radicibus āte cibū mane et sero diu tenet'. Hymmo si ī pede arthetica fuerit. in tali decoctiōe tota tibia usq3 ad genu quoq3 teneatur. Quod dieb' aliquot facto Jdez ex decoctiōe capitū castratorū fiet. Et aliquot iterū trāsactis dieb' cū uaccio lacte ī quo uitelli ouorū recentiū plurs ȝcussi fuerit ut supra fiat. Balneo itaq3 facto si libet ex uiolato oleo. l' salicino: āt ȝsimili pes atq3 tota tibia pōt ī ungi sic enī illa superflua siccitas que huius arthetice cā fuerit. alio ȝuenīēti obseruato regimine penitus amouebit' Et isto mō ab ea tuus bon' patiēs preseruabit'. Qō si hec ꝑpter toti' siccitatē fiat ad febris ethice curā si ea ī cā fuerit. āt ethice senectutꝫ habere recursū necesse ē. et tūc a quo tractatulo. quem de febrib' edidi succursū pete. nā differētie tertie capl'm secundū ac tertiū. de hiis que ī hoc casu ȝueniūt te habūdātem faciet certe raro hic tibi casus eueniet. Sꝫ ut te de ȝtīgētib' iudicio meo nihil obmittā modū artheticā curā hic subiūgere uolui per quē tractat' iste ō arthetica feliciter finē recipit.

Explicit tractat' de arthetica passione scdm Antonium Guaynerij.

Incipit tractat' de calcl'osa passiōe edit' p magistrū Antoniū Guaynerij artiū et medicīe doctorē papiēsē. uiruz doctissimū

Ui' ȝmētaricli pars scda b pricipalis que est de calculosa passiōe feliciter Incipit cui' sexdeci sūt capl'a.

Primū que sit tā arenl'arū quā lapidis generationis cause quid item calculosa passio.

Scdm de causis calcl'ose passiōis.

Tertium de signis calculose passionis demonstratiuis

Quartum de calculose passionis signis pronosticis.

Quintum de cura peroxismi calculose passionis. et primo de clisterib' q̄ illa hora fienda sunt.

Sextū de fomētatiōib' enkatismatib' ūctionib' ēplr̄is et uētosis que poxismi hora ī calculosa passione fiēda sūt.

Septimū quosdam ponit canones antequā per os ȝminuentia lapidem āt diuretica prebeas obseruandos.

Octauum simplicia quedam in se ȝtinet. que ueterum testimonio lapidem comminuunt.

Nonum de simplicibus quibusdam que tam a modernis quā ueteribus in fractione lapidis singularia reputātur ac qnal'r preparī exiberi quoq3 debeāt.

Decimū de cōditionibus in compositione medicinaꝝ que nostro proposito conueniunt attendendis.

Undecimum de confectionibus a quis sublimatis Julep ac de syrupis que inter cetera infrangendo lapidem principatum obtinet.

Duodecimuꝫ de pulueribus qui lapidem frangūt et de ȝfectiōibus item.

Decimū tertium de modo infirmuꝫ hora peroxismi dietandi et ubi dolor nimium uirtutem prosterneret qualiter ei sit succurrendum.

Decimumquartum de lapide uesicce et eius quoq3 signis.

Decimūquītū ō cura lapidis uesicce

Decimumsextum de preseruatione a calculosa passione.

Capitulū primū que sint tā arenularū quā lapidis generatiōis cause et quid sit calculosa passio.

S ummme. calculosa passio dominam arthetica diligit et tantā simł hn̄t affinitatem ut una sine alia rarissime illū īuadat. hijs itaqȝ absolutis. que mihi de arthetica dicere uidebant de passione ipsa calculosa iuxta promissa dictionē nunc facere superest que laythiasis apud grecos nuncupatur. unde ypo. afforismorum quarta. Quibus inquit in urina arenosa subsunt sedimina hiis uesica aut renes lythiasim habent idest calculosā passioné. Et arl̄. io. problematū ꝑ bleūte. xliii°. renū et uesice lapide lyton appellat ꝛ adhic hec lythiasis dicta ē. Nā lythos grece latine lapis ꝛ ob hoc cōfectio quedā litōtripon appellat ꝙ lapidé frāgēs iterpretat ueteres tū de hac tractātes passione de calculo seu de lapide i renib⁹. uel uesica capitula sua rubricāt nō mōbū sed morbi cāȝ potius rubricātes. Est eiȝ calculus minut⁹ lapis cū quo antiqui calculos faciebāt. Cū igitur lapis hāc passioné efficiens et maxie renū paruul⁹ qᶜȝ. sit calculus dictū ē aqᶜ. ꝛ calculosa passio de nominationé accepit. Sed ut facili⁹ i ei⁹ noticiā ueniam⁹ qualr̄ hec passio fiat inuestigādū erit. Sciēdū itaqȝ ꝙ renes sꝛ̄ corpora oblūga quoꝝ dexter altior q̄ȝ sinister uersus epar eleuat a quo due uene abchili uena ramificate ad renes ipsos ueniūt per quas ab epate aquositaté emigūt ideo uene emulgētes dicte sūt postea uero i renū cōcauitate emlgētes iste uene subtiliātur dillatāt qȝ ex q bus pānicul⁹ fit quidā colatoriū noīe p queȝ tracta ab epate aquositas excolat et de hic per poros uitides qui duo sꝛ̄ cānalia a renib⁹ ad uesicā tendencia in ea distilat habet eiȝ uesica tunicas duas quaꝝ quelibet foramina nō ex directo sed seorsū habet ergo illi ad primam tunicā ueniētes illic urinā deponūt que hic perforamina ꝭe tunice in uesicā distillat. Ex quib⁹ pȝ quare dilatato colatorio uria turbida ut plurimū apparet. Nā aquositas ab epate attracta nō tūc debite i renibus ex colat et sic cum urina mixta turbidā eā efficit. uerū cū a sāo sanū spma et ab īfirmo īfirmū decidatur ut i meo ꝺ̄ propriis mulierū egritudinibus lati⁹ declaraui. Renes habētes debiles natos renū debiliū generāt et hāc ob cām nō minus hāc quā arthetica passioné hereditariā dicim⁹. Sciendum ulterius generationis lapidis duas principaliter esse causas. Que rū una exagētis parte se tenét. ut est caliditas excessiua quoqȝ frigiditas ad generationé lapidis effectiue ꝯcurrere possit ut de cristalo pȝ sȝ hoc ad nostrū propositū nihil. Altera ex parte materie quā uiscosā esse necesse est nā ex pura terra. ut Auic. ut suo paruo de mineralibus exēplariter posuit nūquā lapis fieret uincēs eni siccitas ꝯglutinari eā sineret nūquā nȝ fieret ꝯglutinatio ꝛ per ꝯn̄s lapis nunquam. Ex quo patet uiscosum aliquod esse ad generationem lapis necessarium materia igitur uiscosa dū per caloré sublimat humidū resoluit ad cuius resolutioné siccitas īntroducit ꝛ calore ulterius ꝯtinue sublimāte tandé ea crescit ut remanēs tandē lapis fiat prout maīfeste ꝺ̄ lapide in fornace cocto ꝺ̄prehēdit. et isto modo lapis seu calculus tā in renib⁹ quā aliis in nr̄i corporis partib⁹ generari pōt. Nam ubicunqȝ caliditas excessiua fue

rit in uiscosam materiam tempore nōbi li agens ibidem calculus fieri potest. sed frequentius fit i renibus q2 eoꝝ ex cessiua caliditas aquositatis quātitaté multā ab epate trahit. et cuȝ eo non de bito tp̄re māserit multum uiscositas se cuȝ habet. et sic in renibus retenta a ca lore ipsorū superfluo mō quo supra la pis seu calculus generat᷑. In uesica auté quāuis mēbrū dese frm̄ sit et exan gue materia tñ ibidē diu retēta si nō a ꝓ prio a circōstātiū saltē calore mēbrorū ꝛ precipue stomaci atqȝ epatis a quib⁹ ut. Ras inquit ignē calorē acquirit pau latine sublimatur ꝛ tādeȝ i lapideȝ ꝯuer tit᷑ qui propter diuturnā morā i uesica fit quā lapis renū duriō grossusqȝ ma gis. Et sic habes cās generationis lapi dis que non minus arenulaꝝ cause esse pñt. ut. pȝ. Nā sicuti sapio ꝛ nōnulli ue teres uoluerūt lapis seu calcul⁹ materia liter nihil aliud est q̄ȝ arenularū coadu natio et de hic ipsaꝝ adherēcia et tādē coagulatio et sic patet quare calculi ma teria sūt arenule uerū ad ipsarū genera tionē nō ita ītēsa caliditas neqȝ materia ita uiscosa sicuti ad lapidis generationē requiritur et hāc propter cām i uiis ul' īter mediis quia i poris uritidib⁹ sepi⁹ arenule generāt᷑ de quib⁹ tñ īfra potest iteȝ ut predixerā i plurib⁹ ptib⁹ nostri corporis fieri lapis ueluti i pulmone sto maco et i testinis ut. iiii⁹. vi°. de iterio rib⁹ habet᷑. Et ego cherzii i quodā rusti co qui per quīdenā ascellā sepius nō ha bebat ad nucis magnitudineȝ nō ūnum sed plures lapides i intestinis generatos uidi. Reffert ideȝ iste medicine uerus i terpres magister meus Jacobus de fō liuio i quodā dn̄o nicolao de sūma rip pa se lapideȝ sub lingua generatū uidis se. Cūqȝ arenule ab iisdem causis quib⁹ et lapis fiant diuersis quoque i nostri corporis partib⁹ generari queūt de q bus īfra plenius. ueꝝ nō pñt ut pȝ arenu le neqȝ lapis ī quo uis loco nostri cōpo ris generari nisi ex qua fiat materia ibi dē teneat᷑. Cui⁹ retētionis cā triplex as signat᷑ ut materiei uiscositas uiaꝝ opi latio seu strictura ꝛ expulsiue debilitas et hec ultima per excessiuā caliditatem plurimū adunat᷑ que nō solū materiam exsicādo eā reddit fluxibilitati ineptaȝ ꝛ per ꝯñs expulsioni scd̄o mēbrū etiaȝ i quo é ulteri⁹ exiccā°. ei⁹ debilitat expl' siuā. vi° de accidēti pl'tio ca° et pria ꝑ mi doctria de uirtutib⁹ iō diciaoctaua fcii caplo de lapide renū. Excessiua iqt renū caliditas expl'siuā debilitādo su ꝑfluitates i hiis detinet ꝛc̄. Et sic pȝ tā rōne agētis quā passi qual'r et quomō. i reibus et i uesica lapis generat᷑ q exñs i renib⁹ si ad ex̄ corp⁹ micti debeat per poros uritides ad uesicā trāseat necesse é. Cūqȝ uie ille āguste ac sēsibiles pluri mū sūt sine aliquātula ꝯtinui solutiōe ꝑ eas calcl'⁹ ipse rarissie trāsit ex quo nūc dolor i uiis ill' cātur itēsissim⁹ ut i calcl'o sis é uidere. Ex quib⁹ oībus pōt fa cile colligi ꝙ calcl'osa passio é morbus hereditari⁹ a calcl'o i renib⁹ l' uesica ge nerato cātus per quē hiis i locis āt i ui is itermediis crudelissim⁹ dolor inascit᷑ Habes itaqȝ q̄ sit tā arenl'aꝝ q̄ȝ lapidis generatiōis cāe qd quoqȝ sit calculosa passio. Et ꝑ hoc huic cap° finē ipono.

Capitulū secundum de causis calcu losé passionis.

C alculose passionis cause oīs il la i sūma esse pñt que renū seu urine uiaꝝ calorē supericenō re queūt meatusqȝ illos angustare. ac

omnia quoq3 que ad materiā lapidis mł tiplicādā iuuāt. Et hec qn̄3 extrinsece et qn̄3 sūt itrinsece extrīsece quidē sunt ut excessia aeris calitas et siccitas. seu cuiuscūq3 alterius extrīseci potētis re nū seu circūstātiu3 mēbroꝝ calorē sup īcendere. ut sūt balnea calida et sica tā naturalia q̄3. s. artificilia itensa quoque fritas potēs renes seu uias istas coarta re sic ut materia ibidē teneat. exerciti u3 forte atq3 superfluū ꝛ maxime post cibū ut esset saltare currere equū duri portus equitare ad pillā ludere ꝛ silia. ac etiā lōga super pedes statio diu eni3 sup pedes stare ut raf īquit efficit ut re nū meatus ueluti corde extēsi maneāt nec requiē ueluti iacēdo aut sedēdo su mūt ꝛc̄. Nimia itē quies expulsiuam pi gritās iter has causas enumerat. quia ut ꝯuenit materia tūc nō expellit et idē de sōpno superfluo accidit suppie quo q3 super lecto iacere molli renū calidita tē augmētat quod generationē lapidis plurimū operat. Et ide3 nimia uigilia īgens quoq3 ira superflu⁹ coit⁹ et maxi me super cibū est de potētissimis huius morbi causis. Idē quoq3 facit uentre3 cigulo aut cū diploide nimiū stringere stringunt tūc nimiū renes qui super lū bos tanquā super culcitra iacenet quo rū strictura stringunt et ipsi et sic retē te materie ī lapidem facile ꝯmutant fa mis lōga super incendēdo calorē ad la pidis generationē plimū facit ut Raf. īquit. Et super oīa cibi et potus reple tio nimia ipsorū itē in ordinata assūptō ac comedēdi seu bibēdi anōmala ꝯsue tudo et rerū potissime ex quib⁹ lapidis materia facile generat ut sunt fercula ō pasta fercula caseata ut offe artbocree et silia ut ipse iterū caseus panis azim⁹ rizū amigdū legūia oua du. a ca ro bout na porcina ceruina anserū anatū pullo rū columborū nondū uolantiū et silium ialiū itestina ipsorū quoq3 extremita tes ac fructus oēs qui dure sūt digesti onis ut coctana pira ꝛc̄ Res itē cm̄s acute ut porir cepe alleū. z̄3. uinū turbi dū ac dulce grossū iterū et maxime mu strū. Et hec oīa ex parte cārum extrin secarū se tenent. Quātū ad extrīsecas ī mediatas passionis calculose cāś ad bo nū itellectū ē ipsemet calculus ī renibus aut uiis itermediis exn̄s. seu ī uesica cu ius cā ut supra exdictis facile colligitur triplex assignari potest renum scil3 aut mēbrorū circūstantiu3 excessiua calidi tas uiaꝝ strictura et humores uiscosi quicūque illi fuerit siue uiscosū flegma aut quiuis ali⁹ aut ī renib⁹ sanies retēta Et ista oīa nō minus arenulaꝝ quā cal culi cause esse pn̄t ut ante dictū est. Ha bes itaq3 tā extrīsicas quā itrīsecas cal culi arenularū cās et ex ꝯnti calculose passiōis que huic cap°. finē īponūt.

Capitulum tertiū de signis calculo se passionis.

d Emōstratiua signa calculose passionis sūt duplicia. Nam quedā lapidē ꝛ queda3 lapis materiā demōstrāt ueꝝ lapis ipse ta3 in renibus uiis itermediis q̄3 uesica dolo rē efficiēs esse pōt et sic ut perfectius in hoꝝ cognitionē uenire queas locoꝝ di sticta signa ponā. Si igitur lapis ī reni bus fuerit grauitas ī eis aderit dolor fixus cū pūctura quadā locū paruū oc cupat grauitas in iunctura lūborū que dā sentit et talis dolor sēper ad poste riora declinat sic ut. sepi⁹ spinā curua re faciat. et dū lapis iste ad bonū itellec tū fieri icipit donec ab hijs egredit ꝯti

nue augeť dolor. Et ꝑpter colliganti tiá diafragmatis ac cerebri cū renib⁹ ru bor adest igens. Et ꝑpter illā quā quo q₃ magnā cū stoāco hñt coligantiā nau sea frequēs adest et per idē dolent ylia Et ea ex parte qua rē īfirm⁹ manet do let testicul⁹. Et q₂ cā doloris plurime materie ad locū attrahunť que neruos ī dorso ortos ad crus pedes trāseūtes opilāt spībus ad ea uenire nō ualētib⁹ crus ipsū atq₃ pes dormitat et digitus illius pedis mīnus interdū formicat. ta lis autē patiens si urinā nigrā ac spissā cū quibusdā sepe rube⁹ arenulis resiđē tibus migere ꝯsueuerit et nō cessāte re nū dolore alba et subtilis appareat lapi dem tūc ī renib⁹ fieri nō dubites. Qđ si patiēs fili⁹ fuerit calcłosi atq₃ iterdū la pidē emittere ꝯsuetus certior quoq₃ fi es. Et hec oīa tibi lapidē ī renibus eē demōstrant. Sed ubi iter renes et ue sicam mediis ī uiis fuerit acutior mul to quam prīo in yliis et ī uiis illis do lor aderit et interdū adeo acutus ac si acus eū pūgerent dolēt tūc anche uenť constipatur urina nigra paulatim exit ⁊ īterdū cū ardoŕ. Et quia propter do lorē retrahiť calor ad ītra lūbi sepe fri gēt inanito corpore augmētať dolor ci bo sumpto minuiť quia tūc aquositas quedā ab epate ad uias renū demittitur que eas mollificādo dilatat et cu₃ tūc li beri⁹ calculus trāseat minuiť dolor. Et ista signa ī uiis īter mediis lapidē esse manifestāt. ꝙ si dolor ī alkati ad emun toria seu īguina se extēdēs cu₃ grauita te quadā augeť ac si quodā suspensum pōdus ī ipso alkati₃ foret. Sitq₃ solito urina arenosa magis hiis apparētibus ī breui ī tēpore ī uesica lapidē expecta bis at cu₃ dolores isti remissi. aut ex to to āmoti fuerit lapidē tunc in uesica de

scēdisse scias. vñ. Raſ sūmati₃ ista oīa colligēs īquit. Cū sēserit patiēs dolorē ex parte lūboꝝ et ad īguina descēdere scias calculū ad poros uritides deueni rē. Et cū dolor ab īguinibus descēde rit scias lapide₃ uersus uesicā trāsire. Quiescēte aūt dolore iā lapis cecidit in uesica ⁊c̄. Ex dictis itaq₃ tā in renibus uiis ītermediis quā ī uesica. lapidē esse facile cognosces uerū ex signis dictis plurima cū colice signis ꝯmunicāt sic ut interdū unā ab alia discernere sit diffi cile unde ꝯo de īterioribus quīto cāpło recitat de se ipso Gal. ꝙ unus semel in ter renes et uesicā dolorē acutū mordi catiuū ualde sentiebat per quem in re nibus lapidem seu in uiis intermediis habere credidit sed cristeri facto plīma uiscosa materia egressa est. ut sedatus ē dolor quia ex re illā collicā ⁊ nō calcu losā passionē eē cognouit. ut igitur unā ab alia discernere scias ad que sequūtur attēde nā ī calculosa passione dolor ue nit paulatine in colica subito hic ad po steriora declinat iste ad īteriora et a ꝑ te destra per pectinē uersus uesicā prī cipiū sumēs ad sinistrū sursū tēdit hic fixus manēs paruū locū occupat. Ille hic inde ambulās magis hic fortius ina nitū affligit ille repletū cui⁹ nōnulli cau sa₃ assignātes īquiuunt ꝙ hora uacui tatis stomaci chilus per ī testina renes agrauās trāsit et sic dolor augeť. s₃ ci bo sōpto colō super stoācum exñs ꝯstrī giť propť quod nō sic facile chilus ad ītestia trāsire pōt. s₃ colica ꝑpter stric turā colon tūc augeť dicūt alii ꝙ uterq₃ hora replōis fit fortior. s₃ ī colico quā ī renali ꝑpter cām assignatā magis. uł dic ut supra ꝙ sūpto cibo stomac⁹ quas dā relaxat humiditates que ad epar ue niētes ⁊ de hic ad renes ueās emi'gētes

et uias alias per quas calcul' trāsit hu
mectādo relaxat et sic lapidis egress'
fit facilioꝛ propter ꝙ doloꝛ minuit' cui'
oppositū i uacuitate ꝯtigit.dixit tamen
Gal.r'.de iterioribus ꝙ post replōnē
cibi et pot' renal' doloꝛ aūget' ꝙ itelligi
tur post nimiā repletionē.cibi ꝛ pot' re
nalis doloꝛ auget' ꝙ itelligit' post nimi
am repletionē et ideo nō dixit post assū
ptum cibum sed post cibi et potus re
pletionem supple nimiaꝫ ꝛc̄. Et ad pri
muꝫ ꝓpositū ueniens hic per clisteria
seu per quod uis aliud fecibus eductis
aut uentositatibus nō multum sedatur
Ille autē plurimū hic per urinā arenu
las ex mādat ille flāte ꝛ qd̄ i calculoso.
ut calculosus ē nō ꝯtigit per secessum
squillas aut ueluti capraꝝ stercora for
mata colicus mādat pl' crura atqꝫ dor
sū,i renali dolēt i colico min'.hic quoqꝫ
minus nauseat minusqꝫ uomit ille autē
plus qd̄ propter maiorē colon cū stoā
co colligātiaꝫ accidit .Et hec sūt signa
haꝝ passionū magis uniuoca.cetera au
tē magis equiuocāt.Et per hoc tā pro
pria quā equiuoca signa calculose pas
sionis habes.Sed quia calculi materia
ē uiscosū flā aut citrina colera seu uitel
lina.uel ad bonū itellectū flātic' sāguis
uiscosus ꝛc̄ .In huius materiei cogni
tionē facile deuenies Si ꝯplōnem habi
tudinē regionē tp̄s āni etatē ac p̄cedēs
regimē fueris ꝑscrutat' nā sup ꝙ ex dic
tis ista magis attestāt' id i cā fore iudi
ca.Et si faies i cā fuerit p ulc' renū ꝓp̄
hēdes.Et p h̄ sigis drātiuis calcłose pas
siōis finē ipono.

Cm 4m d̄ calcłose passiōis ꝓnosticis.

I Ibet antiquoꝝ quorūdā pro
nostica hic primo describere
et maxie pricip' aboali.Rasi
us itaqꝫ i pueris et adolescētibus fit re
nū lapis quā i senibus frequētius tamē
in uesica. Nam pueri et adolescentes
aliarum etatum respectu magis sunt
gulosi.uoraciterqꝫ mā ducant ac super
cibos i ordinate mouētur.quas ob res
i plurimas i superfluitates habūdat.Cū
qꝫ ipsoꝝ renū expulsiua uirtus sit for
tior illas ad uesicaꝫ demittet que ibidē
retēte i lapide ꝯmittātur.In senib' ue
ro genite ꝛ ad renes decurse propť ip
soꝝ expulsiuā uirtutē debilē ibidē reti
nētur ꝛ sic frequēti' renū lapidē q̄ꝫ pue
ri q̄ꝫ quoqꝫ adolescētes generāt.Et p
eandem rōnem minus lapis renum in
iuuenibus quam senibus generatur.

Et minus item lapis uesice in iuue
nib' quā in pueris qꝛ propť assignatas
cās plures mlto pueri quā iuuenes su
perfluitates generāt que ad uesicā mis
se cū ipsi' uesice collū sit stricti' i pueꝛo
quā i iuuene ibidē facilius retinent' et i
lapidē ꝯuertunt' et sic frequētius i hiis
quā iuuenibus fit lapis uesice Rursus Nō
lapis renū ratione materie frequentius
i piguibus fit quā macilētis qꝛ propter
stricturā uiarū i hiis magis de materia
retinet' oppositū tn̄ ut Rasis iquit d̄ la
pide uesice ꝯtingit cū liberius i macilē
tis ut patet materiā ad eā trāseat Sed
rōne caliditatis que i macilent̄ itensioꝛ
ceteris parib' reperit' lapis facilius in
eorū renib' generat' quā in pinguibus.
Et sic i pingui ex parte uiscose materie
et i macro ex parte calitat̄ lapis facili'
generat' ꝛc̄. Et qꝛ puelle respectu pue
roꝝ breue hūt uesice collū uiasqꝫ magis
latas frequēti' i pueris q̄ꝫ i hiis lapis ue
sice cātuꝛ min'.puta.fit i hn̄tib' uentrē
lubricū lapis tā renū quā uesice quā in
habentib' stiptic̄. qꝛ plures superflui
tates in hiis quā in ill' retinent'.Et per

idē p3 quare mlieres rari⁹ lapidez renū generāt q3 uiri. quia per mēstrua super fluitates plures expurgāt ꝙ nō ꝯtingit i uiris ad quod iuuat ut. Ras iquit. ꝙ uesice collū rectū et largū hn̄t ualde. sic ut nulla pars urine turbide penit⁹ in ea retineat. Et talia tibi in pronosticādo multū prodeſũt. Nā si i pueris uerbi grā renalis lapis generat et senib⁹ i uesica id apotēti cā prouenire argues propt quod cura magis difficultabit. Et ad huc modū respectu sue dispositiōis de predictis dices. Un̄ puer calculosus dif ficulter aliis i etatib⁹ poterit a calculo preſuari. ꝛ per hoc p3 quid i casu isto ꝓnosticari debeas. Senex puta calculo sus. ut Rasis iquit ab recidiua nō facl le custodit ymo ut iquit Auic. ypocra tis auctoritate In senibus nō curant q2 propter debilitatē digestiue facile cal culū generāt. Et hāc quoq3 rasis rōnē assignat. Si uideris puta ut Ras iquit urinā nigrā sine dolore ac sine alia egri tudine pronostica lapidē i renibus post parū tēporis generāde maxime si senex fuerit. Si autē i alicuius urina arenlas ꝯtinue residere ꝯspexeris is difficulter calculosā passionē incurret id enī uir tutis expulsiue fortitudinē arguit uia rūq3 latitudinē ac materiā subtilē et o bedientē. Et iterū si i consueto calculo sā passionē pati urina aquosa et subtil ualde per dies aliquot apparuerit scias i eo lapidē generari et nisi remediū ali ud apponat crudelissimā passionē icur rere. Generat eni calculus ut supra. dictū ē ex coadūatiōe adherētia et tan dē coagulatiōe arenulaꝝ adiuicē. et sic diu retēte calculū fieri arguūt. S3 quā to magis urina fuerit clarior et miōris sediminis tāto magis factū calculū duꝝ esse significat et adhūc quāto magis u rina i tali statu perseuerat tāto eum du riorē esse arguit qui tūc nūquā uel ma xima cū difficultate medicinis frangit uerū ubi arenosū ꝯtinue sedimē i urina ꝯspexeris et i tali ut sepe ꝯtīgit fiat cal culus leuis erit et cū medicinis facile frangibil. S3 quia i multis nostri cor poris partib⁹ arenule generant ut pos sis ab hiis discernere de quib⁹ mentio facta est scias ut i primo caplo dictum fuit ꝙ tā effectiue quā materialiter are nule et eo quoq3 mō quo calculi gene rant sed ita itensa caliditas nec mate ria tā uiscosa requirit. Cū igit tā in sā guine quā aliis i humoribus ꝯtingit ad ustionē sepissime fieri plerūq aliqua eo rū pars icinerat et i arenulas ꝯmutat ut i aliquib⁹ tā cronicis quā acutis egri tudinibus ē uidere sicut i quibusdā qr tanariis et leprosis ꝛc̄. Et itē in reten tione mēstruorū atq3 emoroydarū con tingit unde A. xxi. tertii arenule iquit nigre uel sub nigre menstruoꝝ retētio nē significāt q2 materie i uiis propinqa matrici diu retēte per adustionē i a re nas ꝯuertunt et pariter i aliis partib⁹ nostri corporis sepe fit. Sed nisi has ab hiis que i renib⁹ et uesica generant scineris discernere errores nō paucos i pronosticādo ꝯmittes. Et iō scias ꝙ iste āt urine supernatāt aut cu3 ea ꝯmi scent. S3 que i renibus aut uesica fue rit i urine fūdo residēt. Et hoc ē q2 iste prime per āgustas et remotas uias trā seūtes subtiliātur ualde et leues fiunt propter ꝙ urine supernatāt aut eidē ꝯ miscent alie i latis uiis et urine propi quis generant et sic grossiores et maio ris pōderis fiūt cuius cā i fundo resi dēt et. Ex hiis p3 que et quales sint are nule de quib⁹ pronostica dicta uerificā tur uerū iste que i renibus ab hiis que

ĩ uesica fiunt per colorẽ discernũť. Nã que ĩ renibus ad rubedinẽ et que ĩ uesica ad albedinẽ quãdam tendũt. et hoc ẽ qꝛ tã rõne agẽtis quã materie quã quoq3 loci ut nõnulli uoluerũt ꝯtingit arenulas ĩ colore uariari. Rõne agẽtis qꝛ que ab excessiua caľitate fiũt rubedinẽ quãdã acquirũt rõne materie qꝛ si ista sãguinea apredominio fuerit ad rubedinẽ tẽdent. Si flegãtica ad albedinez Si coľa ad citrinitatẽ similia ad liuiditatẽ seu nigredinẽ Et si uirides sint ut iã sepius uisũ est a colera prassina seu eruginosa fient Rõe loci. qꝛ color loci ĩ quo fiũt ad eas colorandũ plurimũ iuuat. Ex quibus p3 ꝙ tã rõne agẽtis q̃3 materie quã loci renales arenule rubee esse debẽt Rõne agentis. qꝛ ab excessiua renũ caliditate fiunt rõne materie qꝛ ista est aquositas. Cui plurimũ ũctuositatis sanguis ẽ ad mixtũ et per ꝯñs rubet rõne loci qꝛ renes rubei sũt. ⁊c. horũ autẽ oppositũ ĩ hus ꝯtigit que ĩ uesica generanť primo qꝛ frigiditate ꝯgelãte fiunt uel melius adunito ualde calore et materia ex qua fiũt est aquositas multũ ab unctuoso sãgnis in renibꝰ excolata propter ꝙ quandã ad albedinẽ tẽdit et ita locus ꝯsiľꝛ qꝛ uesica ea eniz est renũ ꝯperatiõe alba sed que ĩ poris uritidibus et uiis aliis ĩtermediis generãtur mediũ tenent ĩter has duas quo ad rubedinẽ et albedinẽ. Ex quibus p3 quare arene renales sũt rubee uesicales autẽ albe et que ĩ mediis locis generãť mediũ tenẽt ⁊c. Et cũ ut supra dictũ ẽ ãtiqui nõnulli uoluerũt ꝙ calculꝰ nihil aliud materiaľꝛ sit quã arenularũ coagulatio p3 ꝙ calculꝰ niger cũ ex hũore ut dictũ est melãcolico fiat ẽ ceteris ad frãgendũ durior modo cetera sit paria Nã si ipsũ ĩter digitos ꝯduxeris pľue rizari nequit ãt id saltẽ maxia fit cũ difficultate sed qui facile ĩcinerať facile quoq3 cũ medicinis frangiť et hoc ĩ pronosticãdũ utile tibi fiet. Illi puta ĩ quorũ urinis ut Auic. ĩquit fit sal ad calculuz maxime sũt pati talis namq3 urina caliditatem ĩ renibus fortẽ atq3 materiam ab epate trahere potentẽ et eam quoq3 ĩcinerare posse significat et taľs ut p3 maxime sũt ad calculũ preparati Et iterũ puer cuius uẽter ut ĩquit rasis pro maiori parte fit stipticꝰ et stoãcus atq3 epar sũt calida est ad lapidis generationẽ maxime ꝓnus et hoc. propť fortẽ attractionẽ humiditatũ ad epar et urine uias. Qui quoq3 calculũ frequẽter incurrũt ad excoriationẽ uesice facile deueniũt. Calculosi quoq3 nulľ medicinis dolores sedanť morte clamosa moriũť Qd si extremitates frĩe fuerit et ĩ fatie sudor frigidꝰ aparuerit eũ pħis derelique. Cũ quo si formicantẽ pulsũ habuerit mors ĩ breui eum rapiet. Calculosa passio ut ĩquit. A. paroxismaľ existit Inter peroxismũ tamẽ ⁊ peroxismũ spatiũ est diuersũ qꝛ qñ3 de mense ĩ. mẽsẽ et interdũ. de anno in annũ reuertiť peroxismus. Et ut declaratũ primo capľo fuerat tã lapis renũ quã uesice ex morbis est qui hereditanť p3 igiť quid de tuis calculosis habeas pronosticari quod huius capľi ĩtentio fuerat.

Capitulũ quintũ de curatiõe peroxismi calculose passionis et presens capitulum que tunc fienda sunt clisteria solutiua describit.

Omni cũ diligẽtia huic tam ĩmiti morbo celeriter succurrendũ est. Nã patientẽ sepe tã acriter sine ĩtermissione molestat. ut

ad mūdum aliū piis cū lamentationib⁹ eū ire quā uellet celeri⁹ cogat. Quā ob rē que peroxismi hora fiēda sūt primo describā et successiue quid ī quiete do lore igit̄ exñte que feces educūt Leniti ua clisteria sine mora face. Nihil enim ut. A. īquit dolorē renū ex lapide cau satū magis augmētat quā itestinoꝝ re plō. et potissimū ex stercore. Qō si pati ens tu⁹ nauseauerit ad remouēdū eum iuua. Est eni uomit⁹ ī casu isto util' ual de quē cū cōi aqua et aceto āt oximelle sīplici et aqua raffāi l'aliter ꝑut. xxviij. capitulū prie part̃ te docet ꝑuocabis Clistere autē lenitiuū quo Auic. ī hoc casu usus est accipit uiolaꝝ altee furfu ris boraginis añ. M. i. ficuū numero vi. sebestē numero. vij. ex hiis fit decoc tio de qua accipe. ℥. x. et in ea dissolue cassie. ℥. i. ß. butiri recētis. ℥. ii. olei cōis ℥. ii. ß. salis triti parū et tale clistere feci hus retent̃ cū ad infirmū deueneris illi co fieri iube. Bonus alexāder hui⁹ clisteris decoctionē ex radicib⁹ altee fe nugreco camōilla et furfure fieri facie bat. talia nēpe clisteria. ut ipsi īquiunt dolorē plurimū sedāt uentrē laxāt et ui scera mollificādo ad emittendū lapidē multū iuuāt Jubēt tamē ut hic talia cli steria ī pauca quātitate fiāt q̄2 magna quātitas itestina replet nimiū cuius cā renes ꝯprimunt̄ et sic dolor auget̄ et ideo ut replō talis euitet̄ si eo comode fieri pōt per suppositoriū iussit Auic. feces educi. nec ueluti quidā ignari me dici facias qui stati cū hac passiōe labo rātes adeūt diafinicone electuariū indū aut ꝯsil'te cū uino maluatico aut alio fō ti diuretico prebēt et sit que uelit diei hora. s3 certe hii male medicine canōes reniderūt uel de ipsis tantum ꝯfidūt ut que ymaginant̄ sibi ī hac diuina arte li cere pōtēt ꝯtra autē tales bon⁹ Auic. clarā rōnem adducit. Exhibitū īquit p os farmacū a superiorib⁹ uersus renes trahēdo materiā dolores plurimū aug mētat ideo ī lenificatiōe nature ē alleui atio pluria magis q̄3 doloris sedatō ꝛc̄ Idē pōit serapio iiij⁹. sui breuiarii in quiēs. Solutiua per lenitiua clisteria fiāt q̄2 tales īfirmi solutiuarū medicina rū admīstrationē nō tollerāt ꝛc̄. Et hii igāri ut p3 ñ solū exibēdo farmacū pec cāt sed ꝙ deterius est ipsū cū uino mal uatico prebēt seu cū alio diuretico for ti ꝙ multū uituperat̄ ab auctorib⁹. uñ Auic. sedent̄ dolores īquit cū lenitiuis que dixim⁹ q̄2 si tūc cū diureticis lapis curet̄ augmentabit̄ dolor. et sic recti⁹ est ut abstineat̄ medicinis diureticis fō titer mouētib⁹. ꝛc̄. Cu ergo ut serapio īquit. Cū clistere uentrē mollifica. ne urine meat⁹ per ꝯstrictionē obturent̄ q̄2 id sepe ad sincopī pacientē deducit per lenitiua itaq3 fecib⁹ īductis. ut raf īquit pars doloris maxima sedat̄. Et subdit quā si calor et acumē post exitu3 stercoris et mūdificationē intestinoru3 affuerit cū aqua ordei oleo uiolato ol'o ro. mucillagine psilii et se. lini clistere fi at. Si igit̄ clistere tale facere necesse sit cū aqua ordei. ℥. vi. olei uiolati. ℥. ii. ß. olei ro. ℥. ß. mucilaginis psilii. ℥. ii. muci laginis se. lini. ℥. i. clistere facias ipsum enī calorē atq3 ardorē ualde remittit. Antiquoꝝ aliqui ī sedādo dolorem ex uaccino lacte uitellis ouoꝝ et sale modi co clistere faciebāt. et sepius hoc ego usus sū. Facias ergo sic lact̃ uaccini. ℥ viii. accipias ī quo uitellos ouoꝝ duoꝝ ꝯcute de hic. ℥. ii. olei communis adiūge paululū quoq3 salis triti et facias clist e re Sepissime tamē tēpore poxismi uen tositas plurimi in itestinis habūdat que

tamē illa dilatādo ꝯpremit renes.cuiꝰ cā doloꝛ multū intendit᷑. unde hoc ī ca su eductis fecibus per clistere lenitiuū ⁊c̄.tale Jube fieri.quod accipit malue blitis mercurialis camōille.añ.M.i.a nisi maratri añ.℥.iii.fiat decoctio de q̄ accipe.℥.viii. benedicte.℥.i.cassie.ʒ.vi. duos ouoꝝ uitellos olei camōillini .℥. iii.⁊ cū modico sal᷑ fiat clister̄.Ego aūt al's ī cāu isto cū.℥.vi.olei camōillini ab qꝫ ⁊c alia clistere fieri iussi ꝙ uentosita tē resoluēdo mirabliter doloꝛē sedauit Cōtingit plerūqꝫ ut patiēs sit iuuenis sāguineus assuetus flobotomie quare ceteris ad eā ꝯsentientibꝰ tēpore dolo ris itensi nigrā īcidere perutile satis ī ueni ꝙ tu quoqꝫ faciaſ si libet unde Ra sis.10. ꝯtinētis uenas īquit latas et san guinē groſſū habentē minuere ī cura la pidis perutile erit.⁊c̄. Et sic hēs cliste ria hora peroxismi ī paſsiōe calculosa a prīcipio stati fiēda ac qñ utile est flo botomiā facere. Laus.

Capitulū sextū de saccellationibus fomētationibus enkatiſmatibus unctio nibus emplastris et uentosis que pero xiſmi hora fienda sunt.

e St adeo dolor iste pſepe cru delis ut per istās solū īfirmū quiescere nō permittat.quare nō una ē standū hora quin tuo patiēti aliquid fieri fatiaſ.fecibꝰ igit᷑ per cliste re seu aliter eductis ad saccellatiōſ fomē tationes tinas unctiones et cunſimilia que relaxādo ac molificādo doloꝛē mitt gāt uiaſqꝫ dilatādo calculo facile egreſ sū prebēt ueniendū ē. Sed nō ueluti eq uoci quidā medici facias qui stati aprī cipio ex oleo despica de ruta de lilio cō posito de scoꝛpionibꝰ aut de ꝯsimili do lētē locū inūgunt quia ⁊ si dolor propt̄ uētositatē que tūc resoluit᷑ aliqualiter mitiget᷑ strigūt᷑ tamē plurimū uie. Cu ius cā dolor augetur ⁊ morbꝰ prolun gat᷑ ⁊ sic iterdū bonꝰ patiēs magnis ꝯ clamoribꝰ ad mundū aliū inuitꝰ accedit Sed ad actū praticū ueniēdo Alexan der. Saccelꝰ ex furfure triticeo ī apoꝛī mate herbe camōille radicis uisci aneti ⁊ melliloti cū oleo camōillio decoctus usꝰ. Et cū īfrari incipiūt sūt āmouēdi ⁊ calidi sepꝰ reponēdi de hinc uero ex oleo camōillio calido locū dolorosum īnūge. Uel accipe altee cuꝫ radicibus malue quoqꝫ maiorane paritarie capil᷑ ue.aneti.melliloti cauliū.añ.M.i.ca momille .M.ii.fenu greci .l.i.se .lini. l.f.ex hiis.uel ꝯsimilibꝰ fiat decoctio ī qua spōgiā seu filtrū īmite ⁊ fortiter ex preſſū calidū quātū cōmode patiēs suf ferre poterit super dolētē locū appone Cūqꝫ īfrigidari īcipit remoue.⁊ ut pri mo calidū repone hoc uicibus aliquot faciendo dehic ex oleis īfraſcriptis ca lidis dolorosū locū iunge.ut sunt olei camōillini olei anetini añ.℥.i. pīguedis ga'lie.℥.f.miſce. Alexāder uero ut dic tum est atqꝫ ille bonus āttquuſ serapio cū talibꝰ decoctionibꝰ ut magis sit do loris mitigatiue cōe oleū et camomilli nū ꝯmiſcebāt. Sed rasis et antiquorū plurimi ī sola aqua calida oleo cōi per mixta per īmiſsā spongiā seu filtrū fo mētationē faciebat et succeſsiue ex pre scriptis unctionē aliqui ex oleo sisamio cū adipe anatis supraſcripta facta fomē tatione locū īnūgūt. Alii ex oleo de fēu greco seu de altea cū oleo de fenugre co seu de altea cū oleo anetino idē faci unt ul᷑ tali unguēto utere ꝙ accipit bu tyri recētis.℥.i.f.olei uiolati pīguedis galie olei amigdolaꝝ dulciū olei de li

lio an̄.ℨ.ß. cere parū et fiat unguentum quo utere. Serapio uero ex emplr̄o in frascripio fomētatōe suprascripta per prius facta locū dolorosū emplastrabat ꝙ accipit mucillaginis seminis lini et fenugreci an̄. ℨ.vi.adipis galline.ℨ.iiii. farine ordei quātum sufficit ad inspissā dum et fiat emplastrum uel aliter acci pe medulle panis remollite in uino et expresse lb.i.pistet᷑ cū oleo camomelli no q^m. sufficit ad ipiguādū ⁊ fiat ēplr̄ū Aliud itē faciebat vulgarib⁹ notū satꝫ qr farinā tritici oleum comune et aquā tā diu simul bulire permittit ꝙ emplr̄i formā accipit quo ī casu nostro usus ē ⁊c̄. Mod⁹ emplr̄a que dicta sūt appli cādi ac ꝯsilia ſm quosdā antiquos tal᷑ est fomētatiōe facta locus leuiter exsic cet᷑.de hic cū stupa aut succida lana ta lia emplastra tepida super dolentē locū pone ea sepius renouādo. Et ut Auic̄. īquit auisatus sēper esto ut taliū ꝯtiūe caliditas reseruet᷑ ꝙ cū petia aliquali ter calida seu spōgia ī ꝺcoctiōe predic ta remollita et expressa fortiter loco se pe superposita fiat ꝯuenienter frigida eni super locū existentia dolorē nimiuꝫ augmētāt. Ego autem talia ēplastra su per fustaneo extendi ꝯtinue feci stupis seu succida lana dissis et tu facias si libꝫ al's hoc emplr̄o us⁹ sū quod accipit me dule panis ī aqua decoctiōis ficuuꝫ re mollite et fortiter expresse.l᷑.i.uitellos ouorū duos et cū quāto olei camōillini sufficit fiat emplastrū. uel al'r et hoc ac cipit radicū altee.l᷑.i.assūgie porci recē tis.ℨ.iii. piguedinis galline.ℨ.i.ß.farie tritici farine ordei an̄.ℨ.ii. olei camōilli ni quātū sufficit et fiat emplastrū. Uel accipe. M.i.caōille quā tm̄ bulire per mitte quod ad mucillaginis formā deue niat de hic accipe paste radicū altee.l᷑.i farine tritici.ℨ.iiii.farine ordei.ℨ.ii.bu tyri recētis.l᷑.ß.simul oīa pistent᷑ de su prascripta mucillagine tantū addendo ꝙ emplastri formā recipiat cū quo ulti mo pulverizati croci tres dragmas ad iūges hiis emplr̄is mō quo supra tuo ꝓ libito utere Uerū ut iste bonus Alexā der īquit est sepe dolor ī loco uno adeo fixus ꝙ si ab illic calculū āmouere ꝺbue ris necesse erit fortiorib⁹ uti et sic ex hir cino sāguine cū fermēto ordei emplr̄m fieri iussit quod esse efficacissimū asserit Auic̄. autē ī casū isto oleū de scorpioni bus ꝯmendat ac emplr̄m. seu ungtm̄ de galbāo Cui⁹ in ātidotario mesue descri ptionē īuenies. Laudat itē dyaquilon de mucilaginib⁹ ⁊c̄. Potes si libet ut ipse ait tā in emplr̄is quā ī unguētis galbanū armoniacū euforbiū ac mirrā ponere uerū ī hiis aliquid stiptici sem per addas. ut oleū de alcanna. uel mir tillorū aut rosaceū uel ꝯsil'e. Et in emplr̄is folia uirge pastoris uel aliqꝺ talē ne.s. renes nimiū laxarent᷑ qr tunc ad superfluitates recipiēdas apti nimi um fierent et sic sepe ut ueteres oēs cla māt infra horā dolor ītensior quā prio reuertit᷑. Qꝺ si cū istis dolor nō remit titur. In tina fiat enkatisma. In qua a medio ifra patiēs se solū balneet Nec ut Rasis īquit sit tale balneū uirtualiter nimis calidū nec acctualiter itē sed tan tū solūmodo ꝙ patientē tuū delectet in quo prolibito morā trahat. ꝙ si debilis nimiū fuerit ī eo min⁹ stet sepius tamen ītret. Cū aūt tinā egredit᷑ cū linteis cali dis leuiter exsiccet᷑ ⁊ dolēs locus cum aliqua unctionū prescriptaꝝ ungat᷑ uel si libet emplr̄et᷑. Tine decoctio ex p̄scri ptis fomētationis rebus ꝯuenietissime fiet quia oīa ista uel ex hiis plura pro enchatismate tali ꝯueniēt. docet tamen

Rasis q ubi magna adeet iflamatio po tulace folia uiolaꝝ cucurbite uiꝰ albe ninifere flores nenufaris et ꝯsiłia essét addéda quo i casu patiés tiná egressus est ex oleo uiolato dolenté locũ iubet i ungi. Ueteres plurimi nó recedéte ab uno loco dolore ut ab illic calculosꝰ uersus uesicá trahat super locũ cũ igne suá scitiá apponũt et illic aliqué diu di missá inferius iuxta primũ locũ cũ for tiori igne eá Jubét apponi Successiue séper tortuose uersus iguina descéden do si eni sic feceris sicis illa ad se calcu lũ trahit et eá sepius i uesicá descédere cogit quo facto illico dolor cessat. Ju bet ité bonus Auic. Qđ ifirmus exñs i tina se diuersimode moueat et subito et extra balneũ ubi possit interdũ ante Jnterdũ retro et nónunqná alateribus diuersimode saltet per scalaꝝ ité gradꝰ saltádo descédat át equũ duri portus e quitet Aliqui ylia ꝛ pectiné strigũt aiũt eni tũc uias dilatari multũ ac ét si cum manu pectiné fricét ac ylia Et per hũc modũ a loco suo calculꝰ facilius dimo ueť et i uesicá facile trásit prescripta tũ fiéda sũt q dolor át ab latꝰ át salté sit a liqualr mitigatꝰ et tũc pscriptoꝝ nihil á pliꝰ fiat qz fométationũ sacellatõnũ en chatisátũ ũctionũ q̃z quoqz siłiũ nimiꝰu sꝰ tm renes iterdũ laxat Qđ ipsoꝝ ut igt Auic. explsiuá óbilitat hiis igiť or diate pacꝰ ad ea q̃ lapidé frágũt uenié dũ erit de qbꝰ i sequétibꝰ bono ibũ ꝯce déte te faciá copiosũ Et p h caꝰ pñti si né ipono.

Cam septimũ quosdá poit Caónes áteq̃z p os ꝯminuétia lapidé át diurtica pbeas obfuádos.

Dest iá tépus quo tuo panp culo calculoso per hoc aliqd lapidé dinués át diureticum per os prebeas. Ná et si per átescripta a furore suo dolor aliqualiť mitigeť ni si calculus minuať át ad extra quouis alio mó pellať maiori cũ furore reuerti tur paciente qz suũ sine itermissióe ita crudeliť i festás ut ad iferos cũ despera tũ sepe ꝯducat ut ergo tale periculũ ꝑ posse uiteť que calculũ minuát queqz ad extra corpꝰ adducát sũt amodo de scribéda Sz i preséti caplo canones ali quos iexhibitióe taliũ obseruádos tan tũmó poná. Caue ergo ne i pricipio mi norantia lapidé exhibeas qz ut inquit Rasis dolor flácbi i isultu idiget miti gatione doloris et postea cura cũ hiis fiet que lapidé emittũt ꝛc. Ut igiť ad actũ practicũ te deducá cũ ad ifirmũ primo deueneris cũ mollitiuo clisteri superiꝰ descripto feces educe. Qđ si ué tositaté i itestinis ad esse ꝯgnoueris le uiter carminátia i secũdo clisteri iubeas apponi. Et si facile uomit prouoceť uoitus sed i prouocádo cautus esto sõ tis náqz et maxie uiolétus sepe lapidé sursũ trahit. de hic sacellationé. fomen tatióis unctióes emplrationes et talia mó quo supra face. quibus nó ꝯferétibꝰ ad enkatismata trási et ad sicias succes siue que secundũ modũ i precedéti capi tulo descriptũ ponéde sunt. nec unquá per os diuretica et calculũ ꝯminuentia dabis nisi prius aut ablatꝰ aut saltem dolor fuerit aliqualiť mitigatꝰ tunc eni signũ est calculuz a primo suo loco esse remotũ uel meatus fore adeo dilatatos q calculus iste poterit cũ apropriatis medicinis ad uesicá facile mitti et per u riná successiue foris sed dolore nó mi tigato et calculo adhuc i renibus exñte quod ut iquit Rasis per doloré loco eo dem ꝯtinue fixum sciť si diuretica et cõ minuentia lapidem exhibueris moterie

alique ad ipsos renes adducerent. que propter calculū locū illū opilantez illic detinerent. Cuius cā doloz auget et ī tm̄ sepe quod piis cū lamētationib⁹ bonus homo ad aliū mundū ire cogr̄ qd̄ ego iā experiēcia uidi. Nā quidā bon⁹ socius uni calculoso stati a pricipio clisteria carminātia prebuit per que nulle sūt feces educte fomētatiōes nullas fecit. sed solū cum oleo scozpionū locuz dolentē in unxit propr̄ quod doloz ad auctus est cui bon⁹ socius succurrere cupiēs lapidē iudaicū et hyrci sāguinē cū uino maluatico bona satis ī quātitate tribuit et sic doloz in tantū creuit ut nūquā exītes pizocbari quorū referta dom⁹ patiaz tātam predicare ualuerit ꝙ ille bonus patiēs deū frustra iuocās tāde desperatus aīam satane comendauit quā credo ipse alacer ī tartara deportauit. tu ergo ne sic facias caue qꝛ n̄ solū de moꝛte corporis. sed qd̄ deterius est de moꝛte aīe bono ibū reddere rōez cogereris cū hii desperati tui ob defectū moꝛiant. Diuretica preterea foꝛtia ī cibo nūquā dabis. qꝛ secū extra stomacū ad renes cū īdigestū adducūt

Ex quo bene pz quod nisi stoācus fuerit mūdificatus nūquā diuretica talia sūt exibēda. Si hiis igit usus fueris per duas āt tres ante cibū horas talia prebe Solemus tn̄ aliqua facilia diuretica ī pricipio pastus exhibere ut sūt cappares et cresones ꝙ. i4°. terapētice. Gal. quoqz ꝯcessit nec ego illa uitupero prio ꝯ ī modica quātitate sumātur secūdo qꝛ ī nutrimentū facile trāseunt et sic nō tantā tūc uī hn̄t quod cibuz indigestū secū trahere queāt. Macer puta renes siccos hn̄s diuretica foꝛtia haud quaquā sumat. sed leuib⁹ utat cū quibus iteri aliqua frigida et hūida séper sunt ꝯmiscēda ut semē iusquiami papaueris cucurbite et siliū. Quouis igit mō fecibus eductis et aliquātulū mitigato seu quiescēte dolōe. ʒ. x. cassie fistule tuo īfirmo dari iube que cum decoctiōe capill. ueneris florū boꝛaginis buglosse uiolaꝝ sebestē oꝛdei quatuoꝛ se. frōrum liquiritie et passularum distēperet et. ʒ. i. sirupi uiol. addita in aurora patiēs totū calidum sumat qui siue operatiōnē fecerit siue nō prādiū suū hora ꝯsueta sūmat. ueꝝ si ante cenā operata nihil fuerit clistere īponi infra scriptū iube ꝙ accipit bꝛodii galline ul' caponis. ℥. x. melis rosati. ℥. i. s. cassie ℥. i. olei ꝯmunis. ℥. ii. s. sal' triti parū et fiat clistere Cassia itaqz per se seu clisteris auxilio operatiōnē si fecerit ad ꝯminuentiū lapidis exhibitiōnē securi⁹ ueniēs ex quib⁹ prio simplicia et de hic ꝯposita sequētib⁹ ī capl'is describā. Et sic ad ea trāsiēs pn̄ti capl'o finē īpono.

Capitulū octauū simplicia quedaz in se ꝯtinet que ueterū testimonio lapidem cōminuunt.

Ibet que calculū ꝯminuūt singularia bona adiuuāte ihesu sub oꝛdine quodā describere: ut ea facilius querēs īueniat. Et ab herbis principiū sumā. Ex quibus est apiū siluestre calamētū extremitates uitis albe absīnthiū ruta agrestis card⁹ pulegium abꝛotanū arthemisia cāomilla capillus ueneris politricū paritaria senationes malua pētafilon sauina poliūmontanū serpiliū urtica ypericō gallitricū usnetribus spargi scolopēdria sinsibriū cicorea cotula berbena betonica trifolium cretani marini folia raffani et matricaria illa. s. quam crespulā seu herbam

cācri ueteres quidā appellant. ꝛ nostri papiēses i uulgari crespulā ꝯsilr appellāt nec ē artbemisia ut quidā medici nostre tēpestatis putāt pro artbemisia matricariā sēper suis i receptis describentes baꝝ usus talis erit exqua libuerit ꝯ uino uel aqua decoctionis face cuius ab ℥.i.usq3 ad iiii.sit tibi dosis. Sublimātur quoq3 et fit ex biis aqua cui⁹ eadez sit dos. Uel ex biis i umbra desiccatis fiat puluis cui⁹.a.ʒ.i.usq3 ad.ii.cū uino albo dabis.uel ex quib⁹ potes succum extrabes ꝛ ab.℥.i.usq3. ad.ii. dabis solū.s.aut cū uino uel cū quo alio liquore libuerit. Et iter istas ifrascriptaꝝ succ⁹ q̃3 maxie comēdatur.ut sūt folia raphani ꝛ maxie siluestris folia ꝯsilr cardi cōmestibilis ꝛ istaꝝ duaꝝ succus ceteros excedit.fit itē ex gallitrico pulegio tribulo folijs uitis albe ex saxifragia urtica cretano marino ꝛ politrico. Spagi aūt leuiter cocti mādncant. Senatioēs uero ex aceto oleo et sale condiūtur ac cretani q°3 marini et de biis trib⁹ ferculū fit interdū. Ex radicibus laudāt ifrascripte ut radix costi rubi tribuli tbimi tribuli radix xilobalsami cardi tamarisci pētafilon capparis yringi cōticis ra.lauri radix saxifragie cipi caul' radix radicis radix apij agrestis lapatij berbene granū feniculi maxime siluestris spagi raffani tenelli ꝛ gracil' altee et acori. i istoꝝ q°3.numero scordeon atque squillā ponere libet cuius acetuz et oximel ex eo factū maxime comēdat potes de quibus istaꝝ radicū uolueris in uino uel in aqua unctionez facere uel eas sub lima et quā maxie radices cardi que i boc casu sup alias prerogatiuam quādā baber̄ uidētur et tam decoctione quā de aqua sublimatioīs ab.℥.ii. ad iiii.usq3 dabis ualet et ipsaꝝ succ⁹ cum

uino potui dat⁹.uel fiat puluis qui cuz uino subtili aut ouo sorbili dari potest Et iter ceteros laudat puluis corticis radicis lauri costi cipi saxifragie yrigi radicis xilobalsami acori et caparis ac cinis radicis cauliū istaꝝ autem dosis sit a.ʒ.f. usque ad.i.ꝑ.si ꝯsilr aliarum puluere eodē.modo usus fueris pctm mortale nō ꝯmitteres. Ex scib⁹ super oīa nigra cicera comedāt de quibus fit cōiter decoctio iusculū quoq3 laudatur Itē puluis seminis cardi ꝯuenit et sem̄ malue carni dauci sem̄ genestre nigella sem̄ porri sinapis miliū folis sem̄ spagi ꝛ tribuli canapis cipi raffani anisi cardamomi feniculi citruli cucumeris melonis et cucurbite ex istoꝝ parte maiori fit decoctio cui⁹ usus i casu nostro ē quā maxie utilis potes tñ puluerem ex aliquib⁹ facere si libet.ut ē semē malue cardamomi anisi feniculi ciperi raffani carui dauci genestre nigelle porres sinapis milij folis spagi et tribuli et talis puluis ꝯ uino aut decoctioē rubeorū cicerū seu aqua mellis cōiter datur et sit dosis a.ʒ.f.usque ad.i.f. Ex fructibus ꝯueniūt ossa cerasoꝝ siluestriū ex quib⁹ subtilissime cōtritis fit lac cuius. ℥.iiii.stomaco uacuo date maxime prosūt. Cōueniūt oliue cū aqua et sale ꝯdite. Cōueniūt melones fistici ac pinee amigdole amare cū rob subtilissime terāt et potui i ieiuno dēt.et alicui⁹ ipoꝝ oleum cum modico pulueris yreos potui quoq3 tribuūt puluis baccaꝝ lauri lac ficus cum aqua bibitum ac ficus ipse comeste et trocisci quoque ex succo pomoꝝ aristologie rotunde facti. Et itē trocisci.vii. qui ex granis septuaginta pipis fiunt quoꝝ unū oī die patienti tuo cū aqua mellis stomaco uacuo dare efficacissimum comperui.ut. A.iquit

Ex foliis seu lignis. uel corticib⁹ arbo rū ualent folia amigdolaꝝ amaraꝝ quo quomō dederis. seu ī decoctionē āt ut puluerē. ꝛc. ualet et mirabilit̃ decoctio foliorū rubi et lac fol' fici. Ualet cas sia lignea lignū aloes lignū balsami et la crima uitis que in marcio ab īciso eius ligno deguttat et est mirabil'. Ex gumis ualet guma uitis guma cerosoꝝ prūoꝝ amigdolaꝝ guma pini. ualet serapinuꝫ ac bdellliū et iste gūme cū uino dissolu te uel ī puluerē subtilē redacte potui stomaco ieiuno dent̃. Ex oleis ꝯue niūt balsamū cuius dosis sit gutte qua tuor cū uino maluatico. uel ꝯsil' disso lute. ualet oleū de sauina de piperibus amigdolaꝝ amaraꝝ et benedictū seu de laterib⁹ ꝛ ex his fit īūctio aut per siri gā iiectio ualet itē oleū de granis citri cerosoꝝ ac citranguloꝝ tā inūctum. s. quā bibitū. Ex mineralibus ꝯueniūt co ralli lapis ematitis lapis iudaicus la pis renum seu quod ab humana ue sica per īcisionem extrahit̃ et lapides q reperiūt̃ ī epate apri lapilli uentrū gal linaꝝ uel pellūboꝝ ac lapis spōgie. Et iter mineralia libet nitrū enumerare ꝙ ut īquit Auic. est iter lapides sicut stul tus iter hoīes talia debēt subtilissime teri. Et aliqui ponūt ꝙ isti lapides debēt super cote ꝯfricari de hic uero cū uino decoctiōe cicerū aut mellis aq̄ dari istorū tamē dosis uariat̃. Nā lapi dis licis spōgie et iudaici dosis est a. ʒ ꝭ. usqꝫ ad. i. aliorū vo. a. ʒ. ꝭ. usqꝫ ad. i. Ex aīalibus īfrascripta a ueteribus pl'i mum ꝯmendant̃ ut cinis seu puluis ue sice apri sua cū urina desiccate puluis renum asini cinis testaꝝ coclee ac etiaꝫ totius coclee puluis pellicule uētris gal li puluis yecoris yrci ac eius desicati sanguis puluis stercoris columboꝝ ac galloꝝ turturis quoqꝫ sꝫ ista stercora debēt puluerizari subtilissime et cuꝫ aq̄ mell' ꝓpiari. Cōueniūt quoqꝫ īfrascri ptorū oīum cinis ut cicude ac pulorū yrūdinum. Ex quib⁹ quoqꝫ fit ferculū de quo īfra. laudat̃ itē scarabeoꝝ cinis scorpionū ericij cū suis spinis grilli lo custe lōbricoꝝ terrestriū milepede teste oui aqua sit pulus egressus uermis de nocte lucētis ac alaꝝ anseꝝ suis cū plu mis ac auicule parue que yemali tēpo re apud nos sepi⁹ apparet quā quidaꝫ caudā tremulā uocāt de hoc tū īfraꝯꝑ uis istoꝝ ī olla ruda pane extracto in furno ad desicandū pone ī quo tam diu stet quod comode teri possit cauendo tamē ne desicet̃ ī tantū ꝙ carbo fiat. Et secundū apuleū que exui ī casu isto ani malia nobis sūt luna crescēte capi ꝺbēt uitelus itē oui recētis ualet durus cum croco trito comest⁹. Ualēt passeres co mesti atqꝫ turturis decoctio. Et sola quoqꝫ uria apri porci atqꝫ capre cōue nit que cū tāto uino albo nō dulci dari debēt. Et ista sūt siplicia que huic cru deli morbo ualere ꝯperi. Sꝫ qꝛ ipsorū aliqua sigularissima adiuēta sūt que al'a quā dictū sit preparatiōe īdigent libet his capl'm sequēs acomodare. Et per hoc presenti fineꝫ impono.

Capitulū nonū de simplicib⁹ quibus dā que tā a modernis quā ueteribus in fractiōe lapidis sigularia reputant̃ ac qualit̃ ꝑparari exhiberi quoqꝫ debeāt:

I quis ātiquoꝝ uolumīa dili gēter īspexerit plurima ꝯperi et que non solū ī passiōe ista sꝫ ī qua uis alia secundū exigentiā debi te aproxiāta sepe a faucib⁹ mortis īfir mos extirpāt. sꝫ interdū ita trūcate lo

cuti sunt ut nec preparare nec qualiter exhiberi debeāt sciam⁹. Cui⁹ cā obmittimus sepe multa que ī sīrmis marie conferrēt nobisq3 īde grādis honor acresceret. Quas obres ex sīplicibus que ī precedēti capitulo descripta sūt aliqua deligere libet ab ipsis ueterib⁹ suplati ue ī casu nostro comēdata quoꝝ ꝯmendationē prepatiōnē ⁊ exhibēdi moduʒ pñs capl'um bono ihū coadiuuāte docebit. Sāguis aūt hyrci ī hoc casu quid sigularissimū reputat' qui ab Auicena. taliter preperat' ollā nouā bene uitreatā sumes quātā diu laues seu ī ea aquā bulire facias ꝙ terreitatis naturā amittat. deīde tēpore quo olla īcipit colorari hircū annoꝝ quatuor uel circa iugula. Cuius primū et ultimū sāguinē abiciat' mediū uero ī iā dicta olla reconde ī qua tā diu maneat ꝙ sit coagulatus dehic per frustrula ad castanee seu nucis quātitatē diuide ⁊ ista ī pāno aliquo lineo subtilissimo posita nequeat ipsū pl' uis aliquis attigere sub diuo suspende hoc ē ī loco ne ros eum attigat cooperto alateribus tamē discooperto et ibi tātū permaneat ꝙ possit pulueriʒari cuius dosis .a. ℈.i. usque ad ītegrā ʒ. cuʒ uino dulci cocto aut aqua apij mōtani detur. Serapio autē eū cū retbi aut panno subtilissimo cooperiebat et ī loco ubi solares radij atq3 lunares attingere poterāt dimittebat cobopertū desuper tamē tal'r tñ ꝙ ros eū attigere ñ posset et cū eo de folio indo de amomo uel spica seu aliquo alio odorifero ꝯmiscēdo potuī cū uīo cocto dabat āt si ge inesset fetēs odor ocultaret'. Alexāder hyrci ānoꝝ ad minus .iiii. sāguineʒ mediū accipit et ī uase aliquo uitreato et bene mūdo reponit et minutim euʒ incidēs tā diu ī loco ut supra circūstātioā to dimittit ꝙ puluis īde fieri queat de quo cū mira equis partib⁹ dato se lapides fregisse plurios ait. Et ut malus odor si quis affuerit occultetur seccuʒ amomū ꝯmiscuit. Jussit tamen ut sanguis redolēs magis fiat ꝙ ꝑ dies pl'iōs āteq3 hyrc⁹ iugulet' ex feniculi erba bedere āt lauri nutriat' puluis enī taliter preparatus et quo supra mō exhibitus minutatī per urinā lapidē expellit nec ulterius sinit renasci cū quo dolores āputat unde propt' has uirtutes mirabiles sanguis hyrci potio dei manus nūcupatur. Alii quatuor ānoꝝ. uel circa hircū per quadraginta ad min⁹ dies continue

Ex foliis edere saxifragie milio sol' feiculo apii et huiusmōi herbis diuretcis alūt. Et per .xx. dies uel circa anteq3 īterfici debeat eū quaque die uino bono bis potāt quē de mēse augusti ad huc regnāte canicula iugulāt. et ut supra medio accepto sāguine quo supra mūdificāt et istū cibādi atque potandi modū bene ꝯmēdo. Alii sāguinē illū ī uase bene mūdo recipiūt quē alio ꝯsimili uase cooperiūt ī quo minutissima sūt foramina sic ut exalari que-at et ī sole dimisso tal'r eū exsiccāt. tu aūt hūc ꝯdabis sāguinē ʒuchaꝝ et alia ut gratus magis gustui fiat et pro libito adde. Rasis cerui sanguinē non mi⁹ quā hūc laudāt īquiens quod ita lapidē renaleʒ seu uesice frangit sicut sanguis hyrci nus adamātem. Et si eo uti libet ꝯsimilem quā de sāguine yrci preparationeʒ face sitq3 dosis eadē. Sāguis quoq3 ul'pis plurimū comendat' ī quo si ponat' lapis aliquis ītra triduū totus ꝯfringit' ut experiētia docet qui ut sāguis hyrci preparat'. Sitq3 dosis eade. Et ō isto sāguine fert' ꝙ si pectē ī ungat' uesice lapidē frāgit fert' item ꝙ puluis mēstrui

sāguinis ī hoc casu mire ualet et a.ℨ.f. usq3 ad.3.f.cū uino albo uel alio diuretico prebēt hoc eni ꝯpertū est q2 si cristallū imixto cū aceto ponat᷑ dissoluit᷑ is iter ueninosa ꝯputatur sed tamen ī dosi ista nocere haud quaquā poterit .Et āntiqui hos sāguines renalē lapidē frāgere didicerūt. q2 minerales lapides ī hiis positi cū aceto mollesiūt atq3 frāgunt᷑. Nā ut iquit albert⁹ si sāguis hyrci asini et āseris cū aceto mixti leuiter decoquat᷑ et ī hiis cristall⁹ uel gēme ponant᷑ molescūt et ēt uitrū in tātum ut cū cultello icidi queat Et si solū hyrci sāguinē acceperis et cū eo acetū atq3 absintbii succū miscueris uitrū ī eo positū ueluti pasta mollescit sic ꝙ ad murū proiectū nō frangat᷑. Aliud ꝙ ueteres singularissimū reputāt est uitrum ꝙ sic Auic̄. documēto preparat᷑ accipies et ipsū quātu3 potes tenere de hic ī cocleari ferreo pone ꝙ super ignitos carbones colloca.et cū rubeū fuerit in aqua fabaꝝ ꝓiice tūc eni calcinatū facile deprehēdes nō calcinatū quoq3 uero iterū ad ignē repones sicut prīo totiēs faciēdo ꝙ ātbomoꝝ siſitudiēz teneri posit cui⁹ cū mellis aqua āt alio diuretico a.3.f.usq3 ad.i.dabis sed laudo ut patienti hoc uitrū sic nō manifestes ne puts se uenenari.cū ex eo canes ifficiam⁹.s3 hiis nō tritu3 datur ymo integrū quod cum pinguedine aliqua ꝯmiscemus. et cum eorū tunc gutur transire nequeat eos interficit et non uenenositatitate.

Quidā alkimista ipsū per frustra super cocleari ferro ad ignem ponebat cū q3 ignitum erat cum uino maluatico uł ꝯsimili cū oleo benedicto aut descorpionibus equis partib⁹ mixto ipsū sepi⁹ extiguebat sic totiēs faciendo ꝙ facile ad athomoꝝ similitudinē cōteri poterat ⁊ ipsū quo supra dictū ē modo dabat. Auēzoar autē cū oleo iuniperi liniebat et in ignē factū rubeū in aqua raphani extiguebat quo facto ipsū cu3 predicto oleo iteꝝ i ungebat ⁊ in aquā raffani extinguebat. Quo septies facto i pulnerē subtilissimū reducebat et quo supra modo dictū ē utebatur. Puluis itē leporis plurimū ꝯmendatur quē quidam sic faciūt uiuū leporē in olla noua et bñ mūda reponūt quā bene clausā tm̄ in furno permittūt ꝙ puluis īde fieri. como de possit cui⁹ a.3.i.usq3.ad.ii.ꝯ aliquo diuretico prebēt. Aliqui leporē iugulātes ī sua pelle sāguinē reponūt et ea3 cū illo sāguine ifurno tm̄ desiccari permittūt ꝙ puluis fieri possit. Alij abiecta carne ossa solū ꝯ sāguie ⁊ pelle desiccāt Quidā sarracenus de infrascripto puluere se michi mirabilia fecisse narauit .pregnātē leporē iugulabat de hic lepusculos a uētre extractos euiscerat quos ex sāguine matris iplet ⁊ infirmo modo supra desiccari permittit .sic ut puluis īde fieri possit quo utebatur ut supra.⁊c̄. Auic̄.aquā leporis mlt̄ū comēdat pro qua quidā aqua sublimatiōis iterpretat᷑ quā facias si libet.uel aqua seu brodio decoctiōis ei⁹ uttere. uel aquā i uase duplici face et erit optima quā adhuc si magistralius facere libuerit qñ hec fit aqua saxifragiā miliu3 solis uel aliꝙ huiusmodi secum misce. Reperi i antiquis quibusdā experimētis Q̄ lepus i iunctura popliter posterioꝝ pedu3 ad magnitudinē medioc2is fabe ossiculū quoddā habet cuius pl'uis cū optimo uino potatus calculū omne3 frāgit et hoc ab meo illustrissimo dño marchione mōtisferati quoq3 habui q antequā ad stādum secu3 uenissē sepissime a calculo uexabat᷑. et ait se pluries

talē puluerē expertū fuisse qui calculuȝ indilate frāgebat. De cinere scorpionū antiqui nostri mirabilia narrāt que sic fit. Viuos scorpiones i olla noua uitre ata. uel ut placuit. A. sapie luto illinita recōde que tantum i furno permaneat ꝙ nō adusti sȝ īmmō desiccati i puluerem ꝯuerti possit. Cuius dosis est akl rat duob⁹ usqȝ ad quatuor cū uino albo. āt uino mellitoto seu cū aqua mellis uel alio diuretico. Antiquoꝝ quidā cū sale armoniaco eos ꝯburebāt ꝙ nō laudo. Fit et ex btis oleuȝ de quo loc⁹ ubi lapis esse credit᷑ debet iungi ut renes ylia uel pecten ꝛc̄. Et ipsū quoqȝ per syringā in uesica missū lapidē frangit ꝙ sic fit i. l. i. olei amigdolarū amaraꝝ xii. uiuos scorpiones ipone. uel i āpbora bene sigillata ad sollē ponat᷑ ibidēqȝ per dies quadragita dimittat᷑ et de bic ex colatū usui reseruet᷑. Fit iteȝ cū spēb⁹ boc mō accipe aristologie ro. cipi gēciāe radices caparis an̄ ʒ. i. ill' ꝯtun de sup q̄. . l. ii. olei amigdolaꝝ. amaraꝝ ꝓice et i āpbora bn̄ clausuȝ ꝑ dies quadragita i sole permite deide colet᷑ sup ꝙ uiuos scorpiones uigitiquatuor pone et iterum in sole per dies alios. xl. dimitte de bic excolet᷑ et usui reseruetur.

Nōnulla itē sūt aīalia ex quibus sup laminā ferreā ignitā exsiccatur fit cinis qui i casu nostro plurimū ꝯmendat᷑. ut sūt Cicade scarabei grilli et eoꝝ maxīe que circa furnos āt loca calida ꝯmorāt᷑ sed omniū istoꝝ crura et alie extremitates abijciātur fit ex mille pede ut supra cinis qui quoqȝ mirabiliter ualȝ bij ꝯsilȝ cineres ueluti scorpionū cinis fieri possūt qui cū ijsdē quoqȝ dētur ac eadē sit dosis. Veꝝ de predictis quidā ʒ. i. dari iubēt. Sed de cinere scorpionum baud quaquā cū ipe magis sit uenenos⁹

ueteres aliqui et maxīe Raſ uermen in estate de nocte lucērē quē culilucidā uocat plurimū laudat iquiēs ꝙ ē uirtutis cātaridis. sed i casu isto potētior. ꝛ. is i uase ereo i sole desiccari debet. de binc abiecto capite ac extremitatibus cū modico aque assefetide excolate det᷑. precipit tn̄ alkindi⁹ ut de tali puluere aureus unus det᷑ ꝙ nō laudo. qa uesicā exulceraret. fit itē cinis cōclearū itegraruȝ ac solius teste fit quoqȝ ex ericio suis ꝯ spinis et ex alis āserū vȝ pēni ʒ boꝝ cinerē dosis ē. ʒ. i. cū aliq° diuretico ꝛc̄. dn̄s i boc casu pulloꝝ yrūdinū puluis reputat᷑ quos uolātes accipe et suis cūȝ plumis uiuas i olla mūda desicca buius pulueris dosis ē. a. ʒ. f. usqȝ. ad. i. f. ꝯ apropriatis diureticis ꝛc̄. Rasis eos assatos ꝛ ꝯmestos plurimū i boc casu ꝯmēdat. et ex ijs itē tale ferculū faciebat iaȝ uolātes i olla ꝯ ōcoctiōe rubeoꝝ ciceꝝ modico suci petrosilij adito ꝯ oleo aīgdolaꝝ dulciū et sale decoque faciebat. Ciamomi galāge gariofiloꝝ et similiū spēruȝ parū addendo. Et tā brodiū quaȝ carnes suo patiēti esui tribuat dragma q° qȝ una pulueris uesice apri sua cū uria i furno desiccate plurimū ualet ac tātūdem pulueris pellicule uētris galli et pulueris stercoris palūboꝝ rubeoruȝ qui per prius cū semine lini. uel cū quo pane i quo semē feniculi coctum sit nutriri debēt. deide per diem cū sua nocte stercus illud ifundat᷑ i aceto et de binc exsiccet᷑ et puluis fiat de quo et ciamomo equis partib⁹ cū syrupo desquinanto. uel ꝯsili. ʒ. ii. dabis. Vel facias fimi colūbini ut supra preparati. ʒ. i. origani. ʒ. f. ȝucari. ʒ. ii. fiat pul. et sit dos una. Alii ex eo cū oleo amigdolaꝝ dulciū trociscos ꝯficiunt et ter boc faciētes sēper i umbra desiccant deide i

petia rara ligāt ⁊ i uino īfūdunt̄ ueteri cuius.ʒii.prebet. Uel accipe fimi colū bini ut dictuꝫ ē preparati.ʒ.i.pipis bac caꝝ lauri.añ.ʒ.i.zucbari.ʒ.ii. fiat pul uis qui cū decoctioē pulegij detur quo quomodo tale sterc⁹ dederis mirabilit̄ opatur. Et eiusdē uirtutis ē muriū ster cus uelud istud prepatū et exibitum uel da.ʒ.i.pulueris criste galli et uidebis Cinis quoqꝫ uermiū terrestiū sigularis simus babet̄ cui⁹ dosis sit.ʒ.i.cū. zucō et aliis spēb⁹ prout tibi libuit. Quedā auécula repit̄ que apud ueteres tāte ꝟ tutis reputat̄ ut eā sub silētio preterire pctm̄ mōtale nō ꝯmittere uideret̄ iqui ūt eni ꝙ in frāgēdo lapidē sibi par nibil reperitur. sed nostra tempestate prati ci pro bac aue q̄ꝫ ulgares nostri caudā tremulā uocāt accipiūt.sꝫ ueterū dicta ꝯspiciēs nō eē illā ꝯperiet ymo bec mea auis est ista i subduplo minor q̄ excep ta aue basilica que ē regalis auis.ut fa pio et alij ueteres iquiunt nulla bac mi nor repitur cuius corporis color inter cinericiū et uiridē mediuꝫ tenet super alias autē pēnas aliquas ueluti auro ꝺ pictas babet et i pēnis caude pūcta al ba plurima que sursū uolās terrā garri ens statiꝫ petit i uolatu sēper garrit et yemis tēpore ad nos accedit. Super lacunales rippas libēter ꝯmorat̄ et se pe iuxta parietes et tūc muris adberēs ibi suū nutrimentū uenat̄ buius cauda tremit nō tantū tamē nec ita ꝯtinue ue luti auis que stati dicta est. In figura tamē ei plurimum assi'latur q̄ respectu sue molis ob lōga satis est sed i colore pennaꝝ nec quaquā bec i paludibus li benter nidificāt et rotundū plenū plu mis nidū suum i ipsis paludibus arbo ri salicis ut plurimū appendet foramen paruuꝫ i eo dimittit per ꝙ eius igress⁹ est et egressus septē et interdū ad.xx.ni qꝫ pullos uno cubatu ꝯcipit et q̄ pen nas uariis coloribus depictas bꝫ.ulga res pactaum̄ uocāt quasi pictā bāc au tē auēzoar buzbuza arabici uocari igt et exponūt quidā ꝙ est cauda tremula quā nos bouariaꝫ uocam⁹ sꝫ bec boua ria illa iduplo maior. Ex quo pꝫ bāc il lā nō esse cum regali aue excepta ut di xerā bac nulla sit minor. bāc.aūt quidā assam et quidā elixā manducari iubent qñqꝫ recentem et qñqꝫ salsam sed ex ea Auicena.puluerē facere docet. quia in furno itegrā desiccari iubet tātuꝫ scilꝫ ut ipse iquit ꝙ cū terminos assatioīs ad adbustionē trāsiēs uenerit puluis fiat. Cui⁹.ʒ.i.cū aliquo diuretico sit dosis. Et aliqui addūt pipis folii iridi añ.ʒ.i et totū pro una dosi prebent sed circa istos fiēdos pulueres unū tibi sit docu mentū generale ꝙ quecūqꝫ anssat̄ cum fium adbustionis attigūt ab ulteriori desiccatione debēt custodiri satis eniꝫ ē si pulueriꝫari queāt. Sed ista que sūt i cinerē ꝯmutāda ad adbustionē ueniāt necesse ē et boc tibi sit mēti sēper. quia yrūdines auicule et non nulla alia que dicta sūt si ad adbustionē deuenerint si nullā ampli⁹ uirtutē babēt. In casu itē nostro que dicta sūt sigularissima repu tātur. Sed nō minus que sequūtur ut. ʒ.i.radicis raffaui que ut iquit auēzoar a proprietate mirabili lapidē frangit.

Et idē faciūt.ʒ.ii. decoctionis uini lapatii acuti radicis.s.ualet itē cinis te staꝝ ouoꝝ a quib⁹ fuerit extracti pulli et iste teste super ferreā lamineā exsicca ri debēt quaꝝ dosis i debili sit.ʒ.ß.i for ti.ʒ.ii.i mediocri.ʒ.i.ꝯ diuretico aliquo ⁊c̄. Ualet item cinis tirsi caul'.silue stris aut nōdū trāsplātati. Et israscri ptoꝝ quoqꝫ pulueꝝ ut corticis radicis

lauri radicis saxifragie seminis cardi milii folis se. speragi gumi cerosorum et amigdal. Et si gūme iste teri neque āt cū uino uel alio diuretico dissoluan tur quoꝝ a.ʒ.ii.usqʒ ad quatuor cū ali quo diuretico sit dosis. Alkindi⁹ au tem bestiunculam que in locis humi dis et ī arborib⁹ reperit̄ cui⁹ dorsuʒ ni gris pūctis ē maculatū sūme laudat que si itegra trāsglutiet̄ omnē ut inqnit cal culū aufert eū qʒ nūquā redditurū pellit ualēt itē trocisci pomoꝝ aristologie ro tūde ab hijs eni succ⁹ extrahimur. ⁊ tā diu ī sole desiccari pmitūt ꝙ inde troci sci fieri possit qui postea ī ūbra usui re fuētur. A.uero et dñs rasis trociscos septē ex granis septuagita piperis fac tos cōmedāt lapis lincis et lapis iudai cus ꝓpriū ꝓpt̄ quā habēt ī casu nr̄o ex cellentiā a quibusdā ueteribus lapiδs renū nuncupant̄ quoꝝ dosis cū aliquo diur̄tico sit.ʒ.s. Fit ex granis citri rof et citranguloꝝ et cerosoꝝ Itē oleum cui⁹.ℨ.s.potui data mire ualet. Et idē facit.ℨ.s.i. succi tribuli ī terra sicca et nō ī aqua nascētis.āt.ℨ.iiii.aque sublia tionis camōille seu decoctiōis ipsius. Ualet quoqʒ aqua balneoꝝ naturaliū sulfurea et nō aluminosa propter eius stipticitatem. Et prio ꝙ aliqñ expert⁹ sū gutte quatuor fini balsami cū uino diuretico dati ossa preterea cerosoruʒ siluestriū suis cū nucleis conterent̄.et ex idē cū decoctiōe cicerū ru.lac extrac tum dat̄ cui⁹ dosis est ab.ℨ.iii.usqʒ ad v. Lactis uero fici seu foliorū eius gut te.x. aut.xii.cū uino albo sūt dos una la crimaꝝ uitis.ℨ.ii.usqʒ ad.iiii.dant̄.de coctiōis autē rubeorū cicerū eadē quo qʒ sit dos ifrascriptorū uero succoꝝ do sis ab.ℨ.i.usqʒ ab.ii. Et prestat si cū ui no albo aut decoctiōe rubeorū cicerū extrahant̄ ut est succ⁹ folioruʒ uitis al be radicis cardi penthafilon herbe politrici paritarie et fol̄ siluestris ra phani. qui inter. omnes alios succos ab oibus ꝯmēdatur. cuius dosis sit.ℨ.i. Et hec sūt sigularia quoꝝ ptēsuʒ exper tus et partē reperi nostris ab autorib⁹ super alia ꝯmēdata quoꝝqʒ tā prepera di quā exhibēdi modū presēs capitulū tibi dedit. Et ꝑ hoc feliciť finē recipit.

Capitulū decimū de condictionib⁹ ī compositiōē medicinarū que nostro proposito conueniūt attendendis.

m Edicine cōposite que calculū ꝯminuūt plurime a ueterib⁹ ꝺ scribunt̄ sed magis famosas magisqʒ gustui delectabiles bono yesu coadiuuāte describā. Ueꝝ ꝯditōnes in cōpositione taliū attēdēdas primituf ꝺ scribaʒ quas parti ab. Auic. decima oc taua fēn collegi ⁊ parti li°.x.tractatuū a Gal̄. Prima ut medicina ꝯminuens lapidē ad locū celer⁹ ꝯducatur subtilia tiuū sēper aliquod atqʒ penetratiuū se cum erit ꝯmiscēdū.ut calamentū cassia lignea pip cinamomū et silis. Secū dū sp aliquod conmiscebis ꝙ ī locuʒ la pidis medicinā ꝯminuatiuā ꝺtineat.ut mastix gūma arabicā uel ꝯsimile. Ter tia apitiuū aliquod addes cui⁹ uigore materie ad id ꝙ diminutū a lapide fue rit extra cōducāt̄ ut fenu grecū dauc⁹ siseleos cordumenū squināntū radix apij spgi brusci cortex radicis caparis ⁊c̄. Quarta quia sepe loca ꝑ que isti calculi ꝯfractiones seu materie alie trāseūt ex ulcerātur aliꝙ stipticū ista defēdēs ad iūges ut liliū siccū drag.gūmi arabicuʒ amidū ligricia aristologia rose sādali ⁊c̄. Quitū aliquid sēper cū hijs pone ꝙ

sit doloris sedatiu ut semē lini eius mu cillagose altee nuces iusquiam' al. sem papaueris rc. Sexta q: per sepe aliq uenenositate participātia dātur ut can tarides uermes lucētes rc. aliquid illi uenenositati obuiās ꝯmiscebis. ut sunt semē alkekēgi quatuor semina coīa fri gida et ista propria taliū sunt bezear. Iste sūt cōdictiōēs italiū cōpositione medicinaꝝ attēdēde. Sed tuo sēp pro posse fac oīa talia ad tēperiē deducant' ꝙ cū semine alkekēgi quatuor seminib' comunib' frigidis. uel cum seie lactuce scariole uel ꝯsili facile fiet uerū simpli cia aliqua reperiunt' i quibus enumera te ꝯditiōēs plures isunt et sic cū illis nl la aut pauca sūt ꝯmiscenda de quibus duob' i precedētib' capitulis te et ꝺo laudē satis copiosū feci. Sꝫ q: difficile est simplex reperiri ꝙ has oēs et si tam plures i se ꝯditiōēs habeat ꝯposit̄ uti mur paucis et plurib' secundū ꝙ op' ad mixt̄ quorū magis famosas iscribā Sciat tñ ꝙ q̄ nōdū adunā fōmā rducte sit magis q̄ꝫ fermtate ꝑualēt q: ut bon' i quit Auic. uirtus natural' discretiua in ter taliū mediciarū uirtutes distiguit r fm exigentiā in hiis diuersimode opat' quia ad medicinā lapidis ꝯminutiuam ꝯducendā medicinis penetratiuis utit' Cūqꝫ i locum lapidis ea furit uiscos re tētiuis ut ipsa medicina frāgens lapidē tantū ibidē teneat' ꝙ suā operationem ꝑfecerit. Qua perfecta medicie lapidis ꝯminutiue r uiscose. retētiue euanescūt de hic uero uirtus ipsa apitiuis utitur que minuti lapidē ac materias alias ad extra ꝯducūt. Et ne per que ꝯducūtur loca ledātur ad taliū tūc ꝯfortationem stipticis utit' Ex quibus satis patꝫ ꝙ m̄ dicina que nōdū ē ad formā unā reduc ta poti' ē eligēda cū uirtutes ꝯponētiū

i ea sūt seperate cū quib' ut statiꝫ dictū ē fm exigētiā naturalis uirtutis opat' hiis itaqꝫ cōdictionib' obſuatis a prin cipio ea exhibēda sūt que tēpate calidi tati attinēt tales nāqꝫ siue decoctiones fuerit siue iuleb syrupi pulueres siue ꝯ fectiōēs facile ad renes penetrāt nec se cū a superiorib' ueluti fortiter urinam ꝓuocātis materias feculētas adducūt sed solū i ipis renib' extñs leuiter per uri nam expurgāt ac moderate et absqꝫ ui olētia calculū ꝯminuunt. Ois nāqꝫ me dicina que urinā fortiter prouocat re nū humiditates euacuādo eos maxime ledit q: nihil hiis nociuū magis quam macilentia a principio igit' leuioribus utendū est. Et sic habes ꝯditiones in compositione medicinarū proposito nostro ꝯuenientiū attendendas que hu ic capitulo finem imponunt.

Capitulū undecimū ꝺ cōfectionib' sublimatis aquis iuleb ac de syrupis q iter cetera ifrāgēdo lapidē principatū obtinent.

I

Ibet rubeoꝝ ciceꝝ decoctio nē propter ei' excellētē uirtu tē a ueterib' narratā quāuis iter cōpositas forsā nō enumeret' ꝑmā facere. Mūda igit' cicera tātū bulliāt ꝙ aque medietas sit ꝯsūpta debite cole tur cui' cū zucharo uel sine zucharo. ℥. iiii. i aurora et tantundē per horas du as ante cenā pro uice dabis. Uel hanc facias que accipit folioꝝ maluarū silue striū. M. ii. capil. ue. M. i. mell'. ℥. iii. et i aque pluuial' cisterne uel alteri' hū munde. l'. iiii. ad part̄ tertie cūsumptō nē decoctio fiat cuius mō quo supra. ℥ iii. pro uice dabis. Uel accipe cāpe stris malue capil. ue. aā. M. i. radicuꝫ

speragi.ℨ ſ. rubeoꝝ cicerum pugillum i.et cum butiro fiat decoctio.uel de eo ĩ decoctiõe iã facta pro libito pone de qua tuo patiẽti mõ quo supra tribue h̄ enĩ dolorẽ mitigat uias dilatat et sine uiolentia calculũ minuit. uel radicum speragi radicum pui rubi qui ĩ cultis terris nascit᷑ et capill᷑.ue.an̄.ꝟ.ii.accipe Ciceruꝫ autẽ ru.p.j.ꝺ quib⁹ ĩ qua tuor.l᷑. aque fiat decoctio aceti squilliti ci.ℨ.ii. addendo et tertia comsumpta parte coletur de qua patiens.ℨ.iiii. horis quibus supra pro uice summat. uel accipe capil.ue.cãpestris malue paritarie scolopẽdrie cicoree.an̄.ꝟ.i. quatuor se.frõrum.ℨ.i.ſ.se. malue. ℨ.i. anisi.ℨ ſ.fiat decoctio cuius ueluti prescriptaꝝ sit dosis et usus. Si has ꝺcoctioẽs delicatas gustui magis habere libet.de qua uis.ℨ.x. sumas zuchari aũt ℨ.ii.ſ.et totũ iulipiza ꝙ pro uicib⁹ duabus sufficit ueꝝ ĩ hijs que acetũ squilliti cũ nõ recipiũt cũ iulipizãt᷑ si de eo.ℨ.ſ. addideris preualeret. Posses etiã ex prescriptis decoctionib⁹ syrupum hoc mõ facere ut ꝺ qualibet l᷑.ii.accipe zucari.ℨ x. mell᷑.ℨ ii.ſ.ex quibus syrupus debite coct⁹ fiat de quo ab.ℨ.i.ſ. usq; ad.ii. cũ.ℨ.iii..decoctiõis cicerum rubeoꝝ aut aque sublimatõis capil.ue. aut scolopẽdrie cicoree cãomille uel ꝯsilis misce et sufficit pro una uice. Cõtĩgit tamẽ interdũ dolorẽ mitigari quam uis ipse ex toto nõ recesserit ĩ quo casu qua sequit᷑ decoctio iuleb siue syrupus plurimũ ualet. Ea autẽ accipit capill᷑ ue.ꝟ.i.folioꝝ cardi siluestris politrici scolopẽdrie an̄.ꝟ.ſ.quatuor se.communiũ frigidorũ.ℨ.i.ſ. se.alkekengi.ℨ.i.se.malue fenugreci an̄.ℨ.ſ.liquiritie.ℨ iii.ꝯquassent᷑ et fiat decoctio de qua si libet mõ quo supra cũ zucaro prebe.ul᷑ cũ iulepiza aut syrupũ face cuius ut supra sit tibi us⁹. Uel facias hũc qui accipit radicum brusci spagi apii et feniculi.an̄. ꝟ.i.capil. ue.adiãtos ceterach politrici an̄.ꝟ.ſ.iiii. se.frigidorũ se.ẽdiuie scariole lactuce an̄.ℨ.ſ.aẽi milii folis nucleoꝝ cerosoꝝ an̄.ℨ.i.liquiritie.ℨ.ii. passul᷑.ℨ.i.ſ. spice nardi.ℨ.i. fiat in aqua ordei decoctio de qua modo quo supra prebe.uel cũ iulepiza uel cũ.l᷑.ii.zuchari syrupũ face.ꝙ si fortius accipe camepitheos camomile pẽtafilon.apij siluestris ypericõ.an̄.ꝟ ſ. radicũ spargi radicis rubi ĩ t̄ris cultinati radicis pẽtafilonis an̄.ℨ.i.ciceruꝫ ru.p.i.se.speragi se malue se.cucumeris ⁊ citruli an̄.ℨ.ſ.fiat decoctio de q̄ ut de alijs facito. Et itẽ si libet forti⁹ accipe camepitheos politrici sauine cretani marini folioꝝ raffani siluestris matricarie.an̄.ꝟ.ſ.radicis rubee tictoꝝ radicis spagi radicis brusci caparis tamarisci an̄.ℨ.i.milii.folis seis spagi cimini anisi.an̄.ℨ.ſ.liquiricie rase.ℨ.vi.fiat. decoctio debĩc iulep ⁊ syrup⁹ si libet.uel alr̄ senationũ paritarie scolopendrie sauine capil.ue.apij.siluestris.saxifragie cretani marini an̄.ꝟ.i.accipias rubeoꝝ.autẽ ciceꝝ.p.i.tribuli marini milij.folis se spagi.se.cardi.an̄.ℨ.iii. radices gramis.ꝟ.i.radicũ apii spagi feniculi pentafilõ et cardi an̄.ℨ.ſ.ꝯquassentur fiat decoctio. Et si mõ quo supra Juleb facere uelles adde aceti squillitici.ℨ.ſ.Nõ si ex quauis prescriptaꝝ decoctionũ cũ zucaro mõ quo supra syrupũ facere uelles adde.ℨ.iii.aceti squilitici. et erit potẽtior ⁊c̃. Potes itẽ syrupũ facere ĩ hoc cãu mirabilẽ.qui accipit se.genestre.ℨ.iii.anisi.se.apii se. speragi milii folis an̄.ℨ.ſ. radicis graminis sauie saxifragie senationũ cretãi marini

an̄. ℳ. ꝭ. fiat decoctio et de hic iuleb si libet atq3 sirup⁹. Cui si uis mō quo supra acetū squiliticū adde. Syrupus alius i hoc casu mirabilis accipit succi limonū succi folioꝝ raphani siluestris facta residentia. ana .lꝭ.i. zucbari .ʒ.x. mellis . ʒ . iiii . et fiat syrupus cuius dosis sit. ʒ. i.ꝭ. usque induas cum hiis ⁊ mō quo supra dat⁹. fit preterea ex q bus libuit herbis radicib⁹ seu arborū foliis in ca°. vii^a. descriptis decoctio et itē eas sublimādo aque. Et istas ꝯ zucō si libet dabis aut sine pulueri3ari ac syrupi3ari quoq3 possūt. Et oīa ista ī casu nostro sūt ꝯuenientissīa. Quare illis ⁊ hiis que ī pn̄ti capitulo descripta sunt cōsideratis mihi uisū ē tā decoctioīb⁹ ⁊ sublimatꝭ aquis quā de iuleb. quā quoq3 de syrupis nr̄o ꝓposito ꝯuenientib⁹ te satis copiosū fecisse pro quo ad pluerea confectiōes et alia huiusmodi amōtrāsiēs huic caplo finē impono.

Caplm duodecimū. de plueribus q lapidē frāgūt et itē de ꝯfectiōibus.

Puluis qui mirabilis lapidem frāgit. Accipe capil. ue. pētafilon polii mōtani an̄.ʒ.i. radicis costi radicis cardi radicis pentafilō an̄.℈.ii. milii solis seminis saxifragie se. speragi an̄.ʒ.ꝭ. pulueris testarū ouorū cineris ericii pulueris uermiū terrestrium cineris scorpionū an̄.℈.i. fiat pluis cuius dosis sit.ʒ.i. cū pigmēto seu uino mellīloto ut uoluit Gal. aut cū uino aliquo diuretico. uel cū decoctiōe ru. cicerū aut cū decoctiōe facta ex aliquo simpliciū i caplo. vii°. descriptoꝝ seu ex illis pluribus. Et hic nō q oīa simplicia que tam puluere isto quā i quibuscūq3 aliis describēdis eo modo preparata intelligātur quo septimū ⁊ octauū capitulū supra te docuit. Puluis alius i hoc casu poptim⁹ accipit cinamomi cassie. lignee amomi corticū radicis capparis cōticū radicis lauri. an̄.ʒ.i. quatuor se cōium frōꝝ.ʒ.ꝭ. se spagi milii. solis radicū saxifragie scolopēdrie an̄. ℈.ii. sāguis hirci pulueris leporis cineris ericii uermiū terrestriū cineris tirsi caul. nō trāsplātati an̄.ʒ.i.ꝭ. fiat puluis de quo.ʒ.i. cū quo uis suprascriptoꝝ dabis. Uel hūc facias qui accipit sanguis hirci plueris leporis radicis rubi an̄.ʒ.i. se. cardi.ʒ.ii. cineris grilloꝝ cineris scorpionū an̄.ʒ.ꝭ. amomi. ℈.iiii. piloꝝ spice. ℈. i. quatuor se. frigidoꝝ ʒ.iii. se. urtice se. speragi se. pentafilōis an̄.℈.ii. fiat puluis cui⁹ dosis et usus sit ut precedētiū mirabilis ē qui sequitꝭ puluis et is accipit uitri preparati.ʒ.iii. pulueris yrundinū.ʒ.ii. pulueris minimi passerculi de scripti.ʒ.ꝭ. sāguinis hirci.ʒ.i.ꝭ. amomi ʒ.ii.ꝭ. se. cardi dauci m.l.i solis se. speragi baccarum lauri piperis nigri an̄. ʒ.i fiat pluis et ut precedētibus utere. Ulꝭ facias sic accipe cineris scorpionū ʒ.i sanguinis hirci plueris leporis cineris ericii stercoris muris stercoris colūborū an̄.ʒ.i.ꝭ. amomi.ʒ.ii.ꝭ. cardamomi anisi milii solꝭ corticū radicū lauri capillꝭ ue. politrici radicis saxifragie radicis pētafiloīs an̄.℈.ii. fiat pulꝭ. q⁹ut s̄ ufe. Ali⁹ qui mire lapidē frāgit accipit cīeris testarū ouoꝝ sāguinis hyrci stercoris muris an̄.ʒ.ii. gūme prunorum gumme amigdolarū serapini an̄.ʒ.ꝭ. pipis nigri radicis balsami an̄.℈.ii. pulueris minimi passerculi. ʒ.iii. pulueris cicadaꝝ pulueris grilli pulueris cicilucide pulueris milepede an̄.℈.i. fiat puluis cui⁹ dosis cū aliquo diuretico p̄scriptoꝝ sit ʒ.ꝭ. Uel facias sic sāguis hirci ʒ.i. ac

cipias cineris ſcorpionū ʒ.ß.cineris te
ſtaꝝ oui pulueris yrūdinuꝫ añ.℈ i.amo
mi pipeꝛiſ cinamomi añ.℈.ii.fiat puluiſ
cuiꝰ doſiſ ſit.ʒ.ß.Uel accipe ſāguiſ bir
ci uitri añ.℈.i.cineris ſcorpionū graꝫ
iiii.cinamomi.ʒ.i.ꝛ ſit puluis.et ſit do
ſis una.Uel accipe pulueris teſtarum
oui.ʒ.ß.milii ſolis ſe ſpagi ſe ſaxifragie
añ.℈.i.fiat puluiſ ꝓ una doſi.Uel aliꝰ
accipe lapidis licis lapidis iudaici ſan
gis hirci añ.℈ i.amomi.ʒ.ß.ʒʒ. gar.añ
℈.ß.fiat puluis et ſit doſis una.Uel ſic
accipe ſe cardi.ʒ.i. cinamomi.℈.ii.fiat
puluis qui ꝯ decoctione rub.cicerū de
tur ꝛ ē mirabilꝰ.Uolebā hiis pulueribꝰ
finē īponere.ſed ſe unꝰ alius pñtauit tā
mirabilis uirtutis.ut eū ſcribere ſicoa
ctus qui accipit uitri.ʒ.ii.pulueriſ lepu
ſculoꝝ prepatoꝝ ut ſupra.ʒ.i.ß.lapidiſ
iudaici lapidis licis lapidis ſpōgie ſan
guis yrci añ.ʒ.i.pulueris paſſerculi mi
nimi.ʒ.iii. pulueris ueſice apri pꝉueris
cicadaꝝ grilloꝝ et uermiū terreſtrium
cineris ſcoꝛpionū añ.℈.ii.amomi cina
mōi añ.ʒ.ii. fiat puluis Cuius doſis ſit
℈.ii.iſte puluis eſt a deo i cāu nr̄o mira
bilꝰ ut merito aliis finē īponat Si tamē
hos pulueres delicatos magis habere
libet cū hiis zuchaꝝ pro libito adde.
Uel hiis hoc mō ꝯfectionē facias de
quo libuerit preſcriptoꝝ pꝉuerū unā.ʒ
ſumito zucari añt.ꝉ.i.et cum aqua ſubli
mationis folioꝛum ſilueſtris raffani di
ſolues uꝉ cum aliquibuſ decoctionibꝰ
ſupraſcriptis ꝛ ꝯfectionē facias peꝛ bo
los cuiꝰ doſis erit.ʒ.ß.ꝛ plus uel minuſ
ſm doſi pulueris ex quo fit ꝛc̄.uel aliꝰ
accipe de quo libueꝛit puluere.ʒ.ii.mel
lis diſpumati.ꝉ.i.ꝛ fiat electuariū. cuiꝰ
doſis erūt.ʒ.ii..Uel hāc facias ꝯfectio
nē que dolorē ſedādo lapidē. frāgit et
ſine moleſtia eū educit ꝛ ea accipit cine
ris ſcorpionū.ʒ.ii.ſe.ſpgi milij ſolis ſe.
cardi radicis rubi i terra culta nati añ.
ʒ.i.amomi gar cinamomi añ.ʒ.iii.corti
cū radicū capoꝝ cineris cicade cineris
ericii cinere lepoꝛis ſanguis hirci añ.
ʒ.ii.ß. lapidis licis lapidis iudaici ſeis
geneſtre añ.ʒ.i.ß. mellꝰ diſpumatꝰ.ꝉ.ii.ß
fiat electuariū cuiꝰ doß ſint.ʒ.ii.uꝉ huiꝰ
pulueris.ʒ.i. accipe et.ꝉ.i.zucari cum
aqua ſaxifragie diſſoluti fiat i moꝛſellꝰ
ꝯfectio cuiꝰ doß ſint.ʒ.iiii. uel hāc faci
as ꝯfectionē quā diſperagi uocāt et ip
ſū accipit cināomi.ʒʒ.añ.ʒ.ß.xilobalſa
mi carpobalſami cardamōi lapidis ſpō
gie uitꝰ uſti lapidis licis lapidis iudaici
añ.ʒ.i. ſpice gar. macis nucis muſcate
croci ciperi ſquināti aniſi piperis lōgi
pi.nigri ſe.apii.ſilueſtꝛis añ.℈.iiii radi
cū ſperagi quātūlibet que cū bono uino
albo lauentꝰ de hic bulliāt et cocte piſtē
tur et de tali paſta accipe.ʒ.ii.et zucari
albi ꝉ.ii. ꝙ cū aqua ſublimatiōis folio
rū raffani ſilueſtris diſſoluatꝰ et fiat ꝑ
bolos ꝯfectio cuiꝰ doß ſit.ʒ.ß. Ille me
dicie uerus iter pōs magiſter meꝰ Iaco
bꝰ de foꝛliuio ꝓ mario ſecreto electua
riū iſraſcriptū habebat ꝙ accipit pꝉue
ris ſgile.ʒ i.pꝉueris ſtercoris colubini
tātūdē et cū mellꝰ diſpuāti.ꝉ.i.ß.electua
riū fiat de quo.ʒ.ii.ſit doß huicꝰcaꝰ ad
iūgere poſſē tā a ueteribꝰ quā moderis
experta plurima ſed de maxie expertꝰs
te ſatis copioſū feci.que quoqꝫ facile ꝯ
fici pñt.cū quo guſtui ſūt bñ grata ꝛ ſic
mihi uiſum ē digne huic capitulo.poſſe
finem imponere.quod alioruꝫ.more fit
feliciter.

Capitulū decimūtertiū qualiter ho
ra poxiſmi ſit infirmus dietādus ac qꝛ
ſi dolor minimi uirtutē proſterneret ei
dem ſit ſuccurendum.

d Urãte poxismo patiétẽ subti liter dietes oꝫ. sumat igit͛ de brodio galine iuuenis uel ca ponis de panatella de ferculo de amig dal. ꝯsemł'a de ordeo fracto de ouis re cétib⁹ aut de ꝯsimili ꝙ si nimiũ debilis fuerit tãtũ gallina iuuenis seu capo de coquat͛. ꝙ caro ab ossib⁹ seperet͛ et de tali ꝯsũpto brodio patiens sepe sumat aut ꝯ carniũ suaꝝ cõtuso ⁊ ne stomac⁹ cibo grauet͛ sũme cauẽdũ erit. id enim obesset plurimũ erit igit͛ paꝝ et sepe dã duꝫ. Et quia fic⁹ sicca ac grana pini re nes téperate mollificãt quibusdã ab au torib⁹ i hoc casu plurimũ ꝯmẽdãtur fi cus scilꝫ i principio past⁹. In fine uero pinee ſm arté preperate ⁊c. uinũ bibat claꝝ. nõ dulce nec ueluti quidaꝫ ignari medici facias qui ex aqua decoctionis radicũ apii feicłi petrosilii brusci ac spa gi cũ scie anisi maratri et similiũ uinũ liphãt. Sꝫ tu ꝯ aqua zucari ãt sipl'r coc ta id facias. Nã talia diuretica tp̃e po xismi data materias ad renes ꝯducũt. q̃ tũc dolorẽ plimũ augmẽtãt i cãu puta. nr̃o ut supra dixerã uril'é uomit⁹. quẽ tu ubi cõmode fieri possit facias. Rur sus dolor iterdũ é adeo crudelis et ita itẽsus ut i tm̃ uirtuté debilitet ꝙ nisi tre gã faciat perit infirm⁹ et sic aliqð nar coticũ exhibere necesse é. Pro quo sci as ꝙ triplicit͛ dolor sedari põt. Prio cãꝫ remouẽdo. de quo supra locut⁹ sũ. Scð̃o per applicationẽ mediciaꝝ ano dinaꝝ particłe pacieti talia eni per cõ formitaté quã ad calorẽ naturalẽ hñt i mẽbro ipso deliciã quãdã iducũt per q̃ꝫ tũc dolor sedat͛ mẽbri quoqꝫ poros ape riẽdo materiã si doloris cã fuerit leuit͛ resoluũt quo ad sedãdũ dolorẽ mutat plimũ et de hiis ꝯ. satis dictũ est 3° fit per aproximationẽ narcoticoꝝ et i isto cãu uti ueteres iubẽt. ℈. ii. philonii Ro mani ãt persici cũ calido uino dabis ãt tiriace noue. ʒ. i. Ego als syrupi de pa pauere. ℥. ii. cũ. ℥. iiii. lactꝭ emulsionum quatuor se. frigidorũ exhibui ul' facias sic et hoc expert⁹ quoqꝫ sũ opii gra. te ra accipe et. ℈. i. croci turis uero ciamo mi cassie lignee. añ. ℈. ß. Et hoc ꝯquas sata i petia rara ligent͛ et i. ℥. vi. decoc tiõis ru. ciceꝝ usqꝫ ad tertie partꝭ ꝯsũ ptionẽ buliãt sepe exprimẽdo. dehinc uero decoctõꝫ illã calidã tuo patiẽti pr̃ be. ni te tñ cogat necessitas nũquã nar cotica dabis que p' horas quatuor post cibũ exhibẽda sũt et ñ añ. Et sic habes quid peroxismi bora tã circa dietã quã narcoticoꝝ exhibitõꝫ sit fiẽdũ uerũ cũ calcul⁹ ad uesicã deuenerit ut superi⁹ ꝯclaraui dolor cessat nisi ipse ad uesice collũ ꝓpellat͛ qr sepe tũc fit dolor itẽs⁹ ualde de cui⁹ cura i sequẽti ca° aliqd di cere libet. Et p hoc pñti finẽ ipono.

Capitulũ decimũquartuꝫ de lapide uesice et eius signis.

S Epe calculus a renib⁹ ad uesi cã demittit͛ qui propter gros siciẽ. uel aliud ibidẽ retinet͛ et interdũ sũt decẽ qui succesiue per urinã emictũtur. ut. Rasis se uidisse iquit sed cõtigit sepe ut retẽt⁹ i uesica calculus per paulatinã materiei additionẽ maior cõtinue fiat. sic iterdũ ut ad oui uni⁹ co lũbi quãtitatẽ deueniat. ut ipse uidi. et talis ueluti cepe foliũ habet. ꝯ. foliũ. Ge nerat͛ tñ i uesica lapis. ut supra dixerã ⁊ duo iterdũ aliũde non missi et talis la pis cũ sit i fieri. ut quibusdã placuit ex urina subtili i colore alba cũ sedine mul to arenoso diu perseuerãte deprehẽdẽs ꝙ si sedimẽ illud mł'tos per dies ꝯtinue

tur. de hic uero dieti minorat lapidem tūc iā factū argues postea uero si urina lactea spissa cū sedimine grosso globoso superi⁹ liuēte fuit iā iueteratum eum scias. qui cū i uesice fūdo pmanet nullū unquā dolore efficit Sed rēnū calculus cū ad uesicā trāsit i trāseūdo causat cōtinue dolorem. Cūq₃ dolor ipse cessat scias eū nō ad uesicā deuenisse. Nec is quoq₃ doloré unquā efficit nisi cum in ore ueretri tenet. qui si puus fuerit i uesice collū facili⁹ penetrat et ibidé retentus maiora quā pri⁹ accidētia sepi⁹ inducit. uerū signa que certissime lapidé i uesica denūtiāt sunt quí i uesice collo dolor adest et uers⁹ pectiné peritoneō dolet cū constipat⁹ sit uenter dolet an⁹ magis cū egerendi uolūtate. et cū tanta nōnūquā igerudie ut pati collicā patiēs uideat. ꝛ Inīdū accidētia h i tātū multiplicāt. ut ipse anus egrediat dolor h ga ꝛ i uolūtarie quasi sēper erecta māet ad migédū sepi⁹ icitat. cū quo tn̄ migédi adest dificultas et post mictū pl⁹ iterū migere desiderat. ur̄ eī₃ ei ut cū uriā calculū sēper emitere debeat. coxaru₃ atq₃ tibiaꝝ grauitas adest. Si igitur signa ista oīa uel plura ex hijs apparuerit lapidé i uesica significāt. qui tūc per digitū i ano imissū. In mulierib⁹ aute₃ corruptis i uulua māifeste deprehēdit et siue un⁹ siue. ii. lapides i uesica fuerit sepissie nisi per icisioné curari nō possūt que ut raf iquit satis fit cū periculo qꝛ si idebite fiat ad eā sāguis flux⁹ et urine quoq₃ sepe ꝯsequit Cū quo tūc patiēs generatiōe priuat Et si i pte neruosa uesice icisio fiat rarissime uel nunquā ꝯsolidat. iuxta afforismū sexte particule uesicā incisā ꝛc̄. Qua ex re dn̄is Cyrugicis talé curā dimittere prestat. ad ea solu₃ ueniēdo. que sine incisione fieri potest. In seqnēti igitur capitulo ea tractabit. Et per hoc presenti finem impono.

Capitulum décimūquintum de cura lapidis uesice.

Pro cura lapidis. uesice. primo que ab intra et de hinc ab extra. aproximanda ueniunt. describā. Si igit lapidis in ore ueretri fuerit ut ad uesice fundum deueniat. procurādu₃. ipsū enim est multo altius collo quare suppinādus est patiens et cum eleuatis pedib⁹ ac cruribus hinc īde mouédo hoc tādiu faciédo. ut lapis ab illo loco moueat. et trāseat ad fūdū cessat eī₃ dolor ꝛ patiēs tūc liberi⁹ migere potest et sic se deb₃ tūc fortiter cū pmere. Et si urina nō egreditur ipo ut supra situato ꝯ uola man⁹ radicé virge pcute. Qd̄ si hoc iteꝝ n̄. ꝯtulerit forami ni uirge cādelā subtilé cereā. uel uirgulā stagneā. āt argēteā imitte. Successiue saccellū ex tritico grosso furfure ac floꝝ camomile ꝯfectū ut. raf docꝫ. seu filtrū uel spōgiā in ī. scripta decoctiōe remolitū ac fortiter expressā super pectiné et circū uirgā appōe uel se. lini diu buliat ex quo tūc saccellū iple et calidū superpōe. Quo facto aliquotiés ex isfra scriptis oleis calidis locū iunge. Ul' ex sāguine hirci faria ordei et melle emplastrū face ꝙ tepidū superpōe. uel accipe succi prassii albi. l'. i. assūgie p̄ oci masc' l' nō salite. l'. ii. icorpora sil'. et fac ut pri⁹ uel idé ex sāguine vl'pis facias. taliter eni iunctus oém lapidé uesice nisi hn̄ ex durissis fuerit idubitāter frāgit. Interdū tn̄ ut uesice expl'siua fortificetur ex oleo de spica loc⁹ erit perungédus. decoctio uero pro spōgia sacculo seu fil

tro accipit malue ac bismalue suis cum radicibus .añ. M. iii. aneti cãomilla mellilotí añ. M. ii. se. lini.. l. ii. fenugre ci. l. i. f. ex his ꝯquassatis fiat decoctio que nõ solũ ꝑ predictꝭ tibi seruiet. sed ex ea calida ab alto poterit loc⁹ embrocari uel ĩ ea enkatisma fieri. Et ĩ hoc cãu paꝝ ultra tepidũ teneať. Et itẽ ex decoctiõe caulíũ iterdũ fit enkatisma ꝙ plurimũ iuuat. Embrocato patiẽte. seu ab ẽkatismate egresso sicceť. et ex aliq̃ unctionũ prescriptaꝝ locũ iunge. Testanť itẽ ueteres ꝙ oleũ de scorpiõib⁹ ĩ uesicã per syrigã imissũ lapidẽ frãgit ab itra uero oĩa illa ꝯueniũt que. s̃. ca⁰ viij⁰. viiij⁰. ac x⁰. descripta sũt. Et inter cetera sãguis hirci ꝑperat⁹ uitrũ calcinatũ cinis minimi passerculi scorpionũ yrũdinũ atq3 leporis et oĩa sĩplicia que ĩ viij⁰. describũtur talr. qualr ipsũ te docet ꝑperata. Et itẽ tã decoctiões tũ h sirupos ĩ ca⁰. viij⁰. posita q̃3 pulueres ꝯfectiões. ⁊ alia que ĩ se decimũ capitulũ tenet. Illa nãq3 expta sunt. ⁊ huic casu ꝯueniẽtissima. Et sic hẽs quid ĩ cura lapidis uesice tã ab extra. q̃3 ad itra dñis Cirugicis incisiõe dimissa fiendum sit.

Capitulũ decimũ sextu3 de preseruatione acalculosa passione.

Superest amodo. ut calculose passioni finẽ ipona aliqua de preseruatione differẽ circa q̃ due sũt habẽde ꝯsiderationes. prima calculi efficientẽ cãz respicit. que est superflua renũ caliditas. scda materia que ẽ superfluẽs ĩ ea uiscositas. oĩa itaq3 que ad augere renũ caliditatẽ q̃ũt et q̃ materiã uiscosã possũt. efficeř uitãda sunt õ his tñ particularius hic differendũ ẽ et ut rẽ stati agrediar ifrascripta uitãda sũt oĩa ut est oĩs aeris excessiua caliditas balnea quoq3 tã naturalr. quã artificialr. calida uñ quidã cardĩaľ. bonõĩ ẽsis calcľos⁹ arthetic⁹ q⁹3 ad balẽa q̃dã naľ alia ut ab arthetica liber fieřt accessit. Et ab arthetica ipa bñ ꝯualuit s3 aucta renũ caliditate magis calcľos⁹ fact⁹ ẽ sic ut ad excõiatões3 uesice tãdẽ ꝯuenerit ⁊ pꝫs cũ lamẽtatioib⁹ paupcul⁹ uitã finiuit. uitãda itaq3 taliter sũt balnea super molli cultra suppine nõ iaceat. Cu3 cigulo seu diploide lõbos nõ nimiũ strigat ac res supflue calidas effugiat ut piper. 33 porri cepe alliũ ⁊ similia. oĩa nãq3 ista nimiũ rnũ caliditatẽ ad augẽt oĩa preterea fortia diuretica ueluti radicũ calidaꝝ decoctio et uina potẽtia et maxĩe dulcia tã. s. nřr. quã artificialr facta ut nectar. ⁊c̃. Et ad hũc modũ õ alius rõe renũ caliditatis superaugẽde ac ad eos materie uiscoř ꝯducẽde uitãda sũt et eo maxĩe quantũ ad uina si ea ĩ ieiuno aut pauca cũ ꝯmestiõe sumãť. tũc eni ad epar facile penetrãt et de hic nõ solũ ad uenas s3 ac renes facilẽ q⁹s tũc ñ .m⁹ calefaciũt s3 ad eas uiscose materiei plĩmũ adducũt que duo calcľi sĩt cã potissima et sic talia uitãda sunt. ac pariter oĩa alia que ad materiam uiscosa3 generãdum iuuãt ut ẽ ĩmediate sũpto cibo sõte aliq ꝯ exercitiũ faceř ueluti currere saltare ad pillã ludere equũ duri port⁹ equitare ⁊ similia corpe. itẽ ac tũc super pedes diu. stare hec nãq3 atq3 similia ad renes materias ĩ digestas penetrare faciũt. ex quib⁹ uiscosa materia generať ex qua successiue calcul⁹ uitanda quoq3 sũt cibaria oĩs. q̃ ĩ materiã uiscosã facile ꝯmutať. ut ẽ oĩs casear⁹ cib⁹ caseus itẽ ⁊ oĩu3 aĩaliũ ĩtestina ac extremitates. uiscosi quoq3 pisces. ut anguilla tencha ⁊c̃. omniũ leguminũ sub

ſtātia riſū amigdū panis azimus caro agnina porcina bouina anſina pullorū colūboꝝ et coruz marie que nondū ad uolādum apti erunt oīum aquaticaruz auiū oua dura et fructus oēs que diffi culter digerunt ut coctana pira neſpi la et talia nocēt itē cibi et potus ratio ne prioritatis ac poſterioritatꝫ īordina ta aſſūptio ipoꝝ nimia repletio ac anō malus ſumēdi uſus oīa eni iſta ad ma teriā digerendā uiſcoſā plurimū iuuāt Et ſic pȝ que tā rōe augēde caliditatꝫ quā materie uiſcoſe generāde ſūt euitā da et ēt que ad reneſ ipſos ſua diureti citate ſeu ſubtilitate materias adducūt ſeu fluere faciūt ut de decōctiōe radicū ac uinis ſubtilib⁹ dictū eſt ſȝ quantum ad diuretica medici plurimi penſātes ſuos calcl'oſos preſuare i ſēpiterna ſe pe paſſiōe eos detinēt res.ſ. diureticas ī uſu exibēdo cottidiāo. Nā ſi i ſtoāco ſeu aliis itermediis uīns materias adīn ueniūt et quā marie uiſcoſas ſp ſecū de hiis aliquid adducūt. et cū hoc colato riū et dilatātes urinā ut par eſſet exco lari nō ſinūt et ſic ſpiſſa ueluti rubeorū cicerū brodiuz egredit'. ut ī illuſtriſſīo dño dño meo mōtiſſerati marchiōe añ quā ad eius curiā ueirem accidebat is eni calcl'oſus erñs habūdabat plurio flegāte et hoc ī tā ſtoāco quā in iteſti nis qꝫ et ī preſentiaꝝ quoqȝ facit ⁊ hu ius cā eū flegāticū iudicabāt qui tamen uerſus extremū colicitatis accedit. id eni ſolum ex exeuntib⁹ arguebāt uñ cu piētes eum ad colericā ꝯplexionē redu cere et itē a calculo preſuare calidas ꝯ fectiōes exibebāt et ī ꝯtīnuo uſu calida diuretica uina quoqȝ potētia et dulcia que liphari ex decoctiōe radicū apii fe nicli petro.ſpagi bruſci et cū ſe.feiculi ſperagi aniſi.⁊c̄.ſp faciebāt. de eadem quoqȝ decoctiōe ī ieiuno ciatū unū ſe pi⁹ exhibebāt et cū talia materias ī ſto āco et ī uiis aliis iuētas ſecū adducerēt et colatoriū quoqȝ dilatarēt urinā ue luti ciceroꝝ ru.brodiuz per annos plu rimos emigebat. Cunqȝ ex tali regīe colera mltiplicaret'. et aliqñ tercianā ī currebat. ueꝝ cū ō illa uiſcoſa materia ī renib⁹ ſp aliquid retineret' a ſuperflua ipoꝝ caliditate gnābatur calcul⁹. Qua ex cā fere mēſe omni. hic meus p'ſſīus dñs calculoſā paſſionē incurrebat. cui ſuccurere cupiētes ſtati carmīatiua ene mata fieri faciebāt et cū talib⁹ oleis ylia ac renes pungebāt. Quid igit' mirū ſi pfact⁹ dñs nūquā ſine calculoſo dolore pmanebat. due eiȝ ī eo pricipaleſ calcu li cāe uiſcoſa materia.ſ.et ſupflua cali ditas ītēdebātur. Errāt ergo pticātes plurimi qui tale regimē obſuāt. et his potiſſimū qui ut uias eptaſ teneāt ac di geſtiuas ꝯ'ortēt. uina potētia ſubē ſub til et marie ī pricipio paſt⁹ exhibebant pauca marie antecedētē cōn eſtione illa eni ppt' eoꝝ citā ac facilē penetractōeȝ et marie ſi alba et ſubtilia fuerit. ut ui nū maluaticū trebianū et ſimilia non bñ digerūt' et ſic ſūt cā generatiōis multi flegātꝫ. ut Raſ. A. et plurimi āntiquoꝝ inquiūt cū quo aliquid ō ſordido ad re nes ſecū ſp adducūt. tu igit' ne ſic faci as caue preſtat eni ut raſ īquit icīſiuis tēperate uti quā urina ſic fortiter puo cātib⁹ de ꝯtēperāda renū caliditate per ūctiōes et alia huiuſmōi que exterius applicāt' nihil iſcribam. qz aſtātes me dici put caliditas ipſa fuerit magis ul' min⁹ itenſa oleū roſ cerotū ſandalinū cerotū gal'. cū cāfora ul' ſine aqȝ roſatā uel plātaginis cū aceto ul' aliquid ꝯſil'e cū it patiēs dormitū ſm exigentiā a pri māt l' cerotū aliqꝫ iſrigidās apenāt ⁊ h

discretioni taliū ꝯmitto cū mihi talem caliditaté metiri nō esset possibile cum quo pluria ut hec recte fiāt requirūtur que astātes medici facile cognoscent ꝛ sic medicamē unicuiqꝫ ꝯuéiés ꝺ̄scriber̄ nō possé. Qui igit̄ prescriptū regim̄ ob ſuauerit bono iesu coadiuuāte a calculosa passione se facile presuabit. nec alijs ꝓ tūc medicis īdigebit. Sed qꝛ se taliter regere propt̄ boiuꝫ laxiuiā satis erit difficile cū aliquibꝰ medicinis bn̄dictis ut poxismū nūquā īcurrat corpꝰ bn̄ mūdū tenere studeat qȯ per usū cōium pillaꝝ satis cūmode fiet. ac ité cū cassia fistula cuiꝰ é optime renes mundos tenere iuuat et iterdū cōia clisteria sumer̄ Ales auté purgatioés scđm uarias cōpoꝝ dispositiōes uariāde quoqꝫ sī que uere ꝛ autūpno ſm exigētiā fiant ac qꝛ cōium taliū descriptiōes metiri nō mihi possibile foret. tā de medicinis bn̄dict̄ quā de laboriosis farmacis astātibus medicis onus īpono qui quoqꝫ leuiter urinam prouocātia prout illis corporibus conuenire percipiunt congruo tempore prebeāt. de quibus prescriptis ī capitulis ipsos satis feci copiosos exbibédi quoqꝫ modum edocui. Et sic habes quid sit calculosa passio. que cause que tā pronostica. quam demonstratiua signa que quoqꝫ tā peroxismi cura. quam preseruationis regimen quod huius mei comētarioli secunde principalis partis intentio fuerat. Et per hoc ipsa feliciter finem recipit. Laus deo amen.

Antonii gueynerii papiésis de artbetica ꝛ calcl̄osa passiōe. ꝯmētariolus ad magnificuꝫ Andream de birago ducalé camerariuꝫ feliciter explicit. Deo gratias Amen.

P Ersepe aīaduertens hoc mortale hominū genꝰ ī numeris casibꝰ additū et īfinita mortis uarietate facile corrūpi nullāqꝫ ex oibus moriendi causis acerbioré fieri atqꝫ acutioré hac ipsa amarissia et prope modū crudelissia peste. que tāto īpetu tātaqꝫ latéti uoracitate ī nr̄a uiscera descédit. quanta ea que mortis é. quā bone deꝰ tot ꝙ ppetuis ānis nullis adiuti remedijs expimur Almo iure côcepi fore dignissimū nō sine misericordia sic oppressis mortalibꝰ posse firma ope succurere tibi. preterti mi dñe dñe mediolani dux ꝛce. Philippe maria. italoꝝ lux. nobiliū fométum firma sedes tutor ac basis irruinabilis Nā ꝓch dolor ꝙ ipsa diu prostrata ac ī purissimoꝝ inanibus laniata liguria oli faustissima faceres. Si in occasu uergés tot nobiles populos tot dignissimas ciuitates tecū duceres ruituras Auertite dñi hoc nephas auertite a ur̄is nostrisqꝫ ocul̄ obsecro. Tuqꝫ almaturis cuius ope miseri sumꝰ ex tenebris in lucé ꝓducti. hoc effice queso. ut huiꝰ benignissimi principis sup terrā diuturnior sit uita quo sublato quis dubitat in primū chaos nos eé reuersuros. Tm̄ ergo et merito o xp̄ianissime princeps tua apud me grā et auctoritas ualuit ut de peste quantū ingeniū meū adiuenire poterit tractatulo ī uno ipse describeré quare ut tibi gratior ipse reddat̄ altero uno minus uolui comitatū. De qua et si multi mlt̄a scripserūt dixerūt qꝫ ꝓ arbitrio meū cum illis eé apud te iudicium nō neglexi ut cautior reddetis puta de ueneno ꝝ scia que pmaxime tibi ꝛ tibi filibus pōt eé carissima. Ibis itaqꝫ et bono quidé auspicatu tractatule mi itrepide ibis neqꝫ desines eousqꝫ

ꝓcedere quo ad pricipem illũ celeberrimũ ubicũqȝ fuerit adieris cui cũ me eius subditum fidelissimũ Antoniũ de guaineriis inter artiũ et medicine doctores ꝓ meo igenio laborantẽ ꝯmẽdatissimũ feceris memẽto hoc ab illo precipuũ ipetrare ut legendũ te et excutiẽdũ doctissimis et clarissimis phice ꝯtẽplatorib⁹.mgrõ iohãni frãcisco balbo meo olĩ dignissimo preceptori. Petro de mõte arano et Stephano de burgo. quos sui uite custodes iuenies ł quib⁹ licitũ fuerit offerat. Ea enĩ que it⁹ fera i euitandis pestib⁹ et quibuscũqȝ uenenoꝝ generib⁹ precepta sine arrogãtia cũctis legẽtibus aperies et polliceri ñ formidabis eã i eis ipsis securitatẽ si recte et p̃uise tua iussa seruauerit quã ipse metridati electuariũ artifex et iuẽtor assecutus est prudẽtissim⁹ mitridates. Sup est aũt qꝛ oẽs exordii ptes ui deo iã pene eẽ pfectas ut finẽ itẽderim hos oẽs uiros liberalissimos ad quos h̃ impensum et quasi quedam op⁹ forte p uenerit quam rogatissimos efficere. ut primum id beniuola et pura mẽte succipiãt.et pri⁹ diligẽtissĩe qcquid i uisceri b⁹ lateat exgrãt q̃ȝ i maledicta ꝓsiliant ut qdã faciũt liuore. ꝛ odijs ipiti. Ego aũt nihil ꝓprii aus⁹ iscriptum uolui qꝺ more quã plurimoꝝ licẽt facere potuis sẽ i fuerit sẽtẽtiis.auctoritatib⁹.rõnib⁹ ꝛ.expimẽtis ãplissimoꝝ uiroꝝ uallatuȝ qb⁹ h̃ ipsa precepta munire ope p̃cium existimaui tũ maxĩe ꝙ null⁹ qui de hac tã necessaria morbi materia añ hoc tem p⁹ ꝯscripserit qcquid ordinate reliq̃re documẽti iuẽtus sit.aut qꝛ astãtib⁹ piculosa nimiũ uisa eẽt.aut qꝛ superiori etate tã i mitissimi morbi rariores apud hoies usus fuissẽt.Sed qꝛ cõpositões medicinaꝝ a letalib⁹ nos ueneis liberãtiuȝ quas tyriacales seu bezearicas appelam⁹ ab ispiratõe dina aut a re simili nẽo dubitet esse pfectas atqȝ mortalib⁹ denotatas poti⁹ quã ulla huãna rõne cũptas.nã deductio rõnis nõ pertigit effi catiã cõpositionis ut ipse. Auicẽ.i de uirib⁹ cordis penł.caplõ. Moderni plurimi credo diuitus ispirati agẽti hoini morbo.quodã fastidio sissima it hoies crebritate ex his que i scripturis siue ãtidotarijs.tã siplicib⁹ quã cõpositis contra eũ plurima ualere.expimẽto cognouerũt q̃ maiores nrõs diuti⁹. latuer. Cũ eiȝ experientie reꝝ oium.mri credere nõ.ẽt apud sapiẽtes soleat esse difficile Nã exptos magis proficere uidem⁹ si ne expertẽtia rõnẽ hñtib⁹ ꝓhemio me thaphisice. Nõ temere factũ dixero sȝ cauti⁹ illustrissime dominatõi cõsultuȝ si aures expimẽtꝫ ꝛ i scriptis rõnib⁹ ac comodaueris cũ tue uite p̃serti recipiãt diuturnitatẽ. Tu igit̃ pijssime yhu qui ubi op⁹ plurimuȝ nosti hũanitatẽ nrãm tuo ꝯspectu corrigis i hac massã terre aȝ depressã igenia subleuas ꝛ tuã q̃nqȝ pateris sẽtire diuitatẽ huic pricipio ad sis.neqȝ desis quoad te duce hoc ipsuȝ opus pfectũ sit ad tui sũmi nois laudeȝ et tue gl̃ose v̾ginis mris honorẽ ꝛ gl̃aȝ atqȝ prefati illustrissimi.ꝛ clemẽtissimi dñi.dñi mei precipuã.utilitateȝ. Amen.

¶ Ut hui⁹ tractat⁹ facilis notitia cõprehẽdat̃.ipsũ in ptes duas diuidã pricipales Prima pestis. Scõa uenenoꝝ.pertractabit notitiã siue regimen. Prima pars triplici ꝯstituit differẽtia Prima differẽtia ipsi⁹ pestis cãs et signa ꝯtinebit. Scõa dria ab ipsa peste põet p̃seruationẽ. Tertia dria ipsi⁹ pestis narrabit curã. Differetia pria duo

i se ɔtiet capl'a. Capl'm primū pestis di uisioné et cās ponit. Capl'm scōm pe stis signa demrābit. Differētia scōa du os ɔtinet tractat⁹. Tractat⁹ p̄mus sex rerū nō naturaliū reg m̄ ōclarat. Trac tat⁹ scōs medicinaliū regimé edocebit.

Primus tratatus quindecin continet capitula. Capitulum primum aeris re gimen continebit. Capitulum scōꝫ q̄s dā generales r'las declarat circa cibum obseruādas. Capitulūꝫ tertiūꝫ pa nis ponit preparationeꝫ.

Capitulūꝫ quartum carnis elixatio nem atqꝫ eius continet decoctioné.

Caᵐ quītū erit ō ɔdimētꝫ siue sapōib⁹

Capitulum sextum erit de ferculis.

Capitulum septimum erit de lacte caseo et seraceo.

Capitulū octauum erit de piscib⁹.

Capitulū nonum erit de fructib⁹.

Capitulum decimum erit de potu.

Caᵐ ūdecimū erit ō sōpno et uigilia.

Capitulum duodecimū erit de exer citio et quiete.

Capitulum tredecimum erit de ac cidentibus anime.

Capl'm quartūdecimū erit de coitu

Capitulum quintūdecimum erit de inanitiōe et repletione.

Tractatus secundus quatuor in se continet capitula.

Capitulum primuꝫ tam farmantie quā flebotomie naturam tractat.

Capitulū secundū quasdā pillularū ac leuiū solutiuoꝝ pōit descriptiones.

Capitulū tertium in se quidam pe stis continet becearica.

Capitulū quartuꝫ que sunt ab extra approximanda modum instruit.

Differentia tertia in se septem con tinet capitula.

Capl'm primū signa actualiter pesti létialé febré patiétis assignat. tā prono stica silicet quam demonstratiua.

Capitulum secūdum bubonis. car bunculi. antracis. morbillorum. et ua riolarum signa manifestat.

Capitulum tertium. pestilentialis febris curam ponit.

Caᵐ quartū bubōis curā declarat.

Capitulum quintum carbunculi et antracis curam ostendit.

Capl'm sextū uarioleꝝ ponit curā.

Capitulum septimum. morbilloruꝫ curam docebit.

Quo perfecto hui⁹ tractatus prime prīcipali parti finé imponam ad quem me iuuet feliciter pueire qui pro nobis pependit in ligno crucis. amen.

Capitulum primum prime differen tie de diffinitione et causis pestis.

Cum aliquem pestis rapit euꝫ taliter alterat et deuorat ut uelut incendium totum ī bre ui depascere uideat' ꝑpter ꝙ pestis a pascédo sūpsit originé. Dicit' et al'r pe stis cōtagiū a cōtāgendo q𝔷 qué tetige rit. polluit ul' ꝙ ex uni⁹ cōtactu ad alios se facilime trāsfert. Et iō ysidor⁹ t' tio e thimo: pestiléntia īquit é cōtagiū ꝙ duꝫ unū ɔphédit ad alios celerime trāsit. Di cit' 𝔷 al'r iguinaria q𝔷 ī iguinib⁹ sepe na scit'. Dicit' 𝔷 al'r lues a labe 𝔷 luctu uel luédo. Nā ɔ ad aliqueꝫ pueit ut inquit ugutio eū simul cū morte depre hédit Dicit' et aliter ut Simon īquit ianuen sis. Epidimia quasi supadueniēs. q𝔷 ue niés desuper. Ita eiꝫ morb⁹ existit acu tus plurimis i breui cōtagio. uel aliter aduenés desup ut diuinit⁹ ꝑueire uiō atur. Unde theotonici cū ī suis regnat pub⁹ ipsā quādā dei plagā asserūt esse.

Proprie tñ epidimia é quelibet egritudo cõis siue mortifera. siue non aliquo certo tépore plurib' adueniés hominibus. Dicit' ét ꝛ aliter pãdimon. Unde greci idifferéť qualibet egritudiné cõez mortiferá. maxie certo uno tpe idifferéter plꝰes hoies rapiété pãdimõ uocant. Ex quib' pꝫ ut iquit symõ. qꝺ quelibꝫ pestis é pãdimõ. ꝛ é epidimia. ꝛ nõ conuertit'. Et sic epidimia é tãqꝫ gen' ad pãdimõ ꝛ pesté. Et qꝛ qui malo utũť r̃gimie ꝓpter humorũ corruptõeꝫ i eaꝫ facilime cadũt. Inde dicit' i gracismo. Que uenit a pastu corruptio sit tibi pestis. nã pestis dicit' a pastyn grece ꝙ est humõ latine. Et ideo his uisis dico. ꝙ pestis é morb' cõtagiosus immediate a nutrimétoꝝ uľ aeris uenenosa ifectõe ꝓueniés. Potest eiꝫ humana complexio duob' modis ifici uenenose. Primo misci alicuius alteratõe a qualitate. seu tota substãtia uel forma specifica hũc iducédi effectũ uirtuté habétis. Et talium quedã ab extra. quedã ab intra possũt a ꝓximari. de quib' ifra i scđa huius pricipali parte deo auxiliãte faciã métõeꝫ Secũdo ab aeris seu nutrimétoꝝ uenenosa ifectiõe. Et h̃ põt duplicit' eueire. Uno mõ a ꝯstellatiõe seu radioꝝ stellarũ ꝯmixtiõe t' aeré l' nutriméta naturali t' ad uenenosá ifectioné disponéte. Et h̃ é ꝙ Auic. pria quarti tractatu de febr̃ pestilé. Et pricipiũ itaqꝫ oiuꝫ hoꝝ .s. morboꝝ pestiléťaliũ é fõme ex foris celi faciétes eé necessariũ illꝺ cui' aduéi' ig° rať. Et hui' mõi pestis cetis timida magis existit. Alio modo. ex uenenoso eidem permixto uapore. ab aliquo corrupto corpore resoluto. ut ab ihumati cadauerib'. a latrinis. stãgnis corruptis cimiterii. ꝛ draconũ seu serpétuꝫ sufflatiõe. ut iquit aristo. i de ꝓprietatib' elemétoꝝ de duob' draconib' iuxta radicé duoꝝ mõtiũ exñtib' qui ãhelitu suo trãseũtes pimebãt. Et subiũgit ꝙ ex eadé uľ simili cã hitatorib' illaꝝ regionũ mõtifere sepe accidebãt pestilétie. Nos quoqꝫ sepe idé expimur i quib' dã nauib' aquaꝝ séitinis uapores putridi eleuatu ꝛ eleuati i naui coitãtes ificiunt. Idé ꝺ sub franeo iclusu diu aer nõnũqꝫ uisũ é ut supeꝛ ticinésiũ cãpania i castro quodã nicolini de becharia puteũ ibidé apiétib' eueit quo apto a uenenoso aer ibidé icluso stati peréptí sũt. Res ergo exibiles i tali l' ꝯsimili loco nascétes uenéosá acquirũt ifectioné ut pꝫ i fũgis ut dic auic. i uicinitate ferri erugiosi sup nascétib' ãt aliarũ rerũ putridaꝝ ãt in ꝓpiquitate mãsiõis alicui' reptiliũ uenéosoꝝ. Cunqꝫ ꝯtigat iterdũ i uiscerib' terre alicui' finagii uenéosũ uaporé icludi cui' uirtute oĩa ibidé nascétia uenéosá acquirũt infectioné hitatorib' illi' finagii qui talib' uescũť rõe hui' fit pestis ꝙ ñ uicinãtib'. Nimiꝝ itaqꝫ si ꝓp̃t latrinas cimiteria l' alia huiusmõi ꝯtigit ꝯsimiliter unã domũ seu ꝯtratam infici ut hitantes in ea lꝫ nõ sit propria ificiãť. Ex quib' pꝫ imediata causa pestis que é nutrimétoꝝ l' aeris ifectõe uenéosa. Mediata ṽo erit ꝙcũqꝫ potés ipsũ nutrimétũ uľ aeré qualitaté ificere uenenõsa uľ cõstellatio uľ corruptibile ifectũ aliquid. ꝛc. Et ideo Auic. pall'a to ca°. scđo igr. opꝫ. ut sciasꝙ cã lógiq ad illud st̃ figure celestes ꝛ ꝓpiqua dispositões terrestres. ꝛc. Et hec de pestis diffinitione et causis eius dicta. sufficiant:

Capitulum secundum prime. differentie quod pestis signa demonstrat.

q

UE. pricipalit ut pmissū est cāe pesté iducere potétes exi stūt. Prima quaꝝ se sēsui ma gis occultat ut ē cōstellatio seu figure celestes sicut dicit. auic. Scđa uero cā se magis nřis sēsib⁹ offert sř sicut disposi tóes terrestres ut aliqđ corruptibile ua porosū potés suo uapore aeré uel nutri méta q̄litate ificere uenéosa. Pro đcla ratióé signoꝝ p̄ie cāe sciédū ex lóga ex piéria a pristinis phisicis ɔptū eé quā libet stellā i se duas hré ỽtutes. unam que sēsu magis maifesta existit ut est so lis calefaceř. lūe ỽo humectare et sic đ a liis. Aliā q̄ est magis occ'lta sicut uerbi gr̄a si i medio celi i alicui⁹ natiuitate mar curi⁹ se i cógrua dipsóne sibi repiat na tū ad rócinatóeȝ ⁊ sciaꝝ iquisitóeȝ icli nabit. Mars ỽo ad irascibilitaté ⁊ uic toriā et sic de aliis et iste sūt uirtutes que apropríetate seu a tota subā poti⁹ a ueterib⁹ eis i esse dn̄tur sicut magēti attrahere ferrū et sapbiro fugare ātra cē uoléti ergo ex corpib⁹ supcelestib⁹ futurā pesté uel pn̄té cogōscere necesse est ut planetaꝝ signoꝝ et quarūdā stel laꝝ fixaꝝ ỽtutes tāmaifestas quā occř tas prio ɔprehédat. et ut studiose co gnoscat regionū ꝓprietates quas me rito aspect⁹ stellaꝝ cū quib⁹ quādā hn̄t similitudiné obtiere dn̄tur. Cōsideret isup ɔiūctióes preuétióes. eclipses elō gatióes seu appropiquatióes plaétaꝝ ad solé. Nā ex diuersa radioꝝ stellarū ɔmixtióe diuersi i his iferiorib⁹ ꝓdu cūř effcūs. Et hec diuersitas attédiř circa pl'ra ut pȝ circa aspc̄m uni⁹ plane taꝝ ad alteꝝ q quītuplex eē dř ut aspec tus ɔiūctióis sextil' quadrature trini ⁊ oppositióis. Ité circa planetaꝝ domos exaltatióes triplicitates facies et ťmi nos et de hiis i pria et scđa quadriptiti ptib⁹ athbolomeo plene tractař. Scitis itaqȝ stellaꝝ proprietatib⁹ et ipsaꝝ lo cis et dispōnib⁹ queas i prio itroitu so lis i arieté hn̄t et aliaꝝ quartaꝝ anni ui sa ét i tali ɔstellatióe nā uicéte méorie qȝ séper hn̄ do occasioné precedété nū quid ipa fōtior fuerit subsequéte qr ⁊ si ỽtus ei⁹ p istas subseq̄ntes iterdū aliq̄n mitigeř nō tn̄ totaliter auferř ut iquit tholome⁹ i pria pte quadriptiti. c. iii. fa cilime qs posit astrologica doct⁹ i scia pn̄té uel futurā cognoscere pesté. Sȝ qr hec materia lōge maioré dilucidatō né exigeret tépori igiř ꝓpter angustiā his pricipaliter finé impono. Alias eiȝ dū tép⁹ libeꝝ magis habuero hāc pestꝭ pronosticationé sparsi a ueteribus tra ditā i unū reduceř deo auxiliāte cona bor que mea pīéria opa et futura felici tare digneř. a. Signa aūt cāꝝ que nris sēsib⁹ se magis offerūt filij haboali do ctrinā iseq̄ns et curasꝭ qne sciuero in p̄ sétib⁹ ānotabo. Illa itaqȝ q̄ ex stagis ⁊ ɔsi'libus hri pn̄t puta ex aqs iqb⁹ linuȝ canapis et talis ad putrifiédū reponūř ⁊ que ex huānis cadaueribus latrinis carnib⁹ putrefactꝭ cimiterijs sterq̄linijs ⁊ ex talib⁹ ex ipsa re fasꝭ sēsibiliř eēphé dūř ad qđ iuuat quātū ad aquas si sup eas pisces mortuos natare p̄cepis. est eiȝ signū corruptióis illaꝝ ꝓpř uaporis ab eis eleuatos circūstāté aeré ueneno sa ificiūt alteratóe. Signa aūt cōrupto rū uaporū i uiscerib⁹ ťre rététorū qbus plātarū nutrimétū ul' aer ex eorū egres su ificiř sicut muriū talparū serpentū ⁊ aliorū sub ťra hitātiū ultra solitū sup ipius terre sup̄ficié apperitio ranarū ỽ miū et aliorū ex putrrdie nasétiū preť cōem cursū excellés generatio. Et ra diis solaribus terrā attigétibus olétiū uapoꝝ egressio. Nōnul'li ét dixerūt pesti

létialé ifectioné cognosci si ros añ sol ortū colligat et si sitiéti ea i potu tribu at qui si morit signū é corrupti aeris ꝙ si uerū eē possit. certū tñ iudiciū nō existit nā adé nobis uenenū ꝙ nō cani bus et ecōtra sicut de quā pluribus ex perimur aíalib⁹. Galina eni serpétes comedit et bis sine nocuméto nutrit cu ius oppositū forte i nobis ɔtigerꝫ Cir ca aūt signa que ex pte aeris ɔprebédū tur sūt aliqua generaliter primit⁹ atté déda. Nā cū ipso de nocte radii splédo res et apperitóes coruscatióib⁹ similes appuerit fueritqꝫ aeris calō ycficie si mil ut iquit ras. iiii. almā. c. de pestilétia et eius cautela. et ut vulgariū sermoné isequar. Si stellaꝝ cadétiū et aliaꝝ bu iusmói appitionū prio metha. pticlari⁹ descriptaꝝ i aere crebra fuerit appitio Expirét quoqꝫ uenti et maxie aristrini p⁹ quoꝝ euétū mlti boies et alia ét aía lia egrotét de aeris ifectióe tūc maxie dubitādū erit. Qd idé arguit in quecū qꝫ āni tépore fuerit si eadé die aer div simode mutet. puta una bora ad calidū alia ad frigidū una ad clarū a lia ad ob scurū. Et i seqnti die sol iter nebulas pulueruletas appet. Et idé de āni tem porib⁹ dñdū ut si estas fuerit frigida ⁊ būida hyms uero calida et sicca l alie ɔ similes tā i bis quā i uere et antūpno fu erūt mutatióes ⁊ iō ut ɜ̄ et. scōa primi doc scōa. c. iiii. ⁊. v. iqt auic. ꝙ laudāda sūt q̄ seruāt naturā. Jté quocunqꝫ mo do fuerit si qué audiueris bonū ybesū l eius mrem l sātos quos uis alios iue nisse que eidé guarras futurā pesté l si milia denūtiauerit ieiunia elemosinas l tala pcipiédo ne. s. a futura peste tal de prebédat ⁊ce. Sciatis pestem ualidā ifra paucos méses uéturā. Et si in div sis ciuitatib⁹ uill seu regionib⁹ similes

fuisse iuétos audiueris ill i partib⁹ ulꝫ pesté eueire denūtiat. Cui⁹ bec é cā. nā si illa uera fuerit credédū é ibesu ei⁹ ma tri uel scis. ⁊ce. Si falsa signū é italib⁹ bumores aduri a qb⁹ uapores eleuati ⁊ cū spiritib⁹ pmixti istas faciūt ymagies apparere ut i freneticis et silib⁹ sepe ul dét q̄ mōtuos ōmóes sātos ⁊ silia sepe uidet iudicāt tal eiꝫ būoꝝ dispō nō nisi ab aere nutriméto ul ɔstellatóe po terit prouenire que bumorum dispō est ma xime pestilential ifectionis susceptia et ego ꝑpe memi. m. cccc. ii. āteqꝫ magna pestil euenerit i autūpno i quo iā nōnul li peste mori icepe͛ūt de qbus tū métio nō fiebat mltos tales iueiri q aiebāt vgi né ul scōs alios iueisse eisdé futurā pe sté ānūciātes ⁊ estate ꝑxia fuit pestis i audita secuta. Et ideꝫ recolo. m. cccc. xv. fuisse chari qꝫ i ātūpno mlti aiebant se uirginé iueisse que futurā pesté eisdé ānūciabat. et i estate ꝑxima pestis ma gna ibidé supueit. Jté si i eadé ciuitate uel uila quocūqꝫ fuerit uidere ifdū ali quos mori peste bodie. scilꝫ in una con trata et illic ad dies aliquos i alia maxi me sine cōtagione uel alia manifesta cā boc euenerit ifecti aeris i illa certū imo certissimū signū existit. Nis generalib⁹ pnotatꝫ é ad tépora āni ueniédū. Si er go i uere appitóes ignee cū quadā aeris estuatióe p dies aliquos apparuerit q̄ ꝑpt solito flores tépestiui⁹. Deide int dū frig⁹ iter calor regnauerit natoꝝqꝫ iā floꝝ cas⁹ et corruptio quedā successe rit uiderisqꝫ cū b pt naturā ipis sū cā boies ɔtristari ō ill vis aeris ifectione tūc erit ualō timdū ɔboꝝ potissimū si gnū erit si eo tūc pestilétiales febrs ɔ mō billoꝝ apperitione rgnauerit quo i ca su de igenti peste ı estate formidādū exi stit. Si aūt i estate meridionales uéti p

dies aliquot cū aeris quadā sine pluuia nebulositate regnauerit uel pluuiaꝝ ꝯ p̄fato uēto flāte ut placuit rasi. ut supra affuerit mľtitudo. Deinde remotꝭ nebuľ aer ipse pľuerulēt⁹ et nō clarus appareat. In nocteqꝫ qn̄qꝫ frig⁹ qn̄qꝫ estuosa caliditas sētiat' ita ut p̄focari hoīb⁹ siue cū nimis itēsa caliditate uideat' h ipsi⁹ estatꝭ īfectū aerē denūciat. Si aūt antūpn⁹ ualde sicc⁹ et multū fuerit puluerulētus frig⁹ quoqꝫ et pluuia ueīre tardauerit. et cū h° ꝯscripte ignee apparitiōes crebrose ī nocte p̄ntauerit hec antūpni aeris īfectiōnē demōstrant. Nō si cū hoc morbilli et uariole pľib⁹ apparuerit nōnūquā ex calbūculo antrace siue bubōe aliq ꝓprie moriūt' ac hyemis supueniēte frigore nō obstāte predictꝭ morbis aliqui deuorēt' nō solū iudicāt īfectiōe aeris ī estate sequēti pestis ualida ut plurimū subsequet'. Si ṽo inhyeme nebulos⁹ auster et ut placuit auic. oriētales uēti dieb⁹ aliquot sine ītermissione regnauerit quoꝝ occasiōe aer nebulosus quadā cū estuatiōe p̄maēat credasqꝫ ex dictꝭ nebuľ pluuiā futurā q̄ tn̄ nō uenit et post serenitas clara nō successit talia cū p̄ntia hiemis aerē infectū ꝓnūtiāt et quā maxīe si nōnullos eo tūc mori ꝯprehenderis. Ex quibus omnibus pꝫ prīo ꝙ omī āni tp̄e pōt pestilēs esse aer ni mirū igit' si ī aliqua ciuitate ľ uilla ī hyeme eē uidem⁹ ⁊ ī estate nō q̄ō p̄ueīt merito cōstellatiōis siue alteri⁹ aerē ad benignū reducētis q fuerat pestis cā. Patet scd̄o caliditatē et humiditatē corruptōis aeris cāꝫ nō sp̄ existere ut qdā asserūt qꝛ stat ī hyeme siccissima et frigidissima ad bonū ītellectū esse pestē ut docet exp̄iētia. Ex quib⁹ sequit' ulteri⁹ talis aeris īfectōeꝫ nō per ignis siccitatē remoueri ut ipsi dicebāt qꝛ in casu supiori aer siccissim⁹ ad bonū ītellectū existit. Et qꝛ tā imitis pestilētialis morbi p̄seruatiuū regimē me uocat festināt' ipsius causis et signis finen imponam.

Capľm primum primi tractatus secunde differētie regimē aeris continet.

c
UM. hec auida lues īdifferēter qcquid rapit uoracit' sine mīa absorbeat regimen ab ipsa nos dei dono defēdēs deīceps iponā. Sed illa mihi primo describēda uident' cū quib⁹ hūc crudelē morbū ab efficiētib⁹ causis mutare possim⁹. Et iō cū īferiora a superiorib⁹ gubernēt' teste pho scd̄o d' regīne p̄ncipū. ⁊ phēio metha. priaria cā pl⁹ ī suū effectū īfluit q̄ꝫ scd̄aria prīa ꝓpō ē libri d' cāis uidr' uisibiliū oīuꝫ fōtē et īuisibiliū hui⁹ rapacissimi morbi prīcipalissimā fore cāꝫ. Nō seneca ī hercule furēte n̄ negasse uidet'. dū īquit. Quicqd facim⁹ mortale gen⁹. quicqd patimur ueīt ex alto. Illū ergo primū cēseo supplicit' exorāduꝫ ut sua beīgna grā a tali rabido morbo nos p̄seruare dignet'. Nā ī p̄mis uenerare d'os ut iqt ṽgili⁹ prīo geōgicoꝝ et uiā sacrā r'fer xp̄o ⁊ opabēris oīa let⁹. Nō. n. frustra sīt ī deo posite spes precesqꝫ. q̄ cū recte sūt efficaces eē nō possūt ut nr' īquit seuerin⁹ de cōsolatione. li. v. Nōne qui rites tā imiti oppressi contagio sic ut supstites ad modū pauci deliberarēt deserere ciuitatē deuotis eoꝝ precib⁹ obtinuerūt ab appoline eius filiuꝫ esculapiū ī serpētis formā romā accessurū q cū romana attigit cōfinia illo īstāti fuit totalis pestis amota ut ille narrat uerus hystoriograph⁹ ualeri⁹ maximus. l. i. titulo de miracuľ. Cūqꝫ ydolum talia facere potuerit quid ille qui

cũcta ex nichilo creauit. Sãctꝰ et eiꝫ' p̄tl
bꝰ hec ꝟtutẽ ꝯtulit faciẽdi ad ꝙ aucto
rizãdũ exẽplis nõ idigemus ulterius.
Nã glo'ꝰ ille sebastianus ut eius ĩ uita
legit̃ urãꝫ r̃giã papie ciuitatẽ ꝑ hãc eda
ceꝫ pestẽ fere ad extremũ usqꝫ ad re du
ctã deuotis ac benignis cũ precibus se
cedit. Sꝫ quid tam exẽpla peto diutur
na miracula nũc ille uester titinẽsis gu
mi fortiis martir glo'ꝰ misericordit̃ ab
ipso suffragiũ inocãtes dieti a peste p̄s
uat. Jmmo iã ipsa deꝑhẽsos celeriter li
berat ut horati expimur. Si ergo ab il
lo crucifixo ihũ q sic icessãt hac rapatis
sĩa peste nos uisitat si hãc grã cupitis ob
tiẽre colite ꝟtutes aduersaĩni uicia et
ad rectas spẽs aiuꝫ subleuate quo ĩ cãu
si p̄fato bono ihũ hũiles p̃ces põrexeri
tis iefficaces mime erũt. sꝫ quãtũ ad h̃
iferiora cupiẽti a peste p̄suari salubriꝰ
atqꝫ sũmũ remediũ erit ꝙ uno ore cõ s
fert̃ a ꝟlgarib'. s. cito longe et tarde. et
hoc ĩ ꝑte tetigit ras. ad almã. li. iiii. c. de
cautela egritudinũ. ab uno loco ad aliũ
trãseũdũ. Terra iquit ĩ qua ãtrax ꝛ pes
tilẽtia fuerit fugiẽda erit. Debes eiꝫ ꝛ
cũ hoc eo cãu a locis ifectis fugere ue
niẽtes quãtũcũqꝫ tibi apparuerit sanissi
mi ꝑsepe eteim uisum solũ cũ talibus lo
q̃ntes peste mõi q̄ꝫuis illi ñ mõiãt̃. et ẽ si
mile. Nã iterdũ ignis ĩ stramibus quã
tũcũqꝫ ex ñs neq̃t iflãmare cui ĩñ appro
ximatũ sulphur stati iflãmabit ut patꝫ
ꝛ hoc ẽ qꝛ actꝰ actiuoꝝ ñ repit̃ nisi pa
ciẽte dispositio. scdo de aĩa. Et iᶜ mõ ꝑ
mã ꝯtagii plurĩ ciuitates ac uille fuerũt
ifecte Qua õ re reipublice guberãtores
ꝯuersatiõe loca hitãtiũ ifecta suis de
bẽt ibibere ymmo solũ eiꝰ siue de xp̄i
quo locutiõe. Sꝫ si ifectũ aerẽ inhita
re cogaris regimẽ obserues ifrascrip
tũ qꝛ diuino auxilio ab illa tremẽda pe

ste liber euades. Cũ igit̃ huius morbi
ifectus aer pars existat potissia sitqꝫ i
ter res nõ naturales magis nobis neces
sariꝰ eius regimẽ hic primitꝰ ãnotabo
xp̄o coadiuuãte sine quo nihil ẽ ꝑ quẽ
oĩa que sit benedictus. Amen.

Circa igit̃ aeris r̃gimẽ pᵒ i gen
rali sũt q̄dã attẽdẽda Primo sit
itaq̄ domꝰ tua ãpla euẽtati ae
ris que ala cticinaꝝ supfluitatibꝰ ꝛ siliũ
sup aque ductꝰ uel alr̃ bñ mũdet̃ ꝛ a ma
cello stagis et a locis ubi coria ꝯficiũt̃
et ĩter cetera a cimiterijs et aliis huius
modi fetorẽ hñtibꝰ ĩ aere iducere remo
ta. Et quicquid ĩ isto cãu dicat auerois
vi. colliget de hitatõe locoꝝ carnosoꝝ
et subt̃raneoꝝ et nõ locoꝝ altoꝝ si aer i
tota suba fuerit corruptꝰ. ꝛc. Dico ꝙ
q̄lit cũ qꝫ aer ipse corrũpit̃ potiꝰ ẽ elige
da alta mãsio septẽtrionalibꝰ exposit
ꝑtibꝰ sicut ab illis uẽtis ualeat euẽtari
q̄ꝫ subterranea. qꝛ tal' aer pẽstilẽtial' exi
stit ibi ut t̃tio almã. ras. c. de uẽtis et aer
Et iõ loco quo õ igt. Sꝫ si quis fugere
ñ. poterit ꝛ fuerit mãsio ĩ q̄ ipẽ fiũt i lo
co iferiori ĩ altiori loco morari dẽt. ꝛc̃.
Et si quis sustẽtãdo uiã aueroys dice
ret ꝙ multo plures ĩ mõtibꝰ moriũt̃ cũ
ibidẽ eueniũt pestilẽtie q̄ꝫ ĩ ualibꝰ ut do
cet expimẽtũ quare ex maiori ꝯuenire
uidet̃ ifectõe ꝛ per ꝯñs subterraneũ lo
cũ hitandũ. ꝛc. Nõ est affirmare uiõr
auic. scda p̄mi. doc. scda. c. de aere bo
no dũ dixit cũ ĩ aere accidit putrefactio
cõis discooptꝰ tũc ẽ magis recipiẽs q̄m
strictꝰ et ocultatꝰ. Vñdũ ꝙ et si altꝰ al
ter et liber ceteris paribꝰ sit putrefac
tiõe cõeꝫ magis recipiẽs et nõ liber ut
uoluit auic. nõ tñ ĩ cãu pestilẽtie sequit̃
aerẽ nõ fore potius hitãdũ qõ pꝫ Nã
sine ꝯpatiõe aer altꝰ ꝛ liber citius reci

pit rectificationē quā cauernosus cum sit magis subtil' minusq3 uaporibus p mixt' id apti' per ignē renouabit'. At q3 scdm exigētiā citi' ex odoriferis al terabit' cū quo alta māsio pōt ab ill' uē tis salubri' euētari ꝓpter ꝙ i subt'aēa i qua aer cooptus existit illō fieri n̄ pōt ut p3 ituēti et p hoc p3 ab auic̄. Et ad aliō argumētū ꝯsil'iter nā si putrefactō cōis affuerit i aere tā libero quā uallo so et si plures i equali tp̄e forsā moriūt' i libero et mōtano ꝓpter ipsū magis pu trefactionē recipere atq3 facili' ad ite riora penetrare diuti' tn̄ durat i ualli b' ut docet expimētū utrobiq3.s.āmo ta ꝯstellatiōe l' alio talē putredinē idu cere potēte ꝙ nō eēt nisi aer liber citi' rectificationē recipet. Ex quo ꝯcludo aerē altū et liberū ut circūstātionatum fore poti' bitandū cuius oppositū ex dict̄ nō sequit' auic̄. ut p3. Ampl' aer qui p fenestras l' alit' itromittit' septētri onal' l' orietalis eligat' iuxta sn̄iā.iiii.al mā.c.de pestilētia et ei' cautella. ꝛ auic. scd̄a primi.doc.scd̄a.c.viii.ubi dic in hac itētiōe.s.ad ꝓhibēdū putrefactōe3 aeris uēti q̄ sr̄ meliores septētrionales post orietales p' quos sr̄ occidētales. ꝛ deteriores sr̄ meridioāles ꝛce. ꝛ p̄us di cebat isra. c.xi. ubi tractabat de locis eligēdis. Sitq3 illō tātū magis sollicita ri d̄bet ut uēti orietales stricturas in gredi ualeāt et ut sol ad unūquēq3 locū itrare q̄at qui ibi existit q̄m ipse ē q aerē rectificat ꝛce. Ex quib' ifero ꝙ aer me ridional' ac feroci' ē oīno uitādus non tn̄ aer itrare permittat' nisi p̄us a radiis solarib' fuerit expurgat'. Et si uētoꝝ septētrionaliū aliqs flauerit pmitte tue dom' aerē fenestras apiendo itrare si i die fuerit.s.euētari. Sanat eim aerē putridū pestilentialē ut auic. scd̄a pri mi.doc.scd̄a.c.de naturis uētoꝝ. Hic tn̄ unu3 attēde ꝙ et si aer septētrional' iter cetera aera absolute sit eligēd' diu sitas tn̄ situatōis locoꝝ hāc pōt electōē ꝑuertere. Stat eim citatē l' uillā aliquā mōtibus fore meridiōalibus coptā sup quibus nix inhitat continua occurētibus Et uersus mare fore discoopertam ul' aliter quo in casu meridionales uenti per niuea loca trāseūtes ꝛ ad hāc ptigē tes ciuitatē frigidi erūt ꝛ aerē hoc i cāu plus ceteris rectificabūt ꝛ tūc tales sr̄ eli gēdi ꝛ hec ē sn̄ia auic. scd̄a p̄mi.doc.se cūda.c.de accn̄tib' aeris et ip̄ssionibus Insup dēs ꝯ redolētiū lignoꝝ igne ut ē Iuniper'. rosmarin'. salix sarmēta ꝛ si milia aerē oī die renouare i māe maxie si obscur' fuerit ꝛ nebulos' ꝛ ipse aer r̄ nouat' alteret' scdz qō te isra docebo. Et si oī nocte magnū i domo tua in ap to aere fieri fecere ꝑutile erit ualde. legi ei3 de quodā ph̄o romano qui dū ciuita tē illā liberauit a peste sigul' noctib' su p uicos grādē ignē fieri faciebat. Idez de ypocrate i libro de moribus ꝛ uita ph̄oꝝ sil'r legi q inuēras querc' icidi fe cit et ignē circūcirca athenas peste gra uit' oppressas p plimas noctes fieri faci ēs aerē salubrē iduxit. Qua de re athe niēses sibi aureā statuā sibi fieri faciētes deīceps ꝓ deo coluerūt. Ignis ei3 non putrefit s3 oīa debite approxiata sue re ceptiua ip̄ressiōis ꝓpriā i nām ꝯuertit. Un̄ aer aq̄ ꝛ t'ra sūt igis materia. arist. iiii. metha. ꝓprio capl'o. q2 oīa ꝯuertit i suā naturā nimirū si aerē inouādo rec tificat. qō tn̄ p siccitatē nō facit ut non nulli sicut s̄dictū ē de hac loquētes ma teria describūt asserūtq3. Nā sepe i esta te uisū ē magnā ꝛ ꝯtinuā fore siccitatez ꝛ tn̄ igētē eē pestilētiā cui' foret oppoi tū si qō isti dicūt ueꝝ eēt ut p3 intelligē

ti nō laudo tñ ut ullo tpe q̄rq̄ȝ ad ignez calefactus accedat nisi intēsū foret fri gus ul hō pauci foret caloris ꝓpter ꝙ oporteat ut exteriori īteriori uigoret calor ī quo cāu frigore expulso elōgar se debet ab igne et maxīe post assūptuȝ cibū uel saltē spatulas v̄tat ad ignem ⁊ si faciē v̄sus eū tenuerit inf mediū aliq̄ apponat q̄ rarificādo sp̄s ⁊ po os api endo eos facit exalare ꝯgaudēt sno si mili pria affoꝝ. ꝯmēto illius affoꝝ. Uē tres yeme et uere. Et sāguinē acuit. uñ patiores ad febrē suscipiendā erūt. Cū quo ēt debilitet digestio et īducit sepe uertigo ⁊ maxīe si facies uers⁹ ignē te neat. Nō laudo īsup stuphas et pelles ē eiȝ aer ille suffocat⁹ replēs capita des truēs uisū nt pȝ ī alamanis ī talibus cō morātib⁹ sepe quí nt plīmū hñs oculos scarpellatos ꝙ ñ sp ut nōnlli credūt ex nis potatōe sed ex ipsaꝝ poti⁹ stuphaꝝ ībitatiōe. Et inter cetera ñ ꝙ scōm exces siuas qualitates sp ē aer cū appropriet odoriferis cōrigēd⁹. q̄ sicut dic auicē. ī de v̄ibus cordis. prío. c. nlla res ē ma gis inimica caloris inati q̄ȝ mal⁹ fetō. et iō sicut fetus odor sp̄s alt'at ⁊ corrūpit tia bon⁹ uiuificat et restaurat ut ex dict ī libello de pomo aꝝ. elici pōt. Dicit. n. ꝙ aia sēsibil cū qua cōicam⁹ cū brut fo uet odore bono. uñ mesue ī de ꝯsolatōe medicinaꝝ ītētiōe p̄ma. c. i. ⁊ ō odorib⁹ īgt scire dēs ꝙ odor bon⁹ ī medicia qñȝ ad lat⁹ īcolimū decliare fecit et illud iō qm̄ dilatat aiaȝ ⁊ sp̄s et v̄tutes repat ⁊ v̄tutū mineral ꝯfōtat. Grauis v̄o odō fa cit ꝯtrariū hoc idē dīt ītētiōe scda. c. ō mois coctōis medicinaꝝ illo. s. pafo. Et sciuisti. ⁊ō. Nis g°. circa aeris regim̄ ge neralib⁹ p̄notat de ei⁹ retificatōe fiēda scōm āni tpoꝝ dīv̄sitatē deīceps faciaȝ mētōeȝ. Tpe ergo estat ꝓp̄a nāȝ seruā tis ad fridū cū odoriferis reducat ꝙ si et ex herba cū florib⁹ collecta oī die tue bitatōis domū substernēdo ut sr rami ci tri citrāgli cū suis fructib⁹ l lauri quer c⁹ salicis et siliū ⁊ hec oīa colligāt a ra diis solarib⁹ rore ꝯsūpto deīde aceto et aq̄ rosa. cū sādal citrnis īroret amixtis pōris ēt castra redolētib⁹ pomis l piris p frustra īcisis plena et aqua aspsis ō lcp̄ta ī dīv̄se tue bitatōis locis colloca re et h dēnt die siglo herbe salti reōua ri pōe tñ pl⁹ l minus de aceto ī aqua ro sa. scōm ꝙ maiorē l miorē uis inducere siccitatē. Et ꝓ potētib⁹ fiat sic. ℞. aq̄ ros. lb. i. aceti. ℥. iii. pluer trociscoꝝ po ne sādaloꝝ citrinoꝝ et rub. añ. ʒ. cam phore. ʒ. ß. et ex his ī rora folia herbas et fruct⁹ que ponūt ī canistro ul facias sic. ℞. aqua rosa l uiolarū uel fiorū ne nufare lb. i. aceti. ℥. ii. uini maluatici mu scatellini l alterius bene odorifer. ℥. iii. sādalorū alborū citrinoꝝ añ. ʒ. i. ß. cam phore. ℈. i. misce trociscorꝝ ō campho ra. ℈. iii. et ī rora ut prius l hēas lintea mia de lino bñ alba et mūda ⁊ cū aliqua ex aqua supscripta im rora q̄ p cameram ul p locū ubi pl⁹ bitas circa pites uel su pra lectos extēdat ⁊ cū fuerit exsiccata iteꝝ īror ēr. ⁊ isto mō aer redolēs īfrigi dabit et humectabit et exsiccabitur scōȝ tue libitū uolūtatis. Pro paupib⁹ v̄o sufficiat aqua ros. cū aceto uel aqua clari fōt. Porīs aerē cū fumigijs odo riferis alrare ut hēāt prune sup quas un⁹ trocisc⁹ de cāphora ponat aliq̄lr cōq̄ssat⁹. ul facias sic. ℞. corticū citri siccoꝝ et citrāguloꝝ. añ. ℈. ii. carabe. ʒ. ß. terāt grosso mō et fiāt trocisci cū aq̄ ros. duaꝝ ueltriū. ʒ. et un⁹ aliq̄l r cōq̄s sat⁹ sup pruās pōat. Si v̄o yems fuerit frigida et hūida et sit aeris īfectio ut ñ nūq̄ȝ ꝯtigit. Cū odoriferis calefacientib⁹

corruptiōi aeris resistere ꝓcurēs ignē i domo ꝯtinue faciēdo cū ligis odorife ris. ut iuniperi cipressi rosmarini et sil'i uz. ul' cū ligis aliis mitē ꝛ claꝝ sine fumo ignē faciētibus ut sūt saramēta salices ꝛ sil'ia. Et putridoꝝ lignoꝝ fumigium to talit' euites. Quidā .n. solū pp balneū fu isse ex putridis ligis calefcm̄ i ipo baléo sicopizat' é ut. ii. affo. ꝯmé. illi'. Qui ex soluūt ꝛ i isto cāu ꝯueiūt ml'tū odōabi lia sub fūigia. sic st' trocisi ꝺ ligō aloes l' decipis mesue l' gallia mus. l' aliptam' cata. Ul' facias sic. Re. thur. ℥. i. côticū citri melisse. aā. ʒ. vi. ligni aloes stōacis calamite gallie mus. aā. ℥. ß. laudani. ℥. iii. fiant trocisci cū pistello aliqualit' ca lido addēdo ābre. ʒ. ß. musci. ℈. i. qū. s. mollificata fuerit pasta ita ut absq; pi stello ulteriori calefactōe fieri possit et sup prunas i tuis fuigijs utere. Cōueī ūt silit' i isto cāu us' lecti ꝺ cipro. nā ex accessione uni' aer tot' uni' camere re dolebit q mālit' fieri possit ex imediate descriptis. Pōūt et estat' ipe ex frigidis odorifere ꝯfici ꝙ facias. s. ꝓ paupe rib' uero facias iunipi subfuigatōez. Et si septētrionaliū uētoꝝ aliqs flauerit ut a quilo boreas uel eur' tue dom' aeré ꝯ tinue renoua p ꝑus ipo sole purificato fenestras apiedo et deide cū igne et fūi gis ipsū ꝯtépa Habito ergo qualiter estat' et hyeis tpe sit alterād' aer ut uz qū calitas et siccitas l' frigiditas fuit ꝛ hūiditas pz de itermediis tépoꝛib' qd agēdū nā pꝛia medietas autūpni ut pl'i uz naturā fuat estatis postrema uero yemis et medietas prima ueris na turam seruat yemis Scōa vͦ estat' ꝛ iō dicebat aui. scōa primi doc. ii. c. ʒ. qꝺ estas é totū tps calidū. yemis vͦ totū tps frigidū et qꝛ ista tpa nō ꝓpriā nām seruāt sp. Quācūq; ergo fuerit aer caliꝺ et sicc'. fac ut de estate supi' dcm̄ é ꝛ ꝯ fuerit frid' et hūid' ut i hyeme. Nō tū ꝙ i isto cāu salubri' é ipz ad fridū ꝛ sic cū facer' decliar' ꝯ hee q̄litates putrefa ctōi rebelles ut igt aꝝ. iiii. meth. i. c. Ca liditas vͦ ꝛ hūiditas ꝯrie uū auic. loco quo su. c. iiii. Aeris iquit calitas digioꝛ é ut ꝯvtat' ad putrefactiōez. Insup no. ꝙ magis min' é aer alterād' scōm q̄lita tū excessū et scōz ꝯplexioné regioné eta té sexū ꝛ sil'ia uū pl' ad fridū é ꝓ coleri co ceťis paribus alterād' q̄z ꝓ flatico et pl' ꝓ iuuene q̄z ꝓ sene et sic de aliis et hec de aeris rectificatiōe sufficiāt.

Cap. scōm ꝯtinēs regl'as univ'sales circa cibū univ'saliter obseruādas.

q Uedā aeri vt' celesti in existit quā i q̄cūq existit dispōe cōpo ra nrā resoluit ut. auic. scōa. i doctꝛia scōa. c. de naturis tpꝝ. sz cuz in breui uitā finiret si depditi restauratio nulla fieret cōdignū é ꝺ cibo tāq; r'stau rāte i hac pte facer' métōz. Circa q̄ st' a liq̄ pnotāda q ex pboꝝ métibus colligū t'. Nota igr' qs ꝯmedere dz nisi coédēdi p ꝑus auffuerit appetit' q ꝯsueta hoꝛa i sais cōpib' sép isurget nec ad coédēdū eo tūc ipz iꝛponat ꝛ et' cib' bū mastice tur nec i eadé mésa diuersa. cibaria sūt comedēda nā si exq̄site fuerit ꝑpata ad suscipiēdū pl' ꝙ stomac' digerere uale at ꝓuocabūt nec etiā equalit' decoquen t' siue digerēt' qꝛ si in eaꝺ olla bouū car nes ꝛ edi i eodé istāti ad coqūdū pone rēt' ne se q̄sq; i div'soꝝ ciboꝝ coēstione glꝛificet ꝛ maloꝝ maxie qꝛ ꝛ si ꝓpter ali qꝺ tpi a sēsibili nocuméto liber euaserit attū ut iquit auic. tcia. i. doc. ii. c. vii. p' dies i eo gnāt' huōres mali egritudies faciētes et pernecātes. Ex qua ꝯcludo

ꝙ l' añ tpa moriūt' senectuꝫ l' imūdat' si bi ipsā accedeāt ut mgrā rerū experiē tia docet Qua pp seneca i quadā epl'a ad lucillū aiebat ꝙ ubi sūt diuersa ciba ria iquināt et nō alūt his tñ obstātibus si ex ꝯsuetudīe l' qūolibet alit' ciboꝝ di uersitatē hrē ꝯtigerit dēt regularit' ce t'is parib'. s.i mollitie et a stoāci descē sitōis facilitate qui facilitate digerit' p poni nisi modica itersit drā ut phorū pricepa de regimīe saītatis scribit ad a lexādrū ꝛ ysach i dicꝫ ul'ibus quo cāu digestiōi rebellioꝛ eit pp stoāci fōdi ca liditatē pponēd' isup dēt quis modeste et nō uoracit' cōedere Et sil'iter eodē pastu iter pa cibaria nō est mora nota bil' apponēda nec dēt usqꝫ ad saturita tē cōedre sꝫ a mēsa ut quo ē iquit auic. reliquis desideriis ad huc i aīa remanē tib' surgere. Itē estate debet cib' frigi d'. yeme uero calid' sp actual'r sumi.ē tñ a cibis calidissimis abstiēre quales st' .s.cū stati ab igne deponūt' et ab aliis ēt qui uehemētis st' friditatis sicut qui super niue l' qūolibet aliter refrigerāt' ut iquit rasis.iiii. almā. c.de regie cibi Ex quo ꝯcludo ꝙ tm ifridare uinū aq̄ ui pl'imi faciūt i estate ē malū atqꝫ noci uū nā si poros pp̄ter exercitiū l' aliud aptos iuenerit ad spūalia usqꝫ et nutri tiua trāsiēs actuali fꝛiditate caloꝛē nālē extiguet ꝛ sic nōnūquā iducit' senectuꝫ ethica. Hora ēt cōedēdi ꝯsueta ē sp ꝯ sil'r obseruāda q̄ si mala fuerit paulatie ad debitā ꝛ ordiatā reducat' Et qꝛ ut iqt ras.iiii. almā. all'. c.sepe ꝯtigit ut ci baria aliq° q̄ mala st' aliqb' ꝯuetētia re piūt'a quib' ipsi sic alii cavē n̄.debēt ꝛ fō tassis cibaria alia exñtia bōa aliquib' iꝯ grua repertūt' a quib' sibi peit' cavē ō bēt. Sūt et assueta cōedēda cibaria q̄ si malitiosa et mali fuerit nutrimñi ē pau latie trāseūdū. Ultimo nō ꝙ q̄ztū possi bile ē oīa i ifecto aere nata uitēt' .atque aīalia i ipo nutrita ꝛ h ē snīa ptholomei sa pte q̄triptiti.c.viii illo' paragrapho ubi.docet pnosticare de accñtib' eueiē tib' aīalib' ex his qb' hoīes utūt'.iquit eiꝫ ꝙ i hoīb' q eis utūt'.ifirmitates eoꝝ ifirmitatib' sil'es eueiēt ꝛ moꝛiēt' .ꝛce. Hoc idē scp̄sit auic.scda.i. doc.ii.c.ō iuditijs ꝯplexioīs āni. Ingt eiꝫ āpli' mō talitates cōꝛūpūt aꝛboꝛe ꝛ uagetabilia iō corrūpūt' ea ex aīalibus q̄ ea cōedūt ꝛ iō hoīes q eis uelcūt' corrūpūt'. Et hec de ul'ib' regul' circa cibū obfuādis.

Capl'ꝫ.3.ō ppatiōe panis tpe pestis.

P Anis iter cibos coīor magis existit.cū ipoꝝ uelut basis cōꝛ reputet' ea pp̄ter ab ei' regie pmit' inchoabo q si ex granis pl'ib' ꝯ fici possit magis tñ ē laudabilis de fru mēto bono.s.ꝛ nō uetustate seu q̄uis oc cassione corrupto. Insano q°ꝫ mēse col lecto cū ortū fuerit i loco mō debito ac eꝫ euētato ꝛ tpe calido a furfure mūd' et sufficiēt' fermētat' ꝛ sit cū pauco sale pīsat'. Tpe uero frigido cū maiori fur furis atqꝫ sal' mixtōe pōt pīsari cū aqua s.boni fōtis fluuiali seu boni ac nitidi flu uij q̄ eꝫ sanior reputat' si a remotis ra pide ꝛ p saxa decurrat ac eꝫ ex fōte cū scaturigine pcꝛeet' nā et fluuii ex niuiū liq̄factōe pcꝛeati mali sūt quā si nō hꝛēs ipsā p arenā i cisterna uel olla ut fit bo noie pori' distillare poteris ul' p saculū arena plenū ul' ipsā usqꝫ ad t'tie partꝫ ꝯ sūptiōeꝫ bullire facias. Deide eā suaui ter accipias ut abiciat' q̄ existit i fundo nec pasta fiat ita moll' ꝙ cū panis sit ad idurādū necē sit farinā ibibere fitqꝫ in furno ex odoriferis ligis calefacto de

coctus ⁊ per diē naturalē pisatūs usq̄ʒ
ad quartū iclusiue bonus existit sit cūsi
liter panis ex ordeo qui supradcō com
peratus fridus ac minoris existit nutri
mēti quo.s.colericus uel cupiēs minus
nutriri uti poterit.et ut eius q̄dā nocu
mēta.iii.almā.descripta corrigāt̄ cū ma
iori quā supradcūs sal' admixtōe debet
pisari atq̄ʒ aisoꝝ grana leuit̄ ꝯquassata
cū eo dent immitti.Ceteroꝝ uero grano
rum panis oino uitetur.Et hec de pa
ne sic breuiter dicta sufficiant.

Cap.iiii.ō cariū elctōe ⁊ eaꝝ ōcoctōe

u

C q̄z ñ i solo pāe uiuit hō car
niū regimē subseq̄nter iponā
i quo generalia aliq̄ sr attēdē
da tā.s.carnes quadrupedū quā bipedū
ꝯcernētia et tā ēt doēsticas quā ēt silue
stres de quadrupedib⁹ sūt eligēde que
i mōtaneis pascuis libere euētatē et a
stagnis r̄motis nutriūt̄ i quib⁹ odorifer̄
herbe nascūt̄.Et idē de bipedib⁹ scdm
ꝓporcioābile sibi nutrimētū dn̄dū iter
maciē et piguedinē mediū teneat.et q̄
magis attigit ossa caro i quadrupedib⁹
poti⁹ eligat̄.In bipedib⁹ ṽo ale cū lāce
olis ⁊ pectore.oia aūt aialia caro caute
nutrita uitet̄.Oia q°ʒ inferiora epatib⁹
galliāꝝ exceptē ⁊ caponū iuuenūq̄ʒ gal
loꝝ testicul' ⁊ ipoꝝ cerbris uitet̄.Oō
si edi cerebrum nō multum uituperet̄
nausatiuum tamen existit quo si uti uo
lueris cū puluerizato pipere cum sale
utaris.Et ex partib⁹ animaliū dextra ex
anteriori l' posteriori q̄ magis ceteris
parib⁹ fatigat̄ absolute.tñ āterior ē eli
gēda debet et i oib⁹ carnib⁹ etatē tēpus
attēdi ꝙ iferi⁹ pticulari⁹ describetur.
Itē et q̄ faciliores digestioīs existūt et
magis i caliditate tēpate ꝯueiūt sūt in e
state.ecōtra ṽo i yeme comedēde et ꝓ
ꝑtionabilr̄ de ꝯplexioib⁹ calidis dn̄dū
Et idē de etatib⁹ ⁊ regioib⁹ his bitis
i isto casu ꝯueiūt lactātes uitule a scōo
ad q̄rtū mēsē iclusiue.Mūtonine uni⁹
āni edine a mēse ad mēsē usq̄ʒ ꝯdimidio
Porcine ānuales ul' ifra recētes i raro
tñ usu ul' etē salite ⁊ que sūt poti⁹ i nēo
rib⁹ nutrite ⁊ magis tñ ei⁹dē etatē ꝯue
niūt.Caprine capriolme ⁊ ceruine ānu
ales ⁊.ifra et si sit lactātes triū ul' q̄tu
or mēsiū ad huc erūt meliores leporine
⁊ cuniculine sex mēsiū.Ex bipedib⁹ car
nes ꝯueniūt galloꝝ nōdū coeūtiuʒ capo
nū iuuenū atq̄ʒ gallinaꝝ pdicū coturni
cū starnaꝝ fasianoꝝ iuuenū et qualeaꝝ
medie piguedinis i ātūpno nō tñ in co
tidiāo usu alaude merule turde et puaꝝ
auiū q̄ noctua capiūt̄.Circa haꝝ carni
uʒ decoctōnē an elixari dēant an assari
pl'a'sr̄ ꝯsiderāda prio an aer calid⁹ sit ā
fridus tps āni regio ars ṽtus ꝯplexio
sex⁹ etas ⁊ ꝯsuetudo hec eiʒ oia ut pʒ in
tuēti pn̄t haꝝ carniū decoctōnē uariar̄
et iō ꝯplexio etas regio aer tēp⁹ āni ca
lida et sicca poti⁹ elixa exigūt ōcoctōnē
ꝯria ṽo assatōnē.Quib⁹ ñ obn̄tib⁹ oia
illa ꝯsuetudo p̄tit.teste aui.fcia primi
doc.scda.c.ix.us⁹ igt ē maxie fuād⁹.nā
ꝯsuetudo est altera natura i de regimie
sanitatis ad alerādū et de mēoria ⁊ re
miniscētia in im nōnulli uenenū cib⁹ eēt
q ipsū comeder̄ ꝯsueuit auic.sexta.iiii.
c.ii.Et breuit̄ q̄rtū sit obfuāda ꝯsuetu
do respice galienū.vii.de igeio sanitatē
c.v.illo pagrapho.sʒ qm̄ i q̄dā.⁊ce.et.
ras.iiii.alm.c.ō custodiēdis ꝯsuetudini
bus vl'r tpe q°.digestio fortior existit
ꝯueiēs ē assatū exhibere et hinc ē q̄r cōr
affert̄ in sero.⁊ si ñ ita nutribile sit sic a
ssatū ꝓpter ipsū eē in alieno decoctū ē
tñ faciliores digestionis.Sʒ cū fortior

sit digestio in yeme quã in estate ⁊ tpe frigido quã calido ꝯueniẽtius uidet̃ in estate elixũ exbibere et ĩ yeme assatuꝫ ĩ sero quã mane et ꝯsilia ꝯsiderare de bem⁹ ut supra tactũ ẽ de sexta regione. ⁊c. Et hec de carniũ electiõe et de earũ decoctiõe dicta sufficiant.

Caplm̃.v. de ꝯdimentis.

Ois usus ẽ carẽs cũ ꝯdimẽtis seu saporib⁹ mãducare ꝙ has pp causas fieri arbitrõ. Pria grã appetitus ꝓuocãdi. Secũda qꝛ auidi⁹ stõac⁹ cibũ recipit qua de cã ip̄ꝫ melius ãplectit̃ et p ꝯñs melior celebrat̃ digestio. Tertio ut cibaria ĩ suis cõtẽpẽt̃ qualitatib⁹ sicut si ad carniũ caliditatẽ tpandã agresta ul' aliqð sie' comederet̃ ul' qñ carne porcina erũcã comedamus qꝛ ⁊ si ĩcitet appetitũ eius hũiditateꝫ superflua illi⁹ carnis ꝯtẽpat. Quarta cã ẽ si qd fuerit nature ĩdigerẽdo rebelle tũc eiꝫ ꝯdimẽtũ siue saporẽ appoim⁹ sic̃ si eẽt esset sepe mostarda l' eruca cũ carne porcina comesta. Quita cã ẽ ut si de uẽnositate alicui⁹ cibi dubitarem⁹ tũc cũ aliquo ꝙ eidẽ tiriacalit̃ resisteret ꝯdimẽtũ ꝯficerem⁹ sic̃ uerbi grã. si quis fõgos coẽdere uoluerit cũ piris debite elixatis ꝯdimẽtũ factũ ex uio amigdal' piper ⁊ ozimo malitiã ei⁹ tiriacalit̃ corrũpet et ita de aliis posset ymagiari. Ex quo infero pestis tpe sĩt ꝯfortatiua cor atqꝫ uenẽo resistẽtia cũ ꝯdimẽtis siue saporib⁹ comiscẽda. Quãtũ igr̃ ad primã cãꝫ ꝯstat sana corpora ꝯdimẽtis nõ ĩdigere sale dũtaxat excepto sꝫ quãtũ ad alias sic ut a cãu ĩ pestẽ p̄seruet̃ et ad alia iuuamẽta supi⁹ tacta ꝯsequamur. His blitis estatis tpe sĩt oẽs ĩ scripti uitãdi sapores sic̃ eruca mostarda siue siãpis allea ta oĩa ⁊ oẽs ul'ꝛ acuti sapores nisi eorum acuitas ⁊ caliditas cũ aliquo tpi ꝓporciõato repriat̃ ut exẽpli grã si diu eruca l' sinapis ĩ aqua acetose ĩ infusiõe permaẽret. deinde cũ pauco aceti mixti cum agresta uel succo arãci limonis pomorũ redolẽtiũ acetosoruꝫ berberis maligranati acetositate citri succo extremitatũ et p̄putorum uitis l' succo acetoselle molliret̃. Quis eni illorũ cum aceto mixtũ predictorum et silium malitiã aliqualit̃ cõtẽparet. Et si uelles ꝯdicõrum siccitatẽ aliq̃lꝛ ꝯtẽperare ex aqua ẽdiuie uiolarum uel siliũ aliqð addas et idẽ dico de succo. Tali eiꝫ sapori si qs bñ ꝯsideret qñ qꝫ oẽs ꝯscripte inerũt ꝓprietates. naꝫ appetitũ ĩcitabit auidi⁹ stõac⁹ ei⁹ grã cibũ ãplectet̃ carniũ qualitates cõtẽplabimur ⁊ uigorabit̃ digestio. Et si q̃ in cibariis fuerit uenenositas nõ solũ ex ill' saporib⁹ seu ꝯdimẽtis corriget̃. uerum ⁊ cor ꝯfortabit̃ ad ip̄ssionẽ ei⁹ mime recipiẽdã ⁊ maxĩe si de stati describẽdo pl' uer̃ aliqd adderet̃. Qð si timeres ut ex acetositate ꝯdicõrum mẽbra spiritualia lederẽt̃ addas amigdolas cõcussas a cortice mũdas cum zuc. ⁊ erit res optima. Ex succis ꝯscriptis ul' aliq° illorum possẽt ꝯdimẽta siue sapores diu̾simõe ꝯfici ⁊ si cũ pauco brodio faceres eos ul' aliqð ipsorum una bulitõe bullri laudabili⁹ esset. Et si unũ p̄ciosissimũ uolueris ĩ isto casu aliquid cũ eis ex infrascripto puluer̃ facias commisceri. ut. ℞. cynamomi electi et a cortice superiori mõdati. ℥. i. coriãdrorum p̄paratorum. ℥. ii. ß. gariofilorum cardamõi nucis muscate. añ. ʒ. i. ß. rasur̃ ebor̃. ʒ. ß. corallorum rubeorum. ʒ. i. radicũ tormẽtille diptami sãdalorum oĩꝫ añ. ʒ. ß croci. ℈. ii rasure. vni. cornu. ℈. i. fiat. pl' uis ð quo iqb⁹ cũqꝫ ꝯdimẽtis utere addẽdo zuc. ꝓ libito potes silꝛ ex illo pluer̃

cū aigdol' et aliquo ex succis ōscriptis addēdo zucarū saporē cōficere si libet Et nōnūquā obliuiscaris i quibuscūqз tuis saporib⁹ acetū facere ꝯmisceri. nā quātū ualeat i isto cāu i cor ꝯfortādo at qз colere et sāguis feruorē reprimēdo i describēdo deficerē. Et si cū tuis assa tis carnib⁹ uiridē saporē facere uolue ris facias cum aceto petrosellio pauco mēte maiorāe serpilli l' basiliconis ⁊ po nat' de acetosa i quātitate maiori addē do de ciamomo l' de pl'uere suprasc̄ p̄to et si adderes parū croci lз uariaret' in colore putile ualde eēt. Et qз p'sepe ho mies scdm eorū appetitū saporis diuer sitatem faciunt et si forma posset diuer simode uariari īgrediētia tn̄ mat'ialia s'r suprascp̄ta n̄ laudarē quotidianū usū succi limōis et citrāguli siue arācii. nis eiз stoācū ledēt. sз iterdū uno iterdū a lio utile erit uti. Solet pull⁹ iterdū ta lit' prepari elixat' ac i patella mēbratiз aliqualit' asset' demū i aigdal' ꝯtusis cū agresta ex ꝯctis imergit' sup quo pl'uis зз. aspergit' alii accipiūt succū vue semi mature et ipз aliqual'r cū mollitie panis ispissāt et aliquātulū i patella ōcoctū ō pullū mēbrati icisū ut supra ifūdunt ad dēdo puluerē cinamōi ul' aliter fieri pōt accipiēdo lac amigdalaꝝ cū aqua aceto se ac rosaꝝ et cū aliquo ex succis ōscrip tis extractū. Deīn ex ōscripto pl'uere ad sufficiētiā ipoito i plectello sup assa tū l' elixū pulla ꝓiciat'. et postea cū gra nis granatoꝝ bn̄ mūdis dēt sparsi bōe rari et boc nō gustui uerū usui ē delec tabile. Siquis āt semi albū ⁊ semi rube uз facere uolueris ꝯ una pte lact' supra scripti modicū. зз. iponat' cū alia v̄o de puluere ōscripto ul' cinamomo addēdo de sādal' rub. quātū sufficit ad illū sapo rem rubificādū posit' .s. i infusiōe et ex

pressis. Couenīūt tn̄ hec ꝯdimēta pot'⁹ elixato pullo quā assato que tn̄ si assato feceris peccatū mōtale nō ꝯmittes. assū v̄o pullū cū aqua laudo bn̄dicta q̄ sic ap tet' scз qz ipo assato calidū esmēbretur mēbra nō ex toto remouenda deinde modico uini cū multa aqua rosarum et pauco sale aspergat' ꝙ si uis adōr aliqd de puluere suprascripto facias et ēt mo dicū ex aliquo succoꝝ lз i usu nō sic p̄pa tur iterdū fasian⁹ eodē mō ⁊ pdix lз eis fiat magna iiuria qz sal solū eis debз eē cōdimētū alit' it'dū p̄pant' pulli et al'r ca ro faciēdo gallaticiū io m° qz i eo poī pn̄t pedes auricule ⁊ rostra porcoꝝ cū pedib⁹ uituloꝝ qb⁹ addāt' pulli l' caro capi ⁊ fiat ꝯ aceto albo aq̄ ⁊ uino. Et si aliquis puluis ipōit' bonū ē accipe de ōscripto ponēdo sp de croco ad suffici ētiā ut debite coloret' ⁊ poteris adder' si placз aliqd ex emi'siōe sādaloꝝ rub. ⁊ ⁊ aliqd ex p̄noiat⁹ succis. Jtē fiūt pasti lia q̄ i boc casu n̄ mltū laudo quib⁹ tn̄ si uti uolueris fiāt ex carnib⁹ uituli cū pul pis nec im laudo piguedinē q̄зtū appo nūt citra mōtani ut i extractōe ō furno lac ponat' amigdolaꝝ extractū cū agre sta uel aliq°. ex succis ōscript' addēdo ō puluere sepe dcō ad q̄зtitatē sufficien tē. Alij decoquūt carnes illas i copino olla ul' lebete. ⁊ oīa addūt carnib⁹ ōscri ptis ac si eēt caro i pastilio decocta qō magis laudo. Dequoq̄t' ⁊ it'dū caro ꝯ modico aq̄ ⁊ i fie q̄si decoctōis agrestā iponūt cū spēb⁹ aliqb⁹ qō nō malefcm̄ r' puto. Tpe v̄o yemis dēnt hec ꝯdimēta magis ad calidū decliar'. i q° cāu erucā sinapis sie aq̄ꝝ ōscriptaꝝ isussiōe extra bi pn̄t sз tūc ꝯueniēt rob. uini qz mirtuз bulitū cū aceto l' aliquo ex succis ōscri pt' addēdo si libз ꝓpt' eoꝝ siccitateз pa rū aq̄ ēdiuie l' uiolaꝝ cū modico zucari

Ité cū aīgdal' ex aceto l' allio ex succis ōscript9 cū ifrascripto puluere pōt ꝯ cā nib9 tā assis q̄3 elixis sapor ꝯfici. Pul uis sic fit ℞.zucri albi ciāmōi electi añ ʒ.i.coriādri ꝑpati.ʒ.ß.gariofiloꝝ ca r damōi granoꝝ padisi añ.ʒ.ii. rasure e bor̄.℈.i. radicū tormētille.ʒ.i.radicum diptāl.ʒ ß.rasur̄ unicornu.℈.i.croci. ℈ ii fiat pl'uis. Et no.qñ ut'is pl'uere isto l' suprascripto si zuc.addideris erit bo nū fiūt et īterdū sapores cū cepe cocto ī piguedine et pane asso ī aceto diu ifu so cū quo si loco .ʒʒ.l' cinamōi poneret̄ ꝯ pl'uere suprascripto.bonū eet. et h̄ sa pō ml'tū uenéo r̄sistit ⁊ q2 iōscribédo sa poꝝ seu ꝯdimētoꝝ maneries mibi aīa nō sufficeret h̄ finé ipono totū moꝺ reli qñs talis preparādi Sȝ quōcunqȝ fiāt scđȝ tpa etates regiōes ꝯplexiōes.⁊ce. cū suprascript9 sīt alterāda sic.s.ī tpe ca lido acetū agresta et sil'ia doīnēt ⁊ ace tū maxīe.tpe uero frigido ñ sic illa dént cū istis saporib9 cōisferi. Et hec de sa porib9 siue ꝯdimētis dcā sufficiāt.

Capitulum sextum de ferculis.

n On é hec boīuȝ etas ut p̄9 ꝯté ta fidelib9 aruis ymo carib9 sa porib9 seu ꝯdim̄t9 q̄eta ñ exñs ꝯtinue nouū cibarioꝝ moꝺ nitit' iueni re ea ꝓpterea deīceps faciā de fercul' mētioné Cōueīt igr̄ amidū smilagineū ordei et quā maxime auene colatura furfuris cum.lacte amigdoloꝝ decocta pultes ac ét ex ordei farina pt et īterdū risū cum lacte aīgdoloꝝ ꝑperatū ac asp sū zuc.mādūcari l' ī brodio caponū aut cānis bñ piguis decoctū leguīs uitāda sunt omnia et maxima eorum substāria lentibus excorticatis exceptis que bis prebulite et ī aliqua aq̄ cocta aceto pñt asꝑgi ⁊ tal' ꝯueīt īterdū eoꝝ us9 ī estate s.cīgares ꝯo de brodio cicer̄ rub faciūt magnū festū iō si ipm magis medicinali ꝯ q̄ȝ cibal'r uti uolueris facias sic qa ip sa bñ mūda ꝑ ꝑus laua deīn ad decoq̄n dū poāt' ī quoꝝ brodio ponat' modicū saluie maiorane petrocillini l' ysopi ad dēdo oleū oliue ꝓ libito uolūtat9 nec ꝯ bét cicera ī lixiuio r̄molliri ut fit cōr qa ēt9 ꝑpt' quā eoꝝ brodiuȝ exbibem9 re manȝ ī lixio ut ex dcīs mesue ī sno de a ꝑpat9 colligi pōt.c.ꝯ pleuresi.illo para grapho.sermo ī q̄ cicer̄.Sȝ si magis m̄ dicinale adhuc ipsū facere uolueris.ut. s.sit magis uiaꝝ urinaliū aīptiuū ⁊ a cal culo magis p̄fuatiuū lotis ut su.facias ut paꝝ buliāt deīn colēt' ⁊ colature ad dat' paꝝ sal' ⁊ uini albi opti cō modico croci ⁊ puluer̄ spicenardi.deīde hoc to tū parū bulIet addédo si libet oleū oliue ⁊ tale brodiū ī pricipio mēse sūat'.Uel ad modū citramōtāoꝝ fiāt offe hoc eīȝ brodiū é ualde laudabile ī quo ñ poito oleo si similā auenatā ul' ordeatā l' talis decoq̄ faceres ac ī9 lac aīgdaloꝝ extra heres utile ualde foret. Ex ciceríb9 tñ diu r̄mollit9 a qb9 si iā nitrositas fuerit spoliata fiāt istula uētré exsiccātia ⁊ sic ꝑpata ipiguāt ut mesue alegato.c.qbus utere.si placet ī hoc tñ casu fracta cice ra a cortice m̄da magis ꝯueiūt.Sȝ ca uēdē é maxīe ne ōscripta sit uetustate ꝯ sūpta.é eīȝ iuidiosa uetustas oīuȝ edax reꝝ.uñ ꝑpt' uetustaté pl'a ex his ꝑ paȝ naturā āmittētia uenenositaté acgrūt y sach teste ī dict9 pticularib9.Ex herbis ꝯueiūt borago buglosa spinachia blit9 ēdiuia lactuca portulaca atriplices et hoc maxīe ī estate lȝ borago ⁊ buglosa sat9 ī omī tēpore magni ell9 de ipsā tēm portulaca et aceto sumet9 ītdū ⁊ si mo re ytalicoꝝ ēsalatā facere uolueris adc

paꝝ eruce boragis mēte ac petrosellini et oīa cū sale et oleo oliuaꝝ ꝯfice et aceto et ē res isto tpe satꝫ ꝯueniēs colericis marie. Et sup oīa ī estate ꝯueit acetosa īmo nōnulli tātā uī eī attribuūt ut un⁹ bol⁹ de ea ī mane et ali⁹ ī sero uacuo stoāco sufficiat hoīnē a peste pseruare laudatᵘ et cucurbita cū qua parū cepe albi ad decoqn̄dū poātᵘ iuxta doctrinā auic. tertia primi doc. scōa illo. c. oꝫ ut sanitatis ꝯseruator ⁊c̄. ut ei⁹ pl'ima frigiditas tēperetᵘ ne debilia hn̄tib⁹ uiscera īferat nocumētū cōr tam̄ tpe magni est⁹ nihil calidū ꝯmiscem⁹ sꝫ ulti⁹ agrestā īūgim⁹ et tu facias si libet. Cresoēs mēta petrosill' brodiū cauliū rubeoꝝ leuitᵘ coctoꝝ radices petrosilli rape ī quib⁹ ē mirabilis ꝓprietas ad illuminādū ocl'os ut iqt aṽroys. v. colliget et napi pbuliti deice ps cū brodio carniū cocti ifdū ꝯueniūt siliter et pastiāce fiūt et cū carib⁹ fercl'a pl'ima ⁊ ꝯ piguedie q tali tpe sitᵘ oīno uitāda nisi ex carnib⁹ caponū fierēt fasianoꝝ starnaꝝ coturnicū l' iuuenū galliaꝝ allis lāzeoles ⁊ pectorᵘ pulpa ex qb⁹ ꝯ lacte amigdalaꝝ ut fit cōr pót brodium ferculū ꝑpari fit et aliud satꝫ laudabile ferculū cū uitello oui et agresta qd̄ brodiū gruiū ī lōbardia cōitᵘ appellatᵘ. Frāgūtᵘ ac etꝫ oua recētia ī aqua ⁊ mollitur decocta cū agresta ul' aliquo ex succis d̄ scriptꝫ aspgūtᵘ ⁊ ē cib⁹ satꝫ laudabil' ī estate. Nec etꝫ recētia oua tal'r cocta ut tremāt ullo uitupo tpe. uñ estate cuꝫ albuie yeme uero sine sūt comedēda frixa āt nō ꝯueniūt attñ quocūqꝫ mō coquātᵘ mollia existāt qꝛ tal'r cocta sī ml'ti ⁊ bōi nutrimēti paucaꝝ sꝑfluitatū ac facil' digestiōis ut auic. fen. scōa ꝑmi. doc. scōa c. d̄. eis q̄ ꝓueniūt ex eis q comedūtᵘ et bibūtᵘ ⁊ fen. iiii. c. i. Si uero cocta fuerūt usqꝫ ad duriciē et si multi sit nutrimti dure tñ digestiōis sūt sicut caro bouina ut auic. scōa primi. all'ato. c. Ex q°. cōcluditᵘ ꝙ ī palloꝝ corpib⁹ decocta sitᵘ oīo uitanda. Nota īsup ꝙ oua saniora sūt per se cocta quā cū aliquo alio ut auic. scōo cañ. c. de ouis et qꝛ ñ forꝫ possibile ut oēs cibarioꝝ modos sigularitᵘ describerē cū oēs ꝓuicie ymo ciuitates ymo ut ita dcā q̄libet uillūcula suū certū modū hēant cibaria ꝯponēda. Et h̄ de fercul' dcā sufficiāt. Sꝫ q̄l' rcūq̄ fiāt estate frida yeme ṽo calida medio ṽo tēporᵘ mediocria ṽtualitᵘ ꝯueniūt. ⁊ce.

Ca^m septimū d̄ lacte caseo ⁊ faceo.

Trātasiēses mantianēses atqꝫ brissani iter oīa mūdi cibaria pricipatū putāt caseū obtieᵘ et nedū uia nutrimēti ṽuꝫ cuilꝫ uenēo sic̄ tiriaca magna affirmāt sue ṽtutꝫ excellētia de fcō r'sistere qr uidētes medicos ī firmis ut plurimum caseū inbibere non soluꝫ ipsos ymo ypocratem galienum et auic. cuꝫ de suis caseis nō fecerāt mētionē īfamant dn̄tes ꝙ si boitatē et excellentiā suoꝝ caseorū sic̄ sardiūsiū malicīā ꝯgnouissēt nō sic idrn̄tᵘ oēm caseū uitupassēt. Quare cū ad pn̄s ibitē iter eos eoꝝ īfamiā cupiēs euitare d̄ lacte caseo ⁊ saraceo ī hoc. c. sb breuib⁹ faciā mētōꝫ. lac ergo eligatᵘ a medio ṽis usqꝫ ad mediū estatꝫ nouitᵘ mulsū albū bōi odoris atqꝫ saporᵘ ꝙ super ūguē positū nō fluat sed rotūdetᵘ ad q̄ꝫdā tēdēs dimēsiōeꝫ a sal' piguis ⁊ iuueis ī mōtana pascua libe euētata et odoriferaꝝ herbaꝝ nūtri p. xl. dies ad min⁹ a ptu distātia ⁊ si sit capra ul' uaca nigra. l' rubea eligatᵘ. et itᵘ cetera animalia bruta iuxta sniaꝫ gal'. vi. de igeio sanitatꝫ. c. v. asininū lac laudabili⁹ cū ꝓbatᵘ lꝫ uelut alia ī

etbī nisi sic extat' ī usu. Deīn caprnū lac magis ꝯueniēs iudicat' quo si tu uti uo lueris tpe quo su.cū alijs ꝯditiōib' noī natꝫ bonū erit dūmō stōacū hēas a malis hūorib' mūduꝫ sine febre capitis dolo re et uentris tortione similiter existat: Est quoqꝫ sumēdū cū modico sādaloꝝ uel zucari admixtiōe uel mell' ut galie n' loco quo supra ab.ʒ.v.usqꝫ ad .viii. ac ēt naturali calore p ꝑus aliqualiter p exercitiū ul' fricationē uiuificato. De īde tardꝫ cōestionē ꝙ a sto.sic egressū ꝙ erit uerisiꝉe ī bon duab' cū didia ul' trib' bonoīe papie padue lac uēdit' coa gulatū qđ post cibū cōr exhibet' et non laudo īmo si ipo uti uolueris ipꝫ cū flo re camomille uel florealio caseari fa cias deinde ipsum in principio pastus assumas cum sale uel comuni trasea uel ut aliis cōr fit ptib' tū debes. p'tea uini potatiōe per morā notabilē absti nere. Case' āt uaccin' l'ouin' eligat' be stiaꝝ que ad fetatiōeꝫ piguedinē et pa scua ut sn. ꝯditionatū īter nouū et āti quū medi' boni saporis ⁊ odoris ad dl' cedinē siꝉiter et ñ ad salsedinē declināas Cal' aūt us' tā in fercul' quā al' nō ꝯue nit sicut ī istis de tarātasia maurina ul' brisia. hi eīm facile digerūt' corp' ipin guāt ac bonū dāt nutrimētū et loquor ī corporib' sanis et occesionatꝫ. Nā cal closis et patis cadere ī opilationē inꝯ ueniēs existit nec ipsū ī scda mīa ut cōr fit sup asso pane coctū iterdū māducare uitupo qꝛ grauitate sua ad stoāci fun dū cibū īpellit et rōne panis assi os stoā ci corrugat' et claudit' uñ melius āple ctit' cib' et per ꝯñs melior fit digestio. et ꝑpter eādem cām ātiquus case' bōi saporis et odoris ad quādā declinās dl' cedinē. Itaqꝫ neqꝫ sal neqꝫ coaglū acu itatē et mordicatōnē ī eo ullā ipresserūt ī pauca tñ quātitate sūpt' ꝯnest p' cibū el'r ī isto cāu oio utet' qꝛ tūc uis coagli et salis in eo multū potēs existit qua re humores acueret et ad febreꝫ recipi endā redderet patiores. Seracij quoqꝫ ul' nō hānit' īrdū dūmō sit dulce īr du rū et molle mediū ī quo null' pcipit' ma l' odor neqꝫ sapor. ⁊ cū usus sit res eꝝ rōeꝫ q maxie ē obfuād' ītra pmi. doc. scda.c.vii.audacius et sic miori nocu m to ōscriptꝫ uti pñt assueti q̄ꝫ alij q̄r isue ti ñ tātā quātitatē neqꝫ eoꝝ usū sicut as sueti dēnt frequētare. Glorie' ergo ta rātasiēses maurianenses atqꝫ bristiani quoꝝ caseoꝝ ⁊ saraceoꝝ usus ut sardi nēsiū nō uitupērat'. Et hec de caseo lac te.et saraceo dicta sufficiunt.

Capitulum octauum de piscibus.

d Euotis dieb' ut ē q̄dragesīa dies ueneris uigilie ⁊ce.a sa cratissīa lege nrā nob carniū comestio ꝑhibet'.uñ pisces si boni hri pñt libenter in earum loco reponimus. Qua de re in ipsorum electione alique sūt attendēde cōdictiones. Primo eiꝫ sit marini ul' aque dulcis libere fluētꝫ ⁊ ⁊ nō lacūal' nisi frid' fuerit arenos' l' sa sox' l' ex trāsitu magni fluuij l' lac' gebe nēsis l' lac' ꝯstātie l' ex magna fōtiū sca turigie l' ex freq̄nti fluxu maris ꝑcreet' ut lacune uenetoꝝ ⁊ ñ loquor de ciuita tib' ꝑpigs ī qb' tota ipsi' ciuitetꝫ imū dicies expurget' qꝛ tales pisces sūt oio uitādi ac etiā qui ī fluuijs iuxta citates l' uillas nutriūt' ī quib' maxie citetꝫ cloa ce deueniūt. Qđ aq̄ ādcē uentis fuerit septētrionalib' mlto erūt meliores q̄ꝫ si meridionalib' uēris uel qbus uis alijs fuerit euētate. Et īter oēs ceteris pib' marini laudabiliores existūt quoꝝ noīa

ꝑpter diu̾ſitaté pn̄tibus nō iſcribā ſed cognitióes ex qbus i cognitióez bonita tis ipſoꝝ ubiqꝫ locoꝝ qs poterit facili me deueire et que tā maris piſcibus q̄ꝫ dulcis aque ꝯueniétes. Prio eni ſint boni odoris nec tactulimoſi ut ſūt āgui le l' ſtiche i mar' aquis ſtātibus nutrite ꝛ quāto magis carné ꝯpactā hūerit et al bā tāto ceteris parib' erūt meliores. In ter puos ꝛ magnos mediuꝫ teneāt. Nā iquit yſaac i ul'ibus dietꝫ et ſi pui ſtoāco nō noceāt facile tn̄ incorruptioné mutā tur. Groſſi uero ſi ꝑpter eoꝝ uiſcoſita té ſtoāco noceāt nō tn̄ ita facile ut faci le pui corrūpūt' Sūt itaqꝫ i piſciū gene re mediocres eligédi. Et ſi qs uellꝫ ei' dé ſpéi piſces i puitate et magnitudie hoc é ſcdm̄ eoꝝ etates ad iuicé copara re ꝯplexional'r' ſicci meliores ſūt i ado loſcétia ſiue pueritia hūidi v̄o i iuuétu te nā ſicut hūiditas agni iuuétus ſicci tate téperat' et ſiccitas ei hūiditate pue ritie ita p̄ciſe de piſcib' é arguédū. Se nes v̄o piſces ſiue decrepiti ſūt oio uitā di. Sūtqꝫ eligédi piſces itermacie ꝛ pi guediné mediū tenétes ꝙ docti piſcato res ſcdꝫ piſciū ſpés et āni tpe cognoſce re ſciūt Nā uidi uenetiis ꝙ piſcatores ſigulo méſe aliquā unā ſpém ſciuerūt e ligere i bonitate et piſces illi méſe trāſ acto ꝑpter eoꝝ macié l' ſuperfluā pigue diné iſipidi et i ſani iudicāt'. Et iter ce teros ſquāōſi ſūt eligédi et ceteris pa rib' pauciores ſpinas habétes. Debet auté piſcis nuper capt' i recéti aqua ali quā diu ludere deide euiſcerari l' i ſale repōi per aliq̄ tépus pl' l' minus ſcdm̄ ei' maioré uel minoré humiditaté uel uiſcoſitaté. Et ois piſcis uiſcoſ' ꝛ pl'i me hūiditatꝫ ſaior é ſuper prunas aſſa tus l' i patella oleo frix' quā ali' ignis e ni et oleū humiditaté deſiccant et auſe

rūt uiſcoſitaté laudat' cū hoc bonū uinū et odoriferꝫ nōnulli ꝛ magis laudāt ſup pruās aſſatū piſcé aſperſū uio albo ꝯ ſa le mixto et cū ol'o ut comuit' fit. Cuꝫ tn̄ cui'libꝫ piſcis i oleo cocti debet abici. Si auté piſcis durus ꝛ n̄ uiſcoſus fue rit ꝯ aqua uino et ſale coquendus erit. Dio āt piſciuꝫ piguédo uitāda. et pars eoꝝ ſanior ꝑpt' ꝯtinuū motū é cauda ꝛ idé dico d̾ uétre i ꝯparatōe ad dōſū dū mō i nimia nō habūdet piguedie quo in cāu pars dorſi ſanior exiſtit ꝛ ul'r cū pi ſcis é habūdās i piguedie dorſa. ꝛ late ra ꝛ mébra que nō ſt' ita pigua ſaniora iudicāt'. Qua ꝑpt' ꝛ ſi occuli ꝛ totū ca put atqꝫ ptes ūbilicales ſapide magis exiſtāt attn̄ ſicut alia mébra ita ſanū nō dāt nutrimétū. In raro tn̄ uſu āguilā nō uitupero et maxie i eſt' tpe i iā dictis a qs nutritā q̄ i receti aqua purgata de mū excoriet' ꝛ i ſale aliq̄ꝫ diu dimitat' d̾ ide ſi elixet' cū petroſilio maiorana ſal uia ꝛ ozimo decoquat'. ꝛ cū modico pi pis. ꝫꝫ. cinamōi et pauco ꝫaffarani ꝯdia t'. Si āt eſſet' ſepe cū uino albo ſale per mixto irorer'. Et v̾ſ' decoctōis finé cū ſpéb' ā̾ſcriptꝫ addito ꝫuc. aſpgat'. ꝛ oéſ aſſati piſceſ ut d̾ carnib' dicebat' ꝛ ma gis i yeme ꝯueniūt q̄ꝫ i eſtate ꝯtra v̄o elixi. Raſ. tn̄. iiii. alm̄. c. d̾ peſtiletia ꝛ e i' cautella pl' tempore peſtis laudat pi ſces ſup carbones aſſatos q̄ꝫ al'r coctoſ laudo iſuper ſalſametū qd̾ elixis piſcib' fit cōr ex cinamomo. ꝫꝫ. pipe gariof gra no paradiſi galāga cū ꝫaffarano et eſti uo tépore cū aceto uel aliquo ex ſuccis ā̾dictꝫ corrigat' ꝛ q̄ꝫ maxie i ſalſamento piſcium acetuꝫ ꝯueit. ſi pl'ima habūdāt uiſcoſitate. Aſſatꝫ v̄o ꝯuenit ſalſamétuꝫ cū pipere. ꝫꝫ. gariof. cinamomo. ſcm̄ et cū aceto. Et nota ꝙ ſcdm̄ etates ꝛ cum plexiōes ꝛce. ut ſu. dcm̄ eſt de carnibus

sūt salsamēta pisciū uariāda. Noti āt no bis pisces aque dulcis q cōr laudāt. sūt lucij siue becheti temale seu umbre den tale pegie pisces parui petrini noti stu ligiores seu facie. Cācri quoq3 in par ua quātitate tñ grauāte eni stoācum et dure sr̃ digestiōis. De salitis uero pisci bus dico oēs eē uitādos cū caliditate ꝛ acuitate sua ad itensioné recipiendā ni miū hūorī ꝑpāt. Si tñ grā appetit⁹ ꝓ uocādi ut quorundā erat alexādrinoꝝ dieta i pricipio past⁹ paꝝ de eis sumat tollerabili⁹ eēt ut fit cōr de encludis s3 eorū pauca fit quātitas. Et hec ō pisci bus dicta sufficiant. Laus deo.

Capitulū nonum de fructibus.

N Ciborū natura rōni finé im ponā restat de fructib⁹ aliquā facere mētioné quorū usus i h̄ casu poti⁹ medicialr̃ quā cibalr̃ coén dat̃ s3 cū mlti cas⁹ accidere pn̄t rōe quo rū medicialr̃ eis dv̄simoō fort utédū i lōgū h̄ narratō ducerēt si illō siglariī ex ponere uellé. S3 his emissis ut heinuz lasciuijs aliq̄lr satꝫ faciā q prādiū aut ce nā ꝑfecisse mime credūt nisi fructuū mā neries affuerit aliq3 de eis scō3 coē3 u sū h̄ breuiī faciā mētiōe3. Pro q° nota ꝙ oēs frcūs putridi et i qb⁹ v̄mes mlti tiplicāt. sūt oio uitādi nec sūt i eadé mē sa dv̄si frctūs cōedendi ne alr alteriu⁹ i pediat digestiōe3. Et q̄3 maxie cauédū ne cum rore colligant̃ et sūmo ope cōe stione ipsoꝝ nimia i fine past⁹ abstinea m⁹. si ei3 male ul̃ mime digerūt malas si bi qualitates acgrūt uenéo uicinas ut i ul̃ib⁹ dietꝫ ut igt ysaac. His hitis dico ꝙ alig frcūs sūt ꝑponédi ut fic⁹ vue ama rilis ceresa mora nespl̃a matura pruna persica crisomila cucumer melo hache ca et similes. Fic⁹ eligāt̃ boni saporis et odoris quaꝝ medulla rubea existit v ue sit albe per dies aliquot añ collecte uel salté sint i feruéti aqua aliquantulū imerse quaꝝ cortices abiciāt̃ et grana dént et persica añ eorū comestiō3 p du os dies salté ad solé dimittere quedā. n. tūc eis superflua hūidites resoluit̃ rō ne cui⁹ humor ex eis gnātus de facili re cipit putrefactō3 ꝛ adhuc nōnulli ea sb calidis cinerib⁹ reponi iubebāt alii i fer uéti aqua ꝙ facias si libet et si ipa sūpse ris añ cibū uinū bonū et nō aquā post bibere dés. Idé facias si sūpseris criso mila que quasi cū persicis ꝯueniūt i na tura nō tñ multū laudāt̃ ab auctorib⁹ iō illa dimiteī mli⁹ é. Amarilia ꝛ maxie cū 3uc. ꝯdita malagranata mora nō ꝑ fecte matura i aqua refrigerata. pruā depilata q̄ tria 3uc. sr̃ aspgéda l3 de mo ris iusitatū uiōat̃. Ceresa meloés atq3 āguria grā reprimēdi sāguiné atq3 cole rā et in sui acuitate magni est⁹ tpe pōt q̄s et maxie coleric⁹ p duas horas ante cibū assumere. post q̄3 nihil bibendū est post malagranata maxie. S3 si te p⁹ il la a potatiōe abstinere nō uales l3 non nulli aquā laudét isto tepore salubrius céseo paꝝ boni uini bibere q2 si ꝓpter hoc forsā nō ita cito illa labāt̃ a stoāco Humori tñ ex illis geito uinū tyriaca lr apoīt. Nota tñ ꝙ si coleric⁹ meloēs ul̃ auguriā cōederīt meli⁹ é ꝓpter ei⁹ fa cilé i colerā cōuersioné ut aquā uel oxi 3achaꝝ post bibat. flegmatic⁹ uero ul nō. Si tñ coleric⁹ de ipsis comederet ul nñ uō nocebit. Et si de eis inquātitate sumit̃ cib⁹ ali⁹ nisi ꝑ pri⁹ facta digestio ne sūmi nō debét. Oliue v̄o mature cu3 aqua sale ꝛ feniculo ꝯdite grā appetitū ꝓuocādi ac stomacū ꝯfōtādi i ꝑncipio mése possūt sumi. Interdū possūt et cu

cumeres ꝯ aceto sale et oleo oliue corre
pti i pncipio past⁹ tempore magni estus
i pauca tñ q̄ztitate iterduz manducari.
Mora vo matura tali tpe tāquā mōta
lē fugias inimicū q̄ i corrupto aere sūt
pestis generatia. In scōa vo mēsa ꝯuei
ūt poma et pira que si cocta fuerit cū a
niso corrigere debes l' cū zucaro ul' cū
maratro Et quicqd dicat ysaac ꝛ auic.
psica mō quo supra correcta post cibū
moderate sūpta nō uitupero nā et si a
quea sit et de facili putrescibilia ut ipsi
asserūt tñ ut supra correpta nec i nimia
sūpta quātitate pōderositate sua ad fū
dū stoāci cibū ipellūt et ipsi⁹ os eoꝝ fri
giditatē cōdensāt ac fetori qui ab ipo
stoāco ꝑuenit mirabil'r resistūt ut auer
roys.v.colligz atqz magni caloris tem
pe ariditatē et superioꝝ partiū estuatō
nē potēter mitigāt et cū hoc eo suauem
sumpnū iducūt et hoc uidet' elici posse
de mēte ras.3. almā.c. de fructib⁹ et po
mis. Itē et si post cibū coclear unū gra
noruz maligranatꝫ assumeres ēt duo l'
tria nespila pctm̄ mortale nō ꝯmitteres
Nobil' eim iest mal' granatis ꝓprietas
ut iquit auerroys.v.colliget ꝙ cibis re
sistūt ne i stoāco corrūpāt' aliqual'r aul'
lane uste sūt cū trito sale aliqñ māducā
de q̄ nō uste i uino sūpte hoiem a uenēo
defendūt ut ysaac iquit i dicꝫ pticulari
bus. Nuces tyriaca pisciū post eoꝝ ꝯ
mestionē sumat' de plumate i rosacea
aqua Et aliqui accipiūt uinū i quo ali
quātulū maneāt et deide extracte et zu
caro asp'se sūt ꝯmedēde recētes uero ꝺ
pilate simil' uel uio rosacea aqua lauē
tur et ut supra zucaro asp'se sūt comedē
de ꝙ si cū una ficu āte cibū sumat' ab oī
uenēo hoiē p̄seruat illesū ut iquit ysa
ac et auerroys.v.colliget et p ꝯñs ꝙ si
scōm auic. scōo cañ.c. ꝓprio addidere
paꝝ rute erit meli⁹. Sēnt et aigdole tā
recētes quā ātique ut nuces p̄pari piēc
vo cū mātilli albo aliqual'r cōfricate et
de plumate ꝯ rosacea aq̄ ꝛ zucharo ꝛ
amigdol' p̄pāt' fistici aliq̄l'r torrefacti ut
auellane sumant'. Castanee i primis co
cte post cibū a colericis cum zucaro et
a flegmaticis cū melle sumant' ut docet
ysaac. In aqua tñ cocte laudabiliores
existūt et ad suā quā faciūt islatōem ꝓ
bibēdū quocūqz mō coquāt' ē utile eas
cum sale comedere. Omne genus py
rorum pomorumque exceptis grana
tis ut eliciter ex doctrina mesue
in suo antidotario disti. iiii. potest
cum zucharo confici uel melle in mo
dū diacitonitē. Si p bolos p⁹ ei⁹. ꝺcoc
tōez i zuc. ipꝫ dimittet tal'r ꝺcoq̄ndo ut
ualeat ꝯsuari ut docti sciūt apotecarij
p̄pa' ꝛ ē ꝯfectio ꝺlectabil' ml'tū q̄z post
assūptū cibū maxie laudo i ꝯsili mō quō
ꝺ ūt dic mesue pūt p̄pari. sı āt amabilia
pruna l' ceresa ꝯ zuc. ꝯdiāt' meli⁹ ē añ ci
bū illa sumere. ꝛ h̄ de fructib⁹ sufficiāt.

Capitulum decimuz ꝺ potu.

Volēs p̄missū ordinē ꝯsuare ci
u batiōe hita q̄ i r̄gie pot⁹ sunt
attēdēda describā q̄ nō solum
sitꝫ extictōez afferūt iuuamētū uerū etꝫ
ut meli⁹ digerat' atqz ad mēbra facilius
penetret cibū p̄pat. Non igit' qs bibat
nisi p p̄us notabili fctā ꝯmestione. diuer
sitas quoqz uinoꝝ i uno pastu ē oīo ui
tāda. Et qō ei⁹ i cena uel prādio bibit'
salubri⁹ erit i plures diuidere ptes q̄m
totū ut nōnulli faciūt i una ul' duab⁹ bi
bere uicib⁹ nā pcēdo totū fit melior su
btilis cū grosso ꝯmixto ceťis parib⁹ me
li⁹ qz ad epar chilus penetrat ꝛ melius
ei⁹ totalitas poterit ab epatꝫ tāgi totali

tate uñ meliõ et faciliõ fit chili digestio ꝛ hoc uidet̃ uelle. auic. primo cañ. c. de mõ generatõis humoꝝ dñ igt. Et faciat ipsũ penetrare i illas coangustationes ubi melior ꝯmixtio aque bibite ꝛce. per quã i assuetis itelligit̃ uinũ Qδ si quis ad huius oppositũ unũ textũ adducerꝫ auic. tertia primi. c. de regimie eius ꝙ ꝯmedit̃ et bibit̃ dũ dicit oportet ut p⁹ ꝯmestioné bibat quis et nõ i hora ꝯmedédi per ꝙ uidet̃ ꝙ nõ solũ bibere duabus uicibus ymo nihil bibere melius sit et per ꝯñs aliquis hora conmestionis si min⁹ biberit meli⁹. Dñdum ꝙ hoc dictũ cũ textu ꝯtinuat̃ precedéti. s. cuꝫ illo. Neque post ipsum multa bibenda est aqua ut ꝙ itra tépus ꝯmestiõis nõ debet quis bibere aquã. Si tñ ipsũ sitis ifestauerit bibat de ipsa parũ et sit frigida qꝛ si fuerit mlta faciet cibũ i stoãco natare et frigiditate sua digestioné ipediret. Sꝫ si quis biberet eã postquã cib⁹ descéderit a stoãco l̃ a partib⁹ superiorib⁹ tũc ꝯprimet ꝙ i stoãco remãsit uñ citi⁹ et melius digeret̃ et cũ hoc siti extiguet. Et i isto casu ifestãté siti si qs uino uti poterit si ipso fuerit assuet⁹. et hoc uoluit auic. loco quo supra si quis diligent̃ ispexerit. et idé ponit ras. iiii. alm̃. c. de regimie bibitõis. Ex quo tñ nõ sequit̃ ut assueti uino se a potatiõe ifra tépus ꝯmestiõis debeãt abstiére qꝛ supra cibuꝫ id é hora ꝯmestiõis potest hõ assuetus uino duas l̃ tres briadas ipsi⁹ sine nocuméto bibere ut idé Auicenna tertia primi caplo de regimine aque et uini. Et accipit̃ ibi briada pro ciato quare ꝯcludit̃ ꝙ melius é illud ꝙ bibiturus é partes i plures partiri quã i una uel duas solũ. Cumqꝫ i istis partibus in ytalia sint assueti uino. sit estaũ tépore album uel roseũ bene clarum ꝙ in lõbardia cisolũ nũcupat̃ bõi odõis atqꝫ sapõis et ad aliqualé ꝯclinãs acerbitaté Tale eiꝫ uinũ calefact̃ é meli⁹ et p ꝯñs estaũ tépore ut auic. tña ꝑmi doc. scõa c. octauo. In yeme õo sit rubeũ claꝝ et subtile erit laudabile ut ex dcis auic. loco quo ẽ põt bri. Et sut scõꝫ eoꝝ poté tiã hec uina liphãda sicut q̃si aqua sétiã t̃ sicut dixit ras. quarto alm̃. c. de pestilétia et ei⁹ cautella. poti⁹ tñ laudo que talia sũt naturalr̃ uel artificialr̃ ut ulterioris aque admixtione nõ idigeãt. Et ob hãc cãꝫ nõ nullos ualétes practicos uidi q ut aque cũ uino debita fieret permixtio per horas aliquas ãte bibédi tépus aquã cũ uino permisceri iubebãt artificialr̃ tñ poterit uinũ fieri qδ ulteriori aque admixtione nõ idigebit. ut si qs i loco fuerit ubi potétia uina nascũt̃. faciet ut ego feci pro q̃dã nobili dña faciebã tépore uidemiaꝝ aque sufficiété q̃ntitaté cũ uuis i tina misceri faciebã. deinde extractũ uinũ cũ sufficiéti tpe i ipa bulliat. et i uase posuũ iteꝝ bulliebat. et purificatũ nulla alia aque admixtione idigebat et illa est optima pusca. licet dici pusca ꝓpe nõ mereat̃. Tpe igit̃ pestis. uina dulcia uia potétia. ut maluaticũ uernaciũ trebianũ robola ꝛ alia huiusmõi et unũ qδqꝫ artificiale. ut mellicratũ mulsũ seu nectar et ad modũ uulgariũ ypocras et ꝛ̃ claretũ siue stelea sũt oĩo uitãda. Si quis tñ tépore hyemis ꝓpter ꝯsuetudiné. ul̃ poti⁹ ꝓp̃ lasciuiã hĩs uti uoluerit sũt cũ colirida i ꝑncipio pastus suméda ut diuti⁹ morent̃ i stoãco ne aliũ cibũ secũ traherét indigestũ et é modus qué ytalici seruãt et bene. Citramõtani tñ oppositũ facientes talia uina et maxie nectar in fine pastus assumũt qδ nonnulli medici ac ét moderni laudauerũt dicétes ꝙ sumi debet cũ nebulis p⁹

cibum que sua uiscositate ori stomaci adherētes ipsū calefaciūt ⁊ sic digestio nē ꝯfortāt. Et habentib⁹ stomacū debi lē iubēt ut accipiāt ipsū cū colirida. In hoc autē me potius uirorum moueret auctoritas quā aliud. Nā cū in ꝯserua tiōe sanitatꝫ digestiōis locū taliter pre parare debemus ut melior digestio ce lebret. et sic uinū potēs debili prepoē re debem⁹ caliditate eni sua stoāci fun du calefacit. unde ad perficiendū reddi tur magis potēs ꝙ ex debili ad hui⁹ cō parationē nō ꝯtingit. Item ꝙ facili⁹ di gerit ceteris parib⁹ est preponēdū ut ꝫ i pria differētia. c. ii. huiusmōi autez ē uinū potens in ꝯperatione ad uinum debille qꝛ quāto uinū ē magis aqueū ce teris parib⁹ tāto ē digestioni rebelli⁹ ⁊ difficilior descēsio a stoāco. ut. Gal⁹ 3. regimis acutorū cōmēto illi⁹ ꝑtꝫ. Aque vō nullū inueni ⁊ce. Hoc isup icōuinci bile p euāgeliū approbat qꝛ oīs hō pri mū bonū uinū poit ⁊ce. His nō obstāti b⁹ aliq̄ occasionata corpora i pncipio past⁹ talia uina sumere nō debēt. Nam habēs epar calidū si talia uina ⁊ maxie dulcia sūpserit i pncipio attraheret sta ti ab epate ipsūqꝫ magis calefaciet atqꝫ chilū secū traheret idigestū. In fine au tē past⁹ uinū debile dico fore sumēdū. Nā p ipsu melior fit digestio ⁊ pauciora sequūt nocumēta q̄ꝫ per forte. Frigi ditate eiꝫ uini aquei in fine sūpti claudi t os stomaci et ei⁹ grauitate cib⁹ ad ei⁹ fūduꝫ pellit. cui⁹ oppositū ut pꝫ intelli gēti corigit ex forti. ⁊ q̄ꝫ maxie si neciā fuerit uel potentia simile. Preterea ui nū forte ꝑpf ei⁹ facilē ꝯuersionē cito di gerit et ñ descēdere nequeat in fumuꝫ ꝯuersū apertū os stoāci detinet sua cali ditate. Unde caput ascēdēs pessimas ñ nūquā iducit ifirmitates ut dolorē capi tis apoplexiā et mortē interdū iducit subitaneā ut iquit Ras. tertio almanso ris. c. de uirtute uini ac ēt iterdum spas mū ut ypo. v. pticula affoillo affo. Si ie briat⁹ aliqs fuerit et repēte sñ uoce fiāt spasmo inato morit. Si uero descēde rit facit penetrare cibū cū nondū sit di gestus et faciet egritudines oppilatio nū icurrere et hoc est ꝙ dicit Auicen. tertia primi doctrina secūda caplo sep timo dū iquit. Uinū quoqꝫ post cibuꝫ est ex rebus magis ipedietibus quoniā digerit uelociter et penetrat ⁊ facit pe netrare cibū cū nō sit digestus et facit hereditare opilationē et putrefactionē et cetera. Et ifra capitlo sequēti Et ui nū quidē inquit post quodlibet cibario rū omnium bibere est malū. Ex quibus ꝯcludo ꝙ i. priēipio past⁹ meli⁹ ē forte uinū assumere et i fine ōbile quā eꝯ. Et si i fine aque bene frigide parꝫ assumat. ad huc meli⁹ esset q̄ꝫ uinū iuxta sētētiā Ras. ttio. alm̄ c. de uirtute aque. ubi di cit ꝙ aqua cū uino ifrigidata uł q̄ ex se frigida iueitur sup cibū accepta stoācū corroborat. et cetera. Posset tamē ali quis dicere cōtra ōterminata for auic. tertia primi doctrina scōa. capitulo de regimine aque ⁊ uini. ubi expsse dicit ꝙ a paruis meli⁹ ē icipere quā a magnis.

Qñdū ꝙ ille text⁹ ꝯtinuat cū pcedē ti ubi aiebat ꝫ cibū mali chimi bibere ui nū dū comedit. aut ante. aut post q̄ꝫ di gerat ē malū qm̄ facit malum chimū ad extrēa corpis penetrare. Et subiūgens ait. ꝙ meli⁹ ē a puis icipe q̄ꝫ a magnis ut uelit dicere ꝙ eo cāu quo qs sup ma la cibaria uinū bibere uoluerit meli⁹ est ut a puis icipiat. i. min⁹ malū q̄ꝫ a magis qꝛ natura nō ea ita dilligit. ⁊ p ꝯñs illū uꝫ chimū nō ita auide ad mēbra trahe re sicut. s. potēs Et magnū uinū biberꝫ

ĩ prĩcipio ꝙ uelotius digerit̃ quã par uũ. Ex quo tñ nõ sequit̃ absolute a puis fore ĩcipiẽdũ ut pꝫ ĩtuẽti. Quidã tamẽ soti⁹ uolẽs supradcãs rõnes euitare tã ĩ prĩcipio quã ĩ fine uinũ bonũ bibebat et sic dicebat se reglis suprascriptꝭ subiectũ nõ existere Rasis aũt quarto almã.c. de pesti. et ei⁹ cautela tali tpe oĩno uinũ ꝓbibebat. Acetũ uero cũ aqua tpatũ bibẽdũ laudabat ꝙ colericis iuuenib⁹ tpe magni est⁹ nõ ꝓbiberẽ iterdũ et acciperẽ aquã acetose uel rosaꝝ et si ꝯtigerit eo tũc ut meridie trãsacto sitierit utile ualde foret si syrupũ acetosuꝫ sĩplicẽ cũ aqua simplici uł ꝫucari sumeret. quo tũc melius ẽ utẽdũ quã uĩo Et h tã ꝺ cibo quã de potu dicta sufficiãt.

Caplm.xi. de sompno et uigilia.

P Ostquã hõ cibũ et potũ sumpserit naturał calor ad ipsos digerẽdũ ad ĩtra retrahit̃ q̃re tũc fumi eleuati a toto ad caput tanquã ad caminũ toti⁹ ascẽdũt et primũ cerebri uẽtriculũ opilãtes sompnũ inducũt. qua de re de his q̃ sũt circa ipsuꝫ attẽdẽda ꝯdignũ est pñti ĩ.c facere mẽtionẽ. sũpto itaqꝫ cibo tã mẽte quã corpore debet quisqꝫ qescere ne ꝓpter corporalẽ motũ fortẽ seu cogitatiões ꝓfũdas naturał calor a digestiõe subtrahitur post igr̃ cibũ noua seu historias delectabiles ĩstrumẽta musicalia ł dulces audiat cãtilenas talia eiꝫ hoĩeꝫ letificãt et ipsũ benignũ ac bonoꝝ moꝝ efficiũt ut ĩquit. Aꝝ.viii. politicoꝝ dũ dixit. aĩma eĩm naturałr ĩ musicis delectat̃ armõiis Et iõ melodie iratos ꝛ aliis passionib⁹ occupatos sepe alleuiãt ipsos letificãtes ꝛce. Nec se ad dormiẽdũ quisquã ponat nisi p pri⁹ superiores ptes stoãci cibo sẽserit alleuiatas ꝙ post assumptũ cibũ ĩ duabus horis cũ dimidia fieri cõiter debꝫ. Qꝺ si eo tũc illꝺ ꝓpt̃ ꝙ uis ĩpedimẽtũ nõ hrẽt debꝫ aliquãtuluꝫ deãbulare. deĩde cũ alto capite. et ꝯpetent̃ cooperto ad dormitũ se poẽre. Et prio super lat⁹ dextrũ. ut ĩquit Auic. t̃tia primi doctria scõa.c.nono .et aꝝ. ĩde regimĩe sanitatꝭ ad alexãdrũ. nã meli⁹ cib⁹ ad fundũ stoãci pellit̃. cũ magis ꝟs⁹ ꝺxtrũ lat⁹ decliat. ut pꝫ ĩ sõtbo. Intẽsiorẽ pr̃ea calorẽ r̃cipit qꝛ cũ ꝺ nar̃a calidi sit ascẽdere et epar existat sb stoãco. ułuti igis sb lebete ad ipꝫ ĩtẽsiõ trãsmittit̃ calõ. ꝛ p ꝯñs meliõ celebrat̃ digestio. Pr̃ea sigs sr̃ sistrũ lat⁹ p⁹ ꝺcubat nõ sic cib⁹ tẽdit uers⁹ fũdũ sꝫ circa partes magis remaẽt superiores. uñ tã grauitate sui q̃ꝫ etꝭ epatis qꝺ super ipsũ tũc totałr qescit. Canale pulmõis ꝯstrigit̃ cui⁹ signũ qꝛ super isto latere ꝑmit⁹ decubãs magis q̃ sup alio difficultat̃ ĩ hanelitu. ꝓpter qꝺ non ita pfecte ut pꝫ cordis ꝓuenit opatio ꝛ cũ ceteris mẽbris ĩfluat nõ ita bñ ĩ sua opatione silr se hẽbunt. Cũqꝫ digestio fuerit quasi finita sup lattere sinistro debet deiñ iacere. nã tũc chil⁹ tãta caloris ĩtẽsione ñ ĩdiget pr̃ẽr̃a ꝯ tũc calõ ualꝺ potẽsexistat ꝛ illꝺ ꝙ ꝺ chlo ad digerẽdũ r̃m ãsit sit digestioni magis obedĩẽs sup lat⁹ ꝺxtrũ nõ debite digerit̃ sed ĩfumositates poti⁹ ꝯuertet̃ sicut ĩ stomaco calido ꝺre facilis digestiõis ꝯtigit. Sõpni autẽ termin⁹ ĩ quocũqꝫ sano ꝛ si ad septẽ horas uł circa eõir̃ limitet̃ ẽ tñ ut cũ qsqꝫ excitat̃ si caput ꝛ cetera mẽbra leuia sẽserit. palpebras quoqꝫ sñ põderositate psẽtiat ita ut libere possit eas apire. q⁹. casu nẽo ãpli⁹ dormir̃ debet qꝛ supflua dormitio corp⁹ desiccat et ĩfrigidat ac supfluitatib⁹ replet flaticis. Superflue

vo uigilie caloré itédūt corpus desicāt malū calōé idu pt ac rubeā colrā mltipli care faciūt. Sompnus naturalr ꝛ bon⁹ é ut nocté non effugiat ꝛ dié nō ipediat. scdo ꝑno. Amplius super uétré dormi ř ñ laudo nā ꝛ si caliditate culcitre stoā ci uigoreť caliditas. maiora nāqꝫ hoc sit iuuamétū nocuméta sequunť qꝛ stoā c⁹ ꝯpmiť cū totū corp⁹ gescit sup ipsū uñ neccio cib⁹ řmoueť a fūdo. et ꝑ ꝯñs digestio nō ita bona celebrať. Preťea collū et alia mébra male situāť ita ut pse pe i qbusdā et maxie i collo. grādis do lor iducať. Sed si qs illud iuuamétū ꝯ sequi desiderat. ceruical de plumis hé at ꝙ i amplexu ꝯtinue teneat uel saccu lum paruuꝫ plumis plenuꝫ super ipsuꝫ stoācum fascia ligatuꝫ manus quoqꝫ sř ipsum stoācum diu retéta digestionem ualde ꝯfortat. ꝙ facit siliter sane ꝯple xiōis et carnosū nudū iſātulum āplexa ri ul gattum ł pigué catuuꝫ cauédum é attamé ne sudꝫ iſātulus nimium eim sudoris frigiditate nocerꝫ ut auic. iꝫ. ťtii tractatu scdo. c. de cura male ꝯple xiōis frigide ꝛ sicce stoāci teere autem gattū ł catulū propť eorū hanelituꝫ est plibus abhoīnabile. Infātuli quoqꝫ ā plexū refugit. natura ét é i honestū qué admodū uideť. quare et si femia sit hūi dioꝛ masculo. héatqꝫ caloré magis ob tusū ꝑpter ꝙ nō ita ab auctorib⁹ comé dať. poterit tñ i grādiori eligi etate in qua ita hūida no existat. et caloré uigo rosioré hébit q̄ꝫ poti⁹ laudo q̄ꝫ ōscp̄ta qꝛ magis honestū maioréqꝫ i ea nā reci pit ꝯplacétiā. Et iō dicebat Arꝫ. ide re gimie saitatis ad alexādrū ꝙ i isto cāu hō debet āplecti puellā calidā speciosā. ꝛcc. Et quāto meli⁹ fuerit ꝯplexionata tāto magis caloré hébit tepatioré et ꝑ ꝯsequés ex caloris ipsi⁹ reflexiōe meliō

mlto celebrabiť digestio ꝛc. Ponā igř aliqua signa ꝑ q̄ talis puella cognosceť que ex autoꝝ métib⁹ elici possunt ꝛ ma xie gal. scdo tegni. sit itaqꝫ a. xv. usque ad. xviii. ānū iclusiue cuius corpus soli dū ac succi plenum ꝯ aureis capill ꝯde céꝫ. Hanelitus sitqꝫ oculi clari sicut di ana stella sitillātes ꝯ arcuciꝫ supcilijs pi lis paucis ꝯtexꝫ subtilibus ad aliq̄lé ob scurū ruboré tédétibus nasus debite li neat⁹ super labia decéꝫ magnitudinis uiuacissimiqꝫ caloris mésurabilr situeť eburnei détes ꝑpōtionabilr tā i situ q̄ꝫ i magnitudie i ore mellifluo ac decétis magnitudis collocéꝫ. genas quoqꝫ ro seas héat sic ut ex ipsius aspectu circū dās aer undiqꝫ sereneť cādidāqꝫ gullā cū amplo pectore cui⁹ i laterib⁹ due ad istar pomoꝝ sit isite māmille extésa bra chia cū cādida manu. lōgos digitos de céterqꝫ gracilib⁹ eburneis i modū auel lanaꝝ ūguibus ac ét hré debet et si cir ca ācbas āpla eé debeat i ipsi⁹ tñ ꝑsona media debét se due man⁹ posse ꝯtāgi. De aliis vo occultꝫ ptib⁹ meli⁹ tacere cé seo. Pésa aūt si hec oīa sibi isūt ꝙ oīa alia mébra sunt correspōdétia. nam a gés i hanc ꝑducendo tūc potens fuit ac téperatū materiaqꝫ obediés ac beni gneqꝫ téperātie et sic i hoc nullū excel lēti⁹ medicamé possibile. foze repiri. Et quāto a ꝑfata descripta puella alie decli nauerit tāto a bonitate illi⁹ magisterii deuiabunt. Sit isuper delicate uiuens ne. s. superfluitate cibi ad sudoré ꝑuo ceť i nocte ꝛ ne ei⁹ hanelit⁹ malitia cibi ad aliqualé malū vtať odoré hoc attm̄ nō nisi i ualde debilib⁹ ꝑpter ifirmitaté ul etaté ut i decrepitꝫ fieri debet ne ꝑ pter talé āplexū ad coytū moueréť. Ex hoc enim pl⁹ sequereť nocumétū quaꝫ ex āplexu iuuamétū. P⁹ aūt expgefac

tioné resupie iacere bñ laudo qr mébra óia meli⁹ qescát. Vñ ad cogitatóes su as eo tūc bó prūptiō existit. Sz caueat ne dormiat i tali situ ꝓpter cerebri su perfluitates ad posteriora decliare ut i quit auic. tertia primi allegato caplo q̄ piculosaꝝ sūt cā egritudinū ut apoplexie epilésie peralif subetb icubi spasmi ꝛce. et hec est causa quare mľris i hac figura dormiétibus uidet ut pōdus ali quod habeāt super pect⁹ cui⁹ grauitate suffocét. ꝙ tamé accidat nōnunquaz ō facto ut icubo tractátes asserūt. Super i aitóe dozire quis dormire nó debet neqz i meridie nisi plurimū fuerit as suet⁹ quo cāu a cibo fit saltē distás per duas horas deide cū capite alto se bēn faciat pānis coopiri sotľarib⁹ et caligis in estate omnino remotꝭ. nam si hec reti nuerit et maxie sotulares fumi reflectū tur ad totū ꝓpť ꝙ turbať corp⁹ et ipe diť psepe digestio bonū tñ cét paulati ne talé dormiedi ꝯsuetudiné remouere Jté scóm tép⁹ caliditaté ul frigiditaté erit culcitra in duricie ul molicie uariāda. ꝛ idé de ꝯplexionib⁹ et etatib⁹. ꝛce. é dñduz un melius est et maxie colericis ut estatꝭ tpe super materatio cotano pleno dormiāt quam ī culcitra plumis plena. Jn estate liteamia cū lixiuio minus forti lauari. debét quan in hyeme et lectus sepe albis liteaminib⁹ inouet. teneanť preterea liteamina ipsa in estate in scrinio i quo frigida exiltūt odorifera sicut rose uiole poma ꝛ lilia. Jn hyeme uero calida ut lauēdula ambra muscus crocus qui tñ ex istis odorib⁹ doloré capitis icurrere solét talia uitare debét. Jté si potés fuerit cortinuas héat añ lectū uel circa diuersimode et preciose laboratas nō laudo tñ ut dormitióis tpe itereas icludať sed unā ut aer liberius euéteť dimittit apertā Et si tales corti ne fuerit i grana ticte et maxie i hyeme prestātius adhuc erit. Cooptoriū quo qz sidonis de grana supra lectū ꝯtinue tenere bonū et utile ualde erit. Super quo tpe calido rose uiole et alii odorife ri flores spargāť ľ aliq fruct⁹ ponāť odoriferi ꝛ sit caéra i hyeme iter duo solaria situata eo mō. s. quo ē drīa pría. c i. dcm é Jn estate magis franca ꝯmédatur dūmō reuática nō existat. Et hec ō somno et uigilia dicta sufficiant.

Cabitulū. ix. de motu et quiete.

Um quis pfecto somno surrexerit ꝯueniés pro caloris nāľ uiuificatóe ut aliq̄ spé utatur exercij uñ de ipso i hoc caplo oportet facere métióez. Primo quo nota ꝙ ipsū nónulli parisiéses uitupāt i hoc casu dñtes ut stati ex ei⁹ difinitóe patebit ꝙ pp exercitiū magnificať ābelit⁹ porıqz magis detineť apti ꝛ cū hoc ut pz malō ꝓpť hoc isurgit nccitas euétādi uñ pl⁹ de ipso ifecto aere attrahiť. Ex quo ꝯ cludiť hoiez citi⁹ pestilétiā icurrere ꝙ ueꝝ cét si magis nō seqreť ex exercitio iuuamétū cui⁹ oppositū pz nā p exercitiuz nālis calor fortificeť. ꝯmouet eiz calore nālé et ualiditas facit q̄ i mébris sūt ꝟtutes uitales ꝛ āles et aiales ut igt galľ scða pticula affoꝝ cométo illi⁹ affo JNMOTAJ MOCJONE. ꝛce. Supflua q°qz exercitio hiditates ꝛsoluūť ꝓpť ꝙ ifectói pestilétiali ꝛ aliis egritudies materialib⁹ potétis. Hūo res resistūt. uñ Auic. tertia primi. doc. scða. c. prío plurimū iquit regiminis ꝯseruatóis salutaris est ut nos exercitemur. Nā ad ipsū quidé. s. exercitiū peragédū ꝯuersi per modū sue. equalitatꝭ et

i bora sua illi' boꝝ idigēt medicamētoꝝ que materialib' nccia sūt egritudibus. et egritudinib' que eas sequūtᷓ et ꝺ eis accidūt ꝛce. Et iō rasis.xvii. ꝯtinētis iquit ꝙ in quadā peste oēs quasi fuere mortui preter ueātores utētes exercitō ꝛce. Sanitas eni ꝯseruatᷓ bonitate mē surātiōis motus et quietꝭ ut ipse iquit quarto ālmāsoris.c.i. Et iō relīquens exercitiū frequēt ethicā icurrit ut igt auic.c. allᷓato.unde auerroys.vii.colli get.c.de exercitio ulr iquit tēperatū ex ercitiū ꝯseruādi sanitatem mirabilis cā existit.ꝓpter ꝙ fulgētius circūloquēs Exercitiū iquit est humāe uite ꝯserua tio caloris naturalᷓ luna et excitatio su perfluitatū ꝯsūptio uirtutū roboratio tēporis lucrū ocio inimicū iuuētutis ꝺ bitū senectutꝭ gaudiū. Ille igitᷓ solus ab exercitio se abstineat qui saitatꝭ gaudio vult carere ꝓprie tamē exercitiū ut po nit auic.loco quo supra est mot' uolū tari' per quē hāelitus magn' et frequēs est necessari' et itelligit de exercitio ulᷓi toti' corporis. Nā ut iquit auerroys allᷓato.c. cuilibet mēbro propriū ē exer citiū ut pulmōi uox et stare dorso.ꝛce. Et iō ꝗlibet mēbrū per se exercitari pos set absq3 hoc ꝙ hanelitus frequēs fiat. Qō si multe exercitii spēs sit tertia pri mi. ab auic. descripte Dico ꝙ sero et mane ante cibū per utile existit exerciti u3 cuiq3.s.ꝯsueto hora digestiōis ꝯple te ac per pri' facta superfluitatū expᷓ ul siōe nec tēpore pestis i aere seu loco fi at ubi gentiū multitudo ꝯcurrit Et si fi at i aere renouato et ut supra ostensū est alterato bonū essꝫ. Qō si eē nō pōt fi at saltē i euātato aere i loco.s.i quo aer ipse p septētrionalē uel aliū salubrē uē tū persepe pargetᷓ. Et quōcūq3 fiat si ue eques siue.peds.siue luctādo siue ad pilā ludēdo qō bn̄ laudo ulᷓ quomodoli bet aliter ꝓposse modus teneatᷓ ut oīs mēbra equalitᷓ exercitētᷓ mouēdo inᷓdū pedes interdum brachia inᷓdum caput ꝛ nonnunquam uociferando. Cumque aliquis propᷓ exercitiū laxari icipit ge scat ꝛ ñ tñ imediate.s3 a forti pueiat ad min' forte ꝛ sic gradati usq3 ad getē m̄ surādū siliter existit scd3 etates tēpora anni regiones cōplexiones consuetudi nes et similia. Vñ ceteris parib' i quo supfluitates difficilioris resolutōis mlᷓ tiplicātᷓ et i q° calor min' existat iflāma bilis magis calefactiuū ac resolutiuū ꝯ ueit exercitiū ut p3 de mēte auic.ᷓtia p̄ mi.doctrina quarta.c.i.dū dixit ꝙ ipoꝝ gdē exercitiū alleuiādū ē.s.hñtiū ꝯplexi onē calidā nōnulli tñ dixerāt sicut plus q̄3 ꝯmētator texto tegni p pl' calefactiū eē debet exercitiū colerici q̄3 flegmatici licet exercitiū flatici ōbeat eē magis rᷓso lutiuū. Ex quo ifero tenēdo istā opio nē ꝙ exercitiū flegmatici mlᷓto lōgi' eē d3 q̄3 colerici ad h°.s.ut magis existat rᷓ solutiuū. Si aūt q° uis mō fueris ipedit' ꝛ exercitiū facere nequeris ei' loco po teris fricatōib' uti i māe.s.añq3 surgas cū pāno nō min' aspero. Incipiēdo a crurib'.deiñ a tibijs.postea a brachijs deide ad pect' ꝛ sic successiue ad alia m̄ bra sēp ad iferiora trahēdo ꝛ h fricatio debet eē i medio iter fortē ꝛ debilē.ꝛ itᷓ mlᷓtā ꝛ paucā que ꝯsimilᷓr ē mēsuranda scd̄m etates ꝛ tēpa anni regiones et cū plexiōes.ꝛce.ut stati de exercitio dcm̄. ē. Et iter ceᷓa emūtoriorū loca cū leui fricatōe a supfluitatib' mūda tenere ꝓ cures ut sub ascellas iguina et post au res. Et cū surrexeris debes caput tuū fricare tumet.extēdēdo ei3 brachia et te aliqlᷓr p somnū calor iclus' egreditur ꝛ cutanee supfluitates retēte resoluūtᷓ.

Debes cū hac fricatiōe facta te pectinare. Et si i ebdomada sel' aut i mēse bis ul' ter cū cōmuni lixiuio caput tuū laueris stomaco uacuo utile erit ualdē. Sūt tñ capilli cū pāīs calidis leuiter fricādo siccādi. Qō si barbā tuā abradi feceris corticē citri ad bulīedū i aqua ponas r ctificat eīз aeris corruptionē ut pestilē tialē. scdo. cañ. c. de cibo. poteris ɔ bᵒ. addere ad bulīedū i illa aqua de maiorana rore marino radice yreos sicca cuз foliis lauri ⁊ erit aqua odorifera ualde laudat' isuper ab auic. tertia primi. doctrina scda. c. iiii. leuis fricatio post factū exercitiū et ēt ab auerroy. vi. colliget c. de regimie tēperate ɔplexiōis quā facias si libз qz utilis ualde erit. Modo itaqз exercitādi posito pз quid de quiete dūdum sit. Nā si forte exercitiū ē ante cibum peragēdū seu motus fortis ut stati dictū est ita post cibū assumptū ē stati quiescēdū oīno uel saltē molliter ⁊ suauiter deābulandū qñ. s. quis appeteret faciliorē cibi ad fundū stoāci descētiōm et hoc tetigit auic. tertia primi. doc. scda. c. vii. dū igt. Et quēadmodū oз motū qui ē añ ɔmestionē ñ eē debilē ita necesse ē mot' q ē p' ipsū ꝙ nō sit nisi moll' ⁊ suauis. Jō aiūt vulgares post cibū stabis aut pass' mille meabis. Et hec de exercitio et qete dicta sufficiant.

Capitulū. iз. de accidētib' anime.

Qātā uiз in cōsuatiōe sanitatis accidētia aīe possideāt testāt' auctores ⁊ ipsa magna rerū expiētia furor eīз ira amor gaudiuз corp' calefaciūt timor vō tristitia ⁊ odiuз ipsū ifrīdāt. uñ nōnulli ex uehementi ira et furore i cronicas eꝫ graues egritudies ɔstituti ⁊ aliq ad mortē fer' usqз ōducti p̄stinā adepti sūt sanitatē ut mrrat aly. iii. tegni. cōmēto illi' ptis. Qm si qd eз idiget ⁊c. de quodā militari duce defectu caliditatꝫ inate fere cōsūpto quē perit' mdicus tm̄ fecit ad irā ꝓuocari ꝙ accēso et fortificato calore san' euasit hoc idē fecit iosepb' medic' hñ pitus de tito uespasiani filio qui dū eēt i mēbris suis oīno ɔtratus inimicū capitalē corā eo uenire mādauit quē sui amici plus quā ipsū uenerari fingebant ex quo fuit tāta ira ɔmotus ꝙ fortificato calore suoꝝ mēbroꝝ saītatē adeptus ē Jdē ponit ualeri' maxim'. li. i. titulo d̄ miracul' de illo archleta milite qui mutus exñs dū uictorie premiū sibi uiolenter eripet' idignatiōe et ira fuit tāta cōmot' ut liber uocal' euaserit hui' et eni potētie timō existit ut i quodā uicīo meo padue uidi q dū i pacismo quartāe foret et ignis domū suā ūdiqз ɔcrēaret sic ut pēsaret ab igne neqquā euader' posse se a q̄da fenestra p̄cipitās sil' ab igne ⁊ a q̄rtana lbr euasit. Nimiꝝ ergo si expt' uidi i cura quartane super infirmū ab scisis dētibus ꝑpētes ꝓhiber' doceāt ac cū euaginato ense iuadere ut ras. x viii. ɔtinēꝫ. c. de quartana testat'. Quātā in ōmouēdo sanitatē et egritudinē iducēdo hз tristitiā pз qz stupefacit ⁊ naturā corrūpit hūtis ethi. ultimo. c. ipsa q'qз corp' exsiccat ut salamō i pabol' spūs tristis exsiccat ossa. uñ auic' t'tia. i. doc. i. c. iiii. ira iquit uehemēter calefacit. Et pigritia v̄tutes laxat aīales Et ras. iiii almsoris. c. de actiōib' aīaliū cogitatio nū Quidā vō igt tristari facit oīb' saīs nocumētū ifert ⁊ nō solū tristicia ⁊ ira h efficiūt uerū oīa aīe accidētia imodrata corp' extermiāt ut gal'. iii. tegni ext' miāt eīз et hec iquit. s. aīe accītia imodrata. ⁊ imtāt corp' ab ea qз scdз natu

rā ꝯsistētia Nimiū igr̄ si superfluū gaudiū repentinā et subitā mortē iducit ut ualerius narrat li ix. de ill' mulieribus que putabāt filiū ꝛ maritū extictos icanē si bello fuisse et dū i excogitate dictꝫ mulierib⁹ occurisent i ipsoꝝ exspiraue rūt āplexu cui accn̄ti uoluit sapientissimus.ypoc. obuiare ut uita et moribus pħoꝝ dū extra priam sapiētissim⁹ fact⁹ eēt patriāq₃ r̄peteret timēs isup ne leticie ipetu ob ei⁹ aduētū pentes extinguerēt̃ nūciū p̄mādauit nūciantem sc₃ ipsū oculoꝝ lum̄ fore p̄uatū ut hac tristitia pentū letitiā ꝯtēparet.qua de re pestis tpe accidētiū oīu₃ aīe ē supfluitas euitāda nā i tp̄amēto moꝝ custodia sanitatis aīe et corporis sil' existit auicen.all'. c. Et iō ira tristitia timor et silia uitent̃ oīo i quoꝝ loco debet gaudiū subire tēperatū uirtutib⁹ eim robur tribuit et aiam i suis uiuat actōibus ꝛas.iiii.almā. alle.c. Et si diuersaꝝ p̄sonaꝝ sit ꝯuersatio fugiēda cū gratis attn̄ et boni regis ꝯmōet̃ assidue atq̄ iuxta doctrinā arist. i de regimie sanitatꝫ ad alexādrū p̄l'cras ac delicatas facies ituent̃ nā ispiciēdo pulcras formas delectari debem⁹ i artifice qui eas facit ut ipse ponit.xi. ō aīalibus. Cātilenas amenas noua istrumēta musicalia q̄ persepe audiat libros historiaꝝ uel fabularū delectātiū nōnūq₃ perlegat uestes itidē portet quisq₃ sibi leticiā iferētes anulos quoq₃ cū precio sis lapidib⁹ iocalia et alia hmōi istis ita q₃ et aliis isinitis fere modis quibus unus magis quā alter delectat̃ trahit eni sua quēq̄q₃ uoluptas ut uirgilius circa buc.pius pōt quisq₃ sibi iferre leticiam quā sūme oī tēpore laudo et potissime pestis tēpore nā dū hō permaēt i leticia pestis delet̃ ymaginatō que dubiū ymaginātē pestē sepe icidere facit ut elici pōt ex dictꝫ auicen.quarta particula vi. naturaliū .c.iiii. ubi expresse uoluit ꝙ ymaginatio nō solū corpus ymaginātis uerū alienū pōt realit̃ imutare quare nimirū si ex pestis ymaginatiōe p̄l'imi ipsā icurrūt. Experimēto nāq₃ uidem⁹ nōnullos ituēdo acumia comedentes acredinē i hore suo p̄reciper̄ ac dētiū stuporē icurrere .vii. p̄bleumatū p̄bleu. viii. ꝙ solū ex forti prouenit ymaginatōne. Et idem affirmat auic.scōa. i.c. de eis que p̄ueniūt ex motu aīali. Quod si ymaginatōnē hoc efficere posse n̄ credimus hēas gallinā oua cubātē corā q̄ r̄pētē icarceratū i āphora apponas ꝛ tādiu an̄ ipsā uiuus moret̃ donec tempus quo pulli p̄fecti egridi ōbēt euenerit tūc nō pullos ymmo r̄pētes ex ouis ꝯceptos iuenies qđ nō ex alio q̄₃ ex forti p̄uenit ymaginatiōe.et ide₃ p₃ de pauone oua cubāte ꝛ albo litheo circūdata i quo casu oēs pauones albi nascūt̃ ut.docet experimētū.pestis ergo imaginatiōe₃ modis oib⁹ quibus melius fieri pōt bānire p̄curet. Et h̄ ō accn̄tibus aīe sufficiāt.

Capitulum quartumdecimū de coitu.

Precedenti imediate capitulo coit⁹ tractatio ab auctoritati h⁹ nris cōr solet ānecti. Et iō cū ex ipsi⁹ dimissiōe mors subita nōnunq̄₃ ꝯtigat ut hali.iii.tegni.ꝯmēto illi⁹ p̄tis uenereoꝝ qdē scd₃ epicurū moderato usu p̄l'ima iuuamēta ꝛ illi⁹ mortꝫ eui tatio. In hac pte putile de ipso uult facere mētiōe₃. Pro quo notādū ꝙ superfluitas coit⁹ seniū accelerat ꝛ uitā abreuiat ut hali ꝯmen.illius ptis tēpore uo us⁹ ꝛce.uñ g multū coeūt paꝝ uiūt p̄p̄r qđ mullus ē lōgioris uite q̄₃ equus uel asinus.s. p̄pter non coire. Et passeres

masculi breuioris sūt uite. s. femellis ꝓpter superfluū. s. coitū ut ar℞. i de lōgitudine et breuitate uite. unde auic. xx. tertii debilitaté iquit affert coitus. s. superflu⁹ cui⁹ silr̄ nō afferūt alie euacuatōes Et iō ar℞. i de regimie pricipū Coitus iquit superflu⁹ ē desiccatio corporis et abbreuiatō uite. et auerrois. vi. colligz de usu coit⁹ dixit ꝯsilr̄iter ꝙ coitus ꝺsiccat corp⁹. i. euaporare facit corpus ⁊ itelligit de coitu superfluo. Cauēdum est igit̄ sūmo ope nequis tēpore pestis superfluo utat̄ coitu. Debilitat eni cerebrū ualde quare nocet neruis et oculis ac ēt stoāco ut aui. xxiii. tertii tractatu i. iuxta finē dū dixit ꝙ coytus est ex rebus magis nociuis stoāco. et dimisso eius est ex reb⁹ magis ꝯferentib⁹ ei cū ꝺsuba spūs res plīma euacuet̄ facit puenire illū qui plīmū eo utit̄ ad ifrigidationē sui corporis et resolutionē calidi tatis inate et ad mortificationē uirtutꝫ Nimirū ergo si superflue utētes coitu pestis tēpore ipsā icurrāt ac ipsi tūc ꝓpter uirtutis debilitatē pereāt. Si tam adolescēs et ꝯsistēs carnos⁹ fuerit a coytu ꝯsuetus lete ac delicate uiuēs ex coit⁹ dimissiōe nō solū pestē uerū mortem subitaneā icurrere posset. Nā sperma retētū ꝯuertit̄ i uenenū ut hali ubi ē ꝓpterea uiri potētes et uidue ex dimissione coitus nōnunquā subitaneā mortem icurrūt ut docet experimentū ꝙ nō solū ex mēstruorū retētione uerū ēt ex ipsorū spermatū si sperma ꝯdignū sit appellare sepe ꝯtingit. Dico ergo ꝙ melius ē in casu isto ut tales uiri potētes nubāt ac coitu utant̄ ēt ꝯsistens ac adolescētes quā ab ipso abstineāt faciāt et h primi senes sꝫ raro et min⁹ sine ꝯpatōe ut ita dicā q̄ꝫ pcedētes. Coit⁹ eiꝫ i isto casu corp⁹ repletū alleuiat aiāꝫ illarē ⁊ letū efficit irā sedat fātasticas ⁊ tēdiosas remouet cogitatiōes ita ut nōnl̄li ifdū melācolici sanati sit ras. iiii. almā. c. ꝺ iuuamēto ⁊ nocumēto coit⁹. Scꝺi ṽo senes oīno se abstineāt et hec ē snīa oium auctoꝝ quā exp̄sse tetigit haliabbas i ꝺ regimie sanitatꝫ c. de regimie gaudioꝝ ⁊ de regimie senū. Nō tn̄ hui⁹ capl̄i ꝯfidētia qcūqꝫ adoloscētes ⁊ iuuenes p̄mi senes gloriēt̄ qꝛ hoc coit⁹ p̄uilegio solū uti dēnt carnosa ⁊ robusta corpa uenas āplas r̄pletas sāguine colorē rubeū ac piloꝝ ml̄titudinē hn̄tia. Corpa nāqꝫ flegmatica colerica macra melācolica et breuit̄ ōdcis ꝯria coitu raro uti debēt Et si oīo abstineāt ꝑstāti⁹ tōsā erit. Et ideo aueroys. vi. colliget. c. de ꝯfuatōe sanitatꝫ cū medicinis laxatiuis ꝺscribēs corpa qb⁹ pl⁹ nocet coit⁹ iqt nocet pl⁹ cet̄is oibus ꝯplexioibus maxie frigidis ⁊ siccis. Et iterꝫ ꝯplexiones calida ⁊ humida supfluū pōt tollerar̄ leui⁹. Et que peiores sūt fride ⁊ sicce existūt. Ceterē ṽo m̄dio mō se hn̄t ad illō famellicus ul no ciboqꝫ replet⁹ ꝯualescēs flebotomatus tristis ac q°qꝫ irat⁹ ac quouis labore laxat⁹ coitū det oīo uitare. Corpus eiꝫ talr̄ dispositū si pestis tpe coitu usū fuerit mirū erit i pēste ipsa tūc rapiat̄. Et dixi notāt̄ de adoloscēte seu iuueni coitui assueto qꝛ i lueti ex coit⁹ dimissone ōdcā nō sic incurrūt nocumēta p̄mo isueta ex ipsius usu tali tēpor̄ nisi hn̄ robusta fuerit grādis forsā icurrēt detrimēta. Et hec de coitu dicta sufficiant.

Caᵐ qntūꝺcimū ꝺ iāitōe ⁊ r̄pletōe.

u ; C sex rerū nō nāliū narratōi finē iponerē. de ianitōe ⁊ r̄pletōe restat facere mētōeꝫ ꝓ q⁹. sat̄ liqt oēm repletōeꝫ reꝝ corruptōeꝫ

facilis recipiētiū eē uitādā q̄ꝝ doctrina ex prebabitꝭ satis brī pōt nā repletionē uitare boiēm ab oī īpedimēto preseruat ipsū que sue mētis ꝯpotē efficit. Et iō uituperādi sſ qui aōo sua replēt corpo ra ut nec pes nec man⁹ similiter nec mē brum aliud officium suū facere possit ut ī istis robustis fribus eis ieiunātib⁹ nōnūquā ꝯtingit qui serotinā timētes famē ad crepationē usq; se replēt a ca su itidē ī egritudinē euitatio repletiōis quoq; preseruat multisq; uiciis obuiat ut ualeri⁹ maximus li.ii.ti. de insti.āti. bñq; īquit ualiditudis eoꝝ quasi quedā materia erat fragilitas inimica luxurio sis epulis ⁊ aliena nimie uini babūdātie ⁊ ab īmoðratōe ueneris usus ūsa. Ex q° ꝯcludo repletionē oēm fore uitandā ⁊ boc ē ꝙ uolebat auic.fen.iii.p̄mi doc.ii c.vii.dū dixit ex cibo ergo nullus ē ita. repléd⁹ut nō sit ibi locus supflu⁹ſ; ē ab eo retinēd⁹ reliquis desideriis adbuc in aīa remanētib⁹. Hec.n.famis relīqe p⁹ borā unā destruet et ī boc ē us⁹ maxīe obseruād⁹ qm̄ deterior ē comestio q̄ sto āco facit grauedinē et deterior pot⁹ ē q̄ tēperamētū egredit et ī stoāco natat n̄ d; quis ita paꝝ comedere ut vtutꝭ seq̄t debilitas ceťis eī; parib⁹ ex minori quā corpori ꝯueniat nutrimēto mai⁹ seq̄t nocumētū q̄; ex maiori. Juxta illū affo rismū. Jn tenuib⁹ dietꝭ ⁊ce. Nec in tali tpe ullo mō debet quis famē aut siti tol lerare iuxta sniam auicen. p̄mo q̄rti.c. de p̄fuatiōe a peste. Et raſ.q̄rto almā. c.de pestilētia et ei⁹ cautella.nā bec de facili faceret boīe; ī pestē cadeř. Et iō nōnulli dixerūt ꝙ quiq; sūt dictiōes ici piētes ab parafo seu eoꝝ sigificata q̄ pe stē de fali īducere pn̄t.et alia quiq; ab. §.similit īcipiēcia ꝓbibitia. Jnducētia pestē sūt fames fatiga fruct⁹. ⁊ femina. flatus ꝓbibētia pestē sūt flebotomia fo cus.fuga .fricatio .flux⁹. Et itelligit ꝑ fluxū bumorū siquidē babūdauerit sup flue euacuatio ꝓcuret ergo īsuper oīs bō scōz ꝯsuetudinē boris debitis bene ficiū uētris babere q: si ī boc fuerit pi gra natura tūc ꝯmunit īcitet supposito rio facto ex melle et sale ł lardōe radice bletis ł ꝯsimili. At si liberet boc ꝯmuni posses uti clisteri. Rx.malue blitis mar curialis maťis uiolarū an̄.m.i.furfuris pigillū.f.fiat decoctio de qua accipe li brā.i.f.ī qua dissoluat cassie plvis ʒuc. an̄.ʒ.i. olī uiolati ī estate ł ꝯmunis ī ie me.ʒ.iii.salis triti paꝝ et fiat clistere ꝙ sēper ponat ī mane ł sero stoāco uacuo Et bec de ianitiōe et repletōe dicta suf ficiant q: in sequentibus alia istā mate riam concernētia sum deo auxiliante tractaturus cui sit laus infinita.

Tractat⁹ secundus quatuor in se con tinet capitula.

Capitulū primum tā farmatie quaz flobotomie naturam tractat.

Ex reꝝ vo nāliū p̄cedēti regi mie diligēť obseruato magna īmo potissima ps p̄fuationis existit a peste sic ut ī dubie quelibet eo utēs deo coopante.primo ab ipsa liber euadit nā maxīa pticula generationis e gritudinū ē pexia corpis p̄patio .q: ī ꝯ cordātib⁹ ꝓmpta ē lesio. ⁊ Galien⁹ pri mo ꝺ differētijs febriū.c.de febre pesti lētiali.dixit ꝙ qui moderatꝭ laborib⁹ ⁊ uita decora utiť oio īpassibił pseuerat secūdū oēs bas dispositiōes.f. pestilen tiales. Sed q: bumana natura ē ī dete ri⁹ ꝓ labi sēp prona nō erūt ꝯscripta ad unguē cōmuiť obfuata q̄re nisi aliq̄

medicialia sumenda i quottidiano usu subiūgeré mlti i hāc tremédā pesté icurrerét. ea ꝓpť nō nulla pestis bezardica ab aere uenenoso seu q̄uis cā pesté iducere potéte dei cipotēt̄ grā idubitanť defédétia hic iferi⁹ ānotabo. Que si cō muniť ab auctorib⁹ scripta forsā nō iueniāť siplicia tñ ⁊ ne dū ipsa ueꝝ ex hijs ꝯposita ispiciétes debeř effectū quādiu efficere ꝯperiét ifallātez. Nā ātiqui pħi de mitridati ꝯpositiōe et successiue tiriace primit⁹ ꝓpter idigentiā apparéter i ꝯtraria uehemeter admirati sunt. Cūqз illa sollicite examinauerit nihil sine ministerio ingressū ꝯpertū est qđ de mixtioibus describédis fiet deo dāte et iō aliqua bezardica tā simplicia quā ꝯposita ponā tā a priscis quā a modernis i hoc casu experta pħis alia ac etiā subiungā quedā quorū uirtutes in quodā ātiquissimo libro scriptas iueni Tu igř bone ihesu q me nūquā in necessitatib⁹ reliquisti icept⁹ faueas mētéqз meā ibecillé tuo celesti rore perfūde ut talis iscribere ualeā quibus utétes possit a terribili tā feroci tā rapacissimo mōbo se salubriter custodiř amé. Deiceps itaqз tā ab itus quā ab extra medicinalia applicāda describā. De flobotomia et farmātia aliquā primit⁹ faciens mentioné. Pro quo notandū ꝙ adolescés a.xiiii.annis supra ꝯsistés et i primo senio ꝯstitut⁹ robust⁹ carnos⁹ uenas habés āplas repletas bruni et rubei coloris ľ ex rubeo cū fusco permixto ut placuit rasi.vii.alman.nō superfluo utens coitu copiose ac delicate cibis sāguiné multiplicātibus nutrit⁹. flebotomiā in uere. de uena media séper facere debet. Cū quo ét si humorū fuerit habūdātia cū premissiōe digesti ipsū peccanté humoré ꝯcernétis farmacū quoqз exhibédū laudaré cui⁹ descriptioné ast antimedico dereliquo. Ité si i aliquo hūoz aliqs sř habūdaret qué pri⁹ medic⁹ ꝯmixtū sāguini iudicarз eo cāu flobotóiā ét facere ꝯuenit. Postea facta p prius illi⁹ humoris digestione farmacum sequi debet. Et hec é sététia. Raf.iiii.alť.c.de. regie corpis scđm tpa dū dixit. Jlle preterea q tpe yemis mltū auide et simul in stoāco recepit atqз q bonoꝝ cibariorū mltitudiné cū uino suscepit sibi cito flobotomia subueire debet. Qui aūt cibis grossis utiť ⁊ malis uétris solutōe sibi succurreř cogiť. hoc idé i pte tetigit ꝯ capitulis ō purgatioib⁹ corpis a superfluis humorib⁹. Et de iuuaméto flobotomie. ⁊ ei⁹ nocuméto. Et iō i hiis casi b⁹ flobotomiā fieri laudo alias ṽo minime. Caue ergo ne flobotomes aliquem ne fuerit neccīa qz colerā rubeā ebulire facit ut. Auicen. quarta p̄mi.c.de flobotomia. ⁊ p ꝯñs paratioré ipsū i pesté ŕ dderet. Ex quo ꝯcludo ꝙ oī mése ꝯseq̄nter ⁊ uniuersalř facere flobotomiā tpre pestis ut nōnulli parisiéses ⁊ de monte pessulano iubebāt ꝓ duos aut tres dies ante pleniluniū é timorosū ⁊ incōueniés Nā et si i corpe p̄mit⁹ descripto i quo maxie sāguis habūdat hec forsā nō multū noceret. Colerici ṽo flegmatici ⁊ melācolici hec salubriť minie facere possét ⁊ ratiōe et auctoris testimonio ꝯcludi facilime posset. Nota ét ꝙ pueri ⁊ ōcrepiti ac pregnātes nisi forsā i primis mésibus i quibus maxie sanguine habūdare uideremus uétose iter spatulas cuз scarificatione possūt apponi sūt eni ui carie uene medie ut iquit Auicen. quarta primi. allegato caplo. uel ponanť inter renes ⁊ āchas qz tenét locum basilice. De flobotomia eni iam pesté habétibus fiéda aliud dicédum erit pro quo

īfra ī proprio capitulo aliqua bn̄ notā da deo duce describā. Scias īsuper q̄ ille qui bono utit̄ r̄gimīe nec uoītu nec solutiōe uētris nec similibus idiget eua cuatiōibus Nā si ī ipso humor aliquis habūdaret maxīe erit sāguinis cui⁹ pec catū solū erit ī quāto ad cuius remotō nē solū sufficit flobotoīa. Et hec est sen tētia Aui. quarta p̄mi. c. quarto. ⁊ Ipo cras secūda particula afforismū. illo af forismo Sana habētes corpora farmā ciis uti et cetera Laudo tamen īsuper flue humoribus repletis. q̄ ueris tem pore scōm ipsorum exigentiam fiat e uacuatio et q̄ astantes medici scōm hu moꝝ diuersitatē facere eā debēt nec q̄s q̄z ita aus⁹ existat ut sine medici cōsilio fortes recipiat medicinas. Nā p̄sepe bo n⁹ humor euacuat̄ peccāte derelicto. q̄ re humor ille peccās de facili pestis r̄ci pit īp̄ssionē. Uirtute q°q̄z derelicta mo riūt̄ ī breui. Et he de flobotomia ⁊ far mātia dicta sufficiāt ī generali ⁊ ceteraꝫ.

Capl'm scōm q̄sdā pillulaꝝ ac leuiū solutōis ponit descriptionem.

f Lobotomie ptib⁹ debitꝭ ⁊ far mācie secūdū exigētiā iā exhi bitꝭ unā tres ul' quiq̄z ex infra scriptꝭ pillulis ī ebdomada bis q̄sq̄z su mere debet uel sigula die unā āte cenaz ⁊ hoc ītellexit. Auic. p̄ma q̄rti. c. de p̄s uatione a pestilētꝭ. dū dixit. Et ō medi camine facto ex aloe croco et mirra su mat̄ oī die circit̄. ʒ. i. q̄m ē iuuatiuū ⁊ ce Et. Ras q̄rto almañ. c. de pestilētia. et ei⁹ cautela. Unus q̄dā ātiquoꝝ philoso phorū dixit q̄ si due ptes aloes sumāt̄ et croci oriētal' et mirre uniuscuiusque añ ptē unā et det̄ ex eis ī p̄ncipio pesti lētie. cuiq̄z pōd⁹ duodecimo kirat q̄ ē ī sūma pōd⁹ q̄dragita octo granoꝝ ordi sigulis dieb⁹ cū. ʒ. i. uini tēperati maxi mū affert remediū ita ut asserat se nemi nē uidisse hāc medicinā ī p̄ncipio mōta litatꝭ bibētē q nō euasisset hoc idē ponit Auerroys sexto colliget ultimo. c. q̄ es se dz. Si q̄s eiꝫ īgredientia examinaue rit mirabilē ī his pillulis sine puluere ī ueniet proprietatē aloes nāq̄z est adeo mirabil' uirtutis ut īquit. Mesue ī de ꝯsolatione medicinaꝝ. proprio capitu lo quod qui assiduat acceptionē eius continue non uidebit imcorpore suo et instrumentis sensuum eius egritu dinem que nō sit habilis sanari et pre seruat a putrefactiōe. Mirra quoque ut testant̄ auctores nedū corpora uiua īmo mortua a corruptione preseruat. Croc⁹ ut īquit Auicēna canone secūdo c. ꝓprio nūquam alterat humores īmo cōseruat eum scōm equalitatem ⁊ recti ficat putrefactionē quātaq̄z sit alacrita tis īductiua uis ille nouit q nihil igno rat. ⁊ tu uide ibi quare īter alia medica mīa sine laudib⁹ ulteriorib⁹ hoc q̄z ma xīe laudo. Sed q̄ ī puluerē ipsū sumer̄ ualde existit abbominabille fiant pillu le isto mō. Rx. aloes. ʒ. ii. mirre croci añ ʒ. i. formētur pillule decētꝭ magnitudīs cū uīo optimo l' sirupo acetositatꝭ citri ul' de ribes ul' de limōib⁹ de quibus una tres uel quiq̄z sumantur mō quo supra Laudarem tamen et maxīe estatis tem pore ut cum aqua rosata acetose seu en diuie ter per prius aloes et mirra laua rent̄ Nam ut inquit gerardus ī glosis super uiatico. c. de ydropesi ī aloe loto partes ignee dissoluuntur et seperan tur et si aloes locio ultima uice cum a ceto forti fieret illo tempore maxime conueniret. Fiat ergo sic pulurizet̄ aloes super quo aliqua predictarum a

quarum infundatur .deinde exsiccari permittatur et iterum pulverizetur su per quo aqua ut prius fundatur et exsic cetur tertio ī pulveré redigatur super quo proiecta aqua vel aceto desiccetur adhuc ꝛ ī pulveré reductū usui servetur. Eodē mō lavetur mirra si placet. Et si predictis pillulis paꝝ masticis adderet securi ab aliquib⁹ essem⁹ nocumētis ab eo venire potētibus. Fiat ergo sic. ℞. aloes lo ti ut supra.ʒ.iii. mirre lote.croci masti cis añ.ʒ.i.fiāt pillule ꝯ aliquo supradic torū sirupoꝝ. Nota tamē ꝙ aliqui mo derni ī his pillulis nihil addi permitte rent nec lavarēt ꝯsimiliter aloe sup dic to Avicen.quīto canone.c.de tyriaca. se fūdantes ibi ī tyriaca scđʒ descriptio nē androāci nihil addēdū nec diminuē dū qꝛ ꝯplexio eaꝝ rerū ut ait cuʒ tanto pōdere illā virtutē habet ꝛ idē dicunt isti de istis pillulis. Qđ si oppositū ei⁹ demōstrari nō posset nō vitupero tamē tā in his quā ī quibuscunqʒ aliis ꝯposi tionib⁹ addere aliquid et diminuere ꝛ fit hoc scđm rationē imo facere opposi tū potius īfirmitati attribuitur itellec tus Quod etiā expresse Averrois in nuit quīto colliget capitulo ultimo cō tra Avicenna illo paragrafo Et ideo dicit ille homo quem tu scis et cetera. Mirabiles sunt in hoc casu pillule su prascripte non tamen minus proficue sūt que sequūtur ut ingrediētia examinā ti clare patebit ꝙ etiā expimēto iā diu cōprobatū extitit qꝛ īstrumēta oīuʒ sen suū a supfluis humorib⁹ oīo mūdificāt mēbraqʒ ꝯfortāt pncipalia atqʒ virtu tē habēt oē pestilētiale venenuʒ a tota substātia corrūpere et laudo poti⁹ q̄rū pasta p mēses aliquot ante facta fuerit q̄ʒ que novitur fit nō sit attñ ita ātiqua ut duos trāseat annos Fiat ergo sic. ℞.

pulvis zinziberis electi.credo ꝙ vult di cere reubarbari.ʒ.iii.īfūdatur ī aqua sca biose et buglose sive rosaꝝ añ.℥.iii.f. bulliāt usqʒ ad ꝯsūptionē tertie ptis ꝛ fi at expssio ī qua expressione pone agari ci electi pulverizati.℥.f.quā ī sole desic cari pmitte. Deinde recipe aloes ut su pra loti.℥.i.mirre lote croci añ.℥.f.aga rici ut supra preparati.ʒ.iii.mirobola norū citrinoꝝ.ʒ.ii.f.kebulorū.ʒ.i.f.ra dicū diptami tormētille ꝛ tunici añ.ʒ.i. masticis ciamomi añ.ʒ.ii.spice ℈.f. mu sci ī tēpore frigido granū.i.fiāt pillule cū aliquo siruporū predictorū quibus uti pōt sicut precedētib⁹.tēpore vero calido dimitte muscū et pone grani cā phore ꝛ fac pillulas ut supra. Sed hic nota unū ꝙ nōnulli ex usu quaꝝ vis pil lularū supradictaꝝ īcurrūt aliqñ ven tris tortionē ac alia plurima nocumen ta quod tamen nō provenit ratione pil lularū sed īgredientium ut aloes nō bo ni vel alterius et cetera. Nam aloe nō bonum multa potest īducere nocumen ta descripta. Johāne mesue ī de cōsola tione medicinarum.c.de aloe Et ideo has pillulas fieri faciētes bonū ac p bo nū eligāt apotecariū. Et nota bñ hic ꝙ tā ī hac q̄ʒ ī aliis medicinis medico sepe magna ꝯsecuta ē verecūdia ꝛ īfirmo dā pnū. Si quis tñ ꝓpter quāvis cāʒ ut emo roidas vel aliud hui⁹mōi pillulas ꝯscri ptas sūmere nō auderet psēs medicus, Avicen.nō auscultādo scđm exigētiam addēdo masticē vel aliud correptōni ap ꝓpriatū eas ꝯficere pōt. Itē dʒ qs ī his pillulis scđm ītētiōeʒ quā hēt respectū alicui⁹ pfuande psone sigularē lapsū ali quē hēntis adiūgere ī recepta illū respi ciētia lapsū dūmō ꝓ hasi in sua recepta pillulas hēat ꝯscriptas. His īsup pillulis a q̄rto anno supra ī q̄cūqʒ qsqʒ fuerit

etate uti potest. pl' tñ de eis uel minus scdm psone exigentiã. Et si quauis cã uel ipregnatiõis uel aliquo huiusmodi pillulas recipere nõ ualeat manna t cassia fistula semel utat' i ebdomoda cum brodio pulli uel aqua lactis uel aliquo taliũ dos soluta sẽper addẽdo parũ pulueris cinamomi et est stoãco uacuo ante prandiũ bibẽda per horã. Clisteria quoqz comunia i hoc casu cõuenirẽt similiter nãqz si corpora fuerit mũda cũ infrascriptorũ tyriacaliũ usu tñ dico forsã imo erit quodã mõ ipossibile q peste moriat'. Et si i aliquo euenerit uerũ potius diuino iudicio pruenit quã aliter Act' eni actiuoꝝ nõ recipiunt' nisi i paciẽte disposito. et cũ hoc sit totalit' indisposituũ patet quod dictum ẽ z in tantũ de pillulis sit dictum.

Capitulũ tertiuz cõtinz in se quedã pestis bezardica.

Et si ex pillulaꝝ usu i precedẽti capitulo positaꝝ alio bono obseruato regimie corp' ita qz mundũ permaẽat ut quodãmõ ipossibile sit ipsũ i pestẽ icurrere. quedã tamẽ i presẽti caplo positurus quib' deo duce ipsũ corp' taliter disponet' q aer siue quolibet aliõ pestis i eo nullã facere poterit ipressionẽ. ũde talia merito pestis bezardica appellari cõdignũ ẽ. Nã sicut. Mitridates rex ponti a quo mitridatũ electuariũ assũpsit nomẽ ex ei' usu talẽ i mẽbris acquisiuit dispositionẽ q p pitiosissimũ haustũ uenenũ nullã i eo peitus lesionẽ ipssit ut i historiis legitur romanoꝝ dũ a põpeo et romanis i esbro urbe eẽt obsess' ita nec dubiũ ex usu rerũ deicepe scribẽdaꝝ corpus taliter disponet'. q pestis ifectio deo pre uio eidẽomnino nichil nocebit. Dico ergo quod lutum armenum est tali uirtute donatum ut nonsolum ex eius usu homo preseruetur. uerum libere iam ab ipsa peste deprehensum ut testant' auctores z precipue fili' abbolai secũdo canone capitulo pprio igt eim q plures iã sanati sũt ex pestilentia magna pter cõsuetudinẽ bibẽdi ipsũ cum uino subtili. Et subiũgit' q si bibit' i febre pestilẽtiali necessariũ ẽ uinũ ut euz pducat ad cor z dz illud cũ aq rosaruz pmisceri nõ tñ aquã acetose min' laudo cũ cõtra pestẽ maxia sibi uirt' in existat. ut statiz dicet'. Galien' uero pcipit ut cũ aceto aqua pmixto bibat' q si i aliis nõ multũ laudẽ i colericis tñ nõ uitupo cũ acetũ sit multũ colere atqz sãguinis feruorẽ extictiuũ z p cõns eoꝝ adbustionis phibitiuũ. hii aũt nullã aliã de ipso luto armeno faciũt pparationẽ sz laudo ut cũ bono uino maluatico aut silĩ aut aqua acetose buglose rosaꝝ absintbii t scabiose ter p pri' ante ei' exhibitionẽ lauaret' ad min'. Est eiz spẽs tre z per cõns opilatiuũ ut ergo p ãgustas uenenas facili' ualeãt penetrare h locio sibi cõueit iuxta sẽtẽtiã. Johãnis mesue ide cõsolatiõe medicinaruz. c. õ modis lauatõnũ ipsaꝝ pmo qz si que ptes sordide i eo fuerit amouẽt' z etiã p ut ibihẽ dicit aliq sũt medicine q ex locione acgrũt ut magis inexistãt opilationũ apitiue z ppter hãc cãz laudo ut cũ pauco uino subtili aqua rosaꝝ ul' acetosa permixto bibat' ut uoluit. Auicen. allegato capitulo uel cũ uno cocleari aq isert' describẽ õ. õbetqz eadẽ cã subtilissie cõteri iuxta doctrinã ei' dẽ mesue caplo de mõis triturationũ medicinaꝝ ut. Auic. scdo canone. c. qnto. parati tñ i opilationẽ cadet' nisi cũ alio adiũgat' diuretico cui'

dos sit a.ʒ.i.usqȝ ad.ii.mane scilicet añ q̄ȝ domū egrediat̃ quã nisi nccitas coe perit minie egredi debes si per pri⁹ aer a radiis solaribus nõ fuerit expurgat⁹ Ipsū itaqȝ lutum armenū taliter prepa ret̃. Conterat̃ subtiliter ꝛ super ipm aliqua ex aquis uel uino. fundat̃ supra scriptis tantū scilicet quãtū bibere põt hoc facto permittat̃ desiccari et itera to ꝯteratur ꝛ fiat ut primo trib⁹ãt qua tuor uicibus ultimo uero ꝯterat̃ ꝛ usui reseruet̃. Acetosa quoniã i preseruãdo a peste mirabilẽ habet efficatiã ut a fidẽ digno quodã habui qui nec aliquis ex ei⁹ familia ꝑpter quãuis pestẽ nũquaȝ locū mutauit ꝛ die singula ante prãdiū ꝛ añ cenã ꝛ ex suis glibȝ unū bolū aceto se sũpserat ꝛ carẽte ipsa puluerẽ ipsius recipiebat cū quo etiã pillulis suprascri ptis iterdū utebat̃ qua de re ex suis nl̃ lus dei dono fuit unquã peste perẽptus Inspect̃ ergo tã qualitatibus manife stis quã occultis per quas agit ipsius usu quam multipliciter laudo. Secūdo mõ magis ꝙ ipsa sumpta nedū morsu a scorpiõe liberat uerū ante morsurã ac cepta ipsa siue semẽ uenenū postea scor pionis nullã i corpore sinit facere ipres sionẽ ut Auicen.secūdo canone.c. pro prio. Cū hec ergo sibi insit proprietas uerisimiliter ꝯtra pestẽ hanc eandã uel ꝯsimilẽ debet habere. O quot ꝛ quãtas glorios⁹ iste ie᷒ de nazareth proprieta tes rebus iposuit que adhuc existūt no bis ignote. Eadeȝ proprietas ꝛ maior attribuit̃ radici tormẽtille ut iã annis plurimis pp indubitatã experientiã a put uľgus famosissima existat debȝ eni radix illa i umbra d̃siccari et i puluerẽ redegi. Cui⁹ dosis est a.3.f.usqȝ ad.3.i cū uino aque acetose uel rosaꝝ permix to ãt aceto cū his aquis et maxie i cole ricis In quodã eni antiquissimo libro iueni ipsã mirabiles proprietates habe re et ꝙ i ea potissimū nostroqȝ maxĩ ꝑ tinẽs proposito ẽ ꝙ eius radix ꝯtra pe stilentiã mirabilit̃ operat̃ ac cordis do lorẽ remouet idilate ut ponit̃ uenenuȝ oẽ i breui a corpore facit exire. Pľuis quoqȝ radicis diptami isto quã maxie ꝯfert i casu ꝙ lõga est iã experiẽtia cõ probatuȝ et nil mirū si hec sibi uirt⁹ inẽ qr ꝯtra uenenuȝ mirabilit̃ operat̃ ut sẽ sit Serapio i suo de siplicib⁹ capitulo de diptamo et laudes mirabiles de ipso ponit circa istãs capľo proprio. Unde ualeri⁹ maximus libro p̃io titulo de mi raculis Inquit ꝙ i creta et siluestrẽs ca pras cū uenenatis telis uenenant̃ que percusse salutare auxilium herbe dip tami petūt que ꝯmesta a tali pernitioso ueneno euadūt ille se et si eãdẽ nõ iueni ūt ibidẽ mortue breue cadūt ĩfra tẽpus Idẽ poit. Uirgili᷒ duodecimo eneidos dũ igt. hic uen⁹ i digno nati cõcussa do lore. diptamū genitrix diptea capit ab ida pulu eribus⁹ caulẽ folus ꝛ flore comã tẽ purpureo nõ illa feris icognita cap̃e. Gramina d̃t ergo uolucres heser̃ lagit te. Pul⁹ aũt radicis dos.ʒ.i.cū aceto et aqua rosaꝝ ꝑpt̃ ei⁹ caliditatẽ potet̃ Et ꝙ ad expiẽtiã uidi ꝯsilis ṽtut̃ ãtere radix existit et ẽ herba que iuxta thorã illã.s.herbã nascit̃ ex qua uenenū ꝯfici tur cū quo in alpib⁹ salutiaꝝ et parchij ad capras siluestres uenãt̃. ꝛ hec radix similat̃ nucleis oliuaꝝ de qua i sinomis suis simon ianuẽsis facit mẽtionẽ ꝛ ẽ he zear illi⁹ thor̃ q̃ ẽ adeo uenenosa ꝙ oia aialia sua ĩfficit uenenositate. Nimiruȝ ergo si ipsi⁹ pestis ãthora illa hezear e xistat ꝯsiliter. Et ei⁹ us⁹ ẽ ut radices di ptami. puluis etiã radicis herbe tunici quomõcūqȝ sumat̃ maximū i hoc cãu ꝑ

stat iuuamētū. Idē dico de pīpinella ñ nulli pterea idē dixerunt de scabiosa et tantā i eo habēt cōfidētiā ut nō solū uir tutē presuādi immo que ītra duodecimā horā hñti pestilētiā succ⁹ dat⁹ potui ip sā pestē extiguit et si nō habēt succuz a qz exhibēt sublimatā ei⁹ dē. Terra idez sigillata i hoc cāu ꝯfert mirabilr ita ut luto armeno eqpolleat i uirtute ut sese rat. Auerroys sexto colliget. c. de pref uatiōis ab egritudinib⁹ pestilētialib⁹ ⁊ hoc idē elici pōt ex dcis. Auic. scdo. ca none. c propo. q terrā ipā lutū diuinuz appellat. Et in de uiribus cordis dicit ipaz mirabilē proprietatē hr̄e ad ꝯfor tandū cor et ipsū letificandū Unde asse rit ꝙ si bibit de ea et post uenenū suma tur ipsū facit per uomitū exire super q̄ morsurā uenenosā ꝯ aceto linita illi mō sure resistit. Et ego nōnullos truffātu los uidi. q ꝓ gratia sācti pauli uēdūt ⁊ p⁹ morsurā uenenosorū cū pauco uini exhibēt et cuilibet morsure ueneno se resistit ut ipsū expimētalr ostēdūt. Añ. Raf. viii. alm̄. primo. c. tyriacā ex ipsa et baccailauri ꝯficere docet. ⁊ illi trufā tuli puluerē pais assi adiūgūt et ipsā ꝓ optima tyriaca uēdūt. Auicen. talē tyri acā facit ex terra sigillata baccas lauri et yeros ut ipse ponit sexta quarti capi tulo quarto. Et qz ita mirabilis hec ter ra existit ꝯtra uenena dicit ille sollēnis speculator petr⁹ de ebano i suo ꝯ uene nis. ꝙ reges et pricipes orietaliū parti uz super oēs alios ueneni haustū timen tes cū i illa patria uenena fiāt excellen tissima unde scilicet hec nephāda homi nū pernities traxit originē i suis sēper cenis et prādiis terrā comedūt sigillatā et iō sigillo regū talis terra sigillat ūde terra sigillata ꝯmuniter est appellata. Hec enī coēsta nullū i corpore uenenū quoduis facer sint ipressionē ut idē po nit. Ex quibus pz quāte ꝯtra pestē uir tutis existat. sz laudarē ut eodē mō pre pararet ac sumeret sicut lutū armenū cū species tre similit existat ut pz. Cepe quoqz cū lacte siue butiro coēstū mira bilit ꝯfert i hoc casu ut ex dictis Auicē ne tertia primi doctria quita ca⁰ tio ha beri pōt ubi dicit ꝙ q uenēosos uapors aeris tiñerit nares ⁊ os ~~istis~~ sibi ligar ōbet ⁊ ēt cū lacte absqz butiro p pri⁹ ce pas coēdere ōbet nam cepe generat in stomaco humorem humidum plurimū frāgētē humorē uenenosū ut ipse ponit scdo canone. c. de cepe paragrafo uene na. ⁊. ce. Nōnulli idē dixerūt ꝯ alleo ꝙ ē tyriaca rusticoꝝ ꝙ ē satꝫ uerisimile qz bibitū cū uino morsure fpētū cais rabi di et uermiū uenenosoꝝ mirabilr ꝓdest ut. Auic. scdo canone. hoꝝ tñ assiduū ñ laudo usū ⁊ si mirabilr ꝓsit et maxie in delicatꝫ ut ytalicis talib⁹ ut plurimū isu etis qz sāguinē et colerā ei⁹ nimiū icēde rēt. Grossi tñ rustici ⁊ citramōtani tali b⁹ assueti usum eorum sine nocumento magis possunt frequētare. Quidā ciru gicus qui diu cuz sarracenis habitauit mihi retullit ꝙ sarracenoꝝ reges baro nes ⁊ pncipes cōtra pestē puluer ex ali quo ifrascriptoꝝ utebāt ut ē puluis di ptami pīpinelle tormētille scabiose boli arme. tre sagillate. qōlibet eiz p se sūp tū hoiē sic dispoit ut pestis nequaqm timeat ipressionē ut asserit se uidisse i il lis ptib⁹ qō ē uerisimile ut pz ex dictis Et si liberet ex plurib⁹ ul duob⁹ posses puluerē ꝯficere. Absolute aūt cōtra ue nenū his utūt idifferēter ut ab ipso pre fuēt. s. ypericon radice enule campane diptamo aristologia rotūda et lūga raf fano et tra sigillata et uicitosico seu an tiramaco qō idē ē. hec eiz siplicia nos

institita ... li da d pro

a peste pſuadi bere uirtuté iueni que ik alia obtinét pncipatū. Et iō hoc i ſubie cto nónulli ualétes phiſici quādaʒ fece rūt ɔpoſitioné i qbꝰ ſi qs ſubtilꝛ iſpexe rit aliqd illoꝝ ſép pro baſſi reperietur. Nō ſi plures iā uideri illas hic ſolū an notabo quaſdāqʒ p me iuétas adiūgan qʒ iſallāter nō alꝛ ɔtra peſté exanimatis oibꝰ diligéter.ſe habét q̄ʒ magna tyria ca ɔtra uenenū. Prima quidé talis eſt ℞.boli.arme.ut ſupra prepati.ʒ.i.ra dicū tormétille tunici diptami ſádaloꝝ rubeoꝝ añ.ʒ.i.raſure eboris ſpodij coꝛ ticū citri anthore.añ.ʒ.ſ.margaritarū ſplédidaꝝ.Ʒ.ii.fꝛagmétoꝝ rubini ſaphi ri. granati ſmaraldi. iaciti.añ.Ʒ.i.fiat puluis cui ſi adderet᷑ raſure unicoꝛnu. Ʒ.i.ſ.uſqʒ ad.ʒ.ſ.omni mane i uino ſub tili aque roſarū.uel acetoſe pmixto. Et potes ſi libet ut hic pl'uis exiſtat magis delicatꝰ addere ʒucari ad pódꝰ omniū et tūc de ipſo i maiori ſumat᷑ doſi. Si quis eni igrediétis diligéter examina uerit ipſū precioſiore tyriaca ɔperiet i hoc caſu. Et qꝛ iſto tpre gentes ſunt adeo delicate φ i cottidiano uſu pulue res quodāmodo recipere abhorrét Fa cias ſic. ℞.pulueris ſupraſcripti ſine ʒuccaro. ʒ.i. ʒuccari tabaricet libram i. demum accipe ſucci acetoſe ſucci po morum redolentium. ana.ʒ.vi. bulliant uſque ad conſumptionem tertie partis ſemper diſpumando. in quo diſſolue ʒuccarū et fac ɔfectioné i morſellis ōcé tis magitudnis de quibꝰ exhibe unū oi mane bibédo.ſ.paꝝ boni uini liphati ut ō ul' unū coclear aque iferiꝰ deſcribéde. poſſes ꝛ hāc ɔfectioné i modū opiataꝝ cóficere ponédo ꝓ q̄libet libra ʒucca.ʒ. x.illiꝰ pulueris qui poni dʒ cū ʒuccarū q̄ſi frigidū fuerit ne puluis ipſe aliquā a ʒuchi caliditate ꝛcipiat alteratóeʒ ꝛ ſit

dor ut caſtenea bibédo pꝰ uinū ul' aquā ut ō. Et ſi n̄ hés iſtos ſuccos ꝓ diſſolu édo ʒucarū pone aqʒ roſate l' acetoſe l' aquā alicuius ſiplicīū nominatorū ut é diptamus tormétilla et cetera faciendo aquā tā de radicibus quā ō herba lauā do radices ipſas cū bono uino Ul' faci as ſic ℞.ſete nouiter i grana tincte li brā.i. Uel immergatur per dié et nocté i aqua roſaꝝ acetoſe ꝛ ſucco pomoruʒ redolentiū añ librā unā.deide buliat do nec aqua rubeat et i tali aqua diſſolue ʒucari libras.iii.et cū fuerit debite coc tum adde illiꝰ pulueris uel alteriꝰ deſcꝛi bédo.ʒ.iii.ſi per bolos facere uolueris ul'.ʒ.iiii.ſi opiataꝝ modū et utere ut ſu pra. Hec eni confectio erit mirabilis ut patʒ poſſes tamé hanc ꝛ alias deſcꝛi bendas confectiones cuʒ ſirupis iuleb et cum conſeruis facere iſraſcriptis fa ctis cum ʒuccaro taberiʒet et non cum puluere ʒuccari ut communiter iſti fa ciūt apotecari ꝛ poſſut fieri p bolos ul' i opiataꝝ ſcilicet modū ſcōm φ magis libuerit. Sirupi huic ꝓpoſito ptinen tes ſūt ſirupus de ribes de acetoſitate citri de limonibꝰ ō ſucco acetoſo de pſi cis de pomis de granatꝭ acetoſis de ſuc co cucurbite de pmis de corticibꝰ citri de granatꝭ dulcibꝰ. Syrupꝰ roſatꝰ ꝛ ui olatꝰ ualét et alij ſyrupi magiſtrales in cura febris peſtilétialis deo duce ōſcꝛi bédi. Juleb. ſūt iſta uiolatū tā cū aqua q̄ʒ cū uiolaꝝ ſucco.et iuleb roſatū eodé mō factū.potes et iuleb facer ō meliſſa et bugloſa. Et cū floribꝰ ꝛ de floribus borragis ꝛ nenupharis de ſcabioſa et pipinella ꝛ ſcōm itétioné quā habueris potes iuleb ex quibꝰ uolueris herbis cō ficere puta ſtomaticis epaticis capitali bus cordialibus ꝛ cetera.ut méta éduia ſticados bugloſſa et cetera. Et ſecūdū

et quã habuerís ĩtẽtionẽ respectu illi⁹ quẽ ĩtẽdis pꝛ̄ſuare poterís calida cũ fri gidis epatica cũ cordialib⁹ ⁊ ſic ď alijs facere ꝯmiſceri. Amplia ergo fantasiã ad etates tẽpora anni ꝯplexiões regio nes ⁊ cetera. Et ſcđm exigentiã utere ſirupis iuleb ꝯſeruis aquis calidis uel frigidis ꝉ tẽperatis ⁊ cetera.i huiuſmõi ꝯficiẽdis ꝯfectionib⁹. Et parit dicẽdũ eſt de puluerib⁹ tã deſcriptis quã deſcri bẽdis qꝫ ꝯſidera magis uel min⁹ calida et eis ſcđm neceſſitatẽ utere. Jtẽ pote ris ſi libuerit ſirupos iuleb et ʒucarum cũ quib⁹ ꝯfectiões facere ĩtẽdis aroma tiʒare cũ aliquo ex puluerib⁹ ĩ capitulo preſẽti deſcriptis uel cũ ſandal ambra ꝉ muſco uel trociſcis de cãphora uel ali quo huiuſmõi. Jtẽ poteris in his ꝯfec tionib⁹ addere ſuccum limonis arancii pomorũ redolẽtiũ acetoſitatẽ citri ui nũ granatorũ uinũ ſeu ſuccũ citoniorũ ſuccũ boraginis bugloſſe uel quarũuis herbarũ tue ĩtentioni approprietarũ. Jtẽ ſi ꝯfectiões ĩ moduꝫ opiatarũ fieri feceris poteris ĩ qualibet lib. ʒucca. ad dere. ℥. ß tyriace fine uel mitridati. Cõ ueniũt ⁊ ĩ ꝯficiẽdis ꝯfectionib⁹ ĩfraſcri pte ꝯſerue facte cũ optimo ʒuccaro ſcili cet ꝯſerua roſarũ uiolarũ florũ nenufa ris acetoſe bugloſſe boraginis florum anthoſ melliſſe corticũ citri arãcii ſeu citrãguli. Jtẽ ſi pro potentib⁹ oẽs fece ris ꝯfectiones deaurari ſcilicet tam in morſellis quã aliter bonũ erit Nota in ſuper ꝙ herbe poma ⁊ alia ex quib⁹ ſuc ci extrahunt ul' ſirupi iuleb uel pulue res et ꝯſerue cõficiunt debẽt eẽ ĩ aere ſaluo collecte ꝙ ſi eſſe nõ poſſit colligã tur ſaltem iam rore conſumpto. Cano nes itaqꝫ iſtos dilligenter in mente reſer ua nam ſi ipſos bene reſeruaueris tibi hos preſeruando magna utilitas con

ſequetur. Et ſi uirtuoſus immo uir tuoſiſſim⁹ puluis deſcript⁹ exiſtat non tñ min⁹ uirtuoſ⁹ ẽ qui ſequit ut. Rx. bo li armeni ut ſ̄ pꝛ̄pati. ℥. ii. cinamomi elec ti. ℥. ß. radicis tormẽtille. diptami tunici ſãdoloꝝ rubeoꝝ. añ. ʒ. ii. ß. raſur eboris ʒ. i. ß. ſpodii. ãthore. añ. ℈. duos. marga ritaꝝ. corticũ citri. añ. ʒ. unũ. ſmaragdi granati. rubini. iacincti. ſaphiri. añ. ℈. unũ. karabe. ℈ ß et ſi poteſt hẽri de uni cornu tãdẽ oſſis de corde cerui. ʒ. ß. au ri et argẽti folioꝝ. añ numero. v. fiat pl' uis cui adde ʒuchaꝝ ſi eo ĩ puluere uti uolueris. Uel de eo. fac ꝯfectionẽ ut ſu pra ſcriptũ ẽ. Ali⁹ puluis ꝙ diuin⁹ aſar racenis merito nũcupat. credũt eiꝫ ip ſorũ plurimi peſtẽ iudiciũ fore diuinuꝫ ſed eũ qnis puluere utit iſto diuina grã preſuat ab ea iõ diuin⁹ meruit appella ri. ueꝝ ꝯponẽtib⁹ ĩſpectis dꝫ eo utentẽ a peſte ĩdubie preſuare. ⁊ ẽ ut. Rx. boli armeni ut ſupra prepati. ℥. i. ß. cinamo mi. ℥. i radicũ tormẽtille ⁊ diptami. añ. ℥. ß. radicũ tunici. coriãdroꝝ pꝛ̄paroruꝫ añ. ʒ. iii. reubarbari electi. ʒ. ii. ß. ʒiʒibe ris. terre ſigillate. corticũ citri been albi et rubei. coralloꝝ rubeoꝝ ſandaloꝝ. ci trinoꝝ. limatura eboris. margaritaruꝫ nouaꝝ. cẽtonici. i. aceto p diẽ naturalẽ ĩfuſſi. añ. ʒ. duo. karabe. macis. añ. ʒ. unũ ſeminũ acetoſe. ẽdiuie. põtulace. ſpodi. ligni aloes. oſſis de corde cerui. añ. ℈. duos. ſete combuſte añ. ʒ. ß. auri et ar genti limatorum. ana. ℈. unum. ambre grana ſex. ſpice nardi. grani muſci gra num unum. Et in eſtate pone loco muſci campho re. grana ſex. Et ſi ha beſ unicornu. ℈.. unum. et anthore. ʒ. unũ et fiat puluiſ. Ali⁹ pl'uiſ. quo ſiꝛ̄ utũt ſi ĩ preſuatione a peſte ſaraceni. Rx. tormẽtille. diptami. tunici. añ. ℥. m diã ſeminiſ citri. boli armeni. añ. ʒ. duo.

ossis de corde cerui.coralorū.alborū et rubeoꝝ.añ.ʒ.unū.mediū.triuʒ sādaloꝝ añ.ʒ.mediū reubarbari.ʒ.unū mediuʒ ⁊ spice nardi.grana q̄tuor. cāphore.ʒ. u nū et fiat puluis. Alius puluis cuʒ quo gdā iudeus ī peste mirabilia faciebat ut ℞.ciāmomi.ℨ.mediā.ʒedoarie.ʒ.duo boli armeni prepati.ʒ.vi. seminis aceto se.seminis.citri.corticū citri.añ.ʒ.iii.ra dicuʒ tunici.diptami et tormētille lima tura eboris añ.ʒ. unū mediū.ossis de cō de cerui.ʒ.i.fragmentorū smaraldi ru bini granati et saphiri.añ.℈.unū.fiat pl' uis de quo ꝯfectionē fieri.faciebat cum ꝯserue acetose buglosse añ.ℨ.iii.ʒucari albi librā unā mediā melius tamē esset q2 magis delicatū ponere ʒucari libras. iii. q2 nimis ē de puluere ī ꝯparatione ad ʒucarū ꝙ ipse ponit. Et q2 īfantilis e t pueril' etas sepissime babūdat ī ueri bus a quib' nōnūquā pestis ī eis ꝯuenit ut simul ab ipsis scilicet uermib' ⁊ a pe ste preseruēt'.facias sic. ℞. cētonici ī aceto fortissimo per diē naturalē īfusi boli armeni preparati añ.ℨ.unā.radicū diptami.ℨ.mediā rasure cōnu cerui ad busti. seminis caulīū.añ.ʒ.duo.seminis citri corticū citri. radicū tormētille tu nici terre sigillate margaritaruʒ splēdi darum coriandroꝝ preparatoꝝ.añ.ʒ. duo media.fragmētorū saphiri smaral di iacicti granati añ.ʒ. unū.coralorum rubeorū.ʒ. mediū. sete ꝯbuste.seminis plātaginis. añ.℈.duos ossis de corde cerui.rasure eboris.añ.ʒ.medium. et si baberi pōt de unicornu ponas.℈.unū et ābre.ʒ. unū ⁊ fiat pl'uis. Cui' tanta est ī boc casu ꝙ scribere nequirē iō ei' laudes nō scribo. Us' ei' tal' erit.de ip so cū ꝯserua rosaruʒ facias ꝯmisceri et exbibe pueris stoāco uacuo uel cū mo dica aqua portulace.ul' uini lipbati cū aqua acetose ⁊ portulace. Lactantib' uero cū modico lactis super coclea re exbibe si uinum sumere nequiuerint.ul' fieri facias confectōnē solidā per modū opiate cum ʒucaro syrupo iuleb uel cō seruis pro ut de suprascriptis confec tiones dictum. est et eis utere tuo mō. Amplius recitat Guido ꝺ caliato ī tra ctatu suo ꝺ cirugia capitulo ꝺ apostea tib' pectoris ī trāslatione ad mortalita tē ꝙ ē de ītentione. Arnaldi de uilla no ua magistroꝝ mōti' pessulani ac etiā pa risiētiū cōtra pestē tale tyriacale electu ariū adiuenerūt ut. ℞. semis iunipi.ʒ. duas medias. gariofilorū.macis nu cis muscate.ʒīʒiberis.ʒedoarie.añ.ʒ.ii.utri usq3 aristologie radicū gētiane.tormen tille.radicū diptami.tunici berbe radi cū enule.cāpane añ.ʒ.ii.saluie.rute.bal samite.mēti.polipemenō ⁊ ē pulegium ceruinū qꝺ ē diptam' ut poīt. Diascori des i.c.de diptamo et. Symō ianuēsis et ētiā Aristotiles septimo de bistorijs aīaliū.c.tertio ubi dicit ꝙ ceruus ꝯ fer ro uulnerat' stati q̄rit pullegium cerui nū et in eo se inuoluit et in dillate egre ditur ferrum tale pullegium ut ē dic tū fuit ē diptam' et magis ꝯueīt ī pesti lētia q̄ȝ pullegiū uel celidonia.pone g°. qꝺ uis ꝺ bis ergo accipe añ.ʒ.unū bec carlauri doronici romani.semis aceto se seminū citri.cinamomi. macis.olibaī boli armeni.t're sigillate.spodij. ossis.ꝺ corde cerui.rasure eboris margaritaꝝ fragmētoꝝ saphiri.smaraldi.coralli ru bei.ligni aloes sādaloꝝ rubeorū et mu scatellini.añ.ℨ.f.cōfue rosarū buglose nenufaris tiriace. fine.añ.ℨ.i.pais.ʒuc. libras tres.fac electuariū cū aqua scabi ose et rosaꝝ cū modico cāphore.b'. eiʒ electuario qs uti pōt ut p̄cedētib' ꝙ et si ētuosū existat ut ex ꝯponētib' elicit'

magis tamē fieri i operatiōe ad propo situ faciūt ōscripta ut patet diligēter ɔsiderāti uirtuosa existūt oia ōscripta sꝫ in infinitū uirtuosior est que sequitur aqua. Tāta est enim inter cor ꝛ ipsam ɔueniētia ut in nō perceptibili quasi tē pore attrahat ab ipso attractaqꝫ muta tur i breui et in spumosā substantiā con uersa nō solū a ɔplexionali uirtute ueꝝ etiā a tota forma oi pestilentiali uenēo resistit ac ipm perimit idilate. Et ideo tāta est ei⁹ excellēs uirt⁹ quod ei⁹ usus hominem non solum preseruat a peste. immo ab ipsa deprehensum celeriter liberat cui⁹ hec ē pmixtio. ℞. radicuꝫ tormētille uiridiū si hēri possūt libram unā radicū herbe tunici et diptami.añ. librā.ß.radicū enule cāpane.ʒ.iiii. ace tose cū semib⁹ si hēri possūt libras.ii.uł acetose librā unā.ꝛ.ʒ.viii.ꝛ seminis ei⁹ ʒ.iiii.buglose et borraginis cū eoꝝ flo rib⁹ rosarū rubeaꝝ siluestriū.añ. librā unā pipinelle scabiose.añ.librā.ß. succi limonū librā unā.tiriace fine librā.ß.aq̄ ardētis facte cū uino optimo et pluries reiterate.ʒ.duas.sādolorū alborū ꝛ ru beorū spodii been albi ꝛ rubei margari tarū splendidaꝝ.añ.ʒ.i.ß. ossis de corō cerui.ʒ.i. rasure eboris.ʒ.mediā croci ʒ.iii. cāphorē.ʒ.ii.foliorū auri.ʒ.ß.fac sic aquā primo accipe folia auri et ea ɔ cardone ł forfice diuide i frustra minu ta quātū poteris uel ipsū super porphi ro cū melle diu ducas q̄ i puluerē non tactu perceptibilem eū rediges postea pone ea in aqua ardēti bene obturādo ampulā ne respiret et sic dimitte p dies quindeci. deide accipe margaritas sub tilissime tritas et ipsas pone i alia āpul la cū succo limonū que bene obturet͂. ꝛ dimittat͂ per tātundē tēporis postea ɔ optimo uino radices lauēt͂ bñ sic qd a terra existāt bñ mūde ōmū in umbra a uino desiccate i mortario ɔquassēt͂ ꝛ si milit͂ herbe flores et rose cū leine Quo facto oia ista i uase quodā terreo uitra to ponant͂ i quo postea pone tyriacam cū illis pulueri⁹ ꝛ aliis rebus. Deide ɔsimul pone illā aquaꝫ ardētē cū illis fo liis auri ac ēt succū limonū cū margari tis talit͂ uas sigillādo ꝙ nequeat exspi rare postea facies foueā in t͂ra in loco hūido ad ꝓfunditatē triū pedū ꝛ solari um dimidii pedis ex uiua calce i fundo fouee constituas ōinde illō uas i medio colloca cū fimo equino seu uinaciis cir cūdādo ꝛ cooperiēdo sup ꝙ unā ł duas sułas aq̄ postea ifūdas ꝛ sic sepłiū p⁹ea p dies .xii. nāles dimitte oib⁹ trib⁹ ł q̄ tuor dieb⁹ fimū ł uinacias renouādo q b⁹ ɔpletꝭ extrahe ꝛ totā māꝫ illā accipe et pone i uesica uitrea et desuper alem bicū talr̄ sigillādo ne respiꝛ et cū igne molliū lignoꝝ lēto sine fumo aquā extra he et i āpulla taliter ad rostrū elābicbi liga ne respiret. Extractā uero aquam iteꝝ ꝓice sup feces et ut p⁹ iteꝝ distille tur. Tertio ũo poāt͂ i elābicho sine feci b⁹ ꝛ iteꝝ i balneo mane de nouo distille t͂.demū i āpulla bñ clusa usui reſuetur. De qua accipe coclear unū bñ paꝝ p se uł cū alia ɔfectione uel puluere p̄dictꝭ. Hec nāqꝫ aqua spirit⁹ młtiplicat ipos clarificat mēbra.ɔf⸗rtat p̄ncipalia ipsa qꝫ dispoit ut ipsiōnē cui⁹cūqꝫ pestē in ducere potētꝭ nequaquā recipiat ꝛ iam facte pestis mirabilr̄ ipssioni opitulat͂. Uū eiꝫ res ille sepulte pmanebāt i eis q̄ dā ē fctā fermētatio. Demū p distillatio nē i eis noua itroducta ē fōma p quā n̄ rōe q̄tuor q̄litatum sed q̄ tale ut aucto ꝝ nostroꝝ mōm loq̄ndi isequar cuilibet pestē iducere potēti opponit͂ corrupti ue. Mod⁹ nāqꝫ hui⁹ opponit͂ fermēta

tōīs quodāmō elici pōt a mesue i ō ɔso latōe medicinaꝝ. c. de modis coctionū illo paragrafo Et quomō miscēt̄ ⁊ ce. Subliātiōis quoqꝫ modos si quis sub tilit̄ īspexerit parabolice tetigit Aristo tiles i de secret̄ secretorū ad Alexādꝛū caplo ōlapidib⁹ preciosis. illo paragꝛa fo. Separa t̄rā ex igīe qꝛ subtili⁹ digi⁹ ē grosso. pōt eni ex calore ignis tēpera to sic una res a suo terreo et ab aliis q̄ litatib⁹ calori naturali i digerēdo resi stentib⁹ denudari ut sūpta in nō pcepti bili tēpore ab ipso calore naturali ōdu cat̄ actū ꝙ huic mixtiōi i distillādo ac quirit̄ ifallāt̄. Nota hic unū ꝙ si quis poneret tres huiusmōi aque partes ⁊ unā auri potabilis sine ɔparatiōe foret uirtuosioꝛ. Et lꝫ de auro potabili mihi uideat̄ absurduꝫ ut ex dict̄ Auicēne ⁊ Alberti magni i suis de mineralib⁹ elici pōt cū auꝝ sit mā ita pfcē digesta sn̄ q̄si ɔ̄iꝛo admixta ꝙ potētia igīs sn̄ alio ad iutorio nihil t̄bn̄ paꝝ alt̄at̄. Habui tn̄ a duob⁹ alchimistis fide digīs ꝙ ipsū i dubie facere sciūt sine salis aromaniaci seu alteri⁹ corrosiui siue uenenosi admi xtione immo ꝙ cū. qnta essētia aque uit̄ ipm sicut cerā fluere faciūt ꝙ si fieri po test cū hac aqua ut ōdictū ē aurū iūgēō potabile nihil dici supra potest. Tyria ca quoqꝫ magna ex oiuꝫ auctore testi monio a p̄fuādo a peste et̄ mirabiliter opat̄ et sufficit si semel aut bis sumat̄ i ebdomada q̄ ē i tpe calido cū aq̄ acetose ēdiuie roſaꝝ uel buglose sumēda. Et i oī sumi pōt etate. Cui⁹ dos. sit a. ʒ. ūno usqꝫ ad. ʒ. i. s. scōm etates ɔplexiōes ⁊ cetera. Post cui⁹ assūptionē per horas quatuor ad min⁹ debet assumēs pmane re ieiun⁹. Et iō allegato caplo sepe di cebat Auerrois ꝙ post tyriace assum ptionē coēdere nemo ōbet nisi prius in oībus mēbris digestiōe celebrata. Qua ō re nōnullos practicos ualētes uidi su per hūc credo textū se fūdasse qui post tyriace assūptionē p sex horarū spatiū ꝓhibēt coēstionē ꝙ facias si libꝫ. Et h̄ ō ɔfectiōib⁹ pluerib⁹ ⁊ aqs pestis heꝫa ricis iteri⁹ a ꝓrimādis dicta sufficiāt.

Capitulum quartum de his que sūt ab extra approximanda.

d Escriptis his que sūt ab ītra sumēda ⁊ si ad preseruādum hominē a peste sufficerent ut tamē adhuc nobis maioꝛ securitas tri buatur cum cohabitatio personarū sit quodāmodo necessaria ⁊ cum prr locū magis alio infectum habeamus transi re quedam extrinseca applicantur que hunc attrahenduꝫ aerē ōputare ac coꝛ cerebrum et cum hoc etiā alia men bra ut forti⁹ tali īpssiōi resistāt p̄parare sūt i hoc capit. describēda. De quoꝝ nu mero sūt breuia sine oratiōes sup se pō tar̄ ꝙ sūm laudo. Nā gloꝛios⁹ ille Jhe s⁹ de nazareth sāct̄ suis i hoc casu mira biles tribuit potestates ut scis ātonio sebastiano cristoforo et alijs plurimis sicut i hoc deuote faciētib⁹ cottidie ex pimnr. Si qs igit̄ i illoꝝ aliquo spē fir mā habuerit et ob ei⁹ reuerētiā d̄uote pure et sīcere aliqd sup se portauerit ut orōnes uel sāctoꝝ religas ⁊ similia. nō ē dubiū ipoꝝ v̄tute a pio Jhesu eisdē ɔ cessa a peste illes⁹ euadet. Sūt ⁊ aliq p̄ ciosi lapides sicut ille i hoc cāu q carbū culus siue ātrax a priscis philosophis nūcupat̄ et q bonus existit uelut carbo lucet i tenebris. Huiusmodi aūt tres sūt spēs ut refert. Albtus magnus i suo ō lapidibus preciosis. c. de carbūculo si ue ātrace. s. balagiū granatū et rubinū.

Hij et eiꝫ lapides ⁊ ſi ī numerabileſ ali as hēnt v̄tutes p̄ncipalr̄ tñ oē aereū ue nenū atqꝫ uapores fugāt' uenenoſos ut ipe aſſerit. Et ſubiūgit ꝙ ī granato ē v̄ tus atqꝫ alie exiſtūt p̄ncipalr̄.licet aput gēmarios minori p̄cio cōmunir̄ extime t̄ ꝙ puto eius faciūt exuberātia qꝛ ut ī quit vulgus oē raꝝ preciosū. Et debet elegi granatū uiolatū iacictus ac ēt ſa phirus ut ponit ibidē. Idē facit ꝙ au ctoritate Ariſtotilis ī ſuo de lapidibuſ precioſis affirmat. Et idē refert Con ſtātinus ī libello de incātatōe ⁊ colli ſu ſpēſiōe. Et nō ſolū aerē peſtiferū corri git ⁊ purificat ueꝝ cor ꝯſtrigit ac eius uirtutes iſimul coadunat ita ut ī quib' cunqꝫ ipſū alterare potētibus firmius ac potētius reſiſtere ualeat ⁊ ī hoc om nes philoſophi de lapidū precioſorum natura tractātes ꝯueniūt bonū eſt etiā ſuper cor deferre ſaphirū. tollit eni ſu ſpitionē et liberat a contagione pro ut dicit Albertus .et ualꝫ contra uenena Et idē aſſerit ō agate. Itē ī ſuo ō ima ginib' recitat ꝙ portatō ymaginū aſtis ſerpētarii precioſo alicui lapidi iſcl'pta rū uenena fugat omnia. Ex quo infero ꝙ ſi ī lapide v̄tutē hēntē aereū fugandi uenenū fuerit ſculpta ī hoc caſu ꝓderit mirabiliter et ē ymago uir citus ſpēte cuius caput manus dextera tenꝫ caudā v̄o ſiniſtra hos eiꝫ ſpecialir̄ ꝯtra aereū uenenū v̄tutē maxiaꝫ hēnteſ iueni. Sed oēs lapides alii precioſi ī digito ul' quo mōcūqꝫ portati ī preſuādo nos a peſte magnū afferūt iuuamētū. Quidā eīm ce rebrū ꝯfortāt ut ſmaragd' aliqui epar ut ſaphir' aliqui ſtomacū ut corall'.et ſi aliud in eis nō eēt q̄ꝫ precioſitas q̄ cō munir̄ eis attribuir̄ ualēt ut portantes letificāt qui ī hoc caſu ut ſupra patuit maxie ꝯferūt. Cōſulo igit̄ ut quiſqꝫ p̄ cioſos lapides portet eoſqꝫ ſepe intue atur ⁊ maxie carbūculū balagiū rubi nū ſiue granatū et ēt iacinctū qui ſigu li ī hoc caſu habēt proprietatē ut dictū eſt oibus ēt hii ꝯueniūt etatib' ꝯplexi onibus et ſexib' Sꝫ de odoramētis q̄ multū ꝯueniūt ī hoc caſu ſūt aliqua pri mo ꝯſiderāda quoꝝ rōe ſūt multiplicir̄ uariāda ut ſūt anni tēpora ꝯplexiones etates diſpoſitio aeris quo ad quatuor qualitates ac ēt ianicio ⁊ repletio. Et iō alia ī yeme et alia ī eſtate alia ī ꝯple xiōe calida alia ī frigida alia ī ſenectute alia in iuuētute alia ī aere humido alia ī aere ſicco alia inanito alia repleto cō ueniūt hec eni habēt odoramēta uaria re ut pꝫ ꝯſiderāti. Debēt iſuper talia o doramēta capite repleto uitari. Dico ergo ꝙ tēpore calido odorāda ſunt fri gida ut roſe uiole flores nenufaris et alia conſimiliter redolentes flores pi ra poma ſādali ⁊ alia huiuſmodi.odor autem camphore ōbet omino uitari ni ſi cū aliquo corrigatur ut īfra dicetur. Tempore uero frigido calida ut cina momū gariofili nux muſcata ambra mu ſc' ⁊ ſilia. Tpe uero calido folia fructū ut citrāguli limoīs ⁊ ſup oēs cortex ci tri mirabilr̄ ꝯuenit ī hoc cāu. qꝛ ut ſ̄dic tū ē de mēte. Auic. ſcdo.canōe.c.de ci tro rectificat corruptionē aeris ac pe ſtilētiā . Et ſi de ipſo cū zuccharo ꝯdito teneat̄ ī or̄ ſigulariſſimū p̄ſtat iuuamtū odoret̄ etiā lignū aloes cipreſſus lauē dula mēta balſamita ozimū gariofilatū ſāſuc' roſmarinū ⁊ ſilia. Caueāt tñ qui ex ſilib' odorat̄ capit̄ dolorē icurreret cū ꝯ̄riis odorat̄ illū dolorē penit' ēmo uebit puta ſi ex frigidis cū calidis et ex calidis cū frigidis ut. Auic.p̄ma t̄tii.c. de cura ſode ꝓueniēt̄ ex odoribus bo nis ⁊ ex odorib' fetidis.et qō dictuꝫ ē

de tépore calido uel frigido de regione
ꝯplexiõe etate ꝛ similib⁹ calidis l' frigi
dis ꝛ cetera.eodé mõ dicédũ est. Acetũ
quoq; i isto casu tépore calido ꝯuenit
i odoratu sed nõ ita forte esse debet ut
sternutationé iducat imo laudo ut cũ
aqua rosata ul' uiolata misceat' ꝙ si ei
tũc parũ addideris cãphore nõ malum
erit uerũ tamé et si usus ei⁹ noceat coi
tui ut auctores referũt quia tamé sésus
ꝯfortat calefactos ut Auicenna secũdo
canone nõ uitupero. Et si cũ istis addi
deris parũ musci meli⁹ adhuc erit. Fa
cias ergo sic. ℞. aceti albi .ʒ.vi. aque
rosate l' uiolate.ʒ.iii.pl⁹ uel min⁹ scdm
fortitudiné aceti camphore.℈.i. musci
granũ .i.ß. abradat' cãphora ꝛ musc⁹
cõterat' ꝛ oia simul postea agitétur in
quib⁹ parũ spõgie itingat' que sepe odo
ret'. Et si perfecti⁹ hoc odoramétũ ha
bere uis facias sic. ℞.foliorũ rosarũ
rubearũ siluestriũ libras.iii. uiolarũ li
brã.i. uel.ß. aque ipsarũ si eo tépore ip
se haberi ñ possũt aceti fortissimi libras
duas cãphore.ʒ.iii. musci.℈.ii.ꝯquassé
tur oia simul ꝛ ponãt' i elãbicho uitri ꝛ
cũ claro ꝛ léto igne aqua extrahat' ꝛ a
mot' fetib⁹ iterũ distillet' ꝛ i ãpulla bñ
clausa usui reseruet'. Si tamé ipsã ma
gis odoriferã habere uolueris sine mu
sco ꝛ cãphora ꝑrio aquã ꝯficiés demũ
i illa aqua aliqualiter calefacta ponat'
cãphora ꝛ musc⁹ siue alterũ ipsorum
scdm itétioné quã habueris ꝛ uas illud
postea diligéter obturet' quia aquã ha
bebis mirabiliter odoriferam. Huius
eni odor mirabiliter cõfortat cũ qua si
antequam domum egrediaris faciem
tuam laueris bonum erit. Pro yeme
uero addere poteris plus de musco.ul'
min⁹ de cãphora et poteris cũ h°.addõ
re ãbre ligni aloes.añ.ʒ.ii. Jté potes ac
cipere aquã rosatã l' uiolatã ꝛ i eis põe
re cãphorã ꝛ muscũ lignũ aloes ꝛ aliqd
tale scdm qd uolueris et erit aqua opti
ma quã postea ꝯmiscere poteris cũ ace
to. Et qr aliqua ꝑdictarũ aquarũ forsã i
dominarũ facieb⁹ aliquã maculã iducerẽ
posset desiderãtiũ nõ min⁹ q; homines
a peste preseruari ut per me ꝺscriptorũ
odoramétorũ utilitaté aliquã ualeãt r
portare. Faciãt sic. ℞. litargiri argen
tei.librã.ß.pulueriȝet' subtilissie et dco
quat' i duab⁹ libris aceti uini albi opti
mi usq; ad ꝯsũptioné medietat' sép cũ
spatula ꝯmiscédo deiñ ꝑ filtrũ distillét'
et i ãpulla bñ mũda usui reseruet'. Demũ
℞. cãphore.ʒ.iii.alumis.iaméi boracis
añ.ʒ.vi.musci grana qtuor. Terrãtur
oia quib⁹ adde olei tartari.ʒ.i.ß.et oia
pone i lib.ii.aque rosarũ.et buliãt usque
ad ꝯsũptioné ťtie part' uel pl⁹ sép ꝯ spa
tula ꝯmiscédo ꝛ postea ꝑ filtrũ distille
t' et i ãpulla bñ clausa usui reseruet' mane
itaq; facie ꝑ ꝑus cũ pãno aliquo ťsa ac
cipiat bona domina guttã unã aq ꝑme
et aliã guttã aque secũde.deide facié si
bi fricet. Hec nãq; odore suo ꝯfortat
spirit⁹ fouédo multiplicat ꝛ ubicũq; ip
sam fricaueris mirabilem iducit albedi
né. Solent in hoc tépore poma odori
fera cõfici. Pro yeme ergo facias sic.
℞. storacis calamite corticũ citri añ.ʒ
ii.been albi ꝛ rubei méte sicce gariofilo
rũ cardamomi ligni aloes ualeriãe cala
mi aromatici mirtillorũ añ.ʒ.i.sandalo
rũ citrinorũ masticis.cãphore.añ.ʒ.i.ß.
macis nucis muscate cinamomi ambre
ozimi gariofilati añ.ʒ.ß.musci.℈ i. lau
dani purissimi.ʒ.iii.ß ꝯficiãt' poma cũ
aqua mellisse ꝛ si ipsa ꝯficiendo pistello
calido necesse sit uti mollificata tota pa
sta addat' malarãdo cũ manib⁹ ãbra et
musc⁹. Et nota quod si bonum purum

et electū laudanū habueris mirabilia e rūt illa poma. quia ipsum est basis i eis: Estate uero facias sic. ℞. florū nenufaris uiolarū florum buglosse rosarū rubearū sandalorum ru. et citrinorum spodii an. ʒ. i. s. cāphor. ʒ. iii. corticū citri. ʒ. ii macis nucis muscate maiorāe ozimi gariofilati karabe storacis calamite cardamomi masticis zedoarie ligni aloes cubebarum. an. ʒ. s. ambre. ℈. i. musci. ℈. s. laudani. ʒ. iii. ɔquassent' cū aqua rosarum ultimo uero addat' ābra et musc' et oibus isimul malaxatis fiāt poma pforata decētis magnitudinis hec nāq3 poma mō quo supra odorāda sūt persepe Hic tamē nota q̄ si per te regēd' lapsū aliquē i capite pectore l' alibi habuerit cui acetū ul' odor alicuius illorū nocerz addere ōbes ul' minuere illū respiciētis lapsū uerbi gratia si quis frigidū ul' catarrosū habuerit cerebrū l' pectus stric ctū acetū i odoratu et similia derelique et aliis ōscriptis utere odoramētis uel alia ɔfice p ut tue uidebit' discretioni ɔueire que ex dictꝭ elicere poteris. Itē nota q̄ posses ex multꝭ odoriferis supra scriptꝭ tā simplicib' quā ɔpositꝭ puluerē ɔficere et ipsū i sidone ligare ēt uti in odoratu q̄ facias si pl' quā poma ul' aliq̄d dilexeris ex suprascriptꝭ. Itē laudat sup oīa Auerrois. vi. colliget. ultimo cap'lo sepe hyrci urinā odorare. quod i quadā apoteca gebenis tēpore cuiusdā pestis ubi multi habitabāt facere uidi et nō urinā sed sepe se sup hyrcū proiciētes ipsū odorabāt nec i illa domo ōi dono quisquā mortu' fuit. Itē in hoc casu multū cōfert gigiuas ac dētes mūdos ab oi sorde tenere sic scilicet ut ipsorū rōne hanelit' ɔtinue redolēs egrediat'. Cū pecia igit' i aceto squillitico madefacta ɔfricent' sepe gigiue quo p fecto cū iftascripto puluere dētes sunt ɔsimiliter fricādi ut. ℞. salis ɔmunis busti marmoris albi. pumicis corallorū alborū an. ʒ. ii. corticū citri. ʒ. i. s. masticis. ʒ. i. musci grana quatuor oīa subtilissime pulnerizēt' et oi mane ex illius puluere dētes ɔfricent'. Deiō cū pano nouo i grana ticto itus abstergāt' et exacetū eni squillliticū gingiuas cōstrigit dentiu3 radices confortat ac oris odorē bonū efficit. Puluis uero ille ab omni sorde nitidos reddat ac eos facit albissimos cū quo simil'r bonū facit oris odorē. Et hec de regimine p̄seruationis pestis sufficiāt ad laudē et honorē iesu crucifixi. q me aliosq3 hoīes ab hac tremēda peste sui piissima gratia preseruare et custodire dignetur. amen.

Differētia tertia quq3 ɔtinz capitula

Capitulū primū febris pestilētial' signa ɔtinet tā pnostica q̄3 ōmōstratiua.

Si quis p̄cedēs regimē dilligēter obseruauerit diuino suffragio a peste seu pestilēti ali febre idubie liber euadet et si i aere q̄3tūcūq3 pestifero moret' assidue. Sed qa ppt' regimis defectū pestis plimos rapit ac deuorat iā ordinē premissū obseruare de febre ac aliis apostematib' pestilētialib' ē i p̄seti differētia faciēda m̄tō et tractatio. Primo igit' ponēda sūt signa. demū cura qō nō facile imo difficile michi plurimū existit cū de ipsis auctores nostri satꝭ leuit' trāsierint. Sed tuo pie yesu ɔfisus auxilio hoc op' aggredi nō formido. Inbecillē ergo meū itellectū grā tua benigne me corrobora ut hui' imitꝭ morbi tā p̄setia q̄3 pnostica signa et tādē curā sic dilucide inscri

bere possi3 q̄ꝺ q̄libet ei⁹ ualeat ī cognitioné deuenire salubriaq3 successiue ad bibere remedia q sis bn̄dict⁹ i secula seculoꝝ amé. Primo itaq3 notādū ꝙ absq3 pestilētiali febꝛe potest quis peste mori tanta enim potest esse aeris infectio uenenosa absque hoc quod eius aucta sit caliditas naturalꝭ imo stat frigiditaté ad bonu3 intellectū sibi inesse ut in yeme pestilētiali frigidissima sepe ꝯtingit ꝙ ille attract⁹ aer spirit⁹ ⁊ cordis ꝯplexionem taliter alterabit ⁊ idisponet absq3 hoc ꝙ in ipsis spiritib⁹ ⁊ humoribus naturalis eorum calor super intendatur quod opera uite amplius exercere non poterunt. Nam spiritus ut tales debitum organum in quo resideant nō hn̄tes cedūt forme et egredientes de corde eū derelīquūt et sic accidit mors. hūc morti modū tetigit ille sollemnis speculator petr⁹ ꝺ ebano i suo ꝺ uenenis .c. iii. qué si quis bn̄ notauerit mltas soluet altricatóes factas iter domīnū Gentilé ⁊ Janninū ꝺ sartirana et ipsū Petrū drā nonagesima tertia. ut apparet in eorū scriptꝭ super quarta ꝑmi tractatu quarto. c. ii. illo pagrafo. Et ex his quidé febrib⁹. Notādū secūdo ꝙ et si effimera cā bubonu3 nō pestilentialiū possit ꝓueire de ipsa nec ꝺ hunib⁹ ut sic aliā i isto tractatu habeŕe facere mētioné S3 quia pestilētialꝭ febris nō solū ex quatuor humoꝛib⁹ pōt prouenire sed ēt eé pōt effimera. Attende ꝙ infra describā q2 scd̄m febrium pestilentialiū uarietaté ꝯsimiliter uarianda ēst cura. Dis itaq3 pestilētialꝭ febris signa ꝯmunia sunt q2 sine magno exterio ri caloꝛe infirmū inuenies iquietū ita ut sine appareti causa ipsū plus debito recipies conturbatū. Caloꝛ enī propꝭ maximū cordis nocumétū trahitꝭ ad intra ió
iteri⁹ incéditur ⁊ conturbatꝭ. Unde refert infirm⁹ se in iterioꝛib⁹ cauma in tātum sétire ut ardere uideatꝭ ꝙ propter uapoꝛum uenenosoꝝ malignitaté circa cor ⁊ pulmoné existentiū accidit. unde necessario magnificatꝭ. hanelit⁹ uel frequétatꝭ. Aiunt cū hoc astantes in nō ꝑceptibili tépore sine maifesta occasione ipsū a natura sua foꝛe i moꝛib⁹ ⁊ aliis totaliter extraneatū. Reperies insup uirtuté multum prostratū. puls⁹ uero i omni tali febre ut plurimum ōbilꝭ uelox ac spisus ⁊ sistoles diastole maior existit Qꝺ si cū h̄ alieātio furō ac istātia uigiliarū fuerit faciei ⁊ ocloꝝ citꝛitas ꝯ nigr̄die ligue ōis amaritudie ꝉ salsedie ꝯ ité sa siti a calore uel flegāte salso hoc ꝑueire iudicabis. In flegmate tam̄ salso accidétia oia magis quā i colera debét eé quieta. Si auté infirm⁹ appareat ut circa precordialia suffocetꝭ ⁊ in ore dlcediné aliquam sensit rubedo quoq3 in facie ⁊ oculis uideatur. Cumq3 ipsum tetigeris ⁊ faciem maxime quasi madidam ac si sudare uellet inuenies nec ei magn⁹ insit furor aliis signis communiter apparétib⁹ sāguiné i cā fore ꝓnūcies. Sed si a flegmate ꝓuenit paliditas poti⁹ q̄3 rubedo erit i facie ac oia erūt getiora accidétia ⁊ maxie cetis parib⁹ q̄3 i aliis iuenies diūsitaté i pulsu ⁊ stat qn̄doq3 i isto casu ut nō loquatꝭ nec bn̄ sétiat propꝭ defectū ūtuꝭ aialis. Idé ꝺ melācolia dico sed erit ifirm⁹ magis tristis atq3 timés cū quo de salute minus sperabit. Et si uis sup illa certi⁹ iudicare ꝯsidera iter cetera ꝯplexioné et precedés regimé. deide etaté regioné tép⁹ anni et cetā p hec ei3 scd̄m humoré cui magis attestatꝭ certi⁹ iudicabis. Oib⁹. isup febrib⁹ pestilétialib⁹ ⁊ maxie ꝯfirmatꝭ ꝓpriū inest ut oia oleāt existentia

ut banelitus egestiones urina et sudo
res. Et si cũ boc aeré ĩfectũ scíueris uł
febre mori aliquot pestilẽtiali oib⁹ seu
pluribus ex ꝓdict apparẽtibus signis
sup pestilẽtialẽ febrẽ cert sic iudicabis
de cuius natura ut plurimũ ẽ uariollas
uel morbillos ãtracẽ carbũculũ uel bu
bonẽ demõstrare qb⁹ uel aliquo illorũ
apparẽtibus ꝺ bac febre nullatenus du
bitabis que propter caloris retractio
nẽ ut plurimũ maior in nocte existit q̃3
in die. Infirmiq3 nõnũquã in ipsoꝝ. ali
qua cadit i sincopi ac etiã eoꝝ succedit
extremitatũ frigiditas. Intˢ dũq3 sudorˢ
frigido sudãt ac ꝓpˢ uentositates gros
sas uenenosas i neruis iclusas persepe
cadũt in spasmũ. Et quãdoq3 uẽter in
flatˢ ꝛ ylia ac si esset ydropis flux⁹ simi
liter uẽtris interdũ eis accidit unctuo
s⁹ ꝓpter calorẽ int⁹ uebemẽter inclusũ
potẽtẽ scilicet pinguedinẽ eliquare. Et
qꝛ ad os stoãci materia decurrit iterdũ
ꝑsepe eis uomit⁹ diuersaꝝ accidit mate
rierũ ac colorũ urina ut dictũ ẽ de men
te Auicẽ. tibi sẽper cert⁹ nuti⁹ ñ existat
Si tamẽ a naturali sua fuerit dispositõ
ne mutata cũ bec febris possit ab oibus
bumoribus ꝓuenire sup illã iudica que
tibi bumore peccare demõstrat qꝛ boc
declarare nimis fuerit prolixũ sed alio
ru3 auctorũ doctrina illud clare appre
bẽdes quod etiã simılıtˢ in meo de febri
b⁹ propriis capituł apte demonstraui
Si aũt tẽpore pestis sine manifesta oc
casione aliquẽ iueneris cõtristari et de
nullo alio quã de corde ꝯquerat ꝯ quo
i qetat et angustiatˢ et pulsus ẽ magn⁹
et uelox ꝛ frequẽs nullaq3 sit uel pauca
i facie et urine mutatio talẽ scias effime
rã pati pestilẽtialẽ. et siue appareat bu
bo siue ãtrax uł alia pestilẽtialia aposte
mata siue ñ ut plurimũ nisi eidẽ succur

artˢ eadẽ morietˢ i dıe qꝛ pestilẽtiał aer
ille ĩpssionẽ suã fixit i corde ꝓpˢ ꝙ spi
rit⁹ uitales preter naturałꝛ iflãmauit ꝛ
sic effimerã pestilentialẽ iduxit. Cũ er
go i isto casu infirmũ uideris inquietũ
ac preter naturã suã conturbatũ cũ ꝓ
stratiõe uirtutis scias aerẽ illũ ueneno
sissimũ impressionẽ suã iã in corde firãs
se qꝛ sua malignitate uitales spiritus ta
litˢ indispoſuit ut ãplius opera uite ne
queãt exercerˢ nulla alia i corpore facta
mutatõe ꝛ iõ tales infra paucas boras
moriuntˢ ꝛ credo ꝙ boc intẽdebat mar
silius dũ dixit ꝙ effimera forsã intˢ pesti
lẽtiales peior existit. Ego autẽ anno e
lapso nõnullos bic uidi tbiari bauari
qui ĩ uirtute naturali ꝛ animali ꝯpeten
ter se babebãt nec de alio quã ꝺ corde
ꝯquerebantˢ cũ grandi angustia ꝛ ptur
batiõe in tantũ ꝙ dicerẽt cor sibi ꝯtiñe
ꝺficerˢ ꝛ omni bora uitam exalare ꝛ nł
lo alio pestilẽtiali apostemate apparẽte
tamen mẽte sana infra. xxx. boras mor
tui sunt quod in aliis pestilẽtialibus fe
brib⁹ rarissime ꝯtigit ut p3 ĩmo usque
ad q̃rtũ mortẽ ut plĩmũ expectãt. Nec
gs mirari d3 si isti morrẽ ꝑsẽtiãt. nã rˢci
tat ualerius maximus ꝺ illa uetula que
cicuta uenenũ bausit ꝙ ĩ publico arma
rio reponebatˢ ad boc ut uolẽtes ãpli⁹
pre senectute uiuere mortẽ qñ uelẽt pos
sẽt eligerˢ q̃re i ꝑsẽtia põpeij illud sũpsit
uenenũ ꝛ i filiaꝝ gremio existẽs dicebat
ipsũ sẽtire cordi appropiquare et cum
cor sẽtit attigerˢ ait qꝛ uenenũ cor igres
sũ ẽ fuit mõtus ꝛ stati expirauit. Et sic
pestis tpe ꝑsepe accidit idubiãˢ. Sed
qꝛ tã ãtiqui q̃3 moderni ualẽtes pbisici
pestilẽtiatos fugiũt tãq̃3 dyabolũ nõ re
peritˢ bec pestis materia sic ad plenum
tractata. His babit attẽde deiceps ali
qua paucula signa ꝓnostica et primo i

signis quantūcunq3 bonis nōquā consi das. Nā sicut dicit ille sollēnis Specu lator petr⁹ de ebano allegata differētia propriū est febri pestilētiali ut cordi i hereat ꝛ si in aliis pricipalib⁹ mēbris adhuc radicaliter iexistat. pōt tamē no cumentū sic cordi iesse ꝙ nō epati ul' ce rebro ut stati dictū est qua de re uirt⁹ perterita i nullo attēptat isurgere cō tra morbū sed corp⁹ gubernare ut i sa nitate conat'. Et ideo sepe apparet pul s⁹ bon⁹ ꝛ urina cū quo uelociter moriū tur. Et si multi antiquorū i hoc admi rati sūt nō ɔsiderauerūt qualit' i croni cis egritudinib⁹ ut i ethica cū ex pauca uel quasi sepe nulla ꝛ maxie in urina ua rietas existat cū quo tamē ifirmus con tinue tēdit ad mortē. Unde dicit Gēti lis super quarta primi ꝙ quēdā uidit ita leuiter febrientē ut neq3 sōpnum ne q3 cibum plus solito dimitteret ꝛ hora surgēs ɔsueta facta sua ut antea facie bat. In septima uero ipsū in capite su dor frigid⁹ rapuit et stati peste perem ptus ē. Nōnullos etiā narrat in crisib⁹. i finē scilicet ul' post paucas ifra horas fuisse pestifera morte ɔsumptos ꝛ ipsas crisces oīa bona signa precesserāt ꝛ ap parēter laudabiles fuerāt euacuatiōes ex quib⁹ se multū sēserunt aleuiatos bo nis ergo nō ɔfidas i signis in isto casu q̄ re bonis quibuscunq3 nō obstantib⁹ si gnis sis sēper in cura sollicit⁹. Sicopis crebro eueniēs sudor frigid⁹ diuersoꝝ colorū uomitus ꝛ maxim⁹ ad sanguinē tēdens. Egestiōes liquide ꝛ unctuose uria nigra uel liuida fetēs hanelit⁹ spas m⁹ uel apparens ydrops quodlibet illo rum ut plurimū significat perditionem Qō si omnia uel ex his plura fuerint in simul ɔplicata de futura morte nullate n⁹ dubitabis. Cōtraria ṽo nō tñ salutē sed spē salutꝭ aliqualē possūt hēre ꝓstra tio appetit⁹. nigredo ligue. iquietado. alienatio. isōpneitas absq3 sigis superi orib⁹ apparētia et si totalē de ifirmo ṽ sperationē nō ꝓnūcies. Signa attñ exi stunt timorosa. Et hec de signis actua lis febris pestilētialis sufficiant.

Sequitur capitulum secundum.

Capl'm. scd'3 de sigis hubois carbū culi ātracis morbilloꝝ ꝛ uariolaꝝ. ꝛ ce.

Bubones carbūculi ātraces morbilli ꝛ uariole ꝓsepe i his apparēt febrib⁹ pestilētialib⁹ q̄re de eoꝝ sigis aliqd dicēdū uidetur. Pro quo notādū ꝙ et si bubo m'tipli cit' accipi possit. i ꝓposito tñ ꝑ apāte emūtorioꝝ cordis cerebri ꝛ epatꝭ acci pit' ꝙ i circuitu uesicas nullas hūs nec diṽsoꝝ coloꝝ uenullas apparētes. i ei⁹ exitura nullā escarā dereliquit. Ex qb⁹ igit' ei⁹ signa satꝭ nobis existūt manife sta. Quotiēscūq3 itaqꝫ i mūtoriis apo stemalit' circūstātionatū ispexeris illud ābigēs esse bubonē. uñ aliqs cū febre ꝛ aliquis accidit sine febre et aliqs ē pesti lētialis qui itrisecū apostema ōmōstrat de quo itelligit' i p̄sēti ꝛ aliqs nō. Sed has differētias i sigis ꝓnosticis te ifra docebo. Carbūcul⁹ ṽo est pustula mala locū ɔburēs i quo ē nigra seu citrina ɔ rubedine obscura dolore itolorabili ɔ ardore et i circuitu uesicatōes. escarāq3 q̄lis ex cauterio seu ɔbustiōe solet ꝓue nire ɔrūpit' dereliqt qui ꝑ tūa q̄ti igis ꝑsi c⁹ seu pruna et a nōnullis igis sacer ap pellat'. licet fōte ꝑ ignē ꝑsicū ꝑ prunas Auic. ibi ātracē itellexerit ut. s. ꝑ hec noia grad⁹ malignitatis nobis daret ad itelligēdū ꝙ ē satꝭ uerissimile licet speci

alius ĩfra de antrace.c.õ alceyatracta re uideatur. Nã antrax ut aliqui uolũt nihil aliud est quã carbuncul⁹ maligna t⁹ cui ȯbita stati nõ fuerũt applicata re media unde eius color prio mutat̃ ĩ ui ridẽ. deide in nigrũ ultimo uero locus corrodit̃ ꝛ ulcerat̃ et sic fit antrax. Et per hoc pꝫ primo ꝙ antrax ꝛ carbũcu lus isto mõ non differũt tamẽ scðm ma iorẽ l' miorẽ malignitatꝭ itensionẽ Pꝫ secũdo ꝙ accipiẽdo antracẽ isto modo qualit̃ antrax est prio carbũcul⁹ succes siue fit ãtrax per pri⁹ tamẽ antrax ẽ pu stula maligna i circuitu quasdã uenl'as ad modũ yridis habẽs citrias nigras ꝛ rubeas cui⁹ magitudo i pncipio ut pl'i mum quãtitatẽ lẽticule nõ excedit. cum cuspide ĩterius pressa ĩtollerabilibus ãgustiis et accidẽtiũ ĩtesissima seulente ad ultimuꝫ corrodit̃ loc⁹ et ulcerat̃ et fit antrũ. Jdeo ãtrax ab ãtro nũcupat̃ l' ab antrox grece. latine pruna. seu igni tus carbo. naꝫ si pruna seu carbo. igni tus positus sup mẽbrũ ipsũ corrodit et mortificat ita ẽt ãtrax. Carbũcul⁹ ṽo di cit̃ qꝛ mẽbrũ ĩ quo est rubet iflãmat̃ ca let et dolet ac si carbo sup ipsũ positus eẽt antrũ nondũ faciẽs pꝫ ergo ex dictꝭ carbũculi et ãtracis differẽtia ex quib⁹ oibus eorum signa patẽt subtilit̃ ĩuen ti ꝯplicando quã maxime signa pestilẽ tialis febris ãtescripta. Uariole sũt pustule pue ꝛotũde i febꝛe ꝯclusa aliqua tamẽ eminẽtia eꝛ̄ cuti eueniẽtes. Qð si Auicẽ. dicat salui⁹ fore uariolas sup febrẽ ueire quã febrẽ sup uariolas ꝓpt̃ ꝙ quis dicere uellꝫ possibile fore aliq̃s uariolas sine febre posse uenir̃ ꝙ esset ꝯtra datã descriptionẽ. Dicendũ est ꝙ possibile ẽ aliquã materiã absqꝫ ebulitõ ne ad cutim ꝓpelli que quãdo ĩcipit pu trescer̃ tã cito ad bonũ intellectũ ĩcipit uariolari ꝛ tunc febrẽ causat conclusã. Salui⁹ ergo uariolas super febreꝫ cre ticalit̃ euenir̃ ꝛ ipsã quietar̃ quã mõ di cto febrẽ sup uariolas accider̃ ut pꝫ cõ siderãti. ꝛ hoc uoluit Auicẽn. p illũ tex tũ quarta primi. Ex quo ñ tamẽ sequit̃ sine febr̃ posse uariolas euenir̃. Quarũ signa sr̃ febris ꝯtinua cũ quadam facie ac oculorũ rubedine a quib⁹ ꝓpter ua pores ad caput ascẽdentes sintille ut lã pades egredi uideant̃. Adest similiter plenitudo ac uenarũ tẽsio cũ quadã in timporib⁹ pulsatiõe ac capitꝭ grauedie ꝛ ut plurimũ dulcedinẽ ĩ ore pcipiunt cũ nariũ pruritu ac dolore dorsi ꝓpt̃ extensionẽ uene super dorso existentis que pro tũc sãguine replẽt̃ nimis ĩ toto qꝫ ꝛ circa cuti maxime quedã punctio sentit̃ cũ difficultate ꝛ raucedine uocis ꝛ cũ hoc multuꝫ angustiat̃ ꝛ inquietat̃ infirm⁹ cui tremor cordis nõnũquã ac cidit ꝛ ꝓpter calorẽ eliquantẽ materiã in capite cuius aliqua pars tendit ad o culos ꝛ aliqua ad guttur lacrimantur ꝛ sputum redditur grossius solito. Et qui aut inquit ysaac uariole ex quolibꝫ q̃tuor humoꝝ pñt ꝓuenire tibi puls⁹ et urina nõ forẽt significatio certa sed cũ ut pl'imũ uariole a sãguie ꝓueniãt eꝛit ut pl'imũ pulsus magnus plenus undo sus et urina rubea grossa. Morbilus aũt ẽ pustula pua colerica i febre conti nua cũ pua aut nulla super cuti emınen tia. Et dꝛ morbillus q̄si morbus minu tus. Hec descriptio elici põt ex dictis auic. pmo. iiii. c. de morbilis p quã patꝫ drã it̃ uariolã et morbillũ. Et qꝛ ita mo dicũ drñt signa uariolaꝝ sũt signa mor billoꝝ sed ĩ moꝛbillo accidẽtia oĩa sũt ĩ tẽsioꝛa iõ ĩ ipso maior ẽ iflãmatio et ma ior angustia ꝛ plures lacrime. Et qꝛ ĩ morbillo uena dorsi ẽ min⁹ repletaqꝫ ĩ

uariolis minor adest dorsi dolor et ut dixit. auic. uariole ut plurimū ꝓueniūt a sāguine idō cū signa sinoche putriō ui deris cū uariolaꝝ sigīs i hoc caplō de scriptꝫ ifirmū debeř uariolari ꝓnūcies. His hitꝫ ad istoꝝ quqꝫ signa ꝓnostica ē de cetero ueniēdū. Pro quo notādū ꝙ si ōscriptoꝝ aliqō apparuerit deiñ sine ifirmi alleuiatiōe delitescat ipsi⁹ ifirmi ē pditionis signū lꝫ i uariolis ⁊ morbilř oppositū ꝯtingat interdū sed raro tñ. Amplius tamē ipsoꝝ magis cita appi tio fuerit dūmō ifirmi sequař alleuiatō erit minus uerēduꝫ ō eis Qō si alleuia tio nō sequař maiorē timor cū maiorē iterius mēbri a quo uenit significet lesi onē ceteris tñ paribus quāto citius ap parēt tāto minus uerēda erūt. Rursus uero quātū bubo carbūculus ř antrax a pricipalib⁹ mēbris fuerit distantiora ⁊ maxime a corde tāto ceteris parib⁹ minus erūt piculosa. Sed cū ātrax fu erit in remotis ⁊ circa diafragma pun ctura sētiař cum quo sudor supueiat ⁊ maxie frigid⁹ ꝓpinquā mortē erit ꝓnū cians. Itē si indirecto cordis fuerit uř stoāci erit ut plurimū mortale. Prete rea cū ātrax qñqꝫ ad colorē rubeū qñqꝫ ad citrinum qñqꝫ ad uiridē ⁊ qñqꝫ uer tat ad nigrū minus periculos⁹ rube⁹ de iō citrin⁹ existit. Uiridis uero ut pluri mū perditionē ifirmi ōnūtiat. niger aūt mortē ꝓtendit oīo ut auic. tertia. iiii. c. de alchom Et ꝯ in pncipaliū mēbrorū mūctoriis qñqꝫ nascař magis uerend⁹ ē qui ē cordis deīde cerebri. ⁊ in. iii. e patis emūctoriis existit. Nōnulli tamē crediderūt auic. i illo caplō de bubone itellexisse ꝙ si sic idē essꝫ iudiciū ut patꝫ itelligēti. In carbonis quoqꝫ ꝓnostica tiōe est ꝯsimiliter color attēdēdus nam rube⁹ ⁊ citrinus min⁹ timoros⁹ existit

niger uero ⁊ uiridis magis cū quo tñ i antrace quā i carbūculo uiridi citrio uel liuido si loc⁹ in quo fuerit erit exsic catus mortē propinquā significat. Iux ta sniam ypocratis prio pronosticorū dum dixit si in egro corpe fuerit ātrax uř carbuncul⁹ siue precesserit siue egrū supuenerit op⁹ ē attēdere ꝙ si exsicca t⁹ fuit locus eius ut colorē uiridē uř ci trinū ř liuidū ptullerit mōtē dixit ꝓxi mā. Et bubonibus u͛o et si ex ipis aliqs nōnūqꝫ penitus appareat sine febre uř ex nimio labore uel repletōe ꝓueniens ⁊ nimio coitu ulceř aliquo i ppūtio exñ te cossis uel tibiis cui⁹ u͛tute uel dolore ad iguina ifdū icurrūt humoř aposte mata ibidē generātes siue i claudicatōe uel alio hmōi saluior attñ oīb⁹ iudicař q ē exteriorib⁹ citi⁹ apparet cū acciden tiū ⁊ febris remissiōe. In uariolaꝝ ac m̄ō billoꝝ ꝓnosticatōe q̄ sequūř sūt attedē da. s. eoꝝ appitio qꝫ cita ř tarda puitas et magnitudo numeri mřtitudo ꝯtiatio ⁊ discōtinuatō duricies ⁊ mollicies et color et respectu Infirmi sitis et hane litus respectu primi q citi⁹ appent ceteris pib⁹ min⁹ sūt tiorose pue u͛o pauci nu͛ē ri discōtiate ⁊ molles ꝯsiř ceťis pibus suis oppositꝫ min⁹ sř pcilose. De coloř aūt qñqꝫ albi qñqꝫ citrini qñqꝫ uirides iterdū uiolacei ⁊ nōnūqꝫ nigri existunt coloris uñ ꝓpter uarietatē coloris ōr uaiola ⁊ scōm illū ordinē q̄ꝫtomagis ni gredi appropiquāt tātomagis sūt peri close ⁊ q̄ꝫto mi⁹ mi⁹. Dēs isup febrē et alia accñtia h ꝯntia cuꝫ hoc notare et si ꝓnosticari rcē hec et illa applica siř. u͛. gra. uaiole cito appentes pue pauci nu meri discōtiate molles et albe cū pauca aut nlla siti et hāelit⁹ boitate cū febris et alioꝝ accñtiū getatione salutē oīo si gnificāt. His u͛o ꝯtraria mortē unū g°

istoꝝ extreoꝝ morte alio vo salute pronũciat. Et io h oia signa dilligeť exaia ꝙ si salubria pualeāt salutē ꝓnūcia tiorosa uero morte ⁊ pniciosa morte. Raro tñ uisū fuit uaiolas siue morbilos uiolatros l' nigros fore ⁊ ifirmū mortem euasisse ut plurimū qui ex uaiolis moriūť ex sgnātis pfocati peūt. ⁊ si ɔtigat exfiora ñ solū ſ3 ēt itestia uaiolari ut sepe ɔtigit ex fluxu uētris tc̄ ⁊ ex itestioꝝ rasura moriūť ñnūquā ēt uariolati sāguinē mingūt cū qua si urinā nigrā uidere futurā morte pronūcia ꝙ si cum hoc fuit casus uirtutꝫ moriūtur i breui Et q2 hec quiq3 ut dictū est. s. bubo carbūculus ātrax uariole ⁊ morbilli febrē ut pl'iu3 pestilētialē comunitāť ac ēt ꝓ ut pestilētialis de eis ɔmemoratio fit in pñti. Si i eorū ꝓnosticis nūquā falli ɔ siderás a do que i pñti. c. Annotata his que i precedēti de pronosticis pestilential' febris describūť. Et prio uirtutē ɔspice ꝙ si ɔstans fuit bonis aliis apperētib' signis salutē pronūcia Si uero tiorosa timore ⁊ si mala signa cū uirtutis ꝓstratiōe fuerint ifirmū solum presbitero dereliq̄ue quorū ē uiuos ⁊ mortuos māducare. Et hec de bubonis carbūculi antracis morbillorū ac uariolaru3 signis tam pronosticis quā presētibus sic presētibus dicta sufficiant.

Laus deo

Capitulum tertium de cura febris pestilentialis.

Deicceps tā pestilētialis febris q3 apostēatū pestilētialiu3 est cura ponēda qb' nisi in breui succursū dederis laborabis i uanū. Nā hic rapax morb' ita sine mĩsericordia uelocit' agit ꝙ si paucas ifra horas ɔfirātus quos rapit nullā ad curā respiciēs mĩsericordiā deuorat imitissie. Et si quis petat tiñū talis ɔfirmatōis horaꝝ ut ex ɔdcis p3 cert' tmin' limitari nō potest Pestilētialis nāq3 effimera ifirmū suū trigita expedit ifra horas hūoralis vo quāto ex acutiori hūoř ꝓueit tāto citi' se expediet. De a postematib' autē p3 gd dñdū ex signis ꝓnosticis i preceden ti. c. posit. Et ñ mlti moderni dixerūt ɔfirmatōis cōe3 tminū for. xxiiii. horarū alii. xii. alii. vi. ⁊. alii. aliū. ⁊ce. Sed ɔ ut p3 ex dcis hoc metiri propť morbi ac corporꝝ diuersitatē mime possitꝫ attē de q̄ ifra docebo et ad curā q3 citi' potes festin' accedas. nā te rddo certissimū ꝙ si hic tremed' morb' nō fuerit ɔfirātus quotquot cure hon' assūpseris xpo iuuāte ab ipsi' uoracissimis faucib' extirpabis acura itaq3 pestilētial' febris p̄mit' icboādo rerū sex nō naturaliū regimē añscribā pro quo sat' liquet aerē oi die cū odorifero igne fore rnouādū Deicepsq3 ad frigiditatē ⁊ tēpatā hūiditatē debes cū odoriferis alterādo reduceř habeas ergo caēras duas l' pl'es ⁊ i una aere p ignē renouato atq3 se cū dū exigētiam alterato porteť infirmus Et si possibile ē ipse ter l' quater in tali aere renouato omni die mutetur. Et si aer ille fuerit septētrionalibus uentꝫ expositꝰ si ut ab ill' libere ualeat euentari salubriō adhuc erit iuxta sniā3 ras. li. iiii. almā. c. ɔ cautela egritudinu3 ab vno loco ad aliū trāseūtiū. igt ei3 locūq3 q uēto supest ifirmi eligeť. ⁊ce. S3 q̄l2. aer renouād' atq3 scdm exigētiā cu3 alterātib' corrigēd' existit respice supra drā scdā. c. de aeris regie. Ibidē nāq3 scdm ꝙ hūeris itētionē res tā siplices iuenies q3 ɔpositas qb' ⁊ renouare aerē poteris et alterare. Et si i aliq̄ propi

qua uilla ĩ qua sanus aer existit ĩfirmus stati accederet uel faceret se põtari ma xĩe si ĩ illa domo null⁹ alius ex peste fue rit defũctus securius adhuc eẽt qꝛ ꝛeno uãdi aerem cãm nõ brẽs ꝫ eẽt tãtũmo do cũ odorifeꝛ alterãdus. Preꝛea ꝑti cularis aspect⁹hui⁹ domus põt esse taľ ut ipãꝫ hitantes ad infectioné pestilẽtia sé disponãť. Et sic ꝓpť hoc ĩť dũ ĩficiť una uilla et alia nõ. Uñ nõnulli iã ob h° ꝓceperũt ut ĩfecta domo usqꝫ ad.xl.di es nõ hiteť Alii usqꝫ ad sex mẽses ⁊ce. Et ego dico ꝙ ñ ẽ saltẽ usqꝫ ad tres mẽ ses ĩhitãda. Nã ille pestilẽtĩe ab aspec tu ꝑticľari ꝓuẽiẽtes ut pľimũ ad minus ꝑ unã durãt sigõꝝ triplicitaté. Quãto tamẽ plus ad illã hitãdũ domuꝫ distule ris tãto meli⁹erit. Et qꝛ eãð domũ hitã tes ut pľimũ utũť regimĩe ⁊ eũdẽ attra hũt aerẽ optimũ remediũ ẽ ut cũ un⁹ in firmať alii fugiãt omẽs ⁊ maxĩe existẽ tes etatꝭ ꝯplexiõis ⁊ cetera In aeris er go rectificatiõe quã maxĩe debes eẽ sol licit⁹ nã cũ euẽtatiõis cã ad cor ꝯtinue deferat si debite correpť fuerit maxĩa erit hui⁹ ĩmitꝭ morbi curatio. Sꝫ ĩ hoc casu unũ generale circa omẽs res nõ na turales hñ mẽorie ꝯmitte Nã sũt he rs ĩ suis q̃litatib⁹ disponẽde diuersimode scđm morbi esẽtiam.s. tẽpus ãni etatẽ sexũ ꝯplexionẽ artẽ ꝟtutẽ ⁊ repletionẽ et aerẽ. Oia enĩ ista scđꝫ eoꝝ uarietatẽ sex rerũ nõ naturalium regimẽ hꝫ diuersi mode uariare. nam si pro omnibus ae rem semper equaľꝛ et uno modo dispo nens cibum et potum consimiliter pre parans ⁊ uniformiter de aliis non na turalibus reb⁹ faciẽs maximũ erroreꝫ ꝯmittes tñ horũ noticiã super dcã scđa ꝓpriis capľis scđm exigentiã clari⁹ ha buisti Hiis itaqꝫ hitiẽ ad cibi ⁊ potus regimẽ deuenio. Pro quo nota quod

uirt⁹ ĩ hoc casu ꝑ uiã resolutõis maxĩe prosternitur Ideo debem⁹ ⁊ si egritu do quãtũcũqꝫ sit acuta ipsũ infirmũ per sepe reficere nã ut dic. auic. quarta ꝑ mi ipse q̃ꝺqꝫ.s. medic⁹ sp sit sollicitus de eo ꝙ magis suspectũ ẽ et est uirtus si fuerit ualde debiľ aut egritudo si fue rit multũ fortꝭ.⁊ce. Uñ ĩ hoc cãu pluri mi eoꝝ q uiriliť agũt ⁊ sup illud come dũt uiolenť absoluũť ⁊ uiuũt.pria quar ti.c. ð cura febris pestilẽtiaľ.uñ genti lis sup illo passu ĩgt ꝙ spũs sũt ĩfecti ⁊ ꝯtinue ab aere inficiũť ideo cadit appe tit⁹ ⁊ ꝓsterniť ꝟtus quare egẽt ꝯtinua restauratiõe ⁊ spirituũ renouatione et sõ raſ q̃rto alm̃.c.de.fe.pesti. Hac ꝑte rea laborãtes passiõe ad comedẽdũ ali qd sũt cogẽdi ⁊ce. Scđm ergo ꝟtutꝭ te norẽ sũt ĩfirmi tales dietãdi. Nã si ꝯstãs ualde fuerit poteris subtili⁹ dietare et nõ ascultes pisiẽses fũdãtes se super illo affo.ꝓme ꝑticule ad ultimas egritudies et cetera quia prima die nihil dare iu bent preter paruꝫ aque frigide aceto ꝑ mixte.secunda uero ⁊ tertia die parum offe facte ĩ colatura lẽtũ cũ modico ace to nã taľꝛ dietatꝭ ut ex dictꝭ patere põt. ut pľimũ male succedit. Ex istis igiť mõ ĩs oibꝫ qbꝫ poteris de ꝯſuãda ꝟtute so licit⁹ sis. Et qꝛ febriũ etatũ regionũ cũ plexionũ.⁊ce.uarietas ĩ cibo ⁊ potu ha bꝫ dietãdi modum multipliciť uariare. Attẽde cõia cibaria q̃ stati scribã ⁊ his ꝑticulariter uteris ꝓut discretõi tue ui debiť ꝯuenire. Cõueniũt igiť pultes ex farina ordei uľ mľtũ ei⁹ uľ auena ꝯueiet et triticũ cũ lacte amigdalaꝝ uel sine et qꝛ falsa sũt ĩť dũ prebulianť et abiciať ꝑ ma aqua amigdõ et simula siľꝛ ꝯueniũt. Et qꝛ hec ut pľimũ cũ lacte amigdolaꝝ solẽt ꝑparari extrahe tpm cũ aqua ordi Et si hec nutribiliora facere uolueris ĩ

hic terminus de brodio carnis

brodio gallo℞ nōdū coeūtiū uł pullo℞
iuuenū uel edi decoqui facias sed talia
brodia cū lactuca ꝯtinue sūt alterāda ł
ēdiuia cucurbita acetosa uł portulaca.
⁊ si i sano tpe hec orta sit mł'tū sūt meli
ora.uel saltē colligāť iā rore ꝯsūpto uł
habeas seia cōia inotabili quātitate et
aliqualiť ꝯquassata.⁊ i petia rara liga
ta bulliāt cuȝ carnib⁹ ilł Et si iusitatū
uideať non uituperarē ut i petia ligeť
modicū sandalo℞ ru.ł citrino℞ ⁊ modi
cū cāphore cū modico spodii cū berbe
ris quātitate que tibi uidebiť cōuenire
Hoc eni ut pȝ brodiū ⁊ carnes poteť
alterāt ꝯ hoc ēt mirabiliť ꝯfortāt ⁊ itē
brodiū ad oīa decoquēda fercula ꝯuei
ent atqȝ fiēdū ꝯtusū cū quo ēt magis car
nes sic alterate ꝯueniūt. Et si ipsorum
brodiū uolueris exibere bonū ꝯsimiliť
erit. Sed ut sit magis nutribile facias
carnes illas ꝺcoqui usqȝ ad carniū sepa
ratōȝ ⁊ iter duo icisoria ł aliter ꝯprimā
tur ut tale brodiū tribuať i.quo si pa℞
succi limois citrāguli citri pomo℞ ace
toso℞ acetose p̄pucio℞ uił agreste uini
berberis ł granato℞ bulierit laudabili⁹
adhuc eēt ł aceti pa℞ Uł tale brodium
ꝙ cū oib⁹ suis fercuł posses facere ꝯmi
sceri habeas gallinā iuuenē caponē fa
sianū ł iuuenes pdices uł carnē edinā ⁊
debēt uolatilia sine aqua deplumari ⁊
īteriorib⁹ abiect⁹ i frusta minuta quātū
poteris totū icidať postea pone i uase
terreo bn̄ it⁹ uitreato ł āpula uitrea in
qua pōe aque acetose aque ros.aq̄ uio
la℞.aň.ptes.ii.uini maluatici ł alteri⁹al
bi bn̄ odoriferi partē.f.⁊ scōm carniū
quātitatē accipere addēdo ex succis p̄
dict⁹ quātitatē sufficiētē quib⁹ oib⁹adō
sādalo℞ citrino℞ ꝯquassatorū.ʒ.ii.spo
dii.ʒ.i. croci.℈.i.cāphore gra.ii.ł ligē
tur i pecia ł simul ex carnib⁹ ipastēť ⁊
ducati.I.ł plures ponāť cum eis i fūdo
uasis. deide uas illud diligēter obturēs
sic tam̄ ut aliquid expiret. postea i caca
bo magno aqua repleta poās ad igneȝ
clarū ⁊ sine fumo ipsū ꝯtinuādo ⁊ addē
do cū op⁹ fuerit aquam calidā sic ut bu
liat idesinēter et hoc saltē p quatuor uł
ṽ.horas ꝯtinueť.deide ab igne remoto
caro tota bn̄ p stramineā ꝯ suo brodio
ꝙ i fundo uasis existit exp̄mať ⁊ totuȝ
usui reserueť. Et poteris tale brodium
scōm itētionē quā hūeris diuersimode
ꝯficere addēdo i eo uel minuēdo prout
discretiōi tue uidebiť ꝯuenire. De tali
nāqȝ brodio i suis qbuscūqȝ fercuł tam
i ꝯtuso q̄ȝ i alijs addere poteris et erit
res i hoc cāsu maxie ꝯueniēs ut pȝ.po
teris et ifirmo de ipso exhibere siplicił
Nā mihi tale brodiū scōm quā hūi iten
tōeȝ alteratū sigularē sepe fecit honorē
Fiat etiā aliť brodiū ꝙ aquā carnis ꝺ
quo auctores faciūt mētōeȝ eē credo li
cet marsili⁹ per aquā carnis aliud itelle
xerit ut stati diceť nā accipiūt alias pul
pas pectoris et lāciolas q̄quis auiuȝ ꝺ
scripta℞ oī amota piguedie ⁊ cū filo in
aliquo p̄dicto℞ uaso℞ pēdūť sic ꝙ fun
dū tāgeř nequeāt ꝯ modico aque ro.ui
ni optimi et alicuius ex p̄noiatis succis p
p̄us aspse sed deberet hee aque eē i pau
ca q̄ntitate ponēdo i fūdo uaf. sādalos
ducatos et alia ut ꝺ dimisso croco.s.et
potes ponere pa℞ cāphore et i āliquo
frigide ꝯplexiōis exn̄te malū nō eēt po
nere pa℞ musci.deide uas illud talr̄ op
tureť ne spiret et i cacabo ut ꝺ colloca
to p.v.ł vi.horas buliř pmittāt ⁊ extra
cta carne q̄ uelut lignū siccata pmansit
aqua mirabił ṽtut⁹ i fūdo uasis reperiť
quā substātiā vulgares i partib⁹ ilł ap
pellāt et si ipsi⁹ duo ł tria coclearia mł
tiplicādo spūs ṽtutē mirabilit̄ ꝯfortāt

⁊ ipsaȝ solā uel cū alio mixtā cū quo uo luerīs poteris exhibere. Aliqñ tñ aliter hāc aquā faciūt accipiēdo quāuis ex vo latilib⁹ supra dictꝭ ⁊ euiscerata ꝑ quos diuidūt bolos. ⁊ ē mod⁹ Auicē. in de ui rib⁹ cōdis. c. ō aq̄ caris seu carniū et cū reb⁹ ōscriptꝭ ī uase bñ obturat postea aquā extrahūt ut supra quā tñ īmedia te descriptā nō laudo Alii ēt aquā illā faciūt ad alēbicū uitreuȝ cum claro ⁊ lē to igne quam si feceris ex aliis et lance olis solū erit laudabilior amota oī pin guedie et tu facias ut libet. Laudarem tñ ut uesica alēbicbi ī balneo marie lo caret̃ q̃ uirt⁹ ignis ī aqua derelicta mi nor multū forte. Ex istis modis aquā ꝯficiēdo aquam carnis reputo. Mar scili⁹ tñ ī receptꝭ suis super primam q̄r ti. iii. c. de regimie uomit⁹ accidētis in febrib⁹ sic aquam carnis ꝯficit. s. habe at̃ caro edina que cū lōgis lardōib⁹ isil tret̃ ⁊ scōm itentōȝ quā habueris cum aqua ro. uino citonioꝝ uel alio ꝯsili se pe aspersa ī ueru decoquat̃ deide ī co latello bene cooperto paꝝ dimittat̃ po stea iter duo icisoria fortit̃ ꝯprimatur et ꝙ egredit̃ aquā carnis appellat. Et ego puto poci⁹ hunc succum carnis ap pellari ꝯdignū eē sȝ nō ē de noīb⁹ curaȝ dū tali g° succo scōȝ tuā itētionē altera to utere si libuerit. Sed ut magistrali⁹ fiat accipe q̄ȝuis ex auib⁹ ōscriptꝭ l̃ car nē edinam ⁊ it⁹ siue ī corpoꝛib⁹ pōe sā dalos cāpboꝛā ducatos ⁊ alia ꝑut ō te docui ⁊ ī ueru debite cocta cū igne sine fumo extrahe quē ifirmo solū ul̃ cū alio mixtū succū tribue et erit res mira ī h°. casu. Laudat etꝭ. Ras. x. alm. c. allega. pultē ex farina ordei ꝯ lacte acetoso fa ctū ⁊ lac acetosū silr̃ quib⁹ utere si libȝ His itaqȝ ferculis ē utēdū dū sic debi lē ac prostratā ṽtutē ꝯphēderis quas re

focillata ad alia cibaria magis natur̄ ꝯ sueta gradati poteris deueire quoꝝ do ctrinā ō dnā. iii. i. ꝑpis capitul' hūisti ⁊ tu uide ibi ⁊c. Circa potū bibat aquā ordei. et ut magistrali⁹ fiat ī fūdo uas in quo cogt̃ pone aliquos ducatos uel la minā aureā ignitā ī tali aqua facias exti gui ꝑsepe ⁊ ītdū de tali īfrigidata aqua ī potu magnā quātitatē sumere pōt q̃ ꝓderit mirabilr̃ maxīe si iuueis fuerit coleric⁹ et ī tpe calido ⁊ce. Nota tñ ꝙ si grā poi⁹ det̃ hec aqua debet aliquis ex sucie p̄dictꝭ misceri cū ea puta arācii limois berberis l̃ alteri⁹ prenoīnati ace tū quoqȝ aq̄ ꝑmixtū maxie laudat̃ ī hoc casu poris ⁊ ȝucarū ro. cū aq̄ facere cō misceri l̃ aliquā ex mixturis iferi⁹ ōscri bēdis ⁊ ī potu tribuere. Et si febris il la pestilētial̃ fuerit statica ut ꝯtigit itez dū lȝ raro uinū albū cū aqua ro. permix tū maxie laudat̃ ī hoc cāu. Poris ⁊ ȝu caꝝ ros. cū aq̄ facer̄ misceri l̃ aliquā ex mixturis iferi⁹ ōscribēdis ⁊ ī potu tri buer̄. Et cuiuscūqȝ spēi sit ħ febris si ṽ tutē ualō ꝓsterni ꝯcerner̄s daꝛ paꝝ uini ō meliorib⁹ ꝙ r̄pit̃ puta ṽnacinū ul̃ ꝯsi le aq̄ ro. ꝑmixtū q̃ spūs mltiplicādo ṽ tutē poter̄ ꝯfōtat. Cūqȝ febris ⁊ illa ac cidētia remittūt̃ gradati ad saōꝝ dietā accedas. His igitur de cibo ⁊ potu breuit̃ expeditꝭ pȝ q̄d de ianitōe et r̄ple tōe dicēdū. nā sepe et paꝝ ifirmo est tri buēdū. Supfluitates quoqȝ ꝓ ut te ifra docebo sīt educēde. ꝓcures īsup ifirmū tuū sēp ꝑmitēdo salutē letū ꝓ posse te nere et ipm q̄b⁹ scineris modis a pestis imaginatōe distrahet̃ ꝯ ṽbis iocosis cā tilēis ac dulcib⁹ m̄lodijs ut cū cithara li ra l̃ alijs hmōi musicalib⁹ istrumēt̃. De sōpno et uigilia et sinōnulli eos ꝑcipi unt nō dormire ne. s. ab itra uenenū iclu dat̃. Dico ꝙ si hoc forsā ꝯueiret ī ꝑma

die nāli ut flobotomia fieri possit et ali
quā stati describēda anq̄ morb⁹ confir
met̄ postea tn̄ ad dormiēdū prouocandi
sūt ne spūs per uigiliā nimiū resoluāt̄.
Et si ātrax bubo l' carbūculus i his fe
brib⁹ apparuerit ad uigilandū infirmi
cogēdi sūt nā cū natura māz illā itoxica
tā expellere conat̄ sōpn⁹ ītra illā retra
hēs talē opatōz ipediret v̄s⁹ tn̄ aurorā
paululū dormire debent ne uigilia fiat
spirituū resolutio. His hītis ad medici
nalia cō descēdo q̄ scōm febris uarieta
tē sūt ↄsil'r uariāda. nā si solū foret effi
mera et in corpe illo repletōz aliquā nō
pcipias alterātia solū sufficerēt q̄ ex di
cēdis p te elligere scies. Et si fuerit hu
moral' ⁊ ab aliq° ꝓuenerit q̄z a sāguine
erit illi hūores scōm doctrinā aui. eua
cuādi. Si uero a sāguie fiēda ē minūcio
ac ēt si hūores alios ↄ sāguie ↄcernere s
erit sil'r fiēda flobotoīa. Sz nota cuz
stati ad ifirmū egrederis añ oīa aliqd v
nū ex ifrascriptis pestis bezoardicis eidē
tribuas i potu primū ⁊ supmū ē. ℥ f. l'. i
aq̄ superi⁹ ōscripte drā. ii. tractatu. ii. c
iii. cū. ʒ. i. alic⁹ ex pl'uerib⁹ ibidē ōscriptis
l'. ℥. f. alicui⁹ ex ill' cōfectionib⁹. Et si a
quā illā nō hēres da paꝝ uini aq̄ ro. per
mixti cū illo pl'uere l' cū ↄfectiōe ⁊ ce. ul'
℞. aq̄ ro. aq̄. scabiose. sirupi de aceto
sitate citri l' de ribes ul' alicui⁹ aꝓpriati
siru. añ. ℥. i. f. misce ⁊ i potu tribue. ⁊ si
poēres loco aq̄ scabiose aquā tormētil
le optīa eēt. Itē r̄cipe radi. trīaci diptāi
gētiāe tormētille mors⁹ diaboli accipiē
do radicē ⁊ herbaz sil' croci. añ. ʒ. i. fiat
pl'uis de quo exhibe. ʒ. ii. cū uio aq̄ ro:
pmixto. Hūc nāqz pl'uerē a quodā fidō
digno habui q mihi retl'it se nūq̄z alicui
pestilētiaro stati a pricipio tribuisse q̄
nō euasit si flotomia ⁊ alia scōz exigē
tiā fuerit bn̄ gubernat⁹ uñ ex igrediēti
ispectis eū puta mirabilē fore i hoc cāsu
⁊ tu ipse utere audact̄ Aui. uero i isto
cāu stati dabat lutū armenū cū uio a q̄
ro. permixto ut ipse. ii. cañ. c. ō luto ar.
testat̄ ⁊ si tu hūc tribuere uolueris faci
as sic. ℞. aq̄ ro. ℥. ii. uini albi odōiferi
l' alterius bn̄ clari ⁊ subtil'. ℥. i. boli ar. sb
tilissime triti. ʒ. i. misce ⁊ i potu tribue.
Et nota q̄ si ifirmi tales potōes enoē
rit signū ē uenenū i cōde iā magnā ipssi
onē fecisse q̄re stati cū uio ul' alio ore ab
luto aliā tribue pocionē ⁊ h̄ facer̄ ōbes
si euoērit si v̄o nō i pmis. iiii. dieb⁹ stoā
co uacuo omn: die bis ul' ter. Ego aūt
nullū adhuc uidi q primā retinuerit po
tōz q nō euaserit. His factis si morb⁹ ti
bi iducias dederit cōes educ. supfluita
tes si natura per se nō fecerit cū clisteri
ul' supositorio cōi ne ad ītra ꝑpt̄ flobo
tomiā trahāt̄ deīd stati fac flobotomi
az. et q̄r solū pestilētial' febris h̄ curā po
nere itēdo ad opposita pestilētiali : alit̄
nō habēdo respectū q̄r eoꝝ cura ptcu
larit̄ ifra deo iuuāte ponet̄. Dico q̄ si
hec febris a sanguine prouenerit statiz
de uena mediaflobotomandus erit ifir
m⁹ si se aliq̄l'r senserit aggrauatū l' aba
silica si magis ab inferiorib⁹ ptibus ue
de saphena si magis de superiorib⁹ pti
b⁹. Et ōbz sāguis extrahi i notabili q̄n
titate nō tn̄ usqz ad sicopi ut nōnulli in
hac cura pcipiūt si per sincopi ꝓpe dic
tā itelligāt descripta ab Auic. ūdecima
f'tij tractatu scōo. c. de. sicopi. q̄ ē ōstru
ctio maioris ptis ⁊ ce. Et tales se fūdant
sup isto affo:ismo s̄m pticule. q̄ egerūt̄
nō m'ltitudinē ↄsiderari oportet ⁊ cet̄a
ubi. Ipocras dicit ubi ⁊ opōz ad ōfec
tionē deducere. Et. Galien⁹ i ↄmēto
ibi. Mirabil'r igt expti sum⁹ ⁊ maximū
iuenim⁹ iuuamētū. s. i flobotomādo us
qz ad defectionē. Sed si p sicopiz itelli

gāt lippotomiā quā qñq3 auctores acci piūt ꝓ sícopi. Et est lippotomia ɔ̄fec tio animositatꝭ. Dicit̄ eī3 a lippos qḋ ē defect⁹ etbimos anim⁹ q̄si defectō aīmī Dico ꝙ flobotomia ad istū ītellectū uſ q3 ad sícopi fieri pōt et boc uoluit. ypo cras ꝛ propter boc forsā dixit usq3 ad defectioné et non sincopim ut daret ɔ̄ fectionem intelligere lippotomiā ꝛ boc uoluit Galienus ꝛ Alii tamen cū dicūt īfirmū debere usq3 ad sincopi minui qꝛ ī proprie accipiūt sincopi scilicet pro lippotomia uł defectiōe. Ex quo īfero ꝙ Auerrois septío colliget male medí cos iꝓbauit cū arguit ꝙ í cura sinocbī natura nūquā euacuat usq3 ad sincopi ergo medic⁹ boc facere nō debet cū sit nature minister ꝙ p3 nā per sincopí me dici sincopi ꝓprie dictā nō intelligant ut stati dictū est de qua ut spero suū in telligebat argumentu3 preterea nec ar gumentū ɔcludit Nā non sequitur boc natura nō facit ergo illḋ medic⁹ facere nō deb3 qꝛ si natura i aliquo per crisim. euacuādo materiā fuerit pigra illḋ me dic⁹ artificialit̄ facere debet ut secūda quarti ꝛ i locis quā plurib⁹ auctores p̄ cipiūt. Jtē si natura ꝓduxerit sextū di gitū illu abstrabere deberem⁹ qḋ natu ra nō faceret ꝛ sic p3 argumétū nō uale re ꝙ est ualidiuſ ꝙ ipse facit. S3 ꝛ alia que ipse facit ibidé facił ē responsio ut p3 ɔsiderāti. Sed bis obmissis dico ut supra ꝙ fiēda ē flobotomia ꝛ si alie cir cūstātie ɔuenirēt facere ipsā usq3 ad lip potomiā forsā ñ eēt iutile. Laudo tñ ut ī h cāu poti⁹ fiat secūdatō ut uoluit. A. prima quarti .c. de cura sinocbe. Et si h febris ab alio bumore q̄3 a sāguie ꝓ uenerit q̄3 ɔmixtū sāgui iudicares egrū flobotomizar̄ siłr facias. ꝙ si ꝓꝑ̄ etaté aut aliud facere nō posses uētosas i spa tulis scđm ꝙ bés ītétioné ł circa nates apponas ꝑme ei3 uicarie medie ꝛ secūd basilice existūt ut ē de méte Auic. ubi s̄ c. de flobotomia dictū ē. Nijs diligét̄ fact̄ nō ꝙ ꝛ si sāguis i isto cāu putrefa ctioné ab aere uenenoso ut plīmū r̄cipí at. pōt tñ ad bāc putrafactioné recipié dā diu̇símode disponi. qñq3 ei3 ab ipsa materia absq3 alicui⁹ extrīseci admixti one puta colore ꝛ tūc reddit̄ debito su btilior aut flegmatꝭ aquosi et ē aquosiō debito āt grossi flegmatis ꝛ sic est debí to grossior bec si bene ispexeris sécies Auicen. uoluisse prima quarti. c. de fe bre sāguinis ꝛ bec diuersitas cogōscit̄ per sāguinis ispectioné ut Auicéna ibí c. ɔ̄ signis. bec eni uarietas babet curā aliqualit̄ uariare Et iō si prouenerit ex sola sāguinis putrefactiōe nulla alia al terius bumoris admixtiōe copiosior fi et ceteris parib⁹ flobotomia quā facta Et si uéter fuerit stiptic⁹ cū ī scripto clí steri lenıere pot̄is. ut. R. malue blitis matrum uiolarū. añ. m. ii. fiat decoctio de qua accipe librā unā mediā i qua dis solue cassie p̄lueris zucari añ. ℥. i. ol̄i ui olati. ℥. iii. sal̄ comunis parum ꝛ fiat clí stere. Et si egritudo patiat̄ iducias ali quā ex potionib⁹ p̄beas īfrascriptꝭ. ut. R. capillorū ueneris. floꝝ. lupuloꝝ. borraginis. buglosse. uiolaꝝ. añ. m. ß. ta marīdoꝝ. ℥. ß. prunorū. numero. ɔ̄cem. fiat decoctio de qua accipe. ℥. iii. i qua dissolue māne uel. cassie. ʒ. x. syrupi uio lati. ℥. i. et fiat pot⁹ qué p duas boras ā te prādiū tribue calidū. Uel potionem ɔ̄ duob⁹ granatꝭ q̄3 te docet. Auic. ꝑ̇ma q̄ri. c. de febre sāguis ut. R. aq̄ zucca. ℥. ß. fiat pot⁹. Et si addideris. ℥. i. syru pi uiolati melius erit. boc enim linitiuū mirabile est i. boc casu boc facto ad ul terioré sāguis putrefationū ꝓbibédā

et inductā uētositatē remouēdā facias boc. ℞.syrupi de acetositate citri l' de ribes l' de succo acetose uel de limonib' ℥.vi.aque acetose.aq rosate.añ.℥.ii.ui ni granatorū.℥.i.mediā.fiat iuleb.aro matizatū cū sādalis citrinis l' trociscis de cāpbora uel aliquo ex pulueribꝰ añ scriptꝯ que sūt pestis bezeardica et ð ta li sepe bibat cū aqua zucari uel aqua si plicit' cocta pōt ēt ð ipo biber sine aq quādocunqꝫ uelit. Et si nullū ex supra dictꝯ sirupis baberes pone.℥.vi.zucari tabarzet loco siruporū addēdo.℥.i.ace ti albi. Uel facias sic. babeas berbaꝫ ꝛ radicē tunici diptami pipinelle tormen tille de quib' ad elēbicū aquā facias po stea. ℞. aquarum suprascriptarum ana.℥.iii. aque scabiose uncias sex a que rosate.℥.iiii.uini granatorū.℥.i.ß. aceti.℥.i.alicui' de syrupis suprascrip tis.℥.vi. uel zucari tabarzet ꝛ tantūdē ꝛ fiat iuleb aromaticū ut supra. Uel fa cias sic. ℞.succi acetose.℥.viii.suci bō raginis buglosse pomorū redolentium añ.℥.iiii.berbarū suprascriptaꝝ añ.℥.i aque rosate librā unā uini granatoruꝫ ℥.i.ß.aceti albi.℥.ii. zucari tabarzet li brā unā mediā fiat iuleb aromaticū ut supra. Et si feceris ipsū coqui ad spissi tudinē siruporū cū quib' postea libue rit aquis poñis iulepizare ꝛ de ipso iu lepizato poñis.℥.quatuor i potu tribu ere i aurora scilicet ut ꝯmuniter faciūt practicātes ꝛ erit digestiuū bonum Et nota ut sepe dictū est ꝙ berbe ꝛ alia ex quib' trabunt' succi i sano aere colligi debēt ꝛ debes sucos accipere eorū per pri' facta residētia. Ul' facias. ℞.siru pi de ribes ul' alterius ex pretactꝯ.℥.iii. aq rosate aque acetose añ.℥.ii.ß. aque tōmētille.℥.ii.misce ꝑ duabus uicib' l' pro ðlicatꝯ clarifica aromatizādo ut su

pra. Conueniēt etiā i boc casu iuleb ul tra marinū ꝙ ꝯmuniter papie tenere so lēt apotecarii ꝛ interdū fit ab eis ꝛ iter dū portat' de damasco. Et si tu talē fa cere uolueris facias aquā rosataꝫ i qua pone campbor' ꝛ paꝝ musci ꝛ ð tali aq cū zucaro tebarzet iuleb facer' poñis ꝙ erit satꝯ laudabile i boc cāu. Et nota ꝙ si poneres ð sandal' rubeis ligatꝯ in pe cia rara ꝑ prius in ifusione illius aque et p'ea expmēs eos fōtit' cū aq p'ea fa cere iuleb reddert' meli' ꝛ magis col'a tū ꝛ tu facias si libꝫ. Ex ꝯfectioib' uter' manuchristi cū perlis ꝛ si est diues faci as oēs ꝯfectiōes deaurari.uel uter' dia corallis uel bac mixtura quā faciūt cō munit' practicātes. ℞.ꝯfue rosaꝝ bor ragis buglosse uiolaꝝ.añ.℥.ß.ꝯfue ne nufaris.ʒ.ii.manu christi cū plis libraꝫ mediā.fragmētoꝝ oiuꝫ lapidū pciosoꝝ ʒ.ii.alicui' ex pulueribꝰ bezardicis.ʒ.ii folioꝝ auri numero.duoði.fiat mixtu ra et deauret' de q sepe comedat atque de ea bibat cū aqua frigida loco zucari rosaꝝ. Uel facias sic. ℞ qtuor ꝯfuaꝝ ðscriptaꝝ.añ.℥.ß.ꝯfue floꝝ nenufaris ʒ.iii.zucbari albi uel manu christi cū ꝑ lis.librā mediā.margaritaꝝ.ʒ.unū san daloꝝ oium coralloꝝ rubeoꝝ.semis a cetose.corticū citri.añ.℈.i.ossis.de cor de ceruí.grana.viii.spodii.℈.ß.alicui' ex pulueribꝰ sepe dicꝯ.ʒ.ß.folioꝝ auri. numero duodeci.fiat mixtura ðaurata qua utere ut añ scripta Et si uis facer' ꝯfectionē solidā accipe pulueres imedi ate añ scriptos ꝛ librā unā zucari disso luti cū aqua rosaꝝ et cū qsi coctū fuerit addō i fine ꝯfue buglosse.℥.i.ꝯfue nenu faris.℥.ß. decoque debite deið adde pl ueres ꝛ fac ꝯfectionē i morsellis uel in modū opiate ipsā ðaurādo. Et nota ꝙ si uis aquā rosaꝝ mirabilē ꝑ ꝯsilib' cō

fectionib⁹ accipe aq̄ rosate ex rosis sil uestrib⁹ libras sex uini uiolati l' alteri⁹ odoriferi librā mediā .cāphor.ʒ.ß.mu sci.grana.iiii.abradat'.cāphora et cōq̄ scet' musc⁹. deiñ pone oīa i alēbicho ui treo et debite lutato et cū lento igne et sine fumo aquā extrabe que semel aut pluries reiteret' et poteris ipsā facere sñ uino ⁊ musco ⁊ poteris alia adder' l' diminuere scōm intentioné quā habue ris ⁊ sic habebis aquā odoriferā ⁊ cor dialé pro ut uolueris que erit mirabil' i hoc casu. Itē posses aliter ꝯfectionez facere sic. ℞.sirupi de acetositate citri ul' alterius prenominati.librā unā.⁊ de coque ulterius donec ad spissitudinem ueniat oppiate cui adde pulueres supra scriptos ⁊ fac cōfectioné deaurādo ut supra Auicé.⁊ Rasis i trociscis de cā phora magnā habēt deuotioné quos p̄ cipiūt ifirmis sepe tribuer' i die Et qr sc̄ ut plurimū i appetitu prostrati i pulue re tales trociscos recipere neqūt'. Acci pe ergo de hiis.ʒ.ß.ꝯ libra media.zuca ri dissoluti cū aqua rosaꝝ fac ꝯfectioné solidā uel cū syrupis fac i modū opiate ⁊ deaura ut s̄. Ul' al' accipe trociscoꝝ de cāphora pulueris bezeardici.pestis añ.ʒ.ii.zucbari ul' syrupi quātū sufficit et fac ꝯfectioné ut s̄. Et qr itētio tua eē debet i ꝯfortādo cor tā ab itra quā ab extra ut tali ipressioni resistere ualeat laudāt auctores ⁊ maxie Rasis decimo almāsoris caplo d̄ febre pestilētiali ut eorū pectora ex sādalis cāphora ⁊ aq̄ rosaꝝ epithiment'. Et si magnū uides icendiū ⁊ hoc uti uelles medicamie faci as sic.℞.aque rox.librā unā sādaloꝝ omniū.añ.ʒ.i.ß.cāphor.ʒ.i.misce Ego auté plus laudo cor solū epithimare ꝙ tamé in aliis febribus nō pestilētialib⁹ materia existēte i spiritualibus regula riter fiendū nō esset nisi materia tali pre prius euacuata. Sꝫ multa facere cogi mur i tali febre pestilētiali. Ideo si ifir mus magnū itus cauma nō sentiret faci as sic. ℞e. aque rosate librā unā.aque buglosse aque uiolarū aque mellisse.añ. ʒ.iii. sandalorū omniū corallorū utrius qꝫ rosarū ru.been albi ⁊ rubei.añ.ʒ.i. spodii corticū citri.añ.ʒ.ß.croci.℈.vnū ossis de corde cerui.℈.i. fiat epithima cordi cū sindone ul' drappo.de grana. Qd̄ si magnū cauma i corde presēserit ul' circa ipsū cor facias sic.℞e.aque ro sate librā mediā aque uiolarū.ʒ.iii.aqꝫ buglosse.aque nenupharis.añ.ʒ.ii.ß. a ceti.ʒ. unā sandalorū omniū rosarū ru bearū spodii corallorū utriusqꝫ añ.ʒ.i. corticū citri cāphore.añ.ʒ.ß. croci.℈.i ossis d̄ cōde cerui.℈.mediū fiat epithīa cōdi ut s̄. Sꝫ nota ꝙ nūquā d̄bes talia epithiāta cordi ifirmi actualit' frigida ap̄ximare sed drappū aliq̄lit' exp̄ssum uel sidoné i manu calida debes aliquan tulū retinere uel ad igné paululū ostēde re ut actualis illa frigiditas aliqualitez mitiget' demū ap̄xima cordi. Et ⁊ de bes parit' odoramēta ꝯficere q̄ sic faci as.℞e.aq̄ rosate supi⁹ descripte l' ꝯmu nis si aliam nō habes.ʒ.vi.aq̄ uiolaꝝ aq̄ floꝝ nenūfaris añ.ʒ.iii.sandaloꝝ citrino rū.ʒ.iii.trociscoꝝ de cāphora.ʒ. ß.cam phore.ʒ.ß.musci.grana.v.aceti ʒ.ß.mi sce et i āpulla repone quā ifirm⁹ sepe o doret l' spogiā uel sidoné d̄ granā imer gas quā i manu teneat ad odorādū uel ali⁹ sibi sepe ad nares applicet. Insuper cū testiculi sup totū caloré reflectere hé āt debes ipsos cū aliquo epithimate cō fortar' ꝙ sic facias.℞.uini maluatici l' alteri⁹ albi bñ odoriferi. ʒ.ii.aq̄ rosate ʒ.viii musci granū vnū misce. Et pecia li⁹ madefacta ac aliqualr' exp̄ssa testi

culis applicet que desiccata iterū reno uet. Sis igit bene diligēs circa ista. ta les enī moras nō patit quib sollicite ac ordiate preparatꝫ ꝛ approximatꝫ si ma teriam euacuandam iudicaueris faci as sic. ℞. capillorum ueneris. florum borraginis buglosse uiolarū lupullorū añ. ma. mediū prunorū numero decem. tamarindorū. ℥. i. fiat decoctio ꝛ si ali quas ptes colere adbuste cū sāguie for permixtas cōcerneres ut est uerisimile paruꝫ epitbimi i fine quasi decoctionis addere poteris. de qua accipe. ℥. tres medias i qua dissolue māne uel cassie. ℥ i. dyaprunis nicolai sine scamonea. ʒ. vi uel. ℥. i. uel dyacotoliconis descripti one communi. ℥. mediam uel. ʒ. vi. syru pi uiolati. ℥. i. fiat potus uel da de coctionē fumi terre descriptiōe mesue Et nota bene bas doses augere l minue re scd̄m uirtutis tenorē ꝛ alias circūstā tias i exbibitione solutiuoꝝ requisitas quas bene memorie recōmitte. Et iter cetera caue ne eadē die duo exbibeas solutiua ne ad aliud deuenias icōueniēs ad ꝙ nōnulli deueniūt moderni qui ui dētes primū solutiuū ita citā ut uellent operationē nō facere exibēt secundum cū quo nō solū bumorē quē querūt iter dū euacuant sed cū boc animā. Jō dice bat Auicen. prima pmi. c. quito. duas preterea medicinas uētres soluētes in die una ꝯiungere est timorosū ꝛ extra rectitudinē Et si ifirmus tu pocionē recipere nō ualeret facias sic. ℞. dya catoliconis. ʒ. vi. l dyaprunis. ℥. i. zuca ri albi quantum sufficit ꝛ fiat bolus et deauretur. Si uero coleram cōmixtaꝫ sanguini iudicares dare poteris con fectionem de manna suprascripte. ʒ. ii. uel electuarii de succo rosaꝝ tātūdē. ul da aq̄ fructuū l decoctionis capilorum

ueneris mesue. ℥. iiii. pl l min scd̄m ꝙ uidet ꝯueire. Aliud si op fuerit scd̄ꝫ e xigētiā solutiuū addēdo. l pōe si sāgui nē p admixtionē flegmatꝫ if dū ꝯcernen tes i. ℥. iiii. alicui ex decoctionib ōscri ptꝫ turbit. ʒ. i. ʒiʒiberis. ℈. i. et per diē i ifussione pmitte deiñ aliqual’ꝛ calefacta fortē fieri facias expssionē. cui adde. ℥. i. māne uel cassie. uel da. ʒ. vnū pillulaꝝ de yere siplici galieni. Et si forti. ʒ. i. pillularū cocbiarū alm. sed i oib bijs sit aloes lotū qꝛ meli erit. Ut facias sic ℞ turbit. ʒ. ii. ʒiʒiberis. ʒ. mediū agari ci. ʒ. i. ß. salis gēme spice nardi. añ. ℈. ß. fiat pillule cū succo rosaꝝ. dosis. ē. a. ʒ. i usqꝫ ad. ʒ. i. ß. Si autē bec febris a cole ra ꝓuenerit erit ꝛarissie ifpollata sꝫ sē per l ut primū ꝉtiana ꝯtinua l cāson et cū bec colera i uenis propīquis cordi potius putrescat. Et si tal febris ꝓpt colere uarietatē baberet curā aliquali ter uariare facias tamē ꝓ ut infra te do cebo qꝛ tuo ifirmo deo dāte bonū erit. nā siue sit colera pura que putrefiat ꝓ pter causā existentē in se ipsa siue nota que fit per admixtionē flatis siue mino ris fame ex admixtione melācolie ut ba bet prima primi capitulo ō bumorib utere tamē sex reb nō naturalib ut su pra descriptis et si colera siue flegma salsū a quo potuit tal febris ꝓueire cō mixtū sāguini iudicares ꝙ ex urie gros sicie atꝫ itētiōe pcipias. facias g ut su pra flobotomiā sed nō ita copiosā ut fe cisti pcedētē cū sāguis frenū colere exi stat. ꝛ a quouis bumor ꝓueiat uirtute et ceteris ꝯsētiētib flobotomiā fieri la do i tali febre maiorē tñ l minorē scd̄m ꝙ bumores uidris cū sāguie ꝯmisceri. Uñ tāta istis tēporib i tali casu repit i flobotomiā ꝯfidētia ꝙ ifirmi floboto mati semi liberatos se iudicāt attñ i flo

botomādo sēp auisat⁹ existas. Nā ipa debite facta ē hui⁹ morbi cura potissia. Infirmo ergo flobotomato si acolera pura l' mioris fame febris pueneꝛit his utere que ponūt̄ i cura febris a sāguie coře pmixto pueienꝫ. Et si a coľa nota his q̄ i febris a sāguie pmixto ffate curā notaui. Sed solutiua ōbēt aliq̄l'z uaria ri nā i puenīete a colera pura facias sic ℞. capilloꝝ ueneris uiolaꝝ floꝝ lupul loꝝ. ań. q̄rtā. ptē ma. uni⁹. prunoꝝ iuiu baꝝ. ań. numero. viii. sebestē tamarido rū ligritie rase. ań. ʒ. iii. fiat decoctio ō qua accipe. ℥. iii. ß. i qua dissolue manne uel cassie. ℥. i. electuarii de succo rosaꝝ uel ꝯfectionis de manna. ʒ. ii. sirupi uio lati. ℥. i. ⁊ fiat pot⁹. uel facias sic. ℞. re ubarbari. ʒ. ii. spice grana sex. infūde in aque lactꝫ l' aqua endiuie. ℥ i. ß. uini albi ℥. ß. stet saltē per horas octo in ifusiōe deide facta expressiōe adde mane l' cas sie dissolute cū antedicta decoctiōe. ℥. i. syrupi uiolati. ℥. i. ⁊ fiat pot⁹ ut supra. l' facias sic. ℞. corticū mirabolanorū ci trinorū. ℥. i. ifund i aqua lactis cū modi co mell' ⁊ per diē naturalē in ifusione p maneat. Dei ō facta expressiōe adō cas sie l' manne. ℥. i. syrupi uiolati. ℥. i. ⁊ fac pocionē Jlle due ifusiones sūt solutiua bene doēstica ⁊ bñdicta quib⁹ utere si placet. Si autē prouenerit a colera mi noris fame que fit per admixtionē melā colie i se genite uľ prouenīētibus ab ex tra oibus similiter utere suprascriptis sꝫ loco electuarii de succo rosarū uel ꝯ fectionis de manna potes uti cōfectio ne hamech mesue ⁊ loco mirabolanoꝝ citrinoꝝ mirabolanis idis. Et si i firm⁹ poci⁹ pillulas appeteret facias sic. ℞. pillularū de reubarbaro pillularū inda rū. uel ō lapide lazuli mesue ań. ʒ. ß. fiāt pillule septē. Et si bolū appeteřt facias

sic. ℞. ꝯfectiōis hamech electuarii ō succo rosarū ań. ʒ. i. ß. zucari albi quan tum sufficit ⁊ fiat bolus ⁊ deauretur. Et si proueniret a colera nota quia ci trina uel uitellina quod tamen raro con tingit ⁊ rarius a flegmate nisi salsum fuerit. posses in suis iuleb uel syrupis addere aquam mellisse ⁊ buglosse i ma iori quātitate ac uti syrupo ō cōticib⁹ citri. Et sup cor p̄mū descriptū epithi ma ponere cū ita frigidū ut secūdū non existat neqꝫ tūc i corde tāta dꝫ eē calidi tatꝫ itēsio et uniuersal'r debes facere to tū r̄gimē ad min⁹ fri dū ōclinař ⁊ adhuc min⁹ i febre a flegmate puenīēte. Et si euacuatione idiges uteř electuario ido uel dyafinicone l' ifussiōe ō turbit ō scri pta. Et ēt i hoc cāu ꝯueniūt pillule ag gregatiue mesue. Et si hec febris a fleg matū puenerit uarietate i cura uarieta tē maxiꝫ reciperet ꝓpř flegmatū uarie tatē. Sed a quocūqꝫ pueniat flegmate facias ut imediate dictuꝫ ē. et de his sic breuiť trāseo. Nā febris pestilētialis ra rissie ut dictū ē ispollara repiť qꝛ mā ip sā efficiēs i corde uel uenis sibi ꝓpigs sēp l' ut plimū putrefit cui⁹ fuligo ad cō ꝯtinue puenīēs febrē cāt ꝯtinuā. Et h mā ut plimū ē sāguis uľ colera adhusta uel flegma salsū raro colera rubea ⁊ ra rissime flegma. Et iō pro cura talis fe bris sufficiant q̄ dicta sūt. nec mireris si hic pro ut i cura taliū febriū puta cole ricaꝝ flegmaticaꝝ et melācolicaꝝ i pro priis capitulis i tractatu quē ō febrib⁹ cōposui digestiua ap ꝓpata nō posueri nā cum materia quecūqꝫ sit illa in febre pestilētiali i corde uľ uenis propīquis ut plurimū putrefiat maxime i eo inten tio semper existat ut patuit supra capi tulo de signis Et ideo cū hec materia existat uenenosa uenēositati pricipaliť

itendimus atq3 caloris extinctioni qd potissime fit cũ descriptis i isto capitulo de digestiuis. Secus tamẽ existit d solutiuis ideo illa descripsi ⁊ nõ digestiuas. Et si hec febris pestilẽtial' solũ fuerit effimera ut nõnũquã accidit pro ut supra dictũ est Exhibita prima pociõe bezardica ut i aliis dictũ ẽ de cardiaca uena dextri brachii l' si i toto aderit repletio stati fieri facias flobotomiã que per talẽ eniz aliqualit' sãguis euẽtat' atq3 spirit⁹ refrigerant'. Et si repletio in toto nõ aderit cardiacã sinistrã icidere facias per hãc eni uapores cordis ⁊ arteriarũ calidi potẽter educunt'. ut sẽsit Auicen. decima tercii capitulo d cura asmat3 i illo paragrofo. In asmate autẽ et i ɔstrictione banelit⁹ uti dixit ꝙ melior sit illa que fit i latere sinistro. Et l3 Marsilius ⁊ Gẽtilis suppleãt ibi basilicam fore incidendam. Credo tamen Auic. poci⁹ cardiacã itellexisse cuz magis ad cor ɔueniat ex directo ut p3 i anthonomia facias ut libet. Deide si op⁹ ẽ et dederit iducias ꝙ raro ɔtigit ut facias lenicionẽ siue clistere. uel aliquã pbe ex pocionib⁹ lenitiuis s descript3 et maxime ɔuenit que de duob⁹ fit granat3 Deĩde utere ɔfectionib⁹ syrupis epithimatib⁹ iuleb ⁊ alijs q̃ i cura febris prouenientiũ a sãguie i se corrupto dscripta sũt. Et hoc tãtũ de cura febris pestilentialis dictũ sit. Nam curam bubonis quam nulli particulariter descriptam inueni cure huius pestilentialis febris ut ipsaz immediate describam finem mihi iussit imponere ad laudem illius crucifixi ihesu. qui sit benedictus in secula seculorum. amen.

Capitulum quartum de cura bubonis.

Nunc autẽ curã bubonis ꝓ ut pestilẽtial' existit christo auxiliãte describã. Est igit' sex rerũ nõ naturaliũ pro ut i precedẽti capitulo dictũ est regimẽ obseruandũ Deiceps que ad medicamĩa ɔdescẽtes prio ⁊ ante oĩa pocionẽ ex suprascriptis aliquã infirmo tribuas bezardicã postea uero ad flobotomiã stati accedas hore electione alia nõ expectata. Et primo uirtutẽ ifirmi bene ɔspicias. Dei d que ⁊ qual' sit hec febris que tale comitatur apostema puta an sit effimera sãguinea colerica flegmatica uel melãcolica ⁊ an multe aut pauce existat intensiões ⁊ angustie Alteri⁹ i quo loco fuerit ipsum apostema an. s. i emũtoriis cerebri cordis l' epatis His itaq3 consideratis cõsentiente uirtute ⁊ aliis ad flobotomiã requisit3 cet'is pib⁹ fiẽda erit copiosior febre existẽte sãguiea q̃3 aliq̃ alia ut s dictũ ẽ. Bubõe itaq3 i emũtoriis cerebri existẽte quia scilicet sub aurib⁹ cephalicã eiusdẽ partis statim incidi facias in brachio uel i ramo ei⁹ q ẽ s manũ it' policẽ et idicez. Qd si subt⁹ gulã extiterit facta p pus icisione cerebri cephalice lingue uenas flobotomare maxie ꝓderit. Si aũt i subascellis bubo euenerit eiusdẽ ptis uenã mediã facias flobotomari Et si i iguib⁹ aut i ptib⁹ erit iferiorib⁹ ⁊ uers⁹ pudibũda aut exteriorib⁹. Si i interiorib⁹ sapheñã q ẽ i pte domestica pedis mltũ manifesta repit' icidi facias Et si i aliquo occultar' ei⁹ ram⁹ q ẽ it' pollicẽ et sibi proximũ icidat'. Si autẽ fuerit i exteriorib⁹ sciatica uena q ẽ i exteriorib⁹ pedis ptib⁹ s caniculã repit' flobotomet'. Et si ocultet' ram⁹ eius q ẽ it' minimũ et ei⁹ proximũ icidat'. Et si uirt⁹ et alia ɔsẽserit i isto cãu facere flobotomiã usq3 ad lippotomiã l' defec

tioné ut ī pcedéti.c.dictū é ubi bubo ex titerit p utile ualde erit.ul' saltē fieri fa cias secūdacioné nec ullaten' tardāda é flobotomia.Cū eīz natura ab hac ma teria uenenosa mébroꝝ aliquod princi pale preséferit īfectū sāguiné illū intoxi catū ad eius emūtoria mādare conatur quare si eo tūc feceris flobotomiā natu re duo magna sequūť iuuaméta. Pri mū qz sāguis ille trabiť a pricipali uer sus eius emūtoriū quod etiā natura fa cere conabať.Secundū si ipsā feceris copiosā pro ut uirtute ꝯsentiéte fieri d bet natura ipsa multū exhonorať. ūde sup materie residuū ad benignū reducé do potétior multū existit.Et caue ne a liter uel alio mō quā dictū est fieri faci as flobotomiā nā si ī emūtoriis cerebri fuerit apostema ꝛ cardiacā uerbi gra cia uel basilicā flobotomaueris ad cor uel epar sanguiné illū traberes intoxica tū.Et si fuerit ī subascella dextra ꝛ car diacā flobo tomaueris sinistrā ad parté sanā uenen ū attraberes.Et si ī iguib' ꝛ basilicaꝫ incideres quāuis a loci mie ra sāguiné minueris uersus tamé ipsuꝫ epar sanguiné attraberes intoxicatum qui uersus eius emuntorium mittebať Incide ergo sciaticā ul' saphenā.ga in attrahédo naturā iuuabis cū quo ét illi us p ignobilia loca fiet attractio.Ex q b' patet ꝙ ī isto cāu erroré ꝯmittere ī flobotomia é cā pditiōis ifirmi Si aūt etas ul' aliud flobotomiā īpediret pro e mūtoriis cerebri sup collū.Et ꝓ emun toriis cordis sup spatulas apponi uéto sas facias cū scarificatiōe.Pro emūto riis uero epatꝭ sup nates l' nō male face res si sup curuaturā poplitꝭ apponereť ul' sup calcaneū attrahit eīz mirabiliter ab illis ptib' ut Auic.uigesima pma ťtij c.d cura retētiōis méstruoꝝ.Et Ras. nono alm.eodé.c.Per flobotomiā ita qz seu per uétosas ut docꝫ sāguie extra cto cor tā ab intra q̄z ab extra ꝯfortare ꝓcures sic ut se ꝯtra tale uenenū defédē re ualeat.Uteř ergo pocionib' illis be zoardicis iuleb clisterib' ꝛ aliis lenīti uis.Epithimatib' ꝯfectionib' ꝛ aliis ꝓ ut ī capitulo imediate suprascripto te docui. Quātū uero ad localia huic bu boni applicāda generale mandatū é ut nūquā repercussiuū ī talibus apponať sꝫ poci' ī attractiōe materiei ad hūc lo cū quib' modis comodi' fieri poterit é iuuāda natura. Juxta sétētiā Auicen. ftia quarti tractatu prio.caplo de apo stematib' accidétib' ī glāduł.Facias er go sic.Accipe unū cepe duo l' tria scdꝫ exigentiā ꝛ de pte eius superiori aliqd abscidas ī cuius medio aliquā postea facias ꝯcauitaté q̄z tyriaca repleas op tima. Deide capitellū ꝙ abscidisti sup pone ꝛ totū super prunas decoqui per mittas debiteqꝫ coctū pisteťr ꝛ more éplastri super bubōe ponať.Hoc eniꝫ ad se uenenū trahit attractūqz perimit. q̄re si flotoīa ꝛ alia dbite.fča fuerit q é plastro h ul' fuerit xpo auxiliāte liber euadet.Cepe.n.sr mōsurā canis rabidi éplastratū ꝛ plimoꝝ alioꝝ uenenosoꝝ aialiū uenenū ad se trahit attractūqꝫ iť ficit ut.Auic.tertia q̄rti.Et alij phisici ptractātes de ueneno ipso q̄z maxie uiū tur.Tyriaca isuper ꝯtra uenena oia ua let ut Auic.qnto canone ꝓ pō.c.Et hᵒ. idé oés alii ī suis laudib' testāť autořs Sed arnald' de uilla noua et pisiésis q ipsū sequūť stati me rephéderét dicétes ꝙ tyriaca extrisec' éplastrari nō debet ꝙ sic ꝓbať.nā caseo itoxicato supposi ta pellit a se uenenū ut experimēto mon strať.Si ergo super bubōné posueris ad se nō trahit uenenū imo uers' cor ul'

aliud pncipale mēbrū pellex cuī' oppo sitū qrim' i hoc cāu quare scdm eos su per talia apostemata qliter cūq3 appro ximātes peccatū mōtale ɔmittūt. Pro respōsione ad ista nota q̄ tyriaca hēt v̄ tuté qōlibet īficiédi uenenū qd pat3 ex pimēto ét per Auic. qnto. canone. c. de trocíscis uipere. ubi inquit q̄ caro uipe raꝝ hēt uirtuté uenena īficiédi et ut ty riaca eādē uirtuté obtineat i eī' igredi unť ɔpositiōne. Et ꝑpt̄ hoc nōnulli di xerūt q̄ si quis uenenū a tyriaca i caseo pulsū sumeret nō noceret. q3 tyriaca im pellédo ipsū sua expoliať uenenositate.

Secūdo nota q̄ tyriaca qlťcūq3 sū pta pōt altero duorū modorū uenenū cōrūpere. Uno mō ut ipsū ad se trahat sicut magnes cā ex ēpli attrahit ferrum attractūq3 perimit sic ut ampli' uirtuté nō habeat uenéosā. Alio mō ut uenenū a se pellat ꝛ expellédo corrūpat sic ut sé sibiliť āplius uirtuté ueneni nō obtiéat ꝛ. cetꝰa. Qō si primo mō dico q̄ sup bu bone ľ morsura uenenosa emplastrata uenenū ubi fuerit ītra corpus ad se tra hit attractūq3 perimit. Nec de hoc ad mirari debes q3 medicina solutiua sub ūbilico ēplastrata uentré soluit ut non nūquā ō mercuriali pueris sub ūbilico ēplastrata experimēto cognoui. Hoc etiā uidetur esse ō mente Mesue i suo ō consolatione medicinarum. ꝛ in anti dotario. undecimo capitulo de unguen to de artanita magno quod ad uentré soluendum emplastrare docet super ué tré uľ stomacū. Hoc idé dixit expssius Haly ťrio tegni. ɔmēto illi' partꝰ Anti pistos uero ɔmunis ꝛ cetera. ubi iquit Et nobis quidē ꝑperať ut ponam' me dicinā i eo q̄ é sub umbilico et attrahet humiditates a corpore. Et ut ponatur medicina sub peō et attrahet a capite.

Et ego expimētalꝛ uidi quodam phisi co illustrissimi dn̄i mei ducis saubaudie per qsdā pillulas quas ab apoteca usq3 ad domū i manu detullit et ītra horā ué tré ei' talꝛ laxauerūt ac si eas per it' re cepisset. Patet ergo si tyriaca attrahit ad se uenenū ꝛ attractū corrūpit quali ter exteri' ēplastrata ɔueniat. Si secū do mō scilic3 q̄ uenenū a se pellat ut p3 experimēto de caseo ꝛ per. Auerroym nono collig3. capitulo ō carne tyri. ubi iquit q̄ caro tyri pellit uenenū ad cuti3 ꝛ idé pōit Serapio i suo de simplicib' caplo de carne tyri Dico q̄ pellédo ue nenū ipsū corrūpit aliť enim super mor surā canis rabidi ꝛ mustele tiriaca em plastrata intius uenenū inicer3 sed ipsū nō corrūper3 cuius oppositū p3 experi mēto per auicen. sexta quarti. c. ō mor su mustele ubi iub3 super ipsius morsu rā ꝛ etiā canis rabidi tiriacā ēplastrari inquiés q̄ est iuuatiua statim sanans ꝛ cetera Ex quib' p3 qd ad experimētū ō caseo sit dicédu3. Uľ potes dicere q̄ tiriaca exterius ēplastrata ꝛ in uaporé ɔuersa stati cor a ꝓpetate petit ľ aliud pncipale mēbrū aquo materia bubonis destinať. Cūq3 ibi fuerit uenenū a se pe let et sic a tali ueneno pncipalia mēbra deféderet et p ɔsequés ñ icōuenit ut ex teri' ēplastreť. licet forsā p pus fortius opeť. Sed i isto cāu timem' ne nimiā iduceret calefactioné. Sed qualťcūque tyriaca uenenū corrūpit siue attrahédo siue fugādo utere hoc ēplastro. Quidā illiterat' cirugic' magn' tn̄ expimenta tor āno pterito in delfinatu tpe magne pestilétie si i pricipio ad ifirmos ueie bat fcā flotomia ꝛ ēplastro isto suppo sito fere oés sanabat. Aliť etiā iter du3 hoc ēplastrū ꝑpabat q3 aptato cepe ꝛ ti riaca imposita parum adiungebat ace

ti ut supra coctum totum exprimebat.
Sucū q ide egrediebatur ifirmo potui
tribuebat residuū vo sup apostema po
nebat et ut plīmū sibi bn̄ succedebat ꝙ
sat̄ extitit racionale tyriaca eni ut stati
dictū é mirabilit̄ ꝯfert i hoc cāu preter ea
cepe comestū i stomaco humoré gene
rat plurimū frangenté nocumentū uene
norū ut supra dictū é. Acetū uero duo
facit iuuaméta primuꝫ cordialitate ad
cor uirtuté illorū deducit. Secundum
iuuamentū eius est qꝛ frigiditate sua ty
riace ꝛ cepe caliditaté remittit. Et sic
pꝫ i hoc casu pocioné hāc maxime ꝯue
nire. Sed laudaré ut sic faceres. ℞. su
ci suprascripti .ℨ.ß. aque acetose ul' ro
sate syrupi de acetositate citri l' alteri
us appropriati añ.ℨ.i. misce ꝛ a princi
pio stati i potu tribuas. Est eni huius i
mit̄ morbi bezoardicū ꝛ postea facias
flobotomiā ꝛ pone emplastrū ꝛ aliis u
tere ut supra scriptū est. Alii talit̄ utūt̄
éplastro cui⁹ uirt⁹ est uenenū ad se tra
here attractūqꝫ perimere sicut ad cor
l' ad aliud pricipale mébrum ãplius ne
queat reuerti. ut. ℞. ualeriane libram
mediā. radicū ebuli. ℨ.iii. radicū simro
mon. ℨ.i. ꝛ est simromon species apii cu
ius cortex ut iquit Simon ianuésis ha
bet odoré mirre. unde simromon dictū
est ꝛ herba illa multū utunt̄ romani in
comestiōe ꝛ si de hac nō reperies pone
radicé apii lꝫ nō sic ꝯueiat ut iquit. A.
secūdo canone capl'o ð apio. paragrafo
Apostema ꝛ bothor ubi symō ꝛ simro
mō appellat ꝙ magis asserit i apostema
tib⁹ ꝯuenire quā apiū ꝛ cet. Bulliāt er
go radices i aqua dulci. deide fortit̄ pi
stent̄ quib⁹ adde olei cāomillini in quo
dissolutū sit parū cere. ℨ.i.ß. pulueriʒét̄
pulueriʒāda ꝛ fiat unguentū nō nimis
molle de quo salté bis i die naturali sup
apostema ponat̄. Et nota ꝙ aliqui lo
co radicis ualeriāe ponunt radicé dip
tami ꝛ credo ꝙ magis ꝯueniat in hoc
casu ut haberi pōt a Serapione in suo
de simplicib⁹. capitulo de diptamo pa
ragrafo Diascorides. ꝛ cetera. Uel fa
cias sic ꝛ est eiusdé uirtutis cum illo.
℞. radicū diptami. ℨ.iii. radicū nastur
cii. ℨ.i. radicuꝫ ebuli. ℨ.ii. cepis albi. ℨ.
ii.ß. coquāt̄ radices in aqua et cepe sub
prunis. deide pistét̄ qbus adde olei ca
momillini. ℨ.vi. rasine. pini. ℨ.ii. semis ur
tice. ℨ.i.ß. cere quātū sufficit ꝛ fiat ūgué
tū quo utet̄ ut añ scripto. Ul' facias sic
ꝛ nō é minoris uirtut̄ qꝫ aliqð ðscriptū
℞. cepaꝝ comuniū. ℨ.iiii. cepe squille.
ℨ.iii. calamite origani ysopi sicce. añ.
m̄a. ii. ꝯterāt̄ et ponentur oīa i lixiuio
ad bulliédū donec possit pistari qb⁹ po
stea adde armoniacꝫ. galbani. serapini.
costi. añ. ℨ.ii.ß. glutinis albotin uisci et
mellis quātū sufficit et cū pauca cera fi
at ūguétū uel sine cera et fiat éplastruꝫ
hoc eiꝫ attrahit humiditates uenenosas
ex ꝓfūdo et attractas perimit ut patet
si qs igrediécia dilligét̄ examinauerit.
Alij uero éplastrū tale supponūt. ℞.
dyagló. ℨ. duas. armoniaci galbani añ.
ℨ. mediā icorporét̄ ꝛ fiat éplastrū. Nō
nulli uero p̄missa flobotomia et aljis po
cionibus sanguisugas super apostema
ta ponunt et est mirabile et ego uidi.
Alii uero culum galli de plumatuꝫ ꝛ tā
to sale salificatū et si morit̄ aliū stati ap
ponūt et i primo die hoc faciūt incessāt̄
et debet rostrū galli uiciſſi clausū ðtine
ri ut cogat̄ aere p culū attrahere. Alij
auté uétosas sine scarificatione l' hn̄ pa
uca. Alii uero cū magna ꝛ bn̄ profūda
scarificatione. Hec ista iuxta doctrinā
Auicenne tertia quarti. allegato capl'o
scilicet de aposteātibus accidétibus in

glandulis uident irracioabilia dū dixit Na si fuerit scdm semitā expulsionis a mēbro pricipali tūc nō oz ut prohibeat oio immo attrahat ad mēbrum quacū qz attractiōe est possibile etiā cum uen tosis z cet'a. Alii aūt ad illam eandez in tensionē supponunt emplastrū qꝫ sic fit Re. ficuū siccaꝝ nūero duodeci sal' ni tri. ʒ. mediā fermenti acris passularum ab arillis mundataꝝ. aā. ʒ. unā olei cāo millini quantū sufficit z fiat emplastruz quod tepidū supponat'. Alii tamen sta ti'a pn̄cipio cauteriū potentiale faciunt uel actuale deīde mūdificatiuis et īcar natiuis utūt' ꝑut īfra te deo dāte doce bo z ī biis bn̄ succedit q̄z maxie ī robu stis. Nā de natura cauterii ē ad locū ma teriā attrahere. Et cū nā ad locū illum materiā mittere itēdat uenenosā patet p cauteriū īmittēdo iuuari nōnulli tam partisiēses ista cauteria m'tū uitupāt ti mētes ne uirt' propt' dolorē quē faciūt ꝓsternat' qꝫ ī corporib' debilib' z deli catꝫ ueꝝ eēt sed ī robustis ꝓmissa flobo tomia z aliis z ce. ꝓderit ifallātez. Vidi nāqz q̄ndā fabrū cbiāberiaci g cū tena culis ~~eadem cibus~~ candentibus sibi bubonē in iguie existētē cauterizauit z liber euasit qua re ī corporib' premissis utere sī libz. Et si uis utere cauterio potētiali fac infra scriptū cū quo quidā cirugicus ī isto ca su mirabilia faciebat z ī breui tempore suā perfecit operatiōnē ut. Re. calcis uiue libras tres. sode libras. ii. cineruz cribatorū. librā unā fiat puluis de quo fiat lixiuiū tantū in uase uitreato l' eneo ꝯsumere permittas qꝫ in lapidē ꝯuerta tur z statim ī ampulla uitrea bene clau sa reponat' alias eni uiso aere īmediate ī aquā ꝯuertit' Et dosis sit quātitas ci ceris ul' parue auellane. Vel facias sic z est eiusdem uirtutꝫ cū primo. ut. Re. calcis uiue. libras. ii. cineris cribrati. aluminis roccbe aā. librā mediā. de qui bus fiat lixiuiū z tantundē ī lapidē con uertat' ut primū quo simili' ut prīo ute re. Procures ergo modis oībus qui bus potes uenenū illō extīguere ipsūqz simili' attrahere cuius extractionē ex accidētium quietatione cognosces quo niā īfirmo iocūditas sequit' lenitas et quies siue illa exticio fiat per pocioēs bezeardicas siue per ēplastra siue per ū guēta z illa super oīa laudāda sunt in isto casu siue fiat per sāgui sugas siue uētosas siue cauteria. Et h̄ extictio quā doqz accidit in prima die et in secunda et q̄nqz in tertia quare donec īfirmum aleuiatū persenseris ab ꝓximatione ta liū nō desistas et maxime pocionū ūguē toꝝ siue emplastrorum. Quib' oib' dil ligēt' paratꝫ si op' sit ad ulterioris hu ius apostematꝫ maturationē ꝯueit'. Ac cipe radices maluauisci ī aqua dulci bn̄ coctas amoto per p' iteriori trūco que forti' pistēt' et de his accipe librā unā mucillagīs ficuū qndeci. farine fenugre ci librā mediā et totū īsimul decoqz do nec ad debitā ueniat spissitudinē et fiat ēplastrū. Vel facias sic. Re. folioꝝ ma lue cōticū maluauisci. radicū lilii. aā. m. unū mediū coquāt' ī aqua deīde fōtiter pistēt' quib' adde farine fenugreci. ʒ. iii. farine seminis lini. ʒ. ii. assūgie porci librā mediā īcorporēt' oīa ī mōtario et fiat ēplastrū. Vl' facias sic. Re. aq ꝯco ctiōis ficuū ī qua positū sit parū croci ad buliēdū libras duas farine fenugre ci librā. unā coquātur usqz ad spissitudi nē deīn ipiguēt' cū assūgia butiro l' oleo z fiat ēplastrū. Vl' facias sic. Re. farinā frumēti aquā et oleū z simul decoqz us qz ad spissitudinē et qz huiusmodi tri framacū ē nimis uulgarib' notū sī cum

croco colorauerís ípm nõ cognoſcēt ⁊ maiorē fidē adhibebūt ꝯ quo magis fa moſus apud eos remaēbis. Et nota ꝙ talia ēplaſtra apoſteāti tepida ſūt appli cāda. deīde ſtupis āt lana ſūt coopeꝛiē da. Debetq̃ʒ taliter apoſtema ligari qḋ ipſius acumē iterius nõ ꝯprimatur bin dam ſcilicʒ in medio in modū crucis ſci dendo ⁊ ſi ſemel i uno die naturali mu tet̃ ſatis eſt uel ſaltē in duobus diebus tribus uicibus. Collecta ſanie ſi apoſte ma nõ rumpit̃ cuʒ ſagitella ł ruptoꝛiis ꝯmunibus ut ē ſapo mollis cū mucilla gine ſinapis uel calx ⁊ ſappo mollis qḋ eſt ꝯmuniter uſitatū uel miſce ſtercus āſeris cū oleo ⁊ ſuperpone quoniā ī bꝛ̃ ui rūpit apoſtema. Et nota ꝙ ſalubri⁹ ē ipſum apoſtema imaturū aperire quā collectionē ſaniei cōpletā expectare ut uult Auicen. tertia quarti. c. de regimi ne exiturarū aperientiū quādo ſunt ma ture. Et albucaſis libro ſecūdo. c. de a peritione apoſtematū. ⁊ ſectione eorū. Et Raſis. vii. almāſoris. c. de collectō nibus ⁊ aggregationib⁹ ſanatiōis vulē ruʒ ⁊ apoſtematū. Et in tali aprriēdo apoſtemate alique ſūt ꝯditiōes attēden de ſparſi tacte ab auicē. tertia quarti al legato. c. ⁊ pti quarti ꝓprio. c. ⁊ ſexto et etiā ab albucaſi et ꝛaſi ubi ꝰ ꝑma ē ut fiat ſectio ſcḋm loci quātitatē ad modū folii oliue uel mirti ut īquit albucaſis ⁊ ī loco collectionis materiei ī parte, ſcilʒ ī figura et ſcḋm magis īceſſū muſculo rū et caueāt̃ uene et nerui quātū ē poſſi bile et debet īdoloroſ⁹ ptractari quātū fieri pōt. Si ergo apoſtema ꝯ ſagitella aperiat̃ cū ī matuꝝ ſcīdi debeat dolor cābit̃ ī loco q̃re licinia ī albumine oui ī ticta iponas ſectioni et facta ōbita liga tura p unā diē naturalē īfirmū geſceꝛ̃ p mitte niſi grādis ut nōnūq̃ʒ ꝯtigit eum dolor iuaderet quo caſu ligaturā ſolue ⁊ parū olei roſati ł pinguedinis gallie adiūge cū albumie oui ⁊ ipone ſectiōi licinia ī eo intīcta ut ſupra Deīde ad poſteātis mundificationē accedas In primis cū uitello oui mixto cū pauca fa rina ordei ł ſpelte uel frumēti. Et ſi ad deris modicū mellis roſati melius eēt. Uel facias ſic. ℞. ſuci apii. librā medi am mellis. ℥. iii. farine ordei frumēti uł ſpelte. ℥. ii. coquāt̃ uſq̃ʒ ad ſpiſſitudinē ⁊ ē mūdificatiuū optimū maxime cōue niēs ī hoc caſu Mūdificato apoſteāte ⁊ ſi ad incarnandū procedere uolueris tali utere ēplaſtro. ℞. pipinelle bettoī ce berbene uermicularis cētauree mio ris. ań. M. unū buliāt ī uino albo uſq̃ʒ ad conſumptionē duarū partium. deīḋ coletur herbas aliquādo comprimēdo poſtea talē colaturaʒ accipe ſupra quā proice reſine. libram unā. ſepi arietini. libram mediam. maſticis. ℥. ii. ſ. aloes ℥. ſ. cere. ℥. v. et totū īſimul debite deco quat̃. deiń ꝓice ſup lac mulieris et ma laxādo fac ēplaſtrū. Multa alia tibi ſcꝛi bere poſſē ſed hoc ē īter alia ſigulaꝛe ꝯ quo ēt illis īcarnatiuis qb⁹ cirugic⁹ uti tuꝛ ſuo mō. Si uero apoſtema p caute riū potētiale rūpat̃ ut nōnulli nimiū ti mētes ferrū cauterio poti⁹ uti uolūt al bumē oui cū pauco olei roſati diu agita tū circa locū apponas. deīde ſi eſcaram op⁹ ſit remouere butirū bñ lotū mixtuʒ cū pauca farina frumēti apponas cū q°. ſi uelles poſſes uitelli oui modicū adiun gere. poſtq̃ʒ uero eſcara ceciderit uteꝛ̃ mūdificatiuis ꝓ ut ſtatī te docui. Et h̄ pro cura peſtilentialis bubonis dicta ſufficiant. Laus deo.

Capitulum quintuʒ de cura carbun culi ⁊ antracis.

Upra satis uisum est de antra
s cis et carbunculi differentia que
habet potissime secundum maiorem
uel minorem malignitatis intensionem quare
de eorum cura capitulum faciam unum so
lum a leuioribus incipiens de medicinis
gradatim ad fortiora procedendo. Pro
sex igitur rerum non naturalium obseruan
do regimine te ad capitulum febris pesti
lentialis cure remitto. Sed unum tibi tan
tum memorie bene recommitte scilicet in
firmum tuum prima die naturali euigilatum
semper detinere. Istis itaque prenotatis re
stat ad medicinalia condescendere utere er
go statim a principio pocionibus illis beze
ardicis deinde flobotoma. pro ut statim
te docebo per prius si possibile est. et mo
dus tibi inducias dederit prime digestio
nis superfluitatibus emissis. Et his per
actis ut cor et alia pricipalia membra defen
das epithimatibus utere et iuleb sirupis
confectioibus odoramentis et aliis pro ut
in dicto capitulo dictum est. Sed antequam
ad flobotomiam deuenias nota quod antrax
carbunculus possunt in quacunque parte cor
poris eueire et ideo si super caput faciem
collum uel gullam deuenis ligue secundatom
nem fieri iubeas. Si autem super toracem
uel spatulas apparuerit seu brachia ue
nam mediam eiusdem partis flobotomabis et
si a medio infra quam supra anchas tibeas
uel coxas ab exteriori parte demonstretur
sciaticam uenam eiusdem partis facias sic flo
botomari. Et si uersus pudibunda coxas
uel tibeas in interiori parte magis appar
uerit saphenam incidi facias. Et quia secun
dacio plus mihi placet quam infirmum usque
ad lippotomiam ducere ut nonnulli in hoc
casu precipiunt auctores sicut Galie.
xiiii. terapentice. c. vii. et Aui. tertia quarti
c. de cura ignis persici. Considera illorum a
postea tamen colorem infirmi uirtutem et complexio

nem etatem procedens regimen et febris essentia
Unde si uirtus constans fuerit et talia aposte
mata ad rubedinem tendunt fuerintque comple
xio et febris sanguinea procedens regimen san
guinis generatiuum etas iuuentutis et cetera tam in prima
quam in secundatione maiorem sanguinis quantita
tem exire permitte. Sed si usque ad lipoto
miam infirmum ducere uolueris quia nullas ti
bi morbus inducias dederit non est tibi alia
mensura sanguinis adhibenda. Uerumtamen ceteris
paribus in sanguineo et febre sanguinea ante
quam ad lippotomiam peruenias maiorem extra
has sanguinis quantitatem quam in collerico. Et
quia nonnulli parisienses in isto casu flobotomiam
fieri prohibebant dicentes quod propter flobo
tomiam materia illa uenenosa trahitur ad
interiora et per consequens flobotomia infirmi con
ditionis existit. Nota quod carbunculus et
antrax prout febrem concomitatur pestilentialem
de triplici materia generantur. scilicet de san
guine habente putredinem. de colera haben
te impetum et acumen. et de melancolia habente
diuturnitatem et antequam materia ipsa ad ex
tra expellatur carbunculum canis siue antra
cem corruptionem illam uenenosam ad intra con
pus siue uenas iam adepta est. Et si in sanguine
maior fuerit putredo talia rubescunt a
postemata. Si in colera citrinescunt. si in
melancolia liuescunt siue nigrescunt. Et si
magna in illis humoribus accidat ueneno
sa corruptio. omnes hii tres colores simul
apparent. Et in antrace contingit colorem uiridi
alem habere uerum carbunculus pocius fit ex san
guine adbusto antrax uero ex colera et ad
bustis humoribus. Et propter hoc ceteris pa
ribus sine comparatione periculosior antrax exi
stit quam carbunculus. Ex quibus pa
tet quare auctores flobotomiam in isto
casu usque ad lippotomiam fieri iusserunt
ut scilicet natura ab illo intoxicato sangui
ne aliqualiter exhonoretur et bene. Sed illi
parisienses forte credebant uenenum illud

ātraci siue carbūculo solū inesse ꝛ n̄ ad
itra corpꝰ quoꝝ rōe dimissa nullatenus
a pricipio postpōas flobotomiā quam
si ꝑpter etatē ul' quāuis aliā causā face
re nequiueris scđm quod oportet fieri
facias cū scarificatione uentosas pone
re super collū spatulas anchas l' poplitꝫ
curuciturā pro ut in bubōis cura ō te
docui. His habitꝫ nō ꝙ hic solū carbū
culi ꝛ ātracis curā iscribo pro ut febrē
ꝯcomitāt' pestilētialē et iō timens mate
riā illā uenenosā ad itra retrahi q̄ p uiā
expulsiōis a natura i tali cāu extramit
tit' nō.laudarē uerbi grā ēplastrū ō ar
noglossa qđ describit.Galienꝰ.xiiii. t'a
pētice.uel de duobꝰ granatꝫ ꝛ silibꝰ po
sitū ab Auic.t'tia.q̄rti.c.de cura carbū
culi.Sꝫ si accidētia m'tū remissa forēt
mēbraq; i q̄bꝰ talia isūt nō m'tū calerēt
siue ruberēt cū quo ifirmꝰ satꝫ sine dolo
re gesceret posses ill' uti si placeret.Et ut
te i isto cāu ad actū practicū reducā fa
cias sic.℞.arnoglosse lēciū panis fur
furei aā.coquāt' i aqua ꝛ fiat ēplastrū
qđ ē sup locū applicādū ac in circuitu.
Et si uis facere mō Auic.adde gallarū
ptē mediā ꝛ fiat ēplastrū ut ō Aliud se
cundū Auicennā ꝯueniens i pricipio ꝛ
statu ꝛ eradicat carbūculū ꝛ cetera.ut.
℞.granata acetosa itegra que i aceto
coquant' deide ꝯtrita super panno extē
dāt' ꝛ carbūculo super ponant'.Cūq;
furiositatē aliquā remissā pceperis tali
ēplastro utere ut.℞.nucē recentem ꝛ
aliqui recipiūt eius folia.deide farine
ordei passularū caricarū aā partes eq̄
les terātur simul ꝛ coquant' cū uino et
oleo papaueris nigri ꝛ fiat ēplastrum.
Ul' facias sic.℞.acacie dragāti opii
corticū granati ꝛ floꝝ eius.an ʒ.i.semi
nis iusquiami albi.ʒ.mediū.ꝯfice cū ui
no ꝛ fiat emplastrū.Qđ si hiis factꝫ car
buncul' ad maturandū durus existeret
facias sic.℞.caricarū pinguiū libram
mediā.sinapis.ʒ.iii.olei de lilio quātū
sufficit ad incorporādum ꝛ fiat ēplastꝝ
Cū autē raptus fuerit ꝛ maturꝰ facias
ꝑ ut te ifra docebo.Sed q̄ carbūculi
pestilētiales propt' ipetū ꝛ uenenosita
tē materie nō sic existunt quieti ꝛ ipsis i
pestilētialibꝰ febribus apparentibꝰ est
multū de infirmi perditiōe timendū Et
adhuc magis de ātracibꝰ ad eorū curā
circa localia talit' condescēdas.habeas
saphirꝝ quē antraci siue carbunculo cir
cūducas deide ipsū ex directo retiēas
stati eni necat antracē ut asserit Alber
tꝰ magnꝰ i suo de lapidibꝰ p̄ciosis ibi di
xit unū se uidisse saphirū qui plures fu
gauit ātraces ꝙ erat ꝯtra quosdā asse
rētes saphirū stati pdere uirtutē cum
unū solū fugauit ātracē.Idē i tanto ho
raꝝ spacio facit scabiosa ꝯtrita et cōsi
milit' ēplastrata ut macer asserit.Et nō
nulli ipsā cū modico ꝯficiētes assūgie ē
plastrū faciūt ut ō.Idē facit cauda eq̄
na minor ēplastrata ꝛce.ut q̄dā asserūt
Et q̄dā herbularꝰ dixit ꝙ ē illa quam
speralā uocamꝰ.Alii tū dicūt ꝙ ē illa q̄
hēt stipitē curuū.Idē facit tassꝰ barba
tꝰ ꝯtritꝰ ēplastratꝰ ut alii dicūt.Itē ille
bonꝰ Gilbertꝰ āglicꝰ supponebat tyri
acā approp̄atā et cū icipiebat ōsiccari
aliā ponebat ꝛ hoc faciebat usq; ad car
būculi siue ātracis rupturā cū aqua si
magna febris icēssio nō erat ipsā p inte
riꝰ exhibebat.ꝛ iterdū loco tyriace ute
bat' mitridato.Si aūt his nō obstātibꝰ
locꝰ icipit malignari stati attrahēcia il
lā uenenosā apponas.Et p̄mo cullū ga
li deplumatū cuius rorstrū uicissi clau
sum teneat' ut per culum aerē attrahe
re cogat' ul' sāguisugas apponas.Et si
ulterius ꝑcedere uideris malignitatē

defendēcia sūt stati circa locū apponen
da. uerbi gratia. ℞. olei rosati. ℥. iii. a
ceti. ℥. i. boli armeni quantū sufficit ad i
spissandū ꝛ fiat unguētum quod circa
locū apponat. Ad idē ualet unguentū
populeō. Vel facias sic. ℞. olei rosati
olei mirtini. an̄. ℥. ii. uini granatorū. ℥. i
ß. boli armeni terre sigillate. an̄. quātū
sufficit ad īcorporādum ꝛ fiat unguen
tū quo utere ut supra. Et potes adder̄
si placet sucum plātaginis l' morelle uer
micularis uł capriolorū uitis uł eis sim
pliciter uti uł circūponas cotulā fetidā
ꝯtritā ꝛ est mirabilis ī hoc cāu. Demū
aposteāti superpone ēplastrū ex oppo
ponacio cū passulis ꝛ modico frumēti
factū. Vel facias emplastrū de stercore
humano tepido. Vel facias sic accipe
uitellū oui recētis sine albumine ꝛ salis
triti quātum recipere pōt ad īcorporā
dū ꝛ fiat ēplastrū ꝙ q̄libet hora reōna
tur. Vł facias sic. ℞. fermēti. scabiose
ꝯsolide maioris ligne auis ātiframaci
an̄. ℥. i. passularum ℥. i. cātaridarum nu
mero. xx. stercoris passerū. ʒ. iii. incor
porētur cum oleo de lilio ꝛ suppoātur
Vel facias sic. ℞. caricarū bn̄ pinguiū
℥. iii. fermēti. ℥. ii. sinapis rute agrestis
salis ꝯmunis. aristologie lōge. an̄. ℥. i.
mediaꝫ nitri. ʒ. iii. tritici. masticati fenu
greci. an̄. ℥. i. mellis quātū sufficit ꝛ fiat
ēplastrū qꝺ calidū supponat. Vel faci
as ēplastrū ex nasturcio seu urtica trita
cū sale et pauco olei de lilio. Vel facias
ēplastrū rusticorū cū alleo pisto scilicet
qꝛ multū ualet. Et aliq pistāt ꝯ alleo ali
qua grana piperis ꝛ aliquas auelanas
depilatas et faciūt ēplastrū qꝺ ē mirabi
le. Vel facias ēplastrū de stercore passe
ris cū adipe porcina uel ex caricis cuꝫ
stercore colūbino trito cū aceto uel ex
carnositate passularū cū sale. Vel facias
sic ēplastrū cū terbētina et nitro et ē mł
tū ꝯueniēs qꝛ ī breui rūpit ꝛ saniē ad se
trahit l' sāguinē itoxicatū. vel facias sic
℞. auri pigmēti piperis. an̄. ʒ. duo. ca
ricarū piguiū numero decē fiat ēplastrū
cū melle ꝛ superponat Vel coque mel
cū oleo ꝛ mł'to sale fac emplastrū. Cū er
go ad īfirmū tuū perueneris carbūculi
siue ātracis gradꝰ malignitatꝫ. ꝯsidera
diligēter ꝛ sic gradatī utere suprascrip
tis. Nā primitꝰ medicamīa leuiora de
scripsi ad forciora ꝓcedēdo. Et qꝛ ma
lignitas illa grādis existit oꝫ ut īfirmo
celerē succursū adhibeas quare uento
sas ꝯ ꝓfunda scarificatiōe super locuꝫ
statim apponat. Aliqui tamē primo fa
ciūt sic. ℞. cāomille. ℥. iii. spice celtice
. ℥. i. maiorane. ℥. ii. buliāt ī aqua de qua
ꝯ spōgia locꝰ ēbrocet ut sāguis ille ito
xicatꝰ subtiliet ꝛ meliꝰ extrahat Deiñ
uētosam cū multo igne superponūt. de
īde profundā faciētes scarificationē uē
tosam reiterant. aliam embrocationem
faciunt cuꝫ aqua calida salsa uel sola ꝺ
inde in circuitu scarificationem profun
dam facientes uentosam superponunt.
Nōnulli ī isto cāu aliq sup ponūt gros
sinū ut arsenicū qꝺ asserūt ī hoc cāu pn
cipatū obtinere et talis faciūt qꝛ p̄sepe
talis egritudo nullas patit moras pp
ꝙ nō solū īmediate descripta facere co
gimur imo uti cauterio actuali uel po
tētiali. Qꝺ si potētiali uti uolueris mł'
ta inuenies ī cura bubonis descripta ī q
duo p̄ma obtinēt p̄ncipatū. Si autē ac
tuali uti uolueris qꝺ bn̄ laudo et maxīe
cū egritudo sic existeret furiosa ut nob
nullas moras accomodet sic fiat ex cali
be l' auro sꝫ bonū hēas artificē q cādēs
aurū bn̄ cognoscat ne ꝺcipiaris ī color̄
Et caue sup oīa ne cauterizatio cadat
nisi sup ulcꝰ escarosū tm̄ ne flegmonizā

tes ptes circũstãtes tãgāt q nocumen tũ sñ iuuamẽto seqret ⁊ ẽ mltũ tal cau terizatio ↄmẽdãda. Nã ꝓpe mãz illam uenenosã attrabit a ꝓfũdo attractãqz ĩ sẽsibilit resoluit l effluer facit. Et qñqz mã egredit silis attrmẽto nõnulli pasi siẽses cũ cera cãdela cãdente uel arden te sup ĩfusa locũ cauterizabãt ⁊ male. prĩo q tale cauteriũ nõ ꝓfundat prete rea cera congelata malos bumores ꝓ bibet exalare ⁊ q ĩ pte egra ⁊ circũstã tibus mala nõnunquã ĩducunt accidẽ tia ut ẽ dolo ĩtollerabil ardor rubor ĩflatio ⁊ ce. tũ ꝓpter materie malignita tẽ tũ ꝓpter medicinas causticas seu ac tuale cauteriũ. Ille bon gilbetus ãgli cus docet ĩ suo ↄpẽdio radicẽ lilii ĩ aq coctã circa locũ ẽplastrare Uel accipe medullã panis cũ extrabit a furno ⁊ eã effũde ĩ uino acetoso l succo arnoglosse ⁊ circa locũ appone. Ul decoques len tes ĩ aceto ⁊ cũ eis ⁊ pane fac ẽplastrũ. Et q talia ẽplastra cito exsiccãt ðbẽt cito renouari l folia supponãt anõglos se. Idẽ gilbert que magn fuit experi mẽtator ĩ casu desperato dabat attramẽ tũ uino mixtũ cũ aqua de quo bñ miror cũ ĩ se babeat uenenositatẽ ut ĩquit. A. ii. cañ. c. ꝓprio sz tu facias si libet. q ni si talia fuissz expert ãt testiõnio ꝓboꝝ babuissz dari nõ pcepisset. nã sepe uene nũ unũ aliud fugat ut trocisci de tiro le proso ꝓpinato l de uio ĩ quo uipera fu it extīcta. Prerea in experimẽtꝭ tadei reperi ꝙ dare uacce seu boui pestifera to rasurã puicis albi ⁊ attramẽtũ mixtũ ↄ uĩo l aqua ad quãtitatẽ uni coclearis stati liberat eũ a pestilẽtia q̄re ĩ pestilen tiato boĩe boc idẽ facer ñ ẽ ĩcõueniẽs. Nã tiriaca a ꝓpetate uenẽato boi ⁊ ue nenato boui exbibita ãbos liberat a ue nẽositate ut docz expĩmẽtũ. Aliũ uidi g

ĩ cliste rils ꝓ ill pestilẽtiatꝭ p loco sali coĩl salnitꝝ appõebat ⁊ mib dixit ꝙ icr dibilit illas mãs adbustas eduxit. Itẽ r citat gilbert ubi ẽ ꝙ cũ talia apostẽata iuxta mbra adberãt pricipalia nobilia gdẽ ꝓpe loꝯ obstracã unã ligabãt q̃ de sui ꝓpitate ad se illã trabebãt materiã uenenosã attractaqz iterum obstracã a liã uiuã in alio adbuc loco ꝓpinquo li gabãt que iterũ materiã attrabebãt et sic indisinent faciebãt donec materia il la tota ad locũ nõ timorosum ueniebat ⁊ facias si libet. Antrace ergo siue car bũculo mortificato ad ipsoꝝ carnẽ mõ tuã siue escarã remouẽdã de ceto ẽ attẽ dẽdũ. Pro quo nõ ꝙ it duz remanz ibi escara uelut clauis q ĩ equoꝝ r go nõnũ qz repetit. ⁊ qñqz caro mõtua locũ g ĩ circuitu ex ũguẽto de bolo supi ðscri pto l alio ↄsili sẽp teneas ẽplastruz nec unqz amoueas cũ uncino carnẽ mortuã siue clauũ l escarã uiolẽt nã ꝓpt dolo rẽ mã ibidẽ attraberet attractaqz posset ibi nouũ apostema generar. Facias g sic. ℞. radic. altee. ℳ. iii. buglosse. m ii. buliãt ĩ aqua deĩde pistẽt. qb addõ fa rine fenugreci et scis lini añ. ℥. iii. incor pent sil cũ butiro loto l as ũgia porci ñ salita. Ul facias sic. ℞. radic. altee brã ce. ursine malue berbe robetti. añ. ℳ. i. alleluya. ℳ. ii. coquãt ⁊ optie pistẽ t cũ butiro ãtiquo ⁊ assũgia põcina ñ salita et fac massã quã per tres dies ref ua deĩde pone ad ignẽ et cola seu extra be p stamineã qb adde paꝝ cere et pl ueris masticis. ℥. i. pl l mi. scõm quãti tatẽ quã facies et illo ũguẽto utere l ut dictũ ẽ ĩ. c. pcedẽti uter butiro loto mix to cũ pauca farina frumẽti ⁊ modico ui telli ouoruz. Pro mundificatio utere mũdificatio de apio qd ẽ optimũ l de ui tello oui q̃ ðscripta sũt ĩ. c. pcedẽti. Ul

utere ũguẽto de melle. Raſ. vii. alm̃. c. de. carbũ. qð ſũme laudat i iſto caſu ut. ℞. mellis pulue. ſarcocolle añ. ptes aq̃les i corpora bñ iſil' et utere. et ſi uis ſõci' decoq mel uſq3 ad ſpiſſitudinẽ ut ipſe dicit. deide miſce ſarcocollã et fac unguẽtũ quo utere ut ſ. Amota eſcura et dilligẽt' ulcere mũdificato utere unguẽto ĩcarnatio i p̃cedẽti. c. deſcripto. Uel facias. ſic. ℞. maſticis tburis ariſtologie ro. uernicis mirre farie orobi litargiri ceruſe aloes añ ptes equales pigue dis gallie porci l' ſepi arietini quãtũ ſufficit ⁊ ꝯfice unguẽtu3 cũ cera ⁊ ꝯſil'iter ex ipſorũ aliquib' ⁊ erit bonu3. l' facias ſic. Re. olei ueteris lib. iii. aſſungie põci depurate a ſale lib. ii. litargiri aurei lib. iii. uitreoli radicũ canne. añ. ʒ. iiii. oleũ ⁊ aſſungia inſtagnato cũ claro igne liquefiãt deide addãt' alia ⁊ ꝯtinue ducant' donec debitã hẽant ſpiſſitudinẽ ꝯ ſpatula lignea que ſi eẽt de palma meliõ eẽt. In illo enĩ unguẽto nullũ unguẽtũ preſtãci' illo repies. Et q2 i facie l' alia apparẽte pte nõnũquã t'lia naſcũt' apoſteãta ex quoꝝ cicatricib' facies ⁊ maxie mulieꝝ l' alia mẽbra deturpãt' i cicatrizatiõe ũguẽto tali utere. ℞. boracis ʒ. ii. cãphõe. ʒ. i. coralli albi. ʒ. f. amti dl' ci. ʒ. i. bellirici marini dragãti albi amidi criſtalli ãtal' dẽta tal' olibãi albi nitri añ. ʒ. iii. marmoris albi. ʒ. ii. ſerpẽtarie ſcar. añ. ʒ. i. ceruſe. ʒ. vi. confice hoc mõ dragãtũ ⁊ bellirici i mortario marmoreo cũ piſtello ferreo ſil' contũdãt' ſiue terant' cet'a ſigillati per pãnũ crebrent' Deide. Re. aſſũgie recẽt' albiſſie librã i. f. ſepi. caprini. l' porcini. ʒ. i. f. aſſũgie galline. ʒ. i. ponãt' i aliquo uaſe in cacabo pleno aqua bulĩete ſic ꝙ liquefiãt. ð inde p' pãnũ i aliquo catino colẽt' mox apponat' puluis toci' pret' camphorã et borracẽ. deide pone ſup prunas ſẽp cũ ſpatula miſcẽdo et cũ icipit bulir' ad de cãphorã et boracẽ. Et ꝯ coagulatũ fuerit uſui refua et i cicatrizãdo utere nã i tãtũ cicatrices ſubtiliat ut ẽt leproſoꝝ facies mirabilit' emẽdet'. Uel utere caprino caſeo q2 tere ipſũ cũ melle et fiat ad modũ unguẽti l' oleo de uitellis ouorũ. uel tere molliciẽ panis cũ foliis apii et ſuppone. Uel fac ad modũ unguenti ex farina orobi et tburis cũ melle. Uel facias ſic. ℞. aſſungie porci per nouẽ dies i aceto tẽperate de t'tio in tercium acetũ renouãdo lib. i. argẽti uiui extīcti aluminis. añ quartã. f. ſulfuris uiui. ʒ. i cõticũ uiui. ʒ. f. nidi arũdinũ. ʒ. ii. piſtẽtur oĩa piſtãda ſubtiliſſime ⁊ imõtario oĩa ſil' miſce ⁊ fiat ũguẽtũ. Ul' facias ſic ℞. aſſũgie preparate ut ſupra librã. i. buliat i uino albo ⁊ cũ aliquãtulũ bulierit colet' per pannũ lineũ i aqua plãtagigis. uel i lacte caprino quã ifrigidatã i mortario põe cui addõ litargiri auri ſulfuris uiui. añ. ʒ. iii. tburiſ. ʒ. i. f. ſcorie. ferri. ʒ. i. argẽti uiui extīcti. ʒ. f boracis ʒ. ii. cãphore. ʒ. i. Et ſi illa piguedo non ſufficeret ad ibibẽdũ illos pulueres adde olei roſati p pri' i aqua plãtagis loti quãtũ ſufficit et fiat ũguẽtũ. Ul' accipe calcis uiue quãtitatẽ quã uolueris ⁊ eã extigue tociens i aq̃ frida ꝙ ei' amittat acuitatẽ de qua i mortario ꝯ debita olei roſati quãtitate fiat ũguẽtũ. Talia eni uuguẽta pellẽ ſubtiliando ⁊ clarificãdo cicatrices occultãt unũ ſingulare ꝙ ego expert' ſũ in delẽdis cicatricib' eſt balſamus. Cũ ergo uideris carnem quaſi equatã habeas bonum balſamum in quo pennã intingas cum qua ſepe cicatrizãdũ locũ illinias pp hoc ei3 in tm̃ cicatrix ſubtiliat' ut quaſi nõ appareat. Et hoc tu facies i dñaꝝ facieb' q̃ poci'

mōtē elligerēt q̄ȝ faciē cicatrizatā hēre ꝛ h̄ ō cura illoꝝ apostēatū dcā sufficiāt.

Cam sextū curā ponit uariolarum.

C Si uariolaꝝ febris ut supra uisū est iter pestilētialesʃ nume ref cui⁹ tamē ʃex reꝝ n̄ naturaliū regimē acomūi regie. febris pestilētial' superi⁹ posito aliqualit' uariatur Pro quo nota ꝙ oī tēpore āni ꝛ oī regiōe cui⁹ ꝯqȝ quisʃ etatꝭ fuerit l' ꝯplesiōis pōt īdifferēt' uariolari lȝ ī descripta etate uisū fuerit rarissime un̄ secūdū etatē diuersitatē regionū ꝯplesionū tēporuȝ āni febris essētiaȝ hac ꝛ cite l' tarde ipsarū apitiones ē ꝯsimilit' regimē uariādū Sit itaqȝ aer āte uariolaꝝ apitionē ad sicū ꝛ paululū ad frigidū declināsʃ plus tamē l' minusʃ secūdū ꝙ ī egroto maiorē l' minorē īcēsionē pceperis. Cūqȝ icipiunt aparere aer ad caliditatē ꝛ humiditatē reducat' tēperatā. Et quomōcūqȝ seu qualitercūqȝ alteret' reb⁹ uter' odoriferis pro ut ē differētia secunda tractatu prio ꝛ caplo prio te docui. Pro cibo aūt utat' ptisana ordei nō collata ꝯ modico zucari l' ordeato siue aueāto l' mica panis abluta cū lacte amigdolaꝝ preparataꝝ ꝛ ī istis si placȝ potes adōre aliꝙ acetosi ut uinū granatoꝝ berberis agrestā ꝛ sitia l' seminū comuniuȝ e mulsiōe Et ex herbis uti pōt spiāchiis boraginib⁹ lactuca acetosa ꝛ cucurbita de sucis ōscriptꝭ adēdo ꝓ libito. Cōueniūt ꝛ lētes excorticate cū aceto cōrecte l' aliquo ex succis ōscriptꝭ ꝛ pbuliāt' ī duab⁹ aquis ꝛ posteą ad pfectionē usqȝ decoquāt' ꝛ alteratꝭ ut ē utere h̄ dieta ꝯueit usqȝ ad duos l' trs dies donec uariole īcipiūt apparer'. Et si ad grossiorē dietā uenire necesse sit ista ī brodio pulle decoqui facias ut in capitulo cure febris pestilentialis te docui unum quoque usque ad hoc tempus est omnino uitandū sed aquam bibat ordei in qua lamina aliqua aurea sit extincta si diues fuerit infirmus. Post aūt uariolaꝝ apparitionē pōt paꝝ uini albi aq̄ bibere l' ciscioli aq̄ cocta bn̄ lim pbati ꝙ tn̄ poti⁹ medicinalr q̄ȝ cibalit' exibeat' ut uariolaꝝ iuuet egresū iō ī parua sūmi debȝ quātitate. Et scias ꝙ uariole sepissie lactātibȝ accidūt qr' eo tūc regie ōscripto debes nutricē gubernare. Nā ꝯisās lactās febricitauerit tūc oportȝ ut retificet' lac matris ei⁹. ṗma q̄rti. c. de curationib⁹ uniūsalib⁹ febriū putridaꝝ ꝛ. t'tia. ṗmi. c. ō egritudinib⁹ q̄ ī fātib⁹ accidūt. Et si ī h° casu nutrix cal'e ꝯplesiōis existeret debes unā aliaȝ accipere q̄ frīde ꝯplesionis existet. Et ōbes īfātē tenere ī aere utꝭ correcto q tibi si oīo obscur⁹ eē n̄ debeat pauci lumīs tn̄ existat ꝛ qescat īfās icuābulo ꝙ moueri sep debȝ leuit' et maxie post lactis suctionē a nutrice ul' alia psonā melodiose cātāte l' cū alio musicali istrumēto. sonāte ne īfās ad uagitū l' irā ꝓuocet'. Et si ꝯphēdēres nutricē ī sāguie uel aliis ī hūorib⁹ habundare fiēda. eēt flobotomia l' secūdū exigētiā alioꝝ hūorū euacuatō. Et si coitus tali nutrici absolute ꝓhibeat'. si tn̄ robusta foret ac coitui asueta diuqȝ sine ipso pmāsiset sibi coit⁹ ꝯueniret. sed tūc lactare īfātē usqȝ post horā nō debȝ hiis expeditꝭ ad medicinaliū r̄gimē ueniēdo potionē aliqȝ ex ōscriptꝭ ifirmo tribue bezardicā ut materie uenenositas extiguat'. q̄ ī uariolādo magna et adhuc imorbilādo maior. ymo maxia repit' ifdū ꝛ lactāti parū illi⁹ aque bezardice maxie ꝯueniret Et si ifirm⁹ ipse ī etate uētosationis fu

erit et nō flomie p prius corporibus eductis
sup fluitatibus p natura l' ginnij cū sto
positorio l' clisteri pone. primo sunt sup
nates aliq ventose cū scarificatione dein
de sup spatulas sangui fm virtutis
tenorem coplexione febris essentia etc
extrahendo Et si in eta fuerit flo
madi basilica deinde pmo cephalica
incidi facias menti semp habendo q
in febris sta a sanguine puene alijs co
sentientibus ad lippothomia usq flo
bothomia facere poteris l saltē fieri
facias sensationem et maxi si cardia
cā stomaueris q et in h cau sola pot
guenire Nō tn q si natura prīperes
sanguis nariū flux tentare ipam
vnia dbes cū seta l aliq hg narin
flux san puocaptē flobothomiam
si opus fuerit dimittendo Itē nota
q talis flobia sine ventosa an vario
larū aptiō fieri debet post autē
nature operationē ipedires ut ex
dictis hre Auic pria quarti et cura
variolarū ; i alter ad h usque
tempus facta nō esset et magnam
sanguinis repletione coprehēdere flomia
l' ventosa co tūc max gueniret quia
natura a multitū oppssa maei pote
tior ad rsidūu expelledū reddere
et et da q in expellendo materiam
potens existeret tanta tn ee potest
ut sepe gting q membra ad q expel
lit corrūperen. Itē nō q si mām
ipsā ad facie raptū hrē gprehende
n possēt sanguinē a naribus prouo
care pp qd aliqrū membrorū faciei
dstructione timeres ut oculorum l alio
rū etc pmissa cephā flobia iubet
Auic nasi vena incide Cuentur
enim ptes superiores p ipam a ma
litia variolarū ut ipse mgt etc
vena leporis et q grta pnu ia d flo
boto. far mictione Et fm exigen
tia in sang extractio sis bene solici
tus qm huius morbi e cura potētissi
ma Nec ūq forte medicina exhi
beas et si pura medicina indiges ute
clisterijs l aliqbus alijs lenitiuis fac
tis ex mana cassia tamarind, sirū
p s viola, diaprunis nō scamonea

~~l' diamed~~ diacatolico d scrip comuni
Et potes d aliqbus istoria cū decoctioe
q l' aqua fructuū face potionē Ex
trac itaq sangui fm q oportet ute
inlēb sirupis mixtiuis superius d scrip
tis sicca d fe pestuld c cura usq
variole incipiat appare Sed nūm
memo bene vtme sic mig epithima
l aliud in talibus approximare virtu cū
ius mā posset ad intus propelli Vidi
enī quedam iuden q ad pauca rspices
cordi epithi cuida variola ing satus
signa iā incipiebant appare approxia
et in crastinu pforatus perijt Cū at
variole appare incipiūt e ad materia
expellenda iuua natu qd facias pmo
rducendo aere l aliqlem caliditatem
uts ddu e Debes in hieme ifirmū
in drapo et grana et in esta et sindo
inuolutū tenere Et caue ne aer fri
gidus ipm attingat Et in isto casu
gerardus cremonensis, sup uia doc
accipe succū feni l et apij e in ipo te
pefēto pānū intingere i q infirmus
inuolua si libet qd facias Si tamē
magna infirmus estuatiō sentiret cū
q nigre lingue e ite calidita adesset
rduc aere qtu possi E ad temperiem
rū q etiā leniter cooperia Medicine
q interius sunt approxima e si vir
tutē materiā expellendi ad cutē hre
d beat qtu tn fieri potest qteperetur
ne maior flā i humoribus induca fa
ciās q sic R. Agendi ʒ viij aq feni
culi ʒ iij zuc l al ʒ iij infunda zuc
cara in aq decoctiō fructuū l ficuū
et cū dissolu fue fe inlēb cū aqs su
prascriptis d q infirmus sepe bibat
Vel facias sic R ficuū sicca nūo vj
lentiū excortica or l rad endi an
M j se feni l ʒ ʒ fe decoc cui adde
zuccarū e in potū tri Vel fe sicut
Auic doc ut R lacte abū ʒ vj
lentiū excorticatarū ʒ vj draga al
ʒ iij d coq in lb ʒ aq usq q rema
qrta ps lb e adde parū zucc le in
potū tribue Si autē causa fleg
nō fue doc sic face R ficuū
citri ʒ vj lentiū excorti e laca
an ʒ iij draga al l se fem l an ʒ ij
coq in lb j aq do. ueniat ad ʒ a pt em,

et da et ea bibere pacienti expellit enim ca
liditatem a corde atque ipsius pulsum prohi
bet Vel facias sic Rc ficuum siccarum
℥iij passularum electarum excor. ana ℥s semi[num]
an ℥i lacte sandali ru[bei] an ℥iiij con
quassentur et buliat in lb iij aq[ue] usque ad
consumptionem medietatis de qua infirmo sepe
exhibe Vel facias sic Rc rad[icis] apii
semi[num] petroselini an ℥i ficuum sicca
rum ℥iiij passularum ℥iij berberis ℥vj san
dalorum ru[beorum] ℥iiij coquassentur et buliant
in lb iij aq[ue] et fiat utere Vel facias sic
Rc Succi menthe depurati ℥iiij succi
lapacii acuti ℥i succi acetose musillaginis
ficuum citrinarum an ℥i ʒ oxizaccare si
plicis ℥vj aq[ue] rad[icis] feni[culi] et endi[vie] an ℥viij
zuccari albi ℥ij fiat iuleb de quo potu sepe
tribue Gerardus cremonensis ad puero
variolarum egressionem solum aq[uam] decoctionis len
ticule exhibebat Quia igitur suprascripta
facile prebent variolarum exitum Sed
quia in ipsarum egressione pre magnitudine multi
tudine a malignitate d ipsius ad ali
quod membrum facile deversa et nonnullorum
membrorum destructio timemus de ipsorum
defensione providere existit Et primo de
oculis nam materiam ad ipsos si raptum
habere perciperes, primo infirmum collora
re loco non luminoso nec re rubea a luno
sa inspiciat Saphirus atque ac smeral
dus in oculo circunducatur ac ipsum smeral
dum sepe intueatur Absque statim a principio
aq[ue] ros[arum] a coriandri mirthi vel sumach
duas vel iij guttas oculos imponere scilicet in la
chrimali domestico deinde facie pau
latim ad oppositum vertere sicut aqua
totum circuat oculum que in estate frigida
in hieme vero remissioris frigoris ex
istat et pariter de omnibus in oculis ponen
dis aquis ea dictis et dicendis facere de
bes Item in hoc casu hec aq[ua] proderit
Rc Aq[ue] rosarum ℥iiij succi carnosi
tatis granati ℥i sumach ℥ʒ coquas
semen sumach et ligetur in pecia rara
et buliat cum suprascriptis ad consump
tionem ℥e partis et de tali modo quo supra
pone in oculis infirmi sepe Vel facias
sic Rc Aq[ue] decoctionis sumach aq[ue] rosarum

an ℥iij misce cum quibus confricetur antimonium
et adde si placet parum caphore et max
ime in primis duobus diebus et utere
inter Vel fiat sic Rc Succum coria
dri in quo antimonium confricetur et fac ut
prius Vel facias sic Rc Aq[ue] rosarum
℥iij aq[ue] decoctionis sumach ℥i litar
giri aurei subtilissime triti ʒi misce
et utere Sic possis materiam ad aliam
divertere partem sed confricatione levi collis
et et tempora trahendo semper versus
partem posteriorem Si autem fluxum sanguinis
narium natura tentaret cum perciperes
et de narium destructione timeres facias
sic Rc Aq[ue] rosarum ℥iiij aceti ℥i
caphore ʒi sandalorum citrinorum ʒij misce
simul in ampulla quam sepe infirmus odo
ret Potes et cum tali aqua nares illini
re vel illineas eas cum oleo ros[arum] aliqualiter
caphorata. a. oleo de mirto a citoniorum
Vel confricatur aliquo corium antimonium
in aqua plantaginis vel rosarum ℥iiij amili
℥i ʒ misce et os sepe collue vel utere
lacte caprino vel asinino cum aq[ua] rosarum et
plantaginis mixto Vel facias sic Rc Aque
zuccari ℥iiij vini granatorum acetosorum
℥i ʒ misce et utere ut supra Item
infunde pendias in succo aranci vel
agresta addita aq[ua] rosarum utere Valent
et ad gutturis defensionem omnia suprascripta
gargarismata Item ad omnium indifferenter
membrorum superiorum defensionem bonum est
sumere post cibum aliqua grana granatorum
musorum Vel aliquot coriandros vel parum
cortari cum zuccaro conditi Vel parum pa[nis]
in succo berberis agresti vel consimili
infusi Defendimus quoque membra ac stom
isto modo Rc Aq[ue] or[dei] lb i aq[ue] en
di[vie] lb ʒ iuleb rosati ℥iiij sirupi
de mirto ℥ij fiat iuleb de quo infirmus
sepe sugat Istud et iuleb valet ad in
testinorum superiorum defensionem Ad
intestina vero et inferiora defende
dum debes uti stipticis ut dicit Avicenna
facias quod sic Rc rosarum rubearum M
i ʒ risi panici an M ʒ fiat decoctio
in aqua pluviali vel aq[ue] extinctionis calibis

et qua accipe lb j in qua dissolue zuc ri j
gos antij olj ros an ʒ ij misce et fac
clistere Pro defensione pulmonis ne
ulceretur et ne anhelitus constrictio
ut nonnumquam contingit sequatur Docet et
Auic. Loch facere de lentibus fa
rias ergo sic Rc lentium excorticatarum
subtiliter tritarum ʒ iij semmis papa
ueris albi ʒ ij conserue rosarum ʒ ij iu
leb rosati. q. s. et fac loch de qua
sepe lambat infirmus Cumque uario
le sunt extra prolapse et corium maturatum
cum coopertura immediata et debent prop
terea fonte caloris distantia magis
extrema cooperiri Cum ante uariole
rumpuntur cum coto debent leniter exsiccari
a sanie uerum sepe accidit ut earum
ruptura tardetur postquam adhuc matura
fuerit Quare timentes ne sanies
membrum corrodat in quo sunt iubent
autores eas cum aurea acu aperiri et
totam sanie cum coto leniter exsic
cando Et postquam mature fuerint ea
rum est tunc solum necessaria ut exsiccentur
et cadant in quo casu multa describit
Auic bona et utilia Et ut te ad
actum practicum reducam facias sic
Rc Aq rosarum lb j salis gummi ʒ j
croci ʒ ß bulliat sit ad consumptionem
3e partis deinde habeas petiam lineam
ad quantitatem uariolarum quas intendis
desiccare in aqua infusam et debite
expressam super uariolas appone
Caue tamen ne super immaturas
quas rupisti uariolas petiam illam appo
nas ne propter hoc dolor uehemens ab appo
sitione ibidem eueniret Aliud me
dicamen quod Auic commendat quia ua
riolas maturat exiccat ac eas facit
cadere cum uelocitate Rc foliorum ta
marisci rosarum rubearum lentium an M
j sandalorum rubeorum ʒ iij caphore ʒ ß
salis gummi ʒ j coquantur et bulliant
in lb ß aq ros ad consumptionem 3e
partis quo utere ut ante scripta Suffumi
gatio quoque tamarisci uariolas multum

exsiccat Auic ut dicit in capitulo proprio
Habeas ergo folia et cortices tamarisci
quorum fumo pannum lineum suffumiges
que pro desiccandis uariolis suppone
In hieme uero si aliquarum extremi
tatum uariolas uelles uelociter exsic
care ut manuum uel pedum etc docet
Auic incindere tamariscum ad quam
incisionem membra applicentur desiccanda
Et in casu quo uariole multe essent
humiditatis suffumiga pannum super
mirtho et folijs eius Et si fortius uis
Rc thuris nucum cipressi an ʒ ß ro
sarum rubearum gallarum an ʒ ij mirtillorum
et foliorum eius an ʒ j conquassentur de
quibus pone partem super prunas et suffu
miga pannum etc Vel facias sic et
est quo communiter practicantes et ego
utimur Rc farine fabarum partem j
farine risi milij et orei j an ʒ ß ipoc
orati et sali pisa linteamen super quo
iacet infirmus Et sic est delicatius
sali solum cribratum super quo pone postea
linteamen rarum et bene subtile Et quia
nonnumquam contingit membrum aliquid ex uario
lis ulcerari ad tale consolidandum ulcus
laudat Auic Vnguentum album quod et est
quod describit Nicolaus sed fit sine a
ceto Valet et unguentum de cerusa secundum
primam uel secundam descriptionem Auic
V° can tractatu secundo Alij accipiunt
Vnguentum de cerusa descriptum a mesue
et tale unguentum cum aq rosarum lauat
in mortario sitque incorporatum addendo
parum caphore et aliquid de rasura radi
cum cane et de rasura arboris uena
zarro et est salix ut nonnulli uolunt
moderni Ego tamen nullos sinoni
misantes inueni qui illud uocabulum
exponerent Verum rasura corticis radi
cis salicis multum ualet in isto casu ut
patet per Auic et Serapionem in pro
prijs capitulis Alij accipiunt unguentum
sine cerotum album galieni sine aceto cui
res addunt suprascriptas et hoc unguentum

KK 4

bene laudo qm̄ talia ulcera multū
exsiccat et co(n)solidat facias ꝗ sic
℞ c olei rosati ʒiiij cere albe ʒj
liquefiant simul deinde diu cū aq
ros lauen(tur) postea cui adde rasure
radicis canne ʒj rasure radicū sa
licis ʒ ß. caphore ʒj fiat unguentum quo
utere laudat et Auic(enna) unguentū
factū ex litargiro et cerusa cū oleo
rosarū et cera laudat insuper ipse
unguentum citrinum quod ipse describit v°
canon(i)s tracta(t)u de unguentis et q(uando)q(ue)
quandoq(ue) ex variolis accidūt cruste
in naso l(ve)l alia parte ad corū remotio
nē laudat unguentum factum ex oleo
rosarū cū cera et modico cerusse et
pauco climine Ad idē ualet butirū cū
aq(u)a rosaria lotū Vel facias sic ℞ c
olei rosati ʒj pinguedinis anguille
ʒ ß lauentur cū aqua rosarū quibus
adde parū cere liquefacte et litargiri
ʒj cerusse ʒ ß fiat unguentum cū illinit
untur cruste Nonnunq(uam) a uestigijs
variolarū facies ac alia apparē(n)ti(a)
membra deturpa(n)tur pro quorū remotione
multi laudat Auic(enna) ut radicis
hirundinis sarcocollā se(mini)s melonis et alia
multa Sed ut te ad actū practicū
conducam facias ℞ c olei de lilio
olei de fisticis an ℔ ß pingue
dinis asini ʒiiij olei ros ʒij la
uētur diu ista simul cū aqua ro
sarū et liliorū alborū deinde ac
cipe albumina quatuor o(v)orū recentium que
in testis suis ponant(ur) ad ignē ut pa
rū coagulē(ntu)r et coagulata misce in
mortario cū omnibus suprascriptis
postea accipe amigdalarū dulciū
et amararū decorticatarū an ʒj ß
pistent(ur) diu deinde incorpora cum
rebus suprascriptis quibus omnibus
adde radicū cannarū ʒij ß sar
cocolle seminis melonis cū corticibus

visi abluti litargiri auri ʒurnarj
taberzedt amili crete ex q(ui)b(us) fiunt
uasa fictilia an ʒj oia simul misce
in mortario tam diu agitando quod
ad spissitudinē unguenti deueniat
q(uo) utere q(uia) mirabiliter variolarū
delet uestigia Ad idem ualet aqua
sublimationis radicū cannarum
Ad idē ualet pinguedo asini cum
oleo rosarū liquefacta Et super omnia
ualent hec tria scilicet aqua ungularū
arietis l(ve)l capre que egredi(tu)r cū ungu
le ille assantur in igne Sanguis
leporis et sanguis tauri ualent etiā
et oia unguenta que ad cicatrices
carbunculorū et antracum remouē(n)
das in cap(itul)o precedenti describuntur
et hec de cura variolarū,

De cura morbillorū et hoc
perfecto hūius comentarioli p(ri)
me principali parti finē imponā
Ad quē ille me ducet feliciter
peruenire qui pro nobis pependit in ligno
Supra dictū, Cap(itul)m. vij
quod variole parum diffe
rūt a morbillis et quod variolarū sig
na sicut existūt nisi quod in morbillis fe
bris et accidē(n)tia oia sunt intensiora et multo
plurimū a co(lera) p(ro)ueniat Et io circa ea
existet cura eadem morbillorū,

q̄ztū ad regimē sex rez nō naturaliū ac medicinaliū. debes ceťis parib⁹ totū re gimē magis ad tēperamētū reducere ꝯ febris sit magis ĩ cēsa accidētia. ac ēt ĩ tēsiora ut dictū ē. Et qa morbili crustā ñ faciūt nec ēt ulc⁹ soľoē nō ĩdiget neqz ꝯsimilib⁹ ut uariole. Si tñ fedus colō remaneret utere ūguētꝭ et aliis uariola rū uestigia r̄mouētib⁹. ⁊ hic sit finis cu rꝫ mōbiloꝝ p quā hui⁹ tractat⁹ p̄me p̄n cipali pti finis ĩ poniť. Ad laudē dñi ih̄u xpi crucifixi eiusqz genitricis. amen.

Explicit p̄ma ps hui⁹ tractat⁹ q̄ est de. peste. Ad illustrissimū p̄ncipē et dñum dominū. Philippū mariā āglū medio lani ducē. et papie āglerie qz comitem. Editū p Antoniū. Guaineriū papiēsē artiū et medicine doctorem eximium.

Incipit materia uenenorum. in cui⁹ inictio tabula capitulorū ponitur.

Capitulū primū quid per uenenum sit intelligendum ostendit. quedam cuz hoc incidenter dubia declarans.

E T si uenenū mľtipliciť accipi possit hic tñ per uenenū illud soluz ĩtelligo qd̄ qualꝛꝯqz hu mano corpori approximatū siue a ma teria fuerit operatiuuz siue nō est sue ꝯ plexionis mediāte quadā occulta pro prietate corruptiuuz. ut napellus. cor nu spice. opiuz. uenena serpētum. eufor bium. ⁊ cetera ꝙ si Auicen. ac plurimi auctores de uenenis tractātes dixerit

opiũ ꝛ euforbiuz ꝛ plura alia uenena a qualitate operari manifesta. Sciendũ ꝙ Auicé. ꝛ alii sic ponentes ↄsideraue runt uenenum quãtum ad specificã foꝛ mã. qua una species differt ab alia. Et scđm hãc ↄsiderationé dixerunt ꝙ ue nenoruz quoddã operatᷣ nõ qꝛ caliduz aut frigidũ sed qꝛ tale habés. s. uirtuté humane uite. ꝛ sanitati ↄtrariã. Aliđ é ꝙ ꝛsi a uirtute seu a ꝓprietate agat ↄ hoc etiã agit qꝛ frigidũ aut calidũ ꝛ ce. ut opiũ euforbiũ. ꝛ similia. Et ꝓpter hͦ orta é talis uenenorũ distincio hoc é. uenéoꝝ quoddã operatᷣ a qualitate ma nifesta ꝛ quoddã ab occulta. cũ qua ta mé stat ut patet ꝙ omne uenenũ agat a ꝓprietate. Pro quo notandũ ꝙ oĩs actio ad bonũ itellectum ãt prouenit a qualitate maifesta aut ab occulta ãt ab utraqꝫ simul. Exéplum primi ut actio piperis ãt sinapis ꝉ alii caliditaté iducé do ãt lactuce seu endiuie frigiditatem. Exéplũ scđi ut actio iaciti collo suspé si qui ꝑ occultã ꝓprietaté i cor unum preperimit qualitaté qͣ ipsũ ad opa ui te meliꝰ disponitᷣ ac ↄtrariis resistéduz uꝉ ut actio saphiri fugãtis antracé uel smiraldi bufonis oculos ipsũ fixe inuẽ tes eliquétis. q̃ magis sésualitᷣ ↄꝓbédũtᷣ Hec eiꝫ ꝛ siĺia per occl'tã agũt ꝓprieta té quãuis aliquas maifestas q̃litates in ducãt Nã i bufonis oculos ꝑ smiraldũ una inducitᷣ occulta qualitas qua lique fiũt ꝛ ↄ̃struũtᷣ et per ↄsequés ifrigidatᷣ uꝉ calefiũt nec é hoc icõueniés ꝙ iflué tia solis ꝉ saturni calefaciat uel infrigi dꝫ. Exéplum tertii. ut actio euforbii in corpus hũanum qꝛ ꝛ si caliditaté homi nis ĩ̇temptiua iducit hoc tamen quadã operat̃ occulta ꝓprietate q̃ illaꝫ iuuat q̃litaté manifestã. s. caliditaté ut sit ho minis interéptiua. ꝙ pꝫ qꝛ piperis sina

pis et siĺiũ caliditas que i eodeꝫ gradu cũ euforbii caliditate reponitᷣ mortem nõ iducit igitᷣ i euforbio quedam uide tur eé occulta proprietas per quã suaꝫ iducit caliditatem hominis itere͂ptiuã. Preterea tyriacã ↄtra oĩa ualetᷣ uene na uidemꝰ ergo si euforbiũ uel consimi le solũ ageret peꝛ q̃litaté manifestã qꝛ ꝑ caliditaté tyꝛiaca eius. potiꝰ actionem iuuaret quã ipediret cũ calida sit. cuius oppositũ experimur eꝛgo ꝛce. Et ideo Auic. scđo cañ. c. quarto describés ue nenũ igt. Uenenũ é medicina q̃ coꝛrum pit ↄplexioné nõ cũ ↄtrarietate tãtũ sci licet ꝓueniéte a qualitate manifesta sed cum ꝓꝓetate q̃ é i ipsa ut ꝑ hãc descrip tioné det itelligere ꝙ si aliꝙ sit uenenũ ꝙ opationé suã a q̃litate manifesta face re uideatᷣ illã nõ tãtum cuꝫ qualitate fa cit manifesta sed ét cuꝫ ꝓꝓetate. Et sic pꝫ opiuꝫ euforbiũ. ꝛ siĺia ꝛ breuitᷣ cibũ uenenosũ medicinã uenenosã et uenenũ absolute eé uenenũ ad itellectũ datum. Accipiédo igitᷣ uenenũ ut dictuꝫ é. sci édum ꝙ uenenoꝝ qđdã aperatᷣ mãliteꝛ qđdã itétionaĺꝛ seu spiritualꝛ. Illđ mã liteꝛ opaꝛi uoco qđ aliquo mõ a cõpoꝛ̃ nostro patitᷣ. Intétionalitᷣ ṽo seu spiꝛi tualiter quod nõ actuatuꝫ nec a calore nr̃i corpoꝛis alteratũ ab aliqua occulta ꝓprietate spũs aut mébroꝝ aliqđ prin cipale seu aliud sic idisponit ut ãpliꝰ de putata a natura opa neq̃at exerceꝛ̃. Si cut uerbi grã. dicimꝰ ꝙ basiliscũ uisum hominé perimit et auditu qꝛ ab occulis ipsiꝰ tãqꝫ ab obiecto uisibili diffũdũtuꝛ ꝛadii seu spés uisuales et ab eius sibilo spés audibiles q̃ ꝑueniétes ad occulos hoĩs seu ad auꝛes ibi spũs existétes seu humores ificiũt uenenose q̃ ifectio per spũs seu humores mĺtiplicata ad coꝛ usqꝫ ꝑuenit ipũ sic uenenose ificieꝰ ut am

pli⁹ opera uite neqat exercere et sic ac
cidit mors. Et propt hoc dixerūt anti
qui hominē posse p oēs sēs⁹ uenenari. s.
per uisū et p auditū ut stati de basilisco
dictū. per odoratū ut per odorē mellis
mali et ab odore cui⁹dā spēcꝫ atqꝫ quo
rūdā fūgoꝝ q odorātē īficiūt. per tac
tū eiꝫ liquet manifeste de his q i stafa le
cto uestib⁹ ⁊ce. quottidie uenenāt. Et
ēt scribit de quodā militie q lāceā cum
qua regulū īfecerat ī manu deferebat
p quā fuit uenenat⁹. De gustu nāqꝫ pꝫ
manifeste. ⁊ ñ solū his modis qs pōt ue
nenari sꝫ ēt plib⁹ aliis. Nā sicut ī smiral
do fōma una specifica ī disciterea iuua
tiua reperit ita ī lapide l ī alia re pōt fō
ma specifica spēi humane uenenose de
structiua repiri qr ī lapidib⁹ reb⁹qꝫ ali
is uarie sūt ac diuerse ṽtutes propt ali
qua p suā occultā ꝓprietatē nocent ali
qua iuuat aliqua ad irā ꝓuocāt aliqua
morsu faciūt et sic de aliis nā ut īquit.
Albert⁹ ī tractatu suo de mineralib⁹ ō
lapidib⁹ p̄ciosis qdā lapis noīe liparia
repit quē bestia qdā a uenatorib⁹ et a
canib⁹ infestata tāquā ad patronū acce
dit et quādiu lapidē illū p̄sētē hēt nullū
uenatores aut canes eidē iferre possūt
nocumētū ut īquit uirtutib⁹ celestibus
est deputandū quas Hermes phūs in
lapidib⁹ et plātꝫ mirabiles eē dixit. Un
de un⁹ hispan⁹ mihi retulit granate cū
iusdā hispanie regis habuit natiuitatē
per quā cū optimi ibi sint astrologi co
gnouit ipsū mltū ad bellū īclinari ꝓpter
ꝙ ei⁹ timēs potētiā unā sibi stellā miri
fice laboratā ac uariis ⁊ diuersis lapidib⁹
preciosis exornatā trāsmisit quorū uir
t⁹ erat sedētē māsuescere atqꝫ belli ap
petitū reprimere quare idē fieri posse
de reb⁹ uenenādi proprietatē habētib⁹
nō repugnat ut pꝫ plura alia uirtute la
pidū l plātarū fieri naturalit possūt qꝫ
hermetꝫ auctoritate per artē magicam
fieri credunt. Precaueant barones ⁊
pricipes ne eoꝝ natiuitates ab hostib⁹
presciāt nā p eas sepe doctꝫ ueniūt ad
uisamēta p que ill pricipib⁹ mlta dāna
sequūt p̄caueāt īsuper qualit preciosos
lapides ⁊ qꝫ maxie nō cōit notos ⁊ alia
p̄ciosa dona suscipiāt ⁊ cū hec a quib⁹
qr sepe latet ham⁹ ī esca. nā sicut ī quib⁹
dā lapidib⁹ cor ꝯfortādi ꝓprietas iexi
stit ⁊ alia mēbra pricipalia ut ī pria pri
cipali pte ostensū est. ita aliqui ueniūt
oppositum facientes ac ⁊ res alie pluri
me ⁊ sic quādoqꝫ a lapide a planta ul a
re alia per ei⁹ occultā proprietatē uita
les spiritus uel alii indisponunt ut am
plius pro uita non sufficiāt seu a nat a
deputata opa exercer neqāt. Quar mlt
ti repētina morte ōpbēdūt cui⁹ cāꝫ pe
nit⁹ ignoram⁹ sed talia nūqꝫ ad nostrā
deuenere notitiā. qr ⁊ si ātiquoꝝ aliquis
hoc sciuerit pp nefarios hec ꝓpalar ñ
uoluit qō tñ fecerūt ō ipsoꝝ īpssiōeꝫ ꝓ
hibētib⁹ ut īfra deo duce patebit. Unō
pessimi q his uti sciūt ut īquit. Gētilis
super sexta q̄rti talia ōferētes aliqua se
cū portāt illoꝝ īpssionē ꝓhibētia ne ab
illis pimāt. Sꝫ circa dicta dubia mihi
occurrūt aliqua. Primū nūqd surdus
⁊ cec⁹ a basilisco possit uenenari cū dic
tū sit ꝙ ipse per uisū ⁊ sibilū hominē ue
nenat. Secūdū dubiū. nūqd homo pri⁹
uidēs basiliscū ipsū pimat et ñ perimat
ul ꝯtra. Tertiū ql̄r uenenū qōcūqꝫ sit
illud ⁊ qualrcūqꝫ approximatū īficiat
Quartū nūqd ex toto gener oē uenenū
p̄ncipaliter p̄ncipali⁹ cor ificiat quā ali
ud mēbrū ut cōciliator ⁊ plēs alii uolu
erūt. Quītū qō uenenū citius īficiat ce
tis paribus an agēs ītētionalr seu spiri
tualr an materialr. Sextū ⁊ ultimuꝫ an

possibile sit ueneni actioné ad aliqué p̄
cisũ t̄minũ limitari sic ꝙ ad illũ t̄minum
uenenatũ merito talis uenenositatꝫ mo
riat᷑ ⁊ nõ añ. Ad primũ dicẽdũ ꝙ basili
sc⁹ hominé põt dupliciť uenenare. uno
mõ per spẽs illas ĩtẽtionales ut dictũ ẽ.
⁊ isto mõ cecũ et surdũ uenenar̄ nõ pos
set. Alio mõ per uaporé ab eo eleuatuꝫ
seu emissũ. sicut dicebat. Arist. ĩ de pro
prietatib⁹ elemẽtoꝝ de illis duob⁹ dra
conibus iuxta radices duoꝝ mõtiũ exi
stẽtibus q hanelitu et uapore ab eis ele
uato pimebãt trãseũtes ⁊ . isto mõ basi
liscus nõ solũ homines sed ⁊ alia iterfi
cit aĩalia sibi adhuc mortuo appropin
quãtia. ut ĩquit . Auic. p uaporé. s. uene
nosũ ab eo eleuatũ ⁊ isto mõ surdus et
cecus posset a basilisco uenenari . Et
hãc cãꝫ uenenatõis assignat. Cristofo
rus de honestis ĩ suis ꝓblematibus de
uenenis ꝓblemate ð uenatõe r̄guli seu
basilisci nõ credẽs posse spiritibus ĩui
sibilibus occultã inesse ꝓꝑetaté p quaꝫ
ipsis receptꝫ ĩ occulis hois hõ ĩpe uene
nose ĩficiat᷑ . Ad qδ ꝓbãdũ sic arguit sñ
sibilo ⁊ occulis clausis põt r̄gulus seu
basilisc⁹ aĩalia pimere ĩmo ipse mõtuus
ut stati dictũ ẽ ergo illud nõ facit uisiõe
⁊ sibilo. Preterea maioré sonũ audim⁹
q̃ꝫ eius sibilũ ⁊ tñ nõ morimur igit᷑ ⁊c.
sed quãtũ hec ualeãt arguméta tu ipse
ꝯsidera. Ad secũdũ ⁊ si Auicé. negaue
rit dubiũ esse ueꝝ cũ tamé nõnulli histo
riographi ipsũ affirmauerit dicẽtes ꝙ
si homo prius uideret basiliscũ ipsũ in
t̄ficit ⁊ ecõtra hoc presupposito fore
uerũ põt talis cã assignari ꝑsuasiua tñ
supponédo prio ꝙ a certa distãtia po
test hõ basiliscũ uidere ad quã uapores
quomõcunqꝫ ab eo eleuati seu emissi at
tigere nõ possũt hoc satꝫ ẽ possibile. Se
cũdo supposito ꝙ species uisibiles ab
oculis hoĩs tãquã ab obiecto emisse
sic eé possunt basilisci interemptiue. sicut
spẽs diffuse ab ocul' ipsius basilisci hoĩ
nis. hoc satꝫ ẽ uerisimile ꝯ he ꝯplexiões
extremaliť opponãť. sed q꞉ hoc rarissi
me fuit expertũ nõ sic nobis innotescit.
Istis presuppositꝫ Dico ꝙ cũ basilisc⁹
prio uidꝫ hominé pp inimicitiã quã na
turaliť secũ habet oẽs v̄tutes suas simĺ
coadunat sicut postea spẽs ab ocul' hoĩ
nis diffuse ⁊ ĩ ocul' basilisci r̄cepte nihil
ãt paꝝ ĩ eo ĩprimere possĩt ⁊ ecõtra de
hoĩe r̄spectu basilisci sic̄ de duob⁹ mõ
talibus ꝯtigeret inimicis. Nã qui in ꝓ
uise alteri occurreret ceť̄is paribus de
bilior mĺto remaneret q̃ꝫ preuisus q꞉ p̄
uisa minus ledere tela solét q̃re ⁊c. Et
isto mõ ex q°. uapor basilisci ĩ isto cãu
hominé ipsũ uidẽté attigere nõ põt hõ
ꝑmo uidẽs basiliscũ ipsuꝫ pimit q tñ po
stea a basilisco uisus nõ ĩficieť totaliter
ut moriat᷑. Ad tertiũ dicẽdũ ꝙ uenenũ
siue ĩtẽtionalr agat siue ĩ uaporé ꝯuer
tat᷑ si approximat᷑ ab extra p porros ĩ
grediť spũs ⁊ humores quibus primo
obuiat ĩficiẽs q̄ ĩfectio ĩ tãtũ per spũs ⁊
humores mĺtiplicat᷑ donec ueĩat ad mẽ
brũ qδ uenenũ illud respicit a ꝓꝑetate
et pariť si approximat᷑ ab intra nec est
plus ĩueniẽs ꝙ uenenũ ĩtẽtiõalr agẽs
spũs ⁊ humores quibus obuiat ĩficiat
uenenose q̃ꝫ saphir⁹ ãtraci circũductis
uenenosã illã ĩ humoribus ĩductã exti
gueret q̄litaté ⁊ sicut iacit⁹ collo suspẽ
sus cordis r̄moueat egritudines possu
mus ẽt ymaginari ꝙ sicut v̄tus calefac
tiua solis aut martꝫ trãsit p mediã regi
oné ipaꝫ nõ calefaciẽdo et sicut uirtus
iaciti peruenit ad cor ipsũ ꝯfortãdo sñ
alicuius ĩtermedii alteratiõe ita nõ ĩcõ
uenit ꝙ uapor siue species intẽtionalis
alicuius ueneni ad cor ꝑueniat seu ad

aliud pricipale mēbrum absq3 eo ꝙ spi
ritus itermedii seu hūores uenenosā re
cipiāt ifectionē cūq3 ueneni uirt⁹ ad mē
brū attigerit eius sic alterat ꝯplexionē
ut deputata a natura sibi opera neque
at āplius exercere. Unde si fuerit ex in
frigidātib⁹ spiritū ꝯgelat atq3 sāguinē
⁊ calorē extiguit naturalē ad cui⁹ exti
ctionē sequit̃ mors. Si autē fuerit ex
calefaciētibus spiritus attenuat ⁊ resol
uit eos sic ꝯsumēdo ⁊ exalare faciēdo
ut āplius pro uita nō sufficiāt. ⁊ parit̃
dicēdum si uenenum sua fuerit īficiens
siccitate aut hūiditate ut nōnulli asserūt
fieri posse. Ex istis ifero ꝙ nō oē cada
uer factū. ex uenēo ē uenenoꝝ ut dixit
ꝯciliator q2 stat aliquē uenēo mori abs
q3 hoc ꝙ aliqđ ei⁹ mēbrū remaneat ue
nenatū. Stat enī uenenū frigidū spirit⁹
ꝯgelare l' calidū ipsos sic resoluer̃ iten
tionalit̃ agēs ipsos sic ī dispoēre ut āpli
us ꝑ uita nō sufficiāt absq3 hoc ꝙ mem
brum aliquod uenenose īficiatur ut pa
tet. Nā circa alpes saluciarū ⁊ piārolii
uenenū ex radice herbe tore publice ꝯ
ficiunt quā ipsi napellū uocant ⁊ cu3 sa
gittis cū illo ueneno intocxicatis ad sil
uestres uenāt̃ capras que percusse sta
tī perimūt̃ ⁊ tamen illis siue nocumēto
nutriat̃ imo carnē sagitta uenenosa ꝑ
cussā dicūt eē sapidiorē ꝙ ē oppositu3
eius qđ. Cōciliato2 dicit. ex quo sequit̃
ulteri⁹ qđ nō quicqd tāgit̃ a ueneno in
corpore humano ꝯuertit̃ ī illā spē3 ue
nenosā ut ipse asserit. Ad quartū ꝯ q̄ri
tur. nūqd ex toto genere oē uenenū ꝑn
cipali⁹ cor īficiat q̄3 aliud mēbrū sicut
dicebat. Cōciliator sic arguēs. In ue
nenato ueneno puicioso accidit sincopis
tremor ac puls⁹ cordis ⁊ alia accidētia
cardiace passiōis ergo ⁊c. Dicēdū ꝙ
non. Nā sicut dicit. Auic. aliqua sūt ue
nena q̄ ꝯ unū ⁊ idē mēbrū agūt sicut cā
tarides super uesicā et lep⁹ marin⁹ su
per pulmonē igit̃ ⁊c. Preterea sicut
repiūt̃ aliqua siplicia a proꝑetate co2 r̃
spiciētia ut iacit⁹ et croc⁹ uerbi grā ali
qua cerebrū ut smirald⁹ et sticados ali
qua stomacū ut corall⁹ et cinamomū et
sic de aliis ita nō incōueīt aliqua repire
uenena imo de facto repiūt̃ siue ītētiōa
liter siue materialr̃ ad ītellectū ꝯ datū
q̄ ꝑncipali⁹ epar cerebrū uel aliud īfici
ūt mēbrū uenenosi⁹ q̄3 cor. Uñ nōnulli
dixerūt ꝙ uenena aialū silr̃ mēbrū ī ho
mīe ꝑmo īficiūt illi qđ occupabāt ⁊ a q⁹
decidūt̃. hoc ꝓbātes đ ueneno rabidi
canis q2 cū cerebrū canis occupet et ab
eo decidat̃ cerebrū hoīs prīo īficit.
Preterea cū medicīa laxatiua l' alia ꝯfec
tōe aliquid ꝯmiscem⁹ cui⁹ uirtute sic ce
rebrū uel mēbrū aliud primo petit ⁊ ñ
cor igit̃ sic fieri de uenēis artificialit̃ ñ
incōuenit. Ex quibus p3 ꝙ non omne
uenenū pricipalit̃ ex toto genere cō pe
tit ⁊ ce. Et ad argumētū Cōciliatōis fa
cil' est respōsio q2 ī quā pluribus passio
nib⁹ accidit tremor cordis sicopis ⁊c.
quāuis lesio pricipalit̃ nō existat in co2
de sicut ī lesiōe oris stomaci ꝙ propter
hoc ātiqui precordiū uocabāt ⁊ plimo
rū alioꝝ mēbroꝝ cū ipo corde colligā
tiā hentiū. Ad quitu3 dubiū cū q̄rit̃. ꝙ
uenenū ceteris parib⁹ citi⁹ īficiat ⁊ce.
Dicēdū qđ illud qđ ītētionalr̃ agit seu
spiritualr̃. q2 nō ē necessariū ut ipu3 ꝑ
calorē nostri corporis deducat̃ ad ac
tū ut de opatione regrit̃ a materia. Nā
ille q morit̃ ex ueneno ītētionalr̃ agen
te ut plīmū subito morit̃ sicut uis⁹ a ba
silisco ⁊ce. Pro respōsione uo sexti du
bii sit hec ꝑma ꝯclusio. Et si unū uene
nū tardi⁹ īficiat q̄3 aliud nō tñ possibile
ē alicui⁹ ueneni actionē usq3 ad unū mē

sē uel mēses aut ānum seu aliū p̄cisū ter minū limitari ut nōnulli dixerunt sic ut uenenat⁹ ad illū terminū p̄cise moriat̄ et nō ante nec post et hoc merito ipsius effect⁹ naturalis ipsi⁹ ueneni prima ps ꝯclusiōis satis de se pꝫ. secūda ꝓbatur qꝛ oīs ueneni actio natural' diuersifica tur tā ratōe ipsi⁹ quā dispositiōis passi sed ꝯ īpossibile sit dispositōes ipsoꝝ sic precise metiri ut ī tāto uel tanto tēpore eorū actio certa sciat̄ pꝫ ꝯclusionē for uerā ꝯsequētia nota ē maior est manife sta ꝛ minor pꝫ ī experiētia. nā idē uene nū mille ꝛ quot libuerit in eadē exhibitū dosi quosdā īficiet ꝛ quosdā n̄ ꝛ ex his quos īterficiet aliquos īterficiet in una hora ꝛ aliquo ī sex ꝛ alios ī duob⁹ die bus seu alio tertio ut pꝫ quare ꝛ ce. Et dixi notāter merito effect⁹ natural' ipi⁹ ueneni. Nā ut ponit uirgili⁹ secūdo ge orgicoꝝ. uenena cū herbis qb⁹dā ꝯfici possūt quorū uirtus p uerba maleficia maxie iuuat̄ ꝛ hoc etiā fabulose posuit Ouidius plibus ī locis ut ō medea ꝛ ō circe ꝛ matre meleagri que tyrsū cōbu rēs meleagri uitā abstulit. hec quoqꝫ su perstitiosa ꝛ oio reitiēda positio habe ri pōt ex dictꝭ Auicē. quarta sexti natu raliū. ubi expresse posuit possibilē fore aliquē per suā fortē imagiatione alienū corp⁹ posse realit̄ īmutare qꝛ uerbi grā de sano egrū facere quo posito īesse bū sequeret̄ ꝙ tal' per illā fortē suā imagiā tionē uitā illi⁹ posset ad certū terminū limitar̄ sꝫ hoc ut pꝫ nō ē merito uirtutꝭ ueneni sꝫ poti⁹ affectiōis illi⁹ siue hoc fi at p uenenū siue alit̄. ꝛ iō dixerā merito sui effect⁹ natural' ꝛ ce. Huic tamē opi niōi ꝛ si forsā a ꝯ̄dictiōe defēdi posꝫ cr̄ dēdū nō existit cū sit ꝯ̄ uerā ꝛ sāctissimā nostrā fidē. Secūda ꝯclusio. ꝛ si sic sit ut precedēs asserit cōclusio possibile ta men est ut uenenū exhibendū taliter di spoāt̄ ꝙ si ī Socrate uerbi grā una die operatione suam perficere deberet illā diē ꝛ ultra trāsibit patet statim ꝙ eadē caro cū sinapi cōmesta in Socratis sto maco tēperato digeretur in septem ho ris exēpli grā que ceteris parib⁹ coēsta cū agresta nō digeretur in octo ut docꝫ experiētia quare sic fieri artificialit̄ de uenenis nō īconuenit. quare ꝯclusio ūa. Tertia ꝯclusio possibile ē uenenum na turale seu artificiale repiri exhibituꝫ ali quē taliter disponet ꝙ paulatine uelut ethic⁹ ꝯsumet̄ sic ꝙ si prius calor eius naturalis ad sustētādū uitā pro q̄dragi ta ānis uerbi gratia sufficiebat uno āno uel duobus postea ad plus poterit pdu rare. Hāc ꝯclusionē itellexit. Auic. sex ta quarti scdo. c. cū dixit. Et eē quidēꝫ qd īficit cū permutatione ꝯplexiōis aut cū putrefactione aut cū aduentu super mēbrū possibile ē ut sic effect⁹ p⁹ tēpus Preterea sicut ī iuuene q̄ztūcūqꝫ robu sto ex aque fride potatōe īf̄dū sic calor naturalis q ātea ꝓ sustētāda uita. xl. an nis sufficiebat nūc aūt ꝓ uno ul' duob⁹ solū sufficiet ut ī eo de febrib⁹. c. ō ethi ca senectutꝭ clare mōstraui. Ita nō r̄pu gnat uenenū repiri ꝯsimile in corpe no stro faciēs opationē imo de facto ut in feri⁹ patebit repit̄. q̄re ꝯclusio ūa. ꝯ̄ña bona et assūptū patet ītuēti. Et ad istū ītellectū forsā dicūt uulgares attenuari posse uenenū. qr̄ ꝛ ce. Et hoc. ō p̄mo. c.

Cᵐ. scdꝫ. ī q⁰. mod⁹ īscribit̄ p quem qs sciet ab assūptione ueneni seu lesione se custodire.

Ulta mihi circa uenenoꝝ ma teriā dubia occurūt quoꝝ de claratio nisi theorizātib⁹ mo

dicā affert utilitatē. et qr ut plimū i ista legētes materia statī ad practicā ptē ō theorica nō mltū curātes uellēt ōuenir pseruatiuū regimē christo auxiliāte dein ceps iscribā. Pro quo sciēdū qꝫ ut quis a ueneno pseruet' itētio duplex pōt habe ri. una ut se ab assūptione seu a lesione ueneni pcaueat. Alia ut assūpti ueneni seu ab extra uel alio quouis mō appro ximati ipediat actionē. Quātū ad pmū uenenū timēs i seruitoꝝ fideliū maib' de bet sui corporis custodiā ponerē ac res ēt que ad usū sui corporis necessario re quirūt' puta uestes lectū camisias cali gas et silīa. ut securior tū existat faciat primo aliquē lectū itrare q p horā saltē nud' iacēs ibidē calefiat. Camisias ue ro diploidē caligas et similia aliquē ul' aliquos faciat per horā āte māib' cōti nue hic ide ptāgere. faciatqꝫ p. horam añqꝫ equū ascēdat ascēdere aliū. Nā si i talib' ul' ꝯsimilib' fuerit uenenū abscō sū qḋ calefactū i corpore attīgētis opa rationē aliquā facere ōbeat necesse ē ut ex malignis aut ex pessimis existat. qre si ad ipsū alteri' calor p prius attigerit isra horā talis aliquā setiet alteratiōeꝫ que cū ꝯprehēdit' talia fugiēda sūt. Cir ca cibū et potū talē cautellā adhibeat: Nā p horā añqꝫ cibuꝫ accipiat sibi sal uā seu credētiā fieri faciat scōꝫ hūc mo dū si fieri pōt qr hēat pueꝝ ꝯsistētē ꝛ se nē q ore per pri' ex aqua loto de cibis ad saturitatē usqꝫ māducēt et de uino bibāt. Nā si i his aliqḋ uenenū latuerit isra hoc tēp' i ipsoꝝ aliquo aliqḋ acci dēs apparebit qḋ i uno solo forsā non fieret et hoc propter ꝯplexionū accidit diuersitatē et hec pgustatio seu creden tia tutior ceteris existit. Cūque ipse pa stū sūpturus ē primo os suū aqua frigi da lauet. Tūc eni meli' oīuꝫ saporū per

cipiet excellētiā a quib' debet' quaꝫ ma xīe precauere qr i talib' meli' uenēa la tēt. Nā si uenēa ipsa aliquē extraneū sa porē habuerit ab istis saporib' excellē tibus occultat' ut est excellēs dulcedo amaritudo acerbitas ꝛ ce. Et si cibaria etiā extraneū aliquē odorē habuerit re liquāt'. Res isuper habeat super mēsā de quaꝝ ꝓprietate sit presētatū uenenū maīfestare Ad qꝫ sigulare est serpentꝫ cornu qꝫ super sale positū i ueneni pre sētia roreꝫ sēper emittere uidet'. Hoc idē facit lapis prassi' q ut prassiū spissaꝫ habꝫ uiriditatē cū quibusdā iterdū ma cul' rubeis ꝛ ir'dū albis ꝛ pp hoc lapis prassi nūcupat' Et qr sepe i ipso smiral d' reperit' mater seu palatiū smiraldi a nōnullis nominat'. Cā autem quare ta lia i ueneni presētia rorē emittere uidē tur est qr uenena in cibis potibus ue uel qualiter cūqꝫ i aere presētata aerem ip sum suo uapore uel alio mō alterāt seu ificiūt q aer sic ifectus ꝛ ad prassiū seu serpentꝫ cornu perueniēs ingrossat' ꝛ i roris modum conuertit' eo modo quo fit cuꝫ quis super politū ferrum seu spe culū hiat. Un̄ tūc uulgares dicūt talia i ueneni psētia sudare. Nec ē pl' inꝯueni ēs qꝫ uenenū qḋcūqꝫ sit illud aerē ificiat uenenose absqꝫ hoc adhuc qꝫ i uaporē ꝯuertat' seu ab eo aliud resoluat' q̄ꝫ qḋ lapis aliquis uel alia res aerē pestilētia li ifectū ueneno purificet ut i prima pri cipali pte dictū ē. Sed hic nota qꝫ i aer̄ uehēmēter calido et sicco forsā talia ro rē nō emitterēt qr tūc caliditas et sicci tas itātū posset aeris igrossationē ꝓhi bere qꝫ i modū roris ꝯuerti non posset. Et iō dicūt aliqui qꝫ ꝓpter hāc cāꝫ. Iu xerūt philosophi tale cornu sup sal ap poni qr sal sua ōtuali humiditate iuuat ut aer ifect' attigēs cornu i roreꝫ ꝯuer

tat. Possum⁹ tñ alr ymaginari ⁊ forsã ueri⁹ uidelicet ꝙ cornu poni debet sup sale qr sicut ziziber per occultaȝ ꝓpꝛeta té turbit opationé seu ipsi⁹ uirtuté ad auget ita sal sua occulta proprietate q̃ȝ maximã hét ꝯtra uenena uirtuté cornu super ipsũ positi i tãtũ adauget ut aeré ifectũ ipsũ attigété sufficiat i roré muta re nõ obstãte caliditate seu siccitate Iu beo igit̃ ut cornu séper super sale pona tur. Alii dixerũt ꝺ prassio ꝙ presétato ueneno stati uiriditaté amittit que cuȝ abluit̃ recuperat̃. Sed qualitercũqȝ fa ciat qr siue roré emittat aut uiriditaté amittat pȝ prassiũ ipsũ ualere quã maxi me i casu isto. De isto lapide i suo ꝺ ue nenis auctoritate esculapii etiã Aꝝ. sin gularé facit mentioné. Lapis quoqȝ mi se qui lapis bufonis existit Nã sic bon⁹ est ꝙ cũ bufoni presétat̃ ad ipsũ osculã dũ stati accedit maxie etiã ualȝ i isto ca su qr presétato uenéo uarius effecit̃ ut iquit Albert⁹ i suis de mineralibus tra ctatu ꝺ lapidib⁹ preciosis ⁊ ille debȝ eli gi qui subalbid⁹ existit. De isto nanqȝ lapide legi i quodã libello qui eũ crapo tinã uocat. ⁊ uirtutes ipsi⁹ describédo dicit ipsũ oé presétatũ uenenũ maifesta re hoc mõ scilicȝ qr ꝺbȝ i; ãnullo aureo ligari uers⁹ carné perforato sic ꝙ dũ te net̃ i digito lapis ipe carnem attingere possit ⁊ debȝ continue i digito deferri ut digiti calore calidior existat tunc enim presentato ueneno tanta induci tur caliditas in digito ut necesse sit ꝙ annulus abiicia tur. In eodé libello lrã exterior sic dicit ꝙ si quis hũc anulum talit̃ fabricatũ habuerit in digito ⁊ fue rit uenenat⁹ tãta in eius digito inducit̃ caliditas ut necesse sit ꝙ ipsũ abiiciat ⁊ sic per ipsũ scit̃ nũquid aliquis fuerit ue nenat⁹ anne hec nãqȝ ueneni presentiaȝ manifestãt sed multi lapides aliaqȝ repe riũt̃ de quorũ ꝓprietate est ciuȝ ueneo rũ qualitercũqȝ approximatoꝝ maliciã frãgere ac ipsoꝝ actioné ꝓhibere qr ꝺ ipsoꝝ ꝓprietate é uenéa suã spoliar̃ ue néositaté ut testãt̃. De quorũ nũero ut iqt. Albert⁹ ubi ꝺ lapis dracoides exi stit q i draconũ capitib⁹ reperit̃ Hec oĩa ut iquit fugãt uenéa ⁊ maxie ꝑpétũ Ité magorũ auctoritate asserit adamã té i sinistro lacerto ligatum ualere ꝯ ue néa Et idé dicit de agate. Idé auctori tate Aꝝ dicit Iacitũ saphirinũ maxi me ꝯtra tossicũ ualere. Et hoc idem af firmat. Cõstantinus in libello de incan tatiõe et colli suspésione. Iteȝ dicit Cõ ciliator ꝙ smirald⁹ optima erit illa. s. cu i⁹ uirtute bufonis oculi ipsã fixe intué tis eliquantur in mésa tenta multum ue nena debilitat. ⁊ si in ore teneat̃ quodli bet suã perdit uirtutem uenenosã. Iteȝ uenenũ i suo de ymaginib⁹ dicit. Albt⁹ ꝙ ymago astri ꝑpétarij alicui ꝑcioso la pidi isculpta uenena fugat oĩa et subiũ git ꝙ talis portat⁹ ualet ꝯtra uenena ⁊ mors⁹ uenenosoꝝ ac ét si paꝝ rasure ꝺ eo bibat̃. et é talis ymago astri ꝑpétarij uir ꝑpéte cit⁹ cui⁹ caput man⁹ ꝺxtra te net sinistra uero caudã. Scito ergo ꝙ si hec ymago alicui lapidi héti ꝓpꝛeta té fugãdi uenena fuerit isculpta mĩro p̃ ualebit. Ité dicit. Cõciliator ꝙ in libro regũ persaꝝ scriptũ repperit ꝙ si quis sculpere fecerit i lapide ematit̃ uirũ ge nuflexũ ꝑpéte cictuȝ cuius caput teneat man⁹ dextera caudã uero sinistra fece ritqȝ lapidé sic sculptũ i anullo alligari aureo ⁊ sub ipso radicé apponi faciet ꝑ pétarie talis portat⁹ anull⁹ ab oĩ uenéo p̃ſuat. et qr ipse ꝺ ueneno timebat fecit ad hũc usum sibi talé anulũ fabricari ut ipse refert. Ité de ueneno timétes faci

ãt uasa i qb⁹ cibaria ac pot⁹ reponũtur puta parassides icisoria cifos ⁊ similia talꝫ fabricari qꝫ si argétea aut stãgnea fieri fecerit primo in crucibulo ponat͛ argẽtũ seu stãgnũ deiñ tyriaca optima seu de musconibus iferius describẽda si de⁹ uoluerit i ipso crucibulo imittat͛ ⁊ ipso coopto ne exalꝫ liquefiat argẽtũ ꝙ liquefactũ super formã fiendi uasis ꝓiciat͛. Nã si i argẽto uel stagno siue alio metallo aliqua uenẽositas isit per istũ modũ amouebitur cuꝫ quo in uase ipso aliqua uirtus tyriacitat͛ remanebit. Alchimiste eĩꝫ ex napello uel alia re uenenosa mercuriũ ꝯgelãtes uasa ex argẽto illo alchimico sepe ꝯficiũt que forsã cibũ ⁊ maxĩe calidũ i eis stantẽ ificiunt uenenose. ⁊ dixi forsã qꝛ talia nõ fui expert⁹ sed satꝫ est uerisimile cũ ponant alchimiste ꝙ argẽtũ r̃cipit uirtutẽ oĩuꝫ que i ipso proiiciunt͛ cũ eliquat͛ i. cũqꝫ ad dealbatiõẽ argenti eris ⁊ alioꝝ metalloꝝ sepe arsenicũ ac lacticinia ⁊ alie res uenẽose ꝓitiant͛ ẽ quã maxime ab istis metall͛ alchimisticis precauẽdũ uidemus eñ cibaria i uasis eris stãtia ei⁹ saporẽ ac uirtutẽ habere. Unde idẽ fieri ab aliis metall͛ uenẽose purificatꝫ seu i fectꝫ nõ icõuenit ut pꝫ. quare ⁊ ce. Posset tamẽ quis loco tiriace i ꝯficiẽdis uasis uti pl͛imis bezeardicis iferi⁹ deo ducce scribẽdis que i inficiẽdo uenẽa maximã habẽt uirtutẽ ut patebit. Quare si argẽtũ ex imixtiõe istorũ tyriacaliũ remanserit maculatuꝫ deauret͛. hec nãqꝫ pauca ⁊ si multorũ librorum uolumina uolueriꝫ ad hec que dicta s͛t ualere conpeꝛi. Sꝫ hic sciẽdũ ꝙ de talib⁹ effectib⁹ lapidũ p̃ciosoꝝ tiriacaliũ et similiũ i pl͛ib⁹ hominib⁹ fides periit nõ putãtes p̃ciosos lapidẽs tyriacalia ⁊ siĩia tal͛ effect⁹ posse ꝓducere qd̃ euenit qꝛ pl͛imi homi nõ aliquos preciosos lapides exp͛ti sũt nec ab autorib⁹ descriptos effect⁹ ꝯsecuti s͛ puta qꝛ iã expt⁹ ẽ saphir⁹ q ãtra cẽ nõ fugauit smirald⁹ que disiteriã nõ curauit uł que sup se portata i actu coitus ñ fracta ẽ pp qd̃ uidẽtes hos ab autorib⁹ descriptos effect⁹ nõ ꝓduci credũt i his ⁊ oĩb⁹ aliis nullas inesse v̾tutes pret͛ uirtutẽ pecuniaꝝ attractiuã qꝛ de uirtute p̃ciosoꝝ lapidũ ẽ bursã eiuscu re ut clar͛ docet expimẽtũ. ⁊ sic tales homines de descriptꝫ i hoc. c. trufarẽt͛. sꝫ ut eoꝝ credulitas falsa tollat͛. Sciẽdũ ꝙ m͛lti fiunt artific ialit͛ lapides quos adhuc boni reputati lapidarii p̃ciosos ac minerales iudicãt i qbus tñ nulla uirtus penitus inest nisi pecuniaꝝ attractiua ut dictũ ẽ. Et ego quãdã uidi saphiruꝫ ex cristallo factã quaꝫ artifices plures minoralẽ ac magni precii iudicauerũt et ꝯsimiliter fieri possũt rubini balagii ⁊ plures alii lapides ut i quodã legi libro q tales facere docꝫ. hi. n. ⁊ si p̃ciosi iudicẽt͛ nullã tamẽ uirtutẽ habẽt. Itẽ dato adhuc ꝙ sit mierales attẽde que dicit Albert⁹ tractatu de lapidib⁹ p̃ci. Senescũt iquit lapides quo ad v̾tutes nec tales dicũt͛ nisi equiuoce qꝛ propt͛ seniũ uirtute corrupta i eis solũ color remanꝫ ⁊ figura ⁊ hoc ut iquit propt͛ i ordinatiõẽ nat͛e accidit ãt propt͛ iordinatissimas uirtutes celestiũ inꝯrium mouentes ⁊ licꝫ hoc accidat non tamẽ nisi i lõgo tẽpore fit ut iã expimẽto cõprehẽsũ ẽ. patet igit͛ ꝙ tã propt͛ falsitatẽ lapidũ quã ãtiqtatẽ sepe pdit͛ eoruꝫ uirtus. Legi preterea i quodã libello q docet i qua materia d̾bẽt p̃ciosi lapidẽs alligari q͛꞉ ipsi lapides ꝑsepe uirtutes amittũt pp portãtes aliqd̃ peccatũ enõ me ꝯmittere. Et ad recupandũ uirtutẽ propt͛ tale uiciũ docet eos i aqua mun

da ꝛ bene clara per plures noctes põere ad serenũ per hũc eiꝫ modũ suã amissã uirtuté recuperãt. Et idõ si ꝓpꝛ istas causas ł aliquas ipsaꝝ un⁹ duo ł plures sapbiri reperti sꝛ ãtracé ñ fugare qꝛ tamé plurimi boc faciętes inuenti sꝛ ut inquit Albertus se uidisse ꝙ ego quoque uidi. nõ quis tamé credere debꝫ nulluꝫ sapbirum antraceꝫ fugare. Et parit si nõ oés smiraldi i actu coit⁹ frãgũt ali qua tñ sic ut ét uidi periit ꝯsimiliter tã dictoꝝ quã dicédoꝝ sepe fides per boc ꝙ ãtraci que iã per totũ corpus ꝛ maxime in mébris pricipalib⁹ suaꝫ dispersit uenenositaté sapbirũ circũ ducim⁹. Et idé in disinꝛia ꝯfirmata ꝛ uirtute iam ꝓstrata smiraldũ apponim⁹ que tũc nibil penit⁹ prosunt. Et sic tũc dicũt bos lapiđs nullã bér ꝟtuté. Et idé sepe accidit de tiriaca mitridato seu aliis tã simplicib⁹ quã ꝯposit̃ iferius describédis qꝛ tiriacã uel consimilé i uenéo. uel morsura reptiliũ sepe damus quãdo scilicꝫ uenenũ iã est i pricipalibus mébris ꝯfirmatuꝫ ꝛ qꝛ tũc nibil prodest credũt plurimi talia nullas babere uirtutes sed errãt isallanꝛ qꝛ si quis istorũ aliquod nõ sopbisticũ nec uitiatũ sed bonuꝫ ꝛ ellectũ sũpserit cũ se primo séserit per uenenũ qualiꝛ cũqꝫ approximatũ isestari eo mõ scilicꝫ qui iferi⁹ deo duce describeꝛ idubie liber euadꝫ. ꝛ ego smiraldũ plu ries i disinꝛia expert⁹ sũ faciens ipsã super ifirmi uentré alligari ꝛ nũqꝫ apposui alicui qui nõ euaserit. Et ãno preséti quis boc potuit facilime experiri cuꝫ alie ferre nulle fuerit egritudines quaꝫ dissiterie. Jstoruꝫ igiꝛ falsa tollaꝛ opinio i preciosisqꝫ lapidib⁹ ꝛ aliis spé iponãt sꝫ i electiõe bonũ ꝛ probũ babeant lapidariũ qui miérales ab artificialib⁹ discernat qꝛ si inuenes miérales ꝛ nõ peccato uitiatos babuerit bũc ꝛ alios ab autorib⁹ descriptos effect⁹ ꝓduci ab eis reperiét isallanꝛ Jn aliis uero artificialib⁹ puta tiriaca mitridato ꝛ p bonũ ꝛ fidũ babeãt apotbecariũ q bñ siplicia noscat ꝛ q ꝯposita fideliꝛ ꝑparꝫ qꝛ si illa q̃ sꝛ ab auctorib⁹ đscripta fuerit fideliꝛ obſuata talia nõ ꝯtemnét Jnsup qꝛ aĩalia plurima uenéosa ut iquit Auicé. naturaliꝛ uina diligũt ꝛ nõnũquã post quã đ eis biberit i ipsis uenenũ euomũt Custodiaꝛ ne uasa uiãria discooperta ꝑmaneũt qꝛ aliqñ repta sꝛ i uasis talib⁹ uenenosa aĩalia suffocata. ꝛ boc pꝛies ꝯptũ ẽ i butiglis ꝛ potaficulis rusticorũ cũ sub arborib⁹ reponunꝛ. ꝛ isto mõ laboratores talia bibentes uina ꝑsepe uenenati sꝛ et repentina morte deperduntur cuius causa pro tunc ignoraꝛ imo dicũt ipos malis spiritib⁹ obuiasse. Precaueãt isuper ne sup eoꝝ dominib⁹ nidũ ciconie fabricét ꝛ marie sup camino Nam sepe repertum est animalia uenenosa que ad natoꝝ pastũ deferunt ab ipsaꝝ rostro seu ũguiculis euasisse ꝛ p camini gulã descédétia i lebaté seu ollã cecidisse et sic qui de đcoct̃ i illa lebete mãducarũt uenenati sũt. Et isto mõ ab assũptione ueneni seu ab ipsi⁹ lesiõe qs se poterit custodire q̃ fuit isti⁹ capituli intentio principalis. quare ꝛc.

Capitulum tertium in quo res continentur ueneni malitiam frangentes ac ipsius impressionem probibentes.

Uiso itaqꝫ q̃liꝛ ab assũptõe ueneni seu ab ipsi⁹ lesione quis se poterit custodire. Est nũc mod⁹ describéd⁹ per qué assũptũ uenenũ uł q̃lꝫcũqꝫ alias approximatũ noceꝛ nõ possit ꝙ dupliciꝛ fieri ꝯtingit. Uno

mō per res añ seu p⁹ uenenū assūptas: de quarū ꝓprietate sit assūpti ueneni l' quouis mō alio approxiāti īpressionez probibere āt eius malitiā frāgere. Alio mō per ꝯplexionē tiriacalez seu bezear dicā naturalē īsitā seu ex usu tiriacaliū uel bezeardicoꝝ acquisitā. In presenti ergo capl'o solū de reb⁹ ueneni īpressio nē ꝓbibentib⁹ aut eius frāgētibus ma litiā faciā mētionē. Et prio res simpli ces describā Deīde ꝯpositas. Et in ca pitulo sequēti res ponā ex quarū ꝯtiño usu fiet ꝯplexio bezeardica seu tiriacal' De is igit' que ad presēs spectāt capi tulū est t̄ra sigill. que ꝓpter ei⁹ mirabi les ꝯtra uenena uirtutes lutū diuinum seu macra diuina a pbilosopbis appel lat'. Nā si de ea cū modico uini parū in ieiuno sumat' nullū uenenū ad cordis in tima seu aliorū mēbrorū penetrare per mittit imo uomitu saltē ipsū totū expel lit ꝛ idē facit post assūptum uenenū bi bita uel gargarizata ut ī leporemario ꝛ cātaridibus fuit expert⁹ Galienus. Auicen. uero a cane rabido morsis eā exbibebat ī potu ꝛ supra morsura uipe re cū aceto linibat ꝛ sic oēs tales ꝯ boc medicamīe liberabat. Unde ī de uirib⁹ cordis īquit ꝙ i letificādo ꝛ cor ꝯfortā do mirabilē babet ꝓprietatē cū tiriaci tate maīfesta ꝓpterea ꝙ cunctꝭ obuiat uenenis. Itaqꝫ siue ante uenenū bibat' siue p⁹ naturā sustinꝫ ꝛ eā ad ipsū expel lēdū confortat. ꝛ bec est quaꝫ trouantu li uēdūt pro grā sācti pauli qꝛ cū uino seu aceto potata seu super uenenosorū morsurā cū aceto linita oēs a reptilib⁹ morsos liberat idilate ut ipsi sepe mon strāt experiētia. Bāc quoqꝫ ī isto cāu sūme laudat. Cōciliator dicēs ꝙ añ ue nenū sūpta cōdis ꝯfuat bumiditates ip sū sic ꝛ alia muniēs mēbra ꝙ uenenū ip sū p corp⁹ ābulare nō ualet ꝓpter ꝙ re ges oriētales ubi uenena fiūt nefādissīa ī suis sēper cenis ꝛ prādiis terrā come dūt sigillatā. Mirabiles quoqꝫ ō bac terra ī suo de sīplicib⁹. Serapio lauōī ōscribit ita ut asserat bāc ō melioribus sor medicinis ꝯtra uenena ꝛ ō ipa unū ponit medicamē īferi⁹ describēdū. Su mere quoqꝫ cū modico uini.ʒ.i.seminis. napi.ī ieiuno bominē a ueneno prefuat illesū. Idē faciūt.ʒ.ii.aristologie.ro.ꝛ ʒ.i.carnis damulle exsiccate et pulueri zate uel tātū dē seminis rafani.uel.℈.ii. ossis de corde cerui.aut parū balsami. Calamētū uero autoꝝ testimonio si in ieiuno cū uino bibat' oīa expellit uenēa mōtalia. Maxie quoqꝫ ī isto ireos cō mēdat' qꝛ bibitū cū aceto uenenis oīb⁹ ꝯfert. et idē lac asine ī ieiuno potatum. Idē quoqꝫ faciūt auellane ī ieiuno sum pte teste Isaac ī dietꝭ particularibus ꝛ nux una cuꝫ una ficu. ꝙ ēt colliget affir mat Auerrois ꝛ Auicē. secūdo canone qui cū bis docꝫ sumere parū rute. Ad idē ualēt testiculi ursini l' arietini coēsti Itē castanee ac ēt cepe Generāt eni in stomaco bumidū plurimū frangentem nocumentū uenenosoꝝ. Ad idē ualꝫ a nisū tarasceō doronicū. sticados. ara bicū cortex citri. ei⁹ foliū atqꝫ flos. sce ba ꝛ est cētonicū abrotanū ꝛ detbini.i. scādella de qua mixta cum frumento ru stici ī ptib⁹ nostris panē ꝯficiūt. Ad idē ualet origanū agreste teste. Aristotile ī de bistoriis aīaliū. libro p̄mo īgente ꝙ tōtuca post comestionē uipe stati com dit origanū agreste. Uñ nōnulli uiden tes eā comedere uipā eradicauerūt ori ganū et cuꝫ id nō īuenerit stati mortua ē. Ex q⁰ ꝯcludo ipsū ꝯtra uenenū uale re. et maxie ꝑpētū. Ualet etiā positū su pra plagas tā uenenosas q̄ꝫ nō ueneno

sas ut hétur ibidé ꝛc. Ad idé ualet sanguis leporis āte cibū sūpt⁹ ut poīt Gilbert⁹. Hec ō scripta maxie ꝯferūt sꝫ q̄ sequūť digne ōbét uenenoꝝ bezear appellari qꝛ oib⁹ ueneis r̄sistūt a tota spé ut sūt semen citri zedoaria. musc⁹. gra. iuiperi bacca lauri ꝛ ei⁹ folia. Radix diptami Radix tormétille. kadres que autoritate Auicéne i de uirib⁹ cordis tiriace magne uires obtinꝫ ꝛ est herba que nasciť iuxta napellū similis aristologie ꝛ napell⁹ ei uicinať nec fructificat nec florescit Hac eni herba ut habui a fidō digno utūť romani napello itoxicati qꝛ sepe cū sagittꝭ napello itoxicatꝭ ad ceruos ꝛ capras siluestres uenāť. cū auté āno elapso fuerit un⁹ ex una illaꝝ sagitta percuss⁹ statim de illa herba suscipiés liber euasit illo presēte. Gilbert⁹ uero āglicus ꝛ Cōciliator has que sequūtur dicūt magne equipoclleř tyriace scilicꝫ ypericō uicitoxicū enula cāpana ꝛa fani diptam⁹ aristologia lōga ꝛ ro. ꝛ uiticella. Alicui⁹ eni istaꝝ herbaꝝ succus i potu dat⁹ a morsib⁹ siue a uulneribus quibuscūqꝫ uenéosis i breui liberat. Et idé facit cōnu ceruinū adustū i potu datū ut iquit Gilbert⁹. Et p istū modū antiqui philosophi oīa uenéa curabāt qꝛ ł succuꝫ illaꝝ herbaꝝ i potu dabāt ł alf quā istaꝝ supra morsurā ꝯquassatā ponebāt Et si succū siue uiridé herbā hére nō poterāt ex aliqua istaꝝ plueré factū ꝯ uīo ł aliqua mell' dabāt i potu. Jté unū aliō ponit Cōciliator sigulare uiō licꝫ ꝙ tépore uidemiaꝝ in uno uasello seu bréda musti duo uiui ꝑpétes uenéosi suffocāť qꝛ talis purificati uini ciat⁹ unus āte pastū bibitus ut asserit hominé ab omni ueneno preseruat illesum Huic uino magnā fideꝫ adhibeo Naꝫ ipse Cōciliator i additiōibus mesue. c. de opilatiōe epatꝭ mirabiles laudes de carne serpétum ꝛ eorum iure ponit dicés ꝙ sāguiné et alios humores ab oī i fectione purificat. Et debet serpés abscisis cauda et capite p q̄tuor digitos i aqua p̄mo decoq q̄ abiciať. Deiō i alia aqua coqueť i cui⁹ decoctiōe diptam⁹ nullaten⁹ omittať. corrigit eiꝫ i eo qō ꝯ qꝫ corrigibile. ꝛ idé dicit eodé. c. Frāci sc⁹ de pede mōtiū i suis ꝯsilꝭ additoib⁹ mesue. Mesue quoqꝫ i ō ꝯsolatōe medicinaꝝ secūda itétōe. scōo. c. exéplaꝛiť poīt ꝙ ꝑpés p suā specificā fōmā hominé iuuenescere facit. Et. Auic. sécundo canone. c. de ꝑpéte dicit ꝙ caro ꝑpétis cū i usu habetur prolungat uitam et ꝟtuteꝫ confortat. Sensus quoque ac iuuētuté ꝯseruat. Et ego quédā uidi cirugicū annosū ualde q uirib⁹ corporis ultra etaté suffultꝭ ualde iuuenis apparebat. Et adhāc itétiōeꝫ de carnib⁹ uenenosoꝝ ꝑpétū sicut nos de āguillis sepissime māducabat. Sꝫ qꝛ talis uini ciat⁹ i ieiuno sūptus forsā iꝯsuetū uenenaret ut i p̄cedéti. c. patuit ꝯsulo ut tale uolés uti uino se ad ipsū bibedū paulati assuefaciat i p̄ncipio de eo paucā quātitaté assumés. Coagulū quoqꝫ leporis ꝯ aceto bibitū maxie ualet i isto cāu. ꝛ hec sť siplicia que ad hāc itétioné ualere cōpi Quare dilligés medic⁹ scōm quā hét i tétioné respectu hois p̄ſuādi ex his pli b⁹ pulueres seu tyriacas ꝯficeř poterit res addédo cordiales stomaticas capitales epaticas et alias ꝑ ut sue itétioni uidebiť ꝯuenire. Et sic respectu illi⁹ p̄seruādi medicamé plures hens itétōes hébit. Cōposita uero ad hui⁹ itétioneꝫ capit. sūt ifrascripta. Et primū est tyriaca de t̄ra sigillata sexta quarti caplo quarto ab Auicéna. descripta. Jnquit eni ꝙ si sola t̄ra sigillata ł tyriaca talis

ante ueneni det assumptione ipsu sicut e euomer facit cuius tyriace descripto ad litterá tal é. ℞. baccarú lauri.aur .i .terre sigillate aur.ii. ireos aur.ii. supple q3 nó ponit dosi ireos ɔficiat cú oleo ⁊ dosis sit quátitas auellane. Auicena nó ponit oleú cum quo obet ɔfici s3 accipe oleú irinu3 l oleu3 de auellasis l sisaminum ul o balsamo q3 pauca suffi cit quátitas ad talia incorporádú. Laudo tamé potius ut ista ⁊ oés describéo tyriace seu ɔfectioés cu3 melle fiant di spumato bono scilic3 ⁊ electo primo q3 talia meli⁹ ɔseruétur. secúdo q3 ul ococ tum ut inquit Auicéna secúdo cañ. ue nenis maxie ɔfert. Timés igit uenenú o tali tyriaca oi mane i ieiuno ad quáti tatem sumat auellane. Medicamé pre ciosú o terra sigillata i ꝓprio caplo o scribit Serapio i suo de simplicibus .in quiés ꝙ quádo bibit ex eo ille qui tim3 potioné ꝓbib3 nocumétum eius ab ea. Et si súpserit i potu ex eo ille qui iá sú psit medicina uenenosá dú adbuc est in stoáco suo prouocat ei uomitú ⁊ expel lit uenenú ab eo ⁊ liberat eú a mórte. Et tale medicamé fit ex luto sigillato cú iu nipo Quib⁹ admiscet modicum boli. et bibit cú uino. Sed ut te ad actú pra cticú reducá facias sic. ℞. terre sigilla. ʒ.iii. granoꝝ iunipi.ʒ. q̄tuor. Boli ar meni.ʒ.i.f.terenda terát et cú melle de spumato fiat ad modú tyriace uel misce cú 3uccaro et sumat ad modú pulueris cú uino uel fieri facias ɔfectioné i mórse lis cú 3uccaro.et erit res delicata ualo et tá huic q̄3 aliis poteris addere cina momú cassiá ligneá ⁊ similia scdo3 itétó né qua3 habueris. q3 ꝓpt hoc minoris nó erit efficatie imo maioris q3 cinamo mú ⁊ cassia lignea mirabilit ualét cótra uenenú ut iquit Auicen. nona trtii trac

tatu.ii.c. o debilitate epatis. Inquit eim ⁊ ipsa ábo scilic3 cinamomú ⁊ cassia li gnea sút ɔria putrefactioni ⁊ rectificát ɔplexioné ⁊ expellút causá corrumpen té ⁊ mundificát uirt⁹ malú ⁊ expellunt ipsú ⁊ resistunt medicinis mortiferis ⁊ ueneo l3 sit cinamomú forti⁹ ⁊ ce. Utere igit istis duob⁹ i tuis ɔfectionib⁹ quia eas reddent gustui magis gratas. Ad idé ual3 medicamé sexta quarti prio.c. ab Auicen. descriptú ut. ℞.rute sicce ʒ.x.nucú.ʒ.ii. sal ɔmunis ⁊ ficuú ana.ʒ v.mell quantú sufficit ⁊ fiat electuariu3 de quo ad quátitaté parue castanee su mat oi mane q3 hominé a ueneno pres uat. Rasis auté ad almásoriu3.viii.c.q i medicamie ɔ uenena ɔponédo ágelicú habuit itellectú alit hoc medicamé de scripsit ⁊ é utilius subscripto i isto cáu ut. ℞.nucú a duab⁹ corticib⁹ múdata rú parté.i.salis gládinosi idest splédidi folioꝝ rute áboꝝ añ.sextá uni⁹ pt ficuú albaꝝ quátú sufficit ad predictoꝝ ɔmix tioné Ex qb⁹ cú ɔmixta fuerit nucis si at simitudo.quá de ueneno timés cóme dat añ cibú.hoc ei3 medicamé quádam hét specificá formá forme ueneni corru ptiuá.et sic tale medicamé a morte libe rat uenenatú q3 aut uenenú p suá fórmá specificá expoliat uenéositaté aut ipsú per sudoré aut al3 extra corp⁹ expellit. Aliud medicamé. Ras.et é optimum i isto cáu.é ei3 tante efficatie ut tyriace magne faciat opationé. Uñ trouátulli cú eo pulueré panis assi ɔmiscétes eum ꝓ optima tyriaca uédút ut i p̄ma parte dictú é ⁊ é tale. ℞.terre sigillate baca rú lauri utriusq3 ptes eq̄les terát et cú butiro uacino i úgát q3 ut poit i scdo cañ.butiꝝ maxie ualet ɔtra uenéa deiñ cú melle ɔficiát. De hoc medicamie ut iquit. Ras.sumat añ cibú uel p⁹ aut ét

cū malā superuenerit accidēs. Nā si eo utēs uenenū sūpserit illico eū uomz ⁊ si uenenū nō acceperit nequaquā uomitū īcurret. Jtē. A.ii.canoñ.c.ō ruta dicit ꝙ q sibi timz a ueneosis pūgi sumat cuz uino.ʒ.i.seminis rute cum foliis suis.⁊ subiūgit ꝙ maxie ualz si bibat cū nuce ⁊ bolo oibus trit ⁊ ꝯmixt Faciaſ ergo sic. ℞. seminis rute.ʒ.ii.foliorū ei⁹.ʒ. f.boli arm.ʒ.i.f.nnꝯ ꝯmuniū ab ābab⁹ corticib⁹enucliatarū.ʒ.iii.fiat mixtō.ō qua i ieiunio sumat.ʒ.i.i potu cū uino l potius cū melle.i tyriace modū ꝯficiaſ electuariū.de quo accipias ad quātita tē parue castaēe i ieiunio. Ad idē ualz tyriaca magna ⁊ tyriaca diatesserō ty riaca de musconib⁹ ⁊ mitridatū de qui bus tamē i sequētibus aliā faciā mētio nē. Et hoc de reb⁹ ueneni malitiā fren gētib⁹ tā siplicib⁹ quā ꝯposit ac ipsi⁹ ue neni ipressionē ꝓhibētibus ergo ⁊ ce.

Capitulu; quartū in quo querit̃. nū quid beneficio medici l alio quis possit taliter disponi ut nulli⁹ exhibiti ueneni siue ab itra siue ab extra tiēat actionē.

d Escript que persuā ꝓprieta tē ueneni assūpti uel alio quo uis mō approxiāti probibēt ipressionē aut ei⁹ frāgunt maliciā. Est nūc modus iponēdus per quē cōplexio fiat tyriacal seu bezeardica sic ꝙ nulli us uenēi assūpti l qualitercūqz aliter ap ꝓximati timebit actionē. Sz qꝛ plibus hoc uidet̃ ipossibile. Querit̃ nunquid bñficio medici l alio quis possit talit̃ di sponi ut nulli⁹ exhibiti uenēi seu ab in tra seu ab extra tiēat actionē Arguit̃ ꝙ ñ prīo. Nūqz gl pōt. talr dispōi gn piper i debita quātitate sūptū ⁊ per ca lorē naturalē actuatū ipsū calefaciat. ⁊ quī lactuca ⁊ etiā papauer actuatū ipsū ifrigidat. Ergo a simili ñ poterit iquā corpus talit̃ disponi quin uenenū in de bita quātitate sumptū ⁊ per calorez ac tuatum in ipsū agat. Sed ueneni actio est cōplexionis hominis corruptiua ut pz ex ueneni notificatione.ergo ⁊ cet̃a ꝯsequētia nota ⁊ assūptū patet iuenti. Secūdo si qstio esset uera seq̃ret̃ ꝙ ue nenū nō eēt uenenū.ꝯña falsū ⁊ ꝓbatur ꝯña qꝛ hoc homini i debita quātitate et debite approximatū nō nocet uenenose p te demōstrato ueneno.ergo hoc nō ē uenenū tenet argumētū qꝛ uenenū ē ue rū tenet argumētū qꝛ uenenū ē illud qō q̄lꝛcūqz humano corpi approximatum mediāte sua occulta ꝓ ͥpetate ut ō dice bat̃ ē sue ꝯplexiōis corruptiuū. Tertō data ueritate qstionis seq̃ret̃ ꝙ hō talr disposit⁹ idifferēter oib⁹ uenenis eq̄lit̃ resisteret ꝯña ē falsū et patet ꝯña ex q° p positionē nulli⁹ ueneni timebit actio nē. falsitas cōseqnt arguit̃. nā et si calō naturalis sit istrumētū oium uirtutum ut. Auic. scōa p̄mi doctrina itia. tertō. c. ceteris parib⁹ pl⁹ resistit ueneno fri do q̄z calido. aialis eiz ꝯuersio i gener ꝓportionali nō eēt facilior ꝯtra. Auic. allegato.c.ergo uidet̃ ꝙ quāto pl⁹ di sponit̃ ut calido ueneno resistat minus frigido resistere poterit ⁊ ecōtra. qr q̄ stio falsa. Ad ꝓpositū arguit̃ Jndus ad terrā sclauoꝝ. gradati deportat sic paulatine disponit̃ ut aeris sclauoꝝ nō timeat actionē ut docz expiētia. ⁊ etiaz uidet̃ mrē. Auic. p̄mi. p̄mo. c. de cōple xionib⁹. qꝛ si subito deportet̃ aut mori tur aut ifirmat̃ ergo nō icōuenit homi nē sic paulatine sic disponi ꝙ nulli⁹ ue neni timebit actionē tenet argumētū ꝓ tāto. qꝛ non pl⁹ repugnat assuefieri ad hoc mortifeꝝ q̄z ad aliud. ⁊ non obstat

ꝙ unū fiat a q̄litate manifesta et aliud a ꝓprietate ꝑut gs dicere posset quia ut patet utrobiq₃ remouet̃ dispositio pre existēs ⁊ noua itroducit̃. q̃r q̄stio uera quā affirmat. Simō ianuensis auctori tate. Orosii historiogrophi. c. ō. M. parasso mitridatū. ubi dicit ꝙ mitrida tes rex pōti tali se remediis p̄muniuit ꝙ pniciosissimū adustū uenenū nō timu it. hoc idē ponit Jo. Boccatius i suo de casib⁹ uiroꝝ illustriū libro. vi. docēs ꝙ dū mitridates eēt obsessus cōuersus ad uxorē pellices ⁊ filias moritur⁹ illas prio uenēosas sustulit oēs nouissimo ip se sūpsit. Sꝫ cū diu se remediis aduers⁹ illud amasset uidēs se ab illius uiribus superari nō posse iā disiectū ab hostib⁹ urbē itrauerat uocauit eiq₃ se percien tib⁹ exibuit ⁊ sic uitā pcuss⁹ bellūq₃ i mi sera senectute finiuit. Vide igit̃ q̄lit̃ mi tridates remediis premunit⁹ nullū sum ptū tiīuit uenenū. Pro isto ē facit Ar i de secretis secretoꝝ ad. Alexādrū ubi ponit quādā uenustissimā puellā fuisse ad barones ⁊ reges iīficiēdos ueneno nutritā. Ex quo pꝫ ꝙ nō solū uenenum haustū nō timuit ueꝝ ipso nutriebatur. Idē dicit. auicē. sexta q̄rti. c. scōo auto ritate Ruffi. Itē qdā cirugic⁹ q diu cū saracenis habitauit de quo i prima pte p̄ncipali facta fuit mētio mihi r̃tulit ꝙ dū ↄ barbaris habitar̃t. Soldanus ille se talit̃ remediis premunerat ꝙ nulli⁹ ueneni hausti timebit actiōē. Et sic pꝫ partē questionis affirmatiuā fore uerā Pro respōsione ad istā questionē sūt aliqua prio notāda ex quib⁹ secūdo cō clusionē respōsiuā iferā de q̄sito. Quā tū ad primo. Notādū ꝙ per uenenū ut supra dicebat̃ illud itelligere debem⁹. ꝙ hūano corpori qualitercūq₃ appro ximatū fuerit siue a materia fuerit ope

ratiuū siue nō est sue ↄplexionis media te quadā occulta ꝓprietate corruptiuū ⁊ iō est ꝙ euforbiū hominē uenenose n̄ perimit nisi ꝓpter quandā occultā pro prietatē suā faciētē caliditatē uenēosā ⁊ hoīs ↄplexiōis corruptiuā ⁊ parit̃ dicit̃ de opii frigiditate ⁊ similiū. Dico igit̃ ꝙ nisi cū uenenis quecūq₃ sint illa si ue dicant̃ a qualitate maīfesta operari siue nō aliqua eēt ↄiūcta occulta ꝓprie tas nō plus nocerēt quā pipar alliū si napis aqua frigida ⁊ ce. Ex quibus se quit̃ prio ꝙ si daret̃ aliquid cui⁹ uirtu te tal' ueneni occulta ꝓprietas corrum peret̃ ꝙ ipsū nō pl⁹ noceret quā si a q̄ litate solū ageret maīfesta. Sequit̃ secū do ꝙ nō icōuenit aliqua repiri quoꝝ v̄ tute cuiuslibꝫ ueneni tā calidi quā frigi di actio possit ipediri pꝫ statim. Nā ex quo oīa uenēa agāt per occultā ꝓprie tatē que nec ē calida nec frigida nec ad aliquā. qualitatē manifestā reducibil' n̄ repugnat aliō reperiri oppositā habēs ꝓprietatē per quā cuiuslibꝫ uenēi actō impediat̃. ⁊ hoc est quod communit̃ di cimus scilicꝫ ꝙ ueneni maxime ipediat̃ actio per aliō habēs. formam specificā ueneni fōme totalr̃ repugnātē ut pꝫ de alio ↄ uino bibito i pūctura scōpionuꝫ ut. A. poit sexta q̄rti. c. de ei⁹ cura qui i potu uenenū sūpsit ⁊ ibi q̄tuor modos poit qb⁹ uenēi actō pōt ipediri quorū primū fit p quādā formā specificā fōme ueneni totalit̃ repugnātē ut statim dic tū est ⁊ hoc in lapide bezear ⁊ tyriacā magna que per ipsoꝝ formā specificaꝫ extremalit̃ ueneni forme repugnantem oīa uenena tā calida quā frida seu quo mōcūq₃ aliter agētia sua denudāt uene nositate. ⁊ hic ē prim⁹ mod⁹. quo actō ueneni ipedit̃. Secūd⁹ ē ut ei⁹. frāgat̃ acuitas sicut uerbi grā bonū uinū l' eu

fōbiū assūpti opii frāgūt acuitatē. Tercti⁹ est ut ipsi⁹ ueneni sba resoluat sicut aliū uenena i sudoré resoluit. iō nōnulli ipsū asserūt cōtra oīa ualere uenena ut serapio i suo ō siplici. Quart⁹ é ut ipsū uenenū expellat seu ad extratrahat sicut ſra sigillata añ uenenū sūpta per uomitū ipsū expellit ut Auic. ibidé. l' sicut smirald⁹ ad se assūptū attrahit uenenū ut iquit Cōciliator ꝛ patuit de illo frācorū rege itoxicato cui smirald⁹ sub pede aliqualit scarificato posita per illas scarificatōes oē uenenū attraxit ꝛ sic liber euasit. Istis sic habitꝫ suppono ꝙ ñ incōuenit arboré uenenosā fieri nō uenenosā ꝛ ecōtra. prima pars pꝫ de arbore psidis de pside ubi erat uenéosa i egiptū trāslatata ubi facta é esibilis ut ponit Galienus secūdo elimétoꝝ. c. de arbore psidis ꝛ secūdo de acidéti. secūdo. c. ꝛ Auicé. tertia quarti. c. de morphea alba. ꝛ appellāt hāc arboré allubecha. ꝛ Auerrois li. colliget secundo c. Secūda pars pꝫ. Nā i sectiōe uitꝫ cū inserit si apponat uenenū idubie vuas pducit uenenosas ꝛ si apponat scamonea l' aliud simile solutiuū vuas pducit solutiuas ut pōit Simō ianuēsis i suis sinoñ. c. de uino vbi mlta uina sinononizās iquit ꝙ uinū sit laxatiuū ex ellebo ro l' scamonea seu alio medicamīe laxatiuo iposito i uite cum inserit ꝛ ce. Et idé ponit. Rainald⁹ de uilla noua i suo tractatu de uinis ꝛ ita de quā plurib⁹ plātꝫ fieri posset cū inserunt. Et qōdā medicine ɔpendiū uidi ꝙ vuas ꝛ plurimos alios fruct⁹ docꝫ facere solutiuos ꝛ hortulani plurimi gariofilos i radice mēte ponūt. ꝛ mēta illa gariofiloꝝ odoré retinꝫ ꝛ parit fierꝫ muscata l' alteri⁹ odoris ꝙ eé nō possꝫ nisi oppositoꝝ in ea vt⁹ reliqueret. q̄re ō uenéis sic fieri ñ icōuenit ut pꝫ. Ex quo ifero ꝙ si ifectōe uitꝫ cū iserit l' alteri⁹ plāte bezeardi cū aliꝙ poneret seu tiriacale uaporosū plāta ac fruct⁹ fierēt tiriacales seu bezerdici pꝫ qꝛ nō uidet maior repugnātia. qō ex appositiōe rei bezeardice seu tiriacales fruct⁹ fierꝫ bezeardici q̄ꝫ qō ex appositōe rei uenéose l' solutiue fiāt fruct⁹ ꝛ planta uenenosi l' solutiui sicut Conciliator de illa arbore persidis dicebat que cū nutrimēto nutriebat uenenoso fruct⁹ pducebat uenenosos. ꝛ ex nutrimento nō uenenoso fruct⁹ pducebat esibiles ꝛ nō nenenosos quar ꝛ ce. Istis habitꝫ sit hec cōclusio respōsalis de quesito. s. possibile est hominem per usū rerū tyriacaliū seu bezeardicaꝝ taliꝫ disponi ut eius fiat ɔplexio tyriacal' seu bezeardica ut ita loquar sic. s. ꝙ oīs q̄lꝫcūqꝫ approximati ueneni ipedirꝫ actioné siue haurtat siue ab extra approxiet. pꝫ qa nō pl⁹ repugnat hoīs ɔplexioné fieri bezeardicā q̄ꝫ plāte ergo ꝛc. Ité ꝙ possibile é p etatꝫ mutationé dispositioné seu ɔplexioné i mébris acqꝛi qua mediāte ꝙ i una etate puta puerili erat uenenosū i iuuenili uel alia factū sit esibile uł nō nocés ita possibile uidet p usū ɔtinuū quoddā tyriacaliū uel bezeardicaꝝ nouā acqꝛi i mébris dispositōeꝫ seu ɔplexioné qua mediāte quod erat ipsi⁹ uenenose corruptiuuꝫ fiat esibile uel nō nocés. sꝫ p̄mū est possibile ergo ꝛ secūdū. ꝙ fuit pbanda ɔclusio qō primū sit possibile pꝫ p expiétiā i q̄ꝫpl'b⁹. Nā ꝛ sepe i etate puericie é uenenū seu ueneni iducit accidétia qō etate pcedéte fit esibile ꝛ. nō nocés qr ꝛce. Et hoc i me ipso expt⁹ sū. qꝛ dū puerilé etaté agerē porcina caro i me ueneni producebat accidétia. Nā si ō ea uł de aliquo i quo decoqret i aduerteř manda

cassé .ifra horá tremoré cordis nauseā et alia mala icurrebā accidétia. Uñ domina mea cupiés me ꝯmestionib⁹ oib⁹ assuefacerꝰ ferculū quoddā ꝯposuit una uice i quo me iscio porcinas carnes subtilissie tritas latéꝰ iposuit. cūqꝫ ꝺ ipso parꝝ i aduertéꝰ māducassé ifra horā tremoré cordis ac sicopi icurri ꝛ uomitu supueniéte usqꝫ ad uiuū sāguiné emissi itātū qꝺ mortꝭ limites fere igress⁹ sum. Trāsacto auté anno iterū de ipsa parū spóte comedi quā sapidā repertens ea usus sū sine nocuméto deiceps cui⁹ cā alia nequit assignari nisi permutatio dispositióis seu ꝯplexióis mébroꝝ. nā ut plurimū uidemus ꝙ i alia ꝛ alia etate alia ꝛ alia appetim⁹ cibaria. ꝛ sic pꝫ ꝯclusioné eé uerā q̄ꝫ ꝯsilꝛꝰ ꝓbat argumétū de ido permutato. Et pro ipsa ét faciunt auctoritates adducte scilicꝫ ꝺ mitridate ꝛ de illa puella. Ex illa ꝯclusione cū suis ꝓbationib⁹ sequiꝰ prio ꝙ possibile est per ꝯtinuā assuefactioné rei uenenose aliqué fieri uenenosū sicut dicebaꝰ de illa puella pꝫ. qꝛ non plus repugnat hoiné fieri uenéosū q̄ꝫ bezeardicū Et iō credédū é illā ribaldā uetulā quā recitat Auicé. sexta quarti fuisse uenéosā q i pricipio ꝺ naplło ré puā accipiés tandé eo tāquā cibo sine nocuméto nutriebaꝰ ex qb⁹ sequiꝰ scḋo ꝙ ñ ꝛpugnat idiuiduis eiusdé spéi formas specificas oio ꝯtrarias repiri. pꝫ de hoie uenéoso ꝛ alio nō uenenoso. Sꝫ circa dicta aliq̄ occurét dubia. Primū nūqd uenenum quo nutriebaꝰ illa puella ꝯuersū sit i nutrimétū uenenosū an fuerit sua uenenositate spoliatū. Secūdū si uenenū qꝺ sūpsit mitridates ut se pimeret ꝯuersū sit i nutrimétū uel qd factū é de eo: Quantū ad primū pōt ꝓbabili⁹ dici qꝺ uenenū a puella sūptū é i nutrimétū ꝯuersuꝫ uenenosū i se uirtuté ueneni retinés sic ꝙ ipsa tota erat uenéosa pp quod se cū ea ꝯmiscétes uenenabāꝰ ut dixit Aꝛ. ꝛ nos idé uidem⁹ ꝙ gallina fruméto nutrita uenéoso i aqua scilicꝫ remollito i qua ꝑpens uenéosus fuit extīctus ꝛ putrefactus qꝛ quāuis talis gallina sit uenenū ꝯmedétibus tñ illo fruméto sū nocuméto nutriꝰ ꝛ ipiguaꝰ. Hāc gallinā sic nutriri quidā tractatus docꝫ qui de auib⁹ rapacib⁹ tractat. iubꝫ eni ipsā ipsis auib⁹ exhibere qñ. s. uolum⁹ ut cito mutéꝰ i plumis qꝛ ipa ꝯmesta oēs plume cadūt i breui ꝛ ob hoc Gilbert⁹ anglicus gallinā sic nutritā iubꝫ i cura lepra seu tyrie loco trocisco ꝝ de uiperis exhiberi pꝫ igiꝰ qualiꝰ talis gallina que tamé a tota specie uenéosa nō exīstit é uenenum comedétibus ꝛ tñ ipa sine nocuméto ueneno nutritur quare idé fuisse factū de illa puella possum⁹ imaginari. ꝛ sic pꝫ ad primū. Ad secūdū de mitridate dicédū q sic tyrica seu lapis bezear uenena oīa sua expoliat uenenositate ita ꝯplexio seu dispositiō mébrorū mitridati acquisita ex usu tyriacaliū qꝫ é unita cū quadā occulta ꝓpetate ueneni corruptiua uenenū ab ipo assūptum sua expoliauit uenenositate. ita ut i corpe suo solū a manifesta ageret q̄litate ꝛ nō alꝛ ł ꝯplexione mitridatꝭ sic tyriacali fuit ueneni substātia resoluta uł eius acumé extictū ł fuit extra corp⁹ expulsū eo mō. s. quo tyriaca ipꝫ expellit i casso. Et sic assūpti uenéi a ꝯplexione tyriacali mitridatꝭ actio prohibebaꝰ ꝛ ꝑ ꝯñs illes⁹ ꝑmanebat. Et ꝑ hoc patet respósio ad ista dubia. Sed ꝯtra respósioné ꝑmi uideꝰ eé. Auerrois ꝑmo coł: scḋo. c. ubi uult ꝙ ñ sit possibile hominé nutriri ueneno ꝙ se demóstrasse dixit i epistola de tyriaca ad Glauconeꝫ

⁊ eius argumētū uirtualiť tale est. exiēs hominā latitudinē n̄ ē hō sed homo nu tritus uenēo q̄ alias occidit ē huiusmo di igiť ⁊ cc. minor arguiť quia tota cō plexio humana cōtrario uenēo ⁊ nulla tenus cū eo ꝯuenit sed necesse ē ut iter nutritū ⁊ ipsū uenenuꝫ quo nutriť sit a liqua ꝯueniētia ⁊ similitudo quia nutri mētū nō ē aliud ut iquit. Galien' 3o de ꝯplexionib' p̄mo. c. q̄ꝫ silitudo ipfecta nutriētꝫ cū nutrito donec ei sile fiat. Et secūdo. c. Opōtꝫ ꝓcul dubio igt ut sic iter totam substantiam nutrientis ⁊ to taꝫ substantiam nutriti cummunitas a liqua ⁊ similitudo quare ⁊ cc. Et sic se quiť q̄ nutritus ueneno est hō ⁊ nō hō q̄ iplicat. Ad hoc dicit. Gētilis iposſi bile est hominē nutriri uenēo cū quo tn̄ humanā nō exiit latitudinē sed bene talˀ hō poniť i extremo latitudinis ꝯplexio nis humāe. Pro quo nō q̄d sicut dici mus quartū gradū qualitatꝫ maifeste hu māe ꝯplexioni oīno repugnare ita ima ginabimur quartū gradū qualitatꝫ occlˀ te hūane ꝯplexioni etiā repugnare qui tn̄ quart' grad' magnā habꝫ latitudinē Et sicut n̄ repugnat p paulatinā assue factionē hominē ad quartū gradū quali tatꝫ maifeste deueīre ipo stāte i latitudie sanitatꝫ ut ꝓbabiliť tenuit ille sollennis Speculator magister me' Jocob' de Forliuio ita ad quartū posit quis gra dū qualitatꝫ occulte deueire ipo stāte la titudie hūane ꝯplexionis. Et sicut sūt multe māsiones ī latitudie quarti gra d' qualitatꝫ maifeste cū quib' nō stat sa nitas ita i latitudie quarti grad' quali tatꝫ occlˀte sūt māsiones multe cū quib' nō stat hūana ꝯplexio neqꝫ uita. Et pu to ad istū itellectū dixisse Gētilē talem hominē uenēo nutritū ex̄ latitudinē cō plexiōis hūane nō existere sꝫ itra i extre mo eius ad itellectū datū. Sꝫ ꝯ̄ ex hoc sequereť q̄ tale uenenū ex quo ille nutri tur nō agit a tota substātia. pꝫ cū necc̄e sit ut dicebať i aliq̄ sit assimilatō iť ipm̄ nutritū ⁊ uenenū quo nutriť. Sꝫ uene nū agēs a tota sb̄a nllā peīt' habꝫ simi litudinē cū ꝯplexiōe hūana imo sibi ex treāliť opponiť q̄re ⁊ cc. ⁊ sic reūtimur ad p̄mū ⁊ iō pp h̄ aliā sū imagiat' rſpōsi onē Pro q° nō q̄ uenenū a tota sb̄a ex treāliť oppōiť hūan̄ ꝯplexōi ⁊ nllaten' oppōiť ꝯplexiōi hui' iduidui ꝓut ē i diuiduū hūane spēi. ⁊ h̄ cōplexio fluēs a tota spē seu forma iseq̄ns a idiciis cōi ter appellať ⁊ p hāc qcquid iē uni idiui duo uni' spēi iest cuilibꝫ idiuiduo illi' spēi ⁊ rōe hui' iposſibile eēt aliquē nu triri uenēo ex q° nulla ē ꝯueniētia neqꝫ silitudo iť uenenū ⁊ cōplexionē talis i diuidui ꝓut ē idiuiduum hūane spēi. sꝫ q̄ q̄libꝫ idiuiduū hūanū hꝫ ꝯplexiōeꝫ sibi propriā ut iquit. Auicē. p̄ma. primi capitulo de cōplexionib' i qua aliud as sociari sibi idiuiduū ē oīno imposſibile stat ut iť talē cōplexiōeꝫ ꝓpā ⁊ uenēi q̄ dā occurrat occulta ꝓp̄etas p quā tale indiuiduū ipso ueneno tāquam cibo nu triať ꝓut narrat. Albert' magn' p̄mo aialiū. viii. c. q̄ quedaꝫ erat puella colo nie que q̄ꝫcito a mrē aufugere poteāt ā gulos dom' sollicite pquirebat ⁊ quot quot poterat araneas capere māduca bat gb' uelut optio cibo. ⁊ si sit aliis ue nenū nutriebať ⁊ sic n̄ min' ista puella q̄ꝫ puella. Ar. forsā erat uenenosa. q̄re nō. iꝯueit aliquē uľ aliquā cāliť iuenīri g uenenū appetat ⁊ ipso sine nocumēto nutriať ⁊ g sicut illa puella uenēose exi stat. Aliqua eīꝫ cibaria q̄ mala sūt aliq b' ꝯueniētia repiūť ut iquit Raf. xiii. ad Almāsorē c. de regie ꝯmestiōis. q̄d eē nō posset nisi merito ꝯplexionis tali

īdiuiduo ꝓprie q̄ cōplexio fluēs a mā seu materiā īsequēs a medicis ꝯmunit appellat̄. ⁊ talis ꝓuenit merito alteri⁹ ⁊ alteri⁹ dispoītiōis celoꝝ ut igt. Alb tus ī suo de mineralib⁹ tractatu de lapidibus preciosis. c. viii. ac etiā alterius ⁊ alterius dispositiōis materie passe ut Auerrois. vi. collꝫ. prio. c. dicit eni qḋ quelibet maťia hꝫ accidētia ꝓpria ⁊ ita ī ipsa sine accidētibus que manāt a forma. Et subiūgit ꝙ hec accidētia qꝫ īsunt ī materia sť cā uarietatū multitudinis q̄ ī naturis īdiuiduorū ineniunť. Vn̄ auicē. ī de uirib⁹ cordis. c. x. de ꝓprietate loquēs q̄ ī mixť corporib⁹ reptur has duas cās sūmarie tāgit. s. celoꝝ ⁊ materie passe dispositōꝫ sic īquiens. Proprietas ē natura īuēta ī mixť corporib⁹ ꝓcedēs eis a supna ⁊ plenissia īfluētia pp dispositionē. s. maťie passe. q̄ s. natura corpora pticularē ⁊ ꝓpriā dispositionē acquirūt ⁊ ce. Et ex hoc appar3 cā ex una pte quare aliqua sť īdiuidua ī quib⁹ uinū ē uenenū āt alliū āt caseus ľ ꝯsiľe que tn̄ oībus aliis sť optimi cibus. quāuis hec dūsitas ē ex alia pte possit rōe cibi ꝓueīre ⁊ nō min⁹ q̄ꝫ rōe cibari ut īquit Auicē. 13. f cii. tractatu secūdo. c. de corruptiōe digestiōis cuꝫ dixit āt ē prohibēs appetitū cibi cū ꝓprietate que ē ī ipso āt ī comedēte sut ille cui⁹ natura refugit a cibo aliquo q̄ꝫ uis sit laudabiľ ⁊ appetendus sit a alio ⁊ ce. Ex quib⁹ pꝫ ꝙ nutricatio nō ē assimilatō nutriēť ad nutritū rōe ꝯplexiōis īsequēť formā tm̄ sꝫ ēt materiā Et p h̄ pꝫ hoc argumētū n̄ ualere Iste nutriť ueneō ergo hoc uenenū nō agit a tota substātia demōstra ueneō quo nutriť. qꝛ ⁊ si uenenū a tota substātia ꝯriet hu mane ꝯplexōi flueti scilicꝫ a tota spē cu ius ūtute eēt ipsius ꝯplexiōis corrupti uū itez ipsū tamē ⁊ complexionem a materia fluētē quedā currere potest occulta proprietas ꝓhibitiua ne uenenuꝫ ipsū sit cōplexionis a forma fluēte corruptiuuꝫ. Et p hoc patet solutio ad illud argumētū. hāc eiꝫ sētētiā si quis diligēter īspexerit itellexit. Auic. sexta q̄rti. c. secūdo dū dixit. ueꝝ ꝓportionalitates iteꝝ iter uirtutes agētes. ⁊ patiētes sť ex eis que oportet ꝯsiderari. Nā Alfāsax. i. napell⁹ ⁊ si ī ꝯparatione ad cōplexionē q ē aialis sit homine īterficiēs cū ꝯfirmať ipso fortasse nō ē uenenū turdis ut uelit dicere qꝛ ī quolibet aiali due reperiūť ꝯplexiones. una que ē ꝯplexio aialis absolute a qua nullū aial pōt absolui. quā ꝯplexionē lataꝫ uocat. et rōe talis ꝯplexionis napell⁹ eēt uenenū oībus aialib⁹. sed qꝛ q̄libet spēs aialis hēt ꝯplexionē sibi ꝓpriā a qua nullū īdiuiduū illius spēi pōt absolui stat ut rōnebui⁹ alfarsax sit uenenū īdiuiduis spēi humane prout pticipāt ꝯplexione spēi hūane et nō sit uenenū turdis. Et per idē dico ꝙ aliqḋ pōt eē uenenū oibus īdiuiduis spē hūane rōe complexionis late seu prope spēi aqua. s. nullū īdiuiduū pōt absolui. ꝙ tn̄ nō eēt uenenū huic ꝺterminato īdiuiduo ut dicebať de illa puella araneas comedēte propť. s. complexionē sibi ꝓpā ī q̄ aliud sibi associari īdiuiduū ē īpossibile. ⁊ iste mod⁹ respōdēdi plus mihi placet q̄ꝫ modus gētilis. Sꝫ cōtra istā positionē adhuc argaiť. qꝛ ex ipsa sequiť ꝙ hō producī possit uenenosus ex generatione. patꝫ qꝛ cū eisdē dispositionib⁹ pōt fōma substātialis ītroduci cū quib⁹ cōſuatur. sed p positionē forma substātialis cōſuatur ī hoc īdiuiduo hūano cū dispositionib⁹ uenenosis ergo ⁊ ce. Nō si cōcediť. contra conplexio fluēs a tota spē

seu formā īsequēs ē qua habita ī maťia ītroducit forma huāna s3 ꝯplexio uenēi p positionez totaliť ⁊ extremaliť ꝯtrāť huic ergo si ī aliqua mā fuerit dispōes īsequētes formā ueneni nūquā ī eadem huāna forma introduceť. imo si iā esset introducta corrūpereť cū extreāliť op ponāť ut dcm̄ ē. ⁊ sic p3 ꝙ hō nūquā a generatōe produci poterit uenēosus. Ad hoc dicēdū q3 hō pōt a generatiōe ꝑduci uenēosus ⁊ hoc uenēoso coeūte cū uenēosa uľ aliť ⁊ cūsimiliť ꝑduci pōt bezeardicus quia bezeardico coeūte cū bezeardica Et tunc ad argumentum In ista mā sūt due dispositioēs faciētes ꝑ forma ueneni ergo ī ea fōma hūana ī troduci ñ pōt negeť ꝯña qr leꝓso coeū te cū leprosa produciť ī generacione leprosus ⁊ tūc ī illa mā sūt dispositiones uenenose repugnātes ꝯplexioni huāne fluētes a tota spē ut p3. q2 sūt taľ ꝯplexi onis uenenose corruptiue quare ⁊ cete ra. Circa istā materiā mľte caderēt dif ficultates quas pro nūc omitto. Nā ad meū ꝓpositū sufficit ꝙ aliqs taľ3 dispōi possit ꝙ ī eo ꝯplexio tyriacalis agrať per quā uelut tyriaca oīum uenenoruz malitiā frāgat ꝑut satis fore possibile deductū ē quare per p̄us solutꝭ argumē ꝭ ad oppositū factꝭ hono auxiliāte ibe su modū deīceps īscribā p quē qs taliť disponi poterit ꝙ nulliꝰ exhibiti uenēi timebit actionē. Ad argumēta igiť ad oppositū facta. ad p̄mū qcquid sit de añ cedēte ꝯcedo ꝯñs ⁊ ꝯña. Et ulteriꝰ cō cedo ꝙ ueneni actione cōplexiōis hōis corruptiua. i. apta corrūpere q2 li cor ruptiua uľ corruptiuū positū ī notifica tione ueneni dicit aptitudinē et ñ aptū et iō nō ualet hoc argumētū hͦ uenenū ꝯuersū et actuatū nō corrūpit cōplexio nē humanā ergo hoc nō ē uenenū q2 et si de natura sui sit hōis cōplexionē cor rūpere. pōt tñ per cōplexionē aliquā be zeardicā ut erat ī mitridate uľ aliquaz occultā ꝓpetatē ī indiuiduo rep2ā ut erat ī puella araneas comedēte eiꝰ ipe diri actio. Et p idē ēt p3 ad scōm ⁊ ad ťtiū cōcedēdo ꝯñs ⁊ ꝯña. Nā sicut dice bať ī primo notabili uenenū nō agit q2 frigidū aut calidū sed agit p quādā oc cultā ꝓpetatē cōplexioni humane ex tremaliť repugnātē. Deīde ad hoc ut qs oībꝰ uenenis ī differēter ⁊ equaľ2 re sistat sufficit ꝙ in mēbris suis sit una proprietas occulta tiriacaľ ab arte uľ a natura insita ueneni occulte proprie tatꝭ corruptiua Et sic p3 ꝙ cū quis di sponiť ad resistendū nō solū tam calidis quā frigidis sed oībus indifferēter ⁊ e qualiť ut p3. Uerumtamē est ꝙ ceteris paribus plus frigidis quā calidis q2 ca lida uenena ceteris paribꝰ citius iterfi ciūt quā frigida l3 nōnulli dicāt opposi tū. sed hāc difficultatē dimitto pro nūc Et sic p3 quid ad falsitatē consequētis sit respondendū ⁊ consimiliter ad totā questionem. quare ⁊ cetera.

Capitulū quītū ī quo modus hēť p quē quis sciet ꝯplexionē suā faceř tyri acalē seu bezeardicā sic ꝙ nulliꝰ ueneni qualitercūq3 approxiāti tiēat actionē

b Ac igiť retēta ꝯclusione. s. ꝙ possibile ē fieri ꝯplexionē tyri acalē q̄ oē uenenū quouis mo do approximatuz sua spoliať uenenosi tate cuz quibꝰ. ⁊ quomodo hoc fieri de beat ē p̄sētibꝰ annotādū. Sumat igitur oī māe tyriacalē affectās ꝯplexionē ac quireř ꝯ pauco boni uini. añ. 3. f. usque ad. ℨ. i. f. boni ⁊ electi mitridati. Ex hu iꝰ eiꝰ medicamis assiduo usu talē quis ī

mēbris dispositionez acquireret ꝙ nulla uenēi spēs poterit eidē nocere ut iquit. Ras. octauo ad alm̄. p̄mo. c. Qd̄ etiā af firmat Johānes serapio i p̄mo sui bre uiarii. Et isto mō ut sepe dictū ē. Mi tridates rex suā fecit ꝯplexionē tyriaca lē. Nā ut iquit Boccaci⁹ ubi supra dū puer eēt multuz de ei⁹ morte tutores p quirebāt quoꝝ itētionē frustrata uenēo eū perimere connati sūt ꝙ ipse pcipiēs per plures ānos exulez se sponte fecit. Deīde in regnū reuers⁹ ꝯ nature moꝝū qꝫ hoīnū eēt inuestigator egregi⁹. phōs medicos ariolos poetas historiagra phos aliosqꝫ cui⁹cūqꝫ ꝯditionis ꝛ mae riei sapiētes secū hr̄e procurauit cum quib⁹ si quid rei bellice tēpus supererat colloquebat̄. eosqꝫ scd̄m exigentiā con sulebat ꝙ nimis bene sedꝫ i pricipe imo si statū suū ut fecit Mitridates augm̄ tare desiderat sic eū facere oportꝫ Cū igit̄ sūme d̄ uenēo timeret suos ꝯsuluit phōs qui grādi cū diligētia quoddā ꝯ posuerūt electuariū cuius assiduo usu talē i suis mēbris acquisiuit dispositio nē ut nulli⁹ assūpti ueneni timeret actio nē. hoc nāqꝫ idubie si ex reb⁹ electꝭ ꝛ se cundū phōꝝ doctrinā ab artifice bono fuerit preparatū quā dixi faciet opera tionē. Sꝫ moderni artifices āt res nō bene cognoscūt aut pp auaritiā cōrup tas iponunt aut oīa nō habētes receptꝭ diminutā ꝯficiūt ꝛ ēt ꝙ plerunqꝫ faciūt unū pro alio ꝯponūt. quid igit̄ mirum si descriptos ab auctorib⁹ effect⁹ non ꝓducūt. Bonū igit̄ cupiēs suā ꝯplexio nē facere tiriacalē hēat mitridatū ac d̄ eo ut dictū ē accipiat oī die. Ad idē ua let tiriaca magna ꝛ etiā tiriaca iscripta que sui merito effect⁹ tiriaca tiriacarū pōt appellari cuius iuētor quidā nr̄ fu it papiēsis phūs unius hrecodie duci

bus. Nā uidēs ut ipse i quodā suo ꝯsi lio narrat ꝙ Auicē. secūdo can̄. c. d̄ na pello asserit quēdā murē. uel aīal simile muri pasci ex radice napelli eē hezear e ius sollicite cū quoda bono herbulario ꝑquisiuit si unū ex illis murib⁹ hrē pos set ꝛ nullum unquā reperiēs nec come stā eius radicē putauit falsum eē ꝙ di xerat Auic. sꝫ cū de mēse mai muscōes quosdā ipsi⁹ napelli folia depascētes in uenerit plures accepit cum quib⁹ tr̄em tiriacā ꝯfecit. ut. Re. terre sig. baccarū lauri mitridati an̄. u. ii. musconū napelli xxiiii. olei ꝛ mell' quantū sufficit ꝛ fiat ti riaca hāc ꝯ plib⁹ uenēaꝭ ex napl'lohruꝭ expt⁹ fuit ꝛ ꝯpiēs ꝙ illa uenenū illō sta ti iꝛ̄fecit ip̄e d̄ eo ad quantitatē ciceris spōte accepit ꝙ assit eē ut ligritia dl'ce ꝛ ꝯ ifra paucū ipsi ūtiginē tr̄morē cōdis et alia ueneni accidentia psētirēt d̄ isto rū musconū tyriaca accepit et stati euo muit rē erugini similē. Sūpsit ꝛ scd̄o ꝛ iteꝝ euomuit rē nigrā saꝭ. Tertio autē iteꝝ de ea suscipiēs nihil euomuit ꝛ sic liber euasit. Cū autē hūc isignē uirū ad talē ꝯficiēdā tyriacā icitās talis ut opi nor fuit. Nā cū deprehēderet muscoēs illos napello nutriri ymaginat⁹ ē illos quādā hēre ut ita loquar ꝯplexionē he zeardicā napelli ueneni destructiuā un de expoliato uenēositate napello eo tā quā ꝯueniēti cibo nutriūt̄ ꝛ sup hoc se fundās tyriacā illā ꝯfecit. Hoc igitur habito fundamēto dico ꝙ si fieret tyri aca ex coturnicib⁹ quas ponit. Auice. scd̄o canone. p̄mo. c. napellū. depascer̄ licet sexta quarti scd̄o. c. dixerit ꝙ sūt turdi. talis tyriaca eē deberet pfectior subscripta. Nā cū auib⁹ illis nos sn̄ no cumēto nutriamur uerisilr̄e ē ꝙ ab ipsa rū specifica forma napelli uenenū coꝛꝛū pit sicut dicebat̄ de mēte. Auic. i. c. p̄

cedéti ꝛ hoc ē ↄ̃similiꝰ q̃ꝫ ꝙ dixit. Galienꝰ. s. ꝙ napello aues ille nutriūt̃ quia añq̃ꝫ pueniat ad eoꝝ corda ꝑpt̃ poroꝝ strictură sua expoliat̃ uenenositate cuiꝰ oppositū ↄtigit i hoīe ꝑpter pororū āplitudiné ꝛce. Et si hec că sit uera prima tñ puto ꝑualere. Nā ꝑpter diuersitaté formaꝝ specificaꝝ aliud posset eé uenenū nobis ꝙ nō coturnicibꝰ siue turdis ꝛ ecōtra. Et istaꝝ coturnitiū siue turdoꝝ tyriacā facias sic. Rꝫ. tyriacā magnā mitridatū uł quāuis ex tyriacis descriptꝫ seu describēdis ꝛ cū ea misce ex puluere coturniciū uel turdorū si napellū depascūtur ꝛ bēbis tyriacā idifferenter ↄtra oé uenenū perfectā si deus uoluerit. Et puto ꝙ solus coturnicis pł'uis ł turdi napelli uenenū extigueret Qui pł'uis sic fiat. prio coturnix deplumetur deīde euisceret̃ cor pulmoné ꝛ epar i suo cōpore relinquédo. Postea i olla noua i furno posita extracto páe ↄ debite refrigerato talit̃ desiccari permittat̃ ꝙ in pulueré redigi possit. sꝫ caue ne ↄburat̃ ꝛ talé pulueré usui refua Et idé facias de turdis si ut dictum est napello pascūt̃. Et si huiꝰ tyriace uerū indiciū habere uolueris ipsá per prius i brutꝫ experiaris uenenatꝫ ꝛ si a uenéo ea liberat iudicato hoīni ad morté tribuas napellū ꝑut faciebat mitridates q2 res mitridatū electuariū ingrediétes talit̃ experiebat̃ ut pōit Serapio prio sui breuiarii allegato capł'o ꝛ cū iste ueneni accidentia senserit, hanc sibi tyriacam propines que si eum liberat ut opinor adde de puluere isto in recepta tyriace magne aureos. xxiiii. et illud idem dico de musconibus iam expertis ꝛ de mure illo. Auic. et hec sunt magno cū studio experiéda. Nā scōꝫ simile fātasiā Andromacꝰ trociscos ð uipis addit i tyriaca et ut notū ē bene sibi successit. Nā sapiētes et ueritatis speculatores ut iquit Auic. i de uiribꝰ cordis penuł'. c. ꝑcise det̃minat ꝙ directio ad ↄpositioné medicinaꝝ nos a letbalibꝰ uenenis liberātiū ab ispiratiōe ac ꝑuidentia diuina ꝑcessit ꝛ a re ispiratōi simile eteni deductio rationis nō ptigit efficatiā ↄpositionis ipsaꝝ q̃re ꝛce. Posset ét sił' fieri tyriaca de kadrees herba q̃ꝫ ponit Auic. inde uiribꝰ cordis tyriace magne hēre uirtutes ut in. c. ītio dictū est. Nā ex quo herba hec ut ipse refert iuxta napellū nascēs ipsū prohibet fructificare ꝛ frūdescere quandā specificaꝫ formā oppositā napello debꝫ habere. ꝛ per ↄsequēs eé debet ipsiꝰ napelli hezeer. Pone igit̃ aureos. xxiiii. i recepta tyriace ꝛ hēbis tyriacā optimā que ad tiriacalé faciendā ↄplexioné mirabilis erit. Ad idé ualet medicamé serapiōis i quo ingredit̃ iuniperꝰ. Et medicam̄ de nucibus rasis Ac medicamé de seie rute Auicē. sc̄do cañ. c. de ruta. ꝛ ista sit i. c. precedéti descp̄ta oibꝰ his uti potis cū uino seu aceto uł cū aliqua aqua facta ex aliquo simpliciū in. c. precedéti descriptoꝝ. Et super oīa laudaré i isto casu ut quis mitridatuꝫ uel aliud ↄsiłe sumeret cū modico uini uipini superiꝰ descripti. Nā tale uinū ꝑ se sūptū ↄplexioné faceret hezeardicā seu tyriacalé nec q̃squā de talis uini timeat assūptiōe q2 ut ē dictū é tali uino se paulati assuefaciēs eo sine nocumēto nutriet̃. Et si quis acetū ↄficeret uiperinū eo mō. s. qᵒ uinū ↄficit̃ pro tēpore calido ac cōplexioné hētibus calidā foret laudabiliꝰ i hoc cāu q2 ipsū miscēdo ↄ aqua aceto se uel alia tyriaca mitridatū uł aliud tyriacale seu hezeardicū ꝙ cū eo sūmeret̃ multū i caliditate remitteret̃ cū quo nō

minoris eēt efficatie ut patetītelligēti. Sed hic caderet dubiū. Supposito ꝙ tāle uinū seu acetū sit uenenosū si cū eo sumeret tiriaca uel mitridatū uel aliud ꝯsimile quero an totū remaneat uenēo suz an totū tiriacale. Dicēdū est ꝙ totū illō est tiriacale ⁊ ꝙ etiā utrūqz per se ī debita quātitate sumptuz seu dosi ē tiriacale ⁊ sic false supponit ꝙ uinū seu acetuz sit uenenosū. sed admisso adhuc ꝙ uinū illud seu acetū esset uenenosuz. Dico ꝙ tanta potest esse uini uel alterius uenenosi mixti cū tyriaca ł alio tiriacali seu bezeardico quantitas ꝙ ipsoꝝ tyriacitas corrūpet. Sed si sit debita dosis mitridati ł alteri⁹ ⁊ce. nullū unq̄z uenenū ēt ī cōi dosi datū ei⁹ tiriacitatē corrūperet ut uelī dicere ꝙ cui⁹q3 uenenī uirt⁹ ī tāta dosi ꝙ sufficit hominē īterficere a ꝯmuni dosi tiriace seu mitridati ⁊ce. corrūperet indubie. Et sic in isto casu adhuc dato ꝙ uinū seu acetuz foret uenenosū nūq̄z nocere posset si sumat ī debita quatitate dosi tyriace uel mitridati q2 sua expoliaretur uenenositate. Sed ulteri⁹ quererz aliquis. supposito ꝙ ille cui⁹ ꝯplexionē ītendis facere tyriacalē sit iuuenis colleric⁹ in tēpore. aere ⁊ regiōe calidis nūquid tyrica mitridatū ł aliud tiriacale seu bezeardicū calidū sit ei oī die tribuendū. ⁊ uř ꝙ nō nā oīs īmoderata discrasia ledit a sili' sz isto cāu talia tribuēdo discrasia augeret q2 tyriaca multū calefacit ⁊ exsiccat octauo tāptice penuł. c. ut supra dictū est igit ⁊ ce. Et sic talē hominez posses ad etbicā seu aliā malā egritudinē deducere mortalē qui mortuus post ea nr̄ū uenenū timerz quare ⁊ ce. Pro isto dicēdū qui tiriacalē effectās īducere ꝯplexionē debet īfrascripta diligēt ꝯsiderare uirtutē primo ⁊ pricipaliter

Deide ꝯplexionē sexū regionē etatez tēpus anni aerē ꝯsuetudīnē artem accidēs ⁊ repletionē. Nā in his oibus cetera sēper supponēdo paris puto ī uirtute fortiori qōuis istorū medicaminū in maiori dosi potris exbibere Et idem ī ꝯplexione frigida respectu calide ⁊ in muliere q̄z ī uiro ī regiōe frigida q̄z calida ī etate senectut̄ꝫ quā iuuēt̄ꝫ in bieme ⁊ uere q̄z estate ⁊ autūno ī aere nebloso ⁊ obscuro q̄z claro ⁊ serno ī boīne talia assueto recipe quā nō assueto ⁊ rēspcū accidētiū plus illi qui eo non ťret q̄z q terret uel p accidēs ītelligere posses lapsū aliquē pter naturalē ut pl⁹ dares illi q nō hēret epar seu stomacū sup calefactū q̄z q hēret supracalefactuz ⁊ respectu uero repletōis q2 pl⁹ tribuēduz ē ī repleto humorib⁹ fridis quā calidis uel aliř q2 pl⁹ posses dare repleto cibo uel inanito uel ecōtra scōm ītētōez quā haberes pro tūc sūt igit ī isto cāu hec oīa dilligēter consideranda. uel potes aliter facere q2 potes cū istis tyriacalib⁹ calidis aliquid ꝯmiscere scōm intentionē quā hēs puta. si colericū iuuenez ī regione tēpoř ⁊ aere calidis nō assuetis ⁊ ꝯplexio regēdum habueris talia ōbes cū aliquo alio comisceř illorum tēperantē caliditatē ut uidet cum aceto coi ł uipino aqua rosata pmixto uel acetose seu alia scōz ꝙ libuerit. Et enī scōz doctrinā autoꝝ mlta tiriacalia cū aceto sumēda cōmuni ut ī ťtio. c. patuit. uel ī isto casu facias sic. Rx. ꝯserue rosa. lib. ř. mitridati ł alteri⁹ tiriacalis. lib. i. ⁊. ř. ⁊ īcorporēt simul ⁊ ō tali utere de eo ī tāta dosi accipiēdo ꝙ tiriacitat̄ꝫ uirtus permaneat ī illa. Cōsimilem modū ponit Auic. ī de uirib⁹ cordis penuł. c. ubi docet ī hētib⁹ ꝯplexionē calidā sumere diamuscū ⁊ ipsū cū succo a

cedule ꝯmiſcere addēs ꝙ ƌ tali ꝯmixti one tāta ƌbet ſumi quātitas ꝙ i illa do ſi uirtꝰ permanet diamuſci ſic ergo fiat de tiriaca mitridato ſeu alio tiriacali ſeu bezeardico. Potes ⁊ idē aliṫ facer̄ ſ.qꝛ accipe quantitatē tiriace mitridati ſeu alterius ꝯſimilis quā uolueris ⁊ ip ſū cū quibꝰ uis ſuccis facias ꝯmiſceri i ſimul oīa debite decoquēdo. nā iſto mō uirtute tiriacali multū caliditas remit tiṫ dū mō quod cū ea ꝯmiſcueriſ tiriace ꝉ alteri ſpecificā formā oppoſitā nō ha beat ⁊ ꝙ hec mixtio ſit ꝯueniēs pꝫ i ue neno. nā ipſū cū quouis mixtū ſuam nō perdit uenenoſitatē niſi oppoſitā ſibi habuerit proprietatē ꝙ etiā de tiriaca ⁊ alus poſſumꝰ imaginari Laudo tamē potius ut hec cū rebꝰ miſceanṫ que alia nō egeāt coctiōē. Dubiū enī eſt ne tiria ca ſeu aliƌ tiriacale p ulteriorē ƌcoctio nē ſuā pdat v̄tutē ſꝫ ƀ mixtio q̄ ƌ coctōe idiget meliꝰ fieret cū rebus bezeardicis quā tiriacalibꝰ quare circa iſta tuā am plia fātaſiā nec timeas tiriacā mitrida tū ſeu aliud tiriacale ſcƌm quā habue ris intētionē cū quibꝰ libuerit ꝯmiſcere Et hoc eſt ꝙ auctores in iſtorū laudi bus comuniṫ ponūt dicētes. deṫ in mo dū auelane apopleticis cū tepida ⁊ ad pectorisꝯſtrictionē cū dragāto preſta ret tamē ut talia cū iſtis ꝯmiſceres qn̄ nouiṫ. fiūt qꝛ ſic oīa debite fermētarēṫ iſiꝉ Si igiṫ cupis alicꝰ ꝯplexionē face re tiriacalē cū ifans lactꝫ bonū ⁊ electū hēas mitridatū ſeu tiriacā uꝉ aliƌ tiria cale ſeu bezeardicū de quo i pricipio ꝯ lacte mixto tribuas ſibi paꝝ oi. die pau lati ⁊ per tēpus poſt doſi augēdo. Cū qꝫ ad etatē pueniit pubeſcētie cū uino ꝉ aceto uꝉ alio poſſis exhibere ꝉ ipſū ſolū ſic enī faciēdo taꝉ paucoſ ifra ānos ſuā hēbit ꝯplexionē tiriacalē ⁊ hoc facilie

fiet i tēpore ifātie pubſcētie ſeu adole ſcētie. deide i conſiſtēte ualꝫ nō ita faci le ⁊ pariṫ de prio ſene reſpcū decrepiti dicēdū cū ƌo qs ab ifātia illꝰ uſꝰ fuerit ipſa quocūqꝫ tpe ſiue calido ſiue frido pp aſſuetudinē ſine nocumēto recipiet ⁊ i ipo oēs tiriace v̄tutes r̄maēbūt ⁊ p ꝯſequēs iuuamēta ab Auic. i de uiribꝰ cordis penuꝉ. c. deſcripta conſequetur Inquit eiꝫ ꝙ q tiriaca utiṫ ſecurꝰ erit ab icurſu peſtilētialiuꝫ accidentium ⁊ a prauis humoꝝ motibꝰ atqꝫ leſionibus obuiabit uenenoꝝ cūctasqꝫ v̄tutes eiꝰ corroborabit et ſue p̄ſtabit uite lōgitu dinē. Sed hic unū cadit dubiū. qꝛ tiria ca ut iquit Auic. qnto canone tractatu de tyriacis. i. uenenis cōior exiſtit quā mitridatū q̄ tū i napelli ueneno paꝝ aut nihil pdeſt. imo dicit ꝙ i eo plꝰ diamu ſcꝰ opaṫ ergo uiƌṫ ꝙ ſi qs ꝯplexioneꝫ hēret tyriacalē i qua adhuc oēs tiriace uirtutes ineſſēt nō oībꝰ uenenis adhuc reſiſteret qƌ ē ꝯtra huiꝰ doctrinā cap. Dicēdū qƌ tyriaca oībꝰ uenēis reſiſtit idubie per ſuā formā ſpecificā oppoſi tā ⁊ oio repugnātē cuiꝰcūqꝫ ueneni for me quāuis cū pluribꝰ i q̄litatibꝰ ꝯueni at manifeſtis ⁊ ſic quāuis taliū non mi nuat caliditatē imo potiꝰ augeat ea tū ſpoliat malitia uenenoſa ſic ut i corpor̄ a qualitate ſolū agāt māifeſta calefaciē do ſcilicet. Et cū ſi diciṫ ꝙ tyriaca nō reſiſtit ueneno napelli. Dīdū qƌ uene nū napelli ē ſic uelocis actionis ꝙ cōiṫ añquā tyriaca potionata tribuaṫ ſuaꝫ iā i corpore pfecit opatiōnē ⁊ ſic tyria ca poſt exhibita nihil aut paꝝ pdeſt ſi cut nec pdeſt i aliis uenenis q̄cūqꝫ ſit illa que ſuā iam i corpore perfeciſſent operationē Sed ſi quis ſumerꝫ napellū ꝉ quoduis aliud uenenū qualitercūqꝫ ue locis actiōis ⁊ poſt ſtati tyriacā bonā

acciperet ĩdubie napelli ł alteri⁹ uenẽo sitas corrũperet. Et hoc tetigit Aui. sexta quarti. c. ď cura uenẽi napelli ubi dixit ꝙ tyriaca magna ꝯfert ĩ eo usqꝫ ad terminũ. i. antequã uenẽi ĩpresi o fue rit ꝯfirmata. sed ĩ potiõato per napellũ diamuscũ precipit exhiberi qꝛ muscus est suũ propriũ bezear est eni nobilioꝛ ceteris tiriacis cõtra ipsũ ut ipse ponit ĩ de uirib⁹ cordis tractatu secũdo. cuꝫ quo etiã diamusc⁹ plus cor ꝯfortat qꝫ tyriaca ⁊ sic uires cordis augẽdo me lius uenẽo resistit. Ex quib⁹ oĩbus pꝫ ꝙ si ꝯplexio fuerit tyriacal ł napell⁹ nũ quã sibi nocere poterit ex tiriaca statĩ post ipsũ assũpta ipsũ sua expoliat uene nositate Iste igit̃ ẽ modus tyriacales faciẽdi ꝯplexiões Nã bona habita tyri aca mitridato ł alio tiriacali seu bezear dico de ea tribuat̃ ĩfanti. pueri adole scẽti. ꝯsistẽti prĩo seni ł decrepito ꝑno miatꝫ attẽtꝫ ꝯditiõib⁹ ĩ dosi ⁊ cũ corre ptiuo tue ĩtẽtiõi appropriato ⁊ sic faci liꝰ ꝯplexionẽ facies tyriacalẽ licet faci lius ut supra dictũ ẽ hoc ĩ etate fiat in fãtie pubertatꝫ ⁊ adolescẽtie quã alteri⁹ ⁊ sic deĩceps per etatũ grad⁹. Attento igitur ꝙ tã facile põt ꝯplexio talis acq ri qsqꝫ deberet filioꝝ ac suã procurare cõplexionẽ facere tyriacaleꝫ. Et hec de mõ complexiones faciendi tyriacales.

Caplm sextũ ĩ quo mod⁹ cõtinetur tyriacã optimã ac mitridatũ cõficiẽdi.

q

Uia tyriaca ac mitridatũ ut plĩmũ falcificata repiũt̃ sũtqꝫ ĩ gradu caliditatꝫ aliqualꝛ ele uata modũ hic scribã illã ꝑfectissĩe faci endi. cũ quo nõ diminuta sꝫ poti⁹ adau cta uirtute mltũ eoꝝ caliditas remittit̃ q̃ ad finẽ secũdi usqꝫ ꝑuenit ut allegato

sepe capitulo ĩ de uirib⁹ cordis ponit. Auic. ĩperitos redarguẽs medicos pre sumẽtes de diacimino seu de diatritõpi pereon q̃tuor aureos exhibere. Et pro pter caliditatẽ tyriace ł mitridati aur. .f. exhibere nõ audeãt. Et si istoꝝ mul tas uideri ďscriptões mihi ĩfrascriptas elegi quãuis scd̃m autoꝝ doctrinã tyri aca q̃libet ꝑfecta sit ⁊ similit̃ mitridatũ Nã ipsoꝝ oĩum ĩtẽtiones ad eũdẽ finẽ ꝑueniũt. sed qꝛ ipsoꝝ uaria fuit fãtasia aliqui ꝑmi descriptõi q̃ fuit. Androma ci aliud addiderũt ac ĩ reꝝ põder̃ diuer sitatẽ quãdã habuerũt. Cu igit̃ facias sic. ℞. trocisꝯoꝝ squille. ℥. xlviii. troci scoꝝ de uiperis. trociscoꝝ. ãdaracarõ piperis nigri. opii. añ. ℥. xxiiii. cinamo mi. rosarũ rubeaꝝ. semis napi siluestris scordeon. radicũ. lilii. celestis. agarici. succi. liq̃ritie. olei. balsami. añ. ℥. xii. mir re. croci. ziziberis. reubarbari. radicũ. pẽtafilõ. calamẽti. mõtani prassii. semis petrosilii. sticados. costi. piperis. albi. macropiperis. diptami. thuris. floꝝ sq nãti. gũmi alboti. cassie lignee. nasturtii albi spice aromatice. polii añ. ℥. vi. sto racis liquide seĩnis apii siseleos. semis leuistici ameos caẽdreos. caẽpiteos. ypogstidos spice roãne. folii. mẽ. gẽtiãe semis feĩculi. fre sigillate. calcadis usti scd̃m mediã adustionẽ. aõmi acori. car pobalsami. ĩpericõ fri. gũmi arabici. car daõmi. anisi acatie dauci bedellii. añ. ℥. iiii. galbani. aspalii opopoãcis. cẽtauree minoris. aristologie. rotũde. añ. ℥. ii. m lis. lib. lxxx. aceti. uipini. lib. xxiiii. Cõfi ce sic tyriacaꝫ accipe oẽs gũmas super quas tãtũ funde aceti ꝙ coopte perma neãt ĩ quo tãdiu stẽt ꝙ remollite ĩ mor tario cũ pistello possit ĩuicẽ cõmisceri. alia uero cõterẽda ꝯtere pret̃ trociscos ⁊ illa ĩfũde residuo aceti ĩ tãta. s. quãti

tate q cooperiat' & per tres dies talit' cooperta ne respiret i ifusiõe permaneãt. & deiñ oĩa de aceto extrahe & in umbra desiccari permitte. Acetũ uero de quo res illas. extraxisti si qd fuerit et aliud qd tibi remãsit cũ dispumato melle ɔmisce & tãdiu cũ molliũ lignoꝝ igne claro & sine fumo mel ipsũ decoquat' q acetũ fuerit resolutũ & qd ip3 debite coctũ existat & ab igne remoto cũ incipit i frigidari. accipe de eo paꝝ & cũ gõmis illis i mortario ɔmisce. cũq3 fuerit bene ɔmixte adde oleũ balsami & terbẽtinã & aliã si qua pulverizari nõ pot'. deide ĩfusos pulueres cũ eis paulatine cõmisce nũc mel nũc pul'eres adiũgẽdo. Ad ultimũ uero trociscos pluerizatos cõmisce & cũ totũ mel & oĩa ista fuerit bñ ɔmixta totũ i uase argẽto ul' stãgneo reponat' t'ciã partẽ uasis & ultra uacuaz dimittẽdo & i loco ad caliditatẽ ɔclinãte collocet' sepe eã cũ ligneo baculo cõmiscẽdo & q2 ɔpter acetũ uerisimilit' ñ ita cito fermẽtabit' antequã quis ea uti presumat ibidẽ per. xviii. mẽses i fermẽtatõe permaneãt postea scdm exigẽtiã eã exhibe cui' dosis sit a. 3. f. usq3 ad. 3 i. f. sic eni tiriacã ɔficiẽdo põt ratiõalit' ɔcludi ipsã ualde i caliditate remitti ɔpter acetũ. s. q ponit' loco uini absq3 h q eius uirt' i nullo diminuat' ut p3 itu ẽti. Nã uinũ ut iquit Gẽtilis sup quinto cañ. tractatu de tiriaca ɔpt' tria ponit' i tyriaca primũ q2 est medicinaruz ɔseruatiuũ secũdũ q2 ɔfortat & terciuz q2 oibus uenenis resistit. sed nõ minus hec tria iuuamẽta sequũt' ex aceto uipino quã ex uino quare & ce. Attamen si ea cũ uino facere uolueris fac de uino ut de aceto dictũ est Sed mente habeas q oẽs trocisci & maxime de uiperis sint recẽtes sic ut annum nõ pertrãseãt q2 anno trãsacto nihil ualẽt ut expert' fui in quodam leproso cui trociscos de uiperis antiquos exhibui & nihil ɔfuerũt. Deide recẽtes habui qui mirabilit' operati sunt.

Trocisci de uipis sic fiũt.

Sumant' uipe femine que sic a mascul' discernunt' q' masculi i qualibet mãdibula unũ dẽtẽ hñt femie uero ples uno Eligende itaq3 sũt q ualde mobiles existũt caputq3 uelociter agitãtes i icessu strepitũ cũ sonitu faciũt & ruffuz colorẽ lata capita rubeosq3 occulos habẽtes pinguis ac bone hitudis eẽ debẽt quarũ an' iuxta caudã iueniri debet capi quoq3 debẽt tpe ueris & ille maxie q i locis siccis ɔmorant' distãtib' a mari a lacu b' ac aliis oib' humiditatib'. Cũq3 capte fuerint illico ex eaꝝ capitib' & caudis quãtũ quatuor digitoꝝ mẽsura abscidat'. Et ex his ille ɔueniẽtes existunt q p' capit' ac caude abscisiõnẽ diu mouẽtur & agitat' & a quib' m'ltitudo sãguinis efflnxerit ɔtrariũ uero faciẽtes renuẽde sũt. hoc facto ipsis p pus euiscerat' stati excoriẽt'. deide per frustra icisa cũ aqua sale & aneto tãdiu ɔcoquẽt' q caro ab ossib' separet' cũ igne. s. fortiũ lignoꝝ ut querc' ilicis uel siliũ. Talẽ igit' carnẽ sic decoctã exp̃me et ab ossib' separa de qua accipe. lib. i. cui addõ pulueris panis fere azimi. 3. iii. & simul misce et fiũt trocisci pui q i umbra ɔsicẽt' oi hora eos reuoluẽdo donec sicci sit. Deide i uase uitreo uel argẽteo reponãt'. Bon' quoq3 eẽt loco panis azimi panis biscoct' nautaꝝ paꝝ fermẽtat'. Et alii eos ɔficiũt cũ farina ordei & tu facias si libet q2 bona ẽ. Artifex ɔo man' suas inungat cũ oleo balsami & si caro cũ puluere illo nõ põt debite ɔmisceri ex derelicto iure paꝝ apponat' et

si p⁹quã desiccati fuerit iteꝝ i pl'uerẽ reducerent' ꝛ cũ derelicto iure ꝛeforma rẽt' adhuc essẽt melioꝛs. Et isto mõ tꝛo ciscos ȯ uipis pfectos hẽbis

Trocisci squilitici sic fiũt.

Accipe squillas i estiuo tp̃e collectas i ter puas magnas ꝛ medias quas ex pa sta coopertas i furno assari pmitte. ꝛ cũ pasta cocta fuerit extrahat' que pa sta ꝛ ꝙ sibi adheret pꝓiciat'. De rꝫsiduo uero accipe partẽ unã farine oꝛdei par tẽ mediã ꝛ ista simul debite malaxent' tantũ adiungẽdo de uino ꝙ possit for mari trocisci. In formãs uero ex oleo manus iungat deide i umbꝛa ȯsiccati i uase uitreo usui reseruent'. Trociscos andacarõ sic ꝯficias. ℞. corticis radi cis darsisabã ꝛ est arbor granati silue stris scḋm Simonẽ ianueñ. que arbor spinosa existit et eius ligneũ ẽ rubeũ ul' citrinũ calami aromatici. costi. xilobal sami asari polii. amõii. armoiaci. masti cis florũ cotule al. añ. ʒ. vi. florũ squinã ti l' sumitatũ eius reubarbari. cassie liee cinamomi a ñ. ʒ. xx. spice i dice folii. añ. ʒ. xvi. mirre ʒ. xxiiii. croci oriẽtal'. ʒ. xii. terãt' oĩa ꝛ cũ optio uio foꝛmẽt' trocisci põder. ʒ. ß. q i ũbra ȯsiccati usui rꝫuẽt'. Sequit' modus faciendi mitridatum.

Mitridatũ sic ꝯfice. ℞. mirre croci agarici ʒiʒiberis dragãti cinamõi. añ. ʒ x. thuris macis. spicenardi nasturcii sq nãti. helebori nigri. xilobalsãi. sticados sisileos. costi d'cis. galbani termẽtine. macro pipis. castoꝛi. ipogstidos. stoꝛa cis. ligde opopoãcis folii añ. ℥. i. cassie lignee pipis nigri piperis albi. hermo dactiloꝝ mellilotі. polii. scordeõ dauci gẽtiane. opobalsami. trocscoꝝ kakion bedellii añ. ʒ. vii. spice celtice. armoiaci masticis. gũmi arabici. seinis feniculi. rosaꝝ. ru. opii. seis petrosillii. cõdumẽl diptami. añ. ʒ. v. anisi. meñ. acatie. seis i pericon iguis nasturtii. añ. ʒ. iiii. asari. serapini añ. ʒ. iii. foliorũ rute. ʒ. i. ß. In nulla descꝛiptõe repperi mellis deꝛmi natũ põd' seu quãtitatẽ. ſʒ si stilũ tyria ce ĩseqi uolueris sufficerẽt mellis lib. vii. ꝛ. ℥. viii. qꝛ i tyriaca mel ẽ paꝝ plus q̃ʒ duplũ ad alias medicinas et cũ medi cine mitridati sit libre. iii. ℥. viii. ꝛ. ʒ. vii sufficiũt. lib. vii. ꝛ. ℥. viii. mellis. ſʒ pone audacter libras. x. l'. xii. mell'. despuma ti. qꝛ adhuc ipsũ satꝭ uirtuosũ rꝫmanebit Et qꝛ ad ipsũ ꝯficiẽdũ gũme ad remoll endã i uino ponũt'. loco uini põe acetũ uipinũ tantũ. s. ꝙ gũme i eo remollite ꝯ medicinis aliis possit cõmisceri. Et eo dẽ mõ mitridatũ ꝯficias siue uinũ appo sueris siue acetũ et p annũ ipsũ i fermẽ tatõe pmitte qꝛ citi⁹ feꝛmentat' q̃ʒ tyꝛia ca. cui⁹ dosis ẽ. a. ʒ. ß. usqʒ. ad. ʒ. ii. Tꝛo cisci kokion sic fiũt. ℞. passularuʒ enu cleataꝝ. ℥. ß. glutinis alboti. ℥. iii. sgnan ti. mirre. añ. ℥. i. ß. cinamomi. bdelii. bla ctebisãtie. spice. romane. cassie lignee. mellilotі. ciperi. baccaꝝ lauri. añ. ʒ. iii. calami. aromatici. ʒ. viii. croci. oriẽtal'. ʒ i. Auic. subiũgit bituminis. iudaici. ʒ. . i. ß. Et. Ras. poit asplati ꝙ idẽ ẽ. Se rapio uero poit darsisabã q̃ sũt cõtices radicis granati siluestris ut i trociscis ardaracon dixi. Et ut igt Simon ianu eñ. hãc arborẽ diascorides uocat aspal tũ. Pone igit' qḋ uis siue aspaltũ. siue aspalinʒ. quia fuit forsã culpa scripto ris q facere debuit aspalii et fecit aspal ti. Uñ pꝓptet hoc. Auic. sinonomiʒans hoc uocabulũ i isto loco posuit bitumi nis iudaici ꝙ idẽ ẽ ꝛ loco hui⁹ nonnulli ponũt fruct⁹ xilocaratte. terrẽda igit' terrãt' et cũ uino et melle tꝛocisci confi ciãt' qui i umbra desiccati usui ꝛeſuẽt'.

Hic igit̃ ē modus tyriacā ł mitridatū ꝯficiēdi que talit̃ ꝯfecta ꝓprietates que eis īsunt a tota substātia mlto excesio res habebūt quā ea alit̃ ꝯficiēdo. Verū ī egritudinibꝰ frigidis cōtra quas a q̄litate solū agūt manifesta non sic erunt efficatia quare ꝛ cetera.

Cm septimū oīuz uenēoꝝ quocūqꝫ ꝛ q̄lit̃cūqꝫ aꝓxiatoꝝ curā pōit generalēr

E si capitulis precedētibus modū apposueri per quē quis sciet a lesione seu ab assumpti one ueneni precauere. ꝛ etiam sciet assū pti uenēi siue quouis modo alio ap proximati actionē īpedire. s. ꝑ medica mīa āte ł post assūpta uel suā ut preissū est faciēdo ꝯplexionē tyriacalē paucissi mi tū sūt qui talibus utāt̃. quare perse pe ꝯtigit ut prescriptis medicaminibꝰ nō nisi diuersimode uenenētur tā per ue nenū intus uł extra exhibitū quā ēt ex animaliū uenenosorū pūctura uł morsu cū quo ut plurimū uenenū ꝛ maxime ex hibitū igōrat̃ ut sic nisi p̄sto eis succur ratur crudeliter moriāt̃. Vn̄ ad huiꝰ tractatꝰ ꝯplemētū cōueniēs ē de his ī bus curā īponer̃ qđ deo auxiliāte facā Et p̄mo generalē successiue uero speci alē. Pro quo notādū ꝙ ꝛ si uenenū oē ut s̄ dictū ē ab occulta agat ꝓprietate quoddā tū cū hoc manifestā īducit cali ditatē sicut euforbiū qđdā friditatē ut opiū. Et ista sūt que ꝛ similia a q̄litate dicūt̃ agere ꝛ manifesta. Alia uero sūt q̄ solū a tota sb̄a agūt humane ꝯplexiōi extremalit̃ repugnāte. ut napellꝰ eiꝰ gū mi. cornu spice. et similia. Cū igit̃ scđꝫ istoꝝ diuersitatē alia ꝛ alia cura requi rat̃ nec sit possibile ut cur̃s egritudinē nisi postq̄ꝫ cognoueris eā oīuz p̄dicto rū sūt p̄mo signa ponēda. Sūt uenarū tumor. rubor. ī facie. sudoris exuberā tia. feruor ītēsus. āgustia. magna sitis. ualida oculoꝝ cistrinitas fetor oris cuꝫ quo si ex corrodētibus fuerit ī stoāco uētre uel aliqua eiꝰ pte sēciet tortioneꝫ ł corrosionē cū mordicatiōe ícisiōe seu punctura quadā precise ac si canes ui scera corroderēt ł terrebello pforarē tur. Sꝫ si sine corrosiōe mordicatiōe ł pūctura ēt predicta signa ł ex his pluri ma apparuerint scias uenenum illđ ex calidis tm̄ fore.

Signa ueneni frigidi Rica.

Sūt uertigo ł scotomia. stupō. subeth ꝯgelatio seu frigus. labiorū tremor. ꝛ nōnūquā mēbrorū relaxatio seu mollifi catio ac si eēt paraliticus. Si igit̃ oīa ista signa fuerit ł pl'a ex his scias uene num ex infrigidātibus esse.

Signa ueneni a tota substātia seu a forma specifica solū agentis.

Sunt si sine manifesta occasione subita ī corpore mutatio supuenerit cū sudor̃ frigido pulsu cordis dissolutiōe ūtuꝫ ꝛ sincopi.

Venenoꝝ signa ex aīaliū uene natoꝝ pūctura uel morsu seu ex re aliqua uenenata plagaꝫ faciēte. ex ipsa manifestat̃. Itē ex odor̃ sepe uenimꝰ ī cognitionē ueneni. Nā si cut dicit. Auic. ī corpore ꝑ opiū intoxi cati odor sētit̃ opii. Et sepe ab ore eiꝰ q uenenū sūpsit putrefaciēs ut ē lepꝰ ma rinꝰ cātarides ꝛc. illiꝰ odor ueneni sē tit̃. Itē nōnūquā ꝑ uomitū ī ueneni co gnitionē similit̃ deuenimꝰ ut ī uomente gipsū ꝯtigit litargiꝝ uel aliud.

Signa pronostica.

His habitꝭ quātū ad signa pronostica si īfirmū alleuiari ꝛ accidētia quietari ꝑ seserit siue hoc ꝑ medicamīa appropa

ta pervenerit siue qolibꝫ aliter venenuꝫ expulerit talia signa salute denūtiant. Sꝫ si accidētia non quietat̄ imo plus īfirmus ꝯtinue molestat̄. de ipso multū timendū existit. cui si sincopis freqūes acciderit cū magna puls⁹ debilitate ut plurimū morie̅t. ꝙ si cū hoc sudor fri gid⁹ i facie superuenerit cū permutatio ne pupille ⁊ occulorū nigredie occlta tiōe l' cū ipsoꝝ rubedie ⁊ ligue egressio ne eum presbiteris derelinque qui amō ti propiqu⁹ existit.

De cura Relca.

Ad curā itaqꝫ ueniēdo sūt aliqua prio generalia premittēda i cuiuslibꝫ uenēa ti cura īdifferēter exhibēda. deīde si ue nenū tibi cognitū fuerit āt hoc erit i ge nerali siue i speciali. In generali quidē ut si ex calidis tm̄ aut ex frigidis tantū aut a tota substantia peragētibus ipsū esse cognoueris. In speciali uero si ipꝫ tale l' tale sciueris eē uenenū. In istorū itaqꝫ cura ē prio rerū sex nō naturaliū regimē annotādū Et iō si uenenū ex ca lidis eē scit̄ i aere frigido uētoso ⁊ cla ro īfirmum colloca. quē si artificialiter īfrigidare uolueris ac eū odoriferꝫ red dere fac ut supra i prima pricipali pte dn̄a.ii.tractatu.i.⁊.c.i.te docui.ex illi⁹ eni doctrina cui scies aerē īfrigidar̄ ca lefacer̄ seu alit̄ quō libuerit alterar̄. Et si uenenū ex frigidis fuerit aerē calefa cias. Et si ex operātib⁹ a tota substātia aerē prepara tēperatū ipsū i omni cāu cū odoriferis alterādo. egrū preterea i prima die naturali nullaten⁹ dormire ꝑmittas ⁊ cū per aerē ut supra ꝯditiōa tū facias ābulare. ꝙ si uenenū fuerit ex frigidis totū corpus pānis calidis non nūquā ꝯfrica trahēdo sēper īferi⁹. Et si ex calidis fricationē dimitte. Letū in sup quib⁹ sciueris modis īfirmū tenere ꝑcurā eisēper salutē ꝑmittēdo. Quan tū ad cibū ⁊ potū in p̄ma die naturali ei b⁹ medici natural' seu medicis cibal' ꝭm exigētiā ē poti⁹ tribuēda. ⁊ pit̄ dicēdū ē d̄ potu ⁊ h̄ facias ꝭꝫ uenēoꝝ diu̾sitatē Trāsacto uero prio die cū contuso aq̄ carnis l' ꝯsimili uirtutē ꝑstratā fortifi ca ꝑut i cura febris pestilētialis docui te s̄. De inanitōe aūt et repletōe facias ut te stati docebo. Et hec de sex reꝝ n̄ naturaliū regie sic breuiter dicta suffi ciāt. qꝛ medicinaliū regimē me attētius uocat. Pro quo nota ꝙ statim cū ac cidētia uenenati ꝑsēseris q̄tuor debes ītētiōes habere. p̄ma quaꝝ ad ipꝫ expel lēdū existat. scd̄a v̄o est ut aliqd exhibe as tyriacale seu bazeardicū. ꝙ p suā sō maꝫ specificā cuilibet ueneno resistat. t̄ tia ꝙ uenei frāgat acuitatē. q̄rta ꝙ ipꝫ resoluat. p̄ma ītētio tucius et securius cū reb⁹ ꝯplet̄ ipꝫ p uomitū seu secessuꝫ expellētib⁹. quāuis al'r fieri possit ut sta tim dicet̄. p uomitū quidē nā stati infir mo tribuas butiꝝ cū aqua calida mixtū ⁊ p⁹ cuꝫ pēna oleo ītīcta uel al'r cogat̄ euomere. uel da butiꝝ cū aqua mellis. l' da oleū sisaminū cū aqua mixtū. l' oleuꝫ amigdolaꝝ dulciū uel iꝛinuꝫ seu de aue lanis uel de balsamo. Et si cum aliquo istoꝝ apposueris paꝝ de t̄ra sigill'. l' de ipsi⁹ tyriaca superi⁹ descripta melius erit qꝛ si īprincipio tribuat̄ oē uenenū fa cit exire ut sepe dc̄m ē. Ad idē ualet de coctio semis lini cū butiro mixta ul' ali quo ex oleis ds̄crptis uel cū predictoꝝ aliquo apponat̄ paꝝ alumis ⁊ bauracb uel modicū litij. Ualꝫ et cū istis paruꝫ adipis āseris ꝯmiscer̄ ul' facias adipē ipsā cū uino dulci decoq ⁊ tribue in po tu. Uel fiat decoctio ex seīe urtice ⁊ ꝯ butiro bibat̄ uel da lixiuiū sarmētoꝝ ꝯ butiro uel aliis ds̄cript̄ mixtū uel cū ali

quo ꝓdictoꝝ sterc' galli ꝯmisceas q2 p uomitū oē uenenū expellit ⁊ nō solū isir m' una uice cogat̃ euomere s3 pluries. Et si i iterioꝛib' tōsionē seu corrosōe3 aliquā infirmus sēserit. facias sic. ℞. a que mel̃. lib. i. adipis anat̃ꝫ l' galline lib. f. misce ⁊ fiat clistere qd̄ stati apponat̃ ⁊ cū ipsū emiserit aliō cū lacte calido si bi clistere ponat̃. Ħēs igit̃ qualiter ꝑ uomitū ⁊ per secessū sit expellēdū uene nū. Alit̃ ad extra corp' tn̄ extrahi pōt ut quidā mihi retulit i quodā rege frā corū itoxicato fuisse factum. q2 habeas smiraldū optimā ꝓbatā. s. i liquefactiōe oculoꝝ bufonis ⁊ tritā subtilissime pōe sub ped̄ aliqualit̃ scarificato q2 uenenū oē p scarificatiōes illas exhibit. ⁊ crdo hoc eē ueꝝ Nā dicit ꝯciliatō ꝙ smiral dus attrahit uenenū usq3 i finē extremi tat̃ꝫ mēbri uel ex cepe sub ciēre decocto ped ū plātas ēplastra q2 uenenū quoq3 ad se trahit. Si aūt ex morsu l' pūcture fuerit uenenosoꝝ āt ex vulnere facto ꝯ cultello sagita l' alia re uenenosa aliquā hēas personā uilē cui' os cū uino ꝺcoc tōis diptami sepe lauet̃. ⁊ facias ꝙ uul nus cū ore sugat assidue. ul' hēas gallū l' gallinā uiuā cuius anus deplumat' su per vuln' apponat̃ ⁊ uicissi rostrū clau dat̃ sic ut aerē p annū cogat̃ attrahere ꝙ si morit̃ ali' apponat̃ q2 sic faciēdo ad se uenenū trahet. Ul' accipias galli nā ⁊ uiuā p mediū scide q3 sic palpitātē sup vln' apponas. Quidā tn̄ barbitōsō i quodā rustico ab aspice surda morsu sic operatus ē Nā cu3 esset totus infla tus ⁊ i colore croceus sic ut astātes eū moriturū putarēt incōtinēti propt̃ sin copi3. s. ⁊ alia mala accidentia eidem su peruenientia statim caput abrasit ⁊ qui busdam in sūmitate fact̃ꝫ scarificatōib' uētosā cū igne superposuit quā paꝝ di

misit ⁊ amota uētosa magna quantitas citrie aq̄ p scarificatōes illas exiuit i tā ta quātitate ꝙ i modū pluuie gute cad̄ bāt et sic liber euasit. Et sic h̄ cura fuit illi ꝯueniēs q2 forsā uenenū ad cerebrū seu ad superiora raptū hēbat. ⁊ si ꝯs p ciperet uenenū ad aliqd̄ mēbru3 repe si bi si possibile fuerit ꝓcuret p illā uiā ip sū extrahere. Cōsulo tn̄ ut nūq̄3 ꝺi' pri cipale trahat̃ si al2 fieri pōt imo ipu3 a pricipalib' diūte quātū tibi possibile fu erit. et mēti sēp hēas defēdere pricipa lia cū epitimatib' et aliis huiusmodi ca lidis ⁊ fridis scōm quā habueris itētō nē. ⁊ ꝯsimilit̃ tā pro cerebro q̄3 ꝓ cord̄ sēp odoriferis utere. Hic ē igit̃ mod' per quē uenenū assūptū expellit̃ seu ad extra trahit̃. et per hoc itētio p̄ma con pellit̃. His pact̃ꝫ aliqd̄ exhibeas beze ā dicū seu tyriacale. ⁊ per hoc itētionem scd̄a3 ꝯseq2is. ⁊ q2 tuti' ē uenenū extra corpus q̄bus poteris modis expellere quā ipsū it' derelinquere. hoc facere pri mo te docui et hāc p̄mā uolui eē itētio nē. Ueꝝ si uenenū tibi specifice cognitū fuerit suū stati a pricipio p̄heas bezear iferius deo ꝯcedēte describēdū. Et si i generali solū q2 scis. s. ip3 calidū uel fri dū uel a tota sb̄a opatiuū aut ex uenēo soꝝ aīalium morsu uel pūctura siue uul nus cū alia re uenēosa factū existat. ali qd̄ unu3 ex ifrascript̃ꝫ bezeardicis seu tyriacalibus stati exhibeas. S3 unū tn̄ faciēdo aliud nō omittas q2 dū que per tinēt ad primā itentionē p̄paret̃ ipm ti riacale seu bezeardicū potis exhiber̃. ⁊ maxime ex ifrascript̃ꝫ. Nā si secundū ue nenoꝝ diuersitatē alia ⁊ alia requirāt̃ hec tn̄ cuilibet ueneno a tota sb̄a idiffe rēter opponunt̃ puta tyriaca de fra si gill̃. scd̄3 quā libuerit descriptionē. et ꝯ similiter medicamē ꝺ ruta tyriaca dya

tesseron. et tyriaca de muscoribus seu de turdis uel coturnicibus ꝛ oīa ista sūt i precedētibus descripta. Ad idē ualꝫ lapis bezear qꝛ antonomatice ut iuquit Cōciliator d quodā lapide dicit̃ sic uocat qui ꝯ tota substātia cuilibꝫ letali ueneno repugnat sic ꝙ paꝝ de eo trito ꝛ in potu dato absqꝫ alio medici igenio oēm liberat uenenatū est enī lapis iste rube⁹ puluerulentus lenis ut spōgia ꝛ frāgibil̃ ut gipsū prout iquit Cōciliatō qui unū uidit. Ad idē rasura unicornu cū uīo l̃ aqua data. Ad idē ualēt smiraldi subtilissime trit. gra. viiii. ꝛ bibat̃ cū lacte amigdolino ꝛ aq̄ uiolaꝝ cū modico aceti Et scito ut posit Auerrois libro col̃. c. i. ꝙ illi qui smiraldū biberint mlta mala accidētia euēiēt i pricipio ñ mīora accidētib⁹ ueneni sꝫ postea sanabit̃ subito talit̃ ꝙ i eo ñ reānebit. aliqua debilitas neqꝫ discrasia. Ad idē ualent plīma sīplicia i tertio descripta. c. ut sūt radix. diptami. tormentille. cadres herba. semen. citri. zeodoaria. grana iunipi. musc⁹ bacce lauri. et ei⁹ folia coagulū leporis. nuce toxicū. ipericō rafan⁹. enula cāpana. aristologia lon. ꝛ ro. Hec eīm sumāt i puluere si pluerizari pñt ꝛ herbe sumant̃ sicut sūt uel fiat de eis succus ꝛ isto mō itēcio secūda ꝯpletur Tercia ꝯplet̃ ueneni acuitatē frāgēdo Nā si scias ipsū ex ifrigidātib⁹ eē qꝛ stupefacit l̃ suffocādo mōtē iducit ut ē opīuꝫ mādragora fūgi ꝛ ce. Totū regimē ad calidū declināe exbibēs tā medicialiuꝫ quā sex reꝝ nō naturaliū ꝛ iō exbibe diamuscū diatriōpiperō ꝛ similia uinū quoqꝫ puꝝ cepe allia ꝛ similia ꝛ ecōtra facias si uenenū ex calidis corrodētib⁹ fuerit tā in regimīe medicinaliū quā ēt reꝝ sex nō naturaliū qꝛ uinū ꝓhibe ꝛ alia calida. ꝛ lac papaueris ꝛ lac feminū cōium frigidoꝝ ꝛ similia. Ultima uero itētio ꝓuocātia sudorē complebit ꝛ ad hāc itētionē pñt fieri unctiōes per totū corp⁹ ex oleo anetio l̃ irino l̃ de enula l̃ de ciamomo l̃ de pulegio āt de croco ꝛ fricatōes cū pānis calidis. Ad intra uero ualꝫ succ⁹ allii cum uino bibitus ac solū uinū alliū quoqꝫ ꝯmestū. pip ꝛ mirra cū uino sūpta ꝛ oēs ꝯfectiōes potentes sbam uenēi resoluere siue sit calidū siue frigidū ꝛ siue hoc faciat p se siue p accidēs ȓbi grā sicut dicim⁹ ꝙ ruta infrigidat r̃soluēdo et extermināndo calorē naturalē uita nō icōuenit ut aliū mirra mēta ruta ꝯfectiones calid ꝛ similia sbaꝫ uenēi resoluāt. Et si calidū existat fit ut ei⁹ uenēosā ȓtutē amittat lꝫ p accidēs h° fiat. Et iō ē dicebat̃ autoritate Serapiōis ꝙ alliū oib⁹ uenēis ꝯfert eorū scilꝫ resoluēdo sbam. Et h ē general̃ oīum uenenorum cura quare et cetera.

Capm. octaū uenenorum mineraliū curā continens particularem Rica.

Posita idifferēter oīum uenēorū generali cūra. deicepa breuitati pcēs pticulariū et notorū magis uenēoꝝ bezeardica solū cū q h⁹dā maxie ꝯferētib⁹ iscribā. Nā cū cognoueris cui⁹ spēi uenenū existat gnālibus p̄missis q̄ i p̄cedēti capit. descripta sūt fac ut te ifra docebo qꝛ deo duce i firmo tuo bene succedet.

De lapide sili corallo Rica.

A mineralib⁹ itaqꝫ p̄mo uenēis incipiens quidē repit̃ lapis corallo simil̃ cui⁹ ȓcia pa dragme stati ifficit iducēs scotomiā ȓtiginē tr̃morē cōdis et sicopi et potiāti lingua et labia apostēnt̃. huius bezear ē tria grana musci cū uino dcoctionis diptami i potu tribuere aut du

as ul' tres.ʒ.pulueris radicis capporo rū.ex ɔferētibus uero ē diamuscus et diamargariton.

De argento uiuo.

Argētū uiuū toti⁹ grauedinē ac dolorē itestinoꝝ faciēs .ad ultimū epilēsiā l' appoplexiā iducit lʒ nōnulli dicāt eū bibitū nō nocere Cui⁹ oppositū patuit in quodā apotecario anotomizato qui tpē est⁹ loco aque ipm biberat ut ponit Cōciliator Nā cor isti⁹ repertū extitit ɔgelatū ꝛ sāguis circa ipm ꝛ ɔsimilit' simia Rasis cui ipe argētū uiuū tribuerat in potu. Nā suprascript⁹ similia habuit accidētia ut ipse.viii. Almāsoris enarrat. Hui⁹ bezear ē i potu cū uio dare costū ul' citrach ꝛ ē scolopēdria. Ex ɔferētibus uero ē i potu cū uino dare ʒ.ii.l'. iii.mirre hora post horā l'. ℈.ii. pulueris rute.

De argento uiuo extincto ꝛ sublimato ꝛ usifur.i.cinabrio azuro ꝛ arsenico.

Hec eni corrosionē ꝛ rasurā iducūt intestinoꝝ. ꝛ iō uoitu pmisso scdʒ doctrinā capli pcedēt⁹ clistere ex aqua mell' ꝛ adipe anat⁹ seu galline eidē tribuas quo emisso aliud ponat' ex lacte.deinde i cura procede ut in cura dissinterie.

De litargirio Reica.

Litargiriū dolores intestinorū iducit ꝛ iliorū ꝛ qr persepe sterc⁹ retinet' ut iquit. Rasis tūc misereŕ mei passiōʒ iducit qr p superi⁹emittit ꝙ per iferi⁹emittere dēbat.huius enim bezear ē cū uio decoctiōis apii i potu dare spice roāne fimi columbini ana.ʒ.i.uel.ʒ.ß .seminis pentadactili. Ex conferentibus uero est sumere mirram ꝛ piper cum uino ul' alterū ipsorum ac etiā semē apii.Deide cū clisteribus ꝛ solutiuis in cura procede ut in cura illiorum procederes.

De cerusa Reica.

Cerusa potata liguā albificat ꝛ dētes ɔ̄nigrat.singultū quoqʒ ꝛ tussiʒ iducit mēbra ac ꝛ̄ mollificat ꝛ dolorē uētris ac ꝛ̄ teāsmonē causās sāguinē egereŕ facit: Hui⁹bezear ē bonū uinū i potu tribueŕ sic ut ifirm⁹ ad ebrietatē usqʒ ducat ex ɔferētibus aūt ē ifirmo tyriacā magnā seu mitridatū cum bono uino dare ꝛ eū clisterizaŕ cū solo brodio cauliū rubeorum leuiter coctoꝝ et oleo comuni.

De egipso Reica.

Gipsū difficultatē banelituś faciēs i stomaco maximā friditatē iducit pp ꝙ stipticat' uēŕ ɔ quo pp caloīs mōtificatōʒ facies liuescit ꝛ labia alba fiunt.huius bezear ē.ʒ.ii.cineꝝ sarmētoꝝ l' cineꝝ faeti ex ramulis fabaꝝ siccis ɔ uino ɔ̄coctionis herbe ysopi i potu tribuere. Ex ɔferētib⁹ uero ē tyriaca seu mitridatū cū uino calido dare aut uētrē ex oleo ɔ̄ kerua calido inungere.

De scoria ferri Reica.

Ex potu scorrie ferri accidit dolor uebemēs i uētre et i capite cū oris ac gutturis iflatōe ꝙ si stati nō cureť quotti die uelut etbic⁹ ɔsumeť et tādē morit' marasmat⁹. Hui⁹ bezear ē i potu ɔ succo mercurialis.ʒ.i .magnet⁹ exbibere. p⁹ quē iura piguia tribuēda sūt ut a cōpore lubricet.et hoc uicib⁹ aliquot fiendū existit.Sʒ ex ɔferētibus ē pillas fetidas stomaticas.uel alia ꝓpinare silia solutiua.Si aūt ad dispositionē similē etbice deuenerit ē cura curād⁹ etbice psepe sup raso capite olea ad ministrādo frida ut oleū uiolatū ɔ̄ salicib⁹.ꝛce.

De scoria eris Reica.

Ex scoria eris i stomaco et i testis dolor causat' pūctio cū uētris supflua solutōe ac uomitu. Cuius bezear ē succi apii.ʒ.ii.ꝓpinare cū uino.Ex ɔferenti

b' ē succū mēte exbibere ac stomacū et uētrē ꝯ oleo.ro.calido.īūgeř ac pl'uerē masticis rosaꝝ.ru.ꝛ gallaꝝ ōsup aspgeř

De ere uiride et spēbus atramti.

Cui ī potu daf ex uiride l' aq̄ spēs atra mēti seu uitrioli anbelitus accidit pfo catio sic ut respirare neq̄at et solutōm ꝯtinuitatꝭ patief ī iterioribus cū itesti noꝝ corrosione ac punctōe. Et bezear ē.ʒ.ii.coralli.ru.subtilissie triti ꝯ uino daf Ex ꝯferētibus vō ē uomitu ꝓuoca to ut scis īfirmū sepe cū lacte asine ꝛ o leo amigdolaꝝ dul.clisterizare ac terrā sigill'. cum uino ī potu tribuere.ipsum quoqꝫ lac asine psepe ī potu exbibere.

De arsenico sublimato ꝛ nō sub limato Rca.

Ex arsenico sublimato ligue exiccatio arsura stoāci.siī ualida.itestinoꝝ exco riatio cū mordicatōe accidit ꝛ cū dolo rib' ex nō subliāto aūt oīa qetiora erūt accidētia. Hui' bezear ē cū oleo amig dolaꝝ.ʒ.i. cristalli subtilie triti exbibere ꝛ ex ꝯferētib' ē stupū uiolatū ōcoctōis semis lini l' succū malue cū melle ꝛ oēs huiř uiscosas mucillagines ī potu daf.

De calce Rca.

Calx ī potu data accidētia accidētib' arseici silia īducit. Cui' bezear ē urina asini.uel.ʒ.i.fellis capreoli cū aqua cali da ī potu tribuere. Cōferētia uero sunt que arsenico sublimato conferunt.

De realgar Rubrica.

Pot' realgar siti estuatōꝫ ac hūiditatū exicatione īducit sic ꝙ nisi breui cureť aut morif aut ī mēbris cōtract' remāe bit. Huius bezear ē stati oleū de nucle is pini ī potu tribuere. Ex ꝯferētibus ē lac asininū oī die ī potu sumere et cor pus ex oleo amigdolaꝝ dulciū iungere sedantia quoque sitim prebere.

De plūbo usto Rca.

Qui plūbū ustū sūpserit ligua ipsius ac labia plūbei fiūt coloris ꝛ tādē log non ualēs suffocāt' morif. Hui' bezear ē ī potu tribuere.ʒ.ii.gra.titoꝝ cuꝫ uino ex ꝯferētib' ē.ʒ.ii.tyriace magne cū aq̄ mell' oī mane ꝓpinare. Pelles quoque vulpinas uel ouinas nouas īduef uētrē qꝫ asine uel mule calidū intrare psepe.

De magnete Rca.

Qui ī potu magnetē sūpserit lunaticus fit ac mlīcus.huius bezear est smiraldi triti quātitatē quā uolueris tribus uici bus ī nouē diebus.qz de tertio ī tertiū ī potu tribueř.ex ꝯferētib' ē auri ꝛ smi raldi aā.ℨ.i.ī potu dare. Cuꝫ lacte quo qꝫ ouino et oleo amigdolaruꝫ dulcium ipsuꝫ persepe clisterizare.

De lapiō lazuli ñ abluto Rubrica.

Lapis lazuli nō ablut' subuersionē sto maci tristiciā ꝛ sollicitudinē īducit. Cu i' bezear ē.ℨ.ii.karabe ī potu ꝯ uio da re.ex ꝯferētib' vō ē lac asine oī die ī po tu sūere. ꝛ hec de cura mineraliū uene noꝝ cōif notoꝝ sic bruif dicta sufficiāt

Nonū ca^m uegetabiliū curā ꝯtinēs uenenoꝝ ꝛ primū napelli siue ei' succi.

Ex potu napelli seu ei' succi ac cidit uertigo sicopis defectus cordis ꝛ labia ac lingua apo stemantur. oculi egrediuntur ꝛ po tionatus sepe tenasmonem incurrens sienaserit ut plimū cadit ī etbicā. Qua re stati ē ei succurēdū.hui' bezear scōꝫ Auic.ē cū uino ī potu sumere de pulue re illius aialis ꝙ radicē eius pascit. Sꝫ scōm doctrinā prebitā darē puluerem musconū napellū depascētiū uel pl'uerē ꝯturnicis seu turdi l' herbā kadres seu tyriacā de musconibus superius descri ptā.ex ꝯferētibus āt iterato sepe uomi

tu cū f̄ra sigill̄.uel eius tyriaca ut in cu ra babuisti generali ē ī potu cū uino su mere.ʒ.f.smiraldi trite.ul̄ tria.gra.mu sci.est enī muscus nobilior tiriacarū cō tra napellū.cornu spice ut Auicē.in de uirib᷒ cordis.c.de iudi . particularium medicinarum ꝛ ideo nonnulli ipsum na pelli cornu spice ꝛ similiū dixerunt esse bezear ꝛ ce. uel da diamuscum seu dia margaritō ꝛ cor cū cordialli epitbiāte continue epitbimatum tene.

De cornu spice.

Qui ī potu sūpserit cornu spice sāgui nē guttatī miget. Nauseā quoqꝫ ac ni gredinē ligue bn̄s frenesi īcurret.Cu i᷒ bezear ē.ʒ.f. cāfore cū aqua rosaꝝ in potu sumere. Ex cōferētib᷒ est cor ac epar cū frigidis epitbimatib᷒ epitbiāre ac succū pomorū acetosoꝝ uinū de gra natis uel.succū berberis p̄sepe potare l̄ talia cum suis ferculis miscere.

De titimallo ꝛ eius lacticiniis ue nenosis. Et precipue de scamo nea ꝛ mezereon Rc̄ica.

Titimall᷒ ꝛ oia lacticinia uenēosa simi lia īducūt accidētia.qꝛ nauseā singultū dolorē uētris ac tortōꝫ cū fluxu uocis quoqꝫ destructionē deīde spasmuꝫ ad quē mors sequit̄ successiue.Et qꝛ titial li m̄lte sūt species.Diuꝫ cōe bezear erit dare tiriace.ʒ.ii.dissolute cū uio ᵭcoc tiōis diptami l̄ enule cāpane.Propriū tn̄ bezear titimalli ē.ʒ.i.mumie cū uino calido ī potu dar̄. Scaōnee ē berba ri bes l̄ ei᷒ succ᷒ ꝛ loco bui᷒ darē acetosā. Bezear v̄o mezereō ē origanū quomō cūqꝫ datū qꝛ tā ī puluerē berbā q̄ꝫ ī suc cū. Ex ꝯferētibus v̄o ē aq̄ ordi cū p̄lue re zucari sepe potata .l̄ dare.ʒ.ii.masti cis cū mius citoioꝝ uētrē quoqꝫ ac sto macū ex oleo ro.bene iungere ꝛ p̄luerē masticis rosarū rubeaꝝ ꝛ gallaꝝ desup aspergere.sōnuꝫ ac etiā prouocare.

De kerua seu ei᷒ succo Rc̄ica.

Ex kerua seu ei᷒ succo dolor stoācī ac uoitus īducit̄.ꝛ bui᷒ bezear ē p̄forata. ex ꝯferētibus uero est dare.ʒ.ii.tiriace magne cum uino calido.

De apio risus Rc̄ica.

Qui apiū ris᷒ sūpserit ꝯtiūe ridēs amē efficit̄. Cui᷒ bezear ē succ᷒ melisse cuꝫ aceto datus. ex ꝯferētibus uero ē sōnū cum uino iebriāte prouocare.

De oleandro Rc̄ica.

Qui oleādri berbā l̄ succū sūpserit ī flā matōēꝫ uētris tremorē cordis maxia ꝯ anxietate patiet̄ et tandē sicopi buius bezear ē decoctio agnicasti potata uel succ᷒ eius ꝛ ip̄e ēt quocūqꝫ sūptus.Sꝫ et buius bezear grana iunipi cum uino babita ex ꝯferētib᷒ v̄o ē sic᷒ cū melle et zuccaro et ēt diacastorēū ī potu datū.

De succo cucumeris asinini Rc̄ica.

Qui succū cucumeris asinini ī potu sū pserit gutturis excoriatōꝫ uētrisqꝫ so lutōꝫ ꝯ ītēso ītestioꝝ dolor̄ patiet̄.bu i᷒ bezear ē succ᷒ m̄te.ex ꝯferētibus v̄o ē tyriaca magna ꝯ ᵭcoctōe baccaꝝ lauri

De brionia siue eius succo Rc̄ica.

Brionia siue eius succo scotbomiā an gustiā ac stoliditatē īducit.Cui᷒ bezear ē pip nigrū ex ꝯferētib᷒ ē.ʒ.ii.tiriace cū uino decoctiōis enule cāpane exbiber̄.

De belleboro Rc̄ica.

Qui bellleboꝝ potauerit ꝛ nigrū maxie pulsū cordis ligue adustionē uētris in flamationē stricturā anbelitus sigultū ꝛ finaliter spasmū īcurret.Cui᷒ bezear ē.ʒ.f.castorei cū uino.ꝛ scdm̄ alios.ʒ. ii.pulueris floris nenufaris cū uino in potu exbibere et buic magis assētio.ex ꝯferētib᷒ ē dare tyriacā antipbarmaci seu gentiana cum uino.

De ciclamie siue ei᷒ succo Rc̄ica.

Ciclamé uel ei⁹ succus strāgulatōez sc suffocationé inducit. Cui⁹ bezear é pip albū Cōferentia uero sūt. ʒ. ii. bacce lauri puluerizate ⁊ cū uino potate.

De cicuta uel ei⁹ succo Rica.

Cicutā uł eius succū assumés sēsū amittit ⁊ stuporé icurrit ⁊ iō si anes frumētū i eius succo remollitū manducauerit stupefiūt sic ut manu capi possint. Nec hoc é uenenū ꝙ athenieńses Socrati tribuerūt ut ponit ꝯciliatō sꝫ fuit quoddā uenenū ꝯpositū ꝙ cicutā uocarūt ut in historiis legi romanoꝝ de quo ualeri⁹ maximus facit métioné huius bezear é puluis gétiane cū uino dat⁹. Tiriaca uero magna est ex ꝯferentib⁹ ⁊ ce.

De strāgłatōe adip leopdi ⁊ silib⁹

Strāgulator adip leopdi ⁊ similiū q̄ a conita uocāť scotbomiā ⁊ oculoꝝ tenebrositaté cū prefocatōe iducétia i palato. ⁊ nus psepe generāt apā. ⁊ i cāna pľmonis tāta iduciť lesio ut potionatus strāgulari uideať. hoꝝ bezear é coagulū hedi ľ cerui ľ aristologia lon. uomitu pmisso ⁊ ét oleū balsāi ex ꝯferétib⁹ ṽo é tiriaca magna ꝯ uio i quo auꝝ ľ argétū cādés fuerit extinctū i potu data.

De succo coriandri Rubrica.

Succus coriādri uertiginé scotbomiā grossitudiné uocis cū permixtōe rōnis iducés hominé reddit ac si ebri⁹ forꝫ ꝙ si eius malitia ꝓlōgeť stupidus moriť. Huius bezear é uiticella i potu data. ꝯferés ṽo é tiriaca magna cū uino cocta.

De pomis mandragore Rubrica.

Poma mādragore ⁊ eius radix stuporé mét̄ alieātioné amétia ⁊ ruboré oculoꝝ ac faciétia sōnū ꝓfūdū iducūt. Quorū bezear é radix rafāi. Ex ꝯferétibus ṽo é acetū fōte odoraŕ uinū puꝝ bibere ⁊ p primā dié oém uitare ꝯmestioné.

De papauere nigro Rubrica.

Papaṽ nigrū ōscripti siliis iducit accidétia Cui⁹ bezear é alliū crudū coédeŕ ꝯfert aūt ꝯfectio ō anacardis diacostoriū aut tiriaca magna cum uino data.

De opio Rubrica.

Opiū sumés habes piger dormitās ñ itelligés efficiť ⁊ absqꝫ sésu. cui nisi i bŕui succurrať stupidus moriť Et huius bezear é. ʒ. i. castorei cū uino dati. ex ꝯferétib⁹ uero é optimū uinū bibere ac ꝯ nitro et sapore extrema fricaŕ. ꝯ pipere quoque seu helleboro albo i naribus intromisso sternutatōꝫ prouocare.

De fungis Rica.

Qui fūgos malos seu mala rubera manducauerit uétris ac stomaci iflationé icurret cū pectinis doloré ac urine retétioné cui postea succedit puls⁹ uitas ꝯstrictio hanelit⁹ sicopis sudor frigid⁹ et successiue mors. Et ex his fūgis quā maxie hoc accidit q̄ i uicinitate ferri nascūť eruginosi aut triuiaꝝ locis ľ reꝝ putridaꝝ aut iuxta radices oleādri uel arboris seu plāte alteri⁹ uenenose ut latecinioꝝ ⁊ ce. uel iuxta māsioné alicui⁹ reptiliū uenenosoꝝ. ⁊ nō solū ex ipoꝝ comestione mala eueniūt accidétia imo ex odoratu qs sepe epilésiā icurrit ⁊ nō nūqꝫ morté subitaneā. Hoꝝ bezear est alliū crudū comestū uel calamétū seu eius puluis cū optio uino i potu datuꝫ. Ex ꝯferétibus uero é diatritō piperō aut diaciminū sumeŕ ꝯ bono uino. Patiété quoqꝫ cum clisteri clisterizare carminatiuo. ac uétré cum oleo rutaceo ⁊ nardino bñ calidis iungere. uł facias secretū. Galieni ꝙ ipē i suo libro secretorū describit qꝛ desicca sterc⁹ galline et ipsū dissolue cū aceto uino et melle et in potu tribue. tale eiꝫ medicamé uomitū ꝓuocādo stati gescere facit ifirmū euꝫ liberās ⁊ ce. Si quis tamen fungos cū

piris frustatis inscisis ellixauerit eoruz remouebitur uenenositas.

De iusquiamo R̃ica.

Iusquiami semē sūptū ment⁹ alienatōz scotbomiā. uertiginē stuporē ꝛ oīuz mē brorū īmobilitatē iducit. cum quo sepe rubēt oculi apostemat̃ ligua ꝛ spuma ab ore egredit̃ ꝛ sepe īfirm⁹ amēs effec tus sicut mul⁹ l' mula rudit. Et hui⁹ be zear sūt grana fisticorū l' grana pini cū uino decocta aut. ʒ. ii. nasturtii agrest⁹ cum uino dulci. Ex ꝯferētibus autez ē piperis longi. ʒ. ii. cum uino. decoctio nis in potu dare.

De nuce auellana seu alio fructu rancido R̃ica.

Nux rācida auellāe amigdole bacce la uri l' alius fruct⁹ rācidus scisurā ligue iducit cū nausea āgustia ꝛ sicopi ꝛ uir tut⁹ animalis debilitate. Horū bezear est diaciminū uel diatriō piperō cū uio datū. Ex cōferētibus sūt rob fructuuz stipticorū ut citonii pirorum ꝛ cetera.

De nuce uomica R̃ica.

Nux uomica uomitū pessimū ac uirtut⁹ dissolutionē iducit. Cuius bezear ē cor tex citri. Ex conferentibus est bonum uinum ac. rob. citoniorum et mirti.

De ficu faraonis R̃ica.

Fic⁹ faraonis febres iducūt t'tianas ac toti⁹ corpis fractōez et apparet ifirmo ꝙ sit idropic⁹. Quaꝝ bezear sꝫ seia cu cumeris l' ipoꝝ lac ꝯ aq̄ ordi extratum Ex ꝯferētib⁹ aūt ē seꝫ capnū ꝛ aq̄ ordi

De colognitida R̃ica.

Coloquitida i arbor solitarie nata mō dicatōez i stomaco iducit et i uētre cuz tāta uirtut⁹ ꝓstractōe ꝙ nisi sucurrsū habuerit infra diem tertiam morietur. Huius bezear est smiraldi trite. ʒ. f. cū uino i potu dare. Ex conferentibus ē tiriaca magna cum uino et aq̄ ordei cū puluere zucari. ac. ʒ. ii. masticis cum mi ra citoniorum.

De semine urtice. R̃ica.

Semē urtice lingue oris ꝛ gutturis in ducit excoriationez ac i stomaco ac uē tre arsuram ꝛ ardorez maximū. Cuius bezear sunt. gra. citoniorū trita ꝛ pota ta cum aqua calida. Et ex conferentib⁹ est oleū amigdolarum portare.

De semine serpentarie R̃ica.

Semē serpentarie punctionē gu tturis inducit ꝛ tandem ipsius oris ꝛ guttu ris excoriationem cum tremore cordis Cuius bezear est ptisana nō colata. Ex cōferētibus aūt est butirū recēs bibitū.

De euforbio Rubrica.

Euforbiū i superflua quātitate sūptuz angustiā iflamationē ꝛ mordicationē i stomaco causās ꝛ i uētre persepe sigul tū inducit ac etiam fluxum uētris. Cu ius bezear est semē citri i potu cū uino decoctiōis eni'e exbibere. Et ex ꝯferēti bus est sumere succū pomoꝝ acetosoꝝ lac acetosū ac butirū cruduz. et hec de pticulari cura uenēoꝝ uegetabiliū. seu t're nascētiū sic breuiter dicta sufficiāt.

Decimū cap[m]. i quo pticularis cura ponit̃ uenenoꝝ aīalium et quorumdaz ptiū ipsaꝝ Rubrica. De lepor marino.

Qui leporē marinum sūpserit uomitum colere et sanguinis dolorē stomaci difficultatem urine rubedinē occuloꝝ. tussi siccā. spu tum sanguinis et hanelitus difficultatē scurret cibum quoqꝫ abhorebit. ꝙ si pi scibus punctatis terreatur. nulla spes salutis existit. ꝛ si non adhuc sanari po terit. Huius bezear est sanguis homis potatus aut sanguis anseris uel. ʒ. ii. pi cis naualis cum uino. Et aliqui dicunt

ꝙ est uulpis assata et comesta. Ex con ferẽtibus uero ē fugere lac asine uł mu lieris a mamila ac cancros fluuiales co medere ⁊ sumere paruȝ tiriace diatesse ron tribus diebus continuis.

De cantaridibus R̄ica

Ex potu cantariduȝ per ipocōdria pe ctinem anchas ⁊ usqȝ ad genua dolor accidit. Et fit uoluptas mingendi absqȝ hoc quod patiens mingere possit. ⁊ si mingerit sanguinem mingit cum do lore maximo. ⁊ accidit sepe permixtio rationis cum sincopi ⁊ moritur. Haꝝ bezear sūt. gra. x. seminis alkekgeni seu lac seminis cucumeris extractum cuȝ a qua ordei A vulgo tamē fertur quod harum bezear est acetū sumptum sȝ nul libi ab auctoribus hoc scriptum inueni quia tamen experimento hoc compre hensum est facias si libet. ex conferenti bus autē est sumere lac sicut extrahit̃ ab ubere ⁊ potare aquam psillii ⁊ por tulace ⁊ lac quatuor seminū frigidoꝝ.

De cerebro gatti Rubrica.

Cum quis gatti cerebrum manducaue rit sepe uertiginē incurrens stolidus ef ficitur ⁊ ego talem uidi adeo confirma tum quod nūquaȝ sanari potuit. Beze ar tamen huius ē tria grana musci cum uino albo ī potu dare. ex conferentib' est uomitum sepe cū terra sigił. aut ei' tiriaca prouocare. ⁊ ō diamusco suēre seu de leticia galieni vnum bolum om ni die per duas horas ante prandium.

De felle leopardi Rubrica.

Qui fel sumpserit leopardi colore viri dis uel citrine vomitū incurret. Aloes quoqȝ odorē sentiet ac saporē ⁊ fact' ictericus nisi in breui succursū habuerit ex frequentata sicopi moriet̃. Huius bezear est. ℈. f. musci cū uino dare uł ty riacam de musconibus. ex conferētib' est diamuscus diamargariton ⁊ hoc vo mitu sepe premisso ut scis Jura quoqȝ gallinarū pinguiū in quibus musci ma cis ⁊ croci aliquid apponat̃ ⁊ cetera.

De felle canis marini Rubrica.

Fel canis marini et si ñ ita cito īfficiat ut fel leopardi ꝯsimilia tñ inducit acci dētia. Et ei' cura ē cura fellis leopdi.

De extremitate caude ceruine.

Extremitas caude ceruine āgustiā et dolorē uehemētē ī stomaco et uiscerib' inducens sicopim sepe facit euenire et sic īfficit in breui. Huius bezear est ty riaca talis. Re. auellanaꝝ fisticorū feł equi añ. partes equales. confice cū mel le et detur in potu de ea cum uino.

Alii uero dicūt ꝙ suum bezear est tyri aca magna data cum aqua decoctionis fisticorum et auellanaꝝ. Ex conferenti bus ē. ℈. f. smiraldi subtilissīe trite dat̃ cuȝ uino ac ēt electuarium de gemmis.

De sanguine humano R̄ica.

Cuȝ in potu datus fuerit sāguis homi nis rufi extractus tempore rixe uel ire permixtionem intellectus cum furore maximo et in uerecundiam incurrens paulatine marasmabitur et tandeȝ cum sumptus morietur. et huius bezear est uinum uiperinū uel trociscus un' de ti ro. Ex cōferentib' ē aqua cucumeris ł lac seminū suoꝝ ac syrupo ō nenufar̃.

De sanguine thauri Rubrica.

Sanguis thauri uel bouis antiqui fru sta sanguinis expuere facit congelari et dolorem in brancis et meri cum ru bedine lingue ac prefocatōe ac spasmū causās mortē īducit. Hui' bezear ē co agulū leporis cū aceto sūptus aut semē

caulis uel piper. et etiã sumere acetum fortissimum calidum per se.

De sãguie bufonis Rica.

Sanguis bufonis difficultatem anhelitus tremorem cordis ac sincopim frequenter causans festinam mortem inducit. Et idem facit eius sputum sed mortem celerius inducit quia est uenenum deterius sanguine. Horum bezear est lapis bufonis quez vulgares crapatinã uocant ut supra dicebatur. Ex cõferentibus est. ℥. f. smiraldi cuz uino dare ⁊ uentres calidos animalium quadrupedum intrare sepe ut est bos asinus mulus equus ⁊ cetera.

De sanguine menstruo Rica.

Qui sanguinem menstruum sumpserit aut leprosi lunaticus maleficus ⁊ obliuiosus efficitur. Et horum bezear est trocisc⁹ unus de tiro aut de serpentib⁹ a quib⁹ cauda ⁊ caput per palmum fuerint abscissa manducare. sed elixentur primo ⁊ prima abiciatur aqua deinde secundo decoquantur radicem diptami in decoctione ponendo. Ex conferẽtib⁹ autem est. ʒ. i. margaritarum cum aqua melisse potate. In aqua quoqz tepida balneari ⁊ cum puellis conuersari cum quibus interdum coeat ⁊ ce.

De castoreo malo Rica.

Qui malum castoreum in potu sumpserit rixas ⁊ clamorem incurrens dolorem maximum sentiet in nutritiuis febremqz incurret ⁊ extra os linguam tenebit. Huius bezear sunt. ʒ. ii. coriãdrorum assatorum. Ex conferentibus uero est tantum uomitum cũ butiro ⁊ aqua mellis prouocare ꝙ ampli⁹ castorei odorem non sentiat siue saporẽ Deinde in potu detur lac feminũ cõium frigidoꝝ. ãt syrup⁹ de limonib⁹ ł de ribes uł ꝺ succo acetose seu acetositatꝫ citri.

De piscibus frigidis. Et de carne corrupta.

Ex ꝯmestione piscium frigidoꝝ quib⁹ post eoꝝ coctionez corruptio superuenit. Et ex ꝯmestione carnis pridie infecte aut afulgore seu pestilẽtia mõtue accidit strãgulatõ sigultus sudor frigid⁹ ⁊ sicopis. ⁊ breuiᵉ oĩa accidũt fũgoꝝ accidẽtia. Et eoꝝ cura ẽ cura fũgorũ.

De coopertis assaturis.

Ex cooptis assaturis et in pãnis inuolutis stati cũ cocte sunt accidit ꝯ mãducantur uertigo et scotbomia ita freqñs ut nonnũquã patiens epilensiã icurrat. Harũ cura post uomitũ est in potu sumere zuccaꝝ rosatũ cũ xiloaloes ⁊ maxime mixtũ cũ uino. Ex ꝯferentibus est rob. fructuũ stipticoꝝ et balneũ aq̃ dulcis sepe igredi. Et h̄ de cura pticulari uenẽosoꝝ aĩaliũ ⁊ ptiũ ipoꝝ. La⁹ deo.

Undecimum capitulum generalem curam continens puncture seu morsuᵉ animalium uenenosorum ac uulnerum factorum cum cultello sagitta tello uł alia re infecta ueneno. Rubrica.

d E cura pũcture et morsure animaliũ uenẽosoꝝ ⁊ uulneris facti ꝯ cultello sagitta telo uł alia re infecta ueneno. Et si mł'ta sint s̄ capitulo. vii. posita h̄ ex his aliq̃ ṙplicãdo nonnulla utilia secũ annectã speciales curas pro nũc relinquendo. Nã cũ animalium omnium uenenosorum bezear sit tiriaca magna est in eoruz morsuris seu pũcturis statim tribuenda. Et si scitur cuius speciei uenenum existat sagitã ł aliam rem vulnera faciẽtẽ isiciens bezear appropriatũ superi⁹ descriptũ statim infirmo tribuat ac cura illi ueneno appropriata curetur. Uerum

cum sepe rabidi canes ⁊ alia rabida ani malia nos mordeant ut est mulus equ⁹ ⁊ cetera hoc completo capitulo specia lem curam ipsorum inscribam. Dico igitur quod in punctura morsura uel vulnere venenoso si venenum specifice cognoscitur suum proprium est bezear propinandum. Ignorato autem uene no tyriaca magna statim potui tribu atur. Hoc enim potest omnium anima lium esse commune bezear. Ad idez ua let lapis bezear. coagulum leporis. uni cornu. tormētilla. radix diptami. Et ul tra oia illa ualent bezeardica seu tyria calia q̄ sūt superi⁹ capit iii. ⁊. vi. descp̄ta Deinde super morsuram uel puncturā membrum stricte ligetur cum corrigia ceruina potius quam alia re si haberi potest. Nam ceruinum coreum contra uenenum mirabiliter operatur quod si animal pungens seu mordens haberi possit ex eo statim locus emplastretur per prius tamen abscisis extremitatib⁹ si serpens fuerit. Et si tale animal habe ri non potest uenenosa cuz scarificatō ne vulneri uel morsure superponatur uel cum ore persone uilis per prius ex uino decoctionis diptami loto uel gen tiane vulnus aut morsura sugatur. uel culus uini galli cuius orstruz sepe cla udatur superponatur. aut gallina per medium scissa ⁊ adhuc palpitans ipsaz sepissime renouando. quia cum frigida fuerit alia apponatur. Itez tyriaca ma gna super locum emplastrata maxime confert. Ad idem ualent emplastra fre quentia de quorum proprietate est om ne uenenum ad se trahere. Primō. ℞. ceparuz communiuz. ℥. iiii. cepe squille ℥. iii. calamenti fluuialis isopi sicci ori gani aā. ℳ. ii. conterantur in lixiuio donec pistari possint quibus adde gal

bani serapini aā. ℥. ii. glutinis. albotini quantum sufficit ad incorporandum. ⁊ fiat emplastrū cuz quo locus emplastre tur. Uel facias sic. ℞. allii lib. i. ß. cala menti fluuialis. ℳ. iii. pistentur simul quibus adde succi porri. uncias. iii. fel lis taurini. uncia; . i. ß. sulfuris. ūcias. ii. ß. castorei. ℥. i. ⁊ fiat emplastrum. Uel facias sic. ℞. castorei serapini. asē. sul phuris fimi colūbini mētastri. p̄legii cer uini oiuz p̄tes equales picis ⁊ olī uete ris quātū ad eoꝝ ꝯmixtionem sufficere possit ⁊ agitet̄ tātū i mortario ꝙ oiuz debita fiat unio et fiat emplastruz. Uel facias sic. ℞. calcis quantitatem quā uolueris et eam confice cum melle et o leo et fac emplastrū. Ul̄ facias sic. ℞. calcis. lib. i. sinapis. lib. ß. incorporent̄ cum aceto et fiat emplastrum. Uel faci as sic. ℞. alkitram. lib. i. puluerisa et confice cum aqua saponis et fac empla struz. Uel facias sic et est mirabile in isto casu. Liquefac picem et in ea feruē ti intinge lanaz et ita calidam loco sup pone. Uel facias emplastruz ex cancris tritis uel ex alio solo uel ex alio cū buti ro cocto. Uel ex castoreo cū oleo mix to uel ex sulphure cum urina mixto. ul̄ cum calamento fluuiali solo uel cum ra dice consolide maioris inter duos lapi des contrita uel cū scabiosa seu cauda equina uel tassobarbasso. Hec eiz mira biliter ualent in antrace et carbunculo Sed cum utrobiq; materia exsistat ue nenosa debent etiaz in isto casu ualere. Ad idem ualet locuz confricare cum sa sale solo āt nitro solo āt ꝯ sale ⁊ aceto āt ꝯ sale et olo siml̄ coct) āt cū cinere ui tis uel fici et aceto. aut cum felle thauri aut cuz aqua maris calida sola uel cum aceto mixta aut cū aqua decoctōis mu ris habitātis in domo āt aqua decoctō

nis mustelle. Et quia animalia ueneno sa persepe aculeos seu dentes dimittũt in locis morsis. est locus tunc cum cinere oleo permixto fricandus. His igit̃ generalibus remedijs adimpletis si locus incipit denigrari signum est quod punctura morsura seu vulnus fuit animal' seu alterius rei pernitiosissie. Quare si mẽbrum aptum fuerit abscissioni statim abscindatur. ꝛ si non sine mora cauterizetur. Et hec est cura generalis puncture seu morsure omniuȝ animaliuȝ uenenosorum ac etiam vulneruȝ cuȝ re ĩfecta ueneo factoꝝ. quare ꝛ cetera.

Ultimum capitulum curam ponit a cane seu a quouis alio animali rabido morsi Rubrica.

Cum quis a cane rabido morsus fuerit si vulnus profundetur fit in principio dolorosũ Et sic paucos infra dies uel horas ei accidentia superueniunt infrascripta. Si uero superficiale fuerit dummodo soluȝ membrana rumpatur ꝛ si pro nũc alium dolorem non senserit in processu tamen accidentia incurrent infrascripta. quia sine causa timet plus solito uigilat. hominum refugit conuersationẽ ꝛ solus esse appetit. Cum autẽ magis confirmatur. fit eius uox rauca. aquaȝ qȝ ꝛ omnes abhorret huiditates. Cuȝ qȝ malitia rabiei in eo confirmata est cognosces. quia aqua quouis modo approximata terretur. Naȝ ex uehementi ꝛ continua canum imaginatione canes ĩ ea esse imaginat' sepe ac etiaȝ ut canis latrat. Et in humiditatibus aquas emittit hoc est in spermate per pollutionem emisso in urina aut in suis flegmaticis egestionibus nonnunquam frustula uelut canes existunt. quod est quia fortis imagiãtio quam continue de cane habet in istas humiditates canuȝ figuram sigillat. Et quo ad pronostica signa cuȝ ex aqua terretur istisqȝ ĩ superflutatib' canũ ĩsigia discernũt'. spes nulla salutꝫ existit. Uerũ taliũ accidẽtiũ ꝑ sepe usque ad. xl. diẽ tardatur euentus et quandoque usque ad. vi. menses. et ñ nunquam usque ad annum ut nonnulli referet. Aliqui uero dicunt usque ad ãnũ. vii. et ego habui a fide digno post xviii. annum cuidem a cane rabido morso accidẽtia superuenerẽt suprascripta et hoc fuerat quia sub umbra sorbe trãsierat et infra tertium rabidus mortu' est. O bone deus quot uirtutes a tota substantia prouenientes in rebus sigillasti que adhuc nobis existunt incognite. Talem igitur umbrã a cane seu quouis alio aĩali morsi fugiãt. multa enim aĩalia ut canis rabiem ĩcurrũt sicut est hõ lupus mustella vulpes simia equus mul' et asin' ꝛ tal' rabies ĩ eis ꝓueit ãt a frigore intenso sanguine in eis congelante aut a nimio calore humores comburente. Et sic propter ista istorum alteratur complexio et fiunt melancolici successiue uero rabida. Possunt et cũ hoc alia ex causa fieri rabida ut puta ex cibo corrupto ꝛ infacto uel ex potu uel quia sunt ab alio animali rabido mõsa. Et etiam potest dispositio talis contrahi a generatione ut accidit in leproso. Uerum si quis a mullo asino ul' alio animali rabido quam a cane morsus fuerit et hidroforbicus fiat quis ex aqua seu aliis humiditatibus terreatur canũ effigiem in talibus humiditatibus fore non pensabit sed potius illius animalis a quo morsus est. Et idem fiet in humiditatibus quas emittit de frustulis illis

similitudinem canum habentibus que potius animali quod momordit assimu labũtur. Cognoscit autem canis rabidus a non rabido quia famens non mãducat. solus libenter moratur. dominũ suum non cognoscit. eius rubent oculi et terribilis fit aspectus. Cumque i eo rabies confirmata est cum capite dimisso perambulans linguam foris tenet. aures que mollificate pendent. et ab ore eius saliua spumosa manat. rauceque latrat. et omnem cui obuiat rem inuadit: Et hec signa solum a cane rabido ueniunt. Rabidum quoque canem ex parte infirmi cognosces. Nam si cum bucella panis locus morsus confricet caniqz non rabido proiciatur et eam refugiat mordens canis rabid[9] erat. et si eam mãducavit n̄ et si galline pbiciat et eã mãducauerit et non moriatur infra diem naturalẽ talis canis rabidus non erat.

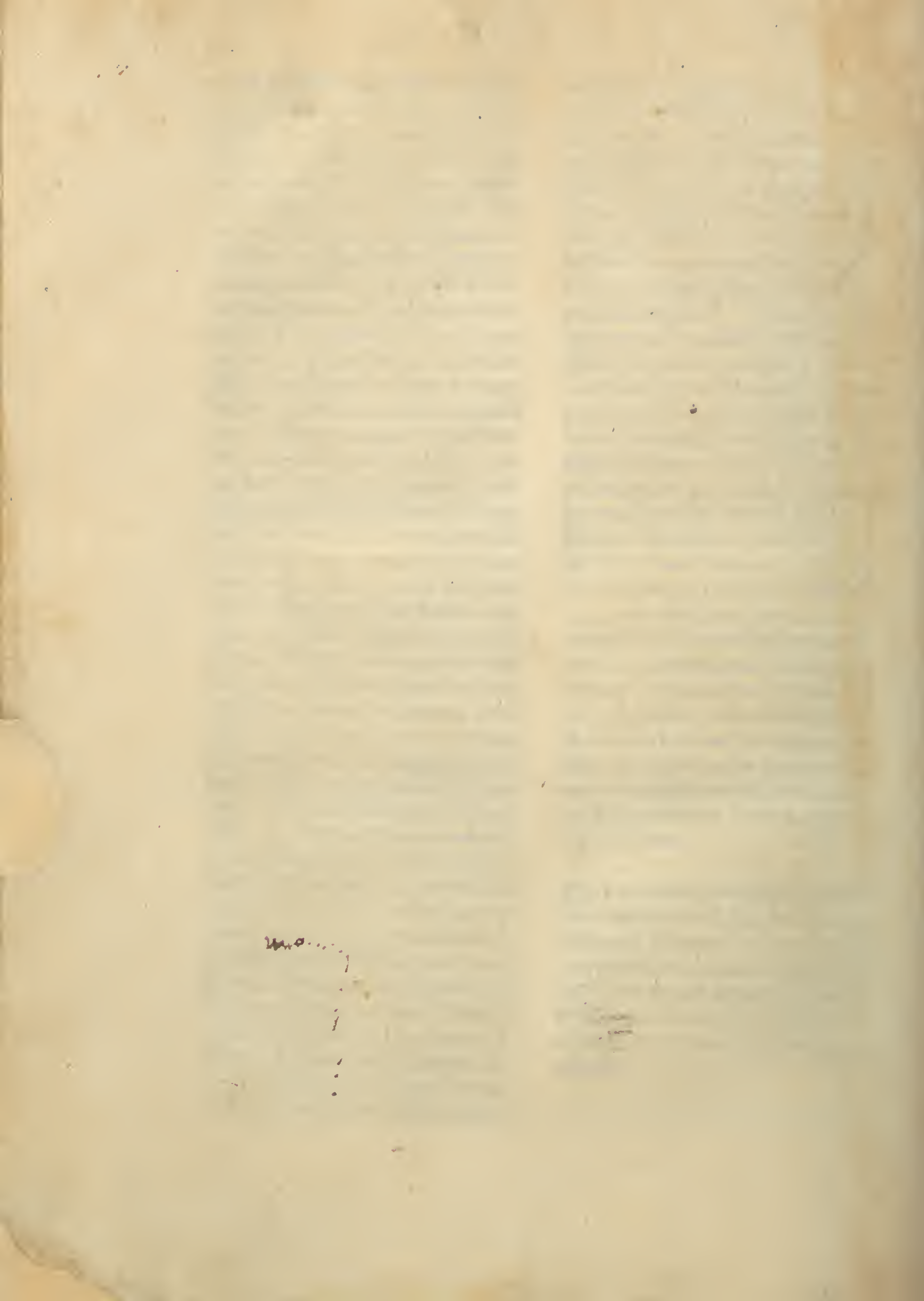
De cura Rx ica.

His igitur uisis ad curam deueniens quibus poteris modis uenenum extrahere procura cum uentosis. s. culo gallis emplastris aliisqz in capitulo precedenti descriptis. statimqz ipsorum bezear prebe quod est puluis cãcrorũ fluuialiũ adustorũ. ʒ. ii. cum aqua in potu exbibere qui pluis scd̃m doctrinã Serapionis in suo de simplicib[9] sic fit. Accipe cãcros sole existente i leone et quod luna decẽ et octo dies iam transierit et eos uiuos põe i olla ex ere rubeo quos tm̃ cõbure quod inde cinis fieri posset et ex eo ut dictũ est utere Deinde loc[9] profunde cauterizet et hoc ante terciã Die aũt trãsacto tertio cauteriũ dimittatur sed super vulnus emplastrũ ex allio et butiro uł cepe et butiro ponatur. Uel facias sic et est secretuz Galieni q̃ in suorũ libro secretorũ adiueni. Dicit eni quod qui hoc puluere cuz ifrascripto medicamine p dies. xl. usus fuerit ab oi rabiosa morsura liberabit. pluis sic fit. Rx. cineris cãcroꝝ fluuialiũ ptes. x. gẽtiane ptes. iii. et i alio ptes. v. thuris partẽ. i. fiat puluis de quo bibat oi mãe stoãco uacuo. ʒ. iii. ad min[9] cũ aqua limpida p dies ꝯtinuãdo. xl. Et huic mẽdicamini magna ẽ fides adhibẽda cũ cancri qui sũt basis i hoc pulrere p̄fati ueneni bezear existãt ut dictũ ẽ. Dicatqz. Galien[9] autoritate. Asenii medici ãtiqssimi puluere ipso cũ ẽplo ifrascripto nullũ unq̃ fuisse usũ q n̄ euaserit. et meli[9] erit si cãcroꝝ puluerẽ ꝯfeceris sole existẽte i leone et ce. ut stati dictũ est. Empl'z sic fit. Rx. aceti fõtissimi. lib. i. f. opopanaci. ʒ. iii. picis albe. lib. f. buliãt adiuicez donec i corporata sit sic ut ifridati extẽdi possit uelut empl'm sup aluta. et õ tali emplo sup morsurã appone. Ex conferentib[9] uero sũt si ante. xl. diem in aqua maris interdũ balneatur infirmus. In aliis uero omnib[9] melici regimie gubernet. Et ista cura curandi sũt a cane rabido morsi. et ẽt a quocũqz alio animali rabioso. Uerũ qz ut dictum est per annũ et ultra tale uenenũ latere solet. consulo ut regie suprascripto p. xl. dies obseruato ad maiorẽ cautelam per annũ unũ postea adminus. tale regimen morsus obseruet primo i sex rebus nõ naturalib[9] regimen obseruet mł'ici. Deide quantũ ad medicinalia sex saltez uicib[9] i ãno tali purgatiõe purgetur ut. Rx. succi fumiterr̃. lib. iii. succi lupuloꝝ. lib. i. succi pomoꝝ redolentium. lib. f. oĩum istorum debita facta residentia cũ. lib. iii. zuccari. tabarz et fiat syrup[9] addẽdo aceti. ʒ. iiii. De tali aũt syrupo õbite cocto accipe. ʒ. iii aq̃ fumiterre. aque lupuloꝝ aque buglosse añ. ʒ. ii. misce p

duab⁹ uicib⁹. Sumpto quater syrupo porioné recipiat ifrascriptam ut. ℞. cassie lignee piguis. ℥.i. cõfectionis ba mech. ℥.ii. ß. dissoluantur cum decoctio ne communi quibus dissolutis addatur ℥.i. sy. suprascripti ⁊ fiat potus. Uel accipe. ℥.iii. ß. confectionis bemech ⁊ dissolute cum aqua lactis caprarum ⁊ in potu tribue. uel cum zucaro bolum conficias qui deauratus loco potionis detur. In sequenti uero die tyriacam exhibe. Facta purgatione fiat talis stu pha tribus diebus continuis stomaco uacuo. ℞. famiterre. ℳ. iiii. lapatii acuti scabiose borraginis buglosse me liloti epithimi. añ. manipulos. ii. con quassentur ⁊ bullant in duabus situlis aque usq₃ ad comsũptionem tertie par tis. Deinde ad igné i uase cooperto dũ stuphatur continue teneantur. in quo sit instrumentū perforatum per quod ab ipso continue in tinam fumus tran seat. ⁊ in tina illa debite cooperta stu phetur. A stupha uero exeunti tyria ca cũ uino decoctionis baccarum lauri gentiane uel diptami offeratur. Et in a lia die cõpleta stupha altera cephalica rum aperiatur ⁊ parũ sanguinis extra batur. Plus tamé uel minus scđm vir tutis tenoré complexionem etaté ⁊ ce. Aliis uero diebus puluere utatur su prascripto qui si nimis foret tediosus facias sic. ℞ pulueris suprascripti. ℥.i zuccari albi. lib. i. dissoluatur zuccarū cum aqua buglosse et fiat confectio in morsellis grossis satis de quibus unū accipiat omni mane stoãco uacuo. Ta li igitur obseruato regimine quilibet a casu in rabiem deo duce securus icedat. Et hoc de cura canis seu alterius ani malis rabiosi quẽ huic capitulo ac toti tractatui finem imponit. Nam eo diui no munere uentum est quo ab initio ꝓ posueram. Qua de re si in hoc tracta tu sit aliquid ueritati dissonum quod me aduertente nihil est mee conpacien dum ignorantie est non arrogantie im putandũ. Nam illustrissimi domini do mini mei Phhilippi marie angli medio lani ducis et amor meiq₃ ingenioli ex ercitacio ad hunc ipsum conficiendum tractatum induxit. Unde uos insi gnes artium ⁊ medicine doctores ma gister Luchine de belloculis. ⁊ Johan nes francisce de balbis mei dilectissimi preceptores qui. prefati domini guber nationis principaliter onus geritis ip sum beniuola mente suscipite. Et si par te i aliqua plus aut minus q₃ oporteat a ueritatis tramite deuiatum sit illud in melius emendetis ac omissa supplen tes. superfluum caritatiue ɿefectis ut quod diebus noctibusque in pluribus magno non sine labore sum adimplere conatus uestris iutum suffragiis in lu cem ɗduci ac in ipsa uale fat diutissime permanere. Ualeantque qui rapacissia peste immitissimoque ueneno deprebé di dubitant se ab his sine lesione custo dire. captiq₃ congruam ac appropria tam curam adbibere. Ad illius laudeꝫ qui celum terramq₃ regit in secula se culorum amen.

Explicit secunda pars principalis hu ius tractatus que est de uenenis ad illu strissimum principem dominum domi num philippum mariam anglam medio lani ducem ⁊ papie angleriecq₃ comiteꝫ Editum per Antonium de guainerus de papia artium ⁊ medicine doctorem eximium.

Leaves 2n6-h10 missing

Sign. $\frac{a.B.}{in 2}$. C.D.E.F.G.H.I.K.L.M. (in 4) N.O.P.Q. (in ...) R.S. $\frac{T.V.X.Y.}{in 4}$ $\frac{3}{in 3}$. $\frac{Z.\&.}{in 4}$ $\frac{ꝝ}{in 3}$.
(2) $\frac{aa}{4}$ $\frac{bb}{2}$ $\frac{cc}{4}$ $\frac{dd}{3}$ $\frac{ee}{4}$ $\frac{ff}{3}$ $\frac{gg}{4}$ $\frac{hh}{3}$ $\frac{ii}{4}$ $\frac{kk}{2}$ (2 f. MS.) $\frac{ll}{3}$ $\frac{mm}{4}$ $\frac{nn}{3}$.

2 col., 42 lin., s. pag. or catchwords.

Tractatus de febribus ... f. 49

2 col. 44 lines. s. pag., catchword, or signature.

De balneis — Antidotarium. f. 56. MS.

J. W.

Campbell: Annales de la typogr. Néerlandaise au 15e siècle. La Haye, '74 gives this ed. of the tract. de febribus (Nr. 861), supposes it to be by Conr. de Paderborne, about 1474, & says there is a copy in the Bibl. Nat. de Paris. He erroneously the colophon on f. 49v. as on f. 50v.

J. W.